

ב"ה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

אחדות בתורה

ג

ערך: שניאור שניאורסאהן
2or770@gmail.com • 058-4047770

עיצוב ועימוד: בועז שרון www.keysharon.co.il

תוכן

4
7

06
92
124
341
251
169
971
182
512
252
462
772
092
713
338
369
395
426
824
431
439
044
448
264
490
527
245
945
557
565
568

מסנת ברכות
מסנת שבת
מסנת עירובין
מסנת פסחים
מסנת יומא
מסנת ר"ה
מסנת סוכה
מסנת ביצה
מסנת מועד קטן
מסנת יבמות
מסנת כתובות
מסנת נדרים
מסנת נזיר
מסנת סוטה
מסנת גיטין
מסנת קידושין
מסנת בבא קמא
מסנת בבא מציעא
מסנת בבא בתרא
מסנת סנהדרין
מסנת מכות
מסנת שבועות
מסנת שבועות
מסנת עבודה זרה
מסנת זבחים
מסנת מנחות
מסנת חולין
מסנת בכורות
מסנת ערכין
מסנת תמורה
מסנת נריתות
מסנת מעילה
מסנת נדה

פתח דבר

זה המשכה למטה דירה בתחתונים [שקשור יותר לחפצא] ובעלי תשובה שעיקר ענינם זה העלאה למעלה לצאת מהגדרים של מדידה והגבלה למעלה מהשתלשלות [שקשור יותר למעלת הגברא] וכן בשו"ע משמע בסוף הלכות תערוכות לגבי דבר שעתידי להתערב האם נחשב כאילו התערב ועוזר לבטל את האיסור שהמחבר הולך כמו שיטת ר' יהושע הנ"ל [שקשור יותר לגברא] וכיון שבכוונתו ובידו לערב נחשב כאילו מעורב והרמ"א הולך בשיטת ר' אליעזר הנ"ל [שקשור יותר לחפצא] וכיון שבפועל עדיין לא התערב א"א לצרף לביטול וכך עד"ו ננסה בכל מחלוקת להפשיט את הדברים מחיצוניותם ונמצא את הקשר לגברא וחפצא ולפי מה שמשמע בלקו"ש פ' ויצא בחלק ט"ו במחלוקת רש"י והרמב"ן בנדר יעקב שרש"י שמפרש יותר לפשט מצד העצם קשור לחפצא והרמב"ן שמפרש יותר לחלק הנסתר מצד הגילויים קשור לגברא וע"פ המבואר במאמר "ואתה תצוה" שמצד עצם הנשמה שמושרשת בעצמות אפשר בימינו לחבר את העצם עם הגילויים זה נותן לנו לטעום מהדרגה שתהי' בתקופה השני' של ימות המשיח שתהי' הלכה כב"ש וב"ה יחד חיבור העצם עם הגילויים בשלימות ויה"ר שנפקח את העינים מיד לגאולה האמיתית והשלימה ו"תורה חדשה מאיתי תצא" תומ"י ממש.

שניאור שניאורסאהן
ר"מ בישיבת באר שבע ורמת אביב

בהמשך לחלקים הקודמים נשתדל בחלק זה לקשר כל מחלוקת בגמ' וכל סוג של חקירה של האחרונים או מחלוקת בשו"ע למושג גברא וחפצא וכעין יסוד לזה בלקו"ש חל"ח פ' קרח במחלוקת של ר' אליעזר ור' יהושע בדיני ביטול תרומה במאה ואחד שנינו במס' תרומות רבי יהושע אומר תאנים שחורות מעלות את הלבנות, לבנות מעלות את השחורות (תאנה של תרומה שחורה או לבנה שנפלה למאה תאנים של חולין חצים שחורות וחצים לבנות כולם מצטרפים לבטלה) . . רבי אליעזר אוסר וטעמם שרבי אליעזר סובר שגם גדר תערוכות יבש ביבש צ"ל בהחפצא ולכן סובר שאין הלבנות יכולות להעלות את השחורות כיון שאין כאן תערוכת במציאות, כנ"ל בל' התוס' שא"א שיתערבו כי לעולם ניכרות בפ"ע. משא"כ ר' יהושע . . סובר שתערוכת יבש ביבש מספיק כשהוא רק מצד הגברא בידיעת האדם (שאינו יודע היכן האיסור) ששם מוסבר שר' אליעזר מסתכל יותר מצד החפצא ור' יהושע מסתכל יותר מצד הגברא וידוע שר' אליעזר שמותי הוא שקשור לדעת בית שמאי ור' יהושע לבית הלל וזה יכול גם להסביר את הקשר של שתי השיחות בשיטתם של ב"ש וב"ה [כח ופועל-הסתכלות במבט כללי או התבוננות לפרטים] אם נאמר שב"ש כר"א שמשתכלים מצד החפצא וב"ה כר"י שמשתכלים מצד הגברא וכן אפשר להסביר את מחלוקת ר' יהודה ור' שמעון לשיטתם אם מסתכלים מצד העצם כדעת ר"י [שקשור יותר לחפצא] או שמשתכלים מצד התואר כדעת ר"ש [שקשור יותר לגברא] וכן במחלוקת רב ושמואל שהלכה כרב באיסורים כיון שעיקר ענינו הי' בין אדם למקום [שקשור יותר לגברא] וכשמואל בדיני ממונות [שקשור יותר לחפצא] וכן אפשר להסביר את מחלוקת ר' ישמעאל ור' עקיבא או ר' יוחנן וריש לקיש שזה קשור לחילוק שבין צדיקים ובעלי תשובה ש כמו שמשמע מהמאמר במלוקט ה' י"ג אייר שמדבר על ההבדל בין צדיקים שעיקר ענינם

מצד החפצא ולכן מסתכל רק על זמן אכילת הקרבן.

לרבי עקיבא הכוונה כל הלילה עד הבוקר עד שעת חיפזון שיצאו ממצרים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על יציאת היהודים בפועל, שזה הי' בבוקר.

מסכת ברכות

עד מתי סוף קריאת שמע של ערבית?
 לרבי אליעזר עד סוף האשמורה הראשונה. לשיטתו שהוא מתלמידי ב"ש שהולכים אחרי בכוח, שזה הזמן שאנשים מתכוונים ללכת לשכב, וזה הפירוש "בשכבך" שבתורה. רבי אליעזר קשור גם לשיטתו מצד החפצא לכן מספיק שמתכוון לשכב.
 לרבן גמליאל עד שיעלה עמוד השחר לשיטתו שהוא מתלמידי ב"ה שהולכים אחרי בפועל ולכן מפרש "בשכבך" שהאדם שוכב בפועל, שזה כל הלילה. ואולי זה קשור גם לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שהאדם ישכב בפועל.

ט, ע"ב

ממתי קוראים את שמע בשחרית?
 לת"ק משיכיר בין תכלת ללבן.
 לרבי אליעזר משיכיר בין תכלת לכרתי. לשיטתו מצד החפצא, לכן מדבר על דומם וצומח שזה רחוק מהאדם.
 לרבי מאיר משיכיר בין זאב לכלב.
 לרבי עקיבא משיכיר בין חמור לערוד. לשיטתו מצד הגברא, לכן מדבר על חי שקרוב יותר למעלת האדם, וגם שיש להם תכונות שונות לגבי האדם, שזה מסוכן וזה אינו מסוכן וכו'.
 לאחרים משיראת את חברו רחוק ארבע אמות ויכירנו.

ג, ע"ב

כמה משמרות יש בלילה?
 לרבי ארבע. לשיטתו מצד החפצא שזה קשור גם לארבע אמהות שעניינן לפעול בעולם מלמטלמ"ע.

לרבי נתן שלוש. לשיטתו מצד הגברא, שזה קשור לשלושה אבות, שעניינם מלמעלמ"ט.

י, ע"ב

נעשה נא עליית קיר קטנה - מה הכוונה?
 לרב הכוונה שהיית עלי' בלי תקרה ועשו תקרה. לשמואל הכוונה שזה הי' חדר גדול וחילקו לשנים.

ח, ע"א

"לעת מצוא"

לר' חנינא זו אשה שנאמר "מצא אישה מצא טוב". לשיטתו מצד הגברא, שזו שלימות באדם.

לרבי נתן לעת מצוא זו תורה, שנאמר מצא חיים. לשיטתו מצד החפצא שהתורה עניינה מצ"ע למעלה מכל הדרגות.

לרבי נחמן בר יצחק זו מיתה שנאמר למוות תוצאות.

המשך

מאיפה ידע שהוא קדוש?
 לרב מכיון שלא ראתה זכוב עולה על שולחנו. לשמואל כי סדין של פשתן הציעה על מיטתו ולא ראתה קרי עליו.

המשך

איך קוראים ק"ש?
 לב"ש בערב צריך להטות בשכיבה וקורא שנאמר ובשכבך, ובערב יעמוד שנאמר ובקומך. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך תנוחה מיוחדת בק"ש לפי הצורך בשכיבה או בעמידה.

לב"ה כל אדם קורא כדרכו שנאמר ובלכתך בדרך, לשיטתו מצד הגברא שאין צריך תנוחה מיוחדת.

ט, ע"א

לגבי קרבן פסח נאמר "ואכלו את הבשר בלילה הזה" - מה הכוונה?

לרבי אלעזר בן עזרי' הכוונה שמשווה למכת בכורות, שזה הי' בחצות, לכן אכילת פסחים מן התורה זה רק עד חצות. לשיטתו

שומע).

יב, ע"ב

מה מרבים מהפסוק למען תזכור את יום צאתך מארמ"צ כל ימי חייתך. מה מרבים? לבן זומא את הלילות, שצריך להזכיר יצי"מ. לשיטתו מצד הגברא לכן מחדש שבכוחו של האדם גם בלילות הגלות להתרומם ע"י זכירת יציאת מצרים. לחכמים מרבים את ימוה"מ, שגם בימות המשיח יצטרכו להזכיר את יצי"מ. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדברים על ימות המשיח שיזכירו את הסיבה שגרמה לגאולה, שכידוע ביצי"מ נפתח הצינור של כל הגאולות כולל ימות המשיח.

יג, ע"ב
עד איפה צריך כוונה בק"ש? לרבי יהודה מספיק שמכוון ליבו בפרק ראשון. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב את כל הפרק הראשון כענין בפ"ע ולא רק מצד עבודת האדם במס"נ. לרב זוטרא צריך כוונה רק עד המלים על לבבך. לר"מ מספיק כוונה בפסוק ראשון. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב דוקא את כוונת האדם בפסוק הראשון, שזה מבטא את המס"נ וכו' שזה העיקר.

יג, ע"א

האם מותר לשאול בשלום חברו באמצע ק"ש? לרבי מאיר בפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב. ובאמצע שואל מפני היראה ומשיב. למ"ה ולכן רק מפני הכבוד או היראה משיב לרבי יהודה באמצע שואל מפני היראה ומשיב מפני הכבוד. בפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם.

המשך
עד מתי סוף זמן ק"ש של שחרית? לת"ק עד הנץ החמה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב את עיקר הזמן של ובקומך ולא מחכים לאנשים שישינים יותר. לרבי יהושע עד שלוש שעות שכן דרך מלכים לעמוד בשלוש שעות. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לטובת ורגילות האדם גם לאלה שקמים מאוחר.

למה"ח ולכן אין מתחשב כ"כ בכבוד של האנשים אלא מותר להשיב לכל אדם המשך
האם מותר להפסיק בין ויאמר לאמת ויציב? לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ואי"ז ממש המשך אחד, כיון שזה תושב"כ וזה תיקון חכמים (ברכות ק"ש). לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא שזה המשך וענין אחד, שהרי הברכות הן על ק"ש וכחלק ממנה.

ט"ו ע"א
הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו לת"ק יצא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ שישמיע לאוזן האדם והעיקר שביטה בשפתיו, שנחשב כמעשה. לר' יוסי לא יצא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שישמיע לאזנו.

המשך
האם צריך להגיד ק"ש דוקא בלשון הקודש לרבי כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא בלה"ק שזו קדושה שבאין ערוך לשאר הלשונות, ולא משנה שאין האדם מבין. לחכמים בכל לשון. לשיטתם מצד הגברא והעיקר זה שהאדם יבין (בכל לשון שאתה

המשך
קרא ולא דיקדק באותיות לר' יוסי יצא. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא כ"כ חשוב אם לא דקדק באותיות, שהעיקר זה הכוונה. לר' יהודה לא יצא. לשיטתו מצד החפצא ולכן חשוב הדקדוק באותיות, לבטא אותן כדבעי, ולא מספיק הכוונה של האדם.

ט"ז ע"ב

המשך
האם כשמשמר את המת בספינה יכול להניחו ולהתפלל בזוית אחרת לת"ק לא כיון שחוששין לעכברים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מורא האדם על העכברים לאחר מיתה ונחשב רק כמו חפצא. לכן עזאי כן שאין חוששין לעכברים. לשיטתו מצד הגברא ולכן יש מורא האדם על העכברים גם לאחרי מיתה ולא חוששים.

י"ט ע"א

תנור שחתכו חוליות ונתן חול בין חוליא לחוליא לר' אליעזר מטהר. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאינו שלם אינו מקבל טומאה. וחכמים מטמאים. לשיטתו מצד הגברא וכיון שכך רגילות האדם להשתמש נחשב כמו כל תנור ומטמא.

כ' ע"ב

האם בעל קרי מברך לפני המזון לת"ק לא למ"ה ולכן צריך שיהי' האדם טהור כדי לברך. לר' יהודה מברך למה"ח ולכן אין חשוב כ"כ שיהי' האדם טהור כדי לברך

כ"א ע"א

מה הדין באדם שיש לו ספק אם התפלל או לא לשמואל ור' אלעזר לא יתפלל עוה"פ. לשיטתו מצד הגברא וחושש לברכה לבטלה. לר' יוחנן יתפלל והלואי שיתפלל האדם כל היום כולו. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל תפילה נחשבת לכמה שיותר.

כ"א ע"ב

האם יחיד אומר קדושה לרב הונא כן ולכן יכול להתחיל שמו"ע אפילו שיספיק לשמוע רק מורים מהחזן כי קדושה יכול לומר לבד. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ את כל הציבור, ושהקדושה מצ"ע נחשבת, שגם יחיד יכול לאמרה. לריב"ל לא ולכן לא יכול להתחיל אא"כ יספיק קדושה עם הציבור. לשיטתו מצד הגברא ולכן

מה הדין בחתן שרוצה לקרוא ק"ש בלילה הראשון לת"ק קורא. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר זה הקריאה ולא כ"כ הכוונה. לרשב"ג לא כל הרוצה ליטול את השם יטול. לשיטתו מצד הגברא ולכן העיקר זה הכוונה, והרי א"א לכוון.

המשך
צריך להשלים

י"ז ע"א

מה הפירוש "אלופינו מסובלים" לרב ור' יוחנן הכוונה אלופינו בתורה ומסובלים במצוות. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדברים רק את תפקיד האדם בתורה ומצוות. לשמואל ורבי אלעזר אלופינו בתורה ומצוות ומסובלים ביסורים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדברים גם על זיכוך הגוף ע"י ייסורים.

י"ז ע"ב

מה הפירוש "שמעו אלי אבירי לב הרחוקים מצדקה לרב ור' יוחנן הכוונה שכל העולם ניזון בצדקה והם ניזונים בזרוע. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדברים על זה שניזונים באופן אחר שקשור עם רגש האדם, שמגיע להם. לשמואל ור' אלעזר הכוונה שכל העולם ניזונים בזכותם והם אפילו בזכות עצמם אין ניזונים. לשיטתו מצד החפצא, ולכן מדבר על זה שבכלל לא ניזונים, וע"ד הנ"ל שקשור לייסורים וזיכוך הגוף.

י"ח ע"א

האם מותר תשמיש המטה לאבל בשבת לת"ק לא כיון שזה בצינעה צריך לנהוג אבילות. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק ליד אנשים אין נוהגים באבלות, אבל אין השבת מבטלת מצ"ע את האבלות. לרשב"ג כן שאין נוהג אבילות כלל אפילו בצינעה. לשיטתו מצד החפצא, ולכן בכלל אין אבלות.

צריך את כל הציבור כדי לומר קדושה.

המשך

האם אדם יכול להתחתן עם אנוסת אביו ומפותת אביו לר' אליעזר כן. לשיטתו מצד הגברא והרי אי"ז ממש נחשבת כאשת אביו שאי"ז לרצונה ורק באונס.

לר' יהודה אסור. לשיטתו מצד החפצא כיון שבפועל עשה בה מעשה אישות נחשבת כאשתו.

כ"ב ע"א

האם בעל קרי יכול להוציא ברכות בשפתיו לר"מ לא אלא מהרהר בלבו. לשיטתו מצד הגברא ולכן אם אינו טהור אסור, שחסר שלימות באדם.

לר' יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ואין נוגע כ"כ שלימות האדם לכן יכול להוציא בשפתיו אפילו שאינו טהור.

המשך

האם מותר לבעל קרי ללמוד משנה וגמרא לר' יוסי אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שלימות האדם בטהרה.

לר' יונתן בן יוסף מותר רק משנה לר' נתן בן אבישלום מותר גם גמרא. לשיטתו מצד החפצא ואין צריך כ"כ את שלימות האדם בטהרה. לר"ע לא יכנס לבית מדרש כל עיקר.

כ"ב ע"ב

האם בעל קרי שמלמד לאחרים צריך לטבול ב-40 סאה מי גשמים

לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שלימות הטהרה במי גשמים דוקא.

לר' יהודה לא אלא אפשר גם מים שאובין או גם בתוך כלים כדלקמן. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ כ"כ את שלימות טהרת האדם במי גשמים.

המשך

האם גם בחולה לאנסו שמלמד אחרים צריך

40 סאה

לר' יוחנן לא אלא מספיק 9 קבין. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשבים בזה שהוא חולה לאנסו ומקלים עליו.

לר' אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא ולא מתחשבים בזה שהוא חולה לאנסו.

המשך

האם אפשר לטבול ב-40 סאה בתוך כלים מים שאובין לריב"ל לא. לשיטתו מצד החפצא, ולכן לא מתחשבים להקל על האדם.

ור' יוסי בן חנינא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשבים להקל לאדם, שגם מים שנשאבו ע"י האדם מטהרים.

המשך

הי' עומד ומתפלל ויצא ממנו מי רגלים פוסק וחוזר ומתפלל להיכן חוזר לרב חסדא חוזר לראש כיון שהוא נחשב דחוי ואין תפילתו תפלה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אומר שהאדם נדחה.

לרב המנונא חוזר למקום שפסק. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין האדם דחוי, ורק שאסור להתפלל כך.

כג, ע"א

האם מותר להשתין מים עם תפילין? לרבינא מותר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשבים עם צרכי האדם וכו'.

לרב אדא בר מתנא אסור, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ואין להתחשב עם צרכי האדם כלל, אלא ע"ד יקוב הדין את ההר.

המשך

האם יכול להכנס עם תפילין לבית הכסא? לב"ה כן, שיכול לאחזם בידיהם ולהכנס, לשיטתם מצד הגברא שמקלים על האדם שלא יחשוש שיגנבו.

לב"ש לא, אלא מניחם בריחוק ארבע אמות, לשיטתם מצד החפצא לכן מקפידים בקדושת התפילין מצ"ע.

לרבי עקיבא יכול לאחזם בבגדו ולהכנס,

לשיטתו מצד הגברא ולכן לטובת האדם
התירו לו לאחזם בבגד.

כד, ע"ב

האם מותר להניח ידו על פיו במבואות
המטונפים ולקרוא ק"ש?
לרב הונא מותר, לשיטתו מצד החפצא כיון
ששם יד על פיו נחשב כמו חציצה בין מקום
הטינוף לתפילה שיוצאת מפיו.
לרב חסדא אסור. לשיטתו מצד הגברא, והרי
גוף האדם נמצא במקום הטינוף ואי"ז עוזר
שמניח יד על פיו לגבי כל גופו.

כה, ע"ב

מה הדין עם עקבו נוגע בערוה?
לאביי אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן
מחמיר שלא יבוא הרהור לאדם.
לרבה מותר, לשיטתו מצד החפצא, ואין בזה
מצ"ע היפך הצניעות כ"כ.

המשך

לרב זביד אם עקבו נוגע בערוה לכו"ע אסור
וחולקים רק ברואה את הערוה
לאביי אסור, לשיטתו מצד הגברא ומחמירים
כנ"ל.
לרבה מותר, שלא ניתנה תורה למלאכי השרת.

המשך

כמה מים צריך לתת כדי לבטל מי רגלים?
לת"ק כלשהו. לשיטתו מצד הגברא ולכן
מספיק כמו משהו סמלי שמבטלם.
לרבי זכאי רביעית. לשיטתו מצד החפצא ולכן
צריך שיהי' שיעור חשוב מצ"ע כדי לבטלם.

המשך

במה חולקים?

לרב נחמן מחלוקת לבסוף, היינו שקודם היו
מי רגלים, אבל אם שם מים בתחילה כלשהו.
לשיטתו מצד הגברא, ולכן מספיק כלשהו
בתחילה כדי לבטל.
לרב יוסף מחלוקת לכתחילה, אבל לבסוף
לכו"ע רביעית. לשיטתו מצד החפצא ולכן
צריך שיעור חשוב. ועצ"ע.

המשך

האם אפשר לבטל מי רגלים שהם לפני
המיטה, היינו שאין חציצה בינו למי רגלים?
לת"ק כן, לשיטתו מצד הגברא לכן מספיק
ביטול ע"י האדם שנותן לתוכו מים.
לרשב"ג לא, וצריך להתרחק ארבע אמות.
לשיטתו מצד החפצא ולכן לא עוזר ביטול
וצריך להרחיק ארבע אמות.
לרבי שמעון בן אלעזר אפי' בית מאה אמה לא
יקרא עד שיוציאם או שתהי' חציצה.

כו, ע"א

זב שראה קרי, האם צריך לטבול, אפי' שישאר
טמא?
לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מה
שיכול לעשות צריך לטהר את עצמו, ואפילו
שיישאר טמא.
לרבי יהודה לא צריך לטבול, לשיטתו מצד
החפצא והרי בין כה ישאר טמא ולמה יטבול.

המשך

עד מתי אפשר להתפלל תפלת השחר?
לת"ק עד חצות, לשיטתו מצד הגברא ולכן עד
חצות נחשב בוקר בשביל האדם.
לרבי יהודה עד ארבע שעות, לשיטתו מצד
החפצא שזה כנגד קרבן התמיד שקרב רק עד
ארבע שעות.

כו, ע"ב

מי תיקן את התפילות?
לרבי יוסי בר חנינא האבות תיקנום, לשיטתו
מצד הגברא.
לרבי יהושע בן לוי תפילות כנגד תמידין
תקנום, לשיטתו מצד החפצא.

כז, ע"א

עד מתי מתפלל מוסף?
לת"ק כל היום, לשיטתו מצד הגברא,
שהתפילת מוסף קשורה לשבת כולה.
לרבי יהודה עד שבע שעות, לשיטתו מצד
החפצא, שזה עיקר זמן הקרבת מוסף.

המשך

מה קודם, תפילת מוסף, או מנחה?
לת"ק מתפלל של מנחה קודם, לשיטתו מצד הגברא, והרי מנחה זה תדיר יותר ממוסף. לרבי יהודה מתפלל של מוסף תחילה. לשיטתו מצד החפצא, לכן מסתכל מצד שזה מצוה עוברת (קרבת מוסף).

איפה אומרים הבדלה בתפילה?
לרבי עקיבא אומרה ברכה רביעית בפ"ע. לשיטתו מצד הגברא שזה נחשב כחלק מבקשת האדם וצרכיו. לרבי אלעזר אומרה בהודאה. לשיטתו מצד החפצא שהבדלה זה כענין בפ"ע ללא קשר לבקשות האדם.

כז, ע"ב

האם תפילת ערבית חובה?
לרבן גמליאל כן, לשיטתו מצד החפצא ואביי אומר שכך ההלכה. לרבי יהושע לא, שזה רק רשות, ורבא אומר שכך ההלכה, לשיטתו מצד הגברא, ולכן רואה שזה רק מצד שהאדם קיבל עליו, אבל אין זו חובה מצ"ע. ועצ"ע משיטת רבא בכל מקום, שהולך אחרי החפצא, ואולי אפשר לומר הפוך.

כט, ע"ב
מה זה תפילה קצרה?
לרבי אליעזר עשה רצונך בשמים ממעל ותן נחת רוח ליריאיך מתחת והטוב בעיניך עשה ברוך אתה ה' שומע תפילה. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר מצד רצון הקב"ה, שיתקיים רצונו מצ"ע. לרבי יהושע מתפלל שמע שוועת עמך ישראל ועשה מהרה בקשתם בא"י שומע תפילה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על הבקשה מצד עם ישראל.

המשך

האם ינאי ויוחנן זה אותו אדם?
לאביי כן. והראי' מיוחנן כה"ג שנעשה צדוקי. לרבא לא, ויוחנן זה לא ינאי.

לרבי אלעזר ברבי צדוק אומר שמע צעקת עמך ישראל ועשה מהרה בקשתם בא"י שומע תפילה. לאחרים אומר צרכי עמך ישראל מרובים ודעתם קצרה יה"ר מלפניך ה"א שתתן לכאור"א כדי פרנסתו ולכל גוי' וגוי' די מחסורה בא"י שומע תפלה. וכך ההלכה.

כט, ע"א

כמה מתפלל כל יום?
לרבן גמליאל מתפלל שמונה עשרה ברכות שלמות. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שלימות של הברכות. לרבי יהושע מתפלל רק מעין שמו"ע. לשיטתו מצד הגברא ולכן עדיף מעט בכוונה מהרבה שלא בכוונה.

ל, ע"א
איך מתפלל תפילת הדרך?
לרב חסדא מתפלל מעומד, לשיטתו מצד הגברא שזה שלימות יותר של כבוד באדם שעומד לכבוד ה'. לרב ששת מתפלל אפילו מהלך. לשיטתו מצד החפצא ולכן כדי שלא יהי' טרוד שממהר עדיף שיהלך ויתפלל.

המשך

מה הכוונה בדברי רבי יהושע מעין שמו"ע?
לרב הכוונה מעין כל ברכה וברכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב שכל ברכה נחשבת כמשאלה בפ"ע. לשמואל הכוונה לתפילת הבינונו. לשיטתו מצד החפצא לכן כולל את כל הברכות כענין אחד.

המשך
אחד שרוכב על החמור, האם עדיף שירד מהחמור כדי להתפלל או שיתפלל על החמור?
לת"ק עדיף שירד מהחמור אם יש לו מי שיאחז את חמורו. לשיטתו מצד הגברא וזו שלימות יותר באדם שמתפלל בעמידה ובכוונה.

המשך

את ה' ביראה וגילו ברעדה".

לא, ע"ב

מה הדין באשה עקרה שנסתרה ושתתה מים המרים ונמצאת טהורה?
 לרבי ישמעאל נפקדת, לשיטתו מצד החפצא, והרי צריכה להתברך בילדים.
 לרבי עקיבא לא, לשיטתו מצד הגברא שיש חשש שאם כן, כל העקרות יסתתרו לפני בעליהן וישתו כדי שיזכו בילדים, ורק אם היתה יולדת בצער יולדת ברווח או ילדים יותר יפים ובריאים.

לג, ע"א

מדוע קבעו הבדלה בחונן הדעת?
 לרב יוסף מתוך שהיא חכמה קבעוה בברכת חכמה, לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על מעלה שקשורה עם האדם.
 לחכמים מתוך שהיא חול קבעוה בברכת חול. לשיטתם מצד החפצא שזה ענין שקשור לחול מצ"ע ולא קשור עם מעלת האדם.

לג, ע"ב

מדוע אסור לומר על קן ציפור יגיעו רחמין?
 לרבי יוסי בר אבין?
 מפני שמטיל קנאה במעשה בראשית. לשיטתו מצד החפצא, שלא יקנאו הבריות ביניהם מצ"ע.
 לרבי יוסי בר זבידא מפני שעושה מידותיו של ה' רחמים ואינם אלא גזירות, לשיטתו מצד הגברא, שזה בקשר של יהודי עם ה'.

לד, ע"ב

מי יותר נעלה, צדיקים או בע"ת?
 לרבי יוחנן צדיקים יותר נעלה, לשיטתו מצד החפצא, שהרי קיימו יותר מצוות.
 לרבי אבהו בע"ת יותר נעלה, שהרי בהם מס"נ יותר מצדיקים.

לה, ע"א

מה מברך על הירקות?
 לת"ק בפה"א לשיטתו מצד הגברא שזה ברכה כללית על כל הדברים שגדלים באדמה.

לרבי עדיף שישב במקומו ויתפלל לפי שאין דעתו מיושבת עליו אם יירד, לשיטתו מצד החפצא שלא מתנתק מהגשמיות.

המשך

האם מתפללים תפילת המוספין ביחיד?
 לראב"ע לא, ורק בציבור, לשיטתו מצד הגברא ולכן זה חובה רק על ציבור מצ"ע.
 לחכמים כן, לשיטתם מצד החפצא והיא נחשבת תפילה חשובה בפ"ע.

מה הדין ביחיד שאין ציבור שמתפלל תפילת מוסף?

לת"ק פטור. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק כשיש ציבור מתחייב.
 לרבי יהודה חייב. לשיטתו מצד החפצא, שהיא נחשבת כתפילה חשובה בפ"ע. ורק אם יש ציבור שכבר מתפלל מוסף אז היחיד פטור ממוסף, כי כבר התפללו תפילה זו ואי"ז חובה על כ"א מצ"ע.

ל, ע"ב

כמה ישהה בין תפילה לתפילה של תשלומין?
 לרב הונא כדי שתתכונן דעתו עליו. לשיטתו מצד החפצא שזה עיקר התפילה שיבקש בתחנונים.
 לרב חסדא כדי שתתחולל דעתו עליו, לשיטתו מצד הגברא. שהכוונה לפי תוספות שיילך ארבע אמות או כמ"ש ויחל משה שזה קשור יותר עם ביטול האדם. ועצ"ע.

המשך

מאין יודעים שאין עומדים להתפלל אלא מתוך כובד ראש?
 לרבי אלעזר לומדים מחנה שכתוב והיא מרת נפש".
 לרבי יוסי בר חנינא לומדים מדוד המלך, שכתוב ואני ברוב חסדך אבוא ביתך אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך.

לרבי יהושע בן לוי שכתוב "השתחוה לה' בהדרת קודש". ובמקום "הדרת" קורא "בחדרת".
 לרב נחמן בר יצחק לומדים מהפסוק "עבדו

מאימתי אין קוצרים אילן בשביעית
 לב"ש כל אילן משיוציא פירות לשיטתם מצד
 החפצא ולכן צריך שיהי' פירות שעליהם חל
 קדושת שביעית

לב"ה רק אם גדלו קצת בחרובים וגפנים
 וזיתים לשיטתם מצד הגברא ולכן רק בעצים
 חשובים לאדם וגם שיגדלו למראה האדם
 ועצ"ע

המשך
 מה מברכים על פילפל
 לר"ש מברך שהכל נהי' בדברו לשיטתו מצד
 הגברא שהרי האדם מחשיבו ע"י שאוכלו
 לרבא לא מברך כלום לשיטתו מצד החפצא
 שהרי אי"ז ראוי לאכילה

המשך
 מה מברך על דייסא כעין חביץ קדירה היינו
 קמח ושמן ודבש

לרב יהודה מברך שהכל כיון שהדבש עיקר
 לשיטתו מצד הגברא ובשבילו הדבש יותר
 טעים וזה העיקר

לרב כהנא מברך מזונות שהקמח עיקר לשיטתו
 מצד החפצא ולכן מסתכל על החשיבות
 שיותר חשוב מזונות וזה העיקר ועצ"ע

מ"ט ע"א
 מהו הנוסח בברהמ"ז בברכת "בונה ירושלים"
 אם פתח ב"רחם על עמך ישראל"

לר' ששת מסיים גם "מושיע ישראל" ולא
 מזכיר את ירושלים לשיטתו מצד הגברא והכי
 חשוב זה ישראל

לר' נחמן מסיים תמיד "בונה ירושלים" שגם
 בנין ירושלים קשור לקיבוץ נדחי ישראל
 לשיטתו מצד החפצא ולכן חשובה ירושלים

מצ"ע
 מ"ט ע"ב
 האם יש הבדל בין עשרה אנשים ליותר בזימון

לר"ע לא לשיטתו מצד הגברא ולכן בעשרה
 זה שלימות של כל הסוגים

לר' יוסי הגלילי כן לשיטתו מצד החפצא ולכן
 כל מספר נוסף מוסיף בברכה ועצ"ע
 ג' ע"א

האם אפשר לברך על יין חזק בברהמ"ז בלי
 להוסיף עליו מים
 לת"ק כן לשיטתו מצד הגברא והרי האדם

לרבי יהודה בורא מיני דשאים, לשיטתו מצד
 החפצא לכן צריך לברך ברכה מיוחדת בפ"ע
 על כל סוג בפ"ע.

לה, ע"א
 האם רק כרם ענבים משנה הרביעית פרותיו
 קדושים?

לרבי חייא כן, לשיטתו מצד החפצא ולכן
 דוקא ענבים.

לרבי שמעון בן רבי לא דוקא ענבים אלא כל
 הפירות, לשיטתו מצד הגברא, שזה דין באדם
 שצריך לקדש את הפירות בשנה רביעית, של
 כל סוגי הפירות.

לו, ע"א
 מה מברכים על קמח חטים?

לר' יהודה מברכים בפה"א וכן סובר רבא
 לשיטתו מצד חהפצא שה"ז חלק מהחטים.

לרב נחמן מברכים שהכל נהי' בדברו, לשיטתו
 מצד הגברא שזה ברכה כללית על כל צרכי
 האדם.

המשך
 מה מברכים על הרך של הדקל ("כורא")?

לר' יהודה מברכים בפה"א לשיטתו מצד
 החפצא וה"ז כרגע נחשב לפרי.

לשמואל מברך שהכל נהי' בדברו לשיטתו
 מצד הגברא וה"ז עתיד להקשות ואינו ראוי
 כ"כ למאכל.

המשך
 האם מעשרים את הקליפה של הצלף

לר' אליעזר כן לשיטתו מצד החפצא והרי גם
 הקליפה נחשבת כחלק מהפרי

לר"ע לא לשיטתו מצד הגברא והרי אין זה
 ראוי כ"כ בשביל האדם

המשך
 האם הצלף נחשב כלאים בכרם

לב"ש כן לשיטתם מצד החפצא והרי בפועל
 נחשב כירק מצ"ע
 לב"ה לא לשיטתם מצד הגברא והרי לאדם
 אי"ז נחשב כ"כ כירק
 ל"ו ע"ב

מחשיבו ע"י שיכול ורוצה לשתותו כך
לר' אליעזר לא לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שאי"ז נחשב כלל ליינ שאינו ראוי בלי מים
נ"א ע"ב
מה מברך קודם
לב"ש מברך קודם על קדושת היום ואח"ז מברך על היין לשיטתם מצד החפצא והרי קדושת
היום היא קודמת וגורמת ליינ שיבוא
לב"ה מברך קודם על היין ואח"ז מברך על היום לשיטתם מצד הגברא והיין גורם לברכה
שתאמר וקשור יותר לאדם שמרגיש הנאתו

המשך
מה עושים קודם
לב"ש קודם נוטלים ידיים ואח"כ מוזגין כוס של קידוש כיון שסוברים שאסור להשתמש בכלי
שאחוריו טמאים גזירה משום ניצוצות לשיטתם מצד החפצא ולכן חשוב יותר טהרת הכלי
ומחמירים על האדם

לב"ה קודם מוזגין את הכוס לקידוש ואח"כ נוטלים לידיים כיון שסוברים שמותר להשתמש
בכלי שאחוריו טמאים ולא חוששים לניצוצות לשיטתם מצד הגברא שמיקלים לטובת האדם
ולא גוזרים עליו

המשך
איפה מניח את המפה שמקנח בה את ידיו?
לב"ש מניח על השולחן, כיון שסוברים שאסור להשתמש בשולחן שהוא שני לטומאה גזרה
משום אוכלי טומאה, לשיטתו מצד החפצא ולכן מחמירים וחוששים ולא סומכים על האדם.
לב"ה מניחה על הכסא, כיון שסוברים שמותר להשתמש בשולחן שהוא שני לטומאה, כיון
שאוכלי תרומה זריזין הם. לשיטתם מצד הגברא וסומכים על הכהנים שהם זריזים, ואין
חוששים לגזור.

המשך
מה קודם?
לב"ש קודם לכבד את הבית ולנקותו ואח"כ נוטלים לידיים מים אחרונים כיון שסוברים שמותר
להשתמש בשמש עם הארץ. לשיטתם מצד החפצא ואין מקפידים על האדם כ"כ שלא יהי' עם
הארץ. ולכן חוששים שמא נשארו פירורים כזית על הרצפה ואסור לאבדם ביד ע"י שינטול
עליהם מים אחרונים.

לב"ה נוטלים לידיים ואח"כ מכבדים את הבית, כיון שסוברים שאסור להשתמש בשמש עם
הארץ. לשיטתם מצד הגברא ומקפידים שלא יהי' עם הארץ, ולכן אין חוששים שמא נשארו
פירורים כזית על הרצפה.

המשך
מה הסדר בהבדלה לדעת ר' מאיר?
לב"ש נר ומזון בשמים והבדלה. לשיטתם מצד החפצא ולכן ברכת המזון זה קודם יותר, שזה
קשור יותר לגוף, שנהנה, ולא רק הנשמה.
לב"ה נר בשמים מזון והבדלה, לשיטתם מצד הגברא ולכן מקדימים בשמים שזה קשור למעלת
האדם, שהנשמה נהנית מזה שזה דרגה יותר גבוהה מצד האדם.
לרבי יהודה ברהמ"ז לכו"ע זה הראשון, ברכת הבדלה זה בסוף, ונחלקו רק שלב"ש מאור

ואח"כ בשמים, לשיטתם מצד החפצא ולכן קודם ברכת האור שעשוי להאיר את החפץ, מאשר הנאת האדם מבשמים.
 לב"ה מברכים קודם על בשמים ואח"כ מאור. לשיטתם מצד הגברא ולכן בשמים שהם להנאת האדם קודמים לאור שעניינו רק להאיר את החפץ.

המשך

מה הנוסח בהבדלה?

לב"ש שברא מאור האש, כיון שסוברים שיש אור אחד באש, לשיטתם שמסתכלים בצורה כללית במבט ראשון, שזה אור אחד.
 לב"ה בורא מאור האש כיון שיש כמה מראות באש. לשיטתם שמתבוננים לעומק יותר ורואים שכמה מראות יש באש.

המשך

מי שאכל ושכח ולא בירך ברהמ"ז
 לב"ש יחזור למקומו ויברך, לשיטתם מצד החפצא ולא מקלים לטובת האדם.
 לב"ה יברך במקום שנוכח, לשיטתו מצד הגברא ולכן מיקלים לטובת האדם
 נ"ג ע"א

היו יושבין בביהמ"ד והגיע אור לפניהם במוצ"ש
 לב"ש כל א' מברך לעצמו לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חשוב לאחד את האנשים בברכה א'
 לב"ה א' מברך לכולם לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב לאחד את האנשים בברכה א'
 נ"ג ע"ב

הי' מהלך חוץ לכרך והריח ריח ורוב העיר ישראל
 לת"ק יכול לברך "בורא מיני בשמים" לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לפי הרוב ולא מתחשב במיעוט
 לר' יוסי לא יברך שחוששים שמא זה של ע"ז לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש אפילו למיעוט
 המשך

האם צריך ממש ליהנות מהאור של האש כדי לברך בהבדלה
 לרב יהודה בשם רב לא אלא מספיק שיכול ליהנות לשיטתו מצד הגברא ולכן א"צ שיהנה ממש ומספיק שזה בידו אם רוצה ליהנות
 לרבא כן לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהנה ממש בפועל
 המשך

מי יותר חשוב המברך או העונה אמן
 לרב המברך עדיף לשיטתו מצד הגברא ולכן עדיף ההמשכה שנפעלת ע"י ברכת האדם
 לר' יוסי העונה אמן עדיף לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא אמן שבגמטרי' 91 שזה יחוד הוי' ואדני שזה מרמז שזה מתקבל בכלי ולא רק שממשיך למטה
 המשך

האם שמן מעכב את הברכה
 לר' זילאי כן לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' שמן שמריח טוב
 לר' זיואי לא לשיטתו מצד הגברא והעיקר זה כונת האדם בברכה וא"צ שמן
 ס' ע"א

מה הדין בקנה כלים חדשים ויש לו כיוצא בהם
 לר"מ א"צ לברך שהחיינו לשיטתו מצד הגברא והרי כבר אינו מתרגש שכבר יש לו כלים כאלו
 לר' יהודה כן מברך שהחיינו לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל גם כלים אלו חדשים הם

ס"א ע"א

מה הפירוש "ויבן ה' אלקים את הצלע"
 לרב הכוונה שהי' פרצוף נוסף באדם הראשון ועשה ממנו אשה לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר
 שיש חשיבות לאשה שהיתה פרצוף נוסף
 לשמואל הכוונה שהי' זנב לאדם הראשון ועשה ממנו אשה לשיטתו מצד החפצא ולכן האשה
 נחשבת רק כזנב וכחפצא של האיש

ס"א ע"ב

האם מותר לעשות צרכיו ביהודה בצדדין שזה לא ממש כנגד השכינה
 לת"ק אסור לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שזה גם נחשב לכיון ירושלים אסור
 לחכמים מותר לשיטתם מצד החפצא ולכן אם אי"ז ממש כנגד השכינה מותר
 המשך

האם מותר לעשות צרכיו בין צפון לדרום
 לת"ק אסור לשיטתו מצד הגברא ולכן אסור אפילו שאין ביהמ"ק
 לר' יוסי מותר ואסור רק אם רואה מקום המקדש לשיטתו מצד החפצא ולכן רק אם רואה את
 מקום המקדש אסור

לר' יהודה מותר רק אם אין ביהמ"ק לשיטתו מצד החפצא ולכן כשאין ביהמ"ק מותר
 המשך

האם מותר בחו"ל לעשות צרכיו לכל הצדדים
 לת"ק מותר כיון שרק בארץ אסור לצד שכינה לשיטתו מצד החפצא ולכן רק במקום ששיך
 לבהמ"ק

לר"ע אסור גם בחו"ל לשיטתו מצד הגברא ולכן זה איסור על האדם אפילו שאי"ז מקום שראוי
 לבית המקדש

ס"ב ע"א

מדוע אין מקנחים ביד ימין
 לרבא כיון שהתורה ניתנה ביד ימין
 לרבה בר בר חנה כיון שהיא קרובה לפה ואוכל איתה ולכן צריך שתהי' נקיה לשיטתו מצד
 החפצא ולכן מדבר מצד שצדיך נקיות בגלל האוכל
 לר"ל מפני שקושר בה את התפילין לשיטתו מצד הגברא שזה פעולה קדושה וא"א שיקנח
 באותה יד

לרנב"י מפני שמראה בה טעמי תורה

לר' אלעזר מפני שאוכל בה לשיטתו מצד החפצא שצריך שתהי' נקיה באכילה
 לר' יהושע מפני שכותב בה לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד כתיבת האדם

ס"ב ע"ב

במגפה בזמן דוד נאמר שראה ה' וינחם מה ראה ?

לרב ראה את יעקב אבינו לשיטתו מצד הגברא
 לשמואל ראה את אפרו של יצחק לשיטתו מצד החפצא
 לר' יעקב בר איד ור' יצחק נפחא ראה את כסף התרומות של המשכן
 לר' שמואל בר נחמני ראה את בית המקדש

המשך

מאיפה יודעים שרקיקה אסור בבית המקדש
 י"א שזה ק"ו ממנעל שאסור ק"ו שאסור לרוק לשיטתו מצד החפצא ולכן עושה ק"ו ממנעל
 שזה אינו קשור לביזיון אלא אסור מצ"ע
 לר' יוסי בן ר' יהודה לומדים ק"ו משק שאין לבוא לשער המלך בלבוש שק ק"ו לרקיקה

שאסור לשיטתו מצד הגברא לכן לומד משק שזה קשור יותר לאדם שהוא לבוש בלבוש בזוי.

מסכת שבת

ד, ע"א

הזורק מרשות היחיד לרשות היחיד ורה"ר באמצע לרבי עקיבא חייב, לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר קלוטה כמי שהונחה דמי. שמסתכל מצד החפץ עצמו, שנקלט ונחשב כמונח אפי' שהאדם לא התכוון כלל להניחו ברה"ר, וכן לשיטתו לומדים זורק ממושיט כיון שמצד החפץ הרי גם בזורק זה עובר ממקום למקום כמו מושיט ולא משנה כ"כ באיזה אופן האדם העבירו ואפי' שבמשכן הי' רק מושיט מצד כבוד הקרשים אבל אצלנו בחפץ רגיל זה לא משנה. לחכמים פטור, לשיטתם מצד הגברא ולכן קלוטה לא כמי שהונחה דמי, שמסתכלים מצד כוונת האדם שזרק ע"מ שזה ינוח רק בהמשך ברה"י השני. וכן לשיטתם לא לומדים זורק ממושיט אפילו שמצד החפץ זה שווה, אבל מצד האדם זה שונה כיון שבמשכן הי' רק מושיט ולא זורק. ועצ"ע אולי אפ"ל הפוך

ד, ע"ב

זרק חפץ ונח ע"ג זיז כלשהו (ומדובר באילן שעיקרו ברה"י ונופו ברה"ר ונח החפץ על הנוף) לרבי חייב. לשיטתו מצד החפצא שסובר שזורקים את הנוף אחרי העיקר, ולכן מחשיב את כל העץ כהמשך אחד כאילו מונח החפץ על הקרקע. לחכמים פטור, לשיטתם מצד הגברא, ולכן מסתכלים על החפץ איך שהוא נמצא למעלה בנוף. שמצד האדם אי"ז דומה כלל למונח על הקרקע ולכן פטור.

המשך

הזורק מרה"ר לרה"ר באמצע ומדובר בבית מקורה. לרבי חייב שתיים. אחת משום הוצאה ואחת משום הכנסה. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שהבית נחשב כסתום ורואים כאילו החפץ מונח על הרצפה וחייב. לחכמים פטור, לשיטתם מצד הגברא ולכן לא רואים את החפץ כאילו הוא מונח, שהרי עדיין הוא באוויר. ובכוונתו שזה יגיע לרה"ר ולא ינוח פה ברה"י.

המשך

נעץ קנה ברה"ר ובראשו טרסקל וזרק ונח על גביו לרבי יוסי בר' יהודה חייב כיון שסובר גוד אחית מחיצה והכל נחשב לרה"י. לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה שהכל כאילו מונח על הרצפה. לחכמים פטור. לשיטתם מצד הגברא ולכן אפ"ל שזה כאילו מונח על הרצפה, שהרי אי"ז נראה דומה כלל לאדם כמונח על הרצפה.

ו' ע"א

האם צידי רה"ר נחשבים כרה"ר לת"ק לא למה"ח והרי העיקר זה רה"ר שבו עוברים רוב האנשים משא"כ בצדדים. לראב"י כן למ"ה לכן סובר שהעיקר זה שלאדם מותר ללכת שם ובשבילו זה נחשב כרה"ר. ואי"צ שבפועל יעברו שם אנשים.

ז' ע"א

מה הדין של הזורק דבר ברה"ר על קוצים שאינם גבוהים שלושה לאביי ורבא פטור כיון שאין אנשים דורכים על קוצים ואי"ז נחשב כחלק מרה"ר למ"ה ולכן מסתכלים לפי רגילות האנשים לחייא בר רב אפילו קוצים נחשבים כמו לבינה וצריך שיהיו גבוהים 3 טפחים כדי שלא יתחייב למה"ח ולכן רק אם זה גבוה 3 טפחים שזה כמו רשות בפ"ע

המשך

מה הדין בזורק דבר ברה"ר על צואה שאינה גבוהה 3 טפחים לחייא בר רב פטור כיון שודאי אין דורכים ע"ז ואי"ז נחשב כרה"ר למ"ה ולכן הולך אחר רגילות האנשים לרב אשי חייב שאפילו צואה נחשב כמו לבינה וצריך שיהיו גבוהים 3 כדי שלא יתחייב למה"ח ולכן צריך שיהי' כמו רשות בפ"ע

ז' ע"ב

מה הדין בחורי רה"ר לאביי כרה"ר דמו למ"ה וכיון שהאדם יכול להשתמש בחורים אלו לכן נחשב כרה"ר לרבא כרה"י דמו למה"ח וכיון שזה לא ממש כרה"ר שהרי לא עוברים שם רוב האנשים לכן נחשב כרה"י

המשך

זרק למעלה מ" טפחים ונח בחור כ"ש לר"מ חוקקין להשלים למ"ה ולכן מחשיב כאילו זה חקוק לרבנן אין חוקקין להשלים למה"ח ולכן מסתכלים ע"ז שבפועל עדיין לא נחקק

ח' ע"א

הזורק כוורת לרה"ר גבוהה י' ואינה רחבה ו' לאביי חייב למ"ה וכיון שרוב הכוורת בתוך י' טפחים נחשב שזרק לרה"ר לרבא פטור שא"א שלא יהי' חלק מהכוורת למעלה מ"י וכל זמן שלא מונחת כל הכוורת בתוך י"ט פטור. למה"ח ולכן אם קצת מהכוורת למעלה מ"ט פטור. ע"ד ובדוגמת העצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכולו.

המשך

אם כפאה לכוורת על פי' והיא 7.5 טפחים לאביי ורבא פטור כיון שכאשר זה מגיע לגובה 3 טפחים שנחשב כלבוד וכאילו מונחת בארץ עדיין חלק מהכוורת נמצא למעלה מ"י שזה מקום פטור. למ"ה ולכן מחשיב את הלבוד וגורם שחלק נשאר למעלה מ"י לכן פטור לרב אשי חייב כיון שאין אומרים בזה לבוד כיון שמחיצות רק לתוכן עשויות. למה"ח ולכן סובר בזה שהמחיצות עשויות מצ"ע רק לתוכן

המשך

מה הדין בזורק בגומה שעמוקה 9 טפחים ברה"ר?

לרבא אין זה נחשב כרה"ר כיון שתשמיש ע"י הרחק לאו שמי' תשמיש. למה"ח וכיון שאי"ז כ"כ רגילות להשתמש בזה מצ"ע לכן אין נחשב כרה"ר לרב יוסף נחשבת הגומא כמו עמוד שגבוה 9 טפחים ברה"ר שנחשב כרה"ר למ"ה ולכן הואיל ומשתמשים בו האדם מחשיבו עי"ז.

ט, ע"א

מדוע באסקופה שאין לה לחי אם הפתח פתוח נחשבת כלפנים?
 לרב יהודה כיון שמדובר פה באסקופת מבוי שחציו מקורה וחציו שאינו מקורה וקירוי כלפי פנים ולכן אם הפתח נעול נחשב כלפנים ואם לא - נחשב כלחוץ. למה"ח ולכן אין מפרש כמו רב אשי כיון שסובר שאין הדלת שהיא רק מעבר לאנשים יכולה לחצוץ בקורות לרב אשי מדובר באסקופת בית ומקורה בשתי קורות שאין בזה ארבעה ואין בזה ארבעה ואין ביניהם שלושה טפחים והדלת באמצע ולכן אם הדלת פתוחה אז שתי הקורות מצטרפות לדין לבד ולכן זה נחשב כלפנים, אבל אם זה נעול אין אומרים לבד כיון שהדלת חוצצת ואין מצטרפים. למ"ה ולכן סובר שהדלת שהיא מעבר לאנשים חוצצת גם בקורות

ט, ע"ב

ממתי נחשב לתחילת אכילה?
 לרב שמדבר לבני ארץ ישראל משיטול ידי. למ"ה לכן קשור לשלימות באדם שהוא בן א"י, שנטילת ידיים זה זיכור וטהרה באדם.
 לרבי חנינא שמדבר לבני בבל שהיו חוגרים את עצמם חזק אז משיתיר חגורתו לסעודה נחשב לתחילתה. למה"ח לכן העיקר זה עבודת הבירורים שקשור לבבל מה"ח והתרת החגורה קשור לסעודה מצ"ע, שיהי' מקום לאוכל.

יא, ע"ב

לא יעמוד אדם ברה"י וישתה ברה"ר, מה הדין בכרמלית?
 לאביי גם בזה גוזרים. למ"ה ולכן גוזרים על האדם לרבא אין גוזרים גזרה לגזרה ואין חשש בכרמלית. לשיטתו מצד החפצא והרי בזה אין איסור.

המשך

האם מותר לשתות יין מהגת בלי לעשר?
 לרבי מאיר כן. למ"ה ולכן סובר שבשבילו זה עדיין נחשב לארעי לרבי אלעזר ברבי צדוק אסור, וחייב לעשר. לשיטתו מצד החפצא והרי הגת זה מקום של קביעות ולכן צריך לעשר.
 לחכמים אם מערב במים חמים חייב לעשר, כיון שאינו מחזיר את המותר ונחשב כשתיית קבע, אבל אם מערב במים צוננים פטור מלעשר, כיון שנחשב כארעי, ומה שנשאר הרי מחזיר לגת. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי ברגילות האדם אם מחזיר לגת או לא.

המשך

מה הדין אם אומן יוצא דרך אומנותו?
 לרבי מאיר פטור אבל אסור. למ"ה ולכן מסתכל מצד האדם באופן כללי שאין זה ממש כדרך הוצאה לרבי יהודה אומן דרך אומנותו חייב, למה"ח ולאומן זה ממש דרכו בכך ושאר כל אדם פטור אבל אסור.

המשך
מלאכה שאינה צריכה לגופה
עיי' לקמן עג, ע"ב.

יב, ע"ב
האם מותר למלול כינה?
לת"ק מותר ובלבד שלא יהרוג. למה"ח ולכן לא חוששים שאינה בריה ממש כיון שנבראת רק
מהזעה ולא מזכר ונקבה. ואין חייבים על הריגתה שזה רק מדרבנן ואין גוזרים גזירה לגזירה.
לאבא שאול אסור למלול. למ"ה ולכן סובר שבשביל האדם זה נחשב ונראית ככריה ולכן גוזרים

המשך
האם מותר לבקר חולים בשבת?
לב"ש אסור. למ"ה ואסור לאדם לגרום לעצמו שיהי' עצוב בשבת
לב"ה מותר. למה"ח ולכן גודל מצוות ביקור חולים חשובה מצ"ע גם בשבת

יג, ע"א
מדוע לא יאכל זב פרוש עם זב עם הארץ?
לאביי גזירה שמא יאכילנו דברים שאינם מעושרים. למ"ה ולכן חושש על מעשרות שזה קשור
עם חיוב האדם
לרבא אין חשש כזה כיון שרוב עמי הארץ מעשרים הם, אלא שמא יהא רגיל אצלו ויאכילנו
דברים טמאים בימי טהרתו. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש רק בנגיעתו באוכלים שמטמאם
מצ"ע ועצ"ע

המשך
האם אפשר להעלות את העוף עם הגבינה על השולחן?
לב"ש כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חשש מצ"ע שכ"א אוכל מהצלחת שלו, והעיקר
ההסבר של הרבי מה"מ שליט"א בלקו"ש שממבט ראשון אין בזה כ"כ בעי'.
לב"ה לא. לשיטתו מצד הגברא ומתבוננים אולי יבקש א' מהשני לטעום וזה מצד התבוננות
ממבט עמוק מצד האנשים.

המשך
מה הדין של האוכל אוכל שהוא ראשון לטומאה?
לרבי אליעזר נהי' האדם שאוכל גם ראשון לטומאה. למה"ח ולכן נהי' כמו האוכל ממש
לרבי יהושע האדם שאוכל נהי' רק שני לטומאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה את האדם
שנוגע כנפרד מהדבר עצמו ולכן הוא רק שני לטומאה.

יג, ע"ב
מה הנוסח שאומרים לחולה שבאים לבקרו בשבת?
לת"ק אומר שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא. למה"ח ולכן מדבר מצ"ע מעלת השבת
לרבי מאיר מוסיף יכולה היא שתרחם ע"י שמכבדים אותה ולא מצטערים בה. ולכן מדבר
ע"ז שפועלת ומרחמת על האנשים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר איך שהשבת מתייחסת

לאנשים.
 לרבי יהודה אומר המקום ירחם עליך ועל חולי ישראל. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שמבקש גם חולי ישראל ואי"צ ממש לכללם כאחד.
 רבי יוסי אומר המקום ירחם עליך בתוך חולי ישראל. שכולל אותו בתוך שאר ישראל תפילתו נשמעת בזכות הרבים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך ממש לכללם כא'.
 שבנא איש ירושלים אומר בכניסתו שלום וביציאתו אומר שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא ורחמיו מרובים ושבתו בשלום.

המשך
 האם מותר לשמש שאינו קבוע לבדוק בנר של שמן?
 לרב מותר אבל אין מורין כן. לשיטתו מצד החפצא ומכיון שזה שמן שאינו מלכלך לכן יש חשש שמא יטהו. ואפילו שהוא שמש שאינו מובהק
 לרבי ירמיה הלכה ומורים כן שמותר. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא שמש שאינו קבוע ולכן אין חשש.

טו, ע"א
 מהו השיעור שחייבים בהפרשת חלה?
 לשמאי בקב בצק חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו בשיעור קטן מחייב מצ"ע.
 להלל בשני קבים חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן מצריך שיעור יותר גדול שנראה חשוב לאדם.
 לחכמים בקב וחצי חייבים ומשהגדילו המידות אמרו שחמשה לוגין חייבים.
 לרבי יוסי רק בחמשה לוגין ועוד חייב.

המשך
 בכמה מים שאובים נפסל המקוה?
 להלל ב-12 לוג. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב את מעשה האדם בשאיבתו את המים ולכן פוסל אפילו במידה קטנה.
 לשמאי ב-9 קבים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך רק שיעור גדול כדי לפסול. ועצ"צ במחלוקת הקודמת. ואולי זה שונה, ששם זה למאכל האדם ולכן צריך שיעור יותר גדול, משא"כ לגבי מקוה שמחשיב את שאיבת האדם לשיעור קטן.
 לחכמים ב-3 לוגין.

המשך
 מה הדין באשה שראתה דם?
 להלל טמאה למפרע עד הבדיקה האחרונה שודאי היתה טהורה. לשיטתו מצד הגברא ומתבונן בסברא שכנראה זה התחיל לפנ"ז.
 לשמאי טמאה רק מעכשיו והלאה. לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה רק שנטמאה עכשיו. וע"ד אין לדיין אלא מה שענינו רואות
 לחכמים טמאה למפרע רק עד מעל"ע ולא יותר. ואם בדקה בתוך מעל"ע טמאה רק עד הבדיקה.

המשך
 האם מותר לסמוך על הבהמה ביו"ט?
 להלל כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לעשות את כל החובה שעל האדם כולל לסמוך על הקרבן ורק אז אפשר להקריבו.

לשמאי לא. לשיטתו מצד החפצא, ולכן אסור להשתמש בבהמה מצ"ע. שזה במבט ראשון נחשב כמלאכה שאינה אוכל נפש.

טו, ע"ב

האם בספק מגע ברה"י שורפים את התרומה? לרבי יוסי כן. לשיטתו מצד החפצא היינו שזה שמספק מטמאים זה ממש טומאה וזה פועל על החפצא שצריך לשרפה ממש. לחכמים רק תולים. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה שמחמירים בספק ברה"י זה רק על האדם, אבל אי"ז טעון שרפה מצ"ע.

המשך

מה הדין בכלי זכוכית שנקבו והטיף לתוכם אבר (סוג מתכת)? לרבי מאיר טמא כיון שהכל הולך אחר המעמיד. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לפי החשיבות אצל האדם, שזה דוקא בדבר המעמיד. לחכמים טהור, כיון שהולכים אחר רוב הכלי, וה"ז זכוכית שאינה מקבלת טומאה, כיון שנשברה וכמו כלי חרס שנשבר ונטהר. לשיטתו מצד החפצא לכן הולכים אחר רוב הכלי ולא מצד החשיבות אצל האדם.

טז, ע"ב

מדוע כלי מתכות שנשברו ותקנם חוזרים לטומאתם הישנה? לאבי גזרה שמא לא יקבנה בכדי טהרתו. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש לגודל הנקב שהאדם עושה. לרבי גזרה שמא יאמרו שמספיק טבילה וא"צ הערב שמש. ולכן חושש מצד עצם הדבר שיביא תקלה.

המשך

האם חזרו לכל הטומאות או רק לטומאת מת? י"א שהטומאה חוזרת בכל הטומאות. לשיטתו מצד החפצא ולכן כשגזרו על הכל גזרו ולא מחלקים. וי"א שהטומאה חוזרת רק בטומאת מת, כי עיקר הגזירה היא משום שאנשים לא ירצו להשתמש בטהרת מי חטאת (אפר פרה אדומה) אם אפשר לטהרם ע"י שבירה ותיקון. לשיטתו מצד הגברא ולכן גזורים דוקא בטומאת מת, שבזה עיקר החשש.

המשך

המניח כלים בשעת קישור העבים ונתפזרו העננים וחזרו ונתקשרו והתמלאו מים, האם נחשבים כמים שאובים? לבית שמאי כן. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון, והרי הניחם בשעת הגשמים ויעדם שייכנסו בהם מים. לב"ה לא נחשבים מים שאובים. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות, והרי כשהתפזרו העננים ודאי כבר שינה במחשבתו את יעוד הכלים ואינו חושב על זה שירדו בהם גשמים, ולכן אי"ז נחשב מים שאובים.

המשך

האם מותר לשרות דיו וסממנים וכרשינים בע"ש?
 לפי ב"ש מותר רק אם זה מוכן מבעוד יום. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן אסור לגרום שהמלאכה תיעשה בשבת, אפילו שאין האדם עושה כלום.
 ב"ה מתירים אפילו לשרות ברגע האחרון לפני שבת. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות ולכן אין לאסור, שהרי אין האדם עושה כלום בשבת.

יז, ע"ב

האם מותר לפרוס מצודות חי' ועוף ודגים?
 לב"ש אסור אא"כ ניצודו מבע"י. כיון ששבייתת כלים דאורייתא לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.
 ב"ה מתירים אפילו שניצודו בשבת. כיון שאין שבייתת כלים דאורייתא. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.

המשך

האם מותר למכור לגוי בע"ש ממש?
 לב"ש אסור, אא"כ ביתו של הגוי קרוב שיגיע מבע"י לביתו. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.
 לב"ה מותר. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.

המשך

האם מותר לתת בגדים לגוי שיכבסם בע"ש?
 לב"ש אסור אא"כ יכול לכבסם מבע"י. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.
 ב"ה מתירים אפילו רגע לפני שבת. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.

יח, ע"א

מה הדין באחד שנותן את המים על קמח?
 לרבי חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק הפעולה של האדם בשפיכת המים שעיי"ז נגבל קצת ומתחייב.
 לרבי יוסי אינו חייב עד שיערבב. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' ממש מוכן.

יח, ע"ב

מה הדין אם מכניס לתנור בשר גדי שרך ומתבשל מהר ואין חשש כ"כ שיחתה בגחלים ומצד שני לא כיסה את התנור שזה גורם שיכול בטעות לחתות בגחלים או בשר איל גדול שקשה לבישול ויש חשש שיחתה ומצד שני כיסה את התנור וזה גורם שלא יחתה בטעות?
 לרב אשי מותר. למה"ח ואין חושש וגוזר אם יש צד א' להתיר
 לרבי ירמי' אסור. למה"ה ולכן חושש וגוזר אפילו שיש צד א' להיתר

המשך

האם מותר למכור לנכרי בע"ש?
 לב"ש אסור, אא"כ יגיע לביתו לפני שבת. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.
 לב"ה מותר, אפילו אם יוצא מפתח ביתו של היהודי ממש לפני שבת. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.

המשך

האם מותר למכור הרבה חמץ לנכרי בערב פסח לפני זמן ביעור חמץ?

תוכן

לב"ש אסור, אא"כ יש אפשרות לגוי לגמור לאכול לפני פסח. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.
לב"ה מותר. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.

יט, ע"א

האם מותר לשלוח אגרת בע"ש ע"י נכרי אם לא קצץ לו דמים?
לב"ש אסור, אא"כ יכול להגיע לביתו של הנמען לפני שבת. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך
שהפעולה תגמר לפני זמן האיסור.
לב"ה מספיק אם יכול להגיע לבית הסמוך לחומה של אותה עיר שנשלח לשם לפני שבת.
לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות ולכן מספיק שיוכל להגיע לבית הסמוך לחומה, שאז כבר
אין נראה כמלאכה.

המשך

האם כשמפליג בספינה בע"ש לדבר מצוה צריך לפסוק עם הגוי ע"מ שישבות בשבת, אפילו
שבפועל לא ישבות?
לרבי כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לפסוק עמו שישבות אפילו שזה לא יעזור, וימשיך
לנסוע בשבת, אבל הוא עשה את שלו ואין בזה איסור.
לרשב"ג אינו צריך. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא צריך שיפסוק עמו לשבות שהרי בין כה זה
לא יעזור ובודאי יסע בשבת.

המשך

השום והבוסר והמלילות שריסקן מבעוד יום, האם מותר להשתמש במה שזב מהם בשבת?
לרבי ישמעאל כן. למ"ה והרי הוא עושה את כל הפעולה לפני שבת.
לרבי עקיבא לא. למ"ח ולכן אסור גם בדבר שהוא מימלא

יט, ע"ב

זיתים וענבים שריסקן מע"ש ויצאו מעצמן בשבת
לת"ק אסור. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהפעולה נמשכת בשבת אסור.
לרבי אליעזר ורבי שמעון מותר. לשיטתו מצד הגברא והרי לא עשה שום פעולה בשבת.

המשך

שמן של בדדים ומחצלות של בדדים ומחצלות שמכסים בהם את הסחורה של הספינה ועז
שעומדת לחלב ושורר שעומד לחרישה ותמרים שעומדים להוליכם לסחורה
לרב אסור מדין מוקצה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהאדם הקצה אותם בשבילו זה נחשב
למוקצה.
לשמואל מותר. לשיטתו מצד החפצא והרי דברים אלו ראויים מצ"ע לכן מותרים.

המשך

באיזה אופן מותר להציל מהשריפה?
י"א שצריך בכלי אחד להציל ואפילו שיש בו מאה סעודות. לשיטתו מצד הגברא ויותר קל ונוח
להציל בפעם אחת.
וי"א שעדיף לחלק לכר"כ כלים, שילך ויחזור ילך ויחזור. לשיטתו מצד החפצא ולכן עדיף שלא
יהי בפעם אחת הרבה יותר מצורך השבת, שכל הוצאה אפשר לומר שזה רק לצורך השבת.

יט, ע"ב

באיזה אופן מותר לתת פת לתנור עם חשכה בע"ש?
לת"ק אם כבר קרמו פני', היינו החלק שפונה לאש, אז מותר. למ"ה שזה החלק שיותר נראה לאדם
לרבי אליעזר צריך שיקרום החלק שצמוד ודבוק לקיר התנור. למה"ח ולכן מספיק החלק שדבוק לתנור שהוא נאפה יותר מהר

כ, ע"א

לגבי עצים שמדליקים בע"ש שהתנאי הוא שידלקו רובם לפני שבת
לרב הכוונה רוב כאו"א מהעצים. למ"ה לכן צריך שהאדם יראה ממש איך שנדלק הרוב לשמואל א"צ שיישרפו רובם ומספיק רק שתתפס בהם האש ותהא שלהבת עולה מאלי'. לשיטתו מצד החפצא וכיון שזה נתפס ודאי שימשיך להדלק, וכאילו הפעולה כבר נעשית, ועצ"ע.

המשך

אם מדליק עץ יחידי בע"ש, כמה צריך שידלק?
לרב צריך שרוב עוביו של העץ יהי' דלוק, כדעת רבי חייא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שמצ"ע הרוב ידלק.
י"א שמספיק רק רוב היקפו כמו שנראה בחיצוניות מבחוץ שנתפס, כדעת רבי יהודה בן בתירא. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב איך שנראה לאדם. ועצ"ע

כ' ע"ב

האם מדליקין בחלב מבושל
לנחום המדי כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא גוזר כיון שבמבושל מצ"ע אין חשש. לחכמים לא. לשיטתו מצד הגברא לכן חושש וגוזר.

כ"א ע"א

מה הדין בפטילות ושמנים שאין מדליקין בהם בשבת לגבי נר חנוכה
לרב הונא אין מדליקין בזה בחנוכה בין בחול בין בשבת כיון שכבתה זקוק לה ומותר להשתמש לאורה. לשיטתו מצד החפצא ולכן זקוק להדליק וגם אין עליו איסור להשתמש לאורה.
לרב חסדא מדליקין בחול אבל לא בשבת כיון שכבתה אין זקוק לה ומותר להשתמש לאורה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין זקוק לה ומצד שני סובר שאדרכה ע"י שהאדם ישתמש יהי' לו יותר נוח להשאר ליד הנרות ויהי' יותר פרסום לנס.
לרבי זירא בשם רב מותר להדליק בין בחול בין בשבת כיון שכבתה אין זקוק לה ואסור להשתמש לאורה. לשיטתו מצד הגברא ולכן לאחר שעשה את פעולת ההדלקה אי"צ לראות שזה דולק כל החצי שעה וגם שהאדם צריך להזהר לא להשתמש כדי שיהי' פרסום לנס.

כ"א ע"ב

כמה נרות מדליק ביום הראשון של חנוכה
לב"ש 8 ופוחת והולך. לשיטתו מצד החפצא לכן רואה את כל השמונה בכח מצ"ע כאילו הם כבר נמצאים.
לב"ה 1 ומוסיף והולך. לשיטתו מצד הגברא ובפועל והאדם רואה שנכנס רק יום הראשון של החג.

המשך

מהו טעמם של ב"ש וב"ה?

י"א שחולקים האם מסתכלים על הימים הנכנסים בכוח או על ימים היוצאים בפועל. לשיטתו מצד החפצא שזה קשור לעצם מצוות החג וחלק ממצות חנוכה. ויש אומרים שב"ש כנגד פרי החג ולב"ה מעלין בקודש ולא מורידין. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד סיבות צדדיות ולא מצד מצוות חנוכה עצמה.

כב, ע"א

האם מותר להדליק מנר לנר בחנוכה?

לרב לא. למה"ח ואפילו שעושה לצורך מצווה אבל עצם השימוש בנרות אסור לשמואל כן. למ"ה וכיון שעושה לצורך מצווה לכן מותר

המשך

האם מותר להתיר ציצית מבגד לבגד?

לרב לא. למה"ח ולכן אסור להוציא ציצית מהבגד שזה פעולת איסור לשמואל כן. למ"ה וכיון שעושה לצורך ציצית אחרת מותר

המשך

האם מותר לגרור ספסל בשבת?

לרב לא, מכיון שאין הלכה כרבי שמעון. למה"ח כיון שעושה פעולה של איסור בעצם הגרירה לשמואל כן, שהלכה כרבי שמעון שדבר שאינו מתכוון פטור. למ"ה ולכן סובר שכוונתו פועלת על הפעולה שאינה נחשבת למלאכה

המשך

מדוע לרב אסור להדליק מנר לנר בחנוכה?

י"א משום ביזוי מצוה. למ"ה שזה דבר שתלוי ברגש האדם וי"א משום הכחשת מצוה, למה"ח שזה מצד הפעולה עצמה

כב, ע"ב

האם הדלקה עושה מצוה או הנחה עושה מצוה?

י"א שעצם ההדלקה עושה מצווה, ולכן מותר להדליק מנר לנר. למ"ה וי"א שהנחה עושה מצווה, ובשעת ההדלקה אינו מקיים את המצוה למה"ח לכן אסור להדליק מנר לנר.

כג, ע"א

איפה רואים בתורה שמצווים לשמוע לרבנן?

לר' אויא מהפסוק "לא תסור מהדבר אשר יגידו לך". לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר שלא יסור מהדבר מצ"ע.

לרבי נחמי' מהפסוק "שאל אביך ויגדך ויגדך זקניך ויאמרו לך". לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על האדם שצריך לשאול ולברר.

כד, ע"א

האם מזכירים ר"ח בברהמ"ז?
 לרב כן. למ"ה ומכיון שר"ח זה מדאורייתא לכן זה יותר חשוב מחנוכה וודאי מזכיר
 לרבי חנינא לא. למ"ה ומכיון שאינו אסור במלאכה אינו נחשב ממש לחג וא"צ להזכיר

המשך
 האם מזכירים חנוכה במוסף של ר"ח?
 לרב הונא ור' יהודה לא. למ"ה ומכיון שבחנוכה מצ"ע אין מוסף לכן א"צ להזכיר
 לרב נחמן ורבי יוחנן כן. למ"ה וכיון שהאדם חוגג את חנוכה לכן צריך להזכירו בכל תפילה גם
 במוסף ר"ח
 שהאדם מחבר וחוגג גם חנוכה וגם ר"ח

כד, ע"ב
 מדוע אסור לשרוף קדשים ביו"ט?
 לר' חזקי' לומדים מהפסוק לא תותירו ממנו עד בוקר והנותר ממנו עד בוקר - שכתוב פעם שני'
 עד בוקר לומר שאסור ביו"ט, ורק בחוה"מ לשרוף.
 לאביי לומדים מהפסוק עולת שבת בשבתו, ולא עולת חול בשבת ולא עולת חול ביו"ט. למ"ה ח
 ולכן מדבר מצד הקרבן עצמו
 לרבא לומדים מהפסוק "הוא לבדו יעשה לכם" - הוא ולא מכשירים. וכן לא לשרוף קדשים
 לרב אשי כיון שיו"ט גם עשה וגם ל"ת ושריפת קדשים זה רק מ"ע ואין עשה יכול לדחות עשה
 ול"ת.
 למ"ה שזה מצד האדם שאין עשה שעליו יכול לדחות ל"ת ועשה

כה, ע"ב
 איזהו עשיר?
 לרבי מאיר כל שיש לו נח"ר בעשרו. למ"ה ולכן חשוב הרגשת האדם וזה העיקר
 לרבי טרפון כל שיש לו מאה כרמים ומאה שדות ומאה עבדים שעובדים בהם. למ"ה ח ולכן
 צריך שבפועל יהי' לו עשירות בנכסיו
 לרבי עקיבא כל שיש לו אשה נאה במעשים.
 לרבי יוסי כל שיש לו בית הכסא סמוך לשולחנו.

כו, ע"א
 האם מותר להדליק בחלב שיש בו שמן כלשהו?
 י"א שכן. למ"ה וכיון שעשה כמו היכר בשביל האדם אין בזה חשש
 י"א שלא. למ"ה ח ולכן אין מתחשב בשמן כ"ש ששם בפנים שהרי רובו ככולו זה חלב

כ"ו ע"ב
 האם יש מחלוקת בין רבי שמעון בן אלעזר שאומר כל היוצא מן העץ אינו מטמא בשלוש על
 שלוש אצבעות ומסככים בו חוץ מפשתן.
 לרבי ישמעאל שאומר שכל בגד שכתוב בתורה זה רק צמר ופשתן.
 לאביי אין מחלוקת ואמרו דבר אחד. למ"ה ולכן לשניהם אין טומאה אפילו בבגד שיש בו
 שלושה טפחים שמצד האדם אין נחשב רק צמר ופשתן
 לרבא למ"ה ח ולכן סובר שיש מחלוקת בשלושה טפחים על שלושה טפחים, שזה שיעור של

חשיבות בשאר בגדים שאינם צמר ופשתן.
לרבי שמעון בן אלעזר זה מטמא, כי רק שלוש אצבעות על שלוש אצבעות אינו מטמא אבל
בשיעור גדול יותר שראוי לעשירים מטמא. למה"ח ולכן יש דיעה שאם זה שלושה טפחים שיש
בזה חשיבות מצ"ע מטמא
לרבי ישמעאל גם בשלושה על שלושה אינו מטמא רק בצמר ופשתן.

המשך

באיזה שמן מדליקים נרות שבת?
לרבי שמעון בן אלעזר אין מדליקים בצרי, שהוא שרף הנוטף מעצי הקטף, אבל בשאר השמנים
מדליקים. למה"ח ולכן בכל דבר שמאיר אין סיבה שלא ידליק
רבי ישמעאל אומר כל היוצא מהעץ אין מדליקים בו.
רבי ישמעאל בן ברוקא אומר אין מדליקים אלא ביוצא מן הפרי.
לרבי טרפון אין מדליקים אלא בשמן זית בלבד. למה"ח ולכן צריך חשיבות ואיכות מיוחדת
רק של שמן זית
לרבי שמעון שזורי מותר להדליק גם בשמן פקועות ובנפט.
לסומכוס כל היוצא מן הבשר אין מדליקים בו, אלא בשמן דגים שמותר.

כו, ע"ב

האם שתי וערב מטמאים בנגעים מיד
לר"מ כן למה"ח ולכן א"צ לחכות שיהי' השתי ראוי ממש מצ"ע אלא כמו שהוא יש לו חשיבות
ומקבל טומאה
לר' יהודה לא והשתי מטמא בנגעים רק אחרי ששולין אותו מן היורה שמלכנים אותה בו
למה"ח לכן צריך שיהי' ראוי יותר מצד השתי עצמו

כח, ע"ב

פתילת הבגד שקפלה אבל עדיין לא הבהבה - האם אפשר להדליק בה בשבת?
לרבי אליעזר אין מדליקים בה מכיון שמדובר ביו"ט שחל להיות ע"ש.
ולפי רבי יהודה שלא מסיקים בשברי כלים ביו"ט ולפי עולא שהמדליק צריך שידליק ברוב
היוצא ולכן רבי אליעזר סובר שקיפול אינו מועיל ונחשבת ככלי שמקבל טומאה וכיון שהדליק
בה קצת מהאש נחשב כשבר כלי ואסור להדליק בו. למה"ח ולכן אין סברא שקיפול יועיל
שסו"ס הבגד נשאר אותו דבר ורק השתנה למראה האדם ואי"ז נחשב לשינוי
רבי עקיבא סובר שמדליקים בזה כיון שקיפול מועיל ואין תורת כלי עליו ומדליק כמו בעץ
רגיל. למה"ח ולכן כיון שזה נראה לאדם כחסר לכן נחשב ממש כחסר

כ"ט ע"א

האם מותר להסיק ביו"ט בשברי כלים ובגרעיני תמרים ובקליפות אגוזים
לר' יהודה לא למה"ח ולכן סובר שדברים אלו נחשבים למוקצה מצ"ע שהרי אינם ראויים כ"כ
לר' שמעון כן למה"ח ולכן סובר שגם דברים אלו נחשבים בשביל האדם כראויים כי האדם דעתו
על הכל ועיין ברמב"ם בהלכות יו"ט פ"ב הי"ב שפוסק כר"י

המשך

פחות משלושה על שלושה שהתקינו לשימוש מסויים
לר"א בין אם תלאו במגוד או הניחו אחרי הדלת זה נחשב שראוי וטמא למה"ח לכן סובר שבגד

קטן זה נחשב מצ"ע
 לר' יהושע אי"ז נחשב וטהור למ"ה ולכן סובר שזה שהאדם החשיבו זה רק מצד האדם אבל
 אי"ז פועל בכגד שיהי' חשוב מצ"ע
 לר"ע אם תלאו במגוד זה מוכן וחשוב טמא ואם הניחו אחרי הדלת נחשב כלא מוכן וטהור
 ולבסוף סובר כר' יהושע ועיין ברמב"ם הלכות כלים פ' כ"ב הלכה כ"ב ועיין בלקו"ש חל"ג
 פ' קרח בקשר למחלוקת של תאנה תרומה שנפלה לחמישים תאנים שחורות וחמישים לבנות,
 שרבי אליעזר סובר שאסור, לשיטתו מצד החפצא, והרי התאנה שנפלה היא או לבנה או שחורה
 ואינה מתבטלת בחמישים. לרבי יהושע מתבטלת, לשיטתו מצד הגברא והרי האדם יכול לטחון
 הכל ביחד, שהרי הכל תאנים באותו טעם ולכן נחשב שנפל למאה ומתבטל. ולרבי עקיבא אם
 ראה וידע כשנפלה התאנה איזה צבע היא, אפילו שאח"ז שכת, הידיעה שלו פועלת, שזה נהי'
 שייך לקבוצה או של השחורות או של הלבנות ואי"ז מתבטל, אבל אם לא ידע הכל בטל, שר"ע
 הוא כמו מתווך ביניהם.

כ"ט ע"ב
 האם מותר ליקוב שפופרת של ביצה וימלאנה שמן ויתננה ע"פ הנר בשביל שתהא מנטפת או
 לתת את הפתילה של הנר בתוך קערה שמן לידו שתהא שואבת ממנו
 לת"ק אסור למ"ה ולכן חוששים שמא האדם יסתפק מהשמן וזה נחשב כמכבה
 לר' יהודה מותר למה"ח והרי אי"ז ממש כלי א' ולכן אין חוששים וכמו גרמא ועיין ברמב"ם
 הלכות שבת פ"ה הי"ב

המשך
 האם ר"ש מודה שאסור לגרור ספסלים קטנים הואיל ויכול להרימן
 לר' ירמ"י כן וחולקים דוקא בגדולים אבל בקטנים לכולם אסור למה"ח ולכן אם יש לאדם
 אפשרות להרימן שוב א"א להקל בזה ואפילו שזה דבר שאין מתכוון
 לעולא לא וחולקים דוקא בקטנים אבל בגדולים לפי כולם מותר למ"ה ומכיון שזה דבר שאינו
 מתכוון לכן מותר בכל אופן לר"ש אפילו בקטנים

כ"ט ע"ב
 אם מכבה את הנר מפני שחס על השמן
 לת"ק חייב מצד החפצא שהרי יש פה מלאכה.
 לר' יוסי - פטור, כי זה לא מלאכה הצריכה לגופה אא"כ חס על הפתילה (שאז זה מלאכה
 הצריכה לגופה שזה כמו סותר ע"מ לבנות במקומו) ולכן חייב. לשיטתו מצד הגברא שאם אין
 צריך פטור.

ל, ע"א
 מלאכה שא"צ לגופה
 לרבי יהודה - חייב. למה"ח ולכן חייב על עצם המלאכה אפילו שאינו צריך כ"כ
 לרבי שמעון - פטור. כנ"ל. למ"ה ולכן חייב רק אם צריך את עצם המלאכה

לב, ע"א
 מדוע נשים מתות בלידה?
 לת"ק מכיון שאינן זהירות בשלוש מצוות שנצטוו עליהן שזה חלה ונדה והדלקת הנר. לשיטתו
 מצד הגברא. שזה חיוב שמוטל בעיקר עליהן ולא בגלל שזה קשור דווקא לילדים

תוכן

לרב אחא - בגלל שהן מכבסות צואת בניהן בשבת. לשיטתו מצד החפצא שבגלל הילדים מחללות שבת ולכן זה קשור דוקא לפטירה בזמן הלידה.
ויש אומרים - על שקוראים לארון הקודש ארנא שזה גם קשור מצד הגברא.

לב, ע"ב
בעוון נדרים
לרבי נתן - אשתו מתה. לשיטתו מצד הגברא שלוקחים את משכבו.
רבי אומר - בנינים מתים כשהם קטנים. לשיטתו מצד החפצא. ולכן לוקחים דבר שהוא כחלק ממנו במקומו

המשך
מדוע בנינים מתים?
לרבי אלעזר - בגלל עוון נדרים. לשיטתו מצד החפצא.
לרבי חייא ורבי מאיר - בעוון מזוזה. לשיטתו מצד החפצא.
לרבי יוסי ורבי יהודה הנשיא - בעוון ביטול תורה. למ"ה
רבי יהודה אומר - בעוון ציצית. לשיטתו שקשור לחיבור שניהם באופן מקיף.
רבי נחמי' - בעבור שנאת חנם, שזה קשור עם קליפת מדין. למ"ה ועצ"ע

לד, ע"ב
מהו בן השמשות?
לרבי יהודה - כל זמן שפני מזרח מאדימים אפילו שהכסיף התחתון. לשיטתו מצד החפצא. ולכן סובר שלוקחים את כל משך הזמן שיש קצת אור ואדמימות
לרבי נחמי' - כדי שיהלך אדם חצי מיל משתשקע החמה. לשיטתו מצד הגברא.
לרבי יוסי - בן השמשות כהרף עין זה נכנס וזה יוצא וא"א לעמוד עליו. לשיטתו מצד החפצא.
לרבה ושמואל - 3/4 מיל לאחר השקיעה זה בין השמשות. לשיטתו מצד הגברא.
לרב יוסף - זה 2/3 מיל הליכה לאחר השקיעה זהו בין השמשות. למ"ה ועצ"ע

לה, ע"א
לגבי כוורת - מהו השיעור שמותר לטלטלה שעדיין נחשבת לכלי?
לרבה - אם מחזיקה פחות מ-3 כורים או נחשבת לכלי. אבל אם מחזיקה 3 כורים אינה נחשבת לכלי ואסור לטלטלה. לשיטתו מצד החפצא. ולכן מחמיר וגוזר על האדם אפילו בכלי שמחזיק 3 כורים שנחשב כדבר קבוע ולא ככלי שימוש לאדם.
לרב יוסף - מותר גם ב-3 כורים שנחשבת לכלי. ורק אם מחזיקה 4 כורים אסור לטלטלה. לשיטתו מצד הגברא לכן מיקל ואין גוזר על האדם.

לה, ע"א
מה הי' בתקיעה השלישית שהיו תוקעים בערב שבת
י"א שהיו מדליקים את הנר, לשיטתו מצד הגברא
י"א שהיו חולצים תפילין, לשיטתו מצד החפצא. לכן מדבר על הבעי' מצ"ע של התפילין שצריך לחולצם

לו, ע"א
מה מותר לטלטל?

לר' שמעון - מותר הכל כיון שאין בכלל מוקצה. חוץ מתאנים וגרוגרות שאם הקצה אותם ליבשם נחשבים כמוקצה מכיון שאינם ראויים כלל כל זמן שלא התייבשו. למ"ה והכל ראוי לאדם

לרבי נחמיה - אסור הכל חוץ מלטלול כלי לצורך תשמישו המיוחד. למה"ח ולכן צריך את שימושו המיוחד דוקא

לר' יהודה - שופר מותר לטלול מכיון שתורת כלי עליו, אבל חצוצרות אין מטלולים כיון שאין תורת כלי עליהם. למה"ח ולכן רק מה שיש עליו תורת כלי מצ"ע אפשר לטלולו

לו, ע"ב

מה מותר לשהות על האש?

לבית שמאי - מותר חמין אבל לא תבשיל שמצטמק ויפה לו ויש חשש שיחתה בגחלים. לשיטתו מצד החפצא ובמבט כללי ראשון, ולכן חוששים וגוזרים על האדם.

ובית הלל - מתירים גם תבשיל ואין חוששים שיחתה בגחלים. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות, ולכן סומכים על האדם ואין חשש בדבר מצ"ע.

המשך

האם מותר להחזיר בשבת אם נטלו מהאש את התבשיל?

לב"ש - אסור. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון, ולכן גזרו על האדם שעושה פעולה שנראית כבישול.

לב"ה - מותר. לשיטתו מצד הגברא והרי תבשיל זה כבר בושל וגם הרי הי' כבר על האש ואי"ז שייך לבישול כלל מצד האדם.

לז, ע"א

אם עקר את התבשיל מהאש

לרבי מאיר - דברי הכל לא יחזיר למ"ה ולכן מחמיר וגוזר על האדם

לר' יהודה זה מחלוקת ב"ש, וב"ה כנ"ל. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש דעה שמקלים.

לז, ע"ב

האם מותר להשהות על האש דבר שמצטמק ויפה לו?

לר' יוחנן מותר למה"ח והרי תבשיל זה כבר ראוי לאכילה ואין חשש שיעשה משהו לזרו בישולו יותר

לרב יוסף בשם ר' יהודה אסור למ"ה והרי לאדם זה יפה כ"ז שממשיך להתבשל ולכן חוששים שמא יחתה בגחלים כדי שיתבשל יותר

לח, ע"א

אם שכח קדירה עם תבשיל וחמין שבישל כל צרכו ע"ג כירה ובישלה בשבת בין בשוגג בין במזיד לר"מ מותר לאכול ממנה. למ"ה ולכן לא מחלק בין חמין לתבשיל

לרבי יהודה - חמין שהוחמו כל צרכן מותרים מפני שמצטמק ורע לו. אבל תבשיל שבישל כל צרכו אסור מפני שמצטמק ויפה לו.

לח, ע"ב

אם מוריד את החמין מהאש האם יכול להחזיר?

לרבי זריקא - אם הניח לא יכול להחזיר. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש וגוזר על האדם. לרבי יוחנן - אפילו אם הניח ע"ג קרקע יכול להחזיר למה"ח והרי"ז כבר בושל ואין מחמיר

וגוזר על האדם .

המשך

האם מותר לסמוך לתנור שהוסק בקש וגבבא לרב יוסף משמע שכן. לשיטתו מצד החפצא והרי קש וגבבא זה נחשב דבר הנכלה ואין שייך בזה חתי"י בגחלים.
לאביי משמע שאסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמיר על האדם מחשב לתקלה.

המשך

האם מותר להפקיע ביצה (לעשות חביתה) על סודר שהתחמם מהאש?
לת"ק לא, כיון שגוזר תולדות חמה אטו תולדות האש. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש וגוזר.
לרבי יוסי - מותר, שלא גוזר. למה"ח ולכן לא גוזר על האדם.

לט, ע"א

מדוע אסור לטמון בחול בשבת לכו"ע?
לרבה - בגלל שגוזר שמא יטמין ברמץ וגם בעפר תחוח אסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן חשב שלא יעשה הטמנה גמורה ואפילו בעפר תיחוח שמיועד וראוי להטמנה אסור
לרב יוסף - בגלל שמזיז עפר ממקומו. אבל בעפר תחוח מותר. לשיטתו מצד הגברא ולכן עצם הפעולה של הזזת עפר אסורה. אבל בעפר שמיועד וראוי להטמנה מותר

המשך

האם מותר לחמם מים בשביל להתרחץ ביו"ט
לב"ש אסור אא"כ ראויין לשתייה למה"ח ובמבט ראשון רק אם שותה מהמים נחשב כאוכל נפש
לב"ה מותר למ"ה ובהתבוננות לכן גם לצורך רחיצת האדם נחשב כאוכל נפש

ל"ט ע"ב

האם מותר לשטוף כל גופו
לר"מ לא בין בחמין בין בצונן למ"ה שגוזר על האדם
לר"ש מותר בין בחמין בין בצונן למ"ה ולכן לא מחלק וחושב על צורך האדם ולכן מותר
לר' יהודה בחמין אסור בצונן מותר למ"ה ולכן מחלק בין חמין לצונן

מ' ע"א

מה הדין במים חמין שהוחמו מע"ש
לרב - רוחץ בהם כל גופו אבר אבר. למ"ה ולכן מיקל לצורך האדם
לשמואל - לא התירו לרחוץ אלא פניו ידיו ורגליו. למה"ח ולכן לא היקלו לצורך רחיצת האדם

מ, ע"ב

מה סובר ת"ק בשמן?
לרבה ורב יוסף - סובר שמותר בגלל שאין בישול בשמן. למ"ה ולכן אין רגילות ושייכות לבישול בשמן
לרבי יהודה - שסובר שיש בישול בשמן, אבל פה בגלל שזה רק אפשר לא נחשב לבישול.
למה"ח ולכן מדבר באופן שאי"ז שייך כלל לבישול
לרשב"ג - אפשר נחשב כמו בישול ולכן אסור. אבל מותר כלאחר יד למ"ה ולכן גם בשינוי

מותר משא"כ לת"ק
 לר' נחמן בר יצחק – סובר ת"ק שאסור כי יש בישול בשמן והפשרו זהו בישולו. למ"ה ולכן גם
 בהפשר נחשב כבישול
 רבי יהודה סובר-שהפשרו לא זהו בישולו. למה"ח ולכן צריך בישול ממש

מא, ע"א
 מה זה "אנטיכיי"?
 לרבה – הכוונה שיש בצד השני של הדופן גחלים. למ"ה ולכן מחמיר וגזור שאפילו בחום נמוך
 אסור
 לרב נחמן – הכוונה שיש שוליים כפולים ויש למטה גחלים והמים מתחממים יותר מלפי הפירוש
 של רבה. למה"ח לכן מחמיר רק בחום גבוה ששייך בזה ממש בישול אבל בחום נמוך מותר

מא, ע"ב
 האם מותר לשים מים קרים הרבה לתוך מיחם חם שיכולים לצרפו?
 לרב – לא. למה"ח ולכן חושש שלא יבוא לידי צירוף ואפילו שאינו מתכוון
 לשמואל – אפילו שיעור לצרף גם כן מותר כי סובר כר' שמעון בדבר שאינו מתכוון שפטור.
 לשיטתו מצד הגברא. אבל במלאכה שא"צ לגופה סובר רבי יהודה שחייב כי אפילו שחסר
 במלאכה מצד החפצא אבל מצד הגברא יש כוונה ולכן חייב. ועצ"ע

מב, ע"א
 האם מותר לתת צונן לתוך חמין?
 לב"ש – אסור. למה"ח ובמבט ראשון זה כמו מבשל
 לב"ה – מותר. למ"ה והרי אין בכוונתו כלל לבישול
 לרבי שמעון בן מנסיא – לא נחלקו ב"ש וב"ה באמבטי ולכולם אסור.

המשך
 האם מותר לתת תבלין לתוך אלפס וקדרה רותחים בשבת?
 לת"ק – אסור. למ"ה והרי בשביל האדם התבלין מאוד חשוב שנותן טעם באוכל ולכן נחשב
 מבשל ואסור
 לרבי יהודה – מותר. למה"ח וכיון שזה רק נותן טעם אין שייך בזה כ"כ בישול

המשך
 האם מלח נחשב כתבלין?
 לרבי חייא – לא, ובכלי שני זה גם מבשל. למ"ה והרי"ז נראה שמתבשל ונותן טעם אפילו בכלי
 שני
 לרב נחמן – זה כמו תבלין שמתבשל רק בכ"ר.
 ויש אומרים שלר' חייא לא ובכ"ר גם לא מבשל ורק ממש על האש נחשב לבישול וזה כמו רב
 נחמן שאומר שמלח צריך בישול כבשר השור שיהי' הרבה זמן על האש. למה"ח ומצ"ע צריך
 יותר בישול

מב, ע"ב
 מהו הטעם של רב חסדא שסובר שאסור לתת כלי תחת התרנגולת לקבל ביצתה?
 לרבה – בגלל שהצלה מצוי' התירו, שתרגולת עשוי' להטיל ביצתה באשפה ולא במקום מדרון.

לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר בגלל שזה אינו מצוי.
לרב יוסף – אסור בגלל שמבטל כלי מהיכנו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר בגלל שעושה פעולה שמבטל את הכלי שנהי' מוקצה.

מג, ע"ב

האם טלטול מן הצד נחשב לטלטול?
לרבי יהודה לא ולכן יכול להפוך מת ממיטה למיטה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אם אינו מטלטל כדרכו של החפץ לא נחשב לטלטול.
וי"א שזה נחשב טלטול. למ"ה שהרי בפועל הוא מטלטל ולכן צריך להניח עליו כיכר או תינוק כדי לטלטלו

המשך

האם מצילים מת מן הדלקה?
לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא וה"ז מוקצה מצ"ע.
לר' יהודה בן לקיש כן שאם לא תתיר לו יבוא לכבות את הדלקה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש שאם לא תתיר לו יבוא לכבות.

מ"ד, ע"א

האם מותר לטלטל נר ישן
לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה נהי' מוקצה מצ"ע.
לרבי מאיר כן חוץ מנר שהדליקו בו באותה שבת שאז הי' מוקצה בביה"ש. לשיטתו מצד הגברא והרי בשבת זו לא עשה פעולה האוסרת נר זה.
לרבי שמעון – גם זה מותר כיון שאינו סובר כלל מדין מוקצה אא"כ דולק עכשיו ממש אז אסור לטלטלו שלא יכבה. למ"ה ולכן הכל מוכן לאדם ואין מוקצה
לרבי אליעזר בן רבי שמעון מתיר גם שהנר דולק ואין חושש למ"ה ולכן גם אין חושש כלל ועצ"ע

מה ע"א

במה סובר ר' שמעון דיני מוקצה?
לרבי יהודה – בשם שמואל, = סובר שרק גרוגרות וצימוקים בזמן שהם עומדים ביבוש, מכיון שדחם בידיים וגם שאינם ראויים כלל. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שזה מוקצה מצ"ע.
לרבי יוחנן – אין מוקצה לרבי שמעון אלא שמן שבנר בשעה שדולק הואיל והוקצה למצותו הוקצה לאיסורו. לשיטתו מצד הגברא לכן סובר שהכל ראוי לאדם.

מה, ע"ב

מה הכוונה בהמות ביתיות?
לחכמים זה אלו שישנות בתוך התחום למ"ה ולכן דוקא אלו שרואים שבאים בכל ערב ודעתם עליהם
לרבי אפילו אם פעם בשנה הבהמה חוזרת לעיר נחשבת ביתית למה"ח ולכן אפילו שפעם בשנה מגיע לעיר מצ"ע שייכת לעיר וכידוע ההסבר בלקו"ש בזה שאפילו יהודי שבא לביהכ"נ פעם בשנה ג"כ נחשב וכו'

מז, ע"א

האם מותר לטלטל מנורה קטנה שיש בה חריצים שנראית כמו פרוקים וחוליות

לר"ל מותר ולא גוזרים לשיטתו מצד הגברא שהרי כולם יודעים שאין בקטנה חוליות ואין חשש שתתפרק ויבננה בשבת
 לר' יוחנן אסור שגוזרים. למה"ח וכיון שיש בה חריצים שנראים כחוליות לכן יש בזה גם גזירה שיבואו לטלטל מנורה גדולה שיש בה חוליות ותיפול ותתפרק ויבוא לבנותה בשבת

מז, עא

האם מותר לחבר מיטה מתפרקת (טרסיים)?
 לרבי יהודה ורב ושמואל אסור וחייב חטאת לשיטתם מצד החפצא והרי בונה פה מיטה שלימה לרבי שמעון מותר לשיטתו מצד הגברא והרי זה דרכה שמתפרקת ובונים עוה"פ ומצד האדם אין זה נחשב כ"כ לבונה. שהרי זה רק ארעי.

מח, עב

בית הפח ובית התבלין ובית הנר שבכירה, האם מטמאים במגע?
 לרבי מאיר כן בגלל גזרה מדרבנן לשיטתו מצד הגברא אבל באוויר לא מטמא כדי שלא יבוא לשרוף ע"ז תרומה וקדשים עשו היכר.
 לר' שמעון לא לשיטתו מצד החפצא שהרי זה כלי שונה. ועצ"ע לשיטתו בכ"מ.

מט, ע"א

האם טומנים בנעורת של פשתן דקה?
 לת"ק – כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן בכל נעורת של פשתן מותר ולא מבדיל מצד האדם. לרבי יהודה – לא. לשיטתו מצד החפצא והרי נעורת הדקה מוסיפה חום ולכן אסור. ועצ"ע.

המשך

האם כשטומן ומוציא בשבת יכול להחזיר?
 לחכמים – כן, שהרי מצד החפצא זה הי' טמון בבין השמשות, לכן יכול להחזיר. לרבי אליעזר בן עזרי'ה – לא. שמא תתקלקל הגומא. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש.

מט, ע"ב

האם מטלטלים עורות של אומן?
 לת"ק – לא. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא מקפיד עליהם שרוצה למכרם ונחשבים כמוקצה מחמת חסרון כיס.
 לרבי יוסי – כן. לשיטתו מצד החפצא והרי הם מצ"ע ראויים לישב עליהם ואינם מוקצה.

המשך

כנגד מי 39 מלאכות בשבת?
 לרבי חנינא בר חמא – כנגד עבודות המשכן. לשיטתו מצד הגברא שעליו לעשות את כל עבודות המשכן "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם"
 לרבי יונתן- כנגד 39 מלאכה מלאכתו שכתובים בתורה. לשיטתו מצד החפצא. ועצ"ע.

נ, ע"א

חריות של דקל שגדרם לעצים ונמלך עליהם לשיבה
 לת"ק ורב – צריך לקשרם שאז זה מוכיח שמיעדם לשיבה. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך פעולה ממש בחפצא.

תוכן

לרשב"ג - אי"צ לקשור. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק רק שנמלך ואז הם כבר נחשבים מיועדים לשיבה.

שמואל אומר שמספיק שחושב עליהם לשיבה. לשיטתו מצד הגברא. לרב אסי - מספיק שיושב אפילו שלא קשרם ולא חשב עליהם. לשיטתו מצד הגברא שצריך פעולה באדם כדי שיתפוס ויהיו ראויים בשבת.

המשך

האם מותר לשפשף את הכלים בנתר וחול?

לדעה א' - אסור כי זה גורר (מקלף מהכלי) ותולדה של ממחק. לשיטתו מצד החפצא. לדעה ב' - מותר כי זה לא גורר. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא לא מתכוון לגרור ולכן מותר.

ג, ע"ב

האם מותר להתרחץ בשביל להתייפות?

לדעה א' - אסור. משום לא ילבש גבר שמלת אשה. לשיטתו מצד החפצא ועצם פעולה זו שייך יותר לאשה.

וי"א שמותר אם עושה לש"ש לשיטתו מצד הגברא. ולכן מסתכלים על כוונתו.

נא, ע"א

האם מותר להטמין את הצונן?

לרבי יהודה - כן, לשיטתו מצד החפצא והרי אין בזה שום בעי' של בישול וכדו' או חשש לחיתוי בגחלים.

לרב הונא - לא, לשיטתו מצד הגברא והרי הוא עושה פעולה שדומה להטמנה ושמא יטמין בחמין.

נא, ע"ב

האם מותר בשבת שחי' תצא בסוגר?

לת"ק - לא. כיון שזה נחשב למשאוי וטרחה יתירה מצד החפצא.

לחנני' - כן, כיון שזה לתועלת הגברא (האדם).

נ"ב ע"א

"ולא ברצועה שבין קרני" - האם מותר לצאת עם רצועה בין קרני הבהמה בשביל לשומרה?

לרב - אסור. לשיטתו מצד הגברא וזה נראה כמשאוי.

לשמואל - מותר. ורק אם זה לנוי אסור. לשיטתו מצד החפצא וה"ז צורך הבהמה ודרכה הוא.

המשך

האם מותר לצאת כרוכים?

לרב הונא - כן, לשיטתו מצד החפצא והרי כך הרגילות.

לשמואל - לא, לשיטתו מצד הגברא ולכן זה נראה כהולך לשוק. ועצ"ע.

המשך

מדוע מוסרה של הפרה אדומה אינו נחשב למשאוי?

לאביי - בגלל שמדובר במוליכה מעיר לעיר, שאז רגילות למשכה עם מוסרה, לשיטתו מצד הגברא. שלוקחה למהלך רחוק.

לרבינא - בגלל שמדובר בפרה שמורדת. לשיטתו מצד החפצא שיש בעי' בפרה מצ"ע שמורדת ולכן אי"ז משאוי.

המשך

מדוע טבעת של בהמה מקבלת טומאה?
 לרבי יצחק בגלל שזה בא מנוי אדם לנוי בהמה, לשיטתו מצד החפצא ולכן מסביר שזה הי' בהתחלה טבעת נוי לאדם ולכן מקבלת טומאה.
 לרב יוסף - בגלל שהאדם משתמש בזה ומושך בזה את הבהמה לשיטתו מצד הגברא שיש בזה שימוש לאדם עכשיו

נב, ע"ב

חמור יוצא במרדעת בזמן שקשורה עליו וזכרים יוצאים לבובים (עור שקושרים תחת זכרותם שלא יעלו על הנקבות) ורחלות יוצאות שחוזות כבולות (שלא יעלו עליהם זכרים וכבונות כסוי על הצמר שלהם שיישאר לבן) והעיזים יוצאות צרורות (שקושרים דדיהן)
 לרבי יוסי - אסור ככולם חוץ מרחלים כבונות כי זה ממש צורך להם. לשיטתו מצד החפצא.
 לרבי יהודה - העזים יוצאות צרורות ליבש אבל לא לחלב. לשיטתו שגם הוא מתיר מצד החפצא שלכן בעזים מותר אם זה צרורות ליבש אבל לא לחלב.
 לת"ק - הכל מותר. לשיטתו מצד הגברא והרי זה חלק מרגילות ומצורך האדם ולכן מותר.

נג, ע"א

האם חמור יוצא באוכף שקשורה לו מע"ש
 לת"ק לא לשיטתו מצד החפצא והרי"ז נראה כמוליכה למשאוי
 לרשב"ג כן ובתנאי שלא יראה כמוליכה למשאוי למ"ה והרי הוא לא שם עליה את האוכף בשבת ולכן מצידו אינה נחשבת כמוליכה למשאוי אא"כ מראה בפעולה מסוימת שמוליכה למשאוי אז אסור

נ"ג ע"ב

בהמה שאכלה כרשינים האם מותר להריצה בחצר בשביל רפואתה
 לת"ק אסור. לשיטתו מצד הגברא והרי בשבילו זה ממש מלאכה.
 לר' אושע' מותר. לשיטתו מצד החפצא וכיון שזה לצרכה וטובתה של הבהמה אי"ז נחשב למלאכה.

המשך

האם עיזים יוצאות צרורות = כסוי לכחל כדי לייבש את החלב
 לת"ק מותר. לשיטתו מצד הגברא כיון שזה לטובתו הי"ז רגילות וזה כלבוש.
 לר' יוסי אסור. לשיטתו מצד החפצא וזה נחשב כטלטול שזה כמו משא.

המשך

מסופר על אדם שמתה אשתו והי' לו בן להניק ונעשה לו נס ונעשו דדיו כדדי אשה. מה לומדים מזה
 לרב יוסף לומדים כמה גדול אדם זה שנעשה לו נס כזה. לשיטתו מצד הגברא.
 לאביי לומדים כמה גרוע אדם זה שנשנתנו עליו סדרי בראשית. למ"ה:
 לרב יהודה לומדים מזה כמה קשה מזונותיו של אדם יותר מקריעת ים סוף שהרי נעשה פה נס

ולא נברא מזונות. למה"ח

נד, ע"ב

ראין הרחלים יוצאות חנונות - מה הכוונה?
 לרב אחא הכוונה שאחרי שגוזזים אותה טומנים לה צמר גפן בשמן ושמים עלי' כדי לחממה.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא דבר כזה שאינו ממש צורך לבהמה אז אסור, אבל לשים קיסם
 להפיל את התולעים ממנה מותר, כיון שזה ממש צורך ולא סתם לתענוג.
 רב פפא אמר שבשעה שכורעת לילד אז שמים לה שמן ברחם ובפדחתה כדי לחממה. לשיטתו
 שמכריע לכן גם בצורך (בשעת לידה) של הבהמה וגם שזה נראה כלבוש - אוסר.
 לשמעון נזירא - הכוונה לעץ האחד שיש בכרכי הים וחנן שמו ומביאים קיסם ממנו ומתעטשת
 ונופלים התולעים מראשה. לשיטתו מצד הגברא לכן דוקא זה אסור כי אי"ז נראה כלבוש,
 משא"כ הצמר גפן בשמן שנראה כלבוש מותר.

המשך

האם מותר לפרה לצאת ברצועה שבין קרני?
 לרב - בין לנוי בין לשמרה אסור.
 לשמואל - לנוי אסור, לשמור מותר, שאין זה נחשב למשאו. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך
 אחרי הכוונה של האדם, ואם כוונתו לשמרה אין זה משאו ומותר.

נה, ע"א

מה הכוונה בסימן אות ת' לרשעים, ת' של דם, ולצדיקים ת' של דיו?
 לרב - כי ת' זה ר"ת של תחי' וגם של תמות, לכן נבחרה דוקא האות ת'. לשיטתו מצד הגברא
 לכן מדבר על מה שיקרה לאדם.
 לשמואל - הדיוק בת' דוקא שמרמז על זה שתמה זכות אבות. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר
 על הסיבה שהיא זכות אבות.
 לרבי יוחנן - הכוונה שתחון זכות אבות. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל.
 לריש לקיש - הכוונה בת' שהיא סוף חותמו של הקב"ה שזה אמת.
 לרב שמואל בר נחמני - הכוונה בזה שקיימו את כל התורה מא' עד ת'.

המשך

ממתי תמה זכות אבות?
 לרב - מימות הושע בן בארי. לשיטתו מצד הגברא לכן מביא פסוק שרואים שכבר אין עוד זכות
 אבות, שנאמר "ואיש לא יצילנה מידי".
 לשמואל - זה מימי חזאל. לשיטתו מצד החפצא שאז הי' זכות אבות, אבל פעם אחרונה.
 לרבי יהושע בן לוי - מימות אליהו. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל, שזה הי' פעם אחרונה.
 לרבי יוחנן - מימי חזקיהו. לשיטתו מצד הגברא שאין עוד בפועל זכות אבות ורק קנאת ה'
 תצילנו.

המשך

האם יש מיתה בלי חטא ויסורים בלי עוון?
 לרבי אמי - לא. לשיטתו מצד הגברא שהכל רק בגלל האדם.
 לרבי שמעון בן אלעזר - כן. לשיטתו מצד החפצא, שזה לפעמים מצ"ע ללא קשר לאדם.

נה, ע"ב

האם ראובן חטא?

לרבן גמליאל ולרבי אלעזר המודעי - לא. לשיטתו מצד הגברא והרי כוונתו הייתה לטובה.
לרבי אליעזר ור' יהושע - כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל הי' תוצאה לא טובה שבלבל יצועי אביו.

נו, ע"א

מה הי' חטא בני עלי שכתוב בהם "ויטו אחרי הבצע"?

לרבי מאיר - הכוונה שחלקם שאלו בפיהם, היינו מעשר ראשון שמגיע להם בקשו ונטלו ולא השאירו לשאר עניים. לשיטתו מצד הגברא שהכוונה רק להתנהגות לא טובה, אבל לא לקחו משהו שלא מגיע להם.

לרבי יהודה - הכוונה שהטילו מלאי (מס) על בעלי בתים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אומר שלקחו משהו שלא מגיע להם.

לרבי עקיבא - הכוונה לקופה יתירה של מעשר שנטלו בזרוע. לשיטתו מצד הגברא לכן מפרש שלקחו ממה שמגיע להם, אבל קצת יותר.

לרבי יוסי - את המתנות מהבהמה נטלו בזרוע. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדברים על הבהמות שהיו קרבנות שזה פגם כביכול בקרבן.

המשך

האם קיבל דוד לשון הרע?

לרב - כן. לשיטתו מצד הגברא ולגבי דרגתו נחשב כלשון הרע.

לשמואל - לא. לשיטתו מצד החפצא והרי צריך לחשוך ולהזהר שלא יפגע ובפרט שהוא מלך.

נו, ע"ב

האם יאשי' הי' צדיק או בע"ת?

לר' שמואל בר נחמני - הי' צדיק שאף פעם לא חטא. לשיטתו מצד הגברא שזה שלימות באדם.

לרבא - הי' בע"ת. לשיטתו מצד החפצא שזו שלימות יותר גבוהה מצד הניצוצות שבזדונות וגבוהים מאוד ונהפכו לזכויות.

נז, ע"א

מדוע בשרשראות של חוטים חלולות ועגולות שקשור בשערות האשה אין חציצה?

לרב הונא - בדעה א' בגלל שזה ארוג לכן לא גוזרים. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר מצד שזה ארוג.

לרב הונא בדעה ב' - בגלל שלא מקפידים בזמן הרחיצה להורידם כיון שהמים באים בהם ואינם חוצצים כ"כ מצ"ע. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד האדם שמורידם.

נז, ע"ב

האם חוטי צמר חוצצים?

לת"ק - כן. לשיטתו מצד הגברא כיון שאי"ז דומה לשיער שאינו חוצץ אבל צמר שהוא מין אחר - חוצץ.

לרבי יהודה - לא. לשיטתו מצד החפצא והרי זה גם באותו סוג של שיער שאינו חוצץ.

המשך

האם מותר לצאת בכבול (חותמת לסימן שהוא עבד) לרה"ר?
לת"ק - לא. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז ממש חלק מלבשו ולכן אסור.
לר"ש בן אלעזר - כן. לשיטתו מצד הגברא כיון שזה סימן זיהוי שלו בין האנשים נחשב כחלק ממנו.

נח, ע"ב
הזוג שניטל ענבלו - מדוע עדיין טמא?
לאב"י - כיון שאפילו הדיוט יכול להחזירו נחשב כבר לכלי. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל על זה שהאדם יכול להחזירו.
לר"ב - הואיל וראוי להקישו ע"ג חרס. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיעשה בפועל עכשיו מעין מלאכתו הראשונה.
לרבי יוחנן - הואיל וראוי לגמע בו מים לתינוק. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד שאפשר להשתמש בו שימוש כלשהו לאדם ולכן טמא. אפילו שאין זה מעין מלאכתו הראשונה.

נט, ע"א
סנדל של בהמה של מתכת טמא - מדוע?
לר"ב - בגלל שראוי לשתות בו מים במלחמה לכן נחשב ככלי. לשיטתו מצד הגברא.
לרבי חנינא - ראוי לסוך בו שמן במלחמה. לשיטתו שזה כמו חיבור גברא וחפצא
לרבי יוחנן - כיון שבשעה שבורח מן הקרב מניחו ברגליו ורץ על הקוצים. למה"ח שזה משמש ממש כסנדל מצ"ע

נט, ע"ב
האם יכולה אישה לצאת בעיר של זהב?
לרבי מאיר - לא, ואם יצאה חייבת חטאת כיון שזה משאוי. לשיטתו מצד הגברא.
לחכמים - לא תצא ואם יצאה פטורה כיון שזה תכשיט ויש חשש שתוריד כדי להראות לחברותי.
לרבי אליעזר - יוצאה אישה בעיר של זהב כי רק אישה חשובה לובשת תכשיט כזה והיא לא תוריד. למה"ח ולכן רואה בתכשיט שזה ממש חלק מהאשה

המשך
האם מותר לצאת בכלילא (תכשיט על המצח, רצועה שמצויירת בזהב ובאבנים טובות)?
לר"ב - אסור, שהעיקר זה הזהב, ויש חשש שתוריד להראות לחברותי. לשיטתו מצד הגברא.
שאצלו הזהב זה העיקר
לשמואל - מותר, שהעיקר זה הרצועה עצמה. למה"ח ולכן לא חושש שהעיקר זה הרצועה שזה כמו בגד מצ"ע
לר"ב אשי - חולקים להקל, שבזה לכו"ע מותר, אבל בטס של זהב חולקים, לר"ב אסור שמא תוריד להראות לחברותי ולשמואל מותר כי רק אישה חשובה לובשת תכשיט יקר כזה והיא לא תוריד.

נט, ע"ב
טבעת של אלמוג וחותמה של מתכת
לת"ק - טהורה. שהולכים אחר עיקר הטבעת והר"ז עץ פשוט ולכן טהורה. לשיטתו מצד הגברא.
לר' נחמי' - טמאה כיון שהעיקר זה החותם של מתכת. למה"ח והרי המתכת יותר חשובה מהעץ

והיא העיקר

המשך

במקום א' כתוב שטבעת שיש עלי' חותם לא נחשב לתכשיט ובמ"א כתוב שכן נחשב לתכשיט. לרבא - התירוץ: כאן לאיש, שזה נחשב תכשיט, ולאשה רק בלי חותם נחשב לתכשיט. למה"ח ולכן רק לאיש זה תכשיט כיון שהוא רגיל להשתמש בחותם וזה פועל שיהי' תכשיט לרב נחמן - יש הבדל בין טומאה לשבת, שבטומאה זה נחשב לכלי אפילו עם חותם ולכן מקבל טומאה, אבל בשבת שהאיסור הוא משום משאוי לכן אפילו שזה נחשב לכלי אסור לצאת בזה בשבת משום משאוי. למ"ה ולכן גם לאיש אסור בשבת לצאת בזה ואפילו שמשמש אי"ז הופכו לתכשיט ועצ"ע

ס, ע"א

ולא במחט שאינה נקובה - למה זה ראוי? לרב יוסף - הואיל ואשה אוגרת בזה את שערה. למ"ה ולכן מדבר רק למראה האדם שאוספת את השערות לרב אדא - הואיל ואשה חולקת בזה את שערה. למה"ח ולכן מדבר שממש מחלק את השערות מצ"ע ולא רק למראה האדם

המשך

לא יצא האיש בסנדל המסומר - מדוע? לשמואל - כיון שבשעת הגזרה נחבאו במערה וראו סנדל הפוך [משמע שרק בסנדל המסומר יכול להיות שיהי' הפוך] וחשבו שמישהו יצא מהמערה ועכשיו יתפסו אותם האויבים ודחקו זה בזה והרגו עם סנדליהם המסומרים אחד את השני. למה"ח ולכן מסביר שהסנדל ההפוך עצמו גרם את המות לרבי אילעאי - הם היו בביהכ"נ ושמעו קול של סנדל המסומר ולכן דחקו זה בזה והרגו אחד את השני. למ"ה ולכן מסביר שזה רק הפחידם וגרם שידחקו ויהרגו ס' ע"ב

סנדל שיש בו מסמרים לנוי מותר וכמה

לר' יוחנן 5 בכל סנדל למה"ח ולכן אפילו שזה רק לנוי אינו מתיר יותר מ-5

לר' חנינא 7 בכל סנדל למ"ה ולכן אם זה לנוי מתיר אפילו 7

המשך

אם נשרו רוב מסמיריו

לת"ק אם נשאר 5 מותר למה"ח ולכן לא משנה שהרוב נשר אין מתיר יותר מ-5 שאסורים מצ"ע לרבי מותר אפילו נשאר 7 מסמרים כיון שהרוב נשר למ"ה ולכן מסתכל לפי הרוב שנשר ומתיר אפילו 7

המשך

כמה מסמרים מותר בסנדל הנוטה היינו שאינו שוה וצריך להגביה צד א' ולישרו

לרבי מותר 7 מסמרים למ"ה ואפילו שזה לישר הסנדל מתיר רק 7

לר' נתן מותר 13 למ"ה וכיון שזה רק לישר הסנדל אי"ז נחשב למסומר כ"כ

המשך

האם מותר לטלטל סנדל המסומר בשביל לכסות את הכלי או לסמוך כרעי המטה

לת"ק מותר

לראב"ש אסור. לשיטתו מצד החפצא לכן אסור בכל מקרה.

ס"א ע"א

כאשר יש מכה ברגל שמותר לצאת בסנדל יחידי באיזה רגל לובשו לרב הונא באותה שיש בה מכה בגלל שסנדל זה בשביל שלא יהי' לו צער שלא יכשל בעץ ואבן וע"ז לא איכפת לו ורק ע"ז שיש מכה שם סנדל ואין חושדים בו שסוחר סנדל השני בידו למה"ח שהסנדל קשור מצ"ע למכה לחי"א בר רב לובשו דוקא באותה שאין בה מכה כי סובר שסנדל זה בשביל תענוג ולכן לובש רק באין בה מכה. לשיטתו מצד הגברא.

ס"ב ע"א

האם מותר לאישה לצאת בכובלת (קשר שיש בו סם עם ריח טוב)? לרבי אליעזר - מותר לה לצאת לכתחילה כי זה רק באשה שריחה רע ואין דרכה להראות לאחרים שאין דבר זה שבח לה. לשיטתו מצד החפצא. ולכן אין חושש לגזור שמא תראה לחכמים - אם יצאה פטורה אבל אסור לכתחילה כיון שזה תכשיט, אבל יש חשש שתוריד להראות לחברותי'. למ"ה ולכן חושש לגזור על האדם לרבי מאיר - אם יצאה חייבת חטאת כיון שזה נחשב למשאו. לשיטתו מצד הגברא.

סב, ע"ב

השותים במזקי יין לרבי אמי - זה קנישקנין (כלי של יין עם שני פיות שהיו שותים יחד בצוותא). למ"ה ולכן מדבר באופן ששותים א' עם השני לרב אסי - הכוונה שהיו זורקים כוסותיהם זה לזה. למה"ח ולכן מדבר שהיו גם זורקים בפועל כוסות מא' לשני

המשך

מה הפירוש בקללה שהי' בבנות ירושלים והי' פתהן יערה? לרב - הכוונה שנשפכו כקיתון שהיו שופעות דם זיבה. למ"ה ולכן מדבר על שהיו זבות שזה קשור עם ריבוי התאוות וכו' לשמואל - הכוונה שהתמלאו שער והיו מאוסות לתשמיש. למה"ח ולכן מדבר מצד עצם מציאותן שהיו מאוסות לתשמיש

סג, ע"א

האם כלי מלחמה זה תכשיט ואם הוציא בשבת פטור? לת"ק - לא. ונחשב כמשאו ולכן נחשב חטאת. למ"ה והרי האדם מצ"ע לא רוצה להילחם ואין כלי המלחמה נחשבים כקישוט כלל לרבי אליעזר - נחשב לתכשיט ולכן פטור. לשיטתו מצד החפצא שזה נראה כתכשיט.

המשך

האם יהי' שינוי מנהגו של עולם בימות המשיח? לשמואל - לא. למה"ח ולכן תכלית הכוונה זה דירה בתחתונים שהעולם כמו שהוא יהי' כלי ומוכן לגאולה ללא שינויים לרבי חי"א בר אבא ולר"א - כן. למ"ה ולכן רוצה שיהיו שינויים שזה הכח ביהודי להתרומם מעל העולם

סג, ע"ב

מה ההבדל בין בירית לכבלים?
 לרבנן - בירית זה על רגל אחת וכבלים זה בשתי רגליים. למ"ה ולכן מסביר שזה הבדל באדם
 עצמו אם זה כרגל אחת או בשתי רגלים
 לרב הונא - גם בירית זה על שתי רגליים, אלא שבכבלים מוסיפים שרשרת ביניהם. למ"ה ח
 ולכן מחלק רק בחיבור שלהם אבל באדם אין הבדל מצ"ע

המשך

איך הי' כתוב על הציץ קודש לה?
 לת"ק - זה בשתי שורות - 'י וה' למעלה וקדש ל' למטה. למ"ה ח ולכן א"א לכתוב בשורה אחת
 שם ה' עם אותיות אחרות
 לראב"י הי' כתוב בשורה אחת למ"ה וזה נחשב להמשך א' ואי"ז זילזול בה'

סד, ע"א

גז"ש שמופנה רק מצד אחד
 י"א שלמדין ואין משיבים למ"ה ח וכיון שמופנה אפילו מצד א' שוב אין לאדם אפשרות
 להשיב ע"ז
 וי"א שלמדין ומשיבים ע"ז. למ"ה ח ולכן נותן כח לאדם שאפשר להשיב ע"ז כיון שאי"ז ממש
 כמו גז"ש שמופנה משני צדדים

סד, ע"ב

האם מותר לצאת בשן של זהב?
 לרבי - מותר. למ"ה ח והרי זה כחלק מגופה מצ"ע ואין חוששים
 לחכמים - אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים שתראה לחברותי'.

המשך

האם מותר לאישה להתקשט בחצר בתכשיטים שאסורה לצאת בהם לרה"ר.
 לרב - אסור גם בחצר מחשש שתצא בהם לרה"ר חוץ מכולל ופאה נכרית שהתירו. למ"ה ח ולכן
 חושש וגזור
 לרבי ענני בר ששון - התירו את כל התכשיטים כמו כבול. למ"ה ח ולכן אין חוששים לגזור

סה, ע"א

דבר שאסרו משום מראית עין - מה הדין בחדרי חדרים?
 לת"ק מותר, כיון שאין חשש של מראית עין. למ"ה ח ואם אין חשש שרואים מותר
 לרבי אליעזר ור' שמעון - אסורים. לשיטתם מצד החפצא. ולכן אסור בכל אופן

סה, ע"ב

מאיפה מתרבים הנהרות?
 י"א - שזה ממי גשמים. לשיטתו מצד הגברא. שהרי גשמים תלויים בתפילת האדם וכו'
 וי"א - שזה ממי תהום. למ"ה ח ולכן מדבר באופן שאי"ז תלוי באדם כלל

סה, ע"ב

האם מותר להערים בדליקה ולהציל הרבה דברים?
י"א שכן, שאם לא תתיר לו ח"ו יבוא לכבות את השריפה. לשיטתו מצד הגברא.
וי"א שלא, כיון שזה כדרך ההוצאה ואינו עושה בשינוי. למה"ח ולכן אין חוששים להתיר לו
מחשש שיכבה אלא יקוב הדין את ההר

המשך

האם מותר להערים ולסובב את הבגד על המטבע?
י"א שמותר כיון שאי"ז דרך הוצאה. למה"ח וכיון שזה בשינוי ודאי מותר
וי"א שאסור כיון שאין פה חשש שיבוא לכבות את השריפה או לעשות איסור יותר חמור.
לשיטתו מצד הגברא.

המשך

האם הקיטע יוצא בקב שלו?
לרבי מאיר - כן. לשיטתו מצד הגברא והרי כך הוא דרך הילוכו וכאילו שזה כמו רגל שלו.
לרבי יוסי - אסור. למה"ח והרי אינו ממש כרגלו שהרי מדובר שלא נשען ע"ז אלא רק שלא
יראה כחסר רגל
סו, ע"א
אם יש בקב בית קיבול כתיתין?
לאביי - טמא טומאת מת ואין טמא טומאת מדרס, כיון שאינו נחשב כמנעל ממש. למ"ה והרי"ז
רק למראית עין ואי"ז ממש כמנעל ולכן אי"ז טמא מדרס
לרבא - גם טמא מדרס. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב את זה כמנעל.

סו, ע"ב

מה זה אנקטמין?
לרבי אבהו - זה דמות של חמור מעץ שנושאים אותו על הכתפיים. למה"ח ולכן מסביר שזה
דבר שיש לו מציאות וחשיבות מצ"ע
לרבה בר פפא - זה קביים גבוהים שעושים לשעשוע או ללכת בטיט. למ"ה שזה דבר שעשוי
שימוש לאדם
לרבה בר רב הונא - זה כמו מסכות של פורים למ"ה שזה גם רק לשמח את האנשים.

המשך

מה הכוונה שהבנים יוצאים בקשרים?
לרבי יהודה - זה צמח שקושרים אותו לסגולה. לשיטתו מצד החפצא שזה סגולה להרבה
דברים מצ"ע.
לרבי חמא בן גוריא - הכוונה לבן שיש לו געגועים אל אביו, והסגולה לזה שלוקח רצועה
ממנעל של ימין של אביו וקושרו במנעל שלו בצד שמאל. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על
געגועים של בן ואבא.

המשך

האם מותר לשאת במשקל אבן תקומה (אבן שהיא סגולה נגד הפלות) בשבת?
לת"ק - לא, ורק מותר באבן תקומה עצמה. לשיטתו מצד החפצא ומכיון שאין זה ודאי מצ"ע
שעוזר כמו אבן תקומה ממש לכן אסור.
לרבי מאיר - כן. לשיטתו מצד הגברא גם בזה האדם רגוע ונחשב כקמיע.

סז, ע"א

האם מותר לצאת בשבת בכל מיני סגולות לרפואה?
 לרבי מאיר - כן. לשיטתו מצד הגברא ובשבילו זה כמו קמיע.
 לחכמים - גם ביום חול אסור משום דרכי האמורי. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז נחשב ממש
 כקמיע.

סח, ע"ב

האם תינוק שנשבה חייב קרבן חטאת?
 לרב ושמואל - כן, לשיטתם מצד החפצא ולכן הגם שלא ידע נחשב רק כשוגג וצריך להביא
 קרבן חטאת עכ"פ אחד על כל העבירות.
 לרבי יוחנן וריש לקיש - לא, לשיטתם מצד הגברא וזה נחשב כאונס, ושוגג זה רק אם הייתה
 לו ידיעה בתחילה.

ס"ט ע"א

במה צריך להיות שוגג בעבירה
 למונכז מספיק ששגג ולא ידע שצריך להפריש קרבן למה"ח ולכן מספיק ששגג בקרבן עצמו
 שזה חיובו
 לר' יוחנן צריך שיהי' שוגג גם בכרת שלא ידע שעבירה זו חייבים עליה כרת אפילו שהזיד בלאו
 למה"ח ולכן מספיק ששוגג בעיקר וחומר העבירה שזה כרת
 לר"ל עד שיהי' שוגג גם בלאו וגם בכרת למ"ה ולכן צריך שיהי' שוגג לגמרי

ס"ט ע"ב

המהלך במדבר ואינו יודע מתי שבת
 לת"ק מונה 6 ימים ומשמר יום אחד כמו שהי' בבריאת העולם למה"ח [וכן ההלכה]
 לחי"א בר רב שומר יום א' ומונה 6 כמו שעשה אדם הראשון שנברא בע"ש למ"ה

ע' ע"א

מדוע התורה מפרטת רק "לא תבערו אש" ביום השבת
 לר' יוסי הבערה ללאו יצאת להקל על האדם שבמקום סקילה בכל המלאכות אז במלאכת
 הבערה זה רק איסור לאו למ"ה ולכן מדבר מצד האדם שזה רק להקל עליו
 לר' נתן זה לחלק יצאת שהייתי חושב שאינו חייב עד שיעשה את כל ה-39 מלאכות יחד קמ"ל
 שאפילו על מלאכה א' הוא חייב למה"ח ולכן מחלק בין המלאכות מצ"ע

ע"א ע"א

מה הדין אם אוכל חלב ב-2 תמחויין
 לת"ק נחשב כאילו זה דבר א' וחייב רק פעם א' למה"ח והרי זה ממש אותו מאכל
 לר' יהושע נחשב כאילו זה 2 דברים ומביא 2 קרבנות ואם זה חצי זית פה וחצי זית פה פטור
 למ"ה ולכן בשביל האדם כל תמחוי ותבשיל זה דבר נפרד ובפ"ע

ע"א ע"ב

האם יש ידיעה לחצי שיעור
 לת"ק כן למ"ה ולכן מחשיב את ידיעת האדם אפילו שאין שיעור כלל
 לר"ג לא למה"ח ולכן אם חסר בשיעור אין נחשבת ידיעתו כלל

המשך

אם אוכל שני זיתי חלב בהעלם א' ונודע לו על הראשון וחזר ונודע לו על השני לר' יוחנן חייב 2 למה"ח ולכן סובר שידיעתו של האדם או הפרשתו של האדם פועלת שזה שייך רק לחטא זה ולכן חייב 2 לר"ל חייב רק א' למ"ה ולכן סובר שרק הפרשתו של הקרבן או כפרתו בפועל גורם את החלוקה וכ"ז שלא מוכח החלוקה אז שניהם כדבר א' מצד החיוב שעל האדם שכולל את שניהם

ע"ב ע"ב

נתכוון לחתוך את התלוש וחתך את המחובר לרבא פטור למה"ח והרי האדם לא התכוון לחתיכת איסור לאביו חייב למ"ה והרי התכוון לחתיכה בעלמא

ע"ג ע"א

מה הדין אם נתכוון לזרוק 2 וזרק 4 ברה"ר לרבא פטור כיון שלא מתכוון לזריקה של ארבע אמות וזה חידוש יותר מהמקרה הקודם כיון שפה מתכוון לזריקה של שתי אמות שזה חלק מהאיסור, לאביו חייב למ"ה והרי התכוון לזריקה כ"ש

המשך

הזורק חפץ ארבע אמות במקום וסובר שזה רשות היחיד ונמצא שזה רה"ר לרבא - פטור, למה"ח שהרי לא מתכוון לזריקה של איסור, ופה זה חידוש יותר שאפילו שמתכוון לזריקה של ארבע אמות. לאביו - חייב, למ"ה שהרי מתכוון עכ"פ לזריקה.

עג, ע"ב

אחד שזרק גוש עפר על הדקל והשיר תמרים לרב פפא חייב שתים, אחת משום תולש וא' משום מפרק. למה"ח לרב אשי אין דרך תלישה בכך ואין דרך פריקה בכך. למ"ה [וכן רואים שסובר ביומא כ"ט ע"ב]

עג, ע"ב

אחד שאוסף מלח מה דינו? לרבא חייב משום מעמר לשיטתו מצד החפצא והרי זה ממש דומה למעמר שאוסף הכל יחד. לאביו - אין עימור אלא בגידולי קרקע לשיטתו מצד הגברא ולכן משייך מלאכת מעמר דוקא בגידולים באדמה שזה המקור למלאכה זו במשכן. שכך היא רגילות האנשים.

עד, ע"א

מדוע אינו מחשיב כותש מאבות מלאכות של שבת? לאביו - בגלל שעני אוכל פיתו בלי כתישה. לשיטתו מצד הגברא. לרבא זה לפי רבי שאבות מלאכות זה דוקא 39 ואם יחשוב גם כותש יצא שיש 40 ואין זה מתאים למספר שצ"ל לפי התורה. לשיטתו מצד החפצא.

המשך

היו לפניו שני מיני אוכלין ובירר ואכל ובירר והניח לרב אשי פטור. לשיטתו מצד החפצא והרי שניהם ראויים לאכילה ואין כאן בורר כלל.
 לר' ירמיה' מדפתי חייב. לשיטתו מצד הגברא והרי בשבילו המין השני זה נחשב כמו פסולת.

עד, ע"ב

הטוה צמר ע"ג בהמה בשבת
 לרבי יוחנן חייב שלוש חטאות א' משום גוזז א' משום מנפץ וא' משום טוה. לשיטתו מצד החפצא.
 לרב כהנא אין דרך גזיזה בכך ואין דרך ניפוץ בכך ואין דרך טווי' בכך. לשיטתו מצד הגברא.

המשך

מהו החיוב של התולש את הכנף והקוטמו והמורטו?
 לת"ק זה משום מחתך. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז דומה לגוזז כיון שזה ע"י תלישה ולא כמו גוזז.
 לר"ל תולש חייב משום גוזז וקוטם חייב משום מחתך. לשיטתו מצד הגברא והרי התוצאה בתולש היא כמו בגוזז.

עט, ע"א

מה הכוונה מגושטא?
 לרב - זה מכשף. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר שעושה כשפים וקסמים לאנשים.
 לשמואל זה אחד שאדוק בע"ז. לשיטתו מצד החפצא שזה איסור מצ"ע. ללא קשר לאנשים כ"כ.

המשך

הצד חלזון והפוצעו לת"ק חייב רק א' ואינו חייב משום דישה כיון שאין דישה רק בגידולי קרקע. לשיטתו מצד הגברא ואין רגילות האנשים לדוש שלא בגידולי קרקע.
 לרבי יהודה חייב שתיים גם משום דישה. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל יש פה פעולת דישה.

המשך

מדוע אינו חייב פוצע החילזון משום נטילת נשמה?
 לרבי יוחנן - כי פה מדובר שפצעו מת ולא נטל את נשמתו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסביר שפה לא ה' פעולת נטילת הנשמה.
 לרבא - מדובר אפילו בפצעו חי ופטור מנטילת הנשמה כיון שנחשב כמתעסק בפרט שאינו רוצה שתנטל נשמתו של החילזון כי כל זמן שיש בו נשמה הדם נראה יותר צלול. לשיטתו מצד החפצא. ולכן מדבר שמצ"ע פטור שאי"ז נחשב מלאכה מצ"ע.

המשך

שוחט משום מה הוא חייב?
 לרב - חייב גם משום צובע לשיטתו מצד הגברא.
 לשמואל חייב רק משום נטילת נשמה לשיטתו מצד החפצא.

עה, ע"ב

המולח בשר
לרבה חייב משום מעבד. לשיטתו מצד הגברא והרי עושה פעולה של מעבד.
לרבה אין עיבוד באוכלים. לשיטתו מצד החפצא, מסתכל על האוכלים מצ"ע שלא שייך בהם
עיבוד.

המשך
האם חייב על תולדה במקום אב
לרבי אלעזר כן. לשיטתו מצד הגברא.
לרבנן לא למה"ח והרי התולדה היא חלק מהאב וטפילה אליו ואין ע"ז חיוב בפ"ע

המשך
האם שובט ומדקדק חייבים ונחשבים למלאכות בפ"ע?
לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב כ"א בפ"ע. שהרי עושה שתי מלאכות
לחכמים לא אלא שובט בכלל מיסך ומדקדק בכלל אורג. למה"ח וזה מצ"ע טפל א' לשני

המשך
האם דם נדה נחשב כדבר שכשר להצניע?
למר עוקבא כן כיון שמצניעים את זה לחתול. לשיטתו מצד החפצא, מכיון שזה ראוי לחתול
יש בו חשיבות ומתחייב ע"ז.
לרב פפא לא כיון שזה גורם חולשה לאשה אם מביאים מדמה לחתול. לשיטתו מצד הגברא
מכיון שזה מביא חולשה אין מתשמישים באופן כזה כלל.

המשך
מה הדין באדם עשיר שהצניע דבר שאין דרכו להצניע והוציאו?
לרבי שמעון פטור. לשיטתו מצד הגברא כיון שאין זה דרך האנשים.
לרבנן חייב. למה"ח והרי יש בזה חשיבות מצ"ע

עו, ע"א המוציא עצה (מאכל גמל) כמלוא פי פרה בשביל פרה
לרבי יוחנן פטור לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שאכילה ע"י הדחק לאו שמה אכילה, שהרי
מצ"ע אין העצה ראוי למאכל פרה כלל.
לר"ל חייב לשיטתו מצד הגברא לכן סובר שאכילה ע"י הדחק שמה אכילה
ומכיון שכרגע הוא מייעד את זה לפרה לכן נחשב ג"כ ואם הוציאו חייב.

עו, ע"א
האם קליפי עדשים מצטרפות לשיעור העדשים בהוצאת שבת?
לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא והעיקר זה העדשים שהאדם אוכלם ולא את הקליפות.
לרבי יהודה זה מצטרף. לשיטתו מצד החפצא והרי הקליפה מצ"ע היא שומרת על הפרי והיא
כחלק ממנו.

עו, ע"ב
מה הדין של המוציא יין וחלב ודבש ושמן?
לת"ק יין שיעורו רבע רביעית וחלב כדי גמיעה, דבש כדי ליתן על הכתית (מכה שעל גבי
הסוסים או שע"ג היד), שמן כדי לסוך אבר קטן. לשיטתו מצד החפצא ולכן בכל סוג יש שיעור

אחר מצ"ע.

לרבי שמעון כל סוגי המשקים מתחייב רק ברביעית. לשיטתו מצד הגברא ולכן שווים כולם, שהחשיבות לאדם זה רק ברביעית.

עח, ע"א

שמן כדי לסוך אבר קטן - מה הכוונה?
 לר"ש בן אלעזר - הכוונה גם לאבר גדול של קטן בן יומו. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם בקטן אפשר למדוד אבר שמתאים לאותו גדול.
 לרבי נתן אין הכוונה לאבר גדול של קטן אלא רק לאבר קטן של גדול. לשיטתו מצד הגברא לכן דוקא צריך אבר קטן של גדול דוקא שהוא בר חיוב.

המשך

מדוע במים הולכים אחר שיעור שצריך לרפואה שזה שיעור קטן וזה לחומרא והרי שיעור מים לשתי' זה יותר שכיח וזה לקולא?
 לאביי - בגלל שמדובר פה בגליל שהיו עניים וחסים על היין והשמן ולכן משתמשים לרפואה רק במים וזה גם שכיח. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר רק מצד האנשים שהיו עניים ובלית ברירה משתמשים במים לרפואה.
 לרבא בגלל שהמים לא נדבקים ונסרחים בגלל שהם דביקים ולכן משתמשים בהם דוקא לרפואה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסביר שזה הכי ראוי לרפואה מצ"ע. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר מצד המים עצמם שראויים יותר לרפואה.

המשך

מהו שיעור של גמי?
 לת"ק כדי לעשות טלאי לנפה ולכברה. למ"ה ולכן מדבר על דבר שהוא לצורך האדם לרבי יהודה כדי ליטול ממנו מידת מנעל לקטן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על דבר שאינו חלק מכלי ממש לצורך האדם.

עח, ע"ב

מהו שיעור של חרסית?
 לת"ק כדי לעשות פי כור של צורפי זהב, היינו חור שהמפוח נכנס בו. למ"ה לכן מפרש בדבר שקשור עם עבודת האדם
 לרבי יהודה כדי לעשות פטפוט (רגל למקום מושב הכור). לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על חיזוק הכלי מצ"ע.

המשך

מהו שיעור של סיד?
 לת"ק כדי לסוד קטנה שבבנות, שהיו מורחות סיד כדי להשיר את השיער. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך שיעור גדול שיש בו חשיבות לאדם.
 רבי יהודה אומר כדי לעשות כלכל (להשכיב את השערות). לשיטתו מצד החפצא ולכן גם שיעור קטן שפועל משהו מתחייב, אבל צריך קצת שיעור של חשיבות.
 רבי נחמ"י אומר כדי לעשות אנדיפי (להשכיב את השערות שברקה). לשיטתו מצד החפצא לכן אפילו שיעור קטן ביותר שפועל משהו - מתחייב.

המשך

המוציא נייר שיעורו כדי לכתוב שתי אותיות, לאיזה שתי אותיות הכוונה? לרב ששת הכוונה שתי אותיות של קשר מוכסין. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק הסימן של שתי אותיות זה השיעור שאיתו מסמנים בין האנשים שכבר שילם את המכס וללא בית אחיזה. לרבא - שתי אותיות שלנו ובית אחיזה, דהיינו קשר מוכסין. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך גם בית אחיזה כמו שהוא בשלימות.

המשך

המוציא קשר מוכסין אחרי שהראהו למוכס - מה דינו? לת"ק פטור. לשיטתו מצד הגברא וכיון שכבר האדם השתמש בזה אין בזה יותר חשיבות וע"ד מלאכה שאינה צריכה לגופה שפטור. לרבי יהודה חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש בזה חשיבות מצ"ע אפילו שהאדם כבר השתמש בזה.

המשך

המוציא שט"ח לאחר שפרעו

לת"ק פטור מכיון שאסור להשהות שטר פרוע בביתו משום שנאמר אל תשכן באהלך עולה ולכן מלוה לא משהה שטר זה בגלל האיסור ולוה נמי לא משהה שלא יבוא שטר זה לידי המלוה ויחזור ויתבענו וממילא אין בו צורך ולכן פטור. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש ואסור להשהות שטר פרוע שלא יהי' תקלה.

לרבי יהודה חייב מכיון שמותר להשהות שטר פרוע למה"ח ולכן לא חושש ומותר להשהות שטר פרוע וי"א שחולקים האם כשמודה בשטר שכתבו האם צריך לקיימו? לת"ק צריך לקיימו ולכן הרי אינו צריך את השטר הזה ולכן פטור אם הוציאו. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם שהודה שכתבו לשטר זה עדיין זה רק הסכמה מצד האדם אבל לא פועל קיום גוף השטר מצ"ע. ולרבי יהודה אין צריך לקיימו כיון שמודה שכתבו ולכן צריך שטר זה שיכול להוציאו ולגבות בו. לשיטתו מצד החפצא כיון שהודה פעל קיום השטר מצ"ע ואי"צ קיום. וי"א שחולקים האם כותבים שובר. לת"ק כותבים שובר ולכן אחר שפרעו הלוה אם הוציאו מלוה בשבת פטור כיון שאינו צריך לו, לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שכותבים שובר כיון שעבד לוה לאיש מלוה. ורבי יהודה סובר שאין כותבים שובר, לכן צריך המלוה את השטר מכיון שאם לא יחזיר לו יצטרך לפרוע לו עוה"פ, כי הרי לא כותבים שובר ולכן חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין כותבים שובר כיון שלא חושש שיהי' תקלה מזה. ויש גורסים הפוך שת"ק סובר שאין כותבים שובר ולכן אין מחזיק את השטר אלא מחזיר לו ושורפו ואסור להשהותו למ"ה ולכן חוששים לו שהוא שטר פרוע

אבל רבי יהודה סובר שכותבים שובר ולכן מותר להשהות שטר פרוע לצור על פי צלוחיתו למה"ח ולכן לא חוששים ומותר להשתמש בשטר מצ"ע כמכסה ולא רק כראי' לחוב

המשך

מה דינו של הנוגע בתפילין בפ"ע בלי הרצועות?

לת"ק אינן מטמאות את הידיים. לשיטתו מצד הגברא וכל ענין התפילין זה רק עם הרצועות שאז זה ראוי לשימוש האדם.

לרבי שמעון בן יהודה מטמא את הידיים, ורק אם נוגע ברצועה בפ"ע טהור עד שיגע בקציצה. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש גם בתפילין מצ"ע קדושה.

המשך

הלכה למשה מסיני תפילין על הקלף ומזוזה על הדוכסוסטוס
 מה הדין אם שינה בזה ובזה?
 לת"ק פסול. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך להיות דוקא תפילין על הקלף ולא לשנות וכו'.
 לרבי אחא כשר. לשיטתו מצד הגברא והרי שניהם כשרים ונחשבים לעור ואין מקפידים על
 השינוי.

פ, ע"א

מה הדין הוציא חצי גרוגרת וחזר והוציא חצי גרוגרת בהעלם אחד?
 לרבי יוסי אם זה לשתי רשויות פטור.
 לרבה מדובר שיש חיוב חטאת בין שתי הרשויות שמופסקות ברה"י אבל אם יש כרמלית
 שמפסיקה בין שתי רשויות הרבים נחשב כרשות אחת ופטור למה"ח ולכן צריך דוקא מקום
 נפרד מצ"ע שזה מתבטא בחיוב חטאת
 לאביי אפילו כרמלית נחשבת להפסק ביניהם אבל חתיכת עץ שמפסיקה בכל הרוחב אי"ז נחשב
 הפסק. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שיש פה חיוב רק מדרבנן בכרמלית נחשב להפסק.
 רבא אומר שאפילו חתיכת עץ נחשב כהפסק כיון שסובר שרשות שבת כרשות גטין וכמו בגט
 אין אדם כשמשאיל לאשתו מקום בחצר לקבל את הגט ונפל למקום השני שמופסק עם חתיכת
 עץ לא נחשב לגט מכיון שהאדם השאיל רק מקום אחד ולא שני מקומות. וכן גם בשבת נחשב
 להפסק ע"י חתיכת העץ. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב אפילו הפסק של עץ שאינו קשור
 לאיזה דין אלא רק הפסק מצ"ע.

פ, ע"ב

מה שיעור של מוציא אדמה?
 לר"ע זה שיעור גדול כחותם של שקים שנושאים בספינה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך
 שיעור של חשיבות של שק שלם.
 לחכמים זה שיעור קטן כחותם האיגרות. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שיעור קטן שיש לו
 שימוש נחשב ומתחייב ע"ז.

המשך

מה שיעור של המוציא זבל וחול הדק
 לר"ע זה שיעור גדול כדי לזבל קלח של כרוב. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא בזה יש רגילות
 של האנשים.
 לחכמים זה שיעור קטן כדי לזבל כרישא. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם אם ראוי לדבר קטן
 מתחייב על זה מצ"ע אפי' שאין זה רגילות האנשים.
 דד

פ, ע"ב

בזמן חורבן ביהמ"ק תקנו שלא יסוד אדם את ביתו בסיד אא"כ
 לת"ק אם מעורב בו תבן או חול, שאז אינו לבן לגמרי מותר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק
 שאינו לבן לגמרי למראה האדם ומותר.
 לרבי יהודה אם מעורב תבן אז מותר, אבל אם מעורב חול אסור כיון שמחזקו ונעשה טרסקיד
 (סיד חזק ומתקשה). לשיטתו מצד החפצא ואם גורם להשביח את הסיד אז אסור.

המשך

לפי מי חול מעולה לסיד
לרב חסדא זה לפי רבי יהודה כנ"ל. לשיטתו מצד הגברא ולכן יש דעות שהן חול מעולה מצד
מראה האדם שאין נחשב לצבע לבן כ"כ. אבל לרבנן אי"ז נחשב, שמצד המראה אינו מוסיף
יופי.
לרבא זה גם לפי רבנן כיון שע"י ששם בו חול ומשחירו קצת מקלקלו עי"ז מותר לסוד בו את
הבית ונמצא שזהו תיקונו. לשיטתו מצד החפצא שהרי בפועל בזכות החול נהי' ראוי לסוד את
הבית.

פא, ע"א
מהו השיעור של מוציא עצם?
לת"ק כדי לעשות תרווד שזה שיעור גדול. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא תרווד יש בו
חשיבות מצ"ע ומתחייב.
לרבי יהודה כדי לעשות שיני מפתח שזה שיעור קטן. לשיטתו מצד הגברא לכן אפילו משהו
קטן אבל בשביל האדם זה חשוב, שעם זה פותח את המנעול.

המשך
מהו השיעור של הוצאת אבן בשבת?
לת"ק כדי לזרוק על העוף. לשיטתו מצד הגברא ולכן אם מצליח להבריח את העוף אפילו שאין
בזה שיעור של חשיבות כ"כ מתחייב.
לראב"י כדי לזרוק בבהמה, שזה שיעור גדול יותר. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שיעור
חשוב כדי להתחייב.

המשך
מהו השיעור של אבנים מקורזלות לביה"כ
לר"מ כאגוז. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו בשיעור קטן מתחייב, שעדיין זה ראוי בשביל
צרכי האדם.
לרבי יהודה כביצה לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא סובר שיעור גדול יותר.

המשך
וכן חולקים לגבי אתרוג שיעור אתרוג הקטן
לרבי מאיר כאגוז. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק משהו סמלי בשביל האדם אפילו שאין בו
שיעור חשיבות כ"כ.
לר' יהודה כביצה לשטתו מצד החפצא לכן צריך שיהי' שיעור גדול וחשיבות מצ"ע.

פא ע"ב
האם אפשר לקחת קיסם לחצוץ בין השינים
לרבי אלעזר מותר ואי"ז נחשב למוקצה. לשיטתו מצד הגברא והכל נחשב שמיועד בשביל
שימוש האדם.
לחכמים אסור אא"כ נוטל מאבוס של בהמה שאז אין זה מוקצה כיון שמיועד לבהמה. לשיטתו
מצד החפצא ולכן אי"ז נחשב מיועד לשימוש האדם, ונחשב למוקצה.

פב, ע"א
במה עדיף לקנח בשבת?
לרב הונא מקנח בצרור ואין מקנח בחרס משום סכנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד

סכנת האדם.
 לרב חסדא מקנח בחרס ואין מקנח בצרור כיון שזה מוקצה. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר מצד המוקצה של הצרור שאין זה ראוי כלל.

המשך
 במה עדיף לקנח בצרור או בעשבים?
 לרב חסדא מקנח בצרור ואין מקנח בעשבים כיון שהם חותכים את הבשר לרב המנונא מקנח בעשבים ואין מקנח בצרור כיון שזה מוקצה.

המשך
 הנצרך לפנות ואינו נפנה
 לרב חסדא רוח רעה שולטת בו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד רוח רעה שקשור יותר לאדם.
 לרבינא רוח זוהמא שולטת בו. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר רק מצד זוהמת צרכיו.

המשך
 הוצרך לפנות ואין יכול לפנות
 לרב חסדא יעמוד וישב יעמוד וישב
 לרב חנן יסתלק לצדדים היינו שאם בודק עצמו בזוית זו ולא הצליח יבדוק עצמו בזוית אחרת ויצליח. לשיטתו מצד החפצא שתזוזת המקום גורמת.
 לרב המנונא ימשמש בצרור באותו מקום
 לרבנן יסיח דעתו מדברים אחרים. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר מצד דעתו.

המשך
 מה השיעור של הוצאת החרס בשבת?
 לרבי יהודה שיעור הכי קטן כדי ליתן בין פצים לחברו [לתת בין הקורות ליישרם]
 לרבי מאיר כדי לחתות בו (כמו מחתה של המזבח) את האש, שזה שיעור הכי גדול. לשיטתו מצד הגברא ולכן מיקל על האדם.
 לרבי יוסי כדי לקבל בו רביעית, שזה שיעור בינוני. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיעור של חשיבות מסוימת.

פב, ע"ב
 מה הדין באבנים עצים ועפר של ע"ז
 לת"ק מטמאים כמו שרץ לשיטתו מצד החפצא
 לר"ע מטמאים כמו נדה לשיטתו מצד הגברא
 לרבא במשא לכו"ע לא פליגי שמטמאים כיון שהוקש לנדה ורק חולקים לגבי אבן מסמא,
 לשיטתו מצד החפצא שאבן מסמאה יותר קשורה לחפצא מצ"ע.
 לת"ק לא מטמא כמו שרץ
 לר"ע מטמא כמו נדה,
 לר' אלעזר לכו"ע לא חולקים באבן מסמא שלא מטמאה וחולקים רק בטומאת משא,
 לת"ק לא מטמאה כמו שרץ, לשיטתו מצד החפצא.
 לר"ע כן מטמאה כמו נדה. לשיטתו מצד הגברא.

פג, ע"ב

מדוע ספינה טהורה?

לת"ק שכתוב "דרך אני בלב ים" שאני נחשבת כמו ים שהוא טהור כך גם הספינה טהורה, ולכן גם ספינה מחרס או ספינת הירדן שהיא קטנה ומיטלטלת טהורה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין מחלק בין הספינות וע"ד כל מה שבים טהור, שמרמו על עלמא דאתכסיא. לחנניה מכיון שדיני טומאה נלמדים משק שמטלטל מלא וריקן אבל ספינה שאינה מיטלטלת מליאה ורקנית טהורה ולכן ספינה של חרס שלא כתובה ליד שק ולא נלמדת ממנה וכן ספינת הירדן שהיא קטנה ומיטלטלת טמאה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחלק בין הספינות, וספינה שהיא קטנה מקבלת טומאה.

פ"ד ע"א

מה הדין בספינת הירדן

לת"ק טהורה כמו שסובר התנא שלנו לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.
לר' יוסי טמאה כמו דעת חנניה, לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.

פד, ע"ב

מאיפה יודעים שמדרס כלי חרס טהור

לחזקי' מכיון שכתוב ואיש אשר יגע במשכבו מקיש משכבו לו מה הוא יש לו טהרה במקוה אף למשכבו צריך שתהי' טהרה במקוה להוציא כלי חרס שאין להם טהרה במקוה אלא שבירתם זה טהרתם. לשיטתו מצד הגברא ולכן לומד מצד איש. לרבי ישמעאל מכיון שכתוב כמשכב נדתה יהי' לה מקיש משכבה לה, מה לה יש טהרה במקוה אף למשכבה צריך שיהי' טהרה במקוה להוציא כלי חרס שאין להם טהרה במקוה כנ"ל ולכן אינם מטמאים בטומאת מדרס. לשיטתו מצד הגברא ולכן לומד מצד טומאה של האיש. לרבא לומדים מכיון שכתוב "כל כלי פתוח אשר אין צמיד פתיל עליו טמא הוא" משמע שאם יש צמיד פתיל עליו הרי הוא טהור ומציל על כל מה שבתוכו, אפילו שיושבת על כלי זה אשתו נדה סימן שאי"ז מטמא מדרס שהרי אם הי' טמא לא הי' יכול כלי זה להציל. לשיטתו מצד החפצא לכן לומד מצד הכלי.

פה, ע"ב

בערוגה שזורעים כמה זרעונים של סוגים אחרים אם רוצה עושה שורה אחת באמצע להפריד בין הזרעים השונים האם זה נחשב להפסק? לרב ששת - לא, כי ערוב העלים מבטל את הפסק השורה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל לפי מראה האדם. לרב אסי נחשב להפסק שאין ערוב העלים מבטל את השורה ומותר. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה הפסק אפילו שאינו נראה.

פו, ע"א

מה הדין של פולטת שכבת זרע ביום השלישי?

לראב"ע טהורה, אפילו שעברו רק שתי עונות שלימות, היינו כגון ששמה בסוף יום חמישי שיש רק שתי עונות עד ליום השבת, דהיינו ליל שישי ויום שישי בכ"ז טהורה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שתי עונות שכבר אי"ז ניכר בפ"ע כ"ב. לרבי ישמעאל צריך שיהי' מינימום ד' עונות, היינו שרק אם שמה ביום רביעי שאז יש ארבע עונות שלימות עד שבת יכולה להיות טהורה.

לרבי עקיבא לעולם צריך להיות מינימום חמש עונות ואז אם פולטת שכבת זרע תהי' טהורה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמיר בטהרת האדם.

פו, ע"ב

מתי הי' מ"ת?

לת"ק בו' סיון. לשיטתו מצד הגברא שזה מרמז על ההמשכה מלמעלמ"ט. לרבי יוסי בז' סיון. לשיטתו מצד החפצא שזה מרמז על העלי' מלמטלמ"ע.

פז, ע"א

וישב משה את דברי העם אל ה' – למה הכוונה?

לרבי יוסי יהודה זה הולך על מצוות הגבלה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על ההגבלה של ההר מצ"ע.

לרבי זה הולך על העונש של מי שעובר על דברי התורה ואחרי זה פירש שכרה של מי שמקיים את התורה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על שכר ועונש של האדם. וי"א הפוך קודם שכרה ואח"כ ענשה.

המשך

ביום השישי – למה הכוונה שישי?

לר"ב – הכוונה שישי לחנייתם במדבר סיני, אבל לנסוע נסעו גם בשבת שהי' יום לפני החני' כיון שבמרה שנצטוו על השבת לא נצטוו על איסור תחומין ולכן יכלו לנסוע בשבת. לשיטתו מצד החפצא ונאסרו רק במלאכה ממש.

לר"ב אחא הכוונה שישי למסען ברפידים כיון שלא נסעו בשבת שסובר שבמרה נצטוו גם על שבת וגם על התחומין. לשיטתו מצד הגברא ולכן נאסרו גם על הליכת האדם מחוץ לתחום.

פט, ע"א

מדוע נקרא הר סיני?

י"א כיון שזה הר שנעשו בו נסים לישראל או מכיון שהי' בו סימן טוב לישראל. לשיטתו מצד הגברא שעיקר המטרה הוא עם ישראל ועל שם זה נקרא כך. לר"ב פפא ולר"ב הונא ור"ב חסדא ור"ב הכוונה להר שירדה בו שנאה לגוים כיון שלא קבלו את התורה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על הפעולה של התורה בעולם גם על הגויים.

צ, ע"א

האומר הרי עלי נחושת לביהמ"ק

לת"ק לא יפחות ממעה כסף. לשיטתו מצד הגברא ולכן מביא כסף ואי"צ דוקא כלי שישתמשו בו.

לרבי אליעזר לא יפחות מצינורא קטנה שמטיבין איתה את הנרות. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיביא כלי שיש בו חשיבות מצ"ע.

המשך

כמה שיעור חייב המוציא זרעוני גינה?

לת"ק פחות מגרוגרת. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שיעור קטן שהאדם מחשיבו מתחייב. לרבי יהודה בן בתירא חמש זרעונים חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך דוקא שיעור חשוב.

צ, ע"ב

מה הדין של מוציא חגב בטמא בכלשהו?
 לת"ק משמע שפטור כיון שאין מצניעים אותו לקטן לשחק בו שמא יאכלו ח"ו. לשיטתו מצד הגברא לכן חושש לתת לקטן משום מכשול.
 לרבי יהודה חייב כיון שמצניעים אותו לקטן לשחק בו, וכשהוא חי ודאי אין חשש שיאכלו, וגם אם ימות אין חשש שיאכלו כיון שהקטן יספור לו ואין דרכו לאכלו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חושש מהתקלה שבוה.

צא, ע"א

מה הדין כאשר אדם עני הצניע משהו קטן שרק בשבילו זה חשוב והוציאו עשיר לרה"ר.
 לת"ק פטור לשיטתו מצד הגברא והרי בשבילו אין זה דבר חשוב בפ"ע
 לרשב"א חייב, כי העני הצניעו והחשיב דבר זה ונהי' דבר חשוב, ומתחייב, אפילו שלגבי העשיר אין בזה מצ"ע שום חשיבות. לשיטתו מצד החפצא וגרם שיהי' בדבר זה חשיבות מצ"ע.

צא, ע"ב

מה הדין במוציא מרה"י לרה"ר דרך כרמלית?
 לת"ק חייב. לשיטתו מצד הגברא ובהרגשתו הרי אינו נח בזמן ההליכה.
 לכן עזאי פטור כיון שמהלך כעומד דמי וכאילו נעצר בכרמלית. למה"ח והרי מצד הענין יש רגע אחד שקשה מאוד לראות את זה ששתי רגליו על הקרקע ונחשב כעומד.

המשך

המוציא קופה מלאה זרעוני חרדל והוציא רק חצי קופה לרה"ר האם חייב?
 לחזקי' חייב כיון שאגד כלי לאו שמי' אגד ולכן חצי שהוציא נחשב להוצאה וחייב עלי'.
 לשיטתו מצד החפצא ומצד הפירות הרי בפועל הוציא קצת החוצה.
 לרבי יוחנן פטור כיון שאגד כלי שמי' אגד וכאילו עדיין לא הוציא כל זמן שחלק מהכלי נמצא ברה"י. לשיטתו מצד הגברא ולגביו כל הכלי נחשב כאחד שהרי מוציאם מהכלי.

צב, ע"א

אביי סובר כרבי יוחנן שאגד כלי שמי' אגד. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.
 רבא סובר כחזקי' שאגד כלי לאו שמי' אגד. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.

המשך

המוציא פירות לרה"ר

לאביי אם הוציא בידו חייב ואפילו שגופו נשאר עדיין ברה"י ולא אומרים אגד גופו שמו אגד. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך אחרי פעולתו, שזה נחשב להוצאה. אבל אם הוציא בכלי שמקצתו עדיין בפנים פטור, כי אגד כלי שמו אגד כר' יוחנן.
 לרבא ביד אם הוציא פטור כיון שנשאר גופו ברה"י אין זה הוצאה כי אגד גופו שמו אגד, לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל על העיקר שזה כל הגוף שהוא ברה"י, אבל בכלי שמקצתו בפנים חייב כי אגד כלי לאו שמי' אגד.

צב, ע"ב

המוציא מעות בפונדתו ופי' למטה
 לרבי יהודה חייב. לשיטתו מצד החפצא ואין פוטרו זה שמטלטל שלא כדרך האנשים, שבתוצאה

בפועל הרי טלטל וחייב.
לחכמים פטור. לשיטתו מצד הגברא מכיון שאי"ז דרך האנשים לנשאם כך פטור.

המשך

שנים שמוציאים יחד חפץ לרה"ר שכ"א יכול להוציא לבד
לרבי מאיר חייב. לשיטתו מצד הגברא ואפילו שאי"צ אותו בנשיאת החפץ, אבל בפועל הרי
הוציא ג"כ ומתחייב.
לרבי יהודה ורבי שמעון פטור. לשיטתו מצד החפצא כיון שאי"צ אותו, שההוצאה היתה
נעשית בלעדיו, פטור.

המשך

זה אינו יכול וזה יכול
לרבי מאיר ולרבי יהודה חייב. לשיטתם מצד החפצא כיון שהוא השתתף בהוצאה ג"כ, התחייב.
לרבי שמעון פטור. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהוא אינו יכול מצ"ע להוציא, לכן פטור.

צג, ע"א

מה הדין ביחיד שעשה בהוראת בי"ד?
לרבי יהודה פטור. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל עשה ע"פ הוראת בי"ד.
לרבי שמעון חייב. לשיטתו מצד הגברא וכל ענין הוראת בי"ד זה דוקא לציבור ולא ליחיד
בפ"ע.

המשך

מה הדין אם יושב טמא על המטה וארבע טליות תחת רגלי המטה
לת"ק טמאות מפני שאין המיטה יכולה לעמוד על 3 רגלים. לשיטתו מצד החפצא מכיון שצריך
את כל הרגלים נחשבים כולם כחלק מהמיטה ומטמאים.
לרבי שמעון טהור. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שצריך שיהי' רוב הזב על רגל אחת.

צג, ע"ב

שנים שעשו מלאכה והוציאו חפץ לרה"ר
לרבי מאיר הדין שחייב בזה יכול וזה יכול.
האם צריך שיעור לכ"א או מספיק שיעור אחד לכולם?
לרב חסדא צריך שיעור לזה ושיעור לזה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיעור לכ"א.
לרב המנונא מספיק שיעור א' לכולם. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שיעור אחד לכולם.

המשך

שנים שהוציאו קנה של גרדי
לת"ק חייבים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שיעור אחד לכולם.
לרבי שמעון פטור. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' שיעור לכ"א מצ"ע.

המשך

אם אוכל שני זיתי חלב בשגגה וחזר ונודע לו על השני
לרבי יוחנן חייב שתיים לשיטתו מצד החפצא שכל כזית נחשב לדבר בפ"ע וכן סובר רב אשי
ולכן מסביר פה בגמרא שחייב שתיים במוציא אוכלים בכלי לרה"ר שמדובר שנודע לו על

האוכלים וחזר ונודע לו על הכלי ולכן חייב שתיים. לריש לקיש חייב אחד וכן סובר רב ששת ולכן מסביר פה בגמרא שזה שחייב שתיים במוציא אוכלים בכלי מדובר ששגג באוכל והזיד על הכלי. לשיטתו מצד הגברא ומצידו נחשבים ממש לדבר אחד. שהרי הי' זה בהעלם אחד. ועצ"ע.

המשך

המוציא בהמה חי' ועוף חיים לרה"ר לת"ק חייב. לשיטתו מצד הגברא שהרי האדם מרגיש כבד שנושא את הבע"ח ואין שייך לומר שנושא את עצמו.

לרבי נתן פטור כיון שהחי נושא א"ע וכן סובר בן בתירה (שמתיר למכור סוס לגוי ואין גזור שמא ישכיר לו סוס וירכוב עליו בשבת כי החי נושא א"ע). לשיטתו מצד החפצא וכיון שנושא א"ע אי"ז נחשב כמשא ממש.

צד, ע"ב

התולש סימני טומאה חייב מה הדין של התולש א מ-3 שערות לרבי נחמן חייב שהרי אם יתלש עוד א' אז יהי' טהור ופעולתו נחשבת. לשיטתו מצד החפצא והרי עזרה פעולתו להמשך. לרב ששת פטור שהרי עכשיו הוא עדיין טמא. לשיטתו מצד הגברא והרי כרגע לא ניכרת פעולת תלישתו באדם, שהרי נשאר לו שתי שערות.

המשך

הנוטל שער ב שבת בכמה מתחייב לת"ק רק אם נוטל שתי שערות מלא ראש המספרים. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך חשיבות לפחות שתי שערות. לר"א אפילו על א' מתחייב ואפילו שאינו מלא הזוג. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו על אחד מתחייב, שהרי הפעולה נחשבת מצ"ע.

צה, ע"א

מה הדין של מכבד ומרבץ ורודה חלות דבש וכן הנוטל ציפרניו זו בזו או בשיניו וכן תולש שער ראשו בידיו וכן הקולעת שעה והכוחלת את עיני' והפוקסת (מתקנת את שעה במסרק) לר"א בשבת חייב בשוגג חטאת וביו"ט במזיד לוקה 40. לשיטתו מצד החפצא שזה נחשב כמלאכה ממש. לחכמים זה רק משום שבות. לשיטתם מצד הגברא שזה רק איסור דרבנן.

המשך

מה הדין בתולש מעציץ נקוב בשבת לת"ק חייב. לשיטתו מצד החפצא והרי דרך הנקב יש יניקה מהאדמה ונחשב כגודל באדמה. לר"ש פטור [א"כ ניקב כמוציא זית או למטה בכלי באופן שאינו יכול להחזיק אפילו רביעית שאז אי"ז נחשב לכלי כלל לכן אם תולש ממנו חייב. לשיטתו מצד הגברא והרי לאדם אי"ז נראה כמו שמחובר ממש לאדמה.

המשך

באיזה נקב נחשב כנקוב ואין מכשיר את הזרעים שבתוכו שלגבי זה הוא עדין מחובר? לר' יוסי בר אבין השיעור של הנקב צ"ל כמוציא רימון ואז נחשב כקרקע וכאילו זה עדיין באדמה שאינו מקבל הכשר לטומאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך גודל שייראה לאדם שאז רק נחשב כקרקע. לר' יוסי בר זבדא מספיק שיעור של שורש קטן שאז נחשב לקרקע. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שיעור קטן שיש יניקה מצ"ע. ואין נוגע כ"כ ראיית האדם.

צ"ו ע"ב

האם חייבים על תולדה במקום אב לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא, והרי התולדה נחשבת כמו חלק מהאב. לר"א כן. לשיטתו מצד החפצא והתולדה נחשבת בפ"ע.

המשך

מה היתה עבירתו של המקושש שאז יודעים אנו שזה מלאכה ודאית שחייבים עליה כי יש מגילת סתרים שכתוב בה שאינו חייב על א' מ-39 המלאכות לרב יהודה אמר שמואל העביר 4 אמות ברה"ר. לשיטתו מצד הגברא, שזה רק פעולת האדם, אבל לא פעל בחפצא מצ"ע. וי"א תולש הי'. לשיטתו מצד החפצא שפעל בעצים עצמם. לרב אחא בר יעקב הי' מעמר, לשיטתו מכריע שבזה יש כמו חיבור של גברא וחפצא.

צ"ו ע"ב

באיזה חטא חטא צלפחד לר"ע הי' מקושש עצים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדובר על חטא שלא קשור עם כניסה לא"י כלל. לריב"ב הי' מהמעפילים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדובר בחטא שקשור עם הכניסה לארץ, שזה קשור לטענתם של בנות צלפחד שרוצים נחלה בא"י.

צ"ז ע"א

הזורק מרה"י לרה"י דרך רה"ר למטה מעשרה טפחים לר"ע חייב כיון שסובר שקלוטה כמי שהונחה דמי. לשיטתו מצד הגברא ולכן בדיני האדם נחשב כמו שזה הונח. לחכמים פטור כיון שסוברים שקלוטה לאו כמי שהונחה דמי. לשיטתם מצד החפצא והרי בפועל החפץ לא נח ברה"ר.

המשך

אם העביר מרה"י לרה"י דרך רה"ר למעלה מעשרה טפחים י"א שלדברי הכל פטור. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין לומדים זורק ממושיט כיון שלאדם אין דמיון ביניהם. לר"א עדיין זה מחלוקת ולר"ע חייב כיון שסובר שלומדים זורק ממושיט ולכן חייב גם למעלה מ-10 טפחים. לשיטתו מצד החפצא והרי בתוצאה זורק ומושיט מגיעים לאותה תוצאה, להעביר את החפץ ממקום למקום.

המשך

שני בתים בשני צידי רה"ר
לרב אסור לזרוק מזה לזה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש שמא יפול ברה"ר.
לשמאל מותר לזרוק מזה לזה. לשיטתו מצד החפצא ואין חשש לגזור.

צ"ז ע"ב

מה הדין בשובט ומדקדק?

לרבי יהודה חייב כיון שנחשבים לאבות. לשיטתו מצד החפצא ואפילו שלא היו במשכן ממש,
אבל מצ"ע ממש נחשבים כמיסך ומדקדק ולכן גם הם נחשבים לאבות.
לרבנן אינם נחשבים לאבות אלא שובט זה תולדה של מיסך ומדקדק זה תולדה של אורג.
לשיטתם מצד הגברא ולכן כיון שלא היו ממש במשכן זה רק תולדות.

צח, ע"א

איזה עובי הי' בקרשי המשכן למעלה?

לרבי יהודה כלים והולכים עד כאצבע ויוצא בחשבון היריעות שמכוסה האמה של האדנים
באורך המשכן. ולרוחב המשכן מגולה רק האדנים אבל הקרשים מכוסים לגמרי. לשיטתו מצד
החפצא ולכן הקרשים צ"ל כדרך גדילתם שקצרים למעלה ורחבים למטה.
לרבי נחמי' כשם שמלמטה עובים אמה כך מלמעלה עובים אמה, ויוצא בחשבון היריעות
שהאמה של האדנים מגולה לאורך המשכן, ולרוחב המשכן מגולה האמה של הקרשים. לשיטתו
מצד הגברא ובמשכן אין הבדל בין למטה ללמעלה. ועצ"ע.

ק, ע"א

שמן שצף ע"ג יין ונגע טבול יום בשמן

לת"ק פסל רק את השמן, כיון שאינם נחשבים חיבור זל"ז. לשיטתו מצד הגברא והרי נראה
לאדם שהשמן צף ואינו מחובר ומעורב ביין.
לרבי יוחנן בן נורי פסל את הכל כיון שנחשבים ממש מחוברים זל"ז. לשיטתו מצד החפצא ולכן
ודאי שנוגעים א' בשני.

המשך

זרק למע' מעשרה טפחים ונח בחור כלשהו

לרבי מאיר חייב כיון שסובר שחוקקים להשלים. וכאילו נח במקום של ארבע על ארבע אמות.
למ"ה ולכן מחשיבים מצד האדם
חכמים פוטרם כיון שאין סוברים שחוקקים להשלים. לשיטתם מצד החפצא והרי בפועל עדיין
אי"ז חקוק.

ק, ע"ב

איך אפשר למלא מים מן הים לספינה?

לרב הונא מוציא זיו כלשהו וממלא. למ"ה ולכן מספיק היכר כל שהוא מצד האדם
לרב חסדא ורבה בר רב הונא עושה מקום ארבעה וממלא. למ"ה ולכן צריך שיהי' ממש 4 על
4 אמות

קב, ע"א

מה הדין אם זרק שתי אמות בשוגג ושתי אמות במזיד ושתי אמות בשוגג?

לרבה פטור ואפילו לרבן גמליאל שסובר שאין ידיעה לחצי שיעור, כי שם מדובר שגם החצי השני הי' שוגג, משא"כ פה שנגמר שיעור המלאכה במזיד. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחלק בין שוגג למזיד.

לרבא חייב ואפילו לרבנן שאומרים שיש ידיעה לחצי שיעור כי מדובר שזה עדיין בידו ולכן המשך המלאכה הוא דבר נפרד ואין לקשר ביניהם כיון שיכול לעצור ולא לעשות את המשך המלאכה, אבל אצלנו כשזורק ארבע אמות, הרי זה לא בידו ולכן הכל המשך בשגגה אחת ולכן מצטרפים וחייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחלק אם זה בידו או לא בידו.

קב, ע"ב

מדוע הבונה כלשהו חייב?

לרבי ירמיה' כיון שהעני חופר גומה להצניע בה פרוטותיו

לאביי כיון שהעני עושה פטופטי כירה קטנה לשפות עלי' יורה קטנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על העני מצ"ע שעושה במיוחד בשביל להניח את היורה.

לרב אחא בר יעקב כיון שמי שיש לו נקב בבירתו וסותמו בכלשהו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על זה שסותם את הנקב בכירה ומשלים את הבית.

המשך

מסתת משום מה הוא חייב?

לרב משום בונה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על פעולת האדם.

לשמאל משום מכה בפטיש. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על שלימות המלאכה בחפץ מצ"ע.

המשך

המכניס מסמר בחור שמחזק את המקל למעדר - משום מה הוא חייב? לרב משום בונה. לשיטתו מצד הגברא כנ"ל.

לשמאל משום מכה בפטיש. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.

קג, ע"א

התולש והמזרד זרדים לאכילה כגרוגרת, אבל אם זה בשביל הבהמה כמלוא פי הגדי, ואם בשביל ליפות את הקרקע כלשהו, והרי גם כשתולש לאכילה מיפה את הקרקע ומדוע אינו חייב בכלשהו.

לרבה ורב יוסף ההסבר כי מדובר באגם ששם אין צריך ליפות, לשיטתו מצד החפצא ולכן מסביר שמדובר במקום שאין שייך בו כלל יפוי.

לאביי מדובר שלא מכוון, היינו שזה בקרקע של חבירו שאין ברצונו ליפותה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שבשדה חבירו מצ"ע שייך יפוי, אבל בשבילו אין זה נחשב להנאה ויפוי כיון שאין זה שדה שלו ולכן מדבר באופן שרק בשבילו אין זה נחשב ואין רצונו בזה ליופי.

המשך

מדוע הכותב שתי אותיות ביד שמאל חייב?

לאביי - כי מדובר ששולט בשתי ידיו. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק אם שולט בשתי ידיו מתחייב, אבל סתם שריטה פטור כיון שאין לזה שום משמעות.

לרבי יעקב זה לפי רבי יוסי שסובר שאפילו רושם חייב וא"צ כתב ממש. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו סתם שריטה מתחייב וא"צ משמעות לאדם.

קג, ע"ב

הכותב שתי אותיות

לת"ק חייב רק אם כותב שם קטן משם גדול כמו שם משמעון או משמואל, נח מנחור, היינו שיש לשתי האותיות משמעות בפ"ע. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שתהי' משמעות במובן לאדם.

לרבי יהודה חייב אפי' שכתב שתי אותיות אותו דבר אבל מדובר שבאו מתיבה גדולה אבל אין להם כ"כ משמעות בפ"ע, כמו רר, חח. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שאין משמעות חייב מצד שתי האותיות עצמן אפילו ללא תוכן.

לרבי יוסי חייב אפילו אם עשה רק שתי שריתות שהם רק סימנים וא"צ כלל אותיות. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל.

לרבי שמעון חייב רק אם כותב את כל המלה שרצה ולא רק שתי אותיות. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיושלם כוונת האדם בתחילה.

ק"ד ע"ב

מה הדין אם כותב כתב ע"ג כתב

לר' יהודה חייב שנחשב לכתב חדש וכן בס"ת אם לא כתב את שם ה' בכוונה מעביר עליו קולמוס ומקדשו. למה"ח והרי בפועל ה' פה מעשה כתיבה לחכמים פטור כיון שאי"ז נחשב לכתב. למ"ה והרי לגביו זה כבר כתוב

המשך

איך יכול להיות שאם מגי' אות אחת חייב?

לרב ששת מדובר שנטלו לגגו של ח' ועשה שני ז'. למה"ח ולכן חשוב שיהי' פה שני אותיות לרבא מדובר שתיקן ספר ע"י שנטל את גגו של ד ועשאו ר וחייב משום מכה בפטיש. למ"ה ולכן א"צ שתי אותיות ומספיק שעושה פעולה שיש בה משמעות לגבי האדם

המשך

איפה רואים ר"ת בתורה?

לרבי יוחנן בשם ר' יוסי בן זמרה שכתוב על אברהם ר"ת אב המון גויים. למ"ה ולכן מדבר על מעלת אברהם לפני מ"ת

לרבי יוחנן אנכי ר"ת אנא נפשי כתבית יהבית. למה"ח ולכן מדבר מצד מ"ת שזה שלימות בחפצא שחודר בעולם

המשך

הכותב שתי אותיות בשתי העלמות

לרבן גמליאל חייב שסובר שאין ידיעה לחצי שיעור והכל נחשב כשגגה אחת. למה"ח ולכן אין מחשיב את ידיעת האדם אא"כ יש בזה כשיעור

לחכמים פטור כיון שסוברים שיש ידיעה לחצי שיעור וכ"א נחשב בפ"ע ואין מצטרפים ולכן פטור. למ"ה ולכן מחשיב את ידיעת האדם אפילו שאין בזה שיעור

קה, ע"א

מה הדין של האורג בשבת?

לרבי אליעזר אם אורג בתחילה שיעור חיובו רק בשלושה חוטים, אבל אם הוסיף על הקיים

חייב אפילו בחוט אחד. למה"ח ולכן אם יש כבר דבר ארוג מצטרף וחייב אפילו על חוט א' לחכמים - בין בתחילה בין בסוף חייב בשני חוטים. לשיטתם מצד הגברא ולכן מסתכלים רק על מה שעושה ואפילו שמשלים בבגד מתחייב רק בשני חוטים.

המשך

במ"א כתוב שגם לר' אליעזר חייב בשני חוטים ופה כתוב שרק ב-3 חייב. ומתמצים שבמ"א מדובר בחוטים עבים ובמקום השני בחוטים דקים. ו"א שבדקים צריך 3 חוטים כיון שהם קטנים אינם ניכרים כ"כ בשני חוטים, לשיטתם מצד הגברא. ו"א שבדקים כיון שזה נקשר טוב מספיק אפי' 2, כיון שנדבקים חזק יחד, משא"כ בעבים שאין נדבקים כ"כ חזק צריך 3, לשיטתם מצד החפצא.

המשך

מה הדין בעושה מלאכה שא"צ לגופה? לרבי יהודה חייב למה"ח ולכן חייב מצ"ע, ואפילו שאין צורך לאדם במלאכה. לרבי שמעון פטור. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' לאדם צורך במלאכה ואז מתחייב.

קו, ע"א

מה הדין בצד צבי בחצר? לרבי יהודה פטור, רק בבית חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל זמן שלא הביאו לבית אין זה נחשב לצד, שעדיין יכול לברוח ממנו. לחכמים - חייבים גם בזה. לשיטתו מצד הגברא ומכיון שקירב את צידתו שיותר קל לתפסו בחצר מאשר שהוא מחוץ לחצר, לכן מתחייב.

קו, ע"ב

מה הדין בצד יתושים בשבת? לרבי יהודה חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שאין דרך לצודם חייב על עצם הפעולה. לחכמים פטור כיון שאי"ז בסוג של הדברים שניצודים בד"כ, לשיטתם מצד הגברא.

המשך

מה הדין של הצד חגבים בשעת השרב כשמקלחות? לת"ק חייב, כיון שאינם נחשבים כניצודים (כמו בשעת הטל שעניניהם מתעוררות ונחשבים כניצודים). לשיטתו מצד החפצא ואפילו שא"צ להתאמץ כדי לתופסם בכ"ז חייב. לאלעזר בן מהבאי פטור כיון שאינו מתאמץ כלל אינו נחשב לצידה, לשיטתו מצד הגברא.

קז, ע"א

האם לשמונה שרצים יש עורות? לרבנן לא. אלא עורותיהם מטמאים כעדשה כמו בבשר השרץ. לשיטתו מצד החפצא שמסתכל לפי דיני טומאתו מצ"ע שהכל דבר א'. לרבי יוחנן בן נורי כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב את העור מצ"ע שלאדם זה דבר נפרד מהבשר ולכן יש לו דין אחר.

המשך

מה הדין של החובל באחד משמונה שרצים?
לרבי יוחנן בן נורי חייב, כיון שיש להם עור ונחשב כצובע, או כחבורה שאינה חוזרת. לשיטתו מצד הגברא וכיון שלאדם זה נראה צובע מתחייב.
לרבי יהודה פטור. לשיטתו מצד החפצא. והרי אי"ז נחשב כצביעה ממש מצ"ע. ועצ"ע.

קז, ע"ב
מה הדין של צד פרעוש בשבת?
לרבי אליעזר חייב. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל צד בשבת, אפילו שאין גלילות וצורך לאנשים כ"כ בזה.
לרבי יהושע פטור. לשיטתו מצד הגברא ואין דרך של האנשים לצודם.

המשך
מה הדין של ההורג כינה בשבת?
לרבי אליעזר חייב כהורג גמל. לשיטתו מצד החפצא והרי גם בכינה יש חיות מסוימת ולכן חייב עלי'.
לרבנן פטור, לשיטתו מצד הגברא והרי אין בזה שום חשיבות לאדם.

קח, ע"א
מאיפה יודעים שברית מילה זה באותו מקום?
לרבי יאשי' לומדים בגז"ש מ"ערלתו" כמו שבעץ הכוונה שעושה פירות, כך גם באדם מדובר באבר שעושה פירות. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על הפירות שאדם עושה.
לרבי נתן לומדים מזה שכתוב "וערל זכר" שהכוונה במקום שניכר בין זכר לנקבה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך למצוא נקודה שניכר באבר עצמו.

ק"ח ע"ב
האם מותר לעשות הילמי
לת"ק מותר קצת. לשיטתו מצד הגברא ולכן מותר לצורך האדם.
לר' יוסי אסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מחלק ואסור לגמרי.

ק"ט ע"א
האם כל הימים נחשבים כמקוה
לר"מ כן
לר' יהודה לא ורק ים הגדול כמקוה. לשיטתו מצד החפצא ולכן בים הגדול שיש פסוק וזה מיוחד נחשב כמקוה.
לר' יוסי כל הימים נחשבים כמו מעיין שמטהרים בזוחלין אבל אינם ממש כמו מים חיים לגבי טהרת זב ומצורע שלוזה נחשבים רק כמקוה. לשיטתו מצד הגברא ומכיון שכל הנחלים שבאים ממעינות הולכים לים לכן כולם נחשבים כמו מעיין לגבי האדם.

ק"י ע"א
כל המשקים אדם שותה חוץ ממי דקלים מה הגירסא הנכונה?
לר"א מי דקרים כיון שדוקרים את המרה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על הפעולה שעושים ולכן זה אסור בשבת.
ו"א מי דקלים כיון שיוצאים מבין שני דקלים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מהיכן מקום

יציאתם.

לרב יוסף זה שלישי שעורים ושליש כורכום ושליש מלח. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסביר שעשייתם ע"י האדם וזה לא מגיע לבד מהטבע מצ"ע. לרב פפא זה שלישי חיטים ושליש כורכום ושליש מלח.

קי"א ע"א

האם יש על אשה חיוב פו"ר

לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל אין עלי חיוב. לר' יוחנן בן ברוקה כן. לשיטתו מצד הגברא כר"ן הידוע, שמכיון שא"א לגבר להביא ילדים בלי האישה לכן לאשה יש חלק במצות הבעל בפרו ורבו.

המשך

האם מותר לסוך שמן ורד על מכה

לת"ק אסור רק לבני מלכים. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק בני מלכים שרגילים לסוך שמן כזה ביום חול אין לחשוש בשבת לשחיקת סממנים שיחשבו שזה רפואה ויבואו לשחוק סממנים. לר"ש כל ישראל בני מלכים הם. לשיטתו מצד הגברא ולכן כולם ראויים לדבר זה.

קי"א ע"ב

מה הדין בעושה מלאכה בשבת דבר שאין מתכוון

לרב הלכה כר' יהודה שחייב. לשיטתו מצד החפצא שחייב מצד עצם הדבר. לשמואל הלכה כר"ש שפטור. לשיטתו מצד הגברא ולכן אם אינו מתכוון פטור. ועצ"ע משיטתם בכ"מ.

המשך

מה הדין של קשר שיכול להתירו באחת מידי

לת"ק חייב. לשיטתו מצד החפצא והרי כ"ז שלא התירו נראה כקשר גמור מצ"ע. לר"מ פטור. לשיטתו מצד הגברא וכיון שיכול להתירו בקלות אז בשבילו זה לא נחשב לקשר גמור.

המשך

מה הדין אם נפסקה האוון החיצונית של הסנדל

לת"ק טמא. לשיטתו מצד הגברא והרי עדיין יכול ללכת עם סנדל זה. לר' יהודה טהור. לשיטתו מצד החפצא והרי חסר בגוף הסנדל.

המשך

האם הלכה כר' יהודה

לרב כן. לשיטתו מצד החפצא לר' יוחנן לא וי"א שסובר שכן הלכה כמוהו. לשיטתו מצד הגברא ולכן י"א שאין הלכה כר"י כיון שעדיין אפשר ללכת עם סנדל זה.

קי"ג ע"א

האם מותר לקשור דלי בחבל גרדי שהאדם צריך לחבל יקר זה ולא ישאירו בדלי ואי"ז קשר של קיימא

תוכן

לת"ק אסור שחוששים שמא יבוא לקשור בחבל רגיל ואז זה קשר של קיימא, לשיטתו מצד הגברא.

לר' יהודה מותר שאין חוששים שמא יבוא לקשור בחבל רגיל. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא חושש.

המשך

מה הדין בחבל דלי שנפסק

לת"ק עושה עניבה במקום קשר. לשיטתו מצד הגברא מכיון שיכול להתירו בקלות אי"ז נחשב קשר.

לר' יהודה כורך עליו פונדא או פסקיא אבל אסור לענוב שזה נחשב כמו קשירה. לשיטתו מצד החפצא והרי זה ממש כמו קשירה מצ"ע.

המשך

האם מותר להקריב חלבי שבת ביוהכ"פ

לר' ישמעאל כן. לשיטתו מצד החפצא והרי שבת חמורה מצ"ע, שקשור לעבודת הצדיקים. לר"ע לא. לשיטתו מצד הגברא ויוהכ"פ חמור יותר, שאז מצד האדם מגיע לדרגה של לפני ה' תטהרו.

קיג, ע"ב

בועז אמר לרות "וטבלת פתך בחומץ" – מה הכוונה?

לרבי אלעזר מפה לומדים שהחומץ יפה לשרב. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדברים בפועל שהחומץ עזר לה.

לרב שמואל בר נחמני רמז לה שעתידי לצאת ממנה בן שמעשיו קשים כחומץ, שהוא מנשה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על החומץ שזה רק כמשל לעתיד.

המשך

בחיילים של סנחריב כתוב "ותחת כבודו יקד יקוד כיקוד אש" – מה הכוונה?

לרבי יוחנן הכוונה שגופם נשרף והכוונה "תחת כבודו" – מתחת ללבושיו, שלבושיהם נשאר שלמים אבל הגוף שהי' מתחת ללבושים נשרף. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב את הלבושים מצד עצמם (שרבי יוחנן הי' קורא למאני מכבדי) שנשאר שלמים אפילו שגופם נשרף.

רבי אליעזר אומר שהכוונה תחת כמו חליפין, במקום. ו"כבודו" הכוונה לגופו, הכוונה שבמקום הגוף נהי' אפר, היינו שגופם נשרף ג"כ ונשאר רק אפר במקום הגוף. לשיטתו מצד הגברא ואם גופם נשרף ודאי שגם בגדיהם נשרפו.

לרבי שמואל בר נחמני גופם נשאר קיים ומסביר שתחת הכוונה מתחת כפשוטו כרבי יוחנן, אבל כבודו הכוונה לגוף כרבי אליעזר והיינו שרק נשמתם נשרפה שהיא מתחת לגופם, אבל גופם קיים כשריפת בני אהרן. לשיטתו מצד הגברא.

קיד, ע"א

רשב על הבגד האם חוצץ מצד אחד?

לת"ק לא. למ"ה וכיון שאין מקפיד אין סברא שיחצוץ

לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל שהוא חוצץ אפילו שאין מקפיד.

לר' יוסי של בנאים זה חוצץ אבל של בור אינו חוצץ א"כ הרבב הוא בשני צדדין היינו שזה כתם גדול שנראה גם בצד השני של הבגד. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק אם מקפיד חוצץ.

המשך

מה הכוונה "בנאים" בדברי ר' יוסי לר' יוחנן זה ת"ח. לשיטתו מצד החפצא, שבת"ח מצ"ע זה נחשב לחציצה אפילו שאין מקפיד. לר"ל הכוונה לכלים של הבלנים בבית המרחץ שמיועדים עבור אנשים חשובים שמקפידים אפילו על ליכלוך קל. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי באנשים.

קטו, ע"א

מה דינם של כתבי הקודש שכתובים בתרגום או בכל לשון? לרב הונא אין מצילים אותם מפני הדליקה בשבת, מכיון שלא ניתנו לקרות בהם. שסובר כדעת ר' יוסי. לשיטתו מצד הגברא מכיון שלאנשים אסור לקרות בהם אי"ז נחשב כ"כ שצריך להצילו. לרב חסדא מצילים אותם מפני הדליקה משום בזיון כתבי הקודש. שסובר כת"ק, לשיטתו מצד החפצא, ולכן מסתכל מצד בזיון כתבי הקודש מצ"ע.

המשך

מה הדין של כתבי הקודש מתורגמים לת"ק מותר לקרות בהם ולכן מצילים אותם מן הדליקה בשבת. לשיטתו מצד החפצא וכיון שלא קנסו מותר לקרות בהם ולכן מצילים אותם מהדליקה. לר"ג אסור לקרות בהם כיון שלא התיירו לתרגם כתבי הקודש אלא ליונית. לשיטתו מצד הגברא, מכיון שאסור לתרגם ולקרות בהם אין בהם חשיבות כלל מצ"ע.

קטו, ע"ב

ספר תורה שנשארו בו 85 אותיות מצילים אותו מפני הדליקה - באיזה אופן מדובר? לרב הונא מדובר באופן ש-85 האותיות מכונסות יחד. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא כשמכונסות יחד האותיות, שיש בהן תוכן משמעותי לאדם. לרב חסדא - אפילו מפוזרות. לשיטתו מצד החפצא, ולכן אפילו שמפוזרות זה נחשב והעיקר שזה בתורה אחת.

המשך

מדוע פרשת ויהי בנסוע הארון יש לה סימניות בפ"ע? לרשב"ג לומר שאין זה מקומה. לשיטתו מצד הגברא, ולכן כל הבעי' שזה לא במקום אין שמסודר בתורה. לרבי מכיון שזה ספר חשוב בפ"ע. לשיטתו מצד החפצא שיש לה חשיבות מצ"ע.

קטז, ע"א

מה הדין של גליונים של ספרי מינים [היינו שנמצאו ביד מין אבל לא מדובר שמין כתבו שאז צריך לשורפן] לת"ק אין מצילים אותם מפני הדליקה בשבת אבל ביום חול אין שורפים אותם. לשיטתו מצד הגברא, ולכן אין ציווי ללכת לחפש אותם ולשרפם. לר' יוסי גם ביום חול קודר את האזכרות שבספרים ושורפם. לשיטתו מצד החפצא שצריך מצ"ע לאבדם.

המשך

האם אפשר ללכת להתווכח עם מינים לרב ורבא לא כיון שהיו חוששים שמא יהרגום תוך כדי ויכוח. לשיטתו מצד הגברא ואי"צ להתווכח ולהוכיח וכו'.

לשמאל ומר בר יוסף כן שצריך להתלבש בלבושי המתברר למה"ח שכך פועלים יותר את תכלית הכוונה = דירה בתחתונים.

קטז, ע"ב

מדוע לא קוראים בספרי כתובים?
לרב מדובר רק בזמן שהיו שיעורים בביהמ"ד משום ביטול תורה, אבל כשאין שיעורים מותר לקרוא. לשיטתו מצד הגברא.

שמאל - אפילו שלא בזמן ביהמ"ד גם אין קוראים. לשיטתו מצד החפצא שזה אסור מצ"ע.

המשך

ארבעה עשר שחל להיות בשבת - האם מותר להפשיט את קרבן הפסח כולו?
לרבי ישמעאל - מותר להפשיטו רק עד החזה כדי שיוכל להוציא את האמורים, שהרי הקטר חלבי דוחים שבת, ואת השאר אינו מפשיט, רק עד לערב כיון שזה צורך הדיוט. לשיטתו מצד החפצא.

לחכמים מפשיט את כולו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מפשיט את כולו, שכך זה נראה יותר מכובד לאדם.

המשך

למה לחכמים מפשיטים את כל העור של ק"פ?
לרב יוסף כדי שלא יסריח אבל אם יש מזג אויר קר שאין חשש לסרחון אין מפשיטים את כולו. לשיטתו מצד הגברא ולכן דואג לסרחון שקשור יותר לאדם.

לרבה כדי שלא יהיו קדשי שמים מוטלים כנבלה, אבל אם זה מונח על שולחן מזהב אין מפשיטים את כולו. לשיטתו מצד החפצא, ולכן מדבר על שנראים כנבלה מצ"ע ולא קשור כ"כ לאדם כמו סרחון.

קי"ז ע"ב

האם מותר להציל מן הדליקה גם בסוף השבת 3 סעודות
לת"ק לא ורק בליל שבת מצילין 3 סעודות ובשחרית 2 סעודות ובמנחה סעודה 1. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק מה שצריך לחיוב סעודת שבת.

לר' יוסי כן שלעולם מותר להציל 3 סעודות אפילו בסוף השבת. לשיטתו מצד החפצא לכן מצ"ע מותר תמיד 3 סעודות.

המשך

האם מותר להערים ולהזמין הרבה אורחים כדי להציל הרבה אוכל בשבת מן הדליקה
לת"ק אסור ומחמיר יותר מר"א לקמן שהרי פה אין אפשרות להציל את השאר כמו בבהמה שנפלה לבור שאפשר לפרנסה במקומה. לשיטתו מצד החפצא, ולכן מחמיר כיון שכרגע אין לו צורך בריבוי אוכל.

לר' יוסי בר' יהודה מותר להערים ומיקל יותר מר"י לקמן אפילו שפה אין צער בע"ח מתיר. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפשר להערים לצורך האדם, בפרט שיכול להזמין.

המשך

מה הדין באותו ואת בנו שנפלו לבור והרי א"א להעלות ולשחוט את שניהם ביו"ט לר"א אסור להערים ולכן מעלה את הראשון ע"מ לשוחטו ואת השני עושה לו פרנסה במקומו כדי שלא ימות. לשיטתו מצד החפצא כיון שאפשר להצילה במקומה אסור לו לטרוח טרחא יתירה.

לר"י מעלה את הראשון ע"מ לשוחטו ואין שוחטו ומערים ומעלה את השני ואז שוחט איזה שירצה

למ"ה ולכן סובר שמותר להערים לצורך האדם

המשך

כמה סעודות חייב אדם לאכול בשבת

לת"ק 3. לשיטתו מצד הגברא ולכן קשור לשלושה אבות, שאצלם הי' שלימות באדם. לר' חידקא 4. לשיטתו מצד החפצא לכן קשור ל-4 ע"ד אמהות שקשורים יותר לעולם מצ"ע לדירה בתחתונים.

ק"ח, ע"ב

כמה מענגים את השבת?

לרבי יהודה ברי' דר' שמואל בר שילת משמו של רב בתבשיל של תרדין ודגים גדולים וראשי שומין. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך דוקא דברים חשובים מצ"ע.

רב חייא בר אשי אומר בשם רב אפילו דבר מועט לכבוד שבת הר"ז עונג. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו דבר מועט והעיקר שכוונתו לעונג שבת.

המשך

מהי המעלה התנאים והאמוראים?

רבי יוסי מעלתו שקיים 3 סעודות בשבת. לשיטתו מצד החפצא שקשור לגשמיות יותר. רב יהודה מעלתו שקיים עיון תפילה. לשיטתו מצד הגברא שקשור יותר לשלימות האדם. רב הונא ברי' דר' יהושע מעלתו שלא הלך ארבע אמות בלי גילוי ראש.

רב ששת מעלתו שקיים מצות תפילין

רב נחמן מעלתו שקיים מצות ציצית.

רבה הי' זהיר טפי בציצית. לשיטתו מצד החפצא שזו מצוה שאין על האדם חיוב, אלא מצוה מצ"ע.

רבא מעלתו שכשהי' מגיע ת"ח לפניו לדין לא הולך לישון עד שלא מהפך בזכותו. אבבי מעלתו שהי' חוגג את סיום מסכת ועושה יו"ט לרבנן. לשיטתו מצד הגברא ומדגיש את השמחה בלימוד התורה.

קיט, ע"א

מה הכינוי לשבת?

רב ספרא הי' חורך ראש בהמה ומכינה לשבת.

רבא הי' מולח את הדג. לשיטתו מצד החפצא וקשור יותר לגשמיות.

רב הונא הי' מכין את הנרות. למ"ה שזה קשור יותר לרוחניות "נר ה' נשמת אדם"

רב פפא הי' מכין את הפתילות לנרות שבת.

רב חסדא הי' חותך את הסלק

רבה ורב יוסף היו בוקעים עצים לתנור לצרכי שבת.

רבי זירא הי' מדליק את האש עם עצים דקים לכבוד שבת
רב נחמן בר יצחק הי' בע"ש יוצא ונכנס כמ"פ להביא דברים לכבוד שבת. כמו שמקבלים איש
חשוב למ"ה ולכן מכבדה בגופו ממש ולא רק בהכנת משהו לכבוד שבת.
וי"א שרבי אמי ור' אסי היו עושים כן

ק"ט, ע"ב

מדוע חרבה ירושלים?

לאב"י בגלל שחללו בה את השבת. לשיטתו מצד הגברא שזה קשור לאות ברית בין יהודי לה'.
לרבי אבהו בגלל שבטלו קריאת שמע שחרית וערבית.
לרב המנונא בגלל שבטלו בה תנוקות של בית רבן.
לעולא בגלל שלא הי' להם בשת פנים זה מזה.
לרבי יצחק בגלל שהושוו קטן וגדול ולא כבדו את האנשים.
לרבי חנינא בגלל שלא הוכיחו זה את זה.
לרבי יהודה בגלל שבזו בה תלמידי חכמים.
לרבא בגלל שפסקו ממנה אנשי אמנה. לשיטתו מצד החפצא שזה קשור גם לעניני העולם.

קכ, ע"א

האם מותר להציל אוכל מן הדלקה לחצר שאינה מעורבת?
לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ואין מתירים בגלל שלא יבוא לכבות.
לכן בתירא כן. שאם לא תתיר לו יבוא לכבות את האש ח"ו. לשיטתו מצד הגברא.

המשך

האם יכול להתעטף בהרבה בגדים ולצאת ולפשוט וליכנס וללבוש כמה פעמים?
לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא וכל פעם שזה דרך לבוש יכול להציל כמה שרוצה.
לרבי יוסי לא, ויכול ללבוש רק 18 כלים. לשיטתו מצד החפצא ויש גבול מצ"ע כמה יכול
להציל.

המשך

האם מותר לעשות מחיצה בדלקה בכלי חרס חדשים מלאים מים?
לרבי שמעון בן ננס משמע שמותר. לשיטתו מצד הגברא והרי אינו מכבה בידיו, אלא רק
גורם לכיבוי ולכן מותר.
לרבי יוסי אסור, שזה ע"ד "פסיק רישי' ולא ימות". לשיטתו מצד החפצא ולכן חושב על
התוצאה הברורה שמכבה ואוסר.

קכ, ע"ב

נר שהניח ע"ג הטבלא, האם מותר לנער את הטבלא בשבת?
לת"ק מותר. לשיטתו מצד הגברא והרי נוגע בדבר המותר, וגם שלא הי' בכוונתו שכל הטבלא
תהי' בסיס לאיסור.
לרבי ינאי אסור, כיון שזה נעשה בסיס לדבר האסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן כאילו שהמוקצה
השתלט על כל הטבלא מצ"ע ונאסר.

המשך

אם כתוב שם ה' על בשרו - האם מותר לו לטבול ולעמוד בפני השם ערום?

לת"ק לא, אפילו שמכסה את זה בידו כיון שחוששים שמא יסיר את ידו. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש שיוציא את ידו.
 לרבי יוסי כן, ומדובר שמניח יד ע"ז ואין חוששים שיסיר את היד.למה"ח ולכן לא חושש שיוציא את היד שהרי כרגע זה מכוסה.

קכא ע"א

האם טבילה בזמנה מצוה?

לרבי יוסי בן רבי יהודה לא. למ"ה ולכן זה שהתורה אומרת שיכול ליטהר זה לא חובה שצריך לטהר א"ע ברגע הראשון וע"ד דעת ר"י סוטה ג' ע"א ש"לה יטמא" זה רשות ודיברה תורה כלשון בנ"א שהתורה הולכת לפי גדרי וטובת המקבל (האדם).
 לרבי יוסי כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה שהתורה אומרת שאפשר לטבול זה לא באופן של רשות אלא מחוייב להטהר, וע"ד דעת רבי עקיבא בסוטה ג, ע"א, ש"לה יטמא" חובה וכן סובר שלא דברה תורה כלשון בנ"א אלא הכל חובה שהולכים לפי גדרי הנותן. ועצ"ע שאולי אפשר להסביר הפוך שהגברא זה חובה בזמנו וחפצא זה רק אפשרות

קכב, ע"א

האם מותר יין רק בחותם א'?

לת"ק לא.למ"ה ולכן חושש לזיוף האדם
 לרבי אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא וזה שמור גם בחותם אחד ואין חושש לזיוף האדם.

קכב, ע"א

האם מותר שגוי יעשה מלאכה לישראל בשבת אם מכירו בפניו?

לאביי - לא, ורק אם זה שלא בפניו מותר. לשיטתו מצד הגברא. ולכן חושש שאם עושה בפניו כנראה עושה בשביל ישראל
 לרבא - מותר אם זה באופן כמו נר לאחד נר למאה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מותר אפילו בפניו אם לא עושה מאמץ מיוחד בשבילו.

קכב, ע"ב

מדוע כתוב שבשידה תיבה ומגדל נוטלים את דלתותיהם אבל לא מחזירים?

לאביי שסובר שיש בנין בכלים וגם יש סתירה בכלים, למ"ה ובשבילו זה גם נחשב לבנין וסתירה ולכן מסביר שצריך לשנות את הגירסה ולומר שאם ניטלו דלתותיהם אין מחזירים, ולעולם אסור גם ליטול ולפרק את הדלת.
 לרבא שסובר שאין בנין בכלים ואין סתירה בכלים לשיטתו מצד החפצא והרי אין בכלי חשיבות כ"כ מצ"ע. ומותר ליטול ולפרק את הדלת, ורק להחזיר אסור מחשש שמא יתקע בחוזק ומתחייב משום מכה בפטיש.

קכג, ע"א

באיזה קורנס אמרו שמותר בטלטול לצורך מלאכת היתר?

לרבי חייא בר אבא בשם רבי יוחנן מדובר בקורנס של זהבים (עושי זהב), אבל בקורנס של בשמים זה מוקצה, כיון שמקפיד שלא יקלוט ריח אחר ויקלקל את הבשמים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מקפיד גם בבשמים.
 לרבי שמעון בר אבא - מדובר בקורנס של בשמים שמותר, כ"ש בשל זהבים שאינו מקפיד כ"כ ודאי שמותר. לשיטתו מצד החפצא.

קכג, ע"א

האם מותר לסדר ולהחליק וליישב את האיברים של התינוק שנולד בשבת?
 לרב נחמן אסור. למה"ח שהרי אי"ז ממש קשור ללידה
 לרבי שמעון מותר. לשיטתו מצד הגברא. והרי"ז לצורך הלידה וזה המשך לכל מה שעושין
 בלידה

קכד, ע"א

האם תוך הפתח נחשב כלפנים?
 לרבי יהושע - כן, ולכן אסור לטלטל את הנגר מן הפתח ורק שומטו ע"י גרירה, שזה טלטול מן
 הצד. לשיטתו מצד הגברא. ומצד האדם כל ענין הפתח זה כניסה לבית וחלק ממנו
 לרבי טרפון - לא, ולכן אפשר לטלטל לגמרי את הנגר, כיון שזה רק טלטול בחצר עצמו.
 למה"ח והרי אי"ז ממש חלק מהבית

המשך

מה הפירוש "כל הכלים ניטלים לצורך ושלא לצורך?
 לרבה - הכוונה לצורך, שזה דבר שמלאכתו להיתר ומטלטלו לצורך גופו, ושלא לצורך זה דבר
 שמלאכתו להיתר שמטלטלו לצורך מקומו. וכן מותר לטלטל דבר שמלאכתו לאיסור רק לצורך
 גופו למה"ח ולכן מותר גם לצורך מקומו אבל בדבר שמלאכתו לאיסור אסור לצורך מקומו.
 ר' נחמי' סובר שאפילו דבר שמלאכתו להיתר אסור לצורך מקומו ומותר רק לצורך גופו.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן מותר בטלטול רק לצורך גופו בשביל האדם אבל לא לצורך המקום
 מצ"ע

לרבה - הכוונה לצורך דבר שמלאכתו להיתר לצורך גופו ומקומו, ושלא לצורך הכוונה
 שמטלטלו אפילו מחמה לצל. וכן מותר לטלטל דבר שמלאכתו לאיסור גם לצורך גופו וגם
 לצורך מקומו. ולרבי נחמי' מותר רק דבר שמלאכתו להיתר לצורך, אבל לטלטל מחמה לצל
 אסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן מיקל עוד יותר בטלטול לצורך האדם. וגם לצורך מקומו וגם
 בדבר שמלאכתו לאיסור מותר לצורך מקומו

המשך

אותו ואת בנו שנפללו לבור ביו"ט
 לרבי אליעזר - מעלה את הראשון ע"מ לשחטו והשני עושה לו פרנסה במקומו בשביל שלא
 ימות. לשיטתו מצד החפצא.
 לרבי יהושע - מעלה את הראשון ע"מ לשחטו ואין שוחטו ומעלה את השני, רצה זה
 שוחט ורצה זה שוחט. לשיטתו מצד הגברא ולכן יכול להערים אפילו שיש לו כבר בהמה אחת
 בשביל שחיטה יכול לומר שאין רצונו בזה ולשחוט את השני.

קכד, ע"ב

האם מותר להוציא ביו"ט הוצאה שלא לצורך?
 לב"ש - לא. ולכן אסור להוציא קטן ולולב וס"ת לרה"ר ומותר להוציא רק דבר שקשור לאוכל
 נפש ממש. לשיטתו מצד החפצא.
 לב"ה - כן. מתוך שהותרה הוצאה לצורך הותרה גם שלא לצורך. לשיטתו מצד הגברא.
 ובהתבוננות שג"ז הוא צורך האדם

המשך

האם מותר לטלטל חרס קטנה בכרמלית?
לשמואל - לא.

לר' נחמן - כן. לשיטתו מצד הגברא.
לרבי ולרבה - מותר אפילו ברה"ר פחות מד"א. למה"ח ולכן אין חוששים שמא בטעות יעבירו ד' אמות

קכד, ע"ב

האם מותר להסיק כלים ביו"ט?

לרבי יהודה - מותר להסיק את הכלים אבל אין מסיקים את שברי הכלים. לשיטתו כיון ששברי כלים זה מוקצה בגלל שזה נולד ביו"ט. לשיטתו מצד החפצא.
לרבי שמעון - מותר להסיק גם בשברי כלים, לשיטתו שלא סובר מדין מוקצה. למ"ה שהכל ראוי לאדם.
לרבי נחמי' - אין מסיקים בכלים כלל, לשיטתו שאין כלי ניטל אלא לצורך תשמישו המיוחד והרגיל לו.
למה"ח ולכן הכלי מיועד מצ"ע לדבר שהוא תשמישו המיוחד

קכה, ע"א

מה הדין של שברי תנור ישן

לר"מ ניטלים ככל הכלים שמספיק שעושים בהם מלאכה כ"ש וא"צ דוקא מעין מלאכתן הראשונה. לשיטתו מצד הגברא ולכן בכל מלאכה שעושים בה מותר.
לר' יהודה אין ניטלים כיון שצריך שיהיו עושין ממש מעין מלאכתן הראשונה ואפילו שאופין בהם כמו שאופים ע"ג רעפים ולכאורה זה כמו מעין מלאכתן בכ"ז מכיון שאין להם תוך אינו נחשב כתנור
לר' יוסי ניטלין

המשך

האם כיסוי תנור ישן צריך בית יד [ידיית] כדי להתיר טילטולו בשבת
לת"ק כן למה"ח ולכן צריך פעולה ושינוי ממש בכיסוי שיותר בטילטול
לראב"י לא למ"ה ולכן מספיק שהאדם יודע שזה מיועד לכיסוי תנור וא"צ בפועל שינוי ממש בכיסוי

קכ"ה ע"ב

מה הדין אם מניח אבן ע"ג חבית

לרבה החבית נעשתה בסיס לדבר האסור למה"ח ולכן האבן פועלת מצ"ע ועושה את החבית כבסיס לאיסור
לרב יוסף זה נעשה כיסוי לחבית ומותר כיון שא"צ שינוי מעשה ממש כדי ליעדו לכיסוי החבית למ"ה ולכן מעשה האדם שזה כמו שפירש את כוונתו שתהי' לכיסוי מספיק כדי שיהי' מותר לטלטול

קכ"ו ע"א

נגר שאינו קשור ותלוי בדלת אלא שומטו ומניחו בקרן זוית
לר' יהודה זה מותר במקדש כיון שזה רק איסור שבות ובמדינה אסור למה"ח ולכן סובר שזה רק איסור מדרבנן כיון שאינו קשור ותלוי בקביעות בדלת אינו נחשב ממש כבונה שהרי אין

פה קביעות

לת"ק זה אסור גם במקדש כיון שנחשב כבונה ממש מדאורייתא למ"ה ובשביל האדם זה ממש נחשב כבונה

המשך

קנה שהתקינו בעה"ב להיות פותח ונועל בו לת"ק צריך שיהי' גם קשור ותלוי בפתח כדי שיהי' מותר לנעול בו למה"ח ולכן צריך קשירה ממש לרשב"ג מספיק שהתקינו בשביל לפתוח ולנעול וא"צ שיהי' קשור למ"ה ולכן לא צריך קשירה ממש

קכ"ו ע"ב

חריות של דקל שגדרן לשם עצים ונמלך עליהם לשיבה לת"ק צריך לעשות פעולה מסוימת ולקשרן כדי שיצאו מגדר מוקצה למה"ח ולכן צריך פעולה ממשית כדי שיצאו מגדר מוקצה לרשב"ג א"צ לקשרן למ"ה ולכן מספיק ששינה את דעתו שיהו לשם ישיבה וא"צ לעשות פעולה מסוימת

המשך

מה הדין של כלים שמחוברים לקרקע לרבנן זה כמו קרקע וצריך שיהי' לכיסוי בית אחיזה למ"ה ולגבי האדם זה נחשב כמו קרקע לר' יוסי זה כמו כלים וא"צ שיהי' לכיסוי בית אחיזה למה"ח והרי זה נחשב לכלי מצ"ע

המשך

מה הכוונה מפנין אפילו 4 או 5 קופות לרב חסדא הכוונה 4 מאוצר קטן ו-5 מאוצר גדול למה"ח ולכן יש הבדל בין אוצר קטן לאוצר גדול לשמואל הכוונה 4 או 5 כביטוי האנשים ואפילו הרבה ג"כ למ"ה ולכן אין הבדל בין אוצר קטן לאוצר גדול

קכ"ז ע"א

האם מותר להסתפק ולתת לבהמה בשבת מתבואה צבורה שלא התחיל להסתפק ממנה בע"ש לרב אחא אסור. לשיטתו מצד החפצא וה"ז מוקצה מצ"ע כיון שלא התחיל להשתמש בו. לר' שמעון מותר למ"ה והכל מוכן מצד האדם ואין בכלל מוקצה

קכ"ח ע"א

האם מותר לטלטל שברי זכוכית לת"ק לא למה"ח והרי כרגע אין לו נעמיות שאוכלות זכוכית ולכן אי"ז ראוי כלל לרשב"ג כן כיון שכל יהודי ראוי שיהי' לו נעמיות בחצירו שאוכלות זכוכית וכן סובר ר' שמעון ור"י ור"ע למ"ה וכיון שראוי שיהי' לו זה כאילו יש לו

המשך

האם מותר למלול ביד הרבה לר' יהודה כן ובלבד שלא ימלול בכלי למה"ח לכן אסור רק שיעשה בכלי לחכמים לא למ"ה ולכן אסור אפילו ביד

המשך

האם מותר לטלטל בשר תפל בשבת לרב הונא מותר לטלטלו כיון שסובר בדין טילטול מוקצה כר"ש שמותר ורק לגבי אכילת מוקצה סובר כר' יהודה שאסור למ"ה ולכן מותר לטלטל שלגבי האדם הכל מוכן

לרב חסדא גם בדין טילטול מוקצה סובר כר' יהודה שאסור למה"ח ולכן גם אסור לטלטל
 קכ"ט ע"א
 אשה יולדת שמחללים עליה את השבת
 מאימתי פתיחת הקבר
 לאביי משעה שתשב על המשבר למ"ה ולכן מהרגע שכבר מרגישה שצריכה ללדת נחשב
 לפיקוח נפש
 לרב הונא משעה שהדם שותת ויורד למה"ח ולכן רק ברגע שהדם שותת ויורד נחשב כתחילת
 לידה
 וי"א משעה שחברותיה נושאים אותה באגפיה
 המשך

עד מתי פתיחת הקבר
 לאביי 3 ימים למ"ה ולכן מדבר על עיקר הזמן של הלידה והסכנה
 לרבא 7 ימים וי"א 30 יום ונהרדאי אומרים שב-3 ימים הראשונים אפילו אם אמרה שאינה
 צריכה מחללים וב-7 ימים הראשונים רק אם אומרת שצריכה מחללים וב-30 יום מחללין רק
 ע"י גוי
 קכ"ט ע"א

מה חשוב לאכול מיד לאחר הקזת דם
 לרב דווקא בשר למ"ה ולכן דוקא בשר שמחזק את האדם באופן כללי
 לשמואל דווקא יין למה"ח ולכן דוקא יין שהוא אדום במקום הדם שהחסיר

קכ"ט ע"ב
 האם מותר לחתוך את הטבור בשבת
 לת"ק לא ורק מותר לקשור למ"ה והרי אי"ז ממש פיקוח נפש
 לר' יוסי כן למה"ח והרי זה חלק מהלידה והרי עושין כל צרכי הלידה בשבת
 ק"ל ע"א
 האם מכשירי מצוה דוחים את השבת
 לר"א כן למה"ח ולכן הכל דוחה שזה חלק מהמצוה שבלעדיהם א"א לקיים את המצוה
 לחכמים לא למ"ה והרי בפועל זה לא חלק מהמצווה ועוד שיכל לעשות זאת מע"ש

המשך
 האם מותר לאכול בשר עוף בחלב
 לר' יוסי הגלילי כן למה"ח ולכן מצ"ע אין איסור על עוף בחלב
 לת"ק לא למ"ה ולכן גוזרים שלא יבוא לאכול בשר בהמה בחלב

ק"ל ע"ב
 האם הגגות וחצירות וקרקיפות זה רשות אחת
 לת"ק לא למה"ח ולכן מצ"ע כל מקום נחשב בפ"ע
 לר' שמעון כן למ"ה ולכן האדם מחבר את כל הרשויות שבשבילו נחשבים כולם כאחד
 שמשמשים אותו לכל צרכיו ועצ"ע

קל"ב ע"א
 מאיפה יודעים שברית מילה דוחה שבת
 לעולא זה הלכה למשה מסיני

לר' אלעזר זה מגז"ש של ברית ברית ודוחים זאת
 לרנב"י לומדים שכתוב בשבת "אות ברית ודורות וכן בברית מילה לומר שזה דוחה שבת
 לר' יוחנן לומדים מזה שכתוב "ביום" סימן שזה דוחה שבת
 לרב אחא בר יעקב לומדים מזה שכתוב "שמיני" סימן שזה אפילו בשבת ודוחים זאת
 המשך

מאיפה יודעים שמילה דוחה צרעת?
 לאביי - לומדים משניהם יחד, מגדול שודאי דוחה בגלל שחייב כרת אם לא מל את עצמו. וגם
 לומדים מקטן שדוחה שהרי זה מילה בזמנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן לומדים מאנשים דוקא.
 לרבא - זה ק"ו אם דוחה שבת כ"ש שידחה צרעת. לשיטתו מצד החפצא ולכן לומד מצד
 שדוחה שבת ואין קשור לאנשים.

קלג, ע"א

מאיפה יודעים שמצוה לעשות ברית מילה אפילו שיש צרעת במקום המילה?
 לר' יאשי' - מזה שיש מלה מיותרת בפסוק, שכתוב בשר מזה לומדים שצריך לעשות ברית
 אפילו שיש שם צרעת ואינו חייב על זה שחותך את הצרעת לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך
 לימוד מיוחד שברית דוחה את איסור חתיכת הצרעת. (כנראה שכן סובר רב ספרא).
 לרבי יונתן - אי"צ פסוק מיוחד ע"ז אלא ק"ו אם שבת חמורה דוחה כ"ש שידחה צרעת, וכן
 סובר רבא. לשיטתו מצד החפצא ולכן לומד סברא מצ"ע ולא צריך פסוק מיוחד ע"ז, היינו
 שבמקום ברית מילה אין כלל חיוב חתיכת הצרעת.

המשך

מדוע צריך לימוד מיוחד להתיר מילה כשיש צרעת, והר"ז דבר שאינו מתכוון?
 לאביי - ההסבר כי פה זה לפי דעת ר' יהודה שסובר שדבר שאין מתכוון אסור. למ"ה ולכן מדבר
 מצד כוונת האדם
 לרבא - ההסבר אפילו לדעת ר' שמעון יש חידוש שמותר כיון שפה זה פסיק רישא ולא ימות.
 וכן חולקים לשאת מוט על כתפו כשיש שם צרעת. למ"ה ח ולכן מדבר מצד הפעולה שהיא פסיק
 רישא ועצ"ע

המשך

מדוע אין שורפים את הנותר ביו"ט עצמו?
 לחזקי' בגלל שכתוב פעמיים "עד בוקר" מזה לומדים שרק בבוקר השני שהוא חול המועד
 אפשר לשרוף את הנותר.
 לאביי - בגלל שכתוב עולת שבת בשבתו שהכוונה שדוקא קרבן היום מותר ולא עולת חול
 בשבת ולא עולת חול ביו"ט. למ"ה ולכן על האדם יש איסור שלא יקריב משהו שלא שייך
 לחובת היום
 לרבא - בגלל שכתוב הוא לבדו ייעשה לכם ולא מכשירים של אוכל נפש. למ"ה ח שזה איסור
 מצ"ע על הנותר שלא יישרף ביו"ט.
 לרב אשי - בגלל שיו"ט זה גם עשה וגם ל"ת ואין עשה של שריפת קדשים דוחה ל"ת ועשה.

קלג, ע"ב

אם כבר עשה מילה בשבת ופירש האם חוזר על ציצין שאין מעכבין את המילה?
 לרבנן - לא. למ"ה וכיון שעזב ופירש אין חוזר
 לרבי יוסי - כן. לשיטתו מצד החפצא שעדיין צריך להמשיך את הברית ולסיימה שהכל אותו

עניין ולא נחשב שעזב כבר את המצוה.

המשך

ערב פסח שחל בשבת - האם מפשיטים את כל העור של ק"פ או רק את מה שמוכרחים?
 לחכמים - מפשיטים את הכל, כיון שהכל נחשב חלק מהמצוה. למה"ח ולכן הותר לגמרי כיון
 שהותר הותר
 לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא לא מפשיטים את הכל, רק עד החזה, שאז יכול
 להוציא את האימורים ולהקריבם, ואת השאר יפשיט אחרי השבת. למה"ה ולכן הותר רק מה
 שמוכרח בשביל העבודה

המשך

איך מסדרים את לחם הפנים בשבת?
 לת"ק עושים באופן ששני כהנים נוטלים את הלחם הישן ושנים אחרים מכניסים מיד את הלחם
 החדש, טפחו של זה בצד טפחו של זה כדי שיהי' לחם הפנים לפני תמיד. למה"ה ולכן צריך
 ואפשרי שיהי' מאמץ מיוחד מצד האדם שיהי' כל הזמן
 לרבי יוסי - אפילו אלו נוטלים ויוצאים לגמרי ולאחר קצת זמן באים אלו ומניחים את הלחם
 החדש אף זה נקרא תמיד. למה"ח ולכן מספיק שלא יהי' יום שלם בלי הלחם ועצ"ע

קלד, ע"א

האם מותר לערב יין ושמן לחולה בשבת?

לת"ק - אסור. למה"ח וזה נראה כמו רפואה וחוששים לשחיקת סממנים
 לרבי שמעון בן אלעזר - מותר. למה"ה ולכן הותרו לצורך האדם

קלד, ע"ב

האם אפשר לרחוץ את הקטן לאחר הברי"מ ביום השלישי שחל בשבת?
 לת"ק - לא. ורק מזלפים עליו ביד את המים. לשיטתו מצד החפצא והרי המצוה כבר נעשתה
 ולכן מותר רק את המינימום ובשינוי.
 לרבי אליעזר בן עזרי' - רוחצים אותו כדרכו. לשיטתו מצד הגברא, ולכן זה המשך וחלק
 מהמצוה וגם שחסים על התינוק.

המשך

האם אפשר לתת חמין בשמן ע"ג מכה בשבת?

לרב - כן. למה"ה ולכן מתיר שרואה את האדם שמצטער ולכן מותר וא"צ לשנות
 לשמואל - לא. אלא נותן חוץ למכה ושותר ויורד למכה. למה"ח ולכן אם אפשר לעשות בשינוי
 צריך לשנות

קלה, ע"א

האם מילת אנדרוגינוס דוחה שבת

לת"ק לא. למה"ה והרי יש פה ספק על האדם אם הוא בכלל זכר
 לרבי יהודה - כן. למה"ח והרי בפועל יש כאן ערלה שצריך למולה

המשך

גר שנתגייר כשהוא מהול

לרבי שמעון בן אלעזר וכן לשמואל - זו מחלוקת
 לב"ש צריך להטיף ממנו ברית למה"ח וצריך שיהי' פעולה באדם של מצוות ברית מילה
 ולב"ה אין צריך למ"ה והרי האדם כבר מושלם ומהול וא"צ לפעולה מצ"ע
 אבל בנוולד מהול לכו"ע צריך להטיף ממנו דם ברית. לשיטתו מצד הגברא שלא הי' פה שום
 פעולה ולכן לכו"ע צריך הטפה.
 לת"ק וכן לרב, לשיטתו מצד החפצא ולכן אפי' שלא הי' שום פעולה בנוולד מהול בכ"ז יש
 דעה שלא צריך כלום - חולקים גם בנוולד כשהוא מהול. שלב"ש צריך להטיף ממנו דם ברית,
 לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך פעולת ברית מילה. ולב"ה אי"צ, לשיטתם מצד הגברא שהרי
 הוא כבר מהול.

המשך

מדוע בנוולד מהול לכו"ע צריך להטיף ממנו דם ברית?
 לרבה - מכיון שחוששים שמא ערלה כבושה היא. למה"ח ולכן זה רק ספק ויש סברא שלא
 צריך כלל למעשה האדם
 לרב יוסף - זה ודאי ערלה כבושה היא. למ"ה ולכן סובר שבלי מעשה האדם זה וודאי לא טוב
 וזה נחשב לערלה לגמרי

קלה, ע"ב

מי שיש לו שתי ערלות ויוצא דופן
 לרב הונא - מחללים עליו את השבת לעשות לו ברית מילה ביום השמיני. למה"ח ולכן אפילו
 שהוא שונה משאר הולדות אבל עדיין יש פה ערלה ומקיים מצוות ברית מילה
 לרב חייא בר רב - לא מחללים עליו את השבת למ"ה וכיון שאין עליו חיוב למול דוקא ביום
 השמיני אין דוחים את השבת.

המשך

איך יכול להיות יליד בית שנימול ליום א'?
 לרב חמא - אם מדובר שקודם ילדה השפחה ואח"כ הטבילה לשם שפחות. למ"ה ולכן צריך
 שתהי' השפחה שלו אלא שקודם ילדה ואח"כ הטבילה
 לת"ק - מדובר שקנה רק את וולד השפחה ולא את השפחה עצמה ולכן צריך למולו ברגע שבא
 לרשותו ואפילו שזה יום הראשון ללידתו. למה"ח ולכן אפילו שקנה רק את הולד זה נחשב
 ליליד בית כיון שהוא נולד היום וא"צ שתהי' השפחה גם קשורה לאדון ועצ"ע

המשך

מה הדין אם שהה ל' יום לאחר שנולד?
 לרשב"ג - שוב אינו נחשב לנפל. למ"ה ולכן צריך לברר ולחכות כדי לראות שהוא בר קיימא
 לת"ק - אי"צ 30 יום וברגע שנולד נחשב לבר קיימא ואין חוששים. למה"ח ולכן יש לו חזקת
 חיות מצ"ע וא"צ לברר

קלו, ע"א

מה הדין אם שוחט בהמה שנולדה ל-8 חודשים?
 לת"ק - אין שחיטה זו מטהרתו מטומאת נבלה, כיון שאינו דומה לטריפה שהי' לה שעת
 הכושר, אבל פה מרגע לידתה כבר הייתה נחשבת כמתה ולא הי' לה שעת הכושר כלל. למ"ה
 וכיון שהאדם יודע שהיא הולכת למות אינו נחשב לשחיטה כלל

לרבי אליעזר בן רבי שמעון ורבי יוסי בן רבי יהודה – שחיטתו מטהרתו כמו טריפה. למה"ח והרי בפועל הי' פה שחיטה כשעדיין היתה חיה ולא משנה כ"כ ידיעת האדם שידוע שהיא ודאי תמות

קל"ז ע"א

האם קטן יכול לקדש מי חטאת שיתן אפר על המים
 לר' יהודה כן למה"ח ולכן העיקר זה התוצאה ולא צריך חשיבות באדם ששם את האפר
 לחכמים לא למה"ח ולכן סוברים שצריך שיהי' גדול דוקא שיקדש את המים

קלז, ע"א

מי שהיו לו שתי תינוקות אחד למול בע"ש ואחד למול בשבת, ושכח ומל את של ע"ש בשבת
 לרבי אליעזר – חייב חטאת. למה"ח והרי בפועל עשה עבירה
 לרבי יהושע – פטור. למה"ח והרי הי' טרוד בקיום המצווה ואנוס

המשך

במה נחלקו?

לרבי חייא משום רבי מאיר נחלקו רק אם תינוק אחד הי' צריך למולו אחר השבת ותינוק אחד
 בשבת וטעה והחליף ביניהם, אבל אם הי' תינוק אחד צריך למולו מערב שבת ואחד בשבת
 והחליפם בטעות – לכו"ע חייב, וכן לרבי יהודה, לשיטתו מצד הגברא ולכן מדובר שמל קודם
 את של שבת בערב שבת ואז לא הי' טרוד במצוה בשבת ולכן חייב.

לרבי שמעון בן אלעזר – אם תנוק אחד אחרי השבת ואחד בשבת לכו"ע חייב, ורק אם צריך
 למול אחד מע"ש ואחד בשבת נחלקו, וכן לרב הונא לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל על
 התוצאה, שאם מל תינוק שהי' צריך למולו אחר השבת בשבת הרי לא קיים מצווה כלל ולכן
 לכו"ע חייב.

קל"ז ע"ב

האם מותר להוסיף על אהל עראי ביו"ט ובשבת
 לר"א אסור למה"ח והרי כרגע הוא מוסיף על אוהל ולכן חייב
 לחכמים מותר למה"ח והרי זה רק ארעי ואי"ז נחשב כלל לבנין מצד האדם

המשך

האם מותר לעשות מכשיר אוכל נפש ביו"ט
 לת"ק אסור בכלל מכשירי אוכל נפש ורק אוכל נפש מותר רק מה שהוא ממשי
 לצורך האדם שהוא אוכל נפש

לר' יהודה מותר רק אם א"א לעשות מערב יו"ט למה"ח ולכן מותר גם כל מלאכה שקשור
 לאוכל נפש אלא שאם הי' אפשר לעשות מערב יו"ט קנסו את האדם שלא יעשנה
 לר' אליעזר מותר אפילו שהי' אפשר לעשות מעיו"ט למה"ח ולכן כל מלאכה שקשור למצווה
 מותר לעשותה

המשך

אם תולה את המשמרת ביו"ט מה הדין
 לרב יוסף חייב חטאת. לשיטתו מצד החפצא שנחשבת ממש כהולכה מצ"ע.
 לאביי חייב רק מדרבנן למה"ח שזה רק איסור מצד שהאדם יכל לעשות את זה לפני יו"ט, אבל
 מה"ח אי"ז איסור כיון שזה לצורך אוכל נפש.

קלח, ע"א

מה הדין אם סינן בשבת במסננת שכבר היתה תלוי' מלפני שבת

לרב כהנא חייב חטאת למ"ה והרי בפועל הוא בורר
 לר"א מותר לכתחילה למה"ח וכיון שאין דרך בורר בכך היינו שחסר במלאכת הברירה
 המשך

משמר משום מה מתרים בו
 לרבה משום בורר שבשניהם הוא נוטל את האוכל ומניח את הפסולת למ"ה לכן מסתכל על
 הפעולה מצד האדם
 לר' זירא משום מרקד שבשניהם הפסולת למעלה והאוכל למטה למה"ח ולכן מסתכל על
 המציאות איפה נמצאת הפסולת ואיפה האוכל
 המשך

מה הדין באשה שיוצאת בשבת בתכשיט עיר של זהב
 לר"מ חייבת חטאת אם יוצאת בזה למ"ה ולכן כיון שגזרו חכמים על האשה שלא תצא בתכשיט
 זה נהי' איסור ממש וחייבת חטאת
 לחכמים פטורה אבל אסור מדרבנן
 לר"א מותר לכתחילה למה"ח והרי זה חלק מלבושה מצ"ע
 קל"ט ע"ב

האם עושין אנמולין בשבת
 לר' יהודה מותר לעשות רק בכוס שזה ממש קצת לצורך מידי למה"ח ולכן מותר רק קצת כדי
 שלא יראה כמלאכה
 לר' צדוק אם יש הרבה אורחים מותר להוסיף למ"ה ולכן אם יש הרבה אורחים יכול לעשות
 בכלי גדול

ק"מ ע"א
 חרדל שלשו מע"ש למחר
 לרב ממחו בכלי ולא ביד כיון שביד ממחו יותר מדי טוב ולכן עושה בשינוי שזה ע"י כלי למ"ה
 ולכן דוקא בכלי עדיף שאז אין האדם עושה את המלאכה ממש בידי
 לשמואל ממחו ביד ולא בכלי כיון שבזה משנה שביד אין דרכו בחול למה"ח ולכן דוקא ביד
 עדיף שאז זה שינוי יותר מאשר בכלי, שנראה יותר כמלאכה.

קמ"ד ע"ב
 האם מוחל נחשב למשקה
 לר' יעקב כן למה"ח והרי בפועל נראה כמשקה
 לר' שמעון לא למ"ה וכיון שאי"ז ראוי לשתייה כ"כ בשביל האדם לכן אי"ז נחשב למשקה
 קמ"ה ע"א

האם משקה שהולך לאיבוד או שזה מיועד רק בשביל לצחצח את האוכל נחשב למשקה
 לת"ק לא למ"ה וכיון שלאדם אין בזה חשיבות של משקה לכן לא נחשב למשקה
 לר' יהודה כן למה"ח ולכן לא משנה כוונת האדם ע"ד מלאכה שא"צ לגופה ודבר שאינו
 מתכוון שחייב
 המשך

כבשים שסחטן
 לרב אם זה לצורך אכילתן של הכבשים מותר אבל אם רוצה את מימיהן פטור אבל אסור
 ובשלקות מותר אפילו למימיהן למ"ה ולכן מותר בשלקות לצורך האדם
 לשמואל בין כבשים ובין שלקות לגופן מותר למימיהן פטור אבל אסור למה"ח ולכן אסור גם
 בשלקות אם רוצה למימיהן

לר' יוחנן בשניהן לגופן מותר למימיהן חייב חטאת
קמ"ה ע"ב

מה הדין אם מעיד עד מפי עד לגבי מום בבכור
לרב אמי אסור למה"ח ולכן צריך שהיה' העד שראה ממש את המום שנעשה בבכור
לרב אסי מותר למ"ה ולכן מספיק שמעיד עד מפי עד שיש נאמנות לאדם וא"צ שיראה ממש
איך נופל המום בבכור וכן הלכה
המשך

זיתים וענבים שריסקם מע"ש ויצאו מעצמם בשבת
לת"ק אסור למה"ח והרי זה נולד בשבת ואפילו שזה לא ע"י מעשה האדם
לר"א ור"ש מותר למ"ה וכיון שאין האדם עושה פה שום מלאכה לכן מותר

קמ"ו ע"א

האם מותר ליטול כלי בשבת לא לצורך תשמישו
לת"ק כן למ"ה ולכן מותר לכל צרכי האדם
לר' נחמי' לא שאפילו סכין מותר רק לצורך תשמישו הרגיל ולא לחתוך חבלים וכו' למה"ח
ולכן מותר רק לצורך תשמישו הרגיל. אולי אפשר לומר הפוך שחפצא זה כלי שמותר מצ"ע,
היינו שמלאכתו להיתר, וגברא זה רק לצורך תשמישו, אבל יותר נראה כבפנים, שהרי גברא זה
כולל גם שרוצה סתם כך להחזיק את הכלי, ללא צורך מיוחד.

המשך

האם מותר לנקוב במגופה של חבית
לרב הונא המחלוקת זה רק למעלה אבל מן הצד דברי הכל אסור למה"ח ולכן לכו"ע אסור
מהצד שזה כמו יוצר כלי
לרב חסדא המחלוקת מן הצד אבל למעלה דברי הכל מותר למ"ה ולכן מקילים לצורך האדם

קמ"ו ע"ב

מותר לנקוב נקב ישן בחבית יין אם זה הי' סתום רק לשמר את ריח היין אבל אם זה הי' סתום
כדי לחזק את החבית שזה סתימה ממש אז אסור לפתוח נקב זה. מה הכוונה לשמר
לרב חסדא הכוונה שזה הנקב למעלה מן היין ולחזק זה למטה מן היין. לשיטתו מצד הגברא,
שמחשיב את היין כ"כ, שנקב שליד היין זה רק לחזק את הכלי, לשמור על היין בשביל האדם.
לרבא גם למטה מן היין זה לשמר ולחזק זה למטה מן השמרים למה"ח ולכן גם למטה מן היין
זה בשביל לשמר את היין מצ"ע, שאינו מחשיב כ"כ את היין לאדם, ולכן לאו דוקא שרוצה כ"כ
לחזק את הכלי במקום שיש יין, ורק למטה בכלי שם צריך חיזוק הכלי מצ"ע, כיון שכל הלחץ
וכובד הכלי נמצא שם.

המשך

האם מותר לקבוע קנה חלול בנקב החבית שיצא היין דרכו
לרב אסור שמא יבוא לחתוך קנה לכתחילה וכן סובר ת"ק. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש
וגזר.
לשמאל מותר ואין גוזרים וכן סובר ר' יאשי'. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חושש לגזור.
שהרי בשמן מצ"ע לא שייך כלל מירוח.

קמ"ו ע"ב

האם מותר למרוח שמן על הבשר?
לרב - אסור גזרה משום שעוה שלא ימרח. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש וגוזר.
לשמאל - מותר, שלא גוזרים. לשיטתו מצד החפצא ולא חושש לגזור.

המשך
מדוע אסור לתת עלה של הדס בנקב של החבית?
לרב - יימר מדיפתי גזירה משום מרזב שלא יכין גם מרזב בשבת. למ"ה ולכן גוזר מחשש על
האדם שלא יעשה מרזב
לרב אשי - גזרה שמא יקטום את העלה ונחשב כמתקן כלי. למה"ח שקשור עם מכה בפטיש
וכו'.

המשך
האם מותר ללבוש לבדים בשבת?
לרב - אסור כיון שנראה כמשאוי ולא כלבוש. למ"ה
לשמאל - מותר. שסובר שאין נראה לחשוש מזה שנראה כמשאוי. למה"ח ובפועל הרי"ז לבוש
ואין חושש.

קמו, ע"ב
האם מותר בשבת לשטוח בגדים רטובים בשמש במקום שאין אנשים?
לת"ק - כן. לשיטתו מצד הגברא מכיון שאין אנשים מותר.
לר' אליעזר ולר' שמעון - אסור, כיון שכל מקום שאסרו חכמים מפני מראית עין אפילו בחדרי
חדרים אסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן גוזר תמיד.

קמו, ע"א
האם אפשר לצאת בסודר שעל כתפו בשבת?
לת"ק - לא. אא"כ נימא כרוכה לו באצבעו. למ"ה ולכן חושש וצריך שיהי' כרוך על האדם, שזה
יהי' כמו לבוש ושזה לא יפול.
לחכמים - אפשר אפילו שאין נימא כרוכה עליו באצבעו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין צריך
שיהי' כרוך.

קמו, ע"ב
האם מותר להתרחץ בשבת?
לרבי מאיר - אסור, בין בחמין בין בצונן. למ"ה ולכן חושש וגוזר
לרבי שמעון - מותר בשניהם. לשיטתו מצד הגברא ולכן הקלו לצורך האדם.
לרבי יהודה - מותר בצונן ואסור בחמין. לשיטתו מצד החפצא ולכן בחמין שבהם שייך יותר
את הגזירה אסור, משא"כ בצונן.

קמו, ע"ב
אין עושין אפיקטוויזין בשבת (לגרום להקיא את האוכל). מדוע אסור?
לרבי יוחנן - אסור בגלל חשש של שחיקת סממנים ולכן רק בסם אסור. למ"ה
לרבי נחמי' - בגלל שגורם להפסד אוכלים ולכן גם ע"י אצבעו וגם ביום חול אסור למה"ח .

קמו, ע"ב

הלוואת יו"ט
 לר' יוסף - לא ניתנה להיתבע שאם תאמר ניתנה להיתבע יבואו לכתוב. למ"ה שחושש על האדם
 שלא יעשה עבירה.
 לרבה - ניתנה להיתבע שאם לא הרי לא יסכים להלוות לו ויבוא להימנע משמחת יו"ט. למ"ה ח
 וחושש שיהי' חסר בשמחת יו"ט.

קמט, ע"א

מדוע אסור למנות את אורחיו מן הכתב?
 לרב ביבי - גזירה שמא ימחוק ולכן אם זה בקיר גבוה מותר, כיון שאין חשש שימחוק. לשיטתו
 מצד החפצא שחושש שימחוק מן הכתב, היינו שזה לא יהי' מכשול שיגרום לו לחטוא.
 לאביי - גזרה שמא יקרא בשטרי הדיטות של מקח וממכר ולכן אסור אפילו לקרוא מקיר גבוה
 למ"ה ולכן חושש בכל אופן.

המשך

האם מותר להסתכל במראה שקבועה בכותל בשבת?
 לת"ק - אסור. למ"ה ח ולכן אסור תמיד אפילו שקבועה בכותל כאילו אסרו את הדבר מצ"ע.
 לרבי מאיר - מותר כיון שאז אין חשש שיחתוך עם המראה של מתכת את השערות המדולדלות
 בראשו. למ"ה והרי אינו עושה שום פעולת איסור.

קנ, ע"א

האם מותר לומר לחברו בשבת הנראה שתעמוד עמי לערב?
 לת"ק אסור. למ"ה ח ולכן חוששים וגוזרים.
 לר' יהושע בן קרחה - מותר. לשיטתו מצד החפצא והרי אינו מזכיר בפירוש שום מלאכה.

קנא, ע"א

גוי שהביא חלילים ממקום קרוב בשבת יכול לספוד בהם ישראל. מה הכוונה "מקום קרוב"?
 לרב - הכוונה מקום קרוב ממש, היינו שיודעים ברור שהוא גר קרוב ולא בספק למ"ה, שצריך
 את ידיעת האדם להתיר.
 לשמואל - הכוונה אפילו שזה מקום רחוק מותר כי חוששים שמא לנו ליד חומת העיר, היינו
 שמקילים בספק. לשיטתו מצד החפצא לכן אי"צ את ידיעת האדם בבירור וכל זמן שאין ברור
 שבאו מרחוק מותר.

קנב, ע"ב

כל שאומרים בפני המת יודע - עד מתי?
 לרבי חייא - עד שייסתם הגולל. לשיטתו מצד הגברא ולכן כאשר נעלם מעינינו גם אינו שומע.
 לרבי שמעון בן רבי עד שיתאכל הבשר. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל זמן שגופו קיים מצ"ע
 שומע ויודע אפי' שאינו נראה לעיני אדם.

קנג, ע"ב

לגבי 18 גזרות שגזרו בו ביום
 לר' אליעזר - בו ביום גדשו את הסאה, היינו שזה דבר חיובי וטוב כל גזרות אלו, לשיטתו מצד
 החפצא ולכן יפה גזרו כיון שזה סייג ומרחיק את האדם מן העבירה ולכן מביא משל מקערה
 מלאה קישואין ודלועין ששופך לתוכה גרגרי חרדל שהיא מקבלת ומחזיקה את כולם. ומדבר

על דברים המוכרחים לקיום הגוף מצ"ע.
 לרבי יהושע - בו ביום מחקו סאה, היינו שגזרו יותר מידי, לשיטתו מצד הגברא והרי אין יכולים לעמוד בכ"כ הרבה גזרות ולכן מביא משל מקערה מלאה דבש שאתה נותן לתוכה רימונים ואגוזים והיא פולטת את הדבש. וגם שמדבר לטובת האדם ולכן מדבר בדברים מתוקים ולא רק דברים המוכרחים לקיומו.

קנד, ע"א

האם לאו שניתן לאזהרת בי"ד לוקין עליו?
 י"א - כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל עדיין לא נענש במיתת בי"ד לכן עכ"פ יקבל את העונש של מלקות.

וי"א - לא. לשיטתו מצד הגברא מכיון שעליו יש חיוב של מיתת בי"ד לכן אינו לוקה.
 המשך

האם כל דבר שחייבים על שגגתו חטאת חייבים על זדונו סקילה לרמי בר חמא כן. לשיטתו מצד הגברא לכן מעניש גם את האדם במזיד. לאיסי לא כיון שיש א' ממלאכות של שבת שחייבים עליה חטאת אבל לא סקילה בזדון [עדיין בתוס' ו' ע"ב ד"ה "הא קמ"ל כרב"]. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש מלאכה שחייבים עלי' מצ"ע חטאת, אבל במזיד פטור.

קנד, ע"ב

מה המחלוקת לגבי סוכה שקשורה לאילן אם אפשר לעלות לה ביו"ט?
 לאביי - המחלוקת היא בצדי צדדין של האילן. י"א שאסור להשתמש בזה ביו"ט וי"א שמותר. לשיטתו מצד הגברא לכן בצדדים לכו"ע אסור, שגזורים מצד האדם. שמא יתלוש מהאילן. לרבא - חולקים גם בצדדים של האילן, י"א שאסור להשתמש וי"א שמותר. לשיטתו מצד החפצא. ולכן מקלים ואין חוששים לגזור שמא יתלוש.

קנה, ע"א

האם פקיע אמיר של בהמה זה דומה לכיפין ומותר, או לזירין ואסור?
 לרב הונא זה דומה לכיפין ומותר לטרוח באוכל אפילו הרבה בשבת כדי שהבהמה תאכל מזה, אבל ליצור אוכל אסור, שזה כמו נולד שאסור בשבת. לשיטתו מצד החפצא לכן אסור ליצור דבר חדש. אבל אין חושש לטרחת האדם.

לרב יהודה - זה דומה לזירין ולכן אסור כיון שמותר לעשות רק שיהי' ראוי לאכילה אבל לטרוח באוכל אסור. לשיטתו מצד הגברא, ולכן חושש לטרחת האדם אבל אינו חושש ליצירת אוכל.

קנה, ע"ב

מה ההבדל בין המראה להלעטה?
 לרב יהודה - הכוונה בהמראה שנותן אוכל לבהמה למקום שאינה יכולה להחזיר. והלעטה זה למקום שהבהמה יכולה להחזיר את האוכל ולהוציאו מפיו. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה שונה רק במעשה האדם עד כמה הכניסו עמוק לתוך פיו.
 לרב חיסדא - שניהם זה למקום שאינה יכולה להחזיר והמראה זה בכלי והלעטה זה ביד. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על שינוי מצד הכלי.

קנה, ע"ב

האם כשנותן מים על קמח חייב משום מגבל?

לרבי - כן, ולכן אסור לתת מים למורסן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין צריך שיהי' ממש מגובל ע"י האדם ואפי' שמתערב לבד חייב.
 לר' יוסף בן ר' יהודה - אינו חייב עד שיגבל ולכן מותר לתת מים למורסן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיגבל ממש בידיו.

קנ"ו ע"א
 האם מותר לתת הרבה אוכל לפני בהמה בשבת
 לרב מנשיא אסור. לשיטתו מצד החפצא שרואה בזה חסרון מצ"ע.
 לרב יוסף מותר אפילו קביים לעולא אפילו כוריים. לשיטתו מצד הגברא. והרי בכוונתו הי' להיתר.

קנ"ו ע"ב
 האם יש איסור מוקצה
 לרב וללוי הלכה כר' יהודה שיש מוקצה. לשיטתו מצד החפצא.
 לשמואל וזעירי הלכה כר"ש שאין מוקצה לשיטתו מצד הגברא שהכל ראוי לאדם.

קנז, ע"א
 האם הלכה כר"ש שאין מוקצה גם במוקצה מחמת מיאוס
 לרב אחא לא כיון שמוקצה מחמת מיאוס הוא חמור יותר ובזה יש מוקצה לשיטתו מצד הגברא, מכיון שלאנשים זה מאוס לכן אסור לגמרי.
 לרבינא כן. לשיטתו מצד החפצא, וכיון שסובר שאין מוקצה לא מחלק ותמיד אין מוקצה.

המשך
 האם אפשר להפר את הנדרים מעת לעת היינו 24 שעות מרגע הנדר
 לת"ק לא ורק עד שתחשך אפילו אם שמע סמוך לחשיכה יכול להפר רק עד שתחשך. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה רק עד סוף היום ולא משנה מתי שמע את הנדר.
 לר' יוסי בר' יהודה בשם ר' אלעזר בן ר"ש כן שאפשר להפר 24 שעות מזמן הנדר. לשיטתו מצד הגברא ולכן תמיד יש 24 שעות מזמן שמיעתו את הנדר. ועצ"ע.

מסכת עירובין

ב' ע"א
האם אפשר להכשיר מבוי שהוא גבוה למעלה מעשרים אמה לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולמעלה מעשרים אמה אין היכר לאדם. לר' יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן יכול להכשיר.

המשך

ג, ע"א
אם שם את הקורה למעלה מעשרים אמה אבל יש היכר של המלתרא אז זה בסדר – מה הכוונה "אמלתרא"?
לרב חמא ברי' דרב אבוה זה קן של עופות שרק זה יכול להועיל כיון שזה דבר מיוחד שמסתכלים עליו אנשים, ואז נחשב להיכר. לשיטתו מצד הגברא.
לרב דימי מספיק חתיכות ארו ארוכות שרואים אותן בגלל שהם גדולים מאוד, וא"צ קן של עופות (דבר מיוחד לאדם) לשיטתו מצד החפצא ואי"צ היכר כ"כ.

המשך

מה הדין אם מקצת קורה בתוך עשרים ומקצת קורה למעלה מעשרים, וכן לגבי סוכה שמקצת סכך בתוך עשרים אמה ומקצת סכך למעלה מעשרים אמה.
לרבה בר רב עולא זה וזה פסול. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא מבדיל, שחושש וגוזר בשניהם. לרבה זה וזה כשר. לשיטתו מצד החפצא, והרי יש קצת בתוך עשרים ולכן לא גוזר.
לרבה במבוי כשר, בסוכה פסול כיון שסוכה זה דאורייתא החמירו בה רבנן, ומבוי שהוא מדרבנן לא החמירו בו רבנן. לשיטתו מצד החפצא, ולכן רק בדאורייתא מחמירים ולא בדרבנן, שזה רק על הגברא.
לרב אדא בר מתנא הגירסא של רבה הפוך, שמבוי פסול וסוכה כשרה כיון שסוכה זה ליחיד אז הוא נזכר כי זה יחיד וזה באחריותו לכן הוא נזכר אפילו שזה מעל עשרים אמה. מבוי שלרבים סומכים אחד על השני ולא נזכרים כמו קדירא דבי שותפי לא חס ולא קר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מבדיל בין יחיד לרבים.

ג, ע"ב

מה הדין בקרחת הכרם לגבי כלאיים?
ב"ש אומרים 24 אמות אז אם גודלה של הקרחת 24 אמות מותר לזרוע שם, ואם פחות אסור לזרוע שם זרע. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' שטח גדול בפ"ע.
לב"ה מספיק שיהי' 16 אמה ואז מותר להביא לשם זרע. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק היכר כלשהו מצד האדם.

המשך

מחול הכרם, שזה בין הכרם לגדר
לב"ש צריך שיהי' 16 אמה. כנ"ל
לב"ה 12 אמה, ואז אפשר להביא זרע לשם. כנ"ל

ד, ע"א

האם כל האמות שאמרו חכמים לת"ק כל האמות זה אמה של 6 טפחים. למה"ח ולכן סובר שכל האמות מצ"ע זה 6 טפחים לרשב"ג רק בכלאיים זה אמה של 6 טפחים. למה"ה ולכן סובר שרק החמירו על האדם בכלאים להרחיק כמה שיותר

ד, ע"ב

האם ה"י גבוה מעשרים אמה ובא למעטו - בכמה רוחב צריך למעט? לרב יוסף טפח. למה"ה וכיון שבעצם הקורה מכשירה אפילו שהיא מאוד גבוהה אלא שצריך שיהי' היכר מצד האדם ולכן מספיק באופן סימלי בטפח לאביי בארבעה טפחים, כיון שסובר שצ"ל היכר של מטה כהיכר של מעלה ולכן צריך שיהי' ארבעה טפחים. או שגוזר שמא יפחת ע"י דריסת הרגליים שיהי' פחות מטפח, לכן כבר אומר שיהי' ארבעה טפחים. למה"ח ולכן כדי להכשיר קורה זו צריך שיהי' ממש 4 טפחים שזה שיעור חשוב מצ"ע ולא רק באופן סימלי לגבי האדם

ה, ע"א

הי' פחות מעשרה טפחים וחקק בו להשלים לעשרה, בכמה רוחב צריך לחקוק? לרב יוסף בארבעה טפחים. למה"ה ומכיון שלגבי האדם זה כבר נחשב מבוי אלא שמצד הדין צריך שיהי' גבוה 10 טפחים ולכן מספיק אפילו שזה רק 4 טפחים רק באופן סימלי לאביי בארבע אמות. כיון שזה בשביל להחשיבו כמבוי ומשך מבוי עכ"פ צ"ל 4 אמות למה"ח ולכן סובר שצריך שיהי' ממש כמבוי חדש 4 אמות

ה' ע"ב

מה הדין בלחי הבולט מדפנו של מבוי ורחב 4 אמות ופתח המבוי רחב 8 אמות לרב הונא צריך לחי אחר להתירו כיון שנחשב כמו מבוי חדש כנ"ל שמשך מבוי עכ"פ צ"ל 4 אמות] לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' היתר באופן ברור מצד האדם ולא באופן של ממ"נ.

לרב אשי א"צ לחי אחר כיון שממ"נ אם הלחי שעומד מרובה על הפרוץ בפתח המבוי מותר ואם פרוץ מרובה נידון משום לחי ואם נאמר שיכול להיות ששניהם שוין זה ספק שאינו מצוי ולכן מיקלים בדרבנן

ו, ע"א

מבוי עקום

לרב נחשב כמו מבוי מפולש פתוח. לשיטתו מצד הגברא ומכיון שאנשים עוברים בו מקצה לקצה נחשב כמפולש. לשמואל נחשב כמו סתום, לשיטתו מצד החפצא ומכיון שמצד א' א"א לראות את הצד השני אפילו שאפשר לעבור שם נחשב כסתום.

המשך

האם אפשר לערב את דרך רשות הרבים?

לת"ק א"א.

וכן סובר רב, לשיטתו מצד הגברא ומכיון שיש רשות לאנשים לעבור שם נחשב רה"ר א"א שיהי' רה"י.

לחנני' אפשר לערב את רה"ר וכן סובר שמואל לשיטתו מצד החפצא ומכיון שבפועל שם דלתות ולחי וקורה נחשב כסתום.

ז, ע"א

השדרה והגלגלת שחסרו אין מטמאו באוהל - כמה החסרון?
 לב"ש שתי חוליות. למה"ח ובמבט ראשון ולכן צריך חיסרון גדול
 לב"ה חולי' אחת. למ"ה ובהתבוננות וגם חוליה אחת כבר נחשב לחסר וכמו שנטרף בכך גם
 אי"ז נחשב לטומאת אהל

המשך

כמה יחסר בגולגולת ואינה מטמאה באהל?
 לב"ש כמלא מקדח. למה"ח כנ"ל שצריך שיעור חשוב
 לב"ה כדי שינטל מן החי וימות. למ"ה ולכן א"צ שיעור חשוב אלא רק שיעור כדי להמית את
 האדם
 המשך
 וכן חולקים גם לענין טריפה.

מתי ר"ה לאילנות?

לב"ש בא' שבט. שזה קשור לבכח שזה 4 חודשים לאחר ר"ה שאז נידונים בצורה כללית
 על המים כיון שהאדם נידון ובימלא זה נוגע גם כמה מים יהי' בעולם למה"ח ולכן מדברים
 בכללות המשפט על המים אפילו שאין האדם עושה פעולות מסוימות בקשר למים
 לב"ה בט"ו בשבט. שזה קשור לבפועל ולכן דוקא 4 חודשים לאחר חג הסוכות שאז נידונים
 בפרטיות על המים למ"ה שזה קשור באופן גלוי למים שהאדם עושה פעולות שקשורות למים
 ב-4 המינים שגדלים על מים ובשמחת בית השואבה שקשורה למים

המשך - בהו"א

מה הדין במבוי שכלה לרחבה ועירבו ביניהם?
 לרב חצר מותרת ומבוי אסור כיון שהעומד במבוי רואה את שני רה"ר ובוקעים רבים לרה"ר זו
 לזו דרך מבוי ורחבה אסור. כיון שאין סובר כרב יוסף שאם כלה לאמצע הרחבה מותרים שניהם
 למ"ה וכיון שהאנשים עוברים אין נחשבים המחיצות כ"כ
 לשמואל שניהם מותרים וא"צ כלום לתקן את הפתח לצד הרחבה ורק ראש המבוי המפולש
 לרה"ר צריך לחי או קורה כמו מבוי סתום. כיון שסובר כרב יוסף שאפילו שרואים את שני רה"ר
 ובוקעים רבים בכ"ז מותר אם כלה לאמצע הרחבה. למה"ח ולכן נחשב כסתום

המשך - בהו"א

ואם לא עירבו ביניהם אז חולקים האם כשנראה הלחי מבחוץ ושוה מבפנים נחשב לחי?
 לרב כן. למ"ה ולכן מספיק שנראה לאנשים מבחוץ
 לשמואל לא. למה"ח וצריך שיהי' בולט גם מבפנים

ח' ע"ב

מבוי העשוי כנדל מרבה רגליים היינו שזה מבוי גדול שפתוחים לו הרבה מבואות קטנים,
 וראשיהם פתוחים לרה"ר, וגם ראשו של המבוי הגדול פתוח לרה"ר אחר.
 לאבוי עושה צוה"פ לגדול ולכל המבואות הקטנים מספיק לחי וקורה. למ"ה ומצד האדם הרי

כל המבואות הקטנים בטילים למבוי הגדול והכשרו וא"צ כ"כ הכשר מיוחד לכל מבוי בפ"ע לרבא צריך שיעשה צוה"פ לכולם בצד א', ורק בצד השני מספיק לחי וקורה. למה"ח ולכן כ"א נחשב בפ"ע

ח, ע"ב

מבוי שצידו א' ארוך וצידו א' קצר ופחות מארבע אמות ההפרש ביניהם לרב כהנא מניח את הקורה באלכסון. כיון שהקורה היא משום מחיצה וגם באלכסון נחשב למחיצה למה"ח לרבא אינו מניח את הקורה אלא כנגד הקצר מכיון שבאלכסון אין נחשב הקורה להיכר. למ"ה. ועצ"ע לשיטתו, ואולי סובר שחסר במחיצה עצמה.

המשך

האם מותר להשתמש מתחת לקורה ממש?

לרב ורבי חייא ורבי יוחנן מותר. כיון שסוברים שההיכר הוא לבני רה"ר, היינו צד החיצוני, ולכן מותר להשתמש מתחת לקורה. וי"א שבגלל שחודו החיצון סותם למה"ח והרי בפועל יש קורה על שטח זה

לשמאל ורבי שמעון בר אבי ורבי שמעון בין לקיש אסור להשתמש כיון שההיכר הוא רק לאלה שמבפנים בצד הפנימי הוא שנחשב להיכר ולכן אסור להשתמש מההיכר ולחוץ. וי"א כיון שחודו הפנימי יורד וסותם. למ"ה והרי עיקר ההיכר הוא לבני המבוי שהם עושים את הקורה שיותר להם ולכן ההיכר הוא לאלה שבפנים וגם שעיקר כוונתם היא להיתר המבוי ולכן חודו הפנימי דוקא יורד וסותם

ט, ע"א

מה הדין אם הקורה משוכה ורחוקה מהכתלים או תלוי שאינה מונחת על הכתלים אלא באוויר, כגון שנעץ קנה ועליו הקורה, אבל אינה נוגעת בכתלים.

לת"ק אם זה פחות משלושה טפחים א"צ להביא קורה אחרת שאז זה כלבוד. למה"ח ולכן צריך שיהי' יותר סגור

לרשב"ג אם זה פחות מארבעה טפחים א"צ להביא קורה אחרת שאז זה כלבוד למ"ה ולכן א"צ שיהי' כ"כ סגור ואפילו עד 4 טפחים נחשב ללבוד

המשך

האם מותר לטלטל בין הלחיים

לאביי לא למ"ה וכיון שזה רק כהיכר ואי"ז ממש מחיצה

לרבא כן למה"ח שזה ממש מחיצה ומותר

ט' ע"ב

אם הלחי נראה מבחוץ ושוה מבפנים

לר' חייא נידון משום לחי למה"ח וכיון שניכר אפילו מבחוץ מספיק

לר' שמעון לא נידון משום לחי למ"ה ולכן צריך שיהי' ניכר בפנים שהם העיקר

י' ע"א

האם חצר ניתרת בפס אחד

לת"ק כן למ"ה ולכן מספיק כמו היכר כלשהו

לרבי לא וצריך שני פסין למה"ח ולכן צריך ממש מחיצות

י"א ע"א

מבוי שהוא גבוה למעלה מ- 20 אמה ויש לו אמלתרא האם עדיין צריך למעט לרב יהודה לא למ"ה והרי יש היכר לרב כן למה"ח ולכן צריך למעט שיהי' בתוך 20 אמה המשך

מה הכוונה פיתחי שימאי לרב רחומי הכוונה שאין לפתח משקופים למה"ח ולכן מדבר על משקוף שהוא ממהות הפתח לרב יוסף הכוונה שאין לפתח תיקרה למ"ה לכן מדבר על תקרה שזה קשור לאדם שיש תקרה לראשו

המשך מה הדין אם נעץ 4 עמודים בארבע פינות השדה ומתח ביניהם חוט ואין ביניהם יותר מעשר אמות לר"י התיירו לו רק לענין כלאים אבל לגבי שבת לא התיירו ואם הריוח ביניהם יותר מעשר אמות אסור גם לגבי כלאים למה"ח ולכן מחמיר שצריך להיות מחיצות יותר סגורות ולא מספיק צורת הפתח שזה רק כמו סימן מצד האדם לר"ל התיירו לו גם לגבי דיני שבת ואם הריוח ביניהם יותר מעשר אמות אז מותר רק לגבי כלאים למ"ה ולכן מיקל שמספיק כמו צורת הפתח שזה סימן מצד האדם ולא צריך מחיצות ממש י"א ע"ב

מה הדין בצורת הפתח שעושה קנה מכאן וקנה מכאן וקנה ע"ג האם צריכין ליגע לרב נחמן א"צ הקנים לגעת א' בשני למ"ה ולכן מספיק שזה רק נראה כצורת הפתח בשביל האדם וא"צ ממש לגעת א' בשני לר"ש צריכים הקנים לגעת א' בשני למ"ה ולכן צריך שממש יגעו א' בשני המשך

מה הדין בצורת הפתח שעשויה ככיפה ומדובר שיש ברגליה ג' לפני שמתחיל להתעגל וגבוהה עשרה ואין רחבה 4 אבל יש בה לחוק להשלימה ל- 4 לר"מ חייב כיון שסובר שחוקקין להשלים למ"ה ולכן אפשר לומר שכאילו זה חקוק לרבנן פטור כיון שסוברים שאין חוקקין להשלים למה"ח ולכן צריך שממש יהי' חקוק המשך

איך מכשירים מבוי לב"ש צריך גם לחי וגם קורה למה"ח ולכן צריך כמה שאפשר לעשות סגירה לב"ה מספיק או לחי או קורה למ"ה ולכן מספיק היכר א' או זה או זה לר' אליעזר צריך שני לחיין למה"ח ולכן צריך שיהי' ממש כמו מחיצה המשך

האם גם במבוי שהוא פחות מ- 4 אמות חולקים ומחמירים ב"ש לר"י לא ובזה מודים לב"ה למ"ה ולכן מספיק א' לר"ע כן ובזה גם נחלקו ומחמירים ב"ש למ"ה ולכן מחמירים שצריך גם לחי וקורה שיהי' ממש סגור ועצ"ע [שהרי בד"כ ר"ע למ"ה]

יב, ע"ב

האם לחי זה מכשיר את המבוי משום מחיצה? לרבה כן וקורה זה משום היכר למה"ח לרבא לא וגם לחי וגם קורה זה רק משום היכר ולא משום מחיצה. למ"ה שהכל זה רק היכר לאדם

יג, ע"א

מי שראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית
לב"ש פסול. למה"ח וצריך שיהי' השולחן בפנים
לב"ה כשר. למ"ה והעיקר שהאדם ראשו ורובו בסוכה

יד, ע"א

שתי קורות המתאימות שאין באחת מהן כדי לקבל אריח – האם מצטרפות?
לת"ק אם מקבלות אריח לרוחבו טפח א"צ להביא קורה אחרת. למ"ה ולכן מספיק בהיכר כ"ש
לרשב"ג אם מקבלות אריח לארכו שלושה טפחים א"צ להביא קורה אחרת. למה"ח לכן צריך
שיהי' יותר מקום רחב

יד, ע"ב

כמה צ"ל העובי של הלחי?
לת"ק כלשהו. למ"ה ולכן מספיק היכר של כ"ש
לרבי יוסי שלושה טפחים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' לזה חשיבות של שלושה
טפחים.

המשך

השותה מים לצמאו
לת"ק מברך שהכל נהי' בדברו. למ"ה
לרבי טרפון מברך לפניו בורא נפשות רבות. למה"ח ולכן מחשיב ומברך כמו הנוסח של ברכה
ארוכה

טו, ע"א

לחי העומד מאליו
לאביי נחשב ללחי, לשיטתו מצד הגברא ולכן העיקר שישנו לחי אפילו שהאדם לא קבעו שם
אלא נהי' מאליו. ומספיק כוונתו
לרבא לא נחשב ללחי לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' בכוונתו שיזמינו לשם לחי. ויניחנו
בעצמו לשם לחי ועצ"ע

המשך

האם מותר לעשות לחי בדבר שיש בו רוח חיים?
לת"ק כן. למה"ח והרי כרגע נחשב כמחיצה ולא חוששים לגזור
לרבי מאיר לא. למ"ה ולכן חושש וגזור

המשך

וכן לגבי גולל לקבר מבע"ח נחלקו
לת"ק נחשב ככיסוי גולל לקבר ומטמא משום אוהל למה"ח והרי כרגע ודאי שנחשב לכיסוי
לרבי מאיר טהור. למ"ה ובשבילו אי"ז נחשב ככיסוי כ"כ

המשך

האם אפשר לכתוב על בהמה גט לאשה

לת"ק כשר למ"ה שהכל נפעל ע"י האדם ואין חשיבות כ"כ בגט שיהי' השטר חשוב מצ"ע לרבי יוסי הגלילי פסול. למה"ח ולכן סובר שצריך שיהי' חשיבות בכתובה מצ"ע שהרי הגירושין נפעלים ע"י הגט עצמו

טו, ע"ב

מה הדין במחיצה שהפרוץ שבה כמו העומד?
 לרב פפא מותר כיון שההלכה היא שהעיקר בהלכה שהרוב לא יהי' פרוץ, לשיטתו מצד הגברא. לרב הונא ברי' דרב יהושע אסור, כי עיקר ההלכה היא שצ"ל הרוב גדור למה"ח.

טז, ע"ב

האם אפשר להקיף רק בקנים את המחנה?
 לרבי יהודה מותר רק בשיירה, שנמצאים בדרך ואין להם אפשרות, הקלו עליהם. למ"ה ולכן סובר שאי"ז מחיצה אמיתית ורק לצורך האדם היקלו לת"ק מותר גם ליחיד ולא רק לשיירה אם נמצא בדרך, שיכול להקיף רק עם קנים. למ"ה ומיקל גם לצורך יחיד לחכמים מותר לגמרי גם יחיד שנמצא בעיר ואינו בשעת הדחק, לשיטתו מצד החפצא שסוברים שמחיצה בקנים נחשבת מחיצה לגמרי.

י"ז ע"א

מה הדין בשלושה שחנו ביחד שאז מותר להם לטלטל בששה בית סאה ואחד מהם נפטר באמצע השבת, או שהיו שניים ונתווסף עליהם אחד בשבת?
 לרב הונא כניסת השבת גורמת. לשיטתו מצד החפצא ולכן אם בכניסת השבת היו שלושה מותרים כל השבת, ואם היו שניים אסורים כל השבת, אפילו שהתווסף עליהם עוד אחד. לרב יצחק דיוורין גורמים, לשיטתו מצד הגברא ולכן אם מת אחד מהם באמצע השבת אסורים לטלטל בששה בית סאה, ואם היו שניים והתווסף עליהם אחד אז מותרים לטלטל בששה בית סאה.

המשך

מה הדין בחצר שנפרצה בשבת משתי רוחות וכן מבוי שניטל בשבת קורתו או לחיו לר' יהודה מותרים באותה שבת ואסורים לעתיד למ"ה והרי ישנם הדיירים במקומם לר' יוסי אסורים מיד כיון שאין מחיצות למה"ח

י"ז ע"ב

האם מותר לתת לעניים ולאורחים לאכול מדמאי לב"ש לא למה"ח ולכן סוברים שזה איסור מצ"ע ולא רק חומרא על האדם ולכן אסור גם לעניים ואורחים לב"ה כן למ"ה וסוברים שזה רק החמרה שהחמירו חכמים על האדם שלא לאכול דמאי אבל לעניים ואורחים היקלו

המשך

כמה פסין צריך לעשות בשביל בורות המים שהיו שותין מהם הבהמות לר' יהודה מספיק 4 זויות למה"ח ומספיק רק 4 זויות לר"מ צריך 8 היינו שחוץ מה-4 זויות צריך עוד 4 באמצע כל רוח למ"ה ולכן צריך יותר היכר ומחמירים על האדם

המשך

כמה ריוח צריך להיות בין העמודים

לר' יהודה אפשר שיהי' ריוח שיכולים לעבור בו 8 בקר 4 נכנסים ו-4 יוצאים למה"ח כנ"ל
 לר"מ אפשר רק שיהי' ריוח שיכולים לעבור בו 6 בקר 3 נכנסים ו-3 יוצאים ולא יותר למ"ה
 כנ"ל

י"ח ע"א

האם יכול להרחיק ולעשות היקף גדול מסביב לבור המים
 לת"ק כן ובלבד שירבה בפסין שלא יהי' ריוח בין העמודים יותר מהנ"ל למ"ה
 לר' יהודה יכולים להרחיק ולהרבות בפסין רק עד בית סאתים כגודל חצר המשכן למה"ח ולכן
 לומד מהמשכן גבול מסויים

המשך

למי התירו לעשות פסין

לר"ע התירו לכולם גם לבאר של רבים וגם לבאר של יחיד וגם לבור של רבים אבל לבור של
 יחיד שאז יש 2 בעיות א' - הרי הוא יחיד ואין מי שיזכיר לו ב' - הרי זה רק בור ואין נובעים
 בו מים ויש חשש שיגמרו המים וימשיכו לטלטל במקום זה באיסור למ"ה ולכן היקלו לצורך
 האדם

לר' יהודה בן בבא אסרו לכולם חוץ מבאר של רבים שאז יש את שתי המעלות א' שזה שייך
 לרבים ויזכירו א' לשני ב' - שזה באר שנובעים בו מים ואין חשש כ"כ שיגמרו המים למה"ח
 ולכן מתירים רק אם יש את שתי המעלות שאז זה מותר מצ"ע ולא היקלו כ"כ לצורך האדם
 לחנני' מותר רק בבאר ואפילו של יחיד שאין חשש שיפסקו המים ולא בבור ע"ד התכללות

המשך

איך נבראה האשה

לרב היתה בתחילה פרצוף ביחד עם האדם ואז הפרידה ונהיתה לאשה בפ"ע למ"ה ויש לה
 חשיבות ולא רק כזנב
 לשמואל היתה בתחילה זנב ואז הפרידה ונהיתה לאשה בפ"ע למ"ה ואינה חשובה רק כמו
 זנב וכמו חפצא של האיש

יט, ע"ב

לגבי הזוויות ששמים בארבע קצוות המרחב של הבאר, האם אפשר גם באבן עגולה?
 לרבי שמעון בן אלעזר לא, רק אבן מרובעת רואים כאילו נחלקת אמה לכאן ואמה לכאן.
 לרבי ישמעאל גם באבן עגולה אפשר, ורואים כל שאילו תיחקק ותיחלק ויש בה אמה לכאן
 ואמה לכאן נידון משום דיומד. לשיטתו שאפשר לומר פעמיים רואים, גם מעגול לריבוע וגם
 כאילו נחלק לשני הצדדים. למ"ה

כ, ע"א

מה הדין בחצר שראשה נכנס לבין הפסין של המרחב של הבאר (המרחב שמסביב לבור מים),
 האם אפשר לטלטל מהחצר למרחב אם עירבו ביניהם?
 לרב הונא אסור, גזירה שמא יאמרו עירוב מועיל לבין הפסים. למ"ה ולכן גזר
 לרבא מכיון שעירבו מותר. למ"ה ולכן לא חושש לגזור

כ, ע"ב

האם בפרה ששותה מהבור, האם צריכה להיות ראשה ורובה מבפנים במקרה שאוחז לפרה וגם
 לכלי שממנו שותה?
 י"א שכן. למ"ה ולכן צריך שגם הפרה עצמה בפנים אפילו שאין חשש מצ"ע
 י"א שלא. למ"ה וכיון שיש היכר שאוחז לפרה ולכלי אין חשש כלל

ועצ"ע.

כא, ע"א

האם יש פסי ביראות בבבל?

י"א שכן. כיון ששכיח שם ישיבות ויש הרבה אנשים כמו בעולי רגלים שהתירו למ"ה
י"א שלא, מכיון ששכיח הרבה מים וא"צ לעשות תקנה מיוחדת בשביל שישתו מים הבהמות.
למה"ח

כא, ע"ב

כג, ע"ב

כמה התירו להרחיב את הפסים שמסביב לבאר?

לת"ק מותר בבית סאתיים שלמים. למ"ה
לרבי עקיבא רק שבעים אמה ושיריים על שבעים אמה ושיריים, שזה קצת פחות. למ"ה ח שזה
גודל חצר המשכן במדוייק ועצ"ע

המשך

האם מותר לטלטל בחצר שלא הוקפה לדירה בגודל של בית סאתיים כגודל המשכן
רבי אליעזר סובר שרק אם אורכה יותר מפי שנים מרוחבה אין מטלטלים בה. אבל אם זה
קצת פחות מפי שניים מותר לטלטל. וא"צ אפילו לכתחילה שתהי' מרובעת [אבל מוכן שגם
במרובעת סובר שמוותר] למ"ה ח ולכן צריך שתהי' לכתחילה כמו המשכן שארכו יותר מרחבו
לרבי יוסי אפילו אורכה פי שניים מרוחבה מותר. אבל לכתחילה צריך שתהי' החצר מרובעת
למ"ה ולכן בכל אופן מותר

המשך

האם מותר לטלטל מגג לחצר וקרפף?

לרבי שמעון כן. כיון שהכל נחשב רשות אחת למ"ה ובשבילו הכל רשות אחת
לרבנן לא. כיון שאין הכל כרשות אחת

כד, ע"ב

מה עושים ברחבה שהיא על שפת הנהר שמצד א' פתוח לעיר ומצד שני פתוח לשביל של
כרמים, ושביל של כרמים מגיע עד שפת הנהר?
לאב"י עושים לחי על הפתח של השביל של הכרמים ומכיון שזה עוזר לשביל של כרמים עוזר
גם לרחבה.
לרבא עושים לחי לפתח של העיר ומכיון שעוזר לחי לפתח של העיר עוזר גם לרחבה. למ"ה ח
לכן מדבר מצד העיר שקבועה ולא רק מצד האנשים

המשך

האם מותר לטלטל מהעיר לרחבה?

לרב אחא אסור, כי לפעמים יגורו שם אנשים והם הרי אוסרים על בני המבוי ויבואו לטלטל לכן
גזרו שאסור לטלטל.
לרבינא מותר מכיון שאין פה דיוורין שיאסרו על בני המבוי, וזה כמו חצר קטנה שנפרצה לחצר
גדולה, שהגדולה מותרת. למ"ה ולכן חוששים וגוזרים

כה, ע"א
 קרפף יותר מבית סאתיים שלא הוקף לדירה ובא למעטו ע"י שבונה בו עמוד גבוה עשרה ורחב
 בין שלושה לארבעה טפחים
 לרבה נחשב למיעוט, כיון שאין בזה תורת לבוד, שהרי זה יותר מג'. למ"ה ולכן מדבר מצד
 לבוד שזה מצד דין של האדם
 לרבא לא נחשב למיעוט. כיון שאיננו ארבעה לא נחשב. למה"ח וצריך שיהי' מקום חשוב

המשך
 הרחיק מהכותל של קרפף ארבעה ועשה מחיצה ורחבה מג' ועד ד'
 לרבה הועיל, מכיון שזה יצא מתורת לבוד. למ"ה
 לרבא אינו מועיל כיון שלא הי' מקום ארבעה לא נחשב. למה"ח.

המשך
 טח בו טיט והוסיף על עובי הכותל ואינו יכול לעמוד הטיט בפ"ע
 לרבה נחשב למיעוט כי כרגע זה עומד. לשיטתו מצד הגברא.
 לרבא לא נחשב מיעוט, כיון שלא יכול לעמוד בפ"ע איננו נחשב למיעוט לשיטתו מצד החפצא
 ולכן צריך שיהי' בו חשיבות שיכול לעמוד בפ"ע.

המשך
 הרחיק מהתל ד' ועשה מחיצה פחות מג' או על שפת התל
 לרב חיסדא הועיל כמו שסובר שהעושה מחיצה ע"ג מחיצה בשבת הועיל. למה"ח והרי בפועל
 זה מחיצה
 לרב המנונא לא הועיל. למ"ה והרי אי"ז מועיל שהרי יש פה כבר מחיצה.

המשך
 העושה מחיצה ע"ג מחיצה לגבי דיני שבת
 לרב חסדא מועיל למה"ח והרי בפועל נבנתה פה מחיצה.
 לרב ששת לא מועיל. למ"ה והרי לגביו אי"ז מועיל שהרי כבר יש פה מחיצה.

המשך
 קרפף שדינו שמותר עד בית סאתיים והי' בו 3 סאין וקירה בו בית סאה
 לרבא אין הקירווי עוזר וזה אסור שזה יותר מבית סאתיים למה"ח
 לרבי זירא הקירווי עוזר וזה נחשב רק כבית סאתיים למ"ה וכשאדם רואה קירווי זה נחשב בשבילו
 כרה"י ואפילו שזה גג משופע שאין לו פה סובר שזה כסגור

המשך
 אכסדרה בבקעה
 לרב מותר לטלטל בכלה כיון שפי תקרה יורד וסותם למ"ה ולכן מצד האדם נחשב כסתום
 לשמואל אין מטלטלין אלא ב-4 אמות כיון שלא אומרים פי תקרה יורד וסותם למה"ח

כ"ו ע"א
 מה הגודל של עיירות בינוניות

לר' אלעאי זה בית כור היינו 30 סאה למ"ה וא"צ מקום יותר חשוב.
לחנני' זה גדול יותר 40 סאה למה"ח ולכן צריך מקום שיש בו יותר חשיבות.

כ"ו ע"ב

האם כשמבטל רשות חצירו האם ביטל גם רשות ביתו
לר' אליעזר כן למה"ח ולכן מרמז על ביטול לגמרי.
לרבנן לא. לשיטתם מצד הגברא ולכן משאיר מקום קצת לעצמו.

המשך

האם אפשר לערב לישראל בתרומה
לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והר"ז ראוי מצ"ע.
לסומכוס לא. לשיטתו מצד הגברא והרי בשבילו זה לא ראוי.

המשך

האם אפשר לערב לכהן בבית הקברות
לת"ק לא ורק בבית הפרס שזה ספיקא דרבנן מותר. לשיטתו מצד הגברא. וצריך שיכול לילך
בפועל לקחת עירוב זה.
לר' יהודה כן כיון שיכול לעשות מחיצה בינו ובין הקבר וכמו בשידה תיבה ומגדל ולילך
ולאכול. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ כ"כ שיוכל ללכת לעירוב בפועל ומספיק שיש אפשרות.

כ"ז ע"א

האם אפשר לקנות בכסף מעשר שני מים ומלח ביחד
לר' אליעזר לא וצריך רק פרי ואוכל ממש לקנות בכסף זה. לשיטתו מצד החפצא.
לר' יוסי בן חנינא כן מותר. לשיטתו מצד הגברא וה"ז גם צורך האדם.

כז, ע"ב

האם דורשים ריבוי ומיעוט או כלל ופרט
לרבי יהודה בן גדיש ורבי אליעזר דורשים ריבוי ומיעוט ולכן מרבים יותר דברים. לשיטתו מצד
החפצא ולכן מוסיף הרבה דברים.
לתנאים אחרים דורשים כלל ופרט ולכן ממעטים דגים. לשיטתו מצד הגברא ולכן ממעט ורק
דברים שדומים יותר לפרט.

המשך

האם אפשר לקנות ציר בכסף מע"ש?
לר' אליעזר לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין בזה חשיבות כ"כ.
לרבי יהודה כן, לשיטתו מצד הגברא, מכיון שהוא מחשיב ציר זה נחשב ג"כ כאוכל.

המשך

לאביי חולקים התנאים אם דורשים כלל ופרט או ריבוי ומיעוט והנפק"מ ביניהם אם אפשר
לקנות דגים בכסף מע"ש?
י"א שכן, שלומדים מהפרט רק פרי מפרי וגידולי קרקע.
לרבינא חולקים בעופות האם גם עופות נחשבים לגידולי קרקע שהרי הם ניזונים מהקרקע.
שהכלל האחרון הוא העיקר. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם רואה שניזונים מהקרקע.

וי"א שמרכים כל וולד ולדות הארץ, אבל עופות לא נבראו מן הארץ במעשה בראשית אלא נבראו מן הרקק. שהכלל הראשון הוא העיקר. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך אחר שורש בריאתם שאינם מן הקרקע.

כח, ע"ב

שקדים המרים - האם חייבים במעשר?
לת"ק קטנים חייבים, גדולים פטורים, ואם הם מתוקים אז גדולים חייבים וקטנים פטורים. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהיו ראויים לאדם דוקא.
לרבי שמעון בן רבי יוסי משווה את שניהם וי"א לפטור וי"א לחיוב. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מבדיל, שכל סוגי השקדים שווים.

המשך

מה מברכים על קור (דבר רך הנוסף על הדקל בכל שנה, וקודם שיגיע החורף ראוי למאכל)?
לרבי יהודה בורא פרי האדמה, כיון שזה נחשב לאוכל. לשיטתו מצד החפצא.
לשמאל מברכים שהכל נהי' בדברו כיון שסופו להקשות ואינו ראוי למאכל.

כט, ע"א

כמה המינימום שצריך לתת לעני בגורן במעשר?
לת"ק חצי קב חטים וקב שעורים. לשיטתו מצד החפצא. ולכן צריך חשיבות מסוימת.
לרבי מאיר חצי קב שעורים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק משהו סמלי.

המשך

כמה מהדבלה צריך לתת לעני?
לת"ק מנה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לחשיבות בפ"ע באוכל שנותן לעני.
לר"ע חצי מנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק אפי' קצת באופן סמלי שהעיקר זה השתתפות בצערו של העני ולנחמו.

המשך

כמה בין?

לת"ק חצי לוג. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל.
לרבי עקיבא רביעית. לשיטתו מצד הגברא כנ"ל.

המשך

כמה בשמן?

לת"ק רביעית הלוג. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.
לרבי עקיבא שמינית. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.

כט, ע"ב

כמה שיעור צריך בעירוב של לפת?
לרבה כדי לאכול בו שתי סעודות, היינו שמלפתים בו את הפת מזון שתי סעודות. לשיטתו מצד החפצא, ולכן מדבר שזה רק להכשיר את האוכל מצ"ע.
לרב יוסף כדי לאכול מהלפתן עצמו שתי סעודות. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר שהאדם מצ"ע אוכל לפתן זה.

ל, ע"א

האם מותר לערב בהקדש או בקונם שאסר בנדר עליו?
 לפי רבי אליעזר י"א שאם אומר ככר זו עלי מערבים לו בה כיון שזה אסור רק עליו, אבל אם
 אומר ככר זו הקדש אין מערביין לו בה כיון שאסורה לכולם ואין מערבים בהקדשות. לשיטתו
 מצד החפצא ולכן אם האיסור רק עליו מותר.
 וי"א שאם אומר שבועה שלא אוכל ככר זו מערביין לו בה, כיון שהאיסור רק על האדם ולא
 בחפץ, אבל אם אומר בנדר ככר זו עלי אין מערביין לו בה כיון שנדר חל על החפצא וזה איסור
 מצ"ע למ"ה ולכן גם בקונם אפילו שזה איסור רק עליו אסור לערב.

המשך

האם מותר לערב לנזיר ביין ולישראל בתרומה?
 לב"ש לא. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון שזה איסור ממש.
 לב"ה כן. למ"ה ובהתבוננות ולכן רואה שזה איסור רק על האדם ואי"ז איסור ממש

המשך

האם אהל זרוק שמו אהל
 לרבי לא. לשיטתו מצד החפצא וה"ז לא קבוע.
 לר' יוסי בר' יהודה כן למ"ה ובשבילו זה נחשב כאילו זה אוהל
 ל"א ע"א

האם מותר לשים עירוב בבית הקברות
 לר' יהודה מותר כיון שאחרי שכבר נקנה לו עירובו בין השמשות אין רצונו כ"כ שישמר העירוב
 ואינו נהנה מאיסורי הנאה [בית הקברות]. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ הנאה מהמקום של
 העירוב אלא זה נפעל מצ"ע בבין השמשות.
 לרבנן אסור כיון שגם אחרי שנקנה לו רוצה שישמר שאם יצטרך יאכל לעירוב ואסור ליהנות
 מבית הקברות. לשיטתו מצד הגברא.

ל"ב ע"א

האם אומרים חזקה שליח עושה שליחותו בדבר שהוא מדאורייתא
 לרב נחמן לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש חזקת הדבר מצ"ע וצריך הוכחה שהשליח עשה
 את השליחות.
 לרב ששת כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן סומך עליו לגמרי.

המשך

מה הדין בחבר שאומר לחבירו לך ולקט לך תאנים מתאנתי
 לרבי אוכל וא"צ לעשר שודאי החבר עישר מהפירות אפילו שזה לא במוקף והרי צריך לעשר
 לכתחילה באופן שכל הפירות נמצאים יחד אבל עדיף שיעבור איסור קטן מאשר שחבירו יאכל
 טבל. לשיטתו מצד החפצא שרוצה להציל את חברו מאיסור גדול.
 לרשב"ג צריך לעשר כיון שודאי לא יעשר החבר שלא מן המוקף ואפילו שבגלל זה יכול להיות
 שיאכל השני טבל גמור. לשיטתו מצד הגברא. שאינו רוצה לעבור איסור בשום אופן

ל"ג ע"א

נתנו לעירוב בכלכלה ותלאו באילן למעלה מעשרה טפחים
 לרבי עירובו עירוב. לשיטתו מצד החפצא. ואפילו שיש איסור ליטלו כך, אבל כיון שיש
 אפשרות באופן אחר ליטלו לכן נחשב לעירוב.

לחכמים כל מקום שאסור ליטלו אין עירובו עירוב. לשיטתו מצד הגברא.

ל"ד ע"א

מדוע אם נתכוון לשבות בראש המגדל והניח עירובו במגדל למטה מ"י טפחים אין עירובו עירוב והרי יכול לנטות את המגדל למטה מעשרה ואז מקום שביתתו יהי בארץ ברה"ר ויקח את העירוב מכרמלית (המגדל למטה מעשרה טפחים) ויאכל במקום שביתתו. לרבי ירמי' מכיון שמדובר פה במגדל מסומר (תקוע במסמרות, שא"א לנטותו). לשיטתו מצד הגברא ואפילו שאינו יכול רק מצד המסמרים אי"ז עירוב. לרבא מדובר במגדל ארוך הרבה יותר מד' אמות שכשיטה את המגדל שיהי ראשו למטה מעשרה יצא מחוץ לד' אמות ממקום שהי' המגדל יושב בתחילה, ואז לא יוכל לטלטל את העירוב למקום שביתתו. לשיטתו מצד החפצא שהחפיץ מצ"ע באופן שא"א לעשות נטי' זו.

לד, ע"ב

נתנו לערוב במגדל ונאבד המפתח, האם נחשב לעירוב?
לרבנן - כן, כיון שמדובר במגדל של עץ ונחשב רק לכלי, ואין בנין בכלים ואין סתירה בכלים ולכן יכול לסתור ולקחת את העירוב למ"ה ואין חשיבות בכלים כ"כ בבנין וסתירה. לרבי אליעזר אם אין לו את המפתח אין זה עירוב כיון שזה אוהל ואסור לסתור אוהל בשבת. לשיטתו מצד החפצא ויש חשיבות בכלי.

המשך

לאביי ורבא מסבירים את המחלוקת שמדובר שהמגדל נעול וקשור עם חבל וצריך סכין כדי לחתוך ולפתוח לת"ק מותר לקחת סכין בשביל לחתוך חבל זה, שסובר כרבי יוסי שכל הכלים ניטלים בשבת. למ"ה לכן מה שלצורך האדם מותר לרבי אליעזר אסור כיון שסובר כמו רבי נחמי', שא"א לטלטל כלי אלא לצורך תשמישו ולכן סכין בעיקרו מיועד רק לחתוך לחם ובשר ולא חבלים. לשיטתו מצד החפצא. ולכן רק מה שלצורך תשמישו מצ"ע

לה, ע"א

אם נתגלגל העירוב מחוץ לתחום או שנשרף או תרומה ונטמאת וספק אם זה קרה לאחרי שנכנסה שבת או לפני כניסת שבת לרבי מאיר ורבי יהודה הרי זה חמר גמל, היינו שהפסיד לשני הכיוונים, שגם אינו יכול ללכת לפי העירוב תחומין שהניח וגם לצד השני של העיר אינו יכול ללכת אפילו אמה אחת. לשיטתו מצד הגברא שמחמיר על האדם. וצריך שידע ברור שעירובו קיים. לרבי יוסי ורבי שמעון ספק עירוב כשר. למה"ח ואי"צ דעה ברורה לקיום עירובו.

לה, ע"ב

מה הדין בנגע באחד בלילה ולא יודע אם הוא חי או מת, ולמחר השכים ומצאו מת? לרבי מאיר טהור, לשיטתו מצד הגברא ומעמידים אותו על חזקתו שהי' חי אתמול. חכמים מטמאים למה"ח ולכן כל הטומאות כשעת מציאתן, כיון שנמצא מת כנראה הי' כבר מת בלילה

לו, ע"ב

תוכן

אם אדם עושה תנאי על העירוב, שאם בא חכם מן המזרח עירובי לצד מזרח ואם בא מן המערב עירובי למערב, ובאו שני חכמים גם מצד מזרח וגם מצד מערב לחכמים למקום שירצה ילך, שיכול לבחור. למ"ה ולכן זה תלוי רק בבחירתו לרבי יהודה אם הי' אחד מהם רבו ילך אצל רבו ולא לחכם השני, שנוח ודאי שהי' נוח לו ללכת לצד רבו. למה"ח ולכן ודאי שנוח לו ללכת למקום של רבו ואי"ז תלוי בבחירתו כ"כ

לז, ע"א

הלוקח יין מהכותים ואומר שתי לוגים שאני עתיד להפריש הרי הם תרומה וכן מעשר ראשון שאפריש, ועדיין לא הפריש בפועל, האם יכול לשתות מיין זה? לרבי מאיר כן. למ"ה ולכן סומך על תנאו שזה פועל למפרע את הפרשת התרומה לרבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון אסור, כיון שלא אומרים שהתברר למפרע כאשר יפריש את המעשר, אלא צריך להפריש בפועל. למה"ח

לח, ע"א

האם ביו"ט הסמוך לשבת יכול לערב שני עירובים, א' ביו"ט לצד מזרח והשני בשבת לצד מערב?
לרבי אליעזר כן. למה"ח ולכן כל יום קדושה בפ"ע לחכמים לא. למ"ה והרי האדם אינו יכול לחלק ביניהם

המשך

מה הדין אם נאכל עירובו ביום הראשון של יו"ט, האם יכול לסמוך עליו וללכת 4000 אמה ביום השני?
לרבי לא. למה"ח כיון שזה שתי קדושות וא"א לסמוך על העירוב של היום הראשון לרבי יהודה ספק, ולכן מפסיד לשני הכיוונים. למ"ה לרשב"ג ורבי ישמעאל אם עירב ברגליו ביום הראשון א"צ לערב בשני וכן אם נאכל העירוב יכול לסמוך עליו גם ביום השני כיון שזו קדושה אחת. למ"ה שהרי מצד האדם א"א לחלק ביניהם.

לט, ע"א

בשני ימי ר"ה האם יכול לערב שני עירובין ביום הראשון לצד מזרח וביום השני לצד מערב?
לרבי יהודה כן. וכן ביצה שנולדה בראשון תיאכל בשני. למה"ח ולכן זה שתי קדושות וכ"א זה קדושה בפ"ע לרבי יוסי לא, כיון שזו קדושה אחת. למ"ה ובשבילו זה קדושה א' וא"א להבדיל ביניהם

ל"ט ע"ב

מה הדין בצבי שהגיע מחוץ לתחום ביו"ט לרב נחמן ורב חסדא אפשר לאכלו כיון שזה בא בשביל ריש גלותא והבא בשביל ישראל זה מותר בשביל ישראל אחר למה"ח ולכן מסתכל רק למי הביאו בפועל ולאנשים אחרים מותר לר"ש א"א לאכלו כיון שזה בא בשביל כל החכמים שנמצאים אצל ריש גלותא וכן ההלכה [כרב ששת באיסורים] שאם בא דבר מחוץ לתחום בשביל ישראל אסור לכל בני ביתו לאכול מזה למ"ה והרי דעת האדם בודאי על כל האנשים שאתו

מ' ע"א

ר"ה שחל בשבת כמה ברכות מתפלל בתפילת שמו"ע?
 לב"ש מתפלל 10, 3 ראשונות ו-3 אחרונות, ושל שבת בפ"ע וקדושת היום כולל עם המלכויות
 הרי 8, וזכרונות ושופרות. למה"ח והרי קדושת שבת שונה מקדושת יו"ט שכ"א קדושה בפ"ע
 וכ"א צריך ברכה לעצמו.

לב"ה מתפלל 9 כיון שכולל שבת ויו"ט בברכה א' וחותרם מקדש השבת וישראל ויום הזכרון.
 למ"ה ובהתבוננות לעומק שנחשב הכל כדבר א' שהאדם מחברם יחד. ועצ"ע

המשך

ר"ח שחל להיות בשבת
 לב"ש מתפלל 8 ברכות במוסף, ברכה א' של ר"ח וברכה א' של שבת. למה"ח ובמבט ראשון
 שכל א' זה דבר בפני עצמו ששבת זה בפני עצמו ור"ח זה בפ"ע
 לב"ה מתפלל 7 כיון שכולל שבת ור"ח בברכה אחת. למ"ה ובהתבוננות ולכן כולל שבת ור"ח
 כב"א שמצד האדם א"א לחלק ביניהם שהאדם מחברם יחד.

מ, ע"ב

שבת שחל להיות בר"ח או בחוה"מ
 לת"ק מזכיר יעלה ויבוא ב"רצה". למ"ה ולכן מקשר את זה לתפילת ובקשת האדם
 לרבי אליעזר מזכיר במודים, כמו בחנוכה שאומר על הנסים במודים. למה"ח ולכן מקשר את
 זה לדבר שהוא הודאה שזה רק להודות על מציאות קיימת

המשך

מה פירוש הפסוק שכתוב בקהלת תן חלק לשבעה וגם לשמונה?
 לרבי אליעזר שבעה זה ז' ימי בראשית ושמונה זה ח' ימי מילה. למה"ח ולכן מדבר על ימי
 בראשית ומילה שזה קשור לגשמיות העולם וגשמיות הגוף
 לרבי יהושע שבעה זה שבעת ימי פסח, ושמונה זה שמונת ימי החג. למ"ה ולכן מדבר על חגים
 פסח וסוכות שזה עבודה רוחנית של האדם

מא, ע"א

האם אפשר לצום בע"ש?
 לרבי יהודה מתענים ולא משלימים את התענית כדי שלא יכנס לשבת כשהוא מעונה, לשיטתו
 מצד הגברא שדואג לכבוד שבת שאי אפשר שייכנס לשבת כשהוא מעונה.
 לרבי יוסי מתענה ומשלים, לשיטתו מצד החפצא והרי יום שישי מצד עצמו אין בו איסור כלל
 להתענות.

המשך

האם מותר לגזור תענית על הציבור בראש חודש, בחנוכה ופורים?
 לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא ולגבי האדם מדרבנן זה ימים שצריך לחגוג ולפרסם את
 הנס ולכן אסור לגזור תענית בימים אלו.
 לחכמים כן. לשיטתם מצד החפצא והרי מהתורה אי"ז נחשב לחג מצ"ע.

המשך

מה הדין אם הולכיחו גויים לעיר אחרת בשבת, האם יכול להלך בכל אותה העיר?
 לרבן גמליאל ורבי אליעזר בן עזרי' מהלך את כולה. לשיטתו מצד החפצא כיון שהכל עיר אחת
 וכמו ששמו אותו בבית סגור שהולך את כולו.

לרבי יהושע ורבי עקיבא אין לו אלא ארבע אמות. לשיטתו מצד הגברא כיון שלא שבת באויר מחיצות עיר זו, לכן אין סברא שיכול להלך את כולה.

המשך

פירות שיצאו מחוץ לתחום, האם אפשר לאכלם?
 לת"ק בשוגג יאכלו, אבל אם הוציאם במזיד לא יאכלו. אבל אם חזרו למקומם אפילו במזיד מותר. לשיטתו מצד החפצא כיון שחזרו ונמצאים איך שהיו קודם ודאי לא נאסרו אפילו במזיד. לרבי נחמי' רק אם חזרו למקומם בשוגג אז מותר לאכלם. לשיטתו מצד הגברא וכיון שיצאו ממקומם שוב א"א לאכלם אפילו שחזרו למקומם א"כ זה הי' בשוגג, שאז לא קנסו.

מב, ע"א

מה הדין אם שבת בבקעה והקיפיה נכרים מחיצה בשבת, האם יכול לטלטל בכולה ע"י זריקה?
 לרב נחמן ושמואל יכול לטלטל בכולה, לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל רואה עכשיו מחיצות. לרב הונא אינו יכול לטלטל בכולה אלא בד' אמות. בגלל שזה כמו מחיצה שנפרץ במילואה למקום האסור לה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שלא הי' במחיצות אלו מבע"י לא נחשב בשבילו למחיצות.

המשך

האם ההלכה כרבן גמליאל שאם הוליכוהו גויים ונתנוהו בדיר וסתר שיכול להלך את כולה?
 לרב כן. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל רואה עכשיו מחיצות סביבו ונחשב כבית סתום. לשמואל לא. שהלכה כמוהו רק בספינה שיכול ללכת את כולה אבל לא בדיר וסתר. לשיטתו מצד החפצא וכיון שבכניסת שבת לא הי' במחיצות אלו לכן אי"ז נחשב כבית סתום.

המשך

מדוע בספינה שהי' בה מבע"י והפליג ע"י גויים בשבת לפי כולם הלכה כר"ג שמהלך את כולו לרבה בגלל ששבת באויר מחיצות מבע"י. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהי' פה מבע"י לכן זה נחשב כבית סתום.
 לר' זירא כיון שספינה נוטלתו מתחילת ארבע ומניחתו לסוף ארבע, היינו שכל שעה היא מהלכת יותר מארבע אמות, נמצא שאין לה תורת ארבע אמות כלל לכן לא קנו לו ארבע אמות ויכול להלך בכולה. לשיטתו מצד הגברא מכיון שמוליכתו מחוץ לד"א לכן לא קנו לו ד"א.

מד, ע"א

האם מותר להוסיף על אוהל ארעי ביו"ט ובשבת?
 לרבי אליעזר לא. לשיטתו מצד החפצא ובפועל הרי בונה כמו אוהל.
 לחכמים כן. לשיטתו מצד הגברא והרי אינו מתכון שהי' אוהל קבוע לכן אי"ז נחשב.

המשך

האם מותר לעשות בהמה דופן לסוכה?
 לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא כיון שבכוונתו להזיז את הבהמה בהמשך אי"ז נחשב למחיצה.
 לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא והרי כרגע זה כמו מחיצה, ואי"צ לכוונתו כלל.

מד, ע"ב

האם הבלעת תחומין, היינו שחלק מהתחום שלו נכנס לתוך תחום העיר, האם נחשב כאילו הוא מבני העיר?
 לרבה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שהרי התחום זה לא ממש חלק מהעיר ורק לצורך האדם ממילא אין להחשיב את הבלעת התחומין.
 לרב שימי בר חייא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם התחום שהוא לצורך האדם יש לו חשיבות ונחשב כאילו ממש נכנס לעיר.

מה, ע"א
 מי שלא ידע בע"ש שהוא נמצא ליד עיר, האם הוא נחשב כחלק מאנשי העיר לגבי התחום?
 לרבי מאיר לא, לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב שידע ויתכוון לשבות עם אנשי העיר.
 לרבי יהודה כן, לשיטתו מצד החפצא מכיון שבפועל הרי הי' בתחום העיר נחשב כאחד מאנשי העיר.

המשך
 מי שישן בכניסת שבת, האם קונה שביתה?
 לרבי יוחנן בן נורי כן. למה"ח ולכן אין חשוב כ"כ כוונת האדם וקונה מצ"ע אפילו שישן לחכמים אין לו אלא ארבע אמות, לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב שידע ויקנה שביתה בכניסת שבת.

המשך
 מה הכוונה שיש לו ארבע אמות?
 לרבי אליעזר הכוונה שתי אמות לכל צד. לשיטתו מצד החפצא ולכן אינו יכול לברור ארבע אמות לאיזה צד שרוצה, אלא כאילו נהי' לבד שתי אמות מפה ושתי אמות בצד השני והוא באמצע.
 לרבי יהודה יכול לבחור אחד מהצדדים ולשם ללכת ארבע אמות. לשיטתו מצד הגברא ולכן יכול לבחור ד"א לאיזה צד שהוא ירצה.

מה, ע"ב
 מה הדין חפצי הפקר?
 לרבי יוחנן בן נורי קונים שביתה. למה"ח ולכן זה קונה מצ"ע.
 לרבנן לא קונים שביתה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אינם קונים שביתה שצריך שיהי' להם בעלים.

מו, ע"א
 מה הדין בשמועה רחוקה של אבלות?
 לרבי עקיבא אינו נוהג אבלות אלא יום אחד. לשיטתו מצד הגברא כיון שזה קרה לפני הרבה זמן הרגש האבלות של האדם הרבה פחות ומספיק יום א'.
 לחכמים צריך שינהוג אבלות כמו שמועה קרובה שבעה ושלושים. לשיטתו מצד החפצא ולא מתחשבים ברגש של האדם, אלא יושב כמו אבלות רגילה.

מו, ע"ב
 מה הדין בשלוש חצרות הפתוחות זו לזו ופתוחות לרה"ר ועירבו שתיים החיצוניות עם האמצעית?
 האמצעית?

לרבי שמעון האמצעיית מותרת עם החיצוניות והם מותרות עמה אבל שתיים החיצוניות אסורות זו עם זו. למ"ה וכיון שהם ערבו עמה לכן מותרות עמה. לרבנן שלושתן אסורות זו עם זו. לשיטתו מצד החפצא וכיון שלא נעשו ממש חפצא אחת שהרי החיצוניות אסורות זו עם זו, לכן נאסרו כולן.

המשך

עיר של רבים ונעשית של יחיד אין מערבים את כולה אא"כ עושה חוצה לה לרבי יהודה צריך שישאיר כעיר חדשה שביהודה שיש בה חמישים דיורים. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שיהי' שיעור חשוב שהוא חמישים דיורים. לרבי שמעון מספיק שישאיר רק שלוש חצרות של שני בתים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק אפילו משהו סמלי. כדי להזכירו על העירוב

מז, ע"א

המניח את ביתו והלך לשבות בעיר אחרת לרבי מאיר בין נכרי בין ישראל אוסר לבני חצרות לטלטל בחצר. לשיטתו מצד הגברא ולכן כאילו הבעלים נמצאים פה גם כן. לרבי יהודה אינו אוסר אפילו שלא עירב עמהן כיון שאינו בעיר. לשיטתו מצד החפצא וכיון שרואה את הדירה מצ"ע ללא הבעלים לכן אין סברא לאסור. לרבי יוסי נכרי אוסר אפילו שאינו בעיר כיון שיכול לבוא באמצע השבת, אבל ישראל הסיח דעתו כבר מלבוא לכן אינו אוסר שזה כמו דירה ללא בעלים. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך לפי האפשרות שרק גוי יכול לבוא ולא יהודי. לרבי שמעון אפילו יהודי שהניח את ביתו והלך לשבות אצל בתו באותה העיר ויכול לחזור בכ"ז אינו אוסר שנחשב שהסיח דעתו מלחזור. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים לפי מחשבתו בפועל, והרי הסיח דעתו מלבוא.

המשך

האם עיקר עירוב תחומין זה שיצא ברגליו למקום השביתה או ע"י שמניח שם פת? לרבי מאיר עיקר העירוב זה בפת ורק לעני שאין לו פת הקלו עליו שיצא ברגליו למקום השביתה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל לפי כוונתו. לרבי יהודה עיקר העירוב זה ברגליו ורק כדי להקל על העשיר אמרו שאפשר לערב בפת כדי שלא יצטרך לצאת ברגליו. למה"ח ולכן צריך ממש בפועל להיות בגופו במקום השביתה

המשך

האם מותר לאשה אלמנה להתארס תוך שלושה חודשים מפטירת בעלה? לרבי מאיר אסור אפילו שהיא היתה רק ארוסה מבעלה ועדיין היא בתולה. וכן סובר גם בעקרה וזקנה ואיילונית שצריכות להמתין 3 חודשים שלא חילקו בגזירה. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא מחלק וחושש לגזור בכל אופן. לרבי יהודה מותר לה להתארס וכן אם היתה ארוסה ונהייתה אלמנה מותר לה להינשא, שאין חשש שיוכר עוברה, חוץ מארוסה שביהודה. לשיטתו מצד החפצא כיון שרק היתה ארוסה אין חשש לולד ולכן לא גוזרים. לרבי יוסי מותר לכל הנשים להתארס חוץ מאלמנה שצריכה להיות באבלות על בעלה לפחות שלושה חודשים, וכן אם הייתה עקרה או זקנה או איילונית מותרת לינשא מיד.

המשך

האם מותר ללכת ללמוד תורה ולעבור איסור דרבנן כמו כהן שצריך לעבור דרך בית הפרס אם יש לו אפשרות ללמוד עם מישהו אחר
 לרבי יוסי יטמא לפי שלא מכל אדם זוכה ללמוד תורה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב מאוד הליכה ללמוד במקום שלבו חפץ.
 לר' יהודה לא יטמא כיון שיש לו אפשרות ללמוד ממישהו אחר. לשיטתו מצד החפצא וכיון שבפועל יכול ללמוד ממישהו אחר לכן אין לדחות איסור בשביל זה.

מח, ע"א

מה מקור התקנה של ארבע אמות בהל' שבת?
 לרבי מאיר שכתוב "שבו איש תחתיו" שגוף האדם בד"כ זה שלוש אמות, ועוד אמה כדי לפשוט ידיו ורגליו, והיינו שזה ארבע אמות גדולות, כי לפשוט ידיו ורגליו צריך קצת יותר מאמה. לשיטתו מצד הגברא ולכן נותן ארבע אמות רק בשביל האדם עצמו שיתרווח.
 לרבי יהודה גופו שלוש אמות ואמה כדי שיטול חפץ מתחת מרגלותיו ויניחו מתחת לראשו והיינו שזה ארבע אמות מצומצמות. לשיטתו מצד החפצא ולכן נותן ארבע אמות בשביל שיטול חפץ ויניחו מתחת לראשו, שזה קשור לדירה בתחתונים. כמבואר בלקו"ש פ' יתרו חט"ז הביאור ברוחניות

המשך

מדוע סובר רבי שמעון ששתיים החיצוניות שעירבו עם חצר האמצעית אסורות זו בזו, והרי לכאורה הם נהיו חצר אחת?
 לרבי יהודה מדובר שהאמצעית נתנה עירובה בחצר הזאת ובחצר השני', אבל שתי החצרות לא התאחדו עם עירובן בחצר האמצעית. למה"ח ולכן במקרה ששתיהם נתנו עירובן באמצעית אפילו שכ"א הניח במקום א' בפ"ע עדיין נחשב יחד שהרי"ז בחצר וחפצא אחת.
 לרב ששת מדובר אפילו שנתנו שניהם עירובן באמצעית אבל נתנו אותו כ"א בבית נפרד. לשיטתו מצד הגברא כיון שכ"א בבית נפרד לא נתכוונו ממש כא' ואינם מעורבים.

מח, ע"ב

חמשה שגבו את עירובן ונתנוהו בשני כלים
 לב"ש אין זה נחשב לעירוב. למה"ח ובמבט ראשון וכללי וכיון שזה משני כלים אינם נחשבים ממש מעורבים כאחד.
 לב"ה זה נחשב לעירוב. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות וכיון שבכוונתם לעירוב נחשבים כאחד. וקשה מהמקרה הקודם ואולי אפשר לחלק. שפה אספו את העירוב יחד ורק באופן טכני ואולי בגלל חוסר מקום שמו בשני כלים ועצ"ע.

מח, ע"ב

מהי מחלוקת רבי שמעון ורבנן בשלוש חצרות שעירבו שתייהן עם האמצעית?
 לרב לשיטתו מצד הגברא ולכן הם נחשבים יותר מעורבים כאחד לפי כוונתם, ולכן המחלוקת היא שלרבי שמעון היא מותרת עמהם והן עמה, לשיטתו מצד הגברא והרי כך הי' כוונתו לערב עמהם והם גם הסכימו על עירובו אפילו שהם לא ממש עירבו.
 ולחכמים היא אסורה עמהם והם מותרים עמה. לשיטתם מצד החפצא וכיון שהיא לא עירבה איתם בפועל לכן אסורה עמהם.
 לשמואל, לשיטתו מצד החפצא, ופחות נחשבים מעורבים ולכן המחלוקת היא

תוכן

שלרבי שמעון שתיים החיצוניות מותרות באמצעות אבל היא אסורה עמהם. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק מי שעירב נחשב לעירוב.
ולחכמים שלושותן אסורות זו עם זו. לשיטתו מצד החפצא כיון שלא נעשו ממש חפצא אחת אסורות זו עם זו.

מט, ע"א

מה מקור דין עירוב חצרות?

לרבה עירוב משום דירה למ"ה היינו שהעיקר זה כוונת האדם לדור שם ע"ד עירובו שבזה מתאחדים
לשמאל עירוב משום קנין ולכן אם זה פחות משו"פ א"א לערב בו וכן א"א לעשות קטן שליח בעירובי חצרות כיון שהוא לא בר הקנאה וגם אפשר לקנות ע"י כלי כמו סודר וא"צ דוקא מזון.
למה"ח

מט, ע"ב

מי שבא בדרך בכניסת שבת והי' מכיר אילן או גדר שהיו רחוקים ממנו ואמר שבייתי תחתיו – לא אמר כלום, מה הכוונה?
לרב הכוונה שלא קנה שבייתה לא במקום שהוא נמצא וגם לא מתחת לאילן, לשיטתו מצד הגברא והרי עקר דעתו מלשבות במקומו שנמצא עכשיו, ותחת לאילן גם לא קנה, שהרי לא אמר בדיוק ולא כיוון וצמצם את מקום שבייתו בארבע אמות שמתחת לאילן, אלא אמר באופן כללי.
לשמאל הכוונה שאינו קונה שבייתה מתחת לאילן, אבל ודאי שקונה שבייתה במקום שנמצא כרגע בכניסת השבת. למה"ח ולכן קונה בלי שיהי' לו כוונה לשבות במקומו

נ, ע"א

תודה שנשחטה על שמונים חלות

לחזקי' קדשו ארבעים חלות מתוך השמונים. כי הוא מתכוון רק לאחריות שאם יאבדו או יטמאו חלק מהחלות שיהיו עוד במקומן. למ"ה ולכן מסבירים שכל ההפרשה היא רק בשבילו שאם זה יטמא יביא את האחרים במקומן
לרבי יוחנן לא קדשו ארבעים מתוך שמונים כיון שמתכוון לקרבן גדול והרי א"א שהתורה אמרה רק ארבעים ולא שמונים. למה"ח וכיון שהפריש בפועל שמונים זה נחשב לקרבן גדול

נא, ע"א

האם אלפים אמה לכל רוח שיש הם עגולות?

לרבי חנינא בן אנטוגינוס כן. למה"ח ולכן סופרים 2000 אמה מהעיר עצמה
לחכמים מרובעות כדי שיהי' נשכר את הזויות. למ"ה ולכן עושים מרובעות שזה תקנה לצורך האדם

נב, ע"א

מי שיצא לילך לעיר אחרת לעשות עירוב תחומין והחזירו חברו
לרבי יהודה הוא מותר לילך כיון שעקר דעתו ונתכוון לקנות שבייתה בסוף התחום וגם התחיל ללכת נחשב כמו עני שאומר שבייתי במקום פלוני וקנה. למה"ח
לרבי מאיר מכיון שלא עירב בפועל נחשב לספק והרי זה חמר גמל ואינו יכול ללכת לפי התחום וגם לא כאנשי העיר לצד השני. כיון שכיון לעשות עירוב לצד א'

המשך

במה חולקים?

לרבה חולקים לכו"ע צריך שיאמר לו חברו תשאר איתנו פה וחולקים רק האם צריך להחזיק בדרך לערב למה"ח ולכן אפילו שלא החזיק בדרך לפי דיעה א' נחשב העירוב מצ"ע לרב יוסף לכו"ע צריכים להחזיק שיחזיק בדרך ורק חולקים האם צריך שיאמר לו חבירו תשאר איתנו פה. למ"ה ולכן צריך להראות כוונתו שיחזיק בדרך ע"י הליכתו וזה קובע את העירוב ועצ"ע

נב, ע"ב

מי שיצא חוץ לתחום אמה אחת

לת"ק לא יכנס. לשיטתו מצד הגברא וכיון שיכול לבחור ארבע אמות לצד א' לכן אין אפשרות להיכנס כיון שאפשר שיבחר ארבע אמות לא לכיוון העיר. לרבי אליעזר אפילו שתי אמות מחוץ לתחום יכול להכנס, לשיטתו שסובר שיש לו שתי אמות לכל צד ונחשב שמובלע בתחומו. למה"ח וא"א לו לברור ארבע אמות לא לצד א'. ועצ"ע מדף מ"ה ע"א

נג, ע"א

מהי הגירסא הנכונה?

לרב מעברין, כמו אשה עוברת. לשיטתו מצד הגברא שזה שייך יותר כמו עובר כיון שתוספת של העיר לגבי תחומין זה לצורך וטובת האדם, היינו שאין זה ממש חלק מהעיר כמו אבר, רק כמו עובר. לשמואל מאברין, כמו אברים של האדם. לשיטתו מצד החפצא שזה שייך יותר לדמיון של אבר, כיון שתוספת של העיר לגבי תחומין זה ממש חלק מהעיר, כמו אבר של האדם ולא רק לתועלת האדם.

המשך

מה פירוש מערת המכפלה?

לרב זה שני בתים זה לפנים מזה, והכוונה מכפלה שכפולה בזוגות. לשיטתו מצד הגברא, שכפולה הולך על האנשים. לשמואל זה בית ועלי' על גביו. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שהכפילות הולך על הבית מצ"ע.

המשך

"ויהי בימי אמרפל"

לרב נמרוד שמו, ולמה נקרא שמו אמרפל שאמר והפיל אברהם אבינו בתוך כבשן האש. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על רשעותו ואכזריותו עם אברהם שרוצה להרגו ואפילו שלא הצליח, אבל עצם הכוונה שלו זה רשעותו. לשמואל אמרפל שמו, ולמה נקרא שמו נמרוד שהמריד את כל העולם כולו עליו במלכותו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על זה שהמריד את כל העולם על ה', ובפרט שבזה הצליח ונפעלה פעולתו בזה.

המשך

ויקם מלך חדש על מצרים

לרב הכוונה חדש ממש, לשיטתו מצד הגברא. זה מחמיר ברשעותו שלא קיבל את הברכה מיעקב ואין לו זכות כ"כ להשתעבד בבניו כמו שאם הי' אותו א' שקיבל את הברכות ואת הסמכות למלכות מיעקב שאז יכול לעשות מה שרוצה לשמואל הכוונה שנתחדשו גזרותיו, לשיטתו מצד החפצא שזה מחמיר ברשעותו שהוא אותו אחד שקיבל את כל הטובות מיוסף והוא ממש כפוי טובה.
נ"ה ע"ב

האם נותנין קרפף לעיר יחידה לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו בעיר אחת ג"כ זה לצורך האדם ומוסיפים תוספת זו. לחכמים לא ורק בין שתי עיירות. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק בין שתי עיירות (ע"ד שאומרים לבוד בין שני דברים שזה מחברם להיות כא'), אבל לא סתם מוסיפים לצורך האדם.
המשך

מה הכוונה שנותנים קרפף בין שתי עיירות לרב הונא נותנים קרפף לזה וקרפף לזה. לשיטתו מצד הגברא ולכן לכל עיר בפ"ע נותנים מצד האנשים שבה. לחי"א בר רב נותנים קרפף א' לשניהן. לשיטתו מצד החפצא לכן א' מחבר את שתיהן מצ"ע אבל לא נותנים תוספת מצד האנשים ולצרכם.

המשך עיר העשויה כקשת מודדין לה מן היתר לרבה בר רב הונא רק אם זה אלפים אמה ההפרש בין היתר לקשת. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מתחשב בזה שיכול ללכת מסביב. לרבה בנו אפילו אם זה יותר מאלפים כיון שיכול לבוא מסביב דרך הבתים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשב בזה שיכול ללכת מסביב.

המשך מה כ"כ גרוע ביושבי צריפים לעולא בגלל שאין להם מרחצאות ובעליהם הולכים למקום רחוק ואז באים מנאפים לעיר לנשותיהם. לשיטתו מצד הגברא וזו בעי' בבעלים שהולכים ולא שומרים על נשותיהם. לר' יוחנן בגלל שמרגישים זה לזה בטבילה שהולכים למקום רחוק וקוראה לחברתה ואז שומע א' רשע ורודף אחריהם ומתייחד איתם. לשיטתו מצד החפצא שיש בעי' בעצם הליכתן של הנשים, שעצם המצוה נהפך למכשול.

נ"ז ע"א לגבי תחום ערי הלויים שהוא אלפיים אמה ואלף אמה מגרש איך זה יוצא שהמגרש רביע והרי זה חצי

לרבה בר אדא מדובר בעיר שהיא 2000 על 2000 שתחום העיר הוא 16 אלף וגם לקרנות עם תחומם 16 אלף ויחד עם העיר עצמה שזה עוד 4 אלף יוצא שאם תחשב את מגרש העיר בעיגול ולא בריבוע מסביב לעיר יצא 9 אלף שזה רבע מ-36 אלף. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא יכול להיות שהקרנות והתחום וכל צד יהי' יותר מהעיר מצ"ע, לכן מפרש שהעיר עצמה היא מינימום של אלפים על אלפים שאז אפשר לומר שהקרנות והתחום נהיים ממש חלק מהעיר. לאביי אפ"ל גם בעיר שהיא 1000 על 1000 אמה שתחום העיר הוא 8 אלף והקרנות זה 16 אלף והמגרש מסביב לעיר בעיגול ולא בריבוע זה 6 אלף שזה רבע מ-24. לשיטתו מצד הגברא ולכן יכול להיות שהקרנות והשימוש של האנשים מסביב יותר מהעיר עצמה, ואז סובר שהקרנות

והתחום זה רק לשימוש האדם, ולא ממש חלק מהעיר עצמה. לרבינא הכוונה כמו שהסביר רבא כנ"ל לרש"י ולתוס' זה יוצא בכל עיר אפילו שהיא אלף על אלף ורביע הכוונה לרביע דתחומין בלי הקרנות שסובר שאין מגרש בקרנות. לשיטתו מצד הגברא וסובר שזה רק לצורך האדם, אבל זה לא ממש חלק מהעיר, לכן אי"צ מגרש לקרנות. לרב אשי הכוונה לעיר כנ"ל ורביע זה הולך רק על הקרנות היינו שהמגרש שיש בקרנות הוא רביע מכל תחום העיר כיון שסובר שאין מגרש אלא לקרנות. לשיטתו מצד הגברא ולכן המגרש זה רק לצורך האדם ולכן זה רק בקרנות, משא"כ התחום זה ממש חלק מהעיר עצמה.

נ"ח ע"א
 אין מודדין אלא בחבל של
 לר' אבא רק בחבל של נרגילא
 לר' יעקב רק אם סיב שגדל מסביב לדקל כעין ויגל"א של גפנים רש"י ועצ"ע
 ס"א ע"א

מדוע לבני גדר מותר בשבת לרדת לחמתן ולבני חמתן אסור לעלות לגדר לרב דימי בגלל שבני גדר היו מכין לבני חמתן אם היו באים אליהם ודוקא בשבת ששכיח שיכרות יש חשש אבל כשבני גדר יורדים לחמתן אין חשש כ"כ כיון שאינם במקומם אינם מכים [ע"ד כלב שאינו במקומו אינו מסוכן כ"כ] לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר מצד תכונות האנשים.

לרב ספרא הם בני גדר היו עיר העשויה כקשת ולכן לא' מותר, שיכולים לעבור דרך הקשת עד הסוף ומשם לרדת לחמתן, אבל בני חמתן אינם יכולים לעלות לגדר, כיון שנגמר תחומם באמצע הקשת. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד המדות כפשוטו ולא מצד האנשים. ולשני אסור.

לרב דימי בן חננא גדר היתה עיר גדולה ולכן יכולה לרדת לחמתן שהיא עיר קטנה שכולה בלועה בתוך התחום ונהיית כד' אמות משא"כ הפוך א"א כיון שכלה מידת תחומן באמצע העיר גדר ואין יכולים להלך את כולה.

סב, ע"א
 האם צריך שכירות מגוי לגמרי?
 לרב חסדא כן. למה"ח ולכן צריך שכירות ממש
 לרב ששת מספיק שכירות רעועה, שא"צ ממש רשות להניח שם ספסלים וכו' אם ירצה. למ"ה
 ולכן מספיק משהו סימלי

המשך
 אם גר גוי עם יהודי אחד בחצר, האם אוסר עליו?
 לרבי מאיר כן. למה"ח ולכן אוסר גם בדבר שאינו מצוי כיון שכרגע הוא גר עם הגוי לרבי אליעזר בן יעקב אינו אוסר עד שיהיו שני ישראלים ואז הגוי אוסר, כיון שבישראל יחידאי אין חשש שיגור עם הגוי שהוא חשוד על שפיכות דמים.
 למה"ח ולכן דוקא בדבר מצוי יש חשש

המשך
 האם דירה של גוי נחשבת לדירה, או לא?
 יש אומרים שכן. למה"ח והרי גם הוא נחשב מצ"ע
 י"א שלא. למ"ה שהרי אין לו חשיבות כלל לגבי יהודי שהם עם הדומה לחמור וכו'

סב, ע"ב
האם דירה ללא בעלים נחשבת לדירה?
לרבי מאיר כן.
[עיינן לעיל מז, ע"א].

סו, ע"ב
האם יש ביטול רשות מחצר לחצר?
לשמואל לא, למה"ח ולכן כל חצר היא לעצמה ולכן גם אין ביטול רשות בחורבה שאין בזה
חשיבות כ"כ
לרבי יוחנן כן. ויש גם ביטול רשות אפילו בחורבה.

סז, ע"א
האם צריך לבטל רשות לכ"א?
לר' אליעזר לא, לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שיבטל את עצמו מרשותו, ואפילו שמבטל
לאחד מספיק. שכאילו נהי' חלק מרשותו
לרבנן כן, לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לבטל לכ"א, כיון שצריך להקנות לכולם.

המשך
מה הדין אם מת נכרי בשבת, האם יכול הישראל שנשאר לבטל את רשותו?
לרב ששת מבטלים. למ"ה וכיון שבפועל עכשיו אין מי שיפריע לו לכן מבטלים
לרב המנונא לא מבטלים. למ"ה ח' וכיון שבכניסת שבת הי' אסור א"א להתיר

סז, ע"ב
רבי יוחנן אומר שקרפף יותר מסאתיים שלא הוקף לדירה אפילו גודלו כשני כורין הזורק לתוכו
מרה"ר חייב, כיון שמהתורה זה רה"י וקשה ממקום אחר שכתוב לגבי סלע בים שהוא פחות
מבית סאתיים אין מטלטלים מתוכו לים, משמע שאם הוא יותר מבית סאתיים מטלטלים ממנו
לים, היינו שזה כרמלית ולא רה"י, והתירוץ לרבא שהדיוק שונה, שרק לא מטלטלים ממנו לים
אבל בתוכו מטלטלים וזה עצמו רק עד בית סאתיים ולא יותר.
לרב אשי הדיוק הוא נכון ובאמת ביותר מבית סאתיים מותר לטלטל ממנו לים כיון שחכמים
אסרו לטלטל ביותר מבית סאתיים לכן התירו לטלטל ממנו לים כדי שידעו שהוא כרמלית
ולא יחשבו שזה רשות היחיד כמו בבית סאתיים ויבואו לטלטל בכלו שזה אסור מדרבנן ולכן
ביטלו איסור זה מפני זה. למ"ה ולכן חכמים גזרו ואסרו

סח, ע"א
האם כשיש מת בבית וחישוב להוציאו מאחד מהפתחים, האם מציל על כל הפתחים?
לב"ש רק אם חשב לפני שימות המת, שאז עוד לא ירדה טומאה על שאר הפתחים, אבל אחרי
שימות כבר נטמאו הכלים ולא אומרים שהתברר למפרע שרצה להוציאו באותו פתח. למ"ה ח'
במבט ראשון שכל הפתחים שווים, שיכול להוציא בהם את המת.
לב"ה אפילו לאחר שמת יכול לחשוב באיזה פתח להוציאו ומציל על כל הפתחים כיון שסוברים
שיש ברירה. לשיטתו מצד הגברא בהתבוננות לעומק שכנראה בפתח זה דוקא הי' ראוי יותר
להוציא את המת.

סח, ע"ב

מי שביטל את רשותו לבני חצר מפני ששכח ולא עירב ולאחרי שעירב הוציא מביתו לחצר לרבי מאיר בין בשוגג בין במזיד אסור, כיון שקנסו בשוגג אטו מזיד. למ"ה לרבי יהודה במזיד אסור בשוגג מותר, שבזה לא נחשב שהחזיק ברשותו כיון שאין גוזרים שוגג אטו מזיד. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין גוזרים.

המשך

האם צדוקי נחשב כנכרי?

לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא כיון שבמעשיו מתנהג כגוי לכן נחשב כגוי. לרבן גמליאל לא. לשיטתו מצד הגברא והרי מצ"ע הוא יהודי.

סט, ע"א

האם חשוד לדבר אחד חשוד לכל התורה?

לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא, והרי כשמזלזל במשהו אחד א"א לדעת וחשוד על הכל. לרבנן לא, אא"כ מומר לעבודת כוכבים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' חשוד בדבר חשוב כמו ע"ז.

המשך

האם אפשר לבטל רשות לבני החצר אחד שלא עירב עמהם בשבת עצמה?

לב"ש לא, שיכול לבטל רשות רק מבעוד יום. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון לכן רק מבע"י שהרי א"א לעשות עירוב ולהקנות בשבת. לב"ה מותר לבטל גם בשבת עצמה. לשיטתו מצד הגברא, ובהתבוננות לעומק שאינו מקנה רשות אלא רק מסלק את עצמו מהרשות וזה אפשר גם בשבת.

ע, ע"א

האם כשמבטל רשות לחמישה מאנשי החצר צריך לבטל לכאור"א או מספיק שמבטל לא' מהם? לאביי לא צריך לבטל לכל א' ומספיק שמבטל לא' מהם למ"ה ועיין בדף ס"ז שעיקר הענין לסלק עצמו מרשותו וזה מספיק גם כשמבטל לא' מהם. לרבא כן. שצריך לבטל לכל א' וא'. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך להקנות להם ממש את רשותו לכ"א באופן פרטי.

ע, ע"ב

האם יורש יכול לבטל רשות בשבת?

לרב נחמן כן. למה"ח והרי"ז שייך אליו כרגע דבי שמואל אומרים שאינו מבטל. לשיטתו מצד הגברא והרי בכניסת שבת לא הי' שייך אליו ולכן לא יכול לבטל.

עא, ע"א

מה הדין בבע"ב שהוא שותף לשכניו ורוצה לעשות עירוב חצרות?

לת"ק אם שותף לזה ביין ולזה בשמן אינו נחשב עירוב וצריכים לערב, אא"כ הי' שותף לכולם ביין. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהיו כולם באותו סוג (יין). לרבי שמעון גם אם שותף לזה ביין ולזה בשמן אין צריכים לערב, לשיטתו מצד הגברא ומכיון שהוא נחשב שותף להם אינם צריכים לערב ולא משנה כ"כ במה הם שותפים.

ע"ב, ע"ב

האם אפשר לסמוך על השיתוף במבוי במקום העירוב בחצרות?
 לר' נחומי לשיטתו מצד החפצא ולכן בפת לכו"ע מספיק בשיתוף במקום העירוב וכיון שהכל
 זה מקום אחד לכן מספיק רק שיתוף. והמחלוקת רק ביין שלרבי מאיר צריך גם עירוב ולא
 מספיק השיתוף, ולחכמים מספיק השיתוף.
 לרבה ביין לכו"ע לא חולקים שצריך גם עירוב וגם שיתוף, והמחלוקת רק בפת שלרבי מאיר
 צריך עירוב ושיתוף ולחכמים מספיק אחד מהם. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך מחשש תקלה
 שאנשים לא ידעו שיהי' גם עירוב וגם שיתוף.

עב, ע"א

חמש חבורות ששבתו בטרקלין אחד
 לב"ש צריך עירוב לכל חבורה בפ"ע. למה"ח ולכן כ"א נחשב בפ"ע
 לב"ה עירוב א' לכולם. לשיטתו מצד הגברא, ובהתבוננות לעומק, שהרי בכוננתם להתאחד.

המשך

האם ב"ש וב"ה חולקים גם במחיצה עשרה
 י"א שלא ובוהו כו"ע מודים שעירוב לכל חבורה בפ"ע. לשיטתו מצד החפצא וכיון שיש מחיצה
 נחשב כ"א לעצמו.
 וי"א שגם בוהו חולקים. לשיטתו מצד הגברא ולכן הגם שיש מחיצה עשרה, כיון שבכוננתם
 להתאחד נחשבים למציאות אחת.

המשך

לרבי חייא המחלוקת היא רק במחיצות שמגיעות לתקרה, אבל מחיצות שאינן מגיעות לתקרה
 לכו"ע עירוב אחד לכולן. למה"ה ולכן רואה איך שמתאחדים יותר ע"י כוונתם להיות יחד ואין
 מתחשבים במחיצות כלל.
 לרבי שמעון המחלוקת במחיצות שאין מגיעות לתקרה, אבל במחיצות המגיעות לתקרה לכו"ע
 צריך עירוב לכל חבורה וחבורה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אם זה מחיצות שמגיעות לתקרה
 לכו"ע צריך עירוב לכ"א, שלא עוזר כוונתם להתאחד, כיון שהמחיצה היא עד התקרה ומחלקת
 ביניהם. שהולך אחרי הטעם וא"א לומר שכזו מחיצה לא תפסיק ביניהם. ועצ"ע משיטתו בכ"מ
 אחר הגברא, ואולי אפ"ל שפה זה שונה בדיני עירובין שנוגע גם המחיצות.

עב, ע"ב

האם לגבי עירוב חצרות מקום לינה גורם או המקום שאוכלים שם גורם?
 לרב המקום שאוכלים, לשיטתו מצד הגברא שדעתו של האדם במקום מזונותיו.
 לשמואל מקום לינה, לשיטתו מצד החפצא שזה עיקר מקומו.

ע"ג ע"א

מי שיש לו חמש נשים מקבלות פרס מבעליהן ויש לכל א' דירה בפ"ע וכן חמש עבדים מקבלים
 פרס מרביהן
 לר' יהודה בן בתירה מותר בנשים שא"צ לערב שנחשבים לדירה א' עם הבעל ואסור בעבדים
 למה"ה שהנשים נחשבות כגופו, משא"כ בעבדים.
 לר' יהודה בן בבא מותר בעבדים שא"צ לערב שנחשבים לדירה א' עם האדון ואסור בנשים
 למה"ח שהעבדים נחשבים כחפצא שלו

ע"ד ע"א

אין מבוי ניתר בלחי וקורה עד לרב עד שיהיו בתים וחצירות פתוחין לתוכו. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שידורו בפועל. לשמואל אפילו בית אחד וחצר אחד למה"ח ולכן מספיק אפילו בית א' מצ"ע לר' יוחנן אפילו חורבה שראויה לדירה וא"צ שידורו בפועל

המשך

האם הלכה כר"ש שאפשר לטלטל מגג וחצר לקרפף אפילו שעירבו החצירות למטה ביניהם לרב לא ורק אם לא עירבו הלכה כמוהו שאז אין חשש שמא יוציאו מן הבתים לחצר ויעלו את הכלי לגג. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש וגזור. לשמואל כן ואפילו שעירבו אינו חושש שמא יוציאו מן הבתים לחצר ויעלו לגג למה"ח ולכן אין חושש וגזור.

עה, ע"א

שתי חצרות זו לפניו מזו עירבה זו לעצמה וזו לעצמה, האם מותר? לת"ק זו מותרת בפ"ע וזו מותרת בפ"ע ואין דריסת הרגל של הפנימית אוסרתה. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מתחשב בדריסת הרגל כלל. לרבי עקיבא אוסרת החיצונה כיון שדריסת הרגל של הפנימית שלא עירבה עמה, אפילו שהיא מותרת במקומה אוסרת שלא במקומה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשב בדריסת הרגל. לרבנן גם רגל שאסורה במקומה אינה אוסרת שלא במקומה.

ע"ה ע"ב

עשרה בתים זה לפניו מזה לשמואל רק הפנימי ביותר נותן עירוב כיון ששאר הבתים הם רק בית שער שהרי עוברים דרכם ולכן אינם צריכים לתת עירוב. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו אחד שעובר דרכו פועל שיהי נקרא בית שער. לר' יוחנן אפילו השני שהוא החיצון של הפנימי גם צריך לתת עירוב כיון שעובר דרכו רק יחיד אינו נחשב בית שער למ"ה ולכן צריך שיעברו רבים דרכו

עו, ע"ב

כמה מרובע יותר על העיגול? לרבנן רבע. למ"ה ולכן מדבר על ההיקף כפי שנראה לאדם בכללות לדיינים דקיסרי עיגול מתוך ריבוע זה רבע פחות, אבל ריבוע מתוך עיגול זה חצי פחות. למה"ח ולכן מדבר על השטח שבפנים ועצ"ע

המשך

כותל שבין שתי חצרות גבוה עשרה ואינו רחב ארבעה לרב אוויר שתי רשויות שולטות בו ולכן אסור להזיז ולטלטל עליו שום דבר. למ"ה ולכן חושש וגזור לרבי יוחנן אלו מעלים מכאן ואוכלים ואלו מעלים מכאן ואוכלים, שסובר שמותר גם ברה"ר במקום שאין בו ארבעה על ארבעה שמותר לבני רה"ר לבני רה"י לכתף עליו ובלבד שלא יחליפו. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא חושש לגזור.

עח, ע"א

עמוד ברה"ר גבוה עשרה ורחב ארבעה ונעץ בו יתד כלשהו מיעטו לרב אדא בר אבא מדובר רק אם היתד גבוה שלושה, אבל אם אינו גבוה שלושה נחשב כמו הגג של העמוד ולא מיעטו. למה"ח ולכן צריך חשיבות של 3 דוקא לאביי ורבא אפילו שאין גבוה שלושה, כיון שלא משתמש בו. למ"ה רב אשי אומר אפילו שגבוה שלושה כיון שיכול לתלות עליו משהו.

המשך

כותל שגבהו עשרה כמה צריך להיות גובה הסולם כדי להתירו? לשמואל צריך שיהי' ארבעה עשר טפחים כדי שיהי' מונח באלכסון על הקיר ויחשב כפתח. למה"ח ולכן צריך שיהי' ממש עד סוף הכותל לר' יוסף אפילו שלושה עשר ומשהו כיון שאין ראשו נמוך מן הכותל טפח נחשב כמו בראש הכותל. למ"ה ולכן לא צריך ממש עד ראש הכותל לאביי אפילו שהסולם רק 11 ומשהו נחשב כלבוד עד ראש הכותל. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ ממש עד הסוף. לרב הונא ברי' דר' יהושע אפילו שבעה ומשהו, לשיטתו שסובר שגם סולם זקוף ממעט, ואם יזקוף את הסולם מגיע ע"י לבוד לראש הכותל. למ"ה

המשך

האם סולמות שבבבל צריכים קבע? לרבי אושע' לא צריכים קבע, כיון שהכובד שלהם קובעם ואין אדם יכול לנטלם. למ"ה ומכיוון שקשה לאדם לנטלם לכן לא צריך קבע לרבי חייא כן צריכים קבע, ורק הדקלים שהם גדולים לא צריך לקבעם כיון שהם כבדים מאוד אין אדם בא ונוטלם. למה"ח ולכן צריך שיהי' בהם כובד גדול מאוד ואז נחשב לקבוע מצ"ע ולא רק מצד שאין האדם יכול לנטלם בקלות

עח, ע"ב

האם דבר שהוא משום שבות גוזרים עליו בין השמשות, כגון לעלות על האילן בתור סולם שזה אסור משום שבות? לרבי לא גוזרים. למה"ח והרי לא גוזרים גזירה לגזירה שהרי בין השמשות זה גם כמו ספק וגזירה דרבנן לרבנן גוזרים. למ"ה ולכן התוספת שצריך האדם להוסיף על השבת אינו קשור למלאכה של שבות מצ"ע ואי"ז נחשב כמו גזירה לגזירה

המשך

האם מותר לקנות בית באיסורי הנאה? לרבי יהודה מותר. למה"ח ולכן אפילו שזה אסור בהנאה על האדם אבל הקנין נפעל ע"ד "כל מילתא דאמר רחמנא לא תעביד אי עביד מהני" וגם שאין זה נחשב להנאה וכמו שמותר לדיעה א' דריסת רגל בחצר חבריו שנדר ממנו הנאה לרבנן אסור. למ"ה ואסור ליהנות בשום אופן מצ"ע ע"ט ע"א

מה הדין אם מניח תבן בבית ולא ביטלו האם נחשב כסתום לת"ק אינו נחשב כסתום אא"כ ביטלו בפירושו ולא מספיק שאין עתיד לפנותו למ"ה ולכן צריך

לבטלו בפירוש
 לר' יוסי כן אם אין עתיד לפנותו למה"ח שזה בטל מצ"ע.

המשך
 האם משווים דיני טומאה לדיני שבת לגבי דברים שבטלים בבית בתור מילוי?
 לרב אסי כן. למה"ח ולכן משווים את הדברים מצ"ע שאם חשובים לא מתבטלים ואם אינם
 חשובים מתבטלים.
 לרב הונא לא, כיון שבשבת אנשים מבטלים אפילו ארנק כיון שאינו ניטל מצד דין מוקצה, ומצד
 שני בתבן שאפשר לטלטלו בשבת אינו בטל. לשיטתו מצד הגברא ומתחשב בדעת האנשים.

המשך
 האם יש הבדל בין בית לחרין?
 לרב אשי יש הבדל, שחרין מצ"ע עומד לאטימה ולכן בטל בו התבן משא"כ בבית. למ"ה שזה
 תלוי בדעת האדם.
 לאמוראים אחרים משמע שלא מחלקים. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מחלקים. ועצ"ע

פ, ע"א
 איזו היא אשרה?
 לרב כל שהמרים שומרים עץ זה בשביל ע"ז. למ"ה ולכן צריך שגם ישמרו בפועל
 לשמואל אפילו שאין שומרים אותה ורק אומרים שהמרים האלו שייכים לבית ע"ז של פלוני.
 לשיטתו מצד החפצא וכיון שמיעדים אותה לע"ז כבר נחשב כע"ז.

המשך
 שיתופי מבואות שאחד נותן בשביל כולם
 לרב אין צריך לזכות. למ"ה ולכן מספיק שא' מוציא את כולם
 לשמואל צריך לזכות לכאור"א. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שהאוכל יהי' שלהם ממש.

המשך
 עירובי תחומין
 לרב צריך לזכות וכן לרבי חייא. לשיטתו מצד הגברא כיון שהוא בעצמו הולך לסוף התחום לכן
 צריך לזכות כדי שיהי' ממש שלו ואז דעתו במקום מזונותיו ויכול ללכת.
 לשמואל אין צריך לזכות וכן לרבי ישמעאל רבי יוסי. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ לזכות
 פה כיון שזה רק הליכה שהולך ולא מטלטלים משהו כמו בשיתופי מבואות.

פ ע"ב
 האם מותר לעשות קורה מעץ אשרה
 לר"ל כן למ"ה והרי זה נראה כעץ ממש.
 לרבי חייא בר אשי לא, ורק לחי מותר. לשיטתו מצד החפצא וכיון שזה עומד להשרף נחשב
 כשרוף.

המשך
 האם מותר לערב ולהשתתף במבוי בכל דבר?
 לרבי אליעזר כן, חוץ ממים ומלח כיון שאין נקראים מזון. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ

דוקא דבר שהוא חשוב לאדם, ואפשר בכל דבר.
לרבי יהושע מותר לערב רק בכיכר שלם, שאז נחשב לעירוב ואם אינו שלם אפילו שזה מאפה בגודל סאה, אבל כיון שזה פרוס אין מערבים בו, לשיטתו מצד הגברא כדי שלא יבואו לידי מריבה שזה יאמר אני נתתי שלם, אתה נתת רק פרוס.

פא, ע"א

האם אפשר לתת מעה לחנווני ולנחתום כדי שיזכה לו בערוב?
לרבי אליעזר כן, שזו תקנת חכמים ע"ד שזוכין לאדם שלא בפניו. למה"ח לחכמים לא זכו לו מעותיו. לשיטתו מצד הגברא ומדעתו ולכן צריך שהוא בעצמו יתן אוכל לערוב או שיזכה לו אוכל אבל לא ע"י כסף.

פא, ע"ב

האם בעירובי חצרות צריך להודיע לכל אלו שמזכה בעבורם או אפשר לערב שלא לדעתו?
לרבי יהודה אפשר לערב שלא לדעתו. למה"ח לרבנן לפי רב שיזבי א"א לערב שלא לדעתו. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך את דעתו.

פב, ע"א

האם כל מקום שאמר רבי יהודה במשנה "במה" זה לפרש או לחלוק?
לרבי יהושע בן לוי זה רק מפרש את התנא שלפניו. לשיטתו מצד הגברא ולכן רוצה לפרש לאנשים שלא יטעו.
לרבי יוחנן זה לחלוק. למה"ח ולכן רק אם אומר אימתי זה לפרש. אבל בד"כ זה לחלוק שאין סברא לומר שרק רוצה להסביר לאנשים.

המשך

אחד שמשחק בקוביא ויש לו אומנות אחרת, האם כשר לעדות?
לרבי יהודה כן. למה"ה והרי אין בזה מצ"ע שום גזל ורק משום ישוב העולם והרי יש לו אומנות אחרת שמתקן את יישוב העולם ולכן אינו פסול.
לרבי יהודה משום רבי טרפון לא, כיון שבספק אין אדם גומר ומקנה ונמצא שכל הזוכה ע"י קוביא זה כמו גזל. למה"ח וזה ממש גזל.

פב, ע"א

איזהו קטן שאינו צריך לאמו שחייב בסוכה?
לרבי ינאי כל שנפנה ואין אמו מקנחתו. למה"ח שמסתדר לבד לריש לקיש כל שניעור ואינו צועק אמא אמא. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדובר באופן רגשי שכבר גדל ואינו צועק אמא אמא.

פב, ע"א

כמה שיעור מזון שתי סעודות של העירוב?
לרבי מאיר הכוונה כשיעור שתי סעודות של יום חול, שאז אנשים אוכלים פחות ומקלים עליו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד האנשים שאוכלים פחות ביום חול.
לרבי יהודה כשתי סעודות של שבת, שאז אוכלים פחות כיון שיש שלוש סעודות אז לא אוכלים כ"כ הרבה בסעודה. למה"ח וכיון שיש הרבה אוכל לכן אוכל פחות.
לרבי יוחנן בן ברוקא השיעור הוא ככר שנקנה בפונדיון (1/48 מהסלע) וזה בזמן שארבעה סאין

נמכרים בסלע.

לרבי שמעון זה שני שלישי של ככר מהככרות שכל אחד זה שלישי הקב.
 וחצי מככר זה זהו שיעור פרס, שזמן אכילתו זה שיעור בבית המנוגע שאם האדם שוהה זמן זה
 הבגדים שלבש נטמאים. וחצי חציה זה שיעור שאם אוכל זה פוסל את הגוי מאכילת תרומה

פג, ע"ב

חריץ שבין שתי חצרות לזה בשלשול ולזה בזריקה
 לרב שניהם אסורים. למ"ה והרי לשניהם יש פה רשות ולכן חושש וגוזר ולא משנה שלזה בנחת
 ולזה קשה
 לשמואל נותנים אותו לזה שבשלשול, כיון שלזה תשמישו בנחת ולזה תשמישו בקשה נותנים
 אותו לזה שתשמישו בנחת. למ"ח ולכן ודאי שזה מתאים יותר לזה שתשמישו בנחת

פה, ע"ב

שני בתים משני צידי רה"ר
 לרב אסור לזרוק מזה לזה. למ"ה ולכן חושש וגוזר
 לשמואל מותר לזרוק מזה לזה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שזורק מרה"י ומגיע לרה"י ולכן
 מותר ואין חוששים.

פה, ע"ב

הנותן את עירובו בכית התבן ובכית הבקר ובכית העצים ובכית האוצרות
 לת"ק הדר שם אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שיש שם תפיסת יד בעה"ב בכ"ז אסור
 עליו מצד עצם הדיור.
 לרבי יהודה אם יש שם תפיסת יד של בעה"ב, היינו שיש מקום לבעה"ב בדירתו של זה שנותן
 שם כליו להצניע אינו אסור עליו, שאז זה כמו שדר אתו בבית. למ"ח ולכן אם יש כלים של
 בעה"ב זה מספיק.

פו, ע"א

בור שבין שתי חצרות לרבן שמעון בן גמליאל ב"ש אומרים שרק אם עושים לו מחיצה מלמטה
 אפשר למלא ממנו בשבת.
 לב"ה אם יש מחיצה מלמעלה זה גם מספיק.
 לרבי יהודה המחיצה שבין החצרות מספקת אפילו שאינה יורדת לתוך המים. למ"ח ולכן א"צ
 מחיצה מיוחדת

המשך

מה הכוונה למטה ולמעלה?
 לרב הונא הכוונה למטה ממש סמוך למים, אבל אין צריכים ראשי הקנים של המחיצה ליגע
 במים.
 לרבי יהודה הכוונה למטה מן המים שתהי' המחיצה תחובה עד קרקעית הבור, למעלה הכוונה
 למעלה מן המים. למ"ח ולכן צריך מחיצה לגמרי

פו, ע"ב

האם אפשר להשתמש במחיצה תלוי?
 לרבי יהודה רק בעירובי חצרות שזה מדרבנן מותר מחיצה תלוי אבל בסוכה שהיא דאורייתא

א"א. למה"ח לכן צריך מחיצה ממש קבועה ולא תלוי'.
 לרבי יוסי הפוך, שרק בסוכה שזה איסור עשה אז מקלים במחיצה תלוי, אבל שבת שזה איסור
 סקילה לא מקלים במחיצה תלוי, לשיטתו מצד הגברא. לכן מדבר מצד החילוק בעונש האדם.

פז, ע"א

אמת המים שהיא עוברת בחצר, האם מותר למלא ממנה בשבת?
 לת"ק מותר רק אם עשו לה מחיצה גבוהה י' טפחים בכניסה וביציאה. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן צריך שתהי' מחיצה מיוחדת לשם אמת המים.
 לרבי יהודה כותל שעל גבה נידון משום מחיצה. למה"ח ולכן א"צ לעשות מחיצה מיוחדת

פז, ע"א

האם יש חורים לכרמלית?
 לאבוי ורב חנינא בני אבין אין. למ"ה ואי"ז רשות כ"כ חשובה מצ"ע שהחורים יתבטלו אלי'.
 לרב אשי משמע שיש, אא"כ זה מופלגת ורחוק מהכותל. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו
 שאין בזה חשיבות כ"כ בכ"ז זה נחשב כמו אותה רשות.

פח, ע"א

האם מותר לשפוך מים על פי הביב כשהוא קמור ארבע אמות ברה"ר?
 לרבי אליעזר בן יעקב כן. למ"ה"ח והרי יש פה 4 אמות ברה"ר
 לחכמים לא, אלא ישפוך על פי הביב, אלא מותר לשפוך על הגג ומשם יורדים לביב. למ"ה
 ולכן חושש וגוזר

המשך

מדוע קבעו שגודל החצר זה ארבע אמות לגבי שפיכת המים?
 לרבא כיון שהאדם עשוי להסתפק בסאתיים מים בכל יום, ועד ארבע אמות אדם רוצה לזלפם
 בשטח זה כדי להוריד את האבק, אבל יותר מארבע אמות אינו רוצה בהם ושופכם, ולכן אם
 החצר בצורת מלבן שאין ראוי' לזילוף אפילו בארבע אמות אסור.
 לרבי זירא הסיבה היא שבארבע אמות הם נבלעים באדמה ופחות מארבע אמות אינם נבלעים
 ולכן אפילו שזה בצורת מלבן זה גם טוב. למ"ה"ח ועצ"ע בשיטת רבא

פט, ע"א

האם כל גגות העיר נחשבים לרשות אחת?
 לרבי מאיר כן, ובלבד שלא יהי' גג גבוה עשרה או נמוך עשרה. למ"ה ובשביל האדם הכל
 נראה רשות אחת, וגם שבד"כ אין משתמשים בגגות כ"כ האנשים ולכן אין לזה חשיבות שיהי'
 מחולק מהגג השני.
 לחכמים כ"א רשות בפ"ע. למ"ה"ח ואפילו שאין האנשים משתמשים בגגות כ"כ מצ"ע הם
 חלוקים.
 לרבי שמעון הכל נחשב רשות אחת גם הגגות והחצרות וקרקפות. למ"ה

המשך

האם לחכמים מותר לטלטל בכל הגג של בית פרטי כשאין מחיצות ניכרות?
 לרב אין מטלטלין אלא בארבע אמות כיון שלא אומרים גוד אסיק על המחיצה. למ"ה והרי אי"ז
 ניכר

לשמואל מותר לטלטל בכל הגג כיון שאומרים גוד אסיק על המחיצה.

צ, ע"א

גגין השווין

לרבי מאיר או גג יחידי לרבנן

לרב מותר לטלטל בכלו כיון שיש מחיצות ניכרות ולא מתחשבים בגודל של השטח לשיטתו מצד הגברא וכיון שניכר מחיצות מותר.

לשמואל לא יטלטל אלא בארבע אמות, לשיטתו מצד החפצא וכיון שהשטח מצ"ע יותר מבית סאתיים לכן אסור.

המשך

מה הדין בספינה

לרב מותר לטלטל בכלה, כיון שיש מחיצות, לשיטתו מצד הגברא והרי ודאי ניכרים ונחשבים המחיצות לאדם.

לשמואל אין מטלטלים אלא בארבע אמות, לשיטתו מצד החפצא כיון שהמחיצות עשויות רק כדי להבריח את המים ולא לצורך האדם שבפנים.

צ, ע"ב

אכסדרה בבקעה

לרב מותר לטלטל בכלה כיון שפי תקרה יורד וסותם. למ"ה ולכן מחשיב את זה למחיצה לשמואל אין מטלטלים אלא בארבע אמות, לשיטתו מצד החפצא ואין אומרים פי תקרה יורד וסותם, שהרי זה רק בכח ולא בפועל.

צב, ע"א

שתי חצרות וחורבה אחת ביניהם אחת עירבה והאחת לא עירבה

לרב הונא נותנים את החורבה לזו שלא עירבה, אבל אין נותנים אותה לזו שעירבה כיון שיש חשש שיוציאו את הכלים מהבתים לחורבה. למ"ה ולכן חוששים וגוזרים לחייא בר רב נותנים אותה גם לזו שעירבה ואז יוצא ששתיהן אסורות וי"א שנותנים אותה לשניהם ושתיהן מותרות. למה"ח ולכן א"א לחלק ביניהם

צג, ע"ב

כותל שבין שתי חצרות שנפל

לרב אין מטלטלים בו אלא בארבע אמות.

לשמואל זה מטלטל עד עיקר המחיצה וזה מטלטל עד עיקר המחיצה, לשיטתו מצד החפצא ומכיון שהותר בכניסת השבת הותר לכולה ואפילו שהאדם אינו רואה את המחיצה.

צד, ע"א

חצר שנפרצה לרה"ר

לרבי אליעזר נחשבת כרה"ר, ולכן אם זרק ממנה לרה"י חייב כיון שסובר שצידי רה"ר כרה"ר דמי. למה"ח שהרי ודאי שזה חלק מרה"ר

לחכמים היא נחשבת ככרמלית ולכן פטור אם זרק ממנה לרה"ר. למ"ה והרי לא עוברים שם הרבה אנשים

המשך

חצר שנפרצה לרה"ר משני צדדים וכן מבוי שניטלו קורותיו או לחייו
לרבי יהודה מותר באותה שבת, לשיטתו מצד החפצא והואיל והותר בכניסת השבת הותר לכל
השבת, וכן סובר שמואל.
לרבי יוסי אסור, וכן לרבי חיא בר ר' יוסי. למ"ה וכיון שעכשיו האדם רואה שזה נפרץ שוב אי"ז
מחיצה ואסור

צה, ע"א

סיכך ע"ג אכסדרה שאין לה פצימין
לאבוי כשרה כיון שסובר שפי תקרה יורד וסותם. למ"ה ולכן אפשר להחשיב את המחיצות
בצורה וירטואלית אפילו שלא כיון דוקא לסוכה
לרבא לא. כיון שמחיצות אלו לא נעשו לשם סוכה. למה"ח ולכן צריך יהי' לשם סוכה
דוקא מצ"ע

המשך

הבונה עלי' ע"ג שני בתים וכן גשרים המפולשים
לרבי יהודה מותר לטלטל תחתיהם בשבת כרה"י. למה"ח והרי יש פה 2 מחיצות ומדאורייתא
זה נחשב לרה"י
לחכמים אסור. למ"ה והרי עוברים שם רבים ומבטלים את המחיצות

צה, ע"א

המוצא תפילין בשבת במקום שאינם משתמרים
לת"ק לובש רק זוג א' של תפילין ומכניסו למקום שמור וחוזר ולובש עוד
זוג, כיון שסובר ששבת זה זמן תפילין ולכן אסור ללבוש שני זוגות ש-
לא יעבור על כל תוסיף למ"ה ולכן סובר שצריך את עבודת האדם עם התפילין ואפילו
בשבת.

לרבן גמליאל יכול ללבוש שני זוגות תפילין כיון שסובר ששבת לאו זמן תפילין ולכן אפשר שני
זוגות שאין חשש בבל תוסיף, או שסובר ששבת זה זמן תפילין, אלא שמצוות לא צריכות כוונה
ולכן יוצא י"ח בתפילין. אבל אינו עובר בשני זוגות על כל תוסיף, כיון שעל זה ודאי צריך כוונה
כדי שיעבור. או שסובר שמצוות לא צריכות כוונה אבל לעבור על כל תוסיף צריך כוונה ואם
אינו מתכוון להוסיף על המצווה אינו עובר על כל תוסיף ולכן יכול ללבוש שני זוגות. למה"ח
ולכן א"צ בשבת את עבודת האדם עם תפילין וגם אם נאמר שצריך תפילין בשבת אבל מצוות
א"צ כוונה אלא זה נפעל מצ"ע מה"ח ועצ"ע

צה, ע"ב

המוצא תפילין במקום שאינם משתמרים ואינו יכול להמתין שם שזה סכנה מפני הלסטים
לת"ק מכסך והולך לו. למה"ח ולכן גם ע"י כיסוי נחשב למכובד וא"צ להכניסם לחצר וכו'
לרבי שמעון נותנם לחברו וחברו לחברו עד שמגיע למקום שמור ומניחם. למ"ה ולכן צריך
לטרות שיהי' בעתיד שלימות יותר שיהיו יותר שמורים

צו, ע"א

האם שבת זה זמן תפילין?
לרבי מאיר כן. למ"ה ולכן כל הזמן צריך את עבודת האדם אפילו בשבת

לת"ק לא. למה"ח ולכן השבת פועלת מצ"ע וא"צ את עבודת האדם לקדשה

צו, ע"ב

המוצא תפילין

לרבי מאיר מכניסין זוג זוג גם תפילין חדשות וגם ישנות. למ"ה וכל ישראל בחזקת כשרות שעשו תפילין לשם מצווה ולא לקמייע
 לרבי יהודה אסור בחדשות (שמא הם לא היו תפילין, ורק כמו קמייע) ומתיר בישנות. למה"ח ולכן כ"ז שאינם מוכיחים מצ"ע שהם תפילין קדושות ולא קמייע אין מכניסים לעיר

המשך

האם בנות יכולות לסמוך על הקרבן באופן של רשות?

לת"ק לא. למה"ח שהסמיכה זה גדר שצ"ל בקרבן עצמו ואין אשה קשורה לזה כלל
 לרבי יוסי ורבי שמעון נשים סומכות - רשות. למ"ה וכל דין הסמיכה הוא רק בשביל האדם שצריך לחשוב ולהרגיש כאילו הוא בעצמו הי' צריך להיות במקום הקרבן ולישרף אלא שבחסד ה' לוקח את הכבש תחתיו וזה שייך גם לנשים

המשך

האם עניבה נחשבת כמו קשירה לדיני שבת?

לרבי יהודה כן. למה"ח והרי בפועל מצ"ע זה מחזיק כמו קשר רגיל
 לרבנן לא. למ"ה ובשביל האדם זה נחשב רק כדבר עראי ואי"ז כקשר גמור

צו, ע"ב

מה עדיף לעשות כשמוצא תפילין?

לת"ק עדיף ללכת פחות פחות מארבע אמות עם התפילין כיון שאם יתנו לחברו וחברו לחברו זה רעש גדול מידי ונחשב יותר כעובדין דחול. למה"ח ולכן עדיף שילך פחות מ- 4 אמות שאז אין בזה רעש כלל

לרבי שמעון עדיף לתת לחברו וחברו לחברו, כי אם ילך פחות מארבע אמות לפעמים בטעות ישכח לעצור וילך יותר מארבע אמות. למ"ה ולכן חוששים שהאדם יעשה טעות ועדיף לתת לחברו וחברו לחברו וע"ד שבני חבורה זריזין הן ומזכירים א' לשני ואין חשש לעובדין דחול

המשך

האם מים קונים שביתה במקומם

לרבי יהודה לא, כיון שאין בהם ממש אם נבלעו בעיסה. למה"ח ולכן צריך שיהיו ניכרים כדי שיקנו שביתה במקומם
 לת"ק גם מים נחשבים ואין יכולים להלך יותר מרגלי הבעלים, כיון שקנו שביתה כמו הבעלים. למ"ה ומצד האדם ודאי שמחשיב למים שא"א בלעדם וכו'

המשך

מה הדין אם קרא בספר על האסקופה ונתגלגל הספר מידו והגיע לתוך עשרה טפחים של רה"י?
 לת"ק אם הגיע לתוך עשרה טפחים הופכו על הכתב שהאותיות יהיו כלפי הכותל שלא יהי' בביזיון ומניחו עד צאת השבת. למ"ה ולכן מחמיר בשבות בלי טעם כמו איסור מצ"ע
 לרבי יהודה אפילו שגבוה מהארץ כמלוא מחט גוללו אצלו. למה"ח ולכן סובר שכל גזירות דרבנן זה לא רק על האדם אלא זה איסור מצ"ע כמו מלאכה דאורייתא ולכן לא התירו אם זה הגיע לארץ שאז זה ממש דומה למלאכה מהתורה אבל אם זה גבוה מהארץ אפילו כמלוא מחט

גוללו אצלו שאז אי"ז דומה למלאכה מהתורה
 לרבי שמעון אפילו הגיע הספר לארץ ממש גוללו אצלו, כיון שאין לך דבר משום שבות (כיון
 שמחזיק חלק מהספר מידו זה רק משום גזרה שמא יפול כולו מידו ויבוא להביאו) עומד בפני
 כתבי הקודש. למ"ה ולכן התירו בשביל כתבי הקודש
 למ"ה ולכן סובר שכל דיני שבות זה רק גזירה על האדם להרחיקו מהעבירה אבל אם זה כתבי
 הקודש שמוטלים בכיזיון ודאי שלא שייך פה גזירה מדרבנן

צ"ט ע"א

הי' אוכל דבילה בידים מסואבות והכניס ידו לתוך פיו ליטול את הצרור
 לר"מ טמא שהרי הוכשרה התרומה ברוק שבפיו למ"ה ולכן מחמיר
 לר' יוסי טהור שאין הרוק מכשיר כל זמן שהוא בפיו. לשיטתו מצד החפצא ורק כשיוצא אז
 נחשב בפ"ע.

לר' יהודה אם הפך ברוק להוציאו לחוץ טמא כיון שבמחשבתו נחשב כאילו כבר הוציאו ואם
 לא טהור
 המשך

האם מותר לעמוד בכרמלית ולשתות ברה"י או ברה"ר
 לאב"י אסור ואי"ז נחשב גזירה לגזירה כיון שהכל גזירה א' היא למ"ה ומצד האדם מחמיר גם
 בכרמלית שזה איסור דרבנן.
 לר"ב מותר כיון שזה עצמו גזירה שלא יעמוד ברה"י וישתה ברה"ר שמא יוציא ואין גוזרים
 גזירה לגזירה

ק' ע"א

שרשי אילן הבאים מלמעלה משלושה לתוך שלושה
 לר"ב מותר להשתמש בהם כיון שכל פחות מ-3 כלבוד דמי ואין נחשב כאילן למה"ח וכרגע
 הם למטה מ-3

לר"ב ששת אסור להשתמש בהם כיון שבאים מכח איסור שזה השרשים שנמצאים למעלה
 משלושה שאסור להשתמש בהם. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה מהיכן הם באים.

המשך

במ"א כתוב שאם עלה על האילן בשוגג לא ירד ובמ"א כתוב שירד
 י"א שקנסו בשוגג אטו מזיד למ"ה
 וי"א שלא. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא קונסים.

המשך

קרבנות הניתנין במתנה א' שנתערבו בניתנין מתן 4
 לר"א ינתנו במתן ד' למה"ח וא"א לגרוע ממה שצריך להגיע למזבח.
 לר"י ינתנו מתן א'. לשיטתו מצד הגברא וא"א להוסיף וע"ד שבספק אומרים שב ואל תעשה
 עדיף.

ק"א ע"א

במ"א כתוב שנועלים את הדלת שבמוקצה ובמ"א כתוב שאין נועלין
 לאב"י אם יש להם ציר מותר לנעול בה ואם לא אסור למ"ה ולכן צריך שעכשיו יהי' להם ציר.
 לר"ב אם הי' להם ציר מותר לנעול בה ואפילו שעכשיו אין להם ציר. לשיטתו מצד החפצא כיון

שהי' להם ציר נחשבים כעומדים לפתיחה ונעילה.

ק"א ע"ב

חנניות הפתוחות לרה"ר בזמן שהמנעול למעלה מ- 10 טפחים ומדובר שאין במנעול 4 טפחים ורק שאפשר לחקוק בו ולהשלימו ל-4 טפחים
 לר"מ מביא מפתח מע"ש ומניחו במנעול למחר פותח ונועל ומחזירו למקומו כיון שסובר שחוקקין להשלים ולכן א"א להניח על האיסקופה שאז נמצא מטלטל מכרמלית לרה"י
 לחכמים מביא מפתח מע"ש ומניחו באיסקופה למחר פותח ונועל ומחזירו למקומו כיון שסוברים שאין חוקקין להשלים ואין חשש שמטלטל מכרמלית לרה"י למה"ח וכמו שזה עכשו הרי אינו חקוק בפועל.

ק"א ע"ב

מה הדין של נגר שיש בראשו גלוסטרא ומדובר שקשור לדלת בחבל דק ואם מטלטלו ע"י החבל מיד נפסק
 לר' אליעזר אסור כיון שאינו נחשב לקשור שהרי נפסק אם מטלטלו ע"י החבל למה"ח ואין לזה קביעות וחשיבות
 לר' יוסי מותר כיון שיש בראשו גלוסטרא יש עליו תורת כלי ומותר לטלטלו לנעול בו לשיטתו מצד הגברא ומספיק שיש עליו סימן לכלי.

קב, ע"א

מה זה נגר הנגרר שנועלים בו במקדש ולא במדינה?
 לת"ק כל שקשור ותלוי וראשו אחד מגיע לארץ. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם בקשור ותלוי אסור לנעול במדינה כיון שנראה כבונה.
 לרבי יהודה אם זה קשור ותלוי מותר לנעול גם במדינה, ופה הכוונה כל שאינו לא קשור ולא תלוי ושומטו ומניחו בקרן זוית, שאז מותר רק במקדש. למה"ח ולכן בקשור מותר בכ"מ שהרי מיועד לכך

המשך

מה הדין אם הנגר נקמז היינו שתוחבו כשסוגר בו ומגיע עד לארץ
 לת"ק מותר. לשיטתו מצד הגברא והרי אין כוונתו לבני' ורק לסגור את הדלת.
 לר' יהודה אסור אם נקמז אע"פ שלא נשמט שאז נראה כבונה למה"ח

קב, ע"ב

האם מותר להחזיר ציר העליון במקדש?
 לת"ק לא, ומותר להחזיר רק ציר התחתון. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש וגוזר.
 לרבי יהודה מותר להחזיר גם ציר העליון ואין חוששים וגוזרים שמא יתקע ויתחייב משום בונה. למה"ח ולכן אין חושש וגוזר

המשך

האם מותר להחזיר רטי' (תחבושת) שנפלה לגמרי מהמכה בשבת?
 לת"ק מותר. למה"ח והרי הכינה לכך
 לרבי יהודה אסור ורק מותר לתקנה, היינו שדוחקה קצת למעלה או קצת למטה, אבל אם נפלה לגמרי אסור להחזירה. למה"ח שהרי נראה כשם תחבושת חדשה לכן אסור.

המשך

במה המחלוקת?

לאבא (רב) המחלוקת היא אם פירש ע"ג קרקע, אבל אם פירשה התחבושת ע"ג כלי לכו"ע מותר להחזירה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מיקל כיון שהאדם מכינה לכך. לרב חסדא המחלוקת אם פירשה ע"ג כלי, אבל אם נפלה על הקרקע לכו"ע אסור להחזירה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחמיר כיון שנראה כעושה רפואה בשבת.

קג, ע"א

במקום אחד כתוב שחותכים יבלת במקדש ובמקום אחר כתוב שאין חותכים לרבי אליעזר התירוץ הוא שהאיסור הוא בכלי, אבל ביד מותר ומדובר ביבלת לחה, כי ביבשה אפילו בכלי מותר. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר דוקא בכלי. לרבי יוסי התירוץ הוא שהאיסור הוא ביבלת לחה וההיתר ביבלת יבשה, ומדובר דוקא ביד, כי בכלי אסור גם ביבלת יבשה. לשיטתו מצד הגברא לכן מסביר שההבדל זה רק באדם אם זה יבלת לחה או יבשה ומחמיר גם בכלי כיון שחושש וגוזר מצד האדם.

המשך

מה הדין של מרכיב בהמה בשבת?

לת"ק חייב. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל נושא משא מתחייב. לרבי נתן פטור, כיון שהחי נושא את עצמו. למ"ה

המשך

האם אומרים בני חבורה זריזין הם?

לרב ספרא כן, לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שכל מקום שיש קיבוץ של אנשים זה גורם לזריזות מצ"ע, היינו בגלל השכינה ששורה ביניהם וכו'. לאביי לא, שרק כהנים זריזים הם ולא בני חבורה, לשיטתו מצד הגברא לכן סובר שזה משהו מיוחד רק בכהנים שהם קדושים וזריזים.

קג, ע"ב

מה הדין כאשר לובש הכהן בעבודה בגד נוסף על הבגדים כמו צלצול קטן על אצבעו? לר' יהודה זה נחשב ליתור בגדים ופוסל את העבודה. לשיטתו מצד החפצא ולכן תמיד זה נחשב ליתור בגדים. לרבי יוחנן כיון שזה לא במקום בגדים א"ז נחשב ליתור בגדים כלל. לשיטתו מצד הגברא וכיון שזה לא במקום בגדים ואין נוהגים ללבוש אי"ז חציצה. לרבא אם לובשו במקום שלובשים בגדים אפילו נימא אחת חוצצת, אבל אם זה במקום שלא לובשים בגדים רק אם זה בגד חשוב, 3 על 3 אצבעות נחשב ליתור בגדים. י"א שזה נאמר לענין חציצה ורבי יוחנן ורבא אמרו אותו דבר וכן ר' יהודה, ורק שהחמירו בצלצול קטן כיון שהוא חשוב וחוצץ גם בפחות מ-3 על 3.

קד, ע"ב

שרץ שנמצא במקדש

לרבי יוחנן בן ברוקא כהן מוציאה בחגורתו כדי שלא ישהה את הטומאה בפנים. שסובר שהכמות עדיף

לרבי יהודה מוציאה בצבת של עץ, שלא לרבות את הטומאה. שסובר שהאיכות עדיף למה"ח ועצ"ע

המשך

באיזה מקומות חייבים להוציא את השרץ בשבת?
 לרבי שמעון בן גנס רק מההיכל ומהאולם ובין האולם למזבח, לשיטתו שסובר המכניס שרץ למקדש פטור. למה"ח
 לרבי עקיבא כל מקום שחייבים עליו כרת ועל שגגתו חטאת משם מוציאים אותו, היינו כל שטח העזרה, כיון שסובר המכניס שרץ למקדש חייב. למ"ה

המשך

את מי עדיף להכניס לביהמ"ק לעשות שיפוצים?
 לרב עדיף שיכנס טמא, כיון שהותר בעבודת ציבור בזמן שכולם טמאים. לשיטתו מצד הגברא.
 לרבי אלעזר בעל מום עדיף שהרי הותר באכילת קדשים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על אכילת הקדשים מצ"ע.

המשך

מי שהחשיך חוץ לתחום
 לת"ק אפילו אמה אחת לא יכנס, לשיטתו שהאיכות קובעת, ולכן האיסור שיכנס עובר בעבירה חמורה ולכן אסרו. לשיטתו מצד החפצא.
 לרבי שמעון אפילו 15 אמה יכנס כיון שאין מדייקים במידת התחום, לשיטתו שעדיף להכנס, שאז עובר איסור רק רגע אחד, משא"כ אם ישאר מחוץ לתחום הרי זה איסור הנמשך בכל רגע ורגע שנמצא מחוץ למקום שביתתו ואינו יכול לקיים עונג שבת וריבוי כמות לדעתו מכריע את האיכות. לשיטתו מצד הגברא ועצ"ע.

המשך

נימת כינור שנפסקה
 לת"ק קושרה, שעדיף באיכות לעשות איסור פעם אחת, שזה יחזיק מעמד להרבה זמן, מאשר שיעשה עניבה שזה יכול להתקלקל ויצטרך עוה"פ לקשור. לשיטתו מצד החפצא ולכן מעדיף שיעשה פעם א' ולא הרבה פעולות של איסור אפי' מדרבנן.
 לרבי שמעון עונבה, ואפילו שיצטרך לעשות כמ"פ אבל עדיף מאשר קשירה שיכול לבוא לידי חיוב חטאת, לשיטתו שכמות עדיפה מאיכות. לשיטתו מצד הגברא ולכן מיקל, ועדיף לעשות דבר שהוא רק איסור מדרבנן. ועצ"ע.

מסכת פסחים

ב, ע"א

איך בודקים את החמץ במרתף?
 לב"ש שתי שורות על פני כל המרתף. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון הרי החמץ יכול להיות על פני כל המרתף.
 לב"ה רק שתי שורות החיצוניות שהן העליונות. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות שרק העליונות שבהם רגיל להשתמש יש חשש לחמץ, אבל לא בכל המרתף.

ב, ע"ב

מאימתי ארבעה עשר אסור בעשיית מלאכה?
 לרבי אליעזר בן יעקב משעת האור (עמוד השחר). לשיטתו מצד הגברא ולגבי האדם עמוד השחר נחשב כבר כמו יום.
 לרבי יהודה מהנץ החמה. למה"ח ולכן רק כשממש מתחיל להאיר בפועל נחשב יום.

המשך

בתענית ציבור עד מתי מותר לאכול ולשתות בלילה?
 לרבי אליעזר בן יעקב עד עמוד השחר. לשיטתו מצד החפצא וזה זמן מצ"ע שקשור ליום, אפי' שלאדם לא ניכר עדיין שלא מתחיל להאיר.
 לרבי שמעון עד קרות הגבר. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שהאדם ישמע סימן יום מהתרנגול.

ג, ע"א

מה הדין באשה שמפלת נפל אור ליום 81 מהלידה הקודמת?
 לב"ש פטורה מקרבן נוסף, כיון שזה נחשב עדיין בתוך מלאת שלה ללידה הקודמת.
 ב"ה מחייבים.

ד, ע"ב

מתי מתחיל זמן איסור חמץ?
 לרבי מאיר מותר לאכול חמץ כל השעה החמישית ושורפים בתחילת שש למ"ה לכן מיקל לטובת האדם.
 לרבי יהודה אוכלים כל ארבע ותולים כל חמש ושורפים בתחילת שש. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחמיר בחמץ ונזהר מגאוה בכלשהו ואוסר גם בחמש.
 לרבן גמליאל חולין נאכלים כל ארבע ותרומה כל חמש ושורפים בתחילת שש.

ו, ע"א

כמה זמן לפני החג דורשים בהלכות החג?
 לת"ק שלושים יום. לשיטתו מצד הגברא ובד"כ אדם מתכוון לדבר שלושים יום, שזה כולל הכנה רוחנית וכו'.
 לרבן גמליאל שתי שבתות. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק זמן שקרוב מאוד שזה מספיק לצרכי החג בפשטות.

ז, ע"א

מה מברכים על ביעור חמץ?
 לרב פפי מברכים לבער חמץ, כיון שסובר שאאפ"ל על ביעור שמשמע שכבר ביער, והרי עדיין לא ביער. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב בנוסח הברכה רק ביחס לאדם.
 לרב פפא מברכים על ביעור חמץ, כיון שסובר שזה לשון שמתבטא גם על העתיד למה"ח שמחשיב נוסח הברכה על הענין ולא ביחד לאדם דוקא.

ח, ע"א

מדוע א"א לבדוק חמץ עם אבוקה?
 לרב אבא בר יצחק כיון שאינו יכול להכניסו לחורים ולסדקים. לשיטתו מצד הגברא.
 לרב זביר כיון שהאור שלו קופץ לאחוריו ולא לפניו וקשה לבדוק כך. לשיטתו מצד החפצא.
 לרב פפא כיון שמפחד שלא ישרוף את הבית לכן אינו בודק יפה. לשיטתו מצד הגברא.
 לרבינא כיון שהאור איננו נמשך כמו בנר אלא קופץ תמיד. לשיטתו מצד החפצא שהחסרון באור מצ"ע.

ח, ע"ב

לגבי ב"ש שאומרים שתי שורות ע"פ כל המרתף
 לרבי יהודה הכוונה שתי שורות מהארץ עד הקורה. לשיטתו מצד הגברא וזה מסתדר יותר עם שימוש האדם.
 לרבי יוחנן הכוונה לשורה אחת שתי ושורה אחת ערב. לשיטתו מצד החפצא וזה יותר מסתדר להקיף את כל המרתף מצ"ע.

המשך

לגבי ב"ה שאומרים שתי שורות החיצוניות שהן העליונות – מה הכוונה?
 לרב הכוונה לעליונה ושלמטה ממנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל מצד שימוש האדם שזה נראה יותר בעליונה ותחתית.
 לשמואל הכוונה העליונה ושלפנים ממנה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל בעיקר על המלה עליונות ולא על שימוש האדם כ"כ.

י, ע"א

שני שבילים א' טמא וא' טהור והלך באחד מהם ועשה טהרות ובא חברו והלך בשני ועשה טהרות
 לרבי יהודה אם נשאלו זה בפ"ע וזה בפ"ע כל א' טהור. ואם נשאלו ביחד שניהם טמאים. כיון שסובר שאפילו שבא לשאול על חברו נחשבים בזה אחר זה. למ"ה והרי בפועל בא לבד.
 לרבי יוסי בין כך ובין כך שניהם טמאים, כיון שסובר שכשבא לשאול על חברו נחשב כאילו שניהם באו בבת אחת. למה"ח

המשך

הנכנס לבקעה בימות הגשמים וטומאה בשדה פלונית ואמר הלכתי למקום הזה אבל איני יודע אם נכנסתי לאותו שדה או לא.
 לרבי אליעזר טהור למה"ח והרי אין פה חזקת טומאה מצ"ע.
 לחכמים טמא. למ"ה והרי יש לו ספק

המשך

דבר שהי' בחזקת טומאה וחיפש ולא מצא
לרבי מאיר הכל טמא עד שימצא איפה הטומאה. למ"ה וכיון שידע שיש פה טומאה נחשב
הכל טמא
לחכמים בודק עד שמגיע לסלע או לאדמה בתולה ואז טהור, כיון שעשה מצידו את הכל כדי
למצוא. ולא מתחשבים בזה שידע שיש פה טומאה, שהרי כרגע היא לא נמצאת.

המשך

שדה שנאבד בה קבר ולאחר זמן מצאו קבר
לרבי שאר השדה טהורה כיון שאומרים שאותו קבר שנאבד זה הקבר שנמצא. למ"ה כיון
שנמצא דבר שאפשר לתלות בו אי"צ לחפש עוד.
לרשב"ג צריך עדיין לבדוק את כל השדה. למ"ה ויש עליו חובה לחפש כל מה שיכול.

המשך

הניח 9 פתיתים ומצא 10
לרבי אומרים שה-9 שמצא זה 9 הקודמים ולא צריך לבדוק עוה"פ את הכל. לשיטתו מצד
החפצא כיון שיש בכלל מאתיים מנה, ודאי שזה אותם פתיתים.
חכמים אומרים שכל ה-10 הם בכלל אחרים ולכן צריך לבדוק עוה"פ. לשיטתו מצד הגברא כיון
שיש שינוי מהמספר הקודם צריך לחשוש ולהחמיר.

י, ע"ב

הניח בזוית זו כלי בית טמאים ומצאם בזוית אחרת
לת"ק חוששים לאדם טמא שנכנס והזיזם ממקום למקום ולכן כל הבית טמא. לשיטתו מצד
הגברא וכאשר רואה שינוי סומכים על האדם שלא שכח היכן הניחם וכנראה אדם טמא הזיזם.
לרשב"ג הבית טהור, שכנראה שכח שהניחו בצד השני ואין חוששים לאדם טמא שבא. למ"ה ח
וכיון שזה אותם כלים אין לחשוש וכנראה שכח היכן הניחם.

י, ע"ב

מתי זמן בדיקת חמץ?
לרבי יהודה בודקים כליל י"ד וגם בי"ד בבוקר וגם בשעת הביעור, אבל לא לאחר מכן. לשיטתו
מצד החפצא שלאחר זמן הביעור יש חשש תקלה שיבוא לאכול מזה.
לחכמים אפשר לבדוק גם לאחר זמן הביעור עד שתחשך. לשיטתו מצד הגברא כיון שהולך
בכוונה לבער לא חוששים שיבוא לאכול מזה.

יא, ע"א

בט"ז ניסן האם אפשר להתעסק בשוק במכירת קמח וקלי לפני הקרבת העומר?
לרבי מאיר לא. למ"ה ולכן חושש שיבוא לאכול מזה.
לרבי יהודה כן, שאין חשש שמא יאכל מזה. לשיטתו מצד החפצא.

המשך

בכור שאחזו דם

לרבי יהודה אפילו שהוא מת אין מקיזין לו דם, שאם תתיר לו במקום שאין עושה מום יבוא
לעשות במקום שעושה מום. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש ממקום של בלי מום למקום

של מום.
לחכמים מותר להקיז ובלבד שלא יטיל בו מום, מכיון שאם לא תתיר לו יבוא לעשות איסור
באופן שיעשה בו מום.

המשך
מה דין בשני עדים שאחד אומר שהמקרה קרה בשלוש שעות ואחד אומר בחמש?
לרבי מאיר עדותם בטלה, שאין אדם טועה כלל. למ"ה וקשה להשוות ביניהם וסומך על בינת
האדם שלא יטעה כ"כ.
לרבי יהודה עדותם קיימת, כיון שאדם טועה חצי שעה. למ"ה ח והרי מעידים על אותו מקרה

יג, ע"א
המפקיד פירות אצל חברו וחסרו והולכים להרקיב בכדי חסרונן
לת"ק לא יגע בהם. למ"ה והרי לא קיבל רשות למוכרם
לרשב"ג מוכרם בבי"ד מפני השבת אבדה לבעלים. למ"ה ח ולכן דואגים לפירות מצ"ע אפילו
ללא רשות

יד, ע"א
האם אוכל מטמא אוכל?
לאביי בחולין לא, בתרומה ובקדשים כן. למ"ה לכן מחמיר גם בתרומה שעוברת הטומאה
אפילו שלא נגעה הטומאה באוכל השני
לרב אדא בר רבא בשם רבה לא בחולין ולא בתרומה אבל בקדשים כן.
לרבינא בכל הדברים אין אוכל מטמא אוכל, אין אוכל עושה כיוצא בו. למ"ה ח שהרי הטומאה
לא נגעה באוכל השני ולמה שיטמא

יד, ע"ב
האם מותר לעשות משלישי לטומאה שני לטומאה?
י"א שלא. למ"ה ח והרי מוסיף בטומאה
י"א שכן. למ"ה ח והרי לגביו שניהם טמאים ואין כ"כ הבדל
המשך
האם טומאת משקין לטמא אחרים זה מדרבנן?
לת"ק לא, אלא זה טומאה דאורייתא. למ"ה ח
י"א שזה דרבנן. למ"ה

טו, ע"א
חבית של תרומה שנולד לה ספק טומאה
לרבי אליעזר עדיין צריך לשמרה במקום המוצנע ואם הייתה מגולה יכסנה, לשיטתו מצד
החפצא ואפילו שלאדם יש ספק ובשבילו נחשבת כמו טמאה, אבל החפץ מצ"ע יכול להיות
שהוא טהור, לכן צריך להזהר בקדושתו וטהרתו.
לרבי יהושע שוב אין צריך לשמרה ויכול להניחה גם במקום הפקר וגם אם הייתה מכוסה יכול
לגלותה שיכולים לגעת בה כולם, לשיטתו מצד הגברא כיון שלאדם היא ספק ובשבילו היא כמו
טמאה לכן א"צ לשמרה יותר.

המשך
חבית של תרומה שנשברה בגת העליונה, ובתחתונה חולין טמאים ואין יכול להציל ממנה

רביעית בטהרה
 לרבי אליעזר אפילו שהיא תהי' טמאה כשהיא תרד למטה, אבל לא יטמאנה ביד, לשיטתו מצד
 החפצא שאם יכולה להיות בטהרה עוד כמה שניות אל יטמאנה ביד לפני זה.
 לרבי יהושע מכיון שהרי יורדת למטה ותהי' טמאה לגבי האדם כבר מתחילה נחשבת כמו
 שנטמאה לכן מותר גם לטמאה ביד.

טו, ע"ב

הפיגול והנותר והטמא
 לב"ש אין נשרפין כאחת, לשיטתם מצד החפצא ואפילו שצריך לשרפם ומצד האדם נחשבים
 שאינם ראויים וכמו טמאים, בכל זאת גם בדרך לשריפה אסור לטמאם.
 לב"ה נשרפים כאחת, לשיטתו מצד הגברא וכיון שלגבי האדם נחשבים ויש להם טומאה דרבנן
 לפיגול ולנותר שוב אין צריך לשמרם בטהרה ויוכל לשרפם ביחד.

טז, ע"א

מה הדין בספק משקין לטמא אחרים?
 לרבי מאיר טהור. למ"ה והרי כל טומאת משקין זה מדרבנן
 לרבי יהודה טמא. למ"ח ומחמירים עליהם כטומאה דאורייתא
 לרבי יוסי ורבי שמעון לאוכלים טמאים ולכלים טהורים.

טז, ע"א

מה הכוונה שטיהרו את המשקים?
 לרב הכוונה דכן ממש שטיהרו לגמרי כיון שכל טומאת משקין זה דרבנן ובביהמ"ק לא גזרו.
 לשיטתו מצד הגברא לכן סובר שכל טומאת משקים זה מדרבנן.
 לשמואל הכוונה דכן רק מלטמא טומאת אחרים. אבל טומאת עצמם יש להם, כיון שטומאת
 משקים זה דאורייתא וא"א לטהר בביהמ"ק ורק לטמא אחרים, שזה מדרבנן, הקלו בביהמ"ק.
 לשיטתו מצד החפצא לכן סובר שזה מדאורייתא טומאת עצמן

יז, ע"א

האם השתבשו הכהנים?
 לרב כן, ששאלם על רביעי בקודש ואמרו שטהור וטעו שהרי הוא טמא. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן מדבר הנביא ע"ז שרוצה לתקן את האנשים.
 לשמואל לא טעו כיון ששאלם על חמישי בקודש ואמרו שטהור, וזה נכון. לשיטתו מצד החפצא
 ומתעסק רק עם הטהרות בפ"ע ולא בתיקון האנשים.

המשך

מדוע בשרץ טעו ובטומאת מת לא טעו?
 לרב נחמן ההסבר הוא כיון שבקיאים הם בטומאת מת ולא בטומאת שרץ. לשיטתו מצד החפצא
 ולכן מחלק בין מת לשרץ.
 לרבינא ההסבר הוא שבקיאים בשלישי לטומאה ולא ברביעי לטומאה. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן מחלק רק בין שלישי לרביעי.

המשך

האם טיהרו גם יין ושמן בביהמ"ק?

לרב לא, ורק דם ומים טיהרו והלשון הוא משקה בית מטבחיא שטיהרו. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא דם ומים שבהם האדם מתעסק.
ללוי כן טיהרו גם יין ושמן והלשון הוא שטיהרו משקה בית מדבחיא. לשיטתו מצד החפצא לכן גם יין ושמן אפילו שאין מתעסק בהם האדם כ"כ טהורים.

המשך

מה הדין בדם ומים שנטמאו בכלים?
לת"ק טהורים. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שבכל מקרה הדם והמים טהורים.
לרבי שמעון טמאים, ורק בקרקע טהורים. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שרק אם האדם נוגע בהם טהורים, כיון שע"ז הי' התקנה, משא"כ בכלים.

יז, ע"ב

מה הדין של פרה ששתתה מי חטאת?
לת"ק בשרה טמא. לשיטתו מצד הגברא כמו שגזרו על האדם כך גזרו אם זה נבלע בבהמה.
לרבי יהודה בטלו במעי' כי זה משקה סרוח. לשיטתו מצד החפצא ולכן כיון שזה מעורב במעי' מתבטל.

יט, ע"א

האם צירוף בכלי זה מדאורייתא?
לרבי יוחנן לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין הכלי שהוא רק לשימוש האדם יכול לחבר את האוכל מצ"ע.
לרב חנין כן. לשיטתו מצד הגברא ואפילו שהכלי זה לשימוש האדם בכ"ז עושה שהכל יהי' כאחד.

יט, ע"ב

על מה לא גזרו בירושלים?
לרבי אלעזר לא גזרו על ספק הרוקין. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על רוק האדם.
לרבי יוסי בן חנינא לא גזרו על ספק כלים. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על כלים מצ"ע.

כ, ע"א

מדוע אם נמצאת מחט טמאה בפרש של הבהמה הכל טהור, והרי הפרש עצמו יכול לטמא את הברש?
לרב אדא בר רבא ההסבר כי מדובר פה בפרש עבה ומוצק שאין נידון כמשקה. לשיטתו מצד החפצא לכן מדובר שחסר בדין משקה מצ"ע.
לרב אשי אפילו בפרש רכה, אבל כיון שזה מסריח אינו מטמא. לשיטתו מצד הגברא כיון שזה מסריח ואין ראוי לאדם אין מטמא.

כ, ע"ב

האם מותר לשרוף תרומה תלוי' אם טמאה?
לרבי שמעון בדעת רבי יהושע כן, לשיטתו מצד הגברא, והרי בשביל האדם גם בספק נחשב כמו טמא, שהרי אינו יכול להשתמש בזה ולכן יכול לשרפם ביחד.
לרבי יוסי בדעת רבי יהושע לא, לשיטתו מצד החפצא ולכן יכול להיות שהתרומה שהיא תלוי' בעצם היא טהורה ולכן אסור לטמא אותה.

המשך

מה הדין בחבית יין תרומה שנטמאה?
 לב"ש שופך את הכל מיד כיון שחוששים לתקלה, שלא ישתמש בזה בטעות. לשיטתו מצד
 החפצא ובמבט ראשון חוששים לתקלה.
 לב"ה יכול להמתין ולזלף את היין קצת קצת ואין חוששים לתקלה. לשיטתו מצד הגברא
 ובהתבוננות שהאדם יזהר לכן אין חוששים לתקלה.
 לרבי ישמעאל בן רבי יוסי הוא מכריע שבשדה תשפך מיד ובבית יכול לחכות ויעשה זילוף.
 וי"א שאם זה יין חדש יישפך מיד, ואם זה יין ישן יעשה זילוף.

כא, ע"ב

איך מבערים חמץ?

לרבי יהודה צריך לשרוף את זה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לבערו לגמרי מצד העצם.
 לחכמים אפשר רק לפורר וזורה לרוח ומטיל לים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שמפורר
 וזורה לרוח, שמאבד את תואר הדבר.

המשך

האם מותר למכור חמץ לגוי בע"פ?

לב"ה כן. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות ובפועל מכיון שעדיין נמצאים לפני הפסח אין בזה
 בעי'.
 לב"ש לא, א"כ יודע שיכלה קודם הפסח. לשיטתו מצד החפצא ובכח לכן צריך להזהר ולדאוג
 שיגמר לפני פסח.
 לרבי יהודה בן בתירא כותח וכל מיני כותח אסור למכור שלושים יום קודם הפסח. לשיטתו מצד
 הגברא ולכן רק דבר שקשה מאוד לגמור לפני פסח אז אסור למכרו.

כא, ע"ב

מה הכוונה בפסוק "לגר אשר בשעריך תתננה או מכור לנכרי"?

לרב הכוונה שאחד גר ואחד נכרי יכול לתת להם בין במכירה ובין בנתינה, ולא מדייק כ"כ.
 לשיטתו מצד הגברא שזה תלוי ברצון האדם.
 לרבי יהודה צריך לתת רק לגר בנתינה ולנכרי במכירה כי דברים ככתבם. לשיטתו מצד החפצא
 ולכן אי"ז תלוי בו כלל אלא צריך לתת מתנה לגר או מכירה לנכרי.

המשך

כל מקום שנאמר בתורה לא יאכל

לרבי אבהו הכוונה גם לאיסור אכילה וגם לאיסור הנאה עד שיפרט לך הכתוב כדרך שפירט
 בנבלה שמותר בהנאה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אסור גם בהנאה מצד עצם הדבר.
 לחזקי' משמע רק איסור אכילה ולא איסור הנאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר רק על איסור
 אכילת האדם ולא על הנאה מצ"ע.

כב, ע"א

מה הדין בחולין שנשחטו בעזרה?

לחזקי' זה איסור מדאורייתא. לשיטתו מצד החפצא.
 לר' אבהו זה איסור דרבנן. לשיטתו מצד הגברא, שזה רק איסור על האדם.

המשך

מה הדין של האוכל מגיד הנשה של בהמה טמאה?
 לרבי יהודה חייב שתיים, אחד משום איסור בהמה טמאה, ואחד משום איסור גיד הנשה, לשיטתו שסובר שלגיד יש טעם של בשר ולכן חייב עליו. לשיטתו מצד החפצא ולכן חייב שתיים גם על הגיד מצ"ע.
 לרבי שמעון פטור כיון שסובר שאין לגידים טעם של בשר וזה כמו עץ בעלמא ופטור עליו, ורק בבהמה טהורה גזרת הכתוב שחייב. לשיטתו מצד הגברא לכן פטור על הגיד מצ"ע שאינו ראוי כ"כ לאדם.

כג, ע"א

לגבי חלב שכתוב יעשה לכל מלאכה – מה החידוש?
 לרבי יוסי הגלילי החידוש הוא שמותר גם למלאכת הדיוט ולא רק למלאכת גבוה. וא"צ לחדש לגבי טהרה. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מדבר לגבי טהרה שזה קשור לאדם ורק מדבר שמותר מלאכה.
 לרבי עקיבא החידוש שגם למלאכת גבוה הוא טהור שהייתי חושב שרק למלאכת הדיוט נחשב לטהור, לשיטתו שאין צריך להתיר והפסוק בא רק להודיע שטהור. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על טהרה שקשורה לאדם.

כ"ד ע"א

האם לוקים על לאו שבכללות?
 לת"ק כן לוקים למ"ה ולכן א"צ שיהי' לאו מיוחד על כל א'
 לרבי אליעזר לא לוקים. למ"ה ח ולכן צריך שיהי' מיוחד הלאו כלאו דחסימה

כה, ע"ב

הנאה הבאה לו לאדם בע"כ, ומדובר שאפשר ללכת בדרך אחרת ולא ליהנות מזה, אלא שאינו מתכוון וזה לפי רבי שמעון שאומר שדבר שאינו מתכוון מותר לאביי מותרת. למ"ה ומכיון שאין האדם מתכוון מותר לרבא אסורה, מכיון שאפשר בדרך אחרת. למ"ה ח ואפילו שאין מתכוון אסור י"א שמדובר שאין אפשרות שלא ליהנות אבל מדובר שהוא מתכוון ליהנות ולפי ר' יהודה שלא הולכים אחר כוונה
 לאביי מותר כר' יהודה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שאין לו אפשרות אחרת כאילו זה מותר בשבילו.
 לרבא אסור שסובר שבזה גם ר' יהודה לא יקל אם מתכוון. לשיטתו מצד החפצא כיון שזה עדיין נשאר אסור מצ"ע לכן אסור אם התכוון.

כ"ו ע"א

האם בגדי כה"ג ביוהכ"פ [שדומים לבגדי כהן הדיוט] כשרים לכהן הדיוט במשך השנה לחכמים לא שכתוב "והניחם שם" מלמד שטעונים גניזה. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה הוקדש לעבודת יוה"כ וא"א לשנות את זה למשהו אחר.
 לר' דוסא כן ומה שכתוב "והניחם שם" הכוונה שלא ישתמש בזה הכה"ג ביוהכ"פ אחר. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק הוא אינו יכול ללבוש כיון שצריך להתחדש כל שנה עם בגדים חדשים גם אופן תשובה חדש ע"ד פרהרין לדרגת תשובה חדשה שבאין ערוך.

המשך

האם שני כתובים הבאים כאחד מלמדים לר' יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מלמד על עוד דברים שאין זה דוקא במקומות האלו. וי"א שלא. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדגיש שרק במקומות אלו. ועצ"ע

כ"ו ע"ב

תנור שהסיקו בעצי ערלה ואפה בו את הפת לרבי הפת אסורה. לשיטתו מצד החפצא שהנאת עצי ערלה נכנסת בתוך הפת ואוסרתה מצ"ע. לחכמים הפת מותרת. לשיטתו מצד הגברא שזה איסור רק על האדם ואין זה חודר בפת מצ"ע.

המשך

שאור של חולין ושל תרומה שנפלו לתוך עיסה ואין בזה כדי להחמיץ ואין בזה כדי להחמיץ ונצטרפו וחמצו לרבי אליעזר מסתכלים מה ה' האחרון ואם אחרון ה' חולין וסילק את התרומה שלפניה מותר ואם הפוך אסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן האחרון קובע כיון שהוא נותן הכי הרבה טעם באוכל. לחכמים לא משנה מי נפל אחרון לעולם אינו אוסר עד שיהי' בו כדי להחמיץ לבד. לשיטתו מצד הגברא ולכן אוסר מי שמחמיץ.

כו, ע"א

אם הסיק את התנור בעצי אשרה ואפה בו את הפת ונתערבה באחרות ואחרות באחרות לת"ק כולם אסורים בהנאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים שנהנה בפועל מעצי אשרה וכולם אסורים. לרבי אליעזר יוליך הנאה לים המלח (היינו שווי של העצים יזרוק לים המלח). לשיטתו מצד החפצא ולכן יכול כמו לחלל את האיסור ובוה מתבטא שהאדם לא נהנה מהאיסור עצמו.

המשך

אם הסיק תנור חדש בעצי אשרה לר"א יותץ כיון שסובר זה וזה גורם אסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן כיון שיש פה גם דבר איסור שגורמו לכן נאסר. לחכמים יוצן כיון שסוברים זה וזה גורם מותר. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהאיסור מצ"ע אינו יכול לבד לעשות את זה לכן מותר.

המשך

אם בישל את הפת ע"ג גחלים מעצי אשרה דברי הכל הפת מותרת לרב יהודה אמר שמואל מדובר רק בגחלים עוממות (כבויות) אבל בגחלים לוחשות (בוערות) אסורים. לשיטתו מצד החפצא לכן הגחלים נחשבים כחלק מהאשרה אפילו שהם כבר שרופים ואוסרים. לרבי חייא בר אשי אמר רבי יוחנן אפילו גחלים לוחשות גם מותרים. לשיטתו מצד הגברא וכיון שרובם נשרפו כבר ודאי שאין לזה שום חשיבות ולכן מותרים.

כח, ע"א

מה הכוונה בדברי רבי יוסי שוחק וזורה לרוח ומטיל לים?

לרבה הכוונה בע"ז שהולך לים המלח לא צריך לשחוק אבל חמץ שהולך לשאר נהרות צריך שיפוררו ולא מספיק שזורקו לנהר. לשיטתו מצד החפצא ולכן בחמץ צריך לפוררו ולבטלו ממש.

לרב יוסף הפוך בע"ז שזה לא נמס צריך לשחקו, וחמץ שנמס מעצמו לא צריך לפוררו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שזורקו לנהר ויתפורר לבד. ועצ"ע.

המשך

חמץ של ישראל שעבר עליו הפסח לרבי יהודה עובר עליו בלאו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אסור מצ"ע. לרבי שמעון אינו עובר עליו בלא כלום. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שעבר הפסח אין בזה איסור. ולהעיר מהחקירה הידועה באחש"פ תשל"ו אם איסורים דרבנן ואיסורים שתלויים בזמן הם איסורי גברא או איסורי חפצא. לרבי יוסי הגלילי אפילו בתוך הפסח חמץ מותר בהנאה.

כט, ע"א

האוכל חמץ של הקדש בחג הפסח לת"ק מעל. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לשלם אפילו שחייב כרת. לרבי נחוני' בן הקנה לא מעל כיון שחייב כרת על אכילת חמץ פטור מתשלומין כמו במיתת בי"ד, שקים ל' ברובה מיני'. לשיטתו מצד הגברא וכיון שחייב כרת ודאי שפטור. לרב יוסף המחלוקת היא האם פודים את הקדשים להאכילן לכלבים מי שאומר מעל שסובר שפודים את הקדשים להאכילן לכלבים ומכיון שהי' ראוי לפדותו ולהינות ע"י האכלתו לכלבים לכן צריך לשלם את שוויו. לשיטתו מצד החפצא והרי פודהו ממש ולא משנה למה משתמש בו. ומי שאומר לא מעל סובר שאסור לפדות את הקדשים לאכול לכלבים ולכן אינו שווה כלום. לשיטתו מצד הגברא ואין מתאים שיוציא קדשים בשביל כלבים שזה זלזול גדול. לרב אחא חולקים האם דבר הגורם לממון נחשב כממון. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שזה רק גורם לממון. לרב אחא בר יעקב חולקים שמי שסובר שלא מעל סובר כר' יהודה שאוסר לאחר הפסח בהנאה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אסור לגמרי גם אחרי הפסח. ומי שאומר מעל סובר כר"ש שראוי לאחר הפסח. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"ז אסור מצ"ע וראוי לאחר פסח.

לרב אשי חולקים. למ"ה ולכן מי שאוסר בהנאה אוסר רק בפסח מי שאומר שלא מעל סובר כרבנן שאסור בהנאה בפסח ומי שאומר מעל סובר כר' יוסי הגלילי שמותר בהנאה בפסח עצמו

כ"ט ע"ב

מה הדין בחמץ שנתערב בזמנו בדבר שהוא לא מינו לרב אסור למ"ה ומכיון שזה זמנו לכן אסור לשמואל מותר למה"ח ומכיון שזה לא מינו לכן מותר

המשך

מה הדין בחמץ שנתערב שלא בזמנו בדבר שהוא מינו לרב אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן האיסור ממשיך מצד האדם. לשמואל מותר. לשיטתו מצד החפצא והרי מצ"ע אין בזה איסור.

לר' יוחנן חמץ בזמנו בין במינו בין שלא במינו אסור בנותן טעם ושלא בזמנו בין במינו בין שלא במינו מותר
 ל' ע"א

מה הדין בקדירות של חמץ בפסח
 לרב ישברו כיון שסובר כר' יהודה שאסור בהנאה גם לאחרי הפסח למ"ה וזה כמו קנס על
 האדם שלא ביער את חמיצו בפסח
 לשמואל לא ישברו כיון שסובר כר' שמעון שאחר הפסח מותר בהנאה
 ל' ע"ב

מה הדין במלוה שהקדיש את נכסי הלוה או שמכרם
 לאביי זה קדוש ומכור כיון שלמפרע הוא גובה למ"ה ומצד האדם הרי נכסים אלו משועבדים
 לו ויש לו כמו קנין בהם
 לרבא זה לא קדוש ומכור כיון שרק מכאן ולהבא הוא גובה שהרי הי' יכול לסלק למלוה בכסף
 למה"ח והרי בפועל עדיין אין לו שום קנין בנכסים
 ל"ב ע"א

מה הדין של האוכל תרומת חמץ בפסח
 לר"ע [וכן סובר ר' אליעזר בן יעקב] פטור מן התשלומין ומדמי עצים כיון שסובר שמשלם לפי
 דמים ואין דמים ושווי לחמץ בפסח למ"ה ובשביל האדם זה לא שווה כלום
 לר' יוחנן בן נורי [וכן סובר ר' אלעזר חיסמא] חייב כיון שסובר שמשלם לפי מידה ואפילו שאין
 שווי חייב לשלם למה"ח ולכן מספיק מידה

ל"ב ע"ב

מה הדין של האוכל כזית תרומה
 לת"ק משלם קרן וחומש שכתוב "ואיש כי יאכל קודש בשגגה" ואכילה בכזית למה"ח
 לאבא שאול אינו חייב אא"כ שוה פרוטה שכתוב "ונתן לכהן את הקודש" ואין נתינה פחות
 מש"פ למ"ה ולכן צריך שיהי' שווה בשביל האדם
 ל"ג ע"א

מה הדין אם הזיד במעילה
 לרבי במיתה שלומד מתרומה ולומד גם שצריך שיעור כזית כדי להתחייב. לשיטתו מצד החפצא
 שזה ממש אסור מצ"ע כתרומה.
 לחכמים רק באזרה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין זה ממש כמו תרומה ואינו חייב אלא רק
 באזרה.

ל"ד ע"א

מהו הפסול של היסח הדעת
 לר' יוחנן זה פסול מחשש טומאה למה"ח ולכן זה חשש שנטמא בגלל שנגע בזה משהו
 לר"ל זה פסול הגוף היינו אפילו אם יבוא אליהו הנביא ויאמר שלא נטמאה זה פסול מצ"ע
 למ"ה שאם האדם מסית דעתו זה עצמו הפסול
 ל"ד ע"ב

מה הדין אם נטמא הבשר או שנפסל או שיצא חוץ לקלעים
 לר"א יזרוק את הדם למה"ח ולכן אפילו שחלק מהקרבת נפסל לגבי האדם אבל הדם מצ"ע כשר
 וצריך לזרוק
 לר"י לא יזרוק למ"ה וכיון שחלק השייך לאדם נפסל שוב אין אפשרות לזרוק את הדם כיון
 שהעיקר חסר. וכן פוסק הרמב"ם בהל' פסולי המוקדשין פ"א ה"א אלא שמוסיף שאם זרק

הורצה. ומדייקים זה בדעת ר"י.

ל"ה ע"א

האם אורז נחשב מין דגן וחייבים על חימוצו כרת ויוצא בו י"ח בפסח כמצה לראב"י לא למה"ח ולכן לא מתחשב בזה שנראה שטופח כחמץ שמצ"ע אינו נחשב כמין דגן. ועיין ברמב"ם הל' בכורות פ"ו ה"ב, שפוסק כן. לריב"נ כן למ"ה ולכן כיון שלאדם נראה שזה טופח כחמץ לכן גם נחשב כמין דגן וחייב על חימוצו כרת.

ל"ה ע"ב

האם מותר להאכיל את העניים דמאי לב"ש לא למה"ח וסוברים שזה איסור מצ"ע כמו בטבל לב"ה כן למ"ה וסוברים שזה רק איסור על האדם שלא יאכל דמאי ובעניים הקלו. ועיין ברמב"ם הל' מעשר פ"י ה"א, אלא שמוסיף שצריך להודיעם שזה דמאי.

המשך

מה הדין של האוכל ביוהכ"פ לר"ש פטור מאיסור יוהכ"פ כיון שאין איסור חל על איסור למ"ה וכיון שעל האדם יש כבר איסור שוב אין אפשרות להוסיף עליו עוד איסור. ועיין ברמב"ם בהל' איסורי ביאה פ"ז ה"ח שפוסק כרבי שמעון, אבל אם יש איסור מוסיף או איסור כולל או שזה הי' בבת אחת חל האיסור הנוסף. לרבנן חייב למה"ח ולכן אפשר להוסיף עליו עוד איסור.

ל"ו ע"א

מה הדין של האוכל מצה שהיא מעשר שני בירושלים לר' יוסי הגלילי אינו יוצא שכתוב "לחם עוני" יצא מעשר שני שצריך לאכול בשמחה למה"ח והרי"ז נחשב כמצה שונה לר"ע יוצא י"ח שכתוב "מצות" שבא לרבות גם מע"ש למ"ה והרי התורה נתנה מע"ש לאדם לאכול ולכן זה נחשב כשלו לכל דבר. ועיין ברמב"ם הל' חמץ ומצה פ"ו ה"ח שמוסיף כיון שיכול לפדותו ולאכול בכל מקום, היינו שלא בגלל שיכול לאכול את המע"ש בירושלים אלא מצד שיכול לאכול בכל מקום.

המשך

האם מותר ללוש את העיסה של המצות ביין ושמן ודבש לר"ג לא ואם לש תשרף מיד כי א"א לשמרה מחימוץ למ"ה שקשה לסמוך על האדם שיצליח ליזהר בזה לחכמים כן ואפשר לשומרה מחימוץ. למה"ח שמצ"ע הרי יש אפשרות לשמרם מחימוץ עיין ברמב"ם הל' חמץ ומצה פ"ו ה"ה שעושה תיווך ומחלק בין שאר משקין מי פירות שיוצא י"ח לבין יין ושמן שהם יותר חשובים ואז זה נהי' מצה עשירה ולא יוצא י"ח.

המשך

האם מותר למרוח על הבצק של המצות יין או שמן ודבש לר"ע כן. לשיטתו מצד הגברא ומותר שיהי' טעם לאדם, ואדרבה זה תכלית הכוונה.

לחכמים לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' רק מצה בלי טעם לאדם.

ל"ו ע"ב

האם ביכורים מותרים לאונן
לת"ק לא שזה כמו מעשר. לשיטתו מצד החפצא וזה דומה למעשר שאין שייך בזה כ"כ טבל
כמו בתרומה. ועיין ברמב"ם הל' ביכורים פ"ג ה"ו שעושה תיווך שביכורים אסורים לאונן אבל
אינו מקבל מלקות כמו במעשר אלא רק מכת מרדות מדרבנן.
לר"ש כן וכן סובר ר' יוסי הגלילי שזה כמו תרומה שמותר לאונן למ"ה והרי זה דומה יותר
לתרומה מצ"ע ועצ"ע.

ל"ז ע"א

האם מותר לאפות פת עבה בפסח (וביו"ט שטורח טרחא לא צריך)?
לב"ש לא למה"ח והרי"ז נראה כחמץ וא"א לסמוך על האדם שיזהר שלא יחמיץ ועיין ברמב"ם
הלכותו יו"ט פ"ג ה"ח שפוסק כן אלא הלשון "עיסה גדולה" ולא מקשר את זה לפסח אלא
ליו"ט
לב"ה כן למ"ה ולכן סוברים שאפשר לסמוך על האדם שיזהר שלא יחמיץ
המשך
האם לחם שעשאו מעשה אילפס חייב בחלה
לר"י כן למה"ח ולכן סובר שזה דומה ללחם רגיל ולא משנה כ"כ באיזה אופן הכינו וכן פסק
ברמב"ם בהל' ביכורים פ"ו הי"ב ומוסיף שאם עושה עיסה ליבשה בחמה בזה מודה ר"י
שפטורה מחלה
לר"ל לא למ"ה ולכן סובר שנוגע לנו איך הכינו ואם עשאו באילפס פטור

לו, ע"ב

המאיסה (קמח על מים רותחים)
ב"ש פוטרים פוטרים מחלה. לשיטתם מצד החפצא מכיון שאין זה רגילות כן לעשות באפי'
פטור.
וב"ה מחייבים. לשיטתם מצד הגברא ומכיון שכך האדם רוצה לאכלו ובשבילו זה נחשב לכן
חייב בחלה.

המשך

החליטה רותחים ע"ג קמח לב"ש חייב בחלה למה"ח ובמבט כללי ולכן מעורב פה קמח ומים
ונחשב כעיסה רגילה.
לב"ה פטור למ"ה לכן מקילים על האדם ובהתבוננות כיון שזה מים רותחים נחשב כבישול
ופטור.
לרבי ישמעאל ברבי יוסי בשניהם פטור וי"א שבשניהם מחייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא
מחלק בין אלפס לתנור.
לחכמים אם עשאו באלפס פטור ואם עשאו בתנור חייב. לשיטתם מצד החפצא ולכן מחלקים
בין עיסה לתנור.

המשך

מעשה אלפס שחזר ואפאו בתנור האם חייב בחלה?
לת"ק כיון שחזר ואפאו בתנור נחשב ללחם וחייב בחלה. למ"ה ולכן לא משנה כ"כ מתי אפאו

שהעיקר שהאדם מרגיש טעם של אפי' לרבי יהודה אין לחם אלא מה שהי' אפוי בתנור בתחילה.למה"ח ולכן צריך שיהי' אפוי מתחילה, שנעשה מתחילתו בחיוב.

המשך

עיסה של מעשר שני

לרבי מאיר פטורה מן החלה. למ"ה ולכן סובר שזה לא נחשב "עריסותכם" כיון שיש עליו חיוב מיוחד לאכלו בירושלים וכו'.

לחכמים חייבת בחלה.למה"ח והרי סו"ס זה שייך לאדם זה דוקא וכממונו דמי וכן פוסק הרמב"ם בהל' ביכורים פ"ו ה"ד, ומצד שני פוסק כרבי מאיר שמע"ש זה ממון גבוה אבל בגלל שיש לזה היתר אכילה לכן חייבת בחלה.

המשך

מצות של מע"ש

לר"מ אין אדם יוצא בה י"ח בפסח כיון שמעשר ממון גבוה הוא למ"ה כנ"ל. לחכמים יוצא בה י"ח בפסח.למה"ח והרי אין בזה קדושה מצ"ע ועצ"ע מל"ו ע"א

המשך

אתרוג של מע"ש

לרבי מאיר אין יוצא י"ח ביו"ט. לשיטתו מצד הגברא כנ"ל. לחכמים יכול לצאת בו י"ח ביו"ט. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל.

לח, ע"א

הלקוח בכסף מע"ש שנטמא

לת"ק ייפדה למ"ה ולכן לא יכול להיות שיהי' הטפל שרק לקוח מכסף מעשר יהי' יותר חמור מן העיקר מהמעשר עצמו. ועיין ברמב"ם הל' מע"ש פ"ז ה"א. ומבדיל בין נטמא לאב הטומאה שאז נפדה חוץ לירושלים לבין אם נטמא בולד הטומאה, שאז נפדה רק בירושלים כיון שלא נתחלל לגמרי.

לרבי יהודה ייקבר. למה"ח וכיון שזה נתפס בקדושה שוב א"א שזה יצא ויתחלל על משהו אחר כמו במע"ש עצמו שיש לו כח לחול ולתפוס משהו אחר בקדושתו ובמקומו.

המשך

חלות תודה ורקיני נזיר שעשאן לעצמו מאיפה יודעים שלא יוצאים בהם י"ח? לרבה כיון שכתוב ושמרתם את המצות שצ"ל מצה שמשמרת לשם מצת מצוה ולא בשביל קרבן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על שמירת האדם לשם מצה דוקא שחסר בעצם עשייתם. לרב יוסף כיון שכתוב שבעת ימים מצות תאכלו שצ"ל מצה הנאכלת לשבעה ימים משא"כ פה שנאכלים רק ליום ולילה. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר מצד האדם, שבשבילו אינם ראויים לשבעה ימים.

לט, ע"ב

האם יוצאים במרור בין לח בין יבש

לר"מ כן למ"ה והרי בשביל הסמליות שהאדם אוכל את המרור מספיק אפילו שזה יבש לחכמים רק בלח אבל ביבש לא. למה"ח ולכן ודאי שעיקר המרור הוא רק כאשר הוא לח ומר

ולא כאשר הוא יבש ואין בו מרירות כ"כ

המשך

האם יוצאים במרור כמוש
לת"ק לא, לשיטתו מצד החפצא ולכן צ"ל חי בשלימות.
לר"א בן צדוק כן, לשיטתו מצד הגברא מספיק רק באופן סמלי אפילו שהוא כמוש.

מ, ע"א

האם מותר לחרוך על האש שתי שיבולים יחד
לאבוי לא שמא יצא קצת רטיבות מא' לשני ומחמיצו. לשיטתו מצד הגברא ולאדם זה נראה
כתפיחה של חמץ ולכן אסור.
לר"ב כן כיון שזה רק מי פירות ואינם מחמיצים. לשיטתו מצד החפצא ומצ"ע הרי אי"ז נחשב
להחמצה.

המשך

כד שמיבשים בתוכו קליות בתנור
אם פיו כפוי למטה שהמים נפלטים ע"י החום מותר, אבל אם הכד זקוף כדרכו
לאבוי אסור, לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.
לר"ב אפילו שזקוף כדרכו מותר כיון שזה מי פירות ומי פירות לא מחמיצים. לשיטתו מצד
החפצא, כנ"ל.

המשך

מה הדין אם לתת שעורים בפסח?
לת"ק אם נתבקעו אסורות. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמיר כיון שזה נראה לאדם כהחמיץ.
לר"ב יוסי יכול לשרות אותן בחומץ והחומץ צומתן ואינו נותן להם להחמיץ. לשיטתו מצד
החפצא ולכן אין חושש כיון שהחומץ צומתן. ואי"ז חמץ ממש

המשך

האם הכוונה יתבקעו ממש?
למר עוקבא הכוונה רק שמניחה ע"פ חבית של יין והן נבקעות מאליהן מריח היין. לשיטתו מצד
הגברא ולכן מדובר פה על ידי פעולת האדם.
לשמאל הכוונה רק אם נבקעו ממש אסורות. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיבקעו ממש
מצ"ע.

מ' ע"ב

הרוצה למלול בפסח היינו לשפוך קמח לתבשיל
י"א שנותן את הקמח ואח"כ נותן את החומץ לתבשיל ואז החומץ מונעו מלהחמיץ. לשיטתו
מצד הגברא ולכן צריך ליתן את החומץ בסוף וזה מונע מלהחמיץ.
לר"י יהודה יכול גם לתת את החומץ לתבשיל ואח"כ יתן את הקמח. לשיטתו מצד החפצא ולכן
יכול לתת את החומץ לפנ"ז כי העיקר שהחומץ נמצא שם ופועל את פעולתו.

המשך

מה הדין אם נתן קמח לתוך חרוסת או לתוך חרדל לת"ק יאכל מיד. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חושש שמא ימתין. לר"מ ישרף מיד וא"א לאכלו. לשיטתו מצד הגברא ולכן גוזר וחושש שמא ימתין קצת. לרב כהנא המחלוקת היא רק אם נפל לתוך החרדל אבל לתוך החרוסת לכו"ע ישרף מיד לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמיר וחושש וגוזר אם נפל לחרוסת. לרב הונא אין הבדל וחולקים בשניהם. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שגם בזה חולקים ויש דעה שמותר ואין חוששים.

מ"א ע"א
האם מותר לבשל את קרבן פסח בקדירה ללא מים ומתבשל בשומן של עצמו לת"ק מותר כיון שאין זה מפיג טעמו של הקרבן כמו מי פירות וכו' לשיטתו מצד הגברא כיון שאין בזה טעם שונה מותר. לרבי אסור שכתוב "אל תאכלו...ובשל מבושל" שבא לרבות שכל סוג בישול אסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן אסור כל סוג, אפילו שאין בזה טעם שונה.

מ"א ע"ב
מה הדין אם אוכל קרבן פסח כשהוא נא ומבושל לרבא לוקה 3. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ התראה לכ"א ומספיק באופן כללי, העיקר שהאזהרה חלה גם על זה. לאביי אין לוקין על לאו שבכללות. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' אזהרה בפרטיות על כאו"א.

המשך
בדעת אביי נחלקו
י"א שעכ"פ מלקות א' הוא לוקה. לשיטתו מצד החפצא והרי ממ"נ ודאי חייב מלקות עכ"פ אחד.
וי"א שאינו לוקה כלל. לשיטתו מצד הגברא וצריך שיהי' לאו מיוחד בפ"ע על האיסור.

מ"ב ע"א
עברה האשה ולשה את העיסה בחמה
למר זוטרא מותר כיון שלא קונסים אותה ע"ז שלא שמעה לחכמים. לשיטתו מצד החפצא ולכן בדיעבד מותר ואי"צ לקנסה.
לרב אשי אסור כיון שקונסים אותה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לחנכה.

המשך
מה הדין בטיפולי נשים שמשירות את שערן ע"י סולת לת"ק אין בזה איסור. לשיטתו מצד הגברא והרי אי"ז קשור לאכילה. לר"א יש בזה איסור לאו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אוסר בזה בפ"ע. בכל אופן של הנאה אפילו שאי"ז קשור לאכילה

מג, ע"א
מה הדין בשיאור שלא נתחמץ כל צרכו?
לרבי מאיר נקרא שיאור אם הכסיפו פניו, שזה תחילת חימוצו, אבל אם נהי' כקרני חגבים

נחשב חמץ גמור. לשיטתו מצד הגברא וקשור לגילויים שצריך שהיש יתבטל לאין ולכן מחמיר בחימוץ.

לרבי יהודה שיאור זה רק אם התחיל כבר להיסדק סדקים דקים כקרני חגבים א' לכאן וא' לכאן, אבל אם רק הכסיפו פניו נחשב עדיין כמצה. לשיטתו מצד החפצא וקשור ליש האמיתי שמתגלה ביש הנברא ולכן אין שולל כ"כ חמץ. ועצ"ע משיטתם בתחילת המסכת ששם מחמיר רבי יהודה בזמן איסור חמץ.

המשך

האם חייב על תערובת חמץ?

לרבי אליעזר עובר בלאו. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל יש פה חמץ ולכן עובר בלאו. לחכמים אינו עובר מן התורה. לשיטתו מצד הגברא והרי זה בטל. ואין בזה לאדם טעם חמץ.

מד, ע"ב

נזיר ששרה פיתו ביין ויש בו כדי לצרף כזית

לרבי עקיבא חייב, כיון שטעם כעיקר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב את הטעם. לרבנן פטור, שאין טעם כעיקר. לשיטתו מצד החפצא וכיון שחסר פה את העיקר פטור.

מה, ע"א

האם כשיש כזית שמדביק את העריבה במקום שעשוי לחזק, חייב לבערו?

י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא והרי יש פה חמץ לכן צריך לבערו.

לרבי שמעון בן אלעזר לא צריך. לשיטתו מצד הגברא והר"ז רק לצורך חיזוק הכלי ונחשב כמבוער ולכן אי"צ.

מו, ע"א

כיצד מפרישים חלה בתרומה ביו"ט כשנטמאה העיסה ואין החלה ראוי' לאכילת כהן והרי אינו יכול לאפותה שאין זה אוכל נפש? לרבי אליעזר יפריש חלה רק לאחר האפי' ואז יכול לאפות את כולם שלא יחמיצו, מכיון שאומרים שהואיל ויכול להשאל ואז זה נחשב ממונו ולכן מוזהר עליו. לשיטתו מצד החפצא וכיון שבפועל יכול להישאל לכן צריך להזהר שלא יחמיץ. לכן בתירא יטיל בצונן.

לרבי יהושע אין זה חמץ שמוזהר עליו כיון שאינו שלו ולכן יכול להפריש ואם יחמיץ יחמיץ, ולא אומרים הואיל ויכול להשאל ולבטל את קדושת החלה הר"ז כמו שלו אלא אין זה שייך אליו ואינו מוזהר עליו אם מחמיץ. לשיטתו מצד הגברא, והרי כרגע אי"ז שלו.

המשך

האופה מיו"ט לחול

לרב חסדא לוקה, כיון שלא אומרים הואיל ויבואו אורחים זה ראוי לו. לשיטתו מצד הגברא והרי כרגע עדיין לא הגיעו אורחים.

לרבא אומר אינו לוקה כיון שאומרים הואיל ואם יבואו אורחים נחשב אוכל נפש לכן זה ראוי ואינו לוקה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אומרים "הואיל" כיון שיש אפשרות שזה יהי' ראוי לאורחים.

מז, ע"א

האם התירו בביהמ"ק לעשות שבות משום שבת הבאה?
 לת"ק לא התירו. לשיטתו מצד הגברא ולכן התירו רק בגלל המצוה שעליו לעשות בשבת זו.
 לרשב"ג התירו. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה מותר לגמרי אפילו לשבת הבאה.

מח, ע"א

כמה שיעור עיסה?

לרבי ישמעאל בחיטים שני קבים, בשעורים שלושה קבים. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולכים לפי החשיבות וכיון ששעורים פחות חשובים צריך יותר כמות.
 לרבי נתן משום רבי אליעזר הפוך, חטים שלושה קבים, שעורים שני קבים. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לפי צורך האדם, כיון שבשעורים אין בהם צורך כ"כ לאדם לכן שיעורן מועט.

מח, ע"ב

האם התנור מצרף את כל ככרות לגבי הפרשת חלה?

לרבי יהושע כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן כשנותנם בתנור כבר מצטרפים.
 לרבי אליעזר רק אם נותנם בסל ביחד מצטרפות. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיצרפם ממש בסל אחד כדי שיהיו דבר אחד.
 לרבי שמעון בן גמליאל רק אם הככרות נושכות זו בזו, שממש מעורבות יחד מצטרפות. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך עוד יותר שממש ידבקו אחד לשני ויהיו אחד ממש.

מט, ע"א

ארבעה עשר שחל להיות בשבת

לרבי מאיר מבערים את הכל מלפני השבת, גם חולין וגם תרומה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להתכונן לפני השבת ולבער את החמץ אפילו שאין ממש עדיין זמן איסור.
 לחכמים בזמנו יבערם בשבת עצמה. לשיטתם מצד החפצא ולכן רק בזמן האיסור צריך לבער ואי"צ להתכונן לפניו.
 לרבי אליעזר בן צדוק תרומה מבערים לפני שבת כיון שאין לה הרבה אוכלים, וחולין בשבת עצמה.
 לשיטתו ע"ד התכללות

המשך

ההולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ונזכר שיש לו חמץ בתוך ביתו חוזר ומבערו, אם יכול לחזור ולבער ולחזור למצוותו יחזור ויבער, וכן מי שיצא מירושלים ונזכר שיש בידו בשר קודש אם לא עבר צופים חוזר ושורפו לפני הבירה מעצי המערכה. ועד כמה הם חוזרים?
 לרבי מאיר בשניהם שיעור בכביצה, כי משווה את דין חזרתו לדין טומאה, שזה שיעור בכביצה. לשיטתו מצד הגברא, שזו שלימות שיעור של חשיבות שקשור לאדם.
 לרבי יהודה בשניהם השיעור הוא כזית, כי משווה את דין חזרתו לדין איסורו, שזה בשיעור כזית. לשיטתו מצד החפצא וזה נחשב למינימום שיעור של חשיבות מצ"ע.
 לחכמים בשר קודש בכזית וחמץ בכביצה.

המשך

האם סעודה של סבלונות שעושה החתן בבית חמיו נחשבת לסעודת מצוה?
 לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז ממש עדיין החתונה ורק קירוב הדעת ביניהם לכן אי"ז עדיין סעודת מצוה.
 לרבי יוסי כן. לשיטתו מצד הגברא וגם קירוב הדעת שביניהם נחשב כחלק מהחתונה וסעודת

מצוה.

מט, ע"ב

האם מכריזים על אבדת עם הארץ?
 י"א שכן, כיון שיכול לצאת ממנו מישהו צדיק ויירשנו. לשיטתו מצד החפצא והרי ממון זה
 שייך לכל דורותיו.
 וי"א שלא. לשיטתו מצד הגברא, והרי כרגע האדם ששייך אליו הכסף איננו ראוי.

נ, ע"א

מה הכוונה בפסוק והי' ביום ההוא לא יהי' אור יקרות וקפאון?
 לרבי אלעזר הכוונה לאור השמש שיקר בעוה"ז ובעוה"ב יהי' קפוי וקל ללא חשיבות. לשיטתו
 מצד החפצא שיהיו נחשבים לקלים מצ"ע.
 לרבי יוחנן הכוונה להלכות בתורה של נגעים ואהלות שיקרים הם בעוה"ז ובעוה"ב יהיו קלים
 בגלל הגילוי הגדול של התורה חדשה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק יחסית לגילוי הנעלה
 שלעת"ל אבל לא קלים ח"ו מצ"ע.
 לרבי יהושע בן לוי אלו בני אדם עשירים ויקרים בעוה"ז וקלים בעוה"ב.

המשך

מה הכוונה ביום ההוא יהי' על מצלות הסוס קודש לה?
 לרבי יהושע בן לוי הכוונה שהקב"ה יוסיף על ירושלים שטח גדול עד שהסוס רץ ומפסיק לרוץ.
 (כשיעור חצי היום של ריצה של סוס). לשיטתו מצד החפצא ולכן מסבירים שהכוונה שיוסיפו
 שטח לקדושה כפשוטו.

לרבי אלעזר הכוונה שכל הדברים היקרים, התכשיטים, שתולים לסוס בין עיניו יהי' קודש לה.
 לשיטתו מצד הגברא ומדובר על תרומת האנשים בכספים לה'.

לרבי יוחנן הכוונה כל הביזה שיבזזו ישראל מהגויים ביום א' עד חצות, עד שעה שהסוס רץ
 ומצל יהי' קודש לה'. ע"ד התכללות שהשלל שקיבלו מהגויים בצורה ניסית יתנו לה' ועצ"ע

המשך

האם מותר להתרחץ עם אביו ובעל אמו?

לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא והרי אי"ז כבוד שיראה ערות אביו.

לרבי יהודה כן, מפני כבוד אביו שצריך שישמשו במרחץ. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל
 על הכיבוד שמשמשו במרחץ שזה העיקר ומותר.

המשך

מדוע רבה בר בר חנה כשאכל חלב שבכפיפת הקיבה שבא"י אוסרים ובבבל מתירים וכשנכנסו
 לפניו רב אבינא סבא ורבה ברי' דרב הונא כיסה את החלב ולא רצה לאכול מזה והרי צריך
 להחמיר כמנהג המקום?

לאביי התירוץ כיון שזה הי' מא"י לבבל א"צ להחמיר, כיון שבא"י היו סמוכים ובבבל לא היו
 סמוכים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד דרגת האנשים.

לרב אשי כיון שרבה בר בר חנא הי' דעתו לחזור למקומו לא"י ולכן א"צ לנהוג כחומרת המקום
 שנמצא כרגע. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד זה שחוזר ולכן נחשב כמקומו.

נא, ע"ב

מה הדין בספיחי כרוב?

לרבי שמעון מותרים. לשיטתו מצד הגברא והרי לגביו זה ניכר שזה שונה ואין חשש שיתירו

בדברים אחרים.
לחכמים אסורים, כיון שגוזרים ספיחי כרוב בגלל שאר הספיחים. לשיטתו מצד החפצא ולכן גוזרים בכל אופן שספיחים אסורים.

המשך
ההולך ממקום שאין עושים מלאכה למקום שעושים מלאכה נאמר אל ישנה אדם מפני המחלוקת והרי אמרנו שנותנים עליו את החומרה של המקום שיצא משם
לאביי התירוץ הכוונה באל ישנה אדם רק על המקרה הראשון ברישא שהולך ממקום שעושים מלאכה למקום שאין עושים. למ"ה ולכן מביא שזה רק להחמיר על האדם שלא יעשה מלאכה במקום שלא עושין ולא להקל עליו ח"ו שיעשה מלאכה בגלל שפה מיקלים לעשות מלאכה לרבא צריך להוסיף ולומר שבזה אין נחשב לשינוי שגורם מחלוקת, כיון שהרבה בטלנים יש בשוק. למ"ה ח ולכן מסביר איך שזה מצ"ע לא יכול לגרום למחלוקת

המשך
הכובש שלושה מיני ירק בחבית אחת בשביעית
לרבי אליעזר אוכלים עד שיגיע זמן הביעור הראשון של אחד מהם, ואז צריך לבער את הכל. וכן סובר רבי יהודה ורשב"ג. למ"ה ח ולכן ברגע שיש פה א' שהגיע זמן ביעורו שוב א"א לאכול מזה כלל
לרבי יהושע יכול לאכול עד שיגיע זמן ביעורו של האחרון מביניהם. למ"ה וכוון שזה מעורב זה בטל לגבי חיוב האדם וא"צ לבערו
לרבן גמליאל כל שכלה מינו מן השדה מבער מינו מן החבית.

נב, ע"ב
פירות שיצאו מא"י לחו"ל
לת"ק מתבערים בכל מקום שהם. למ"ה ח ולכן העיקר לבערם ולא כ"כ משנה איפה שהחיוב חל עליהם מצ"ע
לרבי שמעון בן אלעזר יחזירם למקומם בא"י ויבערם, שנאמר "בארצך". למ"ה ולכן דוקא בא"י שיש על האדם את החיוב של שמירת קדושת שביעית יכול לבערם ולא בחו"ל

המשך
מתי אין קוצצים אילנות בשביעית מחשש שלא יפסיד את הפרי?
לב"ש משיוציאו, היינו תחילת ניסן, משיוציאים העלים. למ"ה ח ובכח ולכן ברגע שמתחיל ניצנוץ העלים זה כבר נחשב כמו פרי ואסור לקוצצו ולאבדו בשביעית
לב"ה חרובים משישרשו, והכוונה שייראו כמין ששראות של חרובים, והגפנים משיגיעו בגדילה לשלב שנקרא גירוע, היינו כפול הלבן, והזיתים משינצו. למ"ה ובפועל לכן צריך שממש יתחילו לגדול ויראו פרי

נג, ע"א
עד מתי אפשר לאכול זיתים בשביעית?
לת"ק עד שיכלה הזית האחרון בתקוע, שהי' מקום זיתים. למ"ה ח ולכן בחר מקום זה שלגבי האדם זהו המקום העיקרי של הזיתים
לרבי אליעזר עד שיכלה האחרון של גוש חלב, שגם הוא הי' מקום הזיתים. למ"ה ח ולכן גם בגוש חלב הרי יש שם ריבוי זיתים אפילו שאינו מקום עיקרי לגבי האדם כמו בתקוע וזה גם נחשב שמותר לאכול עד שיגמר גם שם

המשך

עד מתי אפשר לאכול תמרים בשביעית?
 לת"ק עד שיכלה האחרון שבצוער, שהי' מקום תמרים. למה"ח ולכן מדבר על עיקר מקום גדילת
 התמרים מצ"ע ודוקא על תמרים שמחוברים
 לרשב"ג אוכלים עד שיכלה האחרון שבענפים שבדקל, אבל לא על התמרים שנפלו לקוצים,
 כיון שאין החי' יכולה ליטלם מהקוצים. למ"ה ולכן מדבר על אפשרות הגישה לתמרים שבענפים
 שגם זה נחשב כהמשך לגידול התמרים מצד האדם ולא אלו שבקוצים ועצ"ע

המשך

האם מותר למכור לגוי בהמה שבורה, שאין חשש שהגוי ישהה אותה אצלו, שאינה ראוי'
 ושוחטה?
 לת"ק אסור שגוזרים שמא ימכור לו בהמה שלמה. למ"ה ולכן חוששים וגוזרים שמא האדם
 יעשה טעות וילמד מזה שמוותר גם בבהמה שלימה
 לרבי יהודה מותר ואינו חושש לגזור. למה"ח ולכן לא גוזרים שהרי מצ"ע אין בבהמה זו איסור
 שהרי היא שבורה

המשך

האם מותר למכור לגוי סוס?
 לת"ק אסור. למה"ח וכיון שסו"ס הרי אפשר לעשות גם מלאכות אחרות בסוס לכן חוששים
 וגוזרים
 לכן בתירא מותר לפי שעיקר מלאכתו לרכיבה ואינה נחשבת מלאכה בשבת כיון שהחי נושא
 את עצמו. למ"ה ולכן מסתכל על עיקר מלאכתו מצד האנשים שזה לרכיבה

נה, ע"א

האם חוששים לגאווה ויוהרה?
 לת"ק לא חוששים. למה"ח ולכן אם יש דבר טוב שאפשר לעשותו אין חוששים לגאווה
 לרשב"ג משמע שכן, ולכן אם חתן רוצה לקרות ק"ש אינו יכול לקרוא, שמראה שהוא יכול
 לכוון. למ"ה ולכן דואג גם לתיקון מידות האדם ואפילו שזה בא על חשבון מעשה של הידור

המשך

האם מותר לעשות מלאכה בערב פסח?
 לרבי מאיר נוהגים שלא לעשות. למ"ה ולכן זה רק מנהג של האנשים
 לרבי יהודה זה ממש איסור עם בני הגליל. למה"ח ולכן זה ממש איסור מצ"ע

נה, ע"ב

האם מותר לעשות נעליים בערב חג הפסח?
 לת"ק לא, וזה שמותר בחוה"מ זה רק לתקן נעליים, לשיטתו מצד הגברא שהתירו רק לצורך
 האדם באין ברירה.
 לרבי יוסי בר רבי יהודה מותר, כיון שסובר שלמדים תחילת מלאכה מסוף מלאכה, וכמו שמותר
 לתקן נעליים כך מותר גם לעשות נעליים, לשיטתו מצד החפצא והרי בשניהם עושה מלאכה
 בנעליים ואין הבדל.

המשך

האם מחזירים תרנגולת לדגור על הביצים בתוך שלושה ימים לשיבתה בחוה"מ?
 לרב הונא לא, כיון שאפשר להשתמש בזה לאכילה אין בזה הפסד כ"כ, לשיטתו מצד החפצא

ולכן רק להפסד מרובה חששו, שזה רק אם ישבה שלושה ימים שאז נפסדו הביצים לגמרי לאכילה.

לרבי אמי אפילו בתוך שלושה לשיבתה מחזירים, לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שאפילו להפסד מועט ג"כ חוששים כיון שנשתנו קצת הביצים ואינם ראויים לכל אדם. נו, ע"א

מה הפירוש באנשי יריחו שהיו כורכים את שמע?

לרבי יהודה הכוונה שהיו אומרים שמע ישראל..ה' אחד ואהבת ולא היו אומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. לשיטתו מצד החפצא שמחסירים כמה מלים. לרבי מאיר הכוונה שלא היו מאריכים באחד, והי' חסר בכוונה. לשיטתו מצד הגברא, שרק חסר בכוונה.

המשך

שלושה דברים שעשו אנשי יריחו מרכיבים דקלים כל היום של ערב פסח וכורכים את שמע וקוצרים לפני העומר

לרבי מאיר היו עושים זאת ברצון חכמים. לשיטתו מצד הגברא, ולכן לא יכול להיות שיעשו ללא רצון חכמים.

לרבי יהודה היו עושים שלא ברצון חכמים, אלא שבזה לא מחו בידם. למה"ח והעיקר זה הבפועל שלא מחו בעשייתם

נו, ע"ב

אנשי יריחו שהיו פורצים פרצות (שהם היו נותנים אפשרות לעניים להכנס לקחת ממה שנשר מן העצים בשבת)

לרבי שמעון בן לקיש הכוונה בתמרים שנשרו על הענפים הגבוהים של העץ תמר ולכן חכמים חששו שמא כשיעלה על הדקל לנטלם שמא יתלשו מן הענפים המחוברים שזה אב מלאכה.

למ"ה ולכן חושש על מלאכה מצד האדם

לרבין הכוונה על התמרים שנפלו למטה לענפים ואין חשש שמא יתלוש אלא רק החשש משום מוקצה. למה"ח ולכן החשש הוא בתמרים מצ"ע [בלי מלאכה של האדם] שהם מוקצה.

המשך

האם צריך לתת פאה מעלי הלפת שמכניסים אותם לקיום ע"י שכובשים אותם?

לרבנן לא צריך כיון שמכניסו לקיום ע"י דבר אחר לא נחשב קיום. לשיטתו מצד החפצא והרי מצ"ע לא שייך בהם קיום.

לאנשי יריחו היו נותנים פאה כיון שסברו שמכניסו לקיום ע"י דבר אחר נחשב כדבר מקוים שצריך להפריש ממנו פאה. לשיטתו מצד הגברא, והרי שייך בהם קיום, אפילו שזה ע"י מעשה האדם.

המשך

האם נותנים פאה לקפלוט?

לרבי שמעון לא. למ"ה ולכן לא צריך פאה כי אינם ראויים כ"כ לאדם

לרבי יוסי כן. למה"ח ומצ"ע יש בהם גם חשיבות

נח, ע"א

מה המחלוקת בין רבי ישמעאל לרבי עקיבא בזמן קרבן תמיד של בין הערביים?

לאביי לשיטתו מצד הגברא ולכן מסביר שזה קשור עם מה קודם בחיוב האדם, והמחלוקת היא שלרבי ישמעאל מקריבים בשבת בערב פסח כמו בערב פסח שחל ביום חול.

כיון שמוספין קודמין לבזיכין לכן צריך לדחות את זמן תמיד של בין הערביים כדי שיספיקו להקריב את הבזיכין אחרי המוספין ורק אחרי זה תמיד של בין הערביים, לשיטתו מצד החפצא לכן סובר שמוספין שזוהי עבודה הקשורה עם השתלשלות ועם העולם קודמת לבזיכים של הקטורת שענינם לצאת מהעולם.

לרבי עקיבא מקריבים את קרבן התמיד של בין הערביים יותר מוקדם כמו בערב פסח שחל בערב שבת, היינו בשעה שש ומחצה, כיון שסובר שבזיכים קודמים למוספים ולכן יכול להקריב מוקדם את הבזיכים, בשעה 5, ולאחרי זה מוספים בשש, ואז יקריב את התמיד בשש ומחצה, לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שבזיכים של הקטורת שענינם שלימות בעבודת האדם, מס"נ ויציאה מהעולם, קודמים לעבודת המוספין שענינם התלבושות בעולם.

לרבי לשיטתו מצד החפצא לכן מסביר את המחלוקת שקשור לקלקול הבשר מצ"ע. המחלוקת היא שלרבי ישמעאל מקריבים את קרבן התמיד של בין הערביים בשבת ערב פסח כמו ביום חול רגיל, בשמונה ומחצה, כיון שחוששים שיתחמם הבשר כיון שאין הדחת קרביו של קרבן פסח דוחה שבת, ולכן מאחרים כמה שאפשר את קרבן התמיד, לשיטתו מצד החפצא שמסתכל לפי הטבע של העולם שחוששים לקלקול הבשר.

לרבי עקיבא מקדימים את זמן קרבן התמיד לשבע ומחצה כיון שאין חוששים לחימום הבשר לשיטתו מצד הגברא שענינו לצאת מהעולם ולא חוששים לקלקול הבשר.

לרבי לשיטתו מצד החפצא ולכן מסביר שזה קשור עם קרבנות שיפסלו ולא יוכלו להקריבם, כיון שכבר קרב התמיד, המחלוקת היא לא על ערב פסח, אלא בשבת רגילה שלרבי ישמעאל מקריבים קרבן תמיד של בין הערביים בשבת כמו ביום חול בשמונה ומחצה כיון שגוזרים שאם יקדים בשבת שמא יקדים גם ביום חול ולא יוכלו להקריב קרבנות לאחר התמיד ויפסלו את הקרבנות נדרים ונדבות שאנשים מבאים. לשיטתו מצד החפצא ולכן גוזר שבת אטו יום חול כיון שמדובר על סדר השתלשלות וגוזרים שבת משום חול.

לרבי עקיבא לא חוששים לכך ומקדימים בשבת שאין קרבנות שבשבילם צריך לאחר התמיד ולכן מקדימים לשבע ומחצה כמו בערב פסח, לשיטתו מצד הגברא, שסובר ששבת היא באין ערוך ליום חול וא"א להשוות כלל.

נט, ע"א

האם מותר להקריב קרבן אחד שמחוסר כפורים בשאר ימות השנה לאחר תמיד של בין הערביים?

לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק בערב פסח, שאז אומרים יבוא עשה של פסח שיש בו כרת וידחה עשה של השלמה ("עלי' השלם") שאין בו כרת.

לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן ברוקא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש לתקנת האדם כדי שיוכל לאכול בקדשים לערב.

נט, ע"ב

מה הדין בהאומר על בהמה הרי זו תמורת עולה ותמורת שלמים?

לרבי מאיר תפוס לשון ראשון, ולכן היא רק תמורת עולה. למ"ה ומה שיוצא לאדם ראשון זה מראה על כוונתו האמיתית והפנימית

לרבי יוסי אף בגמר דבריו אדם נתפס ולכן יחכה עד שיהי' בה מום ותמכר ויביא בדמי חצי' עולה ובדמי חצי' שלמים. למה"ח ולכן גם בגמר דבריו נאמר ע"ז "ככל היוצא מפיו יעשה" אפילו שלא היתה כ"כ כוונתו לזה

ס"א ע"א

מה הדין בשחטו לקרבן פסח להאכילו למולין, אבל ע"מ שבזריקה יתכפרו בו ערלים? לרב חסדא פסול, כיון שסובר שיש מחשבת ערלים בזריקה. לשיטתו מצד הגברא וסובר שערל נחשב גם בר כפרה כיון שיש עליו חיוב למול ויכול לתקן את עצמו. לרבה כשר, כיון שאין מחשבת אוכלים בזריקה. לשיטתו מצד החפצא שסובר שערל לא נחשב כלל בר כפרה ולכן אין מחשבה זו נתפסת כלל.

סב, ע"ב

מה הדין בשוחט קרבנות אחרים לשם פסח בערב פסח? לרבי אליעזר פוסל, לשיטתו מצד החפצא ולכן לומד ק"ו שאם פסח שמותרו שלמים כששחטו לשם שלמים בזמנו פסול ק"ו שלמים שאין מותרם פסח ודאי שאם שחטם לשם פסח בזמן פסח פוסלם. לשיטתו שמדבר מצד הקרבן עצמו מה עושים עם מותרו רבי יהושע מכשיר לשיטתו מצד הגברא ולומד ק"ו הפוך, ומה שלא בזמנו שאינו כשר לשמו אחרים כשרים לשמו, בזמנו שהוא כשר לשמו אינו דין שיכשירוהו אחרים שיקריבם לשמו. ולכן מדבר מצד עבודת האדם, ששוחט אחרים לשמו, ולא מדבר על הקרבן מצ"ע מה עושים עם מותרו.

המשך

האם מפגלים לחצי מתיר?

לרבי מאיר כן. למ"ה ולכן אם האדם התכוון לפגל אפילו שלא פיגל בכל המתיר נחשב לפיגול לחכמים לא למה"ח ולכן אין מספיק שרואים שהי' בכוונת האדם לפגל אלא צריך שיהי' בכל המתיר

המשך

מה הדין בשוחט את התמיד ועדיין יש לו חמץ?

לת"ק לא עובר. למ"ה והרי חובת התמיד זה רק על האדם ואין לזה קשר דוקא עם היום של ערב פסח לרבי יהודה עובר בל"ת של "לא תשחט על חמץ דם זבחי". למה"ח ולכן סובר שהתמיד קשור עם היום של ערב פסח מצ"ע ולכן יש עליו גם את האיסור של לא תשחט וכו' כמו בקרבן פסח

המשך

האם עובר על האיסור רק אם נמצא עמו בעזרה?

לר"ל אינו עובר עד שיהא חמץ לא מבני החבורה שנמצא בעזרה. למ"ה ולכן רק אם הוא נמצא בעזרה ליד הקרבן פסח אז זה גורם את האיסור לרבי יוחנן אפילו שאינו נמצא בעזרה עובר. למה"ח ולכן אפילו שאין החמץ נמצא יחד עמו בעזרה האיסור הוא מצד החמץ עצמו, שישנו אצל האדם אפילו שאין האדם בעזרה.

המשך

השוחט תודה חוץ לפנים ולחמה מחוץ לחומה לא קדש הלחם. מה הכוונה מחוץ לחומה? לרבי יוחנן הכוונה חוץ לחומת בית פאגי, אבל מחוץ לחומת העזרה קדוש ולא צריך שיהא בסמוך, וזה חידוש שאפילו שמדובר לגבי קידוש שהייתי חושב שזה כמו כלי שרת שצריך בפנים דוקא בכ"ז קדוש גם מחוץ לעזרה למה"ח ולכן סובר שא"צ שיהי' הלחם יחד עם האדם בעזרה אלא מתקדש מצ"ע

לריש לקיש אפילו מחוץ לחומת העזרה לא קדוש כי הכוונה "על" בסמוך. למ"ה ולכן צריך שיהי' הלחם ליד האדם ואז זה מתקדש

המשך

שבועה שאכל ככר זה היום ועבר היום ולא אכלה אינו לוקה, מדוע?
לרבי יוחנן כיון שזה לאו שאין בו מעשה שאין לוקין עליו, אבל התראת ספק כן נחשבת להתראה. למה"ח ולכן צריך שיהי' מעשה
לריש לקיש אינו לוקה בגלל שזה התראת ספק שאינה התראה, אבל לאו שאין בו מעשה לוקין עליו. למ"ה ולכן צריך שיהי' בהתראה ברור ולא ספק

סד, ע"ב

האם סומכים על הנס?

לאב"י כן, ולכן סובר שדלתות העזרה ננעלו לבד. למ"ה ולכן מצד האדם יכול לעלות מעל הטבע לרובא לא סומכים על הנס, והיו נועלים לבד. למה"ח ולכן צריך להתלבש בלבושי הטבע בירור העולם מצ"ע

המשך

איך שופכים את הדם של פסח?

לרבי יוסי הגלילי בזריקה. למ"ה שזה מרומז בזריקה שזה ע"י עבודת האדם לחכמים בשפיכה. למה"ח שהעיקר שהדם יגיע למזבח וא"צ את התאמצות האדם שע"י זריקה דוקא

סה, ע"א

מה הדין ברודה חלות דבש ומחבץ ומגבן ומכבד ומרבץ את הבית ביו"ט?
לרבי אליעזר לוקה ארבעים. למה"ח ולכן רואה את כל המלאכות ביו"ט שאסורים מצ"ע כמו בשבת
לחכמים זה רק איסור דרבנן. למ"ה ולכן רואה את כל המלאכות ביו"ט שזה רק איסור על האדם וכידוע שישראל מקדשים את הזמנים וזה לא קדוש מצ"ע כמו בשבת

המשך

האם דם התמצית נחשב לדם רגיל?

לרבי יהודה כן, ולכן חייבים עליו בכרת כמו בדם הנפש. למה"ח וכיון שזה דם שיוצא ע"י המוות מהבהמה נחשב כמו דם הנפש ואפילו שזה יוצא לאחר יציאת הנפש לחכמים זה רק בל"ת. למ"ה ולכן מחלק שרק מה שיוצא ממש בשעת יציאת נפש הבהמה שזה הכי נוגע לאדם (שצריך לחשוב בשעת השחיטה שהוא הי' צריך לישחט אלא שהקרוב במקומו) נחשב לדם הנפש ולא למה שיוצא אח"ז

סה, ע"ב

האם הרכבתו והבאתו מחוץ לתחום וחתיכת יבלתו של קרבן פסח דוחה את השבת?
לת"ק לא. למ"ה וכיון שהאדם יכל לעשות זאת לפני החג אין זה דוחה את החג
לרבי אליעזר כן. למה"ח ולכן כל דבר שקשור עם הקרבן אפילו שהאדם יכל לעשותו לפני החג דוחה את החג

סז, ע"א

מאיפה יודעים שזבים וטמאי מתים משתלחים כל א' למחנה אחר?
 לרבי יהודה לומדים מזה שכתוב "ולא יטמאו את מחניהם" שהכוונה ליתן מחנה לזה ומחנה
 לזה למה"ח ולכן לומד מצד המחנה שצריך להיות לכ"א בפ"ע
 לר"ש לומדים מהפסוק "וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש" ומספיק שהי'
 כתוב שישלחו "כל טמא לנפש" והייתי לומד זב מק"ו שצריך להיות מחו"ל וזה שכתוב עוה"פ
 זב כדי ללמדנו שצ"ל במחנה בפ"ע למ"ה ולכן לומד מהמלה "זב" שמיותרת כיון שיש ק"ו
 מחומרת האנשים שטמאים

המשך

האם יוצאים י"ח אכילת מצה ברקיק מבושל שלא נימוח
 לר"מ כן למ"ה ולכן אפילו שזה טעם שונה אבל העיקר שהאדם אכל והמצה מתעכלת במעיו
 לר' יוסי לא למה"ח ולכן אם משתנה הטעם אינו יוצא י"ח

סז, ע"ב

האם בעל קרי מטמא במשהו?
 לת"ק כן. למ"ה ולכן מטמא על מחשבתו של האדם שגורם שיהי' קרי וא"צ בזה שיעור
 לרבי נתן משום רבי ישמעאל צריך שיהי' כחתימת פי האמה. למה"ח ולכן סובר שצריך שיהי'
 בטומאה שיעור מצ"ע

סח, ע"א

מה הכוונה מיחוי קרביו?
 לרב הונא הכוונה שמנקבם בסכין שיצא הרעי שלא יסריח. למה"ח ולכן מדבר רק ע"ז שמנקב
 והרעי יוצא לבד מצ"ע
 לרב חייא בר רב הכוונה לליחה הדבוקה למעיים שיוצא בדוחק ע"י סכין. למ"ה ולכן מדבר על
 עבודת האדם שמגרד את הליחה הדבוקה בכח

המשך

מה הכוונה "ורעו כבשים כדברים"?
 לאביי הכוונה כמדובר במ לפנ"ז שחרבות מחים גרים יאכלו. למ"ה ולכן מדבר על זה שיעברו
 נכסים מהרשעים לצדיקים שזה רק שינוי בעלים אבל לא שהחושך מצ"ע מאיר
 לרבא הכוונה על אליהו ועל אלישע שהחיו את המתים, כך יחיו כל הצדיקים את המתים.
 למה"ח ולכן מדבר על תחיית המתים שהגוף המת מצ"ע יחי' שזה הפירוש "לילה כיום יאיר"
 ונחש בגימטרי' משיח שהחושך מצ"ע יאיר ועצ"ע

סח, ע"ב

האם חותכים יבלת במקדש?
 לרבי אליעזר אם זה לח אסור ואם זה יבשה מותר, ומדובר שחותכם רק בידו. למה"ח ולכן גם
 ביבשה שמסירה נחשב לחתיכה אפילו שמצד האדם אינו נחשב למחובר כלל שאין בזה שום
 חיות
 לרבי יוסי בר חנינא אם זה ביד מותר ואם זה בכלי אסור ומדובר בשניהם ביבלת לחה. למ"ה
 ולכן כאשר היבלת יבשה אי"ז נחשב כלל לחתיכה שאין בה שום חיות ואינה נחשבת למחוברת
 כלל

המשך

האם שמחת יו"ט לאכילה ושתי' זו חובה?

לרבי אליעזר לא, אלא אם רצה אוכל ושותה ואם רצה יכול לשבת ללמוד כל היום. שיכול לבחור או עצרת לה' או עצרת לכם. למה"ח ולכן אין חיוב על האדם בשמחה אלא היום הוא קדוש מצ"ע והאדם יכול לבחור איך לחגוג ברוחניות או בגשמיות

לרבי יהושע י"ש חובה ומצווה לשמוח ולאכול ולשתות ביו"ט והכוונה לחלקו חצי לרוחניות וחצי לשמוח בגשמיות. שחציו עצרת לה' וחציו עצרת לכם. למ"ה ולכן יש חיוב על האדם להתחבר ולשמוח בגשמיות

ע, ע"א

מה הדין בחגיגה שבאה עם פסח?

לבן תימא נאכלת כמו קרבן פסח רק ליום ולילה. למה"ח שזה נהי' ממש דבר א' עם קרבן פסח לחכמים נאכלת לשני ימים ולילה אחד כמו שני ימים. למ"ה ולכן זה רק חיוב על האדם כדי שיאכל את הפסח על השובע וכו' אבל אינו ממש חלק מקרבן פסח

עב, ע"ב

מה הדין אם נתחלף לו שפוד של נותר בשפוד של צלי שמצוה לאכלו?

לרבי יוחנן י"א שפטור כיון שעשה טעות בדבר מצוה. למה"ח והרי בפועל הי' עסוק במצוה לריש לקיש משמע שחייב. למ"ה והרי בפועל לא קיים שום מצוה ועצ"ע מדוע א"א לומר הפוך שהגברא אנוס שהי' טרוד במצוה ולכן פטור ואולי י"ל שפה לא אומרים טרוד ע"ד ברית מילה כיון שנהנה מדבר איסור כמו שמתעסק בחלבים חייב שכן נהנה ועיין בדעת ר"א ור"י לקמן

המשך

הי' עומד ומקריב על המזבח ונודע שהוא בן גרושה או בן חלוצה לר"א כל הקרבנות שהקריב פסולים. למה"ח והרי בפועל הי' פסול לרבי יהושע כשרים. למ"ה וכיון שהאדם הרי לא ידע לכן הכל בחזקת כשרות ועצ"ע מהמקרה הקודם ואו"ל ששם זה שונה מכיון שבפועל אכל ונהנה מדבר איסור ואי"ז דומה לא' שהקריב ע"ג המזבח שלא נהנה אלא רק עבד במקדש ולא ידע שהוא פסול

עג, ע"א

אשם שמתו בעליו או שנתכפרו בעליו

לרבי אליעזר ימות כמו חטאת. למה"ח ולכן כאשר יש חיסרון בקשר לבעלים זה פוסל את הקרבן מצ"ע

לרבי יהושע יימכר לאחרי שיסתאב ויביא בדמיו עולה נדבה בשביל עצמו. למ"ה ולכן סובר שאי"ז פסול בקרבן אלא זה רק חיסרון בגברא אבל הקרבן מצ"ע כשר ועצ"ע

עד, ע"א

כיצד צולים את הפסח?

לרבי יוסי הגלילי נותן את כרעיו ואת בני מעיו לתוכו ואין זה נחשב משום בישול, לשיטתו מצד החפצא והרי כל הכבש נחשב כדבר אחד כחתיכה עבה והרי הוא מונח על האש.

לרבי עקיבא זה נחשב לבישול, אלא תולים את הכרעיים ואת המעיים בחוץ שיהי' גלוי לאש ממש, לשיטתו מצד הגברא ומכיון שלאדם זה נשמע כמו בישול שהמעיים מתבשלים בפנים ומשמיעים רעש של בישול לכן צריך שייראה לאדם שזה צלי על האש ממש.

המשך

האם אפשר לצלות את הפסח בשפוד של מתכת?
לת"ק לא, לשיטתו מצד הגברא ומכיון שבמתכת חם במקצתו חם בכלולו זה נחשב כבישול.
לרבי יהודה מותר בשפוד של מתכת, לשיטתו מצד החפצא וכשם ששפוד של עץ אינו נשרף כך שפוד של מתכת אינו נחשב שמרתיח כיון שזה לא ממש על האש.

עד, ע"ב

מה הדין כאשר מניח בשר שצריך למלחו על הגחלים, וכן אם שם ורידים מלאים דם שחתכם על הגחלים? לרבינא אסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שיש חלק מהדם שנצמת בתוכו ולא יוצא ולכן אסור.
לרב אחא מותר, כיון שהדם שואב אותם. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שמה שנראה לעיניים הדם שואב אותו ומותר.

המשך

מה הדין אם שם את הבשר בתוך חומץ ולא האדים?
לרב אחא מותר. למ"ה והרי אי"ז נראה לאדם כלל
לרבינא אסור, לשיטתו מצד החפצא וא"א שלא הצמיח חלק מהדם ואפילו שאין נראה לעיני האדם אסור.

עו, ע"א

מה הדין בשופך חלב חם על בשר קר?
לרב העליון גובר ואוסרו לגמרי, לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שאפילו שהעליון מגיע מבחוץ בכ"ז אוסר.
לשמאל התחתון גובר, לשיטתו מצד החפצא ומכיון שהתחתון הוא הראשון וקבוע פה [וכמו ע"ד שקנה ראשון לגבי ארבע אמות] לכן הוא נחשב כקבוע וגובר על העליון.

עו, ע"ב

הרודה פת חמה ונתנה על פי חבית של יין של תרומה
רבי מאיר אוסר לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שגם ריח של תרומה אוסר.
לרבי יהודה מותר, לשיטתו מצד החפצא ומכיון שבריח אין ממש לכן מותר.
רבי יוסי מתיר בשל חטים ואוסר בשל שעורים מפני שהשעורים שואבות את הריח יותר. ע"ד התכללות ומכריע ביניהם

המשך

מה הדין בבשר כשרה עם בשר נבלה שצלאם ביחד?
לרב אפילו שהבשר שחוטטה הי' שמן ובשר נבלה הי' כחוש אסור לשיטתו מצד הגברא שסובר שריח יש בו ממש ואוסר.
ללוי אפילו בשר כשר כחוש ובשר נבלה שמן מותר, לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שריח לא נחשב כלל לאסור.

עז, ע"א

האם הציץ מרצה גם כשאינו על מצחו של כה"ג?
לרבי שמעון כן, כיון שסובר שטומאה דחוי' בציבור וצריך לרצות גם ביוה"כ שהכה"ג לא לובש את הציץ, לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שכל דין שטומאה הותרה זה רק בלית ברירה

בשביל האדם.

לרבי יהודה רק אם הציץ על מצחו מרצה, כיון שסובר שטומאה הותרה בציבור לשיטתו מצד החפצא שהותרה לגמרי מצ"ע ולא רק בגלל האדם. ולכן א"צ לרצות ביוהכ"פ כיון שהטומאה הותרה לגמרי בציבור

המשך

האם הציץ מרצה על אכילות?

לרבי אליעזר כן, לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שהציץ מרצה לא רק על הקרבת הקרבן שבא בטומאה אלא גם שהבעלים יכולים לאכול.
לרבי יוסי אין הציץ מרצה על אכילות לשיטתו מצד הגברא ולכן הציץ מרצה רק על הקרבת הקרבן אבל לא על אכילתו.

עט, ע"א

מה הדין אם היו מחצה טהורים ומחצה טמאים

לרב מחצה על מחצה נחשב שכל חצי כמו רוב ולכן אלו עושים לעצמם ואלו עושים לעצמם. ושניהם בפסח ראשון לשיטתו מצד הגברא והעיקר שהחצי השני לא יותר מהחצי שלי ומימלא החצי שלי הוא החזק [כהרגשת היש הנברא] ולכן נחשבים כמו רוב.
לרב כהנא אינם נחשבים כרוב למה"ח והרי אין בחצי זה יותר ואפשר לצמצם ולכן הטהורים עושים את הראשון וטמאים אינם עושים לא את הראשון ולא את השני.
וי"א שטמאים עושים את השני. ע"ד התכללות שמצד א' אומרים שא"צ שיהי' רוב כדי לעשות פסח ראשון ומצד שני אומרים שזה נחשב כמו מיעוט שעושים את השני ועצ"ע

עט, ע"ב

האם יחיד יכול להכריע ברוב?

לת"ק כן. למה"ח ולכן אפילו שאי"ז רוב הניכר ומספיק אפילו א'
לרבי אליעזר בן מתאי אין היחיד מכריע את הציבור שיעשו כולם בטומאה שנאמר "לא תוכל לזבוח את הפסח באחד שעריך". למ"ה ולכן סובר שצריך שיהי' רוב הניכר
לרבי שמעון אפילו שבט אחד טמא ושאר כל השבטים טהורים הללו עושים לעצמם והללו עושים לעצמם, לשיטתו מצד הגברא וסובר ששבט אחד נקרא קהל ולכן עושים לעצמם.
לרבי יהודה כששבט אחד טמא משפיע על כל עם ישראל שיעשו בטומאה, לשיטתו מצד החפצא מכיון שסובר ששבט אחד נקרא קהל לכן נחשב כמו חצי חצי ואין קרבן ציבור חלוק לכן עושים בטומאה.

פ, ע"א

מה הדין אם היו רובם טמאי מתים ומיעוט זבים?

לרב הונא אין תשלומים לפסח שבא בטומאה ולכן הזבים לא יעשו לא פסח ראשון ולא שני.
למ"ה ולכן סובר שזה רק היתר בשביל האדם שיקריבו פסח בטומאה אבל אי"ז נחשב לשלימות של קרבן פסח
לרב אדא בר רבא יש תשלומים לפסח הבא בטומאה ויעשו את הפסח שני כשיטהרו. למה"ח ולכן סובר שקרבן שהקריבו בטומאה נחשב ממש כקרבן פסח לכל דבר ולכן יש תשלומין גם לפסח זה

פ, ע"ב

האם שוחטים וזורקים את הדם של קרבן פסח על אחד שהוא טמא משרץ?
 לרב יהודה אמר רב כן. למה"ח ולכן העיקר שבזמן האכילה שזה העיקר של קרבן פסח שהרי
 לא בא מתחילתו אלא לאכילה ואז יהי' ראוי
 לעולא לא. למה"ח ולכן חשוב שגם בזמן ההקרבה יהי' האדם טהור וראוי
 המשך

במקום א' כתוב שאם נטמא מיעוטו שורפו בחצרו. במקום אחר כתוב ששורפו לפני הבירה
 מעצי המערכה

לרב חמא בר עוקבא ההסבר שבאכסנאי באורח שאין לו עצים שורפו מעצי המערכה, אבל אם
 הוא בעה"ב יכול לשרוף בחצרו בעצים שלו. למה"ח ולכן מדבר שרק אם אין לו בפועל עצים
 שורף משל ביהמ"ק

לרב פפא מדובר בשניהם באכסנאי וההסבר שאם החזיק בדרך לא יטרח ולכן יכול לשרפו
 בביהמ"ק שלא יטריחוהו לחזור על העצים אבל אם לא החזיק בדרך צריך לשרפו בחצרו
 מהעצים שלו. למה"ח

בתוס' מובא שרב פפא ורב זביד חולקים לפי רבי חמא שרב פפא סובר שרב חמא מדבר שהחזיק
 בדרך ואם לא – שורפו כמו בעה"ב בחצרו, למה"ח ולכן דוקא אם החזיק בדרך
 ורב זביד סובר שאכסנאי אפילו שלא החזיק בדרך ג"כ שורפו מעצי המערכה. למה"ח ולכן
 אפילו שלא החזיק בדרך שורפו במערכה מצ"ע

פב, ע"א

מדוע לא שורפים לפני הבירה מעצי עצמם?

לרב יוסף כדי לא לבייש את מי שאין לו, לכן תקנו שכולם ישרפו את פסוליהם מעצי המערכה.
 למה"ח

לרבא מפני החשד שלאחר שייגמר השריפה יקחו חלק מהעצים חזרה לביתם ויחשבו האנשים
 שגנבו מעצי המערכה, אבל אם מביא קנים וחירות של דקל שאינם מעצי המערכה לפי שהם
 כלים ונשרפים מהר ודאי שמותר כי אז אין חשד שלוקחים מעצי המערכה. למה"ח

המשך

מדוע ראש המעמד הי' מעמיד את הטמאים על שער המזרח?

לרב יוסף כדי לביישם, ע"ז שלא נזהרו מלהיטמא והיו צריכים להזהר. כדי שיוכלו לעבוד
 בביהמ"ק, לשיטתו מצד הגברא.

לרבא מפני החשד שלא יחשדו שבגלל מלאכתם לא באים לעבוד בביהמ"ק, אבל אם הם
 מפונקים ובטלים מהמלאכה אין בהם חשד וכן אם היו מפשילי חבלים שזה אומנות קלה ושכרה
 מועט ואין אנשים שילכו לעשות מלאכה זו ולא לעבוד בביהמ"ק, שאז אין חשד, לשיטתו מצד
 החפצא לכן מדגיש מצד מלאכתם.

פד, ע"א

גידיים שסופם להקשות

לרבי יוחנן נמנים עליהם בפסח, לשיטתו מצד החפצא כיון שעכשיו כרגע הם עדיין רכים
 ואפשר לאכלם.

לריש לקיש אין נמנים עליהם בפסח, לשיטתו מצד הגברא והולכים אחרי העתיד שיהיו קשים.

המשך

מדוע המותר מבשר הפסח אינו לוקה?

לרבי יהודה מכיון שבפסוק כתוב "לא תותירו ממנו עד בוקר והנותר ממנו עד בוקר באש תשרופו", היינו שכיון שיש עשה אחרי ל"ת בא לומר שאינו לוקה, אבל זה שאין בו מעשה זה לא סיבה שלא ללקות עליו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסביר שמצ"ע יש פה חיוב עשה ומבטל את הל"ת.

לרבי יעקב בגלל שזה לאו שאין בו מעשה ואין לוקים עליו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסביר בגלל שחסר במעשה האדם.

המשך

מאיפה יודעים ששובר עצם בפסח כשהוא טמא אינו עובר על לאו? לת"ק שכתוב "ועצם לא תשברו בו" היינו בכשר ולא בפסול. שגם פסח הבא בטומאה אינו עובר על שבירת העצם כיון שהוא פסול. לשיטתו מצד הגברא כיון שהוא פסול לגבי האדם אינו עובר.

לרבי מזה שכתוב בבית אחד ייאכל ועצם לא תשברו בו", היינו שהאיסור זה רק על קרבן שראוי לאכילה, שאז עובר על שבירת העצם ולשיטתו בפסח הבא בטומאה עובר על שבירת העצם כיון שראוי לאכילה. לשיטתו מצד החפצא שהרי בפועל אוכלים אותו.

לרב יוסף המחלוקת ביניהם אם הייתה לו שעת הכושר ונפסל שלת"ק הרי הי' כשר ולכן עובר על שבירת העצם לשיטתו מצד הגברא וזה הי' העיקר.

לרבי הרי כרגע אינו ראוי לאכילה ואינו עובר משום שבירת העצם. לשיטתו מצד החפצא וחסר העיקר שזה האכילה.

לאביי הנפק"מ ביניהם אם שובר את העצם מבעוד יום לת"ק הרי פסח זה כשר הוא ועובר עליו, לרבי הרי עדיין אינו ראוי לאכילה עד שיחשך ויהי' ליל הסדר ולכן אינו עובר עליו. לשיטתו מצד החפצא.

המשך למחלוקת ת"ק ורבי

לרב פפא המחלוקת ביניהם באבר שיצא מקצתו

לת"ק ה"ה כשר ועובר עליו. לשיטתו מצד הגברא ועובר עליו.

לרבי הרי מה שיצא אינו ראוי לאכילה ואינו עובר על לאו. לשיטתו מצד החפצא.

המשך

לרב ששת הנפק"מ ביניהם אם שבר את העצם בפסח שהוא נא ואינו צלי לגמרי לת"ק הרי הוא כשר ועובר עליו. לשיטתו מצד הגברא.

לרבי הרי אינו ראוי לאכילה כיון שאינו צלי. לשיטתו מצד החפצא.

לרב נחמן בר יצחק שבירת האלי' זה הנפק"מ ביניהם, לת"ק הרי זה כשר ואם שבר עובר עליו, לשיטתו מצד הגברא. לרבי הרי אינו ראוי לאכילה שאלי' עולה לגבוה ולכן אינו עובר עליו. לשיטתו מצד החפצא.

לרב אשי הנפק"מ ביניהם באבר שאין עליו כזית בשר, לת"ק ה"ה כשר ועובר עליו, לשיטתו מצד הגברא. לרבי הרי אין פה שיעור אכילה ולכן פטור. לשיטתו מצד החפצא.

לרבינא הנפק"מ ביניהם באבר שאין עליו כזית בשר במקום זה ויש עליו כזית בשר במקום אחר, לת"ק ה"ה כשר ועובר עליו, לשיטתו מצד הגברא. לרבי הרי אין שיעור אכילה במקום שבירה. לשיטתו מצד החפצא.

המשך

אבר שאין עליו כזית במקום זה ויש עליו כזית בשר במ"א

לרבי יוחנן יש בו משום שבירת העצם. לשיטתו מצד החפצא ולא משנה כ"כ איפה המקום של הבשר מצ"ע.
 לריש לקיש אין בו משום שבירת העצם. לשיטתו מצד הגברא והרי במקום זה ששבר אין בו כזית בשר מצ"ע.

פד, ע"ב

מדוע אסור לשרוף עצמות בפסח?
 לאביי שמא מהגחלים ייפקע במקום אחר בעצם, וזה נחשב לשבירה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד חשש שהאדם עובר על שבירת העצם.
 לרבא משום הפסד קדשים שמפסיד את המוח ושורפו בידיים ומוטב שייפסל מאליו ע"י שיישאר נותר מאשר ששורפו בידיים. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר מצד הפסד קדשים.

פה, ע"א

מדוע הפיגול והנותר מטמאים את הידיים?
 לרב הונא מפני חשדי כהונה, היינו הכהנים שחשודים לפגל את הקרבן משום שנהא לבעלים, לכן גזרו טומאה עליהם. והגזירה הייתה על פיגול שבוה שייך את החשד והשיעור הוא כזית כשיעור איסור אכילה. לשיטתו מצד החפצא.
 לרב חסדא בגלל עצלי כהונה שמתעצלים באכילת קדשים לכן גזרו טומאה על הנותר כדי שלא יתעצלו, והשיעור הוא כביצה, שזה שיעור בטומאה. לשיטתו מצד הגברא.

פו, ע"א

האם אפשר לאכול קרבן פסח בשני מקומות?
 לרבי יהודה כן, לשיטתו מצד החפצא שכתוב על הבתים אשר יאכלו אותו בהם. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך לפי איך שכתוב בבית אחד יאכל, שהכוונה לאדם אחד שאוכלו בבית אחד ולא בשני בתים, אבל לגבי הקרבן עצמו כתוב "על הבתים אשר יאכלו אותו" שזה הולך שאפשר שקרבן פסח יתחלק לשני מקומות.
 לרבי שמעון לא, ורק האוכל יכול לאכול בשני מקומות, היינו שיכול לאכול בשני קרבנות פסח, לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על האדם שאוכל בשני מקומות, לשיטתו שיש אם למקרא שהולכים לפי הקריאה של האדם.

פז, ע"א

מה הפירוש אני חומה ושדי כמגדלות?
 לרבי יוחנן אני חומה זו תורה ושדי כמגדלות אלו ת"ח. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על התורה ות"ח שענינם למעלה מהעולם מצ"ע.
 לרבא אני חומה זו כנסת ישראל ושדי כמגדלות אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על תפילה שזה קשור לעולם מצ"ע וכן ביהכ"נ זה מקום מהעולם שמוקדש לתפילה.

המשך

מה זה גומר בת דבלים?

לרב הכוונה שהכל גומרים בה את ביאתה ותאות ליבם. ובת דבלים שהיא הייתה דומה בת דומה. לשיטתו מצד הגברא שמראה את יחוסה ומעשה אנשים בה.
 לשמואל הכוונה שמתוקה בפי הכל כדבלה. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר מצד הרגשת

האנשים בה.

לרבי יוחנן הכוונה שהכל דשים בה כדבלה. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר מצד מעשה אנשים.

פח, ע"א

מי שחציו עבד וחציו בן חורין

לב"ה עובד את רבו יום אחד ואת עצמו יום אחד. לשיטתו מצד הגברא וזה דינו כפי שוויו וענינו שהרי אינו יהודי לגמרי.

לב"ש כופים את רבו שישחרר שעושה אותו בן חורין וכותב שטר על חצי דמיו כדי שיוכל להתחתן, לשיטתם מצד החפצא ולכן דואגים לישוב העולם אפילו שאינו יהודי לגמרי.

פח, ע"ב

חמשה שנתערבו עורות פסחיהם זה בזה ונמצאת יכלת באחד מהם כולם יוצאים לבית השריפה ופטורים מלעשות פסח שני, ואמר אב"י שזה רק אם נתערבו לאחרי זריקת הדם, אבל אם נתערבו לפני זריקה צריכים לעשות פסח שני

י"א שזה רק במקרה שיש חשש פסול של מום באחד מהקרבנות, אבל במשנה שלנו שאין חשש של פסול רק שאין ידוע מי זה מנוייו, פטורים מפסח שני, אפילו שלפני זריקת הדם הי' הספק. לשיטתו מצד החפצא לכן אין חשוב כ"כ לדעת מי זה מנוייו.

וי"א שגם במשנה שלנו אם הספק הי' לפני זריקת הדם חייב בפסח שני. לשיטתו מצד הגברא לכן חשוב מאוד לדעת מי זה מנוייו.

פט, ע"א

האם אפשר להמנות על השה אחרי השחיטה?

לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא והרי כבר נשחט ואינו ראוי מצ"ע.

לרבי שמעון כן, שאפשר להוסיף מנויים ולהוריד עד שיזרוק את הדם. לשיטתו מצד הגברא והרי כך הי' בכוונתו לכן אפשר להוסיף.

צ, ע"א

האם אפשר למנות אחרים על פסחו ולקחת מהם כסף לצרכיו?

לרבנן לא. לשיטתו מצד החפצא והרי כולו קדוש וכל הכספים קודש רק לקרבן עצמו.

לרבי כן. לשיטתו מצד הגברא לכן יכול לשנות שמן הסתם כך הייתה כוונתו.

לרבה נחלקו רק אם לוקח כסף כדי לקנות מצה או מרור, אבל לקנות עצים כדי לצלות את הפסח לכו"ע מותר, שזה ממש חלק מהמצוה. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם מצה ומרור שזה חלק מליל הסדר אין זה ממש חלק מהחפצא של הקרבן ולכן אסור לדעה אחת.

לרבי זירא נחלקו רק לקנות חלוק או טלית, אבל מצה ומרור לכו"ע יכול לקנות, שזה נחשב חלק מהמצוה שנאמר "על מצות ומרורים יאכלוהו". לשיטתו מצד הגברא ולכן גם צרכי הסדר שזה חובה על האדם לילה זה נחשבים כחלק מהקרבן כיון שזה הי' בכוונתו מתחילה.

צא, ע"א

האם שוחטים את הפסח על היחיד?

לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא צריך לדאוג שייאכל כולו וא"ע איש אחד.

לרבי יוסי כן. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל יכול לאכול וכמה שיאכל יאכל והשאר ישאר ואין על זה אחריותו.

צא, ע"ב

מה דין אישה בקרבן פסח?
 לרבי יהודה בפ"ר שוחטים עלי' בפ"ע ובפ"ש היא רק טפלה לאחרים. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש לה מציאות בפ"ע.
 לרבי יוסי גם בפ"ש שוחטים עלי' בפ"ע. לשיטתו מצד החפצא ולכן עוד יותר גם בפסח שני נחשבת כמציאות בפ"ע כיון שזה לא תקנה לאדם פסח שני, אלא כרגל בפ"ע.
 לרבי שמעון בפ"ר היא רק טפלה לאחרים ובשני בכלל לא שוחטים עלי'. לשיטתו מצד הגברא לכן רק איש חייב והאשה טפלה אליו.

צב, ע"א

גר שנתגייר בע"פ

לב"ש טובל ואוכל את פסחו לערב. לשיטתו מצד החפצא והרי אין טומאה מצ"ע.
 לב"ה צריך לחכות שבעה ימים כיון שכל הפורש מן הערלה כפורש מן הקבר (לשיטתם גם בחציו עבד וחציו בן חורין שמתקנים את רבו ולא את העבד כיון שלא נחשב ליהודי). לשיטתו מצד הגברא וחוששים שיטעה לשנה הבאה שייגע במת ויעשה פסח כמו ששנה שעברה כשהי' גוי ונגע במת והתגייר ועשה מיד פסח לכן גוזרים.

צב, ע"א

הי' בדרך רחוקה ושחטו וזרקו עליו

לרבי נחמן הורצה כיון שהתורה רק חסה עליו שאין צריך להביא קרבן כשהוא בדרך רחוקה, אבל אם הביא - תבוא עליו ברכה. לשיטתו מצד הגברא וזה רק תקנה לאדם.
 לרב ששת לא הורצה, כיון שנחשב כטמא ורחוי. לשיטתו מצד החפצא וזה משפיע שגם יש דיחוי על הקרבן מצ"ע.

צג, ע"א

האם חייב כרת מי שלא עשה פ"ש?

לרבי כן, כיון שנחשב לרגל בפ"ע ולכן גם גר שנתגייר וקטן שהגדיל לפני פ"ש חייב בפ"ש. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שפסח שני מציאות בפ"ע ולא רק תקנה לאדם.
 לרבי נתן לא, כיון שזה רק תשלומין של הרגל הראשון. לשיטתו מצד הגברא וזה רק תקנה בשביל האדם.
 לרבי חנניא בן עקיבא אף על פסח ראשון אינו חייב כרת אא"כ לא עשה את השני, כיון שסובר שהשני זה תקנה של הראשון וכל זמן שלא עבר על השני אינו חייב על הראשון.

המשך

מה הדין בהזיד בפ"ר ושגג בפ"ש?

לרבי ולרבי נתן חייב. ועיין ברמ"ם הלכות קרבן פסח פ"ה ה"ב שפוסק כרבי ובמקרה הבא מחלק שאם הי' טמא או בדרך רחוקה הראשון פטור אפילו הזיד בשני משא"כ אם שגג או נאנס בראשון שאז חייב אם הזיד בשני. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפי' ששגג בכ"ז כיון שלא עשה ק"פ.

לרבי חנניא פטור. לשיטתו מצד הגברא וה"ה שוגג בפועל וא"א לחייבו.

המשך

מה דין שגג בפ"ר והזיד בשני?

לרבי חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו ששוגג בראשון אבל עדיין מתחייב כיון שלא נעשה ק"פ ואפי' שאי"ז באשמתו.
לרבי נתן ולרבי חנניא פטור. לשיטתו מצד הגברא וכיון שבפ"ר הי' שוגג שוב א"א לחייבו.

צג, ע"ב

מה זה דרך רחוקה?
לרבי עקיבא הכוונה כפשוטו, ממודיעין (15 מיל שרחוק ממש מירושלים). למ"ה ולכן ממש רחוק שא"א לאדם להגיע
לרבי אליעזר הכוונה מאסקופת העזרה ולחוץ. למה"ח ולכן כל מקום שאינו ראוי לקרובן פסח היינו מחוץ לעזרה נחשב למקום רחוק

המשך

עד לאיזה זמן מודדים את הדרך הרחוקה?
לעולא הכוונה עד לשעת שחיטה. למ"ה ולכן העיקר זה השחיטה שזה החובה שעל האדם לרב יהודה הכוונה עד שעת אכילה. למה"ח ולכן העיקר זה האכילה

צד, ע"ב

עד לאיזה מקום צריך להגיע שמודדים את הדרך הרחוקה לפי רבי אליעזר?
י"א שהכוונה רבי אליעזר שרחוק ממקום האכילה, היינו מירושלים. למה"ח
לרבי יוסי ורבי יהודה אומר שהכוונה לרבי אליעזר רחוק מהעזרה שזה מקום עשייתו. למ"ה

צה, ע"ב

האם פ"ש דוחה את הטומאה?
לת"ק לא. למ"ה וכיון שדחינהו מפני הטומאה א"א שעכשיו נעשהו בטומאה
לרבי יהודה כן. למה"ח ובפועל פסח דוחה את הטומאה

צה, ע"ב

הפסח שבא בטומאה ונכנסו גם זבים וזבות לביהמ"ק
לת"ק חייבים על ביאת המקדש אפילו שפטורים על אכילתו בטומאה, כיון שאין צריכים להכנס, ורק האכילה שחייבים פטורים. למ"ה וכיון שלהם אסור להיכנס חייבים
לרבי אליעזר פטורים אף על ביאת המקדש. למה"ח וכיון שהפסח נעשה בטומאה לכן פטורים גם על ביאת המקדש

המשך

פסח שבא בטומאה ודחקו טמאי מתים ונכנסו להיכל
י"א שלרובא מותר כיון שהותר להכנס לעזרה מותר גם להכנס להיכל. למה"ח ואין שייך בהם כלל איסור טומאה מצ"ע.
וי"א שלרובא אסור שאפילו שהותרו להכנס לעזרה שמתירים להיות שם אבל בהיכל נשאר האיסור. למ"ה והרי ההיתר זה רק לעזרה ולא להיכל

צו, ע"ב

אמר רבי יהושע שמעתי שתמורת הפסח קרבה ותמורת הפסח אינה קרבה ואין לי לפרש אמר רבי עקיבא אני אפרש הפסח שנמצא קודם שחיטת הפסח ירעה עד שיסתאב וימכר ויביא בדמיו

שלמים וכן תמורתו, אחר שחיטת הפסח הוא עצמו קרב שלמים וכן תמורתו.
 לרבה הכוונה בדברי ר"ע כפשוטו שנמצא קודם שחיטה ולאחר שחיטה. למה"ח לכן מדבר על
 שחיטת הקרבן מצ"ע
 לרבי זירא הכוונה שנמצא קודם חצות ולאחר חצות, שזה זמן שחיטה. למה"ה ולכן מדבר על
 חיוב האדם שמתחיל מחצות

צז, ע"א

הפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיו ונמצאת הראשונה והרי שתיהן עומדות
 לרבי אחת תקרב והשני' תמות. למה"ח שנדחית לגמרי
 לחכמים השני' רועה שאין חטאת מתה אא"כ כפרו הבעלים. למה"ה ולכן אין נדחית לגמרי ורק
 צריך תיקון מצד האדם שתרעה וכו'

צח, ע"א

האם קרבנות בע"ח נדחים?
 לת"ק משמע שכן. למה"ח ולכן נדחית לגמרי מצ"ע
 לרבי שמעון לא. למה"ה ולכן זה רק חיסרון באדם שאין יכול להקריב אבל זה לא נדחה מצ"ע

המשך

הפריש פסחו ומת, אם בנו ממונה עמו יביאנו לשם פסח, ואם לא ממונה עמו יביאנו שלמים -
 באיזה אופן מדובר?
 לרבה(א) מדובר שמת קודם חצות והכוונה שיביאנו לפסח שני, כיון שהוא אונן ואינו יכול
 להביא קרבן פסח. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין סובר שמצד חיוב האדם שיתחייב בחצות
 יהי' קרבן ראוי מצ"ע.
 לאב"י מדובר בשני אופנים. ברישא מדובר שמת אחרי חצות, ואז כיון שחל עליו כבר חיוב
 קרבן פסח צריך לכן אם ממונה עם אביו שיביאנו לשם פסח. ובסיפא מדובר שמת קודם חצות
 שעדיין לא נקבע לשם פסח, ואז כיון שאינו ממונה עמו יביאנו שלמים. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן מחלק רק אם התחייב בק"פ או לא.
 לרב שרביא מדובר שהי' אביו גוסס בחצות ולכן לא נקבע לשם פסח ואם אינו ממונה עמו
 יביאנו שלמים.
 לרב אשי זה לפי רבי שמעון שאומר שאין בע"ח נדחים.
 לרבינא מדובר שהפרישו את הקרבן אחרי חצות ואז כשמתו הבעלים אחרי חצות אינו נדחה
 כיון שרק חצות קובע ובזמן חצות עדיין לא הופרש לשם פסח.

המשך

מה הדין בפסח שנתערב בכורות?
 לרבנן ממתין עד שיפול בהם מום ויביא בהמה שמנה ויגיד כל מקום שהוא הפסח יחול הפסח,
 ואוכלם בתורת בכור בעל מום. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך להזהר שלא יביא את הקרבן
 לידי פסול.
 לרבי שמעון אם זה חבורת כהנים יאכלו את הפסח ואפילו שאוכלים את הפסח רק עד חצות
 ויוצא שמביא קדשים (בכור) לבית הפסול וכן באשם שנתערב בשלמים סובר שנאכלים כחמור
 שבהם (כמו אשם) ואפילו שמביא קדשים לבית הפסול. לשיטתו מצד הגברא ולכן אינו חושש
 על הקרבן שנאכלו וזה עדיף מאשר לפדותו כיון שאינו רצוי כ"כ, שזה כמו שממיר וכתוב "לא
 ימירנו".

המשך

האם אפשר למנויים בקרבן פסח ללכת להימנות על ק"פ אחר?
 לרבי יהודה מותר בתנאי שישאר אחד מן החבורה הראשונה על הקרבן. למ"ה
 לרבי יוסי מותר אפילו שיעזבו כל החבורה, אבל בתנאי שייכנס במקומם מישהו אחר שלא יהי'
 רגע אחד קרבן פסח ללא מנויים. למ"ח

צט, ע"ב

האם מותר לאכול בע"ש ועיו"ט?
 לרבי יהודה אסור מן המנחה ולמעלה כדי שייכנס לשבת בתיאבון. למ"ה ולכן דואג שישאר
 רעב לכבוד שבת
 לרבי יוסי מותר לאכול עד השקיעה. למ"ח והרי אין איסור מצ"ע לאכול עד השקיעה

ק, ע"א

האם מפסיקים באמצע הסעודה יום שישי כשהגיעה השקיעה?
 לרבי יהודה מפסיקים ועושה קידוש.
 לרבי יוסי אין מפסיקים כיון שהתחיל בהיתר קודם המנחה. למ"ה וכיון שכבר התחיל לכן יכול
 לגמור

ק, ע"ב

מה הדין באותם בני אדם שקדשו בביהכ"נ אם באים להמשיך את הסעודה בביתם?
 לרב יצאו י"ח של קידוש, אבל אם רוצים לשתות עוד יין בביתם חייבים לברך בורא פרי הגפן
 מכיון שעקרו ממקומם וזה נחשב להיסח הדעת וצריך לברך.
 לשמואל אף לא יצאו י"ח קידוש, וצריכים לקדש עוה"פ בביתם. לשיטתו מצד החפצא והרי
 המקום משתנה מצ"ע.
 לרבי יוחנן יצאו י"ח של קידוש וגם א"צ לברך בפה"ג כשבאים לשתות בביתם, שיצאו י"ח
 מהיין שהי' בבית הכנסת. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין המקום משנה והעיקר שהאדם כבר
 בירך ויצא י"ח.

קא, ע"ב

מה הדין אם אכל דברים שטעונים ברכה לאחריהם במקומם ושינה מקום אכילתו?
 לרב חסדא א"צ לברך עוה"פ כיון שממשיך לאכול על דעת סעודה הראשונה. לשיטתו מצד
 הגברא ולפי כוונתו זה המשך לסעודה הראשונה.
 לרב ששת צריך לברך עוה"פ. וכן סובר רבי יהודה. לשיטתו מצד החפצא והרי השתנה המקום
 ולכן צריך לברך עוה"פ.

קב, ע"א

בני חבורה שהיו מסובין וקדש עליהם היום
 לרבי יהודה מביא כוס יין ואומר עליו קידוש ועל כוס יין שני אומר ברהמ"ז.
 לרבי יוסי ממשיך לאכול ולא מפסיק, וכשגומר כוס ראשון מברך ברהמ"ז וכוס שני רק אומר
 קידוש.

ק"ב ע"ב

יו"ט שחל להיות במוצ"ש - מה סדר קידוש והבדלה?

לרב יין קידוש נר הבדלה.
 לאביי יין קידוש זמן נר הבדלה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מקדים את הזמן שזה יותר שייך לאדם מאשר נר והבדלה.
 לרבא יין קידוש נר הבדלה זמן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מקדים את הנר והבדלה לזמן, שזה דברים שמצ"ע יש בהם חשיבות ללא קשר לאדם.
 לשמואל יין נר הבדלה קידוש.
 לרבה יין הבדלה נר קידוש.
 ללוי קידוש נר יין הבדלה.
 לרבנן קידוש יין נר הבדלה.
 למר ברי' דרבנא נר קידוש יין הבדלה.
 למר אתא משמו של רבי יהושע נר יין הבדלה קידוש.
 לרבי ישמעאל משום רבי יהושע בן חנני' נר הבדלה יין קידוש.

קג, ע"א

מה סדר הבדלה?

לפי רבי מאיר לב"ש נר וברכת המזון בשמים והבדלה. לב"ה נר ובשמים מזון והבדלה. לשיטתו מצד הגברא ולכן נר זה ראשון.
 לרבי יהודה לא נחלקו על המזון שהוא בתחילה ועל הבדלה שהיא בסוף, ונחלקו רק על המאור והבשמים שלב"ש מאור ואח"ז בשמים, ולב"ה בשמים ואח"ז מאור (ונהגו כב"ה לפי רבי יהודה). לשיטתו מצד החפצא ולכן ברכת המזון שזה קשור לאוכל קודם. שזה יותר שייך לדבר ממשי.

קו, ע"ב

אם טעם, האם יכול להבדיל ולקדש?

לרב הונא מבדיל ומקדש. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שכבר טעם משהו עדיין יכול לקדש מצד היום עצמו.
 לרב אסי טעם אינו מבדיל. לשיטתו מצד הגברא וכיון שכבר טעם כביכול כבר הבדיל בין שבת לחול ואינו יכול להבדיל. ועצ"ע.
 לרב יוסף בשם שמואל טעם אינו מקדש וטעם אינו מבדיל. לשיטתו מצד הגברא שהרי כבר אכל וכאילו כבר עברו את האפשרות לקדש ולהבדיל.
 לרב נחמן גם אם טעם יכול לקדש, וכן אם טעם יכול להבדיל, וכך הלכה. לשיטתו מצד החפצא. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה לא תלוי בו ואפילו שכבר עברו ואכלו עדיין מצ"ע שייך קידוש והבדלה.

המשך

האם צריך להסב בשתיית היין?

לרב נחמן כן.

י"א שבשתי הכוסות הראשונות צריך להסב ובשתי הכוסות האחרונות לא צריך להסב, כיון שבשתי הכוסות הראשונות אומרים את ההגדה ויצי"מ, משא"כ בכוסות האחרונות שכבר אמרו. למ"ה לכן הולך לפי אמירתו.

י"א שבשתי הכוסות האחרונות צריך הסבה כיון שזה הי' שעת מכת בכורות לאחר חצות, משא"כ בכוסות הראשונות שעדיין לא הגיע חצות, לשיטתו מצד החפצא לכן מדברים מצד הזמן מצ"ע.

קט, ע"ב

איך לא חוששים בשתיית ארבע כוסות משום סכנה של זוגות?
 לרב נחמן כיון שזה ליל שימורים, שזה לילה המשומר מן המזיקים. למ"ה
 לרבה כיון שכוס של ברכה מצטרף לטובה ולא מצטרף לרעה. למה"ח (ע"ד תיווך), כמו מכריע
 ביניהם.
 לרבינא כיון שכל כוס מארבע כוסות תקנה בפ"ע לכן גם מברכים בפה"ג על כל כוס למה"ח.

קי, ע"ב

האם מים מצטרפים לזוגות?
 לשמואל לא, ורק אם זה מזוג במשקה אחר. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק דבר שיש לו חשיבות
 כמו משקה מזוג.
 לרבי יוחנן אפילו מים מצטרפים לזוגות. לשיטתו מצד החפצא לכן כל דבר, גם מים מצטרפים
 וצריך להזהר מזוגות.

קיג, ע"ב

מה הפירוש בצוואה של רבינו הקדוש שלא יישב על מיטת ארמית?
 י"א שהכוונה שלא יירדם בלי קריאת שמע. לשיטתו מצד הגברא.
 וי"א שלא יתחתן עם גיורת. לשיטתו מצד הגברא.
 וי"א לשכב על מיטה של ארמית ממש, שמא תעליל עליו עלילה שהרג את הילד, כמו במעשה
 של רב פפא. לשיטתו מצד החפצא.

קיד, ע"א

מה
 מברכים
 קודם?
 לב"ש קודם מברכים על היום ואח"כ מברך על היין, כי היום גורם ליין שיבוא. לשיטתו מצד
 החפצא.
 לב"ה קודם מברכים על היין ואח"כ מברכים על היום, כי היין גורם לקידוש שתיאמר, וגם בגלל
 שברכת היין זה תדיר, שהוא קודם. לשיטתו מצד הגברא שזה קשור יותר לאדם.

המשך

האם מצוה להביא חרוסת לשולחן?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא כיון שאין אוכלים את זה אי"צ להביא לשולחן.
 לרבי אליעזר ברבי צדוק כן. לשיטתו מצד החפצא ואפי' שלא אוכלים מצוה מצ"ע להביאה
 לשולחן. ועיין בלקו"ש בענין החרוסת חל"ב חה"פ.

קיד, ע"ב

האם מצוות צריכות כוונה?
 לריש לקיש משמע שכן, ולכן צריך לאכול מרור עוה"פ לשם מצות מרור. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן חשוב מאוד כוונת האדם.
 וי"א שמצוות א"צ כוונה. לשיטתו מצד החפצא לכן מצוות מצ"ע מתקיימים.

קטו, ע"א

האם מצוות מבטלות זו את זו?

להלל משמע שלא, שהי' כורך את המצה ומרור ביחד. לשיטתו מצד הגברא והרי אין בכוונתו לבטל את המצוות.
וי"א שכן מבטלות. לשיטתו מצד החפצא מצ"ע ומבטלות זו את זו.

קטז, ע"א

מדוע מביאים חרוסת?

ר' לוי זה מצוה זכר לתפוח שהיו יולדות בניהם מתחת לעץ התפוח בלי עצב. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על השבח של עם ישראל.
לרבי יוחנן זה זכר לטיט ולשעבוד הקשה במצרים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על היסורים מצ"ע של עם ישראל.

קיז, ע"ב

האם הללו' זה תחלת פרק או סוף פרק בתהלים?

לרבא בר רב הונא זה תחילת הפרק, לשיטתו מצד הגברא, שזה קשור להעלאה מלמטה למעלה.
לרב חסדא זה סוף הפרק, לשיטתו מצד החפצא שקשור להמשכה מלמעלה למטה שהסיום שזה חודר בתחתון מצ"ע.

המשך

איך מברכים בתפילה ובברהמ"ז בשבת ויו"ט?

לסבי' דפומפדיתא בשבת אומרים מקדש השבת, וביו"ט מקדש ישראל והזמנים בין בתפילה בין בברהמ"ז.
לרבה בתפילה בין בשבת בין ביו"ט אומרים מקדש ישראל, לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על מעלת עבודת האדם, שזה בעיקר בתפילה מלמטלמ"ע. בברהמ"ז ביו"ט אומר מקדש ישראל והזמנים, ובשבת מקדש השבת.

קיח, ע"א

מה זה ברכת השיר?

לרבי יהודה זה יהללוך וכו'. למה"ח לכן מדבר בדבר שקשור לעולם
לרבי יוחנן זה נשמת כל חי. למ"ה לכן מדבר בדבר שקשור לאדם

המשך

מהיכן זה נקרא הלל הגדול?

לרבי יהודה מהודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו עד נהרות בבל. לשיטתו מצד החפצא.
לרבי יוחנן משיר המעלות עד נהרות בבל. לשיטתו מצד החפצא.
לרב אחא בר יעקב מכי יעקב בחר לו י"ה עד נהרות בבל. לשיטתו מצד הגברא ולכן מודה רק על הדברים שממש קשורים לעמ"י. ועצ"ע.

קיט, ע"ב

מה הכוונה אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן?

לרב הכוונה שלא יעקרו מחבורה לחבורה לאכול קרבן פסח בחבורה אחרת, אבל לאכול מיני מתיקה לאחר קרבן פסח מותר. למ"ה ולכן מדבר מצד האדם שלא יעברו לחבורה אחרת.
לשמואל הכוונה שאסור להוציא מעדנים וקומפוט או גוזלות שהיו רגילים לאכול אחרי הסעודה, וכן לרבי יוחנן הכוונה שאסור להוציא תמרים וקליות ואגוזים. לשיטתו מצד החפצא

ולכן מדבר על מעדנים שלא יוציאו.

קכ, ע"א

האם מצה בזה"ז זה דאורייתא?

לרבא כן. למה"ח

לרב אחא בר יעקב זה רק מדרבנן. לשיטתו מצד הגברא שתקנו כמו זכר.

המשך

מה הדין אם ישנו מקצת אנשים מהחבורה של קרבן פסח?

לת"ק יאכלו. לשיטתו מצד הגברא ולכן האנשים שלא ישנו עוזרים לאלה שישנו שימשיכו לאכול.

לרבי יוסי רק אם נתנמנו יכולים לאכול, אבל אם נרדמו אפילו מקצתן לא יאכלו השאר. לשיטתו מצד החפצא ובזה שישנים עקרו את עצמם מהחבורה לגמרי ואין אומרים שהקשר בין האנשים עוזר א' לשני להמשיך לאכול.

קכ, ע"ב

האם הפסח אחרי חצות מטמא את הידיים?

לרבי אליעזר בן עזרי' כן, לשיטתו שמותר לאכול ק"פ מדאורייתא רק עד חצות. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שזה שאמרו עד חצות זה לא גזירה אלא ממש מדאורייתא מצ"ע.

לרבי עקיבא אינו מטמא את הידיים, כיון שסובר שמדאורייתא מותר לאכול כל הלילה. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שזה שאמרו עד חצות זה רק גזירה על האדם מדרבנן.

קכא, ע"א

מה הדין אם ברך על אכילת פסחים, האם פוטר גם בברכה זו את חגיגת ארבעה עשר?

לרבי ישמעאל כן, כיון שסובר שזריקה נחשבת בכלל שפיכה ולכן אם יתן את קרבן פסח בזריקה יצא י"ח. אפילו שעיקר דינו זה בשפיכה. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שהדם יגיע למזבח ולא משנה כ"כ באיזה אופן.

לרבי עקיבא לא יצא י"ח, כיון שסובר שאם זרק במקום לשפוך לא יצא י"ח, שאסור לשנות, לשיטתו מצד הגברא.

מסכת יומא

האם מתקינים לכה"ג אשה אחרת שמא תמות אשתו?
לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ואי"צ לחשוש מצ"ע, שהרי כרגע הוא נשוי, ואם תחשוש אין לדבר סוף.
לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש כדי שהעבודה תהי' כדבעי.

ג, ע"א

האם האיל שכתוב באחרי מות זה אותו איל שכתוב בחומש במדבר?
לת"ק כן. למ"ה וע"ד דיברה תורה כלשון בני אדם כיון שרק חוזרים עוה"פ אבל זה אותו קרבן לרבי אליעזר ורבי שמעון לא, אלא אחד לחובת היום ואחד למוספין. למה"ח ומצד התורה אין מילה מיותרת ולכן צ"ל שזה שני דברים

ג, ע"ב

האם מ"ש "קח לך עגל ופר" בכה"ג זה צ"ל משלו?
לרבי יאשי' כן. למ"ה ולכן חשוב שזה יהי' שלו שזה מוסיף בכוונתו וזיכוכו. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא משנה שזה לא שייך אליו ממש.
לרבי יונתן זה משל ציבור.

ד, ע"א

"וישכון כבוד ה' על הר סיני" – מתי זה הי'?
לרבי יוסי הגלילי זה הי' אחרי עשה"ד, שסובר כמו הדעה שבששה בחודש ניתנה התורה.
למה"ח שזה הי' אחרי מ"ת שירדו עליונים לתחתונים והתחברו מה"ח
לרבי עקיבא זה הי' לפני עשה"ד, ר"ח סיון, שסובר כמו ר' יוסי שהי' בשבעה בחודש מ"ת.
למ"ה

ד, ע"ב

מדוע כתוב "ויקרא אל משה", והרי כל ישראל עמדו שם?
לת"ק זה הי' רק לחלוק כבוד למשה. למ"ה
לרבי נתן זה הי' למרק אכילה ושתי' שבמעיו, שיהי' כמלאכי השרת. לשיטתו מצד החפצא שזה פועל זיכוך באופן פנימי מכל הגשמיות שלו ולא רק כבוד באופן מקיף.
לרבי מתיא בן חרש לאיים עליו כדי שתהא תורה ניתנת באימה ברתת ובזיע.

המשך

כל הקרבנות שכתובים לגבי המילואים, האם זה מעכב?
לרבי יוחנן כן, כל הכתוב בהם מעכב בהם. למ"ה"ח
לרבי חנינא רק דבר שכתוב לדורות מעכב בהם, ואם אינו מעכב לדורות אינו מעכב, היינו שסמיכה לא מעכב, כיון שאינו מעכב לדורות, וכן תנופה וכן פרישת שבעה שאינו מעכב לדורות וכן משיחה שבעת הימים וכן שילבש שבעה ימים שמונה בגדים וכן שימשחוהו בשבעה ימים אינו מעכב. למ"ה ולכן רק דברים חשובים שזה חיוב על האדם לדורות

ה, ע"ב

כיצד הלבישו את אהרון ובניו?
 לרבי חייא קודם הלביש את אהרון ואח"כ את בניו, שהכוונה רק לגבי האבנט. למ"ה
 לרבי יוחנן בבת אחת, שחגר אותם באבנט בבת אחת.

ו, ע"א
 האם בועל נדה נחשב טמא כנדה?
 לרבי עקיבא כן. למ"ה וע"ד אשתו כגופו.
 לחכמים לא. לשיטתו מצד החפצא והרי בו ממש אין את הטומאה, ולכן אינו ממש כמו נדה.

ו, ע"ב
 האם טומאת המת הותרה בציבור?
 לרב נחמן כן. למה"ח והתירו ממש לגמרי.
 לרב ששת רק דחוי' היא בציבור, ומחפשים לכתחילה שטהורים יקריבו. למ"ה והתירו רק בלית
 ברירה.

ח, ע"א
 האם אומרים טבילה בזמנה מצוה או לא?
 לרבי מאיר טבילה בזמנה מצוה. למ"ה
 לרבי יוסי לא אומרים טבילה בזמנה מצוה. למ"ה ולכן לא משנה כ"כ מתי יטבול העיקר
 שיטהר

המשך
 האם מקישים הזאה לטבילה?
 לרבי מאיר מקישים הזאה לטבילה. למ"ה ולכן מקשר שהכל זה לטהרת האדם
 לרבי יוסי לא. לשיטתו מצד החפצא שזה פעולות שונות.

י, ע"ב
 האם סוכה חייבת במזוזה?
 לרבי יהודה סוכה דירת קבע ולכן חייבת במזוזה. וסובר שדירה בע"כ לאו שמה דירה. לשיטתו
 מצד החפצא וצריך שתהי' ראוי' מצ"ע לדירה.
 לרבנן סוכה דירת ארעי ולכן לא חייבת במזוזה. וכן סוברים שדירה בע"כ נחשבת לדירה. למ"ה
 והעיקר שדר שם.

יא, ע"א
 האם מקומות שנשים מתקשטות בהם חייבים במזוזה?
 לרב כהנא כן לכו"ע. אבל בבית התבן ובבית הבקר ובית העצים ובית האוצרות שלא מתקשטות
 בהם מחלוקת. לשיטתו מצד הגברא ולכן אם מתקשטות לכו"ע חייב, שזה ראוי לאדם.
 לרב יהודה מחלוקת אבל בבית התבן ובבית הבקר ובית העצים ובית האוצרות שלא מתקשטות
 בהם לכו"ע פטור. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שמתקשטות יש דעה שפטור מצ"ע. ובבית
 התבן ובבית הבקר פטורים מצ"ע כיון שאי"ז דירה. ועיין ברמב"ם שעושה תיווך בהלכות
 מזוזה פ"ו ה"ז, שמוסיף את המלה "שיושבות בה" ומתקשטות בה" ולכן חייב כי מיחדה לדירת
 אדם. ועצ"ע.

יא, ע"ב

האם שער העשוי ככפה באופן שזה גבוה עשרה טפחים ויש ברגלי' ג' טפחים ישרות לפני שמתחיל להתעגל?

לרבי מאיר חייב כיון שחוקקים להשלים וכאילו יש בכל הפתח י' על ד' למ"ה לרבנן אין חוקקים להשלים ופטור ממזוזה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' בפועל. ועיין ברמב"ם שעושה תיווך בהל' מזוזה פ"ו ה"ד שמצריך שיהי' ברגלי' עשרה לפני שמתחיל להתעגל ואז אומרים שגם הכיפה נחשבת למשקוף כי חוקקים כמו רבי מאיר בגלל שגבוהים עשרה.

המשך

האם ביהכ"נ שאין בה דירה לחזן חייב במזוזה?

לרבי מאיר כן. למ"ה כיון שמשתמשים שם נחשב כבית דירה. לחכמים לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' ממש בפועל בית דירה, ואם לא - פטור. ועיין ברמב"ם שעושה תיווך בהל' מזוזה פ"ו ה"ו שמחלק בין בתיכ"נ של כפרים שבד"כ דרים שם, לבין של כרכים שבד"כ אין דרים שם.

יב, ע"א

האם ירושלים מטמאה בנגעים?

לת"ק לא, כיון שסובר שירושלים לא התחלקה לשבטים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין לירושלים קשר לאנשים פרטיים.

לרבי יהודה כן, ורק מקום המקדש עצמו לא נטמא בנגעים, כיון שסובר שירושלים נתחלקה לשבטים. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שירושלים קשורה ונתחלקה לאנשים. ועיין ברמב"ם שבהל' טומאת צרעת פ"ד הי"א כותב רק שאין ירושלים מטמאה בנגעים, ובהל' שמיטה ויובל פ"ב הי"ב כותב רק שאין הבית נחלט בה (כמו בתי ערי חומה, וקשה א"כ מה החידוש בירושלים, והרי בכל עיר חומה אין הבית נחלט) ובהל' ביהב"ח פ"ז הי"ד כותב את שניהם. ואפ"ל שבהל' צרעת הרמב"ם מדבר מצד החפצא שאין נגעים בכלל, ובשמיטה ויובל הרמב"ם מדבר מצד הגברא, שזה רק בעי' מצד שאין הבית נחלט בה, כמו בבתי ערי חומה, שהסיבה שאין הבית נחלט בה כיון שא"א שיהי' לצמיתות הבית וצריך לחזור לבעליו ולכן א"א שישברו את הבית בגלל הנגעים. ובהל' ביהב"ח שקשור לעצמותו של הקב"ה (כידוע דיוק הלשון בחירה ולא ביהמ"ק) שמחבר הפכים לכן כותב את שניהם.

המשך

האם האבנט של כהן הדיוט יש בו כלאים כמו באבנט של כה"ג?

לרבי כן, שמשווים את האבנטים שבשניהם הי' כלאים. לשיטתו מצד החפצא שמשווה את האבנטים מצ"ע.

לרבי אלעזר ברבי שמעון לא, שהי' רק של בוץ. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק כה"ג יכול ללבוש שעטנז שבכוחו לחבר הפכים.

יב, ע"ב

מה הריבוי שלומדים מהפסוק "ילבש" בהרמת הדשן?

לרבי יהודה לרבות שצריך מצנפת ואבנט להרמת הדשן. לשיטתו שצריך פסוק מיוחד לרבות את זה. לשיטתו מצד החפצא והרי לכאורה אי"ז עבודה חשובה כ"כ וע"ד שאין דומה בגדים שמבשל בהם קדרה לרבו לבגדים שמוזג כוס לרבו.

לרבי דוסא להביא בגדי כה"ג ביוהכ"פ שהם כשרים לכהן הדיוט. לשיטתו שא"צ פסוק מיוחד לרבות את המצנפת ואבנט ולכן מביא חידוש אחר. לשיטתו מצד הגברא והרי תרומת הדשן זה גם עבודת הכהן דוקא וחשוב ואי"צ פסוק מיוחד לומר שצריך מצנפת ואבנט.

המשך

מה לומדים מהמלים "והניחם שם"?

לת"ק מלמד שטעונים גניזה. לשיטתו מצד הגברא ולכן א"א להעביר בגדים אלה שנתקדשו לכה"ג לכהן הדיוט.

לרבי דוסא א"צ לגנום, ורק שלא ישתמש בהם הכה"ג ליו"כ אחר אבל ראויים הם לכהן הדיוט. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפשר להעביר בגדים אלו לכהן הדיוט, שלא חל איסור על הבגדים מצ"ע.

המשך

מה הדין אם קרה פסול לכה"ג ומינו אחר תחתיו, והראשון חוזר לעבודתו מה דינו של הכהן השני שמלא את מקומו?

לרבי מאיר כל מצוות כהונה עליו. לשיטתו מצד הגברא כיון שעלה לדרגת כה"ג לא יכול להיות שבגלל זה יפסיד ויהי' קירח מכאן ומכאן, שהרי יש בכלל מאתיים מנה.

לרבי יוסי אינו ראוי לא ככה"ג ולא ככהן הדיוט. לשיטתו מצד החפצא ובפועל הרי נתקדש ככה"ג ושוב א"א שיעבוד ככהן הדיוט.

יג, ע"ב

מה הדין אם הכהן הדיוט הי' עומד ומקריב על המזבח ושמע שמת לו מת?

לרבי יהודה מפסיק באמצע עבודתו ויוצא. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מתחשבים באנסו ומפסיק באמצע העבודה.

לרבי יוסי יגמור את העבודה. לשיטתו מצד הגברא וה"ז אונס ומתחשבים בו שיגמור את העבודה.

יד, ע"א

לגבי הפסוק "והזה הטהור על הטמא" – מה הכוונה?

לרבי עקיבא הכוונה שזה מטמא את הטהור ומטהר את הטמא. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על האדם עצמו שנטמא.

לחכמים הכוונה שאם התכוון להזות דבר שאינו מקבל טומאה כגון על בהמה והזה על האדם, אז אם יש באזוב מספיק כדי להזות יכול להמשיך ולהשתמש בו להזות על האדם, אבל אם התכוון להזות על

האדם שמקבל טומאה והזה על הבהמה אפילו שיש באזוב מספיק לא ישנה. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על האופן שיכול להשתמש במים עוה"פ.

המשך

מה מפסיק בין הטבת שתי נרות להטבת חמש נרות?

לת"ק מפסיק עם קטורת. לשיטתו מצד החפצא שזה הדבר החשוב ביותר.

לאבא שאול מפסיק עם דם התמיד. לשיטתו מצד הגברא שזה דבר שמכפר על האדם וגם שאין בכוחו להאיר עם הקטורת לחוץ ובפרט בגלות, ועיין בדבר מלכות בענין זה.

יז, ע"ב

כמה חלות מקבל הכה"ג מלחם הפנים?
לת"ק לפעמים ארבע או חמש. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין חשוב דוקא חצי, אלא שמכבדים אותו יותר מכולם.
לרבי לעולם חמש, שנאמר והיתה לאהרון ולבניו, מחצה לאהרון ומחצה לבניו. לשיטתו מצד החפצא ולכן תמיד צריך לקבל חצי, שזה חלק שווה מצד החלות עצמן, שיש לו שייכות אליהן.

כג, ע"ב

מה לומדים מהפסוק "ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים"?
לת"ק שילבש בגדים שפחותים מהבגדים הראשונים, שהתורה חסה על הבגדים. לשיטתו מצד הגברא שלכן מדברים על הבגדים שצריך להחליפם.
לרבי אליעזר הכוונה שלומדים שכהנים בעלי מומים כשרים להוציא את הדשן. לשיטתו מצד החפצא לכן בא להגיד שאי"ז עבודה חשובה וכשרים לבעלי מומים.

המשך

האם המחלוקת היא גם בהרמת הדשן?
לריש לקיש כן. כיון שסובר שלא יכול להיות שהרמת הדשן נחשבת לעבודה שהרי כשרה בשני בגדים כתונת ומכנסים ולא מצאנו עבודה שכשרה כך. לשיטתו מצד הגברא לכן רואה בהרמת הדשן רק ענין שקשור לאדם שמנקה את המזבח ואי"ז עבודה ממש.
לרבי יוחנן בהרמה לפי כולם עבודה היא, וסובר שגם צריך 4 בגדים ואינה כשרה בבעלי מומים. לשיטתו מצד החפצא לכן מחשיב גם את זה לעבודה ממש מצ"ע.

כ"ד ע"א

האם זר שעשה תרומת הדשן חייב מיתה?
לרב לא. לשיטתו מצד הגברא, שזה רק כמו הכשר לעבודה ולא עבודה ממש כהקטרה ע"ז המזבח.
ללוי כן. לשיטתו מצד החפצא וגם זה נחשב כעבודה ואדרבה חשובה ביותר, שאיתה מתחילים את כל העבודות של היום.

כ"ד ע"ב

כאיזה בגדים עושים את ההגרלות בביהמ"ק?
לרב נחמן בבגדי חול כדי שלא יבואו בעלי זרוע וירוצו לעשות את העבודה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על טעות שיעשו את העבודה שלא מגיע להם.
לרב ששת בבגדי קודש כדי שלא בטעות ירוץ לעבודה מרוב התרגשות וישכח ויעבוד בבגדי חול. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש על האדם עצמו שיעשה בלי בגדים.

כ"ה ע"ב

האם הי' פייס מיוחד בשביל המחתה של הקטורת?
לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לכל פרט פיס בפ"ע.
לר' יהודה לא והכהן שזכה בקטורת אומר לזה שליידו זכה עמי במחתה. לשיטתו מצד החפצא והי' חלק מעבודת הקטורת והוא זכה בכל, לכן יכול לומר לזה שעמו זכה עמי וכאילו זה המשך אחד ולא דבר בפ"ע.

המשך

איך הי' הסדר בהולכת אברים למזבח
 לכן עזאי משום ר' יהושע זה הי' דרך הילוכו היינו שקודם החזה והגרה ושתי הידים ורק לאח"ז
 העוקץ והרגל למ"ה ולכן מסתכל לפי צורתו כשהוא חי
 לר' יוסי זה דרך הפשטו היינו קודם העוקץ והרגל ולאח"ז שתי הידים וכו' ולכן מסתכל לפי
 מה שמזדמן לו בצורה טכנית כאשר מפשיט את העור וכן עושה תיווך ברמב"ם בהל' מעשה
 הקרבנות פ"א הי"א אלא שסובר ששתי הידים הי' לפני
 לר"ע זה הי' דרך ניתוחו היינו שקודם שתי הידים ולאח"ז החזה והגרה ובסוף העוקץ והרגל
 למ"ה
 לר' יוסי הגלילי זה הי' דרך עליוו היינו שקודם החזה והגרה ואח"ז שתי הדפנות ואח"ז העוקץ
 והרגל ובסוף שתי הידים וסובר שהולכים לפי העלוי בשומן שיש באברים ולתנא שלנו הולכים
 לפי גודל האברים למה"ח
 כ"ו ע"א

האם המעלה אברים לכבש הוא זה שמעלה אותם למזבח
 לראב"י כן כיון שזה לא דרך ארץ שמראה כאילו זה טורח עליו לסחוב את האברים ולכן דוקא
 אותו א' ממשיך להעלותם ע"ג המזבח חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לגמור עד הסוף,
 שיקויים ההקטרה.
 לת"ק לא וזה שבא משהו אחר כדי לקיים "ברוב עם הדרת מלך" וגם לקיים "בבית אלקים
 נהלך ברגש". לשיטתו מצד החפצא ולכן כמה שיותר להוסיף אנשים במצוה זו - עדיף. וכן
 עושה תיווך ברמב"ם הלכות תמידין ומוספין פ"ד ה"ח שזה מראה שזה כמו עבודה חשובה
 בפ"ע

כ"ח ע"ב

ממתי שוחטים תמיד של שחר?
 לרבי ישמעאל ברגע שהי' קצת אור שנקרא ברק ברקאי. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק
 אפילו קצת שיאיר.
 לרבי עקיבא חיכו שיאיר יותר, שיהי' עלה ברקאי. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיאיר יותר
 שיהי' ניכר לאדם.
 לנחומא בן אפקשיון צריך לחכות עד שיאיר גם בחברון.
 למתאי בן שמואל צריך שיאיר פני כל המזרח עד שבחברון. למה"ח וכן פוסק ברמב"ם ועושה
 תיווך בהל' תמידין פ"א ה"ב ומוסיף קודם שתעלה החמה
 לרבי יהודה בן בתירא צריך שיאיר יותר עד שיצאו האנשים לשכור פועלים. לשיטתו מצד
 הגברא ולכן זה קשור יותר עם עבודת האדם.

כ"ט ע"ב

האם כשמסדר את השולחן לחם הפנים לפני זמנו זה נחשב וכשיגיע הזמן יתקדש לבד
 לרבינא כן כיון שמחוסר זמן לאו כמחוסר מעשה ולכן פה מדובר שקדם וסילק את השולחן
 שאם לא הי' מסלקו הרי הי' מתקדש למה"ח ולכן יש חשיבות למעשה מצ"ע אפילו שעדיין לא
 הגיע חיוב האדם וכן פוסק ברמב"ם ועושה תיווך בהלכות פסולי המקודשין פ"ג הכ"א שרק
 מתקדש בשביל להיפסל אבל לא בשביל להיקרב
 לרב אשי לא כיון שמחוסר זמן כמחוסר מעשה לכן סובר שזה כמו שסידרו הקוף ואינו מתקדש
 בזמנו למ"ה ולכן כ"ז שלא הגיע חיוב לאדם אין למעשה שום חשיבות

ל' ע"א

אם היו ידיו בבית הכסא או שהיתה ידו מטונפת האם יכול לקרוא ק"ש לרב הונא מותר לקרוא ק"ש למ"ה והרי רובו ככולו מחוץ לביה"כ שנאמר "כל הנשמה תהלל י"ה", ועיקר האדם זה הנשמה.

לרב חסדא אסור לקרוא ק"ש, שנאמר "כל עצמותי תאמרנה", לשיטתו מצד החפצא שצריך שכל האברים יהיו בקדושה, וכן סובר הרמב"ם בעצמו, ועושה תיווך בהלכות ק"ש פ"ג הי"א ומוסיף שאין לזה ריח רע כלל או מפני קטנותן או מפני שנתייבשו לשיטתו מצד החפצא, אפילו שמביא לפני זה את הדעה שמוותר.

המשך

מדוע צריך לטבול לפני שנכנסים לעזרה?

לכן זומא זה חיוב ממש, ק"ו אם המשנה מקודש לקודש כמו ביוהכ"פ שחמש עבודות צריך טבילה, שמשנה מבחוץ לבפנים, ק"ו מחול לקודש, וזו ממש מ"ע ואם לא טובל עובר בעשה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה ממש חשוב מצ"ע. וחובה עליו אפילו שאין לו איזה טומאה מצ"ע.

לרבי יהודה זה רק כדי שיזכר בטומאה ישנה שהייתה לו, ואם לא טבל אינו עובר בעשה. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה רק כדי להזכיר לו להיטהר מכל הטומאה. וכן עושה תיווך ברמב"ם הלכות עבודת יוהכ"פ פ"ב ה"ג שמוסיף שאם יזכר בטומאה ישנה יטהר ע"י טבילה זו ועצ"ע

ל, ע"ב

מצורע שטבל ביום השביעי, האם צריך לטבול שוב ביום השמיני לפני שמביא קרבנותיו? לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לטבול עוה"פ כיון שלפני שהביא קרבנותיו חסר בטהרתו לגמרי ואין מספיק קרבנותיו אלא צריך האדם בעצמו לטבול. וכן עושה תיווך ברמב"ם בהלכות מחוסרי כפרה פ"ד ה"ב שמצד א' אומר שצריך טבילה אבל זה רק באופן שנתאחר ולא גילח בשביעי אלא בשמיני או אחר כמה ימים לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ומספיק קרבנות שמביא ואי"צ לטבילה ממש.

המשך

מה הי' בלשכת המצורעים?

לת"ק שם היו המצורעים טובלים. לשיטתו מצד הגברא. לרבי יהודה לא היו טובלים המצורעים דוקא, אלא כל אדם. אי נמי המצורעים כבר טבלו אתמול ולא צריכים לטבול שוב, לשיטתו מצד החפצא ולכן אין זה קשור דוקא לטבילת המצורעים.

לא, ע"ב

האם הכה"ג כשמשנה מבגדי חול לבגדי קודש צריך 2 קידושים?

לרבי מאיר כן, כיון שסובר ששני הקידושים זה בשביל הלבשה של הבגדים החדשים ולא משום הפשטתם. לשיטתו מצד הגברא שזה רק מצד האדם שלובש וצריך לזכך את עצמו כהכנה לבגדים החדשים.

לחכמים לא צריך, כיון שסוברים שקידוש אחד זה בשביל הבגדים שהפשיט, וכשמפשיט רק בגדי חול אין צריך. לשיטתו מצד החפצא ולכן על הבגדים שהפשיט אין צריך לקדש ידיו ורגליו. וכן פוסק הרמב"ם הלכות עבודת יוהכ"פ פ"ב ה"ב

לג, ע"א

מדוע דישון מזבח הפנימי קודם להטבת חמש נרות?
לאב"י כך מקובלים במסורת, לא סברא. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד הסדר בחיוב עבודת האדם.
לרבא זה כמו ר"ל שסובר שאין מעבירים על המצוות, וכשנכנס להיכל פוגע ראשון במזבח לפני המנורה, ולכן צריך לדשנו קודם. לשיטתו מצד החפצא שלא להעביר על המצות, היינו שזה שייך למה שפוגע ראשון מצ"ע.

לד, ע"א

מה קודם, מוספין או בזיכין?
י"א מוספין קודמין כיון שכתוב ביום ביום (ביום השבת יערכנו) שזה משמע לאחר, הפוך מבבוקר בבוקר. לשיטתו מצד החפצא שזה קשור יותר לעולם מאשר בזיכי הקטורת שעניינם למעלה מהעולם.
י"א שבזיכין קודמים כיון שלומדים גז"ש חוקה חוקה מחביתין, שגם הם קודמים. לשיטתו מצד הגברא ולכן בזיכי הקטורת שמרמז על יציאה מהעולם, קודם. וגם מרומז בלימוד מהמלה "חוקה" שעניינה למעלה מטו"ד.

המשך

ונסכו רביעית ההין שכתוב בתמיד של בין הערביים
לת"ק הכוונה היא על הכבש השני שעושים בין הערביים וצריך ללמוד שחרית ממנו. לשיטתו מצד הגברא ולכן העיקר זה הכבש השני בין הערביים שאתו משלימים את עבודת האדם ביום. לרבי הכוונה היא על הכבש הראשון שעושים בבוקר, ולכן לומדים ערבית משל שחרית. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר זה הכבש שעושים בבוקר שאתו מתחילים את העבודה במזבח. ועצ"ע.

לד, ע"ב

איך ה' מותר ביוהכ"פ להטיל את העששיות של ברזל לתוך המקוה, והלא נחשב למצרף?
לרב ביבי כיון שזה לא ה' מגיע לצירוף, כיון שלא ה' כ"כ חם. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדובר באופן שזה לא כ"כ שיגיע לכדי צירוף.
לאב"י אפילו שהגיע לצירוף אבל זה דבר שאינו מתכוון ולכן מותר. לשיטתו מצד הגברא והולכים אחר הכוונה.

המשך

האם קודם מקדש ידיו ורגליו ואח"כ פושט את הבגדים, או הפוך?
לרבי מאיר קודם פושט ואח"כ מקדש ידיו ורגליו, כיון שזה קידוש שקשור עם הלבישה של הבגדים השניים. לשיטתו מצד הגברא כנ"ל.
לרבנן הפוך, קודם מקדש ידיו ורגליו, כיון שזה קשור עם פשיטת הבגדים הקודמים. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל.

המשך

מה שווי הבגדים של הכה"ג?
לרבי מאיר בשחר ה' לובש בגדים של שנים עשר מנה (1200 זוז) ובין הערביים ה' לובש של 800 זוז, שהם פחותים כדי להוציא בהם את הכף ואת המחתה. לשיטתו מצד הגברא ולכן נוגע

שילבש בגדים פחותים להוציא את הכף שזה עבודה פשוטה יותר. וגם שאין צריך תוצאה של סכום שווה אלא כל אחד לפי ממונו.

לחכמים בשחר ה' לובש של 18 מנה ובין הערביים של 12 מנה. והעיקר שהכל ביחד ייצא שלושים מנה, ואם הוריד קצת פה והוסיף פה אין מעכב. לשיטתו מצד החפצא ולכן מוסיפים ומחשיבים מאוד בשווי הבגדים ואין נוגע כ"כ שילבש בגדים פחותים דוקא בעבודה פשוטה, והעיקר שהתוצאה של הסכום בשניהם יהי' שלושים מנה.

לו, ע"א

האם בין האולם ולמזבח נחשב לצפון?

לרבי ולרבי אליעזר ברבי שמעון כן. לשיטתו מצד הגברא, והרי שם האדם מתכוון לעבודה ונחשב ג"כ כצפון.

לרבי יוסי ורבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא והרי שם עדיין לא שוחטים בפועל.

המשך

מה מתוודה על קרבן העולה?

לרבי יוסי מתוודה על עוון לקט שכחה ופאה ומעשר עני. לשיטתו מצד החפצא ולכן מתוודה גם על דברים שחייבים עליהם מלקות, והיינו שאפילו שהאדם מקבל את ענשו, אבל החפצא, היינו הכסף לעני התבואה לעני שלא קיבל עדיין נחשב לחסרון וצריך לעשות וידוי על זה.

לרבי עקיבא מתוודה רק על עשה ול"ת שניתק לעשה, שאז אין לוקין עליו. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק דבר שאין לוקים עליו אז צריך להתוודות, אבל דבר שלוקים עליו, שהאדם מקבל את ענשו, שוב אין צריך כבר להתוודות.

המשך

במה הם חולקים?

לרבי ירמיה' לשיטתו מצד החפצא ולכן מסביר שחולקים האם זה לאו רגיל מצ"ע או לא. היינו שחולקים לדוגמא האם זה שכתוב לגבי נבלה "לגר אשר בשערך תתננה ואכלה זה נחשב ניתק לעשה?

לרבי יוסי הגלילי כן, ולכן לא לוקים עליו. לשיטתו מצד החפצא והיינו שזה ממש לנתק את הלאו שיהי' נחשב כמ"ע.

לרבי עקיבא נחשב כלאו רגיל ולוקים עליו. לשיטתו מצד הגברא ורק אומר לאדם בתור הצעה שיתן לגר את הנבלה, אבל עדיין זה נחשב לאו לכל דבר.

לאביי לשיטתו מצד הגברא לכן מסביר שחולקים האם האדם יכול לתקן את הלאו. ולא חולקים בלאו בנבלה אלא לגבי לקט שכחה ופאה שלרבי יוסי הגלילי שכתוב לעני תעזבנו הכוונה עכשיו, ז"א אפילו שעבר על הלאו ניתק לעשה ואפשר לתקנו ולא לוקים עליו. לשיטתו מצד החפצא ולכן תמיד אפשר לתקן מצ"ע.

לרבי עקיבא הכוונה תעזבנו לעני בתחילה, אבל אם לא השאיר לעני אין לו תקנה ולוקה, ולכן אין קרבן עולה שייך לעון זה. לשיטתו מצד הגברא לכן מביא ע"ז שעבר עבירה וא"א לתקן וע"ד "עבר זמנו בטל קרבנו".

ל"ו ע"ב

מה הכוונה עוונות?

לחכמים הכוונה לזדונות ולכן אומר קודם חטאתי ואחרי זה עוויתי פשעתי לפניך, לשיטתם מצד החפצא ולכן מתחיל מהקל ואח"ז החמור, שכך עדיף שא"א לבקש על העבירות החמורות,

הזדונויות, ואז לבקש על השגגות.
 לרבי מאיר הסדר הוא עוויתי פשעתי חטאתי. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתוודה על מה שקשה ומעיק לו ביותר, שזה עוונות, ורק אח"ז מבקש גם על השגגות.

ל"ט ע"א

מה אומר הכה"ג על השעיר שעולה לקרבן לה'
 לת"ק אומר לה' חטאת. לשיטתו מצד החפצא ולכן מזכיר את הקרבן מצ"ע חטאת.
 לרבי ישמעאל אומר רק לה'. לשיטתו מצד הגברא ולכן מזכיר רק שזה קדוש לה' ואי"צ לדבר על הקרבן מצ"ע.

לט, ע"ב

האם עליית גורל מתוך הקלפי מעכבת?
 לרבי ינאי כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן חשוב הפעולה של עליית הגורל מצ"ע.
 לרבי יוחנן לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין צריך את הפעולה של הרמת הגורל מצ"ע. ומספיק שמברר

המשך

האם דברים הנעשים בבגדי לבן בחוץ שהחסיר א' מהם מעכב את העבודה?
 לרבי יהודה לא מעכב. לשיטתו מצד החפצא ואין בהם כ"כ חשיבות מצ"ע. שהרי הם נעשים בחוץ ואין זה כעבודות יו"כ עצמו ממש.
 לרבי נחמי' מעכב. לשיטתו מצד הגברא ומכיון שסו"ס גם זה נעשה ע"י הכה"ג נחשב ככל עבודות יום זה ומעכב.

מ, ע"א

עה"פ יעמד חי לפני ה' לכפר עליו - עד מתי זקוק לעמוד חי?
 לרבי יהודה עד שעת מתן דמו של חברו, לשיטתו מצד החפצא ולכן מסביר שהכוונה לכפר בכפרת דמים הכתוב מדבר, שזה מעשה שמעכב.
 לרבי שמעון צ"ל חי רק עד שעת וידוי, שהכוונה בלכפר לכפרת דברים, לשיטתו מצד הגברא לכן מספיק דיבור של האדם וא"צ עד שייזרק הדם בפועל.

מא, ע"ב

למה כורך את עץ ארז בשני תולעת?
 לרבי כדי שיהיו כולם באגודה אחת, כדי שיקחם בבת אחת העץ ארז ואזוב ושני תולעת, שכתוב ולקח עץ ארז ואזוב ושני תולעת. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לאגדם ביחד מצד לקיחת האדם שצריך שיקחם ביחד.
 לרבי אליעזר ברבי שמעון כדי שיהי' בהם כובד. לשיטתו מצד החפצא שצריך שמצ"ע יהיו ביחד. ויהי' בהם כובד להשליך לאש.

מב, ע"א

מה המשקל הלשון של השני תולעת?
 לרבי יונתן של פרה זה משקל עשרה זוז ושל שעיר המשתלח משקל שני סלעים ושל מצורע משקל שקל. לשיטתו מצד החפצא ולכן שעיר המשתלח שענינו כפרה מצ"ע שלוקח את כל העבירות הוא יותר חשוב וצריך שיהי' יותר כבד.

וי"א שבפרה אדומה משקל שקל. לשיטתו מצד הגברא ולכן פרה אדומה שזה יותר קשור לאדם שמטהרו לפי כולם צריך שיהי' יותר כבד. לרבי ירמי' חולקים בשעיר המשתלח ולא בפרה אדומה.

המשך

שחיטת פרה אדומה ופרו של הכה"ג לרב שחיטת פרה אדומה פסולה בזר ופרו כשר בזר. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא הפר שלו, שזה ענין שיותר קשור לגברא אינו קרבן כ"כ חמור וכשר גם בזר. לשמואל של פרו פסולה בזר ופרה אדומה כשרה בזר. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא פרה אדומה שלא נעשית בתוך ביהמ"ק לכן אינה נחשבת כ"כ וכשרה בזר. ועצ"ע.

מב, ע"ב

שחיטת פרה בזר

לרבי אמי כשרה. לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשבת כקדשי בדק הבית וכשרה בזר. לרבי יצחק נפחא פסולה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך דוקא כהן.

המשך

מדוע אין מוציאים שתי פרות אדומות יחד? לרבי שמעון כדי שלא יאמרו שתיים שחטו, אבל אם הוציא חמור איתה שאין חשש זה בסדר. לשיטתו מצד הגברא וזה רק כדי שלא יהי' טעות מצד האדם. לרבי משום שנאמר "והוציא אותה" לבדה. לשיטתו מצד החפצא שזה גזה"כ שאסור בכל מצב.

מג, ע"א

מה לומדים מהמלה "ושחט אותה לפניו"?

לרב לומדים שלא יסיח דעתו ממנה. לשיטתו מצד הגברא שזה קשור רק עם עבודת האדם. לשמואל לומדים שיהי' זר שוחט ומספיק שאלעזר הכהן רק רואה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על השחיטה של הבהמה מצ"ע.

מג, ע"ב

מה הי' עושה בכל יום בחתיית גחלים לקטורת?

לת"ק בכל יום חותה בשל ארבעת קבין ומערה לתוך שלושת קבין. וביוכ"פ חותה בשל שלשת קבין ובה הי' נכנס לקה"ק לשיטתו מצד הגברא ולכן חותה רק מה שצריך לעבודת האדם. לרבי יוסי בכל יום הי' חותה בשל סאה, ומערה בתוך שלושת קבים. למה"ח ולכן חותה בכלי גדול יותר שיהי' בשפע ויש בזה יותר חשיבות מצ"ע.

המשך

איך הכה"ג עולה לכבש?

לת"ק עולה ככל הכהנים במזרחו של כבש ויורדים במערבו ורק ביו"כ כה"ג עולה באמצע ויורד באמצע. לשיטתו מצד הגברא וזה מקל עליו. לרבי יהודה לעולם כה"ג עולה באמצע ויורד באמצע. לשיטתו מצד החפצא שזה מראה יותר חשיבות וכו'.

המשך

איך הי' הכה"ג מקדש ידיו ורגליו בכל יום?

לת"ק הי' מקדש מהכיור ורק ביו"כ הי' מקדש מקיתון של זהב. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ כלי חשוב ומיוחד לכה"ג ומקדש כמו כולם מהכיור.
לרבי יהודה תמיד כה"ג מקדש מקיתון של זהב. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך כלי חשוב שבביל קדושת הכה"ג.

המשך

כמה מערכות היו שם?

לרבי מאיר בכל יום היו ארבע מערכות, והיום חמש, כיון שסובר שהי' עוד מערכה לאברים ופדרים שלא נתאלכו מבערב. לשיטתו מצד הגברא ולכן מוסיף עוד מערכה בגלל החיוב שיש על האדם לגמור להקטירם.
לרבי יוסי בכל יום שלוש והיום ארבע, כיון שסובר שהי' עוד מערכה של קיום האש. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך מערכה לאש מצ"ע.
לרבי יהודה בכל יום שתיים אחת מערכה גדולה ואחת מערכה שני' של קטורת, והיום שלוש – שמוסיפים בו ביום.

מו, ע"א

אמר רב הונא תמיד תחילתו דוחה סופו אינו דוחה – למה הכוונה?
לרב חסדא הכוונה שדוחה את השבת ואינו דוחה את הטומאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוחה דוקא שבת. אבל האדם צריך להיות טהור.
לרבה הכוונה שדוחה את הטומאה ולא דוחה את השבת. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוחה את הטומאה שאין האדם צ"ל טהור. אבל השבת איננה נדחית.

מו, ע"ב

המכבה אש מחתה ומנורה, ומדובר שהוא הוריד את זה מהמזבח ומהמנורה ומונח על הרצפה. לאביי חייב, לשיטתו מצד הגברא והרי סו"ס לקח אש זו מהמזבח ואסור לכבותה.
לרבה פטור, לשיטתו מצד החפצא כיון שניתקה מהמזבח שוב אינה נקראת אש המזבח ואש המנורה.
וי"א שחולקים כשהי' האש במחתה על המזבח וכיבה אותה.
לאביי חייב כי זה אש המזבח. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה בזה המשך לאש המזבח. ולרבה פטור כיון שניתקה שתהי' לקטורת שוב אינו נקרא אש המזבח. לשיטתו מצד החפצא וכשמייעדה למשהו אחר אי"ז כבר אש המזבח. ועיין ברמב"ם שעושה תיווך בהלכות תמידין פ"ב ה"ו שפוסק כרבה ומוסיף שהכינה במזבח להדליק ממנה ועצ"ע אם זה תיווך

נ"א ע"ב

מה יותר חשוב שולחן או מנורה?

לר"מ יותר חשוב שולחן לכן הכה"ג הולך דוקא בין השולחן למזבח למ"ה שזה קשור יותר לשולחן שהאדם אוכל מלחם הפנים משא"כ במנורה שאין בזה הנאה ממשית
לר' יהודה המנורה יותר חשובה לכן מהלך דוקא בין מנורה למזבח וכן סובר שפתח ההיכל זה בצד דרום למה"ח ובמנורה יש יותר חשיבות מצ"ע שהרי היא עדות לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל
לר' יוסי הולך בין השולחן והכותל כיון שסובר שפתח ההיכל הוא בצד צפון

נ"ב ע"ב

איך הי' צובר את הקטורת ע"ג הגחלים
 י"א שמתחיל לצוברת בראש המחיתה של צד פנים שזה חוצה ורחוק ממנו כדי שלא יכוח.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן נזהר שיהי' באופן יעיל לאדם.
 וי"א הפוך שמתחיל לצוברת מהחלק שקרוב אליו. לשיטתו מצד החפצא ע"ד מצוה הבאה לידך
 אל תחמיצנה.

נ"ד ע"ב

איך נברא העולם?

לר"א נברא מהאמצע ומתפשט לצדדים למה"ח ולכן מתחילים מהעיקר
 לר"י נברא מן הצדדים למ"ה ולכן מתחיל מההגבלות עד כאן ועד כאן. וע"ד שקודם נברא כל
 סדר ההשתלשלות ואח"ז עוה"ז, שזה כדי שיוכן קצת בשכל האדם בגדרי התחתונים. ועצ"ע.

נ"ה ע"א

איך סופר הכה"ג את 7 ההזאות?

לר"מ האחת שלמעלה היא לפני כולם כיון שבמקומו היו סופרים את הכלל לפני הפרט למ"ה
 ומצד הגילויים הכלל יותר נעלה
 לר"י האחת שלמעלה היא אחרי כולם כיון שבמקומו היו סופרים קודם את הפרט למה"ח ולכן
 מחשיב יותר את הפרט שאיתו משלימים את הכוונה האלקית

המשך

מדוע סופרים את האחת שלמעלה עם ה-7 שלמטה

לר' אלעזר זה רק כדי שהאדם לא יטעה בהזאות. לשיטתו מצד הגברא.
 לר' יוחנן זה גזה"כ שכתוב "ולפני הכפורת יזה" שהמילה יזה מיותרת ובא ללמד שהזאה
 הראשונה צריכה שתהי' עם כל ההזאות. לשיטתו מצד החפצא, שזה ענין מצ"ע ולא כ"כ מצד
 האדם.

נ"ה ע"א

לר"ה לא הי' שופרות לקיני חובה מפני התערובת מה הכוונה

לרב יוסף הכוונה בפשטות שלא יתערב קרבנות חובה בנדבה. לשיטתו מצד החפצא, שכ"א
 צ"ל בנפרד מצ"ע.

לרב ביבי גזירה משום חטאת שמתו בעליה. לשיטתו מצד הגברא זה רק כדי שהאדם לא יטעה.

נ"ו ע"ב

האם יש ברירה למפרע?

לר' יהודה לא למה"ח ולכן א"א לפעול על העבר שהרי בפועל עדיין לא הי'
 לר"מ כן למ"ה ולכן מצד האדם אפ"ל שלכך נתכוון ומתאים מתחילה ולכן יש ברירה.

נז, ע"א

האם כשלומדים פרט קטן בהיקש כמו בפר ושעיר של יוהכ"פ שלומדים אחד מהשני רק את
 מספר ההזאות האם זה נחשב להיקש?

י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא. ולכן גם מספר ההזאות שזה עבודת האדם דבר חשוב הוא
 ונחשב להיקש

י"א שלא. לשיטתו מצד החפצא. וכיון שסו"ס כבר ידענו שצריך להזות במקומות אלו לכן אין
 מספר ההזאות כ"כ משנה וחשוב להיקש ועצ"ע.

נז, ע"ב

האם מערבים את דם הפר ודם השעיר כשנותן בקרנות של מזבח הפנימי?
 לרבי יאשי' מערבים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחבר הכל כיון שהכל זה ציווי על האדם.
 לרבי יונתן לא מערבים, אלא כ"א מזה בפ"ע. לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה כ"א כענין
 בפ"ע.

נח, ע"ב

איך מזה על מזבח הזהב?
 לת"ק הי' יורד הולך ברגליו מקרן לקרן ומזה, כיון שסובר שצ"ל הקפה של המזבח ברגל.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך ללכת ממש ברגליו בהקפת המזבח.
 לרבי אליעזר במקומו הי' עומד ואי"צ להקיף ברגל, ומספיק שבידו עובר מקרן לקרן. לשיטתו
 מצד החפצא ולכן אי"צ ללכת ברגל והעיקר שזה יגיע לכל הפינות.

המשך

מהיכן מתחיל להזות?

לרבי עקיבא מתחיל מקרן מזרחית דרומית, כיון שסובר שלא לומדים פנים מבחוץ. לשיטתו
 מצד הגברא ולכן א"א ללמוד בפנים שזה ע"ד קדשי קדשים ששחיתתן בצפון.
 לרבי יוסי הגלילי מקרן מזרחית צפונית. לשיטתו מצד החפצא ולכן לומד פנים מבחוץ.

נט, ע"א

איך הי' מזה?

לרבי מאיר הי' על כולם נותן מלמעלמ"ט חוץ מהקרן שבאלכסון שנותן מלמטלמ"ע. לשיטתו
 מצד הגברא ולכן דוקא מלמעלה שזה קשור לגילויים.
 לרבי יהודה על כל הקרנות הי' נותן מלמטלמ"ע חוץ מהקרן שהיתה לפניו ממש שנותן
 מלמעלמ"ט כדי שלא יתלכלך. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא מלמטלמ"ע שזה יותר דירה
 בתחתונים.

המשך

להיכן שופך את השיריים של הדם?

לרבי ישמעאל גם של הקרנות על מזבח החיצון וגם על הפנימי שניהם ביסוד מערבי. לשיטתו
 מצד החפצא ולכן קשור למערב, שזה מרמז על שכינה שנמצאת במערב.
 לרשב"י שניהם נשפכים על היסוד הדרומי. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא בדרום, שזה מרמז
 על העבודה שנעשית שם (ע"ד מס' מדות רובו מן הדרום, ששם הי' רוב תשמישו). ועצ"ע

המשך

האם מועלים בדמים?

לרבי מאיר ורבי שמעון כן. לשיטתו מצד הגברא וה"ז כפרה על האדם וחשוב כקרבת.
 לחכמים לא מועלים. לשיטתו מצד החפצא והרי אין זה כמו הבשר ממש.

ס' ע"ב

על הפסוק "והיתה זאת לכם לחוקת עולם אחת בשנה" על מה הולך המילה "חוקה" לומר שזה
 מעכב
 לר' יהודה הכוונה למקום שמתכפרים פעם א' בשנה היינו רק דברים שנעשים בקה"ק. לשיטתו
 מצד החפצא ולכן מדבר רק על דברים שנעשים במקום הכי קדוש מצ"ע.

לר' נחמיה' הכוונה לדברים המתכפרים פעם א' בשנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן כולל את כל העבודות השייכות ליום זה, לא דוקא בקדש הקדשים אלא כל חובת האדם.

ס, ע"ב

הפסוק "וכילה מכפר את הקודש"
 לרבי עקיבא לומדים שאם כיפר כילה ואם לא כיפר לא כילה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על כפרת האדם ומספיק רק רוב המתנות.
 לרבי יהודה שאם כילה כיפר ואם לא כילה לא כיפר, היינו שאם חיסר א' מן המתנות לא עשה כלום. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך את הכל ואסור לחסר אחד.

המשך

מה המחלוקת ביניהם?

לרבי יוחנן רק משמעות דורשים ואין נפק"מ בפועל. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין נפק"מ בפועל.

לרבי יהושע בן לוי לשיטתו מצד החפצא ולכן יש נפק"מ בפועל וחולקים האם השיריים מעכבים. לרבי עקיבא לא שסובר רק אם כיפר עם עיקר המתנות במזבח כשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן רוב המתנות זה העיקר ומספיק. ולרבי יהודה מעכב, שצריך לכלות את הכל ורק אז כיפר. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך את כל המתנות.

סא, ע"א

על מה מכפר השעיר והפר ביוהכ"פ?

לרבי יהודה כולם מתכפרים בשעיר המשתלח בשאר העבירות. לשיטתו מצד החפצא ולכן כולם שווים בכפרה.

לרבי שמעון הוידוי של הפר מכפר על הכהנים בשאר העבירות, ודם הפר מכפר על הכהנים בטומאת מקדש וקדשיו. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך כפרה מיוחדת לכהנים שהם קדושים עם בפני עצמו.

המשך

האם לכהנים יש גם כפרה בשעיר המשתלח?

לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא וזה כפרה על כולם מצ"ע.
 לרבי שמעון לא. לשיטתו מצד הגברא והרי כהנים נחשבים לעם בפ"ע, ואין מתכפרים יחד עם ישראל.

המשך

מה הדין אם נתן מקצת מתנות של הדם בפנים ונשפך הדם?

לרבי מאיר יביא דם אחר ויתחיל בתחילה מתנות שבפנים. מכיון שכתוב חטאת אחת ולא לעשות כפרה משתי קרבנות למ"ה ולכן צריך שיהי' הכל מקרבן א'.
 לרבי אליעזר ורבי שמעון אינו צריך להתחיל אלא ממקום שפסק, שלומדים חטאת (חיטוי) אחד הזי' אחת ולא שתי הזיות למה"ח ולכן א"א להזות פעמיים על אותו מקום.

המשך

וכן אם נתן מקצת מתנות שבהיכל ונשפך הדם

לרבי מאיר צריך להתחיל מתחילת מתנות שבהיכל. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שתהי' שלימות בבת אחת מאותה בהמה.
 לרבי אליעזר ברבי שמעון ממשיך ממקום שפסק. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ שלימות

בבהמה א' והעיקר שהתוצאה תהי' שנתן את כל המתנות.
המשך

וכן אם נתן מקצת מתנות שבמזבח ונשפך הדם.
לרבי מאיר מתחיל מתחילה את מתנות המזבח. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שתהי' שלימות באותה בהמה בב"א.
לרבי אליעזר ברבי שמעון ממשוך ממקום שפסק. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר שנתן בסוף מספר מתנות ולא חשוב שיהי' מאותה בהמה.

סא, ע"ב

אשם מצורע ששחטו שלא לשמו
לרבי מאיר יביא אחר וישחט. לשיטתו מצד הגברא ולכן יכול לתקן ודואג לתקנת האדם.
לרבי אליעזר ברבי שמעון אין לו תקנה. לשיטתו מצד החפצא ומכיון שכבר הביא בהמה אחת א"א להביא עוד בהמה ולכן אין לו תקנה.

המשך

נזיר ממורט

לב"ש צריך העברת תער, לשיטתם מצד החפצא ולכן צריך את הפעולה של להעביר את התער על בשרו.
לב"ה א"צ העברת תער, לשיטתם מצד הגברא, והרי הוא כבר ממורט. ועיין לשיטתם באגרות קודש ח"א עמ' ט).

המשך

מה הדין אם אין למצורע בוהן יד או בוהן רגל?
לת"ק אין לו טהרה עולמית.

לרבי אליעזר ברבי שמעון נותן על מקומו ויוצא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך דוקא במקום זה אפילו שאין לו את אותו אבר.
לרבי שמעון יכול לתת על של צד שמאל. לשיטתו מצד הגברא ועדיף לתת על בהן של צד שמאל שהרי זה אותו אדם, מאשר לתת על אבר אחר.

המשך

מי מטמא בגדים?
לרבי אליעזר ברבי שמעון כל הפרים והשעירים אפילו שנשפך דמם מטמאים את העוסקים בהם ונשרפים בבית הדשן. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל הפרים והשעירים מצטרפים לכפרה זו, שזו חובת האדם.
לחכמים אין מטמאים ואין נשרפים בבית הדשן אלא האחרון, כיון שבו נגמרה הכפרה. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא האחרון שבו נשלם הכפרה.

ס"ב ע"ב

האם יש מחוסר זמן לבו ביום כגון שעיר שעל המזבח החיצון שעושים אותו רק בזמן המוספים?
לרב חסדא אין נחשב מחוסר זמן. לשיטתו מצד הגברא, והרי זה ממש המשך אחד של אותו זמן.
ויש אומרים שזה כן מחוסר זמן. לשיטתו מצד החפצא מכיון שיש הפסק ביניהם בקרבנות אחרים לכן נחשב כמחוסר זמן.

סג, ע"ב

מה הדין אם מת אחד מהשעירים?
 לר"ש מביא אחר ללא הגרלה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ להגריל כיון שברור התוצאה.
 ויש חולקים שצריך הגרלה מחדש. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש חובה בעצם מצות ההגרלה.

סד, ע"א

מה הדין אם התערבו אברים תמימים באברים בעלי מומים?
 לרבי אליעזר אם קרב ראש של אחד מהם אנו אומרים שהוא הי' הבעל מום ולכן יכול להקריב את כל הראשים, וכן אם קרב כרעיים של א' מהם יכול להקריב את כל הכרעים כולם. לשיטתו מצד החפצא ולכן אומרים שזה שכבר קרב בו הי' המום.
 לחכמים אפילו קרבו כולם חוץ מא' מהם יצא לבית השריפה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים וגוזרים. ועיין ברמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ו הכ"א שעושה תיווך שמשנה במקרה שקרבו כולם חוץ מא' מהם לא יצא לבית השריפה, אלא יישרף בעזרה במקום ששורפים פסולי המודשין היינו שזה כמו קרבן שזה בעזרה ולא בחוץ לגמרי.

המשך

המפריש פסחו ואבד והפריש אחר תחתיו ואח"כ נמצא הראשון ושניהם עומדים לחכמים איזה שירצה יקריב. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי רק באדם.
 לרבי יוסי מצוה להקריב את הראשון, אא"כ הי' השני מובחר ממנו. לשיטתו מצד החפצא ולכן הראשון שהוקדש הוא עדיף מצ"ע.

המשך

האם בע"ח נדחים?
 לרב לא, שלומד שזה כמו מום עובר, שאפילו שעכשיו אינו ראוי, אבל אחרי זה נהי' ראוי. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק כמו פגם זמני, שהאדם אינו יכול כרגע להקריבו, אבל הקרבן עצמו נשאר ראוי.
 לרבי יוחנן כן. לשיטתו מצד החפצא והדיחוי הוא בקרבן עצמו. ועיין ברמב"ם הל' עבודת יוה"כ פ"ה הי"ד-ט"ו שמצ"ע פוסק כרב (או כרבי יוסי) שאין בע"ח נדחים ומצוה בראשון מצד החפצא, ובהל' קרבן פסח פ"ד ה"ו פוסק כרבנן שיקריב איזה מהם שירצה. לשיטתו מצד הגברא.

סה, ע"א

בני העיר ששלחו את שקליהם ונגנבו או שאבדו, אם כבר נתרמה התרומה נשבעים לגזברים, ואם לא – נשבעים לבני העיר ובני העיר שוקלים אחרים תחתיהם, נמצאו או שהחזירו הגנבים אלו ואלו שקלים
 לת"ק אין זה עולה להם לחשבון שקלים של שנה הבאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך כל שנה לשקול מחדש.
 לרבי יהודה השקלים האלה נחשבים להם ואין צריכים לתת בשנה הבאה. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שמגיע מהם כמות השקלים שצריכים וזה טוב גם לשנה הבאה.

המשך

שעירי ע"ז וכן פר ושעיר של יוה"כ פ שאבדו והפריש אחר תחתם

תוכן

לרבי יהודה כולם ימותו. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהוקדש למשהו מסוים א"א לשנות לנדבה.

לרבי אליעזר ברבי שמעון ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויפלו דמיהם לנדבה שאין חטאת הציבור מתה. לשיטתו מצד הגברא ולכן יכול לשנות כרצונו שיהי' למטרה אחרת לנדבה.

סה, ע"ב

איך מונים את השנה תמימה האמורה בבתי ערי חומה?

לרבי מונה 365 יום כמנין ימות החמה. לשיטתו מצד החפצא ונוגע רק מספר הימים. לחכמים מונה 12 חודש מיום ליום ואם היתה שנה מעוברת הרוויח המוכר עוד חודש שיכול לחזור בו מהמכירה. לשיטתו מצד הגברא ולכן נוגע מס' החדשים שזה קשור עם עבודת האדם, מקדש ישראל והזמנים, שמקדשים את החדשים. ועיין ברמב"ם שעושה תיווך בהל' שמיטה ויובל פי"ב ה"א שכותב 12 חודש אבל משמיט מיום ליום שבזה סובר רבי שאין נוגע רגע המכירה ופעולת האדם אלא בכללות באותו יום. ועצ"ע.

המשך

מה הדין אם נושא בהמה בשבת?

לת"ק חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשבת למשאווי וכו'.

לרבי נתן פטור כיון שחי נושא את עצמו. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם מרגיש פחות כבד ואין נחשב כ"כ משאווי.

המשך

ממתי מטמא בגדים שעיר המשתלח?

לת"ק משיצא חוץ לחומת ירושלים. לשיטתו מצד החפצא ולכן ברגע שיוצא מחומת ירושלים אז נחשב טומאה מצד המקום.

לרבי שמעון משעת דחייתו לצוק. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא משעת מעשה האדם בזריקתו בצוק גורם את הטומאה.

סז, ע"א

כמה סוכות היו עד הצוק?

לרבי מאיר עשר סוכות, והמרחק הי' 12 מיל. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב הליכת האדם ע"ד שכר פסיעות ולכן הי' רחוק יותר.

לרבי יהודה 9 סוכות והמרחק הי' 10 מיל. לשיטתו מצד החפצא ולכן ממעט במרחק כמה שאפשר.

לרבי יוסי היו 5 סוכות והמרחק הי' 10 מיל.

המשך

האם אברי שעיר המשתלח מותרים בהנאה

לרב מותרים. לשיטתו מצד הגברא והרי קיים כבר את המצוה ואין סיבה שייאסרו האיברים.

לשמואל אסורים. לשיטתו מצד החפצא וזה נחשב כמו קרבן.

סח, ע"ב

ע, ע"א

שבעת כבשים תמימים בני שנה – מתי הם קרבים?
 לרבי אליעזר היו קרבים עם תמיד של בין הערביים. לשיטתו מצד החפצא ולכן בסוף עבודת
 היום קרבו שאז הושלם עבודת היום לגמרי, שזה שלימות בחפצא.
 לרבי עקיבא היו קרבים עם תמיד של שחר. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא תמיד של שחר,
 שאז מתחיל את העבודה, וע"ד זריזין מקדימין.

עג, ע"א

איך צריך לומר בתשובה של האורים ותומים?
 לת"ק צריך לומר "כה אמר ה' עלה והצלח". לשיטתו מצד הגברא לכן צריך לומר את ההקדמה
 לאדם שה' ציוה עליו.
 לרבי יהודה אין צריך לומר כה אמר ה', אלא רק "עלה והצלח". לשיטתו מצד החפצא לכן נוגע
 רק מה שצריך לעשות בלי הקדמות.

עג, ע"ב

האם חצי שיעור אסור מה"ת?
 לרבי יוחנן אסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שהכמות יוצרת רק את כמות האיסור ולא
 את האיכות כיון שהאיכות של האיסור נמצא גם בחצי שיעור.
 לריש לקיש מותר. לשיטתו מצד הגברא ולכן הכמות שאסורה על האדם היא יוצרת את האיכות
 של האיסור, ובפחות מותר.

המשך

מדוע כשאומר שבועה שלא אוכל ואכל נבלות וטרפות שקצים ורמשים חייב, והרי הוא מושבע
 ועומד מהר סיני ואין שבועה חלה על שבועה?
 לרב ושמואל ורבי יוחנן מדובר בכולל דברים המותרים עם דברים האסורים. לשיטתו מצד
 הגברא ולכן מצד האדם כשחל על הדברים המותרים חל גם על דברים האסורים.
 לריש לקיש מדובר פה במפרש חצי שיעור לפי רבנן או בסתם לפי רבי עקיבא שאומר שאדם
 אוסר את עצמו בכלשהו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין איסור כולל מצד האדם אא"כ מפרש
 שאוסר ע"ע חצי שיעור או כר"ע.

עד, ע"א

שבועת העדות אינה נוהגת אלא בראויים להעיד – מה זה בא למעט?
 לרב פפא זה ממעט מלך. לשיטתו מצד הגברא ולכן ממעט אדם שמצד דרגתו אינו שייך להעיד.
 לרב אחא בר יעקב ממעט משחק בקוביא. לשיטתו מצד החפצא ולכן ממעט רק בגלל פעולה
 שנחשבת כגזל שאין ראוי להעיד.

עה, ע"א

דאגה בלב איש ישיחנה – מה הכוונה?
 לרבי אמי הכוונה ישיחנה מדעתו. לשיטתו מצד הגברא שרק זה עבודה עצמית שצריך לעבוד
 על עצמו להוציא את זה ממחשבתו.
 לרבי אסי ישיחנה לאחרים, לשיטתו מצד החפצא ולכן ע"י שמיחה לאחרים ואז כח הדיבור
 שקשור לעצמות וגם עקימת שפתיו שנחשב מעשה, ובפרט כשמתחברות שתי נפשות אלוקיות
 נגד נפש בהמית אחת מצליח לנצח. וכן רש"י כותב שאחרים ייעצו לו עצה, שזה קשור לחפצא.

המשך

ונחש עפר לחמו – מה הכוונה?
 לרבי אמי הכוונה שאפילו אוכל כל מעדני עולם טועם בהם טעם עפר, לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר רק על הטעם של עפר שמרגיש.
 לרב אסי אפילו אוכל כל מעדני עולם אין דעתו מיושבת עליו עד שיאכל עפר, לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיאכל עפר בפועל.

עו, ע"א

כמה גובה הי' המן שירד ליהודים במדבר?
 לרבי אלעזר המודעי הי' גבוה שישים אמה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק בגובה זה כדי לזון את כל עם ישראל.
 לאיסי בן יהודה הי' מתגבר ועולה עד שרואים אותו כל מלכי מזרח ומערב. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיראו נס זה כל העולם שיידעו כבוד של עם ישראל.

עח, ע"ב

האם מותר למלך ולכלה לרחוץ את פניהם ביום כיפור?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן האיסור מצ"ע חל על כולם.
 לרבי חנינא בן תרדיון משום רבי אליעזר כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן במלך וכלה שיש סיבה מיוחדת מותר לרחוץ.

המשך

האם מותר ליולדת לנעול את הסנדל?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אסור נעילה לכולם לא משנה כ"כ הסיבה.
 לרבי חנינא בן תרדיון משום רבי אליעזר כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מותר ליולדת שיש לה סיבה מיוחדת.

עט, ע"ב

עד כמה מזמנים?
 לרבי מאיר כזית. לשיטתו מצד הגברא לכן מסתכל על מה שכתוב "ואכלת ושבעת וברכת" שהכוונה היא לשיעור אכילה שזה כזית.
 לרבי יהודה כביצה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל על התוצאה שצ"ל "ושבעת" שזה רק בשיעור כביצה.

פ, ע"א

כמה ישתה ביו"כ ויהי חייב?
 לב"ש רביעית. לשיטתו מצד החפצא ולכן משערים בשיעור ששווה אצל כולם.
 לב"ה כמלוא לוגמיו. לשיטתו מצד הגברא ולכן משערים בכ"א לפי גודל פיו.
 וכן לרבי יהודה משום רבי אליעזר משום רבי אליעזר כמלוא לוגמיו.
 לרבי יהודה בן בתירא כדי גמיעה.

פא, ע"א

האוכל והשותה – האם מצטרפים?
 לריש לקיש זו מחלוקת, שלרבי יהושע לא מצטרפים ולרבנן כן מצטרפים. לשיטתו מצד הגברא

ולכן יש דעה שכן מצטרפים אפילו שלא מתיישבת דעתו של האדם לגמרי כיון ששניהם הם להחיותו ונהנה מזה
 לרבי יוחנן זו לא מחלוקת. לכו"ע לא מצטרפים כיון שלא מתיישבת דעתו בחצי שיעור אכילה וחצי שיעור שתי'. לשיטתו מצד החפצא וכיון שזה שתי דברים שונים אי"ז נחשב ושייך להצטרף.

פב, ע"א

האם ילד קטן בגיל 11 צריך להשלים את הצום מצד חינוך דרבנן?
 לרבי יוחנן לא. לשיטתו מצד החפצא והרי מצד גילו אין עליו עדיין חיוב מצ"ע.
 לרב נחמן כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מצד חובת האב לחנך את בנו יש גם על הקטן חלק מהחיוב, ובוודאי שמדרבנן חייב.

פג, ע"א

מה עדיף להאכיל חולה מסוכן?
 י"א טבל עדיף כיון שאפשר לתקן את זה, משא"כ תרומה שא"א לתקן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מעדיף טבל, כי זה איסור שהאדם יכול לתקנו.
 וי"א שתרומה עדיף, מכיון שזה ראוי לכהן, משא"כ טבל. לשיטתו מצד החפצא ולכן מעדיף תרומה כיון שעכשיו זה ראוי לכהן ואי"ז איסור מצ"ע כטבל.

פג, ע"ב

מי שנשכו נחש האם אפשר להאכיל אותו טבל בלי לעשר?
 לרבי כן. לשיטתו מצד החפצא והר"ז פיקו"נ ומותר מצ"ע ואי"צ להתמהמה.
 לרבי אליעזר ברבי שמעון לא יאכל עד שיעשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מעדיף שלימות שיאכל רק לאחר שיעשר.

המשך

האם מדייקים בשמות?
 לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה בשם של האדם את תכונתו וטבעו.
 לרבי יהודה ורבי יוסי לא. לשיטתו מצד החפצא והרי בשמות אין בזה שום חלק ממהות האדם.

המשך

איך נהי' כלב שוטה?
 לרב בגלל שמכשפות משחקות בו. אבל מותר להרגו בידיים. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין בעי' כ"כ בכלב מצ"ע אלא מצד הנשים שעושות בו כישופים.
 לשמואל רוח רעה שורה עליו ולכן אסור להרגו בידיים אלא זורק בו חץ או סכין והורגו.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן יש בעי' בכלב מצ"ע וא"א לגעת בו.

פד, ע"א

מי שנשכו כלב שוטה – האם מותר להאכיל אותו מחצר כבד שלו?
 לרבי מתיא בן חרש כן. לשיטתו מצד הגברא ומכיון שלאנשים מקובל סגולה זו, זה יכול להציל ויעכ"פ להרגיע את רוחו.
 לחכמים אסור. לשיטתו מצד החפצא והרי יודעים אנו בודאי שאי"ז תרופה אמיתית לדבר זה, ורק באופן סגולי.

פד, ע"ב

האם הולכים בפקוח נפש אחרי הרוב?
 לשמואל משמע שכן בהו"א. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולכים אחרי הרוב.
 לרב לא. לשיטתו מצד הגברא וכל אדם נחשב כעולם שלם ואי"ז ענין מסחרי שאפשר ללכת
 אחרי הרוב. ועצ"ע.

פה, ע"א

עד היכן בודקים בבן אדם שנפלה עליו מפולת?
 י"א עד חטמו, ואם אין חיות בחטמו ודאי מת ויניחוהו. לשיטתו מצד הגברא ולכן קשור דוקא
 לאפו שזה שלימות האדם ע"ד שכתוב "ויפח באפיו נשמת חיים".
 וי"א עד לבו. לשיטתו מצד החפצא ובלב נמצא עיקר החיות של האדם מצ"ע.

המשך

מהיכן הולד נוצר?

לת"ק מראשו. לשיטתו מצד הגברא, והרי הראש הוא החשוב ביותר.
 לאבא שאול מטבורו ומתפשט אילך ואילך לכל הגוף. לשיטתו מצד החפצא לכן עדיף מאמצעו,
 שזה מרכז הגוף ומשם מתפשט בשווה לכל עבר.

פה, ע"ב

מאיפה יודעים שפיקוח נפש דוחה שבת?

לרבי יוסי ברבי יהודה לומדים מהמלה "אך את שבתותי תשמורו", "אך" בא למעט שבפקו"נ
 שבת נדחית.

לרבי יונתן בן יוסף שכתוב "כי קודש היא לכם" היא מסורה בידכם ולא אתם מסורים בידה.
 לרבי שמעון בן מנסיא שכתוב ושמרו בני ישראל את השבת, אמרה תורה חלל עליו שבת אחת
 כדי שישמור שבתות הרבה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה בשביל האדם שימשיך לשמור עוד
 הרבה שבתות.

לרבי יהודה בשם שמואל מזה שכתוב וחי בהם, ולא שימות בהם. לשיטתו מצד החפצא ולכן
 זה גם מצד עצם מצות השבת, שענינה להוסיף חיות לאדם.

המשך

האם יום כיפור מכפר רק עם התשובה?

לרבנן כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך את עבודת האדם בתשובתו.
 לרבי יו"כ מכפר אפילו בלי תשובה. עיצומו של יום מכפר. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ את
 עבודת האדם בתשובה.

פו, ע"א

מה זה חילול ה'?

לרב אם לוקח בשר ולא משלם מיד. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק דבר שלפי דרגתו של רב,
 שהוא איש חשוב, נחשב כחילול ה'.

לרבי יוחנן אם הוא הולך בלי תורה וכלי תפילין, איש חשוב כרבי יוחנן. לשיטתו מצד החפצא
 ולכן מדבר על דבר שלילי מצ"ע, שחסר לו תפילין ותורה.
 לרבי ינאי כל שחבריו מתביישים בגלל השמועות שיש עליו.

לרב נחמן בר יצחק כגון שאומרים על מישהו שאלוקים יסלח לו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על האדם באופן פרטי יותר.

פו, ע"ב

מדוע כ"כ גדולה תשובה?

לרבי יוחנן שזה דוחה ל"ת שבתורה, שמותר להחזיר את אשתו לאחר גירושיו, שהקב"ה מחזיר את עם ישראל לאחר הגירושין.

לרבי יונתן גדולה תשובה שמקרבת את הגאולה שנאמר "ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב" שבזכות שבי פשע - ובא לציון גואל. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר איך שמצ"ע זה דוחה מצות ל"ת.

לריש לקיש גדולה תשובה שזדונות נעשו לו כשגגות ואם זה מאהבה - כזכויות. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על הזדונות עצמם שנהפכים לזכויות.

לרבי שמואל בר נחמני בשם רבי יונתן גדולה תשובה שמאריכה ימיו של אדם. לשיטתו מצד הגברא.

לרבי מאיר גדולה תשובה שבשכיל אחד שעושה תשובה מוחלים לכל העולם. לשיטתו מצד הגברא ולכן מצד זכותו מוחלים לכולם.

פז, ע"ב

מהו נוסח הוידוי?

לרב "אתה יודע רזי עולם". לשיטתו מצד הגברא לכן מקשר את היהודי לה'.

לשמואל "ממעמקי הלב". לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על תקון המדות מצ"ע.

ללוי אומרים "ובתורתך כתוב לאמר". לשיטתו מצד החפצא לכן גם מדבר על הענין מצ"ע.

לרבי יוחנן אומר "רבון העולמים".

לרבי יהודה "עוונותינו רבו מלמנות וחטאתינו עצמו מספר". לשיטתו מצד החפצא, מדבר מצד העוונות עצמם.

לרב המנונא אומר (הנוסח שלנו) "אלוקי עד שלא נוצרתי איני כדאי". לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על האדם ויצירתו.

למר זוטרא מספיק שאומר את המלה "חטאנו" יצא י"ח.

המשך

האם תפילת נעילה צריך להתפלל עם שבע ברכות בשמו"ע?

לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיבים את תפילת נעילה שענינה בעיקר התייחדות

האדם עם ה' כתפילה ממש בפ"ע שצריך שבע ברכות.

לחכמים לא חייבים. לשיטתו מצד החפצא והרי אין זו תפילה מצ"ע כ"כ.

פח, ע"א

האם פוטרת תפילת נעילה את תפילת ערבית של מוצאי יוה"כ"פ?

לרבנן כן. לשיטתם מצד החפצא והעיקר שכבר התפלל ולא משנה זה שהתכוון לתפילת נעילה

ולא לתפילת ערבית.

לרבי יוסי לא. כי לשיטתו תפילת נעילה אין זמנה בלילה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך

שתהי' כוונתו שלימה בתפילה שמתפלל.

המשך

תוכן

מה הדין אם יש שם ה' כתוב על בשרו וצריך לטבול?
לת"ק כורך עליו גמי כדי שלא יימחק וטובל. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך להזהר שלא
יימחק.
לרבי יוסי אי"צ לכרוך על זה גמי ויכול לטבול כדרכו אבל שלא ישפסף. לשיטתו מצד הגברא
והרי הוא לא עשה פעולה מיוחדת למחוק.

המשך

האם טבילה בזמנה מצוה?

לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שיש לו אפשרות לטבול צריך לטבול בשני' הראשונה.
וכן לב"ש וב"ה (ורק חולקים במספר הטבילות שצריך באשה שהי' לה הפלה. לב"ש צריכה
95 ולב"ה 35).
לרבי יוסי ברבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא לכן העיקר שהטבילה תהי' בסוף ולא משנה
שתהי' בדיוק בזמן.

מסכת ר"ה

ד, ע"א

הנודר או המקדיש קרבן – מתי עובר על איסור בל תאחר? לת"ק רק אם עברו שלושה רגלים ולא משנה באיזה סדר. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספר שלושה רגלים זה מה שקובע ולא הסדר כפי הציווי לאדם.

לרבי שמעון רק אם עברו ג' רגלים כסדרם, שחג המצות תחילה. וכן דעת רשב"י ולכן יכול לצאת לפעמים שרק אחרי חמישה רגלים עובר על בל תאחר, כגון אם נדר לפני חג השבועות. לשיטתו מצד הגברא ולכן כפי אופן הציווי שהי' קודם חג המצות ולאחר מכן חג השבועות והסוכות.

לרבי מאיר כיון שעבר על רגל אחד עובר כבל תאחר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מקדים את האיסור על האדם שצריך למלא את הבטחתו. לראב"י כיון שעברו שני רגלים עובר על בל תאחר. לרבי אלעזר ברבי שמעון כיון שעבר רק חה"ס עובר כבל תאחר.

ה, ע"א

והרי פסח יש לו זמן קבוע.

ואיך שייך בו בל תאחר?

לרב חסדא באמת פסח אין שייך בו "בל תאחר" ורק כתוב דרך אגב. לשיטתו מצד הגברא וא"א לומר על שלמים שיהיו נקראים פסח, כיון שזוה רק תקנה מצד האדם, ואי"ז מצ"ע כקרבן פסח. לרב ששת הכוונה לשלמי פסח, היינו שפסח שעבר זמנו שדינו כשלמים. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שגם שלמים שבאים מחמת פסח זה לא רק מצד האדם אלא ממש המשך של קרבן פסח מצ"ע ולכן קורא לזה פסח.

ו, ע"ב

מה הכוונה שנה תמימה?

לרבי הכוונה ל-365 ימים כמנין ימות החמה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על דבר קבוע שאינו משתנה מצ"ע.

לחכמים הכוונה ליי"ב חודש מיום ליום, ואם התעברה השנה – ל-13 חודשים. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה קשור דוקא לחדשים שמתקדשים ע"י עבודת האדם, עדות האדם וכן משתנה עם קביעת ביי"ד שתהי' שנה מעוברת.

המשך

בכור ממתי מונים לו שנה?

לאביי משעה שנולד כי מדובר בבעל מום. לשיטתו מצד הגברא ולכן מהרגע שנולד כבר נחשב לגבי האדם.

לרב אחא בר יעקב מהיום השמיני שנראה להרצאה. הוא מדבר בבכור תמים. לשיטתו מצד החפצא לכן רק מאז שראוי לקרבן מצ"ע מתחיל למנות לו שנה.

ז, ע"א

עד מתי אפשר לעבר את השנה?

י"א עד פורים לשיטתם מצד הגברא כדי שלא יטעו האנשים ויספרו 30 יום מפורים ויעשו פסח.

וע"ד שכתוב שעניניהם של עניים נשואות למקרא מגילה.
וי"א כל חודש אדר.

ז, ע"ב

מתי ר"ה למעשר בהמה?
לרבי מאיר באחד באלול. לשיטתו מצד הגברא ואין מתאים שיהי' ר"ה של הבהמה בתשרי יחד עם ר"ה של האדם ולכן מקדימו בחודש.
לרבי אליעזר ברבי שמעון באחד בתשרי. לשיטתו מצד החפצא והרי זוהי תחילת השנה בשביל כולם.

מתי חלה שנת היובל?

לת"ק חל ע"י תק"ש של בי"ד ביוה"כ. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך פעולת הבי"ד בתקיעת השופר כדי שיחול שנת היובל.
לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא בראש השנה. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ למעשה בי"ד שיתקעו בשופר

ט, ע"א

האם שנת חמישים עולה לכאן ולכאן?

לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפשר שתהי' לכאן ולכאן, והיינו שאע"פ שיש חיוב מיוחד על האדם לקדש את היובל בכ"ז היא נחשבת מצ"ע כשנה ראשונה של שמיטה (ע"ד המבואר בפ' בחוקותי לקו"ש חלק ז שלרבי יהודה מדבר על הגובה שלעת"ל מאה אמה כנגד ההיכל שמרומז דוקא בהיכל שיש בו קה"ק שמחבר הפכים, ועד"ז כאן).
לרבנן לא. לשיטתו מצד הגברא וכיון שעל האדם יש חיוב מיוחד לקדש את שנת היובל שוב א"א שתהי' כשנה רגילה ממנין השמיטה וא"א ע"פ ההגיון וסדר השתלשלות שיהי' שני הפכים בב"אד.

המשך

מה לומדים מהפסוק "בחריש ובקציר תשבות"?
לרבי ישמעאל הכוונה לאסור גם חריש של ערב שביעית שנכנס לשביעית וקציר של מוצאי שביעית שהוא המשך לשביעית. לשיטתו מצד החפצא ולכן מוסיף את החריש של ערב שביעית ומוצאי שביעית אפילו שאין חיוב שביעית על האדם אבל מצד החפצא של התבואה יש לה קשר לשמיטה.
לרבי עקיבא ממעט את קציר העומר שזו מצוה, ומותר לקצרו. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא מדבר על מיעוט שמצד האדם שיש עליו מצוה קצירת העומר.

ט, ע"ב

מה העיקר בשנת היובל?

לרבי יהודה העיקר שישלחו את העבדים, ואם לא זה מעכב, שלא קיימו מצוות יובל. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על שחרור העבדים מצ"ע.
לרבי ... העיקר שיתקעו בשופר, ואם לא - מעכב. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על עבודת האדם שיתקע בשופר, שזה העיקר.

המשך

האם יום אחד בשנה נחשב כשנה?
 לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו יום אחד משייבו.
 לרבי אלעזר לא. ורק שלושים יום בשנה נחשב שנה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך חשיבות מצ"ע של שלושים יום.

י, ע"ב
 כמה זמן צריך לנטוע את העץ לפני ר"ה של שביעית כדי שייחשב לשנה?
 לרבי אליעזר צריך 60 יום. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך יותר ימים שיהי' מצ"ע קשור לשנה השישית, היינו שיתחיל קצת לגדול ולא מספיק רק שנקלט באדמה.
 לרבי יהודה צריך 33 יום.
 לרבי יוסי ורבי שמעון צריך שבועיים ושלושים יום, היינו מט"ו באב. לשיטתם מצד הגברא ולכן מספיק עצם הקליטה באדמה ואי"צ שיהי' בזה חשיבות מצ"ע כ"כ.

המשך
 מתי נברא העולם?
 לרבי אליעזר בתשרי, ובתשרי נולדו האבות ומתו האבות, ובתשרי עתידין להגאל. למה"ח ולכן דוקא תשרי מלמטלמ"ע
 לרבי יהושע בניסן נברא העולם ובניסן עתידין להיגאל, בניסן נולדו האבות ובניסן מתו האבות. למה"ה ולכן ניסן מלמעלמ"ט שזה יותר קשור לגילויים

יב, ע"ב
 מאיפה יודעים שבשנה השלישית במקום מע"ש נותן מעשר עני ולא מבטלים את מעשר ראשון?
 לרבי יהודה שכתוב ובא הלוי, היינו כל זמן שבא תתן לו. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר מצד שהלוי בא ולוקח.
 לרבי אליעזר בן יעקב לומדים את זה מהפסוק "וללוויים תדבר... תקחו מאת בני" את המעשר...
 בנחלתכם" שזה כמו נחלה שאין לה הפסק, אף מעשר ראשון אין לו הפסק כמו נחלה, לשיטתו מצד החפצא לכן משווה את זה לנחלה.

יג, ע"ב
 האם יש בילה לגבי שיש לו תבואה חדשה וישנה ורוצה לתרום ולעשר מהכל יחד?
 לרבי שמעון שזורי כן. שיכול לתרום מהכל יחד ואנו אומרים שיש משניהם בתוך המעשר, היינו שתורם מן החדש על החדש ומן הישן על הישן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שבאופן כללי האדם יודע שיש פה גם חדש וגם ישן אפילו שלא מופרד לגמרי.
 לרבנן לא. לשיטתם מצד החפצא ולכן צריך שיהי' באופן שכ"א בפ"ע.

יד, ע"א
 מאיפה יודעים שבירקות הולכים אחר הלקיטה ובאילנות אחר החנטה לגבי מעשרות?
 לרבי יוסי הגלילי לומדים מהפסוק "באספך מגרנך ומיקבך" שכמו גורן ויקב שגדלים על המים משנה שעברה, אף כל סוגי העצים שגדלים על המים של שנה שעברה מתעשרים לפי שנה שעברה, משא"כ ירקות שגדלים על מי שנה הבאה מתעשרים לשנה הבאה.
 לרבי עקיבא לומדים "באספך מגרנך ומיקבך" מה גורן ויקב שגדלים על רוב מים לכן מתעשרים לפי השנה שעברה.
 רוב מים היינו מי גשמים.

אבל ירקות שגדלים על כל מים, היינו שלא מספיק מי גשמים אלא צריך להשקותם תמיד, לכן מתעשרים על שנה הבאה. ולשיטתו גם אם מנע מים מהבצלים שלושים יום לפני ר"ה ולקטם אחרי ר"ה נחשב עדיין שגדלים על כל מים ומתעשרים לשנה הבאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך אחר הלקיטה של האדם. ועצ"ע.

אבל לרבי יוסי נחשבים שגדלים על מי שנה שעברה ומתעשרים לפי השנה שעברה. למה"ח וכיון שלא השקה אותם בפועל שייכים לשנה השישית שהרי גידולם ממי שנה השישית.

יד, ע"ב

האם אתרוג שווה לאילן לכל דבר?

לרבי אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן משווה אותם לגמרי.

לרבן גמליאל שלגבי מעשר נחשב כירק שהולכים אחרי לקיטתו אבל לערלה ולרבעי ולשביעית כאילן. לשיטתו מצד הגברא ולכן במעשר, שזה קשור לעבודת האדם, בזה נחשב כירק שהולכים לפי הלקיטה שזה עבודת האדם.

טז, ע"א

מתי נידונים האנשים?

לרבי מאיר נידונים בר"ה וגז"ד נחתם ביו"כ. לשיטתו מצד הגברא ולכן הכל נחתם ביו"כ שזה יום שקשור לעבודת התשובה של האדם וגילוי עצם הנשמה שלו.

לרבי יהודה נידונים בר"ה וגז"ד נחתם לכ"א בזמנו. בפסח על התבואה בעצרת על פירות האילן בחג נידונים על המים, ורק האדם גזר דינו נחתם ביו"כ. לשיטתו מצד החפצא ולכן כ"א בזמנו מצ"ע.

לרבי יוסי אדם נידון בכל יום. לשיטתו מצד הגברא ולכן עבודת האדם התמידית שבכ"י היא זו שקובעת.

לרבי נתן אדם נידון בכל שעה.

לרבי ישמעאל בארבעה פרקים העולם נידון בפסח על התבואה בעצרת על פירות האילן בחג נידונים על המים, ורק האדם נידון בר"ה ונחתם ביו"כ.

יח, ע"א

האם מועילה תפילה לאחר גז"ד של יחיד?

לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא ותמיד האדם יכול לשנות.

לרבי אלעזר לא. לשיטתו מצד החפצא ולאחר שנגזר הדין, שזה כבר נהי' דבר שלא תלוי באדם.

המשך

מה הכוונה "וכל באי עולם עוברים לפניו כבני מרון"?
י"א שהכוונה למקום, שזה מעלות בית מירון, שזה מקום צר ותהום משני הצדדים וא"א לעבור שניים יחד, אלא אחד אחד. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר מצד המקום שהוא צר וא"א לעבור שניים ביחד.

לרבי יהודה בשם שמואל הכוונה לחיילי בית דוד שהיו עוברים אחד אחד ביציאתם למלחמה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על החיילים מצ"ע שעוברים א' א'.

יח, ע"ב

האם בטלה מגילת תענית?

לרב ברבי חנינא וכן לרבי יוסי כן, ואפשר לצום בימים אלו. לשיטתו מצד הגברא והרי בימינו אין כבר את השמחה שהיתה אז כי נמצאים עדיין לפני הגאולה בהרגשת האדם. לרבי יוחנן ולרבי יהושע בן לוי וכן לרבי מאיר לא בטלה ועדיין ימים אלו ימים טובים שאסור לצום בהם. לשיטתו מצד החפצא וא"א לבטל ימים אלו שמצ"ע הם נצחיים.

המשך

איך ביטלו תענית ביום שהי' אסור לצום?
 לרבי אליעזר ע"י שהתרחץ באותו יום. לשיטתו מצד החפצא.
 לרבי יהושע שהסתפר באותו יום. לשיטתו מצד הגברא שזה מראה יותר על פעולת האדם בביטול התענית, שאינו דבר המוכרח כ"כ כמו רחיצה.

יט, ע"א

האם הולכים אחרי המעמיד לגבי כלי זכוכית שנקבו וסתם את הנקב עם מתכת?
 לרבי מאיר כן, וכן לרשב"ג ורבי יהודה בן שמוע, ולכן הכלי מקבל טומאה כמו כלי מתכת. לשיטתו מצד הגברא וזה העיקר בשביל האדם.
 לחכמים לא ולכן לא מקבל טומאה ככלי זכוכית. לשיטתו מצד החפצא והרי רוב הכלי אינו מדבר שמקבל טומאה.

יט, ע"ב

כמה ימים זה חודש אדר ב' ?
 לת"ק תמיד 30 יום. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה דבר קבוע ואינו תלוי בהחלטת הבי"ד.
 לרשב"ג לפעמים זה 29 יום. לשיטתו מצד הגברא וזה תלוי בבי"ד.

כ, ע"א

מדוע מעברים את חודש אלול שיהי' 30 יום ולא 29 ?
 לעולא זה משום שהאוכל שישאר טרי, היינו שלא יהיו שבת ויו"ט מחוברים, ואז לא יוכל להכין אוכל. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושב על האוכל מצ"ע.
 לרב אחא בר חנינא משום מתים שיוכלו לקברם ולא יצטרכו לחכות יומיים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על דבר שקשור עם כבוד האדם.

כ, ע"ב

מאיפה יודעים שצריך שיהי' לילה ויום מן החודש החדש בר"ח ?
 לרבי יוחנן לומדים מהכתוב "מערב עד ערב". לשיטתו מצד החפצא שזה גדר של יום מצ"ע.
 לריש לקיש לומדים מהכתוב "עד יום האחד ועשרים לחודש בערב". מזה שרואים שיציאת המועד של פסח זה בערב סימן שגם כניסת המועד מתחיל מהערב. לשיטתו מצד הגברא לכן מביא ראי' מדבר שקשור לאדם.

המשך

מה הנפק"מ ביניהם ?
 לאביי אין נפק"מ ורק כ"א דורש ממקום אחר. לשיטתו מצד הגברא ולכן כ"א רק מביא מקור אחר כפי שורש נשמתו.
 לרבי הנפק"מ היא אם בתחילת הלילה נראתה עדיין הלבנה של החודש הקודם לרבי יוחנן שלומד מיוהכ"פ דוחים את החודש למחרת שצריך שיהי' נראה הירח החדש מתחילת הערב

כמו כניסת יוה"כ, אבל לריש לקיש שלומד מפסח ושם יש משמעות שהכוונה רק מחצות הלילה עד יום האחד ועשרים, שאז אכילת מצה רשות. משא"כ לפני חצות זה המשך לקרבן פסח שזה חובה אז אין דוחים את ראש חודש למחרת. לשיטתו מצד החפצא ולכן מביא נפק"מ בפועל מצ"ע.

כא, ע"ב

אם ראו את הירח בעליל (ברור) האם מחללים את השבת ללכת להעיד בי"ד? לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ויש חיוב על האדם שראה ללכת ולהעיד. לרבי יוסי לא, שהרי ודאי כבר ראו בי"ד ואי"צ ללכת להעיד. לשיטתו מצד החפצא ומספיק התוצאה שודאי ראו בי"ד ואי"צ שבצעמו יבוא להעיד.

המשך

מה הפירוש מזוקק שבעתיים?

לרב הכוונה שבע כפול שבע שזה חמישים שערי בינה נבראו בעולם וכולם ניתנו למשה חסר אחד, שנאמר "ותחסרהו מעט מאלקים" וביקש קהלת להיות נביא כמשה ואמרו לו שא"א. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסביר שא"א להשוות ולהדמות למשה, לשמואל שלמה הצליח להיות כמו משה והכוונה "ולא קם נביא עוד כמשה" זה רק בין הנביאים, אבל במלכים כן קם כמותו, וביקש קהלת לדון לפי רוח"ק בלי עדים וע"ז אמרו לו שא"א. לשיטתו מצד החפצא ומצד תפקיד המלכות יכול להיות כן כמותו.

כב, ע"א

האם קרובים כשרים לעדות החודש?

לת"ק לא, לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך עדות גמורה ככל עדות שפסולים הקרובים. לרבי שמעון כן, לשיטתו מצד הגברא והרי היו עושים חשבון לדעת מתי ר"ח ולכן לא היו צריכים כ"כ עדות, ואפילו קרובים כשרים.

כד, ע"א

האם מקדשים חודש שלא נראה בזמנו?

לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב תמיד עבודת האדם שמקדש את החודש. לרבי אליעזר בר צדוק לא, כיון שכבר קידשוהו שמים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין צריך שיקדשוהו בי"ד אלא זה קדוש מצ"ע. לפלימו דוקא שלא נראה בזמנו מקדשים אותו, אבל אם נראה בזמנו אין מקדשים אותו. לשיטתו מצד הגברא ולכן כשלא נראה בזמנו, שזה חידוש, צריך שהאדם יקדשו. לרבי אליעזר בן רבי שמעון בכלל אין מקדשים ר"ח ורק שנים מקדשים ולא חודשים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ את קידוש האדם כלל בר"ח.

כד, ע"ב

האם אפשר לעשות מנורה בביהמ"ק מעץ?

לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ואי"ז כבוד כ"כ. לרבי יוסי ברבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא וסו"ס גם בזה אפשר להדליק.

כו, ע"א

האם עד יכול להיות דיין בידיני נפשות?

לרבי טרפון כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן האדם יכול להשאיר ניטראלי ולהיות דיין אפילו שראה את המעשה.

לרבי עקיבא לא. לשיטתו מצד הגברא מכיון שראה שוב אינו יכול לראות זכות לנידון שנהיה נוגע בדבר.

המשך

האם כשר שופר של פרה?

לת"ק לא, מפני שהוא קרן. לשיטתו מצד הגברא ולגבי האדם אינו נקרא שופר. לרבי יוסי כן. לשיטתו מצד החפצא והרי סו"ס גם זה שופר מצ"ע ומשמיע קול כשופר.

כו, ע"ב

האם שווה היובל לר"ה בתקיעת שופר?

לת"ק כן, כיון שגם בר"ה צ"ל פשוט ולא כפוף. לשיטתו מצד הגברא והעיקר זה פשוט שמראה על ביטול האדם ללא ציור.

לרבי יהודה לא, כיון שבר"ה תוקעים בשל זכרים, שצריך לכפוף את עצמו כמו זכרים שכפופים. וביובל בשל יעלים שצריך להיות יותר פשוט מאשר כפוף. לשיטתו מצד החפצא ולכן כפוף עדיף, שזה קשור לאתכפיא, היינו ע"ד שיש חפץ שמגרה אותו והוא מתאפק, היינו שקשור עם תאוות מסוימות שיש והוא מתגבר עליהן.

כז, ע"ב

ניקב השופר וסתמו במינו

לת"ק פסול. לשיטתו מצד הגברא והרי הוסיף פה משהו שאינו ממש חלק מהשופר ולכן פסול. לרבי נתן כשר. לשיטתו מצד החפצא כיון שסו"ס זה הרי אותו מין של השופר אינו נחשב כתוספת זרה וכשר.

כח, ע"ב

הניתנים מתנה אחת שנתערבו בניתנים ארבע.

לרבי אליעזר ינתנו במתן 4. לשיטתו מצד החפצא וא"א שלא ינתנו אלה שצריכים להנתן במתן ארבע ואפילו בספק צריך לתת.

לרבי יהושע ינתנו במתנה אחת. לשיטתו מצד הגברא מכיון שיש לו ספק לכן שב ואל תעשה עדיף ויתן רק אחת.

כט, ע"ב

ר"ה שחל בשבת היו תוקעים רק בכיהמ"ק ומשחרב ביהמ"ק התקין רבי יוחנן בן זכאי שיהיו תוקעים

לת"ק בכל מקום שיש בו ב"ד תוקעים. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין צריך שיהי' ממש סנהדרין כמו בכיהמ"ק והעיקר שיש להם סמכות של ב"ד וע"ד חבורה של רבים שאין חשש לתקלה.

לרבי אלעזר תוקעים רק ביבנה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך סנהדרין ממש כמו בכיהמ"ק שיש להם כח של פסק דין באופן שהשכינה בגלוי איתם.

המשך

האם תוקעים בב"ד ארעי?

לת"ק תוקעים. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ קביעות והעיקר שיש פה כינוס של הבי"ד

ואפילו בצורה ארעית.

ואמרו לו סוברים שאין תוקעים, רק בבי"ד קבוע כמו ביבנה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' קביעות ממש מצד המקום.

ל, ע"ב

עד מתי אסור לאכול חדש מה"ת בזה"ז שאין הקרבת העומר?

לת"ק עד ט"ז בניסן בבוקר. לשיטתו מצד הגברא ולכן ברגע שכבר אפשר להקריב את העומר מותר.

לרבי יהודה עד הערב במוצאי ט"ז ניסן כיון שסובר שמ"ש בתורה "עד עצם היום הזה" הכוונה עד ועד בכלל. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה כולל את כל היום שאסור מצ"ע.

המשך

פעם אחת נשתהו העדים מלבוא בר"ה וקלקלו הלויים בשיר - מה הכוונה?

בבבל תרגמו שלא אמרו שירה בכלל. לשיטתו מצד הגברא ומכיון שהי' להם ספק הרי שב ואל תעשה עדיף ולכן לא אמרו בכלל.

לרבי זירא הכוונה שאמרו שיר של חול עם תמיד של בין הערביים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מוכרח שיהי' עכ"פ שיר של חול וא"א בלי כלום.

לא, ע"א

בשיר של שבת היו אומרים "מזמור שיר ליום השבת" - מה הכוונה?

לרבי יהודה משום רבי עקיבא זה ע"ש העתיד, שיהי' לעתיד יום שכולו שבת לע"ל, וסובר שיהי' רק אלף אחד כדעת רבי שמעון שסובר והשבתי חי' רעה מן הארץ שהם רק לא יזיקו. לשיטתו מצד הגברא ועיקר המעלה שהם עצמם נהפכים שזה מיוחד לגבי האדם.

לרבי נחמי' זה ע"ש העבר, שה' שבת ביום השביעי בבריאת העולם וסובר שלע"ל יהי' שני אלפים שבת. ולכן א"א לומר ליום השבת כיון שיהיו שני ימים, וסובר כרבי יהודה שהכוונה והשבתי חי' רעה מן הארץ שבאלף הא' לא יזיקו ובאלף השני מעבירם מן העולם. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שיתבטלו לגמרי מצ"ע.

לא, ע"ב

מה הייתה התקנה התשיעית של רבי יוחנן בן זכאי?

לרב פפא הכוונה לכרם רבעי שנמצא בסביבות ירושלים מהלך יום א' לכל צד, שאין צריך להעלותו לירושלים. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על הפירות מצ"ע שאפשר לפדותם במקומם.

לר' נחמן בר יצחק הכוונה ללשון של זהורית בשעיר המשתלח שהתקין שיהיו קושרים חצי בסלע וחצי בקרניו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על תקנה מצד האדם שיראו האנשים שהוא לבן.

לב, ע"א

האם תוקעים במלכויות?

לרבי עקיבא כן. לשיטתו מצד הגברא, שהעיקר זה שהוא מקבל עליו עול מלכות שמים.

לרבי יוחנן בן נורי לא, למה"ח והרי מלכות לית לה מגרמה כלום ואין בה חשיבות מצ"ע ורק בקדושת היום תוקע.

ל"ב ע"א
 היכן אומרה לקדושת היום
 לרבי אומרה עם המלכיות כמו בכל חג ושבת שאומר לקדושת היום בכרכה רביעית לשיטתו
 מצד הגברא שהעיקר שהאדם בעבודתו יקבל עליו עומ"ש.
 לרשב"ג אומרה עם הזכרונות כמו בכל חג ושבת שאומר לקדושת היום באמצע למה"ח שהעיקר
 זה זכרונות להזכיר מה שכבר יש ולא לפעול ענין חדש

המשך
 כמה פסוקים צ"ל בכל ברכה
 לת"ק אין פוחתין מעשרה פסוקים למלכויות וכן לזכרונות ושופרות. לשיטתו מצד החפצא
 ולכן צ"ל שלימות שזה דוקא בעשר.
 לריב"נ אם אומר 3 פסוקים מכל א' יצא י"ח למ"ה ולכן מספיק משהו סימלי רק 3 ויצא י"ח

המשך
 כנגד מה צ"ל דוקא 10 פסוקים
 לר' לוי זה כנגד עשרה הילולים שאמר דוד בספר תהילים
 לרב יוסף כנגד 10 הדברות. לשיטתו מצד הגברא שזה קשור יותר לתורה.
 לר' יוחנן כנגד 10 מאמרות שבהם נברא העולם. לשיטתו מצד החפצא שזה קשור יותר לעולם.

המשך
 כנגד מי סובר ריב"נ שצריך לומר 3 פסוקים
 י"א כנגד תורה נביאים וכתובים למה"ח
 וי"א כנגד כהנים לויים וישראלים למ"ה

המשך
 מתחיל עם פסוקים מהתורה ובמה מסיים
 לת"ק מסיים בפסוקים מהנביא למ"ה ולכן לפי הסדר ומסיים בנביא שבא להזהיר על התורה
 לר' יוסי עדיף לסיים בפסוקים מהתורה [שמעלים בקודש ולא מורידים]. לשיטתו מצד החפצא.

לב, ע"ב
 האם הפסוק "פקד פקדתי אתכם" נחשב לזכרון?
 לרבי יוסי כן. וכן "וה' פקד את שרה". לשיטתו מצד הגברא ואפילו פסוקים שלכאורה קשורים
 להוראה לאדם, גם זה נחשב. וכן להלן במחלוקות הבאות.
 לרבי יהודה פקדון אינו כמו זכרון. למה"ח ולכן צריך להיות פסוק שלא קשור לעבודת האדם

המשך
 האם הפסוקים בתהלים "שאו שערים וגו'" האם מי הוא זה מלך הכבוד נחשב גם למלכות?
 לרבי יוסי כן.
 לרבי יהודה לא.

המשך
 בפסוק "זמרו אלקים זמרו זמרו למלכנו זמרו כי מלך כל הארץ אלקים" - האם נחשב "זמרו
 למלכנו" כמלכות?

לרבי יוסי כן.
לרבי יהודה לא.

המשך
עה"פ שבתון זכרון תרועה מקרא קודש – האם יכול לומר פסוק זה גם עם השופרות?
לרבי יוסי כן.
לרבי יהודה לא. ואומרה רק עם הזכרונות.

המשך
עה"פ ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו – האם יכול לאמרה עם השופרות?
לרבי יוסי כן.
לרבי יהודה לא. ואומרה רק עם המלכויות.

המשך
הפסוק יום תרועה יהי' לכם – האם יכול לאמרה עם השופרות?
לרבי יוסי כן.
לרבי יהודה לא.

המשך
עה"פ שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד – האם נחשב למלכות?
לרבי יוסי כן.
לרבי יהודה לא.

המשך
עה"פ וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים – האם נחשב למלכות?
לרבי יוסי כן.
לרבי יהודה לא.

המשך
הפסוק אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו – האם נחשב למלכות?
לרבי יוסי כן.
לרבי יהודה לא.

לג, ע"א
האם מעכבים נשים מלתקוע בשופר בר"ה?
לרבי יהודה כן. וכן סובר לגבי סמיכה בקרבנות שמעכבים אותם. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק מי שמחוייב מהתורה שאי"צ כ"כ עבודת האדם.
לרבי יוסי ורבי שמעון יכולות לתקוע ואפילו שזו מ"ע שהזמן גרמא ואין בזה משום איסור בל תוסיף וכן יכולות לסמוך על הקרבן אפילו שאינן חייבות. לשיטתו מצד הגברא ולכן מעדיף לתת להם לתקוע ולסמוך, שעדיף יותר עבודת האדם.

לד, ע"א
מאיפה יודעים שצריך תקיעת שופר פשוטה אחרי התרועה?

לת"ק ת"ל תרועה יתקעו, היינו שאחרי התרועה צריך תקיעה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך ציווי מיוחד פה.

לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן ברוקא אינו צריך לימוד זה כיון שכתוב ותקעתם תרועה שנית, זה בניין אב שכל מקום שנאמר תרועה תהא תקיעה שני' לה, ולומדים תרועה תרועה לגז"ש שגם בר"ה. לשיטתו מצד החפצא שזה מצד התרועה עצמה שצריך תקיעה אחרי'.

לד, ע"ב

מה העיקר תפילת שליח ציבור או תפילת כל יחיד ויחיד?

לרבן גמליאל העיקר זה תפילת שליח הציבור, ותפילת היחיד זה רק לתת זמן לשליח ציבור להתכונן לחזרת הש"ץ. לשיטתו מצד הגברא והרי הש"ץ הוא האדם החשוב שבכולם ותפילתו עיקר.

לרבנן תפילת יחיד זה העיקר, והש"ץ רק חוזר כדי להוציא את אלה שאינם בקיאים. [ועיין לקו"ש פ' ראה חכ"ד לחודש אלול במחלוקת רבי ורבנן כמות ואיכות לשיטתם בש"ס] לשיטתו מצד החפצא והכמות עיקר.

לה, ע"א

ברכות של ר"ה ויוה"כ

לרבי מאיר שליח הציבור מוציא את כולם י"ח. לשיטתו מצד הגברא והעיקר זה הש"ץ שהוא החשוב שבכולם ותפילתו יותר נחשבת.

לחכמים כאו"א צריך להתפלל בעצמו. לשיטתו מצד החפצא והכמות עיקר.

מסכת סוכה

סוכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה לת"ק פסול. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיוון שאין היכר לאדם פסולה. לרבי יהודה כשרה. לשיטתו מצד החפצא ולכן כשרה אפילו קבועה.

המשך

מדוע פסולה הסוכה לת"ק?

לרבה שכתוב "למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל" עד עשרים אמה אדם יודע שהוא גר בסוכה, למעלה מעשרים אמה אינו יודע שדר בסוכה כי אינו רואה, כיון שזה מאוד גבוה. לשיטתו מצד החפצא.

לרבי זירא שכתוב בסוכה תהי' לצל יומם מחורב" עד עשרים אמה אדם יושב בצל סוכה, למעלה מעשרים אמה אינו יושב בצל סוכה אלא יושב בצל הדפנות. לשיטתו מצד הגברא, שצריך שהאדם יהי' בצל הסוכה.

לרבא שכתוב "בסוכות תשבו שבעת ימים" שזה צ"ל דירת ארעי ולמעלה מעשרים אמה זו דירת קבע. לשיטתו מצד החפצא.

אבל אם הדפנות מגיעות עד לסכך שולטת בזה העין וכשרה לכו"ע. ואם יש בסוכה יותר מארבע אמות על ארבע אמות אפילו למעלה מעשרים אמה כשרה לכו"ע כיון שיש צל סוכה.

ב, ע"ב

במה חולקים ב"ש וב"ה?

לרב הונא חולקים בסוכה שמחזקת ראשו ורובו, אבל יותר מראשו ורובו לפי כולם כשרה. למ"ה ולכן מספיק ראשו ורובו

לרב חנן בר אבא מראשו ורובו ושולחנו עד ד' אמות חולקים, אבל יותר מד"א לפי כולם כשרה. למה"ח ולכן צריך שיהי' יותר מד' אמות שאז יש בזה קביעות מצ"ע וכשרה לכו"ע

ג, ע"א

מה הגודל של סוכה?

לרבי כל סוכה שאין בה ארבע אמות על ארבע אמות פסולה. לשיטתו מצד החפצא. לכן צריכה קביעות של ד' אמות

לחכמים אפילו אינה מחזקת אלא ראשו ורובו כשרה. ועיין בלקו"ש חלק י"ז פרשת ויקרא הסבר בענין זה.

ג, ע"ב

איך מחלקים את החצר?

לרב הונא חצר מתחלקת לפי פתחי', היינו שאם יש לו שלושה פתחים מקבל שלושה חלקים בחצר, וזה שיש לו פתח אחד רק - מקבל רבע. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שהפתחים מראים את בעלותו בחצר מצ"ע.

לרב חסדא נותן לכל פתח ארבע אמות, והשאר חולקים בשווה. לשיטתו מצד הגברא ולכן נותנים לו רק ארבע אמות לצורך שימושו בפתח אבל אי"ז מראה על בעלותו יותר בחצר מצ"ע.

ד, ע"א

בית שמלאהו תבן או צרורות ולא ביטלו
לת"ק אין זה נחשב כסתימה. לשיטתו מצד הגברא והרי זה עדיין חשוב לגביו וא"א שיתבטל.
לרבי יוסי כיון שאין עתיד לפנותו נחשב כעפר סתם ובטל, אבל אם עתיד לפנותו אפילו עפר
אינו בטל. לשיטתו מצד החפצא כיון שאינו מפנהו זה מתבטל שם.

המשך

היתה גבוהה הסוכה עשרה טפחים ויורדים חתיכות של סכך לתוך עשרה טפחים
אביי אומר שכשרה. למ"ה ואם יושב שם כנראה שלא מצטער
לרבא נחשבת לדירה סרוחה ואין אדם דר בדירה סרוחה. לשיטתו מצד החפצא כיון שאינה
ראוי' מצ"ע פסולה.

ד, ע"ב

היתה גבוהה מעשרים אמה ובנה בו עמוד שהוא גבוה עשרה טפחים ויש בו רוחב של הכשר
סוכה
לאביי אפשר להגיד גוד אסיק על המחיצות. לשיטתו מצד הגברא.
לרבא צריך שיהיו מחיצות ניכרות לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מכשיר מחיצות רוחניות
וצריך שיהיו בפועל.

המשך

נעץ ארבעה עמודים וסיכך על גבם
לרבי יעקב כשר, שאומרים גוד אסיק על המחיצות. לשיטתו מצד הגברא.
לרבנן פסול כי לא אומרים גוד אסיק. למה"ח ובפועל הרי אין מחיצות

המשך

לרב הונא מחלוקת רק משפת הגג אבל באמצע הגג לפי כולם פסולה. למה"ח ולכן באמצע אין
אפשרות כלל שיהי' נחשב למחיצה ע"י גוד אסיק
לרב נחמן באמצע הגג מחלוקת. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם באמצע הגג י"א שאומרים גוד
אסיק שזה מחיצות מצד האדם.

המשך

נעץ ארבעה עמודים בארץ וסיכך על גבם
לרבי יעקב אם יש בעמודים אפשרות לחקוק ויהי' בהם טפח לצד זה וטפח לצד זה נידונים
משום מחיצה. לשיטתו מצד הגברא.
לחכמים צריך שיהיו שתי מחיצות שלימות ואז מספיק לשלישית אפילו טפח. למה"ח ולכן
צריך שיהי' בפועל מחיצות שלימות

ה, ע"א

אין כתוב על הציץ קדש לה' ?
לרבי אליעזר ברבי יוסי כתוב בשורה אחת. למ"ה וכיון שהאדם קורא כסדר ובפרט שהקודש
זה גם בשביל ה'
לחכמים כתוב בשתי שיטין י"ה למעלה וקדש ל מלמטה. לשיטתו מצד החפצא ולכן א"א שיהי'
שם ה' באותה שורה ולכן זה בפ"ע ולמעלה.

ו, ע"ב

כמה דפנות צ"ל לסוכה?

לת"ק שתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפח, לשיטתם מצד החפצא ויש אם למסורת כמו שכתוב ומכיון שכתוב "בסוכה בסוכה בסוכות" הרי כאן ארבע מחיצות. תוריד אחד לגוף הענין ונשאר שלושה, שתיים כהלכתן ובאה ההלכה למשה מסיני שמספיק אפילו טפח. לרבי שמעון צריך שלוש מחיצות כהלכתן ורביעית אפילו טפח, לשיטתו מצד הגברא, לכן סובר שיש אם למקרא ולכן כמו שנקרא בסוכות בסוכות בסוכות אחד לגוף הענין, נשארו ארבעה שבא להגיד ששלוש מחיצות כהלכתן והלכה למשה מסיני להגיד שמספיק טפח.

ואי בעית אימא חולקים האם לסכך צריך פסוק או לא.

לת"ק כן למה"ח ולכן אפילו שזה פשוט שהרי העיקר זה הסכך בכ"ז צריך לזה פסוק לר"ש לא למ"ה והרי"ז פשוט וא"צ לזה כלל פסוק

ואי בעית אימא לכו"ע יש אם למסורת וחולקים בהלכה למשה מסיני שלת"ק זה בא לגרע ולרבי שמעון זה בא להוסיף. למ"ה ובא להחמיר עליו

ואי בעית אימא חולקים האם דורשים את הפסוק הראשון.

לת"ק לא דורשים תחילות. למה"ח ולכן זה נצרך לגוף הענין

לרבי שמעון דורשים תחילות. למ"ה ולכן דורש כל דבר

לרב מתנא הטעם של רבי שמעון בגלל שצ"ל סוכה שמצילה מרוח ומגשם וזה רק בארבע מחיצות. למ"ה

ז, ע"ב

העושה סוכתו בראש העגלה או בראש הספינה

לרבן גמליאל פסול. כי צריך סוכה שתהי' קבועה. לשיטתו מצד החפצא.

לרבי עקיבא כשרה. לשיטתו מצד הגברא. והרי"ז ראוי לשימוש וא"צ קביעות

המשך

מה הדין בצילתה מרובה מחמתה ע"י הדפנות?

לת"ק פסול. למה"ח וצריך שיהי' הצל רק מהסכך מצ"ע

לרבי יאשי' כשר. לשיטתו מצד הגברא ולא משנה כ"כ מאיפה הצל, והעיקר שהאדם יושב בצל

ע"י הסוכה, שגם הדפנות הם חלק ממנה.

ח, ע"ב

מה יותר נחשב לסוכה?

י"א סוכת גויים, סוכת נשים, סוכת בהמה, סוכת כותי ר"ת גנב"ך, כיון שהן סוכות קבועות, לשיטתם מצד החפצא.

וי"א סוכת רועים, סוכות קייצים, סוכת בורגנים, סוכת שומרי פירות, ר"ת רקב"ש. לשיטתם מצד הגברא ולכן מחשיבים סוכות אלה, שהן של אנשים [ברי חיוב] דשחיבים בסוכה.

ט, ע"א

סוכה ישנה בית שמאי פוסלים כיון שכתוב "חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים" שצ"ל סוכה לשם חג. למה"ח ובמבט ראשון לכן לומדים מהפסוק שזה הולך על הסוכה מצ"ע שצ"ל לשם חג

לב"ה כשרה שלומדים מהפסוק "חג הסוכות שבעת ימים לה'", ד"א שעצי סוכה אסורים כל שבעה, שחל עליהם שם שמים. למ"ה ולכן לומד שזה הולך על האדם שאסור לו ליהנות מעצי הסוכה

המשך

האם עושים סוכה בחוה"מ?

לב"ש לא. לשיטתו מצד החפצא כשם שהמצוה היא לשבת שבעה ימים כך צריך שתהי' ראוי' לשבעה ימים ולא באמצע חוה"מ.
לב"ה כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם באמצע החג יכול לבנות.

ט, ע"ב

סוכה ע"ג סוכה ואין דיוורין בעליונה רק ע"י הדחק לת"ק התחתונה פסולה. לשיטתו מצד הגברא ומכיון שע"י הדחק יכול לגור שם לכן פסולה התחתונה.
לרבי יהודה התחתונה כשרה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאין דיוורין בעליונה מצ"ע כ"כ לכן התחתונה כשרה.

יא, ע"א

הדלה עלי' את הגפן ואת הדלעת וקצצם - האם כשרה?
לרב כשרה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שקצצם ובוזה הכשירם.
לשמואל צריך לנענע. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך ממש לנענע ולהניחם עוה"פ כדי להכשיר.

יא, ע"ב

תלה חוטים ולא חתכם
לרב אם חתכם כשרים ואין בזה חשש של "תעשה ולא מן העשוי". למ"ה ומספיק פעולת האדם ע"י חתיכתו את החוטים
ללוי פסולים לעולם. למה"ח וכיון שבתחילה לא היו פסוקין וחתוכין לכן פסולין לעולם וכן לשמואל. וכן לרב מתנא.

המשך

עבר וליקט את הענבים וההדסים - האם כשרים?
לרבי שמעון בן יהוודק פסול. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' תעשה ולא מן העשוי גם בלולב ואין יכול לאחרי שזה בתוך הלולב להכשירו.
חכמים מכשירים מכיון שלא לומדים לולב מסוכה ובלולב כשר תעשה ולא מן העשוי. או בגלל שלולב אין צריך אגד ואין בעי' אם אגדם לפני שמיעט את הענבים מההדס. לשיטתם מצד החפצא ולכן בלולב כשר תעשה ולא מן העשוי שהעיקר שכרגע אין בו ענבים כשר.

המשך

מה הפירוש "כי בסוכות הושבתי את בני"?
לרבי אליעזר זה הי' ענני כבוד. לשיטתו מצד החפצא שזה הי' מצד עצמם ללא עבודת האדם.
לרבי עקיבא זה הי' סוכות ממש שעשו לעצמם בני". לשיטתו מצד הגברא ולכן מפרש שזה סוכות שעשאו בני".

יג, ע"א

מצות אזוב

לרבי יוסי לכתחילה שלושה גבעולים. אבל בדיעבד גם בשתים נחשב לאגד אזוב. לרבנן צריך שלושה גבעולים גם לעכב. לשיטתו מצד החפצא למסקנה הופכים את הגירסא לרבי יוסי שלושה לעכב לשיטתו מצד החפצא ולכן רק שלושה כשר. שישבזה חשיבות וקביעות לרבנן גם שתים בדיעבד כשר, ורק למצוה לכתחילה צריך שלושה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין צריך כ"כ חשיבות של שלושה, רק לכתחילה.

יג, ע"ב

האם יש ידות באחד שקוצר לסכך?

לרב מנשיא בשם רב הונא אין לו ידות. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק הדבר עצמו בלי ידות שזה לשימוש האדם
לרבי אבא יש לו ידות. למ"ה ולכן יש גם ידות שזה לשימוש האדם

יד, ע"א

ידות האוכלין שבססן בגורן

לת"ק טהורות. לשיטתו מצד הגברא ולכן אם מבטלן טהורות.
לרבי יוסי טמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שביטלן ודרס עליהם אבל עדיין מצ"ע הם חלק מהפרי וטמאות ולא התבטלו.

מה הפירוש בססן?

לרבי יוחנן הכוונה בססן שריסק אותן ממש אבל כאשר רק מתיר את הקשר שלהם אי"ז נחשב למה"ח לכן צריך בפועל שידרסו עליהם ויבטלום
לרבי אלעזר הכוונה שרק התיר את הקשר שלהן. למ"ה ולכן מספיק רק גילוי דעת

המשך

האם מותר לסכך בנסרים

לר' יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא והרי הם נחשבים לסכך כשר ואין גזור וחושש מצד האדם.
לר"מ לא גזירה שלא יעשה סוכה תחת התקרה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש וגזור.

המשך

במה חולקים

לרב חולקים בנסרים שיש בהם 4 טפחים
שלר"מ גוזרים משום תקרה ולר"י לא, אבל באין רחבים ארבע ד"ה כשרה.
לשמאל המחלוקת באין בהם ארבעה טפחים אבל ביש בהם ארבעה טפחים דברי הכל פסולה,
לשיטתו מצד החפצא ולכן מחמיר במחיצות.
לרב פפא המחלוקת היא כשהנסר רחב משלוש טפחים עד ארבעה.
לרבי יהודה כיון שאין זה חשוב כמקום (שמינימום זה ארבעה) לכן מותר לסכך בזה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל כשאין זה ארבעה מתיר.
לרבי מאיר כיון שזה יצא מתורת לבוד יש בזה חשיבות וא"א לסכך בזה. לשיטתו מצד הגברא

טו, ע"א

תקרה שאין עלי' מעזיבה
 לרבי יהודה זו מחלוקת שב"ש אומרים מפקפק ונוטל אחת מבינתיים, כיון שלבטל את התקרה
 צריך שתי פעולות. ב"ה אומרים מפקפק או נוטל, שמספיק פעולה אחת. לשיטתו מצד החפצא
 ולכן יש דעה שצריך שתי פעולות לבטל את זה מצ"ע.
 לרבי מאיר לכו"ע רק נוטל אחת מבינתיים ואינו מפקפק שאי"צ שתי פעולות. לשיטתו מצד
 הגברא ולכן מספיק פעולה אחת וע"ד גילוי דעת שגם נחשב לטוב.

המשך

מה הדין אם פרוץ כעומד?
 לרב פפא מותר, גם בהלכות שבת גם לגבי סוכה. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שלא יהי' פרוץ
 הרוב, שאז אסור.
 לרב הונא ברי' דרב יהושע לא. אסור, לשיטתו מצד הגברא וצריך שיהי' גדור הרוב.

טז, ע"א

האם אפשר להטביל מיטה כשהיא מפורקת לטהרה במקוה?
 לרבי אליעזר לא. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך להטבילה כשהיא שלימה
 לחכמים כן. לשיטתם מצד הגברא ולכן אפשר אפילו מפורקת.

המשך

האם מותר לסכך במחצלת גדולה?
 לרבי אליעזר לא, כיון שמקבלת טומאה. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מתחשב בכוונת
 האדם ומקבלת טומאה מצ"ע.
 לחכמים מסככים בה ואינה מקבלת טומאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשבים בכוונתו
 לסכך בה שאינה ככלי תשמיש ואינה מקבלת טומאה.

המשך

האם מחיצה תלוי' מותר בסוכה?
 לרבי יוסי כן. ולכן מספיק שלמעלה בגובה יהי' עשרה טפחים אפילו שפתוח למטה. לשיטתו
 מצד החפצא והעיקר שיש בה 10 טפחים ואפילו שתלוי' באויר.
 לחכמים לא, ולכן צריך שתהי' המחיצה סגורה עד שלושה טפחים שזה כבוד דמי. לשיטתו
 מצד הגברא ולכן צריך שתהי' מחיצה בשביל האדם שזה עד למטה.

יז, ע"ב

סכך פסול באמצע הסוכה
 לשמואל פוסל בארבעה טפחים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו ארבעה טפחים רואה בזה
 חשיבות ופסול.
 לרב פוסל בארבע אמות כמו מן הצד. לשיטתו מצד הגברא ולכן נותן לאדם תמיד ארבע אמות
 שלגביו אפשר להחשיב זה כדופן עקומה.

יח, ע"א

האם אומרים לבוד באמצע הסוכה?
 לרב אחא כן. וכך הלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן תמיד אומרים לבוד ולא משנה כ"כ שזה
 באמצע.
 לרבינא אין אומרים לבוד באמצע. לשיטתו מצד הגברא ובאמצע הסוכה אי"ז מתאים כ"כ לומר

לבוד כיון שכולט ביותר.

המשך

סיכך ע"ג אכסדרה שאין לה פצימין
לאביי כשרה, מכיון שאומרים פי תקרה יורד וסותם. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפשר להחשיב
מחיצה באופן וירטואלי.
לרבה פסולה כי לא אומרים פי תקרה יורד וסותם, וכן סובר שמואל לשיטתו מצד החפצא וצריך
שיהי' קירות בפועל ולא וירטואלי

המשך

בפומפדיתא אומרים את המחלוקת בצורה אחרת שסיכך ע"ג אכסדרה שאין לה פצימין לפי
כולם פסולה וביש לה פצימין לאביי כשרה, כיון שאומרים לבוד, לשיטתו מצד הגברא. ולכן גם
בצורה וירטואלית נחשב למחיצה כיון שנחשב לגבי האדם.
ולרבה לא אומרים לבוד. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' סגור לגמרי מצ"ע.

י"ט ע"ב

העושה סוכתו כמין צריף או שסמכה לכותל
לר"א פסול למה"ח ולכן סובר שצריך שיהי' גג
לחכמים כשרה למ"ה והעיקר שזה מקום שהאדם יכול לשבת שם
המשך

האם אפשר לסכך במחצלת קטנה שעשאה לסיכוך
לר"א כן ואינה מקבלת טומאה למה"ח ולכן אם מיעד אותה בשביל סיכוך שוב אינה מקבלת
טומאה
לחכמים לא ומקבלת טומאה למ"ה ורוב האנשים משתמשים במחצלת קטנה לשכיבה וכו' ולכן
זה מקבל טומאה וא"א לסכך בזה
כ' ע"א

מה הדין במחצלות לגבי טומאה

לר' דוסא טמאים טמא מת למה"ח וכיון שרוב האנשים לא יושבים ע"ז לכן אי"ז טמא מדרס
לחכמים טמא מדרס למ"ה וכיון שלפעמים יושבים ע"ז לכן זה טמא מדרס
המשך

מה הכוונה במחצלות

לרב אבדימי הכוונה למזבלי שזה כמו כרית שעשוי לרועה לשכיבה למ"ה שזה קשור יותר
לשימוש האדם
לר"ל הכוונה למחצלת ממש למה"ח שזה לא קשור כ"כ לשימוש האדם

כ' ע"ב

האם אהל שאינו עשוי בידי אדם נחשב לאהל
לר' יהודה לא שלומד "אהל" "אהל" מהמשכן שרק בידי אדם כדי שיהי' אוהל קבוע. לשיטתו
מצד החפצא ולכן צריך את פעולת האדם שיעשה את האהל.
לחכמים כן שמרבים כל אהל. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שלא עשאו לקביעות נחשב גם
מצ"ע.

המשך

מה הדין של הישן תחת המטה בסוכה

לר' יהודה יצא י"ח כיון שסובר שהסוכה צריך להיות דירת קבע והמטה זה אהל ארעי ואין אהל ארעי מבטל את דירת קבע. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שהסוכה תהי' דירת קבע. לרבנן לא יצא י"ח כיון שגם הסוכה זה דירת ארעי. לשיטתו מצד הגברא ואין צריך ממש קבע.

כ"א ע"א

למה לא היו מביאים דלתות על השוורים שלוקחים בהם את הילדים לאביי הכוונה שלא היו צריכים להביא דלתות אלא השור עצמו נחשב לאוהל אבל לא חוששים שמא יוציא א' מהאברים. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא חושש שהדלת תביא לו הרגשה להוציא אחד מהאברים החוצה.

לרבא הכוונה שלא היו מביאים דלתות כיון שדעתו של תינוק גסה עליו שלא יוציא ראשו או א' מאבריו ויטמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש שהדלת תביא לו הרגשת ביטחון ויוציא א' מהאברים.

כ"א ע"ב

מה הדין של הסומך סוכתו בכרעי המיטה לת"ק כשרה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפשר שתעמוד גם ע"י דברים אחרים, ולא מצ"ע. לר' יהודה אם אינה יכולה לעמוד בפ"ע פסולה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שתוכל לעמוד מצ"ע.

המשך

מדוע לר' יהודה פסולה

לר' זירא מפני שאין לה קבע למה"ח ולכן זה חסר בעצם הסוכה מצ"ע לר' אבא מפני שמעמידה בדבר המקבל טומאה למ"ה ולכן חסר רק בדבר צדדי ולא בעצם הסוכה

כ"ב ע"א

סוכה המדובבלת כשרה מה הכוונה לרב הכוונה לסוכה ענייה שיש קצת סכך למ"ה שחסר בצל שעל האדם לשמואל הכוונה שקנה עלה וקנה יורד למ"ה שחסר בקביעות הסוכה מצ"ע שאינה בנויה באופן נורמלי

המשך

קורה היוצאת מכתל זה וקורה היוצאת מכותל זה ואינם נוגעות זו בזו לת"ק אם זה יותר משלושה צריך להביא קורה אחרת. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפשר רק עד שלושה שלמראה האדם לא ייראה כ"כ רחוק.

לרשב"ג כל זמן שזוה לא ארבעה אין צריך להביא קורה אחרת ואם זה יותר מארבעה צריך להביא קורה אחרת. לשיטתו מצד החפצא ולכן עד ארבעה, שמצד המקום שלא תהי' חשיבות נפרדת של מקום שזוה רק בארבעה טפחים.

כג, ע"א

האם אפשר לעשות סוכה בראש הספינה שיכולה לעמוד ברוח מצוי' של יבשה, אבל אינה יכולה לעמוד ברוח מצוי' של ים? לרבן גמליאל אי אפשר, פסולה וצ"ל דירת קבע, מכיון שאינה יכולה לעמוד ברוח מצוי' של הים לא כלום היא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך להיות דירת קבע.

רבי עקיבא סבר סוכה מספיק דירת ארעי כיון שיכולה לעמוד ברוח מצוי' של יבשה כשרה, לשיטתו מצד הגברא.

המשך

האם אפשר לעשות בהמה דופן לסוכה?
לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא והרי לא מבטל את הבהמה שם בגלל צער בעלי חיים וכו' ולכן אי"ז מחיצה.
לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא והרי כרגע היא עומדת כמו מחיצה.

המשך

האם אפשר לכתוב על בע"ח גט לאשה?
לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא משנה שכותב על דבר שאינו חשוב כמו שטר והעיקר שמבטא את כוונתו לגרשה.
לרבי יוסי הגלילי לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' גט על דבר חשוב מצ"ע שנשמר לאורך זמן.

המשך

מה הטעם של רבי מאיר שאסור לעשות מבהמה דופן לסוכה?
לאביי שמא תמות. ואפילו בבהמה קשורה חוששים. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים אפילו שקשורה.
לרבי זירא שמא תברח. ומדובר שאינו קשור. לשיטתו מצד החפצא ולכן אם זה קשור אין חוששים כיון שאפילו שתמות עדיין תשאר מחיצה.

כג, ע"ב

הלוקח יין מבין הכותים האם יכול לשתות מיד ולעשר אחרי זה כשיבוא לביתו?
לרבי מאיר כן, שאומרים שיש ברירה למפרע. לשיטתו מצד הגברא ולכן סומכים על כוונת האדם.
לרבי יהודה ורבי יוסי שמעון אסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך להפריש בפועל

כד, ע"א

האם בהמה מטמאה משום גולל?
לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא והרי כרגע זה הגולל ולכן זה מטמא.
לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא עתיד להזיזה כיון שיש חשש לצער בע"ח וכו'. ובכוונתו שלא תשאר שם ואינה נחשבת לגולל

המשך

מדוע לרבי מאיר א"א לעשות מחיצה מבהמה?
י"א כי כל מחיצה שעומדת ברוח אינה מחיצה. לשיטתו מצד החפצא ולכן הבעי' היא שאין בה קביעות במחיצה זו.
וי"א מכיון שכל מחיצה שאינה עשויה בידי אדם אינה מחיצה, אבל אם האדם ניפח נאד, שזה בידי אדם, ודאי נחשבת למחיצה לדעה זו. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב שזה יהי' מחיצה ע"י אדם דוקא, ואפילו אם מעמידה ברוח נחשבת גם.

המשך

מי היו האנשים שהיו טמאים בקרבן פסח?
 לרבי יוסי הגלילי היו נושאי ארונו של יוסף.
 לרבי עקיבא היו מישאל ואלצפן שהתעסקו בנדב ואביהוא. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר
 שיש קרבה משפחתית ביניהם.
 לרבי יצחק היו עוסקים במת מצוה שחל שביעי שלהם בערב פסח. לשיטתו מצד החפצא ולכן
 מדבר על מת מצוה שאין לו שום קרוב משפחה, שזו מצוה גדולה מצ"ע.

כה, ע"ב
 מדוע א"א לעשות חתונה בתוך הסוכה ומדוע חתן ושושבינין פטורים מהסוכה?
 אביי אומר משום יחוד שזה מקום שלא עוברים שם אנשים ויש חשש שהכלה תתייחד עם
 מישוהו. אבל אם זה במקום שעוברים הרבה אנשים מותר. לשיטתו מצד הגברא.
 לרבא משום צער, כיון שאינו מקום סגור, והחתן מתבייש לשחק עם כלתו. למה"ח שזה בעי'
 מצד עצם המקום.

כו, ע"א
 מדוע שומרי גינות ופרדסים פטורים מהסוכה, והרי לכאורה יכולים לעשות סוכה במקום
 שמירתם?
 לאביי מכיון שכתוב תשבו כעין תדורו, ואינו יכול במקום שמירתו להביא את כל דירתו מפני
 הטורח. למ"ה שזה רק כדי להקל עם האדם
 לרבא משום פרצה קוראת לגנב, שאם יראו אותו יושב בסוכה יגנבו מהצד השני שאינו רואה
 שם, אבל אם שומר על כרי של תבואה שאז יכול לראות מהסוכה, ודאי שחייב לשיטתו מצד
 החפצא שזה בעי' מצד עצם המקום שלא יהיו גנבים

המשך
 האם מותר עם תפילין לישון בצורה עראית?
 לרבי יוחנן משמע שכן
 לרבי נתן אסור בתפילין שנת ארעי שמא יישן שינת קבע. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש
 וגוזר כיון שזה זמן שינה בלילה
 לרבי יעקב מותר ואינו חושש שיישן שינת קבע. לשיטתו מצד הגברא ואין חשש לגזור כיון
 שבשבילו זה רק שינה עראית

המשך
 מדוע לא ישנים שינת ארעי חוץ לסוכה?
 לרב אשי גזרה שמא יירדם. לשיטתו מצד הגברא.
 לרבא בגלל שאין קבע לשינה, היינו שאפילו קצת שינה לפעמים מספקת לו ולכן אסור. לשיטתו
 מצד החפצא ולכן מדבר שזה עצמו אסור ולא בגלל גזירה.

כו, ע"ב
 הנכנס לישון ביום ויש עליו תפילין
 לרבי נתן יכול להשאירם עליו, ואינו חושש לטומאה של קרי. למה"ח ואין חשש כ"כ בשינה
 עראית ביום
 לרבי יוסי בילדים צריך לחלוץ שמא יראה קרי בשינתו. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש וגוזר.

כו, ע"א

האם יש חובה לאכול בשבעת ימים בסוכה?
 לרבי אליעזר כן, שחייב לאכול 14 סעודות במשך חג הסוכות, שתי סעודות לכל יום, שכתוב "תשבו" כעין תדורו, כמו בדירה שבד"כ אוכל אחד ביום ואחד בלילה. לשיטתו מצד החפצא שיש חובה מצ"ע ללא בחירת האדם.
 לחכמים אין לדבר קצבה כמו דירה שאם רוצה אוכל, ואם רוצה לא אוכל. לשיטתו מצד הגברא שזה תלוי רק בו אם רוצה לאכול.

כו, ע"ב

האם מותר לצאת מסוכה לסוכה?
 לרבי אליעזר לא. לשיטתו מצד החפצא שצ"ל קשור לסוכה הזו דוקא.
 לחכמים כן. למ"ה וא"צ להיות קשור לסוכה א' דוקא
 המשך

האם מותר לעשות סוכה בחוה"מ?
 לרבי אליעזר לא, שכתוב "חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים" שצ"ל סוכה ראוי' לשבעה ימים ולא לבנותה בחוה"מ. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריכה שתהי' מצ"ע ראוי' לשבעה ימים כפי המצוה מצ"ע.
 לרבנן אפשר. למ"ה ולכן יכול אפילו לכמה ימים כ"ז שעדיין חייב

המשך

האם אפשר לצאת י"ח בסוכה של חברו?
 לרבי אליעזר לא, שכתוב "תעשה לך שבעת ימים" - לך משלך. לשיטתו מצד החפצא. שצריך שתהי' ממש מנכסיו
 לחכמים אפשר, שכתוב "כל האזרח בישראל ישבו בסוכות". שכל ישראל ראויים לשבת בסוכה אחת.

המשך

מה הדין בפקק החלון בשבת?
 לרבי אליעזר רק אם קשור ותלוי ומיועד לכך מותר לסגור בו בשבת ואם לא לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' קשור ותלוי בפועל ולא מספיק שזה רק בכוונת האדם.
 לחכמים מותר בכל אופן. לשיטתו מצד הגברא ומספיק שהי' בכוונתו לסגור בזה את החלון וא"צ שיהי' קשור ותלוי.

כח, ע"א

מי שראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית
 לב"ש פסול. למ"ה ובמבט ראשון ולכן חוששים שיגרר אחרי השולחן ולכן צריך שגם השולחן יהי' בסוכה.
 לב"ה כשר. למ"ה ובהתבוננות והעיקר זה ראשו ורובו שנמצא בסוכה ואי"צ לשולחן שיהי' ג"כ בסוכה. ועצ"ע

כח, ע"ב

מה הגדר של קטן שאינו צריך לאמו?
 לרבי ינאי כל שנפנה בשירותים ואין אמו מקנחתו. לשיטתו מצד החפצא שמסותר בצורה טכנית לבד, ואי"צ לאמו.

לרבי שמעון כל שניעור משנתו ואינו קורא אמא אמא. לשיטתו מצד הגברא ולכן מפרש שמתבגר בצורה רגשית ואי"צ לאמו.

ל, ע"א

האם אדם יוצא בלולב הגזול ביום השני והלאה של סוכות?
לרבי יצחק בר נחמני בשם שמואל כן. מתוך שיוצא בשאול יוצא גם בגזול. למ"ה והרי א"צ ממש משלכם כמו ביום הראשון
לרבי אמי לא, מפני שזו מצוה הבאה בעבירה. למה"ח והרי בפועל זה גזול ואין יוצא בזה

לא, ע"א

סוכה גזול והמסכך ברה"ר
לרבי אליעזר פסול. לשיטתו מצד החפצא. והעבירה של גזל פועלת על הסוכה שתהי' פסולה מצ"ע
לחכמים כשר. לשיטתו מצד הגברא והעיקר שהאדם עשה בזה את המצוה.

המשך

מה הדין בלולב יבש?
לת"ק פסול כיון שמקישים לולב לאתרוג שצ"ל הדר. למ"ה ולכן משווה ביניהם שהאדם צריך להדר בשניהם
לרבי יהודה כשר, שלא משווים בין לולב לאתרוג. לשיטתו מצד החפצא וכ"א ענין לעצמו.
ל"א ע"ב

מה הדין באתרוג הישן

לת"ק פסול למ"ה ואי"ז הדר
לר' יהודה כשר. לשיטתו מצד החפצא. ועדיין נחשב לאתרוג

המשך

מהו שיעור אתרוג הקטן
לר"מ כאגוז. לשיטתו מצד הגברא לכן מספיק משהו סמלי ואי"צ שיעור גדול.
לר"י כביצה. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שיעור גדול.

המשך

מהו שיעור אתרוג הגדול
לר' יהודה כדי שיאחז שנים ביד א'. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך שיהי' מקום בידיו לשניהם שיאחז את הלולב בידו יחד עם האתרוג.
לר' יוסי אפילו א' בשני ידיו למה"ח ולכן אפשר אפילו באתרוג גדול
ל"ב ע"א

האם כשהלולב עקום לצדדים זה נחשב כלפניו או כלאחריו
י"א שזה כלפניו למה"ח והרי אם נמתח קו ישר אין זה אחוריו עדיין
וי"א שזה כלאחריו למ"ה וכיון שאי"ז נראה לאדם ממש כלפניו ונראה מוזר מהרגיל ונחשב כלאחריו

ל"ג ע"א

האם גם בלולב אומרים "תעשה ולא מן העשוי" כמו בסוכה

לר' אלעזר בן צדוק כן ולכן פסול אם מיעט את הענבים מהדסים לאחר שאגד את הלולב למ"ה ולכן צריך את פעולת האדם בכשרות ולא מן העשוי וגם משווה בין לולב לסוכה לחכמים לא משווים בזה בין לולב לסוכה למה"ח ולכן לא משווים שכ"א הוא דין בפ"ע וא"צ פעולה מיוחדת והעיקר זה התוצאה שיש פה ולא צריך שהאדם יעשה לפני שאוגד וכשר גם אם מיעט את הענבים לאחר שאגדו בלולב.

המשך

האם צריך לאגוד את הלולב

לר' אלעזר בן צדוק כן ולכן פסול הלולב כיון שאגדו שהי' עדין פסול בגלל ריבוי הענבים למ"ה ולכן צריך האדם לאגדן שיהיו ממש חפצא א' לחכמים לא ולכן יכול למעט את הענבים גם לאחר שאגדם למה"ח ולכן א"צ לאגדן ומספיק שהאדם נוטלן לכל ה-4 מינים ואוגדן בידו וא"צ שיראו לאדם ממש אגודה א' ל"ג ע"ב

האם מותר למעט את הענבים מהדסים ביו"ט

לת"ק לא למה"ח ולכן אפילו שאין מתכוון חייב מצד המלאכה עצמה שנחשב כמתקן לראב"ש ממעטין ומדובר שלקטן לאכילה וזה דבר שאין מתכוון ואין זה פסיק רישיה כיון שיש לו עוד הדסים וא"צ דווקא זה למ"ה ולכן אם אינו מתכוון ונהנה מזה אי"ז מלאכה כלל ועיין ברמב"ם הלכות לולב פ"ח ה"ה אומר שליקטן אחד אחד לאכילה היינו שמתיר כיון שאוכלן שזה כמו תיווך ביניהם

לד, ע"ב

כמה צריך הדסים וערבות?

לרבי ישמעאל שלושה הדסים ושתי ערבות. אפילו שנים קטומים ואחד אינו קטום. למה"ח ולכן צריך שיהי' 3 שאז זה שלימות מצד הגילויים ומצד העולם עצמו לרבי טרפון אפילו שלושתם קטומים. למה"ח ולכן אפילו שנקטמו וחסר "הדר" עדיין יש את הסמליות מצד שזה אותו מין לרבי עקיבא רק הדס אחד וערבה אחת כמו לולב ואתרוג. למ"ה ולכן מספיק א' מצד הסמליות של האדם "יחידה ליחדך" מס"נ שקשור לא'

המשך

מה הדין באתרוג של דמאי?

ב"ש פוסלים. לשיטתם מצד החפצא ולכן סוברים שיש בזה איסור פסול מצ"ע. לב"ה כשר, לשיטתם מצד הגברא שכל האיסור של דמאי זה רק על האדם ואין בו פסול מצ"ע.

המשך

אתרוג שירוק ככרתי

לרבי מאיר כשר. למ"ה ולכן אפילו שחסר בשלימות האתרוג מצ"ע אבל מצד האדם זה בשלימות רבי יהודה פוסל. למה"ח ולכן אם חסר בשלימות האתרוג מצ"ע לא מספיק הנטילה עצמה מצד האדם

לה, ע"א

למה אתרוג של ערלה פסול?

לרבי חייא פסול בגלל שאין בזה היתר אכילה. למ"ה לכן מדבר שזה חסר מצד האדם שאין

לו אפשרות לאכלו ועצ"ע ממעשר שני לקמן. ואולי אפ"ל שערלה זה אסור לגמרי ואינו דומה למע"ש.

לרב אסי בגלל שאין בזה דין ממון. ולכן מעשר שני בירושלים אפילו שיש בזה היתר אכילה אבל אין בזה דין ממון כי זה ממון גבוה. למה"ח לכן מדבר שחסר בזה דין ממון מצ"ע

המשך

אתרוג של מעשר שני

לרבי מאיר אין אדם יוצא בזה י"ח לשיטתו מצד הגברא והרי אינו נחשב לממונו אלא ממון גבוה ואין זה "שלכם". וצריך לאכלו בקדושה בירושלים. שיש הגבלה מצד האדם באכילתו. לחכמים אדם יוצא בו י"ח ביו"ט לשיטתם מצד החפצא, כיון שיש בזה היתר אכילה נחשב כמו שזה שלו.

מה הדין במצה של מעשר שני ?

לרבי מאיר כנ"ל.

לחכמים כנ"ל.

מה הדין בעיסה של מעשר שני, האם חייבת בחלה ?

לרבי מאיר פטורה מן החלה, כנ"ל, שזה ממון גבוה.

לחכמים חייבת בחלה, כנ"ל.

לה, ע"ב

מדוע אתרוג של תרומה טהורה לא יטול ?

לרבי אמי מפני שמכשירה לקבל טומאה. למ"ה לכן מדבר על טומאה שזה קשור יותר לאדם לרב אסי מפני שמפסיד את התרומה ע"י שמשתמשים בה כשנוגעים באתרוג, אבל אם קרא עלי' שם תרומה חוץ מקליפתה החיצונה אפשר. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על הפסד התרומה מצ"ע.

לו, ע"א

אתרוג בוסר

לרבי עקיבא פסול. למ"ה וכיון שאינו ראוי לאכילת אדם אי"ז ראוי למצוה

לחכמים כשר. למה"ח ולכן אפילו שאינו ראוי לאכילה אבל מצ"ע אין בו פסול כלל

לו, ע"ב

האם אפשר לאגוד את הלולב בסתם חוט ?

לרבי מאיר כן. למ"ה ולכן אין כ"כ חשיבות במה אוגדו והעיקר שיכול ליטלם יחד

לרבי יהודה לא. כיון שלולב צריך אגד ואם הביא חוט אחר נחשב כחמשה מינים. למה"ח ולכן

חשוב שיהי' חלק מה- 4 מינים

המשך

האם אפשר לעשות סכך מכל דבר

לרבי מאיר כן. למ"ה ולכן העיקר שיהי' סכך ולא משנה ממש ממה זה

לרבי יהודה מסככים רק בארבעה מינים של הלולב. למה"ח ולכן חשוב שיהי' רק מה- 4 מינים של הלולב

לז, ע"א

האם לקיחה ע"י דבר אחר שמה לקיחה?
 לרבה כן. למה"ח והעיקר זה התוצאה שהדבר נלקח ע"י ולכן זה נחשב גם ללקיחה
 לרבה לא. למה"ה ולכן חשוב שהאדם יקח ממש בידו ולא ע"י דבר אחר

לז, ע"ב

האם מין במינו חוצץ?
 לרבה לא. למה"ח וכיון שסו"ס זה אותו מין אין בזה חציצה
 לרבה כן. למה"ה וכיון שעל זה אין חיוב של האדם זה נחשב לחציצה
 המשך
 האם היו מנענעים את הלולב ב"אנא ה' הצליחה נא"?
 לב"ש כן. למה"ח ולכן חשוב כמה שיותר לנענע את הלולב מצ"ע שפועל כמה ענינים.
 לב"ה לא. וכן לרבי עקיבא. למה"ה ולכן לא צריך לנענע כ"כ והעיקר זה הכוונה בלבו ולא נענוע
 הלולב. ועצ"ע

לט, ע"א

מאיפה יודעים לגבי המצוות שמברך עליהן עובר לעשייתן שהכוונה ב"עובר" היא לפני
 המצוה?
 לרב נחמן בר יצחק שכתוב "וירץ אחימעץ דרך הכיכר ויעבור את הכושי". לשיטתו מצד
 החפצא שזה רק ענין טכני.
 לאביי מהפסוק "והוא עבר לפניהם" או מ"ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם". לשיטתו מצד
 הגברא שזה ענין רוחני ולא רק טכני.

מ, ע"א

האם מעשרים באתרוג לפי הלקיטה כירק?
 לרבן גמליאל כן. למה"ה וכיון שהאדם צריך להשקותם כל הזמן וגדילים כל הזמן נחשבים
 בשבילו כמו ירק
 לרבי אליעזר לא. אלא שווה לאילן שהולכים אחרי החנטה. למה"ח והרי הוא ממש כמו אילן

המשך

האם סתם עצים להסקה הם עומדים?
 לת"ק סתם עצים להאיר לאדם ולכן הנאתו בשעת ביעורו ויש בהם קדושת שביעית, לשיטתו
 מצד הגברא שחושב לצורך האדם.
 לרבי יוסי כן ולכן אין בהם קדושת שביעית כיון שהנאתם רק אחר ביעורם. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן סובר שהעצים בשביל ההסקה.

מ, ע"ב

האם אפשר לחלל שביעית בדרך חילול?
 לרבי יוחנן כן. למה"ה ולכן יכול לחלל ע"י דיבורו
 לרבי אליעזר אין שביעית מתחללת אלא דרך מקח, שקונה בזה דבר אחר ואז קדושת שביעית
 עוברת לדבר אחר. למה"ח ולכן צריך שיקח בדמיו ממש חפץ ולא רק להעביר את הקדושה
 ע"י דיבורו

המשך

האם אפשר לחלל קדושת שביעית ומעשר שני על בהמה חי' ועוף חיים?
 לרבי מאיר כן. למ"ה ולכן אין חושש על הולדות כ"כ
 לחכמים רק על שחוטים מתחילים ולא על חיים שמא יגדל מהם עדרים. למה"ח ולכן חושש
 מצד התוצאה היינו הולדות שיצאו מהם

מא, ע"ב

האם אסור לאכול מהחדש בזמן שאין ביהמ"ק בט"ז ניסן?
 לרבי יוחנן בן זכאי ולרבי יהודה כן, שהאיסור עד עצם היום הזה כולל עד ועד בכלל. לשיטתו
 מצד החפצא ולכן זה כולל גם את היום עצמו.
 וי"א שזה לא עד ועד בכלל, שכשמאיר המזרח של ט"ז ניסן מותר. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 ברגע שמאיר המזרח יכול להקריב את העומר שוב אין איסור.

המשך

רבי יוסי אומר יו"ט הראשון של חג שחל להיות בשבת ושכח והוציא את הלולב לרה"ר פטור
 מפני שהוציא ברשות של מצוה. והרי מהשני הראשונה שהגבי' את הלולב כבר יצא י"ח
 ולכאורה כשהוציאו כבר אי"ז מצוה ומדוע פטור?
 לאביי מדובר כשהפך את הלולב ואז הוא לא יצא י"ח. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר באופן
 שלא יצא י"ח ששינה באופן האחיזה.
 לרבא מדובר אפילו שהוא לא הפך אותו אבל הוציא אותו עם כלי, כיון שזה דרך בזיון לא
 אומרים שלקחה ע"י דבר אחר שמה לקיחה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר באופן שלא
 שינה, אלא שיש חציצה בינו לבין הלולב.

מב,

ממתי מותר לשחוט על קטן קרבן פסח?
 לת"ק אם יכול לאכול כזית צלי ששוחטים עליו, שנאמר איש לפי אכלו. לשיטתו מצד החפצא
 ולכן זה תלוי בזה שיכול לאכול.
 לפי רבי יהודה שמספיק חכם שיכול לברר מהו דבר אוכל היינו כשנותנים לו צרור הוא זורק
 אותו, כשנותנים לו אגוז נוטלו. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי בשלימות החכמה של האדם
 ולא רק באופן טכני שיכול לאכול כזית.

מג, ע"א

האם לולב וכל מכשיריו דוחים את השבת?
 לרבי אליעזר כן. שלומד לקחתם לכם ביום אפילו בשבת. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוחה ע"ד
 מ"ע דוחה ל"ת, שמצד המצוה תמיד צריך לקיימה ולא גזרו מצד האדם.
 לחכמים לא, ולומדים ביום ולא בלילה. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא דוחה את חיוב שמירת
 שבת של האדם וחושש וגזרו מצד האדם.

מג, ע"ב

באותו היום מקיפים את המזבח שבע פעמים, במה היו מקיפים את המזבח?
 לרבי אלעזר כלולב. לשיטתו מצד הגברא שזה מראה על שלימות האדם בגילויים.
 לרב שמואל ורבי חנינא בערבה. וכן לרב נחמן ורבה בר אבוה. לשיטתו מצד החפצא שזה
 מראה על פשיטות של יהודי מצ"ע.

מד, ע"א

מהו מצות ערבה?

לרבי יוחנן זה יסודם נביאים ע"פ הדיבור, זה הלכה למשה מסיני. לשיטתו מצד החפצא ולכן אומר שזה ממש הלכה מצ"ע.

לרבי יהושע בן לוי זה רק מנהג שנהגו נביאים. לשיטתו מצד הגברא ולכן אומר שזה רק מנהג שנהגו האנשים.

מד, ע"ב

כמה שיעור של הערבה של הלולב?

לרב נחמן צריך שיהיו שלושה בדים שיש בכ"א עלים לחים למה"ח ולכן צריך שיהי' בזה חשיבות מצ"ע

לרב ששת אפילו עלה אחד ובד אחד. למ"ה ולכן מספיק שיהי' משהו סימלי

מה, ע"ב

כמה פעמים צריך לברך על הסוכה והלולב?

לרבי יהודה בר שמואל על לולב מברכים שבעה ימים כיון שלילות מפסיקים שאינו נוטל בהם לולב אז כל יום זה חיוב בפ"ע. ועל סוכה שחייב גם בלילה הכל זה כיום אחד לכן מברך פעם אחת. למ"ה ולכן מדבר מצד האדם שבליילה אין עליו חיוב משא"כ בסוכה

לרבה בר בר חנא אמר רבי יוחנן על סוכה מברך שבע פעמים כיון שזה דאורייתא ועל לולב מברך יום אחד כיון שזה מדרבנן מספיק שיברך פעם אחת. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על עצם החיוב דאורייתא או דרבנן לרבינן אמר רבי יוחנן שניהם מברך שבעה ימים.

מו, ע"א

תפילין שמניחם כמ"פ ביום

לרבי מברך על כל פעם שמניחם אפילו מאה פעמים ביום. וכן סובר אביי. למה"ח ולכן כל פעם שמקיים מצווה חדשה צריך לברך

לחכמים מברך רק פעם אחת. וכן סובר רבא. למ"ה ולכן עיקר המצוה זה פעם א' ביום ויוצא י"ח וא"צ לברך שוב

המשך

לגבי מצות לולב

לרב יהודה בר שמואל כל שבעה ימים זה מדאורייתא ומברכים על זה. למה"ח ולכן סובר שכל הימים זה כמו מדאורייתא ומברכים ע"ז

לרבי יהושע בן לוי יום ראשון זה מדאורייתא ליטול לולב וצריך לברך. מכאן ואילך זה תקנת מצות זקנים ואי"צ לברך. וכן אמר רבי יצחק. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק כמו מנהג מצד האנשים.

המשך

מי מברך בנר חנוכה?

לרב המדליק מברך. למ"ה ולכן זה שמדליק ועושה את הפעולה הוא מברך לרבי ירמי' הרואה את הנר מברך. למה"ח ולכן מברכים מצד ראיית הנר עצמו

המשך

איך אומרים וציונו היכן ה' ציונו להדליק נר חנוכה?
 לת"ק מהפסוק "לא תסור מהדבר אשר יגידו לך". למה"ח ולכן א"צ לשאול וזה מגיע מצ"ע
 בהמשך לתורה שבכתב
 לרב נחמן בר יצחק מהפסוק "שאל אביך ויגדך". למה"ח ולכן זה צריך לבוא מלמטה באופן של
 "שאל אביך" ולא לחכות שיגידו לך

המשך

היו לפניו הרבה מצוות
 לת"ק מברך אשר קדשנו במצוותיו וציונו על המצות. לשיטתו מצד הגביר ולכן מסתכל על
 החיוב הכללי של האדם.
 לרבי יהודה מברך על כ"א בפ"ע, לשיטתו מצד החפצא ולכ"א יש ברכה בפ"ע.

מו, ע"ב

האם יש מוקצה באתרוג ביום השביעי?
 לרבי יוחנן כן. למה"ח ולכן אפילו שכבר קיים את מצוותו באתרוג אבל מצ"ע הוא הי' ראוי כל
 היום
 לריש לקיש לא. למה"ח ולכן אם כבר קיים את מצוותו באתרוג שוב אין בזה מוקצה
 לוי אומר אפילו ביום השמיני יש באתרוג דין מוקצה. למה"ח ולכן זה ממשיך עד יום השמיני
 כיון שבספק שביעי ספק שמיני גם ראוי ולכן נשאר מוקצה גם לשמיני.

המשך

הפריש שבעה אתרוגים לשבעה ימים
 לרב כאו"א יוצא בה ואוכלה לאלתר כיון שזה הוקצה רק למצוותו וכשיצא י"ח יכול כבר
 לאכלו. למה"ח ולכן זה רק הוקצה למצוה וברגע שהאדם קיים את המצוה שוב אי"ז מוקצה
 לרב אסי רק למחרת יכול לאכלה כיון שזה הוקצה לכל היום. למה"ח וכיון שכל היום כשר
 לנטילת לולב מצ"ע לכן זה הוקצה לכל היום אפילו שהאדם כבר קיים את המצוה

המשך

האם צריך לשבת בסוכה בשמיני עצרת?
 לרבי יהודה ברי' דרב שמואל בר שילת משמי' דרב יושבים אבל לא צריך לברך. למה"ח לכן
 מחמירים מצד הספק ומנהג אבותינו שמצד האדם שצריך לשבת
 לרבי יוחנן בכלל לא צריך לשבת בסוכה. למה"ח והרי אי"ז ממש חלק מחג הסוכות מצ"ע ולכן
 א"צ לשבת

מח, ע"א

בניסוח המים איזה סוג ספלים היו?
 לת"ק של כסף היו. למה"ח ולכן צריך להדר ולהביא ספלים מכסף אפילו שאי"ז ממש כמו כלי
 שרת של הקרבנות
 לרבי יהודה היו של סיד. ודומים לכסף שהיו מושחרים פניהם מפני היין ורק דומים לשל כסף.
 למה"ח והרי אין זה ממש חלק מכלי השרת מצ"ע ולכן א"צ דוקא מכסף

המשך

האם מנסך גם ביום השמיני?

כמה מנסך?

לת"ק שלושה לוגין מים ורק שבעה ימים. למ"ה ויש חילוק בין היום השמיני ל-7 הימים לפ"ז ולכן א"צ לנסך גם ביום השמיני שאינו כלול בחג הסוכות
לרבי יהודה רק מלוג הי' מנסך וכל שמונה הימים גם ביום השמיני. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מחלק כיון שהכל חג אחד מצ"ע ורק לגבי פז"ר קש"ב יש חילוק מצד האדם.

המשך

האם הי' הבדל בפיות של הכלי שמנסכים מים ויין?

לרבי יהודה כן. של יין פי' רחב, של מים פי' קצר, כדי שיהיו שניהם כלים בבת אחת. לשיטתו מצד החפצא ולכן מבדיל שכ"א לפי ענינו מצ"ע.
לרבנן שניהם שווים. לשיטתו מצד הגברא לכוון משווים בין שניהם.

מט, ע"א

האם הסוכב מעכב את המזבח?

לת"ק לא. שסוכב שכרכוב המזבח זה הולך על הכיור ולא על הסוכב. למ"ה שהסוכב רק בשביל האדם להבדיל בין המים העליונים לתחתונים ע"ד חוט הסיקרא
לרבי יוסי ורבי יהודה כן שסוכב שכרכוב המזבח זה הסוכב. לשיטתו מצד החפצא וזה לא רק בשביל האדם להבדיל בין עליונים לתחתונים. אלא ממש חלק חשוב במזבח ובלעדיו המזבח פסול.

מט, ע"ב

האם כשהנסכים יורדים לשיתין נשארים בקדושתם?

לרבי אלעזר בר צדוק כן. לשיטתו מצד החפצא ואפילו אחרי שמקיים את המצוה ממשיכה הקדושה מצ"ע.
לרבנן לא נשארים בקדושתם. למ"ה וכיון שקיים את המצווה שוב אין בזה עוד קדושה.

המשך

האם יש שיעור למים?

לת"ק יש שיעור למים. לשיטתו מצד החפצא.
לזעירא אין שיעור למים. למ"ה ולכן אפילו משהו סימלי בכ"ש

המשך

האם כלי שרת מקדשים שלא מדעת?

לזעירי כן. לשיטתו מצד החפצא.
לחזקי' לא. וצריך שיתכוון כדי שיתקדשו. למ"ה ולכן צריך את כוונתו.

נ, ע"א

האם כשמסננת מכסה את הכלי יש בזה איסור מים מגולים?

לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז מכוסה לגמרי שהרי עובר דרך החורים.
לרבי נחמי' לא. לשיטתו מצד הגברא ולגביו זה נחשב למכוסה.

המשך

איך הגרסא הנכונה?
 לרבי יהודה שמחת בית השואבה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על הפעולה של השאיבה מצ"ע.

לר' עינא שמחה חשובה ע"ש שחשובה היא ובאה מששת ימי בראשית. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על חשיבות לגבי האדם.

המשך

האם החליל דוחה שבת ויו"ט?
 לרבי יוסי בר יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא וזה ממש חלק מהחיוב קרבנות החג. לחכמים לא. לשיטתו מצד הגברא, שזה רק לשמחת האדם ואי"ז דוחה שבת.

המשך

באיזה חליל מדובר?
 לרב יוסף המחלוקת בשיר של קרבן. שרבי יוסי סובר עיקר שירה בכלי ועבודה היא ודוחה את השבת. לשיטתו מצד החפצא.
 לרבנן עיקר שירה בפה ולא עבודה היא ולכן אין החליל דוחה את השבת, אבל שיר של שמחת בית השואבה לכו"ע שמחה היא ואינה עבודה ואינה דוחה שבת. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שיש דעה שגם שיר של קרבן לא דוחה את השבת כיון שהעיקר זה האדם ואין נדחה השבת בשביל השלמות של הקרבן שיהי' עמו שיר.
 לרבי ירמי' בר אבא המחלוקת בשיר של שמחת בית השואבה שלר' יוסי שמחה יתירה גם דוחה את השבת אפילו שאי"ז ממש עבודה, ולרבנן אי"ז דוחה את השבת. אבל בשיר של קרבן דברי הכל עבודה היא ודוחה את השבת. למה"ח ולכן שיר של קרבן לכו"ע דוחה שבת שזה חלק מהעבודה

המשך

האם כלי שרת אפשר לעשותם מעץ?
 לרבי לא. כי דורש כללים ופרטים. לשיטתו מצד החפצא וצריך חשיבות של כלי מצ"ע שיהי' עם מתכת.
 לרבי יוסי בר יהודה כשר. כי דורש ריבוי ומיעוט. לשיטתו מצד הגברא ולכן בכלשהו אפשר לעשות אפילו מעץ כיון שזה רק לצורך האדם. ועיין תיווך ברמב"ם בהל' ביהב"ח פ"א הי"ח שבעץ פסול ובשאר מתכות מכשיר.

נא, ע"א

האם עבדים כשרים לשיר בשעת הקרבן?
 לרבי מאיר כן, שסובר שאין מעלים מדוכן ליוחסין וכן למעשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין לקשר בין הדוכן שזה עבודה שקשורה עם הקרבן ליוחסין.
 לרבי יוסי לא, אין כשרים עבדים לשיר כי סובר שמעלים מדוכן ליוחסין ולמעשר. לשיטתו מצד החפצא, לכן יש לקשר בין הדוכן למעשר ויוחסין.

המשך

עה"פ וספדה הארץ משפחות משפחות
 את מי יספידו?
 לרבי דוסא את משיח בן יוסף שנהרג. לשיטתו מצד הגברא.

לרבנן יספידו את היצה"ר שנהרג. היינו שהרשעים יספידו את היצה"ר שנהרג ולא התגברנו עליו.
והצדיקים יבכו משמחה שהצליחו להתגבר עליו. לשיטתו מצד הפצא.

נג, ע"ב
האם תקיעה ותרועה נחשבים לדבר אחד?
לרבי יהודה כן שכתוב ותקעתם תרועה וכתוב תרועה יתקעו", שזה דבר אחד. לשיטתו מצד החפצא.
לרבנן לא, שנאמר "ובהקהיל את הקהל תתקעו ולא תריעו" וא"א לומר שיעשו חצי מצוה אלא ודאי שזה שני דברים. לשיטתו מצד הגברא ולגבי האדם כל קול נחשב בפ"ע.

נה, ע"א
בחזן לארץ איך אומרים בתפילת מוסף את הקרבנות?
לאביי דוחים את היום השני. היינו שביום הראשון של חוה"מ אומרים "וביום השלישי" ואז יוצא שלא אמרו "וביום השני". כי בשני הימים הראשונים אמרו "ובחמשה עשר יום". לשיטתו מצד הגברא ובפועל זה היום השלישי. וזה שהאדם עושה יומיים יו"ט זה רק מצד ספק וחומרה על האדם.
לרבא דוחים את היום השביעי. שביום הראשון של חוה"מ אומרים "וביום השני" אפילו שזה באמת יום השלישי ואז זה יצא שביום השביעי יגידו "ביום השישי". לשיטתו מצד החפצא והרי שני הימים נחשבים כיום א' ממש מצ"ע ולא רק כחומרה על האדם ולכן זה נחשב ביום השני.

המשך
האם עושים הגרלה בין כולם על הפר ביום השמיני?
לרבי כן. לשיטתו מצד החפצא שזה רגל בפ"ע בענין זה.
לחכמים לא ועושים הגרלה רק על אחת מבין המשמרות שלא שלשו בפרים. לשיטתו מצד הגברא לכן זה נחשב כהמשך לחג הסוכות ולכן נותן רק לאלו שלא שלשו בפרים.

נו, ע"א
מה מברכים קודם?
לרב מברכים קודם לישיב בסוכה ואח"כ שהחיינו. כיון שחיוב של היום עדיף. וכן רב ששת סובר. לשיטתו מצד הגברא והרי הישיבה בסוכה היא חיוב היום יותר מברכת שהחיינו.
לרבה בר בר חנה קודם שהחיינו ואח"כ לישיב בסוכה. כיון שתדיר ושאינו תדיר קודם. וכן רב נחמן סובר. לשיטתו מצד החפצא וה"ז ברכה יותר תדירה מצ"ע.

המשך
מה מברך קודם בקידוש?
לב"ש קודם מקדש השבת ואח"כ בפה"ג. כיון שהיום גורם לייין שיבוא וגם שהיום מתקדש לפני שעושה קידוש. לשיטתו מצד החפצא שהיום מצ"ע קודם.
לב"ה הפוך. כיון שהייין גורם לקידוש שייאמר. וגם שייין תדיר ולכן קודם. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות יותר לעומק וזה מתבטא יותר בייין שהאדם נהנה יותר.

המשך
מה אומרים קודם?
לת"ק קודם אומרים הילך מצה ואח"ז הילך חמץ. לשיטתו מצד החפצא ולכן קודם המצה, שזה

יותר ביטול.
לאבא שאול קודם הילך חמץ ואח"ז הילך מצה. לשיטתו מצד הגברא ולכן קודם החמץ שזה יותר שייך לבירור האדם.

המשך
כמה מקבל משמר היוצא והנכנס בלחם הפנים?
לת"ק זה חצי חצי. לשיטתו מצד הגברא.
לרבי יהודה הנכנס נוטל שבע והיוצא נוטל שש. לשיטתו מצד החפצא ולכן הנכנס מקבל יותר כיון שצריך לעודדו כדי שתהי' העבודה יותר טובה בשבוע שנכנס. ועצ"ע.

המשך
מדוע העונש של משמרת בילגה?
י"א בגלל מרים בת בלגה שהמירה דתה והתחתנה עם א' ממלכי יוונים וכשנכנסו יוונים להיכל הייתה מבעטת בסנדלה ע"ג המזבח ואמרה וכו'. וכנראה ששמעה זאת ממשפחתה ולכן קנסו את כולם כי אוי לרשע ואוי לשכנו. לשיטתו מצד החפצא. שהשכינות פועלת ממש על האדם לגריעותא
וי"א בגלל שמשמרתו שוהה לבוא ונכנס ישבב אחיו ושימש תחתיו. לשיטתו מצד הגברא.

מסכת ביצה

ב' ע"א

ביצה שנולדה ביו"ט
 לב"ש תאכל. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן אין חוששים.
 לב"ה לא תאכל. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות ולכן חוששים וגוזרים. כדלהלן

המשך

מה הסברות של המחלוקת
 לר"נ מדובר בתרנגולת שעומדת לגדל ביצים
 וב"ש סוברים כר"ש שאין איסור מוקצה. לשיטתו מצד החפצא ואין חוששים לזה שהאדם
 הקצה מדעתו.
 וב"ה סוברים כר"י שיש מוקצה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים לזה שהאדם הקצה מדעתו.
 לרבה מדובר בתרנגולת שעומדת לאכילה ונחלקו בגזירה של הכנה שכל ביצה שנולדה היום
 היתה מוכנה מאתמול ואם שבת ויו"ט צמודים אז א' מכין לשני
 לב"ש אין גוזרים על כל שבת ויו"ט שאינם צמודים גזירה משום שבת ויו"ט שצמודים. לשיטתו
 מצד החפצא ובמבט ראשון ואין לחשוש.
 לב"ה גוזרים משום הכנה על כל שבת ויו"ט אפילו שאינם צמודים גזירה משום הצמודים.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים וגוזרים.
 לרב יוסף נחלקו האם גוזרים משום פירות הנושרין. לשיטתו מצד הגברא.
 לב"ש לא גוזרים
 לב"ה גוזרים
 לר' יצחק נחלקו האם גוזרים משום משקין שזבו
 לב"ש לא גוזרים. לשיטתו מצד החפצא.
 לב"ה גוזרים. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים וגוזרים.

המשך

מה השיעור של חמץ
 לב"ש בככותבת [=תמרה]. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון שזה שיעור חשוב מצ"ע.
 לב"ה בכזית. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות, שזה שיעור חשוב לאנשים לגבי שיעורים
 בתורה וכו'.

המשך

השוחט חיה ועוף ביו"ט
 לב"ש יחפור בדקר ויכסה. לשיטתו מצד החפצא.
 לב"ה לא ישחוט אא"כ הי' לו עפר מוכן מבע"י

ג' ע"א

מה מתרצים כשיש קושיא מר"י על ר"י
 לר' יוחנן מוחלפת השיטה למ"ה וקשה לומר שמדבר לדבריהם של רבנן אלא כל א' בשיטתו
 לרבינא הכוונה שר"י לדבריהם דרבנן מדבר למה"ח ולכן יכול לדבר מצד הענין עצמו

ג, ע"ב

האם שני הימים של יו"ט זה קדושה א'
 לחכמים כן למ"ה והרי לאדם זה ספק וצריך לשמור את שניהם כיום א'
 לר' יהודה לא אלא זה שתי קדושות למה"ח ולכן סובר שכל יום הוא בפ"ע ובפרט שמצ"ע
 באמת רק יום א' הוא החג והשני הוא רק מצד מנהג

המשך

מה נחשב לדבר חשוב שאינו מתבטל
 לר"מ רק דבר שתמיד סופרים אותו בגלל חשיבותו וכן לר' יוחנן לשיטתו מצד החפצא ולכן
 צריך שבפועל יספור אותו כדי שלא יתבטל שהספירה עצמה גורמת וע"ד סימנים של בהמה
 כשרה שהם גורמים ולא רק מבררים.
 לחכמים גם דבר שבד"כ סופרים אותו נחשב ולא מתבטל וכן לר"ל לשיטתו מצד הגברא ולכן
 מספיק שבד"כ סופרים אותו שזה סימן שיש בו חשיבות לאנשים.
 לחכמים אינו מקדש אלא ששה דברים בלבד
 לר"ע רק שבעה דברים

המשך

ליטרא קציעות של תרומה שדרסה על פי עיגול ואינו יודע באיזה עיגול דרסה, על פי חבית
 ואינו יודע באיזו חבית דרסה
 לרבי מאיר לשיטתו מצד הגברא ולכן מיקל בביטול וחולקים שרבי אליעזר סובר שרואים את
 העליונות כאילו הן פרודות, והתחתונות מעלות את העליונות. לשיטתו מצד החפצא לכן יכול
 לחלק בחבית עצמה בין החלק העליון לתחתון.
 רבי יהושע מחמיר שצריך שיהי' 100 פיות של חביות של היתר כדי שיתבטל האיסור. לשיטתו
 מצד הגברא והרי כל החבית זה חפצא אחת.
 לרבי יהודה לשיטתו מצד החפצא ולכן מחמיר בביטול וסובר שהמחלוקת היא שרבי אליעזר
 סובר שצריך מאה פיות כדי להתבטל ולרבי יהושע אפילו יש שם 300 פיות לא יעלו. לשיטתו
 מצד הגברא וכיון שיש בזה חשיבות לאדם וע"ד דבר שבמנין לא בטל. ועצ"ע.

ד, ע"א

שבת ויו"ט סמוכים אחד לשני ונולדה ביצה ביום הראשון
 לרב אסורה בשני הימים. וכן סובר רבי יהודה משום רבי אליעזר. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 חושש וגוזר משום הכנה וכו'
 לרבי יוחנן אסורה רק באותו יום ומותרת ביום השני, כיון שאין סובר את הגזירה של ההכנה לפי
 רבה. למה"ח ולכן אין לחשוש ולגזור

המשך

מה הפירוש במה שאחרים אמרו שביצה תיאכל היא ואמה?
 לאביי הכוונה שקנה תרנגולת סתם ואם שחטה התברר שלאכילה עומדת ולכן מותר לאכול גם
 את ביצתה. לשיטתו מצד הגברא. שהוא יכול לברר, שמלכתחילה היתה עומדת לאכילה.
 לרב מרי זה רק גוזמא. באמת מדובר בתרנגולת העומדת לאכילה ולא הי' צריך לומר שאמה
 נאכלת אלא זה רק גוזמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן א"א ע"י השחיטה שתותר אא"כ היתה
 עומדת מתחילה לאכילה.

ד, ע"ב

ביצה שנולדה בא' משני ימים טובים של גלויות לרב נולדה בזה מותרת בזה, כיון שזה שתי קדושות. לשיטתו מצד הגברא. שעושה יום שני רק בגלל הספק.
לרב אסי נולדה בזה אסורה בזה, שחושש לדעה שזו קדושה אחת. לשיטתו מצד החפצא שזה עצמו ענין א' ועצ"ע.

המשך

ביצה שנולדה בשני ימים טובים של ר"ה לרב ושמואל נולדה בזה אסורה בזה.
לרבה מתקנת רבי יוחנן בן זכאי ואילך ביצה מותרת. לשיטתו מצד החפצא מכיון שאין סיבה לאסור מותרת.
לרב יוסף אף מתקנת ריב"ז ואילך ביצה אסורה כיון שזה דבר שבמנין וכל דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו. לשיטתו מצד הגברא אפילו שאין סיבה אסור כיון שא"א להתיר.
לרב אדא ורב שלמן גם מתקנת ריב"ז ואילך ביצה אסורה מחשש שמהרה ייבנה ביהמ"ק ויאמרו שאכלנו שנה שעברה ויבואו לאכול גם כשזה יהי' קדושה אחת.
לרבה אף מתקנת ריב"ז ואילך ביצה אסורה כיון שגם ריב"ז מודה שאם באו עדים מן המנחה ולמעלה שנוהגים אותו היום קודש ולמחר קודש.

ו, ע"א

ביצה שנולדה ביו"ט ראשון אפילו של ר"ה מה הדין ביו"ט שני?
לרבה אסורה. לשיטתו מצד החפצא. שזה נחשב כיום א' ארוך.
לנהרדאי מותרת. לשיטתו מצד הגברא וגם זה קשור לספק היום.

המשך

אפרוח שנולד ביו"ט

לרב אסור, כי הוא מוקצה. לשיטתו מצד הגברא, שהאדם לא חשב עליו כלל.
לשמואל ולר' יוחנן מותר הואיל ומתיר את עצמו בשחיטה. לשיטתו מצד החפצא והרי מצ"ע מוכן גם בשביל אוכל נפש ביו"ט.

ז, ע"א

השוחט את התרנגולת ומצא בה ביצים גמורות, האם אפשר לאכלן עם חלב?
לת"ק כן. וכן האוכל משלל של ביצים בנבלת עוף טהור טהור, שאינן נחשבות כחלק ממנו.
לשיטתו מצד הגברא וכדעת האדם זה דבר נפרד מהעוף.
לרבי יעקב אם היו מעורות בגידים אסורות. וכן האוכל משלל של ביצים של נבלת עוף טהור טמא לרבי יעקב. לשיטתו מצד החפצא והרי כל זמן שהם מחוברים לתרנגולת נחשבים כמו התרנגולת.

ז, ע"ב

האם כשאין עפר למטה יכול לשחוט ולחפור כדי שיהי' עפר מתחת לדם?
לרבה לא. כי חוששים שמא ברגע האחרון יתחרט ולא ישחט ונמצא שחפר בחינם. לשיטתו מצד החפצא.
לרב יוסף מתירים לו לחפור כדי שיהי' עפר למטה ולא יימנע משמחת יו"ט. לשיטתו מצד

הגברא ולכן דואגים לאדם.

ח, ע"ב

הכניס עפר לכסות בו דם ציפור, האם יכול לכסות בו צואה?
 לרבא לא. וכן סובר רבי יוסי בר חמא, שגם כוי נחשב כצואה. למה"ח ולכן רק לדבר שהביאו
 מתחילה מותר ונהרבלאי אומרים שמותר ומשמע שגם כוי מותר לכסות. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן ראוי לכל הדברים שאדם צריך.
 ורמי ברי' דרב ייבא אומר שבכוי לא מכסים גזירה שמא יתירו את חלבו שיחשבו שהוא כחי'
 ממש. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש וגוזר.

ט, ע"א

גלגל עיסה מעיו"ט האם מותר להפריש ממנה חלה ביו"ט?
 לרבה כן. למה"ח ולכן יכול להפריש כיון שכרגע אין לו אפשרות לאכול בלי שיפריש חלה
 לאבוה דשמואל לא. למ"ה וכיון שיכל להפריש מעיו"ט קונסים אותו ואין יכול להפריש עכשיו

המשך

האם מותר להוליך את הסולם משובך לשובך?
 לב"ש לא. למה"ח ובמבט ראשון ולכן מחמירים בדבר שקשור למלאכה
 לב"ה כן. למ"ה ובהתבוננות ולכן מקילים בדבר שיכול להוסיף בשמחת יו"ט

המשך

כמה הם חולקים?

לרב חנן בר אמי חולקים ברה"ר, שב"ש סוברים שאסור כי הרואה אומר שלוקח את הסולם
 להטיח את הגג בטיט, שאסור ביו"ט. לב"ה מותר כי שובכו מוכיח עליו. אבל ברה"י לפי כולם
 מותר. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד השובך שמוכיח עליו לב"ה.
 וי"א שסובר רב חנן שהמחלוקת ברה"י שלב"ש אוסרים מראית עין גם ברה"י ולב"ה אין איסור
 של מראית עין בחדרי חדרים, אבל ברה"ר לפי כולם אסור. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר מצד
 מראית עין שאי"ז שייך בחדרי חדרים.

המשך

האם כל דבר שאסרו חכמים מפני מראית עין אסור גם בחדרי חדרים?
 לת"ק לא. למ"ה ולכן אסור רק כשרואים אנשים
 לרבי אלעזר ברבי שמעון כן. למה"ח ולכן זה אסור מצ"ע

ט, ע"ב

האם נחלקו ב"ש וב"ה להוליך את הסולם משובך לשובך?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש דעה שאוסרת ולא מתחשבים בצורך האדם כלל.
 לרבי שמעון בן אלעזר לא נחלקו ולכו"ע מותר להוליך את הסולם משובך לשובך. לשיטתו
 מצד הגברא והתירו לצורך האדם.
 ונחלקו רק להחזיר, שלב"ש אין מחזירים ולב"ה מחזירים.

המשך

האם מותר לדדות את הסולם לרבי דוסא?

י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא והתירו לגמרי לצורך האדם.
וי"א שאסור ורק מותר להטותו מחלון לחלון. לשיטתו מצד החפצא והתירו רק להטות.

י, ע"א

האם מותר ליטול מהקן ולשחוט ביו"ט?
לב"ש לא יטול א"כ נענע אותם מבעו"י. לשיטתם מצד החפצא ולכן צריך מעשה ממש, כי מדובר בעיקר הקן (בריכה ראשונה) ולכן גוזרים שמא יתחרט.
לב"ה מספיק שאומר זה וזה אני נוטל, לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק באמירה בעלמא ולא גוזרים שמא יתחרט.

המשך

המת בבית ויש פתחים הרבה וחישוב להוציאו באחד מהם מציל על כל הפתחים, שרק הוא טמא לב"ש צריך לחשוב עד שלא ימות המת. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון לכן צריך לחשוב מתחילה על פתח זה.
לב"ה אפשר שיחשוב גם אחרי שימות המת ומציל את כל הפתחים. לשיטתו מצד הגברא ולכן פועל למפרע. שמגלה שזה בכוונתו תחילה.

המשך

במה חולקים?

לרבה חולקים רק לטהר את הפתחים מכאן ולהבא. לשיטתו מצד החפצא.
לרבה חולקים אם אפשר לטהר את הפתחים גם למפרע. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה עוזר למפרע לדעה א'.

י, ע"ב

מה הדין בהניח מנה של מעשר ומצא מאתיים?
לרבי מחמירים ואומרים שחולין ומעשר שני מעורבים פה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהי' פה מעשר נשאר בחזקתו ומחמירים לומר שגם זה מעשר.
לחכמים הכל חולין. לשיטתו מצד הגברא כיון שיש פה שינוי כנראה שזה כסף אחר ומקלים לטובת האדם.

המשך

הניח מאתיים דמי מעשר ומצא מנה
לרבי זה אותו כסף של מעשר שני אלא שנטלו מנה. לשיטתו מצד החפצא ולכן העמד על חזקתו כל זמן שאין ראי' אחרת.
לחכמים זה כסף אחר וכולו חולין. לשיטתו מצד הגברא כיון שרואים פה שינוי כנראה שזה כסף אחר.

המשך

במה הם חולקים?

לרבי יוחנן חולקים רק אם זה הי' בשני כיסים אבל אם מצא את הכסף בכיס א' לכו"ע זה חולין, לשיטתם מצד החפצא וקשה לומר בכיס א' שרואים שיש שינוי שהכסף נשאר כמו שהי' מקודם. ולרבי אלעזר בכיס א' חולקים, אבל בשני כיסים לכו"ע הכסף שנשאר הוא דמי מעשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפי' בכיס א' אומרים שאדם שינה והוציא מהכיס או הוסיף אבל הכסף נשאר

בחזקתו.

יא, ע"א

בתוך הקן ומצא לפני הקן אסורים - האם זה מסייע לרבי חנינא שרוב וקרוב הלך אחרי הרוב? לאביי זה לא מסייע, כי מדובר פה בדף שליד הקן, שכולם נחשבים לקרוב לכן הולך אחרי הרוב שהוא גם קרוב. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר שיש בדף עצמו יונים. לרבא זה לא צריך לחדש לנו, ופשיטא שאסור, אלא מדובר בשני קנים זו למעלה מזו ובשניהם גזולות וזימן אחד מהם ולמחר לא מצא אותם בתוך הקן שזימן אלא לפניו ובאותו שלא זימן לא מצא כלל. לכן אסורים אפילו שאין פה רוב כיון שחוששים שבאו מקן שלא מוכן והגיעו לקן הזה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר באופן שיש פה קן נוסף. שיש בו חשיבות מצ"ע וחוששים ולא בגלל רוב. ועצ"ע.

המשך

האם מותר לקחת את העלי לקצוב עליו בשר? לב"ש אסור. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון נראה כמו עובדין דחול ומחמירים. לב"ה מותר. לשיטתם מצד הגברא ומתבוננים שזה גם צורך אוכל נפש ולכן מקלים לצורך האדם.

המשך

האם מותר לתת את העור לפני הדורסן כשאיין בו כזית בשר? לב"ש אסור. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון וכיון שאיין בו בשר אין בזה שייכות לאוכל נפש ונחשב למוקצה. לב"ה מותר. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות שאם לא תתיר לו לא ירצה לשחוט בהמה ויהי' חסר באוכל נפש.

המשך

האם מותר לסלק ולהחזיר את התריסים של החנויות ביו"ט? לב"ש אסור. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל. לב"ה מותר. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל. לרבי שמעון בן אלעזר חולקים רק להחזיר, שב"ש אומרים שאיין מחזירים וב"ה מחזירים, לשיטתם מצד הגברא כנ"ל, אבל לסלק את התריס לצורך שמחת יו"ט מותר לכו"ע. ונחלקו כשיש להם ציר באמצע הדלתות לב"ש גוזרים ציר באמצע אטו ציר מהצד ולכן אסור. לשיטתם מצד החפצא ואיין הבדל כ"כ ומחמירים. לב"ה לא גוזרים. לשיטתם מצד הגברא לכן מקלים לצורך האדם.

המשך

הפותח את חביתו ומתחיל עם עיסתו בזמן הרגל, שסומכים על טהרת עמי הארץ - האם יכול גם להמשיך אחרי הרגל? לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא כיון שהתחיל בדבר יכול להמשיך גם אחרי הרגל. לחכמים לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן התירו רק ברגל שאז כל ישראל חברים.

יב, ע"א

האם מותר להוציא את הקטן ואת הלולב וס"ת לרה"ר?

לב"ש אסור. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון אין לזה קשר כ"כ לאוכל נפש. לב"ה מותר, מתוך שהותרה הוצאה לצורך הותרה נמי שלא לצורך. לשיטתם מצד הגברא ומתבוננים שגם זה צורך האדם.

המשך

האם יש עירוב והוצאה ליו"ט?

י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא לכן מחמירים ביו"ט כמו בשבת, שנחשב כקדוש מצ"ע. וי"א שלא. לשיטתו מצד הגברא לכן מקלים שאין יו"ט קדוש כמו שבת ומקלים לצורך האדם.

יב, ע"ב

האם מוליכים חלה ומתנות לכהן ביו"ט?

לב"ש לא. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון ה"ז קדוש וא"א להתיר ביו"ט שאי"ז נחשב אוכל נפש.

לב"ה כן. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות כיון שהכהן יכול לאכלו לכן נחשב כאוכל נפש.

במה נחלקו?

לרבי יהודה נחלקו להוליך את המתנות שהורמו מעיו"ט בפ"ע. אבל להולין יחד עם המתנות שהורמו היום לכו"ע מותר. לשיטתו מצד הגברא כיון שהורמו מעיו"ט ויכל להביאם לכהן אתמול אסור לפי ב"ש להולכים.

לרבי יוסי לא נחלקו על המתנות שמוליכים אותן. לשיטתו מצד החפצא והרי מותר להרים מתנות מצ"ע ואין קונסים אותו ע"ז שלא הולין מעיו"ט, ונחלקו רק על התרומה, שב"ש לא משווים את המתנות זרוע לחיים וקיבה שזכאי בהרמתן ביו"ט, משא"כ תרומה שאין זכאי להרימה ביו"ט. ולב"ה משווים את הכל, וכשם שמותר לתת מתנות לכהן ביו"ט כך מותר בתרומה.

יג, ע"א

הכניס שיבילים למלחן במלילות, היינו לאכלן מעט מעט – האם חייב במעשר?

לרבי כן. לשיטתו מצד החפצא והרי הכניסם למקום חיוב.

לרבי יוסי ברבי יהודה פטור. לשיטתו מצד הגברא והרי כוונתו לאכול קצת קצת וזה כמו לאכול ארעי ואין בזה חיוב מעשר.

המשך

במה נחלקו?

י"א בדעת אביי שנחלקו בשיבילים, אבל בקטניות לפי כולם חייב במעשר מכיון שיש בני אדם שאין חובטים אותם יחד אלא מעט, לכן הכנסתם בחבילה זה גמר מלאכתם במעשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים לפי אנשים שאוכלים מעט וזה גמר מלאכה למעשר.

וי"א בדעת אביי שהמחלוקת בשיבילים אבל בקטניות לפי כולם אין זה גמר מלאכתם ואין חייבים במעשר. לשיטתו מצד החפצא ולכן בקטניות שהם חשובים יותר אי"ז גמר מלאכה ולכן עדיין אינו חייב במעשר.

יג, ע"ב

כיצד מולל?

לאביי משמו של רב יוסף אחד על אחד בין גודל לאצבע. לשיטתו מצד הגברא לכן גם ביד שזה שינוי צריך עוד יותר לשנות כמה שפחות אצבעות.
 לרב אויא משמו של רב יוסף בין גודל לשתי אצבעות. לשיטתו מצד החפצא כיון שמשנה ועושה ביד אי"צ יותר לשנות.
 לרבא כיון שמשנה אפשר אפילו עם כל האצבעות. לשיטתו מצד החפצא מספיק שיהי שינוי א' ואי"צ עוד לשנות.
 לרב אדא בר אהבה בשם רב מנפח מקשרי אצבעותיו ולמעלה.
 לרבי אלעזר מנפח בידו אחד בכל כוחו וכך ההלכה.

יד, ע"א

איך אפשר לדוך בתבלין ומלח?
 לב"ש תבלין במדוך של עץ והמלח בפח ובעץ פרור (כף גדולה). לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון לכן גם תבלין צריך שינוי, אפילו שאין ברירה לאדם.
 לב"ה תבלין נידוכין כדרכם במדוך של אבן והמלח במדוך של עץ. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות לעומק ולכן תבלין שאין ברירה לאדם כדלקמן לכן מקלים ואי"צ שינוי.

המשך

מדוע לכו"ע מלח צריך שינוי?
 לרב הונא כיון שכל הקדרות צריכות מלח, וכבר הי' צריך להכין מעיו"ט, משא"כ בתבלין. לשיטתו מצד הגברא שידוע מעיו"ט לכן מחמיר במלח.
 לרב חסדא כיון שכל התבלין מפיגין את טעמן אם אינם טריים אבל מלח אינו מפיג את טעמו ולכן אפילו אם הי' יודע שצריך תבלין למחר - מותר לדוך כדרכו ביו"ט לשיטתו, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על התבלין מצ"ע, שמפיג את הטעם ולכן מותר.
 לרבי מאיר לא נחלקו על תבלין שנידוכין כדרכן ומלח יחד עמהם ונחלקו רק לדוך את המלח בפ"ע, לשיטתו מצד הגברא ולכן אם זה ביחד עם עוד משהו מותר, כיון שכבר עוסק בהיתר שדך את התבלין מותר להוסיף, שלב"ש צריך שינוי לצלי אבל לא לקדירה. ולב"ה אי"צ שינוי, ככל דבר וגם מותר לקדירה.

יד, ע"ב

הבורר קטניות ביו"ט

לב"ש צריך רק לברור קצת מה שאוכל מיד, לשיטתם מצד החפצא לכן רק מה שאוכל מיד יכול לברר. ולב"ה בורר כדרכו בחיקו בקנון ולא בנפה ולא בכברה. לשיטתו מצד הגברא ולכן יכול לברור כדרכו כיון שזה לצורך.
 לרבן גמליאל אפשר להדיח גם ואז שולה את הפסולת שצף למעלה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שינוי, שאי"ז ממש אוכל נפש. ועצ"ע.

המשך

האם מותר לשלח ביו"ט בהמות חיות?
 לב"ש לא, ומותר רק מנות מוכנות. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון לכן רק מנות מוכנות מותר.
 לב"ה מותר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מותר הכל כיון שבידו להכין ביו"ט.

המשך

האם מותר לשלוח תבואה לחבירו ביו"ט?
 לת"ק לא. כי אסור לטחון ביו"ט שהרי אפשר בעיו"ט. לשיטתו מצד החפצא ולכן אסור בגלל
 שהי' אפשרות לפני יו"ט.
 לרבי שמעון כן. כיון שיכול לבשלם ויכתשם במכתשת קטנה. לשיטתו מצד הגברא כיון שיש
 אפשרות לאדם להינות מזה באופן מסוים ביו"ט לכן מותר.

המשך

האם מותר לשלוח מנעל לבן שאין דרך לנעלו?
 לת"ק מותר. לשיטתו מצד הגברא והרי כרגע הוא רוצה לשלחו ובשבילו זה ראוי.
 לרבי יהודה אסור, כי צריך אומן להשחירו. לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז ראוי כמו שהוא.

טו, ע"א

בגדים שצורר בהם זרעים – האם יש בהם משום כלאים?
 לרבא כן. לשיטתו מצד החפצא כיון שבפועל מתעטף בזה קצת לכן יש בזה כלאיים.
 לרב אשי לא, כיון שאין דרך חימום בכך. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל שזה לא ברגילות
 האנשים ומתיר.

טו, ע"ב

כמה צריך בעירוב תבשילין?
 לב"ש שני תבשילים. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון לכן צריך דבר חשוב שזה לפחות
 שני תבשילים.
 לב"ה תבשיל אחד. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות לכן מספיק משהו סמלי ורק תבשיל אחד.

המשך

מדוע עושים עירוב תבשילין?
 לרבא כדי שיזכור את השבת ויברור מנה יפה גם לשבת. לשיטתו מצד החפצא ששבת קדושה
 מצ"ע.
 לרב אשי לכבוד יו"ט כדי שיאמרו אם אין אופים מיו"ט לשבת ק"ו שאסור מיו"ט לאפות ליום
 חול וישמרו על כבוד יו"ט. לשיטתו מצד הגברא, שהעיקר זה יו"ט שבא ע"י עם ישראל.

המשך

במקום א' כתוב "עצרת לה' אלקיך" ובמ"א כתוב "עצרת תהי' לכם"
 לרבי אליעזר הכוונה שיכול לבחור או כולו לה' או כולו לכם. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך
 שיהי' כולו לה' בלי התחשבות באדם כלל.
 לרבי יהושע חציו לה' וחציו לכם. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך שיהי' חציו לאדם שיהנה
 ביו"ט.

טז, ע"א

איך הי' סדר ההנהגה?
 לשמאי הזקן הי' כל ימיו אוכל לכבוד שבת. לשיטתו מצד החפצא ובכח והעיקר זה שבת
 שקדושה מצ"ע ובדרגה גבוהה.
 להלל הי' כל מעשיו לש"ש שנאמר ברוך ה' יום יום ולא חשב רק על השבת. לשיטתו מצד
 הגברא שהתעסק יותר בבירור התחתון מצ"ע.

טז, ע"ב

י"ט שחל להיות בערב שבת
לת"ק אין מערבים לא עירובי תחומין ולא עירובי חצרות, וכן סובר רב, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה שהתירו זה רק בשביל יו"ט, אבל לא בשביל שיעשה לשבת עירוב חצרות. לרבי מערבין עירובי חצרות אבל לא עירובי תחומין, כיון שביו"ט אי"צ עירוב חצרות לכן מותר לערב, משא"כ עירובי תחומין שהרי אסור גם ביו"ט לצאת מחוץ לתחום וכן סובר שמואל. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר מצד האדם אם מותר לו או אסור לו.

יז, ע"א

י"ט שחל להיות בשבת לב"ש מתפלל 8 ברכות בשמו"ע כי שבת בפ"ע ויו"ט בפ"ע, לשיטתו מצד החפצא וכ"א ענינו בפ"ע. לשיטתו מצד הגברא והאדם מחברם כאחד.
לב"ה מתפלל שבע ומתחיל בשבת ומסיים בשבת וקדושת היום באמצע. ובמוסף מתחיל בשל שבת ומסיים בשל שבת וקדושת היום באמצע.
לרשב"ג ורבי ישמעאל כך נוהג בכל מקום, גם בערבית ושחרית, שקדושת היום באמצע. לשיטתו מצד הגברא לכן מספיק להזכיר רק באמצע הברכה את קדושת היום.
לרבי גם בחתימה מחברם ביחד מקדש השבת וישראל והזמנים. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם בסוף הברכה צריך להזכיר כיון שהכל הולך אחר החיתום וזה עיקר הברכה שאז צריך להזכיר את יו"ט.

המשך

שבת שחל להיות בו ר"ח
לת"ק מזכיר ר"ח ברצה. לשיטתו מצד הגברא שזה קשור עם בקשת האדם.
לרבי אליעזר במודים, כמו בחנוכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן נוהג במודים שזה כמו סיפור דברים ולהודות על מה שיש מצ"ע.

המשך

האם אפשר להניח עירוב תחומין מיו"ט לחברו?
לרב חייא בר אשי בשם רב כן. לשיטתו מצד הגברא והרי ממ"נ מותר, שה"ז ספיקא דיומא.
לרבא לא, לשיטתו מצד החפצא וא"א לקנות שביתה בשבת.

יז, ע"ב

כמה צריך בעירוב תבשילין?
לחנני" ב"ש אומרים שצריך בשביל אפי' שיערב בפת. ולבשל צריך תבשיל. ולטמון צריך שיהי' משהו טמון בשביל שבת. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן צריך לכל דבר כפי ענינו.
לב"ה מספיק תבשיל א' לכל הדברים. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות ולכן מספיק משהו סמלי לכל הדברים.

המשך

כמה תבשילין צריך?
לב"ש שני תבשילין. לשיטתם מצד החפצא ולכן צריך שיעור חשוב.
לב"ה תבשיל אחד. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות ולכן מספיק משהו סמלי, כנ"ל.
לרבי שמעון בן אלעזר נחלקו רק בדג וביצה שלב"ש זה נחשב כתבשיל אחד, ולב"ה גם זה

נחשב כשני תבשילין. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר מצד האדם כמה זה נחשב.

המשך

חל להיות אחרי השבת לב"ש מטבילים את הכל לפני השבת. לשיטתו מצד החפצא במבט ראשון ולכן גם אדם אסור לטבול בשבת אם אפשר לפני"ז. לב"ה כלים לפני השבת אבל אדם אפשר שיטבול בשבת משום שנראה כמיקר. לשיטתו מצד הגברא בהתבוננות שלאדם אי"ז נראה כ"כ כמו תקון כלי.

יח, ע"ב

במקום א' כתוב שהחושש בשינוי שאסור לגמוע חומץ כלל. ובמ"א כתוב שאסור לגמוע ולפלוט ומותר לגמוע ולבלוע. לאביי התירוץ שגם אצלנו במשנה מדובר באופן שגומע ופולט ולכן אסור. ולכן מדבר בפעולת האדם שפולט ולכן אסור. לרובא במשנה שלנו ג"כ מדובר בגומע ובלוע, אבל אסור כי זה כבר אחרי אכילה וכבר טבל מאכלו בחומץ ונראה שזה לרפואה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר שמצ"ע כיון שזה אחרי האוכל נראה שזה לרפואה.

המשך

האם משיקים את המים בכלי אבן בשביל לטהרם?
 לרבי לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אסור מצ"ע שזה תיקון כלי.
 לחכמים כן. לשיטתם מצד הגברא ולכן כשאין מראית עין מותר.

יט, ע"א

האם מותר להביא קרבנות עולה ביו"ט?
 לב"ש לא, כי זה לא אוכל נפש, וכן אסור לסמוך על קרבן שלמים גם, כי זה איסור משום שבות, כי משתמש בבע"ח. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן מה שלא נחשב אוכל נפש אסור. לב"ה מביאים שלמים ועולות וסומכים עליהם. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות שאם בשבילי מותר ק"ו לצורך גבוה שלא יהא שולחנך מלא ושולחן רבך ריקן.
 לרבי שמעון בן אלעזר לא נחלקו על עולה ושלמים שאינם קרבים ביו"ט ועל שלמים שהם של יו"ט שקרבים ביו"ט. ונחלקו רק בעולה של יו"ט. שלב"ש לא יביא ולב"ה יביא.

יט, ע"ב

האם מביאים תודה בכה"ס?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא וכיון שמותר חמץ מדוע שלא יביאו תודה.
 לרבי שמעון לא. כיון שמשווה את חג המצות לכה"ס שכל מה שמותר בחג המצות מותר בסוכות. לשיטתו מצד הגברא ובשביל האדם שווה סוכות לפסח גם בענין זה.
 לרבי אלעזר ברבי שמעון מביא קרבן תודה בכה"ס אבל יוצא בה י"ח משום שמחה ולא משום חגיגה. כיון שזה דבר שבחובה וצריך להביאו רק מהחולין.

כ, ע"א

לרבי יוסי לא נחלקו ב"ש וב"ה על הסמיכה שצריך לסמוך, נחלקו רק האם צריך תיכף לסמיכה שחיטה. לב"ש לא צריך. לשיטתם מצד החפצא ובהתבוננות ולכן אין צריך לחבר בין הסמיכה שזה קשור לרגש האדם לשחיטת הבהמה.

לב"ה צריך. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות ולכן צריך להסמיך את הסמיכה, שכוונתה שמרגיש כאילו הוא עצמו הי' צ"ל שחוט וכו' לשחיטה.
 לרבי יוסי ברבי יהודה נחלקו על הסמיכה עצמה שלב"ש לא צריך, לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן אי"צ כ"כ את הסמיכה של האדם. ולב"ה צריך, לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות שבסמיכה נפעל הכוונה של האדם וזה העיקר בקרבן.

כא, ע"ב

האם מותר לחמם מים חמים לרגליו?
 לב"ש אסור אא"כ ראויים לשתיו. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן רק מה שראוי לאוכל נפש.
 לב"ה מותר. לשיטתם מצד הגברא בהתבוננות שגם רחיצת רגליו זה ע"ד אוכל נפש.

המשך

האם אדם שלא הניח עירוב תבשילין מותר לו להכין אוכל כדי חייו ביו"ט?
 לרבן גמליאל לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשב איסור ממש, שרק עירוב תבשילין יכול להתיר.
 לחכמים כן. לשיטתם מצד הגברא וזה רק החמרה על האדם לכתחילה, אבל אי"ז איסור מצ"ע ובדיעבד מותר.

כב, ע"א

האם יש בנין וסתירה בכלים?
 לב"ש כן. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון הרי בפועל בונה וסותר.
 לב"ה לא. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות והרי אי"ז דבר חשוב כ"כ שיהי' שייך בו בניין וסתירה.

כב, ע"ב

האם מותר לאפות פת עבה טפח בפסח?
 לב"ש לא. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון זה נראה כמו לחם.
 לב"ה כן. לשיטתם מצד הגברא בהתבוננות שאדם יכול להזהר גם בפת עבה להשמר מחימוץ.

המשך

האם מותר לגמר בשמים ביו"ט?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא וגם זה נחשב כמו צורך אוכל נפש.
 לחכמים אסור. לשיטתם מצד החפצא והרי אי"ז דבר ממשי כמו באוכל נפש, רק דבר שהנשמה נהנית ממנו ולא הגוף.

מסכת מועד קטן

ח' ע"ב

האם מותר לסרג ולמתוח את המיטות?
 לת"ק מסרגים ולא ממתחים. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא מסרגים שנהי' ראוי לגמרי אז זה נחשב צורך האדם להשתמש ומותר.
 לרבי יוסי ממתחים ולא מסרגים. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא דבר שאינו כ"כ נחשב מלאכה מותר.
 וי"א שאין ממתחים כלל כיון שאפשר למלאותו בכלים אז אסור לטרוח במתיחתו.

י, ע"א

מה הפירוש מסרגים וממתחים?
 לרבי חייא בר אבא הכוונה מסרגים לשתי וערב, וממתחים לשתי בלי ערב. לשיטתו מצד הגברא ולכן מקלים לצורך האדם יותר.
 לרב אסי הכוונה מסרגים לשתי בלי ערב וממתחים הכוונה שאם הי' רפוי ממתחו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחמירים יותר. ועצ"ע.

כב, ע"ב

האם אפשר לקרוע קרע בלי שיכדיל את השפה למעלה, שאינו ניכר קרע כיון שעדיין הוא מחובר למעלה?
 לת"ק כן, חוץ מקרע של אביו ואמו שאז צריך לקרוע לגמרי. לשיטתו מצד הגברא ומספיק שמראה שרוצה לקרוע אפי' שלא קרע לגמרי.
 לרבי יהודה בכל קרע צריך לקרוע לגמרי. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לקרוע לגמרי.

המשך

אם מתה אשתו – מתי יכול לישא אשה?
 לת"ק רק לאחר שלוש רגלים. לשיטתו מצד הגברא וזה כמו ששומר כבוד לאשה שלא מתחתן עד שיעבור הרבה זמן.
 לרבי יהודה ברגל השלישי כבר מותר. לשיטתו מצד החפצא ולכן מיקל באבלות, ע"ד לעת"ל, ולא מתחשב כ"כ ברגש האדם עכשיו.

כג, ע"א

ממתי האבל נהי' ככל האדם?
 לת"ק בשבת רביעית. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוזר למקומו בשבת רביעית, שאז כבר פחת רגש האבלות.
 לרבי יהודה בשבת חמישית. לשיטתו מצד החפצא ולכן חוזר למקומו רק בשבת חמישית שזה קשור יותר לביטול (שינוי מקום) ולא כ"כ מצד אבלות.

כג, ע"ב

האם יש אבלות בשבת?
 לבני יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא והכוונה לא ברגש האדם אלא במנהגי אבלות.
 לבני גליל לא. לשיטתם מצד הגברא ולכן בשבת מחמירים גם במנהגי אבלות שהכל מתבטל.

המשך

מה הדין במי שמתו מוטל לפניו בשבת לת"ק חייב רק בשאר המצוות אבל לא בתשמיש המיטה. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק בדברים שבפרהסיא שזה סתירה לעונג שבת בגלוי אז אסור לנהוג באבלות בשבת, אבל בצנעא בתשמיש המיטה נהג אבלות. לרבן גמליאל חייב בכל המצוות גם בתשמיש המיטה. לשיטתו מצד הגברא ולכן החובה בכל הדברים גם שבצנעא.

המשך

האם מותר לאבל ללבוש כלים חדשים? לרבי אסור. לשיטתו מצד הגברא ומחמיר. שכל כלים חדשים זה שמחה לאדם. לרבי אלעזר ברבי שמעון מותר. ואסור רק כלים חדשים לבנים. לשיטתו מצד החפצא ומיקל באבלות.

כד, ע"א

האם פריעת ראש האבל זו חובה? לשמואל כן. לשיטתו מצד החפצא וזה חלק מדיני אבלות. לרב לא. שזה רק רשות. לשיטתו מצד הגברא וזה תלוי ברצון האדם.

המשך

האם הקרעים של האבל מתאחים (שיכול לתפרם חזרה)? לאבוה דרבי אושע' כן. לשיטתו מצד הגברא והעיקר שעשה את פעולת הקריעה. לבר קפרא אין מתאחים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שישאר קרוע מצ"ע ואסור לתפרם.

כד, ע"ב

מאיזה גיל מספידים? לרבי מאיר בשם רבי ישמעאל על עניים בני שלוש ועשירים רק ילדים בגיל 5. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשב יותר ברגש האדם ומספידים מגיל יותר צעיר. לרבי יהודה בשם רבי ישמעאל לעניים מגיל חמש ועשירים מגיל 6. לשיטתו מצד החפצא ואין מתחשב כ"כ ברגש האדם, ובפרט שקשור להודאה וביטול במציאות, לכן מיקל באבלות ע"ד לעת"ל.

המשך

האם בלוי' יכול לצאת איש אחד עם שתי נשים? לת"ק לא. משום ייחוד. לשיטתו מצד החפצא ואפילו שזה לא זמן ששייך כ"כ לפריצות אבל עדיין מצ"ע יש איסור יחוד. לאבא שאול כן. כיון שזה שעת אבלות אין חשש בייחוד זה. לשיטתו מצד הגברא והרי אי"ז שייך כ"כ במציאות שיעשו עבירה במצב כזה של אבלות.

המשך

באיזה גיל מוציאו ללווי' במיטה? לת"ק בן 12 חודש. או לגירסה אחרת בן 3 שנים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מתחשב כ"כ

בכבוד האדם א"כ הוא כבר בגיל 3, שאז נראה כגדול.
 לרבי עקיבא בן שנה. לשיטתו מצד הגברא ומתחשב יותר בכבוד האדם להוציאו על מטה מגיל
 קטן ביותר.

המשך
 באיזה גיל רבים מתעסקים עמו?
 לרבי שמעון בן אלעזר אם יוצא במיטה.
 לרבי אליעזר בן עזרי' רק אם הי' רגיל לצאת לביהכ"נ שהכירו בו רבים אז מתאבלים עליו
 ומתעסקים עמו רבים.

כו, ע"ב
 האם מותר לאחות את הקרע של האבל?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא והרי כבר יצא י"ח.
 לרבי שמעון בן אלעזר אסור. לשיטתו מצד החפצא צריך לעולם שישאר בגד קרוע.

המשך
 מה הדין אם מתו אביו ואמו ואחיו ואחותו וכו' ?
 לת"ק קרע אחד לכולם. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק א' לכולם.
 לרבי יהודה בן בתירא על אביו ואמו זה קרע נפרד משאר קרוביו. לשיטתו מצד החפצא ולכן
 צריך על כאו"א.

כו, ע"ב
 כמה שיעור של תחילת קריעה ותוספת?
 לרבי מאיר בתחילה קריעה צריך שיהי' טפח ותוספת שלוש אצבעות. לשיטתו מצד הגברא לכן
 צריך שיעור חשוב בקרע.
 לרבי יהודה תחילת קריעה צריך שיהי' שלוש אצבעות ותוספת מספיק כלשהו. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן מספיק אפילו קצת.

המשך
 עד היכן קורע?
 י"א עד לבו. לשיטתו מצד הגברא שהרי בלב עיקר הצער.
 וי"א עד טבורו. לשיטתו מצד החפצא שהרי משם נוצר הולד.

כו, ע"א
 מאימתי כופים את המיטות?
 לרבי אליעזר משיצא מפתח ביתו. לשיטתו מצד החפצא שאז מתחילה כבר האבלות, שיצא
 ממקומו העיקרי בחייו.
 לרבי יהושע משיסתם הגולל. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק אחרי שכבר נעלם מעיניו לגמרי
 מתחיל האבלות אבל לא לפני"ז, כיון שעדיין נמצא בלווי' יחד אתו ולא מרגיש שנפרד ממנו
 לגמרי.

המשך
 מה עושה האבל לדרגש? (מיטה שמיחדים אותה למז"ט ואין משתמשים בה)

לת"ק אין צריך לכפותה אלא זוקפה ודיו. לשיטתו מצד הגברא והרי אינו משתמש במיטה זו לכן אי"צ לכפותה.

לרשב"ג מתיר את קרביטיו (חבליו) והוא נופל מאיליו. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם מיטה זו צריך לדאוג שלא תהי' עומדת.

כח ע"א

האם מניחים ומשהים ברחוב מיטה בלוי' של שאר נשים

לת"ק כן ורק שאשה יולדת אסור שאין זה כבוד. לשיטתו מצד הגברא לכן חושב מצד כבוד הנשים לפעמים כדאי לעכב בהספד כדי להרבות בכבוד של הנפטרת.

לרבי אלעזר לא, אלא מיד קוברים אותה, שסמוך למיתה קבורה. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא כדאי לעכב את מ"ש כי עפר אתה ואל עפר תשוב.

המשך

חלה יום אחד ומת

לת"ק זה נחשב מיתה דחופה. לשיטתו מצד החפצא שזה רק חסרון בפטירה מצ"ע.

לרבי חנינא בן גמליאל זוהי מיתת מגפה. לשיטתו מצד הגברא שזה כמו עונש על האדם.

כח, ע"ב

האם נשים הסמוכות למטה במועד מטפחות

לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מתחשב בכבוד המת.

לר' ישמעאל כן. לשיטתו מצד הגברא שמתחשב בכבוד המת לכן לפחות הסמוכות למיטה מטפחות.

מסכת יבמות

ד, ע"א

מה הדין באנוסת אביו?
לת"ק מותר לבנו ליבמה כיון שאינה נחשבת לאשת אביו, לשיטתו מצד הגברא ואינה ממש אשתו, שהרי כוונתו הייתה רק לזנות.
לרבי יהודה אסור לבנו ליבמה כיון שהיא נחשבת לאשת אביו. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל חי איתה חיי אישות.

ז, ע"א

האם טבול יום יכול להכנס למחנה לוי' מדין תורה?
לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא וכיון שעדיין אינו טהור לגמרי אין יכול להכנס.
לרבי יוחנן כן. לשיטתו מצד החפצא כיון שכבר הוא טהור שהרי טבל לכן יכול להכנס.

ט, ע"א

האם צרת ערווה מתייבמת?
לב"ש כן. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון והרי היא איננה ערווה ומדוע שלא תתייבם.
לב"ה לא. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהם משפחה אחת לכן נחשבת ג"כ ערווה ואין מתייבמת.

י, ע"ב

החולץ ליבמתו וחזר וקדשה
לר"ל הוא אינו חייב על החלוצה כרת, אבל אחיו כן חייבים, אבל על הצרה בין הוא בין האחים חייב כרת. וכן סובר רב אשי. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל על פעולתו בחליצה, שרק הוא פטור מכרת, משא"כ שאר האחים.
לרבי יוחנן בין הוא בין אחיו אין חייבים לא על החלוצה ולא על הצרה כרת. וכן סובר רבינא.
לשיטתו מצד החפצא ואין מתחשבים בפעולתו כלל.

יא, ע"א

הבא על היבמה ובא אחד מן האחים על צרתה
לרב אחא זה בכרת כמו ר"ל. לשיטתו מצד הגברא כיון שאחיו כבר קיים את המצוה נשאר בצרתה האיסור של אשת אח, שזה כרת.
לרבינא זה רק איסור עשה כמו ר' יוחנן. לשיטתו מצד החפצא והרי גם היא הייתה ראוי' להתייבם ושוב אין בה את אותו איסור של אשת אח.

יב, ע"א

מה הדין בצרת איילונית
לרב אסי אסורה לשיטתו מצד הגברא ולכן אסורה ואוסרת צרתה כמו ערוה ממש, כיון שהם ממשפחה אחת.
לרבא מותרת, וכן לרבי יוחנן. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שרק היא אסורה וצרתה מותרת.

יג, ע"א

האם הצרות של הערוה מותרות להנשא לאחים?

לב"ש כן. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון לכן רק הן אסורות ולא צרותיהן.
לב"ה לא. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות וכיון שהם כמשפחה אחת כולן אסורות.

המשך

מה הדין אם חלצו לאלה שפטורות?
לב"ש נפסלו מן הכהונה, כיון שסוברים שהחליצה תופסת בהם. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון הרי הי' פה פעולת חליצה.
לב"ה כשרות לכהונה כיון שאי"ז תופס כלל החליצה בהם. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות וכיון שלא מחויב אין נתפס כלל החליצה בה.

יג, ע"א

האם בנים שהאישה מולידה נחשבים כסימנים?
לרב ספרא כן כיון שהבנים הם גורמים את הגדולה, כמו שלגבי סימני בהמה שהסימנים גורמים ולא רק מבררים.
וי"א שהבנים נחשבים יותר מסימנים. וזה כמו רבי יהודה שסובר שצריך לא רק שיהיו סימנים אלא שירבו השערות השחורות. לשיטתם מצד החפצא.
לרב זביד אין בנים בלי סימנים, היינו שהם רק מבררים את הגדלות, לשיטתו מצד הגברא.

יד, ע"א

האם ב"ש עשו כדבריהם?
לרב לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן התבטלו לב"ה משום לא תתגודדו כדי שלא יהי' אגודות אגודות, אלא עשו כדברי ב"ה.
לשמואל כן. לשיטתו מצד החפצא לכן החמירו כשיטתם וכיון שהם לחומרה בזה אין שייך כל כך לא תתגודדו.

טו, ע"ב

מה הדין בצרת המת?
לב"ש מותר, לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון והרי היא אינה ערוה עליו.
לב"ה אסור. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות והרי היא נחשבת מאותה משפחה ולכן אסור.

טז, ע"ב

מה הדין בגוי ועבד שבא על בת ישראל?
י"א שהולד כשור, לשיטתו מצד הגברא, שסוברים שזו רק עבירה בין האנשים, אבל האיסור לא חודר בולד.
וי"א שהולד ממזר, לשיטתו מצד החפצא ולכן סוברים שהאיסור והפסול חודר גם בולד.

יז, ע"ב

מה הדין בשומרת יבם שמתה?
לרב הונא בשם רב מותר ליבם להתחתן עם אמה, כיון שסובר שאין זיקה לשומרת יבם, לשיטתו מצד הגברא, היינו שזה רק ציווי על האדם שייבמה אבל אין היא עדיין קשורה אליו ממש.
לרב יהודה אסור להתחתן עם אמה כיון שסובר שיש זיקה, לשיטתו מצד החפצא שסובר שזה חודר באישה עצמה, אפילו שלא ייבם אותה ולכן אסור לאמה, שנחשב כמו איסור אישה ובתה.

יח, ע"ב

מה הדין של אשת אחיו שלא הי' בעולמו?
 לת"ק א"א לייבם. לשיטתו מצד החפצא והרי בזמן שנפלה לייבום הרי לא הי' בעולמו ולא חל עליו החיוב לכן א"א שייבמה.
 לרבי שמעון צריך לייבם, לשיטתו מצד הגברא והרי סו"ס נחשבים לאחים ואי"צ בשעת מיתה שיהי' בעולם.

יט, ע"ב

העושה מאמר ביבמתו שלא מדעתה
 לרבי קנה, כיון שסובר שמשוים את זה לביאה ביבמה שגם בע"כ קונה אותה. לשיטתו מצד הגברא ועדיף ללמוד מביאה של יבם שהרי זה אותו האיש.
 לחכמים לא קנה כיון שמשוים מאמר לקידושין, שצריך להיות מדעתה דוקא. לשיטתו מצד החפצא ולכן עדיף להשוות מאמר לקידושין, ששניהם תוכן שווה.

כ, ע"א

מה הדין באיסור לאו שיש לו על יבמתו?
 לת"ק צריך לחלוץ. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק איסור ממש מצ"ע כמו כרת פוטר לגמרי משא"כ לאו שזה רק על האדם.
 לר"ע לא צריך, כיון שנחשב כחייבי כריתות. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם איסור לאו שהוא על האדם מחשיבו כאיסור לגמרי, ואין לו קשר לאישה זו כלל.

כ, ע"ב

מה הדין בביאת כה"ג באלמנה מן האירוסין?
 לרבי יוחנן אינה פוטרת את צרתה כיון שאפשר בחליצה. לשיטתו מצד החפצא כיון שיש אפשרות בחליצה שוב אי"ז מצוה ולכן לא דוחה ל"ת.
 לרבי אלעזר פוטרת את צרתה, כיון שעשה דוחה את ל"ת. לשיטתו מצד הגברא כיון שבפועל קיים מצוה לכן עשה דוחה ל"ת.

כא, ע"א

האם באשת אבי אמו יש הפסק, שמותר לו לישא אותה?
 לרב לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן גוזר משום אשת אבי אביו שאסורה ואין בה הפסק.
 לזעירי כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חושש וגוזר, והרי בה אין חשש לערוה.

כב, ע"א

מה הדין באחים מן האם?
 לת"ק לא מעידים לכתחילה כיון שחוששים לגזור. לשיטתו מצד הגברא ואם נתיר בזה יבואו גם באחים מן האב להעיד.
 לאמימר מעידים לכתחילה ואין חשש לגזור כיון שעדות מסורה לבי"ד. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חושש לגזור שמצ"ע זה מיוחד לבי"ד ואין חשש.

כה, ע"א

מה הדין אם אומר הרגנוהו לבעלך?
 לת"ק אסור לו לישא את אשתו. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא מחלקים את דיבורו, ואם נחשב

לרשע אם מאמינים לו שהרגו נחשב רשע ואין מקבלים את עדותו.
 לרבי יהודה מותר לו לישא את אשתו. לשיטתו מצד החפצא ולכן פלגינן דיבורא ומאמינים לו
 שמת אפילו שאין מאמינים לו שהוא הרגו שהרי אין אדם משים עצמו רשע.

כה, ע"ב

מה הדין אם אמר פלוני רבעני רבעוני?
 לרבא הוא והאחר מצטרפים להרגו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מתחשבים רק בעדות שלו לגבי
 פעולת השני.

לרב יוסף אין נאמן על עצמו כיון שאין אדם משים עצמו רשע, ולכן אינו נאמן גם על האחר.
 לשיטתו מצד הגברא וממ"נ א"א לחלק את דיבורו שאם מאמינים לו עד הסוף צריך להאמין לו
 שהוא רשע ואינו נאמן.

המשך

החכם שאסר את האשה לבעלה שאסור לו לישא אותה וכנסה האם צריך להוציאה?
 לרב כהנא מוציא. לשיטתו מצד החפצא שזה נהי' איסור ממש מצ"ע כערוה.
 לרב אשי אינו מוציא. לשיטתו מצד הגברא שזה רק איסור על האדם אבל אין בה איסור מצ"ע
 כערוה.

כו, ע"ב

שלוש אחיות יבמות שנפלו לפני שני אחים יבמים
 לרב זה חולץ לאחת וזה חולץ לאחת והאמצעית צריכה חליצה משניהם, אפילו שסובר בעצמו
 שאין זיקה, למ"ה ולכן סובר שאין זיקה וקשר ביניהם אבל מדבר לדברי האומר שיש זיקה.
 לשמואל מספיק שאחד חולץ לאמצעית ולא' מן האחיות, אפילו שסובר בעצמו שיש זיקה,
 למה"ח ולכן החיוב מצד התורה גורם שיהי' זיקה וקשר ביניהם אבל פה מדבר לדברי האומר
 שאין זיקה.

כז, ע"ב

מה הדין בשתי אחיות יבמות שנפלו לפני יבם אחד ומתה הראשונה, האם מותר לייבם את
 השני?
 לרב כן. כיון שזה רק איסור דרבנן, לשיטתו מצד הגברא.
 לרבי יוחנן לא, כיון שבשעת נפילה הייתה אסורה אפילו שזה רק מדרבנן שוב אין לה היתר.
 לשיטתו מצד החפצא שזה איסור שגורם שאין פה כלל דין ייבום מצ"ע.

כט, ע"ב

שומרת יבם האם יכול היבם להפר לה את נדרה? ומדובר שעשה בה מאמר וזה כב"ש שסוברים
 שמאמר קונה לגמרי.
 לרבי אליעזר כן, לשיטתו מצד החפצא. שהמאמר ממש קנה אותה לגמרי
 לרבי יהושע אם היא שומרת יבם לאחד יכול להפר לשיטתו מצד הגברא ורק עליו יש את החיוב
 לייבם אז נחשבת שקשורה אליו, אבל אם יש שני יבמים אין זיקה ואין יכול להפר.
 לרבי עקיבא לא יכול להפר בין לאחד בין לשניים, שסובר שאין זיקה, לשיטתו מצד הגברא,
 היינו שזה רק חיוב על האדם לייבם אבל אין שום זיקה.

ל, ע"א

האם יש זיקה באח אחד?
 לרב אשי כן, למה"ח ולכן סובר שהקשר ביניהם גורם שיהי' זיקה ממש
 לרב נחמן לא. למ"ה שזה רק חיוב על האדם אבל אי"ז גורם שממש יהי' זיקה ביניהם

ל, ע"ב
 האם מיתה מפלת או נישואים הראשונים מאחים מפילים?
 י"א שמיתה מפלת למה"ח שאז היא פנויה להתייבם ולהיות ממש אשתו
 וי"א שנישואים הראשונים מפילים למ"ה ולכן כיון שיש קשר של אחים ביניהם מרגע הנישואין
 כבר זה ע"מ שאם ימות אחיו ישא את אשתו

לא, ע"א
 האם בגירושין ג"כ אומרים ספק קרוב לו ספק קרוב לה
 לרבה לא, כיון שהיא בחזקת אשת איש א"א להתירה מספק. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל
 על חזקתה מצ"ע.
 לאב"י כן, שגם בזה צרתה חולצת ולא מתייבמת למ"ה.

לא, ע"ב
 מדוע תקנו זמן בגטין?
 י"א משום פירות, לדעת מתי תגבה מבעלה פירות, שאוכל מנכסי מלוג שלה, שמשעה שנתן
 בלבו לגרשה שוב אין לבעלה פירות (רש"י). לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על הפירות
 מצ"ע.
 י"א כדי שלא יחפה על בת אחותו שזינתה לומר שהיתה מגורשת כבר לפני"ז, לשיטתו מצד
 הגברא.

לב, ע"א
 מה הדין בנתן גט למאמרו, האם גם היא עצמה הותרה לייבום?
 י"א שכן, כיון שנתן גט רק למאמרו, אבל הזיקה נשארה כמו מקודם ויכול לייבמה.
 וי"א שלא, כיון שחוששים וגוזרים שתתחלף בבעלת הגט, לשיטתו מצד הגברא לכן חושש
 וגוזר ואסור לייבמה ורק לחלוץ.

המשך
 עבר עבירה שיש בה שתי מיתות, במה דנים אותו?
 לת"ק נידון בחמורה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להחמיר על האדם בעונש החמור ביותר.
 לרבי יוסי נידון בזיקה הראשונה שבאה עליו, כגון אם בא על חמותו שנעשית אשת איש נידון
 בחמותו. ואם הפוך, שהיתה קודם אשת איש ואח"ז חמותו חייב משום אשת איש. לשיטתו
 מצד החפצא ולכן דנים כדין הראשון שחל עליו, וע"ד אין איסור חל על איסור.

לב, ע"ב
 זר ששימש בשבת
 לרבי חייא חייב שתיים, אפילו לרבי שמעון, כיון שבב"א כולם מודים שחייב שתיים, לשיטתו
 מצד החפצא והרי יש פה שני איסורים.
 לבר קפרא חייב אחת, שגם בזה חולק רבי שמעון וסובר שחייב רק אחד, לשיטתו מצד הגברא
 וע"ד אין איסור חל על איסור שכיון שכבר אסור משום זרות אין חל עליו כלל איסור שבת.

ועצ"ע.

המשך

בעל מום ששימש בטומאה
לרבי חייא חייב שתים, לשיטתו כנ"ל.
לבר קפרא חייב אחת, לשיטתו כנ"ל.

המשך

זר שאכל מליקה
לרבי חייא חייב שתים, לשיטתו כנ"ל.
לבר קפרא חייב אחת, לשיטתו כנ"ל.

לג, ע"ב

זר ששימש בשבת ובעל מום ששימש בטומאה
לרבי יוסי חייב על כ"א. למה"ח ולכן חייב כי עשה שתי עברות.
לרבי שמעון אינו חייב אלא משום זרות ומשום בעל מום. למ"ה ולכן חייב רק א' וע"ד אין
איסור חל על איסור, כנ"ל.

המשך

מדוע הבערה בשבת כתוב בתורה בנפרד?
י"א שזה בא לומר שחייב רק כאיסור לאו ואינו חייב סקילה ככל איסורי שבת. לשיטתו מצד
הגברא, שזה בא להקל על האדם.
וי"א לחלק יצא, לומר שחייב על כאו"א. לשיטתו מצד החפצא שרוצה לומר שכל מלאכה
נחשבת בפ"ע.

המשך

האם שחיטת פר של כה"ג כשרה בזר?
י"א שכן. למה"ח וכמו בכל הקרבנות ששחיטה כשרה בזר
י"א שלא. למ"ה וכיון שזה מיוחד פר של כה"ג לכן גם השחיטה צריכה להיות ע"י הכה"ג (ע"ד
שזה מוסבר בלקו"ש חיי"ז פ' אחרי, שזה שכה"ג צ"ל נשוי זה לא רק בעבודות המיוחדות של
יוהכ"פ אלא גם בעבודות הרגילות של כל השנה, כמו קרבן התמיד וכו').

לד, ע"א

האם יש איסור כולל ואיסור ומוסיף ואיסור בת אחת?
לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא כיון שזה מוסיף איסור לעוד אנשים וכן כולל עוד דברים
כאיסור וכן שלאדם זה בא האיסורים בבת אחת לכן זה חל.
וי"א שלא. לשיטתו מצד החפצא כיון שזה כבר אסור אין עוזר שמוסיף ע"ז עוד איסור לעוד
אנשים וכו'.

המשך

האם טועה בדבר מצוה חייב?
לרבי אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל לא קיים מצוה.
לרבי יהושע פטור. לשיטתו מצד הגברא והרי היתה כוונתו לטובה.

לד, ע"ב

עה"פ "ושכב איש אותה שכבת זרע" שהיא צריכה לטבול ולהטהר, מה זה בא למעט?
 לרבי יהודה ממעט מהמלה "אותה" פרט לכלה. לשיטתו מצד החפצא לכן ממעט גם כלה, כיון
 שבד"כ אינה מתעברת מביאה ראשונה אי"ז נחשב כ"כ כשכבת זרע.
 לרבנן ממעט מהמלה "אותה" פרט לשלא כדרכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין ממעט כלה
 כי היו כאלה ששלטו בעצמם והתעברו מביאה ראשונה (בנות לוט), היינו שאי"ז מצ"ע ביאה
 שאינה ראוי' להזריע, אלא זה תלוי באשה, ועצ"ע.

לה, ע"א

האם אנוסה ומפותה וגירות ושבוי' ושפחה צריכות להמתין שלושה חודשים לאחר פטירת
 בועליהן?
 לרבי יהודה כן, לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מחלק, שכולן צריכות להמתין שלושה חודשים.
 לרבי יוסי לא, לשיטתו מצד הגברא והרי במקרים אלו אין חשש שהתעברה, כי אשה מזנה
 מתהפכת ואינה מתעברת.

לה, ע"ב

החולץ למעוברת והפילה

לרבי יוחנן לשיטתו מצד החפצא אינה צריכה חליצה מן האחים כיון שסובר שחליצת מעוברת
 שמה חליצה, שהרי אם יבוא אליהו ויאמר שתפיל עובר זה ודאי נחשבת לחליצה, שלומד
 מהפסוק "ובן אין לו" שאין לו בפועל
 לריש לקיש צריכה חליצה מן האחים, לשיטתו מצד הגברא כיון שסובר שחליצת מעוברת לאו
 שמה חליצה, שהרי לא אומרים יתגלה למפרע ולומד מהפסוק "ובן אין לו" עיין עליו לראות
 שהיא אינה מעוברת.

המשך

במה חולקים?

לאביו חולקים רק בחליצה אבל בביאה ודאי שלכו"ע לא נפטרת צרתה. לשיטתו מצד הגברא
 לכן מחלק בין חליצה לביאה, שהרי בחליצה לא עשה כ"כ איסור.
 לרבא חולקים גם בביאה, לשיטתו מצד החפצא וזה הולך יחד חליצה וביאה שענינם אחד הוא.

לו, ע"א

המחלק נכסיו לבניו וריבה לאחד ומיעט לאחד או שהשווה להם את הבכור וכתב משום מתנה
 בהתחלה או בסוף
 לרבי יוחנן זה טוב, והעיקר שהזכיר לשון מתנה אפילו שזה רק בתחילה או בסוף.
 לריש לקיש זה לא טוב אא"כ מזכיר מתנה באמצע הנוסח.

לו, ע"ב

הכותב נכסיו לבנו לאחר מותו, שאז האב אינו יכול למכור מפני שהם כתובים לבן, והבן אינו
 יכול למכור מפני שהם ברשות האב, ומכר הבן בחיי האב ומת בחיי האב
 לרבי יוחנן לא קנה הלוקח, כיון שסובר שקניין פירות כקנין הגוף דמי וזה עדיין שייך לאבא
 לגמרי. לשיטתו מצד החפצא.
 לריש לקיש לא קנה הלוקח כיון שסובר שקניין פירות לאו כקנין הגוף וזה לא שייך כ"כ לאבא,

ולכן הבן יכול למכור, לשיטתו מצד הגברא.

בכל שלושת המחלוקות האחרונות הלכה כריש לקיש אפילו שזה קשור יותר לגברא, והרי בד"כ הלכה כרבי יוחנן וקסובר לחפצא, אבל בשלושת האחרונים כיון שזה קשור עם ירושה שענינה שהבן והאבא נהיים דבר אחד כמ"ש תחת אבותיך יהיו בניך וזה קשור לעצם הנשמה, לכן בזה הלכה כריש לקיש וכן לגבי חליצה שג"כ ענינה שמתחבר עם אחיו ומתקן את נשמתו שזה ענין עצמי, לכן הלכה כריש לקיש.

לו, ע"ב

הנושא מעוברת ומינקת חבירו
לרבי מאיר יוציא ולא יחזיר עולמית, לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיבו כאיסור ממש לעולם ועד.
לחכמים יוציא, וכשיגיע זמנו יכנס חזרה, לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז איסור ממש מצ"ע ולכן אפשר להחזירה לאחרי זמן.

המשך

עמדה ונתקדשה אשת אחיו לאחר שילדה ומת עוברת בתוך שלושים יום והיא אשת כהן לרבינא משמו של רבא אם היא אשת כהן אינה חולצת שלא תיפסל לכהונה. לשיטתו מצד הגברא לכן חוששים לפסלה מספק.
לרב משרשיא משמו של רבא גם באשת כהן צריכה חליצה למה"ח וע"ד יקוב הדין את ההר ולא מתחשבים שזה יכול לפסלה לכהונה.

ל"ז ע"א

א' שהוא ספק בן 9 לראשון או בן 7 חודשים לשני שנחשב כספק ממזר מה דינו בנישואין לת"ק כיון שהוא ספק אסור בודאי ממזרת וכן סובר רב ורבא. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק מחמירים עליו כממזר.
לר' אליעזר אינו כספק ממזר אלא כודאי ממזר ומותר בממזרת וכן סובר שמואל ואביי למה"ח שאי"ז רק ספק מחסרון ידיעתו אלא זה ממש נחשב לאיסור

ל"ז ע"ב

ספק ובני יבם שבאו לחלוק בנכסי היבם שמת ואמרו לו אתה בנו של הראשון ואין אתה אחינו כלל ואומר להם אם אני בנו של המת ואיני אחיכם תנו לי ירושת אבי
לר' אבא בשם רב אין יכול לומר להם זאת כיון שקם דינא. לשיטתו מצד החפצא ומה שנפסק נפסק וא"א לשנות.
לר' ירמי' יכול לומר להם זאת ומחזיר את הדין שיקבל ירושת אביו. לשיטתו מצד הגברא לכן הולכים מצד ההגיון.

ל"ז ע"ב

מי שהלך למדינת הים ואבדה לו דרך שדהו ומדובר שקנה אחד מ-4 אנשים שהיו בשדות סביבו לאדמון ילך בקצרה למה"ח והרי מ"מ הדרך נמצאת באחד השדות
לחכמים יקנה לו דרך חדשה למה"ה והרי אומר לו שאם לא ישתוק יחזיר את השדות ל- 4

בעליהם ולא יוכל לתבעם

ל"ח ע"א

שומרת יבם שנפלו לה נכסים ומתה
 לב"ש יחלקו יורשי הבעל עם יורשי האב. לשיטתו מצד החפצא ובמבט כללי הרי הנכסים
 שייכים לשניהם ולכן חולקים.
 לב"ה הנכסים בחזקתן. לשיטתו מצד הגברא והרי כרגע הנכסים נמצאים בחזקתם ואין חולקים.

ל"ח ע"ב

מתו בעליהן עד שלא שתו
 לב"ש נוטלים כתובה ואינן שותות למה"ח וא"א להוציאה מחזקת כשרות
 לב"ה או שותות או לא נוטלות כתובה למ"ה וכיון שהתחייבה לשתות שוב אין לה אפשרות
 לקבל כתובה בלי שתשתה

ל"ט ע"א

האם ידו כידה
 לאביי כן. לשיטתו מצד הגברא והרי מצד הדין יש לשניהם חלק בנכסים.
 לרבא לא אלא ידו עדיפה מידה ולכן יורשי הבעל לוקחים בנכסיה. לשיטתו מצד החפצא והרי
 כרגע נכסים בחזקתו ולכן יורשיו יותר מוחזקים מיורשי'.

המשך

מה עדיף ביאת קטן או חליצת גדול
 לר' יוחנן ביאת קטן עדיף שהרי מצווה ביבום. לשיטתו מצד החפצא, שהרי ביאה בד"כ עדיף
 שבזה מקים שם לאחיו.
 לר' יהושע בן לוי חליצת גדול עדיף שבמקום גדול ביאת קטן לא נחשב לכלום. לשיטתו מצד
 הגברא ולכן עדיף גדול שהוא בר חיוב ואפי' שזה רק חליצה.

ל"ט ע"ב

וי"א שחולקים בחליצת קטן וחליצת גדול מה עדיף
 לר' יוחנן חליצת גדול עדיף. לשיטתו מצד החפצא והרי חליצה יש לה גם חשיבות כמו ביאה
 ולכן חליצת גדול קודמת כמו בביאה.
 לר' יהושע בן לוי הם שווים. לשיטתו מצד הגברא ואין חשיבות בחליצה כמו ביאה, שזה רק
 משהו צדדי ולכן שניהם שווים.

המשך

האם ביבום צריך שיכירו ע"י עדים
 לרב אחא כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיפעלו העדים היתר במצות יבום (ע"ד שצריך
 בי"ד לקדש את החודש).
 לרבינא אפילו קרוב ואפילו אישה נאמנים וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך רק
 לברר מציאות בזה אפילו קרוב ואשה נאמנים.

המשך

מה הדין בכונס את יבמתו לשם נוי?

לאבא שאול כאילו פוגע בערוה וקרוב להיות הולד ממזר. לשיטתו מצד הגברא ולכן נוגע מאוד הכוונה.

לחכמים יבמה יבוא עלי' מכל מקום. לשיטתו מצד החפצא והעיקר זה קיום המצוה ולא כ"כ נוגע הכוונה.

מ, ע"א

הכונס את יבמתו האם זכה בנכסים של אחיו?

לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא כיון שמקים שם לאחיו זוכה גם בנכסיו.

לרבי יהודה לא, אלא הנכסים של האב. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין קשר בזה שמקים שם לאחיו לנכסיו ואינו זוכה בהם.

מ, ע"ב

מה הדין באשת אחי אבי אביו?

י"א שהוא אסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן האיסור למעלה כמה דורות.

לאמימר מותר. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין כ"כ התפשטות של האיסור למעלה כמה דורות.

מא, ע"א

מה הדין אם מתה אשתו, האם יכול להתחתן עם יבמתו שהיא אחותה שהיתה אסורה עליו כאשת אח בשעה שהייתה זקוקה לייבום?

לרב ורבי חנינא מותר ביבמתו. כיון שיבמה שהותרה ונאסרה וחזרה והותרה חזרה להיותה הראשון. לשיטתו מצד הגברא שהאיסור זה רק דבר צדדי שנסתלק האיסור חוזר מצות ייבום.

לשמאל ורב אסי אסור ביבמתו כיון שנאסרה שוב אין לה היתר. לשיטתו מצד החפצא שהאיסור חדר ממש באשה באופן שאין לה היתר.

המשך

האם מותר לנשואות שמתו בעליהן להתארס, או לארוסות שמתו בעליהן להנשא?

לת"ק לא. רק אחרי 3 חודשים. לשיטתו מצד הגברא לכן תמיד צריך לחכות מחשש שיטעו גם באשה נשואה רגילה ולא יחכו 3 חודשים.

לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא וכיון שפה אין חשש של הכרת הולד מותר.

לרבי יוסי גם מותר לנשואות שמתו בעליהן להתארס חוץ מאלמנה שצריכה להתאבל על בעלה. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל, אבל יותר קשור גם לרגש האדם ולכן מדבר על אבלות.

מא, ע"ב

אם נפלה לפני יבם קטן שאין לה מזונות ממנו, האם מקבלת מזונות מנכסי הבעל?

לרב אחא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן דואגים לה שיהי' מנכסי הבעל עכ"פ.

לרבינא לא. והלכה שאין לה, כיון שמשמים קנסוה. לשיטתו מצד החפצא לכן הולכים לפי הכללים ואין מרחמים בדין.

מב, ע"א

ממתי מונים שלוש חודשים באשה גרושה?

לרב משעת נתינת הגט. לשיטתו מצד הגברא שאז נפעלת הפעולה של הגירושי' לגמרי מצד האדם.

לשמאל משעת כתיבת הגט. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא מהכתיבה של הגט

שאו ודאי לא יהיו יותר יחד, ואפשר להכיר אם יש ולד מהראשון.
המשך

מדוע בשאר כל הנשים חוץ מיבמה צריכים להמתין 3 חדשים?
לרב נחמן בשם שמואל כיון שכתוב להיות לך לאלקים ולזרעך אחריו" שצריך להבחין בין זרעו של ראשון לזרעו של שני. לשיטתו מצד הגברא שזה ענין של יחוסין שצריך לדעת לשלימות האדם וכו'.

לרבא גזרה שמא ישא את אחותו מאביו או שייבם אשת אחיו מאמו ויוציא את אמו להנשא בלי חליצה ויפטור את יבמתו שתנשא גם בלי חליצה. לשיטתו מצד החפצא לכן חושש לעבירות גדולות שיהיו מצ"ע.

המשך

איך אשה שבהריון יכולה להבעל לבעלה ואין חוששים שיעשה עוברא סנדל?
י"א שמשמשת ע"י מוך. לשיטתו מצד החפצא ומתחשבים בדרך הטבע.
וי"א מהשמים ירחמו. לשיטתו מצד הגברא לכן סומכים על סייעתא דשמיא שיסייע לאדם.

מ"ב ע"ב

אישה שרדופה ללכת לבית אבי' ולא הייתה עם בעלה או שהי' לה כעס בבית בעלה או שהי' בעלה חבוש בבית האסורים או שהי' זקן או חולה או שהיתה היא חולה או שהפילה אחרי מיתת בעלה או שהייתה עקרה או זקנה או קטנה או איילונית או שאינה ראוי' לילד שבכל אלו אין חשש להכרת העובר

לרבי מאיר צריכה להמתין 3 חודשים לשיטתו מצד הגברא ולכן לא רצו לחלק.
לרבי יהודה מותר להארס ולהנשא מיד לשיטתו מצד החפצא והרי פה אין חשש של הכרת העובר.

מג, ע"ב

ממתי אסור לספר ולכבס לפני ת"ב?
לת"ק רק באותו שבוע שחל בו ת"ב. לשיטתו מצד החפצא שרק בשבוע שאירע החורבן מצ"ע יש בו תוקף האבלות.
וי"א כל החודש אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להתאבל כל החודש.

מד ע"א

המחזיר גרושתו והנושא חלוצתו והנושא קרובת גרושתו
לר"ע יוציא והולד ממזר שאין לו בה קידושין וא"צ גט והיא פסולה והולד פסול. לשיטתו מצד הגברא כיון שיש עליו איסור אין נתפס הקידושין וע"ד "כל מה דאמר רחמנא לא תעביד אי עביד לא מהני".

לחכמים אין הולד ממזר שיש לו בה קידושין וצריכה גט והיא כשרה והולד כשר. לשיטתו מצד החפצא ולכן נתפסים הקידושין. כיון שזה רק איסור בחפצא ואין אומרים בזה שלא נתפסים הקידושין ועצ"ע

מ"ה ע"א

גוי שבא על בת ישראל
לת"ק הולד ממזר כמו באשת האב שלא תופסים קידושין הולד ממזר וכך גם פה. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה פועל גם על הולד.

לרבי"ל הולד מקולקל. לשיטתו מצד הגברא וזה רק איסור בעיקר על האדם ואין עושה ממש את הולד ממזר.
 לרבי ולרב הולד כשר ואינו דומה לאשת האב כיון שפה לא תופסים קידושין כלל גם על אחרים, ואין זה ממש איסור מצד החפצא, משא"כ באשת אב שתופסים קידושין באנשים אחרים שאין להם איסור עליה.

מו, ע"א

האם מרבים גר שמל ולא טבל?
 לרבי אליעזר כן. שלומדים מאבותינו שמלו ולא טבלו. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שהעיקר זה הטבילה שענינה הסרת הערלה מצ"ע.
 לרבי יהושע מרבים רק גר שטבל ולא מל, כמו באמותינו, אבל לא הפוך. לשיטתו מצד הגברא שהעיקר זה הטבילה, שהיא טהרת האדם.
 לרבי יוסי לחכמים צריך שגם ימולו וגם יטבלו.

מו, ע"ב

בא אחד ואמר שהתגייר ורק מלתי ולא טבלתי
 לרבי יהודה מטבילים אותו עכשיו. לשיטתו מצד החפצא והעיקר זה הברית מילה שזה ממש בחפצא, שינוי בגוף הגשמי.
 לרבי יוסי אין מטבילים כיון שזה ענין עיקרי צריך ב"ד ונחשב כהתחלת גירות. לשיטתו מצד הגברא לכן גם הטבילה זה דבר מאוד חשוב וצריך ב"ד וכו'.

המשך

האם יכול גר לטבול בשבת?
 לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז נחשב כתיקון בשבת כיון שאין פה שום פעולה של יצירה בחפצא ורק באדם.
 לרבי יוסי לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה נחשב כמו תיקון לאדם ואסור.

מז, ע"א

מי שבא ואמר גר אני, האם צריך ראי' שהתגייר בחו"ל?
 לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא והרי נראה כיהודי ומעמידים אותו על חזקתו שנתגייר ואי"צ ראי'.
 לחכמים כן. לשיטתם מצד הגברא ולכן צריך ראי' מהאנשים שנתגייר.

המשך

האם אדם נאמן לומר על בנו שהוא בן גרושה או בן חלוצה?
 לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש לו נאמנות לגמרי אפילו לפסול את ילדיו והילד נחשב כמו חפץ שלו.
 לחכמים לא. לשיטתם מצד הגברא ולכן א"א לפסול את האדם שהוא בחזקת כשרות.

מז, ע"ב

האם יכול לכפות את יפת תואר ולהטבילה לשם גירות?
 לת"ק לא. למ"ה ולכן חשוב שזה יהי' ברצונו
 לרשב"א כן. וכן יכול למול עבד בע"כ. למה"ח והעיקר פעולת הגירות וא"צ את רצונו וכוונתו

כ"כ

מח, ע"א

מה הכוונה ועשתה את ציפורני?

לרבי אליעזר הכוונה שתקצצם ולומד מראשה שמגלחים את שיערה וכן קוצצים את ציפורני לשיטתו מצד החפצא. שלומד משערותי שצריך לגלחם וכך גם הציפורניים צריך לקצצם. לרבי עקיבא הכוונה לגדלם שלומד מהראש שזה צ"ל באופן של ניוול, לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על האדם שהוא באופן של ניוול.

המשך

ובכתה את אבי ואת אמה – מה הכוונה?

לר"א הכוונה את אבי ממש ואת אמה ממש. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על אלה שהולידוה והביאוה לעולם מצ"ע שהולידוה לע"ז למ"ה שזה בא ע"י מעשי.

מח, ע"ב

כמה זמן צריכה לבכות יפ"ת?

לת"ק שלושים יום. למה"ח ואין מתחשבים כ"כ ברגש האדם לרבי שמעון בן אלעזר 90 יום. לשיטתו מצד הגברא ולכן נותנים זמן יותר בשביל רגש האדם.

המשך

האם מקיימים את העבדים ללא ברית מילה.

לרבי ישמעאל כן. למה"ח וא"צ לחנכו לעבד

לרבי עקיבא לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לתקנו ולחנכו שיעשה ברית מילה.

המשך

האם מותר לקיים עבד שלקח מן הגויים ולא רוצה למול?

לת"ק מותר. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ כ"כ לדאוג לחינוך העבד.

לרבי שמעון בן אלעזר אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך למולו ורק אז לקיימו.

מט, ע"א

איזהו ממזר?

לרבי עקיבא כל שאר בשר שהוא בלא יבוא, היינו שנחשב ממזר מאיסורי לאוין. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו איסור שהוא רק כמו איסור קל על האדם עושה ממזר.

לשמעון התימני רק כל שחייבים עליו כרת בידי שמים. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק איסור חמור גורם שאסור ממש מצ"ע גורם שיהי ממזר.

לרבי יהושע כל שחייבים עליו מיתת בי"ד.

מט, ע"ב

האם קידושין תופסים ביבמה?

לרב לא. לשיטתו מצד הגברא והרי יש עלי חיוב להתיבם ואסור לה להתקדש למישהו אחר, וע"ד כל דבר שאמר רחמנא לא תעביד אי עביד לא מהני.

לשמאל כן חלים הקידושין לשיטתו מצד החפצא והרי אין בה איסור מצ"ע כ"כ. וע"ד כל מילתא דאמר רחמנא לא תעביד אי עביד מהני.

מ"ט ע"ב

מה הפירוש "את מספר ימיך אמלא"
 לר"ע הכוונה שאם זכה משלימין לו לא זכה פוחתין לו למ"ה ולכן לכ"א יש את הימים שקצובין
 לו וא"א להוסיף רק להוריד כקנס ועונש על האדם
 לחכמים הכוונה שאם זכה מוסיפים לו ואם לא זכה פוחתין לו. לשיטתו מצד החפצא ולכן
 מוסיפים עוד ימים שלא הי' מגיע לו כ"כ.

נ, ע"א

האם יש גט אחר גט ומאמר אחר מאמר
 לחכמים לא. לשיטתו מצד החפצא וכיון שכבר נתפס פעולה מסוימת א"א להוסיף את אותה
 פעולה עוה"פ.
 לר"ג כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל פעולה של האדם נתפסת אפילו פעם שני'.

נ, ע"ב

האם כשהבעילה של היבם הייתה באמצע בין מאמר לגט, או בסוף – יש אחרי' משהו?
 לרבי נחמי' לא, כמו בחליצה שאין חושש לגזור ביאה אחרי גט משום ביאה אחרי חליצה (שלא
 יבעול אחרי חליצה). לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חושש לגזור.
 לחכמים כן, שחוששים לגזור כנ"ל, משא"כ בחליצה.
 לאבא יוסי בן חנן גזור בביאה כנ"ל וגזור גם בחליצה משום ביאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 חוששים לגזור.

נא, ע"א

שתי יבמות שנפלו לפני יבם אחד ועשה מאמר בזו ומאמר בזו
 לר"ג נותן גט לראשונה וחולץ לה ואסור בקרובותי' ומותר בקרובות שני' כיון שסובר שאין
 זיקה. למה"ח ואין קשר ביניהם
 לחכמים נותן גט לשתייהן ואסור בקרובות שתיהן וחליצה לא' מהן כיון שסוברים שיש זיקה.
 למ"ה ויש קשר ביניהם

נב, ע"א

מדוע כתוב כרת באחותו?
 לרבי יוחנן זה בא לחלק ולומר שאם עשאו בהעלם אחד חייב על כ"א. לשיטתו מצד החפצא
 ולכן מדבר ע"ז שחייב על כ"א.
 לרבי יצחק כדי לדונה בכרת ולא במלקות כשאר חייבי כריתות (שלוקים ונפטרים). לשיטתו
 מצד הגברא לכן מדבר על עונש של האדם.

נב, ע"ב

החולץ ליבמתו וחזר וקדשה לשם יבמות
 לרבי אי"צ ממנו גט. לשיטתו מצד החפצא וע"י החליצה ניתק הקשר ממנה לגמרי ולכן אין
 יכול לקדשה לשם ייבום ואי"ז תופס כלל.
 לחכמים צריכה ממנו גט כמו בקדשה לשם אישות. לשיטתו מצד הגברא ועדיין נשאר כמו זיקה
 ולא ממש ולכן זה תופס את הקידושין מצד ייבום.

נב, ע"ב

באיזה אופן חולקים?

לאביי לשיטתו מצד הגברא ולכן מדובר שאמר לה התקדשי לי במאמר יבמין, שזה תלוי יותר באדם.

שאז

לרבי המאמר נחשב רק בזכות שמצטרף עם הזיקה והרי החליצה הפקיעה את הזיקה ולכן אי"צ ממנו גט.

לחכמים כ"א נחשב לחוד, והחליצה לא הפקיעה את הזיקה ולכן נשאר לה עדיין זיקה ולכן צריכה גט.

לרבי לשיטתו מצד החפצא לכן חולקים שאמר לה התקדשי לי בזיקת יבמין שזה קשור יותר לחובה מצ"ע של ייבום, שאז לרבי יש זיקה והחליצה הפקיעה את הזיקה ולכן אין קשורה אליו יותר ואי"צ גט.

לחכמים לכתחילה אין זיקה וכמו שבתחילה הייתה מקודשת אפילו שאין זיקה כך גם עכשיו מקודשת וצריכה זיקה.

לרב שרביא חולקים בחליצה פסולה. לרבי חליצה פסולה פוטרת ולכן אין צריכה ממנו גט לשיטתו מצד החפצא, שהרי הי' פה פעולה של חליצה. לרבנן לא פוטרת ולכן צריכה גט. לשיטתו מצד הגברא וכיון שאי"ז חליצה כשרה לכן אי"ז פוטר..

המשך

לרב אשי לכו"ע חליצה פסולה אינה פוטרת ופה מדובר שעשה תנאי בחליצה. לרבי אין תנאי בחליצה, היינו שאי"צ לקיים את התנאי ונחשבת כחליצה כשרה לגמרי, וכך ההלכה, ולכן אי"צ גט. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מתחשבים בתנאו כלל. לרבנן יש תנאי בחליצה ולכן לא פקעה הזיקה לגמרי וצריכה גט ממנו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשבים בתנאו.

המשך

לרבינא לכו"ע יש תנאי בחליצה ופה חולקים רק אם צריך תנאי כפול. לרבי צריך תנאי כפול ואין התנאי קיים ולכן זה נחשב לחליצה כשרה ואי"צ ממנו גט. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיכפול את התנאי.

לחכמים לא צריך תנאי כפול והתנאי קיים וממילא אי"ז חליצה כשרה ולכן צריכה גט. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שמגלה בדעתו ואי"צ לכפול את התנאי כלל.

נג, ע"א

האם יש מאמר אחרי מאמר בשתי יבמות ויבם אחד?

לת"ק כן, ששתייהן צריכות גט. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב את פעולת האדם בכל מצב. לכן עזאי לא. לשיטתו מצד החפצא ואין מחשיב את פעולת האדם.

נה, ע"ב

מהו שורש האיסור של יבמה לשוק

י"א שזה איסור לאו. לשיטתו מצד החפצא שזה אסור מצ"ע.

וי"א שזה איסור עשה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק מצד חיוב על האדם שצריך לייבם.

המשך

מה הדין אם משמש מת בעריות
 י"א פטור. לשיטתו מצד הגברא ואם האדם אינו מרגיש אי"ז נחשב לאיסור כ"כ.
 וי"א חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן חייב על הפעולה מצ"ע.

המשך

מה זה גדר של העראה
 י"א שזה הכנסת עטרה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך הכנסה כלשהו כדי לפעול משהו.
 וי"א שזה נשיקה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק אפילו נשיקה שייחשב למשהו ברגש האדם.

נו, ע"א

"אחד המערה ואחד הגומר קנה" מה הכוונה
 לרב אמר שקנה לכל. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו העראה שזה רק קצת אבל כיון שזה גם פעולת האדם נחשב קנין לכל הדברים.
 לשמואל לא קנה אלא לדברים האמורים בפרשה היינו לירש בנכסי אחיו ולפטרה מן היבום.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן מחלק שזה עוזר רק לדברים מסוימים כיון שצריך ביאה בשלימות מצ"ע ולא רק העראה.

נו, ע"א

העושה ביאה ביבמתו בשוגג
 לרב קנה לכל הדברים ואוכלת גם בתרומה.
 לשמואל לא קנה רק לדברים האמורים בפרשה, לירש בנכסי אחיו ולפטרה מן הייבום. ומדובר שהייתה יבמה מאחיו מן האירוסין, שלא אכלה אצל אחיו, שלרב אוכלת כיון שהתורה מרבה שוגג כמזיד, לשיטתו מצד הגברא שיש עדיפות ביבם על הבעל. ולשמואל לא יכול להיות שיהי' היבם יותר מהבעל, לשיטתו מצד החפצא והרי הוא בא מכח הבעל וא"א שיהי' יותר ממנו.
 י"א לשיטתו מצד החפצא ולכן מהאירוסין לכו"ע היא לא אוכלת תרומה כיון שלא אכלה בחיי הבעל והמחלוקת רק מהנישואין שלרב אוכלת כיון שאכלה בהתחלה כשהייתה עם אחיו.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב את הביאה לכל דבר. לשמואל אינה אוכלת כיון שזה שהתורה ריבתה שביאה בשוגג נחשבת זה רק מהדברים שאמורים בפרשה, אבל לא לגבי אכילת תרומה.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן מחלק שהיא נחשבת רק לקצת דברים.

המשך

בת ישראל פיקחת שהתארסה לכהן פיקח ולא הספיק לכנסה עד שנתחרש אינה אוכלת. נולד לה בן אוכלת. מת הבן לרבי נתן ממשיכה לאכול, לשיטתו מצד החפצא ולכן ע"י הולד נעשים היא ובעלה א' מצ"ע.
 לחכמים אינה אוכלת. לשיטתו מצד הגברא והרי כל האכילה זה רק בזכות הולד ואם מת לא אוכלים.

נו, ע"ב

פצוע דכא כהן שקידש בת ישראל לרבי מאיר כיון שמשמרת לביאה פסולה דאורייתא לא אוכלת בתרומה. לשיטתו מצד הגברא לכן מסתכלים על כוונתו שמתכוון להגיע לביאה פסולה ולכן אינה אוכלת.
 לרבי אליעזר ורבי שמעון סוברים שאוכלת. לשיטתו מצד החפצא והרי כרגע עדיין לא עשו

עבירה ממש.

המשך

מדוע לר"א ור"ש ממשיכה לאכול
 לאביי כיון שממשיכה לאכול כל זמן שלא בא עלי'. היינו שאם הי' נשוי כהן עם אשה ונהי'
 פצוע דכא ממשיכה לאכול תרומה אם לא בא עלי'. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על המשך
 הנישואין שקשור יותר לאדם.
 לרבא כיון שמאכיל בתרומה את עבדיו ושפחותיו הכנענים אפילו שנהי' פצוע דכא. לכן גם
 בפצוע דכא כהן שקידש בת ישראל מאכילה בתרומה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על
 עבדים ושפחות שהם כמו חפצים שלו.

נז, ע"ב

האם יש חופה לפסולות?

לרב כן. לשיטתו מצד הגברא. ומציידו ה"ה עושה קנין ונחשבת כאשתו ממש
 לשמואל לא. לשיטתו מצד החפצא והרי היא אינה ראוי' מצ"ע.

נח, ע"ב

מה הדין ביבמה שמשתמרת לביאה פסולה מדרבנן לגבי אכילה בתרומה, כגון שנתן גט כהן
 ליבמתו כהנת ולאח"ז יבמה שביאתה פסולה מדרבנן?
 לרבי יוחנן אוכלת כיון שזה רק איסור דרבנן. לשיטתו מצד החפצא ולכן כיון שזה רק דרבנן
 א"א לפסלה.
 לריש לקיש אינה אוכלת. לשיטתו מצד הגברא וגם באיסור דרבנן מחמיר שזה איסור ממש
 מצ"ע שנפסלת לתרומה ואין במקרה כזה אפשרות גם במקום אחר להאכילה באופן כזה.

נט, ע"א

האם כה"ג יכול לישא בוגרת?

לרבי מאיר לא כיון שכלו בתולי' ולומד מבתולי' עד שיש את כל הבתולים. לשיטתו מצד
 הגברא שלכן מחפש שלימות באדם.
 לרבי אליעזר ורבי שמעון יכול להתחתן עם בוגרת כיון שלומדים מבתולי' שאפילו מקצת
 בתולים. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שלא הי' פה פעולה של בעילה להוצאת הבתולים.

נט, ע"ב

מה הדין בנושא אנוסת חברו ומפותת חברו?

לרבי אליעזר בן יעקב הולד חלל. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה פועל גם פסול על הולד.
 לחכמים הולד כשר. לשיטתו מצד הגברא וזה רק איסור עליו ולא בתוצאה, היינו שהולד לא
 נפגם כתוצאה מעבירה זו.

ס, ע"א

האם כהן הדיוט מיטמא לאחותו הארוסה?

לרבי מאיר ורבי יהודה כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן דואגים לקרבה שביניהם יותר מאשר
 לקרבה עם בעלה, כיון שזה רק אירוסין.
 לרבי יוסי ורבי שמעון לא. לשיטתו מצד החפצא וכיון שעומדת לינשא לבעלה, שזה קשר יותר
 חזק מצ"ע שמביא תוצאות ילדים, לכן כבר בזמן האירוסין שייכת יותר לבעלה ואין אחי' הכהן

מיטמא לה. ועצ"ע.

ס, ע"ב

האם גיורת שהתגיירה פחות מגיל שלוש כשרה לכהונה?
 לרבי שמעון בר יוחאי כן, לשיטתו מצד הגברא שכתוב וכל הטף בנשים אשר לא ידעו משכב
 זכר החיו לכם, והרי פנחס הכהן הי' עמהם, בודאי הכוונה לחיי אישות.
 לרבנן אסורה לכהונה שהכוונה "החיו לכם" לעבדים ולשפחות. לשיטתם מצד החפצא שאין
 הכוונה כאן לאישות, אלא כחפצא בעלמא.

סא, ע"א

האם מותר לכהן הדיוט לישא איילונית כשיש לו אשה ובנים?
 לת"ק מותר, שאינה נחשבת ממש זונה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"ז ממש פסול באשה.
 לרבי יהודה אסור כיון שגם היא נחשבת כזונה האמורה בתורה. לשיטתו מצד החפצא שזה
 ממש פסול באשה מצ"ע.

סא, ע"ב

האם קטן וקטנה יכולים להתייבם?
 לרבי מאיר לא. שמא יימצא סריס והקטנה שמא תמצא איילונית.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש אפילו למיעוט.
 לרבי אליעזר מתייבמת, לשיטתו מצד החפצא והולכים אחרי הרוב.

המשך

מה הפירוש זונה?
 לרבי אליעזר אם זו אשת איש שזנתה. לשיטתו מצד החפצא שרק אשת איש נחשבת ממש
 לזונה.
 לרבי עקיבא אפילו פנוי' שזנתה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפי' פנוי' נחשב ג"כ לזנות כיון
 שאין בכוונתה לשם חיי נישואין.

המשך

כמה צריך להיות לפו"ר?
 לב"ש שני זכרים. לשיטתו מצד החפצא ובמבט כללי ולכן העיקר זה זכרים, שזה מתאים
 לשיטתם גם בכח שהולד אצל הזכרים הוא רק בכח..
 לב"ה זכר ונקבה. לשיטתו מצד הגברא ובפועל שצריך גם נקבה כדי קיום העולם, שא"א לעולם
 בלי נקבות.

סב, ע"א

גוי שהי' לו בנים והתגייר, האם כבר קיים פו"ר?
 לרבי יוחנן כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל עכשיו יש לו בנים.
 לר"ל לא. לשיטתו מצד הגברא וכל זמן שהוא לא יהודי ולא הי' עליו חובה אי"ז נחשב קיום
 מצוה. עיין ברמב"ם הל' אישות פט"ו ה"ו שפוסק הלכה כמו רבי יוחנן שיצא י"ח, אבל מוסיף
 כעין תיווך, שנתגייירו הוא וְהם, היינו שגם הילדים התגייירו, שאין מתאים שיצא י"ח פרו ורבו
 בבנים גויים, מתאים קצת לריש לקיש.

המשך

הי' לו בנינים כשהי' גוי ונתגייר
 לרבי יוחנן אין לו בכור לנחלה, כיון שכבר הי' לו ראשית אוננו. לשיטתו מצד החפצא בפועל
 כבר הי' לו.
 לריש לקיש יש לו בכור לנחלה כי גר שנתגייר כקטן שנולד דמי. לשיטתו מצד הגברא ומצד
 האדם שנתגייר נעשה מציאות חדשה.

סד, ע"ב

אשה שהוחזקה שבעלי' מתים, מה הדין באישה שנשאת לשני אנשים ומתו?
 לרבי אסור לה להנשא לשלישי. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים כבר בשלישי.
 לרשב"ג מותר לה להנשא לשלישי, ורק לרביעי אסור לה להנשא. לשיטתו מצד החפצא ועד
 שלא הי' בפועל 3 שמתו אין לחשוש.

המשך

מה גורם את המוות?
 לרב הונא המעיין גורם. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק אם הי' קשר ממש גופני אפשר לשייך את
 זה לקשר ביניהם.
 לרב אשי המזול גורם. ואפילו שרק ארסה ומת גם נחשב. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם האירוסין
 גורם.

סה, ע"ב

האם האשה מצווה על פו"ר
 לת"ק לא. וכן סובר רבי לוי. לשיטתו מצד הגברא והרי מצ"ע אינה מצווה.
 לרבי יוחנן בן ברוקא כן. וכן סובר רבי יוחנן. לשיטתו מצד החפצא וכמו הסבר הר"ן הידוע
 שהרי בלי האישה א"א שיהי' ילדים, ולכן יש לה חלק במצות הבעל.

סו, ע"ב

המכנסת נכסי צאן ברזל לבעלה והי' לה כלים בהם וכשגרשה ובא ליתן לה כתובתה
 היא אומרת כלי אני נוטלת והוא אומר דמים אני נותן
 לרבי יהודה הדין עמה. מכיון שזה שבח בית אבי'. לשיטתו מצד החפצא ובפועל היא הביאה
 את הכלים.
 לרבי אמי הדין עמו והראי' שהעבדים שלה בנכסי צאן ברזל אוכלים בתרומה סימן שהם שייכים
 אליו. לשיטתו מצד הגברא וכיון שנישאו על דעת שהנכסים שלו, סימן ששייכים אליו.

סז, ע"א

מה הטעם של רבי יוסי בבת ישראל שנשאת לכהן ומת והניחה מעוברת שלא יאכלו עבדי'
 בתרומה מפני חלקן של עובר?
 לרבה מכיון שסובר רבי יוסי עובר במעי זרה זר הוא. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל על
 גופה שהיא זרה וגם הוא זר בתוכה.
 רב יוסף מכיון שילוד מאכיל שאינו ילוד אינו מאכיל. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק פרט
 שחסר באדם שצ"ל ילוד כדי להאכיל.

סז, ע"ב

יתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהם וחלקו עם אפוטרופוס והגדילו, האם יכולים למחות?
 לרב נחמן בשם שמואל כן. לשיטתו מצד הגברא חלוקה זו רק לטובתם, אבל אם גדלו ומוחים
 הכל מתבטל.
 לרב נחמן מצ"ע לא. לשיטתו מצד החפצא וזה חלוקה אמיתית.

סט, ע"א

מה הדין בעמוני ומואבי שנשאו בת כהן?
 לרבי יוסי פסלוה כיון שזרעו פסול, לשיטתו מצד הגברא וכיון שחלק מזרעו פסול נחשב ג"כ
 פסול.
 לרשב"ג כשרה. כיון שבתו כשרה (שלא גזרו על הנקבות) לכן אין בזה פסול, לשיטתו מצד
 החפצא וכיון שאין כל זרעו פסול לכן כשרה.

סט, ע"ב

הבא על ארוסתו בבית חמיו
 לרב הולד ממזר. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים כיון שפרוצה היא כנראה גם אחר בא עלי'
 והולד ממנו.
 לשמואל הולד שתוקי, היינו ספק, לשיטתו מצד החפצא וא"א להוציאו מחזקת כשרות.

ע, ע"א

מאיפה יודעים שערל אסור בתרומה?
 לרבי אלעזר זה גז"ש מקרבן פסח שאסור בערל וכן בתרומה. לשיטתו מצד החפצא שזה איסור
 ממש מצ"ע.
 לרבי עקיבא אי"צ לגז"ש לשיטתו מצד הגברא כיון שערל נחשב ממש כטמא מצ"ע.

ע, ע"ב

מאיפה יודעים לרבי אלעזר שממעט ערלות בתרומה מגז"ש בקרבן פסח ולא ממעט אנינות?
 לגמרא (לאביי במ"א) כיון שבערלות יש יותר חומרות מאשר אנינות. לשיטתו מצד הגברא לכן
 מדבר על חומרות שעל האדם.
 לרבא גם בלי החומרות כיון שערלות כתוב בפסח עצמו משא"כ באנינות שזה נלמד ממ"א.
 לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר מצ"ע.
 וכן בהמשך לרבי עקיבא שלומד מהפסוק איש איש לרבות הערל אולי זה בא לרבות אונן.
 הגמ' במ"א לאביי לומדים את זה מריבוי החומרות שיש בערל. למ"ה ולכן מדבר מצד חומרות
 שעל האדם
 לרבא אין צריך בריבוי החומרות לשיטתו מצד החפצא ומהפסוק עצמו איש איש לומדים שזה
 רק באיש ולא באישה, שרק בו שייך ברית מילה.

עב, ע"א

מה הדין בקטן שעבר זמנו של הברית מילה, או אחד שהוא משך ערלתו או גר שנתגייר כשהוא
 מהול?
 לת"ק גם הם נימולים רק ביום, לשיטתו מצד החפצא ותמיד ברית מילה זה רק ביום, וכך
 ההלכה.
 לרבי אלעזר בן רבי שמעון אפשר גם בלילה, לשיטתו מצד הגברא מכיון שאין חיוב על האדם
 כ"כ לכן אפשר גם בלילה.

עב, ע"ב.

מה הדין באנדרוגינוס שקידש מי חטאת?
לת"ק כשר. לשיטתו מצד הגברא וזה רק ספק בשבילנו אבל אין בו פסול מצ"ע שנחשב גם כזכר.
לרבי יהודה פסול. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהוא ספק אשה ולכן פסול.
מפני שהוא ספק כשר והספק פועל פסול מצ"ע.

המשך

האם קטן כשר לקדש מי חטאת?
לת"ק פסול. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך דוקא שיהי' גדול.
רבי יהודה מכשיר בקטן לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר זה התוצאה ואפילו שהוא קטן כשר.

עג, ע"א

האם ביכורים אסור לאונן וחייבים בביעור והאוכלם בטומאה לוקה?
לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן משווה את זה למעשר שאסור לאונן.
לרבי שמעון מותר. לשיטתו מצד הגברא ורואה בזה רק נכסי כהן כתרומה ואין חייבים בביעור ואין לוקה אם אכלם בטומאה.

עד, ע"א

האם ערל אסור במעשר?
לרבי עקיבא ורבי יצחק כן, לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמירים במעשר, שמצד האדם שמפרישו נחשב קדוש כתרומה.
וי"א שלא. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל מעשר מותר לזרים אין בו קדושה כ"כ מיוחדת.

עד, ע"א

האם מופנה מצד א' למדים ואין משיבים?
לרבי אלעזר לא. אלא למדים ומשיבים. למ"ה ולכן יש לאדם להשיב על לימוד זה
לרבי ישמעאל אין משיבים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שרק נפנה מצד א' נחשב כמופנה
לגמרי ואין משיבים.

עד, ע"ב

מאיפה יודעים שטבל ועלה אוכל במעשר, ורק אם העריב שמשו אוכל בתרומה ורק אם הביא
כפרה אוכל בקדשים? אולי הפוך, שנחמיר יותר במעשר?
לאביי כיון שיש יותר חומרות בתרומה מבמעשר וכן בקדשים על תרומה. לשיטתו מצד הגברא
ולכן מדבר על חומרה שיש על האדם חיובם.
לרבי מצד עצם התרומה לומדים מהפסוקים שצריך לחכות להערב שמש, לשיטתו מצד החפצא
ולכן מסתכל מצ"ע ולא מצד חיובים.

עו, ע"ב

האם במצרי ואדומי הנקבות מותרות מיד?
לת"ק ור' יהודה לא. ואסורים כמו הגברים, לשיטתו מצד החפצא ולכן אסורים מצ"ע לגמרי.
לרבי שמעון כן, לשיטתו מצד הגברא ודורש את טעם הפסוק שהרי מי שהצר לנו זה הי' רק

הזכרים ולכן מותר בנקבות.

עז, ע"א

גר עמוני ומצרי שני שעשו עבירה ונשאו בת ישראל, מה הדין בנוגע לבת שנולדה מהם?
 לר' יוחנן כשרה למה"ח וסו"ס הרי אמותיהן הן בת ישראל
 לר"ל פסולה שלומד מכ"ג באלמנה למ"ה וכיון שעושה עבירה לכן פוסל גם את זרעו

ע"ט ע"ב

האם כשאין מזבח צריך להתיר לנתינים את חלקם שמשועבדים למזבח
 לרבי כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להתיר שכמו שאסרום כן צריך בפועל שיתירום.
 לר' חייא בר אבא לא אלא בזמן שאין ביהמ"ק מימלא חלק מזבח מותר. לשיטתו מצד החפצא
 ולכן כשאין למי לעבוד ממילא מותר ואין צריך שיתירו בי"ד.

המשך

איזה סריס חולץ וחולצין לאשתו
 לר' אליעזר סריס חמה שנולד כך חולץ וחולצין לאשתו כיון שיש לו רפואה וסריס אדם לא כיון
 שאין לו רפואה למה"ח לכן אם אפשר לרפאותו נחשב כאדם רגיל
 לר"ע הפוך סריס אדם שהי' לו שעת הכושר חולץ וחולצין לאשתו למ"ה ולכן מסתכל ע"ז
 שהי' ראוי פעם

המשך

האם קהל גרים נקרא קהל
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא וכיון שנתגיירו נחשבים כחלק מעם ישראל.
 לר"ע ור' יוסי לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה שנתגיירו זה בא מצידם ואי"ז נחשב לקהל.

פ' ע"א

מה הדין אם אכל חלב בגיל 12 עד 18 ונתגלה בגיל 18 שהוא סריס
 לרב נעשה סריס למפרע. לשיטתו מצד הגברא שודאי הי' גדול אלא שהי' סריס ולכן לא הביא
 שערות.
 לשמואל נחשב שהי' קטן באותו שעה. לשיטתו מצד החפצא וכל זמן שלא התגלה שהוא סריס
 אינו נחשב לגדול.

פ' ע"ב

מה הם סימני סריס
 לת"ק כל שאין לו זקן ושערו לקוי ובשרו מחליק
 לרשב"ג כל שאין מי רגלים שלו מעלים רתיחה או שאינו עושה כיפה או ששכבת זרעו דוחה או
 שאין מי רגליו מחמיצים. לשיטתו מצד הגברא.
 לאחרים כל שרוחץ בימי הגשמים ואין גופו מעלה הבל. לשיטתו מצד החפצא. שזה חיסרון
 בגוף באופן כללי ולא רק באמתו
 לרשב"ע כל שקולו לקוי ואין ניכר בין איש לאשה. לשיטתו מצד הגברא.

המשך

מה הסימנים של איילונית?
 כל שאין לה דדים וקשה לה תשמיש.

לרשב"ג כל שאין לה שיפולי מעיים כנשים. לשיטתו מצד החפצא.
לרבי שמעון בן אלעזר כל שקולה עבה ואינה ניכרת בין איש לאשה. לשיטתו מצד הגברא.

המשך

מהם סימני סריס?

לרב הונא עד שיהיו כולם. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך את כל הסימנים כדי להוציא מחזקת כשרות לעשותו סריס.

לרבי יוחנן אפילו באחד מהם אם לא הביא שתי שערות. לשיטתו מצד החפצא לכן מספיק באחד כדי לגלות את המציאות האמיתית מצ"ע שהוא סריס.

פא, ע"א

מה הדין באנדרוגינוס כהן שנשא בת ישראל?

לריש לקיש מאכילה בתרומה בזמן הזה שהיא מדרבנן, אבל בזמן ביהמ"ק אינו מאכילה אפילו בתרומה דרבנן שמה יאכילה בתרומה דאורייתא. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב את הנישואין רק לדברים שהם מדרבנן.

לרבי יוחנן מאכילה גם בחוזה ושוק. לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשב הנישואין לכל דבר.

פא, ע"ב

האם דבר שמונים אותו רק לפעמים נחשב לדבר שבמנין ואינו בטל?

לריש לקיש כן, לשיטתו מצד הגברא לכן אפילו שרק לפעמים מונהו יש בזה חשיבות גדולה ואינו מתבטל.

לרבי יוחנן רק דבר שתמיד מונים אותו אז נחשב לדבר חשוב בפני עצמו ואינו בטל. לשיטתו מצד החפצא והספירה עצמה גורמת ופועלת שלא יתבטל וע"ד "סימנים גורמים".

פב, ע"א

מדוע ברישא מקילים של הברייתא ובסיפא מחמירים?

לרב שישא ברי' דרב אידי מכיון שרישא זה בטומאת משקין דרבנן. בסיפא זה טומאה דאורייתא. לשיטתו מצד החפצא.

לרבא רישא איסור לאו סיפא איסור כרת. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על האיסור שלו. לרב אשי בסיפא אינו בטל כיון שזה דבר שיש לו מתירין, וכל דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטל ונדחים דבריו כיון שלכהן ה"ז מותר ולישראל לעולם אסור ואין זה דבר בגדר דבר שיש לו מתירין.

המשך

שתי קופות א' של חולין וא' של תרומה ולפניהם שתי סאין א' של חולין וא' של תרומה ונפלו אלו בתוך אלו הרי אלו מותרים שאני אומר תרומה לתוך תרומה נפלה וחולין בתוך חולין נפלו. לריש לקיש זה רק בתנאי שבקופת החולין הי' יותר מהכמות של התרומה שאז זה בטל ברוב מדאורייתא. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה שמקלים זה רק מצד האדם וא"א להקל א"כ מהתורה זה בטל.

לרבי יוחנן אע"פ שלא רבו חולין על התרומה מקילים ואומרים שחולין נפלו לתוך חולין ותרומה נפלה לתוך תרומה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מקילים שזה ממש דין מצ"ע ולא רק שמקלים לצורך האדם.

פב, ע"ב

לגבי אנדרוגינוס, האם אנדרוגינוס חייבים עליו משום משכב זכר אפילו בנקבותו? לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם נחשב כזכר. לרבי אליעזר רק במקום זכרות חייב ובמקום נקבות לא, כיון שאינו ממש כזכר. לשיטתו מצד החפצא ולכן בנקבות דינו כנקבה.

פג, ע"א

כמה זמן לפני ר"ה של שביעית מותר לנטוע עץ? לת"ק שלושים יום. היינו שלושים יום ועוד שלושים יום. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהיה ניכר קצת בגידול מצד האדם. לרבי יהודה שלושה ימים זה זמן הקליטה. ולכן צריכים שלושים יום ושלושה ימים. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שנקלט באדמה ואי"צ שיגדל למראה האדם. לרבי יוסי ורבי שמעון שבועיים. דהיינו שצריך שלושים יום ושבועיים.

המשך

כמה זמן הקושי לגבי אישה שזב דמה מחמת קושי שאינה באה לידי זיבה שנאמר "כי יזוב זוב דמה מחמת עצמה ולא מחמת הולד"? לרבי מאיר אפילו ארבעים וחמישים יום קודם לידה נחשב גם כקושי לידה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו הרבה זמן לפני הלידה כל זמן שמצטערת בגלל הלידה נחשב דם קושי. לרבי יהודה רק החדש התשיעי. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק סמוך בזמן שקשור עם הלידה ממש. לרבי יוסי ורבי שמעון רק שבועיים לפני הלידה. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק ממש סמוך ללידה.

המשך

המסכך גפנו ע"ג תבואתו של חברו לרבי מאיר זה נחשב לכלאי הכרם. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל עשה כלאים בידיו. לרבי יוסי ורבי שמעון אי"ז נחשב כיון שאין אדם אוסר דבר שאינו שלו. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאי"ז שלו א"א לאסור.

פג, ע"ב

מה הדין בטומטום שחלץ לר' יהודה אין זה נחשב כלל לחליצה שמחזיקו כסריס ומותר לאחים לייבמה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"ז כלום מצד חסרון שבאדם. לר' יוסי בן ר' יהודה זה נחשב לחליצה ופוסלה לאחין. לשיטתו מצד החפצא והרי היתה פה פעולת חליצה מצ"ע.

המשך

האם עוף שהוא כטומטוס או אנדרוגינוס מטמא בגדים בבית הבליעה לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא שזה רק ספק לאדם אבל אי"ז פסול ממש בעוף מצ"ע. לר' אליעזר לא. לשיטתו מצד החפצא שזה חסרון ממש בעוף מצ"ע ולא רק חסרון באדם.

פה, ע"א

מדוע לאלמנה וכה"ג יש כתובה ולשניות מד"ס אין להם כתובה?
 לרבי כיון שזוה מדאורייתא איסור אלמנה לכה"ג אי"צ חיזוק משא"כ באיסור דרבנן. לשיטתו
 מצד החפצא ולכן מדבר על הענין מצ"ע שצריך חיזוק.
 לרשב"א כיון שבאלמנה הוא מרגילה ורוצה להתחתן אתה כיון שהיא אינה רוצה כיון שזרעה
 נפסל ולכן קנסו שישלם כתובה, אבל בשניות מד"ס שאינה נפסלת ואין זרעה נפסל היא מרגילתו
 ורוצה להנשא עמו ולכן קנסו אותה שלא יהי' לה כתובה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסביר את
 מי צריך לקנוס ולהעניש.

המשך

מה הנפק"מ ביניהם?

לרב חסדא ממזרת ונתינה לישראל שזוה מדאורייתא אבל היא מרגילתו לכן
 לרבי גם בזה יהי' לה כתובה למה"ח שזוה דאורייתא וא"צ חיזוק אבל לרשב"א בזה לא יהי'
 לה כתובה כיון שהיא מרגילתו ורוצה להנשא עמו ומחטיאתו. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר
 ע"ז שגורמת לו לחטוא.

לרב יוסף מחזיר גרושתו משנשאת שזוה מדאורייתא אבל היא מרגילתו. לשיטתו מצד הגברא
 על עבירה רק מצידו שמחזיר את גרושתו.

לרבי יש כתובה. כיון שזוה דאורייתא א"צ לקנוס

לרשב"א אין כתובה כיון שהיא מרגילתו.

לרב פפא בעולה לכה"ג כנ"ל.

לרב אשי מחזיר ספק סוטתו כנ"ל שזוה דאורייתא והיא מרגילתו. לשיטתו מצד הגברא.

למר בר רב אשי מחזיר סוטה ודאית כנ"ל, שזוה מדאורייתא, אבל היא מרגילתו.

המשך

האם יש חלל מחייבי עשה?

לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שזוה רק איסור על האדם אבל אין נהי' חלל מזה.

לראב"י כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שיש בזה איסור ממש כמו איסור עריות וכו'.

המשך

האם אפשר לטהר ממזרים?

לרבי טרפון כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שאפשר לעקור אפילו ממזרות.

לרבי אלעזר לא. לשיטתו מצד הגברא ואין בכוחנו לעקור פסול באדם לגמרי.

המשך

האם יש ממזר לחייבי לאוין.

לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן באיסור לאו שהוא רק על האדם אינו פועל ועושה ממזר.

לרבי עקיבא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם איסור לאו נחשב לממזר.

המשך

מה הדין אם הולך להשקות את הסוטה ובדרך בא עלי'?

לת"ק נשארה כשרה, כיון שאין איסור ודאי עדיין. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאין ברור

האיסור לכן נשאר בחזקת כשרות.

לרבי מתיא בן חרש עשאה זונה. לשיטתו מצד הגברא כיון שיש אצלו ספק נחשבת כזונה.

פו, ע"א

האם מעשר ראשון מותר לזרים?
 לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם התכוון להפריש לגבוה וזה קדוש כתרומה.
 לראב"ע כן. לשיטתו מצד החפצא והרי אין בזה קדושה כ"כ מצ"ע.

פו, ע"ב

זה שקנסו את הלויים במעשר כיון שלא עלו בימי עזרא?
 לאחרי הקנס למי לתת?
 לרבי יונתן הקנס לעניים. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר שהם לא יקבלו ולא משנה כ"כ למי לתת ואפילו לעניים.
 לסביא אחד הקנס לכהנים דוקא. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב דוקא לתת לכהנים שהם חשובים ומובחרים שבעם.

פז, ע"א

בת כהן שחוזרת לבית אבי' לאחר שנתגרשה רק לתרומה ולא לחזה ושוק מנלן?
 לרב חסדא משום שכתוב "היא .. לא תאכל", היינו במורם מן הקדשים לא תאכל. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש איסור מצ"ע בקדשים.
 לרב נחמן בשם רבא בר אבוב מזה שכתוב מלחם, היינו שזה מיעוט שרק תרומה ולא בחזה ושוק. לשיטתו מצד הגברא ולכן לומדים זה רק מזה שהתיר תרומה לאכול.
 לרב ספרא שכתוב מלחם אבי' תאכל לחם ולא בשר.
 לרב פפא שכתוב מלחם אבי' תאכל, היינו לחם הקנוי לאבי' פרט לחזה ושוק שמשולחן גבוה זכו.
 לרבא מזה שכתוב "ואת חזה התנופה ואת שוק התרומה תאכלו אתה ובניך ובנותיך אתך" היינו שרק בזמן שהם אתך אבל אם נשאת כבר אפילו שחזרה אינה אוכלת בחזה ושוק. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהיו אתך ממש ויכולה לאכול כמו עבדו, שהיא כמו חפץ שלו.

פז, ע"ב

האשה שהלך בעלה למדה"י ונשאת לאחר האם יש לה כתובה?
 לת"ק אין לה כלל. לשיטתו מצד החפצא כיון שנישאת לאחר כאילו בגדה בו ואין לה כתובה.
 לרבי יוסי יש לה כתובה בנכסי בעלה הראשון. לשיטתו מצד הגברא וה"ז הי' באונס ומגיעה לה כתובה.

המשך

מה הדין במציאתה?
 לת"ק אין לשניהם כלל זכ"י במציאתה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אינה נחשבת כאשתו כלל לכל הדברים ולא מחלקים.
 לרבי אלעזר הראשון זכאי במציאתה ובמעשי ידי' ובהפרת נדרי'. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין שייך לקנוס את הראשון שלא עשה כלום. ואדרבה קונס את האשה שלא דייקה כ"כ שמפסדת מציאתה וכו'.

פח, ע"א

האם יש מעילה בקונמות?
 י"א כן, כיון שזה קדשי בדק הבית ויש בזה קדושת דמים. לשיטתו מצד הגברא וה"ז גם קדוש

לגבי האדם ובכוונתו.
וי"א שלא. לשיטתו מצד החפצא ומצד עצמו אין בו ממש קדושת הגוף.

פח, ע"ב
שנים אומרים נתגרשה ושנים אומרים לא נתגרשה שאז הדין שאסור לה להנשא, אבל אם נישאת בדיעבד לת"ק לא תצא. לשיטתו מצד החפצא וה"ז ספק ואי"ז איסור ממש מצ"ע ולכן לא תצא. לרבי מנחם ברבי יוסי תצא. לשיטתו מצד הגברא ולכן קונסים אותו על זה שעבר על גזירה דרבנן.

פט, ע"א
מה הדין בתורם מן הטמא על הטהור במזיד?
לרב חסדא לא עשה כלום, היינו שגם על הטמא אי"ז נחשב לתרומה כלל.
לרבי נתן ברבי אושע' לא עשה כלום, רק לתקן את הכל, אבל הטמא ודאי מעושר.

פט, ע"ב
ממתי אדם יורש את אשתו?
לב"ש רק כשתגדל ותביא שתי שערות, שאז נחשב החופה כאשתו ודאית. אבל לפנ"ז שהיא קטנה ויכולה למאן אי"ז נחשב לנישואין כלל, ואין יורש את אשתו. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון שרק בגדולה יש נישואין.
לב"ה משתכנס לחופה אפילו שהיא קטנה לשיטתם מצד הגברא וכיון שבין האנשים נחשבת לנישואה זוכה בה ובירושתה וגם שכונתם לנישואין בהמשך, שזה הסתכלות לעומק יותר.
לרבי אליעזר רק משתבעל, לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' ממש בעילה שתיחשב לאשתו.

צ, ע"א
אכל תרומה טהורה, האם יכול לשלם חולין טמאים במזיד?
לסומכוס בשם רבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא וקונסים אותו שאי"ז תשלומין.
לחכמים זה נחשב לתשלום אבל חוזר ומשלם חולין טהורים. לשיטתו מצד החפצא ומצ"ע יש בזה חשיבות.

המשך
האם קונסים שוגג אטו מזיד
לר"מ לא ולכן בשוגג א"צ לשלם עוה"פ למ"ה והרי הוא שוגג ואין סיבה לקנסו.
לחכמים כן, ולכן גם בשוגג צריך לשלם עוה"פ. לשיטתו מצד החפצא ולכן גוזרים תמיד.

המשך
מה הדין אם ביטל את הגט?
לרבי מבוטל. לשיטתו מצד הגברא ותמיד זה בכוחו של האדם לבטל.
לרשב"ג א"א לבטל. לשיטתו מצד החפצא ויש לזה חשיבות מצ"ע וא"א לבטל.

צא, ע"א
האשה שהלך בעלה למדה"י וחשבו שהוא מת ונשאת בטעות ובא בעלה ממדה"י תצא מזה ומזה. האם זוכה במציאתה ובמעשי ידי'?

לרבי יוסי כן. כיון שאין זוכה בזה בעלה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אינה כאשתו לכל הדברים. לרבי שמעון ורבי אליעזר בעלה זוכה במציאה. לשיטתו מצד החפצא ובזה אדרבה קונסים אותה שמפסדת מציאתה וכו'.

המשך

האם קונסים אותה בביאה שאין קונה אותה אחיו של בעלה ראשון בביאה לפטור את צרתה? לרבי שמעון לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן הקנס הוא רק לה אבל לא לגבי צרתה שלא עשתה כלום.

לרבי אלעזר כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן הקנס הוא גם לגבי צרתה.

זה לפי רב הונא, שהאחרונים מודים לראשונים ולא הפוך. לרבי יוחנן הפוך, הראשונים מודים לאחרונים ולא הפוך. ולכן לגבי הכתובה לאשה שנשאת בטעות לרבי אלעזר לא מקבלת. לשיטתו מצד החפצא ולכן קונסים אותה שהרי נעשה פה עבירה.

לרבי יוסי כן מקבלת. לשיטתו מצד הגברא וה"ה כמו אנוסה. ולגבי מציאתה ומעשה ידיה וכתובה לרבי יוסי ור' אלעזר לא קונסים אותה בזה. לשיטתו מצד החפצא.

לרבי שמעון קונסים בזה. לשיטתו מצד הגברא ולכן קונסים אותה שיהי' שלו.

ועצ"ע.

המשך

לגבי מה עשו בי"ד בהוראתם כזדון איש באשה וע"פ עדים כשגגת איש באשה? לרב אשי הכוונה לגבי האיסור שנאסרת על בעלה שאם לא הי' עדים, אבל אם הי' עדים מותרת לבעלה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על עצם האיסור מצ"ע.

לרבינא הכוונה לגבי קרבן שאם עשו ע"פ בי"ד זה נחשב כמזיד ולכן לא מביאה קרבן, אבל אם זה ע"פ עדים נחשב כשגגה ומביאה קרבן. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על חייב צדדי כקרבן.

צב, ע"א

הוורו בי"ד ששקעה חמה ולבסוף זרחה

לרב נחמן זה נחשב כהוראת בי"ד, לשיטתו מצד הגברא מכיון שזה בא מהדיינים ונחשב ג"כ כהוראה.

לרבה זה רק טעות לשיטתו מצד החפצא. וכן סובר רבי אליעזר. כיון שזה רק ענין שבמציאות העולם ואי"ז דבר שהביאו מהתורה ובזה אין מיוחדות לבי"ד.

המשך

יחיד שעשה בהוראת בי"ד

לת"ק חייב. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל עשה בהוראת בי"ד.

לרבי אליעזר פטור. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' גם רוב ציבור כדי שיהי' הוראת בי"ד, שענינם של בי"ד להורות לכל הציבור.

המשך

הוורה בי"ד שמותרת להנשא וזנתה

לרבי אליעזר חייבת, לשיטתו מצד החפצא שהתירו לה רק להנשא ולא לזנות.

לרבי יוחנן פטורה, לשיטתו מצד הגברא והרי אמרו לה שהיא פנוי' ואינה אשמה כ"כ.

המשך

האם באלמנה לכה"ג או גרושה לכהן רגיל חייבת על כל ביאה וביאה?
 לרבי אלעזר כן, לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שביאות מחלקות מצ, ע
 לחכמים חייב רק א' על הכל, לשיטתו מצד הגברא והרי זה שוגג א' בהעלם א'.

המשך

האם יש ממזר מיבמה לשוק
 לר"ע כן כיון שאין קידושין תופסים בחייבי לאוין
 וי"א שבזה מודה ר"ע שאינו ממזר כיון שאין זה חייבי לאוין דשאר [מחמת קירבה] אלא זה
 איסור רק מצד מצות יבום
 צ"ב ע"ב
 האם קידושין תופסים ביבמה
 לרב לא. לשיטתו מצד הגברא והרי יש עלי' חיוב להתייבם וא"א לה להנשא לאחר.
 לשמואל כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל אינה אשת איש כלל.

המשך

האם שומרת יבם שזינתה אסורה ליבמה?
 לרב המנונא כן. לשיטתו מצד הגברא כנ"ל שיש עלי' חיוב, וי"א שלא. לשיטתם מצד החפצא
 כנ"ל שבפועל הרי אינה אשת איש.

צג, ע"א

אשה שאומרת קונם שאני עושה לפיך, שמדירה את בעלה ממעשי ידי', ומדובר שהעדיפה יותר
 ממה שהיא צריכה לעשות לבעלה ע"י שדחקה את עצמה ועבדה מאוד קשה.
 לת"ק לא צריך להפר כיון שהכל שייך לבעלה. לשיטתו מצד החפצא כיון שמשועבדת לו אין
 חל על זה נדר כלל. ולא מתחשבים בזה שהתאמצה ועבדה יותר קשה.
 לרבי עקיבא יפר, לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשבים באשה שעבדה קשה שזה שייך לה, ולכן
 חל על זה הנדר. ולכן צריך להפר.

צג, ע"א

המוכר פירות דקל לחבירו
 לרב הונא קונה כיון שאדם מקנה דבר שלא בא לעולם, לשיטתו מצד הגברא ומכיון שמתחייב
 לו נחשב לקנין.
 לרב נחמן אין קונה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהיו הפירות בעולם ממש.

צד, ע"ב

מה הדין בנושא את חמתו לאחר מיתת אשתו?
 לרבי עקיבא אין דינה בשריפה. לשיטתו מצד הגברא, ומכיון שאשתו מתה אין איסור כ"כ ולכן
 אינה בשריפה.
 לרבי ישמעאל דינה בשריפה. לשיטתו מצד החפצא וה"ה אסורה מצ"ע ודינה בשריפה בכל
 אופן.
 לאב"י לשיטתו מצד הגברא, ולכן אין חולקים ורק משמעות דורשים יש ביניהם. שלרבי עקיבא

לומדים מהפסוק באש ישרפו אותו ואתהן שזה הולך גם על חמתו וגם על אם חמתו שבשריפה. ורבי ישמעאל סובר שרק לומדים על חמותו. ורבא אומר, לשיטתו מצד החפצא, ולכן סובר שיש ביניהם הבדל, שלרבי ישמעאל לומדים אותו ואת אחת מהן, שצריך לשרוף, ואפילו שמתה אשתו ונשא את אמה תשרף. ורבי עקיבא סבר אותו ואת שתיהן רק בזמן ששתיהן קיימות.

צה, ע"א

על מה נחלקו בבא על חמותו שפוסל את אשתו, אלא נחלקו על אחד שבא על אחות אשתו שב"ש אומרים שפוסל וב"ה אומרים שלא פוסל. לשיטתם מצד הגברא, לכן פעולתו גורמת לאסור את אשתו לרוב הדעות. לרבי יוסי לא נחלקו ב"ש וב"ה בבא על אחות אשתו שלא פוסל את אשתו. ונחלקו רק בבא על חמותו שב"ש אומרים פוסל וב"ה אומרים לא פוסל. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין פעולתו גורמת לאסור את אשתו לרוב הדעות.

המשך

מהו איסור קל?

לרב חסדא זה הולך על מחזיר גרושתו משנשאת. לשיטתו מצד הגברא שרק הוא גורם את האיסור. לריש לקיש הכוונה על יבמה שאסורה לאחים אם אחד עשה בה מאמר. לזה כמו רבן גמליאל שאומר שאין מאמר אחרי מאמר. לשיטתו מצד הגברא. לרבי יוחנן זה איסור סוטה על הבועל. לשיטתו מצד הגברא שזה נהי' איסור רק בגללו שקינא לה וכו'. לרבא זה אשת איש, שנקרא איסור קל מכיון שיכול להתירה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל מצד האפשרות להתיר ולא מצד חומרא שעל האדם.

צה, ע"ב

מה הדין של יבמה כגון שקידש אחיו את האישה והלך לו למדינת הים ושמע שמת אחיו ועמד ונשא את אשתו ולבסוף חזר אחיו? לרב הרי היא כאשת איש ואסורה על הראשון. לשיטתו מצד הגברא חוששים לאנשים שיאמרו שהי' תנאי בקידושין של הראשון ואז קידושי השני תפסו, ולכן אסור לחזור לראשון. לשמואל אינה כאשת איש ומותרת לו. לשיטתו מצד החפצא לכן אין חושש לזה כיון שתנאי בקידושין זה דבר לא שכיח מצ"ע.

י"א שחולקים בדעת רב המנונא שרב אומר הרי היא כאשת איש כרב המנונא ונפסלת בזנות. לשיטתו מצד הגברא. לשמואל אינה כאשת איש ולא נפסלת בזנות. לשיטתו מצד החפצא. וי"א שחולקים שלרב נחשבת כאשת איש ולא תופסים בה קידושין, ולשמואל אינה כאשת איש ותופסים בה קידושין.

צו, ע"א

מה הדין בחליצת קטן?

לת"ק רק ביאת בן 9 עשו כמאמר בגדול אבל חליצת קטן אי"ז כלום. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז נחשב כפעולה של חליצה, שהרי אינו מחוייב כלל.

לרבי מאיר עשו גם חליצת בן 9 כמו גט בגדול, שזה נחשב וכ"ש ביאה שנחשבת. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם חליצה נחשבת בגלל פעולת האדם אפילו שאינו מחוייב.

צ"ו ע"ב

בן 9 שנים ויום א' שבא על יבמתו ואח"כ בא עליה אחיו שהוא בן 9 שנים ויום א' לת"ק שניהם תופסים שזה כמו מאמר אחר מאמר ולכן שניהם אסורים בה שסובר שביאת קטן קונה ומשיירת. לשיטתו מצד החפצא וה"ז פעולה שנחשבת רק כמאמר מצ"ע ואין סברא שלא יועיל מאמר אחר מאמר.

לר"ש אין ביאת השני תופסת ואין פוסלה לאחיו שסובר שזה ספק אם ביאת קטן קונה לגמרי או כלל לא ולכן ממ"נ אם הראשון קנה לגמרי אין השני קנה כלל. לשיטתו מצד הגברא. ומצידו הרי ה"י פעולה של ביאה ואין סברא שתועיל ביאת אחיו כלל, שהרי זה ממש אותה פעולה, וממ"נ.

צו, ע"ב

האם עוזר מאמר אחר מאמר ביבם אחד? לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל פעולה וכל מאמר נחשב מצ"ע אפילו שכבר עשה מאמר.

לבן עזאי לא. רק בשני יבמים. לשיטתו מצד הגברא והרי כבר עשה מאמר ואין סברא שתועיל אא"כ זה שני יבמים.

המשך

האם עשו ביאת בן 9 כמאמר בגדול? לרב כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב את פעולת האדם. לשמואל לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' גדול כדי להחשיב את פעולתו.

צז, ע"א

האם אדם נושא אנוסת אביו? לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא והרי אינה נחשבת אשתו כלל שלא הי' פה כוונת נישואין. לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ובפועל הי' פה קנין של אישות.

צח, ע"א

גר שהי' לידתו בקדושה והורתו שלא בקדושה שנשא את אחות אמו מהאב לרבי מאיר יוציא. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים כיון שהי' הורתו שלא בקדושה שמא יטעו ויחליפו. לחכמים יקיים. לשיטתו מצד החפצא ואין חוששים וגוזרים כלל.

צח, ע"ב

האם כשמתה אשתו של הגר יכול לישא את חמותו? לרבי ישמעאל לא כיון שסובר שנשאת באיסור ממש, לכן גם בגר אסרו. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שאסורה מצ"ע אפילו שאשתו מתה. לרבי עקיבא כן. כיון שאינה אסורה בישראל ממש שהתחייב בשריפה לכן בגר לא גזרו. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שהאיסור הוא רק מצד אשתו וכשאיננה מותר.

צט, ע"א

האם אפשר לחלק תרומה לעבד בלי שיהי' רבו עמו?
 לרבי יהודה לא. כדי שלא יעלוהו מתרומה ליוחסין. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש וגוזר.
 לרבי יוסי כן. שהרי אין מעלים מתרומה ליוחסין. לשיטתו מצד החפצא ולכן אינו מעלה ליוחסין
 ורק לגבי תרומה נאמן.

ק, ע"א

מדוע אין חולקים לאשה תרומה בבית הגרנות?
 לרב פפא משום חשש לאשה גרושה שהיא בת ישראל שנישאת לכהן, שלא תבוא לקחת תרומה
 לאחר שיגרשה בעלה. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש להאכילה תרומה.
 לרב הונא החשש הוא משום יחוד, שלא יתייחד עמה בגורן. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש
 באנשים עצמם שלא יהי' יחוד.

המשך

האם כשיש ספק בדבר אם הוא קרבן או לא אם צריך להשרף על המזבח, יכול להעלותו על
 המזבח לשם עצים?
 לרבי אלעזר כן. לשיטתו מצד החפצא והרי ממ"נ זה בסדר.
 לרבנן לא. לשיטתם מצד הגברא ולכן צריך שידע ברור למה מעלהו.

ק, ע"ב

האם קטנה בגיל 11 עד גיל 12 משמשת במוך מחמת סכנה לעובר?
 לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להשתדל בדרך הטבע.
 לחכמים לא. לשיטתם מצד החפצא ושומר פתאים ה' מצ"ע ואי"צ להשתדלות האדם בזה.

קא, ע"א

במקרה שיש ולד שהוא ספק בין 9 לראשון או בן 7 לאחרון והכה את שניהם בב"א מה הדין?
 י"א שרבי יהודה פוטר כיון שמשווים את זה לקללה כלפי השם, ששם אין אפשרות לטעות
 שאין מעורב שם עוד מישוהו ולכן פה שיש ספק מיהו אביו פטור. לשיטתו מצד הגברא מכיון
 שאינו יודע ברור שזה אביו אי"ז חמור כ"כ.
 וי"א שרבי יהודה מחייב כיון שאינו משווה הכאת אביו בשר ודם לקללה של ה'. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן אפילו שאינו יודע ברור מי אביו מתחייב כיון שממ"נ ודאי הכה את אביו.

המשך

בכמה דיינין צריך להיות חליצה
 לת"ק בשלשה. לשיטתו מצד הגברא לכן מספיק 3 כמו דבר סמלי.
 לר' יהודה בחמשה ולבסוף חזר בו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב את חליצה כדבר חשוב
 ולא רק כפעולה מצד הגברא.

ק"א ע"ב

האם צריך במיאון ביי"ד מומחין
 לב"ש כן. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון הרי במיאון נפעל כמו ע"י גט ולכן צריך מומחים.
 לב"ה לא. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות שמיאון שהאשה עושה אי"ז שייך כ"כ לגט.

המשך

כמה דיינין צריך בסמיכת זקנים ועריפת עגלה
 לרבי יוסי 3. לשיטתו מצד הגברא ואי"ז כ"כ חשוב ולכן מספיק 3.
 לרבי יהודה 5. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה ממש כמו משפט וצריך יותר דיינים ואי"ז רק
 מצד הגברא.

קב, ע"א

האם חולצים במנעל לכתחילה?
 לרבי מאיר לא, משום גזירה. לשיטתו מצד הגברא.
 לרבי יעקב כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אינו חושש וגוזר.

המשך

האם לקיטע שחסר לו רגל מותר לצאת בקב שלו?
 לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא כיון שזה לצרכו שלא יראה חסר רגל וגם אין חשש שיורידו
 ברה"ר כיון שמתבייש.
 לרבי יוסי לא. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאינו ממש נשען על רגל זו וזה רק למראית עין אי"
 ז נחשב כ"כ כחלק ממנו.

קד, ע"א

האם חליצה בלילה זה חליצה כשרה?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין נוגע כ"כ דוקא ביום, העיקר זה התוצאה שחליץ אפילו
 בלילה.
 לרבי אלעזר לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך דוקא ביום, שאז זה זמן של משפט ודינים
 בכל מעשה בי"ד.

המשך

האם חליצה בצד שמאל כשר?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך דוקא צד ימין כמו כל מצוה.
 לרבי אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן בכל צד כשר ואי"צ דוקא ימין, כיון שהעיקר זה
 התוצאה שהיתה פה חליצה.

המשך

חלצה וקרעה אבל לא רקקה
 לרבי אלעזר חליצה פסולה כיון שכל דבר שהוא מעשה מעכב. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא
 דבר של פעולה מעכב.
 לרבי עקיבא חליצה כשרה כיון. שסובר שרק מעשה באיש מעכב. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק
 מעשה שהוא באיש מעכב.

ק"ד ע"ב

מה הדין אם חלצה בשנים או בשלשה ונמצא א' מהן קרוב או פסול
 לת"ק חליצתה פסולה. לשיטתו מצד הגברא ואם יש פסול בדיינים זה פוסל גם את החליצה.
 לר' שמעון ור' יוחנן הסנדלר כשרה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מתחשבים כ"כ פסול
 בדיינים, שהעיקר זה הפעולה.

המשך

כבשי עצרת ששחטן לשמן וזרק דמם שלא לשמם
 לרבי קדוש ואינו קדוש. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שהגיעו דמים למזבח ואפילו ללא כוונתו
 של האדם.
 לר' אלעזר בן ר"ש אינו קדוש כלל עד שישחוט לשמו ויזרוק דמו לשמו. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן צריך את כוונתו בשלימות.

קה, ע"ב

המתפלל

לרבי חייא צריך שיהיו עיניו למטה. לשיטתו מצד החפצא שהעיקר זה דירה בתחתונים פה
 למטה.
 לרבי שמעון בר רבי צריך שיהיו עיניו למעלה. לשיטתו מצד הגברא והרי עיקר כוונת האדם זה
 ענין של רצוא לעלות למעלה.
 להלכה צריך שיתן עיניו למטה ולכו למעלה.

קז ע"א

האם ממאנים לאחר הנישואין?

לב"ש לא. לפי שאין תנאי בנישואין. ואם תמאן יבואו לומר שיש תנאי בנישואין (בחופה).
 לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון, שזה גורם לו מכשול.
 לב"ה ממאנים גם נשואות כיון שכולם יודעים שנישואי קטנה זה רק מדרבנן. למ"ה ובהתבוננות
 ולכן סוברים שכולם יודעים

לרבה ורב יוסף לפי שאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות ולכן לא נוח לו שתהיי' חופה של
 איסור. לב"ה כיון שיש קידושין וכתובה לא יבואו לומר שבעילתו בעילת זנות. למ"ה כנ"ל
 לרב פפא טעם בית שמאי משום הפירות שאם תאמר שנשואה תמאן יאכל מהר בעלה את כל
 הפירות ולא ישאיר לה כלום, שיפחד שתמאן בו ותצא. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש
 לאכילת הפירות מצ"ע, ולב"ה אדרבה כיון שאתה נותן לה אפשרות למאן, אז הוא לא ירצה
 שיעצו לה קרובי' שתמאן בו, ולכן ישביח את השדה, כדי שלא תרצה לצאת ממנו. לשיטתו
 מצד הגברא, שחושב ע"ז שלא תרצה להפרד ממנו.

לרבא הטעם ב"ש שאין אדם טורח בסעודה ומפסידה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדברים מצד
 הפסד הסעודה מצ"ע. ולב"ה לשניהם נוח להם שיצא עליהם קול שהם נשואים. לשיטתו מצד
 הגברא ולכן מדבר שיותר נוח להם שהם נשואים.

קז, ע"ב

מה הדין אם מיאנה בא' מן האחים האם אסורה לאח אחר שייבם אותה?
 לרב כן, כיון שמחשיב מיאון כמו גט, שנאסרת על כולם. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב
 מיאון שאינה רוצה בו ונפרדים כמו גט ממש, שבתוצאה שניהם שווים.
 לשמואל מותרת לשאר האחים ואינה דומה לבעלת גט, שגט הבעל עושה ופה רק היא אומרת
 ואין פה מעשה של גירושין ממש. אבל אינה מותרת לאותו אחד שמיאנה בו. לשיטתו מצד
 החפצא וכיון שבפועל הי' פה כעין גירושין מצד התוצאה שנפרדה מבעלה לכן אסורה לו.
 לרב אסי מותרת להתייבם אפילו לאותו אחד שמיאנה בו. כיון שסובר שאין מיאון נחשב כלל
 כמו גירושין. לשיטתו מצד החפצא כיון שהוא בעצמו לא גירשה אי"ז דומה כלל לגירושין.
 ועצ"ע.

המשך

האם אפשר שאשתו תמאן גם שלא בפניו?
 לב"ש לא. שרק בפניו נחשב למיאון. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק בפניו שזה כמו מעשה הגירושין שצ"ל בפניו.
 לב"ה כן. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות לעומק שאי"ז דומה ממש לגט ולכן אפשר גם שלא בפניו.

המשך

כמו מי נאמר חליצה והמיאון בשלושה דיינים?
 לרבה זה לפי ב"ש רק, אבל לב"ה אין צריך שלושה דיינים. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז נחשב כמו גירושין ממש שצריך 3. לאביי גם לב"ה צריך שלושה דיינים. אלא שלא צריך שיהיו מומחים. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם זה חשוב וצריך 3 דיינים כמו כל דיני ממונות.

לרבי יוסי בן יהודה ולרבי אליעזר בן רבי שמעון מספיק שניים למיאון. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז ממש גירושין וכו' שצריך ממש בי"ד.

המשך

מה הדין בקטנה שהשיאוה שלא מדעתה?
 לת"ק אם השיאוה לדעתה צריכה למאן. ואם לא – לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן תלוי בדעתו. לרבי חנינא בן אנטיגנוס אם היא קטנה שאינה יכולה לשמור קידושי' אינה צריכה למאן. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה תלוי בשמירת קידושי'.
 לרבי אלעזר אין נחשב מעשה קטנה לכלום ואין זה נישואין כלל אלא כמפותה. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז תלוי בה.
 לרבי אליעזר בן יעקב אם תבעו את הקטנה להנשא ואמרה שאינה רוצה להנשא כיון שיש לה בעל, אז צריכה מיאון. אבל אם אמרה שאינה רוצה להנשא כיון שזה אנשים שאינם הגונים ולכן אינה רוצה להנשא אליהם אז אינה צריכה מיאון כיון שאינה מכירה בזה שהיא נשואה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי בה.

קח, ע"א

האם נישואי קטנה נחשבים?
 לרבי אליעזר לא ואין בעלה זכאי לא במציאתה ולא במעשי ידי' ושום זכות אין לו ואינו מיטמא לה, אלא שצריכה מיאון. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל זמן שאין בה דעה אין פה חלות קידושין מצ"ע.

לרבי יהושע בעלה זכאי במציאתה במעשי ידי' ובהפרת נדרי' ויורשה ומטמא לה, ונחשבת כאשתו לכל דבר. לשיטתו מצד הגברא כיון שרצה שיחיו חיי נישואין אפילו שאין פה חלות קידושין בכ"ז נחשבים כנישואין ממש.

קח, ע"ב

מה הדין אם יצאה מבעלה הראשון בגט ומבעלה השני יצאה במיאון, האם יכולה לחזור לבעלה הראשון?
 לרבי עקיבא אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב את המיאון כמו גט.
 לרבי ישמעאל מותר. לשיטתו מצד החפצא שאין מיאון נחשב כמו גט. וסובר שרבי עקיבא גם

מתיר והשאלה היתה רק אם אשת אחי אמו שהיא שני' לו ונשאה אחיו מאביו ומת, האם צריכה למאן ותעקור את הנישואין הראשונים ותתייבם צרתה, היינו האם יש מיאון לאחר מיתה במקום מצוה, וע"ז רבי עקיבא אסור.

המשך

המגרש את אשתו והחזירה האם מותרת ליבם?
לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והרי כרגע היא אשתו וצריך ייבום.
לרבי אלעזר לא. לשיטתו מצד הגברא והרי הי' זמן שהיתה גרושת אחיו.
וכן המגרש את היתומה והחזירה
לת"ק מותרת ליבם. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל.
לרבי אלעזר אסור. לשיטתו מצד הגברא כנ"ל.

קט,

מה הטעם של רבי אליעזר?
לעיפה כיון שעמדה עליו שעה אחת באיסור גרושת אחיו שהיא בכרת.
לאביי הטעם כיון שיש לו ספק אם מיתה מפלת או נישואין ראשונים מפילים, שאז עמדה עליו שעה אחת באיסור. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על ספק שמא נישואין הראשונים מפילים לייבום והספק הוא רק מצד האדם.
לרבא פשוט לו שמיתה מפלת אבל כולם ראו שנתגרשה ויש לזה קול וזה שחזרה אליו אין לזה קול ויחשבו שמייבם גרושת אחיו. לשיטתו מצד החפצא ולכן חשוב שמיתה מפלת.
לרב אשי הטעם שגוזר משום יתומה שהשיאוה בחיי האב והחזירה.

המשך

שתי אחיות חרשות א' גדולה וא' קטנה ומת בעלה של גדולה
לרבי אלעזר מלמדים את הקטנה שתמאן בו כדי שייבם את הגדולה. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולכים לטובת האשה הגדולה כיון שזה חיוב דאורייתא ולא מתחשבים בנישואיו עם הקטנה. לרבן גמליאל אין הזיקה שיש לו מהגדולה אוסרת את הקטנה עליו ולכן אם מיאנה מיאנה וישא את הגדולה, ואם לא תמתין עד שתגדל ותהי' ממש אשתו ותצא הגדולה משום אחות אשה. לשיטתו מצד הגברא וה"ז אשתו ואיך אפשר להפריד ביניהם בשביל ייבום.

קט, ע"ב

קטנה שלא מיאנה והגדילה ועמדה ונשאת
לרב אין צריכה גט משני. לשיטתו מצד הגברא כיון שהיא אשת איש לראשון לאחר שגדלה ובעלה בעלה נהי' נישואין דאורייתא ואין תופסים בה קידושין של השני כלל.
לשמאל צריכה גט משני ואפילו שבעלה הראשון אחרי שגדלה כיון שבוועל על דעת קידושין הראשונים הוא בוועל והרי אין קידושי קטנה נחשבים מדאורייתא. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה רק המשך לקידושין הראשונים ולא התכוון בביאתו לשם קידושין ולכן צריך גט משני.

קי, ע"א

מה הדין אם קדשה על תנאי וכנסה סתם?
לרב צריכה ממנו גט, כיון שנשאה ודאי מחל על התנאי. לשיטתו מצד הגברא וחזקה שאין עושה בעילתו זנות בודאי מחל על התנאי.
לשמאל אינה צריכה ממנו גט כנ"ל לשיטתו שבוועל על דעת קידושין הראשונים ולא מחל את

התנאי. לשיטתו מצד החפצא ולכן ודאי שזה המשך לקידושין הראשונים.

קיא, ע"א

האם ביאה פסולה פוטרת מחליצה?
 לרבי נחמי' כן. לשיטתו מצד הגברא וכל הפסול של הביאה זה רק בגברא אבל ביאה היתה פה ולכן פוטרתה.
 ולכן פוטרתם מצד החפצא מכיון שהפסול מצ"ע לכן זה נחשב לחיסרון בביאה.

קיא, ע"ב

האם יבם קטן וקטנה יכולים לחלוץ ולייבם?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והולכים אחרי הרוב, שזה נחשב כחזקה שהם אינם פסולים.
 לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא וחוששים למיעוט שמא היא תהי' איילונית ואסורה לייבום. והקטן שמא ימצא סריס.

המשך

מה הטעם של ת"ק?

לאבוי מכיון שכתוב יבמה יבוא עלי' שהכוונה כלשהו אפילו שהוא קטן. לשיטתו מצד הגברא ולכן לומדים חידוש בגזירת הכתוב שהוא ראוי אפילו שהוא קטן.
 לרבא בלי הפסוק אנו יודעים שמותר כיון שאם לא איך אפשר שעכשיו היא אסורה עליו ובסוף היא מותרת. והרי כל שאסורה להתייבם שעה אחת אסורה לעולם. לשיטתו מצד החפצא ולכן מצ"ע הוא ראוי כיון שאחרת א"א שתהי' מותרת לו לאחר זמן.

המשך

כמה זמן יכול לטעון טענת בתולים?

לרבי מאיר רק כל שלושים יום. לשיטתו מצד הגברא וחזקה שאין אדם מתפייס בכזה דבר וגם חזקה שודאי בעל לאחר שלושים יום וראה אם היא בתולה.
 לרבי יוסי אם נסתרה עם מישהו יכול לטעון רק מיד לאחר הסתירה ואם לא נסתרה אפילו לאחר כמה שנים יכול. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין אומרים חזקה של שלושים יום דוקא אלא זה תלוי במעשה אם נסתרה או לא.

קיא, ע"א

האם כשנודרת נדר ואומרת נטולה אני מן היהודים שנאסרת רק על בעלה, האם נאסרת גם על היבם שנחשב כמו בעלה?
 לרב יבם אינו כבעל וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא והרי עכשיו לא נשואה אליו ואין סברא שהתכוונה בנדרה להאסר עליו.
 לשמואל יבם ה"ה כבעל. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהיא שייכת אליו (ליבם) עוד לפני שנתייבמה. בפועל.

קיא, ע"ב

האם לגבי אשם תלוי צריך שתהי' חתיכה אסורה מתוך שתי חתיכות או אפילו חתיכה אחת שהיא ספק איסור?
 לשמואל כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שתהי' פה ודאי חתיכת איסור.
 לרבי אלעזר לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שהספק במחשבתו של אדם ואין צריך שיהי'

בפועל חתיכת איסור.

קי"ג ע"ב

מאיפה יודעים ששוטה אינה מתגרשת
לרבי ינאי מזה שכתוב "ונתן בידה" יצאה שוטה שאין לה יד. לשיטתו מצד החפצא שחסר ביד
שמקבלת.
לר' ישמעאל מזה שכתוב "ושלחה מביתו" יצאה שוטה שמשלחה וחוזרת. לשיטתו מצד הגברא
שחסר באדם מצ"ע.

המשך

האם אשה חרשת מתגרשת

לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ את דעתה כ"כ, שהרי בין כה מתגרשת בע"כ.
לר' יוחנן בן גורי לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שצריך את דעתה.

קיד, ע"ב

האם כשיש שילוח נחשים ועקרבים נחשב כמו מלחמה, שלא מאמינים לאשה שאומרת שמת
בעלה?
י"א שזה כמו מלחמה ומצד הגברא זה מצב של סכנה והאשה אומרת גם כשנדמה לה רק שהוא
מת.
וי"א שאינו כמלחמה. לשיטתם מצד החפצא ומכיון שאין זה ממש מלחמה וע"ד שאומרים
אנשים שבע שנים יש מגפה אבל בן אדם לא נפטר בלא זמנו.

קט"ו ע"א

מעשה שהי' בסוף חתונה שנהי' שריפה והאשה צעקה תראו את בעלי איך שנשרף וראו את
הגופה מושלכת וגם את פיסת היד
לרב חייא בר אבין אינה נאמנת שחוששים שהי' לו מום בגלל השריפה וברח. לשיטתו מצד
הגברא ולכן חושש לבושה ובורח.
לרבא נאמנת ואין חוששים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חושש לבושת האדם כ"כ.

קט"ו ע"ב

כששלחו שיצחק ריש גלותא מת האם חוששים לעוד מישהו בשם כזה
לאביי כן. לשיטתו מצד הגברא והרי אפשר לברר ולכן חוששים.
לרבא לא. לשיטתו מצד החפצא כיון ששלחו לפה כנראה שזה הכוונה אליו ואי"צ לברר יותר.

קט"ז ע"א

הי' גט בסורא שכתוב בו שענן בן חייא גירש את אשתו ובדקו ולא הי' עוד א' בשם כזה אלא א'
שהי' ענן בן חייא חגר והעידו עדים עליו שהי' איתם בנהרדעא
לאביי פה לא חוששים כיון שיש עדים שהי' איתם במ"א. לשיטתו מצד הגברא ומצד ההגיון
ודאי שזה לא הוא.
לרבא פה כן חוששים שמא הי' לו קפיצת הדרך. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש לכל דבר,
אפילו לקפיצת הדרך.

המשך

א' הפקיד אצל חבירו שומשומים וכשביקשם אמר לו שכבר הביאם לו והמפקיד טוען שהם

נמצאים עדיין בחבית באותו מקום והנפקד טוען שזה אחרים לרב יימר המפקיד נאמן ולא חוששים שפינן. לשיטתו מצד הגברא כיון שמודה לו שבתחילה היתה חביתו שם מאמינים לו ולא חוששים לשינוי. לרבינא הנפקד נאמן וחוששים שמה פינן ואי"ז שייך למפקיד והמע"ה וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולכים אחרי חזקת בעה"ב.

המשך

מה הטעם שאם יש קטטה בינו לבינה אין האשה נאמנת לומר שמת בעלה לרב חנינא משום שמשקרת שאינה רוצה להיות אתו. לשיטתו מצד החפצא ולכן האשה משנה את המציאות לגמרי. לרב שימי בר אשי בגלל שאומרת אפילו שרק נדמה לה שמת שכ"כ רוצה שימות ואינה מדייקת. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק במקרה שיש חשש למיתה אומרת שמת, אבל אינה משנה לגמרי את המציאות.

קט"ז ע"ב

האם מאמינים לאשה בכל אופן שבעלה מת לב"ש כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ שתבכה וכו' אלא מצ"ע מאמינים לה. לב"ה לא אלא א"כ באה בוכה ובגדיה קרועין, לשיטתם מצד הגברא ולכן רק כשרואים עלי' את הצער וכו' שאז רואים שזה אמת, וחזרו ב"ה להורות כב"ש.

המשך

האם אסרו להעביר מי חטאת רק בירדן ובספינה לת"ק לא אלא אסרו כל האופנים שעובר במים ואין נוגע בקרקע שאסור לישא מי חטאת. לשיטתו מצד הגברא וזיל בתר טעמא ולכן בכל האופנים אסור. לר' חנינא בן עקיבא כן שרק כמו המעשה שהי'. לשיטתו מצד החפצא ולכן גוזרים רק אם זה כעין המעשה שקרה.

המשך

האם כשמאמינים לאשה לינשא על פיה מאמינים לה גם לטול כתובה לב"ש כן. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון מאמינים לה לגמרי. לב"ה לא. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות שמאמינים רק לינשא אבל לא לגבי כתובה שצריך עדות כמו כל דיני ממונות. וחזרו ב"ה להורות כב"ש

קי"ז ע"ב

האם בפסולי עדות הולכים אחר הרוכ כגון שתי נשים מול אשה א' לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאין פה גדר של עדות לכן נחשבים אותו דבר. לר' נחמי' כן וי"א אפילו ששתי נשים נאמנות יותר מאיש א'. לשיטתו מצד הגברא שרוב דעות זה יותר חזק בהגיון האדם ולכן מאמינים יותר לשתי נשים. וי"א אפילו יותר מאיש אחד.

המשך

אשה אחת אומרת שבעלה מת ואחת אומרת שנהרג לר"מ הואיל ומכחישות זו את זו הרי אלו לא ינשאו. לשיטתו מצד הגברא מכיון שמכחישות זו את זו לא נחשב. לר' יהודה ור"ש הואיל ושניהם מודות שאינו קיים הרי אלו ינשאו. לשיטתו מצד החפצא מכיון

שבתוצאה מסכימות שאינו קיים לכן מצטרפים.

קי"ח ע"א

האשה שהלכה עם בעלה למדינת הים וחזרה ואמרה שבעלה מת שנאמנת לעצמה אבל לא לצרתה האם יכולה צרתה להמשיך לאכול בתרומה בחזקת שבעלה קיים לר"ט כן. לשיטתו מצד החפצא בעלה בחזקת קיים לגמרי. לר"ע לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק לחומרא אומרים שבעלה קיים, אבל אינה יכולה לאכול תרומה, שחוששים להחמיר. וכן אם אמרה שמת חמי לאחר שמת בעלי ששוב אינה כלתה בכ"ז אינה נאמנת לגבי חמותה האם יכולה חמותה להמשיך לאכול בתרומה בחזקת שבעלה קיים לר"ט כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מאמינים לה לגמרי שחמי' מת, והיא יכולה להמשיך לאכול תרומה. לר"ע לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק לחומרא לא מאמינים לה שתוכל להינשא, אבל חוששים גם שמא מת ולא תאכל בתרומה.

קי"ח ע"ב

מה הדין אם קידש א' מחמש נשים ואין יודע איזו מהן האם צריך לתת כתובה לכל א' לר"ט לא אלא מניח כתובה ביניהם ומסתלק. לשיטתו מצד החפצא והרי אינו חייב יותר מכתובה אחת. לר"ע כן. לשיטתו מצד הגברא כיון שאינו יודע צריך לפצות את כולם. [ע"ד שיטתם בפרק המפקיד ב"מ לגבי גזילה] האם חולקים גם אם רק קידש את הנשים ולא בעל וכן האם חולקים גם אם לקח מקח מא' מחמשה ואין יודע ממי לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שקידשם ומתחייב בכ"א. לרשב"א לא שבזה כולם מודים שמניח ביניהם ומסתלק. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין פה ממש נישואין שצריך לתת לכ"א כתובה.

קי"ט ע"א

מה הדין אם יצאה חמותה מעוברת לחו"ל האם חוששים שנולד מישהו שצריכה חליצה או יבום ממנו לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן חוששים שמא נולד ולד שצריכה ממנו חליצה. לר' יהושע לא. לשיטתו מצד הגברא והרי הרוב זה לא כאלה שמצריכים חליצה, היינו או שהם נקבות או נפלים.

קיט, ע"ב

האשה שהלך בעלה וצרתה למדינת הים ושמעה שמת בעלה כמה זמן צריכה להמתין מחשש שמא ילדה צרתה. לזעירי מחכה תשעה חודשים ותחלוץ וממ"נ מותרת לשיטתו מצד החפצא לכן אין חוששים ללעז האנשים ומותרת. לר' חנינא אסורה בגלל חברתה לעולם שמא תלד צרתה ולד בן קיימא ותנשא החלוצה לכהן ויחשדו בה שאולי לא ידעו שנולד בן לצרתה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש ללעז האנשים.

המשך

ומדוע במ"א שאשה אמרה מת בעלי ואח"כ מת בני הדין שחולצת ואין חוששים שיבואו עדים ויאמרו שכך הי' ונתירה לכהן ויאמרו אנשים שהתירו חלוצה לכהן.
 לרב פפא כיון ששם מדובר בגרושה שאסורה בין כה לכהן לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר במקרה שאי"ז שייך כלל כיון שהיא גרושה ואסורה בין כה לכהן.
 לר' חייא מדובר שאמרה אני והוא נחבאנו במערה ואין חשש שיבואו עדים ויעידו כמו שאמרה לשיטתו מצד החפצא ולכן מעמיד שמדובר במקרה שאין אפשרות שיבואו עדים.

ק"כ ע"א

האם אפשר להעיד על גוף הנפטר לאחר שלשה ימים שמת לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים לשינוי שקשה להכירו.
 לר' יהודה בן בבא כן. לשיטתו מצד החפצא והרי זה אותו אדם והולכים על חזקה שבודאי יכירו בעוד סימנים אפילו שנשתנו פניו.

המשך

האם מעידין שבעלה מת לפי הסימן שיש שומא לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא וצריך ממש להעיד על פניו, ולא רק מצד איזה סימן כיון שזה לא רק בירור מציאות אלא ממש עדות.
 לר' אליעזר בן מהבאי כן. לשיטתו מצד החפצא לכן מספיק שיהי' סימן ואי"צ ממש עדות ומספיק גילוי וביורור הדבר.

המשך

מה סברות המחלוקת י"א שחולקים האם שומא מצויה בבן גילו. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש שמא יש עוד א' שיש לו סימן כזה.
 וי"א שחולקים האם שומא עשויה להשתנות לאחר מיתה. לשיטתו מצד החפצא לכן מדברים על השומא עצמה האם היא משתנית או לא.
 וי"א שחולקים האם שומא זה סימן מובהק. לשיטתו כמו חיבור של גברא וחפצא.

ק"כ ע"ב

האם מעידין על המגוייד לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ואין סיכוי שיכול לחיות באופן רגיל.
 לרשב"א לא כיון שיכול לכוות ולחיות. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים, שהרי יש אפשרות של נס שיהי' בזכות האדם.

המשך

איך יכול להיות שערבי חתך את גמלו ומת מיד, והרי במשנה למדנו שגם אם הוא חתוך אז אינו מעיד שמת, כי יכול להתרפא?
 לאביי זה הגמל של הערבי הי' כחוש ולפי רשב"א. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על נסים שהאדם שחתוך יכול להתרפא
 לרבא במשנה שלנו מדובר שזה הי' בסכין מלובנת ולדברי כולם שהכוויה מהסכין מרפאה את החתך. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר רק במקרה מיוחד שיש אפשרות להתרפא.

קכ"א ע"א

מה הדין אם נפל למים שיש להם סוף
 לר"מ אשתו אסורה. לשיטתו מצד הגברא שיכול להיות שיש לו זכות וניצל.
 לחכמים אשתו מותרת ורק אם אין להם סוף אסורה. לשיטתם מצד החפצא ובר"כ א"א להנצל
 בדרך הטבע, שהרי היו רואים שיצא מהמים.

המשך

נפל למקום מלא נחשים ועקרבים
 לת"ק מעידין עליו שמת. לשיטתו מצד החפצא ובדרך הטבע א"א להנצל מהם וודאי מת.
 לריב"ב אין מעידין עליו שחוששין שמא חבר הוא שיודע להינצל מהם. לשיטתו מצד הגברא
 ואולי יש לו זכות כמו יוסף הצדיק וניצל.

קכ"א ע"ב

נפל ליורה מלאה יין רותח
 לת"ק מעידין עליו שמת. לשיטתו מצד החפצא והרי כרגע זה רותח וגורם מוות.
 לרב אחא אין מעידין עליו שמת כיון שזה מתקרר לאט לאט ואי"ז כמו שמן רותח שאז ודאי מת.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש אולי ניצל.

המשך

האם כשמעיד ישראל על בעלה שמת צריך שיתכוון לעדות
 לר' יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא צריך להתכוון, ונוגע רק למציאות בפ"ע שמעיד
 עלי'.

לר' יהודה בן בבא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להתכוון.

המשך

האם מאמינים לגוי שמת בעלה רק אם הוא מסיח לפי תומו
 לר' יהודה לא אלא אפילו שמתכוון נחשב לעדות. לשיטתו מצד החפצא ורק אומרים שאין גוי
 כשר לעדות ולכן אפילו מסיח לפי תומו נאמן, כיון שבאשה הקלו ואי"צ ממש עדות, אבל ודאי
 שאם התכוון לעדות כשר ג"כ באשה שהקלו.
 לר' יהודה בן בבא כן שאם מתכוון לעדות פסול. לשיטתו מצד הגברא וחושדים בו שיבוא
 לשקר ולכן אם נתכוון פסול.

קכ"ב ע"א

האם משיאין ע"פ בת קול
 לב"ש לא. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון צריך רק גדר של עדות כדי להשיא את האשה.
 לב"ה כן. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות שמספיק רק כמו גילוי מילתא ואפשר גם ע"י בת
 קול.

המשך

האם משיאין ע"פ עד א' או ע"פ שפחה
 לר"ג כן. לשיטתו מצד החפצא וזה רק כמו בירור מציאות ואי"צ דוקא עדות וכו'.
 לר"א ור"י לא. לשיטתם מצד הגברא ולכן צריך ממש עדות ולא ע"י שפחה ועד א'.
 לר"ע ע"פ עד א' כן אבל לא ע"פ עבד או שפחה.

קכ"ב ע"ב

האם בודקים עדי נשים בדרישה וחקירה
לר"ע לא כיון שמסתכל על הכתובה שהיא דיני ממונות שא"צ דרישה וחקירה. לשיטתו מצד
הגברא וודאי כוונתם בעיקר בקשר לכתובה שלאדם זה דבר חשוב.
לר"ט כן כיון שמסתכל ע"ז שמתירים א"א לעולם ולכן זה כדיני נפשות שצריך דרישה וחקירה.
לשיטתו מצד החפצא ועיקר העדות ודאי היא רק לגבי הנישואין שמצ"ע זה באי"ע לממון שיש
בכתובה ולכן נחשב כדיני נפשות. ועצ"ע

מסכת כתובות

ב' ע"ב

האם יש טענת אונס בתנאי של גט לפי רבא וי"א כן. לשיטתו מצד הגברא והרי אין זה באשמתו כלל.. וי"א לא. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל בתוצאה לא קויים התנאי ולא מתחשבים, שזוג באונס.

ד' ע"ב

מתי חל אבילות

לר"א משיצא המת מפתח הבית לכיוון הקבורה. לשיטתו מצד החפצא ולכן ברגע שיוצא לקבור שאז כבר אינו נמצא איתו בבית וכאילו כבר מסרו לחברא קדישא ונחשב כבר כקבור וכמו שנעלם כבר מעיני האדם ואז מתחיל האבלות לר"י רק משיסתם הגולל. לשיטתו מצד הגברא שרק אז בקבורה ממש נעלם מעיני האדם, ואז מתחיל באמת האבלות.

ה' ע"א

מדוע אלמנה נישאת בחמישי ונבעלת בשישי

לבר קפרא בגלל שנאמרה בשישי ברכה לאדם וגם אם הוא אדם בטל נבעלת רק בשישי ואפילו אם יו"ט חל להיות בע"ש ג"כ תיבעל בשישי בגלל הברכה. למה"ח שמצ"ע זה יום ברכה לזוג הצעיר

וי"א בגלל ששקדו חכמים לתקנת בנות ישראל שיהא שמח עימה 3 ימים אבל אם הוא אדם בטל אין כ"כ חשיבות דוקא בשישי וכן אם חל יו"ט להיות בע"ש אין חשש שילך לעבודה ויכולה ליבעל גם בחמישי. למ"ה ולכן זה רק לטובת האדם

ה' ע"ב

האם מותר לבעול בתולה בשבת

לבית מדרש של רב אמרו שלרב מותר וכן לר"ש, לשיטתו מצד הגברא והרי אין כוונתו לחבורה ולכן מותר. ורב זביד ורב יהודה ולרב פפי ולשמואל אסור, לשיטתם מצד החפצא והרי בפועל עושה חבורה ואסור.

בנהרדעא אמרו שלרב אסור. לשיטתו מצד הגברא והרי כוונתו גם לראות שיש לה בתולים ולכן יש כמו כוונה בחבורה זו ולכן אסור.

ולשמואל מותר וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ואין לו כוונה בחבורה מצ"ע ולכן מותר. לרב פפא ביו"ט מותר שזה קשור לאוכל נפש אבל בשבת אסור

ו' ע"א

כמו מי ההלכה במקלקל בחבורה

לרב הלכה כר' יהודה שמותר ומה שאומר שדבר שאין מתכוון אסור זה רק במתקן ולא במקלקל. לשיטתו מצד הגברא ולכן בד"כ כשאין מתכוון מותר אא"כ מתקן.

לשמואל הלכה כר' שמעון שחייב כיון שסובר כר' יהודה שדבר שאין מתכוון אסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן אסור אפילו שאינו מתכוון מצד הפעולה עצמה.

המשך

תינוקת שלא הגיע זמנה לראות וניסת לב"ש נותנים לה רק 4 לילות כדי שתהא תולה זאת בדם בתולים. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן רק ארבעה לילות, שבד"כ אח"ז אי"ז שייך לדם בתולים. לב"ה עד שתחיה המכה היינו שתשמש פעם א' ולא תראה דם. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות ולכן כל זמן שיש מכה אפשר לומר שזה קשור לדם בתולים.

המשך

אם הגיע זמנה לראות ונישאת לב"ש נותנים לה רק לילה הראשון. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון, כיון שכבר ראתה אפשר לומר שזה דם נדה ולכן רק בלילה הראשון מקלים עלי'. לב"ה נותנים לה עד מוצאי שבת 4 לילות. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות כיון שנעשה מעשה על ידו של בעילה כנראה שמזה הגיע הדם.

ז' ע"א

מה הדין של חוט השדרה שנפסק לרבי רק אם נפסק רובו טריפה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך רוב הניכר כדי שיהי' טריפה. לר' יעקב אפילו אם נפסק כל שהוא טריפה. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שזה כ"כ חשוב חוט השדרה אפילו בכלשהו נטרף כמו אברים הפנימיים.

ח' ע"א

כמה ברכות מברך לחתונה לרב יהודה 7. לרב אסי 6 שהולך אחר המחשבה שעלה לברוא שנים. לשיטתו מצד הגברא ולכן הוא הולך אחרי הכוונה בתחילה. ללוי מברך 5 שהולך אחר המעשה שהי' יצירה א'. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך אחרי היצירה בפועל.

המשך

האם אבלים נחשבים מן המנין בברכת אבלים לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא וה"ז חלק ממצות אבלות וע"ד קבורה וכו' וודאי גם האבל מחויב ונחשב חלק מהמנין. לרב לא ורק חתנים מן המנין וכן סובר ר' יוחנן. לשיטתו מצד הגברא ומצ"ע הרי פטור מצוות. ועצ"ע.

י"א ע"א

כמה כתובה יש למוכת עץ לר"מ כתובתה 200. לשיטתו מצד הגברא והרי לא היתה בעולה מאיש ונחשבת בתולה. לחכמים כתובתה מנה. לשיטתם מצד החפצא והרי בפועל חסר אצלה הבתולים.

המשך

באיזה אופן הם חולקים לרמי בר חמא מדובר שהכיר בה שהיא מוכת עץ למ"ה ולכן זה תלוי בהכרתו

לר"מ היא דומה לבוגרת לחכמים היא דומה לבעולה אבל אם לא הכיר בה לכו"ע לא מקבלת כלום לרבא גם אם לא הכיר בה למה"ח ולכן אי"ז תלוי בהכרתו כלל לר"מ מקבלת 200 לשיטתו מצד הגברא והרי לאדם אי"ז נחשב בעולה כלל. לרבנן מנה. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל אי אפשר לומר שהיא בתולה שהרי חסר בבתולים (במוכת עץ) או שהי' בעילה אפילו שיש בתולים.

י"א ע"ב קטן שבא על גדולה האם עשאה מוכת עץ לרב כן לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב ביאה אפילו שהוא קטן כיון שמצד הגברא ודאי שהי' פה מעשה בעילה. לשמואל לא. לשיטתו מצד החפצא וכל זמן שהוא קטן אין זה נחשב כלל.

י"ב ע"א מה הדין אם כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה לרבה יש לה מנה. לשיטתו מצד החפצא והרי דינה כבעולה עכ"פ. לרב אשי אין לה כלל. לשיטתו מצד הגברא כיון שרימו אותו אז אינו רוצה בה כלל ופטור לגמרי.

י"ב ע"ב הנושא את האשה ולא מצא לה בתולים היא טוענת שנאנסה לאחר האירוסין ונסתחפה שדהו והוא אומר שזה הי' עד שלא ארסתיך והי' מקחי מקח טעות לר"ג ור"א היא נאמנת. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולכים אחרי חזקתה שהיתה בתולה. לר' יהושע הוא נאמן עד שתביא ראי' לדבריה. לשיטתו מצד הגברא. ועצ"ע.

המשך מנה לי בידך והלה אומר איני יודע לרב יהודה ורב הונא חייב כיון שברי ושמא ברי עדיף. לשיטתו מצד הגברא כיון שבטענתו הוא ודאי לכן הוא עדיף. לרב נחמן ור' יוחנן פטור כיון שמעמידים את הממון בחזקת בעליו. לשיטתם מצד החפצא.

יג, ע"א היא אומרת מוכת עץ אני והוא אומר לא כי דרוסת איש את לר"ג ור"א היא נאמנת. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל, שמעמידים בחזקתה. לר' יהושע הוא נאמן עד שתביא ראי' לדבריה. לשיטתו מצד הגברא ולכן נראה לומר שזה קרה ע"י פעולה של איש מבעילה ולא מעצמו כמוכת עץ.

המשך במה הם חולקים הבעל והאשה? לר' יוחנן מדובר שהיא טוענת שמגיע לה 200 והוא אומר שמגיע לה רק 100 כיון שסובר כר"מ שמגיע למוכת עץ כתובה 200. לשיטתו מצד הגברא. שהרי לאדם אינה נחשבת כבעולה כלל לר' אלעזר מדובר שהיא טוענת שמגיע לה רק 100 והוא אומר שלא מגיע לה כלום כיון שסובר כחכמים שמוכת עץ כתובה רק 100, לשיטתו מצד החפצא שהרי בפועל אין לה בתולים.

המשך

ראוה מדברת עם אחד האם נאמנת לומר שהוא כשר וכהן הוא לר"ג ור"א כן. לשיטתו מצד החפצא והיא נאמנת על הולד לגמרי, שזה כמו חפץ שבבעלותה וברשותה. לר' יהושע לא. לשיטתו מצד הגברא והולד נחשב למציאות בפ"ע ולכן לא נאמנת עליו שהוא כשר.

המשך

מה הכוונה מדברת לזעירי הכוונה שמסתרת אתו. לשיטתו מצד הגברא וגם הסתרות עם מישהו אפילו בלי שום מעשה הבעל מקפיד ע"ז. לרב אסי הכוונה שנבעלה אליו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר באופן שנבעלה ממש שרק על זה שייך קינוי.

המשך

היתה מעוברת האם נאמנת לומר שזה מכהן לר"ג ור"א נאמנת. לשיטתו מצד החפצא וה"ה בבעלותה וברשותה ונאמנת עליו כחלק מגופה. לר' יהושע לא נאמנת. לשיטתו מצד הגברא והרי הולד מציאות בפ"ע ואין לו חזקת כשרות.

המשך

האם לר"ג ור"א נאמנת גם להכשיר את הולד לרבי יוחנן כן וכן סובר רב אסי. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולד נחשב כחלק ממש ממנה וחזקת כשרות שלה מועילה גם לולד. לפי רבי אלעזר לא, כיון שאין לולד חזקת כשרות. לשיטתו מצד הגברא והולד נחשב למציאות בפ"ע ואין לו חזקת כשרות.

יד, ע"א

איזוהי אלמנת איסה?

לת"ק שאין בה חשש לא בממזרות ולא נתינות ולא משום עבדי מלכים. לשיטתו מצד החפצא. לרבי מאיר אם אומרים לו שהוא חלל והוא שותק כשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי בשתיקתו.

לרבי שמעון בן אלעזר מכשיר רק אם קוראים לו ממזר ושותק. כיון שזה ששותק ואינו חושש כיון שלא אכפת לו כיון שלממזר יש פרוסום וכיון שלא פורסום סימן שלא ממזר.

טו, ע"א

האם הלכה כמו רבי יוסי שתינוקת שנאנסה ורוב העיר משיאין לכהונה תנשא לכהונה? לרבי חייא בר אשי בשם רב כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולכים אחרי הרוב. לרב חנן בר רבא בשם רב לא, ורק הוראת שעה הייתה שהתירוה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה הי' רק הוראת שעה ואין שייך בזה כ"כ ללכת אחרי הרוב כיון שהיא מציאות בפ"ע ולא כמו חפץ.

ט, ע"ב

מצא תינוק מושלך האם הולכים אחרי הרוב ישראל שבעיר להחשיבו כישראל?
 לרב כן. לגבי שמצווים לפרנסו, אבל ליוחסין לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא לכל דבר נחשב
 מצד הרוב כי הוא מציאות בפ"ע.
 לשמואל גם לפקח עליו את הגל בשבת נחשב כמו ישראל אפילו שאין רוב ישראל כיון שזה
 פקו"נ לא הולכים אחרי הרוב. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על הצלתו מצ"ע. ועצ"ע.

טז, ע"א

האם כותבים שובר?

לרבי אבהו כן. לשיטתו מצד הגברא ואומרים "עבד לווה לאיש מלווה" ולכן אם הלווה יאבד
 את השובר יפסיד את כספו, שיצטרך לשלם עוה"פ.
 לרב פפא לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן עדיף שיעשו שטר חדש שחייב פחות או שיקרעו את
 השטר לגמרי.

יז, ע"א

כיצד מרקדין לפני הכלה?

ב"ש אומרים כלה כמות שהיא. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון א"א לשקר.
 ב"ה אומרים כלה נאה וחסודה. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות שהאדם בחר את האשה
 הזאת אז בשבילו היא נחשבת לנאה וחסודה.

המשך

האם נשיא שמחל על כבודו כבודו מחול?

י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא שהכל תלוי בו והוא יכול למחול.
 י"א שלא. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז תלוי בו כלל וא"א לזלזל בתפקידו.

המשך

כמה אנשים צ"ל בלוי' כדי שיהי' נקרא שזה כל צרכו?

לרב שמואל בר איני משמי' דרב 12,000 אנשים ועוד 6,000 שמכריזים שיבואו לכבודו. לשיטתו
 מצד הגברא ולכן מוסיף יותר אנשים לכבודו בהלוי'.
 וי"א 13,000 אנשים ומתוכם 6,000 שמכריזים. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא צריך כ"כ הרבה
 אנשים לכבודו.

לעולא מדובר שיש הרבה אנשים ממקום שנקרא בולא ועד סכרא.
 רבי יוחנן אומר שצריך להיות 600,000 אנשים, כמו נתינת התורה. וזה למי שקורא ושונה. אבל
 למי שמלמד אין לו שיעור.

יז, ע"ב

מהו סימן שנחשב שנישאת בתולה?

לת"ק אם יצאה עם הינומא. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על דבר שעל האשה בעצמה.
 לרבי יוחנן בן ברוקא שחלקו קליות בחתונתה. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ משהו בגוף האישה
 ממש.

בבבל לרב היו הנשים נותנות שמן בראש התלמידים ומורחות שמן בראש התלמידים.

המשך

מה זה הינומא?

לסורחב בר פפא משמו של זעירי זה כמו חופה של הדס עגולה. לשיטתו מצד החפצא וזה חלק מטקס החתונה מצ"ע.
לרבי יוחנן זה צעיף על ראשה ומשורבב על עיניו שתוכל לנמנם בתוכו ולא יראו את עיניו.
לשיטתו מצד הגברא שזה עשוי רק לטובתה שתוכל לנמנם.

המשך

האם מחזיקים בנכסי קטן?

לרב הונא לא, אפילו הגדיל. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שתחילת החזקה תהי' כשהוא גדול.

וי"א שאם הגדיל נחשב לחזקה. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל החזיק בזמן שהוא הי' גדול ואפי' שהתחלה היתה בקטנותו.

המשך

האם מחאה שלא בפניו נחשב למחאה?

י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ למחות בפניו ממש.

י"א שלא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך דוקא מחאה בפניו.

יח, ע"א

האומר לחבירו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס, האם צריך להשבע?

לראב"י כן. שגם בבנו אינו מעיז לכפור ולכן אי"ז משיב אבדה. לשיטתו מצד החפצא כיון שהחוב כרגע שייך לבנו לכן ג"כ בבנו שייך הגדר של אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו.

לחכמים לא. כיון שהוא משיב אבדה שהרי בבנו לא אומרים שאינו מעיז לפני בעל חובו. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא לא הלווה לו אלא אביו לכן בבן מעיז וזה שלא העיז נחשב כמשיב אבדה.

יח, ע"ב

עדים החתומים על השטר ואמרו שכתב ידינו הוא זה, אבל אנוסים היינו מחמת ממון, האם נאמנים?

לרבי מאיר לא. כיון שמודה בשטר שכתבו אין צריך לקיימו. לשיטתו מצד הגברא והעיקר שהודה בשטר ואי"צ קיום מצ"ע.

לחכמים נאמנים, כיון שהפה שאסר הוא הפה שהתיר. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש לעדים בעלות על השטר. ועצ"ע מלקמן מאביי ורבא.

יט, ע"א

האם מודה בשטר שכתבו צריך לקיימו?

לרב הונא מר רב לא. לשיטתו מצד החפצא וע"י שהוא מודה פועל קיום השטר מצ"ע.

לרב נחמן כן. לשיטתו מצד הגברא והגם שהודה אי"ז פועל קיום השטר מצ"ע.

יט, ע"א

אמר רב יהודה אמר רב האומר שטר אמנה הוא זה אינו נאמן, מה הכוונה?

לרבא הכוונה שאמר את זה לוהה. ולכן אינו נאמן כיון שמודה בשטר שכתבו אי"צ לקיימו. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל.

אביי אומר מדובר שאמר את זה המלוה ומכיון שחב לאחרים מצד שעבודא דרבי נתן לכן אינו

נאמן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מפרש שהבעי' רק בגלל שחייב לאחרים.
 לרב אשי מדובר שאמרו את זה עדים. ואפילו שאין כתב ידם יוצא ממקום אחר אינם נאמנים
 כיון שאסור מצ"ע לאדם להשהות שטר אמנה בביתו. ואין אדם משים עצמו רשע.

יט, ע"ב

האם מותר להשהות שטר פרוע בביתו?
 לרבי יהושע בן לוי אסור. שגם זה נחשב כמו שקר, וכ"ש שטר אמנה. לשיטתו מצד הגברא
 והאנשים יכולים לעשות עם שטר זה דבר שקר.
 וי"א רק שטר אמנה אסור, אבל שטר פרוע מותר כיון שאי"ז ממש שקר. לשיטתו מצד החפצא
 והרי מצ"ע אין בזה שקר כלל, שהרי הי' שטר אמיתי לפנ"ז.

המשך

עדים שאמרו מודעה היו דברינו
 לרב נחמן אין נאמנים. לשיטתו מצד החפצא והעיקר זה השטר ואין מתחשבים בדבריהם לבטל
 את השטר.
 למר בר רב אשי נאמנים. כיון שזה דבר שניתן להכתב. לשיטתו מצד הגברא וכיון שמותר
 לכתוב שטר זה מאמינים להם.

המשך

עד אומר שהי' תנאי בשטר ועד אומר שלא הי' תנאי
 לרב פפא השטר הזה כשר כיון ששניהם מעידים שהי' פה שטר כשר, וזה שאומר שיש תנאי
 הוא רק אחד ואין דבריו של אחד במקום שנים. לשיטתו מצד הגברא והרי התנאי הוא רק בין
 האנשים אבל אי"ז פוגע בעצם השטר.
 לרב הונא ברי' דרב יהושע אין השטר כשר. כיון שכשאומרים תנאי זה נחשב לעקירת השטר.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן התנאי לא רק בין האנשים אלא עוקר את השטר לגמרי.

המשך

מה הדין שנים חתומים על השטר ומתו ובאו שנים מהשוק ואמרו ידענו שכתב ידם הוא אבל
 אנוסים היו וקטנים היו או פסולי עדות היו ויש כתב ידם שיוצא ממקום אחר שאפשר לקיים
 את השטר מזה
 לרב ששת השטר כשר. כשם שאין מזימין את העדים אלא בפניהם כך אין מכחישים את העדים
 אלא בפניהם. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב דוקא בפניהם.
 לרב נחמן ודאי שאפשר להכחיש את העדים גם שלא בפניהם ולכן משאירים את הממון בחזקת
 בעלים ואין השטר כשר. לשיטתו מצד החפצא.

כ, ע"א

האם אדם יכול להעיד מתוך השטר שכתב לעצמו עדות שאינו זוכרה?
 לרבי יוחנן כן. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ שיזכור מצ"ע, ואפילו אם זוכר
 מתוך השטר כשר וזה א' מהסיבות שעושים שטר.
 לרב הונא לא, אא"כ זוכרה מעצמו. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיזכור מעצמו.

המשך

מה הדין אם הבעל דין עצמו מזכיר לו את העדות, האם יכול להעיד?

לרב חביבא כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין כ"כ חשוב שיזכור מעצמו והעיקר זה התוצאה שנזכר ולא כ"כ משנה בגלל מי.
למר ברי' דרב אשי לא, וכך ההלכה, אא"כ הוא ת"ח שאפשר לסמוך עליו. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיזכור מעצמו.

כ, ע"ב

תלוליות הרחוקות מהעיר (תל שאנשים קוברים שם לפעמים) חדשות טהורות וישנות טמאות והקרובות בין חדשות בין ישנות טמאות, מה זה נחשב קרוב ומה זה ישן?
לרבי מאיר קרוב זה פחות מחמישים אמה שסמוך לעיר וישנה הכוונה רק לאחרי ששים שנה. לשיטתו מצד הגברא שזה יחסית לאדם נחשב קרוב או ישן.
לרבי יהודה קרובה הכוונה שאין קרובה יותר ממנה וישנה הכוונה שאין אדם זוכרה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' הכי קרוב שאין יותר קרוב ממנו ושארף אחד לא יזכור, כי אם משהו זוכר אי"ז נחשב ישן.

המשך

זה אומר זה כתב ידי וזה אומר זה כתב ידי, האם צריכים לצרף עמם עוד משהו שיעיד?
לרבי כן. כיון שמעידים על כתב ידם. לשיטתו מצד הגברא וגם בזה אומרים אדם קרוב אצל עצמו.
לחכמים לא. אלא נאמן אדם לומר זה כתב ידי, כיון שמעידים על המנה שבשטר. לשיטתו מצד החפצא ובוזה לא אומרים שקרוב אצל עצמו.

כא, ע"ב

האם עד ודיין מצטרפים?
לשמאל כן. לשיטתו מצד הגברא וחושש שהדיין נחשב כנוגע בדבר. שהרי לא ירצה לקבל הזמה כנגדו
לרבי לא. לשיטתו מצד החפצא והרי שניהם אינם נוגעים כ"כ בדבר. ועצ"ע

כב, ע"ב

שנים אומרים נתגרשה ושנים אומרים לא נתגרשה הרי"ז לא תנשא ואם נשאת לת"ק לא תצא. לשיטתו מצד הגברא שזה רק איסור על האדם, אבל בדיעבד שכבר נישאת לא תצא.
לר' מנחם בן ר' יוסי תצא. לשיטתו מצד החפצא וזה כמו איסור ממש ולכן אפילו שנישאת תצא.

המשך

שנים אומרים מת ושנים אומרים לא מת הרי"ז לא תנשא ואם נשאת תצא.
שנים אומרים נתגרשה ושנים אומרים לא נתגרשה הרי"ז לא תנשא ואם נשאת לא תצא מה ההבדל
לאב"י מדובר בעד א' ולכן במת שהאמינה תורה לעד א' זה כמו שנים

ולכן זה שאומר לא מת נחשב כמו אחד במקום שנים ואין מאמינים לו.
ובסיפא א' אומר נתגרשה וא' אומר לא נתגרשה הרי שניהם מעידים שהיא הייתה אשת איש וזה שאומר שנתגרשה הוא כמו אחד נגד שנים, שאינו נחשב. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על ההבדל רק על מה הם מעידים.
לרביא ההבדל הוא שבעדים של מיתה אינה יכולה להכחיש אותו אם יבוא בעלה ולכן אם לא

הי' ודאי שבעלה מת היתה מפחדת ולא היתה מתחתנת. לכן מאמינים שמת. אבל בגרושין שיכולה להכחיש אותו בפרט שיש עדים שמסייעים לה לכן אין מאמינים שנתגרשה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדובר על ההבדל מהותי ביניהם. לרב אסי מדובר שאומרים עדים שעכשיו מת ועכשיו גרשה, ומיתה א"א לברר כמו אם אמרו שטבע בים א"א לראות לכן אם נישאת לא תצא, אבל בגירושין אפשר לברר, שאומרים לה שתראה לנו את הגט. לשיטתו שזה כמו מכריע ותיווך ביניהם.

המשך

שנים אומרים נתקדשה ושנים אומרים לא נתקדשה ה"ז לא תנשא ואם נישאת לא תצא. שנים אומרים נתגרשה ושנים אומרים לא נתגרשה, ה"ז לא תנשא, ואם נישאת תצא. - מה ההבדל?

לאב"י מדובר פה בעד אחד שאומר שנתקדשה וא' אומר שלא נתקדשה הרי שניהם מעידים שהיא הייתה פנוי' וזה שאומר שנתקדשה נחשב כאחד נגד שניים. בסיפא עד א' אומר שלא נתגרשה הרי שניהם מודים שהייתה אשת איש וזה שאומר נתגרשה נחשב כאחד מול שניים ואין מאמינים לו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסביר את ההבדל בעדות האנשים. לרב אשי מדובר לעולם שזה שנים מול שנים וצריך לגרוס הפוך ששנים אומרים שנתקדשה ושנים אומרים לא ראינו שנתקדשה שודאי מאמינים לאלו שאומרים שהיא נתקדשה, שזה שלא ראו אינו ראי' לכן אם נישאת למישהו אחר תצא. בסיפא שנים אומרים שראינוה שנתגרשה ושנים אומרים שלא ראינוה שנתגרשה ה"ז לא תנשא, ואם נישאת לא תצא. כיון שאנשים מגרשים בצנעא. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסביר את ההבדל באופן מהותי בין קידושין לגירושין.

כג, ע"א

אם משנשאת באו עדים לא תצא - על מה זה הולך? לרבי אושעיא זה הולך על הרישא, שאחרי שהתחתנה באו עדים שהיא הייתה אשת איש והיא נשאת על פי עצמה שאמרה גרושה אני. וכ"ש בסיפא לגבי שבוי' שמקלים עלי' שלא תצא. שגם שלא בפניו סובר שאשה לא מעיזה לומר שבעלה גרשה בשקר. לשיטתו מצד החפצא ולכן האישה לא מעיזה בכל אופן. לרבה בר אבין רק בשבוי' הקלו אבל על הרישא לא. כיון שזה לא בפניו מעיזה לומר גרושה אני. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק בפניו לא מעיזה.

המשך

שתי נשים שנשבו ואמרה אחת אני טהורה וחברתי טמאה אינה נאמנת אני וחברתי טמאה נאמנת על עצמה ואינה נאמנת על חברתה. אני וחברתי טהורה נאמנת על חברתה ואינה נאמנת על עצמה. - באיזה אופן מדובר? לאב"י ברישא ובסיפא מדובר שיש עדים שנשבו. ובאמצע מדובר שאין עדים ולכן אינה נאמנת על חברתה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מבדיל בפשטות אם יש עדים או לא לרב פפא מדובר שעל כל המקרים יש עדים, אבל יש עד אחד שאומר הפוך ממה שהיא אומרת. ולכן במקרה הראשון שאמרה על עצמה נטמאה עשתה את עצמה כחתיכת איסור ולכן היא אסורה. ואפילו שהעד אומר שהיא טהורה וחברתה מותרת בעדות שלה. במקרה השני שאמרה אני טהורה וחברתי טמאה ועד אחד אומר הפוך אז עלי' כיון שיש עלי' עדים נשארה טמאה, אבל חברתה מותרת על פי העד.

במקרה האחרון אני וחברתי טמאה והעד אומר ששתיכן טהורות היא אסורה כי היא עשתה את עצמה כחתיכת איסור וחברתה מותרת ע"פ העד.

אני וחברתי טהורה והעד אומר ששתיכן טמאות – עלי' כיון שיש עד לא מאמינים לה, אבל לחברתה מתירים ע"פ עדותה והחידוש שמאמינים לה אפילו שמכשירה את עצמה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על זה שנחשבת לחתיכת איסור ע"י דיבורה.

המשך

האם מעלים לכהונה ע"פ עד אחד?

לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק אפי' עד א' שזה רק כמו גילוי מילתא. לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך ממש שני עדים כיון שזה לא רק גילוי מילתא אלא הם פועלים את הענין ע"ד עדי קיום ולא כמו עדי בירור. לרבי אלעזר אם יש עוררין אפילו מערער אחד לא מעלים לכהונה אבל אם אין עוררין מעלים ע"פ עד אחד.

לרשב"ג משום רבי שמעון בן הסגן רק אם מערערים שנים אז צריך שני עדים, אבל אם מערער רק עד אחד מספיק עד אחד להכשירו.

כד, ע"א

האם חוששין לגומלין?

לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש. לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ואין חוששים לקשר שביניהם.

המשך

והרי במקום אחר למדנו הפוך, שאין נאמנים להעיד אחד על השני לרבי יהודה, ולת"ק כן נאמנים לגבי כהן להאכילו תרומה

לרב אדא בר רבא מחליפים את השיטה שבאמת לרבי יהודה לא מאמינים וחוששים לגומלין. לאביי לא הופכים את הגירסא אלא שבדמאי הקלו ולכן מאמינים ולא חוששין לגומלין כיון שרוב עמי הארץ מעשרים הם. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל ע"ז שרובם מעשרים. לרבא זה שהוא לא נאמן לרבנן מדובר שכלי אומנותו בידו, שמביא כלי מכירה לכן וודאי שהוא רוצה רק לגמול לו כדי שהוא יעיד עליו במקום אחר ולכן אינם נאמנים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל על זה שכלי אומנותו בידו. שזה הוכחה שגם הוא רוצה למכור ומחכה שחברו ישבחו במ"א

כד, ע"ב

האם מעלים מתרומה ליוחסין?

לרבי יהודה כן, ולכן לא מאמינים סתם גם לגבי תרומה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב את התרומה כ"כ כמו ייחוס.

לרבנן לא מעלים מתרומה ליוחסין ואין חשש להאמינו בתרומה. ואין זה שייך כלל לחשש מצד גומלין. לשיטתו מצד הגברא ולכן א"א לעלות מתרומה ליוחסין כיון שיחוס זה דבר מאוד חשוב וא"א מאכילת תרומה לפסוק גם בזה.

המשך

האם אפשר להעלות משטרות ליוחסין כגון שכתב אני פלוני כהן לויית כסף מפלוני וחתומים עדים

לרב הונא מעלים, כיון שהעדים חתמו גם על פרט זה שהוא כהן. לשיטתו מצד הגברא לכן ודאי חתמו גם על זהות האדם שהלווה.
 לרב חסדא לא מעלים, כיון שהעדים חתמו רק על ההלוואה, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא לכן חתמו על העיקר שזה הלוואה מצ"ע.

המשך

האם מעלים מנשיאות כפיים ליוחסין?
 לרב חסדא מעלים. כיון שזה בפרהסיא אם לא הי' כהן לא הי' חצוף לעלות לנשיאת כפים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל על זה שזה בפרהסיא.
 לרבי אבינא לא מעלים כיון שנשיאות כפיים זה רק איסור עשה לא חושש כל כך ואין זה כמו תרומה שהיא בעוון מיתה לזר שאוכלה. וההלכה כרב אבינא. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכלים על דרגת חומרא שיש בזה.

כה, ע"א

האם מקבלים עדות של קרובים?
 לרבי העלה בן ע"פ אביו לכהונה לאכול תרומה אבל לא להשיאו אישה. למה"ח ולכן רק לגבי התרומה נאמן קרוב
 לרבי חיא העלה אח ע"פ אחיו ללוי'. שאם מאמינים לגבי תרומה מאמינים גם לגבי להשיאו אישה ואם לא כיון שקרוב הוא גם להאכילו בתרומה אסור ע"פ קרוב. למ"ה ולכן מאמין גם לגבי האנשים שיכול להשיאו לכהונה וזה שרבי חיא העלה אח ע"פ אחיו ללוי' כיון שהי' מסיח לפי תומו.

כו, ע"א

האם מעשר ראשון זה חזקה למי שמקבלו לומר שהוא לוי?
 לרבי עקיבא כן. לשיטתו מצד הגברא וה"ז שייך להם לכתחילה ומעיקר הדין.
 לרבי אליעזר בן עזרי' לא. לשיטתו מצד החפצא וכיון שעכשיו בגלל הקנס שייך גם לכהן אין בזה יותר משום חזקה להגיד שהוא לוי.

המשך

האם מעשר ראשון מותר לזרים?
 י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז ממש כהקדש או תרומה.
 י"א שלא. לשיטתו מצד הגברא וה"ז מיועד רק ללוויים.

כו, ע"ב

א' שהי' מוחזק עליו באביו שהוא כהן ויצא עליו קול שהוא בן גרושה או חלוצה והורדנוהו מן הכהונה ובא עד אחד ואמר שיודע עליו שהוא כהן והעלינו אותו לכהונה ובאו שנים והעידו שהוא בן גרושה והורדנוהו ובא עוד עד אחד ואמר שהוא כהן ולכו"ע מצטרפים לעדות רק המחלוקת האם חוששים לזילות של בי"ד שהורידוהו פעמיים ועכשיו יעלוהו ויבטלו דבריהם לת"ק למ"ה ולכן חוששים לזילות בי"ד ולכן לא מעלים אותו עוה"פ.
 לרשב"ג מעלים אותו עוה"פ ואין חוששים לזילות בי"ד. לשיטתו מצד החפצא וע"ד יקוב הדין את ההר.

המשך

האם שני עדים שכ"א מעיד בפ"ע מצטרפים לעדות?
 לת"ק לא, שצריך שיעידו כאחד. לשיטתו מצד הגברא לכן צריכים להעיד ביחד ממש.
 לרבי נתן מצטרפים. לשיטתו מצד החפצא והרי שניהם מעידים על הענין ואי"צ שיעידו כא'.

המשך

האם צריך שיראו את העדות כאחת?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שממש יראו ביחד ויצטרפו להעיד.
 לרבי יהושע בן קרחה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ שיראו כא' אפי' שראו א' אחרי השני.

כ"ז ע"א

כאיזה נשים מדובר שאם נשבו על עסקי נפשות אסורה לבעלה
 לרב מדובר כגון נשים של גנבים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפי' שרק גנבו מזלזלים בנשותיהם
 ויש חשש שנאסרו כי נבעלו.
 ללוי מדובר כגון אשתו של בן דונאי שהי' רוצח שרק אז נחשבת אשתו מופקרת אבל לא נשים
 של גנבים. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק ברצח או חוששים, אבל בממון לא מזלזלים כ"כ
 בנשותיהם.

המשך

האם מדובר שנגמר דינם להריגה
 לחזקיה כן. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך שייגמר דינם לגמרי ואז חוששים.
 לר' יוחנן אפילו שלא נגמר דינם להריגה וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפי' שלא
 נגמר דינם מצ"ע חוששים שנבעלו.

המשך

שני שבילין א' טמא וא' טהור והלך א' מהן ועשה טהרות ובא חברו והלך בשני ועשה טהרות
 ובא א' ושאל על חברו
 לר' יהודה נחשב כמו שבא לשאול כ"א בפני עצמו ושניהם טהורים וכך ההלכה. לשיטתו מצד
 החפצא והרי כ"א הלך בפ"ע.
 לר' יוסי נחשב כמו שבאו שניהם בכ"א ושניהם טמאים. לשיטתו מצד הגברא ובשאלתו ששאל
 על שניהם כא' הרי התשובה היא לשניהם כא' ונחשב כאילו באו שניהם לשאול יחד.

כ"ז ע"ב

א' שהשכיר חמור לחברו ואמר לו שלא ילך בנהר פקוד כי יש שם מים ולבסוף הלך בנהר פקוד
 ואמר שלא הי' שם מים האם מאמינים לו
 לרבי מאמינים לו שיש לו מיגו שיכל לומר שהלך במקום אחר שאין שם מים. לשיטתו מצד
 החפצא והרי בפועל הי' לו כזה מיגו ולכן לוקחים את כוח הטענה שיש לו בזה ומאמינים לו
 שלא הי' שם מים.
 לאביי לא מאמינים לו כיון שזה מיגו במקום עדים שכולם יודעים שיש שם מים ואי"ז מיגו.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן א"א לומר שנאמין לו שה"ז נגד ידיעת כולם.

המשך

פה אצלנו כתוב שבשבויה אפילו שפחה נאמנת לומר שלא נטמאה ובמ"א כתוב שאין שפחה

נאמנת לשמרה מיחוד
 לרב פפי התירוץ שפה אצלנו שזה שבויה היקלו. לשיטתו מצד הגברא.
 לרב פפא התירוץ שפה זה שפחה של בעלה לכן מאמינים לה ושם זה שפחה שלה ולכן אינה
 נאמנת לשמרה מיחוד. לשיטתו מצד החפצא. ולכן מחלק בין השפחות ששפחה שלו נאמנת
 מצ"ע ולא בגלל שהיקלו
 לרב אשי התירוץ שפה לא מספיק שהיא שותקת אלא צריכה לומר שהיא טהורה ועד כ"כ
 השפחה לא תשקר אבל לגבי יחוד יש חשש שתשתוק ולא תספר כלום ונחשוב שהיא מותרת.
 לשיטתו מצד החפצא.

כח, ע"א
 כהן שגירש אשה ובא איתה לבי"ד
 לרב ששת לא נזקקין להם לדון את דינם. לשיטתו מצד הגברא וזה רק איסור עליהם משום גדר
 אבל אין פה איסור ממש מצ"ע שצריך נידוי וכו'.
 לרב פפא גם מנדים אותם ע"ז שבאו יחד.
 לרב הונא גם מלקים אותם. לשיטתו מצד החפצא שזה ממש איסור.

כח, ע"ב
 האם חולקים תרומה לעבד בלי שרבו עמו
 לר' יהודה לא כיון שבמקומו היו מעלים מתרומה ליוחסין לכן יש חשש שיחתנו אותו עם כהנת
 לכן צריך שרבו יהי' עמו וידעו שהוא עבד. לשיטתו מצד החפצא ולכן מעלים מתרומה ליוחסין.
 לר' יוסי כן כיון שבמקומו אין מעלים מתרומה ליוחסין ולכן אין חשש שיחתנו אותו עם כהנת.
 לשיטתו מצד הגברא ויוחסין זה מאוד חשוב וא"א לחתן אותו בגלל אכילת תרומה.

המשך
 גוי שנתגייר האם יכול להעיד על דברים שראה כשהי' גוי
 לת"ק לא כיון שהי' גוי ודאי לא דייק כ"כ שנסמוך עליו. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא
 מסתכלים על כוונתו להתגייר, שהרי עדיין הי' גוי וא"א לסמוך עליו.
 לר' יוחנן בן ברוקה כן כיון שהי' בדעתו להתגייר אפשר לסמוך עליו שדייק. לשיטתו מצד
 הגברא ולכן הולכים אחר כוונתו להתגייר.

כט, ע"א
 האם קטנה שנאנסה יש לה קנס
 לר"מ לא שכיון שאביה יכול למכרה לא חייב האונסה בקנס. לשיטתו מצד הגברא ולכן כ"ז
 שאין היא גדולה א"א לחייב
 לחכמים כן למה"ח ולכן א"צ לחכות עד שתהי' גדולה וכו' אלא המעשה מצ"ע מחייבו אפילו
 שהיא קטנה

כ"ט ע"ב
 לגבי אונס כתוב "ולו תהי' לאשה" מה הכוונה
 לשמעון התימני הכוונה לאשה שיש בה הווי' היינו שתופסים בה קידושין למה"ח והעיקר
 שהקידושין נתפסים מצ"ע
 לשמעון בן מנסיא הכוונה לאשה שראוי לקיימה למ"ה ולכן צריך גם שראוי לקיימה ולא רק
 שנתפסים הקידושים מצ"ע

המשך

מה ההבדל ביניהם

לר' זירא ההבדל הוא לגבי ממזרת ונתינה שחלים בהם קידושים אבל אסור לו לקיימה למה"ח ולכן לא מדבר על חייבי לאוין שהם אסורים רק על האדם ולר"ע שגם בחייבי לאוין אין הקידושים תופסים ההבדל הוא באלמנה לכה"ג שחלים בה קידושים שהרי אין הולד ממזר ממנה אבל אסור לו לקיימה ולר' ישבב שסובר גם באלמנה לכה"ג לר"ע אין הקידושין תופסים ההבדל הוא בבעולה לכה"ג למ"ה ולכן מדבר גם על חייבי לאוין שזה אסור על האדם ומחמיר וכו'

ל' ע"א

מה הדין באונס אשה שהיא נידה

לת"ק משלם קנס שהרי ראוי לקימה וגם יש בה הווייה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל רק ע"ז שהקידושין נתפסים בה ולכן חייב. לר' נחוניא בן הקנה אין משלם קנס כיון שחייב כרת וקים ליה בדרכה מיניה. לשיטתו מצד הגברא ומסתכל על חיוב האדם ולכן פטור מקנס.

המשך

מה הטעם של ר' נחוניא בן הקנה

לאבוי שנאמר אסון בידי אדם ונאמר אסון בידי שמים כמו אסון בידי אדם שחייב כבי"ד פטור מהתשלומים גם מיתה בידי שמים בכרת פטור מהתשלומים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על האסון שקשור לאדם.

לרבא מהפסוק ואם העלם יעלימו עם הארץ את עיניהם מהאיש ההוא בתו מזרעו למולך ושמתי אני את פני באיש ההוא ובמשפחתו והכרתי אותו אמרה תורה כרת שלי כמיתה שלכם, כמו במיתה של כבי"ד פטור מהתשלומים, אף כרת פטור מהתשלומים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על הפס"ד מצ"ע.

המשך

מה הנפק"מ ביניהם?

זר שאכל תרומה

לאבוי פטור כיון שזה כולל גם מיתה בידי שמים. לשיטתו מצד הגברא ואין נפק"מ שהרי בשניהם מחוייב מיתה.

לרבא חייב כיון שמדבר רק על פטור של כרת ולא על מיתה בידי שמים. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא כרת שיש בזה חומרה יותר אבל לא מיתה כבי"ד.

המשך

מדוע זר שאכל תרומה פטור מתשלומין לאבוי והרי משעה שהגביהו קנאו וחייב לשלם ובמיתה לא מתחייב עד שבלעו

ל מדובר שתחב לו חבריו לבית הבליעה ויכול להחזיר רק ע"י הדחק, ולכן פטור, שזה בבית אחת, החיוב מיתה והתשלומין.

רב פפא כגון שתחב לו חבריו משקין של תרומה לתוך פיו ואין אפשרות להוציא את זה, שאז זה כבר מאוס ולכן מיתה ותשלומין באין כאחת.

לרב אשי מדובר שזר אכל תרומה משלו ובאותו זמן קרע בגדים של חבריו שאפילו שמיתה לזה ותשלומין לזה פטור.

לרב אשי

ל, ע"ב

והרי מהרגע שהגבי' את התרומה מתחייב ועל עונש מיתה זה רק אחרי שאכל את התרומה לרב פפא מדובר שתחב לו חברו משקיין של תרומה לתוך פיו ולכן פטור על התשלומין כיון שהנאת גרונו ומעיו מחייב ומיתה ותשלומין באים כאחד. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שזה יהי' באותו אדם מיתה ותשלומין. היינו שזה פטור מצד חיוב מיתה שקשור גם עם אותו אדם. לרב אשי מדובר שאכל תרומה משלו וקרע בגדים תוך כדי שבלע את הבגדים קרע בגדים של חברו שסובר שמיתה לזה ותשלומין לזה ג"כ פטור. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ שיהי' לאותו אדם מיתה ותשלומין.

לא, ע"א

מה ההבדל בדין של גונב חלבו של חברו ואכלו שהוא חייב כיון שנתחייב בגניבה קודם שיבוא לידי איסור חלב לדין של רבי אבין שהזרוק חץ מתחילת ארבע לסוף ארבע בשבת וקרע בגדים בהליכתו פטור, כיון שעקירה צורך הנחה היא. והרי גם פה, בחלב, אפשר לומר שהגבהה צורך אכילה היא.

י"א שהתרוץ הוא ששם בזורק חץ א"א להניחה בלי עקירה, אבל פה יכול לאכול את החלב בלי הגבהה שמתכופף ואוכל. וגם אם יעביר סכין ברה"ר בידו יהי' פטור כיון שזה הכל המשך אחד. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד עצם הדבר שא"א להניח בלי עקירה וכו'. וי"א שהתירוץ שבזורק חץ אם הי' רוצה להחזיר לא הי' יכול להחזיר, אבל פה אצלנו בחלב יכול תמיד להחזיר. לכן אם מעביר סכין ברה"ר וקורע בגדים בהליכתו ודאי שיהי' חייב כיון שיכול כל הזמן לעצור את זה ולא בא החיוב כאחד ממש. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד האדם שא"א להחזיר אחר שיצא מידו.

המשך

האם מהלך נחשב כעומד?

לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ובהרגשתו ה"ה הולך ולא עומד במקום אחד. לבן עזאי כן. לשיטתו מצד החפצא והרי תמיד רגל א' על הקרקע.

המשך

האם צידי רה"ר כרה"ר?

לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל לא עוברים שם כ"כ הרבה אנשים. לרבי אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא והרי ודאי שזה חלק מרה"ר.

המשך

הגונב כיס בשבת - מדוע חייב, והרי הגבהה צורך הוצאה היא? התירוץ הוא שהגביהו ע"מ להצניעו ונמלך עליו והוציא. תירוץ אחר שמדובר פה שהוא עמד לפוש ולכן אין זה המשך לעקירה הראשונה ולכן חייב על הכיס ועוד תירוץ שזה לפי בן עזאי שמהלך כעומד. ועוד תירוץ שהוציא את זה לרה"ר וזה כרבי אליעזר ורק לגבי חיוב שבת נחשב כרה"ר אבל לגבי קנין אפשר לקנות שם כיון שלא שכיחי שם רבים.

רב אשי אומר שהתירוץ שמדובר פה שצירף ידו למטה משלושה טפחים וקיבלו. וסובר כרבי שידו של אדם חשובה כארבע על ארבע. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסביר באופן שמצ"ע אי"ז כלל שייך לחיוב שבת.

תוכן

לרבינא מדובר שהוציא את הכיס לרה"ר וברה"ר ג"כ יש קנין. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר אפילו שיש חיוב שבת מצ"ע מתחייב

לא, ע"ב

האם קונים ברה"ר?

לרבינא כן. לשיטתו מצד הגברא ע"י פעולתו אפשר לקנות בכל מקום.
לרב אחא לא, שצריך שיהי ברשותו ממש. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך דווקא מקום שנפעל הקנין שזה רשותו ממש.
והלכה כרבינא.

לב, ע"ב

מעידים אנו באיש פלוני שחייב לחברו מאתיים זוז ונמצאו זוממים
לרבי מאיר גם לוקים וגם משלמים. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך גם לחנכו ולהענישו
במלקות.
לחכמים כל המשלם אינו לוקה. לשיטתו מצד החפצא והעיקר זה התשלום.

לג, ע"א

מאיפה יודעים שחייב האונס לשלם בושת ופגם?
לאב"י מזה שכתוב "תחת אשר עינה" מזה מובן שיש גם בושת ופגם. לשיטתו מצד הגברא לכן
מביא פסוק מפעולת האדם.
לרבא מהפסוק "ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה חמישים כסף" שזה על הנאת השכיבה
מזה מובן שיש גם בושת ופגם. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על התוצאה.

המשך

האם מותרה לדבר חמור נחשב מותרה לדבר קל?
לרבי אלעזר כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ להתרות על כל דבר אלא ודאי שהתרה על
החמור נחשב גם על הקל, ע"ד שיש בכלל מאתיים מנה.
לרב אשי משמע שלא. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך להתרות בפ"ע על כל דבר. ועצ"ע.

לג, ע"ב

המתכוון להרוג את זה והרג את זה
לרבנן חייב. וע"ז נאמר ונתת נפש תחת נפש ממש. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם כשאינו
מתכוון חייב מצד התוצאה.
לרבי פטור ממיתה ומשלם דמי האשה לירש"י והכוונה נפש לממון. לשיטתו מצד הגברא ולכן
אם אינו מתכוון פטור.

לד, ע"א

האם שחיטה שאינה ראוי נחשבת לשחיטה?
לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל יש פה שחיטה.
לרבי שמעון לא. לשיטתו מצד הגברא והרי אינו ראוי לאדם לכן אי"ז נחשב.

המשך

המבשל בשבת בשוגג האם יכול לאכול בעצמו אוכל זה בשבת?

לרבי מאיר כן. למ"ה ולכן סובר שאין איסור על האוכל מצ"ע
 לרבי יהודה לא, רק למוצאי שבת. למה"ח ולכן סובר שהאוכל נאסר ג"כ
 לרבי יוחנן הסנדלר גם במוצ"ש רק אחרים יכולים לאכול ולא הוא.

המשך

האם מעשי שבת אוסרים מדאורייתא?

לרב אחא כן. למה"ח ולכן נאסר הדבר מצ"ע

לרבינא לא, וזה רק מדרבנן. למ"ה ולכן אין איסור בדבר מצ"ע

המשך

מה הדין אם מסר את השור לשומר והזיק בבית השומר ונגמר דינו והחזירו לבעליו האם נחשב
 שהחזירו

לת"ק אי"ו נחשב להחזר למ"ה והרי נגמר דינו ואינו שוה כלל לגבי האדם

לר' יעקב נחשב להחזר למה"ח והרי בפועל החזיר את אותו חפץ

המשך

האם דבר הגורם לממון נחשב כממון

לת"ק לא למה"ח והרי בפועל לא הזיק ממון ממש

לר"ש כן למ"ה ובשביל האדם זה נחשב כממון מצ"ע

ל"ד ע"ב

הניח להם אביהם פרה שאולה ומתה האם חייבים באונסיה כשהניח להם אביהם אחריות נכסים

י"א שכן למ"ה ולכן התחייב בשעת השאילה וחייב זה עבר לירשים

וי"א שלא כיון שחייבים רק אם בעצמם טבחוה וזה לפי רב פפא שמתחייבים רק בשעת אונסין

ולא בשעת השאילה למה"ח: ולכן מתחייבים רק בשעת האונס מצ"ע

המשך

מה הדין בחייבי מיתות שוגגין וחייבי מלקות שוגגין ודבר אחר של חיוב ממון

לר' יוחנן חייב כיון שלא התרו בו למה"ח וכיון שאין חיוב מיתה בפועל שהרי"ז בשוגג לכן

חייב בממון

לר"ל פטור כיון שאם היו מתרין בו הי' פטור גם כשלא התרו חייב למ"ה והרי"ז קשור עם חיוב

מיתה עכ"פ בשוגג ושייך פה כעין "קים ליה בדרכה מיניה"

ל"ה ע"א

מה הדין בעבר בשוגג על עבירה שחייבים עליה מיתה האם חייב גם בתשלומין

לתנא דבי חזקי' פטור למ"ה כנ"ל

לר' ישמעאל בן ר' יוחנן בן ברוקה חייב למה"ח והרי בפועל לא חוייב מיתה

המשך

מה הדין בחייבי מלקות שוגגים וחייב ממון

לר' יוחנן חייב למה"ח והרי בפועל לא חוייב ממון כנ"ל

לר"ל פטור למ"ה והרי יש עליו את החיוב אפילו שזה בשוגג

המשך

מאיפה יודעים שחייבי מלקות נחשבים כחייבי מיתות לר"ל

לאביי לומדים גז"ש "רשע רשע" למ"ה לכן מדברים על האדם עצמו

לרבא לומדים גז"ש "מכה מכה" למה"ח לכן לומדים מהמכה מצ"ע

לו, ע"ב

האם שבו"י מותר לה לאכול בתרומה?

לרבי דוסא כן. למה"ח וכ"ז שאין ברור לנו שזנתה א"א לפוסלה מתרומה לחכמים לא. למה"ח וכיון שיש חשש שע"י השבי נהגו בה אנשים בפריצות לכן נפסלה המשך

האם שבוי' מקבלת קנס אם מישהו אנסה? לת"ק לא. למה"ח כנ"ל וכנראה היתה מופקרת בשבי וכבר פגמו בה ואינו מתחייב כלל לרבי יהודה כן. למה"ח כנ"ל ויש לה חזקת כשרות כ"ז שלא הוכיחו אחרת

לז, ע"א

מה הדין באנוסה ומפותה האם צריכות להמתין שלושה חודשים כדי להנשא? לרבי יהודה כן. חוששים שלא נהפכה כ"כ יפה ונהיית מעוברת. למה"ח ולכן חוששים שהרי בעילה היתה פה בודאי וא"א לדעת אם תצליח למנוע לרבי יוסי לא. כיון שאשה מזנה מתהפכת כדי שלא תתעבר. למה"ח ולכן לא חוששים כלל

לח, ע"א

נערה שנתארסה ונתגרשה לרבי יוסי הגלילי אין לה קנס. למה"ח ולכן אינה נחשבת כ"כ כמו בתולה לגבי האנשים שהרי כבר נתארסה לרבי עקיבא יש לה קנס וקנסה לעצמה. ובמ"א כתוב שקנסה לאבי'. למה"ח ולכן יש לה חשיבות כמו בתולה שהרי בפועל עדיין היא בתולה

לט, ע"א

האם אונס משלם את הצער? לת"ק כן. למה"ח והרי א"א להשוות את הצער של האונס שאינה רוצה בו לבין בעלה שרוצה בו לרבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון לא משלם את הצער כי סופה להצטער תחת בעלה. למה"ח ולכן משווה בין הצער של הבעל לצער של האונס ולא מתחשב ברגשותיה כ"כ

לט, ע"ב

מאיפה יודעים שאם אנס מישהי האבא יכול למחות שאינו רוצה שיישא את בתו? לאביי כיון שלא יהי' חוטא נשכר. ואינו לומד ק"ו ממפתה, שמפתה כיון שהוא עצמו המפתה יכול לעכב גם אבי' יכול לעכב, אבל אונס שלא יכול לעכב שהרי חייב לנשאה, אבי' גם לא יכול לעכב. למה"ח ולכן מסתכל רק מצד שלא יהא החוטא נשכר לרבא ק"ו שאם מפתה שלא עבר אלא על דעת אבי' בלבד בין היא ובין אבי' יכולים לעכב, אונס שעבר על דעת אבי' וגם על דעת עצמה ודאי שגם אבי' יכול לעכב. למה"ח ולכן מסתכל מצד עצם הקשר הגרוע שביניהם ק"ו ממפותה שיכול אביה למחות

המשך

מה הדין באונס כשמת האם מקבלת כתובה? לת"ק לא. כיון שהכסף של הקנס נחשב ככתובה, שכל תקנת כתובה זה רק כדי שלא תהי' קלה בעיניו להוציאה, אבל באונס שאינו יכול להוציאה אין כתובה. למה"ח ולכן פה לא שייך שיוציאה מצ"ע ומימלא אין כתובה.

לרבי יוסי ורבי יהודה יש לה כתובה מנה כיון שהרי יכול לצער אותה עד שהיא תגיד שאינה רוצה אותו. לכן תקנו כתובה כדי שלא יצערה. למה"ח והרי יכול לגרום שהיא תרצה להתגרש וזה גם נחשב כמו ממנו שהוא גרם לתוצאה זו ולכן שייך כתובה

מ, ע"א

יתומה שנתארסה ונתגרשה
 לרבי אלעזר בשיטת רבי עקיבא האונס חייב והמפתה פטור. למה"ח והרי היא עדיין בתולה
 ולכן צריך לשלם באונס
 לחכמים אין לה קנס. למ"ה ולגבי האנשים אינה נחשבת כ"כ כמו בתולה
 מ' ע"ב

האם לקטנה יש קנס כשאנסוה
 לר"מ לא למ"ה ולכן צריך שיהי' לה חשיבות של גדולה ורק אז מתחייב
 לחכמים כן. לשיטתו מצד החפצא שהרי עשה מעשה של אונס ומתחייב על זה.
 מ"א ע"א

האם משלם בושת ופגם ע"פ עצמו
 לת"ק כן למה"ח ולכן מתחייב אפילו שזה ע"פ עצמו שנחשב כמו ממש נזק ממוני ולא כמו קנס
 לר"ש בן יהודה משום ר"ש לא למ"ה ולכן זה חיוב כמו קנס ומודה בקנס פטור
 המשך

האם חצי נזק זה קנס או ממון
 לרב פפא זה ממון כי סתם שוורים לאו בחזקת שימור למה"ח ולכן מחייב כמו נזק ממש
 לרב הונא בריה דרב יהושע זה קנס כי סתם שוורים בחזקת שימור למ"ה ולכן זה רק כמו קנס
 מ"א ע"ב

האם תם משלם חצי כופר
 לת"ק לא למ"ה וכיון שזה חיוב של קנס וזה כמו גזה"כ לכן א"א לשלם בזה חצי אלא או משלם
 הכל או שאינו משלם כלל
 לר' יוסי הגלילי כן למה"ח ולכן נחשב כחיוב ממון לכל דבר ואפשר לשלם רק חצי
 המשך

מה הדין כאשר נערה שנתפתתה עמדה בדין בחיי האב ולא הספיקה לגבות עד שמת האב
 לת"ק זה שייך ליורשים, כיון שהעיקר זה העמידה בדין, לשיטתו מצד החפצא וזה הי' בחיי
 האב ולכן האב והיורשים מקבלים.
 לרבי שמעון כיון שלא הספיקה לגבות עד שמת האב ה"ה של עצמה, לשיטתו מצד הגברא ולכן
 הולכים לפי הגבוי' של הכסף שהאדם מקבל לא לפי פס"ד.

מב, ע"א

מב, ע"ב

מה בן אדם תובע?
 לת"ק עדיף לתבוע דבר שהוא ממון ולא קנס, שאם מודה בו הרי פטור. למה"ח ולכן עדיף דבר
 שהוא ממון וחיוב מצ"ע ולא רק קנס על האדם
 לרבי שמעון עדיף לו לתבוע דבר שהוא קצוב ומגבל, אפילו שזה רק קנס, מאשר דבר שאינו
 קצוב. למ"ה ולכן עדיף דבר קצוב שהאדם יודע ברור את תביעתו

מג, ע"ב

ככמה פעמים נחשבת האישה מסוכנת שמתו בעלי'
 לת"ק רק אחרי שלוש פעמים. למה"ח ולכן דוקא שיש חזקה מצ"ע
 לרבי אחרי פעמיים. למ"ה ולכן חוששים אפילו רק אחרי פעמיים משום סכנה

המשך

מה הדין בהשיא את בתו וגרשה ואחרי זה השיאה והתארמלה.
לת"ק כתובתה שלה לעצמה. למ"ה שיש לאשה חשיבות מצ"ע וזוכה בכתובתה
לרבי יהודה זה שייך לאב. כיון שמשעת האירוסין זכה בזה האב למה"ח והרי היא נחשבת
כחפצא של האב גם לאחרי שנישאת.

המשך

ממתי גובה את הכתובה?
לרב הונא מנה מאתיים מן האירוסין והתוספת מן הנשואין. למ"ה ולכן כיון שנתחייב החתן
אפילו שהי' רק אירוסין
לרב אסי גם זה וגם זה מן הנשואין. למה"ח ולכן דוקא מן הנשואין שאז ממש היא כאשתו
לכל דבר

המשך

שני שטרות שיוצאים אחד אחרי השני על אותה שדה שמכרה ביטל שני את הראשון - מדוע?
לפרם בגלל שהוא מודה שהשטר הראשון הי' מזויף, שאחרת למה עשה שטר שני. ולכן גם
העדים נחשבים לשקרנים שחתמו על השטר הראשון. למה"ח
לרב אחא זה רק מכיון שמחל את השיעבוד של השטר הראשון, אבל העדים כשרים הם למ"ה
שמבטל רק את שיעבוד השטר.

מד, ע"ב

המוציא שם רע על היתומה
לרבי יוסי בן רבי חנינא פטור. למ"ה והרי צריך ממש בית אביה
לרבא חייב. למה"ח וא"צ ממש בית אביה

מה, ע"א

מה הדין בנשיא ומשוח שחטאו לפני שנתמנו ונודע להם לאחר שנתמנו?
לת"ק הולכים לפי זמן של החטא ולכן מביאים קרבן כמו הדיוטות. למה"ח ולכן הולכים לפי
זמן החטא מצ"ע
לרבי שמעון כיון שנודע להם בזמן שהתמנו פטורים לגמרי, לשיטתו מצד הגברא וצריך שידיעת
החטא תהי' באותו מצב של הגוף שהי' בו את החטא ולא שישתנה להיות נשיא.

מה, ע"ב

המוציא שם רע ולא בעל, האם נותן מאה סלע?
לת"ק כן. למ"ה ולכן אפילו שלא עשה מעשה ורק דיבר רע על האשה כבר נחשב ומתחייב
לרבי יהודה רק אם בעל נותן מהסלע, לשיטתו מצד החפצא ולכן רק אם עשה פעולה באישה
נותן מאה סלע. ולא מתחייב רק על אמירתו.

המשך

האומר חצי ערכי עלי
לת"ק נותן חצי ערכו. למה"ח ולכן מתחייב בדיוק כפי שאמר וא"א לחייבו יותר
לרבי יוסי ורבי יהודה משלם ערך שלם. גזירה חצי ערכו משום שאומר ערך חציו, שאז נחשב
כמו אבר שהנשמה תלוי' בו וצריך לשלם את הכל. למ"ה ולכן חושש וגוזר.

מו, ע"א

המוציא שם רע שהביא עדים בחינם האם חייב?
 לת"ק חייב. לשיטתו מצד הגברא שהעיקר זה שהביא עדים.
 לרבי יהודה אינו חייב עד שישכור את העדים. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר זה שמשלם
 לעדים.

המשך

האם הוצאת שם רע זה רק אם בעל?
 לראב"י כן. לשיטתו מצד החפצא לכן דוקא שהי' פה מעשה בעילה.
 לחכמים לא, אלא אפילו אם הביא עדים שזינתה נחשב הוצאת שם רע. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן אי"צ בעילה.

מז, ע"א

האם האב אוכל פירות בחיי בתו ממציאתה ומעשי ידי?
 לת"ק לא. שאין חשש כמו בבעל שתקנו שיאכל פירות שאם לא - לא יפדנה, אבל אבא שאוהב
 את בתו ודאי יפדנה גם אם לא יקבל פירות ממעשי ידי'. לשיטתו מצד הגברא ולכן מבדיל בין
 אשה לבתו.
 לרבי יוסי בן רבי יהודה האב אוכל פירות, שגם בו יש חשש שלא יפדנה. לשיטתו מצד החפצא
 ולכן לא חילקו.

המשך

מה הדין אם נתאלמנה או נתגרשה מהאירוסין?
 לרבנן גובה את כל כתובתה. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל הייתה נחשבת כאשתו ע"י
 האירוסין.
 לרבי אליעזר בן עזרי' גובה בתולה מאתיים ואלמנה מנה אבל את התוספת אין גובה לשיטתו
 מצד הגברא שלא כתב לה אלא ע"מ לכנסה.

המשך

כתב לה אבי' פירות כסות וכלים שיבואו עמה מבית אבי' לבית בעלה ומתה, לת"ק לא זכה
 הבעל בדברים אלו. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל לא הייתה ממש אשתו.
 לרבי נתן כן זכה הבעל בדברים אלו, כיון שראב"ע לא דיבר אלא ממנו אלי' שלא כתב לה
 אלא ע"מ לכנסה, אבל ממנה אליו אפילו ראב"ע מודה כיון שזה משום החיבה של האירוסין
 והרי התארסו, ולכן זכה הבעל בדברים אלה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל על החיבה של
 האירוסין שזה גורם לבעל לזכות בזה.

מז, ע"ב

מדוע תקנו מזונות תחת מעשי ידי' ופדיונה תחת פירות וקבורתה תחת כתובתה?
 לאביי כיון שתקנו מצוי לדבר שהוא מצוי ושאינו מצוי לדבר שאינו מצוי. שמזונות ומעשי ידי'
 מצויים ושבויו' ואשה שיש לה נכסי מלוג לא מצויים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל מצד
 הדמיון בין הדברים ולא מצד חשיבותם כ"כ.
 לרבא כיון שמזונות זה מדאורייתא. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל מצד חשיבות המזונות
 מצ"ע שהם דאורייתא ולכן מקשרים את זה למעשי ידי' שזה דבר ההווה וודאי יותר מדברים
 אחרים.

המשך

מה הכוונה שארה?

לת"ק זה מזונות. למ"ה שזה חיוב לאדם בשביל קיומו.

לרבי אליעזר שארה זה עונה. למה"ח ולכן דוקא עונה שיש מזה תוצאה ילד ועונתה אלו מזונות. לראב"י הכוונה שארה כסותה שלפי גילה תן לה כסות. שלא יתן של ילדה לזקנה ולא הפוך. וכסותה ועונתה הכוונה לפי העונה שיתן לה בגד ולא יחליף בין בגדי חורף לקיץ. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על בגדים מצ"ע.

לרב יוסף שארה זה קירוב בשר, ולא כהפרסים שמשמשים בבגדיהם. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על קרבה בגוף מצ"ע.

מח, ע"א

מה הדין אם רגילות בני משפחתו לרמה גבוהה ומשפחתה לא כ"כ, האם גם בלוי' אומרים שעולה עמו ואינה יורדת?

לת"ק לא. שרק מחיים צריך לדאוג לה כפי הרמה שלו, אבל לאחר מיתה לא צריך. לשיטתו מצד הגברא וה"ה אינה קיימת ואינה קשורה אליו יותר.

לרבי יהודה גם לאחר מיתה צריך שיספידה ויכבדה כמו משפחתו. לשיטתו מצד החפצא והרי חיוב הקבורה זה מנכסיו והרי חלק מחיוב זה גם שהולכים לפי כבוד משפחתו.

המשך

מי שהלך למדינת הים בי"ד מפרנסים את אשתו אבל לא את בניו ובנותיו ולא דבר אחר. מה הכוונה דבר אחר?

לרב חסדא זה תכשיט. וכ"ש שאין נותנים צדקה מנכסיו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חיוב ממש על תכשיט כמו מזונות מצ"ע.

לרב יוסף הכוונה לצדקה, אבל תכשיט כן נותנים לה. לשיטתו מצד הגברא שלא נוח לו שלא תיראה יפה כ"כ.

מח, ע"ב

מסר האב לשלוחי הבעל ה"ה ברשות הבעל, לגבי מה מדובר?

לרב מסירתה לכל הדברים ליורשה וליטמא לה ולמעשי ידי' חוץ מאכילת תרומה שאינה אוכלת מחשש שיימצא בה מום ויהיו קידושי' בטעות. לשיטתו מצד הגברא.

לרב אסי גם לגבי תרומה אין חוששים למום, רק חוששים שמא תשקה מהתרומה למשפחתה, אבל כשכבר הולכת לרשות הבעל אין חשש כזה. לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשבת ממש כאשתו.

לשמואל זה רק לגבי ירושה, שאם מתה בדרך בעלה יורש את הנדוני' שלה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק לגבי ירושה, היינו שזה בכוונתו ובעתו של האב שבעלה יירשנה, אבל אינה נחשבת כאשתו ממש.

ר"ל אומר שהכוונה רק לגבי כתובה שהכוונה שאם אחרי שהולכת עם שלוחי הבעל נתאלמנה כבר נחשבת כאלמנה שכתובתה מנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל רק מצד הכתובה שמקבלת רק מנה כיון ששוב אינה נחשבת ככתולה ממש.

לרבי יוחנן ורבי חנינא מסירתה לכל אף לתרומה. לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשבת ממש כאשתו לגמרי לכל דבר.

מט, ע"א

מה מצוה יותר, לזון בנים או בנות?
 לרבי מאיר מצוה יותר לזון את הבנים, כיון שעוסקים בתורה. לשיטתו מצד הגברא (ומצד הגילויים) שודאי בנים חשובים יותר שלומדים תורה.
 לרבי יהודה מצוה יותר לזון את הבנות שלא יהיו מבוזות לאסוף כספים על הפתחים. לשיטתו מצד החפצא (ומצד העצמות) ולכן חשובות הבנות יותר, שלא יזלזלו בהן.
 לרבי יוחנן בן ברוקא החובה לזון את הבנות זה רק לאחר מיתת אביהן, אבל בחיי אביהן אין מצוה לזון בניו ובנותיו כלל.

נ, ע"א

מה הכוונה "וצדקתו עומדת לעד"?
 לרב הונא הכוונה שלומד תורה ומלמדה, לשיטתו מצד הגברא מדבר על האדם עצמו שמלמד תורה לאחרים.
 לרב חסדא הכוונה שכותב תנ"ך ומשאלם לאחרים, לשיטתו מצד החפצא שהספרים מצ"ע מזכים אותו שלומדים בהם.

נא, ע"א

האם מקבלים הבנות מזונות גם ממטלטלין?
 לרבי כן. למ"ה ולכן זה כמו בכל חוב שגובים מכל הדברים.
 לרבי שמעון בן אלעזר לא, רק מקרקע, וכך ההלכה שרק מקרקע בין לכתובה בין למזונות בין לפרנסה. למה"ח ולכן דוקא מקרקע

המשך

מה הדין בפוחת לכתולה בכתובה ממאתיים ולאמנה ממנה?
 לרבי מאיר זו בעילת זנות. למ"ה ואשה לא מוחלת
 לר' יוסי רשאי למה"ח ואשה מוחלת וכמו כל חוב שאפשר למחול
 לרבי יהודה יכולה לכתוב לו שהתקבלה ממנו אפילו שלא קבלה.

המשך

האם אחריות זה טעות סופר?
 לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא וצריך שהאדם מצ"ע יקבל ע"ע ויכתוב אחריות.
 לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא שהשטר מצ"ע יש בו אחריות.

נב, ע"א

מה הדין באלמנה שנישאת לכה"ג, האם חייב לפדותה?
 לאביי כן. לשיטתו מצד הגברא שכיון שהקידושין תופסים ורק שיש איסור על הגברא לכן צריך לפדותה, שגם זה נחשב חלק מהתחייבותו להחזירה למדינתה.
 לרבא אין צריך לפדותה, לשיטתו מצד החפצא שהאיסור שעברו זה פגם בקשרי הנישואין שלהם. לשיטתו מצד החפצא ולכן אינו צריך לפדותה, וכך ההלכה.

המשך

המדיר את אשתו ונשבת
 לרבי אליעזר פודה ונותן לה את כתובתה. לשיטתו מצד החפצא ומדובר שנדרה היא וקיים לה, ומכיון שהוא זה שקיים נחשב שהוא הגורם לנדר ולכן צריך גם לפדותה וגם כתובה שהנדר לא

חל על התחייבויותיו.

לרבי יהושע רק נותן לה את כתובתה ואינו פודה, לשיטתו מצד הגברא והרי היא זאת שנדרה וזה בעי' שלה, שתפדה את עצמה מכתובתה.

לאב"י למ"ה ולכן חולקים רק במדיר אשת ישראל שלרבי אליעזר הולכים אחר ההתחלה שהי' ראוי שיפדנה, שהרי ראוי להיות אשתו. רבי יהושע הולך אחר הסוף, שנדר ממנה ואינה ראוי להיות אשתו. אבל באשת כהן שאינה ראוי' מצ"ע שהרי שבו' אסורה לכהן שוב אי"צ לפדותה, שהרי היא נדרה.

לרבה חולקים בין אשת כהן בין אשת ישראל. שרבי אליעזר הולך אחרי ההתחלה, שזה נקרא שצריך להחזירה למדינתה לשיטתו מצד החפצא שהרי התחייב בכתובה לפדותה. אבל רבי יהושע הולך אחרי הסוף שיש איסור דבר אחר ולכן אינו צריך לפדותה. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל אינה ראוי' לו מצד הנדר ולכן אי"צ לפדותה.

נב, ע"ב

האם פודים אשה פי 10 מכתובתה?

לת"ק כן. למ"ה ולכן בכל מחיר צריך לפדותה לרשב"ג לא. למה"ח ולכן רק כפי שווי הכתובה

המשך

האם רפואה נחשבת כמזונות?

לת"ק כן. למ"ה ולכן כיון שזה צורך האדם אפילו שיש קצבה הרי"ז כמזונות לרשב"ג אם יש לזה קצבה אין זה נחשב כמזונות וצריכה להתרפאות מכתובתה, ורק באין לה קצבה הרי זה כמזונות. למה"ח ולכן רק כשאין קצבה נחשב כמזונות שגם הם אינם קצובים אבל אם זה קצוב אי"ז דומה ממש למזונות שאינם קצובים

המשך

איך היו כותבים בכתובה?

לאנשי גליל וירושלים כותבים שאת תשבי בביתי ותהיי ניזונית מנכסי כל זמן שתגורי בביתי. וכן שמואל סובר, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא שאין זה תלוי ברצונם של היררשים, אלא היא ניזונית וקשורה לנכסים מצ"ע.

לאנשי יהודה היו כותבים עד שירצו היררשים ליתן לה את כתובתה. וזה תלוי בהם מתי שירצו יתנו לה כתובה ופוטרים אותה. וכן רב סובר. לשיטתו מצד הגברא שזה תלוי ברצונה.

נג, ע"ב

עד מתי הבנות מקבלות מזונות?

לרב עד שנהיות ארוסות. למ"ה ולכן ברגע שנארסה למישהו אחר צריך לזונה מעצמו ולא מנכסי בעלה הראשון

ללוי עד שיתבגרו או עד שיתחתנו נישואין ממש. למה"ח ולכן צריך שיהי' חתונה ממש שרק אז בעלה חייב לזונה מצ"ע ולא מנכסי בעלה הראשון

נד, ע"א

האם אשה מקבלת מזונות באלמנותה בבית אבי'?

לרב יוסף כן. והלכה כמותו למ"ה ולכן. איפה שנוח לה להיות שם היא תהי' וצריך להביא לה לשם מזונות

למר בר רב אשי לא. למה"ח ולכן רק אם היא בבית בעלה מקבלת מזונות שכך כתוב בכתובה המשך

האם כשזינתה בזמן אלמנותה יש לה מזונות?

לרב יוסף כן. ורק אם כיחלה ופירכסה אין לה מזונות, שאז מראה שרוצה להנשא ולא קשורה יותר לבעלה. אבל כשזינתה זה רק בגלל שהיצר אנסה. למה"ח ולכן רק אם היא מראה שאינה קשורה לבעלה אינה מקבלת מזונות

לרב חסדא זינתה אין לה מזונות וכ"ש כיחלה ופירכסה. למה"ח ולכן בכל אופן שהתנתקה מבעלה אין לה מזונות

המשך

אלמנה שמקבלת כתובה

לרב שמין הבגדים שעלי' בפרעון הכתובה. והלכה כמותו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיבים גם את הבגדים כפרעון הכתובה שהרי בפועל זה שווה כסף וזה שייך לבעלה. לשמואל אין שמין את הבגדים שעלי'. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין מחשיבים את הבגדים שזה כמו חלק מגופה. כיון שודאי דעת בעלה הי' שישארו בגדי' עלי'. ועצ"ע.

נה, ע"א

כתובת בנים דכרין

בפומפדיתא אומרים שלא טורפים מנכסים משועבדים, שכתוב בכתובה יירתון שזה ירושה וירושה לא טורפים ממשועבדים. והלכה כמותם. למה"ח ולכן אין טורפים ממשועבדים שאי"ז כמו חיוב ממש של הכתובה

לבני מתא מחסיא כן טורפים ממשועבדים שכתוב בכתובה יסבון שזה לשון של בעלי חוב שטורפים ממשועבדים. למה"ח ולכן זה נחשב כחוב ממש מצ"ע

המשך

המייחד מטלטלין לכתובת אשתו ומת ואינם נמצאים בעין, כגון שאבדו האם יכול לגבות משאר נכסים בלי שבועה?

לפומפדיתא כן בלי שבועה. כיון שאבדו אז כל נכסיו אחראים לכתובה ונפרעת מהקרקעות בלי שבועה. והלכה כמותם. לשיטתם מצד החפצא ולכן אין צריך את שבועתה וממילא כל נכסיו אחראים לכתובה.

לבני מתא מחסיא לא, אלא רק בשבועה. כיון שייחד לה מטלטלין צריכה להשבע כדי לקבל מנכסים אחרים. לשיטתם מצד הגברא ולכן צריך את שבועתה.

המשך

ייחד לה קרקע במצר אחד

פומפדיתא אמרי בלא שבועה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ את שבועתה.

לבני מתא מחסיא בשבועה. כיון שלא כתב לה ארבעת המצרים אי"ז נחשב כ"כ כאפותיקי ויש חשש שקיבלה משהו אחר על חשבון כתובתה, ולכן צריכה להשבע. והלכה כמותם. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים שקיבלה על החשבון.

המשך אמר לעדים כתבו וחתמו ותביאו לה ולא קנו ממנו

פומפדיתא אומרים שלא צריך לשאול אותו שוב אם עדיין עומד בדיבורו, כיון שקנו ממנו סתם קנין לכתובה עומד. לשיטתו מצד החפצא ומצד הקנין עצמו אפשר לכתוב שטר.

לבני מתא מחסיא כן צריך לשאלו שוב אם עדיין עומד בדיבורו. והלכה כמותם. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לשאלו עוה"פ.

נה, ע"ב

מתנת שכיב מרע שכתוב בה קנין לרב נחשב גם כמו מתנת בריא, שאם עמד מחוליו אינו יכול לחזור בו, וגם כמו מתנת שכיב מרע שאם אמר הלוואתו לפלוני זה נחשב. לשיטתו מצד הגברא ולכן בודאי רוצה לתת לו בכל אופן שהרי ודאי מתכוון ליפות את כוחו. לשמואל חושש במתנה זו שמא לא גמר להקנותו אלא בשטר, ואין שטר אחרי מיתה. לשיטתו מצד החפצא ולכן חוששים שרוצה דוקא שטר.

המשך בתוספות

אם קנו ממנו בקנין חזקה שאינו עומד לכתיבה לרב לא עוזר אלא נחשב כמו מתנת בריא, כיון שאין זה עומד לכתיבה. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר זה הכתיבה שיהי' שטר שיש לו חשיבות מצ"ע. לשמואל קונה כדין מתנת שכיב מרע, כיון שמוכיח שהקנין בא ליפוי כח. לשיטתו מצד הגברא והרי נראה שמיפה את כוחו.

נ"ו ע"א

האם כותבים שובר לדוגמא כאשר פורע קצת מהחוב לר' יוסי כן. לשיטתו מצד הגברא והרי עבד לוה לאיש מלוה ולכן אין בעי' שהלווה יצטרך לשמור את שוברו מעכברים. לר' יהודה לא אלא מחליפים לשטר אחר. לשיטתו מצד החפצא ומצ"ע לא מתאים שהלווה יצטרך לשמור שוברו מעכברים ולכן משנים את השטר.

המשך

מדוע אצלנו כשפוחתת לו בכתובה לכו"ע כותבים כעין שובר לר' ירמי' מדובר כששוברתה מתוכה היינו שכותב את השובר בתוך שטר הכתובה ולכן אין חשש שיצטרך לשמור שוברו מן העכברים אבל אם לא הי' כותב בכתובה היינו חוששים גזירה משום שובר רגיל לאביי פה זה סיבה אחרת שאין זה פריעה חוב ממש אלא רק שקיבלה ע"ע כאילו התקבלה חלק מהכתובה ואם יאבד השובר זה רק בעי' שלו

המשך

האומר לאשה הרי את מקודשת לי ע"מ שאין לך עלי שאר כסות ועונה לר"מ מקודשת ותנאו בטל. לשיטתו מצד הגברא וה"ה משועבד לה וא"א לבטל שיעבוד זה. לר' יהודה בדבר שבממון תנאו קיים. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש בעלות על דבר שבממון שיכול לבטל תנאי זה.

נ"ו ע"ב

חמרים שנכנסו לעיר וכ"א אומר ששל חברו מתוקן לת"ק אין נאמנים. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים שאולי יש הסכם ביניהם ולכן גוזרים. לר' יהודה נאמנים. לשיטתו מצד החפצא ולא חוששים שעושים הסכם ביניהם לרמות את כולם.

המשך

מדוע בדמאי לא אומרים שחכמים עשו חיזוק לדבריהם

לאב"י כיון שזוה רק ספק מדבריהם ולא ודאי לא החמירו בזה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מקילים מצד עצם תקנה זו שהיא מדרבנן.
 לרבא בגלל שבדמאי היקלו ואינו נחשב כספק רגיל כיון שרוב ע"ה מעשרים הם. לשיטתו מצד החפצא ולכן מיקל מצד שרובם בפועל מעשרים.

נ"ז ע"א

האם אפשר להשהות את אשתו בלי כתובה
 לר"מ לא. לשיטתם מצד הגברא וה"ז חובה בשביל היחסים והשלום בית ביניהם שיהי' קשה לו לגרשה וצריך שיהי' כתובה כל הזמן.
 לחכמים כן אפשר שיהו 2 או 3 שנים בלי כתובה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין דואגים כ"כ ליחסים ביניהם ובפרט שבהמשך יכתוב לה כתובה.
 המשך

האם בסוף לכו"ע היינו ר' יוחנן וריב"ל סוברים שאינה מוחלת
 לרב דימי בשם ר"ש בן פזי לריב"ל כן למה"ח ואין זה ברשותה כלל ואינה יכולה למחול בסוף לכו"ע
 לר' אבהו הפוך שסובר שחולקים רק בסוף אבל בתחילה לכו"ע מוחלת למ"ה ולכן סובר שזוה בכוחה למחול אפילו בסוף לדיעה א'

נ"ז ע"א

מה הדין כשהגיע זמן שסיכמו לינשא ולא נישאו שאוכלות בתרומה
 לר"ט נותנים לה הכל תרומה. לשיטתו מצד החפצא ונחשבת כבר כמו אשת כהן ולכן יכול לגמרי להאכילה בתרומה.
 לר"ע נותנים מחצה חולין ומחצה תרומה לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשבים בה שעדיין לא נהיית ממש אשתו וקל יותר בשבילה לאכול גם חולין.
 לריב"ב נותנים לה שתי שליש של תרומה ושליש חולין. לשיטתו מצד הגברא ומתחשבים בה אבל רק בשליש.

נז, ע"ב

מדוע גזרו חכמים שארוסה לא תאכל בתרומה
 לעולא גזרה שמא תשקה כוס תרומה לאביה או לאחיה. לשיטתו מצד החפצא שהחשש הוא שתאכיל את התרומה למישהו אחר.
 לרב שמואל בר רב יהודה החשש שמא ימצא בה סימפון ויבטלו הקידושין. לשיטתו מצד הגברא והחשש שיבטלו הקידושין מצ"ע.

נח, ע"א

האם נותנים לה הרבה תרומה כדי שתמכור בזול ותשיג לעצמה חולין
 לרשב"ג כן שנותנים לה כפליים תרומה מהחולין למ"ה ולכן מקילים עליה שלא יהי' לה קשה למכור זאת
 לר' יהודה לא למה"ח ומספיק שנותן לה את השווי שמגיע לה אפילו שיהי' לה טרחה גדולה למכור במחיר זה
 נ"ח ע"ב

האם בדיקת חוץ שבודקה ע"י קרובתיו נחשבת לבדיקה
 למשנה ראשונה כן ולכן אין חוששים לסימפון לאחר בדיקה זו. לשיטתו מצד הגברא וכל

החשש הוא רק מסימפון בחוץ שנראה לאנשים.
למשנה אחרונה לא וחוששים לסימפון גם אחר בדיקה זו. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש גם מסימפון שאין אנשים רואי.

המשך

האם אדם יכול להקדיש את מותר מעשה ידי אשתו מה שעושה יותר ממה שצריכה למזונות לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא והרי מה שעושה יותר שייך לבעלה ולכן יכול להקדישם. לר' יוחנן הסנדלר לא. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל זה מעשה ידי' ורק שתקנו שזה יהי' בשביל הנאתו של הבעל אבל לא באופן שמקדישה ואינו נהנה מהם כלל.

המשך

מתי המותר קדוש לפי ר"מ ומדובר שמעלה לה מזונות ואינו מעלה לה מעה כסף לצרכיה לרב ושמואל רק לאחר מיתת אשתו כיון שאינו מעלה לה מעה כסף ולכן אין המותר שייך לו רק לאחר מיתה שתיקנו מעה כסף תחת המותר ששניהם אינם שכיחים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסברים מצד שאינם שכיחים לאנשים.
לרב אדא בר אהבה מחיים של אשתו המותר קדוש כיון שנותן לה מזונות המותר שלו שתקינו מזונות תחת המותר ששניהם אינם קצובים ומעה כסף תחת מעשה ידיה ששניהם קצובים שיש קיצבה למעשה ידיה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד שאינם קצובים מצ"ע.

נ"ט ע"א

ועצ"ע.???

סה, ע"ב

מה הדין בבושת ופגם של האשה מחבלה שחבלו בה?
לת"ק זה שלה. לשיטתו מצד הגברא והרי היא סבלה בפועל בשביל זה ומגיע שיהי' שלה. לרבי יהודה בן בתירא בזמן שבסתר לה שני חלקים ולבעל שלישי אחד, ואם בגלוי הפוך. לשיטתו מצד החפצא והרי אשה נחשבת כמו חפצא שלו ולכן כאילו הזיק את נכסיו ומקבל הבעל לפי הנזק שאם זה גלוי מקבל יותר.

המשך

מה הדין במציאת האישה?

לת"ק זה שייך לבעלה. לשיטתו מצד החפצא ונחשבת כחפץ של בעלה וכל רווחי' שייכים אליו. לרבי עקיבא זה שייך לעצמה. לשיטתו מצד הגברא ויש לה מציאות חשובה לעצמה ומציאתה שלה.

סו, ע"א

אשה שנודרת ואומרת קונם שאני עושה לפיך ומדובר שמעדיפה במעשי ידי' ע"י שדוחקת את עצמה ביום ובלילה
לת"ק אי"צ להפר, כיון שמשועבדת לו גם בהעדפה הזאת. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל גם זה נכלל במעשי ידי'.
לרבי עקיבא יפר שמא תעדיף עליו יותר מן הראוי לו, וזה לא שייך לבעלה, כיון שהעדיפה ע"י הדחק. לשיטתו מצד הגברא ומתחשב בזה שדחקה את עצמה יותר מהרגיל ואי"ז שייך לבעלה.

סז, ע"ב

אחד שאין לו ואין רוצה להתפרנס מאחרים, האם פותחים לתת לו לשם הלוואה?
 לרבי מאיר כן. למה"ה ומחפשים בכל אופן שאפשר לעזור לו
 לחכמים לא. למה"ח והרי אינם מחוייבים לתת הלוואות

המשך

אחד שיש לו כסף ואינו רוצה להתפרנס משל עצמו
 לרבי יהודה נותנים לו מתנה ונפרעים ממנו לאחר פטירתו. למה"ה ולכן משתדלים לעזור לו בכל
 אופן
 לחכמים אין נזקקים לו כלל, ובעי' שלו שאינו רוצה להתפרנס מממונו. למה"ח והרי יש לו ולמה
 שיעזרו לו

סח, ע"א

האם נותנים לבת השני' להוצאות נישואי' כמו שנתן האב לבת הראשונה?
 לרבי יהודה כן. למה"ח ולכן זה נהי' כמו חוב ע"י שנתן לראשונה וגילה דעתו כך צריך ליתן
 לשניה
 לחכמים לא. שלפעמים אדם משנה את דעתו אלא יתנו רק עישור נכסים. למה"ה

סח, ע"ב

הבנות אם בגרו או שנשאו לאחרים, האם איכדו את פרנסתן כמו שאיכדו את מזונותיהן?
 לרבי לא. למה"ח ולכן לא איכדו ע"י שנישאו ומקבלים את פרנסתן
 לרשב"א כן. כיון שהפרנסה מקבלת רק אם נישאת כשהיא קטנה או נערה, אבל אם בגרה לא
 מקבלת. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק כשהיא קטנה חסים עלי' ומקבלת פרנסתה.

סט, ע"א

האם מוציאים לפרנסה מנכסים משועבדים?
 לרבי כן. למה"ח שזה ממש חוב
 לרבי יוחנן לא. לשיטתו מצד הגברא שזה רק חובה על האדם לתת פרנסה לבתו אבל אין
 הנכסים משועבדים מצ"ע לחוב זה.

סט, ע"ב

המשליש מעות לבתו לקנות שדה והיא אומרת שבעלה ישמור על הכסף ונאמן עלי' ומדובר
 שהיא גדולה לאחר האירוסין
 לרבי מאיר אין שומעים לה, אלא השליש שקיבל את הכסף קונה שדה בשבילה כפי שנצטווה,
 והלכה כמוהו. לשיטתו מצד הגברא וצריך לקיים את דברו.
 לרבי יוסי שומעים לה והבעל ישמור על הכסף. לשיטתו מצד החפצא והרי הכסף שלה וזכותה
 לעשות בזה כפי שרוצה.
 לרב יהודה אמר שמואל הלכה כמוהו.
 לרבה בשם רב נחמן הלכה כמו רבי מאיר.

ע, ע"א

לגבי מדיר את אשתו מהנאתו, האם יש הבדל בין ישראל לכהן?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ואין הבדל בין האנשים.

לרבי יהודה כן. כיון שכהן אינו יכול להחזיר את גרושתו, לכן רק אם נדר הנאה להרבה זמן צריך לגרשה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מתחשב בזה שא"א להחזירה.

המשך

המורד הנאה מחברו ומהלכים בדרך ורוצה לתת לחברו אוכל, האם אפשר להניח ולהפקיר על הסלע כדי שהוא יאכל?
לת"ק מותר. לשיטתו מצד הגברא והרי אינו מעביר אליו ישירות.
לרבי יוסי אסור, גזרה משום מעשה שהי' בבית חורון. לשיטתו מצד החפצא והרי מפורש כוונתו כדי שיהנה.

עא, ע"א

האם יש הבדל בישראל בין ת"ק לרבי יהודה במשנתנו?
לאביי לא. ורק רבי יהודה חולק לגבי כהן. לשיטתו מצד הגברא.
לרביא כן. שגם לגבי ישראל חולקים, לשיטתו מצד החפצא שלת"ק רק אם נדר לשלושים יום יוציא ויתן כתובה. לשיטתו מצד הגברא ורק אחרי שלושים יום מקפיד ממש.
לרבי יהודה גם אם נדר לעשרים ותשע יום יוציא ויתן כתובה. לשיטתו מצד החפצא.

המשך

מה הדין אם נדר באופן סתמי ללא הגבלת זמן?
לרב מיד יוציא ויתן כתובה. לשיטתו מצד הגברא ובעצם נדרו גורם שצריך לגרשה.
לשמואל לא יוציא שמא ימצא פתח לנדרו. לשיטתו מצד החפצא.

המשך

וכן חולקים רב ושמואל שם במדיר את אשתו מתשמיש באופן סתמי, שלרב מיד יוציא ויתן כתובה, לשיטתו מצד הגברא כנ"ל. לשמואל לא יוציא שמא ימצא פתח לנדרו. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.

והחידוש פה בנדר של הנאה שהרי אפשר בפרנס משא"כ לגבי תשמיש שא"א ע"י פרנס.

המשך

האשה שנדרה בניזר ושמע בעלה ולא הפר לה.
לרבי מאיר ורבי יהודה היא נתנה אצבע בין שיני' ואם אומר שאינו רוצה באשה נדרנית יכול להוציאה בלי כתובה.
לרבי יוסי ורבי אלעזר זה אשמתו של הבעל שלא הפר לה. ולכן אם רוצה להוציאה יוציא רק ע"י כתובה.
למסקנה הופכים את השיטות, שלרבי יוסי ורבי יהודה הוא נותן אצבע בין שיני', לשיטתו מצד החפצא והרי בגללו נתקיים הנדר. ולרבי מאיר ורבי אלעזר היא נותנת אצבע בין שיני'. לשיטתו מצד הגברא והרי היא זו שנדרה.

המשך

אם האשה נדרה שלא תרחץ ולא תתקטט האם זה נחשב נדרי עינוי נפש, שיכול הבעל להפר אותם לגמרי?
לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא וקשה לאדם לוותר על זה.

לרבי יוסי לא. לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז מצ"ע דבר כ"כ מוכרח.

עא, ע"ב

האם הבעל מפר לרבי יוסי בנדר של רחיצה וקישוט משום דברים שבינו לבניה?
 לרב הונא כן. ומפר רק לעצמו. לשיטתו מצד הגברא.
 לרב אדא בר רבא לא. כיון שאין זה דבר שמפריע לבעל כלל. לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז
 דברים שכ"כ מפריעים מצ"ע.

המשך

כמה זמן נחשב לקצבה לאשה עני' שיכולות לא להתקשט?
 לרב יהודה אמר שמואל 12 חודש הכי הרבה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו ב-12 חודש כבר
 נחשב לדבר שאין האשה יכולה לעמוד בו שברצונה להתקשט למראה האדם.
 לרבה בר חנה הכי הרבה זה 10 שנים. לשיטתו מצד החפצא והרי מצ"ע קישוט אי"ז דבר מוכרח
 כ"כ ואפשר להסתדר גם בלי זה.
 לרב חסדא הכי הרבה זה רגל אחד כיון שדרכה של אשה להתקשט ברגל. לשיטתו מצד הגברא.

המשך

המדיר את אשתו שלא תלך 2 רגלים לבית אבי' שהוא עמה בעיר ברישא של המשנה משמע
 שיוציא ורק רגל אחד אינו צריך להוציא, ובסיפא משמע שלא יוציא רק בשלוש רגלים. איך
 אפשר לתרץ את המשנה?
 לאביי הסיפא מדובר בכהן שלפי רבי יהודה נותנים לו עוד זמן כיון שלא יכול להחזיר גרושתו.
 לשיטתו מצד הגברא.
 לרבה בר עולא ברישא מדובר כשהאשה רדופה (שרוצה מאוד ללכת לבית אבי' ולכן אפילו 2
 רגלים צריך להוציאה). לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר שהמקרה שונה מצ"ע שהיא רדופה.

עב, ע"ב

קידשה על תנאי וכנסה סתם

לרב צריכה גט. לשיטתו מצד הגברא וכיון שלא פירש התנאי כנראה ביטלו.
 לשמואל אין צריכה ממנו גט כיון שעל תנאי הראשון קדשה וכל זמן שלא קויים התנאי אינה
 מקודשת. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהי' תנאי ביטל את הקידושין מצ"ע אפילו שלא פירש.

עג, ע"א

קטנה שלא מיאנה והגדילה ובא עלי' לאחר שהגדילה ועמדה ונשאת לאחר
 לרב אין צריכה גט משני. לשיטתו מצד הגברא ולכן נחשב הביאה שלאחרי שהגדילה כנישואין
 חדשים. והרי היא אשת איש ואין תופסים בה כלל קידושי השני.
 לשמואל צריכה גט משני כיון שהבעילה לאחר שגדלה זהו המשך לנישואין שהיתה קטנה ולכן
 אינה נחשבת לאשת איש לראשון ולכן צריכה גט משני. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מחשיב
 את הבעילה כדבר חדש, אלא כהמשך לנישואין שהיתה קטנה.

עג, ע"ב

האומר לאשה הריני בועלך ע"מ שירצה אביך ושתק האב - האם מקודשת?
 לת"ק מקודשת. לשיטתו מצד החפצא כיון שבפועל האב לא מחה הקידושין תופסים.
 לרבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון לא מקודשת. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שירצה

כפירוש האב.

המשך

גירשה כשהיא קטנה והחזירה כשהיא גדולה או שהחזירה כשהיא קטנה וגדלה אצלו ומת לת"ק חולצת או מתייבמת, כיון שאדם יודע שאין קידושי קטנה כלום ולכן בעל לאחר שגדלה לשם קידושיין. לשיטתו מצד הגברא ולכן יודע שבקטנה אי"ז כלום. לרבי אליעזר חולצת ולא מתייבמת כיון שאין אדם יודע שאין קידושי קטנה כלום ובוועלה על דעת קידושי הקטנות שאינם קידושיין. לשיטתו מצד החפצא וחושב על הקידושיין מצ"ע.

עד, ע"ב

האם אדם רוצה שתתבזה אשתו בבי"ד?

לרבי מאיר כן, ולכן אם הוציא את אשתו משום נדר שצריך חקירת חכם, גם אסרו להחזירה כיון שיכול לקלקלה ולומר אילו הייתי יודע שחכם יכול להפר את נדרה לא הייתי מגרשה ונמצא הגט בטל ובני"מ ממזרים. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שיש אפשרות שחכם יתיר את נדרה סומך על זה ולא אכפת לו על ביזוי אשתו והעיקר שיפר את נדרה. לרבי אלעזר לא רוצה שתתבזה בבי"ד ואין יכול לומר אם הי' יודע שחכם יתיר נדרה לא הי' מגרשה אלא ודאי עדיין הי' מגרשה ולכן אין יכול לקלקלה ומותר להחזיר. לשיטתו מצד החפצא ולכן ביזוי האישה בבי"ד דוחה מצ"ע את האפשרות להתיר את הנדר. ועצ"ע.

עה, ע"א

במקום אחד כתוב שזיעה פוסלת ונחשבת כמום בכהנים ובמ"א כתוב שלא. לרבי יוסי בן חנינא התירוץ שאם זה זיעה עוברת לא פוסלת, אבל אם אינה עוברת פוסלת. לשיטתו מצד החפצא ומסתכל על הזיעה מצ"ע שנחשב כחסרון. לרב אשי אין פוסל זיעה כלל כיון שאפשר להעביר את זה עם ריח טוב. לשיטתו מצד הגברא והרי באפשרות האדם תמיד להעביר את הזוהמא עם ריח טוב.

המשך

היו בה מומים באשה

לרבי מאיר הבעל צריך להביא ראיה שלפני שנתארסה נולדו בה מומים אלו. לשיטתו מצד הגברא ואין אדם שותה בכוס אא"כ בודקו וכנראה ודאי הסכים עם מומים אלו ואפילו שהם במקומות סתר. לחכמים אם זה מומים שנמצאים במקום גלוי, אפילו שזה הי' לפני שנתארסה אינו יכול לטעון, וכן אם יש מרחץ באותו עיר אין יכול לטעון כלל כיון שודאי התפייס במומים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחלק במקום של המומין שרק אם זה במקום גלוי אינו יכול לטעון או שיש מרחץ בעיר.

עה, ע"ב

מה הדין בספק אם הבהרת קדמה לשיער או להיפך?

לת"ק טמא. לשיטתו מצד החפצא וכיון שעכשיו נראה כטומאה שיש גם בהרת וגם שיער לבן צריך להוכיח שהוא טהור. לרבי יהושע טהור, כיון שהולכים אחר חזקת הגוף אם אין חזקת ממון כנגד זה. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך אחרי חזקת הגוף מצ"ע.

עו, ע"ב

מה הדין שקידש אישה ומת האם כסף הקידושין חוזר ליורשי הבעל?
 י"א כן. לשיטתו מצד הגברא ועל דעת כן ודאי לא קידשה.
 י"א לא. לשיטתו מצד החפצא כיון שהכסף בחזקתה א"א להוציא ממנה.

עז, ע"א

מה הדין באיש שנולדו בו מומים?
 לרבי יהודה אין כופים אותו להוציא את אשתו. לשיטתו מצד הגברא והרי אין הוא אשם בזה כלל.
 לחייא בר רב כופים אותו להוציא ורק אם היו המומים לפני זה אין כופים אותו להוציא. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל אין להכריח אותה לחיות עם איש שיש בו מומים.

המשך

האיש שנולדו בו מומים גדולים
 לת"ק אין כופים אותו להוציא, וכן ההלכה לרבה בשם רב נחמן. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.
 לרשב"ג כופים אותו להוציא וכן הלכה לרבי אבא בר יעקב בשם רבי יוחנן. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.

המשך

מה זה המום של בעל פוליוס?
 לרב יהודה בשם שמואל זה ריח החוטם. לשיטתו מצד החפצא שהאף קשור יותר מצ"ע לריח.
 למתניתא זה ריח הפה. לשיטתו מצד הגברא ואין הפה קשור לריח כ"כ כמו האף, ועצ"ע.
 לרב אסי לרב יהודה זה ריח הפה, ולמתניתא זה ריח החוטם.

המשך

מה זה מקמץ?
 לרב יהודה הכוונה למקבץ צואת כלבים. לשיטתו מצד הגברא שהדבר מצ"ע מסריח.
 י"א שהמקמץ זה בורסי, מעבד עורות. לשיטתו מצד החפצא, ועצ"ע.

המשך

מה זה מצרף נחושת?
 לרב אשי הכוונה שמחשל ומרדד נחושת. לשיטתו מצד החפצא.
 לרבה בר בר חנה הכוונה שמוציא נחושת מהאדמה. לשיטתו מצד הגברא, שזה יותר מסריח כשמוציא מהאדמה עם כל הזוהמא. ועצ"ע.

המשך

מה הדין אם נשא אשה ושהה עמה 10 שנים ולא ילדה, האם כופים אותו להוציא?
 י"א בשם שמואל שכן. לשיטתו מצד החפצא.
 י"א שלא. לשיטתו מצד הגברא וה"ה משתדלים להביא ילדים ורחמי ה' מרובים.

המשך

אם אמר לאשה איני זן ואיני מפרנס
 לרב יוציא ויתן כתובה, כיון שאין אדם דר עם נחש בכפיפה אחת. לשיטתו מצד הגברא ולכן

א"א לכופו כל שעה.
לשמואל כופים אותו לזון. לשיטתו מצד החפצא, והרי אפשר לכופו.

עח, ע"א
נפלו לה נכסים משנתארוסה
לב"ש יכולה למכור. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון וה"ז עדיין שלה.
לב"ה לא תמכור לכתחילה. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות וה"ז אמור להיות של בעלה.

עח, ע"ב
מה זה נכסים שאין ידועים שנפלו לאשה שאין הבעל זוכה בהם?
לרבי יוסי בר חנינא הכוונה למטלטלין שנפלו לה. לשיטתו מצד החפצא, שזה נכסים שמצ"ע
אינם ידועים, שה"ז מטלטלין ואין לזה קביעות.
לרבי יוחנן הכוונה שנפלו לה נכסים במדינת הים. לשיטתו מצד הגברא שרק הוא אינו יודע מזה
אפילו שמצ"ע נחשבים כנכסים לכל דבר.

המשך
לגבי אשה שנפלו לה נכסים עד שלא נשאת ונשאת במ"א כתוב שמוכרת לכתחילה ובמ"א
כתוב שרק בדיעבד יכולה למכור, והתירוץ לרב זביד צריך לשנות ולכו"ע צריך לכתוב שמוכרת
לכתחילה. לשיטתו מצד החפצא וה"ז שלה, שהרי נפלו לה לפני הנישואין.
לרב פפא יש דעה שרק בדיעבד המכירה נחשבת למכירה, לרבותינו וכן לרב ושמואל הבעל
מוציא מיד הלקוחות תמיד. לשיטתו מצד הגברא והרי עכשיו היא נשואה וצריכה דעת בעלה.

עט, ע"א
מה הדין באשה שכתבה נכסי' לאחר ע"מ להבריא את הנכסים מבעלה?
לרשב"ג השטר שכתבה לאחר עוזר להבריא מבעלה וגם האחר לא זכה, וזה כמו נכסים שאין
ידועים, שלא זכה בהם הבעל. לשיטתו מצד הגברא.
לחכמים השטר לא יעזור לה, כיון שהאחר זוכה בכל הנכסים ע"י שטר זה. לשיטתו מצד החפצא
ולכן מסתכלים על השטר מצ"ע ללא כוונותיו.

המשך
מה הדין אם נפלו לאשה פירות המחוברים בקרקע?
לרבי מאיר מה שגדל ברשות הבעל זה נחשב לפירות, ומה שלא גדל ברשותו זה קרן וקונים
בזה קרקע והוא אוכל פירות. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכלים רק מה שגדל ברשות הבעל
שזה כפירות.
לחכמים גם מה שלא גדל ברשות הבעל נחשב לפירות, ושייך הכל לבעל. לשיטתו מצד החפצא
והרי כרגע זה ברשותו וזה פירות, לכן שייך הכל לבעל.

המשך
אם קבלה בירושה חפירה של דגים או מקום בשביל לקצץ עצים
י"א שזה קרן. לשיטתו מצד החפצא וה"ז מחובר לאדמה כמו קרן.
י"א שזה נחשב כמו פירות. לשיטתו מצד הגברא והרי התוכנית בזה כמו בפירות ולא קשור כ"כ
לאדמה מצ"ע.

עט, ע"ב

מה הדין בולד שפחת מלוג?
 לת"ק זה שייך לאשה, כיון שזה כמו קרן. לשיטתו מצד הגברא וה"ז מחובר לאדמה.
 לחנני' בן אחי יאשי' זה שייך לבעל כדין פירות, כמו ולד של בהמה. לשיטתו מצד החפצא והרי
 אמורים לצבוע עם זה ונחשב כמטלטלין ועצ"ע.

המשך

מה הדין אם נפל לאשה מחפורת של צריף (חפירה מלאה צבע)?
 לרבי מאיר זה נחשב כמו קרן. לשיטתו מצד הגברא וה"ז נראה כמו חלק מהקרקע.
 לחכמים זה נחשב כמו פירות. לשיטתו מצד החפצא וה"ז מיועד לצביעה כשאר מטלטלין.

המשך

נפלו לאשה עבדים ושפחות זקנים
 לת"ק יימכרו וקונים בזה קרקע והוא אוכל פירות. לשיטתו מצד החפצא והרי נחשב ככל
 הנכסים אפשר למכרם וכו'.
 לרשב"ג לא תמכור כיון שהם שבח בית אבי'. לשיטתו מצד הגברא, ומתחשבים בזה שהיא
 קשורה לנכסים אלו ששייכים לאבי'.

המשך

נפלו לה זיתים וגפנים זקנים שאין עושים כ"כ פירות
 לת"ק יימכרו ויילקח בזה קרקע והוא אוכל פירות. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.
 לרבי יהודה לא תמכור כיון שהם שבח בית אבי'. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל. ועצ"ע ואולי
 אפשר לומר הפוך.

המשך

המוציא הוצאות על נכסי אשתו אפילו הוציא קמעא ואכל הרבה הרוויח ומה שהוציא הוציא
 ומה שאכל אכל. כמה זה קמעא?
 לרב אסי אפילו גרוגרת אחת אם אכלה בדרך כבוד. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' ממשי
 בצורה מכובדת ורק אז אמורים שמחל על כל מה שנתן.
 לרבי אבא אפילו תמרים שמלוחים יחד גם נחשב. לשיטתו מצד החפצא ולכן בכל אופן נחשב,
 שבפועל הרי נהנה מהנכסים.

המשך

מה הדין אם לא אכל דרך כבוד?
 לדעה אחת גם זה אם אכל בכאיסר נחשב. לשיטתו מצד החפצא ולכן בכל אופן נחשב שנהנה
 מהנכסים.
 לדעה ב' במקרה שזה לא בדרך כבוד צריך שזה יהי' שווה דינר. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך
 שיהי' הרבה כדי שייחשב שנהנה.

פ, ע"ב

בעל שמכר את הקרקע למישהו שיאכל רק פירות, אי"ז מכירה כלל - מדוע?
 לאביי החשש הוא שמא תכסיף השדה כיון שלא יחוש הלוקח לטפח את השדה, כיון שאין גוף
 השדה שלו, והרי תצא ממנו קרקע זו, משא"כ הבעל שהשדה תשאר שלו ודאי יטפל בה כראוי

לה.למ"ה ולכן חושש שהאדם לא יטפל בשדה כפי שצריך שזה חיסרון צדדי מצד האדם ולא חיסרון מצד הפירות עצמם שמכר לרבה החשש הוא שיהי' פחות רווח בבית שחסר פירות אבל אם רואה שירוויח יותר כשימכור אז אין בעי' למכור, לשיטתו מצד החפצא. שהחיסרון מצד עצם הפירות שמכר

המשך

שומרת יבם שמתה, מה יעשו בכתובתה ובנכסים הנכנסים ויוצאים עמה?
לב"ש יחלקו יורשי הבעל עם יורשי האב למה"ח ובמבט כללי הרי יש לשניהם קשר לנכסים ובפרט שהרי בכח היתה עומדת להתייבם וכאילו התייבמה.
לב"ה הנכסים בחזקתם.למ"ה ובפועל הרי עדיין לא יבמה ולכן מתבוננים בחזקת מי זה נמצא כרגע בפועל ולא חולקים באופן כללי

פא, ע"א

מה הדין אם מתו בעליהם עד שלא שמו מים המרים בסוטה?
לב"ש נוטלות כתובה ולא שותות, כיון ששטר העומד ליגבות נחשב כגבוי. לשיטתו שקשורים לבכוח.
לב"ה או שותות מים המרים או לא נוטלות כתובה כיון ששטר העומד ליגבות לאו כגבוי דמי שצריך שיהי' בפועל.

פג, ע"א

הכותב לאשתו דין ודברים אין לי בנכסייך ובפירותיהם – האם יש לו פירי פירות?
לת"ק לא.למ"ה ולכן משמע מדבריו שמנתק קשר לגמרי וא"צ שיפרט בפועל את כל הדברים לרבי יהודה כן.למה"ח ולכן צריך שיפרט בפועל את הכל גם פירי פירות ואם לא פירש נשאר בחזקתו

המשך

ואם אומר שאין לו בנכסי אשתו בחיי' ובמותה – האם יורשה?
לת"ק לא.למ"ה ולכן יש כח לתנאי האדם לרשב"ג כן. כיון שמתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל. למה"ח וא"א לבטל ירושת הבעל מצ"ע שזה כתוב בתורה וכאילו כבר יש לו חלק בנכסים

המשך

האם באשה נשואה ידו של הבעל נחשב כידה של האשה?
לאבבי כן, לשיטתו מצד הגברא ולכן גם אם נפלו לה נכסים כשהיא תחתיו ומת הבעל והרי היא שומרת יבם יש לה חלק בנכסים ולא אומרים שהכל שייך לבעל ויורשיו, כיון שיש לה מציאות חשובה בפ"ע.

לרבא ידו עדיפא מידה, לשיטתו מצד החפצא ולכן אם נפלו לה נכסים כשהיא תחתיו של הבעל ומת הבעל, הנכסים שייכים רק לבעל ויורשיו ולא לאשה כלל. אא"כ נפלו לה כשהייתה שומרת יבם כיון שרואה באשה שהיא רק כמו חפצא של הבעל ואין לה מציאות חשובה כ"כ מצ"ע.

המשך

אם קנו מיד הבעל שדין ודברים אין לו על שדה זו לרב יוסף אין שווה הקנין כ"כ, לשיטתו מצד הגברא שהקנין הולך רק על הדין ודברים שזה

דברי הבעל, אבל אין לזה משמעות ותוקף בדיני קניין.
 לרב נחמן הקנין מועיל, שבאמת חל הקנין על גופה של קרקע ויסתלק מקרקע זו. למה"ח ולכן
 סובר שדבריו חלים גם על קנין של הקרקע מצ"ע

פג, ע"ב

מה הדין במתנה על מ"ש בתורה?
 לרשב"ג תנאו בטל. לשיטתו מצד החפצא וא"א לבטל דבר מהתורה.
 לרב תנאו קיים. לשיטתו מצד הגברא ויש כח בתנאי של האדם לבטל גם דבר מהתורה.

פד, ע"א

האומר לחברו ע"מ שאין לך עלי אונאה
 לשמואל אין לו עליו אונאה. לשיטתו מצד החפצא ותנאו של האדם פועל שמבטל את גדר
 האונאה מעסק זה.
 לרב יש לו עליו אונאה לשיטתו מצד הגברא ואין אפשרות בדברי האדם לבטל את גדר האונאה
 בקנין זה, ונחשב רק דיבור בעלמא ואינו פועל לבטל מצ"ע את האונאה שיש בקנין

המשך

העושה תנאי עם האשה שאין לו בנכסי' כלום
 לת"ק אם מתה אין יורשה לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים לפי תנאו.
 לרשב"ג אם מתה יורשה וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא וא"א לבטל את הירושה מצ"ע.

המשך

האם ירושת הבעל זה דאורייתא?
 לרשב"ג כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן הקשר בין הבעל והאשה זה קשר עצמי שפועל גם על
 ממונה שיעבור לבעל.
 לרב לא, אלא זה רק מדרבנן. לשיטתו מצד הגברא וזה רק תקנה בשביל האנשים.

המשך

מי שמת והניח אישה ובע"ח ויורשים והי' לו פקדון או מלווה ביד אחרים
 לרבי טרפון ינתנו לכושל שבהם. לשיטתו מצד הגברא ולכן מרחמים על מי שהכי מסכן.
 לרבי עקיבא אין מרחמים בדין אלא נותנים ליורשים. לשיטתו מצד החפצא ולכן נותנים
 ליורשים שהם כמו חלק ממנו וקשורים אליו.

המשך

הניח פירות תלושים מן הקרקע כל הקודם זכה, מה הדין אם זכתה האשה יותר מכתובתה, מה
 עושים במותר?
 לרבי טרפון ינתנו לכושל שבהם. לשיטתו מצד הגברא כנ"ל.
 לרבי עקיבא אין מרחמים בדין אלא ינתנו ליורשים. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.

המשך

מה הכוונה לרבי טרפון שינתנו לכושל?
 לרבי יוסי בן חנינא הכוונה לכושל שבראי', היינו שזוכה אותו אחד שאין לו ראי', וכן סובר רבי
 בנימין. לשיטתו מצד הגברא ולכן מרחמים.

לרבי יוחנן הכוונה לכתובת אשה משום חינוך וכן סובר רבי אלעזר. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא לאישה, שבזה יש כוונה מיוחדת שקשורה עם נישואין.

פד, ע"ב

איפה מונחים הפירות שבשעת מיתה לא זכו בהם היורשים, אלא כל הקודם זוכה? לרב ושמואל מדובר שמונחים ברה"ר, אבל אם מונחים בסמטה היורשים זכו בהם, כיון שזה מקום קנין. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל לא עוברים שם כ"כ אנשים לרבי יוחנן ור"ל אפילו בסמטה ג"כ כל הקודם זוכה. לשיטתו מצד החפצא והרי כ"א יכול לעבור שם וזה חלק מרה"ר ולכן נחשב כמו רה"ר לכל דבר.

המשך

מה הדין אם דנו הדיינים כמו רבי טרפון?

לדין לקיש צריך להחזיר את הדין כמו רבי עקיבא, כיון שהלכה כרבי עקיבא אפילו מרבו, או שסובר שלא הי' רבי טרפון רבו אלא חברו, או שסובר שהלכה נאמר ולכן צריך להחזיר את הדין. לשיטתו מצד הגברא.

לרבי יוחנן אין מחזירים את הדין, כיון שהלכה כר"ע מחברו ולא מרבו ורבי טרפון רבו הי', או שסובר שרק מתאים לפסוק כמו ר"ע אבל אם פסקו אחרת אין מחזירים את הדין. לשיטתו מצד החפצא שזה קשור לר' טרפון וגם משאירים דבר על חזקתו ולא מחזירים את הדין.

פו, ע"ב

האומר לאשה ה"ז גיטך ולא תתגרשי בו אלא אחרי 30 יום, והנחתו לגט בצידי רה"ר לרב ושמואל משמע שאינה מגורשת, כיון שצידי רה"ר כרה"ר דמי. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל זה חלק מרה"ר ולכן זה נחשב כרה"ר. לרב נחמן משמע שמגורשת, כיון שצידי רה"ר נחשבים כמו אגם, שאפשר לקנות שם. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל לא הולכים שם כ"כ אנשים ולכן אפשר לקנות שם.

המשך

המשיב את אשתו שתהי' חנונית, האם יכול לגלגל ולהשביעה על כל דבר שירצה? לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא וה"ה אשתו ואי"ז כשאר כל נתבע שמגלגלים עליו עוד שבועות. לרבי אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל כבר משיביעה ולכן יכול לגלגל עוד דברים.

המשך

האם גם כאשר לא הושיבה חנונית יכול להשביעה?

לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק אם עשאה חנונית אז יכול להשביעה. לרבי אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן עצם זה שהנכסים היו ברשותה לזמן מסוים צריכה להשבע.

פז, ע"א

האם משיביעים את האשה גם על מה שמכרה בין מיתה לקבורה? לרבי יהודה מר רב לא. לשיטתו מצד הגברא וזה לא אנושי כ"כ להשביעה שהרי מכרה לצורך קבורת בעלה. לרב מתנא כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מתחשב בסיבה למכירתה אלא כל מכירה צריכה להשבע על מה שמכרה.

פח, ע"א

האם בשביל לשלם לבע"ח יורדים לנכסי אדם שלא בפניו?
 לרב אחא לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' בעל דין נמצא פה.
 לרבה בשם רב נחמן כן. כדי שלא יהי' כ"א נוטל מעותיו של חברו ויושב לו במדינת הים ויוצא
 שנועל דלת בפני לוויים. לשיטתו מצד החפצא לכן גובים בלי בעל דין מצד עצם הנכסים.

המשך

האם אשה שאינה תובעת כתובתה אפשר להשביעה בשביל שתגבה למזונות?
 לרבי ירמי' כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שאינה תובעת כתובתה משביעים אותה.
 מצ"ע אפילו שרוצה רק למזונות
 לרבי שמעון רק אם תובעת כתובתה משביעים אותה, ואם לא תובעת כתובתה אין משביעים
 אותה. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק אם תובעת כתובה, שזה עיקר החיוב יכול להשביעה.

פח, ע"ב

מי שהלך למדה"י ואשתו תובעת מזונות
 לחנן תשבע רק בסוף כשתבוא לגבות כתובתה ולא בתחילה כשרוצה מזונות. לשיטתו מצד
 הגברא והרי מזונות מגיע לה ממנ"פ כמו שבעלה נמצא פה וצריך לזונה ואי"צ לחייבה שבועה.
 לבני כה"ג אמרו תשבע גם בתחילה וגם בסוף. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל גובה מנכסים
 צריכה שבועה ככל תובע.

המשך

איזה אפוטרופוס צריך להשבע?
 לת"ק אם מינהו אבי היתומים יישבע, כיון שאוהב את אביו, ולא יפרוש בגלל שמשביעים אותו.
 אבל אם מינהו ביי"ד לא יישבע כיון שאינו מכיר את אביו יש חשש שיפרוש אם ישביעוהו.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד שאוהב את אביו.
 לאבא שאול הפוך, אם מינהו אבי היתומים לא ישבע, כיון שאין לו הנאה כ"כ מזה ויש חשש
 שיפרוש, אבל אם מינהו ביי"ד ישבע כיון שיש לו הנאה שבי"ד סומכים על נאמנותו ולא יפרוש
 אפילו שישביעוהו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על הנאה שיש לו מזה.

צ, ע"א

קטן שהשיאו אביו שכתובתו קיימת האם יש לאשתו גם תוספת כתובה?
 לרב הונא לא. לשיטתו מצד הגברא והרי הי' קטן ואי"ז נחשב להתחייבות גמורה.
 לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא והרי יש פה נישואין גמורים אפילו שחסר באדם, שעדיין
 אינו בר מצוה.

צ, ע"ב

מה הדין כאשר מתו נשיו א' בחייו וא' במותו האם יש לראשונה כתובת בנים דכרין?
 לבן ננס כן. לשיטתו מצד החפצא כיון שסו"ס מת הבעל לכן גם האשה הראשונה מקבלת
 כתובת בנים דכרין.
 לר"ע לא. לשיטתו מצד הגברא כיון שמתה בזמן שעדיין הי' חי ולא הי' מגיע לה כתובת בנים
 דכרין שוב אין לה.

המשך

האם כשיש מותר דינר יותר משתי הכתובות, אבל הוא משועבד או שזה מטלטלין זה גם נחשב למותר משתי הכתובות שזה נחשב כירושה או לא?
לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל נשאר משהו בשביל הירושה.
לרבי שמעון לא. כיון שצריך שיהי' קרקע בת חורין שיתקיים בה דין ירושה ולא דבר שהוא משועבד. לשיטתו מצד הגברא וכיון שאי"ז דבר חשוב לאדם לא נחשב כ"כ ירושה.

צא, ע"ב

מה הדין כשאדם טורף נכס משועבד על חוב בסך 1000 והנכס שווה רק 500, וויתר על שאר החוב, האם בשטר הטרפא של ביי"ד כותבים שטרף 1000 או 500?
לרבינא רשומים 1000, לשיטתו מצד הגברא והרי האדם קיבל נכס זה עבור כל החוב, שזה 1000.
לרב עזירא רושמים רק 500, לשיטתו מצד החפצא, שהרי בפועל זה שווה רק 500 וכך ההלכה.

המשך

מי שהי' נשוי 3 נשים ומת וכתובה של אחת 100 ושל השני' 200 ושל השלישית 300 ויש בירושה רק 200, איך מחלקים ביניהם?
לת"ק חולקות בשווה. לשיטתו מצד הגברא והרי חייב לכולם ולכן מחלקים ביניהם בשווה.
לרבי נתן זו שכתובתה מנה מקבלת חמישים, וזו של 200 ו-300 כ"א מקבלת 75. לשיטתו מצד החפצא ולכן כ"א מקבלת לפי מעותי'.

צב, ע"ב

בע"ח מאוחר שקדם וגבה
לת"ק לא נחשב גבייתו. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לתת את הזכות לבע"ח שהי' מוקדם ממנו.
לבן ננס מה שגבה גבה. לשיטתו מצד החפצא ומצד החוב שחייבים גם לו יש לו זכות אפי' שזה לא לפי הסדר.

המשך

שני שטרות היוצאים ביום אחד
לרב חולקים לשיטתו מצד הגברא ולכן בשניהם יש זכות שווה. כיון שיש ספק לאדם למי זה שייך
לשמאל שודא דדייני. לשיטתו מצד החפצא ולכן הרי רק לאחד זה שייך ולדיינים יש את הזכות ואת הכח להחליט למי זה שייך לגמרי.

המשך

מהו העיקר בשטר?
לרבי מאיר עדי חתימה שהם קובעים את השטר. וכן סובר רב, לשיטתו מצד הגברא שהאדם בחתימתו גורם להיות שטר.
לרבי אליעזר עדי מסירה קובעים כיון שהשטר מצ"ע נחשב, לשיטתו מצד החפצא, וכן סובר שמואל.

צד, ע"ב

אחד ששלח מישהו עם כסף לפלוני ומת אותו פלוני וגם המשלח מת לחכמים יחלקו יורשי המשלח עם יורשי מי שנשתלחו לו. לשיטתו מצד הגברא וזה שייך לשניהם בגלל הספק שיש לאדם.
וכאן אמרו מה שירצה שליח יעשה, שזה כמו שודא דדייני. לשיטתו מצד החפצא ולכן מצ"ע ודאי ששייך רק לא' אלא שנתנו זכות לשליח להחליט.

צה, ע"א

הבעל שכתב לראשון שטר מכר על שדה והאשה לא הסכימה וכתב לשני והסכימה לרבי מאיר איבדה כתובתה ואינה יכולה לגבות משדה זו, שהרי לא יכולה לומר נח"ר עשיתי לבעלי שהסכמתי למכירה, שהרי לראשון לא הסכימה. לשיטתו מצד הגברא.
לרבי יהודה עדיין יכולה לומר גם בזה נח"ר עשיתי לבעלי. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל היא כפופה לבעלה ויכולה לעשות לו נח"ר (אפילו שבפעם הראשונה לא חתמה).

המשך

איך במקום א' פוסקים כר"מ ובמ"א פוסקים כר' יהודה לרב פפא מדובר המקום שפוסקים כר"מ בגרושה ולכן לא יכולה לומר נח"ר עשיתי לבעלי. לשיטתו מצד הגברא לכן מסביר שאין אפשרות לומר נח"ר עשיתי לבעלי.
לרב אשי בשני המקומות זה לפי ר"מ והתירוץ שאם זה לוקח א' אז יכולה לומר נח"ר עשיתי לבעלי ורק בשתי לקוחות שלא הסכימה לראשון אז אין יכולה לומר נח"ר עשיתי לבעלי. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר שזה לוקח אחד ואז יכולה לומר נח"ר עשיתי לבעלי.

צה, ע"ב

נכסי לך ואחר כך לפלוני וירד הראשון ומכר האם השני יכול להוציא מיד הלקוחות לרבי כן. לשיטתו מצד החפצא כיון שנתן לשני ג"כ אין המכירה נחשבת כלל.
לרשב"ג אין לשני אלא מה ששייך הראשון ואין מוציא מהלקוחות. לשיטתו מצד הגברא כיון שנתן לראשון לגמרי נתן לו שיכול למכור לגמרי.

המשך

האם אלמנה ניזונת מנכסי יתומים כל זמן שהיא רוצה לאנשי גליל כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי ברצונם.
לאנשי יהודה לא. אלא רק עד שירצו היורשים לשלם לה את הכתובה. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה תלוי בתשלום הכתובה.

צו, ע"ב

האם האשה צריכה לפרט מה מוכרת מנכסי יתומים למזונות ומה מוכרת לכתובה?
לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לפרט כל הוצאה.
לרבי יוסי לא. שכך יכולה לטרוף גם ממשועבדים כיון שאומרת שזה בשביל הכתובה שטורפים מלקוחות ג"כ (וכדי שלא יאמרו לה היתומים שקיבלה כתובתה תעמיד עדים שיראו כמה מכרה למזונות). לשיטתו מצד הגברא וה"ה יכולה לשנות ולטעון כפי הצורך (היינו בשביל משועבדים תגיד שגובה בשביל הכתובה ולא בשביל המזונות).

צז, ע"א

כיצד האשה מוכרת בנכסים?

לרבי דניאל מוכרת אחת ל-12 חודש ולוקח ומפרנס אחת לשלושים יום. לשיטתו מצד הגברא ולכן עדיף פ"א בשנה.
לרב יהודה מוכרת רק לשישה חודשים ולוקח מפרנס אחת לשלושים יום. לשיטתו מצד החפצא ולכן עדיף פעמיים כפי הצורך. ועצ"ע.

המשך

האם אלמנה מן האירוסין יכולה למכור שלא בבי"ד?
לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא כיון שהיא אלמנה היקלו עלי.
לרבי שמעון לא תמכור אלא בבי"ד כיון שאין לה מזונות. לשיטתו מצד הגברא וכיון שאינה ממש אשתו אין לה זכות למכור שלא בבי"ד.

צז, ע"ב

מדוע אלמנה מן האירוסין אין מטריחין אותה למכור רק בבי"ד?
לעולא משום חינא. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה בכל הנשים.
לרבי יוחנן כי אין אדם רוצה שתתכזה אשתו בבי"ד. ובגרושה לא אכפת לו. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה דוקא באשתו.

צז, ע"ב

האם יכולה למכור כמ"פ את הנכסים שלו בבי"ד?
לרבי שמעון לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן נתנו לו אפשרות רק פ"א.
לחכמים כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מוכר כל פעם שצריך.

המשך

האם אשה בוגרת כשרה להנשא לכה"ג?
לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא והרי אינה בתולה.
לרבי אלעזר ורבי שמעון כן. לשיטתו מצד החפצא והרי לא איבדה בתולי' ע"י מעשה אלא מאליו ואי"ז איסור.

צח, ע"א

מה הדין אם האשה מכרה שווה מנה ודינר במנה?
לת"ק מכרה בטל. לשיטתו מצד החפצא וזה נחשב כמו שליח שעושה טעות ששליחותו מתבטלת כיון שיכול לומר לו "לתקוני שדרתיך ולא לעוותי".
לרשב"ג מכרה קיים. לשיטתו מצד הגברא ומחשיבים את מכירתה כיון שהיא לא רק כמו שליח אלא יש לה קשר לנכסים שהרי היא אשתו.

צח, ע"ב

השולח שליח עם כסף והוסיפו לו תוספת כסף על הרווח ע"ד כמו טיפ
לרבי יהודה הכל לשליח. לשיטתו מצד הגברא כיון שבפועל הוא הלך עם הכסף נחשב כרווח שלו.
לרבי יוסי חולקים. ואם זה דבר שאין לו קצבה כמו חלוק וטלית הכל לבעל המעות. לשיטתו מצד החפצא ולכן בעל המעות מקבל ג"כ או שמקבל את הכל, שהרי מצד החפצא שנתנו לו בזכות המעות.

צ"ט ע"ב

שום הדיינין שפחתו שתות או הותירו שתות לת"ק מוכרן בטל למה"ח ולכן בי"ד מחליטים וא"א לשנות אפילו שטעו ד לרשב"ג מוכרן קיים שאם לא מה כח בי"ד יפה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים לכבוד של הבי"ד.

המשך

כמו מי השליח נחשב כר"ג נחשב כמו דיינין. לשיטתו מצד החפצא ומסתכלים מי שלחו. לרב שמואל בר ביסנא בשם ר"נ זה כמו אלמנה שנחשבת ליחיד. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה אותו מצ"ע כמו יחיד.

ק' ע"א

יתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהן בי"ד מעמידין להם אפוטרופוס ובוררין להם חלק יפה האם כשהגדילו יכולים למחות לר"נ בשם שמואל כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן זו עדיין זכותם. לר"נ לא שא"כ מה כח בי"ד יפה. לשיטתו מצד החפצא ולכן חלוקת בי"ד פועל באופן שאין יכולים למחות.

ק' ע"ב

מה הדין בקטנה שיצאה בגט האם יש לה כתובה לרב לא. לשיטתו מצד הגברא והרי אין נישואי נחשבים כ"כ. לשמואל כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב את נישואי כנישואין גמורים וצריכה כתובה.

ק"א ע"א

מה הדין בנישואי קטנה לר"א אין מעשה קטנה כלום ואינה כאשתו לכל דבר אלא שצריכה מיאון כדי לצאת ממנו למה"ח והרי אין חלים ממש הנישואין כיון שאינם עדיין בני דעת לר"י הרי היא כאשתו לכל דבר אלא שאינה צריכה גט ומספיק גם מיאון למ"ה וכיון שכוונתם לנישואין הרי הם כנישואים

המשך

מה הדין אם זינתה לרב הונא לא הפסידה בלאותיה שקיימן. לשיטתו מצד הגברא וה"ז כמו משהו פרטי שלה. לרב נחמן הפסידה את בלאותיה. לשיטתו מצד החפצא כיון שהפסידה את הכתובה זה ג"כ כלול בהפסד.

קא, ע"ב

מה הדין באלמנה לכה"ג שלא הכיר בה? לרב הונא יש לה כתובה. לשיטתו מצד החפצא והרי זה נחשב כנישואין גמורים. לרב יהודה אין לה כתובה כמו איילונית שלא הכיר בה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שלא ידע אי"ז נחשב לנישואין וכמו קידושי טעות.

המשך

האומר לחברו חייב אני לך מנה בשטר
 לר' יוחנן חייב למה"ח שיש חשיבות לשטר מצ"ע כמו שאומר אתם עדי שודאי חייב.
 לר"ל פטור למ"ה ואין חשיבות לשטר כ"כ מצ"ע

ק"ב ע"א

מה הדין בערב שיוצא לאחר חיתום השטר
 לר' ישמעאל גובים מהערב מנכסים בני חורין למ"ה וכיון שיש לו הנאה בזה שמאמינים לו
 משתעבד

לבן ננס אינו גובה כלל למה"ח והרי זה שהוציא המלוה מעות זה הי' לפני שקיבל את ערבותו
 ולא הוציא בגללו מעות ומדוע שיתחייב

ק"ב ע"ב

הכותב שטר קידושין לאשה לשמה אבל שלא מדעתה
 לרבה ורבינא מקודשת. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ את דעתה כדי לכתוב את השטר אלא
 מצ"ע זה נחשב.

לרב פפא ורב שרביא אינה מקודשת. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך את דעתה.

קג, ע"ב

מה המיוחדות של

ר' חייא שהי' מלמד לילדים תורה. לשיטתו מצד הגברא.
 לר' חנינא מעלתו שהי' יכול להחזיר את התורה בפלפול אם היתה נשכחת ח"ו. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן מדבר על התורה מצ"ע.

קד, ע"א

איפה יותר יש זכות לאשה לקבל כתובתה לאחר פטירת בעלה כשנמצאת בבית אביה או בבית
 בעלה

לר"מ בשם רשב"ג בבית אביה שאז ודאי לא יכול להיות שקיבלה טובה כנגד כתובתה למה"ח
 ולכן מדברים מצד שמקבלת תמורת הכתובה
 לחכמים כשהיא בבית בעלה למ"ה כיון שאז יותר מתביישת לתבוע את הכתובה ולכן אין לומר
 שמחלה על הכתובה כיון שלא ביקשה כתובתה
 המשך

האם גם כששטר כתובה יוצא מתחת ידי האשה גם אז אומרים שאין יכולה לתבוע כתובתה
 לר' אלעזר כן. לשיטתו מצד הגברא ואין לכתובה תוקף שודאי מחלה.
 לרב יהודה אמר רב בשם ר' ישמעאל בן ר' יוסי לא למה"ח וכיון שיש כתובה שוב אין שייך
 מחילה וכו' שלשטר הכתובה יש תוקף מצ"ע

ק"ד ע"ב

האם כשאומרים שאין לה כתובה הכוונה גם לתוספת
 לר' אבהו בשם ר' יוחנן כן שאין לה כלום למה"ח שזה ממש חלק מהכתובה
 לר' יהושע בן לוי משום בר קפרא לא שתוספת יש לה למ"ה ואין התוספת חלק ממש מהכתובה
 אלא יותר קשור לחיבה שביניהם ולכן מקבלת את התוספת
 המשך

מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת מזונות
 לחנן תישבע בסוף ולא תישבע בתחילה למה"ח וכיון שבין כה תצטרך לישבע כשתגבה את
 הכתובה אין מה להשביעה כשתובעת מזונות

לבני כהנים גדולים נשבעת גם בתחילה כשבאה לגבות מזונות למ"ה ולכן א"א לגבות כלל בלי ליטבע

קו, ע"ב

מה עושים עם מותר הנסכים ובמותר תרומה?
 לרבי עקיבא זה הולך לכלי שרת. מותר תרומה לקיץ המזבח. לשיטתו מצד הגברא לכן אומר שזה הולך לכלים שקשורים לעבודת האדם.
 לרבי חנינא סגן הכהנים זה לקיץ המזבח ומותר תרומה לכלי שרת. לשיטתו מצד החפצא ולכן אומר שזה קרבן מצ"ע. ועצ"ע.

קז, ע"א

האם פוסקים מזונות לאשת איש?
 לרב כן. לשיטתו מצד הגברא מכיון שיש עליו חובה לפרנסה לוקחים מנכסיו בשביל זה. לשמואל לא. לשיטתו מצד החפצא והרי אין אפשרות להוציא מנכסים אא"כ יש ראי' ברורה שלא השאיר לה כלום.

המשך

מדוע אין פוסקים מזונות לאשת איש לפי שמואל?
 לרב זביד בגלל שחוששים שמא התפיס לה צרורות שמהם תקח מזונותי'. לשיטתו מצד החפצא. לרב פפא חוששים שמא אמר לה צאי ממעשי ידיך וממזונותיך. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים כדיבורו.

המשך

מי שהלך למדה"י בי"ד יורדים לנכסיו וזנים את אשתו אבל לא דבר אחר, מה הכוונה דבר אחר?
 לרב חסדא זה תכשיט, וכ"ש שאין פוסקים צדקה מנכסיו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין דואגים לאישה שתהי' מקושטת.
 לרב יוסף הכוונה לצדקה, אבל תכשיט נותנים לה, שנוח לו שתהי' מקושטת ולא תתנוול. לשיטתו מצד הגברא ולכן דואגים לה שתהי' מקושטת.

קז, ע"ב

מי שהלך למדה"י ועמד אחד ופרנס את אשתו
 לחנן איבד את מעותיו. לשיטתו מצד החפצא שהרי לא ביקש ממנו.
 לבני כהנים גדולים ישבע כמה הוציא ויטול. לשיטתו מצד הגברא וכיון שדאג לאשתו צריך לקבל את מה שהוציא.

קח, ע"ב

מי שמת והניח בנים ובנות ויש נכסים מועטים
 לת"ק הבנות יזונו והבנים יחזרו על הפתחים. לשיטתו מצד הגברא וכיון שלבנים יותר קל לחזור על הפתחים לכן דואגים לבנות תחילה.
 לאדמו"ן הבנים והבנות יזונו יחד. לשיטתו מצד החפצא ואין מתחשבים ברגש אלא שניהם שווים. ואדרבה שהרי לזכרים יותר מגיע מהירושה.

המשך

הטוען את חברו בכדי שמן והודה לו בקנקנים לאדמון הואיל וזה נחשב מודה במקצת חייב שבועה. לשיטתו מצד החפצא ובטענתו בתביעה כדי שמן נתכוון גם לקנקן ולכן זה נחשב כמודה במקצת. לחכמים אין זה נקרא הודאה ממין הטענה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהאדם התכוון כנראה רק לשמן ולא לקנקנים אי"ז מודה במקצת.

קט, ע"א

הפוסק מעות לחתנו ופשט את הרגל לת"ק תשב עד שתלבין ראשה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שזה הי' תנאי לחתונה זו א"א שתהי' חתונה בלי קיום התנאי. לאדמון כיון שהיא לא פסקה ורק אבי' – לכן או שיקנסנה או שיפטור אותה, לשיטתו מצד הגברא ולכן אין האשה אשמה במה שאבי' פסק.

קט, ע"א

המערער על שדה והוא חתום בעד של הקני' של השדה לאדמון יכול לומר שחתם במכירת השדה כי יותר קל לו לתבוע מהשני, לשיטתו מצד הגברא ולכן יכול להסביר את חתימתו שזה הי' לטובתו. לחכמים כיון שחתם על שטר שכתוב שהשדה שייכת לו איבד את זכותו. לשיטתם מצד החפצא כיון שחתם על השדה אין יכול לערער על זה.

קט, ע"ב

מי שהלך למדה"י ואבדה דרך שדהו ומדובר שאחד קנה מארבעה אנשים שהקיפו את שדהו לאדמון יכול לומר לו מכל מקום יש לי דרך באחת מהשדות שלך למ"ה ולכן מתחשב כפי שהמצב עכשיו שכל השדות אצלו וממ"נ יש לו חלק בזה לחכמים יכול לומר לו שאחזיר את השדות לבעליהן ואז הרי לא תוכל לתבוע מהם שהרי אין יודע אצל מי הדרך שלך למה"ח וכיון שמצד השדות אין ברור איפה בדיוק חלקו ולכן פטור ק"י ע"א

המוציא שט"ח על חבירו והלה הוציא שמכר לו את השדה לאדמון יכול לומר לו אילו הייתי חייב לך היית צריך לפרוע ממני כשמכרת לי את השדה למ"ה שקשה לומר שחייב לו ועושה איתו עסקים כאילו לא חייב לו ולפחות הי' צריך למסור מודעה לפני שנותן לו את שטר מכירת השדה לחכמים יכול לתובעו ולומר לו שמכר לו קרקע כדי שיוכל אח"כ למשכן את הקרקע על חובו ולא מסר מודעה שפחד שזה יתפרסם והלוה יבטל את המכירה ולא יהי' לו ממה למשכנו. לשיטתו מצד החפצא.

המשך

שנים שהוציאו שט"ח זה על זה לאדמון יכול לומר לו אילו הייתי חייב לך כיצד אתה לווה ממני למ"ה שזה לא הגיוני שילוה ממנו בזמן שהוא חייב לו ומדובר שנשאר עוד יום שיגיע זמן הפירעון של השני ואין אדם עשוי ללוות בשביל יום א'

לחכמים כל א' גובה שטר חובו למה"ח ולכן הולכים לפי השטר וכ"א מקבל את שלו ומדובר שנשאר עוד יום שיגיע זמן הפירעון של השני ואדם יכול ללוות אפילו בשביל יום א' המשך

שנים שהוציאו שט"ח זה על זה ומדובר שלא' יש שדה בינונית ולשני יש רק זיבורית לרב נחמן זה גובה את שלו וזה גובה את שלו כיון שסובר בשלו הן שמין וכ"א מקבל רק ממה שיש לבע"ח שלו. לשיטתו מצד הגברא ולכן כ"א מקבל ממה שיש לבע"ח שלו. לרב ששת כ"א נשאר בשלו כיון שסובר שבשל עולם הן שמין ולכן יקבל בינונית בכל אופן. לשיטתו מצד החפצא. ועצ"ע.

מסכת נדרים

ג' ע"א

מה זה כינויי נדרים
 לר' יוחנן זה לשון נכרים. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא משנה מי המציא לשונות אלו, העיקר
 שזה מרמז על נדרים.
 לר"ל זה לשון שבדו חכמים. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא לשונות שחכמים אמרו, זה נחשב
 לכינוי נדרים.

המשך

האם דיברה תורה כלשון בנ"א עייך בסוטה ג' ע"א

ג' ע"ב

האם נזירות חלה על נזירות
 י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא והרי יכול להשאר לנזירות הראשונה ואז תחול הנזירות השני'.
 וי"א שלא. לשיטתו מצד החפצא, והרי כבר יש נזירות על זמן זה, ואיך תחול הנזירות השני'.

המשך

מאיפה יודעים שידות של נזירות כנזירות
 י"א שלומדים מהמילים "לנדור נדר" שזה מרבה גם ידות למה"ח, לכן מדבר מצד הנדר עצמו
 לכן מדבר מצד הנדר עצמו
 וי"א שלומדים מהמילים "ונזיר להזיר"
 וי"א שלומדים מהמילים "ככל היוצא מפיו יעשה" למ"ה ולכן מדבר על האדם שמוציא דברים
 מפיו.

המשך

איך יכול להיות שעובר בנזירות על "בל תאחר"
 לרבא מדובר שאמר לא אפטר מן העולם עד שאהי' נזיר. לשיטתו מצד החפצא, שזה בעי' מצד
 שיפטר מן העולם ואין פה כלל גוף שיכול לחול עליו נזירות.
 לרב אחא בר יעקב מדובר שנדר והוא בבית הקברות. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר באופן
 שהוא בבחירתו נמצא במקום שא"א שיחול עליו נזירות.

ד' ע"א

מה הדין בנדר נזירות והוא נמצא בבית הקברות
 י"א שחלה עליו נזירות מיד. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שאינו ראוי חלה עליו נזירות
 מצ"ע.
 וי"א שלא חלה עליו נזירות עד שיטהר. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' האדם ראוי ורק
 אז חל עליו.

למר בר רב אשי

לכו"ע חלה עליו נזירות מיד והמחלוקת היא רק האם לוקה
 י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שרק השאיר את עצמו בטומאה מתחייב.
 וי"א שלא כיון שלא טימא א"ע לאחר שקיבל נזירות אלא שלא פרש מטומאה וע"ז אין לוקין.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שממש יטמא את עצמו כדי להתחייב.

המשך

האם הנודר מחרצן נחשב כנזיר מהכל לת"ק כן למה"ח וע"ד העצם שאתה תופס במקצתו אתה תופס את כולו לר"ש לא למ"ה ולכן סובר שצריך שיזיר מכולן במפורש.

ה' ע"ב

האם ידים שאינם מוכיחות נחשבות כידים לרבנן כן וכן סובר אביי. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שאין מוכיחות אבל כיון שבכוונתו לנזירות נחשב כידיים. לר' יהודה לא וצריך שיהי' ברור וכן סובר רבא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' מוכיח מצ"ע.

ו' ע"ב

מה הדין באומר לחברו מנודה אני לך לר"ע זה נחשב ממש כנידוי ואסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שזה רק מחברו נחשב כנידוי ממש. לרבנן זה נחשב רק כשמתא ומותר. לשיטתו מצד החפצא ולכן אינו נחשב, רק אם ב"ד עושים נידוי, אבל מחבירו זה רק כשמתא.

ט' ע"א

מה יותר טוב לר"מ יותר טוב שאינו נודר כלל. לשיטתו מצד הגברא ולכן עדיף לאדם לא להכניס את עצמו לספק איסור חלילה שמא יעבור על נדרו. לר' יהודה יותר טוב שנודר ומשלם. לשיטתו מצד החפצא ולכן עדיף שנודר ומוסיף עוד משהו להקדש.

י' ע"א

האם חסידים הראשונים היו נודרים בנזירות כדי להביא קרבנות לביהמ"ק לר' יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן עדיף להוסיף בקרבנות ביהמ"ק. לר"ש לא כיון שנזירות זה חטא שמצער א"ע מדברים שיותר. לשיטתו מצד הגברא ועדיף שלא יפגע בעצמו.

י" ע"ב

מה הדין בכינוי כינויין של נדרים לב"ש אסור שסוברים כר' יוחנן שכינויים זה לשון נכרים (עיין ג' ע"א). לשיטתו מצד החפצא כנ"ל בתחילת המסכת. לב"ה מותר שסובר כר"ל שזה לשון שבדו חכמים ולכן רק הכינויין עצמם אסורים אבל כינויי כינויין מותר. לשיטתו מצד הגברא כנ"ל.

י"א ע"א

האם אומרים מכלל לאו אתה שומע הן לר"מ לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שהאדם יפרט את הכל במפורש.

לר' יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפשר שמצ"ע יבין לכד ואי"צ שהאדם יאמר בפירוש.

י"ב ע"ב

האומר הרי עלי כבכור

לר' יעקב אסור. לשיטתו מצד הגברא, והרי בודאי שכוונתו לאיסור.
לר' יהודה מותר. לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז כדבר הנדור, שהרי קדוש בידי שמים ואין מתחשבים בכוונתו.

י"ג ע"א

האומר הרי עלי האוכל שלך עולה או מנחה או חטאת או שלמים
לת"ק אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן מפרשים את כוונתו שזה כמו שאמר שיהי' כקרבן עולה.
לר' יהודה מותר. לשיטתו מצד החפצא והרי לא אמר שהאוכל יהי' כקרבן עולה.

י"ד ע"א

מה הדין באומר לאשתו הרי את עלי כאימא במשנה כתוב שצריך להפר לו ובכרייתא כתוב
שבמקרה כזה "לא אמר כלום"
לאביי התשובה היא שמ"ש שלא אמר כלום זה מהתורה אבל מדרבנן צריך למצוא פתח להפר
את הנדר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדרבנן החמירו על האדם שימצא פתח להפר את הנדר.
לרבא התשובה היא שאם הוא ת"ח לא אמר כלום אבל אם הוא ע"ה צריך להפר לו שלא יקל
ראשו לכך. לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשב כנדר ממש אם הוא עם הארץ.

י"ד ע"ב

האומר קונם עיני בשינה היום אם אישן למחר
לרב יהודה בשם רב אסור לו לישון היום שמא ישן למחר. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים
שמא יעבור מחר על נדרו, וצריך לתקן אפילו שעדיין לא חל נדרו ממש.
לרב נחמן מותר לו לישון היום ואין חוששים שמא יישן למחר. לשיטתו מצד החפצא והרי
בפועל עדיין מותר ולא חל נדרו ואין חושש לתיקון האדם.

ט"ז ע"א

האם יש הבדל אם אומר "קרבן שלא אוכל לך" או שאומר "הקרבן שלא אוכל לך"
לר"מ כן ולכן רק אם אומר "הקרבן לא אוכל לך מותר" אבל אם אומר "קרבן לא אוכל לך
אסור". לשיטתו מצד הגברא ולכן מפרשים את כוונתו ודוקא בקרבן משמע לאיסור.
לר' יהודה אין הבדל ובשניהם מותר. לשיטתו מצד החפצא וכיון שלא אמר כקרבן אי"ז נתפס
כנדר.

המשך

מה הפירוש "שבועה שאוכל לך"

לאביי יש בשבועה זו שתי משמעויות גם שבועה שאוכל וגם שבועה שלא אוכל וזה תלוי אם
ביקשו ממנו לאכול ואמר שיאכל איתם אז זה שבועה שאוכל אבל אם אמר שאינו רוצה לאכול
איתם ואמר שבועה שאוכל אז משמע שבועה שלא יאכל. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים
לפי מה שנראה לנו כוונתו.

לרב אשי הכוונה שאמר שבועה שאי אוכל לך ואז הכוונה שלא יאכל אבל אם אומר שבועה
שאוכל אפילו שלפני זה אומר שלא יאכל אין מפרשים את דבריו למה"ח ולכן זה הולך לפי

דבריו בפשטות בלי פירושים

יז, ע"א

מה הדין באומר הריני נזיר היום הריני נזיר היום? לרב הונא אין חלה נזירות על נזירות. לשיטתו מצד החפצא והרי כרגע שכבר יש על זמן זה נדר של נזירות, א"א שיחול נדר נוסף. לשמואל חלה נזירות על נזירות. לשיטתו מצד הגברא, והרי יכול להפר את הנזירות הראשונה, ואז תחול הנזירות השני'.

יח ע"ב

המקדיש את חייתו ובהמתו, האם הקדיש גם את הכוי? לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא, וכל החסרון בכוי זה רק בגלל שזה ספק לאדם בין חי' לבהמה, אבל פה שהקדיש גם את החי' וגם את הבהמה, בודאי שקדוש גם הכוי. לרבי אליעזר לא. לשיטתו מצד החפצא, ולכן סובר שבכוי יש חסרון מצ"ע, ולא רק בגלל שזה ספק לאדם.

המשך

האומר הרי עלי כתרומה סתם לרבי מאיר אסור, כי סתם תרומה היינו תרומת הלשכה שזה דבר הנדור. לשיטתו מצד הגברא ולכן מפרשים כפי הנראה לנו את כוונתו. לרבי יהודה ביהודה אסור אבל בגליל מותרת. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא במקום שנמצא רוב הטומאה, היינו ביהודה, אז זה משמע לאיסור.

ע"א

יט,

האומר הריני נזיר אם יש בכרי הזה מאה כור, והלך ומצאו שנגנב או שנאבד לרבי יהודה מותר. לשיטתו מצד החפצא והרי לא נתקיים התנאי ולא חל נדרו. לרבי שמעון אסור. לשיטתו מצד הגברא והרי בכוונתו הייתה לקיים את התנאי בכל מקרה.

כ, ע"א

מי שנזר ועבר על נזירותו בנזירות מרובה לרבי יהודה צריך לנהוג איסור כימים שנהג בהם היתר. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך ממש כאותו מספר ימים שנדר על נזירות זו. לרבי יוסי מספיק שינהוג נזירות שלוש יום. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק 30 יום שזה סתם נזירות שאדם מקפיד ע"ע.

כב, ע"א

כשרוצים למצוא פתח שאדם מתחרט בנדר מותר להשתמש עם מה שרבי נתן אומר ש"כל הנודר כאילו בנה במה", אבל האם מותר לאיים עליו ולומר לו גם את סוף דבריו של רבי נתן שמי שמקיים את הנדר כאילו הקריב קרבן על הבמה בחוץ, וענוש מיתה? לאביי כן, לשיטתו מצד הגברא, וזה מגלה רק את רצונו האמיתי שלא רצה לנדר את הנדר. לרבא לא פותחים בדבר כזה, לשיטתו מצד החפצא ואולי רק בגלל האיום הגדול פחד ואמר שמתחרט מהנדר, אבל באמת אינו מתחרט מהנדר.

כ"ד ע"א

האומר לחברו קונם שאתה נהנה לי אם אין אתה מביא 2 חביות של יין לבני לר"מ אסור עד שיתן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיתן בפועל. לחכמים יכול לומר לו הריני כאילו התקבלתי. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שהתוצאה ישנה, שבשבילו נחשב כמו קבלה.

המשך

מה הדין אם הדירו חבירו שיאכל אצלו לראב"י זה נדרי זירוזין ואי"ז נחשב לנדר כלל. לשיטתו מצד הגברא, ורק רצה לזרוזו שיאכל אצלו. לחכמים זה נחשב לנדר. לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשב כנדר ממש.

כ"ה ע"ב

מה הדין ברואה אנשים מלקטים פירותיו ואומר הרי פירות אלו אסורים עליכם כמו קרבן והי' שם אביו ואמר אילו ידעתי הייתי אומר כולם אסורים חוץ מאבא לר"ע כולם מותרים כיון שנדר שהותר מקצתו הותר כולו. לשיטתו מצד הגברא וכל הנדר נחשב כדבר א' וא"א לחלק. לחכמים כולם אסורים חוץ מאביו זה לפי רבא ולרבה במקרה כזה כולם מודים שכולם אסורים חוץ מאביו, לשיטתו מצד החפצא ורק מה שבודאי לא התכוון מותר, שאין הנדר נחשב כדבר אחד אלא חל על כ"א בפ"ע. ונחלקו רק במקרה שאומר אילו ידעתי שאבא ביניכם הייתי אומר שפלוגי ופלוגי אסורים ואבא מותר. לר"ע הותרו כולם. לשיטתו מצד הגברא שהכל נחשב כנדר אחד. לחכמים רק לאביו מותר. לשיטתו מצד החפצא ואפשר לחלק את הנדר מצ"ע.

כ"ו ע"א

האם אומרים תפוס לשון ראשון לבי"ש כן כר"מ. לשיטתם מצד החפצא ולכן הלשון הראשון זה נתפס וא"א לאדם לשנותו. לבי"ה לא והולכים גם לפי לשון אחרון כר' יוסי. לשיטתו מצד הגברא, שהאדם יכול לשנות גם ללשון אחרון.

כ"ז ע"ב

מה הדין באסמכתא היינו שפרע מקצת חובו ואומר שאם לא ישלם לו את שאר החוב יצטרך לשלם שוב את כל החוב לר' יוסי קונה למ"ה וסומך וגומר בדעתו להקנות לר' יהודה לא קונה. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל פרע לו ולמה שיתחייב שוב.

כ"ח ע"א

נודרים למוכסים שפירות אלו של תרומה כדי שיפטרנו מהמכס האם מותר גם להישבע למוכס לבי"ש לא למה"ח ולכן הולכים לפי דבריו ולכן צריך לזהר לא לומר שבועה וגם שלא יפתח לכתחילה לומר למוכס שהוא מוכן לנדור שזה תרומה אא"כ מכריחו שינדור לו וגם כשנודר ודאי שלא יוסיף לנדור בעוד דברים שלא ביקש ממנו לבי"ה כן למ"ה ולכן הולכים לפי כוונתו שאין מתכוון לאסור עצמו ולכן יכול אפילו לישבע וגם יכול לפתוח לכתחילה ולהגיד לו שנודר וגם להוסיף דברים שלא ביקש ממנו לנדור והכל מותר המשך

מדוע מותר לנדור למוכס ולהבריח ממנו והרי "דינא דמלכותא דינא רב חננא בשם רב כהנא בשם שמואל אומר שמדובר במוכס שאין לו קצבה היינו שנוטל כמה שרוצה, לשיטתו מצד החפצא ולכן החסרון הוא כיון שאין קצבה במס מצ"ע. לרבי ינאי מדובר שזה מוכס שעומד מאליו שאינו מגיע מן המלכות. לשיטתו מצד הגברא ולכן החסרון הוא בכלל שאינו מן המלכות.

כח, ע"ב

האומר הרי נטיעות האלו קרבן עד שיקצצו וקצצן לבר פדה פודם פעם אחת ודיו. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל הקדישם ואפי' שזה רק בתנאי רק שיקצצו. לעולא כיון שנקצצו אינו צריך לפדותם שה"ה חולין. לשיטתו מצד החפצא והרי התנה את הקדושה רק כל זמן שהם מחוברים, היינו שאינם קדושים ממש מצ"ע.

ל, ע"ב

הנודר מאלה שייוולדו בעתיד, האם מותר באלה שכבר נולדו? לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא מכיון שזה ק"ו אם נאסר באלה שעדיין לא באו לעולם, ק"ו שייאסר באלו שכבר באו לעולם. לרבי מאיר מותר באלו שכבר נולדו, לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים רק לפי דבריו והרי נדר רק מאלו שייוולדו בעתיד.

המשך

אחד שנדר הנאה מחברו, האם גם במקרה שנכסי בעל האבדה אסורים על המחזיר גם אז יכול להחזיר לו את אבדתו? לרבי אמי לא. מכיון שהוא נהנה מהפרוטה כמו שרב יוסף אומר שהעוסק במצוה פטור מן המצוה ולכן אסור לו להחזיר. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל נחשב כעוסק במצוה ונפטר עי"ז ממצוה אחרת. לרב אסי מותר לו להחזיר מכיון שפרוטה של רב יוסף אי"ז דבר שכיח. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאי"ז שכיח במציאות אי"ז נחשב כלל.

לה, ע"א

מה הדין באומר כיכר זו הקדש? לרבי מאיר האומר קונם כיכר זו הקדש ואכלה בין הוא בין חבירו מעל, לפיכך יש לה פדיון, אבל האומר כיכר זו עלי להקדש ואכלה הוא מעל וחבירו לא מעל, לפיכך אין לה פדיון. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם קונם אפי' שזה לכאור' איסור רק מצד האדם ואי"ז כהקדש ממש, בכ"ז יש בזה חיוב מעילה. לחכמים בין כך ובין כך אין מעילה בקונמות. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין איסור קונם שהוא רק מצד האנשים שייך להקדש ממש.

לז, ע"א

מדוע מותר לקחת שכר לימוד של ילדים? לרב מכיון שלוקח שכר שמירה על הילדים ולא על הלימוד. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר רק על זה ששומרם לילדים מצ"ע. לרבי יוחנן מכיון שלוקח רק על השכר פיסוק טעמים ניקוד וכו'. לשיטתו מצד החפצא ולכן

מדבר על חלק בתורה שמותר לקחת עליו שכר.

לח, ע"א

הנודר הנאה מחברו האם יכול לזון את בהמתו הטמאה?
לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא מהנהו שהי' צריך לתת לה מזונות.
לרבי אליעזר מותר לזון את הטמאה, לשיטתו מצד החפצא, והרי הגוף של הבהמה הטמאה
אינה עומדת לפיטום ולאכילה ואינו נהנה ישירות ממנה.

מ, ע"א

ממה מתרבה המים בנהר?
לרב זה ע"י הגשם מלמעלמ"ט. לשיטתו מצד הגברא שזה בא ע"י תפילת ועבודת האדם.
לשמאל נובע מלמטה ולא ממי גשמים. לשיטתו מצד החפצא, שהתחתון מצ"ע מתרבה.

מב, ע"א

מה הדין באדם שהדיר את נכסיו מחבירו לפני השביעית והגיעה שנת השמיטה, האם יכול
לאכול מהנוטות מחוץ לשדה?
לרב ושמאל לא. לשיטתם מצד הגברא, והי' נחשב שבא משדה שלו ולכן אסור ליהנות מזה.
לרבי יוחנן וריש לקיש כן. לשיטתו מצד החפצא והרי זה כרגע מחוץ לשדה ואינו נחשב בכלל
השדה.
ועצ"ע במסקנא אם חולקים.

מג, ע"א

אדם שנדר הנאה מחברו והיו מהלכים בדרך ואין לו מה לאכול, האם מותר להניח את האוכל
על הסלע ולומר ה"ה מופקרים כדי שהלה יטול ויאכל?
לת"ק מותר. לשיטתו מצד הגברא, שהפקר לא שייך לאף אחד שמסלק רשותו מהחפץ.
לרבי יוסי אסור. כיון שהפקר זה כמו מתנה. לשיטתו מצד החפצא, שזה שייך לכולם, שזה כמו
שמקנה את החפץ לכולם.

מה, ע"ב

השותפים שנדרו הנאה זמ"ז האם מותרים להכנס לחצר?
לת"ק לא. כיון שאפי' דריסת רגל אסור במודר הנאה. לשיטתו מצד החפצא ואפילו שאין אנשים
מקפידים על זה, בכ"ז אסור מצ"ע.
לרבי אליעזר בן יעקב מותר, כיון שכ"א נכנס לתוך שלו. וגם שסובר שדריסת רגל מותר במודר
הנאה. שאי"ז הנאה ממשית. לשיטתו מצד הגברא, ואין האנשים מקפידים על הנאה מועטת כזו.

מח, ע"א

שני אנשים שמודרים הנאה אחד מהשני, והפתרון לת"ק שיכתוב חלקו לנשיא ובדברים
משותפים כגון הר הבית יכול לכתוב חלקו לנשיא ואז אפשר שהשני יהנה מזה. לשיטתו מצד
הגברא, שתפקידו של נשיא לחבר ולאחד בין היהודים, ולתקן מהשורש.
לרבי יהודה יכול לכתוב גם להדיוט. לשיטתו מצד החפצא, שהעיקר שמקנה את זה למישהו
אחר, ואי"צ דוקא נשיא.

המשך

האם כשכותב לנשיא צריך לעשות קנין?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ומספיק שכותב לנשיא ואי"צ ממש קנין.
 לחכמים כן. לשיטתם מצד החפצא לכן צריך שיהי' ממש קנין.

המשך

מה הדין באחד שנודר הנאה מבנו והי' מחתן את בנו ואמר לחברו חצר וסעודה נתונים לפניך ואינם נתונים לך אלא כדי שיבוא אבא ויאכל עמנו בסעודה
 לרבא דוקא אם אומר ואינם לפניך אלא כדי שיבוא האבא אז אסור, אבל אם אומר לו רק שיהיו לפניך שיבוא האבא אין בזה איסור, למ"ה ולכן זה תלוי בנוסח איך אמר
 וי"א לפי רבא שאפילו שאומר שהם לפניך שיבוא האבא גם אסור, כי סעודתו מוכיחה שנתן לו רק כדי שיבוא אביו לאכול. למה"ח ולכן לא משנה איך אמר ונאסר בכל אופן
 מ"ח ע"ב

א' שהדיר את בנו מנכסיו אבל רוצה להקנות לבנו ע"מ שיזכה בן בנו אם יהי' ת"ח
 לפומבדיתאי אין קונה הנכד כיון שזוהי "קני ע"מ להקנות הוא" למה"ח שאין אפשרות להקנות בצורה כזו כיון שזוהי שמקנה צריך בעצמו לקנות שיכול להשתמש בזה
 לרב נחמן קונה וכמו בקנין סודר שקונה ע"מ להקנות למ"ה ולכן אפשר שזוהי יעבור דרכו אפילו שלא ממש יכול לקנות ועצ"ע

נ"א ע"ב

מה הדין בנודר מן החלב האם מותר בקום של החלב
 לת"ק כן למ"ה ובלשון בנ"א אין הקום נחשב כחלב
 לר' יוסי אסור למה"ח והרי בפועל זה בא מן החלב
 נ"ב ע"א

מה הדין בנודר מן הבשר

לת"ק מותר ברוטב ובמרק למ"ה ובלשון בנ"א אי"ז נחשב כבשר ממש
 לר' יהודה אסור למה"ח והרי בפועל זה בא מן הבשר
 נ"ג ע"א

הנודר מהתמרים האם מותר בדבש תמרים?

לרבי יהודה בן בתירא אסור. למה"ח והרי בפועל זה בא מן התמרים
 לחכמים מותר. למ"ה ובלשון בנ"א אי"ז נחשב כתמרים
 המשך

הנודר מסתוניות, האם מותר בחומץ סתוניות?

לת"ק מותר. למ"ה כנ"ל שבלשון בנ"א אי"ז נחשב כסתוניות
 לרבי יהודה בן בתירא אסור. למה"ח והרי בפועל זה יוצא מסתוניות

נג, ע"ב

האם מותר להביא ירק מחו"ל לא"י

לת"ק לא למ"ה ולכן חושש שמא יש בירק זה מעפר חו"ל ונטמא בספק מת
 לר' חנניה בן גמליאל מותר למה"ח ולכן אין חושש כ"כ
 המשך

הנודר מן הגריסים, האם מותר במקפה (מרק גריסים)

לת"ק אסור. למ"ה ולאנשים מרק גריסים נחשב גם כגריסים ד
 לרבי יוסי מותר. לשיטתו מצד החפצא ואין גריסים נחשבים כמקפה.
 וכן אם נדר מן המקפה לת"ק אסור בשום, לשיטתו מצד הגברא ולכן שום נחשב כחלק מהמקפה.
 ולרבי יוסי מותר בשום. לשיטתו מצד החפצא והרי אין שום בכלל מקפה.

וכן אם נדר מן העדשים לת"ק אסור באשישים (פת שמעורב בה קמח עדשים). לשיטתו מצד הגברא, ולכן זה כולל תערוכת של עדשים. ולרבי יוסי מותר. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז נחשב ממש כמו עדשים מצ"ע.

נד, ע"א
הנודר מן הירק, האם מותר בדלועין?
לת"ק מותר. לשיטתו מצד החפצא והרי דלועין אינם נחשבים ממש כירק.
לרבי עקיבא אסור. לשיטתו מצד הגברא ובלשונו גם דלועין נחשבים לירק.

נה, ע"א
הנודר מן הדגן האם אסור בפול המצרי היבש?
לרבי מאיר אסור. לשיטתו מצד הגברא בלשון האדם גם פול המצרי מזין את האדם ונחשב כדגן.
לחכמים אסור רק בחמשת מיני דגן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין פול המצרי נחשב כדגן.

נ"ה ע"ב
מה הדין באומר קונם צמר עולה עלי והי' לבוש צמר
לת"ק מותר ללבוש ואסור רק לטעון עליו צמר. לשיטתו מצד הגברא וכיון שלבוש צמר ודאי לא התכוון שלא ילבש צמר, ורק שלא יסחוב משא של צמר.
לר' יהודה אסור גם ללבוש. לשיטתו מצד החפצא וכיון שבנדר שאמר יש משמעות גם שלא ילבש, לכן אסור.

נו, ע"א
הנודר מן הבית האם מותר בעלי?
לרבי מאיר מותר. לשיטתו מצד הגברא ובלשון האדם אין העלי' נכללת בכלל בית.
לחכמים אסור. לשיטתו מצד החפצא והרי הבית זה הבסיס של העלי' ולכן נחשבת חלק מהבית.

המשך
הנודר מן המיטה האם מותר בדרגש (מיטה שעורכים אותה למזל ואין אנשים ישנים עלי')?
לרבי מאיר מותר. לשיטתו מצד הגברא, וכיון שאין אדם ישן על המיטה אי"ז נחשב בכלל מיטה.
לחכמים אסור. לשיטתם מצד החפצא וסו"ס גם דרגש נחשב כמיטה אפי' שאין אדם ישן עליו.

נ"ח ע"א
בצלים שירדו עליהם גשמים וצמחו
לת"ק אם היו העלין שלהם שחורים אסורים שזה מראה שגדלו בשביעית אבל אם הוריקו שנהיו כמושים לא גדלו בשביעית ומותרים. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה תלוי בצלים עצמם אם הם נראים שגדלו בשביעית אסורים.
לר' חנניא בן אנטיגנוס רואים אם יכולים ליתלש בעלים שלהם אסורים שזה סימן שגדלו בשביעית וכן אם זה הי' בשמינית מותרים שגידולי היתר של השמינית מעלים את האיסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי אם האדם יכול לתלשם עם העלים שלהם אסורים. ועצ"ע.

ס, ע"א

הנודר הנאה עד לפני הפסח
 לרבי מאיר אסור עד שיגיע פסח. לשיטתו מצד הגברא ובפשטות הכוונה ללפני הפסח ע"ד עד
 ולא עד בכלל, שזה רק סימן לאדם התאריך ולא כולל.
 לרבי יוסי אסור עד שיצא פסח. לשיטתו מצד החפצא כיון שמזכיר פסח ודאי מתכוון גם לכל
 החג. ועצ"ע.

ס"א ע"ב

האם אדם מכניס א"ע לספק היינו שכולל עוד דברים בדבריו שאפשר להסתפק שהתכוון גם
 להם
 לר"מ כן למ"ה ולכן כשאומר קידשתי את בתי הגדולה ויש לו שתי כתי בנות משתי נשים ואין
 יודעים אם זה גדולה שבגדולות או גדולה שבקטנות וכו' שמצד האדם יכול להיות שהתכוון
 לגדולה של הקטנות או לקטנה של הגדולות וכו'.
 לר' יוסי לא למה"ח ולכן כשאומר קידשתי את בתי הגדולה מתכוון רק לדבר ברור שזה הגדולה
 שבגדולות

המשך

הנודר מפרות הקיץ האם אסור גם בענבים
 לת"ק לא ונאסר רק בתאנים. לשיטתו מצד החפצא ובד"כ הכוונה בפירות קיץ רק לתאנים
 שקוצים ומייבשים אותם.
 לרשב"ג נאסר כיון שהענבים בכלל תאנים שכאשר מבושלים נתלשים ביד. לשיטתו מצד
 הגברא, והרי יש בענבים דבר ששווה לתאנים מצד האדם שתולשם.

ס"ב ע"ב

הנודר נדר עד שיהיו הגשמים מה הכוונה
 לת"ק הכוונה עד שירדו גשמים של רביעה שניה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שירדו
 גשמים ממש.
 לרשב"ג הכוונה עד שיבוא הזמן של רביעה שני' אפילו שלא ירדו גשמים. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן מספיק שהגיע הזמן שמצד האדם יודע שהגיע זמן הגזם.

המשך

העושה נדר עד שיצאו הגשמים מה הכוונה
 לר"מ הכוונה עד שיפסיקו לגמרי הגשמים היינו שיצא ניסן כולו למ"ה ומצד האדם זמן הגשם
 זה כל ניסן שאז מבקשים גשם לשיטתו שמאריך בזמן הגשם שתלוי בבקשת האדם
 לר' יהודה הכוונה עד שיעבור הפסח למה"ח ולכן זמן הגשם נקבע בזמן שמפסיקים לבקש גשם
 שזה חג הפסח לשיטתו שמקצר בזמן בקשת גשמים שהעיקר זה מה שבא מלמעלה כמו טל ולא
 מה שתלוי בבקשת האדם ועצ"ע

ס"ג ע"א

מתי מתחיל זמן הגשם
 לר"מ בג' חשוון למ"ה כנ"ל שמקדים את הגשם שתלוי בבקשת האדם
 לר' יהודה ב' ז' חשוון למה"ח שמאחר את הגשם שתלוי באדם

המשך

הנודר מין עד ראש אדר סתם האם הכוונה לאדר ראשון או אדר שני
 לר"מ הכוונה לאדר שני למ"ה והרי אדר שני בא ע"י עבודת האדם שבי"ד מעברים את השנה

לר' יהודה הכוונה לאדר ראשון שזה בא מלמעלה ולא ע"י ב"ד
ס"ג ע"ב

האומר לחברו קונם שאין אתה נהנה לי אם אין אתה נותן לבני חבית של יין
לר"מ אסור עד שיתן למ"ה ולכן צריך שיתן בפועל
לחכמים יכול לומר לו הריני כאילו נתקבלתי למ"ה ולכן נוגע הענין שכאילו כבר התקבל
ס"ד ע"א

האם פותחין להתיר לאדם את הנדר ע"י נולד
לר' אליעזר כן למ"ה ולכן אין צריך שהאדם יתחרט מצ"ע על הנדר ולכן מספיק שהשתנה
המצב בעולם
לחכמים לא למ"ה ולכן צריך שהאדם יתחרט בעצמו על הנדר ולא מצד סיבות שונות מבחוץ
ס"ה ע"א

האם פותחים להתיר את הנדר בדבר שהוא דומה לנולד, כגון שאמר איני נושא את פלונית
שאבי' רע, ואמרו לו שעשה תשובה?
לרבי מאיר פותחים לו. לשיטתו מצד הגברא. שהאדם עשוי להשתנות ומתחשבים בזה להתיר
את הנדר
לחכמים לא פותחים לו למ"ה ואין מתחשב בשינוי שע"י האדם שהרי היא אותה פלונית
ועצ"ע
סו, ע"א

האם נדר שהותר מקצתו הותר כולו, כגון האומר איני נהנה לכולכם ואחד מהם הותר?
לרבי עקיבא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן הכל נחשב כנדר אחד והותר הכל.
לחכמים לא הותר הכל. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחלק את הנדר רק מה שהותר ממש.

המשך

מה הדין באחד שאומר שאיני נושא את פלונית שהיא מכוערת ונהיתה נאה?
לת"ק אינו יכול לישאנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן א"א להתיר אפי' שהשתנתה המציאות
שהרי סו"ס זו אותה פלונית שנדר ממנה.
לרבי ישמעאל יכול לישאנה שנחשב שהותר הנדר. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהשתנה
המציאות אפשר להתיר.

ע"ב

סט,

האומר על בהמה ה"ז תמורת עולה תמורת שלמים
לרבי מאיר ה"ז תמורת עולה. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים אחר דבריו הראשונים.
לרבי יוסי אם התכוון בתחילה לשתייהן אז שניהם קיימים. לשיטתו מצד החפצא ולכן שניהם
חלים, שהרי התכוון לשניהם. ועצ"ע.

ע"ב

עא,

מה הדין בנערה המאורסה שאבי' ובעלה צריכים להפר את נדרה ומת הבעל, האם האב יכול
להפר את נדרה במקום הבעל?
לבי"ש כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן חוזרת לרשות אבי' לגמרי כמו שהיתה קודם שנתארסה.
לבי"ה לא. לשיטתו מצד הגברא ומצד האדם לאחר שנתארסה נחשבת קשורה לבעלה ואינה
ברשות האב כמו לפני שנתארסה.

עב, ע"ב

האם הבעל יכול לשלוח שליח להפר את הנדרים לאשתו?
 לרבי יאשי', לא, לשיטתו מצד הגברא, צריך שהבעל עצמו יפר את הנדרים ולא שליח
 לרבי יונתן כן לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר שהנדר יופר וגם ע"י שליח.

ע"ג ע"ב

בוגרת ששהתה י"ב חודש מהאירוסין שכבר הגיע זמן הנישואין ובעלה צריך לזונה האם יכול
 הבעל להפר את נדרה

לר' אליעזר יפר למה"ח וכיון שצריך לזונה מימלא גם מיפר את נדריה
 לחכמים אין מיפר רק עד שתכנס לרשותו למ"ה ולכן צריך שתהי' ממש אשתו בנישואין כדי
 להפר את נדרה

ע"ד ע"א

האם שומרת יבם יכול היבם להפר את נדרה
 לר"א יפר אפילו אם זה שני יבמים למה"ח ולכן נחשבת ממש כאשתו שהחיוב שעליו ליבמה
 מקשר ביניהם ממש

לר' יהושע לא יפר אם זה שני יבמים אבל אם זה יבם א' יפר למ"ה ולכן רק אם זה יבם א' שרק
 עליו החיוב ליבמה זה מקשר ביניהם ויכול להפר

לר"ע יכול להפר בין אם הוא יבם א' בין אם יש שני יבמים למ"ה ולכן ברגע שמיפר לה כאילו
 מראה שקשור אליה ורוצה ליבמה ולכן נחשבת כאשתו ומיפר לה

ע"ה ע"א

האומר לאשתו כל נדרים שתדרי מכאן עד שאבוא ממקום פלוני הרי הם מופרין
 לר' אליעזר זה מופר. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ שישמע הבעל את הנדר ויכול להפר
 אפילו שאין יודע כלל מהנדר.

לחכמים אין זה מופר. לשיטתם מצד הגברא ולכן צריך שהבעל ישמע וידע מהנדר כדי להפר.

עו, ע"ב

מה הכוונה הפרת נדרים כל היום?
 לת"ק הכוונה שמהרגע ששומע עד שייגמר היום כליל שבת ויומו. היינו שאם שמע לפני
 השקיעה יש לו רק כמה דקות להפר את הנדר. לשיטתו מצד הגברא שזה קשור לגדר יום בדיני
 האדם שבליה זה מתחלף ליום חדש.

לרבי יוסי ורבי יהודה ורבי אליעזר ורבי שמעון מעת לעת, שזה 24 שעות מהרגע ששמע.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן תמיד יש זמן שווה שיכול להפר את הנדר.

עז, ע"ב

האם צריך להוציא בשפתיו שמבטל את הנדר ביום חול?
 לב"ש כן. לשיטתם מצד החפצא ולכן צריך ממש כמו שהנדר הי' ע"י שפתיים כך הפרת הנדר
 ע"י שפתיים.

לב"ה מספיק שמבטל בלבו, לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שמבינים ממנו שרוצה לבטל
 את הנדר.

עט ע"א

אם הבעל ידע שיכול להפר לאשתו אבל לא ידע שמה שאמרה נחשב לנדר, האם יכול להפר
 כשנודע לו שזה נדר?

תוכן

לרבי מאיר לא יפר, כיון שהי' צריך ברגע ששומע להפר. לשיטתו מצד הגברא וכיון ששמע אותה אומרת נחשב כשמיעת הנדר.
לחכמים יכול להפר מהרגע שנודע לו שזה נדר, לשיטתו מצד החפצא כיון שבהתחלה לא ידע שזה נדר ולכן מאז שנודע שזה נדר יש לו יום שלם. ועצ"ע.

המשך

האם כשהאשה נודרת שלא להתרחץ ולא להתקשט האם זה נחשב נדרי עינוי נפש?
לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא כיון שרחיצה וקישוט זה מנהג האנשים, נחשב כעינוי אם לא עושה כן.

לרבי יוסי לא, שרק אם אמרה שלא תאכל בשר ויין זה נחשב עינוי נפש. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק מניעת אוכל ממש נחשב כעינוי.

פ' ע"ב

לגבי הכלל שעניי עירך קודמים, אבל מה קודם, האם לתת כסף לחיים של אנשים מעיר אחרת או לכביסה של העיר שלו?

לת"ק חיים של אנשים מעיר אחרת קודמים לכביסה של העיר שלו. לשיטתו מצד הגברא, ובודאי חיי אנשים זה חשוב יותר אפי' שהם מעיר אחרת.

לרבי יוסי כביסתם קודמת לחיי אחרים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צרכי העיר שלו קודמים אפילו שאי"ז ממש להציל חיי אדם.

פא, ע"א

מפני מה תלמידים של ת"ח בד"כ אינם ת"ח?

לרב יוסף כדי שלא יאמרו שהתורה באה בירושה. לשיטתו מצד הגברא.

לרב ששת ברי דרב אידי כדי שלא יתגאו על הציבור. לשיטתו מצד הגברא.

למר זוטרא בגלל שהם מתגאים על הציבור. לשיטתו מצד החפצא וזה כמו תוצאה מחטא הגאווה.

לרב אשי בגלל שמזלזלים באנשים.

לרבינא בגלל שלא מברכים בתורה תחילה. לשיטתו מצד החפצא שזה תוצאה מזלזול בתורה.

פא, ע"ב

האם כשאשה אומרת קונם שאיני נהנה לבריות זה כולל גם שלא תהנה מבעלה?

לעולא בעלה אינו בכלל בריות. לשיטתו מצד הגברא שודאי א"א להשוות את בעלה שקשור אלי'.

לרבא הבעל נחשב בכלל בריות. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מחלק בין האנשים, שכולם נכללים בבריות.

ע"א

פד,

האם אדם צריך לקרוא שם למעשר עני של דמאי?

לרבי אליעזר לא. כיון שהמוציא מחברו עליו הראי'. והרי זה ספק. לשיטתו מצד החפצא ולכן משאירים בחזקת האדם שאצלו נמצאים הפירות ואי"צ אפילו לקרוא שם.

לחכמים כן צריך לקרוא שם אבל לא צריך להפריש. לשיטתו מצד הגברא ולכן עליו עכ"פ לקרוא שם במעשר עני.

ע"ב

פד,

הגונב טבל מחבירו ואכלו, כמה משלם?

לרבי משלם הכל. כיון שקנסו את הגנב שלא יגנוב. לשיטתו מצד הגברא ולכן קונסים אותו לרבי יוסי ורבי יהודה אינו משלם רק דמי חולין שבו. כיון שקנסו את בעה"ב שלא ישהה את הטבל. לשיטתו מצד החפצא ולכן קונס על זה שנוטל את הטבל, אפילו שלא עשה פעולה מסוימת כמו הגנב.

ע"א

פה,

אשה שנודרת על בעלה שלא יהנה ממעשי ידי' לת"ק אינו צריך להפר כיון שהיא משועבדת לו, ואינה יכולה להפקיע מהבעל את הזכות שהתורה נותנת לו. לשיטתו מצד החפצא ואין לה מציאות מצ"ע, שכולה משועבדת לבעלה. לרבי עקיבא יפר שחוששים שמא תעדיף עליו יותר מהראוי לו. לשיטתו מצד הגברא ויש לה מציאות מצ"ע, שהיא מעדיפה זה שייך לה ויכולה לנדור. לרבי יוחנן בן נורי יפר שמא יגרשנה ותהי' אסורה עליו.

פה, ע"ב

המקדיש מעשי ידי אשתו ה"ז עושה ואוכלת. מה הדין אם הקדיש את מותר מעשי ידי' שעשתה יותר ממה שצריכה.

לרבי מאיר זה הקדש, היינו שזה נחשב קדוש לאחר מיתתה, שהכל עובר אליו. לשיטתו מצד הגברא כיון שבעתיד הכל עובר אליו יש לו זכות להקדיש את זה. לרבי יוחנן הסנדלר זה חולין, כיון שאין אדם יכול להקדיש דבר שעדיין אינו שלו. ונחשב כלא בא לעולם. לשיטתו מצד החפצא וכיון שכרגע עדיין לא בא לעולם א"א להקדיש את זה.

ע"ב

פז,

מה הדין אם אישה נודרת שאינה אוכלת מתאנים וענבים אלו, ובעלה הפר רק לתאנים. לרבי ישמעאל אי"ז נחשב מופר עד שיפר גם לענבים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך להפר את הכל בפשטות.

לרבי עקיבא אפשר גם להפר מקצת הנדר ונחשב כאילו הפר את כל הנדר, כמו שבקיום הנדר, אם קיים מקצתו נחשב כקיים את כולו. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפשר אפילו מקצת, שמזה רואים את כוונתו.

ע"ב

פז,

מה הדין בסומא שהרג בשוגג?

לרבי יהודה אינו הולך לגלות. לשיטתו מצד החפצא ואינו חושש לתיקון האדם כלל. לרבי מאיר גם סומא גולה. לשיטתו מצד הגברא, לכן חושש לתיקון האדם, ואפילו שהוא סומא צריך ללכת לגלות לכפרתו.

פח, ע"א

מה הדין בא' שמדיר הנאה מחתנו ורוצה לתת לבתו מעות ונתן לה מעות ואמר לה מה שתרצי תעשי בזה. האם זה נחשב שהבעל קנה את זה?

לרב כן. לשיטתו מצד הגברא, והרי אשתו כגופו, וא"א לומר שזכתה לבד לעצמה. לשמואל לא, כיון שלא אומרים יד אשה כיד בעלה. לשיטתו מצד החפצא ולכן כיון שיעד כסף זה למטרה מסוימת זו אי"ז נקנה לבעלה.

פ"ט, ע"א

האומרת הריני נזירה לכשאנשא ונשאת
 לרבי ישמעאל יפר לאחר הנישואין כיון שהנדר לא חל רק לאחר הנישואין, שאז נכנסה לרשות
 בעלה. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק כשחל הנדר אז יכול להפר.
 לרבי עקיבא לא יפר כיון שהולכים אחר שעת קבלת הנדר וכבר עבר הזמן. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן הולך אחרי הזמן שיצא הנדר מפ"י.
 המשך

האומרת הריני נזירה לכשאתגרש ונתגרשה
 לרבי ישמעאל לא יפר כיון שבזמן שהנדר חל נחשבת ברשות עצמה. לשיטתו מצד החפצא,
 כנ"ל.
 לרבי עקיבא יפר כיון שבשעת קבלת הנדר נמצאת ברשות הבעל. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.

פ"ט ע"ב

אשה שאמרה איני נהנית לאבא ולאביך אם אני עושה לפיך.
 לרבי נתן לא יפר. כיון שכל זמן שהיא לא עשתה לבעלה אינה אסורה. ולכן אינו יכול להפר.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מפר דבר שעדיין לא חל.
 לחכמים יפר אפילו שעדיין לא חל הנדר עליהם. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהוציאה מפ"י
 מלים שגרמו בעתיד לנדר לכן יכול להפר.
 והאומרת נטולה אני מן היהודים אם אשמש את בעלי
 לרבי נתן לא יפר כי עדיין לא נאסרה. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.
 לחכמים יפר, אפילו שעדיין לא חל הנדר. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.

צ' ע"א

האם הם חולקים גם בשאלה שע"י חכם
 לרבא כן
 לרב פפי לא אלא בשאלה שע"י חכם לכו"ע אין החכם יכול להפר אא"כ חל הנדר
 וי"א שבחכם לכו"ע יכול להפר אפילו שלא חל הנדר

צ' ע"ב

אשה שאמרה לבעלה טמאה אני האם יכולה לאכול תרומה
 לרב ששת אוכלת שלא תוציא לעז על בניה
 לרבא אינה אוכלת שהרי יכולה לאכול חולין

צ"א ע"א

האשה שאמרה לבעלה גירשתני האם נאמנת כמו באשה שאמרה לבעלה טמאה אני
 לרב המנונא ק"ו שנאמנת שהרי ודאי שבעלה יודע אם גירשה או לא ואינה מעיזה פניה בו
 לשקר ולכן אפילו למשנה אחרונה שבטמאה אני אינה נאמנת אבל אם אמרה גירשתני נאמנת
 לרבא הפוך אפילו למשנה ראשונה שנאמנת בטמאה אני כיון שזה ביזיון בשבילה וסתם לא
 תשקר אבל בגירשתני אינה נאמנת שאשה אומרת
 כך לבעלה אם ציערה או אם נתנה עיניה באחר

מסכת נזיר

ב, ע"א

אם אמר הרי עלי ציפרים
 לרבי מאיר נחשב שקיבל עליו נזירות. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לפי כוונת האדם
 שהתכוון לקבל ע"ע נזירות.
 לחכמים אינו נזיר, כיון שידות של נזירות אינן כנזירות. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא הולכים
 לפי כוונתו.

ג, ע"ב

אם אמר הריני נזיר רק מהטומאה, האם נחשב כנזיר?
 לרבי שמעון לא, עד שידור מכל דיני נזירות. לשיטתו מצד הגברא ומתחשבים בדבריו שרצה
 להיות נזיר רק מטומאה ולכן אינו נזיר עד שידור מכולם.
 לחכמים נחשב לנזיר וכל דקדוקי נזירות עליו. לשיטתו מצד החפצא ואין מתחשבים בדבריו
 אלא ע"ד העצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכלו וכאילו קיבל את כל דקדוקי הנזירות.

ד, ע"ב

מה דין האומר הרי עלי נזיר כשמשון
 לרבי יהודה מותר להטמא למתים שכן מצינו בשמשון שנטמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן
 מקבל נזירות בדיוק כמו שמשון ואי"ז נוגע שמשון לא הוציא נזירות מפיו כיון שהעיקר זה
 שבפועל התנהג בנזירות וזה שלא מיחה כשגדל נחשב כאילו הוא בעצמו קיבל את הנזירות.
 לרבי שמעון אינו נזיר בכלל, שהרי שמשון לא הוציא נזירות מפיו. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 צריך שיוציא ויקבל נזירות בפיו.

המשך

האומר הרי עלי דבר מסוים כמו בכור
 לרבי יעקב נאסר בנדר. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל בכור זה דבר קדוש לכן חל על זה
 נדר.
 לרבי יוסי נותר כיון שבכור אינו נחשב כדבר הנדור, שהרי קדוש בידי שמים. לשיטתו מצד
 הגברא ולכן צריך שיהי' דבר הנדור ע"י האדם ואינו קדוש מעצמו בידי שמים.

המשך

מה הי' הגדר של נזירות אבשלום
 לרבי אבשלום נזיר עולם הי' שמגלח אחת ל-12 חודש. שלומד מבתי ערי חומה. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן לומד מבתי דוקא.
 לרבי נהוראי מגלח אחת לשלושים יום. כמו שמצאנו בכהנים שמתגלחים אחת לשלושים יום.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן לומד מכהנים.
 לרבי יוסי מגלח כל ערב שבת. לשיטתו מצד הגברא ולכן לומד מבני מלכים שהרי הוא בן מלך.

המשך

מאיפה יודעים שסתם נזירות שלושים יום?
 לרב מתנא שכתוב קדוש יהי' - יהי' בגימט' 30. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא שלושים שזה

נחשב בכ"מ כיחידה אחת.
לבר פדא כיון שכתוב בתורה 29 פעמים נזיר או נזרו. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא לפי הפעמים שמזכיר נזיר בתורה.

ז, ע"ב
האם שאדם מוכר חלק משדהו ונשאר לו בור וצריך לעבור דרך השדה שמכר, האם צריך לקנות מהלוקח דרך לעבור שם?
לרבי עקיבא כן, כיון שהמוכר בעין יפה הוא מוכר, ומכר את הכל ולא השאיר דרך לעצמו. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לפי טוב לבו של המוכר ולא מצד הבור שמשאיר על הדרך אליו.
לחכמים אין המוכר צריך ליקח לו דרך כיון שלא מכר בעין יפה והשאיר בודאי דרך לעצמו שיוכל לעבור לבורו. לשיטתו מצד החפצא שהדרך זה חלק מבורו ודאי השאיר לעצמו.

ח, ע"א
האומר הריני נזיר כשער ראשי לת"ק הרי זה נזיר עולם ומגלח אחת לשלושים יום. לשיטתו מצד הגברא וכנראה כוונתו לנזיר עולם שהרי שערות ראשו מרובים משני חייו.
לרבי קיבל עליו נזירות אחת ארוכה ואינו מגלח לעולם. לשיטתו מצד החפצא ולכן מפרש שנזירות ארוכה קיבל עליו כשיעור שער ראשו ואין יכול להשלימה.

ח, ע"א
האומר הריני נזיר ע"מ שיהי' בכרי הזה מאה כור והלך ומצא שנגנב או נאבד אוסר לשיטתו מצד הגברא ולכן ספק נזירות להחמיר שבודאי בכוונתו הייתה לנדור בנזיר. לרבי יהודה מותר, לשיטתו מצד החפצא וספק נזירות להקל. כיון שצריך שיהי' בפועל בכרי הזה מאה כור.

ט, ע"א
האומר הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבלה לב"ש נחשב נזיר. סובר רבי מאיר שאין אדם מוציא דבריו לבטלה וכשאמר הריני נזיר התכוון לנזירות ואח"כ כשאמר מן הגרוגרות ומן הדבלה התכוון להתחרט ואין אפשרות להתחרט בנזירות, כמו שאין אפשרות להתחרט על הקדש. לשיטתו מצד החפצא וולכן כיון שיצא מפיו אי"ז בשליטתו להתחרט ונחשב כנזיר.
לב"ה אינו נזיר. סוברים כרבי שמעון, שפוטר אם לא התנדב כדרך המתנדבים. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' כדרך המתנדבים.

המשך
העומד ליד דלת ואומר הריני נזירה אם נפתח אני לב"ש נחשב נזיר. לשיטתו מצד החפצא וכאילו מדבר בשם הדלת שאומר סבורה הדלת הזאת שאינה נפתחת ע"י אדם, הריני נזיר מנסרי' אם תתקיים מחשבתה ונפתחה מאליי וכן"ל כשאמר הריני נזיר קיבל נזירות וא"א להתחרט.
לב"ה לא. לשיטתו מצד הגברא והרי לא נדר כדרך הנודדים שמפרש הריני נזיר להמשך דבריו שאי"ז נזירות.

ע"א

יא,

האומר הריני נזיר ולא ידע שהנזיר אסור ביין לת"ק ה"ז אסור אפילו שלא ידע. איסור נזיר חל עליו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שלא ידע חל עליו מצ"ע כל דיני נזירות. לרבי שמעון מותר כיון שאינו מקבל את כל הנזירות אינו נחשב נזיר. לשיטתו מצד הגברא וצריך שיקבל עליו את כל דיני הנזיר. לרבנן אפילו נדר נזירות אפילו לדבר אחד נחשב נזיר לכל הדברים. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל, שע"ד העצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכולו.

המשך

אם אמר יודע אני שהנזיר אסור ביין אבל חשבתי שחכמים יתירו לי כיון שאינו יכול בלי יין לת"ק מותר. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם אם מותר לדבר אחד מותר לכל. לר"ש אסור. לשיטתו מצד הגברא כדלקמן, שצריך שיתיר בכל הדברים, ולא רק ביין.

המשך

י"א שצריך להפוך את הגירסא כמו במקרה הקודם שר"ש מתיר וי"א שלא צריך להפוך את הגירסא וההבדל הוא שברישא מדובר שנודר ולכן לת"ק אסור אפילו אם נודר מדבר א' ולר"ש מותר עד שידור מכולם ובסיפא מדובר להיפך שנשאל על נדרו ולכן לת"ק גם אם נשאל על דבר א' נחשב כאילו הותר לגמרי ולכן מותר ולר"ש אינו נחשב למותר אא"כ נשאל על כל הדברים של הנזירות ולכן אסור במקרה שאומר הריני נזיר ע"מ שאהי' שותה יין ומטמא למתים שלת"ק אסור בכל הדברים של נזירות האם גם ר"ש סובר כך לדיב"ל לא אלא חולק וסובר שמותר כיון שסובר שע"מ זה כמו שאומר חוץ מאלו ולשיטתו אינו נזיר עד שידור מכל הדברים. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם זה בידו של אדם וברשותו לנודר במה שרוצה. לרבינא בזה ר"ש מודה שאסור בכל הדברים כיון שהוא מתנה ע"מ שכתוב בתורה ולכן תנאו בטל. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שזה נגד התורה ואי"ז חל כלל.

י"ב ע"ב

האם שליח של הבעל יכול להפר את הנדרים עיין בנדרים ע"ב ע"ב

המשך

האם יכול לומר לאשה כל נדרים שתדרי עד זמן מסוים הכל מופר עיין כנ"ל בנדרים ע"ב ע"ב

המשך

האומר הרי עלי לגלח חצי נזיר ושמע חבריו ואמר ואני עלי לגלח חצי נזיר לר"מ זה מגלח נזיר שלם וזה מגלח נזיר שלם כיון שכאשר אמר עלי התחייב בנזירות שלימה ואינו יכול לשנות בסוף לחצי נזירות. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה בזה שאומר עלי נזירות שלמה וא"א לחלקה. לחכמים זה מגלח חצי נזיר וזה מגלח חצי נזיר שזה כמו נדר ופתחו עמו. לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה בהמשך דבריו כפתח לנדרו ויש אפשרות גם לחצי.

המשך

האומר הריני נזיר כשיוולד לי בן ואשתו הפילה

לת"ק אינו נזיר. לשיטתו מצד החפצא ולכן אם אין ולד של קיימא ברור, אינו צריך להחמיר. לר"ש יאמר אם הי' בן קיימא הריני נזיר חובה ואם לא הריני נזיר נדבה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להחמיר ולקבל ע"ע נזירות נדבה מספק.

י"ד ע"א

האומר הריני נזיר כשיהי' לי בן והריני נזיר סתם והתחיל מונה את שלו ואח"כ נולד בנו שמפסיק את נזירותו ומונה את של בנו ונטמא בימי נזירות בנו האם זה סותר גם את הנזירות שלו לר' יוחנן כן כיון שזה נזירות אחת ארוכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מתחשב בזה שאחד בשביל בנו אלא הכל נחשב כנזירות אחת. לר"ל לא כיון שזה שתי נזירות א' שלו וא' של בנו. לשיטתו מצד הגברא כיון שזה נזירות בשביל בנו אי"ז המשך לנזירות אחת.

י"ד ע"ב

מה הדין בנזיר שנהי' מצורע ובימי צרעתו נטמא למת לר' יוחנן בגלל שנטמא במת סותר את כל הימים הקודמים שהי' בהם נזיר וצריך למנות מחדש למה"ח והרי טומאת מת סותרת בנזירות אפילו שהאדם כבר טמא והלכה כמוהו לר"ל אפילו שנטמא במת אינו סותר את הימים הקודמים שהי' בהם טהור למ"ה ווהרי עכשיו בין כה הוא טמא בגלל הצרעת

המשך

מה הדין אם נדר נזירות 100 יום וכיום ה-70 נצטרע ולאחר שנטהר סופר 30 יום להשלים את ה-100 יום ונטמא ביום המאה בטומאת מת שודאי סותר את כל ה-30 יום האחרונים אבל האם סותר גם את ה-70 של תחילת נזירותו לרב אינו סותר אפילו לר' יוחנן שאמר מקודם שסותר כיון שנמצא בנזירותו אבל פה זה רק השלמה לנזירות הקודמת. לשיטתו מצד הגברא ולכן הי' פה הפסק של הצרעת ואי"ז ממש המשך אחד. לשמואל סותר אפילו לר"ל שאמר מקודם שאינו סותר כיון שזה שתי נזירות אבל פה שזה נזירות אחת אפילו לר"ל סותר. לשיטתו מצד החפצא ומצד חיוב ההשלמה של הנזירות זה נחשב כהמשך אחד.

המשך

האם התגלחת מעכבת את הנזיר לאחר נזירותו לשתות יין לר' אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך פעולה כדי להתירו, וכאילו שהשערות של הנזירות ממשיכים עדיין את קדושת הנזירות עליו. לחכמים לא. לשיטתו מצד הגברא וכשנגמר הזמן שקיבל עליו אין סיבה לעכבו לשתית היין.

ט"ו ע"ב

מה הדין באבל שגמר שבעה לפני הרגל אבל לא הסתפר לת"ק כיון שלא סיפר ערב הרגל שוב אין יכול לספר לאחר הרגל אלא מחכה 30 יום. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי בו רק אם הסתפר לכבוד היום טוב אז מתבטל גזירת שלושים, ואם לא-לא. לאבא שאול אפילו שלא הסתפר ערב הרגל יכול להתספר לאחר הרגל שמתבטל ממנו גזירת

30 לגמרי. לשיטתו מצד החפצא וזה מתבטל מצד החג ולא תלוי בו כלל.

המשך

זב שראה זיבה ביום השביעי לספירתו
 לר' אושע'י' סותר את כל ספירתו וצריך לספור מחדש. לשיטתו מצד הגברא, וכל זמן שלא נטהר
 זה המשך אחד וסותר את הכל.
 לר' יוחנן אינו סותר כלל וכן סובר ר' יוסי. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהגיע מקצת יום השביעי
 ככולו זה כבר כמו לאחר שבעה שאין סותר כלל.

ט"ז ע"א

מי שאמר הריני נזיר 30 יום ונטמא ביום השלושים
 לת"ק סותר את הכל. לשיטתו מצד הגברא לכן כל זמן שלא נטהר זה המשך אחד וסותר את
 הכל.
 לר' אליעזר סותר רק שבעה ימים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך רק זמן שיגדלו קצת השערות
 כדי שיהי' תגלחת טהרה.

המשך

האומר הריני נזיר 100 יום ונטמא ביום המאה
 לת"ק סותר את הכל. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.
 לר' אליעזר סותר רק 30 יום. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל ומספיק שלושים יום שזה מינימום
 של נזירות.

המשך

מה הדין אם נטמא יום מאה ואחד?
 לת"ק סותר 30 יום. לשיטתו מצד הגברא כנ"ל לכן מחמיר יותר עכ"פ שלושים יום.
 לר' אליעזר סותר רק 7 ימים. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל ולכן מיקל יותר ומספיק כדי גידול
 שיער.

ט"ז ע"ב

מי שנזר והוא בבית הקברות ויצא והזו עליו ונטהר ונכנס בו ביום עוה"פ לבית הקברות האם
 מביא קרבן טומאה נוסף?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מביא על כל פעם שנטמא קרבן נוסף.
 לרבי אליעזר לא, אא"כ עבר עליו ב' ימים בטהרה, שנאמר "והימים הראשונים יפלו". לשיטתו
 מצד החפצא ולכן צריך שיישאר עכ"פ יומיים בטהרה, ורק אח"ז מתחייב עוה"פ כיון שאם זה
 באותו יום זה ממש המשך אחד.

המשך

מי שנזר והוא בבית הקברות
 לר' יוחנן נזירות חלה עליו היינו שלאחר שיצא מבית הקברות א"צ לקבל עליו עוה"פ נזירות
 אלא הנזירות שקיבל מקודם חלה עליו. לשיטתו מצד החפצא ואפילו שאין האדם ראוי, בכ"ז
 יש פה חלות של נזירות.
 לר"ל אין נזירות חלה עליו היינו שלאחר שיצא מבית הקברות צריך לקבל עליו עוה"פ נזירות.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' האדם ראוי כדי שיחול עליו נזירות.

יח, ע"א

מה הכוונה "וקידש את ראשו ביום ההוא"?
 לרבי הכוונה ביום הבאת קרבנותיו. לשיטתו מצד החפצא שאי"ז ממש חלק מגופו.
 לרבי בן רבי יהודה הכוונה ביום תגלחתו. לשיטתו מצד הגברא, שזה בגופו ממש.

ע"ב

יח, נטמא ביום השמיני וחזר ונטמא בשמיני, האם מביא קרבן אחד?
 לחכמים כן, קרבן אחד על הכל כיון שעדיין לא הביא חטאתו. לשיטתו מצד הגברא וכיון שחסר בשלימות כפרתו, לכן הכל נחשב כהמשך אחד.
 לרבי אליעזר מביא קרבן על כאו"א. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך להביא על כל פעם שנטמא קרבן נוסף.

המשך

הביא חטאתו ולא הביא אשמו
 לת"ק אין האשם מעכב. לשיטתו מצד החפצא והרי העיקר זה החטאת.
 לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא גם האשם מעכב. לשיטתו מצד הגברא בשביל שלימות הכפרה צריך גם אשם.

יט, ע"ב

מי שנזר נזירות הרבה בחו"ל והשלים את נזירותו ואח"כ בא לארץ
 לב"ש נזיר צריך להשלים נזירות בארץ רק של שלושים יום. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק מינימום (יחידה אחת של נזירות) שלושים יום.
 לב"ה קונטים אותו שצריך למנות נזירות כפי שקיבל עליו מהתחלה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' בדיוק כפי נדרו.

המשך

מי שהיו שתי קבוצות עדים מעידות אותו אלו מעידים שנזר שנתיים ואלו מעידים שנזר חמש שנים
 לב"ש נחלקה העדות ואין כאן נזירות כיון שהעדים מכחישים אחד את השני בטלה עדותם.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיתאימו בעדותם כדי לחייבו.
 לב"ה יש בכלל חמש שנים ועכ"פ צריך להיות נזיר שנתיים. לשיטתו מצד הגברא ולכן כשאומר חמש ודאי שנכלל בזה גם שנים, ובהגיון נחשבים כאחד ולא מוכחשים.

המשך

במה נחלקו ב"ש וב"ה?
 לת"ק כנ"ל למה"ח ואם אין ברור שחייב בנזירות א"א לחייבו.
 לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא נחלקו רק בכת אחת של עדים שעד אחד אומר שנתיים ועד אחד אמר חמש, אבל בשתי כיתי עדים לכר"ע צריך להיות נזיר שנתיים. לשיטתו מצד הגברא, שאם יש אפשרות לחייבו בנזירות צריך להחמיר עליו.

כג, ע"א

האשה שנדרה בניזיר והפר לה בעלה והיא לא ידעה שבעלה הפר לה והיתה שותה יין ומטמאה

למתים

לת"ק אינה מקבלת מלקות כלל. לשיטתו מצד הגברא והרי הפר לה ואינה אסורה כלל. לרבי יהודה מקבלת מכת מרדות. לשיטתו מצד החפצא וכיון שנדרה בנזיר צריך להחמיר ולפחות מקבלת מכת מרדות.

כד, ע"א

מה הדין באישה שהייתה חייבת קרבן עולה ויורד לפני שהתחתנה והייתה עני' והתחתנה עם עשיר

לחכמים אינה מביאה קרבן עשיר, כיון שאין בעלה משועבד לקרבנות שהתחייבה לפני שהתארסה. לשיטתו מצד הגברא ולכן האשה נחשבת כמציאות בפ"ע ובפרט לפני שנתארסה ואינו משועבד לחיובי' שלפני האירוסין.

לרבי יהודה מביאה קרבן עשיר כיון שזה חלק משיעבוד שהשתעבד לה בכתובה. לשיטתו מצד החפצא וחייב בכל שיעבודי' כיון שנהיו דבר אחד, וממילא גם החיוב שלפני שנתארסה מחייב.

כה, ע"א

האשה שנדרה בנזיר והפר לה בעלה והיו לה מעות סתומים יפלו לנדבה. מדוע אין חוששים לדמי חטאת שמעורבים בהם?

לרבי יוחנן זה הלכה וגזה"כ בנזיר כיון שהם סתומים אפילו שמעורב בזה דמי חטאת יפלו לנדבה. לשיטתו מצד החפצא שזה דין מיוחד רק בנזיר.

לר"ל לומדים מ"לכל נדריהם ולכל נדבותם" שהתורה אומרת שמה שנשאר מהנדר יהי' לנדבה. לשיטתו מצד הגברא שזה דין באדם שיכול להחליף מנדר לנדבה.

המשך

מאיפה לומדים שולד חטאת ותמורת אשם צריכים למות והם לא כמו ולד שלמים ותמורת שלמים? לרבי ישמעאל לומדים ממיעוט שכתוב בפסוק "רק" שזה ממעט ולד חטאת ותמורת אשם.

לשיטתו מצד החפצא והי' צריך להקריבם מצד שזה קרבן אפילו שהאדם לא הקדישם, וזה חידוש שלא מקריבם

לרבי עקיבא האשם לומדים מהפסוק שכתוב "אשם הוא" בהווייתו היא. ולא צריך פסוק, אלא לומדים שכל שבחטאת מתה באשם רועה ופסול להקריבו.

למ"ה ולכן א"צ פסוק ולומדים מסברא שא"א להקריבו שאי"ז קרבן שהאדם הפריש

כח, ע"א

מה הדין אם כבר נשחט על אישה נזירה אחד מהבהמות של הקרבנות? לת"ק כל זמן שלא נזק הדם יכול להפר. ורק לאחר זריקה אינו יכול להפר. למה"ח ולכן זה תלוי בכפרה שע"י זריקת הדם

לרבי עקיבא אינו יכול להפר כיון שכבר נשחטה הבהמה ויש פה הפסד קדשים. למ"ה

לרבי מאיר יכול להפר כיון שעדיין לא התגלחה ויכול לומר שאי אפשר באשה מגולחת. למ"ה ולכן אפילו שכבר הוקרבו הקרבנות אבל מצד ענין אישי יכול להפר שאינו רוצה שאשתו תתגלח

ע"ב

כח,

מאיפה יודעים שרק האיש מדיר את בנו בנזיר ולא האשה?

לרבי יוחנן גזה"כ. למה"ח ולכן זה דין מיוחד בנזירות ולא קשור לחיוב הכללי של חינוך הבן לרבי יוסי בר חנינא כיון שהאיש צריך לחנך את בנו במצוות ואין האשה חייבת לחנך. לשיטתו

מצד הגברא ולכן זה קשור לכל המצוות שהאב דוקא צריך לחנך.

כט, ע"ב

עד מתי הוא מדיר את בנו בניזיר?
 לרבי עד שיביא שתי שערות. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל זמן שלא הגיע לגיל 13 לא יצא מרשותו והוא כחלק ממנו ויכול להדירו מניזיר.
 לרבי יוסי ורבי יהודה עד שיגיע לעונת נדרים. לשיטתו מצד הגברא ולכן כאשר הגיע לעונת נדרים ויכול לנדור ונהי' כחשיבות ואיש בפ"ע.

המשך

במה הם חולקים?

אופן א' שמדובר פה במופלא הסמוך לאיש שרבי סובר שמופלא הסמוך לאיש (קטן שיודע לנדור סמוך ל"ג שנים) זה רק מדרבנן ולכן יכול לבוא הלכה למשה מסיני שהיא דאורייתא ודוחה את הדין של מדרבנן. למה"ח ולכן חשוב יותר הלכה למשה מסיני שזה דאורייתא לרבי יוסי בר יהודה מופלא סמוך לאיש זה דאורייתא ולכן אין יכול להחיל על בנו נזירות. כיון שמדאורייתא הוא ברשות עצמו. למה"ח ולכן חשיבות הילד שנהי' איש בפ"ע ויותר חזק

אופן נוסף:

שכו"ע סוברים שזה רק בשביל לחנכו במצוות ומופלא הסמוך לאיש זה רק מדרבנן.
 לרבי חינוך מדרבנן דוחה את מופלא הסמוך לאיש לשיטתו מצד החפצא שהחינוך דוחה את חשיבותו בתור איש
 לרבי יוסי בר רבי יהודה אין חינוך מדרבנן דוחה את מופלא הסמוך לאיש. לשיטתו מצד הגברא ויש חשיבות למופלא הסמוך לאיש שנחשב בפ"ע ולא כפוף לאביו.

ל, ע"ב

מי שהי' הוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות לנזירות ומת
 לרבי יוסי יפלו לנדבה. לשיטתו מצד החפצא ולכל נזירות יש קרבנות בפ"ע ואינו יכול להשתמש בקרבנות אביו.
 לרבי אליעזר ורבי מאיר ורבי יהודה יכול הבן להביא קרבנות אלו בשביל נזירותו. לשיטתו מצד הגברא והרי יש קשר ביניהם ולכן הבן הוא המשך וממלא מקום אביו, ויכול להשתמש עם קרבנותיו.

ע"א

לא,

האם הקדש בטעות נחשב הקדש?
 לב"ש כן. לשיטתו מצד החפצא ואפילו שעשה טעות לא מתבטל ההקדש.
 לב"ה לא. לשיטתו מצד הגברא ואם יש טעות אי"ז הקדש.

ע"ב

לא,

מי שנדר בניזיר ונשאל לחכם והתירו והיתה לו כבר בהמה שהפרישה לקרבן נזירות
 לב"ש הבהמה נשאת בקדושתה וע"ד שעושה טעות במעשר בהמה וקורא לתשיעי עשירי ששניהם קדושים למה"ח וגם הקדש בטעות נחשב הקדש כנ"ל
 לב"ה תצא ותרעה בעדר שזה ע"ד טעות בהקדש שאינו קדוש למ"ה כנ"ל

לב, ע"א

מי שנדר ועבר על נזירותו לת"ק צריך למנות את כל הימים שוב בטהרה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך את כל הימים שקיבל ע"ע שישמרם בטהרה. לרבי יוסי מספיק שלושים יום. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק מינימום של נזירות רק 30 יום.

לב, ע"ב

האם פותחים להתיר את הנדר בנולד? לרבי אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא וכיון שיש שינוי במציאות לכן מתירים את הנדר. לחכמים לא. לשיטתו מצד הגברא וא"א לבטל את נדרו בגלל שינוי בעולם, אלא נדרו קיים.

המשך

היו מהלכים בדרך ואחד בא כנגדם, אמר אחד מהם הריני נזיר שזה פלוני. ואחד אמר הריני נזיר שאי"ז פלוני, וא' אמר הריני נזיר שאחד מכם נזיר, וא' אמר הריני נזיר ששניכם נזירים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שלאדם יש ספק, בכ"ז מכיון שיכול להיות שזה הי' פלוני לכן כולם נזירים.

לב"ש כולם נזירים.

לב"ה אין נזיר אלא מי שלא נתקיימו דבריו. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' ברור שלא נתקיימו דבריו ואז נהי' נזיר.

לרבי טרפון אין אחד מהם נזיר כיון שצ"ל דבר ברור. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך שיהי' ברור לאדם, ורק אז מקבל נזירות.

לרבי שמעון יחמיר ע"ע ויאמר אם הי' כדברי הריני נזיר חובה, וא"ל הריני נזיר נדבה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להחמיר ע"ע.

לד, ע"ב

האם הנזיר חייב כשאוכל עלי גפן?

לת"ק לא. כיון שדורש כלל ופרט "מיין ושכר יזיר" פרט, מכל אשר יעשה מגפן היין כלל, מחרצנים ועד זג חזר ופרט, פרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרט שצ"ל רק פרי ופסולת פרי. לשיטתו מד הגברא ואין דעת האדם ורגילותו לאכול את העלה.

לרבי אליעזר כן. כיון שדורש ריבוי ומיעוט מיין ושכר יזיר" מיעט, "מכל אשר יעשה מגפן היין" ריבה לכן מרבה גם עלים. לשיטתו מצד החפצא כיון שזה סו"ס מגיע מגפן גם זה אסור.

ל"ו ע"א

האם כשמקריב שאור על המזבח ואין בו כזית ועיסה משלימתו לכזית אומרים גם בזה היתר מצטרף לאיסור כמו באיסורי נזיר

לר' יוחנן משמע שלא לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיעור כזית בשאור מצ"ע. לזעירי כן שסובר כר' אלעזר שדורש "כל" לגבי איסור תערובת חמץ בפסח. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שיעור כזית וכל שהוא תערובת מתחייב.

המשך

האם יש איסור בהקטרה פחות מכזית

לאביי כן. לשיטתו מצד הגברא, לכן אי"צ שיעור כזית דוקא.

לזעירי לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיעור חשיבות להתחייב עכ"פ בכזית.

ל"ח ע"א

האם גם באוכלים אומרים שהיתר מצטרף לאיסור לר' יוחנן כן. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם מרגיש טעם של איסור לר' אלעזר לא שרק משקים מצטרפים אבל לא אוכלים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' שיעור באיסור מצ"ע כיון שאי"ז ממש מתערבב כמו במשקין אלא האיסור נמצא בפ"ע. ולכן צריך שיהי' שיעור בפ"ע.

המשך

כמה מים נותן לתוך כלי החרס כדי להשקות את הסוטה לת"ק חצי לוג.
לר' יהודה רביעית ועיין בהסבר במסכת סוטה ט"ו ע"ב

המשך

כמה מים צריך לתת לתוך עביט של מי רגלים כדי לבטלו ולהתפלל לידו לת"ק כל שהוא. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק אפילו כלשהו, משהו סמלי מספיק לבטלו. לר' זכאי רביעית. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיעור של חשיבות ועכ"פ רביעית.

ל"ח ע"ב

נזיר שאכל חרצן וזג כמה חייב לאביי לוקה שלוש. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שיהי' לאו מיוחד על כל דבר בנפרד, אלא אפי' שכולל כמה דברים יחד נחשב כלאו. לר' אבהו לוקה רק אחת כיון שאינו לוקה על לאו שבכללות. לשיטתו מצד הפצא ולכן סובר שצריך שיהי' לאו מיוחד על דבר מסוים ולא שכולל כמה דברים.

ל"ט ע"ב

מה הדין בנזיר שתלש או מרט שערות בלי תער לר' יאשיה חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן בכל אופן שתולש שערה חייב, כיוון שהתוצאה שווה שמוריד שערות בין עם תער בין בלי תער. לר' יונתן פטור. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך רק בתער כדי להתחייב.

מ' ע"ב

מה הדין אם א' מקיף ראשו שלא בתער לת"ק פטור. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך דוקא בתער כדי להתחייב. לר' אליעזר חייב. לשיטתו מצד החפצא והרי בתוצאה זה אותו דבר בין עם תער בין בלי תער מוריד שערות מקיף את הראש, ועצ"ע מהמקרה הקודם. ואולי אפשר לתרץ שבנזיר זה יותר איסור על גברא שקיבל ע"ע נזירות משא"כ לגבי הקפת הראש זה איסור מצ"ע לא מצד האדם שקיבל ע"ע נזירות ולכן לא נוגע כ"כ תער. ועצ"ע.

מ"ב ע"א

האם מותר לנזיר לחפוף ולסרוק את שערותיו לת"ק אסור כיון שע"ז נתלשים שערות ואפילו שאינו מתכוון אסור למה"ח לר"ש מותר כיון שאינו מתכוון למ"ה

מ"ב ע"ב

מה הדין אם נטמא במת ותוך כדי שנוגע בו נגע במת אחר
 לרבה חייב רק א' למ"ח וכיון שהוא כבר טמא א"א לחייבו פעם שני' באותו זמן
 לרב יוסף חייב פעמיים אפילו שהוא כבר טמא למ"ה ולכן מחייב על כל פעם שנוגע בעוד מת

מ"ג ע"א

איך יכול להיות שטומאה וביאה לאוהל הטומאה היו כאחד והרי כשמכניס אצבע מהרגל
 ראשונה כבר נטמא והביאה לאהל כל גופו זה רק אח"ז
 לרב פפא מדובר שנכנס בתוך תיבה וחבירו פתח את התיבה באוהל שאז טומאה וביאה באו
 כאחד. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד המציאות עצמה.
 למר בר רב אשי מדובר שנכנס כשהוא הי' גוסס ויצאה נשמתו באוהל שאז טומאה וביאה באו
 כאחד. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר מצד האדם.

המשך

מאיזה פסוק לומדים שאסור ליטמא
 לת"ק לומדים מזה שכתוב לגבי כהן וה"ה לנזיר
 "לא יטמא בעל בעמיו להחלו". לשיטתו מצד הגברא והרי כהן קדושתו חמורה יותר, שהיא
 קדושת עולם ולא לפי שעה כנזיר.
 לרבי לומדים מזה שכתוב לגבי נזיר "לא יטמא להם במותם" וה"ה לגבי כהן. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן דוקא למדים מנזיר שהוא יותר חמור שמביא קרבן ע"ז שנטמא.

המשך

במה הם חולקים
 לר' יוחנן אינם חולקים ורק משמעות דורשים יש ביניהם. לשיטתו מצד החפצא ולכן שניהם
 שווים בתוצאה ואינם חולקים.
 לר"ל חולקים בגוסס. לשיטתו מצד הגברא ולכן חולקים לגבי גוסס.
 לת"ק גם בגוסס אסור שהרי רוב גוססין למיתה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חולקים אחרי הרוב.
 לרבי הכוונה עד שעה שימות ממש. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא חולקים אחרי הרוב וצריך
 שממש ימות.

מ"ג ע"ב

האם כהן צריך ליטמא לאבר מן החי שנפל לאביו
 לת"ק כן לשיטתו מצד הגברא ולכן אפי' על אבר מאביו צריך להטמא.
 לר' יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך חשיבות שהגוף שלם.

מ"ה ע"א

על איזה קרבן מגלח הנזיר את שערותיו
 לר' יהודה על קרבן שלמים. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל קרבן שקשור לנזיר מגלח.
 לר' אלעזר על קרבן חטאת. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא קרבן שקשור לאדם מכפר על
 חטאו בזה מגלח.

המשך

מאיפה יודעים שאין הנזיר מגלח ממש פתח אהל מועד

לר' יאשיה כיון שלומדים ק"ו שכתוב "לא תעלה במעלות על מזבחי" מצד ביזיון ק"ו שלא יגלח שער בפתח שזה יותר ביזיון. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד כבוד שקשור לאדם יותר.

לר' יצחק כיון שכתוב ולקח את שער ראש נזרו ונתן על האש", שרק מי שמחוסר לקיחה ונתינה, אבל אם זה הי' בפתח הי' צריך גם שיהי' הבאה. וה"ה מחוסר הבאה שצריך להביאו לתוך העזרה, ולכן ודאי שמגלח רק ליד הדוד של השלמים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד שצריך להביא מתוך העזרה ויש פה פעולה נוספת.

מה, האם תגלחת טומאה ג"כ היו משלחים את השיער מתחת לדוד של שלמים? לרבי מאיר כן, ורק טמא שגילח במדינה ששערו נקבר לא משלח לשרוף תחת הדוד. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל נזיר אפילו טמא כיון ששייך למצות נזיר צריך להשליך שערו תחת הדוד. לרבי יהודה גם טמא שבמקדש לא משלח תחת הדוד, וכן לחכמים. ומוסיפים שגם טהור שבמדינה לא משלח אא"כ גילח במקדש כמצוותו. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק טהור לגמרי מגלח במקדש, שאז השערות קדושות. ועצ"ע.

מו, ממתו מותר לנזיר לשתות יין? לרבי אליעזר רק אחרי כל המעשים, היינו אחרי הקרבן ואחרי התגלחת, שגם היא מעכבת. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לגלח את השערות שזה ממש חלק מהנזירות. לחכמים מספיק מעשה יחידי, היינו אחרי הקרבן, כיון שתגלחת לא מעכבת. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שמביא את החיוב שעליו זה הקרבנות ואי"צ לגלח בשביל לשתות יין.

מו, ע"ב נזיר ממורט לב"ש אינו צריך להעביר תער על ראשו, היינו שאין לו תקנה. לשיטתו מצד החפצא וצריך שיהי' בפועל שערות שיגלחן. לב"ה צריך להעביר תער על ראשו ויש לו תקנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שמעביר תער ועושה כל מה שיכול.

המשך אם אין למצורע בוהן יד ובוהן רגל לרבי אליעזר אין לו טהרה לעולם. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שבפועל יהי' בוהן יד ורגל. לרבי שמעון יניחנו על מקום הבוהן ויצא י"ח. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שמניח על מקום הבוהן. לחכמים יניח על בוהן של צד שמאל. לשיטתם ע"ד מכריעים ולכן סוברים שצריך בוהן אבל מספיק גם אם זה בצד שמאל.

המשך נזיר שגילח על העולה והשלמים שלא לשמם, ואח"כ הביא קרבנותיו לשמן. לת"ק תגלחתו פסולה וזבחינו לא עלו לו. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שכל הקרבנות הם ענין והמשך אחד ולכן כולם נפסלו. לרבי שמעון רק אותה זבח שעשה שלא לשמו לא עלה לו. אבל שאר הזבחים שעשאו לשמם

עלו לו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מה שעשה שלא לשמו לא כשר, אבל השאר כשרים.

ע"א

מז,

מי שנזרק עליו אחד מן הדמים ונטמא לרבי אליעזר סותר את הכל. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל הקרבנות מעכבים. לחכמים יביא שאר קרבנותיו ויטהר. כיון שכבר נזרק אחד מן הדמים שוב נחשב שנגמר נזירותו ולכן אינו סותר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שרק אחד מהקרבנות שכבר נטהר.

המשך

כה"ג ונזיר שהיו הולכים בדרך ומצאו מת מצוה לרבי אליעזר עדיף שייטמא הכה"ג כיון שהוא אינו מביא קרבן על טומאתו, ואל יטמא נזיר שמביא קרבן לטומאתו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל מצד הקרבן. לחכמים עדיף שייטמא נזיר שיאן קדושתו קדושת עולם ואל יטמא כהן שקדושתו קדושת עולם, לשיטתם מצד הגברא ולכן מסתכלים מצד קדושת הכהן שעדיפה.

ע"א

מח,

מאיפה יודעים שנזיר אסור דוקא בטומאת מת אדם ולא בהמה? לת"ק מזה שכתוב על נפש מת לא יבוא שזה בנפש אדם שרק נפש אדם נקרא נפש מת. לשיטתו מצד הגברא ולכן לומד מצד הגדר של נפש שזה שלימות באדם. לרבי ישמעאל מכיון שכתוב לא יבוא שזה דוקא במת שמטמא בביאה. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר מצד הפרט שיש בו טומאה בביאה.

ע"ב

מח,

מאיפה יודעים שמטמא למת מצוה? לת"ק מזה שכתוב לאחיו לא מטמא משמע שלמת מצוה מטמא. לרבי לומדים מ"לאחותו" שאינו מטמא אבל למת מצוה מטמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על דרגה של אחותו שעפ"י חסידות זה קשור עם לימוד התורה, שזה ענין מצ"ע, ולא כ"כ קשור למעלת האדם. לרבי עקיבא לומדים מ"לאמו" אינו מטמא, אבל מטמא למת מצוה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על דרגה של אמו שזה קשור עם תשובה ומס"ע שזה מעלת עבודת האדם דוקא.

ע"א

ג,

אם כתוב על כזית מת מגלח הנזיר, מדוע צ"ל שמגלח על מת שלם? לרבי יוסי החידוש שאפילו מת שאין עליו כזית בשר בכ"ז מגלח עליו. וזה כמו רבי יוחנן שמדובר בנפל שלא נתקשרו אבריו בגידים שגם ע"ז מגלח. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על החסרון של שיעור בשר וזה החידוש לרבה החידוש שמדובר פה ברוב בנין ורוב מנין של המת, שאין בו רובע העצמות. למ"ה ולכן מדבר מצד רוב בנין ורוב מנין של האדם

המשך

באיזה מקרה ניצוק טמא? לת"ק אם זה דבש הזיפים שהוא עבה והצפיחית. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא דבש שנחשב אחד משבעה משקין.

לב"ש גם מקפה של גריסים של פול. כיון שזה סולד לאחוריו, היינו שבסוף חוזר ראש הניצוק ועולה למעלה כלפי אחוריו וכאילו חוזר ונוגע בעליונים ולכן גם בזה ניצוק חיבור. לשיטתו מצד החפצא ולכן ם אוכלים שהם דביקים נחשבים גם ניצוק אפילו שאינם בגדר של משקה.

מה הכוונה מלא תרווד רקב?

לרבי מאיר הכוונה מעיקר האצבעות ולמעלה. וכן סובר חזקי' שהכוונה לשיעור שעל פיסת היד בלי האצבעות. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק משהו סמלי אפילו קטן ואי"צ שיעור גדול. לחכמים צ"ל מלא חפניו ממש. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיעור של חשיבות שגדול יותר יחד עם האצבעות.

ע"ב

נב,

עצם כשעורה שנחלק לשנים

ר"ע מטמא. לשיטתו מצד הגברא ואי"צ חשיבות לעצם מצ"ע שיהי' שלם. רבי יוחנן בן נורי מטהר. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' חשיבות בעצם מצ"ע שיהי' שלם.

המשך

כמה שיעור בעצמות של מת מקבל טומאה?

לב"ש רוב העצמות עכ"פ משני עצמות אבל לא מעצם אחד. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שיהי' רוב שתי עצמות ואי"צ רוב בנין של המת. לב"ה רוב העצמות זה רק אם זה בא מרוב בנין ורוב מנין של מת, אבל משאר האברים שאינם רוב בנין ורוב מנין לא מטמא באוהל. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' רוב בנין ומנין של המת שזה קשור לשלימות באדם.

נג, ע"ב

מה הדין באבר מן המת ואבר מן החי שאין עליהם בשר כראוי?

לרבי יוחנן אין הנזיר מגלח עליהם, שרק אם יש עליהם בשר כראוי מגלח עליהם. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא כשיש עליהם בשר כראוי אז מגלח. לריש לקיש מגלח. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפי' שאין בשר כראוי מגלח.

ע"א

נה,

נכנס לארץ העמים בשידה תיבה ומגדל

לרבי מטמא מכיון שאוהל זרוק לא נחשב כאוהל. ואפילו שזה לא שכיח גזרו בו רבנן. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך אוהל קבוע ולא זרוק.

לרבי יוסי ורבי יהודה מטהר כיון שאוהל זרוק נחשב כאוהל. או בגלל שזה לא שכיח לא גזרו בזה רבנן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שיהי' קבוע ונחשב כאוהל וגם מתחשב בזה שאינו שכיח שזה קשור מצד האדם.

נ"ו ע"ב

מה הדין אם נטמא בטומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה האם חייב על ביאת המקדש

לת"ק לא למה"ח וכיון שאין הנזיר מגלח אי"ז טומאה חמורה כ"כ

לר"מ כן שהרי זה חמור מן השרץ ולכן זה ק"ו שחייב על ביאת המקדש למ"ה ולכן אפילו שאין הנזיר מגלח אבל כיון שזה טומאת מת זה חמור וחייב

נ"ז ע"ב

מה הדין באשה שהקיפה את ראשו של קטן לרב הונא פטורה אבל איש שהקיף קטן חייב למ"ה ולכן מסתכלים מי עושה את ההקפה שאם הוא איש חייב ואם אשה פטורה ואפילו שהקיפה גדול לרב אדא בר אהבה פטורה וגם איש שמקיף קטן פטור כיון שהניקף פטור למה"ח ולכן מסתכל במי שנעשה העבירה ואם הוא קטן פטור

המשך

מאיפה יודעים שעשה דוחה את לא תעשה י"א שלומדים מזה שמותר למצורע להקיף את כל הראש אפילו שכתוב "לא תקיפו פאת ראשיכם" למה"ח לכן לומד מאיסור הקפת הראש שאינו קשור עם קבלת האדם ע"ע וי"א שלומדים מזה שנזיר מצורע יכול לגלח את ראשו אפילו שקיבל עליו נזירות למ"ה ולכן מדבר על איסור נזיר שזה קשור עם קבלת האדם ע"ע

ס"ב ע"א

ידים שאינם מוכיחות האם נחשבים לידיים לאביי כן למ"ה ולכן הולכים לפי כוונתו אפילו שאי"ז מוכיח ממש מצ"ע לרבא לא למה"ח ולכן צריך שיהיו ידיים מוכיחות ממש מצ"ע

ס"ב ע"ב

מה הדין אם העבד שנדר בנזירות והיפר לו רבו וברח ממנו האם מותר לו לשתות יין לר"מ לא ישתה למ"ה ולכן עדיף שיצטער ואז ירצה לחזור לרבו לר' יוסי ישתה למה"ח וכיון שבסוף יחזור לרבו לכן עדיף שישתה כדי שלא יכחיש גופו שדואגים מצד רכוש האדון מצ"ע שלא יפסד

ס"ג ע"א

מאיפה יודעים שאם נטמא הנזיר טומאת התהום אינו סותר את הנזירות וכן בעושה פסח אם נטמא בטומאת התהום לר' אליעזר לומדים מזה שכתוב לגבי נזיר "וכי ימות מת עליו בפתע פתאום" שצ"ל טומאה ברורה לו ולא טומאת התהום למה"ח ולכן מדבר מצד הטומאה עצמה לר"ל לומדים ממ"ש לגבי עושה פסח "וכי יהי' טמא לנפש או בדרך רחוקה" היינו טומאה כמו בדרך שזה בגלוי למ"ה ולכן מדבר מצד דרך שזה קשור עם עבודת האדם לחבר דברים הפוכים כמו דרך שמחברת בין ארמון המלך למקום הכי שפל ובפרט ר"ל שהי' בע"ת שחיבר מהנמוך ביותר לגבוה ביותר ועצ"ע

ס"ג ע"ב

מה הדין בספק טומאה שצפה בכלים לת"ק שטורה כמו בספק בקרקע למה"ח ולכן אין הבדל מצ"ע איפה הטומאה מונחת לר"ש טמאה ולא כמו בספק בקרקע שטורה למ"ה ולכן יש הבדל לגבי האדם בכמה דינים בין כלי לקרקע

ס"ה ע"ב

מה הדין בנגע שהוא ספק אם הבהרת קדמה שאז הוא טמא או שהשער לבן קדם ואז הוא טהור לת"ק טמא למה"ח וכיון שעכשיו יש שיער לבן ובהרת לכן אין לטהר בגלל שהאדם לא יודע מי קדם

לר' יהושע טהור למ"הוכ"ז שאין טומאה ברורה אז הולכים אחר חזקת טהרה של הגוף מצ"ע

המשך

המכה את חבירו ואמדוהו למית והיקל ממה שהי' ולאחר מכן הכביד ומת לת"ק חייב למ"ה ולכן כיון שהכהו זה ודאי המשך וקשור למה שהי' בתחילה לר' נחמי' פטור שרגלים לדבר היינו כיון שהיקל סימן שהמוות לא בא בגלל מכתו למה"ח וכיון שהיקל ממה שהי' כנראה זה לא קשור למה שהי' בתחילה

המשך

מה הדין אם ראה ראייה שלישית של זיבה באונס לת"ק טמא כיון שראה שתי ראייות שלא באונס למ"ה ולכן מחמיר על האדם כיון שכבר ראה שתי ראייות שלא באונס זה כמו שתחילתו בפשיעה וסופו באונס שחייב לר' אליעזר טהור כיון שדורש "את זוכו" שה"את" בא לרבות פעם שלישית שטהור באונס שזה כמו הדיעה שתחילתו בפשיעה וסופו באונס פטור שמסתכל על המצב עכשיו והרי זה באונס וכן אצלנו בזיבה מטהרו

ס"ו ע"א

מה הדין בשכבת זרעו של זב האם מטמא במשא כמו זיבה לר' אליעזר לא למה"ח והרי זה סוג אחר ואי"ז זיבה לר' יהושע כן לפי שא"א שלא יהי' שם קצת מהזיבה למ"ה וכיון שהוא זב מחמירים גם בשכבת זרעו שיש בזה טומאת זיבה

המשך

כמה זמן שכבת זרע של זב לאחר ראייתו זיבה מטמא במשא לת"ק כל מעת לעת היינו 24 שעות מהזיבה שאז אומרים שזה המשך לזיבה שמדייק מהמילים "לפנות ערב" היינו שגם לאחר שפנה הערב מטמא וזה שכתוב "מקרה לילה" זה רק בא להגיד שבד"כ קרי מגיע בלילה למה"ח ולכן זה קשור עם זמן קבוע 24 שעות לר' יוסי רק עד סוף היום ואם ראה לפני השקיעה יש לו רק כמה דקות שמדייק מהמילים "מקרה לילה" היינו שרק עד הלילה מטמא בזיבה למ"ה ולכן זה קשור לגדר של יום מצד חיובי האדם וכו' שזה לילה ויום ועצ"ע

ס"ו ע"ב

מי יותר חשוב העונה אמן או המברך לת"ק המברך יותר חשוב למ"ה ולכן כשמברך ממשיך את האור האלקי לעולם וזה הכי חשוב לר' יוסי העונה אמן יותר חשוב למה"ח ולכן העונה אמן שהוא פועל שזה יתקבל בעולם בתחתון מצ"ע וזה תכלית הכוונה דירה בתחתונים

מסכת סוטה

ב, ע"א

המקנא לאשתו, האם בשלב השני שמשקה את האשה מספיק עד אחד?
 לרבי אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ עדים בשביל להשקותה אלא מצד הסתירה
 עצמה מתחייבת.
 לרבי יהושע לא. צריך שני עדים כמו בשלב הראשון. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק ע"י שני
 עדים נאסרת בסתירתה.

ב, ע"ב

האם קינוי מספיק גם עד אחד?
 לרבי אליעזר ורבי יהושע לא, אלא צריך שנים. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך שני עדים לפעול
 את הקינוי.
 לרבי יוסי ורבי יהודה מספיק עד אחד. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ עדים אלא זה נפעל
 מצ"ע.

המשך

מה פירוש לשון קינוי?

לריש לקיש הכוונה דבר שמטיל קנאה בינה לבין אחרים, כיון שסובר שקינוי מספיק ע"פ עצמו.
 וכולם לא ידעו שקינא לה. ורואים שמתבדלת מאנשים לכן זה גורם קנאה לאנשים אחרים.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שמספיק קינוי ע"פ עצמו ואי"צ עדים לפעול את הענין.
 לרב יימר בן רב שלמיהא משמו של אביי הכוונה דבר שמטיל קנאה בינו לבינה. כיון שסובר
 שקינוי זה ע"פ שני עדים וכולם יודעים שקינא לה, ואין מקפידים ע"ז שמתבדלת מהם, ורק
 בינו לבינה יש מריבה שכועסת על זה שחושד בה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך עדים לפעול
 את הקינוי.

ג, ע"א

וקינא את אשתו, האם זה רשות או חובה?
 לרבי ישמעאל רשות. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על הענין מצ"ע אבל אי"ז חובה על
 האדם.
 לרבי עקיבא חובה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר שזה חובה ממש על האדם.

המשך

האם זה שהכהן צ"ל טמא לאשתו, זה רק רשות או חובה?
 לרבי ישמעאל רשות. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.
 לרבי עקיבא חובה. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.

המשך

האם לעולם בהם תעבודו זה רשות או חובה?
 לרבי ישמעאל רשות. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.
 לרבי עקיבא חובה. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.

ד, ע"א

כמה שיעור סתירה

לר"א כדי מזיגת הכוס למה"ח ולכן מדבר רק על מזיגת הכוס ללא קשר לאדם רצוא ללא שוב לר"י כדי למזוג ולשתות למ"ה ולכן מדבר גם על שתית הכוס ע"י האדם שזה כנראה ע"ד להגיע לשוב ולא רק לרצוא המשך

כמה שיעור סתירה

לבן עזאי כדי לצלות ביצה למה"ח לכן מדבר רק על צלית הביצה מצ"ע ללא קשר לאדם שזה כנראה ע"ד רצוא ללא שוב לר"ע כדי לצלות ביצה ולגמעה למ"ה ולכן מדבר על גמיאת הביצה ע"י האדם שזה כנראה ע"ד רצוא ושוב נכנס בשלום ויצא בשלום

ה, ע"א

מה הכוונה שה' אומר 'ואת דכא ושפל רוח'?

לרב הונא הכוונה שה' מביא את השפל רוח אליו. לשיטתו מדצ הגברא שהעיקר זה להעלות את האדם למעלה.

לרב חסדא הכוונה שה' מוריד א"ע לאדם שהוא שפל רוח. לשיטתו מצד החפצא שהעיקר זה להוריד למטה את השכינה, דירה בתחתונים.

ו, ע"א

האם זכות של האשה תולה במים המרים?

לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא וכיון שיש זכות לאשה זה כנגד החטא שלה ולא מתחשבים בחששות מצד האנשים.

לרבי שמעון לא. לשיטתו מצד הגברא שאם זכות תולה א"א לברר ע"י המים מי טהורה ומי טמאה, וגם שנשים לא יפחדו לשתות את המים, כיון שיחשבו שיש להן זכות.

ע"א

ז,

האם צריך ללוות את הבעל בדרך לירושלים עם שני ת"ח?

לת"ק כן. שמא יבוא עלי' בדרך. לשיטתו מצד הגברא ודוקא בגלל שאיסור נדה הוא חמור לכן הוא מפחד ונאמן עלי', אבל באיסור לאו ובפרט שאי"ז פת בסלו, כי הרי יכול להיות שתיאסר עליו לעולם אז יצרו תוקפו מאוד לכן צריך שני עדים.

לרבי יהודה בעלה נאמן עלי' ק"ו מנדה שהיא בכרת בעלה נאמן עלי', סוטה שהיא בלאו לא כ"ש. לשיטתו מצד החפצא לכן מסתכל מצד חומר הענין מצ"ע, שזה פחות מאיסור נדה. ולכן ודאי שנאמן, ק"ו מנדה שמאמינים לו.

ח, ע"א

מדוע אסור להשקות שתי סוטות כאחת?

לרבי שמעון כדי שלא יהי' לבה גס בחברתה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מביא טעם ולכן אם רואים שהיא רותתת מפחד מותר להשקות שנים כא' ע"י שני כהנים.

לרבי יהודה זה גזה"כ שכתוב "אותה" לבדה, ואפילו שהיא רותתת מפחד א"א להשקות שנים כא'. לשיטתו מצד החפצא וזה לא בגלל סיבה מסוימת ברגשותי'.

המשך

האם חוששים להרהור עבירה בזמן שעושים את הדין באשה?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא כיון שעושים א"ו בדרך בזיון אין חשש להרהור.
 לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ובפועל מתגלה חלק מהגוף שיכול לגרום להרהור.

המשך

לגבי האשה שנסקלת, האם חוששים להרהור?
 לרבי יהודה לא. כיון שאין יצה"ר שולט אלא במה שעניו רואות, וכיון שהולכת למות אין חוששים. ועדיף לאדם בלי בגדים להסקל, שאז ימות מהר, אפילו שמתבזה שהוא ערום. לשיטתו מצד החפצא ולכן עדיף לאדם בלי צער כ"כ של הגוף.
 לחכמים חוששים ולכן אין האשה נסקלת ערומה וסוברים שעדיף לאדם להיות לבוש ואפילו שאינו ממהר למות ויהי' לו יותר צער, אבל כך זה צורה יותר מכובדת. לשיטתו מצד הגברא ולכן עדיף לאדם כבוד, שזה מצד האנשים שרואים.

י, ע"א

מאיפה רב נחמן יודע מה ההרגשה של המחלה פדגרה (חולי ברגליים)?
 י"א שבעצמו עבר מחלה זו. לשיטתו מצד הגברא.
 י"א ששמע מרבו.
 י"א סוד ה' ליריאיו, שגילו לו מלמעלה. לשיטתו מצד החפצא.

ע"א

יא,

מי היו המילדות העבריות?
 לרב יוכבד ובתה מרים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד קשר שנהי' מלמעלה כאמה ובתה ללא בחירה של האדם.
 לשמואל יוכבת וכלתה אלישבע. לשיטתו מצד הגברא ולכן הקשר לכלה זה ע"י בחירה של האדם.

המשך

ויהי כי יראו המילדות את האלקים ויעש להם בתים
 רב אמר הכוונה לבתי כהונה ולוי'. לשיטתו מצד החפצא שזה קדושה ודבר נעלה מצ"ע.
 לשמואל הכוונה גם לבתי מלכות, כיון שדוד בא גם ממרים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על מלכות שזה קשר בין האנשים

יב, ע"ב

ותשלח את אמתה ותקחה, מה הכוונה?
 לרבי יהודה ידה השתרבבה ולקחה את התיבה עם משה. לשיטתו מצד החפצא שזה נס שנעשה בידה מצ"ע.
 לרבי נחמי' הכוונה לשפחתה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על השפחה שנשלחה.

המשך

מה הכוונה "והנה נער בוכה"?
 לרבי יהודה הכוונה שהוא ילד אבל קולו נער. לשיטתו מצד החפצא שזה דברים שמרמזים על גופו בפשטות, שהי' לו קול שונה.
 לר' נחמי' הכוונה שעשתה לו אמו חופת נעורים בתוך התיבה שמא לא תזכה לראות חופתו.

ךשיטתו מצד הגברא שזה קשור לרגש של אמא.

המשך

מתי הי' היום שהוציאו את משה מהתיבה?

לרבי חנינא בר פפא הי' כ"א ניסן. ואז מלאכי השרת אמרו לה' רבש"ע מי שעתיד לומר שירה על הים ביום זה ימות ביום זה? לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על שירה, שזה עבודת האדם מלמטלמ"ע.

לרבי אחא בר חנינא זה הי' בו' סיון, שאמרו מלאכי השרת רבש"ע מי שעתיד לקבל תורה מהר סיני ביום זה ילקה ביום זה? לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר מצד התורה שהיא מלמעלמ"ט ואינה קשורה כ"כ לעבודת האדם.

המשך

מה הכוונה כתנות עור?

לרב דבר שבא מן העור, היינו כותנות של צמר. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על שורש הדבר שמגיע מעור.

לשמואל הכוונה דבר שהעור נהנה ממנו, היינו בגד מפתן. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר מצד שהאדם נהנה מפתן.

יד, ע"ב

מה קודם, שהאשה שותה או קודם מקריבים את מנחתה?

לת"ק קודם משקה ואח"כ מקריב מנחתה. לשיטתו מצד החפצא ולכן קודם שותה, שזה פועל את הפעולה לבדקה, ואח"ז עושה עבודתה בקרבן.

לרבי שמעון קודם מקריב את מנחתה ואח"כ משקה. לשיטתו מצד הגברא ולכן עושה כל מה שצריך בעבודת האדם, שזה כולל הקרבת הקרבן ואח"כ רק משקה.

המשך

האם אפשר לעשות כלי שרת מעץ?
 לרבי לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' חשיבות בכלי מצ"ע, שיהי' של מתכת עכ"פ. לרבי יוסי ורבי יהודה כן. לשיטתו מצד הגברא ואין חשיבות בכלי מצ"ע כיון שהוא רק לשימוש האדם, ולכן אפשר גם מעץ.

ט"ו ע"ב

כמה מים צריך לשים בשביל האשה

לת"ק חצי לוג. לשיטתו מצד הגברא כשם שמרבה בכתב שכותב את כל הדברים בפרשה, "השביע הכהן וכו'" לכן מרבה גם במים.

לר' יהודה רביעית כשם שממעט בכתב כך ממעט במים. לשיטתו מצד החפצא ולכן כיון שממעט בכתב, שכותב רק מה שזה החפצא של הענין ולא כותב את האריכות והשביע הכהן וכו', לכן ממעט גם במים.

האם צריך מים חיים (מעין) בשביל הסוטה?

לרבי ישמעאל כן. לשיטתו מצד החפצא וצריך חשיבות במים מצ"ע שיהיו ממעין.

לרבי יוחנן מספיק מי כיוור. לשיטתו מצד הגברא ואי"צ חשיבות במים לכן כל מים מספיק. לחכמים מספיק אפילו מים רגילים ואי"צ מי כיוור.

טז, ע"ב

האם בדם הציפור של מצורע ששוחטו על כלי חרס על מים חיים, צריך שיהי' ניכר הדם? לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שיהי' האדם ניכר במים, ומספיק שמקיים את המצוה לתת דם במים.

לרבי ישמעאל כן. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שיהי' ניכר הדם מצ"ע.

מה מכניסים קודם לכוס של הסוטה?

לת"ק מכניסים קודם מים, ואם הכניס עפר קודם, פסול. לשיטתו מצד החפצא ולכן חשוב הסדר, שקודם יתן מים (חסד) ורק אח"כ עפר (שקשור לגבורה).

לרבי שמעון כשר גם אם הכניס עפר קודם. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין נוגע הסדר מה מכניס קודם בכלי (וגם קשור לגבורה ולכן אי"צ שיהיו מים שהם חסד דוקא ראשונים).

המשך

האם דורשים ריבוי ומיעוט או כלל ופרט?

לרבי ישמעאל דורשים כלל ופרט. לשיטתו מצד החפצא לכן רק כלל ופרט ואין מרבה את הכל. לרבי עקיבא ריבוי ומיעוט. לשיטתו מצד הגברא ולכן יש כח לאדם לרבות עוד דברים.

יז, ע"א

מה כותבים במגילת סוטה?

לרבי מאיר כותב מ"ואם לא שכב איש" ועד "כי שטית וגו'" ואינו כותב והשביע הכהן את האשה, וכותב "יתן ה' אותך לאלה ולשבועה" ואינו כותב ואמרה האשה "אמן אמן". לשיטתו מצד הגברא ולכן כותב גם דברים צדדיים שנוגע לכהן ומעשיו ולא רק מה שפועל באשה.

לרבי יוסי כותב את הכל ולא מפסיק ומדלג באמצע. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.

לרבי יהודה כותב רק "יתן ה' אותך לאלה ולשבועה וגו' ובאו המים המאררים האלה במעיך וגו'" ואינו כותב "ואמרה האשה אמן אמן". לשיטתו מצד החפצא ולכן כותב רק מה שצריך לפעולה של המים שפועלים עלי'.

ע"ב

יח,

מה	הדין	בשומרת	יבם	שזינתה?
לרב המנונא אסורה ליבמה. לשיטתו מצד החפצא שנחשבת ממש כמו אשת איש שזינתה שחיוב התורה עליו לייבמה וכשר בעיניהם כאשת איש.				
וי"א שמותרת ליבמה. לשיטתו מצד הגברא שאינה נחשבת ממש כאשת איש אלא רק יש עלי' מצוה להתייבם.				

המשך

האם האשה שותה פעמיים?

באיש אחד ובוועל אחד לכו"ע אין האשה שותה ושונה.

בשני אנשים ושני בועלים לכו"ע האשה שותה ושונה.

והמחלוקת רק באיש אחד ושני בועלים או בשני אנשים ובוועל אחד.

לת"ק בשניהם שותה ושונה. רק באיש אחד ובוועל אחד לא שותה פעמיים. למ"ה ולכן במקרה שהאיש שונה היינו או הבעל או הבועל שותה פעמים

לרבנן בשני המקרים אינה שותה ושונה א"כ היו שני אנשים ושני בועלים שאז שותה פעמיים.

למה"ח ולכן הולכים לפי האשה וכיון ששתתה פעם א' שוב אינה שותה עוה"פ לרבי יהודה באיש אחד ושני בועלים אינה שותה פעמיים, אבל בשני אנשים ובוכל אחד שותה פעמיים. למה"ח ולכן זה הולך לפי חתונה שכל פעם שמתחתנת יש לו זכות להשקותה

יט, ע"ב

מה לומדים מהמלים "והשקה" שכתוב פעם שני? לרבי עקיבא לומדים שאם אמרה איני שותה מערערים אותה ומשקים אותה בע"כ. למ"ה ולכן מדברים שמכריחים אותה לשתות לרבי שמעון לומדים שצריך להשקותה רק לאחר שמקריבים את מנחתה ואחר כל המעשים. למה"ח ולכן מדבר מצד כל המעשים שצריך לעשות לפני שותה

ע"א

כ,

האם מותר להטיל קנקנתום בתוך דיו כדי שלא יימחק בכתיבה בס"ת? לרבי עקיבא משמע שאסור. למ"ה ולכן צריך להיות כתב שיכול לימחק ע"י האדם לרבי ישמעאל משמע שמותר. למה"ח ולכן יכול להיות כתב נצחי מצ"ע שאינו יכול לימחק ע"י האדם

וקשה ממ"א שכתוב הפוך.

ע"ב

כ,

האם מותר למחוק פרשת סוטה מתוך ספר תורה? לת"ק מותר. למה"ח וא"צ שיהי' דוקא כתיבת הפרשה לשמה לרבי יעקב אסור. למ"ה ולכן צריך שיהי' כתיבת הפרשה דוקא לשמה

המשך

האם מגילת סוטה של אישה אחת כשרה להשקות סוטה אחרת? י"א שלא. למ"ה ולכן צריך שיהי' דוקא לשמה לרב אחי בר יאשי' כשר. למה"ח ולכן א"צ שיהי' דוקא לשמה

המשך

כמה זמן הזכות תולה לאשה? לאבא יוסי בן חנן שלשה חדשים כדי הכרת העובר. למ"ה לכן מדבר מצד הכרת האנשים בעובר לרבי אליעזר בן יצחק איש כפר דרום תשעה חודשים זמן ההריון של הולד שייולד ויכול לספר. למה"ח ולכן מדבר על שלימות יצירת כל הולד מצ"ע לרבי ישמעאל 12 חודשים, שלומד מנבוכדנצר.

כא, ע"א

משל לאדם שהי' מהלך באישון לילה ומתיירא מן הקוצים מחי' רעה מלסטים ולא יודע באיזו דרך מהלך, נודמנה לו אבוקה של אור ניצל מהקוצים ועדיין מתיירא מחי' רעה, כיון שעלה עמוד השחר ניצל מחי' רעה ומלסטים אבל אינו יודע באיזו דרך מהלך, הגיע לפרשת דרכים ניצל מכולם. מה הכוונה פרשת דרכים ברוחניות? לרב חסדא הכוונה לת"ח ביום פטירתו שאז יודע שלא פרק מעליו עול תורה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על יום פטירתו של האדם. לרב נחמן בר יצחק זה ת"ח ויראת חטא. לשיטתו שקשור ליראת חטא בסוף מס' סוטה. לשיטתו

תוכן

מצד החפצא ולכן מדבר על יראת חטא שירא מהחטא עצמו ולא בגלל פטירת האדם.
לרב זוטרא הכוונה לת"ח שלומד ומסיק שמועה ע"פ ההלכה.

כא, ע"ב

מה הכוונה רשע ערום?

לרב יוחנן הכוונה מי שמתעיים דבריו לדיין לפני שיבוא בעל דין חברו. לשיטתו מצד החפצא,
שזה חסרון בדין, שאינו יכול להיות נטראלי.

לרבי אבהו הכוונה שנותן דינר לעני להשלים לו מאתיים זוז שאז אינו יכול לקבל יותר. לשיטתו
מצד ה

לרב אסי בשם רבי יוחנן זה שנותן עצה ליתומים למכור את הנכסים המועטים, שאז הבנות לא
יכולות לקבל מזה.

לאבבי הכוונה שנותן עצה למישהו שקיבל את הנכסים והנותן ציוה שאחריו יתנו את הנכסים
למישהו אחר, ואם נותן עצה לראשון למכור את הנכסים, שוב לא נשאר לשני כלום.

לרב ששת זה שאומר לאחרים תלכו בדרכי, שמראה את עצמו כחסיד. ואינו באמת כך.

לרב זריקא בשם רב הונא הכוונה שמיקל לעצמו ומחמיר לאחרים.

לעולא הכוונה שקורא ושונה אבל לא לומד סברות הגמרא.

המשך

מה דין האומר נכסי לך ואחריך לפלוני, וירד הראשון ומכר?

לרבי השני יכול להוציא מיד הלקוחות. לשיטתו מצד החפצא, והרי גם השני קיבל זכות בנכסים
אלה.

לרשב"ג אין לשני אלא מה ששייר הראשון. לשיטתו מצד הגברא ולכן כשזה נמצא אצלו יכול
לעשות בזה כפי רצונו ושוב אין לשני, שזה תלוי בראשון אם רוצה להשאיר לו.

ע"א

כב,

קרא ושנה ולא למד את טעמי סברות הגמרא.

לרבי אלעזר נחשב לעם הארץ.

לרב שמואל בר נחמני נחשב בור.

לר' ינאי נחשב כמו כותי.

לר' אחא בר יעקב נחשב כמו מכשף, כיון שאומר דברים ואינו מבין את הסברות וכך גם מכשף
אומר לחשים שאינו יודע מה תוכנם.

המשך

איזהו

הארץ?

עם

לרבי מאיר כל מי שאינו קורא ק"ש שחרית וערבית וברכותי'. לשיטתו מצד הגברא.

לחכמים כל מי שאינו מניח תפילין. לשיטתו מצד החפצא.

לבן עזאי כל מי שאין לו ציצית.

לרבי יונתן בן יוסף כל שיש לו בנים ואינו מגדלם ללמוד תורה.

לאחרים הכוונה שאפילו שקורא ושונה אבל לא לומד טעמי סברות הגמרא נחשב עם הארץ.

המשך

האם

המרים?

במים

תולה

זכות

לרבי שמעון לא, כיון שאם כך לא יכולים לדעת מי טהורה ומי טמאה. לשיטתו מצד הגברא.

ולכן א"א שהזכות תתלה לה, שזה מקלקל את הבדיקה ע"י המים המרים. לרבי הזכות תולה במים המרים, אבל רואים בזה שאינה יולדת ומשבחת סימן שהיא עשתה את העבירה. לשיטתו מצד החפצא ולכן כשיש זכות לא מתחשבים בזה שאנשים יטעו, אלא הזכות עוזרת לה.

ע"א

כג,

מה עושים במנחה של ישראלית שנישאת לכהן?

לרבי אליעזר קומץ את המנחה ומקריב את הקומץ בעצמו והשיריים קרבים בעצמם. כמו רבי אליעזר שמעלה את זה לשם עצים. ואז אין איסור "כל שהוא ממנו לאישים ה"ה בבל תקטירו". כיון שרק לריח ניוחח אסור להעלות, אבל בשביל עצים מותר. לשיטתו מצד החפצא ולכן כששם רק בשביל עצים אין בזה איסור.

לרבנן הקומץ קרב על המזבח והשיריים מתפזרים על בית הדשן. לשיטתו מצד הגברא ולכן בכל מקרה יש איסור להקריבם על המזבח. ועצ"ע.

כ"ד ע"א

הנושא מעוברת חבירו ומיניקת חבירו

לרבי מאיר לא שותה ולא נוטלת כתובה. לשיטתו מצד הגברא, והרי עשה עבירה שאסור לישא מעוברת חבירו ומיניקת חבירו לחכמים שותה מכיון שיכול להפרישה ולהחזירה לאחר זמן למה"ח והרי אין זה איסור ממש ורק משום טובת הולד יכול להחזירה לאחר זמן.

המשך

מה הדין באישה איילונית או זקנה ועקרה?

לת"ק לא נוטלות כתובה ולא שותות. לשיטתו מצד הגברא וכיון שיש ציווי פרי' ורבי' אינה נחשבת לאשתו ממש שהרי אינו יכול לקיים בה מצות פו"ר.

לרבי אליעזר יכול להתחתן עם אשה אחרת ולפרות ולרבות ממנה ואינה אסורה ממש. לשיטתו מצד החפצא ולכן כיון שבפועל התחתן איתה נחשבת כאשתו ולא מתחשבים בציווי, שהרי יכול לישא אשה אחרת, כנ"ל.

המשך

מי שנתחרש בעלה או נשתטה או שהי' חבוש בבית האסורים, שבי"ד מקנאים להם, האם אפשר להשקות את האשה על סמך קינוי של בי"ד?

לת"ק לא, שהקינוי עוזר רק כדי לפסלה מכתובתה. לשיטתו מצד הגברא, ועושים רק תקנה בשבילו שלא יצטרך לשלם לה כתובה.

לרבי יוסי הקינוי עוזר גם להשקותה. לשיטתו מצד החפצא ולכן הקינוי נחשב כמו קינוי מבעלה לכל דבר.

המשך

האם שומרת יבם שותה בקינוי היבם?

לרבי יאשי' שותה. לשיטתו מצד הגברא ולכן הקשר של יבמתו אליו יותר חזק מארוסה כיון שלא מחוסרת מסירה לחופה ולכן מרבה שגם היא שותה.

לרבי יונתן איננה שותה כמו ארוסה. לשיטתו מצד החפצא והרי ארוסה שבאה ע"י בחירתו וקידושין שלו נחשבת יותר קשורה אליו, ובכ"ז אינה שותה, ק"ו לשומרת יבם שאינה שותה.

ע"ב

כד,

יבם שבא על יבמתו
 לרב נחשבת כאשתו לכל דבר. אפילו שזה כמו בזנות. ואם כהן הוא מאכילה בתרומה ויורשה ומטמא לה. ומשקה וגם פוטר בהגט בלי חליצה. לשיטתו מצד הגברא ולכן נחשבת כאשתו ממש לכל הדברים בגשמיות ורוחניות.
 לשמואל לא קנה אותה כיון שזה בזנות, ורק לדברים האמורים בפרשה, שקם על שם אחיו בנחלתו וצריך לפטרה בגט, אבל לשאר הדברים לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק לדברים מסוימים ובעיקר בגשמיות נקנית ע"י פעולה זו.

ע"א

כה,

האם בעל שמחל על קינויו לאחר סתירה, האם זה מחול?
 לרב אחא אינו מחול, ורק לפני סתירה יכול למחול. לשיטתו מצד החפצא ולכן לאחר שכבר הסתירה אי"ז תלוי בו.
 לרבינא גם לאחר סתירה יכול למחול. לשיטתו מצד הגברא שהכל תלוי בו גם לאחר סתירה יכול לבטל הכל.

המשך

מה הדין אם מת הבעל לפני שהאישה הספיקה לשתות?
 לבי"ש נוטלת כתובה ולא שותה. כיון שסוברים ששטר העומד ליגבות כגבוי דמי. לשיטתם שהולכים אחרי בכח, וכאילו כבר כסף הכתובה ביד האשה והמוציא מחבירו עליו הראי'. לשיטתו מצד החפצא ולכן העמד אשה בחזקתה וא"א להוציא מידה זכות של הכתובה.
 לבי"ה צריכה לשתות כדי לגבות כתובה כיון ששטר העומד ליגבות לאו כגבוי דמי, לשיטתם מצד הגברא וכיון שנסתרה התחייבה לשתות כדי להוכיח שטהורה היא. ועצ"ע.

ע"א

כה,

שלוש פעמים האמורים בפרשה אם נטמאה, מה לומדים מזה?
 לרבי עקיבא לומדים שנטמאה לבעל וגם לבועל וגם לתרומה. ועוד פסוק צריך בשביל הכהונה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך עוד פסוק במפורש לפסלה מכהונה ולא נלמד רק מתרומה.
 לרבי ישמעאל אחד לבעל אחד לבועל ואחד לתרומה, והאיסור לכהונה לומדים מק"ו מתרומה ואי"צ ע"ז פסוק מיוחד. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שנלמד מתרומה.

ע"ב

כה,

כמה מטמא טבול יום?
 לאבא שאול מטמא שנים ופוסל אחד. לשיטתו מצד החפצא שזה כמו טומאה ממשית, אפילו שהאדם כבר טבל, כיון שעדיין לא העריב השמש נחשב ממש כטמא.
 לרבי מאיר מטמא אחד ופוסל אחד. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם כבר טבל ועשה מה שמוטל עליו בשביל להטהר לכן אי"ז ממש כטומאה ממשית. לחכמים רק פוסל.

ע"א

כו,

מה הדין אם התחתן עם מעוברת חברו או מינקת חברו,
 לרבי מאיר יוציא ולא יחזיר עולמית. לשיטתו מצד הגברא ולכן קונסו על זה שעבר על איסור,

וא"א להחזירה עולמית.
לחכמים יוציא וכשיגיע זמנו לכנוס יכנוס. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאי"ז איסור ממש, ורק חשש, לכן יכול להחזירה לאחר שיעבור זמן ההנקה.

כו, ע"א
האם איילונית שותה מים המרים?
לרבי עקיבא משמע שכן, שאפילו היתה עקרה נפקדת. לשיטתו מצד הגברא שקשור לענין של תשובה ע"י עבודת האדם, שמגיע למעלה מהשתלשלות, למעלה מהטבע, ולכן אפילו עקרה נפקדת.
לרבי ישמעאל לא. שהכוונה ונקתה ונזרעה זרע שאם היתה יולדת בצער תלד בלי צער. ואם היתה יולדת נקבות תלד זכרים וכו'. לשיטתו מצד החפצא, שענינו עבודת הצדיקים בגדרי העולם, ולכן אין אפשרות לעקרה שתפקד.

כז, ע"א
עם מי עדיף להתחתן?
לשמאל עדיף להתחתן עם אשה שהיא עצמה זונה ולא להתחתן עם בת של זונה. מכיון שהיא בא מטיפה כשרה ובתה מטיפה פסולה. שאולי באה מגוי או ממזר. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל איך נוצרה, שזה העיקר.
לרבי יוחנן עדיף שישא בת זונה כיון שהיא עומדת בחזקת כשרות ולא זונה עצמה שהיא אינה בחזקת כשרות והיא תזנה תחתיו. לשיטתו מצד הגברא, ולכן מסתכל על האדם עצמו, שהיא יותר בחזקת כשרות.

כח, ע"ב
מה הכוונה בפסוק ומדותם מחוץ לעיר את פאת קדמה אלפיים באמה. ובמקום אחר כתוב אלף אמה?
לת"ק הכוונה אלף אמה מגרש ואלפיים אמה תחום שבת. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר שזה קשור לדיני האדם תחום שבת.
לרבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי הכוונה אלף אמה מגרש ואלפיים אמה שדות וכרמים. לשיטתו מצד החפצא, ולכן מדבר על היופי של העיר.

המשך
אין שרו משה ובנ"י את השירה? והם ענו רק על כל פסוק. אשירה לה'. לשיטתו מצד הגברא, שכן מתבטא יותר הביטול שאינה מציאות בפ"ע, ורק עונים אחרי משה רבינו.
לרבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי היו אומרים מלה מלה אחרי משה כקטן המקרא את ההלל.
לרבי נחמ"י משה התחיל וקיבלו כולם רוה"ק ואמרו ביחד אתו את כל השירה. לשיטתו מצד החפצא ולכן הביטול שהם במציאות שלהם מצ"ע התחברו למשה רבינו.

ל, ע"א
האם שני עושה שלישי בחולין?
לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא שזה טומאה ממשית, שהרי התורה קראה לשני טמא, ולכן מעביר את הטומאה לשלישי.
לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא שזה רק בשביל האדם נקרא טמא, אבל אין עובר לשלישי.

המשך

האוכל אוכל שהוא טמא ראשון לטומאה
 לרבי אליעזר האדם נהי' גם ראשון לטומאה. לשיטתו מצד החפצא ולכן נהי' כמו האוכל
 שבתוכו.
 לרבי יהושע האדם נהי' רק שני לטומאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק כמו שנגע באוכל
 אבל לא נהי' ממש כמוהו.

המשך

האם מותר ליטול הפרשת חלה מהעיסה הטהורה על הטמאה ע"י ששם בצק פחות מכביצה
 ביניהם כדי לחברם ושלא תעבור הטומאה?
 לרבי אליעזר מותר. כיון שחולין שטבולין לחלה לא נחשבים כחלה ולכן לא עוברת הטומאה.
 לשיטתו מצד החפצא והרי כרגע זה עדיין חולין, שעדיין לא הפריש.
 חכמים אוסרים כיון שחולין הטבולים לחלה נחשבים בדרגת קדושה כמו החלה ומקבלים
 טומאה אפילו משני לטומאה. או שסוברים שאסור לגרום טומאה לחולין שבארץ ישראל.
 לשיטתו מצד הגברא כיון שבידו להפריש מכל חלק חלה, הכל נחשב כמו החלה, וכן מה
 שאסור לגרום טומאה לחולין זה חומרא על האדם.

ע"א

לא,

מי שקינא לאשתו ושמע קול שהיא נסתרה
 לרבי אליעזר יוציא ויתן כתובה. לשיטתו מצד החפצא ולכן נאסרת מצ"ע אפי' שאין עדים.
 לרבי יהושע צריך שני עדים או עכ"פ שידברו ע"ז הרבה מנשי העיר (מוזרות בלבנה). לשיטתו
 מצד הגברא ולכן צריך שעדים או שהרבה נשים ידברו על זה.

ע"ב

לא,

מה הדין שתי נשים שמעידות על האישה שנטמאת ועד אחד אומר שלא נטמאת?
 לרבי נחמי' הולכים אחרי רוב דעות ושומעים לשתי נשים. לשיטתו מצד הגברא ולכן רוב דעות
 זה יותר מעד אחד.
 וי"א שהם שווים ומשאירים את האשה בחזקת כשרות. לשיטתו מצד החפצא ומצד הדין אין
 לשתי נשים כוח יותר מעד אחד.

ע"ב

לא,

האם אפשר לקרוא ק"ש בכל לשון?
 עיין ברכות יג, ע"א או מגילה יז ע"א

לב, ע"ב

הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו
 עיין כנ"ל.

לג, ע"ב

לגבי הר גריזים והר עיבל כתוב "הלא המה בעבר הירדן", מה הכוונה?
 לרבי יהודה הכוונה שהם רחוקים מהירדן, ליד שכם. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מתכוונים
 בעבר הירדן לומר שזה סמוך.

לרבי אלעזר הכוונה שהם סמוכים לירדן. לשיטתו מצד הגברא כיון שנותן סימן בעבר הירדן כנראה שהם סמוכים לירדן.

לד, ע"א

איך עברו את הירדן?

לרבי אמי נחלקו רבי יהודה סובר שכחנייתם עברו. ולרבי אלעזר ברבי שמעון עברו והצטמצמו בזה אחר זה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חולקים איך עברו האנשים בפועל.
לרבי יצחק נפחא לכו"ע עברו כחנייתם, אלא שחולקים מי יותר קל וממהר לרוץ, האם האדם או המים. לשיטתו מצד החפצא ולכן חולקים בטבע מי יותר מהיר.

ע"א

לה,

מדוע עוזא קיבל עונש?

לרבי יוחנן מכיון ששגג ואחז בארון ושכח שהוא נושא את נושאו. לשיטתו מצד החפצא ששכח את כוחו של הארון.
לרבי אליעזר כיון שעשה צרכיו בפני הארון. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר גם על זה שזלזל בארון.

המשך

מדוע נענשו אנשי בית שמש?

לרבי אבהו כיון שהמשיכו לקצור כשהארון עבר לידם. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר רק על זה שהמשיכו בעבודתם.
לרבי אלעזר מכיון שאמרו לארון מלים לא יפות שמדוע לא הצלת את עצמך מן השבי' ומה קרה שפתאום באת חזרה אלינו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר שדיברו דברים נגד הארון.

המשך

"וידן בעם שבעים איש וחמישים אלף איש" מה הכוונה?

לרבי אבהו הכוונה שנהרגו שבעים איש וכ"א מהם שקול כחמישים אלף. לשיטתו מצד הגברא ולכן מגדיל בחשיבות האדם שכ"א כחמישים אלף.
לרבי אלעזר נהרגו חמישים אלף וכ"א שקול כשבעים סנהדרין. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר ששקולים כסנהדרין שיש בהם מנין מצ"ע.

המשך

כיצד כתבו ישראל את התורה על האבנים?

לרבי יהודה כתבו ע"ג האבנים ואח"כ סדו אותם בסיד. לשיטתו מצד החפצא ולכן כתבו ואח"ז הסתירו את הכתב מצד "כבוד אלוקים הסתר דבר".
לרבי שמעון כתבו ע"ג הסיד. לשיטתו מצד הגברא שרצו שיהי' קל לגויים ללמוד את התורה.

לו, ע"ב

ויבא הביתה לעשות מלאכתו - מה הכוונה?

לרב הכוונה מלאכתו ממש. לשיטתו מצד הגברא ויותר קשור לבינו למקום, ולכן ח"ו לפרש בגנות יוסף שבא לעשות עבירה.
לשמואל הכוונה שבא לעשות צרכיו, היינו לעשות את העבירה ח"ו. לשיטתו מצד החפצא וקשור יותר בינו לחבירו, ומצד התוכן שכתוב "ואין איש מאנשי הבית" משמע שמדובר פה

בקשר לעבירה, ואין חשש שפוגע בפוטיפר, שהרי כלל לא ידע מזה.

המשך

מה קרה כשעמדו ישראל על הים?

לרבי מאיר הם רבו מי ירד ראשון לים. ובסוף קפץ שבט בנימין ראשון לים, ושרי יהודה רגמו אותם כי רצו לרדת ראשונים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד הגילויים שכ"א רוצה לזכות למס"נ לכן אמר שקפצו מבנימין שקשור יותר לגילויים (אתהפכא).
לרבי יהודה כ"א אמר אין אני יורד ראשון, ואז קפץ נחשון בן עמינדב משבט יהודה וירד לים ראשון. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד הענין (אתכפיא) ולכן אומר שלא רצו לקפוץ ובכ"ז קפצו ודוקא מיהודה.

המשך

האם הפרטים של המצוות נאמרו בהר סיני?

לרבי ישמעאל לא, אלא הפרטים נאמרו באוהל מועד. לשיטתו מצד החפצא והעיקר זה דירה בתחתונים, לכן צריך שיהי' באופן שמתלכשים בלבוש המקום, ולכן הפרטים אינם במעמד קדוש ונשגב שפרחה נשמתם בהר סיני.
לרבי עקיבא בהר סיני, ונשנו באוהל מועד. לשיטתו מצד הגברא והעיקר זה השלימות של האדם במס"נ כמו בהר סיני, ולכן גם הפרטים חדורים במס"נ ע"י נתינתם בסיני.

לח, ע"א

מאיפה יודעים שברכת כהנים בלשון הקודש?

לת"ק שנאמר כה תברכו ונאמר להלן אלה יעמדו לברך את העם לומדים גז"ש שצ"ל בלה"ק. לשיטתו מצד הגברא וזה מצד חיוב נוסף על האדם לומר בלה"ק.
לרבי יהודה אי"צ גז"ש, אלא לומדים מזה שנאמר "כה", בלשון הזה בלה"ק. לשיטתו מצד החפצא ולכן מצד הברכת כהנים עצמה צריכה שתהי' בלה"ק.

המשך

מאיפה יודעים שצריך לברך ברכת כהנים בעמידה?

לת"ק גז"ש כנ"ל שנאמר כה תברכו ובהמשך אלה יעמדו לברך, שצריך בעמידה. לשיטתו מצד הגברא, שזה חיוב נוסף על האדם שצריך לעמוד.
לרבי נתן שכתוב לשרתו ולברך בשמו, כמו משרת בעמידה, שכתוב לעמוד לשרת כך ברכת כהנים בעמידה. לשיטתו מצד החפצא, שזה חלק מברכת כהנים עצמה שהיא ממש כמו ברכת כהנים שבמקדש שצריך לעמוד.

המשך

מאיפה יודעים שמברכים ברכת כהנים בשם המפורש בביהמ"ק?

לת"ק שכתוב ושמו את שמי, שמי המיוחד לי. ולומדים גז"ש מלשום את שמו שם, שזה רק בבית הבחירה. לשיטתו מצד החפצא שזה חלק מצד ברכת כהנים עצמה.
לרבי יאשי' הכוונה לומדים מ"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך" שהכוונה במקום שהקב"ה בחר בבית הבחירה, שם מזכירים את שם המפורש. לשיטתו מצד הגברא ולכן מזכיר פה את השייכות לאדם "אבוא אליך", שמצד האדם שנמצא בביהמ"ק צריך להזכיר את השם המפורש.

ע"א

מ,

את הפסוקים שאומרים בברכת כהנים מתי אומרים אותם? לרב יוסף בין כל ברכה וברכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן עדיף שישתוק בזמן הברכה, ורק בין ברכה לברכה יאמר את הפסוקים. לרב ששת רק בהזכרת השם. לשיטתו מצד החפצא ולכן אומר את הפסוקים בזמן הזכרת השם, שאז נפעל ענין הברכה ע"י הזכרת השם.

המשך

האם אומרים את כל הפסוקים על כל פסוק? לרב מרי לא. אלא הפסוק הראשון הנה כן כן יבורך גבר ירא ה' אומרים על הפסוק הראשון, והפסוק השני "יברך ה' מציון וראב בטוב ירושלים כל ימי חייו על השני. ועל השלישי "וראה בנים לבניך שלום על ישראל". לשיטתו מצד הגברא ולכן כל פסוק קשור לחלק מברכת כהנים. לרב זביד על כל פסוק מברכת כהנים אומר את שלשתם. לשיטתו מצד החפצא שכל ברכת כהנים זה ענין אחד ולא מתחלק לפי השייכות לאדם.

המשך

האם כדאי בכלל לומר פסוקים בזמן שהכהנים מברכים לרב חנינא בר פפא לא אלא עדיף להאזין לברכות בשתיקה. לשיטתו מצד החפצא לכן עדיף לשתוק, שהברכה פועלת מצ"ע. לרב אחא בר חנינא כן שכך הוא מסביר פנים לברכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להסביר פנים לברכה.

המשך

מה הנוסח שאומרים במודים דרבנן בחזרת הש"ץ לרב אומרים מודים אנחנו לך ה' אלקינו על שאנו מודים לך. לשיטתו מצד הגברא, לכן מדבר רק על ההודאה שזה עבודת האדם. לשמואל אומרים אלקי כל בשר על שאנו מודים לך. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על זה שהוא יוצר כל בשר. לרבי סימאי אומרים יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר גם על יצירת בראשית. לנהרדאי בשם רבי סימאי אומרים ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחייטנו וקיימתנו על שאנו מודים לך. לרב אחא בר יעקב מוסיף בסיום כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאסוף גלויותינו לחצרות קדשיך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על שאנו מודים לך.

ועצ"ע

מ"א ע"א

מדוע הכה"ג ביוהכ"פ קורא בעשור שבחומש הפקודים בע"פ ולא מביא ס"ת אחר לקרוא בו לרב הונא בר יהודה כיון שזה יכול לפגום בס"ת הראשון לשיטתו מצד החפצא ולכן החשש הוא שלא יהי' פגם בס"ת. לריש לקיש כיון שאז יצטרך לברך ברכה נוספת שאינה צריכה. לשיטתו מצד הגברא לכן החשש הוא רק מצד האדם שמברך ברכה שאינה צריכה.

מ"ב ע"ב

לגבי גלית כתוב "ויצא איש הבינים ממחנות פלשתים" מה הכוונה לרב הכוונה שמבונה מכל מום. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר שמושלם בגופו מצ"ע. לשמואל הכוונה שהוא בינוני שבאחיו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר שהוא מושלם ביחס לאחיו.

לר' שילא הכוונה שהוא עשוי כבנין.

לר' יוחנן הכוונה שיצא מביין אנשים הרבה שבאו על אמו 100 אנשים וכלב א' המשך

מה שמה של אמו

לרב שמה הרפה ונקראת ערפה ע"ש שעורפין אותה מאחריה כבהמה פנים כנגד עורף. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על בזיונה כבהמה.

לשמואל ערפה שמה ונקראת הרפה ע"ש שדשו אותה כמו חיטין כתושין. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על זה שדשו אותה וכו' בפועל.

המשך

בני עמון באו בנצחוננו של שובך

לרב נקרא שופך שמו, ולמה נקרא שמו שובך כיון שעשוי כשובך, לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על בנין גופו מצ"ע.

לשמואל שובך שמו, ולמה נקרא שמו שופך שכל הרואה אותו נשפך לפניו כקיטון.

לשיטתו מצד החפצא, מדבר על האנשים איך שהם מפחדים ממנו ולא עליו מצ"ע.

המשך

מה הפירוש "אשפתו כקבר פתוח כולם גיבורים"?

לרב ולרבי אמי הכוונה שבשעה שזורקים חץ עושים אשפתות של חללים בגבורתם. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על אנשים שהורגים.

לשמואל ולרב אסי הכוונה בשעה שעושים צרכיהם עושים אשפתות של זבל. לשיטתו מצד החפצא, שזה מראה על גבורתם ובריאותם מצ"ע.

המשך

מה הכוונה "דאגה בלב איש ישחנה"?

לרב אמי הכוונה יסיחנה מדעתו. לשיטתו מצד החפצא שצריך להזיז את המחשבה מצד עצמה.

לרב אסי הכוונה ישיחנה לאחרים. לשיטתו מצד הגברא שע"י אנשים אחרים יתגבר על הדאגה, שזה שתי נפשות אלוקיות מול נפש בהמית אחת.

מג, ע"ב

מה הדין במבריך אילן בירק?

לרשב"ג מותר. לשיטתו מצד הגברא ואין איסור רק בכרם.

לחכמים אסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה כל אילן מצד כלאיים. ועצ"ע.

המשך

מה הדין בחצר הקבר שיש בה רק ארבעה טפחים ופתחה מלמעלה?

לב"ש העומד בתוכה טמא עד שיהי' בה 4 אמות. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' מקום

חשוב לטומאה מינימום ארבע אמות ואז העומד בתוכה טהור.

לב"ה טהור. לשיטתו מצד הגברא וכיון שלא נגע טהור.

המשך

מה הפירוש "הירא ורך הלבב"?
 לרבי עקיבא כמשמעו שמפחד מהמלחמה עצמה, שאינו יכול לראות חרב שלופה. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר מצד הרגש בלבד.
 לרבי יוסי הגלילי הכוונה הירא מעבירות שבידו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד העבירות.

מד, ע"ב

האם כשיוצאים למלחמה כדי שלא יבואו גויים להלחם בעם ישראל זה נחשב כמלחמת מצוה?
 לרבי יהודה זה נחשב כמצוה וכשעוסק במלחמה זו פטור ממצוה אחרת. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל הגנו על עם ישראל וזו מצוה גדולה.
 לרבנן אינו נחשב כמצוה. ואין פוטרו ממצוה אחרת. לשיטתו מצד הגברא והרי עדיין לא באו הגויים להלחם איתם.

המשך

כמה דיינים צריך בעגלה ערופה?
 לרבי שמעון שלושה. לשיטתו מצד הגברא לכן מספיק שכולם ביחד שלושה, שסובר שגם מי שחולק נגרר ונחשב עם הרוב בי"ד.
 לרבי יהודה חמישה. לשיטתו מצד החפצא וצריך שהרוב יהי' שלוש בי"ד מצ"ע.

המשך

מה הדין אם שכח עומר בשדה בטמון?
 לרבי יהודה אי"ז נחשב שכחה, לשיטתו מצד החפצא שהרי העומר גרם לו ע"י שהי' טמון שישכחנו.
 לחכמים גם זה נחשב שכחה. לשיטתו מצד הגברא והרי סו"ס אדם שכח לעומר זה.

ע"ב

מה,

לגבי מת מצוה כשנמצא ראשו במ"א וגופו במ"א
 לרבי אליעזר מוליכים את הראש אצל הגוף, לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר ורוב האדם זה גופו, שזה העיקר.
 לרבי עקיבא מוליכים את הגוף אצל הראש, לשיטתו מצד הגברא והרי עיקר חשיבות האדם זה בראשו שמשכן נפש האלקית זה במוח שבראש.

המשך

מאין מודדים לגבי עגלה ערופה מהחלל?
 לרבי אליעזר מטבורו. כי סובר שעיקר חיותו זה בטבורו. לשיטתו מצד החפצא, שכך נוצר בבטן האם, שהחיות מהטבור.
 לרבי עקיבא מחוטמו. כי סובר שעיקר חיותו באפו. לשיטתו מצד הגברא שזה שלימות באדם שכתוב "ויפח באפיו נשמת חיים".
 לרבי אליעזר בן יעקב ממקום שנעשה חלל מצוארו. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך אחרי הפעולה.

המשך

מאיפה יודעים שפרה אדומה פוסל שאר עבודות?

יש שלומדים זה מעגלה ערופה, לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ ללמוד דוקא מפרה אדומה כיון שזה דין מצד האדם שאסור לעבוד בה בשאר עבודות.

ויש שלומדים זה מפרה אדומה עצמה, שכתוב אשר לא עלה עלי' עול. שבא לרבות מ"מ, שלא רק עול, אלא שאר עבודות ג"כ. לשיטתו מצד החפצא ולכן לומדים דוקא מפרה אדומה שזה דין בפרה עצמה שאסור לעבוד בה, ולא מצד איסור על האדם.

ע"ב

מו,

האם כשמורידים עגלה ערופה על נחל איתן שכתוב בו אשר לא ייעבד בו ולא ייזרע, האם זה כולל גם שבעבר לא זרעו בו?

לרבי יאשי' כן. לשיטתו מצד הגברא ומסתכל בצורה כללית ולכן זה כולל גם את העבר.

לרבי יונתן לא, שרק מכאן ולהבא אסור.

לשיטתו מצד החפצא ומסתכל בצורה פרטית שרק מכאן ולהבא.

מסכת גיטין

ב' ע"ב

מדוע המביא גט מחו"ל צריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם לרבה לפי שבחו"ל אין האנשים בקיאים לעשות את הגט לשמה ולכן גם אם מביאים את הגט שנים צ"ל בפ"נ ובפ"נ אבל בא"י אפילו ממדינה למדינה א"צ לומר בפ"נ שהרי בקיאים האנשים בארץ למ"ה

לרבא לפי שאין עדים שבחו"ל מצויים לקיימו ולכן צריך לומר בפ"נ ובפ"נ שאם יבוא הבעל לערער על הגט לא ישמעו לו כיון שהשליח כבר קיימו אבל אם שנים מולכים את הגט שהם יכולים לקיימו שוב א"צ שיאמרו בפ"נ ובפ"נ וכן בא"י ממדינה למדינה שאין מצויים לקיימו גם צ"ל בפ"נ ובפ"נ למה"ח

ג' ע"א

בפני כמה נותנו לה

לר' יוחנן בפני שנים. לשיטתו מצד החפצא וא"צ כ"כ אנשים כדי לפעול, אלא זה נפעל מצ"ע. לר' חנינא בפני שלושה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך יותר אנשים כדי לפעול את הענין.

ג, ע"ב

מה העיקר בשטר

לר"מ העיקר זה עדי החתימה שפועלים את הענין למ"ה ולכן סובר שרק העדים פועלים את הענין אבל הגט מצ"ע אין בו חשיבות כ"כ וא"צ שכתיבת הגט תהי' לשמה. לר' אלעזר העיקר זה השטר מצד עצמו ולכן צריך שהכתיבה תהי' לשמה

ד' ע"א

מה שורש המחלוקת בין ת"ק לר' אלעזר

לת"ק כיון שסמוכות לא"י אז הם יודעים שצריך לכתוב את הגט לשמה, או לרבא ששכיח אנשים שיבוא לקיים.

לרבן גמליאל רק מובלעות ממש למדו שצריך לשמה אבל סמוכות לא למדו. או לרבא שרק מובלעות שכיח שאנשים יקיימו את הגט אבל סמוכות לא שכיח. לשיטתו מצד הגברא ולכן מצריך שיהיו ממש מובלעות.

לרבי אליעזר גם מובלעות צריך לומר בפני נכתב כדי שלא תחלוק במדה"י. לשיטתו מצד החפצא לכן לא מחלק כלל אלא כל מה שהוא חו"ל צריך לומר בפני נכתב.

ה, ע"ב

בפני כמה נותן לו את הגט השליח?

לרבי יוחנן בפני שנים. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר ששליח נעשה עד ועד נעשה דיין כיון שמשתכל על זה בצורה אובייקטיבית ולא נחשב מצד הגברא נוגע בדבר.

לרבי חנינא בפני 3. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין השליח יכול להיות עד ואין העד יכול להיות דיין כי מצד האדם נחשב שנוגע בדבר.

למסקנה חולקים

לרבי יוחנן אין חוששים שיצרפו אישה שתהי' אחד מהשלושה. לשיטתו מצד החפצא לכן לא גוזרים.

ורבי חנינא סובר כיון שאשה כשרה להביא את הגט חוששים שיצרפו אותה שתהי' אחד

מהשלושה.

המשך

המביא גט בחו"ל ונתן לאישה בלי להגיד בפני נכתב לרבי מאיר יוציא והולד ממזר, לשיטתו מצד הגברא שסובר שכך נפסל הגט לגמרי, כיון שלא עשה כתקנת חכמים. לחכמים יטלנו ממנה ויחזור ויתן לה בפני שניים ויאמר בפני נכתב. לשיטתם מצד החפצא. ואפילו שלא עשה כתקנת חכמים ולכן אין פסול בגט מצ"ע ולכן יכול לחזור וליתנו לה.

המשך

כמה צריך שיראה השליח בכתיבה? לרבי אלעזר אפילו שראה רק שורה א' אי"צ יותר. לרב אשי אפי' שמע שמתקנים את הקולמוס ואת הקלף לכתובת הגט כבר מספיק. לשיטתו מצד החפצא לכן מספיק אפילו בהכנות לכתובה.

ו, ע"א

מה הדין במביא גט מבבבל? לרב זה נחשב כמו א"י לגבי גטין, לשיטתו מצד הגברא והרי שכיח שם האנשים בריבוי הישיבות שיש שם. לשמואל נחשב כחו"ל. לשיטתו מצד החפצא. שלא מסתכל מצד האנשים.

המשך

האם המחלוקת עד היכן זה בבל זה גם לגבי גטין? לרב פפא כן. לשיטתו מצד החפצא והרי שטח זה נחשב חלק מבבל לדעה אחת. לרב יוסף לא. לשיטתו מצד הגברא מכיון שלא מצויים שם אנשים לפי כולם רק עד הערבה השני' הסמוכה לגשר.

המשך

מה הדין במביא גט בספינה? לת"ק נחשב כמו א"י. לשיטתו מצד הגברא, והרי האדם נמצא באזור א"י. לרבי יהודה נחשב כמו חו"ל אם אין הספינה גוששת נחשב כחו"ל. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש לספינה מציאות בפ"ע מנותקת מהקרקע. ועצ"ע.

ח, ע"ב

מה הדין בנכנס לארץ העמים בשידה תיבה ומגדל? לרבי טמא כיון שאוהל זרוק לא נחשב כאוהל, לשיטתו מצד החפצא שאין לזה קביעות לכן זה לא נחשב ממש כאוהל. לר"י ורבי יהודה טהור לשיטתו מצד הגברא והרי לאדם זה נחשב ונראה כמו אוהל.

המשך

מה הדין בעבד שהביא גטו וכתוב בו כל נכסי קנויים לך לאביו מתוך שקנה א"ע קנה את הנכסים לשיטתו מצד הגברא. לרבא רק א"ע הוא קונה, אבל את הנכסים לא, מכיון שצריך לקיים את השטר. לשיטתו מצד

החפצא ולכן צריך שיהי' קיום לשטר מצ"ע.

המשך

הכותב נכסיו לעבדו ושייר קרקע כלשהו לת"ק לא יצא בן חורין. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק ששייר משהו אין זה חירות לגמרי. לרבי שמעון יצא לחרות מכיון ששייר רק קרקע מה שגילה גילה ומה שלא שייר לא אומרים שהשאייר לעצמו ויצא לחרות. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק מה ששייר במפורש.

ט, ע"ב

האומר תן גט לאשתי ושטר שיחרור לעבדי האם יכול לחזור בשניהם לר"מ כן למ"ה וזה חובה לעבד שמשחרר שאין מי שידאג לו לחכמים לא למה"ח והרי ודאי מצד הענין זה זכות לעבד שיוצא לחירות
י"ע א"

מה הדין בנאמנות של כותי לגבי מצוות לת"ק אם זה דבר שכתוב בתורה נאמן למה"ח לרשב"ג אם זה דבר שהחזיקו בו הכותים נאמן אפילו שזה רק מדרבנן למ"ה לר' אלעזר אין נאמן כלל לפי שאין בקיאיין בדיקדוקי מצוות
י"ע ב"

מה הדין אם שני עדים כותים חתומים על הגט לאביי לכו"ע זה לא כשר. לשיטתו מצד הגברא וא"א להכשיר ע"י כותים. לרבא לר"ג זה כשר ולחכמים זה לא כשר. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר לרבן גמליאל שגם שיטתו מצד החפצא לכן סומכים על גט זה מצ"ע ואין חוששים לזה שהם כותים.

י"א ע"א

מה הדין בשטרות של גויים שלא היו מומחין לר"ע כשרים. לשיטתו מצד הגברא ולכן סומך על האנשים מצ"ע, ואי"צ מומחים דוקא. לחכמים פסולים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהיו מומחים כדי שיהי' חזקה בכשרותם.

י"א ע"ב

מה הדין באומר שחררו את עבדי האם יכול להתחרט לר"מ כן למ"ה ומצידו הרי זה כמו חובה שהרי האדון דאג לכל מחסורו ועכשיו אין מי שידאג לו לחכמים לא למה"ח ומצד הענין הרי ודאי שלהיות בן חורין זה זכות וזכין לאדם שלא בפניו וא"א להתחרט

המשך

מי שלקט את הפאה ואמר הרי"ז לפלוני עני לר' אליעזר זכה אותו עני כיון שיש לו מיגו שיכול להפקיר נכסיו ולהיות עני ולזכות בפאה לכן זוכה גם לאותו עני. לשיטתו מצד החפצא וכיון שזכה בזה בשביל פלוני והוא עני זכה ואפי' שהמזכה עצמו עשיר. שמשתכלים על התוצאה למי זה מגיע בסוף. לחכמים לא זכה אותו עני וצריך ליתנה לעני שנמצא ראשון. לשיטתו מצד הגברא וה"ה עשיר ואין יכול לזכות בפאה כלל.

יב, ע"א

האם האדון יכול לומר לעבד צא מעשה ידיך למזונתיך בשני בצורת שאין לו מספיק במעשה ידיך

לחכמים כן כיון שסוברים שאנשים מרחמים גם על עבד. לשיטתו מצד החפצא ואם אינו שווה להשיג מזונותיו אינו מחויב לדאוג לו כיון שלא קנה עבד ע"מ שיוציא עליו הוצאות. לרשב"ג לא כיון שאין אנשים מרחמים על עבד שהרי הבעלים שלו צריכים לדאוג לו. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להתחשב ולרחם גם עליו כי הוא הבעלים שלו.

יג, ע"א

האומר תנו מנה לאיש פלוני ומת אם הכסף צבור ומונח בקרן זוית יתנו לאחר מיתה באיזה אופן מדובר

לרב זביד מדובר בבריא וקונה מצד מעמד שלשתן כיון שסובר שרק אם זה צבור יש קנין של מעמד שלשתן וכן סובר רבא למה"ח שצריך שיהי' פה החפץ כדי שיחול עליו הקנין לרב פפא מדובר בשכיב מרע שאם זה הי' בריא ובמעמד שלשתן לא הי' צריך להיות צבור אלא קונה אפילו שזה הי' הלוואה שלהוצאה ניתנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שיהי' חפץ שיחול עליו קנין.

יג, ע"ב

האם שכ"מ שאמר כתבו גט לאשתי הכוונה גם שיתנו לה לת"ק לא רק אם מפרש או יוצא בשיירה למ"א שאז מספיק שאומר כתבו. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך במפורש שיאמר כתבו ואין אנו מפרשים את כוונתו. לר"ש כן שגם בשכ"מ הכוונה בכתבו שיתנו. לשיטתו מצד הגברא ואנו יכולים לפרש את כוונתו כיון שאינו יכול לפרש כ"כ.

י"ד ע"א

האומר לשליח הולך מנה לפלוני שאני חייב לו האם יכול להתחרט

לרב לא כיון שסובר שלא אומרים מיגו לשיטתו מצד הגברא לשמואל כיון שחייב באחריותו גם יכול לחזור בו למה"ח

י"ד ע"ב

הולך מנה לפלוני והלך ולא מצאו ומת המשלח למי זה שייך ומדובר שהי' שכ"מ לת"ק זה חוזר למשלח אם לא מת כיון שלא הי' קנין שמשווה שכ"מ לבריא כר' אליעזר. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך קנין. אבל אי"ז חוזר ליורשים כיון שמצוה לקיים דברי המת. לר' נתן ולר' יעקב אפילו שמת המשלח יחזרו ליורשי המשלח כיון שלא אומרים מצוה לקיים דברי המת

וי"א שיחזרו ליורשי מי שנשתלחו לו כיון שהוא שכ"מ לכן מקיימים את דבריו. לשיטתו מצד הגברא לכן מצוה לקיים את דבריו.

לר' יהודה הנשיא גם יחזרו ליורשי מי שנשתלחו לו אפילו שאין מקיימים דברי שכ"מ שהוא כמו בריא כדעת ר' אליעזר אבל כיון שמת מצוה לקיים דברי המת.

לחכמים יחלוקו כיון שזה ספק אם הלכה כר"א או כחכמים וכאן אמרו כל מה שירצה השליח יעשה כיון שזה ספק ועדיף "שודא"

טו, ע"א

מה הדין ששניים אומרים בפנינו נכתב וא' אומר בפני נחתם לת"ק פסול. שמא יחליף בקיום שטרות אחרות. לשיטתו מצד הגברא ולכן גוזר וחושש.

לרבי יהודה כשר. ולא חושש לגזור שמא יחליף בקיום שטרות. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא גזור.

יז, ע"א

מה הדין בגט שנכתב ביום ונחתם בלילה? לת"ק פסול. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולכים אחרי חתימת השטר, וזה הי' בלילה ונמצא השטר מוקדם. לרבי שמעון כשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים אחר זמן הכתיבה שהי' ביום וכשר.

המשך

מפני מה תקנו זמן בגטין?

לרבי יוחנן כדי שלא יחפה על בת אחותו שזנתה וירצה להצילה ויכתוב גט בלי זמן ויאמר שגירשה לפני שזנתה אבל לא גזור משום פירות כיון שסובר שיש לבעל פירות עד שעת נתינה לשיטתו מצד החפצא שרק כשמעביר לה את הגט ממש אז אין לו פירות בנכסי'. לר"ל משום פירות שידעו ממתי מגיע לה פירות נכסי מלוג ולא לבעלה. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שמרגע שהבעל כתב את הגט ורוצה לגרשה שוב אין לו פירות בנכסי' ולכן כותבים זמן.

יח, ע"א

ממתי מונים לגט שלושה חודשים?

לרב משעת נתינת הגט. למה"ח ולכן צריך את פעולת הבעל בנתינת הגט כדי להתחיל למנות לשמואל משעת כתיבת הגט. למה"ח ולכן אין צריך את פעולת הבעל והגט מצ"ע פועל שאפשר להתחיל למנות ואי"ז דומה למקרה הקודם במחלוקת ר"י ור"ל שנראה שם הסברות הפוכות כיון ששם מדובר לגבי פירות שאוכל מנכסיה שלכן כדי לנתק את שייכותו לפירות סובר ר"י למה"ח שצריך ממש גירושין בנתינת הגט אבל אצלנו שזה רק לדעת ממנו מעוברת אין חוששים שבעלה לאחר שכתב את הגט ולכן אפשר להתחיל לספור מכתבת הגט וכן לר"ל למה"ח דוקא לגבי דברים שהיא מקנה לו מנכסיה היינו הפירות לכן אפ"ל שמהרגע שרוצה לגרשה שוב אין לו בפירותיה אבל לגבי מניית 3 חודשים שאי"ז קשור כ"כ לקנין וכו' אלא כ"ז שהם נחשבים נשואים א"א להתחיל למנות

המשך

ממתי כתובה נחשבת כחוב שהשיעית משמטתה

לרב רק אם פרעה כבר חלק מהכתובה וזקפה את השאר כהלוואה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך ממש שיפרע חלק מהכתובה. לשמואל מספיק זקפה את השאר כהלוואה או שפגמה ופרעה חלק מהכתובה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק אם זקפה את השאר בהלוואה.

המשך

האם זה שהכשיר ר"ש בכתב ביום ונחתם בלילה זה גם אם נחתם לאחר 10 ימים לר"ל לא כיון שחוששים שמא פייס את אשתו ובא עלי' וזה נחשב לגט ישן. לשיטתו מצד הגברא לכן חושש וגזור. לרבי יוחנן כן כשר כיון שאין חוששים שפייס שאם כן הי' קול לדבר והיו יודעים מזה. לשיטתו מצד החפצא לכן אין חוששים לגזור.

יח"ע"ב

מה הדין באמר לעשרה כתבו גט לאשתי?
 לרבי יוחנן שנים נחשבים עדים וכולם רק כתנאי. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שנים שזה הצורך מצד הגט עצמו והשאר זה רק תנאי.
 לר"ל כולם משום עדים. ולכן אם חתמו חלק לא באותו יום הגט פסול, וכן אם נמצא א' מהם קרוב או פסול הגט פסול. לשיטתו מצד הגברא ולכן רצונו שכולם יהיו קשורים ועדים לגט, ולא רק כתנאי.

המשך

מה הדין אם חתום בתחילת הרשימה קרוב או פסול?
 י"א שכשר כיון שזה רק תנאי שהיו צריכים להחתימו ולכן הוא בראש הרשימה שרצה לתת לו רק חשיבות בעלמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חוששים.
 וי"א פסול שחוששים שיבוא להכשיר גם בשטרות אחרות בקרוב ופסול. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשש וגזר.

יט, ע"א

מה הדין במעביר סיקרא ע"ג דיו בשבת?
 י"א שחייב כיון שהוא מוחק ע"י הסיקרא את הדיו. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל מוחק את הכתב הקודם.
 וי"א שפטור כיון שהוא מקלקל. לשיטתו מצד הגברא ובשביל האדם אי"ז חשוב כלל, שהרי לא מתקן בזה כלל.

המשך

מה הדין בעדים שאינם יודעים לחתום?
 לרב מקרעים להם נייר חלק והעדים ממלאים את הקרעים דיו. לשיטתו מצד הגברא לכן חשוב שהכתובה תהי' ע"י העדים ורק שעושים להם מסגרת והם כותבים בפנים, אבל לא שמשורטים שלהם שע"ז יכתבו שזה לא נחשב כ"כ חתימת האדם..
 שמואל אומר ששורטים להם עם חתיכה של אבר על הקלף וע"ז הם חותמים לפי הסימנים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפשר גם שיחתמו על השרטוט והעיקר שהחתימה נחתמת מצ"ע.

יט, ע"ב

האם מותר בשחרורי עבדים ג"כ לחתום לעדים שאינם יודעים לחתום באופן הנ"ל?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא שזה כשר בכל דבר.
 לרשב"ג לא. וכן סובר רבה שהלכה כרשב"ג וכך הלכה. לשיטתו מצד הגברא לכן מקילים רק לאשה שלא תהי' עגונה שלא תמצא עדים מומחים.

המשך

אם הי' צריך לכתוב את שם ה' בס"ת ונתכוון לכתוב יהודה בטעות וכתב יהודה בלי ד, האם זה נחשב כשר?
 לרבי יהודה צריך להעביר עליו קולמוס ולכתוב לשם קדושת השם וכך מכשירו. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שנכתב שם ה', אפילו שהי' חסר כוונתו ויכול להכשירו ע"י שמעביר עליו קולמוס.
 לחכמים אין כתב ע"ג כתב וא"א להכשירו. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב מאוד כוונתו

בכתיבה וא"א להכשיר כבר ע"י כוונה אחרי שכבר נכתב.

המשך

גט שכתבו שלא לשמה והעביר עליו קולמוס לשמה לרב חסדא גם זה מחלוקת רבי יהודה ורבנן כנ"ל. לשיטתו מצד החפצא ולכן חולקים מצ"ע אם זה נחשב לכתיבה ולא שייך להידור מצד האדם. לרב אחא בר יעקב בזה אין מחלוקת כי בגט לא צריך זה א-לי ואנוהו כמו בס"ת. לשיטתו מצד הגברא וכיון שפה לא שייך הידור כמו בס"ת. כשר לכר"ע.

כא, ע"ב

האם אפשר לכתוב גט על דבר שיש בו רוח חיים? לרבנן כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שיהי' דוקא ספר ראוי להרבה זמן ומספיק שזה היכר לאדם בזמן הגירושין. לרבי יוסי לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך ספר דוקא שיהי' ראוי מצ"ע שנשמר להרבה זמן.

המשך

מה הדין בכתב גט במחובר לקרקע ותלשו וחתמו ונתן לה לת"ק כשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין צריך ספר כ"כ ומספיק שזה כתוב בכל אופן. לרבי יהודה פסול. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שגם כתיבת הגט תהי' בתלוש.

המשך

מה הדין בכתב הגט על עלה של עציץ נקוב לאביי כשר כיון שאפשר שיביא לה את כל העציץ למ"ה והרי לאדם אי"ז נראה כמו עץ שממש מחובר לאדמה ולכן אין חשש בזה כ"כ לרבא פסול שחוששים וגוזרים שמא יקטום למה"ח וכיון שמצד הדין הרי העציץ נקוב ונחשב כמחובר לקרקע לכן חוששים כמו בכתב על עלה מעץ שמחובר לאדמה כ"ב ע"א

מה הדין אם הנקב של העציץ הי' בארץ ונופו נוטה לחו"ל לאביי הולכים אחרי הנקב למ"ה ולכן מתבונן מהיכן חי עציץ זה לרבא הולכים אחר הנוף לשיטתו מצד החפצא והרי העיקר זה הנוף שנחשב מצ"ע.

המשך

מה הדין בשתי גינות זו ע"ג זו וירק בינתיים לר"מ זה שייך לעליון. לשיטתו מצד הגברא והעיקר זה מה שנראה שיוצא מהאדמה וזה יוצא מהעליון.

לר' יהודה זה שייך לתחתון. לשיטתו מצד החפצא והרי עיקר השרשים נמצאים בשטח של התחתון. ועצ"ע מהמקרה הקודם.

המשך

מה הדין באילן שמקצתו בארץ ומקצתו בחו"ל ומדובר שיש הפסק של הסלע בשרשים בין החלק שבארץ לחלק שבחו"ל לרבי כל העץ נחשב כמעורב כיון שבחלק שיוצא מהאדמה הם מעורבים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכלים על כל העץ והגזע איפה שהוא גודל. הוא מסתכל לפי השורשים.

לרשב"ג הולכים רק אחר הנוף והגדל בחיוב חייב והגדל בפטור פטור שאין זה נחשב כעירוב מעל האדמה. לשיטתו מצד הגברא ולכן העיקר זה רק הנוף שבו נמצאים הפירות.

המשך
האם אפשר לכתוב גט על נייר המחוק שאפשר בקלות לזייף בו לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש.
לר"א כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא חושש לזיוף האדם.

כב, ע"ב
האם זה שהכשיר ר"א זה רק אם נותנו לאשה מיד ורק בגט שעשוי לתתו מיד או אפילו אחרי 10 ימים ובשאר שטרות שעשויים לימים רבים
לר' אלעזר רק אם נותנו מיד אבל לאחר זמן ובשאר שטרות פסול שחוששים שמא הי' תנאי בגט ושכחו לשיטתו מצד הגברא ולכן מחלק שמדובר שנותנו מיד ואז זוכר. ורק במקרה כזה כשר. לר' יוחנן כשר אפילו אחרי 10 ימים כיון שזוכרים את התנאי וכן כשרים גם בשאר שטרות. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מחלק, כל השטרות כשרים מצ"ע.
כ"ג ע"ב

מדוע השפחה יכולה לזכות בשליחות לשיחרור עוברה
לר' זירא זה לפי רבי שאומר המשחרר חצי עבדו קנה לשיטתו מצד החפצא ולכן בכל עבד יכול לשחרר חצי.
לרב שמואל בר רב יצחק ההסבר שעובר הוא כירך אמו לכן יכול לשחרר דרכה וזה כמו שהקנה לה א' מאבריה לשיטתו מצד הגברא ולכן זה דוקא בעובר, שנחשב כירך אמו, רק בזה יכולה לזכות.

המשך
האם נשים שאינן נאמנות לומר שמת בעלה נאמנות להביא את גיטה
לרב יוסף בארץ שלא סומכים על דיבורה אז נאמנת ובחול"ל שצריכה לומר בפ"נ וסומכים על דבריה אינה נאמנת למה"ח
לאביי הפוך שבארץ אם יבוא הבעל ויערער יקשיבו לו לכן לא נאמנת שמא רוצה לקלקלה אבל בחול"ל שאומרת בפ"נ ואז לא מאמינים לעירעור הבעל שאין חשש

האם פוסל גטין אלו לגבי כהן?
לר' אלעזר כן חוץ מהמקרה הראשון.
ועצ"ע.

כה, ע"א
האם יש ברירה?
לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אומרים שמתגלה למפרע ע"י מחשבתו.
לרבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון לא. ולכן צריך שיפריש מעשר בפועל. לשיטתם מצד החפצא ולא למפרע.

כו, ע"א
מדוע התירו לסופר לכתוב שטרות של גט?
לרבי יוחנן מפני תקנת הסופר, כיון שסובר כרבי אליעזר שעדי מסירה קובעים ובאמת הי' אסור

אפילו לכתוב את הטופס, אבל משום תקנת סופרים התירו לכתוב את הטופס. לשיטתו מצד החפצא שהעיקר זה כתיבת השטר ומצ"ע הי' אסור לכתוב סתם ורק שמקלים לסופר שיהי' אצלו שטרות מוכנים.

לרבי שבתאי בשם חזקי' אומר שזה תקנה לטובת שלום בית שזה כיון שסובר כמו רבי מאיר שעדי חתימה קובעים ובאמת הי' אפשר לכתוב גם את התורף, אבל כדי שלא תשמע האישה את הסופר כותב ותחשוב שבעלה רוצה לגרשה לכן תקנו שלא יכתוב הסופר את התורף. לשיטתו מצד הגברא ואין חשש מכתיבת השטר כלל ורק שלא התירו לכתוב את הכל משום שלום בית. לרב חסדא זה משום תקנת עגונות. י"א שזה לפי רבי מאיר שעדי חתימה כרתי ובאמת הי' מותר לכתוב גם תורף, אבל כדי שלפעמים שיש לו קטטה איתה ויהי' לו גט מוכן יתן לה את הגט. ולכן אסרו לכתוב את התורף. לשיטתו מצד הגברא.

וי"א שזה לפי רבי אליעזר שעדי מסיר כרתי והשטר הוא העיקר. ולכן גם טופס הי' הדין שלא יכתוב אלא שלפעמים רוצה ללכת למדה"י ואין לו זמן לחכות עד שיכתוב גט והאשה תהי' עגונה. לכן תקנו שיהי' לסופר מוכן הטופס כדי שלא תהי' עגונה. לשיטתו מצד החפצא. ועצ"ע.

כז, ע"א

במק"א כתוב שאם נאבד גט ממנו ומצא מיד כשר ואם לא – פסול. ובמ"א כתוב שאם מצאה אשה גט בשוק והבעל מודה יחזיר לאשה אפילו לזמן מרובה. ומתמצים שכאן במקום ששיירות מצויות ויש חשש למישהו אחר ששמו כשמו. אבל במקום שאין השיירות מצויות זה כשר ויכול להחזיר לאשה.

י"א שזה רק אם הוחזקו שיש עוד מישהו בשם דומה לו אסור. וזה כמו רבא. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שממש יוחזקו.

וי"א אע"ג שלא הוחזקו לא יחזיר כיון ששיירות מצויות. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שלא הוחזקו כיון שיש שיירות חוששים.

כז, ע"ב

מה הכוונה שמצא את הגט לאחר זמן שפסול?

לרבי נתן הכוונה ששהה כדי שתעבור שיירה שם ותשהה שם. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק אם ודאי עברה שם שיירה אחרת נקרא לאחר זמן.

רבי שמעון בן אלעזר אומר כדי שיהא אדם עומד ורואה שלא עבר אדם שם, ואם לא – זה כבר נחשב לאחר זמן. וי"א שיראה שלא שהה אדם שם. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך ממש שיראה שלא עבר או שהה שם מישהו.

רבי אומר שהכוונה לזמן שלוקח לכתוב את הגט.

רבי יצחק אומר כדי לקרוע את הגט.

אחרים אומרים כדי לכתוב ולקרואו.

כח, ע"ב

אם נגמר דינו למוות באיזה ב"ד אפשר לסמוך לחתן את אשתו?

לרב יוסף בב"ד של גויים, כיון שאצלם כשפוסקים דין של אדם למוות הורגים אותו. לאב"י, לשיטתו מצד הגברא, ולכן מצד האנשים אצל גוים יותר ודאי שהרגוהו, שלא מחפשים זכות כ"כ.

וי"א שרב יוסף אומר שדוקא בב"ד של ישראל כשיצא דינו הורגים אותו, אבל אצל הגויים כיון שמקבלים שוחד א"א לדעת ואולי בעלה עדיין חי. לשיטתו מצד החפצא וכנראה ברגע האחרון נתנו שוחד ונפטר מהם.

כט, ע"א

האם שליח יכול לעשות שליח?

לרב כהנא כן. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שזה יגיע למטרה, ולא משנה כ"כ דרך מי. לרשב"ג לא, כיון שאין שליח עושה שליח. לשיטתו מצד הגברא ורק אותו שלחו, וא"א להעביר למישהו אחר. וי"א שגם רשב"ג מודה שאם השליח הראשון חלה יכול לשלוח מישהו.

המשך

מדוע אין שליח עושה שליח?

לאביי משום הבזיון של הבעל, אבל בדבר שהבעל לא מקפיד כגון שליח למתנה יכול לעשות שליח אחר, וכן סובר רב. לשיטתו מצד הגברא. אבל לרבא בגלל שזה רק מלים ששמע מהבעל ולכן אין יכול להעביר מלים לשליח. ולכן גם במתנה גם בשליח למתנה אין שליח עושה שליח וכן סובר שמואל וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר בגלל שחסר משהו ממשי.

כט, ע"ב

מה הדין בבעל שאמר לשליח קח מהאשה את החפץ ותביא לה את הגט, והוא נתן לה את הגט ואח"כ לקח את החפץ. לרבי יוחנן פסול בו וכ"ש בשלוחו. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן חשוב שקודם יקח את החפץ. ריש לקיש מכשיר בשלוחו וכ"ש בו. לשיטתו מצד הגברא. שאין משנה כ"כ שלקח את החפץ יותר מאוחר.

ל, ע"א

המלוה מעות לכהן ולוי או לעני שיפריש עליהן מעשרות ויוריד להן מהחוב שחייבים לו מותר ואפילו שלא הגיעו לידי הכהן ולוי המעשרות - מדוע?
לרב כי מדובר במכרי כהונה ולוי' שרגילים לתת להם את מעשרותיהם וכאילו כבר זכו בזה. לשיטתו מצד הגברא, ולכן סומכים על רגילותו של האדם לתת להם, וכאילו כבר זכו. לשמואל מדובר שמזכה להם ע"י אחרים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שממש יזכה להם. לעולא זה לפי רבי יוסי שעשו את שאינו זוכה כמו זוכה לתקנת חכמים.

המשך

המלוה מעות לעני בבי"ד ומת

לת"ק מפריש עליו בחזקת עניי ישראל ולא עניי כותים. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא עניי ישראל.
לרב אחי ממשיך להפריש בחזקת עניי עולם ואפילו עניי ישראל, שכנראה כך בדעתו להפריש דוקא ליהודים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפשר על חזקת של כל עניים, כיון שצריך גם לפרנסם.

ל, ע"ב

האם גובה מיורשים שירשו קרקע רק כפי שווי?

לרבי יונתן רק כפי שיעור הקרקע יכול לגבות. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק מה ששוה לאדם בפשטות יכול לגבות.

לרבי יוחנן אפילו הניח קצת קרקע גובה את הכל. לשיטתו מצד החפצא כיון שאין ערך לקרקע כ"כ, שהרי לפעמים קצת קרקע שווה הרבה מאוד. וכך ההלכה.

לא, ע"א

המניח פירות להיות מפריש עליהם תרומה ומעשרות ואבדו ה"ז חושש מעת לעת – מה הכוונה? לרבי יוחנן הכוונה מעל"ע של בדיקה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהניחם כשהם שלמים כנראה שהיו קיימים עד מעל"ע האחרון.

לרבי אליעזר בן אנטיגנוס משום רבי אליעזר בן ינאי הכוונה מעל"ע של הנחה. היינו שחושש למפרע כל הימים עד מעל"ע של הנחה. של היום הראשון ביום הראשון מפרישים אותם בחזקת קיימים. לשיטתו מצד החפצא ולכן כיון שמצאם שאבדו חושש כל הזמן למפרע.

לא, ע"ב

האם חוששים שכל הפירות נאבדו מלמפרע כל הזמן כיון שנמצאו כרגע אבודים? לת"ק חוששים למפרע כל הזמן. לשיטתו מצד החפצא והרי מצאם אבודים וזה בחזקת שאבדו מההתחלה.

לרבי אלעזר לא חוששים. ורק מעל"ע חוששים. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהניחם כשהם שלמים כנראה שהיו קיימים עד מעל"ע האחרון.

לב, ע"ב

מה הדין אם ביטל את הגט האם יכול לחזור ולגרש בו? לרב נחמן כן. לשיטתו מצד החפצא והרי הגט קיים מצ"ע בשלימות. לרב ששת לא. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם ביטל את הגט וא"א להשתמש בו שוב.

המשך

בפני כמה הוא צריך לבטל את הגט?

לרב נחמן בפני שנים. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ ריבוי אנשים כדי לבטלו. לרב ששת בפני 3. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך ריבוי אנשים כדי לבטלו.

לג, ע"א

מדוע צריך לבטל את הגט רק בפני השליח?

לרבי יוחנן מפני תקנת ממזרים. כיון שסובר כר' נחמן שמבטל בפני שנים. ואי"ז מפורסם והיא לא שמעה ותחשוב שהיא מגורשת ותתחתן ובני' ממזרים. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש ממש למציאות של ממזרים מצ"ע.

לריש לקיש מפני תקנת עגונות כיון שסובר כרב ששת שמבטל לפני 3 וזה מפורסם וידעה ולא מתחתנת ורק בעי' שנשארת עגונה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש רק מצד שנשארת עגונה.

המשך

מה הדין אם ביטלו שלא בפני השליח ועבר על תקנת חכמים?

לרבי זה מבטל. לשיטתו מצד הגברא וכיון שביטל בטל. לרשב"ג אין גט זה מבטל, שאם כן מה כוח בי"ד יפה. לשיטתו מצד החפצא ולכן נותן כח לשטר מצ"ע מצד תקנת חכמים.

המשך

אמר לעשרה כתבו גט לאשתי האם יכול לבטל זה שלא בפני זה?
 לרבי כן. שסובר שעדות שבטלה מקצתה לא בטלה כולה ולכן אין חשש אם האחרים יכתבו
 ויתנו לה גט ותנשא לאחרים. וי"א שגם דבר שנעשה בפני עשרה לא צריך עשרה כדי להוציא.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן רק את מי שביטל במפורש מבוטל, וגם אי"צ עשרה אנשים כדי
 לבטל, כיון שלא נעשה פה מציאות חשובה מצד החפצא, ויכול תמיד לבטל.
 לרשב"ג לא. כיון שעדות שבטלה מקצתה בטלה כולה. ושאר האנשים לא יידעו ויכתבו לה גט
 ויתירו אשת איש להנשא.

וי"א כיון שזה דבר שנעשה בפני עשרה צריך עשרה להתיר. לשיטתו מצד החפצא ולכן כשמבטל
 כוונתו על הענין מצ"ע ולא על האנשים ולכן בטלה כל העדות, וגם דבר שנעשה בפני עשרה יש
 לזה מציאות חשובה, וא"א להתיר, רק ע"י עשרה.

לג, ע"ב

אמר לשנים תנו גט לאשתי, האם יכול לבטל זה שלא בפני זה?
 לרבי כן. לשיטתו מצד הגברא כיון שמבטל רק את האנשים, יכול לבטל כ"א לחוד.
 לרשב"ג לא. וצריך לבטל רק כששניהם יחד. לשיטתו מצד החפצא כיון שכוונתו על הענין לכן
 צריך דוקא ששניהם יחד. ועצ"ע. ואולי אפ"ל הפוך, שמצד הגברא דוקא צריך שיהיו שניהם
 יחד כמו שהיו בתחילה. משא"כ מצד החפצא אפשר לבטל כ"א לחוד, אבל עיין בהמשך לו
 ע"א שמשמע שרבי שיטתו שהולך לפי הגברא.

לד, ע"א

יתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהם בי"ד מעמידים להם אפטרופוס ובוררים להם חלק יפה,
 ואם הגדילו
 לרב נחמן בשם שמואל הם יכולים למחות. למ"ה שכל חלוקת בי"ד זה רק לטובותם של
 היתומים אבל אם הגדילו ורוצים למחות ודאי שיכולים
 לרב נחמן אינם יכולים למחות שא"כ מה כוח בי"ד יפה.למה"ח וסובר שחלוקת בי"ד אינו רק
 לטובתם של יתומים אלא חלוקת אמיתית מצ"ע וא"א למחות

המשך

מה הדין בגילוי דעת בביטול גט?
 לאביי לא בטל הגט צריך שיבטל ממש בפועל. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך ממש את ביטולו
 ע"י שאומר במפורש.
 לרבה כן מתבטל הגט. לשיטתו מצד החפצא והרי אנו מבינים את כוונתו מצ"ע ואי"צ שיגיד
 בפירוש.

לה, ע"א

האם מותר להשביע את האלמנה כשרוצה לפרוע מנכסי יתומים מחוץ לבי"ד?
 לשמואל כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק נדר אסור, ועל שבועה לא גזרו, שהתקלה הי' בנדר.
 לרב לא. לשיטתו מצד הגברא, והרי יש חשש סכנה יותר חמור בשבועה וודאי גם זה אסור.

לה, ע"ב

האם נדר על דעת רבים יש לו הפרה?
 י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מתחשבים בזה שעושה על דעת רבים, ואפשר להפר.
 י"א שלא. לשיטתו מצד הגברא, כיון שאמר שזה על דעת רבים צריך את כולם כדי להפר, וא"א.

המשך

האם צריך לפרט את הנדר? לרב נחמן לא צריך. מחשש שאם תאמר שצריך לפרט לפעמים אינו מפרש את הכל והחכם מפר רק מה ששמע. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא צריך לפרט כי חוששים לתקלה. לרב פפא כן צריך לפרט מחשש שנדר על דבר איסור והלכה כמוהו. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לפרט שידעו מה הנדר.

לו, ע"א

האם שביעית בזה"ז זה מדאורייתא? לרבנן כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שביעית זה לא רק על האדם שיתנהג כך וכך אלא זה ממש משמט מצ"ע. לרבי לא. כיון שמשווה בפסוק "וזה דבר השמיטה שמוט", שמיטת קרקע של יובל לשיטתו כספים של שביעית, שבזמן שאין יובל נוהג, גם לא נוהגים שמיטין. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שרק על האדם גזרו חכמים שישמיט את החובות.

לו, ע"א

מה היו חתימות של אמוראים? לרב הי' מצייר דג. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק סימן כלשהו ואי"צ ממש את שמו. רבי חנינא הי' מצייר ענף של דקל. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ דוקא דבר שקשור לשמו. רב חסדא הי' כותב ס. לשיטתו מצד הגברא שזה קשור לשמו. ר' אושע' הי' כותב ע. לשיטתו מצד הגברא שזה קשור לשמו. רבה בר רב הונא הי' מצייר וילון של ספינה. לשיטתו מצד החפצא ומספיק סימן כלשהו.

לו, ע"ב

איך יכול להיות שמדאורייתא שביעית לא משמטת בזמן הזה לרבי ותקנו רבנן שתשמט השביעית, והרי לכאורה הלווה נחשב גזלן? לאביי כיון שזה שב ואל תעשה, שלא עוקר בידיים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק זה שהאדם לא עושה מעשה נגד התורה, ולכן אי"צ עקירה. לרבא מכיון שהפקר בי"ד הפקר. לשיטתו מצד החפצא. לכן מדבר מצד הממון שהוא הפקר ולא מצד פעולת האדם.

לז, ע"ב

עבד שנשבה ופדאוהו לשם בן חורין האם משתעבד לרבו הראשון? לת"ק לא. עיין בהמשך לרשב"ג כן.

המשך

באיזה אופן מדובר?

לאביי לשיטתו מצד הגברא שבעצם הי' צ"ל שייך לראשון כי מדובר לפני יאוש. ולכן לת"ק אם פודהו לשם בן חורין לא ישתעבד לרבו ראשון שמא ימנעו האנשים לפדות עבדים, ולרבו שני לא ישתעבד כיון שפדאו לשם בן חורין. לשיטתו מצד החפצא ואין חושש לתקנת הארון אלא מחשש שהאנשים ימנעו מלפדות עבדים.

לרשב"ג בין כך ובין כך ישתעבד כיון שסובר שכשם שמצוה לפדות בני חורין כך מצוה לפדות את העבדים. לשיטתו מצד הגברא לכן חושש לתקנת האדון ואין חושש שימנעו מלפדות כיון שיש מצוה על האנשים לפדות גם עבדים.

רבא אומר, לשיטתו מצד החפצא, ולכן בעצם כבר אינו שייך לראשון כיון שמדובר לאחרי יאוש ולכן לת"ק אם פדאו לשם עבד ישתעבד לרבו שני, ולשם בן חורין לא ישתעבד לא לרבו ראשון, שהרי זה לאחר יאוש, וגם לא לרבו שני, שהרי פדאו לשם בן חורין. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חושש לתקנת האדון, וכיון שנתייאש שוב אין הוא עבדו ויצא לחרות. לרשב"ג משתעבד בשני אופנים כמו שחזקי' אומר, כדי שלא יהי' כאו"א מפיל את עצמו לגייסות ומפקיע את עצמו מיד רבו. לשיטתו מצד הגברא לכן חושש מצד תקנת האדון.

לח, ע"ב

"לעולם בהם תעבודו"

לרבי ישמעאל זה רשות. לשיטתו מצד החפצא ולא כ"כ נוגע החיוב לאדם. לרבי עקיבא זה חובה. לשיטתו מצד הגברא ולכן נוגע חובת האדם.

לט, ע"א

מה הדין במקדיש עבדו?

לת"ק אין מועלים בו ולא בשערו. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם השער הוא חלק מהאדם וא"א למעול בו.

לרשב"ג מועלים בשערו. כיון ששערו עומד לגזו כגזו דמי. ואינו נחשב כמחובר ולכן מועלים בו. לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה את השער מצ"ע שהולך להגזו.

המשך

הכותב שטר אירוסין לשפחתו

לרבי מאיר היא מקודשת וממילא גם משוחררת. לשיטתו מצד הגברא לכן מסתכלים על כוונתו שוודאי כיוון לשחררה שלא יישאנה באיסור.

לחכמים אין בלשון הזה לשון שחרור. לשיטתו מצד החפצא ומסתכלים מצד הלשון בפועל שאין בזה לשון שחרור.

מ, ע"ב

מה הדין האומר אעשה את עבדי בן חורין?

לרבי קנה ומשוחרר. לשיטתו מצד הגברא וצריך לעמוד בדיבורו. לחכמים לא קנה. לשיטתו מצד החפצא והרי לא עשה קנין ממש ע"ז.

המשך

האומר אתן שדה זו לפלוני

לרבי מאיר קנה. לשיטתו מצד הגברא וצריך לעמוד בדיבורו.

לחכמים לא קנה. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל, שהרי לא עשה קנין.

המשך

עבד שעשאו רבו אפותיקי לאחרים ושחררו

לת"ק כופין את רבו ועושה אותו בן חורין וכותב העבד עצמו שטר על דמיו שמתחייב לשלם

כשיהי' לו אבל המשחרר פטור כיון שזה היזק שאינו ניכר שאין שמו היזק. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה בנזק שזה רק לאדם ואי"ז נקרא נזק ממש מצ"ע א"כ ניכר לאדם. לרשב"ג אין העבד כותב אלא המשחרר כותב שטר על דמיו כיון שסובר שהיזק שאינו ניכר שמו היזק ולכן המשחרר עצמו כותב. ומתחייב לשלם. לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה בנזק זה ששחררו כנוק ממש מצ"ע וחייב, אפי' שאין ניכר לאדם.

מא, ע"א

המשך

באיזה אופן חולקים ת"ק ורשב"ג?
 לרב, לשיטתו מצד הגברא, ולכן מדובר ששחררו ראשון שבאמת אינו חייב העבד כלום לרבו שני כיון ששחררו מפקיע משעבוד אלא מפני תקון העולם שלא ימצאהו בשוק רבו השני ויאמר לו עבדי אתה, שזה בעי' רק מצד הגברא, לכן כופים את רבו שני, ונקרא רבו בגלל שמשועבד לחובו ועושה אותו בן חורין וכותב העבד שטר על דמיו. כיון שסובר שמזיק שיעבודו של חברו פטור. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"ז נחשב לנזק כ"כ מצד האדם.
 לרשב"ג המשחרר כותב שטר על דמיו כיון שמזיק שיעבודו של חברו חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב את זה כנזק גמור.
 לעולא, לשיטתו מצד החפצא, לכן מדובר שרבו שני שחררו ונקרא משחרר אפילו שאינו רבו מצד שמשועבד לחובו, שמצד הדין אין העבד חייב במצוות כיון שאין לו זכות לשחררו אבל מפני תיקון העולם שיצא עליו שם בן חורין כופים את רבו ראשון ועושה אותו בן חורין וכותב העבד שטר על דמיו. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין נחשב לנזק כ"כ מצד האדם.
 ולרשב"ג המשחרר כותב. כיון שסובר שגם היזק שאינו ניכר שמו היזק. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל.

העושה שדהו אפותיקי לאחרים ושטפה נהר
 לרבי יוחנן אינו גובה משאר נכסים. לשיטתו מצד החפצא והרי ניתן לו רק שדה זו עבור חובו. לאבזה דשמואל גובה משאר נכסים. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם נשאר בפועל חייב.

מא, ע"ב

המשחרר חצי עבדו

לרבי קנה. לשיטתו מצד החפצא ואין חוששים לתקנת העבד מצ"ע.
 לחכמים לא קנה. לשיטתו מצד הגברא וחוששים לתקנת העבד מצ"ע שאינו יכול לישא לא שפה ולא בת חורין וכו'.

המשך

באיזה אופן חולקים?

לרבה המחלוקת שמשחררו בשטר. שרבי מקיש שטר לכסף שכמו כסף יכול לשחרר גם חצי עבד גם בשטר אפשר ולחכמים לומדים מאשה שאינה מגורשת לחצי' אבל בכסף לפי כולם יכול לשחרר גם חצי. לשיטתו מצד החפצא ולכן נוטה לומר שאפשר לשחררו ואין חוששים מתיקון העבד, כנ"ל.
 לרב יוסף המחלוקת אם לשחרר בכסף שרבי סובר שכתוב "הפדה לא נפדתה" שיכולה להיות פדוי' ואינה פדוי'.
 לרבנן אומרים שדברה תורה ואין מדייקים בזה אבל בשטר לפי כולם לא קנה חציו, לשיטתו

מצד הגברא וחוששים מתיקון העבד.

מב, ע"א

הכותב כל נכסיו לעבדו ושייר קרקע כלשהו לת"ק לא יצא לחרות. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהשאר משהו שוב אין זה כריתות. לרבי שמעון יצא לחרות כיון שפירש איזו קרקע משייר ואת השאר לא משייר וגם העבד יוצא לחרות אא"כ אינו מפרש מה משייר, שאז אינו יוצא לחרות. שמא שייר גם את העבד. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק מה ששייר

המשך

הפיל את שינו וסימא את עינו של העבד האם צריך גט שחרור מרבו? לרבי ישמעאל וכן סובר רבי אליעזר ורבי עקיבא - כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שטר שחרור.

לרבי מאיר לא. וכן סובר רבי טרפון. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שטר, ומשתחרר לבד.

מד, ע"ב

המוכר עבדו ליהודי שבחו"ל.

לת"ק יצא לחרות. לשיטתו מצד הגברא ולכן קונסים אותו אפילו שזה רק בצורה ארעית. לרשב"ג לא יצא לחרות עד שמכרו לאנטוכי שבאנטוכי, היינו שמוכר אותו ע"מ שישאר לגור שם. ואם לא, היינו שאין לו בית שם, לא יצא לחרות. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק אם זה בקביעות שנמכר לחו"ל יצא לחרות.

מ"ה ע"א

מדוע אין מבריחים את השבויים?

לת"ק מפני תיקון העולם והיינו שאפילו יש רק שבוי אחד חוששים שמא יקצפו על השבויים העתידיים וישמרו אותם בחזקה ובעינויים קשים. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים על העתיד, אפילו שבפועל כרגע אין עוד שבויים.

לרשב"ג מפני תקנת השבויים. שלא יכבידו עליהם את השמירה. וזה רק אם יש עוד שבויים יחד אתו, אבל אם יש רק שבוי אחד מותר להבריחו. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק אם יש בפועל עוד שבויים.

מ"ה ע"ב

מה הדין בס"ת שנמצא ביד גוי

לר"א ישרף שסתם מחשבת גוי זה לע"ז. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לאבדו מן העולם לגמרי.

וי"א יגנו כיון שכתוב "וקשרתם וכתבתם" שרק מי שמחוייב בקשירת תפילין יכול לכתוב ס"ת. לשיטתו מצד הגברא ורק אינו יכול להשתמש בו אבל אי"צ לשרפו.

וי"א שמותר לקרוא בו.

המשך

מה הדין בתפילין שלא עיבדן לשמן

לת"ק כשרות. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ את כוונתו וכשרות מצ"ע.

לרשב"ג פסולות. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך את כוונתו.

המשך

מה הדין במוציא את אשתו משום נדר

לת"ק בכל אופן לא יחזיר אותה

לר' יהודה כל נדר שלא ידעו בו רבים יחזיר אבל בנדר שידעו בו רבים שאין לה הפרה קנסוה שלא תחזור אליו שלא יהיו בנות ישראל פרוצות בנדרים למה"ח ולכן מדבר מצד הנדר עצמו אם יש לו הפרה או לא

לר"מ כל נדר שאין צריך חקירת חכם יחזיר כיון שסובר שאדם רוצה שתתבזה אשתו בבי"ד ולכן יכול לקלקלה אם זה נדר שצריך חקירת חכם למ"ה ולכן מדבר מצד האשה שהיא הולכת להתיר את נדרה

לר"א גזרו בנדר שצריך חקירת חכם משום נדר שאין צריך חקירת חכם כיון שאין אדם רוצה שתתבזה אשתו בבי"ד ולכן באמת שהי' צריך להיות מותר בנדר שצריך חקירה שאין יכול לקלקלה כיון שאין יכול לומר שהי' רוצה שתלך לחכם להתיר את נדרה

המשך

מהו הטעם שבמוציא את אשתו משום נדר לא יחזיר

לר' יוסף הטעם משום קלקול שלא יאמר אילו הייתי יודע שאפשר להתיר את הנדר לא הייתי מגרשה וזה רק אם אמר לה שמוציאה משום נדר ולכן עדיף שלא יאמר כדי שלא יהי' קלקול מזה למ"ה ולכן חושש רק אם אמר לה בפירוש שמוציאה בגלל הנדר

וי"א שהטעם לר' יוסף משום שלא יהיו בנות ישראל פרוצות בנדרים ולכן צריך לומר לה שמוציאה בגלל שנדרה נדר למ"ה כנ"ל שצריך לומר בפירוש

מז, ע"א

האם יש קנין לגוי בא"י בקניית קרקע?

לרבה אפילו שאין לו קנין להפקיע מיד מעשר, אבל יש לו קנין שיכול לחפור בקרקע בורות שיחין ומערות שנאמר השמים שמים לה' והארץ נתן לבנ"א. ססובר "דגונך" ולא דגון של עובד גלולים, היינו שרק מירוח בגמר המלאכה אצל הגוי פוטר ממעשר אבל אם רק גדל מקרקע של גוי חייב במעשר. לא הופקעה קדושתו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל על פעולתו שעושה דגון וזה פוטר ממעשר, אבל הפירות מצ"ע שגדלו ברשותו אי"ז פוטרם ממעשר. וכן יכול לחפור בקרקע.

רבי אליעזר אומר אע"פ שיש קנין לגוי להפקיע ממעשר אבל אין לו קנין לחפור בורות שיחין ומערות, שנאמר לה' הארץ. וסובר דגנך ולא דגן של גוי, שאם גדל אצל גוי - פטור ממעשר. לשיטתו מצד החפצא ולכן הפירות מצ"ע נפטרים ממעשר בגלל שגדלו ברשותו של גוי.

מז, ע"ב

המוכר שדהו לפירות

לרבי יוחנן הלוקח מביא ביכורים וקורא, כיון שקנין פירות כקנין הגוף דמי. לשיטתו מצד החפצא שהעיקר זה השימוש בפירות שמהם מביאים ביכורים.

לריש לקיש מביא ואינו קורא כיון שקנין פירות לאו כקנין הגוף דמי. לשיטתו מצד הגברא. והעיקר למי שייך השדה עצמה והרי אינה שלו.

מח, ע"א

המוכר שדהו בזמן שהיובל נוהג

לרבי יוחנן מביא וקורא כנ"ל כי קנין פירות נחשב כקנין הגוף.

לר"ל מביא ואינו קורא כיון שקנין פירות לאו כקנין הגוף דמי.

מח, ע"א

מה הדין אם לקח שדה מאביו והקדישה ואח"כ מת אביו, האם נחשבת כשדה אחוזה? לרבי יהודה ורבי שמעון כן. לשיטתו מצד החפצא והרי היא ראוי' להיות שדה אחוזה. לרבי מאיר לא. ורק אם הקדיש את השדה אחרי מות אביו אז נחשבת כשדה אחוזה. לשיטתו מצד הגברא והרי עכשיו בזמן שהקדישה עדיין אינה שדה אחוזה.

המשך

האם האחים שחלקו נחשבים כלקוחות או כיורשים? לרבי יוחנן נחשבים כלקוחות ומחזירים זל"ז ביובל. לשיטתו מצד החפצא. וי"א שנחשבים כיורשים שיש ברירה ואין מחזירים זל"ז ביובל. לשיטתו מצד הגברא.

מח, ע"ב

מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם - מה הכוונה? לרבי ישמעאל הכוונה שמיטב של הניזק. למה"ח ולכן הולכים לפי מי שמשלמים לו את הנזק. לרבי עקיבא מיטב של המזיק. כגון שהייתה עידית דניזק כזיבורית דמזיק שמשלם מהעידית שלו. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים לפי מי שמשלם ועשה את הנזק.

נ, ע"א

האם ערב של בע"ח וקבלן של כתובה משתעבדים אפילו שאין נכסים ללווה? י"א שכן. וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ומספיק התחייבות של האדם ואי"צ שיהיו נכסים בפועל שישתעבדו.

י"א שלא. ורק אם יש נכסים ללווה משתעבד. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהיו נכסים ללווה כיון שמשתעבדים הנכסים של הלווה אז גם הערב מוכן להשתעבד. ועצ"ע אולי אפ"ל הפוך, שיי"א שמשתעבד אפילו שאין נכסים, שע"י דיבורו מתחייב שהדיבור עצמו פועל התחייבות בחפצא ומסדר יותר שכך ההלכה.

נ, ע"ב

מדוע בגזלן שגזל קרקע ומכר לאחר וגבו מן הלוקח וחוזר אל הגזלן לתבוע את הכסף גובה את כסף הקרקע מנכסים המשועבדים של הגזלן, אבל את הפירות אין גובה מנכסים משועבדים. מדוע?

לעולא בשם ר"ל כיון שאין כתובים הפירות האלה בשטר מכירת הקרקע, שהרי עדיין לא היו. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר שיהיו כתובים בשטר מצ"ע. לרבי חנינא לפי שאין קצובים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על זה שאינם קצובים בשביל האדם.

נא, ע"ב

האומר לחברו הייתי חייב לאביך 100 ושילמתי לו 50, האם נחשב כמודה במקצת שצריך להשבע?

לרבי אליעזר בן יעקב צריך להשבע כיון שאין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו, ולא יכל לכפור בחוב אפילו מול בנו. לשיטתו מצד הגברא ומצד רגש האדם אין יכול לכפור כלל אפי' לבנו. לחכמים אינו צריך להשבע כיון שהוא משיב אבדה, שרק מהמלווה מתבייש ואין מעיז פניו, אבל בבנו אינו מתבייש ויכל לכפור הכל ומה שהודה נחשב למשיב אבדה ואין צריך להשבע.

לשיטתו מצד החפצא ובפועל הוא משיב אבדה, וע"ד הפה שאסר הוא הפה שהתיר וכו'.

נב, ע"א

אפוטרופוס שמינהו אבי יתומים האם צריך להשבע?
לת"ק כן. ורק אם מינהו ביי"ד לא יישבע.
לאבא שאול לא יישבע, ורק אם מינהו ביי"ד צריך להשבע.
עיי'ן במ"א שכבר הוסבר מחלוקת זו.

המשך

האם אפוטרופוס יכול למכור עבדים מנכסי היתומים ולקנות שדות?
לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ובפשטות קרקע זה יותר נכסים קבועים וחזקים שאפשר לסמוך עליהם.
לרשב"ג לא. שמא יצא ערעור על הקרקע. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים לערעור של אנשים.

המשך

האם האפוטרופוס בעצמו יכול לשחרר את העבדים ע"י שיקבל את הכסף מהעבד עצמו בתורת מכירה?
לת"ק לא. רק ע"י שמוכרים אותם לאחרים ואחרים מוציאים אותם לחירות. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים ללעז וכו'.
לרבי כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל מקבל את הכסף תמורתם ואין חוששים.

המשך

האם צריך לחשב עם האפוטרופוס שלו שצריך להשבע שלא נשאר בידו כלום?
לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא וה"ז נכסי יתומים שצריך להשבע עליהם.
לרשב"ג לא. לשיטתו מצד הגברא כיון שעושה לטובת היתומים מאמינים לו ואי"צ להשבע.

נב, ע"ב

מה הכוונה במשנה שהמנסך יין חברו פטור?
לרב הכוונה מנסך ממש. כיון שבשעת הגבהת היין הוא קנה ואז מתחייב על תשלום ומתחייב בנפשו על איסור ע"ז זה רק לאחר מכן שמנסך. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר באופן שמתחייב בתשלום לפני שמתחייב בנפשו.
לשמאל הכוונה שמערב יין של נסך עם יין שלו. אבל מנסך קים לי' בדרכה מיני' ומענישים אותו בעונש החמור של ע"ז שנסקל. לשיטתו מצד הגברא ואינו מחלק בין תחילת הניסוך לבין סוף הניסוך, שהכל המשך אחד וקים לי' בדרכה מיני'.

נג, ע"א

האם היזק שאינו ניכר נחשב היזק?
לחזקי' כן. ולכן במזיד חייב, אבל בשוגג אמרו שפטור כדי שיודיעו שניסך. לשיטתו מצד הגברא והרי גרם לו נזק.
לרבי יוחנן היזק שאינו ניכר לא שמו היזק ומה טעם אמרו במזיד חייב, שלא יילך כ"א ויטמא את טהרותיו של חברו ואומר פטור אני. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאינו ניכר אי"ז נחשב ממש כנזק.

נג, ע"ב

המטמא והמדמע והמנסך
 לרבי מאיר בין בשוגג בין במזיד שקנסו בשוגג אטו מזיד. לשיטתו מצד הגברא ולכן קונסים
 וחוששים.
 לרבי יהודה בשוגג פטור במזיד חייב, ולא קנסו בשוגג בגלל מזיד. לשיטתו מצד החפצא ולכן
 לא קונסים ולא חוששים.

המשך

המבשל בשבת

לרבי מאיר בשוגג יאכל. במזיד לא יאכל. כיון שזה דאורייתא אינו קונס, שאין חשש כ"כ, ורק
 באיסור מדרבנן קונס גם בשוגג. לשיטתו מצד הגברא כיון שזה חמור לאנשים אין גזור.
 לרבי יהודה בשוגג יאכל במוצ"ש. במזיד לא יאכל עולמית. שבדרבנן לא קונס אבל מכיון שזה
 איסור דאורייתא קונס גם בשוגג. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחמיר בדאורייתא שמצ"ע זה
 יותר חמור ולכן גזור.
 לרבי יוחנן הסנדלר בשוגג יאכל במוצ"ש רק לאחרים, אבל למבשל עצמו אסור. ובמזיד לא
 ייאכל עולמית לא לו ולא לאחרים.

המשך

הנוטע עץ בשביעית

לרבי מאיר בין בשוגג בין מזיד יעקור. והנוטע בשבת בשוגג יקיים ובמזיד ייעקר. לשיטתו מצד
 הגברא ולכן מחמיר בשביעית יותר משבת כיון שאנשים היו מקילים בשביעית ובשביל לעשות
 סייג גזרו בשביעית גם בשוגג.
 לרבי יהודה בשביעית בשוגג יקיים. במזיד ייעקר. ובשבת בין בשוגג בין במזיד ייעקר. לשיטתו
 מצד החפצא ולכן מחמיר בשבת שודאי היא חמורה יותר משביעית.

נד, ע"א

אכל תרומה טהורה ושילם חולין טמאים, מה הדין?
 לסומכוס בשם רבי מאיר בשוגג נחשב לתשלום. במזיד לא נחשב לתשלום. לשיטתו מצד
 הגברא ובאמת זה נחשב לתשלומין שהרי לאדם זה שווה ערך חולין טמאים אלא שגזרו במזיד
 על האדם שלא יחשב לתשלום.
 לחכמים גם במזיד וגם בשוגג תשלומיו תשלומין וחוזר ומשלם חולין טהורים, כיון שקנסו
 בשוגג אטו מזיד. לשיטתו מצד החפצא שיש חסרון בתשלום מצ"ע שאינם שווים כ"כ חולין
 טמאים ולכן צריך לחזור ולשלם חולין טהורים.

נד, ע"ב

מה הדין באגוזים של ערלה שנפלו לתוך כמות גדולה של היתר, וריסקם, האם בטלים?
 לרבי מאיר בין בשוגג בין במזיד לא יעלו, כיון שקונס גם בשוגג. לשיטתו מצד הגברא.
 לרבי יוסי ורבי שמעון בשוגג בטלים. במזיד לא בטלים. לשיטתו מצד החפצא.

המשך

נטיעה של ערלה ושל כלאי הכרם שנתערבו בנטיעות אחרות והתכוון ללקט, האם בטלים?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן גזור אם התכוון.

לרבי יוסי כן. שגם אם התכוון בטלים באחד במאתיים. לשיטתו מצד החפצא ולא גזור.

המשך

הי' עושה עמו בטהרות ואמר לו טהרות שעשיתי עמך נטמאו וכן אם הי' עושה עמו בזבחים ואמר לו שהזבחים שעשיתי עמך נתפגלו - נאמן.

אבל אם אמר לו זבחים שעשיתי עמך ביום פלוני נתפגלו ולא בשעת מעשה - אינו נאמן. מדוע? לאביי כיון שזה בשעת מעשה נחשב שזה בידו ולכן נאמן. לשיטתו מצד הגברא ולכן נאמן רק אם זה בידו.

לרבא כיון שמדובר שמצאו בהתחלה ולא אמר לו ורק עכשיו אומר לו, ולכן אינו נאמן, שכנראה רק רוצה להכעיסו, אבל אם לא מצאו לפנ"ז, אפילו שזה לא בידו נאמן. לשיטתו מצד החפצא ולכן נאמן אפילו שזה לא בידו.

נה, ע"א

גזל קורה ובנה אותה בבירה

לב"ש מקעקע את כל הבירה בשביל להחזיר את הקורה לבעלי'. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון שודאי צריך להחזיר את הקורה עצמה שגולה.

לב"ה רק משלם דמי הקורה לבעלי' משום תקנת השבין. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות, ולכן מתקנים שיהי' קל לחזור בתשובה.

על החטאת הגזולה שלא נודע לרבים שהיא מכפרת מפני תקון המזבח - מה הכוונה? לעולא - דבר תורה בין נודע הגזילה בין לא נודעה הגזילה אינה מכפרת כיון שיאוש לא קונה והקרוב שייך לבעליו וא"א לגזלן להתכפר בזה. ומדוע תקנו שאם לא נודעה הגזולה מכפרת כדי שלא יהיו הכהנים עצבים ואז המזבח יהי' בטל. לשיטתו מצד הגברא והיאוש לא מקנה את החפצא לגזלן אלא זה רק פעולה באדם שהתיימש ולא פועל קניין בחפץ.

לרבי יהודה דבר תורה בין נודע בין לא נודע מכפר כיון שיאוש כן קונה ולכן יכול להתכפר בגזילתו וזה שתקנו שאם נודע אינו מכפר כדי שלא יאמרו מזבח אוכל גזלות. לשיטתו מצד החפצא שהיאוש פועל ממש כענין הקרבן.

המשך

לקח מסיקריקון וחזר ולקח מבעה"ב מקחו בטל

לרב זה רק אם אמר לו הבע"ב לך חזק וקני, אבל אם כתב לו שטר בשמו קנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שכותב שטר ומגלה בדעתו שמסכים לקני'.

לשמואל אף אם כתב לו שטר לא קנה עד שיכתוב לו אחריות. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיכתוב ממש אחריות.

נח, ע"ב

זו משנה ראשונה בי"ד שלאחריהן אמרו הלוקח מן הסיקריקון נותן לבעלים רבע לרב הכוונה רבע בקרקע או רבע מהמעות. כיון שסובר שהסיקריקון מוכר פחות חומש מהמחיר שבשוק. לשיטתו מצד הגברא ואין המחיר של החפץ משתנה כ"כ בגלל הגזל.

לשמואל הכוונה רבע בקרקע או שלישי מהמעות. כיון שסובר שהסיקריקון מוכר פחות רבע מהמחיר בשוק. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שזה גזול מוריד מהמחיר יותר, שהגזל פועל בערך החפץ.

נט, ע"א

מה הדין קטן שנתן מתנה? לרב יימר אין מתנתו מתנה. לשיטתו מצד הגברא והרי אינו חשוב כדי שיהי' הממון שלו ממש. למר בר רב אשי מתנתו מתנה. לשיטתו מצד החפצא ונחשב שבפועל הממון שלו ויכול לתת מתנה.

נט, ע"ב

מה הדין במציאת חרש שוטה וקטן ובמצודות חי' ועופות ודגים? וכן עני שמנקף בראש הזית מה שנפל מתחתיו לת"ק אסור לגזול מהם, רק מפני דרכי שלום. לשיטתו מצד הגברא ואין לו מציאות חשובה כדי שיהי' הממון נחשב שלו ממש. לרבי יוסי זה גזל גמור. לשיטתו מצד החפצא לכן נחשב ממש כממון של הקטן ולא מסתכלים על זה שהוא קטן.

המשך

מאיפה יודעים שכהנים שמצוה להקדימם בכל דבר גם ללוי. לר' יצחק נפחא שכתוב ונגשו הכהנים בני לוי. לשיטתו מצד החפצא שמצ"ע הכהנים קדושים. לרב אשי שכתוב "בני עמרם אהרן ומשה ויבדל אהרן להקדישו קדש קדשים". לשיטתו מצד הגברא והרי יש מצוה להקדישו. לרבי חייא בר אבא שכתוב וקידשתו

ס, ע"א

האם כותבים מגילה לתינוק להתלמד בה? לת"ק אסור כיון שצריך לכתוב רק ספר שלם. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק ספר שלם ולא מתירים בשביל התינוקות. לרבי יהודה מותר בכראשית לכתוב עד דור המבול, ות"כ עד ויהי ביום השמיני. לשיטתו מצד הגברא ומתירים בשביל להתלמד התינוקות.

המשך

איך ניתנה התורה?

י"א תורה מגילה מגילה ניתנה. לשיטתו מצד הגברא ליתן רווח בין פרשה לפרשה. וי"א תורה חתומה ושלימה ניתנה. לשיטתו מצד החפצא שהשלימות של התורה היא כשהיא שלימה דוקא.

סא, ע"א

מדוע לגבי שביעית אסור לסייע לטחון לעמי הארץ ולגבי טבל מותר לברור ולטחון עם עמי הארץ ולא חושדים בהם? לאבוי כיון שרוב עמי הארץ מעשרים, לכן אין חשודים לגבי טבל. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל על רוב האנשים שמעשרים. לרבא כיון שפה מדובר בעם הארץ שרק אינו אוכל חולין בטהרה כרבי מאיר ואינו חשוד בטבל. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא הולך לפי הרוב אלא שפה מדובר שאינו חשוד בטבל.

סא, ע"ב

האם מותר לאשת חבר לטחון עם אשת עם הארץ בזמן שאשת חבר טמאה?
 לת"ק מותר. כיון שהיא טמאה שהיא בימי טומאה אינה רגילה לגעת בטהרות ולא חוששים
 שמא תיטול ותינתן לתוך פי'. לשיטתו מצד החפצא ולא חוששים שחברתה תתן לה לאכול.
 ר' שמעון בן אלעזר אפילו שהיא טמאה אסור לטחון מפני שחברתה נותנת לה ואוכלת. לשיטתו
 מצד הגברא ולכן חוששים שתפתה אותה.

סב, ע"ב

האשה שאמרה לשליח טול לי גטי אם רצה הבעל לחזור כל זמן שלא הגיע לידה
 לת"ק יכול לחזור. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין בלשון זה קבלה אלא רק שיקרב את הגט אלי'
 ע"ד שליח הולכה אבל אין בזה בעלות על הגט.
 לרשב"ג לא יחזור, שגם זה לשון של שליח לקבלה וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא לכן
 אומרים בלשון זה בלשון של קבלה שזה מראה בעלות לגמרי על הגט.

סג, ע"א

האשה שאמרה התקבל גטי והשליח אמר לבעל אשתך אמרה התקבל גטי והבעל אמר הולך
 ותן לה.
 לת"ק אם רצה לחזור לא יחזור. לשיטתו מצד החפצא וכיון שלא ברור שביטל אותו ממשי
 משליח קבלה אין בטל וה"ז כאילו קיבלה כבר ואין יכול לחזור בו.
 לרבי נתן כיון שאמר הולך ותן לה, כאילו ביטל את השליח לקבלה ולכן אם רוצה לחזור יחזור,
 וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים אחר דיבורו שהוא קובע בנתינת הגט ולא
 האישה.

המשך

האם האשה יכולה לעשות שליח לקבל את הגט מיד שליח בעלה?
 לרב לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש וגוזר כדלהלן.
 לרבי חנינא כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא חוששים לגזור.

המשמשך

מה הטעם של רב?
 י"א משום בזיון הבעל. לכן אסור אפילו אם היא עשתה את השליח שלה לפני שהבעל שלח.
 לשיטתו מצד הגברא.
 וי"א שזה גזירה משום חצרה שקנתה לאחר שהבעל הניח שם את הגט. אבל אם היא שלחה
 שליח לפני שהבעל שלח – אין חשש לגזור משום חצרה שבאה לאחר מכן.

סד, ע"א

הבעל שאמר שהגט שנתן לשליש זה רק לפקדון, והשליש אומר שהגט זה לגירושין – מי נאמן?
 לרב הונא הבעל נאמן. שאם הי' נותן לגירושין הי' נותן את זה כבר לאשה עצמה. לשיטתו מצד
 הגברא.
 לרב חסדא השליש נאמן. כיון שהבעל האמין לו, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא. וה"ז בידו
 ולכן יש לו בעלות על הגט.

ס"ד ע"ב

נערה המאורסה מי מקבל את גיטה

לת"ק היא ואביה מקבלים את גיטה. לשיטתו מצד הגברא ויש לה חשיבות בפ"ע.
לר' יהודה רק אביה מקבל את גיטה. לשיטתו מצד החפצא וכיון
שהיא נחשבת כמו חפצא של האבא ואין לה חשיבות בפ"ע.

ס"ה ע"א

האשה שאמרה התקבל לי גיטי במקום פלוני וקיבלה במקום אחר
לת"ק פסול. לשיטתו מצד הגברא, שהרי היא מקפידה.
לר' אלעזר מכשיר. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שקיבל את הגט ולא משנה כ"כ באיזה מקום.

המשך

האשה שאמרה התקבל לי גיטי במקום פלוני
לת"ק עדיין נחשבת אשתו ואוכלת בתרומה אם היא אשת כהן עד שיגיע הגט לאותו מקום.
לשיטתו מצד הגברא והרי הוא מקפיד.
לר"א אסורה מיד לאכול בתרומה. לשיטתו מצד החפצא ואפשר לקבל את הגט מכל מקום.

ס"ה ע"ב

האומר לשלוחו ערב לי בתמרים ועירב לו בגורגרות במ"א כתוב שעירובו עירוב ובמ"א כתוב
שלא
לרבה התירוץ שזה לפי ר"א שלא נחשב לקפידא ולכן עירובו עירוב וזה לפי רבנן שזה נחשב
שמקפיד. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד הפירות עצמם אם מקפיד או לא ולא משנה
אם זה שלו או של חברו.
לרב יוסף התירוץ שאם שניהם שלו אז אין מקפיד אבל אם הגורגרות של חברו אז מקפיד.
לשיטתו מצד הגברא ולכן מחלק של מי הגורגרות.

המשך

מה הדין באומר פטרוה לאשתי
לת"ק לא אמר כלום ואין הבדל אם אומר פטרוה או פיטרוה שבא"י לא מדייקים כ"כ בלשון.
לשיטתו מצד הגברא ואין מדקדקים כ"כ בלשון.
לר' נתן דבריו קיימים ויכתבו לה גט אבל אם אומר פיטרוה לא אמר כלום שבבבל מדייקים
בלשון. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדייק בלשון מצ"ע וכותבים גט אפילו שלא אומרים
במפורש אבל כך משמע מדבריו.

המשך

האם אדם חולה שאמר כתבו גט לאשתי נותנים לה את הגט
לת"ק לא ורק מפרש ויוצא בשיירה. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק שאין ברירה ממש.
לר' שמעון שזורי כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל מקרה מתחשבים אפילו שרק רמז שיתנו
את הגט.

ס"ו ע"א

האם אדם שביקש מאיש שבנו לידו שיתנו גט לאשתו האם מתכוון לעשות שליח גם את בנו
כגון שמת האב
לרב נחמן לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה לא כולל את בנו שרק לו נתן את הזכות, לא
למישהו אחר.

לרב פפי כן. לשיטתו מצד הגברא לכן זה כולל גם את בנו כדרכו של אדם שמעביר דברים גם לבנו.

ס"ז ע"א

אמר לשנים אמרו לסופר ויכתוב ואתם חתומו
לרב חסדא כשר ולא תעשה וכן לרב נחמן ולרבה וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן
חוששים.
לרבה בר בר חנה כשר ותעשה וכן לרב ששת ורב יוסף. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא חוששים.

ס"ז ע"ב

האם כשמונה כמה אנשים ולא את כולם זה מראה יותר שמתכוון לאלו שמנו שכולם יחתמו,
אבל אם מינה מקצתם ודאי התכוון שיחתמו כל מי שמנה.
י"א שכן. כיון שכאשר מונה את כולם אפ"ל שרק התכוון שיחתמו במעמד כולם ולא שכולם
ממש יחתמו. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב שיחתמו כולם.
וי"א שלא. כיון שמנה רק מקצתם כנראה התחרט מזה שיחתמו כולם וזה שמנה מקצת כדי
שהשנים שיחתמו יהיו מאלה שמנה אבל לא צריך שיחתמו כל המקצת שמנה. לשיטתו מצד
החפצא ולכן אי"צ שיחתמו עוד שמות, העיקר שזה גט כשר.
ואולי זה קשור למחלוקת מתי 9 אנשים נראים יותר כעשרה מתי שמופזרים או מתי שמכונסים,
מס' ברכות דף ?

ע' ע"ב

מי שאמר כתבו גט לאשתי ואחזו קורדייקוס ואמר אל תכתבו אין בדבריו האחרונים כלום
וכותבין גט לאשתו והשאלה מתי כותבין
לר"ל כותבין מיד כיון שהוא דומה רק לישן ולא לשוטה כיון שיש לנו את הפיתרון למחלתו.
לשיטתו מצד הגברא וכיון שבידי האדם לרפאו לכן דומה לישן.
לר"י כותבין רק אחרי שיהי' בריא כיון שהוא דומה לשוטה ולא דומה לישן שאינו מחוסר
מעשה ופה כן מחוסר מעשה שיהי' בריא. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל כרגע אינו בריא
בנפשו כמו שוטה.

המשך

אדם ששחט משהו שני סימנים אינו גולה מדוע
י"א בגלל שחוששים שהוא עצמו קירב את מיתתו וגם את שחטו בבית שאין שם רוח פטור.
לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים שהוא קירב את המוות.
וי"א בגלל שהרוח קירבה את מיתתו אבל אם שחטו בבית אטום שאין שם רוח חייב. לשיטתו
מצד החפצא ולכן חוששים שזה מצד הרוח.

עא, ע"ב

האם א' שנהי' חרש יכול לגרש ע"י שכותב ומרמו שיכתבו לאשתו גט
לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא וצריך שיגיד ממש בלי רמזים.
לרשב"ג כן. לשיטתו מצד הגברא לכן מספיק רמז שמגלה כוונתו.

המשך

האם מילי מימסרי לשליח, היינו שעושים שליח בדיבור ונחשב שלוחו של אדם כמותו ?

לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק לעשות שליח ע"י דיבור. לרבי יוסי לא. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך כתיבה דוקא שזה כמו קניין כדי לעשותו שליח.

עב, ע"ב

מה הדין אם נותן גט ואומר מהיום ולאחרי מיתה? לחכמים זה גט ואינו גט. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים שזה כמו גט לאחרי מיתה. לרבי נחשב כגט גמור. לשיטתו מצד החפצא כיון שאמר גם מהיום לכן ודאי שזה נפעל מיד וכשר.

המשך

מה הדין האומר כתבו ותנו גט לאשתי אם לא באתי מכאן ועד 12 חודש וכתבו בתוך י"ב חודש ונתנו לאחר י"ב חודש? לת"ק אינו גט. לשיטתו מצד הגברא והעיקר זה נתינה וזה הי' לאחרי 12 חודש ואינו כפי התנאי. לרבי יוסי זה נחשב כגט. לשיטתו מצד החפצא והעיקר זה הכתיבה וזה הי' בתוך 12 חודש.

עג, ע"ב

מה הדין לאחד שנתן גט ואמר מהיום אם מתי וראו לאחר מכן שהתייחד עמה ונתן לה כספים. האם חוששין לקידושין? לת"ק לא. וזה רק חשש משום זנות. לשיטתו מצד הגברא כיון שגירשה שוב לא נראה שרוצה לקדשה שוב. לרבי יוסי ורבי יהודה חוששים גם משום קידושין. לשיטתו מצד החפצא ובפועל זה נראה כמו פעולה של קידושין.

המשך

הנותן גט מהיום אם מתי מהי באותם ימים עד שימות? לרבי יהודה נחשבת כאשת איש לכל דברי'. לשיטתו מצד הגברא כיון שעשה תנאי רק כשימות, ודאי שהיא עדיין אשת איש. לרבי יוסי מגורשת ואינה מגורשת. לשיטתו מצד החפצא וכיון שנתן גט ודאי כוונתו לגירושין ג"כ. לרבי מאיר בעילתה תלוי' שאם בסוף מת מן החולי - הבא עלי' פטור, כיון שמשעת נתינת הגט נחשבת מגורשת למפרע. ואינו מביא אשם תלוי. לרבי יוסי בעילתה ספק ומביא אשם תלוי. לחכמים מגורשת ואינה מגורשת, היינו שבעלה גם חייב במזונותיה'.

המשך

האומר לאשה הרי זה גיטך ע"מ שתתני לי בגד מסוים לת"ק הכוונה דוקא לבגד הזה. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא הבגד המסוים הזה. לרשב"ג אפשר גם שתתן את דמי'. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפשר לפייס בדמים ג"כ.

המשך

האומר לאשה ה"ז גיטך ע"מ שתתני לי 200 זוז לרב הונא מגורשת מיד ורק שצריך להשלים את התנאי ואז מגורשת למפרע כי כל על מנת הכוונה מעכשיו ואפילו שנקרע הגט או שאבד מגורשת. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שתתן

בפועל את הכסף והעיקר שבסוף תקיים את התנאי.
 לרבי יהודה רק כשתתן 200 זוז תהי' מגורשת ואם נקרע הגט או אבד אינה מגורשת. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שתתן בפועל את הכסף.

עד, ע"א

האומר לאשה הרי"ז גיטך ע"מ שתתני לי 200 זוז ומת לת"ק אפילו שתתן ליורשיו אי"ז נחשב גט למפרע כיון שבכוונתו היתה שתתן לו ולא ליורשיו. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא לו ולא ליורשים שלו.
 לרשב"ג יכולה לתת ליורשיו שכוונתו של האדם זה גם שתתן ליורשיו. לשיטתו מצד הגברא ולכן כוונתו ודאי גם על משפחתו. ועצ"ע.

עד, ע"ב

האומר לחבירו קונם שאתה לא תהנה לי אם אתה לא נותן לבני שתי חביות של יין לרבי מאיר אסור עד שיתן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך בפועל שיתן.
 לחכמים יכול להתיר את נדרו שלא ע"פ חכם. ויאמר הריני כאילו התקבלתי. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא כיון שהעיקר זה התוצאה ויכול לומר כאילו התקבלתי שבשבילו זה נחשב כקבלה.

המשך

האומר לאריסו כל העולם משקים 3 פעמים ומקבלים רבע מהשדה. אתה תשקה 4 פעמים ותקבל שלישי. ובסוף ירד גשם ולא הי' צריך להשקות את השדה.
 לרב יוסף לא מקבל שלישי מכיון שלא השקה בפועל. לשיטתו מצד הגברא.
 לרבה מקבל שלישי כיון שהוא מצידו הי' מוכן להשקות לשיטתו מצד החפצא והעיקר שהשדה קיבלה את המים.

עה, ע"א

האם צריך תנאי כפול?

לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לומר בפירות את כוונתו.
 לחכמים לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ לומר במפורש ומספיק שמגלה את דעתו.

עה, ע"ב

האומר ה"ז גיטך ע"מ שתניקי את בני, כמה זמן צריכה להניק?
 לת"ק שנתיים. לשיטתו מצד הגברא, שכך רגילים האנשים וזה זמן ההנקה.
 לרבי יהודה 18 חודש. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל על הזמן שהכי מוכרח לתינוק, שזה בד"כ 18 חודש.

המשך

האומר ה"ז גיטך ע"מ שתשמישי את אבי שנתיים, ואמר האב איני רוצה שתשמישי לת"ק אי"ז גט, כיון שלא עמדה בתנאי. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל לא שימשה את אביו.
 לרשב"ג זה גט, כיון שהיא איננה מעכבת מלשמשו. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שהיא מוכנה מצידה לשמשו נחשב כאילו עמדה בתנאי.

ע"ו ע"א

האם רשב"ג סובר שצריך תנאי כפול כמו ר"מ
 י"א שכן שלומד מכל תנאי שיש בתורה שהוא כפול. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי
 ברור באופן שכול כיון שע"י אמירתו נפעל הענין ולכן צ"ל במפורש שאם לא יקויים התנאי,
 יבוטל.
 וי"א שלא שאין לומד מכל התורה שזה כמו שני כתובים שבאים כאחד ואין מלמדים. לשיטתו
 מצד החפצא ומספיק שמגלה בדעתו שבתנאי זה מסכים.

ע"ו ע"ב

האומר לאשתו הרי"ז גיטך אם אעבור מכנגד פניך 30 יום והי' הולך ובא ולא נתייחד עימה
 הרי"ז גט מה הכוונה
 לרב הונא הכוונה לפניך זה תשמיש ובלשון נקי' מדבר וכיון שלא נתייחד עימה הרי"ז מגורשת.
 לשיטתו מצד החפצא והרי בפשטות הכוונה לתשמיש, שזה באמת מנגד לגירושין.
 לר' יוחנן הכוונה פניך ממש והחידוש שאם יבוא זמן שלא יראנה 30 יום אז היא מגורשת וזה
 לא נחשב לגט ישן הואיל ולא נתייחד עימה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר רק על דבר שהוא
 החליט, ואי"ז מצ"ע מנגד לגירושין. ועצ"ע.

ע"ז ע"א

האומר לאשתו הרי"ז גיטך אם תצא חמה מנרתיקה
 י"א שהכוונה מעכשיו אם תצא ככל תנאי שבגט כר' יוסי שסובר שזמנו של שטר מוכיח עליו.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן הגט מצ"ע חל שזמנו מוכיח עליו.
 וי"א שהכוונה שהגט יחול רק שתצא חמה ואין סוברים כר' יוסי. לשיטתו מצד הגברא ולכן חל
 רק כמו שאמר לאחר יציאת החמה.

ע"ז ע"ב

האם כשמביא גט לאשה בחצרה צריכה לעמוד ליד השדה כדי לקנות את הגט
 לעולא כן כיון שסובר שחצר זה כמו יד שצריכה להיות סמוך לה. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 צריך שתהי' ליד השדה.
 לר' אושעיא לא צריך כיון שסובר שזה כמו יד רק בזה שצריך שתהי' שמורה לדעתה ולא ממש
 שתהא סמוכה לה. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ שתהי' סמוכה לשדה.

ע"ח ע"א

מדוע כשזורק לאשה את הגט לתוך חיקה או לתוך קלתה היא מגורשת והרי"ז כמו כליו של
 לוקח ברשות מוכר שאינם קונים לו
 לרב יהודה בשם שמואל מדובר בה שקלתה תלויה בה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר באופן
 שזה בכלל לא ברשות מוכר.
 לרב משרשי' בר אבדימי מדובר שבעלה מוכר קלתות ולכן אינו מקפיד על המקום שיש לה
 בבית בשביל זה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר רק בגלל שאינו מקפיד.
 לר' יוחנן מקום קלתה קנוי לה ואפילו שאין זה תלוי בה. לפי שאינו מקפיד על מקום קלתה.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן המקום מצ"ע קנוי לה.

המשך

מה הדין אם אמר לאשה כנסי שטר חוב זה ולאחרי זה אמר לה שזה גיטה. האם מגורשת?
 לרבי כן. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שהגיע הגט לידה ובסוף הודיע לה שזה גט.

לרבי שמעון בן אלעזר לא, עד שיטלנו ממנה ויחזור ויתנו לה ויאמר הא גיטך. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שבשעת הנתינה יודיע לה שזה גט, שאז חל הגירושין.

המשך

נתנו בידה והיא ישנה והתעוררה וראתה שזה גיטה, האם מספיק שיאמר לה הא גיטך? לרבי כן. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.

לרבי שמעון בן אלעזר לא. עד שיטלנו ממנה ויתנו לה ויאמר הא גיטך. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל. והחידוש שאפילו שהיא ישנה שהיא לא בת גירושין רבי סובר שמספיק שרק יאמר לה זה גיטך.

המשך

מה הכוונה שאם זרק את הגט קרוב לה מגורשת?

לרב הכוונה שזה בארבע אמות שלה. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שיהיה בזה ממש גדר קנין, שזה דוקא בארבע אמות.

לרבי יוחנן הכוונה קרוב לה אפילו במרחק מאה אמה העיקר שזה קרוב אלי יותר מאשר אליו ויכולה לשמרו. והוא אינו יכול לשמרו. לשיטתו מצד הגברא לכן מספיק שהיא יכולה לשמרו.

עט, ע"ב

האם אדם יכול לתת לאשתו גט ישן?

לכ"ש כן. ולא חוששים שמא יאמרו גיטה קודם לבנה. לשיטתו מצד החפצא במבט ראשון אין חשש כ"כ שאנשים יתבוננו ותבוא לידי חשד שגיטה קודם לבנה..

לכ"ה אסור מחשש מצד האנשים שמא יאמרו גיטה קודם לבנה. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות יותר לעומק ולכן חוששים מאנשים שיאמרו גיטה קודם לבנה.

פ, ע"ב

מה הדין אם כותב את הזמן בגט לפי הסנטר הממונה בנחלות האנשים שבעיר?

לחכמים ה"ז מגורשת. לשיטתו מצד החפצא והרי הוא חלק מהמלכות.

לרבי מאיר אינה מגורשת משום שלום מלכות ולכן צריך שיכתוב את הזמן לשם המלכות החשובה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך באופן ברור בשם המלכות חשובה.

המשך

מה הדין כל העריות שאמרו צרותיהן מותרות והלכו הצרות ונישאו לאחרים בלי ייבום, ונמצאו אלו העריות איילוניות, שלכן התברר שהיו צריכות להתייבם צרותיהן. תצא מזה ומזה וכל הדרכים האלו בה.

מה הדין אם לא נשאו לאחרים אלא זנו?

י"א שגם נאסרו על שניהם. כמו שרב המנונא סובר ששומרת יבם שזינתה אסורה ליבמה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו בזנות נאסרו.

וי"א שאם זינו לא נאסרו. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא נישואין ממש שחלים לגמרי, זה גורם שנאסרו על שניהם, אבל לא בזנות.

המשך

כתב הסופר וטעה ונתן גט לאשה ושובר לאיש ונתנו זה לזה ולאחר זמן הגט יוצא מיד האיש לת"ק זה לא נחשב גט ותצא מזה ומזה. לשיטתו מצד החפצא לכן מסתכלים בפשטות מה נמצא

בידו.
לרבי אלעזר נחשב גט ואין אנו מאמינים שהגיע אלי' השובר במקום הגט, אלא כנראה החליפו
לאחר זמן. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש שהם החליפו לאחר זמן.

המשך
מה הכוונה לאחר זמן?
לרבי יהודה אמר שמואל הכוונה לאחרי שגמרו להתעסק בענין הגט ודברי גירושיו'. לשיטתו
מצד החפצא.
לרבי אדא בר רבא הכוונה אם כבר נישאת למישהו אחר זה נקרא לאחר זמן. לשיטתו מצד
הגברא. ועצ"ע.

פא, ע"א
כתב לגרש את אשתו ונמלך
לב"ש פסלה מן הכהונה. לשיטתו מצד החפצא ולכן עצם הכתיבה כבר גורמת לפסול מן
הכהונה ואפילו בכח.
לב"ה לא פסלה ואפילו אם נתן גט על תנאי ולא נתקיים התנאי לא פסלה מן הכהונה. לשיטתם
מצד הגברא ובפועל ולכן דוקא אם פעל הגט בפועל רק אז פסלה מן הכהונה.

המשך
המגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי
לב"ש אינה צריכה ממנו גט שני. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון אין חוששים שיעשו
מעשה נגד הגט.
לב"ה צריכה גט שני. לשיטתו מצד הגברא ומתבוננים שכנראה רגילים א' לשני ויש חשש שעדי
יחוד זה כמו עדי ביאה.

המשך
באיזה אופן חולקים
לרבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן חולקים כשראוה שנבעלה, שלב"ש אדם עושה בעילתו בעילת
זנות ולא התכוון לשם קידושין ולכן אינה צריכה גט. לשיטתו מצד החפצא ואפ"ל שזה בעילה
שלא קשורה כלל לחיי נישואין.
לב"ה אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות וכנראה התכוון לקדשה בביאה זו וצריכה גט שני.
לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות ולכן חוששים יותר לעומק, שנתכוון לקדשה.

המשך
ויש חולקים שמדובר דוקא שלא ראוה שנבעלה
אלא שרק הי' עדי ייחוד ולא הי' עדי ביאה.
לב"ש לא אומרים שעדי ייחוד מעידים גם על הביאה ולכן אינה צריכה גט שני ממנו. לשיטתו
מצד החפצא, כנ"ל.
לב"ה אומרים שעדי ייחוד כאילו מעידים שבעלה ולכן צריכה גט שני. לשיטתו מצד הגברא
ומתבוננים לעומק יותר, וחוששים כנ"ל.

פא, ע"ב
מה הדין בגט קרח, היינו שקשריו מרובים מעדיו שתקנו בשביל כהנים קפדנים שייקח להם זמן

לכתוב גט זה שאולי יתפייסו ולא יגרש את אשתו, שהרי אין יכול להחזירה אחרי זה? לכן ננס מותר להשלים עליו גם פסולים לעדות לגמרי. לשיטתו מצד החפצא ולכן מותר אפי' פסולים מצ"ע כיון שאי"צ עדות כלל. לרבי עקיבא מותר להשלים עליו רק קרובים כיון שראויים להעיד במקום אחר. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק פסול שכשר במ"א מותר להשלים כיון שאינו פסול מצ"ע.

המשך

המגרש את אשתו ואמר לה הרי את מותרת לכל אדם חוץ מפלוני לרבי אליעזר זה נחשב גט. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל גירשה. לחכמים אוסרים כיון שאין זה כריתות לגמרי וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא והרי לגבי אדם פלוני נחשבת עדיין כנשואה.

המשך

באיזה אופן חולקים?
לרבי יוסי בר רבי יהודה לשיטתו מצד החפצא לכן לא נחלקו אם אמר לה חוץ מפלוני, שודאי אינה מגורשת, שצ"ל גט כריתות שמגורשת לכולם מצ"ע. אלא שאמר לה על מנת שלא תנשאי לפלוני, שלרבי אליעזר מותר כי זה כמו כל תנאי. לשיטתו מצד החפצא. לרבנן אסור מכיון שמשיר בגט עצמו, לשיטתם מצד הגברא לרבינא לשיטתו מצד הגברא, לכן נחלקו אפילו אם התירה בגירושין רק לאיש אחד שבשבילו זה גט, שרבי אליעזר סובר שאפילו שמגורשת רק מבעלה נחשבת מגורשת. לרבנן פסול כיון שיש שיור בגט עצמו, אבל אם אמר על מנת כולם מסכימים שזה נחשב כמו כל תנאי ומגורשת.

פג, ע"א

באיזה אופן דחו את דברי רבי אליעזר?
לרבי טרפון הרי שהלכה זו ונישאת לאחיו של זה שנאסרה עליו ומת בלי בנים הרי נמצא זה עקר דבר מן התורה שאינו יכול לייבמה. מזה רואים שאין זה גט כריתות. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד מצות ייבום שעל האדם. לרבי יוסי הגלילי היכן מצינו שאסור לזה ומותר לזה, אם היא אסורה – לכולם, אם היא מותרת – מותרת לכולם, ואחרת אי"ז כריתות. לשיטתו מצד החפצא. לרבי אלעזר בן עזרי' לומד מהמלה "כריתות" שצ"ל דבר הכורת בינו לבינה, שאינה קשורה אליו כלל, ולא שאסורה למישהו בגללו. לשיטתו מצד החפצא שיש חיסרון בגט עצמו. לרבי עקיבא שאם הלכה זו והתחתנה עם אחד מהשוק והיו לו בנים, ונתאלמנה ממנו ונתחתנה עם זה שנאסרה עליו הרי יוצא שהגט בטל ובני' ממזרים. הא למדת שאין זה כריתות. לשיטתו מצד הגברא.

דבר אחר שאם זה שנאסרה עליו הי' כהן, ומת המגרש, נמצאת אלמנה אצלו וגרושה לכל אדם וק"ו אם גרושה שזה איסור קל בלאו הרי אסורה על כהן זה שהיא אלמנה אצלו מפני הגירושין שבה, אשת איש שהיא חמורה ודאי שתיאסר למי שהתיר לה, כי עדיין לגבי איש אחד נחשבת כאשת איש.

כולם נדחים וכולם אפשר לפרוץ חוץ מרבי אלעזר בן עזרי'.

פ"ד ע"א

האומר קונם עיני בשינה היום אם אישן למחר

לרב יהודה אל יישן היום שמא יישן למחר. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש שייאסר בהמשך. לרב נחמן יישן היום ואין חוששין שיישן למחר. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חושש, שהרי כרגע זה מותר.

המשך

האומר לאשה הרי"ז גיטך ע"מ שתעברי את הים הגדול לת"ק אין זה גט כיון שאין יכולה לקיים את התנאי. לשיטתו מצד החפצא וכיון שא"א לקיים את התנאי הגט בטל. לר' יהודה בן תימא זה גט כיון שזה דבר שא"א לעשותו נחשב כמפליגה בדברים וכשר. לשיטתו מצד הגברא וכנראה שלא התכוון לתנאי זה כלל.

המשך

האומר לאשה הרי"ז גיטך ע"מ שתאכלי בשר חזיר לאבוי גם בזה נחלקו למ"ה והרי הציווי והאיסור על האדם נחשב שא"א לעשותו כמו לעבור את הים הגדול לרבא בזה כו"ע מודים שזה ככל תנאי למה"ח והרי בפועל יכולה לאכול וללקות והדבר אפשרי מצ"ע וע"ד כל מה דאמר רחמנא לא תעביד אי עביד מהני פ"ד ע"ב

האומר לאשה הרי"ז גיטך ותהיי מותרת לכל אדם חוץ מפלוני שהתיקון לגט זה ע"י שיטלו ממנה ויתננה לה ויאמר לה הרי את מותרת לכל אדם האם זה לכו"ע לחזקי' לא וזה רק לר"ש בן אלעזר שסובר שכך צריך לעשות. לשיטתו מצד החפצא ולכן לרבנן סוברים שאין צריך ליטלו ממנה אלא מצ"ע הגט חל. ועצ"ע. לר' יוחנן כן שפה כולם מודים כיון שקנאתו את הגט ונחשבת פסולה לכהונה ולכן צריך לתת לה עוה"פ את הגט בלי תנאי משא"כ במ"א שלא זכתה בגט לכולם אז רק רשב"א סובר שצריך לתת לה עוה"פ אבל לרבנן אי"צ ורק פה, לשיטתם מצד הגברא שמסתכלים על זה שנפסלה לכהונה שהגט יפעל על האדם.

המשך

האם כשאומר בע"פ תנאי לפני שכותב את התורף שתהי' מותרת לכולם חוץ מפלוני ג"כ פוסל את הגט לרב ספרא לא ורק אם כותב בשטר עצמו אז נפסל. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שאמר בע"פ אי"ז פוסל בגוף הגט. לרבא כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שאומר בע"פ נחשב כאילו כתב בפנים ונפסל..

פה, ע"ב

האם ידים שאינן מוכיחות בגט נחשבות לידים? לרבנן כן. לשיטתו מצד הגברא לכן אפשר להבין לבד שמגרשה בגט זה ואי"צ לומר במפורש. לרבי יהודה לא. ולכן צריך לכתוב ודין וזה הספר שמגרשה בה, שאם לא כתב לה אפשר לומר שבדיבור בעלמא גירשה והשטר זה רק ראי' בעלמא, לכן צריך לומר ברור שמגרשה בספר זה. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך להדגיש את הספר שמגרשה.

פו, ע"א

כתב בכתב ידו ואין עליו עדים הולד כשר. מה הדין בכתב סופר ועד?

לרב פסול. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' 2 עדים חוץ מהסופר כיון שנחשב קצת לנוגע בדבר, שהרי מקבל שכר על הכתיבה וכו'.
לשמואל גם בכתב סופר ועד כשר. לשיטתו מצד החפצא ואין הסופר נחשב נוגע בענין, אלא הוא כמו ניטראלי שרק מתעסק בכתיבה אבל על גירושין יכול להעיד.

המשך

האם הלכה כרבי אליעזר שעדי מסירה כרתי גם בשטרות?
לרב לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן העיקר זה הכתיבה שהעד חותם ממש בשטר.
לשמואל כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר זה השטר עצמו ואי"צ כ"כ את העדים חתומים בשטר אלא מספיק שיהיו עדים במסירה.

המשך

חמישה שכתבו כלל בתוך הגט איש פלוני מגרש איש פלוני והעדים למטה כולם כשרים וינתן לכל אחת ואחת אבל אם הי' כותב טופס לכ"א והעדים מלמטה רק האחרון שהעדים נקראים עמו כשר. באיזה אופן זה כלל?
לרבי יוחנן מספיק שיש זמן אחד לכולם זה כלל ואם יש זמן לכ"א זה פרט. לשיטתו מצד החפצא ולכן כשיש אפי' דבר א' שכולם שווים נחשבים ככלל.
לריש לקיש אפילו שיש זמן אחד לכולם נחשב כמו פרט, וכלל זה רק אם כתוב מהתחלה בלשון רבים אנו פלוני ופלוני גרשנו נשותינו פלונית ופלונית. לשיטתו מצד הגברא ולכן אינו נחשב כלל עד שיכתבו מתחילה לשון רבים.

פז, ע"א

מה הדין שחמישה כתבו בתוך הגט איש פלוני מגרש פלוני ויש זמן לכאו"א והעדים מלמטה?
לרבי מאיר הזמן שיש לכ"א מפסיקם ולכן רק האחרון שהעדים נקראים עמו כשר. לשיטתו מצד הגברא.

לרבי יהודה בן בתירא אם אין רווח אחר ביניהם חוץ מהזמן כשר כיון שחתימת העדים זה על הכל, שאין זמן מפסיקם, אבל אם יש רווח אחר ביניהם רק האחרון כשר. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין הזמן שהוא חלק מהשטר נחשב להפסק כלל, ע"ד מין במינו אינו חוצץ.

פז, ע"ב

איך היו חותמים הצדיקים?

רב הי' מצייר דג.

רבי חנינא הי' מצייר ענף של דקל.

רב חסדא הי' מצייר ס'.

ר' אושעיא הי' עושה ע'.

רבה בר רב הונא הי' מצייר תורן שפורסים עליו מפרש. ועיין במ"א שפירשתי

פח, ע"א

מה הדין אם כותב שם כינוי למשפחה מעל 3 דורות?

לת"ק כשר עד 10 דורות. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל סימן זיהוי שיש אפילו כמה דורות אחורה מכשיר את השטר.

לרבי שמעון בן אלעזר כשר רק עד 3 דורות, מכאן ואילך פסול. לשיטתו מצד הגברא, ורק עד 3 דורות האנשים זוכרים, אבל יותר לא זוכרים, לכן פסול.

פט, ע"א

מה הדין האשה שאכלה בשוק והיניקה בשוק? לרבי מאיר יכול לגרשה. לשיטתו מצד הגברא וזה נחשב כפריצות לגבי האנשים. לרבי עקיבא משישאו ויתנה בה נשים שמוזרות בלבנה. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז ממש גדר של פריצות של עריות.

פט, ע"ב

האם חוששים לקול שאחרי אירוסין? לרב אשי חוששים. ורק קול שאחרי נישואין לא חוששים. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא אחרי הנישואין שא"א לפרק משפחה, שה"ז פוגע גם בילדים וכו'. לרב חביבא גם אחרי קול שאחרי האירוסין לא חוששים. וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו קול שאחרי האירוסין זה גם נחשב שמפרק חיי משפחה, שהרי מצדם כבר סיכמו להינשא וכאילו כבר נישאו ולכן אין חוששים לקול של זנות.

המשך

האשה שאמרה לבעלה גרשתני נאמנת כי חזקה שאין אשה מעיזה פני' בפני בעלה - האם זה רק בפני בעלה? לרב הונא לא, אלא גם אם קיבלה קידושין מאחר שלא בפני בעלה מקודשת כי מאמינים לה. לשיטתו מצד החפצא ולכן בכל מקרה מאמינים אפילו שלא בפני בעלה. לשמואל מאמינים לה רק אם זה בפניו של בעלה, שלא מעיזה, אבל שלא בפניו מעיזה. לשיטתו מצד הגברא ורק אם זה בפניו לא מעיזה.

המשך

אם לא מצאו דבר על בוריו ולא יודעים אם גרשה הראשון לרב הונא מגרש ראשון ונושא שני אבל מגרש שני ונושא ראשון לא. שלא יאמרו שמחזיר גרושתו מן האירוסין. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים מה אנשים יאמרו. לרב שיננא ברי' דרב אידי מותר גם שיגרש שני ונושא ראשון, שאנשים יאמרו שחכמים עיינו בקידושין שלו ומצאו שהם קידושי טעות ולא הייתה מקודשת כלל. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא חוששים שאנשים יטעו אלא אדרבה יגידו שהקידושין היו בטעות.

המשך

מה הדין אם יצא עליו קול שנתקדשה לשני ולא ראו ממש שנתקדשה לרב פפא גם בזו מגרש ראשון ונושא שני. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים מה יאמרו האנשים. לאמימר מותרת לשניהם וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ואין חוששים לקול כ"כ.

צ, ע"א

מתי מותר לגרש את האשה? לב"ש רק אם מצא בה דבר ערוה. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון, ולכן רק דבר שסותר ממש לנישואין מותר לגרשה. לב"ה אפילו הקדיחה תבשילו. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות ואפי' בדבר שאין קשור לנישואין ממש כיון שלא מוצאת חן בעיניו יכול לגרשה.

לרבי עקיבא אפילו מצא אחרת נאה ממנה.

מסכת קידושין

ב' ע"א

בכמה אשה מתקדשת
 לב"ש בדינר או שוה דינר. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן צריך דבר חשוב כיאה
 לנישואין.
 לב"ה בפרוטה או ש"פ. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות לעומק וכנראה שבשבילה שרצונה
 להינשא גם פרוטה מספיק.

ג' ע"א

מה הדין של אתרוג לגבי מעשר
 לר"ג שווה לירק שבשעת ליקוטו עישורו. לשיטתו מצד הגברא כיון שגודל על כל מים כמו ירק
 לכן נחשב ממש כירק.
 לר"א שוה לאילן בכל דבר גם לגבי מעשר. לשיטתו מצד החפצא כיון שנראה לכל הדברים
 כמו אילן.

ה' ע"א

מדוע אין אשה מתגרשת בכסף כמו שמתקדשת בכסף
 לאביי שלא יאמרו כסף מכניס כסף מוציא שזה כמו קטיגור שנעשה סניגור למ"ה לכן חושש
 ממה שיאמרו האנשים.
 לרבא לומדים מהמילים "וכתב לה" שרק בכתיבה מתגרשת ולא במשהו אחר למה"ח
 לר' יוסי הגלילי לומדים מהמילים "ספר כריתות" שרק ספר כורתה ואין דבר אחר כורתה

ו' ע"א

הי' מדבר עם האשה על עסקי גיטה וקידושה ונתן לה גיטה וקידושה ולא פירש
 לר' יוסי זה תופס. לשיטתו מצד הגברא וכיון שדיברו ביניהם באותו ענין נחשב כאילו אמר
 במפורש ה"ז גיטך או קידושך.
 לר' יהודה צריך לפרש הרי"ז גיטך והרי"ז קידושך. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך לומר
 במפורש ולא מספקי שמבינים לבד.

המשך

באיזה אופן מדובר

לרבי מדובר שעסוקין באותו ענין. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיתעסקו באותו ענין ממש.
 לראב"ש אפילו שאינם עסוקים באותו ענין אלא מענין לענין באותו ענין. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן אפשר גם שעסוקים בענין אחר, כיון שהוא בהמשך לענין הקידושין.

ז' ע"ב

מה הדין אם קידש אשה בבגדים חשובים ואמר לה שהם שווים חמישים זוז?
 לרבה לא צריך שישומו אותם לפני שמקדשה למה"ח והרי בפועל זה שווה לסכום
 לרב יוסף צריך שומא למ"ה וכדי שהאשה תסמוך דעתה צריך שישומו ותראה שזה שווה כפי
 שאמר 50 זוז

ח, ע"א האם פירות עושים חליפין?
 לרב נחמן לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך דוקא עם כלי לעשות חליפין.
 י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא לכן גם פירות נחשבים לגביו וגמר ומקנה.

ט, ע"ב
 כתבו לשטר קידושין לשמה ושלא מדעתה
 לרבא ורבינא מקודשת. שכתוב ויצאה והיתה שכמו בגט שמספיק לשמה שזה לא מדעתה גם בקידושין מספיק שכתב לשמה ושלא מדעתה.
 לרב פפא ורב שרביא אינה מקודשת. שכתוב ויצאה והיתה, שכמו יציאה צריך את דעת המקנה, היינו הבעל שמקנה לה את עצמה בגט זה צריך שיהי' מדעתו, כך גם האישה בקידושין צריך שיהי' מדעתה.

המשך
 מה הדין אם באו על נערה המאורסה 10 אנשים ועדיין היא בתולה?
 לת"ק כולם בסקילה. לשיטתו מצד החפצא כיון שעדיין היא בתולה ואין מחשיב בעילה שלא כדרכה כבעילה, כיון שמצ"ע אי"ז נחשב, שהרי אין בזה אפשרות להוליד וכו'.
 לרבי הראשון בסקילה וכולם בחנק. כיון שגם בעילה שלא כדרכה נחשבת בעולה ולכן כל אלה שאחריו בעלו דינם בחנק כאישה נשואה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שכבר היו איתה אנשים אחרים אינה נחשבת ברגש כ"כ כבתולה. וגם בעיקר שהבעילה אפי' שלא כדרכה מקשרת ביניהם לגמרי.

י, ע"א
 מה הדין בגדול שבא על קטנה?
 לרבי יאשי' פטור, שכתוב ומתו גם שניהם. עד שיהיו שניהם שווים. לשיטתו מצד הגברא ולכן משווה בין שניהם.
 לרבי יונתן חייב, שכתוב ומת האיש אשר שכב עמה לכונו. אפילו שהיא פטורה. לשיטתו מצד החפצא לכן את מי ששייך לחייב מחייבים ואין משווים ביניהם.

יב, ע"ב
 אחד שקדש אשה ואין וודאי שזה הי' שווה פרוטה וקידשה אחר, האם מתירים אותה לשני?
 לרב חסדא כן. כיון שכרגע אין העדים לפנינו שיעידו שזה הי' שווה פרוטה בקידושין של הראשון, לשיטתו מצד החפצא וכיון שאין ברור שהי' שווה פרוטה א"א לאסרה לשני.
 לאביי ורבא לא מתירים אותה, שרק בשבוי' מקילים מכיון שמנוולת את נפשה לגבי השבאי כדי שלא יבעלנה וכיון שאין העדים פה מקילים עלי' אפילו שיכול להיות שיבואו העדים אח"ז, אבל באשת איש חוששים ולא מתירים אותה. כיון שיש עדים במ"א שראו שהתקדשה בשו"פ למישהו אחר, ולכן היא נאסרת. לשיטתם מצד הגברא ולכן מחמירים באשת איש.

יג, ע"ב
 האם מלוה ע"פ גובה מן היורשים ומן הלקוחות?
 לרב ושמואל לא. לשיטתו מצד הגברא שזה רק חוב על האדם ולא חל שעבוד על הקרקע.
 לרבי יוחנן ור"ל כן. לשיטתו מצד החפצא שזה חל על הקרקע מצ"ע.

המשך

מה הדין במוכר עצמו לעבד ?
 לת"ק אין רבו מוסר לו שפחה כנענית ויכול להמכר ליותר משש שנים ואינו נרצע ואין מעניקים לו. כמו מכרוהו בי"ד. לשיטתו מצד הגברא ולכן אינו נחשב כעבד ממש כמו במכרוהו בי"ד. וע"ד הגבלה עצמית אינה הגבלה וכיון שהוא מכר א"ע א"ז ממש עבדות לרבי אלעזר שווה לגמרי למכרוהו בי"ד ולכן נמכר רק לשש, ונרצע כמו במכרוהו בי"ד ומעניקים לו ורבו מוסר לו שפחה כנענית. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם במוכר עצמו נחשב כעבד לכל דבר. שהרי בפועל הוא עבד

טו, ע"ב

מה הדין אם גאלוהו קרוביו ע"מ שיהי' עבד ?
 לרבי יוסי הגלילי אינו משתעבד להם. ויצא לחרות. אבל אם פדוהו שאר כל בנ"א משתעבד להם. מכיון שהם קרוביו לכן אפילו שיוצא לחרות אין חשש שימנעו ולא יפדוהו אבל שאר כל אדם אם יצא לחרות ימנוהו ולא יפדוהו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מתחשבים בכוונתם אלא יוצא לחרות.
 לרבי עקיבא משתעבד לקרוביו שפדוהו, אבל אם שאר כל אדם פדוהו יצא לחרות. שאם תאמר שיצא לחרות ע"י שפדוהו קרוביו כל יום ימכור את עצמו לעבדות כדי שיפדוהו משא"כ שאר האנשים שאינם קרוביו אין חשש שודאי לא יפדוהו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשבים בכוונתם.

המשך

האם נמכר לעובד כוכבים יוצא בשש שנים ?
 לרבי לא. למה"ח שזה דין בעבד מצ"ע שיוצא אחרי 6 שנים
 לרבי יוסי הגלילי ורבי עקיבא כן. למ"ה שזה רק דין על האדון שמצווה לשחררו אבל גוי אינו מחויב כלל

טז, ע"א

שטר אמה העברתי בתך קנוי' לי - מי כותבו ?
 לרב הונא האדון כותבו. לשיטתו מצד החפצא והעיקר זה האדון שמגיעה לרשותו.
 לרב חסדא האב כותבו. לשיטתו מצד הגברא והעיקר זה האב שיש לו את הזכות למכרה ונחשבת כחלק ממנו.

טז, ע"ב

מה הדין בן 9 והביא שתי שערות ונשארו בו לאחר יב שנה ?
 לת"ק אי"ז נחשב סימן. לשיטתו מצד הגברא כיון שצמחו לפני הזמן זה שומא.
 לרבי יוסי ברבי יהודה זה נחשב סימן. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהאדם כבר נהי' גדול והשערות נשארו זה נחשב.

המשך

האם ענק עבד עברי הולך לבעל חובו ?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא שזה נחשב כממונו לכל דבר שאפשר לגבות מזה את חובו.
 לתוסאי לא. לשיטתו מצד הגברא, וזה מיועד רק עבורו בלבד.

המשך

מה דין עבד ביוצא בגרעון כסף, האם מעניקים לו?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן שייך הענקה רק כשגמר זמן העבודה.
 לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן ודאי שייך מצד שהי' עליו שם עבד.
 לרבי שמעון משמע שלא מעניקים לו. ועצ"ע.

המשך

כמה מעניקים לו?

לרבי מאיר 15 סלעים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק משהו סמלי להראות שמכיר לו טובה
 על זה שעבדו.

לרבי יהודה שלושים סלעים כשלושים של עבד. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' חשיבות
 בהענקה.

לרבי שמעון חמישים כחמישים שבערכים.

המשך

מה לא מעניקים לעבד?

לרבי שמעון לא מעניקים כספים כיון שאין שייך בזה ברכה. אבל פרדות נחשבים בכלל ברכה
 ויכול לתת כיון שמשביחים בגופם. לשיטתו מצד החפצא לכן מסתכל על דבר שמשביח מצ"ע.
 לרבי אליעזר בן יעקב לא מעניקים פרדות. אבל בכסף יכול לעשות עסק ולהרוויח וישנו בכלל
 ברכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל על דבר שמשביח בגלל עבודת האדם.

יז, ע"ב

אם לא נתברך הבית בגלל העבד, האם צריך לתת לו הענקה?

לת"ק כן. שכתוב הענק תעניק מ"מ. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז תלוי בזכותו שמתברך הבית
 בגללו.

לרבי אליעזר בן עזרי' אין מעניקים לו כי דברים ככתבם. וזה שכתוב הענק תעניק דברה תורה
 כלשון בני"א. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה דוקא מתברך בגללו.

יח, ע"א

מה הדין אם גנב אלף ושווה חמש מאות?

לת"ק נמכר וחוזר ונמכר כדי לשלם את גנבתו. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לשלם כמו חוב
 ואפי' נמכר כמ"פ.

לרבי אליעזר אינו נמכר כלל, אא"כ שווה כמו הגנבה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צ"ל שווה
 למחיר הגניבה שזה כמו גזה"כ שרק במקרה כזה צריך למכרו.

המשך

האם מותר למכור את בתו לשפחות אחר שפחות?

לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והרי היא שלו וכמ"פ שרוצה מוכרה.

לרבי שמעון לא. לשיטתו מצד הגברא ואי"ז אנושי למכרה פעמיים.

מה פירוש "בבגדו בה"?

לרבי עקיבא הכוונה שיש אם למקרא ולכן מפרש כיון שפירש טליתו עלי' היינו שקדשה
 למישהו שוב אינו יכול למכרה. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא איך שהאדם קורא זה העיקר.

לרבי אליעזר יש אם למסורת ולכן מפרש כיון שבגד בה ומכרה לעבדות שוב אינו יכול למכרה
 שנית לעבדות. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא כמו שכתוב זה העיקר.

רבי שמעון סובר כמו שניהם כיון שיש אם למקרא ולמסורת.

המשך

האם יכול למכור את בתו לקרובי משפחה שאין יכולים לייעדה?
לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן הייעוד הוא חלק ותנאי במכירה שתוכל לקיים חיי משפחה,
ואם לא – לא..
לרבי אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא ואין הייעוד מוכרח ותנאי במכירה, אלא העיקר עבודתה
בתור שפחה ואפי' שאינו יכול לייעדה.

יט, ע"א

האם מעות הראשונים ניתנו לקידושין?
לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא וכשקנאה זה לא רק לשפחה אלא גם לייעוד.
לרבי יוסי ורבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא וכשקנאה זה רק בשביל החפצא שתעבוד אצלו
ולא ע"מ קידושין.

יט, ע"ב

האומר לשפחה הרי את מקודשת לי הרי את מאורסת לי אפילו בסוף שש אפילו סמוך לשקיעת
החמה
לת"ק נחשב לייעוד והיא אשתו. לשיטתו מצד הגברא ובשעת המכירה כבר נקנתה לו עם
אפשרות לייעדה ואי"צ עוד משהו.
לרבי יוסי ורבי יהודה רק אם יש שהות ביום ע"מ לעשות שווה פרוטה מקודשת ואם לא אינה
מקודשת. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיישאר זמן של עבדות ששוה פרוטה כיון שאין
מספיק שעת המכירה אלא צריך שבשעת הקידושין יתן משהו שהוא שו"פ.

המשך

המוכר את בתו והלך וקדשה לאחר
לרבי יוסי ורבי יהודה שיחק באדון ומקודשת לשני. לשיטתו מצד הגברא וזה רק כשנתנו לו
אפשרות לייעדה אבל אם קדמו משהו אחר זכה.
לחכמים האדון יכול לייעדה לאשה. לשיטתו מצד החפצא והרי היא שלו לגמרי. ואין לאחר
זכות לייעדה כלל.

המשך

פסק ע"מ שלא לייעדה
לרבי מאיר צריך לקיים את התנאי ואינו מיעדה. לשיטתו מצד הגברא ויש כוח לתנאו.
לחכמים אם רצה לייעד מייעד כי התנה על מה שכתוב בתורה ותנאו בטל. לשיטתו מצד החפצא
ואינו יכול לשנות ממ"ש בתורה.

המשך

האומר לאשה הרי את מקודשת לי ע"מ שאין לך שאר כסות ועונה
לרבי מאיר מקודשת ותנאו בטל. לשיטתו מצד הגברא והרי יש עליו חיוב וא"א לשנותו.
לרבי יהודה שאר וכסות שזה דבר שבממון תנאו קיים. לשיטתו מצד החפצא ולכן בממון יכול
לומר כמו נתקבלתי ותנאו קיים.

המשך

האם כשאין לעבד עברי אשה ובנים רבו יכול למסור לו שפחה כנענית?
לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא שנחשב כמו חפצא של האדון, ובכל מצב יכול למסור לו שפחה.
לראב"י לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' לו אשה ובנים, שאז כבר קיים פו"ר ואז יכול למסור לו שפחה.

כא, ע"א

האם עבד עברי כהן נרצע?
לרבי אלעזר יודן בריבי כן. כי רוצעים בחלק העליו של האוון שזה בבשר ולא בתנוך, ולכן אפשר גם בכהן שאין נהי' בעל מום. לשיטתו מצד הגברא ולכן כולם נרצעים, ודוקא במקום שאין בזה מום, שזה כמו סימן בעלמא.
לחכמים נרצע בגובה של האוון ולכן אין עבד עברי כהן נרצע, כי נעשה בעל מום. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין נרצע כהן, כי צריך לעשות מום, שיהי' ממש ניכר באבר מצ"ע ולא רק סימן לאדם.

המשך

במה רוצעים?

לרבי יוסי בריבי יהודה בכל דבר. לשיטתו מצד הגברא שזה רק להזכיר לאדם ואפשר בכל דבר.
לרבי רק כמו מרצע, שזה של מתכת. לשיטתו מצד החפצא ולכן חשוב דוקא ממתכת שצ"ל פעולת הרציעה בשלימות.

המשך

האם כהן מותר ביפ"ת?

לרב כן. לשיטתו מצד הגברא והרי דיברה תורה כנגד יצה"ר, ולכן גם לכהן מותר.
לשמואל אסור. כיון שהיא גיורת ואסור גיורת לכהן. לשיטתו מצד החפצא ולכן בכהן יש קדושה מיוחדת שא"א להתיר לו גיורת. ועצ"ע.

המשך

באיזה אופן הם חולקים?

י"א בביאה שני' אבל בביאה ראשונה לכו"ע מותר. שהרי לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר.
לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשבים באדם ומתירים ביאה ראשונה.
וי"א שחולקים בביאה ראשונה שרב אומר מותר מכיון שזה בשביל יצה"ר ושמואל אסור מכיון שאינו יכול בסוף לישאנה שאסור בגיורת. אבל בביאה שני' לכו"ע אסורה, שהרי היא גיורת ואסורה לכהן. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם בביאה ראשונה אסורים וע"ד יקוב הדין את ההר.

כ"א ע"א

האם יש חובה לקרוב לגאול את ממכר אחיו
לר"א כן למה"ח ויש כמו קשר בין הקרוב לקרקע זה
לר"י לא למה"ה וזה רק מצד הקירבה בין האנשים שיש רשות לקרוב לעזור לאחיו אבל זה לא קשור לקרקע

המשך

האם המוכר בית בבתי ערי חומה יכול ללות ולגאול לחצאין לרבנן לא למה"ח ולכן רק אם יש לו כסף שלו יכול לגאול ורק בשלימותה שכולה נקודה א' לר"ש כן למ"ה ולכן יכול האדם לעשות כל האפשרי מצידו כדי לגאול את השדה וגם לגאול חצי השדה שמצד האדם זה רק מה שהוא יכול או צריך

כ"ב ע"ב

עבד עברי כהן יכול למסור לו רבו שפחה כנענית לרב כן למה"ח והרי זה חידוש שמותרת בכלל ולכן כשהותרה שפחה כנענית הותרה לכולם לשמואל לא למ"ה ושאני כהנים שיש להם מצוות יתירות וא"א להתיר לו שפחה

כ"ג ע"א

איך העבד קונה א"ע לחירות? לר"מ בכסף ע"י אחרים אבל לא ע"י עצמו כי אין קנין לעבד בלי רבו ואפילו שזה חוב אבל קבלת רבו גרמה לו ובשטר ע"י עצמו ולא ע"י אחרים מכיון שחוב הוא לו לשיטתו מצד הגברא לכן נחשב כחובה מצד שאין מי שידאג לו כמו בהיותו עבד וגם שבהיותו עבד אינו מנותק לגמרי שהרי חייב במצוות כאשה לר"ש בן אלעזר בין כסף בין בשטר רק ע"י אחרים שזה זכות לעבד אבל לא ע"י עצמו בכסף שאין קנין לעבד בלי רבו ובשטר אין אומרים גיטו וידו באים כאחד לשיטתו מצד החפצא והרי קשה לו להיות עבד ובהפקירא ניחא ליה ועצ"ע. לרבנן סוברים שבכסף בין ע"י אחרים ובין ע"י עצמו כי זה זכות לעבד וכן בשטר שגיטו וידו באים כאחד

כ"ג ע"ב

רב ששת מעמיד את המחלוקת האם אפשר להקנות מנה לעבד ע"מ שלא יהי' לרבו רשות בו לר"מ לא למ"ה והרי הוא קנוי לגמרי לרבו לרבנן כן. לשיטתם מצד החפצא ולכן בעל הכסף יכול להתנות שלא יהי' לאדון זכות בכסף זה, שעל מנת זה נותן את הכסף. לר' אלעזר לכו"ע במקרה הקודם קנה העבד וקנה רבו ולכן מעמיד את המחלוקת במקרה שנתן מנה לעבד ע"מ שהוא יצא בו לחירות לר"מ קנה עבד וקנה רבו ולא יוצא לחירות. לשיטתו מצד הגברא כנ"ל. לרבנן לא קנה העבד כיון שלא קויים התנאי. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל, שבעל הכסף יכול להתנות בנתינתו.

כד, ע"א

לאבבי הופכים את המחלוקת הנ"ל לרבא לא הופכים והמחלוקת היא לגבי מעשר שני שהגיע בירושה לר"מ זה ממון הקדש ולא קנה בעל. לשיטתו מצד הגברא והרי אינו יכול לאכלו בכל מקום ובשבילו זה קדוש. ולרבנן זה ממון הדיוט וקנה בעל. לשיטתו מצד החפצא. וה"ז נחשב כממון של האדם שהרי אי"צ לתיתו למישהו אחר.

כד, ע"ב

האם היוצא בשן ועין צריך גט שיחרור

לר"ט לא. לשיטתו מצד החפצא ומשתחרר מצ"ע.
 לר"ע כן. לשיטתו מצד הגברא. לכן צריך האדם בעצמו לשחרר ולא מספיק גט שחרור מצ"ע.
 המשך

אם הוציא את השן ללא כוונה
 לת"ק יצא לחירות למה"ח ולכן א"צ את כוונתו ומצ"ע יצא לחירות
 לרשב"ג צריך כוונה למ"ה ולכן צריך את כוונתו
 כ"ה ע"א

האם עבד יוצא לחירות בסירוס
 לרבי כן למה"ח וגם ענין הילודה זה תכלית האדם וחלק מגופו ממש
 לבן עזאי לא למ"ה והרי כל ענין הילודה זה לבר מגופא ולא חלק ממש מהגוף ומתאים לשיטתו
 שאמר מה אעשה שנפשי חשקה בתורה ולא התחתן
 המשך

האם סירוס של הביצים נחשב למום גלוי?
 לרבי יהודה כן. למה"ח כנ"ל
 לראב"י לא. למ"ה כנ"ל בדעת בן עזאי
 לרבי יוסי מעוך וכתות זה גם בביצים, אבל נתוק וכרות זה רק בגיד ובביצים לא.
 המשך

האם בהמה דקה נקנית במשיכה?
 לרבי מאיר ורבי אליעזר לא. ורק בהגבהה. למ"ה ולכן מספיק שעשה פעולה כלשהיא נחשב
 לקנין
 לחכמים כן. למה"ח ולכן צריך להגביה ממש כמו כל חפץ

כח, ע"ב
 האם פירות עושים חליפין?
 לרב ששת כן למ"ה ולכן לא משנה כ"כ מה החפץ.
 לרב נחמן לא. לשיטתו מצד החפצא לכן דוקא כלי שדומה יותר לנעל.

המשך
 מהו עיקר קנין מן התורה?
 לרב יוחנן דבר תורה מעות קונות, ומשיכה זה תקנה מדרבנן שמא יאמר לו נשרפו חטיף בעלי'.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר זה הכסף שהוא שווי החפץ.
 לר"ל משיכה מפורשת מה"ת. לשיטתו מצד הגברא ולכן העיקר זה המשיכה שזה פעולת
 האדם.

כט, ע"א
 האם אדם צריך ללמד בנו לשחות במים?
 י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא וה"ז חלק מהצלתו בדרך הטבע.
 י"א שלא. לשיטתו מצד הגברא והעיקר ללמדו תורה, ואי"צ לחשוב כ"כ בדרך הטבע.

המשך
 אם צריך לפדות את עצמו ואת בנו - מי קודם?
 לת"ק הוא קודם לבנו. כיון שסובר שמלוה שכתוב בתורה לא כמו שכתוב בשטר ואינו יכול
 לפדות את עצמו ממשועבדים ולכן מצוה של גופו עדיף. לשיטתו מצד הגברא ומסתכלים מה

החיוב העיקרי עליו.

לרבי יהודה בנו קודמו. ומדובר שיש 5 סלעים משועבדים ו-5 בני חורין ולכן סובר שמלוה הכתובה בתורה ככתובה בשטר דמיא. לשיטתו מצד החפצא שהחוב שעל האדם גורם שיעבוד נכסים כמ"ש בשטר. ולכן ב-5 הבני חורין פודה את בנו, והכהן הולך וטורף מ-5 משועבדים בשביל פדיון עצמו. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאפשר שיהי' באופן שישלם את שתיהם כך עדיף.

כט, ע"ב

אם צריך לפדות בנו או לעלות לרגל - מה קודם?
לת"ק פדיון הבן קודם. לשיטתו מצד הגברא וזה נחשב יותר מצוה שעל גופו, שהרי בנו חלק ממנו.

לרבי יהודה עלי' לרגל קודמת, כיון שזו מצוה עוברת. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושב על המצוה שעובר זמנה וא"א להשלים.

המשך

אם הוא צריך בעצמו ללמוד תורה וגם בנו - מי קודם?
לת"ק הוא קודם לבנו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מצוה שעליו ממש קודם.
לרבי יהודה אם בנו מוכשר יותר ממנו בנו קודמו. לשיטתו מצד החפצא ולכן עדיף הבן, שע"י כשרונותיו יהי' יותר לימוד תורה.

המשך

חנוך לנער ע"פ דרכו - באיזה גיל נקרא נער?
לרבי יהודה הכוונה מגיל 16 עד גיל 22. למה"ח ולכן מסתכל יותר מצד הגוף עצמו שזה נחשב לשנות נעורים
לרבי נחמי' מגיל 18 עד 24. למ"ה ולכן כל זמן שבשכלו נחשב כנער שזה מתחיל ונמשך לגיל מאוחר יותר שאז גם רגוע יותר (כידוע בתשלום הביטוח של גילאים אלו).

המשך

האם סומא פטור מן המצוות?
לת"ק חייב במצוות. לשיטתו מצד הגברא ולגבי הרגשת האנשים הרי הוא גם נחשב, ובפרט שאם יפטרוהו ייחשב כפגיעה.
לרבי יהודה פטור מן המצוות. לשיטתו מצד החפצא והרי הוא מוגבל.

לב, ע"א

משל מי צ"ל התשלום על כבוד אב?
לרבי יהודה משל הבן. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך גם להוציא כסף על כיבוד אב.
לר' נתן בר' אושעיא משל האבא. וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך רק בגופו לכבד את אביו ולא מממונו.

המשך

מה יותר חמור, סקילה או שריפה?
לת"ק סקילה. לשיטתו מצד החפצא והביזוי של הגוף זה יותר בסקילה.
לרבי שמעון שריפה. לשיטתו מצד הגברא והכאב לאדם יותר גדול בשריפה.

המשך

האם הרב שמחל על כבודו כבודו מחול?
 לרב חסדא לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"ז ברשותו והכבוד הוא על התורה וא"א למחול.
 לרב יוסף כן. לשיטתו מצד הגברא ורואה בזה כבוד פרטי של הרב ולכן יכול למחול.

המשך

האם נשיא שמחל על כבודו כבודו מחול?
 בהו"א אין כבודו מחול.
 במסקנה כבודו מחול, ורק מלך אין כבודו מחול. וההבדל ביניהם שנשיא זה קשור יותר לגברא
 שמלמד תורה. ומלך קשור יותר לחפצא שמנהיג את המדינה.

המשך

האם רב שהוא צעיר וחכם צריך לכבד זקן?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא וה"ה חכם בעצמו.
 לרבי יוסי הגלילי כן. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לכבד את מעלת הזקנה.
 ועצ"ע.

לג, ע"ב

והביטו אחרי משה עד בואו האוהלה - האם זה לשבח או לגנאי?
 לרבי אמי זה לגנאי. לשיטתו מצד הגברא שזה בהמשך לכל טענתם נגד משה וגם בזה מצא
 טענה נגדו.
 לרבי יצחק נפחא זה לשבח. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל נחשב כמו שליוו את משה
 במבטם.

לד, ע"א

האם שני כתובים הבאים כאחד מלמדים לדברים אחרים?
 לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא וזה שמודגש רק בשני מקומות כנראה בא לשלול מקומות
 אחרים.
 לר' יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן לומדים ואדרבה זה שכתוב פעמיים מחזק את הענין
 ובא לרבות בעוד מקומות.

לה, ע"א

האם אשה חייבת בפור'?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולאשה לא ניתן חיוב זה.
 לר' יוחנן בן ברוקה כן. לשיטתו מצד החפצא והרי יש לה חלק במצוה של הבעל שבלעדה לא
 יכול לקיים את המצוה. וכשיטתו הר"ן הידועה.

המשך

האם תפילין זה מ"ע שהזמן גרמא
 לר"מ לא לשיטתו מצד הגברא לכן זה נחשב מצוה תמידית וזה שגזרו זה רק על האדם.
 וי"א שכן. לשיטתו מצד החפצא כיון שחכמים גזרו שבלילה ובשבת אסור להניח תפילין זה
 נחשב כאילו אין מצוה בזמנים אלו כלל מצ"ע.

ל"ה ע"ב

האם נשים חייבות על "בל יקרחו"
לת"ק כן למ"ה ולכן גם הם בכלל האנשים
לאיסי לא למה"ח והרי אצל נשים אין איסורים כ"כ בשערות כמו בזקן ופיאות לכן גם פה לא
נאסרו
המשך
מה הטעם של איסי
לאביי כיון שלומד מבני אהרן שאסור לעשות קרחה בראשם ורק לגברים ולנשים מותר וכך גם
פה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה לימוד כמו גזה"כ שבנשים אין איסור.
לר"ב כיון שלומד מ"בן עיניכם" של התפילין שהנשים פטורות. לשיטתו מצד החפצא ולכן
פטורים מצ"ע שאי"ז שייך להם כלל.

לו, ע"א

האם בנים שלא מתנהגים כמו שצריך נחשבים בנים
לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא מסתכלים על ההתנהגות אלא רק על זה שהם בניו של
מקום.
לר"י לא. לשיטתו מצד החפצא ומסתכלים על ההתנהגות.

ל"ז ע"א

האם איסור חדש נוהג בחו"ל
לר"י ישמעאל לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן שאומר לאדם שבגלל שהוא נמצא בחו"ל שאין לו
כלל איסור חדש וזה דוקא מעורר אותו שיבוא לא"י.
לר"י אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן המעשה הוא העיקר וזה שגם בחו"ל נוהג חדש זה
מה שמשפיע דוקא לקרב אותו. כמו שאנו נוהגים בפועל שמשתדלים לקרב כ"א שיעשה בפועל
מצוות.

לז, ע"ב

האם קרבו נסכים במדבר
לר"י לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' כניסה לא"י שאז יהי' שלימות במקום.
לר"ע כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם במדבר הקריבו נסכים כיון שהגברא נמצא בשלימות.

ל"ח ע"א

האם איסור חדש וכלאים וערלה נוהגים בחו"ל מן התורה
לרשב"י כן. למה"ח ולכן המעשה הוא העיקר כנ"ל
לר"א בנו לא למ"ה ולכן עדיף שלא וזה יזעזע ויעורר אותם. כידוע שגם אחרי 13 שנה במערה
עדיין כל מקום שהי' מסתכל הי' נשרף.

לח, ע"ב

מה הכוונה שאיסור ערלה בחו"ל זה רק הלכה
לר"ב יהודה בשם שמואל זה רק הלכות מדינה שזה רק מנהג שקיבלו עליהם איסור זה. לשיטתו
מצד הגברא.
לעולא בשם ר' יוחנן זה הלכה למשה מסיני. לשיטתו מצד החפצא.

ל"ט ע"ב

במ"א כתוב שאדם שיש לו רוב זכויות מטיבין לו גם בעוה"ז ובמ"א כתוב שלא מטיבין לו בעוה"ז.

לאביי התירוץ שמטיבין לו עי"ז שבעוה"ז סובל ואז בעוה"ב מקבל רק טוב ולכו"ע אין שכר מצוה בעוה"ז אא"כ מרובים עוונותיו שאז מקבל שכר על קצת מצוותיו בעוה"ז. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין שכר בעוה"ז כלל לכו"ע כיון שעיקר השכר יהי' בתחה"מ שאז יהי' שלימות באדם.

לרבא זה מחלוקת לתנא שלנו מטיבין לו בעוה"ז ולר' יעקב שסובר שאין שכר מצוה בעוה"ז לא מטיבין לו. לשיטתו מצד החפצא ומצד זה נחשב שיש שכר בעוה"ז הגשמיות מצ"ע.

מ' ע"א

מה הכוונה שאין מקיפין בחילול השם בין שוגג בין במזיד למר זוטרא הכוונה שנפרעין ממנו לאלתר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד העונש לאדם. למר בריה דרבנא הכוונה שאם הי' כף המאזנים שקול של הזכויות והעוונות וא' מהעבירות זה חילול השם אז זה מכריע. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר שזה חמור ומכריע את הכף של העבירות.

מ' ע"ב

מה יותר גדול?

לר"ט תלמוד גדול. לשיטתו מצד הגברא. ובגילויים הרי ת"ת כנגד כולם. לר"ע מעשה גדול. לשיטתו מצד החפצא, שכל גדלות התלמוד זה רק שמביא לידי מעשה, שזה העיקר. ועצ"ע משיטתם.

מ"א ע"ב

האם תרומת גוי מדמעת וחייבים עליה חומש לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל ה"ז תרומה ולא משנה שגוי הפרישה. לר"ש לא. לשיטתו מצד הגברא כיון שהוא גוי אין בכוחו להקדיש שתהי' תרומה ממש מצ"ע.

המשך

מאיפה יודעים שליחות בקדשים

לר' יהושע בן קרחה לומדים מהפסוק "ושחטו אותו" שנאמר לגבי שחיטת קרבן פסח. לשיטתו מצד הגברא.

לר' יונתן לומדים מהפסוק "שה לבית אבות" אבל מהפסוק "ושחטו אותו" א"א ללמוד כיון שהוא לומד מזה שכל עם ישראל יכולים לצאת י"ח בקרבן פסח א' אפילו שאין כזית לכל א' וא"א ללמוד מזה על שליחות כיון ששם מדובר שכולם שותפים בזה. לשיטתו מצד החפצא. ועצ"ע.

מ"ב ע"א

כתוב כבר ביבמות צ' ע"ב

המשך

כתוב כבר בכתובות צ"ט ע"ב

מ"ב ע"ב

מה הדין של החושב לשלוח יד בפיקדון

לב"ש חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב מחשבה למעשה מצ"ע, ע"ד לשיטתם שהולכים אחרי בכח.

לב"ה פטור. לשיטתו מצד הגברא שלכן אינו מחשיב אא"כ בפועל שלח יד, ע"ד שיטתם שהולכים אחרי בפועל. ועצ"ע בהערה בלקו"ש שמשמע שאי"ז קשור כ"כ לבכח ובפועל.

מ"ג ע"א

מה הדין של השולח את חברו להרוג מישהו לת"ק חייב המשלח רק עונש קטן. לשיטתו מצד הגברא והרי דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין ואין המשלח אשם כ"כ. לשמאי חייב המשלח עונש גדול. לשיטתו מצד החפצא והרי הוא גרם לו לחטוא בפועל.

המשך

האם שליח נעשה עד

לדבי ר' שילא אמרו שלא. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא משוחד כיון שהוא חלק מהענין אינו יכול להעיד בצורה ניטרלית.

לרב כן. לשיטתו מצד החפצא והרי מצ"ע יכול להיות באופן שאינו משוחד.

לרב אחא ברי' דרבא זה הפוך, שלרב אין שליח נעשה עד ולדבי רבי שילא כן, וכך הלכה.

המשך

האומר לשלושה צאו וקדשו לי את האשה

לב"ש אחד שליח ושנים עדים. לשיטתם שקשורים ל"בכח" שרוצה שיגמר הענין ועצ"ע

לב"ה כולם שלוחים ואין שליח נעשה עד. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות כנ"ל שהשליח נוגע בדבר.

מג, ע"ב

נערה המאורסה

לת"ק היא ואבי' מקבלים את גיטה. לשיטתם מצד הגברא ולכן גם היא חשובה מצ"ע ויש לה יד לקבל את גיטה.

לרבי יהודה רק אבי' מקבל את גיטה. לשיטתו מצד החפצא והנערה נחשבת רק כמו חפצא שלו, ואין לה שום חשיבות ואינה יכולה לקבל את גיטה.

המשך

האם חולקים גם בקידושין?

לר"ל כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן יש דעה שגם היא בעצמה זוכה בקידושי'.

לרבי יוחנן לא, כיון שבקידושין לכו"ע רק אבי' מקבל. כיון שמפקיעה את עצמה מרשות אבי'.

לשיטתו מצד החפצא ולכן בזה לכו"ע רק אבי' יכול לקבל קידושי' כיון שנחשבת רק כמו חפצא

שלו ואין לה מציאותו וחשיבות מצ"ע.

למסקנה בגלל שקידושין זה לדעתה וצריך את דעת המקנה ולכן צריך דוקא אבי'.

מד, ע"א

העושה מאמר ביבמתו שלא מדעתה.

לרבי קונה כמו ביאה של יבמה שקונה בע"כ ג"כ במאמר קונה בע"כ. שעדיף ללמוד מדבר

שקשור ליבמה עצמה. לשיטתו מצד הגברא ולכן לומד מדבר שקשור ליבמה.

לרבנן לא, כיון שלומדים מקידושין שצ"ל מדעתה. שעדיף ללמוד קידושין מקידושין. לשיטתו מצד החפצא ולכן לומד קידושין מקידושין.

מד, ע"א

האומר לאשה התקדשי לי בתמרה זו ובזו (בכה תמרים) האם מצטרפות לשו"פ? לרבי שמעון כולם מצטרפים לפרוטה. לשיטתו מצד הגברא לכן כולם מצטרפים. לרבי יהודה צריך שיהי' בא' מהם שו"פ. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' בא' מהם שווה פרוטה מצ"ע שיתן לה בפעם א' דבר ששוה פרוטה.

המשך

האומר שבועה שאיני חייב לא לך ולא לך לרבי יהודה חייב על כ"א. שזה נחשב שבועה לכ"א ולכן חייב. לרבי אליעזר. רק אם אמר בסוף את המלה שבועה היינו לא לך לא לך שבועה. אז חייב על כ"א אבל אם אמר שבועה בתחילה חייב א' על כולם. וכן אם אומר "לא לך לא לך" בלי ו' חייב א' על הכל. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחלק שמחייב על כ"א בפ"ע וגם לשיטתו אם מוסיף ו' האות הזו באה להפסיק. לרבי שמעון אינו חייב עד שיאמר שבועה לכאו"א. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחבר ביניהם חייב על הכל אא"כ אמר שבועה לכ"א. לרבי מאיר זה נחשב כלל א' אא"כ אומר "לא לך לא לך" בלי ו' החיבור שאז נחשב לפרט כ"א בפ"ע. לשיטתו מצד הגברא ומצדו התכוון בו' לחבר, ולכן חייב רק א'.

מד, ע"ב

קטנה שנתקדשה שלא על דעת אבי' לשמואל צריכה גט וצריכה מיאון. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושב על הפעולה מצ"ע שהרי הי' פה קידושין. לעולא אפילו מיאון אינה צריכה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שאין רשות של האבא אי"ז נחשב כלל לקידושין, ואין צריכה אפי' מיאון.

המשך

האם יכול למכור את בתו לאמה לקרובי משפחה שאינם יכולים לקדשה? לת"ק לא. כיון שצריך שתהי' אפשרות ליעדה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב גם הנישואין וזה חלק מהמכירה. לרבי אלעזר כן. שאין מעכב הייעוד כלל. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפשר שהיא תהי' רק שפחה לעבוד ללא קשר לנישואין.

מה, ע"ב

נתקדשה לדעת אבי' והלך אבי' למדה"י ועמדה ונשאת לאותו אדם לרב אם הוא כהן אוכלת בתרומה עד שיבא אבי' וימחה. לשיטתו מצד הגברא והרי אבי' הי' והסכים לקידושין וכנראה יסכים גם לנישואין. לרב אסי אינה אוכלת, שמא יבא אבי' וימחה ונמצאת זרה אוכלת בתרומה למפרע. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל לא הסכים לנישואין.

המשך

נתקדשה על דעת אבי' ונשאת שלא ע"ד אבי' ואבי' נמצא כאן. לרב הונא אינה אוכלת כיון שזוה ששותק בגלל שהוא כועס מאוד שלא התייעצה אתו. ואינו מסכים לנישואין. לשיטתו מצד הגברא ולכן אנו משערים בדעתו שכנראה שתק בגלל שהוא כועס.

לרבי ירמי' בר אבא אוכלת בתרומה מכיון שאבי' פה והוא שותק סימן שנוח לו בקידושין אלו. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל שותק כאילו הסכים לקידושין.

המשך

נתקדשה שלא לדעת אבי' ונשאת שלא לדעת אבי' ואבי' נמצא כאן לרב הונא אוכלת בתרומה. לשיטתו מצד הגברא קשר לומר שישתוק גם על קידושין וגם על נישואין, אפילו שכועס ולכן חייבים לומר שודאי הסכים.

לרבי ירמי' בר אבא אינה אוכלת. כיון שנעשה בה מעשה יתומה בחיי האב שגם קידשה א"ע שלא ע"ד אבי' ואין האב שותק גם על הקידושין וגם על הנישואין שנעשו שלא לדעתו. לשיטתו מצד החפצא וא"א להחשיב שתיקה כהודאה על שני דברים.

מו, ע"א

קטנה שנתקדשה שלא ע"ד אבי' לרב בין היא בין אבי' יכולים לעכב. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם היא יכולה לעכב כיון שגם היא מציאיות מצ"ע אפילו שגם היא הסכימה לקידושין בכ"ז יכולה לעכב כיון שאינם תופסים כ"כ.

לרב אסי רק אבי' מעכב ולא היא. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק אבי' מעכב כיון שהיא כמו חפצא שלו.

המשך

האומר לאשה התקדשי לי בתמרה זו התקדשי לי בזו והיתה אוכלת ראשונה ראשונה אינה מקודשת עד שיהי' בא' מהם שו"פ.

באיזה מקרה מדובר?

לרב ושמואל מדובר כשאמר התקדשי ולכן צריך שיהי' בא' מהם שו"פ. והחידוש באוכלת שאפילו שאוכלת ונהנית אינה מקנה א"ע עד שיהי' שו"פ. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על חידוש אפי' שנהנית.

לרבי אמי מדובר שאמר בזו ובזו שכולם מצטרפים יחד. וצריך שיהי' דוקא באחרונה שו"פ כדי שלא יהי' מלווה. שהמקדש במלוה אינה מקודשת. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על זה שאי"ז מלווה מצ"ע.

מז, ע"א

האם כשאומר כזית וכזית זה נחשב ככלל יחד או כ"א בפ"ע לת"ק זה נחשב ככלל כיון שיש ו' החיבור. לשיטתו מצד הגברא ובד"כ ו' ענינו לחבר. לרבי זה נחשב כפרט. לשיטתו מצד החפצא מכיון שיש פה עוד אות (ו') זה מחלק ומפרט.

המשך

האומר לאשה התקדשי לי במנה ונמצא מנה חסר דינר י"א שמקודשת, כיון שאינה מתביישת לתבוע את הדינר. לשיטתו מצד החפצא כיון שאמר לה מנה מתחייב לתת מנה ויכולה לתבעו.

וי"א שאינה מקודשת מכיון שמתביישת לבקש את הדינר, ואינה מקנה א"ע עד שיתן לה את כל המנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן סוף סוף אפשר לומר שמתביישת, שהרי הולכת להינשא לו.

המשך

האומר לאשה התקדשי לי בפקדון שיש לי בידך ונמצא שנגנב אם נשאר ממנה שו"פ מקודשת ואם לא אינה מקודשת. מה הדין אם אמר לה התקדשי לי במלוה שאת חייבת לי? לת"ק אי"ז דומה לפקדון ואפילו שנשאר שו"פ אינה מקודשת. מכיון שאין הבעלים יכולים לחזור מההלואה לאחר שנתנוה אפילו שעדיין הלווה לא השתמש. ואינה ברשותם של הבעלים. ולכן א"א לו לקדש עם מלוה זה. לשיטתו מצד החפצא וברגע שנתן אי"ז שייך אליו כלל ואי"ז כפקדון.

לרבי שמעון בן אלעזר במלוה זה כמו פקדון. כיון שהמלוה ברשות בעלים כל זמן שלא נשתמש בזה ויכול המלוה לבקש את מעותיו בחזרה לכן נחשב כאילו נתן לה עכשיו ומקודשת. לשיטתו מצד הגברא כיון שעדיין לא השתמש בזה והרי רואה את מעותיו שנתן לו לכן נחשב כפקדון.

המשך

האומר לאשה התקדשי לי בשט"ח
לרבי מאיר מקודשת. לשיטתו מצד הגברא כיון שיש לה הנאה בזה מסכימה להתקדש.
לחכמים אינה מקודשת. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאין פה כסף ממש אינה מקודשת.

המשך

האם אותיות נקנות במסירה?
לרבי כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שמוסר לו כדי שיקנה.
לחכמים לא. צריך שגם יכתוב לו שטר נוסף כדי שיקנה את השטר הראשון. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לכתוב לו עוד שטר כדי שיקנה מצ"ע.

מח, ע"א

האם קנין של מעמד שלושתם זה גם במלוה?
י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שיהי' כסף מזומן ומספיק גם הלוואה.
י"א שלא. וזה רק בפיקדון. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' פקדון, שזה משהו ממשי כדי שיחול הקנין.

מח, ע"ב

אשה שאמרה לאיש עשה לי טבעת ואקדש אני לך
לרבי מאיר מקודשת בשכר עבודתו. לשיטתו מצד הגברא כדלקמן.
לחכמים אינה מקודשת עד שיקדשה בממון אחר. לשיטתו מצד החפצא כדלקמן.

במה חולקים?

לרבי מאיר מכיון שהשכירות משתלמת רק בסוף אין זה מלוה ולכן מקודשת. לשיטתו מצד הגברא והרי כוונתו בד"כ לשלם בסוף כשהשלים את המלאכה.
לחכמים ישנה לשכירות מתחילה ועד הסוף וזה נחשב כמלוה ולכן אינה מקודשת. לשיטתו מצד החפצא ולכן מתחילה ועד הסוף נחשב כשכירות, שחייבת לו על כל קצת מהמלאכה שעושה, ולכן אינה מקודשת, כי זה מלווה.

המשך

וי"א שחולקים, שרבי מאיר סובר שאומן קונה בשבח כלי ולכן יכול לקדשה בטבעת זו. לשיטתו מצד הגברא ולכן במעשה ידיו קונה את הכלי.
 לחכמים אין אומן קונה וזה נחשב כשאר שכירות וא"א לקדשה בזה. לשיטתו מצד החפצא והרי הכלי נשאר לבעל הכלי, ולא קונה ע"י מעשה ידיו.
 וי"א שחולקים שנתן לה עם הטבעת עוד שו"פ שלרבי מאיר במלוה ופרוטה דעתה על הפרוטה. ולכן מקודשת וכן סובר ר' יהודה הנשיא וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא פרוטה שזה נותן לה עכשיו בפועל.
 לחכמים דעתה על הכסף הגדול של המלוה ולכן אינה מקודשת. וכן סובר ר' נתן. לשיטתו מצד החפצא והרי זה באין ערוך כסף ההלוואה ושווה יותר ולכן דעתה דוקא על ההלוואה.

מו, ע"ב

המקדש את אחותו

לרב המעות חוזרים כיון שאדם יודע שאין קידושין תופסים באחותו ונותן את הכסף רק לפקדון. לשיטתו מצד הגברא שסומך עלי' שתשמור לו ואח"כ תחזיר לו.
 לשמואל המעות מתנה כיון שאדם יודע שאין קדושין תופסים באחותו ונותן לשם מתנה. וכן ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן גמר לשם מתנה שיהי' שלה לגמרי.

מ"ח ע"ב

העושה תנאי עם האשה בקידושין והטעה לשבח

לת"ק אינה מקודשת. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל לא אמר אמת והטעה אותה.
 לר"ש מקודשת. לשיטתו מצד הגברא והרי ודאי שכל אישה מסכימה לטעות כזו, שזה לשבח.

ה מ ש ך

באיזה אופן הם חולקים

לאב"י מדובר באופן שאומר לשלוחו הלויני דינר של כסף וקדש לי בזה אשה פלונית והלוה לו של זהב
 לת"ק זה קפידא ולכן דוקא למה"ח והרי אמר של כסף
 לר"ש זה מראה מקום הוא לו ואינו מקפיד דוקא של כסף למ"ה
 לרבא מדובר באופן שהיא אומרת לשלוחה צא וקבל קידושי מפלוני שאמר לי התקדשי בדינר
 כסף ולבסוף נמצא זהב
 לת"ק כנ"ל
 לר"ש כנ"ל

מ"ט ע"א

מה הדין בגט מקושר שחתמו עדיו מתוכו במקום שיחתמו מאחוריו
 לת"ק פסול למה"ח ולכן מקפיד שיעשה כמו שאמר לו רק מקושר
 לר' חנינא בן גמליאל כשר כיון שיכול לעשותו פשוט
 לרשב"ג הכל כמנהג המדינה היינו שאם נוהגים בשניהם גם בפשוט וגם במקושר ואמר לו עשה לי פשוט ועשה מקושר מראה מקום הוא לו וכשר למ"ה

המשך

אשה שאמרה לשליח התקבל לי גיטי במקום פלוני וקיבל גט במקום אחר לת"ק פסול. לשיטתו מצד הגברא וכנראה הקפיד דוקא במקום פלוני. לר"א כשר. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שקיבל הגט בשבילה ולא משנה כ"כ באיזה מקום.

המשך

האומר לאשה הרי את מקודשת ע"מ שאני קורא לת"ק אם קורא 3 פסוקים בביהכנ"ס מקודשת. לשיטתו מצד הגברא. ומספיק שקורא בעצמו ואי"צ לתרגם לאחרים. לר' יהודה עד שיקרא ויתרגם תרגום אונקלוס. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך גם תרגום שקשור יותר לדירה בתחתונים וכו'.

המשך

האומר לאשה הרי את מקודשת לי ע"מ שאני שונה לחזקי' הכוונה ששונה הלכות וכן סובר ר"מ. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא הלכות שקשור עם עבודת האדם. לר' יוחנן הכוונה ששונה תורה היינו מדרש שעל התורה וכן סובר ר"יהודה. לשיטתו מצד החפצא ולכן הכוונה רק לתורה מצ"ע ולא בשביל הנהגת האדם.

נ, ע"א

המוכר נכסיו ע"מ לעלות לא"י ולבסוף נהי' אונס בדרך ששמע שיש שודדים ולא יכל לעלות אבל יכול לעלות עם שיירה. י"א שזה מכור למ"ה שהרי יש לו אפשרות לעלות עם שיירה. וי"א שזה לא מכור למה"ח והרי בסוף לא עלה

נא, ע"א

קרבת תודה שנשחט על שמונים חלות לחזקי' קדשו ארבעים מתוך שמונים. שמכיון שמתכוון לאחריות שאם יאבדו הארבעים הראשונים יהיו ארבעים נוספים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתכוון רק לאחריות של האדם שרוצה להשלים את התחייבותו. לרבי יוחנן לא קדשו ארבעים מתוך שמונים. כיון שמתכוון לקרבן גדול וא"א להוסיף על ארבעים. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מתכוון לקרבן גדול וא"א.

המשך

קידושין שאינם מסורים לביאה לאב"י נחשבים קידושין. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל קידש את האישה. לרבא לא נחשבים קידושין. לשיטתו מצד החפצא כיון שאי"ז מסור לביאה אי"ז נחשב לקידושין.

נא, ע"ב

המקדש אשה במעשר שני לרבי מאיר בין בשוגג בין במזיד לא קידש. לשיטתו מצד הגברא וכיון שזה קדוש א"א לקדש בזה אישה שאי"ז נחשב לממונו. לרבי יהודה בשוגג לא קידש, במזיד קידש. לשיטתו מצד החפצא והרי יש בזה חשיבות של

ממון. שהרי מותר לו לאכלו בירושלים להנאתו ונחשב כמו ממון.

המשך

המקדש בהקדש

לרבי מאיר במזיד קידש, בשוגג לא קידש. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא כאשר התכוון במזיד לחלל אז מתקדשת.

לרבי יהודה בשוגג קידש, במזיד לא קידש, לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא בשוגג שזה נחשב מעילה מצ"ע מתחלל ומתקדשת.

המשך

המקדש בחלקו בקרבן בין קדשי קדשים בין קדשים קלים

לרבי יהודה מקודשת. לשיטתו מצד הגברא וה"ז חלקו שאוכל ויכול גם בזה לקדש אישה.

לרבי יוסי אינה מקודשת. לשיטתו מצד החפצא ומצד הקרבן הרי ודאי שזה קדוש ואינו נחשב כממון.

נג, ע"א

האם נמנו וגמרו שהמקדש בחלקו לא קידש?

לרבי יוחנן כן. לשיטתו מצד החפצא וה"ז קדוש.

לרב עדיין יש מחלוקת. לשיטתו מצד הגברא לכן יש דעה שזה חלקו ויכול גם לקדש בזה.

נג, ע"ב

מה הדין אם הפקיד מעות אצל חנווני?

לרבי מאיר חנווני כמו בעה"ב שלא ישתמש בהם. ואם הוציא מעל בעה"ב ולא המפקיד. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתכוון שלא ישתמש בזה אלא רק ישמור.

לרבי יהודה חנווני כמו שולחני, שאם הפקיד אצלו ואינם צרורים יכול להשתמש בהם, ומעל המפקיד. לשיטתו מצד החפצא ולכן מעדיף שיהי' מותר לו להתשמש ואז יהי' אחראי יותר, שזה כמו שומר שכר.

נד, ע"א

האם מועלים בשקלים שנשארו מתרומה של שנה שעברה שמתמשים בהם לחומת העיר וכל צרכי תיקון העיר?

לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא שגם דברים שהם לצורך האדם נחשבים כהקדש.

לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן דברים שהם לצורך האדם אי"ז נחשב כ"כ קדוש.

המשך

האם האומר על דבר שיהי' קדוש כירושלים נחשב להקדש?

לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא וכוונתו כנראה ודאי הי' להקדש.

לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן מצ"ע אין ירושלים שהיא קשורה גם לצרכי האדם נחשבת להקדש כ"כ.

נד, ע"ב

מה הדין בכרם רבעי?

לב"ש אין לו חומש משפודהו. ואין לו ביעור כמו מעשרות. לשיטתו מצד החפצא ובכח והרי

אי"ז ממש כהקדש, ורק לגבי האדם.
 לב"ה יש לו. לשיטתו מצד הגברא ובפועל מצד האדם ה"ז נחשב להקדש וצריך לבערו כיון
 שזה קשור לאדם כמו שאר הפירות שאוכלם ובכיעור מבערם.

המשך
 האם יש לו דין פרט ודין עוללות כמו כרם של הדיוט?
 לב"ש כן. לשיטתם מצד החפצא כנ"ל.
 לב"ה לא. שנחשב קדוש. לשיטתם מצד הגברא ובפועל בשבילו זה קדוש.

נז, ע"א
 ציפורי מצורע ממתה אסורים?
 לרבי יוחנן משעת שחיטה, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא. ולכן רק כאשר נשחטים בפועל
 כקרבן אז נאסרים.
 לריש לקיש משעת לקיחה, שלומד מעגלה ערופה שנאסרת מחיים. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 מהרגע שבכוונתו הקדישם בשביל מצורע נאסרים.

המשך
 מה הדין אם שחטה לציפור המצורע שלא באזוב ובלי עץ ארז ובלי שני תולעת?
 לרבי יעקב הואיל והיתה מוקצית למצוותה נאסרת, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ואפילו
 שאי"ז ראוי מצד האדם נאסרת מצ"ע.
 לרבי שמעון הואיל ונשחטה שלא כמצוותה מותרת. מכיון ששחיטה שאינה ראוי' אינה נחשבת
 לשחיטה. לשיטתו מצד הגברא ואם אי"ז ראוי לא נחשב לשחיטה.

המשך
 מה הדין בפטר חמור?
 לרבי יהודה אסור בהנאה. לשיטתו מצד החפצא וזה נחשב ממש כקדוש מצ"ע.
 לרבי שמעון מותר בהנאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק כמו קנס ואסור רק לאדם.

נח, ע"ב
 מה הדין בגונב טבלו של חברו?
 לרבי משלם לו את כל דמי הטבל. מכיון שקנסו את הגנב שצריך לשלם את הכל. לשיטתו מצד
 הגברא ולכן קונסים את הגנב.
 לרבי יוסי ורבי יהודה משלם רק את הדמי חולין שבו. ואינו משלם את התרומה ואת המעשר
 כיון שמתנות שלא הורמו לאו כמי שהורמו דמי ולכן אין לו בהם אלא טובת הנאה, וטובת
 הנאה אינה נחשבת לממון. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל תרומה ומעשר אי"ז שלו ממש.
 או שסובר כמו שמואל שחיטה אחת פוטר את כל הכרי. או שקנסו את בעה"ב שלא הי' צריך
 להשהות את הטבל אצלו. אלא הי' צריך להפריש מיד תרו"מ. לשיטתו מצד החפצא.

נט, ע"א
 האומר לאשה התקדשי לי לאחר 30 יום וחזרה בה
 לר' יוחנן יכולה לחזור בה כיון שדיבור מבטל דיבור למה"ח ולכן כ"ז שאי"ז מעשה ממש היינו
 שעדיין לא חלו הקידושין יכולה לחזור
 לר"ל לא יכולה לחזור שאין דיבור מבטל דיבור למ"ה ולכן כיון שהסכימה על הקידושין אפילו

שעדיין לא חלו מצד התחייבות האדם לקידושין א"א לחזור
נ"ט ע"ב

רב זביד מסביר את המחלוקת על מקרה זה באופן ש-האשה עשתה שליח שיקדשה ולבסוף
חזרה בה
לר' יוחנן כנ"ל. לשיטתו מצד החפצא.
לר"ל כנ"ל. לשיטתו מצד הגברא.
המשך
גט שביטלו האם יכול לחזור ולגרש בו
לרב נחמן כן. לשיטתו מצד החפצא וכיון שעדיין נשאר הגט ולא קרעו אפשר לחזור ולגרש בו
מצ"ע.
לרב ששת לא. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהאדם כבר ביטל גט זה שוב א"א לגרש בו.

המשך
לרב חסדא

האומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר 30 יום ובא אחר וקידשה בתוך 30 מקודשת לשני
לרב מקודשת לשני לעולם. לשיטתו מצד הגברא וכיון שנתפסו קידושי השני א"א להם לפקוע.
לשמואל מקודשת רק עד 30 יום ואז פקעו קידושי שני וגמרו קידושי ראשון. לשיטתו מצד
החפצא והרי הקידושין של הראשון קדמו.
לרב יהודה המחלוקת היא אם אומר לאשה הרי את מקודשת לי מעכשיו ולאחר 30 יום
לרב מקודשת ואינה מקודשת לעולם כיון שזה ספק אם זה תנאי או חזרה. לשיטתו מצד הגברא
ולכן א"א להפקיע לגמרי את קידושי השני כיון שתפסו.
לשמואל מקודשת ואינה מקודשת עד 30 יום לאחר 30 יום פקעו קידושי שני וגמרו קידושי
ראשון מכיון שזה רק תנאי. לשיטתו מצד החפצא ולכן קידושי הראשון שקדמו דוחים את
קידושי השני.

המשך

הנותן גט לאשה מהיום ולאחר מיתה
לחכמים זה גט ואינו גט כיון שזה ספק תנאי או חזרה כרב. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתבר
לומר שזו חזרה, היינו שאינו רוצה לגרשה מהיום, ורק לאחר מיתה.
לרבי זה גט כיון שזה כמו תנאי כשמואל. לשיטתו מצד החפצא ולא מתחשב כ"כ ברגש האדם
שנראה שרוצה לחזור בו, אלא זה רק כתנאי.

ס' ע"א

האומר לאשה הרי את מקודשת לי אחר 30 יום והשני אמר לה הרי את מקודשת לי אחר 20
והשלישי אמר לה הרי את מקודשת לי אחר 10 ימים
לרב צריכה גט רק מהראשון שמא התכוון לתנאי ומהאחרון שמא התכוון לחזור בו ותפסו רק
קידושי אחרון אבל מהאמצעי ממ"נ אינה צריכה גט. לשיטתו מצד החפצא ולכן ממ"נ אין
צריכה גט מהאמצעי.
לעולא צריכה גט מכולם כיון שכל א' השאיר קצת ריוח לחבירו כמו אבני הכותל המערבי.
לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך גט מכולם, שכ"א משאיר קצת רווח לשני.

ס' ע"ב

האומר לאשה הרי"ז גיטך ע"מ שתתני לי 200 זוז ומת ולא נתנה לו

לת"ק אינה מגורשת. לשיטתו מצד החפצא שהרי בפועל לא נתנה לו. לרשב"ג יכולה לתת את הכסף ליורשיו ומגורשת למפרע. לשיטתו מצד הגברא וגם ליורשים שנחשבים חלק ממנו הנתונה נחשבת. ועיין בדף עד.

סג, ע"א
האומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר שאתגייר או לאחר שתתגיירי או לאחר שימות בעלך או לאחר שתמות אחותך
לת"ק אינה מקודשת. וכן ר' יוחנן הסנדלר סובר. לשיטתו מצד החפצא ואין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם, שצריך שיהי' בפועל.
לרבי מאיר מקודשת. וכן לרבי יהודה הנשיא. לשיטתו מצד הגברא ואפשר ע"י ההסכם ביניהם שיחול גם על דבר שלא בא לעולם.

המשך
האשה אומרת לבעלה קונם שאני עושה לפיך
לת"ק אינו צריך להפר. לשיטתו מצד החפצא, והרי מעשי ידי' משועבדים לבעלה ולא חוששים שתעשה יותר ממה שצריכה.
לרבי עקיבא יפר, שמא תעדיף יותר מהראוי לו. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש שמא תעשה יותר מהראוי לו.

המשך
האם ישנה לשכירות מתחילה ועד סוף
י"א כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל שלב משך השכירות מתחייב ע"ז בתשלום.
י"א אינה לשכירות אלא בסוף. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא בסוף השכירות כשמשלים את רצונו אז רגילות האנשים להתחייב.

המשך
האומר קדשתי את בתי ואיני יודע למי קידשתי' ובא אחד ואמר אני קדשתי', האם נאמן גם לכנסה?
לרב לא. ורק נאמן לתת גט, שאין אדם חוטא ולא לו. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא נאמן לקנוס ורק לתת גט שבזוה אין חושדים אותו.
לרב אסי נאמן גם לכנוס. לשיטתו מצד החפצא ולכן אם מאמינים לו בגט מאמינים לו עד הסוף גם להקל, שנהיית ממש אשתו.

המשך
האם כשהאב אומר קדשתי את בתי ואין עדי קידושין וזנתה, האם סוקלים על עדות האב?
לרב לא. וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מאמינים לו רק לפרט מסוים, אבל לא לגמרי שיסקלוה על ידו.
לרב אסי כן. לשיטתו מצד החפצא לכן מאמינים לו לגמרי אפילו לסקלה שהיא כמו החפצא שלו ובבעלותו לגמרי.

סד, ע"א
האם אדם נאמן לומר בשעת מיתה שיש לו אחים?
לרבי אין נאמן לאסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא נאמן לאסור את אשתו, שהרי עד עכשיו

לא ידענו שיש לו אחים.

לרבי נתן נאמן גם לאסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן מאמינים לו לגמרי. אפילו שנאסרת על ידו.

סד, ע"ב

מי שיש לו שתי כתי בנות משתי נשים ואמר קדשתי את בתי הגדולה ואין ידוע איזוהי לרבי מאיר כולן אסורות חוץ מהקטנה שבקטנות שבה אין חשש שודאי אינה גדולה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים לכ"א שיכול להיות שקידשה. לרבי יוסי כולן מותרות חוץ מהגדולה שבגדולות, שחוששין רק לה. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק אותה אחת שודאי מקודשת ואין חשש למישהי אחרת.

המשך

וכן אם אומר קדשתי את בתי הקטנה

לרבי מאיר כולן אסורות חוץ מהגדולה שבגדולות. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל. לרבי יוסי כולן מותרות חוץ מהקטנה שבקטנות, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.

המשך

הנודר לא לאכול משהו עד פני פסח

לרבי מאיר אסור עד שיגיע. לשיטתו מצד הגברא ולכן הכוונה עד שיגיע שאז האדם מתחיל לחגוג את החג. לרבי יוסי אסור עד שיצא. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא עד סוף הפסח שאז נהי' שלימות החג מצ"ע. ועצ"ע.

המשך

לרב מוחלפת השיטה, שלרבי מאיר עד שיצא כנ"ל שמחמיר מספק. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש להחמיר גם בספק. לרבי יוסי עד שיגיע, כנ"ל שמתיר בספק. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק מה שודאי חל הנדר אבל בספק לא חל.

ס"ו ע"א

אם עד א' אומר לו שאשתו זנתה ושותק

לאביי העד נאמן ואשתו אסורה עליו למ"ה וכיון ששותק כאילו מסכים עמו לרבא אינו נאמן שהרי צריך שנים בדבר שבערוה ואין מאמינים לא' למה"ח ואפילו שהוא שותק מצ"ע אין ראי' שזנתה

סו, ע"ב

מאיפה יודעים שכהן בן גרושה או בן חלוצה שעבד בביהמ"ק עבודתו כשרה? לרבי יהודה בשם שמואל מזה שכתוב והיתה לו ולזרעו אחריו שזה בין זרע כשר בין זרע פסול. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על זרעו. לאבוה דשמואל מזה שכתוב "ברך ה' חילו ופועל ידיו תרצה". שהכוונה אפילו חולין שבו תרצה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על מעשי ידיו מצ"ע. רבי ינאי אומר כתוב ובאת אל הכהן אשר יהי' בימים ההם, היינו שאפילו שנתחלל כשר.

ס"ז ע"א

מה הדין במצרי שני שנשא מצרית ראשונה לר' יוחנן בנה שלישי. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לפי האבא. לרב דימי בנה שני. לשיטתו מצד החפצא כיון שנולד לאמא שהיא מצרית ראשונה שייך יותר אלי', שהרי יוצא מגופה, ולכן הוא שני.

המשך

מה הדין במקוה שנמצא חסר, מה הדין בכל הטהרות שנעשו לפני"ז במקוה זה? לרבי טרפון טהורים. מכיון שהי' למקוה חזקה שהי' שלם. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך אחרי חזקה של המקוה מצ"ע. לרבי עקיבא טמאים. כיון שנסתכל על האדם שהוא בחזקת טמא וא"א מספק לטהרו. לשיטתו מצד הגברא.

ס"ח ע"ב

מה הדין בגוי שבא על בת ישראל י"א שהולד ממזר. לשיטתם מצד הגברא ולכן הולכים אחר האבא שהוא פסול ופוסל את הולד. וי"א שהולד כשר. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולכים אחר האם שהוא נחשב כחלק ממנה ויוצא מגופה ממש. ועצ"ע.

ס"ט ע"א

מה הדין באומר לשפחתו הרי את בת חורין וולדך עבד לר' יוסי הגלילי הולד כמותה בן חורין. לשיטתו מצד החפצא שהוא חלק ממנה. ויוצא מגופה. לחכמים דבריו קיימים. לשיטתו מצד הגברא ולכן יכול לחלק בין האם לולד.

המשך

האם יכולים ממזרים ליטהר ע"י שישא שפחה שהולד נחשב לעבד וכשמשחררו יהי' יהודי כשר לר"ט כן. לשיטתו מצד הגברא שעושים הכל כדי לטהרו. וע"י שנעשה עבד יוצא ממציאותו הפרטית ואיסור הממזר שבו. לר"א לא שהוא נשאר עבד ממזר. לשיטתו מצד החפצא וסו"ס א"א לטהרו בצורה שיהי' עבד, שהפסול נשאר אתו גם בעבדות.

ס"ט ע"ב

האם כל הפסולין שעלו עם עזרא מבבל עלו מעצמם או בע"כ לאביי עלו מאליהם למ"ה ולכן חשוב שזה יהי' ברצונם לרבא עלו בע"כ למה"ח ולכן אפילו בע"כ והעיקר שלא יהיו בבבל

המשך

האם מעלין מתרומה ליוחסין האם מעלין מתרומה ליוחסין י"א כן. לשיטתו מצד החפצא והעיקר זה אכילת תרומה ולכן ודאי שאפשר לעלות ממנה ליוחסין. וי"א שלא. לשיטתו מצד הגברא ולכן יוחסין זה דבר חשוב באין ערוך ולכן א"א לעלות מתרומה ליוחסין.

עב, ע"א

האם יש מחלוקת לגבי גיטין עד היכן זה בבל לרב פפא כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב את המקום מצ"ע ולא רק איפה שמצויים אנשים ולכן חולקים גם בזה. לרב יוסף לא שלכו"ע זה רק עד האגם השני של הגשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן פה כולם מודים שזה רק איפה שמצויים רוב האנשים ולא סתם שטח של בבל מצ"ע.

עב, ע"ב

האם כשמת פלטיהו והנביא צעק זה הי' לטובה לשמואל כן כיון שעשה טובה לעם ישראל שהצילם מידו של סנחריב למה"ח ולכן מסתכל על הטובה שעשה ללא קשר לאדם עצמו שהי' רשע. לרב לא כיון שהי' רשע ואיך מת על מיטתו בלי יסורים גדולים למ"ה.

המשך

האם ממזרים יהיו טהורים לע"ל לר' יוסי כן למה"ח ולכן אפילו שזה מציאות שלא באשמתם שהם ממזרים אבל משיח יטהר גם מציאות כזו לר"מ לא למ"ה ולכן רק דברים שקשורים עם עוונות של האדם עצמו משיח יטהר אבל לא מציאות שמצ"ע

המשך

האם גר יכול לישא ממזרת לר' יוסי כן למ"ה והרי שניהם פסולים ולכן כ"א יכול להתחתן עם השני לר' יהודה לא למה"ח והרי כ"א זה איסור שונה וע"ד איסורין מבטלין זה את זה

עד, ע"א

האם אדם נאמן לפסול את בנו ולומר שהוא בן גרושה לר' יהודה כן והלכה כמוהו. לשיטתו מצד החפצא והרי הבן נחשב כמו חפצא שלו ולכן נאמן עליו. לחכמים לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן יש חזקת כשרות מצ"ע וא"א לו לפסלו.

המשך

היתה מעוברת האם נאמנת לומר מאדם כשר נבעלת לר' אליעזר כן למה"ח והרי זה כחלק ממנה ולכן נאמנת וע"ד "וספרה לה" לעצמה שנאמנת בטהרות והלכה כמוהו ועצ"ע מדוע אינה נאמנת לפסול את הולד לר' יהושע לא למ"ה והרי עשתה מעשה שאסור לעשות שהתעברה ללא נישואין ולכן אין מאמינים לה

המשך

האם כל האסורים לבוא בקהל מותרים לבוא זה בזה לת"ק כן למ"ה והרי בין כה שניהם פסולים לר' יהודה לא למה"ח והרי כל פסול זה בגלל משהו אחר וע"ד איסורים מבטלים זה את זה כנ"ל

ע"ד ע"ב

האם הולד מאחותו נחשב לממזר לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא מכיון שזה איסור כרת כמו אשת איש לכן גם זה נהי' ממזר. לר' יהודה לא ורק מאשת איש נחשב לממזר. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין להשוות אחות לאשת איש, שבאשת איש ממש מפרק משפחה שאוסרה על בעלה וכו'.

עה, ע"א

מה הדין במצרי שני שבא על בת ישראל האם פוסלה לכהונה לת"ק פוסלה למ"ה והרי זה ביאה בעבירה אפילו שהולד כשר שהרי הוא מצרי שלישי לר' יוסי כשרה למה"ח והרי פה הולד כשר ורק אם הולד פסול אז פוסלה

המשך

מה הדין בגר עמוני ומאובי שבאו על בת ישראל לר' יוסי פוסלה שהרי זרעו גם פסול. לשיטתו מצד החפצא כיון שיש אפי' קצת זרע פסול פוסלה לאישה. לרשב"ג כשרה כיון שלא כל זרעו פסול שהרי הנקבות מותרות. לשיטתו מצד הגברא כיון שיש לו זרע כשר אין פוסלה.

המשך

מה הדין בארוסה שעברה לרב הולד שתוקי וכן סובר פה כר"א שאוסר את הפסולים לבוא א' בשני שמא א' כשר והשני פסול. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק חוששים אבל אינו ודאי ממזר. לשמואל הולד ממזר ומותר בממזרת וכן סובר פה כהלל שכל הפסולים מותרים לבוא א' בשני. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחמיר שנחשב ודאי ממזר מצ"ע.

עה, ע"ב

מה הדין של כותים? רבי אלעזר סובר כרבי ישמעאל שאומר כותים גרי עריות הם ולכן צריך להזהר ואסור לכותי לישא כותית שמא ספקי ממזרים הם, שאולי היא באה מאמא ישראלית ואבי' כותי. ולכן אסורים. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש לממזרים מצד איסור כרת וכו'. לרבי עקיבא כותים גרי אמת, אלא שיש ממזר גם בחייבי לאוים ומכיון שהכותים היו מיבמים את הארוסות ופוטרם את הנשואות מחליצה לכן אוסרם. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמיר מצד איסורי לאו שזה רק על האדם. לרבי אליעזר אין בקיאים בתורת קידושין וגירושין.

עז, ע"א

מה הדין בגר שנשא גיורת? לראב"י בתו פסולה לכהונה. לשיטתו מצד הגברא ולכן הפסול של ההורים עובר גם לבת. לרבי יוסי בתו כשרה לכהונה. לשיטתו מצד החפצא והבת נחשבת בפ"ע. ועצ"ע. לרשב"י גם אשה עצמה שהתגיירה פחות מגיל שלוש כשרה לכהונה העיקר שאם יהיו בתולי' בישראל.

עז, ע"ב

האם איסור חל על איסור?
 לרבנן כן. לשיטתם מצד החפצא ולכן איסור יכול לחול אפילו שכבר זה אסור.
 לרבי שמעון לא. לשיטתו מצד הגברא וה"ז כבר אסור לגבי האדם ואין אפשרות שעוד איסור
 יחול עליו.

עח, ע"ב
 האם כשההורים אומרים על בנם שהוא ממזר, נאמנים?
 לת"ק אינם נאמנים. לשיטתו מצד הגברא והרי יש לבנם מציאות בפ"ע ואין נאמנים עליו.
 לרבי יהודה נאמנים. לשיטתו מצד החפצא והולד נחשב כמו חפץ שלהם ולכן נאמנים עליו.

עט, ע"א
 אם קידשה אבי' בדרך, ובאותו זמן הנערה קידשה את עצמה בעיר והרי היא כרגע בוגרת לפנינו?
 רב אומר מכיון שהיא בוגרת כרגע לפנינו הקידושין שלה תופסים ולא של אבי'. וכך ההלכה.
 לשיטתו מצד הגברא לכן מסתכל לפי המצב שהיא נמצאת כרגע וכנראה גם קודם היתה כך.
 לשמואל חוששים לקידושי שניהם. ומדובר שזה הי' ביום האחרון של שישה חודשים שנהייתה
 בוגרת.

רב אומר מכיון שמצאנו אותה בוגרת כנראה שגם בבוקר הייתה בוגרת. לשיטתו מצד הגברא.
 לשמואל חוששים שהיא הביאה סימנים רק עכשיו בסוף היום. לשיטתו מצד החפצא ולכן
 חוששים שזה רק עכשיו.

עט, ע"ב
 הכותב נכסיו לאחרים ולא שייר כלום לעצמו, בשכיב מרע אין מתנתו מתנה, אבל אם בריא הי'
 מתנתו מתנה. והוא אומר שהי' שכיב מרע והוא רוצה לחזור בו כיון שנהי' בריא, והם אומרים
 בריא הי'. מי צריך להוכיח?
 לרבי יעקב מקבלי המתנה צריכים להוכיח. לשיטתו מצד החפצא והמוציא מחברו עליו הראי'.
 לרבי נתן אם עכשיו הוא בריא עליו להוכיח שהי' שכיב מרע, אבל אם הוא שכיב מרע עכשיו
 עליהם להביא ראי' שהי' בריא. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכלים לפי המצב של גופו עכשיו.

פ, ע"א
 האם סומכים על זה שהילדים כרוכים אחרי האמא שנחשבים כילדי' לגבי יוחסין, שאפשר
 שיינשאו לכהנים?
 לר"ל לא. ומאמינים להם רק לגבי תרומה שיכולים לאכול. אבל לא לגבי יוחסין. לשיטתו מצד
 הגברא וה"ה מציאות בפ"ע וצריכים הוכחה שהם כשרים.
 לרבי יוחנן סומכים על חזקה זו גם לגבי יוחסין, שבנותי' כשרות להנשא לכהנים, וכך ההלכה.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן סומכים על חזקה זו שבני' כרוכים אחרי' שזה מראה שאלו ילדי'.

המשך
 האם שורפים תרומה בגלל חזקה של טומאה?
 לר"ל כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך אחרי הרוב מצד האנשים.
 לרבי יוחנן לא. לשיטתו מצד החפצא והרי יש פה חזקה של התרומה שהיתה טהורה מצ"ע.

המשך
 תנוק שנמצא ליד עיסה ובצק בידו

לרבי מאיר טהורה העיסה כי לא הולכים אחרי הרוב של תינוקות שמטפחים, אלא הולכים גם אחרי המיעוט שאין מטפחים כיון שהעיסה בחזקת טהרה עומדת. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכלים על כל אחד בפרטיות ולכן הולך גם אחרי המיעוט.
 חכמים מטמאים כי הולכים אחרי הרוב, תינוקות שמטפחים. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולכים אחרי הרוב, שזה כמו חזקה.

פ, ע"ב

האם מותר לאיש אחד להתייחד עם שתי נשים?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא וסוף סוף דעתן קלה ויש חשש ביחוד.
 לרבי שמעון כן. לשיטתו מצד הגברא וכיון שיש פה שתי דעות של שתי נשים אין חשש לייחוד.

פא, ע"ב

האם אדם יכול להתייחד עם אחותו ועם אמו ובתו?
 לרבי יהודה בשם רב אסי מותר. לשיטתו מצד הגברא והרי ביטלו את היצה"ר של עריות ואין חשש לייחוד.
 לשמואל אסור. לשיטתו מצד החפצא וסו"ס זה גם איסור שחל על זה יחוד ככל העריות.

מסכת בבא קמא

ב' ע"א

האם חייב על התולדה במקום אב לר' אלעזר כן למה"ח ולכן לכ"א יש חיוב בפ"ע. לחכמים לא וחייב רק א' על האב לשיטתו מצד הגברא, והרי החיוב של התולדה זה רק מהאב, ונחשבת כחלק ממנו ואין עליו חיוב בפ"ע.

ג' ע"ב

תקלה שלא הפקירה לרב זה נלמד משור למ"ה לשמואל זה נלמד מבור. לשיטתו מצד החפצא, שאינו קשור לאדם כ"כ כמו שור, אלא זה תקלה מצ"ע.

המשך

האם חצי נזק צרורות משלם מן העליה או מגופו לרבא זה ספק למה"ח שיש סברא לומר שזה רק מגופו כמו בקרן שזה שייך לגוף הבהמה ולא כ"כ עליו. לרב פפא משלם מן העליה. לשיטתו מצד הגברא, שזה חובה עליו בכל אופן.

המשך

מה זה מבעה לרב זה אדם המזיק למ"ה לשמואל זה שן של בהמה שמזיקה למה"ח

ד, ע"ב

כמה אבות נזיקין יש לרב אושעיה יש 13 כי מדבר רק על דיני ממונות. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר רק על ממון ממש מצ"ע. לרבי חייא 24 כי מדבר גם על דיני קנסות למ"ה. לכן מדבר גם על דברים שאינם נזק ממש ורק קונסים את האדם.

ו, ע"א

"הצד השווה שבהן" מה זה בא לרבות ? לאביי זה בא לרבות אבנו סכיננו ומשאו שהניחן בראש גגו ונפלו ברוח מצויה למ"ה ולכן מדבר על תקלה שהאדם גרם לה ממש יותר משור. לרבא זה בא לרבות בור המתגלגל ברגלי אדם וברגלי בהמה לשיטתו מצד החפצא שזה כאילו נעשה מצ"ע. לרב אדא בר אבהו זה בא לרבות כל אלו שאמרו פותקין ביבותיהן לרה"ר שאם הזיקו חייבים לשלם לרבינא זה בא לרבות את הכותל והאילן שהיו רעועים ונתנו לו זמן לקוץ ולסתור ונפלו לאחר הזמן

ו' ע"ב

"מיטב שדהו שמשלם המזיק"

לר' ישמעאל זה מיטב של ניזק למה"ח לכן משלם לפי המקום שבו אירע הנזק
לר"ע זה מיטב של מזיק למ"ה לכן משלם לפי ערך העידיית שלו שהוא צריך כפרה

ט' ע"א

האחים שחלקו ובא בע"ח ונטל חלקו של א' מהן
לרב בטלה מחלוקת כיון שסובר שהאחים שחלקו נחשבים ליורשים. לשיטתו מצד הגברא ולכן
רואה את הקשר ביניהם שכולם יורשים יחד ואחראים לחוב זה.

לשמואל הפסיד רק אותו א' שלקחו ממנו כיון שסובר שהאחים שחלקו נחשבים כלקוחות שלא
באחריות. לשיטתו מצד החפצא ומסתכל על זה כמו מכירה ואין כ"כ קשר ביניהם ואין כולם
אחראים לחוב זה.

לרב אסי נוטל רביע בקרקע ורביע במעות כיון שמתפק האם הם כיוורשים או כלקוחות באחריות
ט' ע"ב

מה הדין במוסר שלהבת לחש"ו והזיקו

לר"ל חייב. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא גורם לנזק זה.

לר"י פטור. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל הוא לא הזיק.

י' ע"א

מה הדין בחופר בור תשעה ובא אחר והשלימו לעשרה לגבי נזיקין
לת"ק האחרון חייב. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל הוא זה שקירב את הנזק.
לרבי שניהם חייבים. לשיטתו מצד הגברא והרי ודאי ששניהם גרמו יחד נזק זה.

י, ע"ב

הכוהו עשרה בני אדם בעשר מקלות זה אחר זה ומת

לת"ק כולם פטורים. לשיטתו מצד הגברא והרי כולם עשו יחד וא"א לחייב רק אחד.

לר"ב האחרון חייב כיון שקירב את מיתתו. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל האחרון ממש
קירב את מיתתו.

המשך

מי צריך לטרוח בנבלה לאחר הנזק

לת"ק על הניזק לטרוח כיון שהנבלה שלו וימכרנה והשאר ישלם לו המזיק. לשיטתו מצד
החפצא והרי הנבלה שלו ולכן הוא צריך לטרוח בה.

לאבא שאול על המזיק לטרוח. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא גרם נזק זה לכן הוא צריך לטרוח.

יא, ע"א

האם שמין לגנב ולגזלן?

לעולא בשם רבי אלעזר שמין. היינו שנותן את הבהמה או הכלים שנפחתו לנגזל והשאר מוסיף
ומשלם לו. לשיטתו מצד החפצא והרי זה שייך לנגזל ורק מוסיף מה שצריך בתשלום.

לרב פפי אין שמין אלא צריך לשלם בהמה וכלים שלמים. והשברים יישארו לגנב ולגזלן, וכך
ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין האדם רוצה לקבל בהמה וכלים שבורים, אלא יביא לו
חדשים שלמים.

יא, ע"ב

איך קונים בהמה גסה ודקה?
לחכמים זה וזה במשיכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שהיא זזה או שגורם לה לזוז ובזה נקנית לו...
לרבי שמעון זה וזה בהגבהה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך פעולה חשובה ע"י האדם שממש יגביהנה.

המשך

מה הדין שומר שמסר לשומר?
לרבי אלעזר פטור. כיון שמסרו לבן דעת. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין יכול לתבעו, שהרי מסר לשומר טוב.
לרבא חייב, כיוון שאומר לו אתה נאמן לי בשבועה והוא לא נאמן. לשיטתו מצד החפצא ולכן יכול לתבוע ממנו שזה ישאר אצלו דוקא.

יב, ע"א

האם כשמחזיק בעבדים קונה בקנין אגב גם מטלטלין?
יש אומרים שכן, מכיון שעבדים הוקשו לקרקעות. לשיטתו מצד החפצא וה"ה שווים לפי התורה.
ויש אומרים שלא, מכיון שצריך להיות כמו קרקע דלא נייד. לשיטתו מצד הגברא ולעיני האדם אי"ז ממש כמו קרקע ואין סברא שיקנה אתו בקנין אגב.

יב, ע"ב

האם קדשים קלים נחשבים לממון בעלים?
לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל זה קדשים.
לרבי יוסי הגלילי כן. לשיטתו מצד הגברא והרי ניתנו לאדם בכל צרכיו ולא רק לאכילה ולכן יכול לקדש בזה אשה וכו'.

יג, ע"א

האם יש מעילה בקרבן מעשר?
לרבי יוסי כן. לשיטתו מצד החפצא וה"ז בפועל קרבן שנחשב כהקדש לכל דבר.
לבן עזאי לא. לשיטתו מצד הגברא כיון ששייך לאדם שהרי יכול לאכלו אי"ז נחשב כהקדש ממש.

המשך

מה הדין בשור שדחף שור חברו לבור שאין בעל השור משלם?
לרבנן אין בעל הבור משלם עבור החלק של השור. לשיטתו מצד הגברא ולכן כ"א משלם רק על הנזק שלו ולא של מישוה אחר.
לרבי נתן משלם השני את הכל. לשיטתו מצד החפצא וכיון שנמצא בבור הנזק לכן משלם הכל בעל הבור.

המשך

מה הדין בחצר השותפים שהזיק בשן ורגל?
לרב חסדא חייבים כיון שאין זה כמו רה"ר. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז דומה ממש לרה"ר.
לרבי אלעזר פטור, כיון שאין זה רשות המיוחדת לניזק. לשיטתו מצד הגברא ובשבילו זה כמו

רה"ר שהרי אינו שייך רק לו.

המשך

כשהזיק חב המזיק - מה זה בא לרבות?
 לשמואל זה בא לרבות קרן שחייב. לשיטתו מצד החפצא לכן מרבה סוג נזק של הבהמה
 שמתחייב.
 לרב בא לרבות שומר חנם ושואל, שומר שכר ושוכר. לשיטתו מצד הגברא לכן מרבה עוד
 סוגי אנשים.

יד, ע"ב

מודה בקנס ואח"כ באו עדים
 י"א פטור. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל הודה לפני שבאו העדים.
 י"א חייב. לשיטתו מצד החפצא והרי יש עדים על דבר זה.

טו, ע"א

חצי נזק

לרב פפא זה דין ממון. מכיון שסתם שוורים לאו בחזקת שימור ובאמת הי' צריך לשלם כל
 הנזק, אלא שהקלו עליו כיון שעדיין שורו לא הועד. לשיטתו מצד החפצא ולכן משמע שזה דין
 תשלום ממש ולא רק קנס על האדם.
 לרב הונא ברי' דר' יהושע זה רק קנס, כיון שסתם שוורים בחזקת שימור בדין שלא לשלם
 כלל ורק קנסוהו כדי שישמור על שורו. וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיבו כקנס
 להזהיר ולהעניש את האדם.

המשך

האם שור תם שהרג אדם משלם חצי כופר?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן א"א להשוות תשלום של האדם לתשלום נזק, שפה אין
 שייך בזה חצי, שה"ז קנס. או משלם את הכל או משלם כלום.
 לרבי יוסי הגלילי כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב כופר כמו תשלום נזק שאפשר לשלם
 גם חצי.

טו, ע"ב

מה הדין בקרן שהזיקה בצורה משונה לחצר הניזק?
 לת"ק משלם חצי נזק. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא משנה ותמיד משלם רק חצי נזק.
 לרבי טרפון משלם נזק שלם. לשיטתו מצד הגברא ולכן מבדיל אם זה ברשות הרבים או בחצר
 הניזק שאז משלם נזק שלם.

יז, ע"א

"וכבודו עשו לו במותו" - לגבי חזקי', שמלמד שהושיבו ישיבה על קברו של חזקי'
 לרבי נתן שלושה ימים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק משהו סמלי בכבודו.
 לרבנן שבעה ימים. לשיטתם מצד החפצא שזה מראה על קביעות ולא רק משהו סמלי שעושים
 לכבודו.
 וי"א שלושים יום.

המשך

מה עוד כבוד שעשו לו במותו?
 לרבי יהודה שיצאו לפניו 36,000 חלוצי כתף, שקרעו בגדיהם עד שנראו כתפיהם. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שהאנשים עצמם יעשו לו כבוד זה.
 לרבי נחמי' הכוונה שהניחו ס"ת על מיטתו ואמרו קיים זה מ"ש בזה. לשיטתו מצד החפצא ולכן עושים ע"י ס"ת שזה הכבוד האמיתי.

ז, ע"ב

מה הדין בא' שזרק כלי מראש הגג ובא אחר ושברו במקל רגע לפני שהגיע לקרקע לרבה פטור כיון שזה הי' נשבר גם בלעדיו לשיטתו מצד הגברא ולאדם שמסתכל זה כבר נחשב לכלי שבור ולכן ודאי פטור.
 לרבה זה ספק האם הולכים אחרי ההתחלה שכבר זרקו כלי זה וודאי ישבר או שהולכים אחרי המצב כרגע שבפועל השני שבר בידיו את הכלי לשיטתו מצד החפצא ובפועל הרי השני שבר את הכלי ולכן יש סברא לחייב אותו על השבירה בפועל.

המשך

תרנגול שהזיק ע"י שהתיז צורות ושבר את הכלי בלי שיגע בו לסומכוס גם כוחו נחשב כמועד. ומשלם נזק שלם. לשיטתו מצד החפצא וה"ז נחשב כשן ורגל ולכן ודאי חייב נזק שלם.
 לרבנן אי"ז נחשב מועד, ורק חצי נזק. לשיטתו מצד הגברא ולאדם אי"ז נחשב כדבר רגיל, אלא זה דבר משונה ולכן רק נחשב כקרן וחצי נזק.

יח, ע"ב

בהמה שהטילה גללים בתוך העיסה לרבי יהודה משלם נזק שלם כסומכוס. לשיטתו מצד החפצא והרי זה דבר רגיל שבהמה מטילה גללים וכמו שן ורגל שמשלם נזק שלם.
 לרבי אלעזר חצי נזק כרבנן. לשיטתו מצד הגברא והרי זה דבר משונה שתטיל גללים דוקא לתוך העיסה.

כ, ע"א

מה הדין בבהמה שאכלה באופן משונה כסות או כלים ברה"ר לרב פטור וכן סובר ר"ל. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל על עצם פעולת האכילה, והרי היא רגילה לאכול וזה נחשב כשן ברה"ר ופטור.
 לשמואל חייב וכן סובר ר' יוחנן וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל מה שהיא אוכלת וחייב שאין זה כשן אלא כמו קרן שחייב ברה"ר.

כא, ע"א

מדוע הדר בחצר חברו שלא מדעתו אין צריך להעלות לו שכר? לרב הונא כיון שכאשר אין משתמשים בבית מגיע שד ששמו שאי' והורס את הבית. ולכן אם בעה"ב משתמש בו בעצם שנמצאים בתוכו חייב לשלם. כיון שאין השד מגיע לבית זה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על עצם השהי' בבית שהיא עוזרת לבית שלא יגיעו שדים.
 לרב יוסף בגלל שבית שגרים בו אנשים, האנשים שגרים בו רואים מה שהוא צריך ומתקנים אותו, ולכן אפי' שבעה"ב משתמש בו בעצם כמחסן, עדיין אינו צריך לשלם שכר דירה, כיון

שמהנהו שמתקן את הבית. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על פעולת האנשים שעוזרים לשפץ את הבית ולא באופן ממילא.

המשך

בהמה שאוכלת מבהמה שלידה ברה"ר באופן שהיא החזירה את הראש לרב משלמת מה שהזיקה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב את הפעולה ככל נזק רגיל, שהרי דרכה לאכול. לשמואל משלם רק מה שנהנית. לשיטתו מצד החפצא ולכן משלם רק מה שנהנתה בפועל כיון שזה משונה שהחזירה את ראשה.

כא, ע"ב

מה הדין בתחילתו בפשיעה וסופו באונס
 י"א שפטור. לשיטתו מצד החפצא והחפץ ניזוק ע"י אונס בפועל.
 וי"א שחייב. לשיטתו מצד הגברא והרי הי' פושע בתחילתו וע"ז מתחייב.

כב, ע"א

מדוע חייב משום אשו?
 לרבי יוחנן חייב משום כמו חציו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין משווה את זה לממונו, כיון שבממון יש ממשות, משא"כ באש שאין בה ממשות. וכך ההלכה.
 לר"ל אשו משום ממונו, לשיטתו מצד הגברא, ולכן אין משווה את זה לחציו שהולכים ממש מכוחו, אבל האש לא הולכת מכוחו.

כג, ע"ב

מה הדין אם נוטל נחש בידו והכיש את חברו?
 לרבי יהודה חייב מכיון שארס נחש בין שיניו עומד וזה כמו שדוקרו בחרב. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה בעיקר את מעשה האדם שפועל את הדקירה.
 לחכמים פטור, כיון שארס נחש מעצמו מקיא לפיכך נחש בסקילה ומכיש פטור, וכך ההלכה.
 לשיטתו מצד החפצא וזה נחשב מצ"ע ולא כמו חרב ביד האדם.

המשך

איזהו תם ואיזה מועד?
 לרבי יהודה דוקא אם הועד שלוש פעמים בשלושה ימים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך חשיבות של פעולות, שכ"א ביום בפ"ע.
 לרבי מאיר מועד זה אפילו שלוש פעמים ביום אחד. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שמגלה שהוא מועד ואי"צ פעולות חשובות כ"כ מצ"ע ולכן אפשר שהכל ביום א'.

כד, ע"א

איך שור מועד חוזר להיות תם?
 לרבי יוסי ע"י שתנוקות ממשמשים בו ואינו נוגח. לשיטתו מצד הגברא ולכן יכול להיבדק גם ע"י תינוקות ולא דוקא שוורים שבהם נגח.
 לרבי שמעון ע"י ששלושה ימים ראה שוורים ולא נגח. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך דוקא שוורים שבהם הי' הנגיחה ובזה צריך להשתנות.

כד, ע"ב

מה הדין בקרן ברשות הניזק?
 לרבי טרפון משלם נזק שלם. ואין אומר דיו לבא מן הדין במקרה שזה פורך את הק"ו. לשיטתו מצד הגברא והעיקר זה הגיון האדם ואין אומרים דיו אם זה פורך את הק"ו.
 לחכמים חצי נזק. מכיון שדיו לבא מן הדין להיות כנדון. לשיטתו מצד החפצא ולכן תמיד אומרים דיו אפילו שזה פורך את סברת והגיון האדם בק"ו.

כה, ע"א

שכבת זרע של זב - מה הדין?
 לרבי אליעזר אין מטמא במשא. לשיטתו מצד החפצא וה"ז רק שכבת זרע ולא זיבה.
 לרבי יהושע מטמא במשא לפי שא"א בלי שיהי' קצת מזיבה. לשיטתו מצד הגברא והאדם שהוא זב גורם טומאה יתירה גם לשכבת זרע שלו.

כה, ע"ב

האם דבר גז"ש שלומדים שזה רק מופנה מצד א' למדים ומשיבים?
 י"א כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי באדם שיכול לפרוץ את הגז"ש.
 י"א שאין משיבים. כמו שזה מופנה משני הצדדים. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז תלוי באדם ואינו יכול לפרוץ גז"ש זו.

כו, ע"ב

מה הדין בעבד שרכו הי' רופא שיניים ואמר לו העבד שיעשה לו עקירת שן?
 לת"ק יצא לחרות. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל עקר את השן.
 לרשב"ג לא יצא לחרות עד שיתכוון להשחית את השן. לשיטתו מצד הגברא.

ה מ ש ך

מה הדין זרק תינוק מראש הגג ובא אחרי וקבלו בסיף והרגו - האם חייב זה שהרגו בסיף?
 לרבנן פטור. לשיטתו מצד הגברא והרי לאנשים זה נראה כבר שמת ע"י הנפילה מהגג והוא הקדימו.
 לרבי יהודה בן בתירא חייב. לשיטתו מצד החפצא והרי קירב את מיתתו. ולא מסתכלים מי הי' קודם.

כו, ע"א

מה הדין בורק תינוק מראש הגג ובא שור וקבלו בקרניו והרגו - האם משלם כופר?
 לת"ק לא משלם. כיון שכשזרקו אין לו דמים כיון שהוא ודאי יהרג. לרבנן כיון שסוכרים שכופר שמשלמים זה רק דמי ניזק ופה שלא הי' שווה כלום פטור. לשיטתו מצד הגברא וכיון שבסוף יהרג אינו מחויב כופר.
 לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא שסובר שכופר זה דמי מזיק, ודאי שגם פה משלם. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל קירב את מיתתו.

כו, ע"ב

המניח את הכד ברה"ר ובא אחרי ונתקל בה ושברה פטור - מדוע פטור?
 לרב מכיון שמדובר שמילא את כל רה"ר מלא חביות וא"א לעבור. ולכן אפילו ששבר בכוונה פטור. לשיטתו מצד הגברא שהרי זכותו לעבור ברה"ר וא"א שיחסמו ע"י הכד.

לשמואל מדובר שזה הי' חושך ונתקל שלא ראה.
 לרבי יוחנן מדובר שזה הי' בקרן זוית, שלא שם לב.
 לעולא מכיון שאין דרכם של בני אדם להתכונן בדרכים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד
 התקלה עצמה שזה באופן שאינו אשם.

המשך

האם אדם עושה דין לעצמו במקום שאין הפסד?
 לר' יהודה לא. כיון שאין הפסד יכול ללכת לדיין. לשיטתו מצד החפצא וכל הדברים צריכים
 להיעשות ע"י ביי"ד.
 לרב נחמן כן. כיון שעושה כדין לא צריך לטרוח ללכת לביי"ד. לשיטתו מצד הגברא ויש סמכות
 לאדם ולא צריך לטרוח ללכת לביי"ד.

כח, ע"א

אם היתה דרך הרבים עוברת בתוך שדהו ונטל את הדרך ונתן להם דרך אחרת מן הצד, מה שנתן
 נתן ונשאר בלי כלום - מדוע?
 לרב זביד משמו של רבא גזירה שמא יתן להם דרך עקלתון שהיא לא דרך טובה, וכן קנסוהו.
 לשיטתו מצד הגברא.
 ר' שרשי' אמר שמדובר שנתן להם דרך עקלתון ולכן קנסוהו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדובר
 שכבר נתן להם בפועל דרך לא טובה.
 לרב אשי כיון שזה מן הצד נחשב לדרך עקלתון כיון שזה קרוב לזה אבל רחוק לצד השני. כעין
 תיווך, שמצד האדם שקצת רחוק לו נחשב כמו דרך עקלתון.

המשך

אם נשברה כדו ברה"ר והוחלק אחד במים או שלקה בחרסי'
 לת"ק חייב. לשיטתו מצד החפצא, והרי באה תקלה ממנו.
 לרבי יהודה רק אם התכוון חייב, אם אינו מתכוון פטור, וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 רק אם התכוון חייב. ועצ"ע.

כח, ע"ב

מאיפה לומדים חיוב אבנו סכינו ומשאו שנפלו והזיקו?
 לרב לומדים את זה מחיוב של שור. לשיטתו מצד הגברא, שזה יותר קשור לאדם ששמירתו
 צריכה יותר תשומת לב כיון שיכול ללכת ולהזיק.
 לשמואל לומדים את זה מחיוב של בור. וכמו בבור פטור על הכלים, כך גם באבנו סכינו ומשאו.
 לשיטתו מצד החפצא שזה פחות קשור לאדם, שאי"צ כ"כ שמירה, שהרי אינו הולך ומזיק.

המשך

מתי החיוב בנוק של בור?
 לרב דוקא אם הוא הפקיר את הבור. לשיטתו מצד הגברא, שאם לא הפקיר יכול לומר לו שאתה
 אשם שנפלת ברשותי, מי הרשה לך להכנס.
 לשמואל גם אם לא הפקיר חייב על בורו. לשיטתו מצד החפצא וחייב על עצם התקלה.

המשך

מה הדין אם נשבר כדו ולא סלקו וכן אם נפל גמלו ולא העמידו?

לרבי מאיר חייב בהיזקם. שסובר שנתקל פושע, ואם זה לאחר נפילה סובר שמפקיר נזקיו חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להזהר ביותר ובודאי שאסור להפקיר את נזקיו. לחכמים פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים. מכיון שנתקל לאו פושע הוא, ואם זה הזיק לאחר נפילה סוברים שמפקיר נזקיו פטור. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל זה כבר לא נזק שלו, שהרי הפקיר ולכן פטור, וגם בתקלה פטור שאי"ז באופן שהתכוון לנזק. ועצ"ע. לאביי חולקים באופן הנ"ל. שמדובר נזקיו לשיטתו מצד הגברא ולכן קצת אשם בזה שהפקיר את נזקיו ולכן יש דעה שחייב. ולרבנן פטור בכל אופן. לרבי יוחנן חולקים שרק לאחר נפילה. רק פה שזה אנוס סוברים רבנן שפטור, כיון שתחילתו באנוס. אבל במפקיר נזקיו כשלא הי' אנוס - חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שרבי מאיר מחייב, הגם שהי' אנוס בנפילתו כיון שבפועל נזק זה בא על דו.

המשך

מה הדין במפקיר נזקיו?

לרבי יוחנן חייב. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן חייב אפי' שאי"ז שלו. לרבי אלעזר פטור. לשיטתו מצד הגברא והרי סילק שייכותו לנזק זה.

ל, ע"ב

האם כשאדם מוציא את תבנו וקשו לרה"ר שכל הקודם זכה הכוונה גם לתבן והקש עצמם, או רק לשבח? לרב זכה בין בגופן בין בשבחן. וכך ההלכה. שקנסו גופן משום שבחן. לשיטתו מצד הגברא לכן קנסו את האדם. לזעירי זכה רק בשבחן, אבל לא קנסו בגופן משום שבחן. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא קנסו אותו.

המשך

האם לפי רב זה שקנסו גופן משום שבחן זה הלכה שמורין כן לרב הונא לא אלא הלכה ואין מורין כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להזהר להורות כן. לרב אדא בר אבהה כן. לשיטתו מצד החפצא ואם זו ההלכה אי"צ להזהר לפרסם ולהורות הלכה זו.

המשך

שטר שיש בו רבית

לרבי מאיר קונסים אותו ולא גובה את הקרן ולא את הרבית לשיטתו מצד הגברא שצריך לחנכו. לחכמים גובה את הקרן אבל לא את הרבית. לשיטתם מצד החפצא וכך ההלכה.

ל"א ע"א

האם נתקל נחשב לפושע?

לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך להזהר יותר מהרגיל. לחכמים לא. לשיטתו מצד החפצא ואין להאשימו, שהרי נתקל במשהו שלא באשמתו.

המשך

האם כשאדם נתקל ויש מישהו מאחוריו ואינו יכול להספיק לעמוד האם לפחות צריך להזהיר לר' יוחנן לא כיון שאינו יכול לעמוד כנראה שגם אינו יכול להזהיר. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ להזהיר את אלו שמאחוריו, שהרי נתקל שלא באשמתו.

לרנב"י כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להזהיר את אלו שמאחוריו שלא יפלו.

ל"א ע"ב

כתוב בברייתא "אם מחמת ראשון נפלו ראשון חייב בנזקי כולם באיזה אופן מדובר לרב פפא מדובר שחסם את כל הדרך כנבלה המוטלת על רוחב הדרך. לשיטתו מצד החפצא ולכן חייב אפילו שזה ברוחב, וכנראה הי' יכול השלישי לראות ולהזהר, בכ"ז כיון שנתקל ממנו חייב על השלישי.

לרב זביד מדובר שהיא באלכסון כמקל של סומין שמגשש פעם לפה ופעם לפה אבל אם הי' ישר כנבלה לרוחב הדרך הי' פטור הראשון בנזקי שלישי כיון שהי' לראות שהשני נופל וליזהר אבל כשזה באלכסון אינו יכול ליזהר כשרואה שהשני נפל שהרי לידו אין שום תקלה כיון שזה באלכסון. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמיר שהי' צריך להזהר ולכן אם זה ברוחב פטור על השלישי.

ל"ב ע"ב

מה הדין בנכנס לחנות של נגר ברשות ונתזה בקעת וטפחה על פניו ונהרג האם חייב גלות י"א שכן כיון שנכנס ברשות. לשיטתו מצד הגברא כיון שנתן רשות הי' צריך להזהר יותר. וי"א שלא כיון שזה חצר המזיק ואין זה מקום ציבורי כ"יער". לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל על המקום שהוא לא ציבורי.

ל"ג ע"א

מה הדין במי שיצאה אבן מתחת ידו והוציא הלה את ראשו וקיבלה לרב זביד ע"ז אמר ריב"ח שחייב ב-4 דברים. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל גרם את הנזק. לרב פפא במקרה כזה פטור לגמרי שנחשב כמו אנוס. לשיטתו מצד הגברא והרי בזמן שזרק את האבן לא הי' שם ראשו והרי הוא אנוס.

המשך

מה הדין כאשר דופק בדלת ובעה"ב אומר לו כן לת"ק הכוונה שתישארו במקומך ולכן אם הזיקו שור בעה"ב פטור. לשיטתו מצד החפצא ולא התכוון שייכנס. לאחרים הכוונה שאתה יכול להיכנס ולכן אם הזיקו שור בעה"ב חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה כמו שקיבל עליו אחריות.

המשך

מה הדין בשור תם שחבל באדם לת"ק משלם חצי נזק. לשיטתו מצד החפצא ומסתכל על הענין כמו ששור מזיק שור. לר"ע משלם נזק שלם. לשיטתו מצד הגברא לכן כשמזיק לאדם חייב הרבה יותר מאשר מזיק שור אחר.

המשך

שור שהזיק למי הוא שייך לר"י זה שייך לבעל השור אלא שהשור משועבד לשלם את הנזק. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"ז ממש שייך לניזק אלא זה רק התחייבות ושיעבוד שיש בשור מצ"ע. לר"ע זה שייך לניזק ויכול אפילו להקדישו. לשיטתו מצד הגברא וכאילו כבר עבר לידו.

ל"ד ע"א

מה המחלוקת של ר"מ ור"י
 לרבא חולקים למי שייך ההפסד של פחת הנבלה לאחר הנזק.
 לר"מ זה שייך לניזק שרק הוא הי' צריך למכור מיד את הנבלה וזה אשמתו שפחתה. לשיטתו
 מצד הגברא וה"ז הי' שייך לו לפנ"ז וגם עכשיו שלא השתנה.
 לר"י זה שייך גם למזיק ומפסיד חצי מפחת הנבלה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהזיק ושינה
 את השור זה נהי' שייך לו, וע"ד שגזלן קונה בשינוי.
 לר' יוחנן חולקים למי שייך שבח של הנבלה.
 לר"מ זה שייך לניזק.

לר"י זה שייך גם למזיק

ל"ה ע"א

באיזה אופן מדובר ששורו שהדליק את הגדיש בשבת חייב והוא שהדליק את הגדיש בשבת
 פטור

שורו שבייש פטור והוא שבייש חייב
 לרב פפא מדובר באופן שהתכוון השור לשרוף ולהזיק וכן האדם ולכן פטור כיון שקים ליה
 בדרכה מינה שמתחייב בעונש יותר חמור.
 לרבא מדובר אפילו שלא התכוון כיון שבמזיד הי' פטור גם בשוגג פטור כדתנא דבי חזקי'.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן פטור אפי' שלא מתכוון שמצד עצם המעשה ששייך לעונש יותר
 חמור. ואפילו שבפועל לא נענש פטור מצ"ע.

ל"ו ע"א

שור שנגח 4 או 5 שוורים זא"ז
 לר"מ אין הניזקים הראשונים שותפים בנזק שהזיק את האחרון. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין
 הם ממש שותפים בשור.
 לר"ש הניזקים הראשונים שותפים בנזק שהזיק את האחרון. לשיטתו מצד החפצא ולכן הניזקים
 ממש הראשונים ממש שותפים בשור.

ל"ז ע"ב

התוקע לחבירו
 לת"ק משלם לו סלע. לשיטתו מצד הגברא וכנראה שלא עשה סתם, וגם הניזק אשם ולכן משלם
 רק סלע.
 לר' יהודה משום ר"י הגלילי משלם מנה. לשיטתו מצד החפצא ולכן על המעשה עצמו משלם
 מנה.

ל"ז ע"א

מה הדין בשור שהוא מועד למינו
 לרב זביד מן הסתם הוא מועד גם לשאינו מינו אא"כ העבירו לפניו דבר שאינו מינו ולא נגח.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן נראה שהוא מועד באופן כללי לכל הסוגים.
 לרב פפא מן הסתם אינו מועד לשאינו מינו. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק מה שנגח בפועל
 בזה נהי' מועד.

ל"ז ע"ב

מה הדין בנגח ביום ט"ו בחודש ויום ט"ז בחודש השני ויום י"ז בחודש השלישי לרב נחשב מועד לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב גם את הפעם הראשונה. לשמואל אינו מועד עד שיהי' עוד חודש רביעי ב"ח ואז יהי' מועד. לשיטתו מצד הגברא ולכן אינו מחשיב את הפעם הראשונה עד שהאדם יהי' מותרה 3 פעמים לאחר שנודע לו שהוא נגחן.

המשך

מה הדין בשור של הדיוט שנגח שור של הקדש לת"ק פטור. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"ז בגדר שור שנוגח שור רגיל ופטור. לר"ש בן מנסיא חייב אפילו תם נזק שלם. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שזה הקדש מחמירים עליו יותר.

ל"ח ע"ב

מה הדין בשור תם של כותי שנגח שור של ישראל לת"ק משלם חצי נזק. לשיטתו מצד החפצא ולכן משווה שור כותי לשור ישראל שמצ"ע הם שווים. לר"מ אפילו תם משלם נזק שלם. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמיר על הכותי יותר שישלם נזק שלם.

המשך

לגבי הכתמים עיין ביבמות ט"ז ע"א
ל"ט ע"א

שור של קטן שנגח ונהי' מועד והגדיל הקטן האם חוזר לתמותו לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא וכיון שמשנתנה האדם משנתנה גם השור. לר' יוסי לא. לשיטתו מצד החפצא ואפי' שהאדם השתנה השור נשאר כמו שהי'.

המשך

האם נזקקין לנכסי יתומים כדי לגבות לכתובת אשה לר' יוחנן כן וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא שהנכסים מצ"ע משועבדים לכתובה. לרב יהודה בשם רב אסי לא ורק אם ריבית אוכלת בהן. לשיטתו מצד הגברא ואין הנכסים מצ"ע משועבדים אא"כ זה לטובת היתומים שלא ישלמו רבית.

המשך

שור של יתומים מועד שנגח משלם לר' יוחנן מעליית יתומים שאם לא ימנעו ולא ירצו להיות אפוטרופס. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים שלא יסכימו להמשיך את תפקידם. לר' יוסי בן חנינא מעליית אפוטרופס וחוזרים ונפרעים מן היתומים. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל קיבל ע"ע אחריות ולכן צריך שיגבו ממנו ואח"ז יקח מהיתומים.

ל"ט ע"ב

האם מעמידים אפוטרופס לתם לגבות מגופו לסמוכוס לא וכן סובר ר' יעקב. לשיטתו מצד החפצא וכיון שגובה מגוף השור אי"צ אפוטרופוס בשביל זה. לחכמים כן וכן סובר ר' יהודה. לשיטתו מצד הגברא וגם חיוב שבגוף השור הכל צריך לעבור

דרך אפוטרופוס.

המשך

האם רשות משנה את השור ממועד לתם לסומכוס כן וכן סובר ר' יעקב וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן הרשות שעובר השור בעלים משנה גם את טבע השור מצ"ע. לר' יוסי לא וכן סובר ר' יהודה. לשיטתו מצד החפצא והשור מצ"ע הרי לא נשתנה.

המשך

האם בשור של חש"ו שנגח יש מחלוקת לרבא לא חולקים לשיטתו מצד החפצא ולכן מקלים, ולכולם משלם חצי נזק אפילו במועד כיון ששמרו ומשלם רק חצי נזק כיון שלתם לא מספיק שמירה פחותה וצד תמות במקומה עומדת. לשיטתו מצד החפצא ולכן משלם רק על צד תמות. לאביי לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמיר על האדם, שחולקים שלר' יהודה משלם נ"ש, לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מחלק וחייב גם על החצי שאינו מועד, שמסתכלים על ההיזק, וחייב מצ"ע אפילו שאינו מועד. לר' יעקב משלם רק חצי נזק של המועד אבל על צד תמות שבמקומה עומדת פטור שאין סובר שמעמידין אפוטרופוס לתם לגבות מגופו. לשיטתו מצד הגברא ולכן משלם על צד של המועדות שזה קשור יותר לאדם שהרי ידע ולא נזהר.

מ' ע"א

האם לתם מספיק שמירה פחותה לר' אליעזר בן יעקב כן. לשיטתו מצד הגברא כיון שהשתדל לשמרו פוטרו. לר' יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שמירה מעולה.

המשך

בכופר שכתוב "ונתן פדיון נפשו" מה הכוונה לת"ק הכוונה לדמי ניזק. לשיטתו מצד החפצא שהרי בו נעשה הנזק. לר"י בן ר' יוחנן בן ברוקה הכוונה לדמי מזיק. לשיטתו מצד הגברא וכאילו פודה את החיוב שיש עליו.

מ, ע"ב

האם שור שאנשים מלמדים אותו לנגוח, האם כשר לגבי המזבח? לרב כן, כיון שהוא אנוס. לשיטתו מצד הגברא ולכן הוא רואה בעיקר את האדם שאונסו ומלמדו לנגוח אבל הוא מצ"ע אינו נגחן. לשמואל פסול, כיון שבפועל נעבדה בו עבירה, לשיטתו מצד החפצא.

מא, ע"א

איך יכול להיות שור שיהי' מועד בהריגת האדם, והרי בפעם הראשונה שהורג אדם הורגים אותו? לרבא מדובר שרץ אחרי שלושה אנשים וברחו מפניו ואמדו שאם לא היו בורחים הי' הורג את כולם. רב אשי אומר זה שאומדים אין זה נחשב למועד, אלא מדובר שפצע שלושה אנשים ובסוף

מתו כולם יחד ונהי' מועד בבת אחת. לשיטתו מצד החפצא שאפילו שלא הרגם ורק פצעם כיון שבסוף מתו כולם נהי' בבת אחת מועד.
 לרב זביד כגון שהרג שלוש בהמות.
 לרב שימי כגון שהרג שלושה גוים.
 לר"ל כגון שהרג שלושה בני אדם טריפה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר באופן שלגבי מראה האדם היו נראים שנהרגו על ידו ורק כך נחשב מועד.
 לרב פפא מדובר שהרג וברח שלוש פעמים ובסוף תפסו אותו.
 לרב אחא מדובר כגון שהוזמו זוממי זוממין. היינו שכשהעידו עליו בנגיחות הראשונות באה כת והזימה את העדים ובסוף הזימו את אותה כת עצמה ואז התברר שנהי' מועד למפרע.
 רבינא אמר מדובר שמכירים את בעל השור ולא מכירים את השור. ובפעם השלישית הכירוהו.

מא, ע"ב

מה הכוונה ו"בעל השור נקי"?
 לת"ק הכוונה שאסור ליהנות בכלל אפילו מהעור של הנבלה. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על האדם שאסור לו להינות כלל משור זה.
 לרבי אליעזר הכוונה נקי מחצי כופר, שתם לא משלם חצי כופר. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על השור מצ"ע שפטור מכלום.
 לרבי עקיבא פשיטא שאין משלם, כיון שצריך לסקלו וא"א שישלם אלא מגופו והרי אינו שווה כלום. למ"ה ולכן מדבר מצד חיוב האדם שצריך לסקלו
 לרבי יוסי הגלילי הכוונה נקי מדמי ולדות.
 לרבי עקיבא נקי מדמי עבד.

המשך

אמר לו רבי אליעזר מדובר שהמית את האדם ע"פ עד אחד או ע"פ בעלים. פעם אחרת ענה לו רבי אלעזר שמדובר שהתכוון להרוג את הבהמה והרג את האדם - איזה הסבר אמר לו בהתחלה?
 לרב כהנא אמר לו את ההסבר שמתכוון לבהמה והרג את האדם בהתחלה. משל לצייד ששולה דגים מן הים, מוצא גדולים לוקח, ואח"כ כשמוצא קטנים ג"כ לוקחם. למ"ה ולכן לוקח הכל שמגלה צורך גם בקטנים.
 לרב טביומי משמו של רבא אמר לו שהמית ע"פ הבעלים ע"פ עד אחד, אמר בהתחלה. כיון שזה משל לצייד ששולה דגים מן הים ומוצא דגים קטנים לוקח, ולאח"כ כשמוצא דגים גדולים זורק את הקטנים ולוקח את הגדולים. לשיטתו מצד החפצא ולכן כשרואה גדולים אין חשיבות לקטנים.

מג, ע"א

מה הדין בירושה של בכור פי שנים בהלואה?
 לרבה אם גבו היורשים את חובם בקרקע הבכור מקבל פי שנים כיון שזה נחשב כמוחזק, שקרקע זו השתעבדה לחוב אביהם, אבל אם גבו מעות אין לו פי שנים כיון שזה נחשב כראוי ולא כמוחזק. לשיטתו מצד החפצא שצריך שמצ"ע תהי' פה קרקע מוחזקת.
 לרב נחמן אם גבו מעות יש לו פי שנים, שהרי זה אותו דבר כמו שמעות הלוה אביהם וגבו מעות, אבל גבו קרקע אין לבכור פי שנים כיון שקרקע לא הניח אביהם ונחשב בזה כראוי. לשיטתו מצד הגברא שצריך שייראה לאדם שזה אותו דבר. ומוסבר בב"ב.

המשך

שור שהתכוון להרוג את הבהמה והרג את האדם או שהתכוון לגוי והרג יהודי פטור ממיתה – האם חייב בכופר? לשמואל כן, וכן ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחייב שהולך לפי התוצאה. לרב פטור לגמרי. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים לפי הכוונה.

המשך

הזיק שור שלא בכוונה

לרבי יהודה חייב כמו כופר שחייב גם בלי כוונה גם בנזקין. לשיטתו מצד החפצא. לרבי שמעון פטור. כיון שלומד ממוות של שור שאם שלא בכוונה פטור. לשיטתו מצד הגברא.

המשך

התכוון להרוג את זה והרג את זה

לת"ק חייב. לשיטתו מצד החפצא ולא משנה הכוונה. לרבי שמעון פטור. לשיטתו מצד הגברא שהולך לפי הכוונה.

מד, ע"ב

מה הדין בשור המדבר ושור ההקדש ושור הגר שמת ואין לו יורשין שהרגו אדם? לת"ק חייבים מיתה. לשיטתו מצד הגברא והרי הרגו אדם ולכן חייבים בכל אופן. לרבי יהודה פטורים מן המיתה לפי שאין להם בעלים. לשיטתו מצד החפצא ואם אין להם בעלים כאילו ואינם במציאות ולכן פטורים.

מה, ע"א

האם גומרים דינו של שור שלא בפניו?

לרבנן לא. כיון שמשווים את השור לבעלים כמו הבעלים זה רק בפניהם כך גם בשור למ"ה לרבי יעקב כן. כיון שאין שייך בשור כמו בבעלים שיכולים לטעון טענה למה"ח

המשך

האם יש שמירה לשור מועד?

לת"ק כן. למ"ה ולכן ודאי שנותנים אפשרות לאדם לשמור וכמ"ש "ורדו בכל בהמות הארץ" לרבי אליעזר אין לו שמירה אלא סכין, שצריך לשחטו. למה"ח ולכן צריך לבטלו לגמרי

המשך

מה הדין של שוכר?

לרבי מאיר כשומר חנינם למ"ה ולכן מסתכל על ההוה שהמשכיר נהנה מימלא השוכר הוא ש"ח לרבי יהודה כשומר חנינם. למה"ח ולכן מסתכל על העתיד שאם יקרה משהו לחפץ שאז השוכר נהנה שא"צ לשלם ולכן הוא ש"ש

המשך

מה הדין אם שמר שור מועד שמירה פחותה והזיק?

לרבי מאיר חייב. מכיון שסתם שוורים לאו בחזקת שימור. ורק בתם מספיק שמירה פחותה. ולמועד לא מספיק וצריך שמירה מעולה. למ"ה וכיון שזה שור מועד שהתרו בבעלים שוב לא יעזור ואין סומכים על שמירתו

לרבי יהודה פטור, כיון שסתם שוורים בחזקת שימור. ובתם משלם מכיון שצריך שמירה מעולה. ובמועד שכתוב עוה"פ שצריך לשמרו נחשב כריבוי אחר ריבוי ולכן ממעט שאין צריך

שמירה מעולה ומספיק שמירה פחותה. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל שמרו ואין סברא שלא תועיל.

לראב"י בין תם בין מועד מספיק שמירה פחותה. לשיטת מצד הגברא ולכן מספיק שמשתדל לשמור אפילו בשמירה פחותה.

מו, ע"א

מה הדין של ממון המוטל בספק?

לסומכוס חולקים. לשיטתו מצד הגברא.

לחכמים המוציא מחברו עליו הראי'. לשיטתו מצד החפצא שמשאירים את הממון בחזקתו. ועצ"ע ממקום אחר שדעת סומכוס שקשור יותר לחפצא.

המשך

המוכר שור לחברו ונמצא נגחן

לרב הרי זה מקח טעות. לשיטתו מצד הגברא והרי כוונתו ודאי לא היתה לשחיטה.

לשמואל יכול לומר לו לשחיטה מכרתי לך. לשיטתו מצד החפצא ואפי' שלא הי' כוונתו אבל עדיין זה ראוי לשחיטה לכן אי"ז מקח טעות.

מ"ז ע"ב

מה הדין אם הכניס שורו לחצר חברו ברשות והוזק

לת"ק חייב בעל החצר כיון שנתן רשות ליכנס הרי"ז באחריותו. וכן סובר רב. לשיטתו מצד הגברא ולכן בפשטות כוונתו שנתן רשות שיבוא ויכנס ולכן זה באחריותו.

לרבי אינו חייב עד שיקבל עליו בעה"ב לשמור. וכן סובר שמואל. לשיטתו מצד החפצא ואין מסתכלים על כוונתו וצריך בפועל שיקבל עליו לשמור.

מט, ע"א

למי נותנים שבח ולדות?

לת"ק נותנים רק לבעל. לשיטתו מצד הגברא שהרי הוא זה שגרם לולדות אלה שייבראו.

לרשב"ג חולקין ונותנים לאשה ג"כ, לשיטתו מצד החפצא כיון שהולדות בקרבה לכן דוקא היא זוכה ג"כ בשבח שלהם. וכן סובר רבא שזה המחלוקת ביניהם.

לרבה חולקים שלת"ק יש גם שבח ולדות, שהבעל מקבל ורשב"ג סובר שבכלל אין שבח ולדות ורק דמי ולדות נותנים לבעל.

מט, ע"ב

בת ישראל שנישאת לגר ונתעברה ממנו וחבל בה לאחר מיתת הגר

י"א חייב. לשיטתו מצד החפצא וה"ז שייך לאשה כיון שבקרבה נמצאו הולדות.

י"א פטור. לשיטתו מצד הגברא והר"ז שייך לגר וזכה מן ההפקר.

מט, ע"ב

מה הדין בחופר בור ברה"י ופתחו לרה"ר?

לרבי ישמעאל חייב, שזהו בור האמור בתורה. לשיטתו מצד החפצא לכן דוקא בור ברה"ר זה תקלה גדולה ביותר מצ"ע ולכן חייב.

לרבי עקיבא הפקיר רשותו ולא הפקיר בורו גם זה חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא בור שלו זה תקלה גדולה ביותר ורק מדובר באופן שהפקיר רשותו כיון שאחרת הרי אין רשות

לנשים להתקרב לבורו ואין סברא לחייבו.

ג, ע"א

מה הדין בחופר בור ליסודות חומת ביתו ליד רה"ר?
לת"ק פטור. לשיטתו מצד הגברא וה"ז רשותו וזכותו לבנות שם.
לרבי יוסי ורבי יהודה חייב. לשיטתו מצד החפצא כיון שזה ליד רה"ר שהרבים לפעמים נדחקים
שם לכן צריך מאוד להזהר וזה אשמתו.

ג, ע"ב

בור שחייבה עליו תורה
לרב הכוונה שחייב מצד הבלו של הבור ולא מצד חבטו כיון שהחבטה באה מקרקע עולם
שמזיקתו ואינו שלו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחייב רק על ההבל, שזה גרם האדם בעצמו.
לשמאל חייב מצד הבלו וכ"ש מצד חבטו. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן כ"ש מצד
החבטה חייב.

המשך

וכן אם עשה גובה ברה"ר תל גבוה ועלה שם שור ונפל
לרב לא חייב כיון שלא שייך בזה הבלו. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא מחייב על החבטה מצ"ע
אלא על ההבל.
לשמאל חייב מצד החבטה, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחייב על החבטה מצ"ע.

נא, ע"ב

בור שעומקו כרוחבו
לרבה לעולם יש בה הבל עד שיהא רוחבה יותר על עומקה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחייב
אא"כ ברור שפטור, שהרי הבור לפניך.
לרב יוסף לעולם אין בה הבל עד שיהי' עומקה יותר על רוחבה. וכך ההלכה. לשיטתו מצד
הגברא ולכן מזכה את האדם אא"כ ברור שחייב.

המשך

בור של שני שותפים

עבר עליו הראשון ולא כסהו והשני עבר ולא כסהו – השני חייב. וראשון מתי הוא נפטר?
לרבה משיניחו לשני להשתמש בו בבור. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ למסור לו כלום
וברגע שמניח לו את הבור נחשב באחריותו.
לרב יוסף משימסור לו את כיסוי הבור. וכך ההלכה. וכן סובר ראב"י. לשיטתו מצד הגברא ולכן
מתי שמסור לו את הכיסוי, שאז נותן לו את האחריות ומתחייב השני.

המשך

השותפים שנדרו הנאה זה מזה

לת"ק אסורים שניהם להכנס לחצר כיון שאין ברירה ויכול להיות שכ"א נכנס לחלק של חברו
שנדר ממנו הנאה ולכן אסור. לשיטתו מצד הגברא ושניהם שותפים בהכל.
לראב"י זה נכנס לתוך שלו וזה נכנס לתוך שלו כיון שיש ברירה כנראה שכ"א נכנס לחלק
שלו. וכן גם פה לגבי בור שממלאים ממנו מים כ"א ממלא מהחלק שלו ואין סברא שיהי' חייב
לשמור את כל הבור אא"כ מסר לו את כיסוי הבור. לשיטתו מצד החפצא ולכן מתברר שכ"א

רק בחלק שלו.

נב, ע"א

כסהו הראשון ובא השני ומצאו מגולה ולא כסהו לבור, השני חייב. וראשון עד מתי הוא נפטר? לרב עד זמן שיכל לדעת שהבור פתוח ואז מתחייב גם הוא. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך שהוא בעצמו יוכל לדעת. לשמואל אפילו בקצת זמן שיכלו להודיע לו גם אז מתחייב בשמירת הבור. אפילו שאין זה מספיק זמן שיבוא בעצמו לראות חייב בחלקו. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר שנודע לו מ"מ.

לרבי יוחנן צריך זמן שיוודיעוהו ויכול לשכור פועלים ולכרות עצים לכסותו. לשיטתו מצד החפצא ולכן נותנים לו זמן גם לבנות את הכיסוי.

נג, ע"א

מה הכוונה נפל לפניו מקול הכריעה חייב, לאחריו מקול הכריעה בבור פטור? לרב הכוונה לפניו, שנפל על פניו ממש ומת מההבל ולכן חייב. אבל אם נפל לאחריו ומת מהחבטה של קרקע עולם פטור. ושניהם הכוונה שהי' בבור. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר באיזה אופן נפל אבל שניהם נמצאים בבורות.

לשמואל הכוונה לפניו שנפל לתוך הבור, ואז מלפניו בין על פניו בין על אחוריו חייב, שמחייב גם על החבטה בבור. ומ"ש לאחריו שפטור כגון שנתקל בבור ונפל לאחוריו הבור מחוץ לבור. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על החילוק רק אם הוא בבור או מחוץ לבור.

המשך

והרי כתוב בכרייתא במ"א שנפל בבור בין לפניו בין לאחריו חייב, ולכאורה קושיא לרב מתרצים לרב חסדא כיון שזה בור ברשותו ולכן חייב, כי מ"מ גם החבטה שייכת אליו לקרקעו. לרבא מדובר שהתהפך ובהתחלה נפל על פניו ואח"כ התהפך לאחוריו שודאי ההבל המיתו. לשיטתו מצד החפצא לכן מתרץ באופן שודאי ניזוק מההבל של הבור. לרב יוסף מדובר פה בנזקי בור ע"י שור שהבאיש את מימיו של הבור ולכן חייב בעל השור כי נכנס שלא ברשות. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר באופן שהזיק לבעל הבור ע"י שהבאיש מימיו שזה קשור יותר לאדם מאשר נזק בשורו.

המשך

מה הדין בשור שדחף שור לבור? לת"ק בעל השור חייב. ובעל הבור פטור. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחייב רק את מי שעשה את הנזק ולא את מי שהנבלה נמצאת ברשותו. לרבי נתן – בעל הבור משלם את מה שלא שילם בעל השור. כיון שכל אחד כאילו עשה את כל הנזק. ואפילו אם נאמר שכ"א עשה רק חצי נזק – מה שלא יכול להוציא מבעל השור מוציא מבעל הבור. כיון שבפועל השור הוזק בתוך הבור. לשיטתו מצד החפצא לכן מחייב גם את בעל הבור איפה שנמצא הנבלה.

וכן אם הניח אבן בפי הבור ובא שור ונתקל בה ונפל בבור – מחלוקת רבי נתן ורבנן

נג, ע"ב

מה הדין שור הדיוט ושור פסולי המוקדשין שנגחו יחד? לאביי משלם בעל השור חצי נזק כיון שאין יכול לשלם משור פסולי המוקדשין לכן משלם שור

תוכן

ההדיוט חצי נזק כדין שור תם. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לדאוג שהוא יקבל חצי נזק כיון שמסתכלים כאילו כ"א עשה את כל הנזק. שסובר כרבי נתן. לרבינא משלם רבע נזק. כרבנן משלם רק את חלקו. לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה כ"א כאילו עשה רק חצי נזק ולכן משלם רק את חלקו.

המשך

האם חייב על נזקי כלים בבור?

לת"ק פטור. לשיטתו מצד הגברא והרי אין בכלים רוח חיים שילכו מצ"ע, ועל האדם שנושאם לשמור שלא יפלו.

לרבי יהודה חייב. לשיטתו מצד החפצא לכן חייב בכל אופן ולא משנה איך נפלו, וע"ד שאומרים לא העכבר גנב אלא החור גנב, היינו שהבור שהוא התקלה נחשב עיקר הנזק ולא מי שהפיל את הכלים לבור.

נה, ע"ב

בהמה שירדה והזיקה בשדה לת"ק מעריכים בית סאה ביחס לששים סאה כמה שווה ולפי זה משלם. לשיטתו מצד החפצא ולכן מעריך יחסית לכל השדה ששם הזיק.

לרבי שמעון אם אכלה פירות גמורים משלמת את כל ההיזק כשווי פירות גמורים בשוק. ורק אם זה פירות לא גמורים מעריכים בשישים סאה, וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא, לכן מעריך את הפירות כמו שהם כפי מה שאכל.

נה, ע"ב

מה הדין בשומר אבדה?

לרבה נחשב כשומר חנם. לשיטתו מצד החפצא והרי לא קיבל שכר כלל ע"ז. לרב יוסף כשומר שכר. לשיטתו מצד הגברא והרי יש לו שכר כיון שמתעסק במצוה ופטור מלתת לעני צדקה באותו זמן.

נו, ע"א

הכופף קמתו של חברו מפני הדליקה פטור מדיני אדם – באיזה אופן מדובר? מדוע פטור? להסבר אחד בגלל שמדובר שהאש הגיעה לקמה ברוח שאינה מצויה ולא העלה בדעתו שידלק באש. לשיטתו מצד הגברא, ולכן מדבר באופן שהוא קירב את זה לאש.

לרב אשי מדובר שכיסה את קמת חברו בסדינים וגרם שזה יהי' טמון והפסיד את הניזק כיון שהמזיק טמון באש פטור. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר באופן שעשה את זה טמון והפסיד את הניזק.

נח, ע"א

מה הדין פרה שדחפתה חברתה ונפלה על תבואה והזיקתה?

לרבה פטור. שזה נחשב כמו אונס. לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה את התוצאה בפועל שזה הי' באופן של אונס.

לרבה חייב כיון שהי' פושע שהי' צריך להעבירן לפרות אחת אחת. לשיטתו מצד הגברא ע"ד תחילתו בפשיעה וסופו באונס.

המשך

האם כשהפרה קמה והלכה לעוד ערוגות בהמשך למה שנפלה לשדה משלמת מה שהזיקה על

הערוגות האחרות?

לרב כהנא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן משלם על ההיזק בפועל שעשתה בהמתו. לרבי יוחנן לא משלמת מה שהזיקה אפילו על הערוגות האחרות, רק מה שנהנית, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ומתסתכל על תחילת הנפילה שזה הי' באונס.

נח, ע"ב

כיצד מעריכים את הנזק?

לרבי יוסי בר חנינא בכמות גדולה, היינו סאה בששים סאים. וכן לר"נ ורב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכלים באופן כללי על הנזק שזה יותר זול. לרבי ינאי במידה יותר קטנה חצי סאה בשלושים סאים. שאז הניזק מרוויח יותר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמיר עליו יותר ורואים את הנזק כמו בזוכית מגדלת.

נ"ט ע"א

מה הדין באוכל ענבים כשהם סמדר

לר' יהושע מחמירים על המזיק ומשלם כאילו הם ענבים שלמות שעומדות ליבצר. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה אותם כמו שהם במחשבת בעל הכרם שרואה אותם איך שהם עתידים לגדול.

לחכמים מיקלים על המזיק ומשלם כפי שהם שווים עכשיו. לשיטתו מצד החפצא והרי כרגע אינם שווים כ"כ בפועל.

לר"ש בסמדר מיקל על המזיק כמו חכמים אבל אם אכל אותם כשהם בוסר רואים אותם כאילו הם ענבים שלמות שעומדות ליבצר. לשיטתו מצד הגברא אבל רק כשהם בוסר, שאז שייך שייתפס בהם מחשבת האדם, משא"כ כשהם סמדר שהם קטנים מידי אין נתפס בהם מחשבת האדם.

המשך

האם כשמשלם דמי ולדות מנכה דמי היולדת

לר' יוסי כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל חסך ממנו הוצאה זו. לבן עזאי לא ורק מזונות שהי' צריך להוסיף לה בגלל הלידה מנכה לה. לשיטתו מצד הגברא והרי ח"ו לומר שרוצה שיחסוך לו הוצאה זו.

נ"ט ע"ב

כתב הבעל שטר לראשון ומכר לו את השדה המיוחדת לכתובתה והאשה לא חתמה לו וכתב לשני וחתמה לו

לר"מ אבדה כתובתה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שלא חתמה על הראשון שוב אין יכולה לומר נחת רוח עשיתי לבעלי.

לר"י יכולה היא שתאמר נחת רוח עשיתי לבעלי ולא אבדה כתובתה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהם בעל ואשה תמיד יכולה לומר שזה נח"ר לבעלה.

המשך

מה הדין אם מוסר שלהבת לחש"ו

לר"ל חייב כיון שמעשיו גרמו לו. לשיטתו מצד הגברא והרי ודאי שהוא גרם שמסר אש לחש"ו. לר"י פטור כיון שהחרש גרם לאש. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל הוא לא העביר את האש בידו.

ס, ע"א

האם חייב על נזקי טמון באש?
 לרבי יהודה חייב. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל הזיק דבר זה.
 לחכמים פטור. לשיטתו מצד הגברא כיון שהי' טמון ומכוסה מעיני אדם לכן פטור.

המשך

סא, ע"ב

באיזה אופן הם חולקים?
 לרב כהנא במדליק לתוך שלו והלכה לשל חברו, לשיטתו מצד הגברא, ולכן אם מדליק אצל
 חברו ודאי שאשם ומשלם את הכל, שע"ז לא שייך פטור של טמון.
 לרבא גם במדליק בשל חברו חולקים. לשיטתו מצד החפצא ולכן כשפטרו טמון פטרו בכל
 אופן גם אם מדליק בשדה חברו.

ס, ע"ב

מה הי' הבעי' של דוד במחנה פלישתים?
 לרבא בשם רב נחמן שאל לגבי טמון באש האם הלכה כרבי יהודה או כרבנן. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן שאל רק האם חייב לשלם על הנזק או פטור.
 לרב הונא מדובר שהי' שם פלישתים שהתחבאו בתוך התבואה של ישראל ושאל האם מותר
 להציל עצמו בממון חברו. וענו לו שרק למלך מותר, שאין מוחין בידו. לשיטתו מצד הגברא,
 ולכן שאל על כללות הענין אם מותר לכתחילה להציל את עצמו בממון חברו.
 לרבה בר מרי שאל האם מותר לתת לבהמותיו גדישים של שעורים של ישראל ע"מ לשלם
 גדישים של עדשים של פלישתים ששוים יותר, ואמרו לו שרק לך שאתה מלך מותר ואין מוחין
 בידו.

סא, ע"א

אש שעברה את הנהר - פטור, מה הכוונה?
 לרב הכוונה נהר ממש, אפילו שאין בו מים. מכיון שזה רחב כמו דרך של רה"ר. לשיטתו מצד
 הגברא ולכן מספיק רוחב של נהר, שזה כבר לא שכיח שתעבור האש.
 לשמואל הכוונה שאמת המים ששואבים ממנה יאור קטן שמשקים ממנו השדות ורק אם יש בו
 מים אז פטור. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' בו ממש מים. שאז ודאי פטור שזה ממש
 כאונס.

המשך

מה הכוונה שלולית?

לרב יהודה בשם שמואל הכוונה מקום שמי גשמים מתקבצים שם. וכ"ש שאמת המים מפסיקה
 בפאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו מקום שמי גשמים מפסיק, שהרי מצד האדם נראה
 להפסק.
 לרב ביבי בשם רבי יוחנן הכוונה לאמת המים שמחלקת ומשקה את השדות שלידה. אבל מקום
 שמי גשמים מתקבצים שם לא נחשב להפסק בפאה. לשיטתו מצד החפצא שלכן צריך הפסק
 ממש שזה אמת המים.

סא, ע"ב

המדליק בתוך שלו עד כמה תעבור הדליקה ויפטר?
 לרבי אלעזר בן עזרי' צריך שיהי' לו חצי בית כור לכל רוח, ואז פטור. לשיטתו מצד החפצא
 ולכן אם עוברת שטח מסוים פטור.
 לרבי אליעזר טז אמה, כדרך רה"ר.
 לרבי עקיבא 50 אמה.
 לרבי שמעון אם זה דליקה גבוהה מאוד חייב גם בשיעורים אלו. לשיטתו מצד הגברא ולכן אדם
 צריך להזהר לפי גודל האש וא"א לקבוע בזה מסמרות (שטח מסוים).

סב, ע"א

האם מחייבים בדינא דגרמי?

י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא גורם נזק זה.

י"א שלא. לשיטתו מצד החפצא והרי אינו עושה ממש נזק בידיו.

סג, ע"ב

על מה מדברים הפסוקים ששליחות יד?

י"א אחד מדבר על גנב ואחד בטוען טענת גנב. על הפיקדון שהופקד בידו. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן מדבר על גנב ממש.

וי"א שבשניהם מדברים על טוען טענת גנב ובא למעט טענת אבד שבעה"ב טוען טענת אבדה.
 לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר רק על טוען טענת גנב, אבל לא גנב בפועל.

סד, ע"ב

מה הדין במודה בקנס ואח"כ באו עדים?

לרב פטור למ"ה והרי הוא הודה.

לשמאל חייב. למ"ח והרי בפועל היו עדים אלא שלא היו בגלוי ממש ולכן אין נחשב כ"כ
 הודאתו

סה, ע"א

האם כשטוען טענת גנב בפיקדון ונשבע והודה ובאו עדים שגנבו, האם החומש שמשלם על
 השבועה נחשב לו כחלק מהכפל?

לרבי יעקב כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן יש גם דין חומש כחיוב על האדם חוץ מהכפל.

לחכמים לא שייך דין חומש כלל. כיון שמשלם כפל. לשיטתו מצד החפצא שהכל כלול ואי"צ
 לפרט חומש לקנוס את האדם.

ס"ה ע"ב

מה הדין בנתן לזונה ענבים ועשתה מזה יין

לב"ש אסור כאתנן שמרבים גם את שינוייהם. לשיטתם מצד החפצא ובכח לכן גם השינוי
 שעשתה הי' כלול בכח בענבים ואסור.

לב"ה מותר. לשיטתם מצד הגברא ובפועל הרי למראה האדם ענבים זה לא יין.

ס"ו ע"א

האם יאוש קונה בגזל

לרבה כן או מדאורייתא כמו באבידה או מדרבנן מפני תקנת השבים. לשיטתו מצד החפצא ולכן
 יאוש האדם פועל בחפץ שנקנה לגזלן.

לרב יוסף לא קונה אפילו מדרכבנן. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק כשהאדם התייאש אבל לא פועל ממש קנין בחפץ.

ס"ו ע"ב

מה הדין בעורות שחשב עליהם לדבר שראויין מיד בלי מלאכה לת"ק בגנב מחשבתו מורידה לזה טומאה שנחשב כבעה"ב משא"כ בגזלן וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן בגנב נחשב יותר כשלו, כיון שקשה מאוד לתפסו. לר"ש הפוך. לשיטתו מצד הגברא וכיון שלוקח בכח יותר נחשב כבעלים ולכן המחשבה מטמאו.

ס"ז ע"א

מדוע בגזל מריש ובנאו בבית אין אומרים שנקנה ע"י שינוי ורק מפני תקנת השבים א"צ להחזיר את המריש לרב יוסף מפני שעדיין שמו עליו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד האדם שקורא לזה באותו שם. לר' זירא בגלל שזה שינוי שחוזר לברייתו בשינוי השם שאין נחשב לשינוי. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר באופן שזה חוזר לברייתו ולכן אין זה שינוי. המשך האם לפי רב חסדא שינוי קונה י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא ומעשה האדם נחשב וגורם לקנין. וי"א שלא. לשיטתו מצד החפצא ואין מתחשב בשינוי שעשה האדם ואינו קונה.

המשך

מאיפה יודעים שיאוש אינו קונה? לעולא שכתוב והבאתם גזול את הפסח ואת החולה שכמו קרבן פסח אין לו תקנה בכלל כך גם גזול אין לו תקנה, לא משנה לפני יאוש או אחרי יאוש. לשיטתו מצד הגברא ולכן משווה דוקא לקרבן פסח, שזה חובה על האדם ואין יוצא י"ח בגזול. לר"ב מזה שכתוב "קרבנו" ולא הגזול. ואם זה לפני יאוש פשיטא, אלא ודאי החידוש שמדובר על אחרי יאוש, שזה לא קונה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על קרבן מצ"ע שאינו חובה על האדם שאין כשר בגזול.

סז, ע"ב

אין הגונב אחר הגנב משלם תשלומי כפל – באיזה אופן מדובר שכן משלם תשלומי כפל הגונב מגנב? לרב מדובר שקנאו גנב ראשון. לשיטתו מצד הגברא וכיון שקנאו זה נחשב כשלו לגמרי. וגנב שני משלם תשלומי כפל לגנב הראשון. לרב ששת גם לאחר יאוש אין משלם תשלומי כפל עלגנב ראשון. לשיטתו מצד החפצא כיון שזה בא ע"י גנבה לכן אין משלמים עליו כפל.

סח, ע"א

המוכר את הגנבה לפני יאוש לרב נחמן חייב. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל מכר ונחשבת המכירה. לרב ששת פטור. מכיון שלפני יאוש לא נקרא מכירה שהרי אינו נפעל הקנין רק לאחר יאוש לכן

לא חייב, ורק לאחר יאוש חייב כיון שסובר שיאוש לא קונה א"כ הי' שינוי רשות, לשיטתו מצד החפצא ולכן רוצה שתהי' המכירה ממש נפעלת ולא רק פעולת המכירה. לרב חייב רק אם מכר לפני יאוש, כיון שלאחר יאוש נחשב כשלו. ויכול למכרו. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שיאוש ממש קונה וזה נהי' שלו לגמרי אפילו שזה ללא שינוי רשות.

סח, ע"ב

כתוב במקום אחד שאם גנב ובא אחר וגנבו ממנו – ראשון משלם תשלומי כפל, והשני משלם רק קרן, והרי רואים מפה שיאוש לא קונה. וקשה לרב. לרבא התירוץ שמדובר לפני יאוש, כיון ששינוי רשות בלי יאוש לא קונה. א"כ הי' שינוי מעשה. לשיטתו מצד החפצא ולכן שינוי מעשה קונה גם לפני יאוש. לרב פפא זה לפי ב"ש שאומרים שינוי במקומו עומד. לשיטתו מצד הגברא ולכן לב"ה קונה רק אם האדם התייאש. לרב זביד מדובר לפני יאוש, והכוונה שהתייאשו הבעלים בזמן שזה הי' אצל הלוקח ולא התייאשו כשזה הי' אצל הגנב. ועצ"ע.

ס"ח ע"ב

האם חייב אם טובח או מוכר לאחר יאוש הבעלים לר' יוחנן כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן חייב בכל אופן שהרי זו גנבה אפילו שנתייאשו. לר"ל לא כיון שקנאו ביאוש שלו הוא טובח ושלו הוא מוכר. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שקונה ע"י יאוש האדם.

ס"ט ע"ב

האם יש ברירה למפרע לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שבפועל יפריש, אלא זה מתגלה למפרע, וע"ד שבכח האדם לשנות את העבר. לר' יהודה ור' יוסי ור"ש לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך בפועל שיפריש.

ע' ע"א

האם אפשר לכתוב הרשאה על מטלטלין שלא כפר בהם י"א שכן כיון שלא כפר. לשיטתו מצד הגברא לכן אי"צ שיהיו ממש ברשותו ומספיק שנותן לו רשות שההסכם ביניהם נותן לו זכות במטלטלין. וי"א שלא כיון שאין זה ממש ברשותו. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שיהיו ממש ברשותו.

המשך

השוחט בהמה שגנב ונמצאת טרפה או ששחט באופן שזה הי' חולין בעזרה לת"ק משלם תשלומי ארבעה וחמישה. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל הי' פה שחיטה. לרבי שמעון פטור. לשיטתו מצד הגברא והרי לגבי האדם אי"ז נחשב שחיטה ראוי'.

עא, ע"א

גנב וטבח ביוה"כ לת"ק אין לוקה ומשלם. לשיטתו מצד החפצא וגם חיוב יוהכ"פ נחשב כאילו זה חיוב מצד עצם האיסור ופוטרו אותו מתשלומין. לרבי מאיר לוקה ומשלם. לשיטתו מצד הגברא ולכן חיוב יוהכ"פ זה רק על האדם ואין בכוחו

לפטור מתשלומין.

המשך

גנב וטבח בשבת או שגנב וטבח לע"ז
 לרבי מאיר חייב בתשלומי ארבעה וחמישה. לשיטתו מצד הגברא כנ"ל.
 לחכמים פטור. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל.

מאיפה יודעים שמתחייב גם אם טובח ע"י שליח?
 לרבא שכתוב טבחו ומכרו, שכמו מכירה זה ע"י אחר, גם טביחה ע"י אחר. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן לומד מעצם פעולת המכירה שנפעל דוקא ע"י האחר.
 לרבי ישמעאל שכתוב "או מכרו", ה"או" בא לרבות את השליח. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 צריך ריבוי מיוחד שמרבה את השליח, ולא מצד תוצאה של המכירה.
 לחזקי' שכתוב "תחת" לרבות את השליח.

המשך

האם שחיטה שאינה ראוי' נחשבת לשחיטה?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל היתה פה שחיטה.
 לרבי שמעון לא. לשיטתו מצד הגברא, והרי אי"ז ראוי לאדם.

המבשל בשבת

לרבי מאיר בשוגג יאכל אפילו הוא בעצמו. ואפילו בו ביום בשבת. במזיד לא יאכל. לשיטתו
 מצד הגברא וכיון שהי' בשוגג לכן מקלים עליו.
 לרבי יהודה במוצ"ש יאכל גם המבשל בעצמו. במזיד לא יאכל עולמית. לשיטתו מצד החפצא
 ולכן אפילו שזה הי' בשוגג אסור באכילה בשבת מצד שזה נעשה באיסור.
 לרבי יוחנן הסנדלר במוצ"ש בשוגג לאחרים ולא לא. במזיד לא יאכל עולמית.

המשך

האם דבר שנעשה בשבת זה איסור דאורייתא?
 לרב אחא כן. לשיטתו מצד החפצא.
 לרבינא זה רק איסור דרבנן. לשיטתו מצד הגברא.

עא, ע"ב

מה הדין אם מסר את השור לשומר והזיק בבית השומר ונגמר דינו לסקילה והחזירו לבעליו?
 לת"ק לא נחשב שהחזירו. לשיטתו מצד הגברא והרי לגביו אי"ז נחשב לכלום ולא שווה כיון
 שצריך לסקלו.
 לרבי יעקב נחשב שהחזירו. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל הבהמה קיימת.

המשך

האם דבר גורם לממון נחשב כמו ממון?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא והרי לא הזיק ממש ממון.
 לרבי שמעון כן. לשיטתו מצד הגברא ובשביל האדם נחשב כמו נזק ממש.

עב, ע"א

האם ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף?
 לרבי שמעון משום רבי לוי סבא אינה לשחיטה אלא לבסוף. ואם מחשב בקדשים חוץ למקומם

או חוץ לזמנם או שלא לשמם אינה מחשבה פוסלת א"כ חשב בסוף שחיטה. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא בסוף השחיטה שזה נותר לאדם זה מה שקובע. לרבי יוחנן ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף ופוסל גם בכל שלב בשחיטה. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל השחיטה קובעת.

עב, ע"ב

עד זומם האם נפסל למפרע?

לאביי כן, וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא והרי זה מוכיח שהאדם הי' שקרן גם למפרע. לרבא רק מאן ולהבא הוא נפסל. לשיטתו מצד החפצא מכיון שעד זומם זה חידוש אין לך פה אלא משעת חידוש ואילך.

וי"א שגם רבא סובר שלמפרע הוא נפסל אלא שפה חוששים להפסד של לקוחות שחתמו על שטר מכירה בינתיים אותם עדים שלא יפסלו את הכל, ולכן פוסלים גם אם הזימו שתי קבוצות את אחד מהעדים ועוד שתיים הזימו עד אחר, שבזה אין חידוש אבל חוששים להפסד מלקוחות.

עג, ע"ב

האם תוך כדי דיבור כדיבור דמי?

לרבנן לאו כדיבור דמי. לשיטתם מצד הגברא והרי כבר אמר ואין יכול לחזור בו. לרבי יוסי כן כדיבור דמי. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שזה נחשב כדיבור ואפילו שכבר אמר נתנו לו כמה שניות לשנות את אמירתו.

עג, ע"ב

האומר על בהמה הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים

לרבי מאיר תופסים לשון ראשון והרי היא תמורת עולה. לשיטתו מצד הגברא ולכן הראשון שאמר זה מה שנתפס.

לרבי יוסי אם נתכוון לשתייהן דבריו קיימים ותימכר ובחצוי' יביא עולה ובחצוי' יביא שלמים. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם סוף דבריו תופסים.

המשך

מה הדין של עדים שהוכחו על עדותן ולבסוף הוזמו

לר' יוחנן נהרגין כיון שהכחשה זה תחילת הזמה וכן סובר רבא וכך ההלכה למה"ח ולכן אפילו שכבר הוכחו אבל זה לא הי' בגופה של עדות כמו הזמה

לר"א אין נהרגין כיון שכבר הוכחו שוב אין מזימין אותן וכן סובר אביי למ"ה והרי כבר נפסלו ע"י הכחשה אפילו שאין הפסול בגופה של עדות כמו בהזמה

ע"ד ע"ב

האם גונב קדשים שחייב באחריותם משלם כפל וכו'

לת"ק לא ופטור. לשיטתו מצד החפצא כיון שזה נחשב קדשים אי"ז ממונו ופטור.

לר"ש כן. לשיטתו מצד הגברא כיון שחייב באחריותו נחשב כממונו ומשלם כפל.

ע"ו ע"א

האם שחיטה שאינה ראויה נחשבת לשחיטה

לת"ק כן. למה"ח ולכן אפילו שאי"ז ראוי לאדם נחשב לשחיטה

לר"ש לא למ"ה לכן אם זה אינו ראוי לאדם פטור

המשך

באיזה אופן מדובר ששוחט את הקדשים ומתחייב שזה שחיטה ראויה לר' יוחנן מדובר ששוחט קדשים תמימים בפנים שלא לשם הבעלים למה"ח לכן מסביר שהקרבן שלם ויש בו גם קדושת הגוף מצ"ע והעיקר זה זריקת הדם שמתרת לר"ל מדובר שהי' הקרבן בעל מום מתחילה ואין עליו רק קדושת דמים למ"ה ואין איסור כלל לשחטו

והעיקר זה הפדיון שפודים את הקרבן וזה מתירו ועצ"ע
ע"ז ע"ב

מה הדין בגנב בהמה טריפה ומכרה לר' יוחנן חייב פי 4 או 5 אפילו שבשחיטה יהי' פטור כיון שזה שחיטה שאינה ראויה אבל במכירה שעדיין אפשר להשתמש בה חייב למה"ח ולכן מסתכל על כל דבר מצ"ע ואפילו שבשחיטה פטור במכירה חייב

לר"ל פטור כיון שאינה בשחיטה אינה במכירה למ"ה ולכן משווה את הדברים
ע"ח ע"א

מה הדין בכמין גמל שנולד מפרה ושור ודומה קצת לאמו לר' יהושע מותר. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם רואה שזה יצא מטהור, וגם שדומה לאמו. לר"ש אסור. לשיטתו מצד החפצא כיון שבפועל זה נראה גמל אסור.

ע"ח ע"ב

האומר הרי עלי עולה

לת"ק ביא כבש. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך להביא כבש שזה שלימות בקרבן. לראב"ע יכול להביא ולצאת י"ח בעולת עוף. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק בצורה סמלית לצאת י"ח בעוף.

המשך

אם מכרו חוץ מא' ממאה שבו פטור מתשלומי 4 או 5 מה הכוונה לרב הכוונה שמכרו חוץ מדבר שניתר עמו בשחיטה למ"ה ולכן דוקא דבר שניתר בשחיטה בשביל האדם נחשב שיוך ללוי הכוונה אפילו שמכר חוץ מגיזותיה וולדותיה למה"ח ולכן כל דבר ששייר אי"ז נחשב למכירה גמורה

עט, ע"ב

האם עיקר החיוב בטבח ומכר זה פי 5, אלא שהקלו בשה שהרכיבו על כתפו שישלם רק ארבעה, או שהעיקר זה החיוב פי 4 אלא שבשור שבטלו ממלאכתו משלם חמישה? לרבי יוחנן בן זכאי כאופן הראשון. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד כבוד הבריות מצ"ע. ועצ"ע.

לרבי מאיר כאופן השני. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר כמה גדול כוח של מלאכה. שבגלל שביטלו ממלאכתו משלם חמישה קונסים אותו יותר מהחיוב

פ, ע"ב

מה הכוונה דלת הננעלת לא במהרה תפתח? למר זוטרא הכוונה לגבי סמיכה לרבנות, שאם לא יסמכוהו כנראה שלא יזכה לסמיכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על שלימות באדם שיהי' רב. לרב אשי הכוונה שאם מרעים לאדם לא במהרה מטיבים לו. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על גשמיות מצ"ע.

פג, ע"א

במקום אחד כתוב שאסור לפרוס מצודה ליונים במקום יישוב אפילו במאה מיל לא יפרוס. במ"א כתוב שרק להרחיק משלושים ריס. לרב יוסף מה שכתוב שאסור אפילו מאה מיל הכוונה שיש ישוב של כרמים ששם יכולים ללכת היונים גם רחוק. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על כרמים שזה קשור לאדם. לרבא הכוונה ביישוב שובכים. ולכן יכולים לעבור מאחד לשני. ואפילו שהשובכים עצמם הם שלו. או של הפקר, אבל חושש מאותו שובך ששייך למישהו מכיון שמדדים מאחד לשני. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על דבר שקשור ליונים מצ"ע.

המשך

מאיפה יודעים שעין תחת עין זה ממון?

הסבר אחד מכה אדם ומכה בהמה שמשווים כמו שמכה בהמה הכוונה לתשלומין כך מכה אדם הכוונה לתשלומין. לשיטתו מצד החפצא ולכן משווה ולומד מהבהמה. לרבי דוסתאי בן יהודה לומד שהרי אם היתה עין של זה גדולה ועין של זה קטנה אין יכול להיות עין תחת עין ממש. לשיטתו מצד הגברא ולכן לומד מצד האדם שזה לא מסתדר עין תחת עין ממש.

לרבי שמעון בר יוחאי לומד מזה שהרי אם הי' בעצמו סומא ופגע בעין של השני איך אפשר לקיים בו עין תחת עין?

לרבי ישמעאל לומדים מהמלה כן ינתן בו, שזה מיותר, וחייבים לומר שהכוונה לממון. לרבי חייא לומד מהמלים יד ביד, שצריך לתת דבר ניתן מיד ליד שזה פסוק מיותר, אלא בא לומר שזה ממון.

דבי רבי חזקי' לומד שהרי לפעמים שכשמעוור ומוציא עין לשני יכול להורגו, ויוצא שזה עין ונפש תחת עין ולכן אסור.

לרב זביד לומד מזה שהתורה מחייבת גם צער חוץ מנזק ואם הכוונה עין תחת עין הרי גם לו יש צער מזה שהוציאו את עינו ולמה שישלם להוא גם צער.

לרב פפא בשם רבא אומר מזה שהם חייבים על רפואה חוץ מהנזק ואם מוציא את העין של המזיק הרי גם הוא צריך רפואה.

לרב אשי לומד גז"ש תחת תחת מתחת אשר עינה, שהכוונה לממון. לשיטתו מצד החפצא.

פד, ע"ב

מה הכוונה בכוי' שנאמר בפסוק?

לרבא לרבי הכוונה לכוי' שהייתי חושב שחייב אפילו שאין בזה חבורה. ורק צער. ולכן כתוב אח"ז חבורה, לומר שחייב רק כשיש חבורה שצריך ריפוי, אבל צער שאין חבורה כגון שכוואו על הציפורן פטור. כי צער בלי נזק לא משלם. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שגם יהי' חבורה ממש כדי להתחייב.

בן עזאי אומר שהכוונה לכוי' שיש בה חבורה. כי סתם כוי' יש בה חבורה, וזה שכתוב אח"ז חבורה במפורש לומר שחייב גם בכוי' בלי חבורה. כיון שחייב גם בצער אפילו שאין פה נזק, לשיטתו מצד הגברא ולכן חייב רק על צער האדם.

לרב פפא משמע להיפך. שהמשנה שלנו לפי רבי שחייב על צער בלי נזק. משא"כ לבן עזאי. לשיטתו מצד הגברא ולכן מעמיד את המשנה כרבי, כדי שיהי' חייב רק על צער האדם.

המשך

אפשר לומר שחולקים בכלל ופרט שרחוקים א' מהשני. וכן פה כוי' זה הכלל שזה כולל בין עם

חבורה בין בלי חבורה. והפרט שכתוב אחרי זה חבורה זה מרוחק קצת ולכן לרבי לא דנים בכלל ופרט ולכן חייב על צער בלי נזק. לשיטתו מצד הגברא ולא דנים אא"כ הכלל והפרט קרובים, שאז זה נראה לאדם שקשורים לומדים אחד מהשני. לכן עזאי דנים אותו בכלל ופרט ולכן חייב רק כשיש חבורה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שאין הכלל והפרט קרובים, בכ"ז לומדים א' מהשני.

פו, ע"א

האם כשאדם מקבל מכה יכול לאגדה ולעטפה מפני צער, אפילו שזה יכול להזיק שיעלו צמחים במכה?
לרבנן כן. לשיטתם מצד הגברא ולכן ניתנה רשות לעטוף את המכה אפילו שזה יכול לגרום שהמכה תתפשט, שהעיקר זה לחוס על צער האדם.
לרבי יהודה לא ניתן רשות לעטוף את המכה ואין המזיק מתחייב על התפשטות המכה. לשיטתו מצד החפצא שצריך להזהר שהמכה לא תתפשט אלא תתרפא יותר מהר, שזה כשאין פלסטר על המכה.

המשך

הכהו על ידו וצמתה אבל סופה להתרפא
לאביי נותן לו גם שבת גדולה שזה דמי ידו וגם שבת קטנה כל הימים שהי' חולה רואים אותו כאילו הוא שומר קישואים. לשיטתו מצד הגברא ולכן משלם שבת גדולה, שזה חוץ מנזק, שמשלם גם על מה שהי' יכול לעשות עם היד במשך חייו, ולכן על ימי המחלה עצמה משלם רק כשומר קישואין.
לרבא אינו נותן לו אלא דמי שבתו שבכל יום היינו שמשלם לו עד שחזור לעבודה, כמו שמשלמים לפועלים בשוק, שזה יותר משומר קישואים, אבל אינו משלם דמי ידו. לשיטתו מצד החפצא והרי כבר שילם לו נזק ידו, ורק עד שחזור לעבודה משלם לו כפועל רגיל.

המשך

הקוטע יד עבדו של חברו
לאביי נותן שבת גדולה לעבד ושבת קטנה כשומר קישואין לרבו. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא שייך לגמרי לרבו.
לרבא הכל יינתן לעבד ויילקח בהם קרקע והרב אוכל פירות. וכן אם פחת אצל רבו כגון שקטע את ידו.
כנ"ל מחלוקת אביי ורבא. לשיטתו מצד החפצא והרי הנזק הי' בגופו של העבד, ועל זה אין בעלות לגמרי של האדון, ורק פירות.

המשך

מה הדין בתשלום בושת שיש אנשים שאינם מוכבדים כ"כ?
לרבי מאיר משלמים בשווה אצל כולם כיון שהם בני אברהם יצחק ויעקב. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה בכלם את הקשר לאבותינו הקדושים.
לרבי יהודה בודקים כל אדם לפי ערך כבודו ולפי זה משלם. לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה בכ"א כפי ענינו איך שהוא מצ"ע.
לרבי שמעון לעשירים רואים אותם כאילו הם בני חורין שירדו מנכסיהם, שזה פחות מעשיר ממש, שהולכים להקל, וכן בעניים כפחותים שבהם, שמקלים גם בעניים. לשיטתו מצד הגברא.

פ"ו ע"ב

האם לסומא יש בושת וחייב גלות ומלקות ומיתת בי"ד
 לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא והרי עדיין נחשב לאדם רגיל שיש בו דעת.
 לר' יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא מכיון שמצד ההלכה נחשב כמת אין לו מציאות.

פ"ז ע"ב

החובל בבנים קטנים של משהו יעשה להם סגולה מה הכוונה
 לרב חסדא הכוונה לספר תורה. לשיטתו מצד הגברא, שזה נחשב כמו סגולה רוחנית בשבילו.
 לרבה בר רב הונא הכוונה לדקל שאוכלים ממנו תמרים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך משהו
 שיכול להיות מזה פרנסה.

המשך

האם כשפצעו את בתו בפניה התשלום הולך לאבא
 לר' יוחנן כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן היא נחשבת כחפץ של האב לכל דבר.
 לר"ל לא ורק שבח נעורים שייך לאב. לשיטתו מצד הגברא ועדיין היא מציאות בפ"ע ואינה רק
 כחפץ של האב. ולכן התשלום לילדה עצמה

פח, ע"ב

הכותב נכסיו לבנו לאחר מותו. מה הדין אם מכר הבן בחיי האב את נכסיו ומת הבן בחיי האב?
 לרבי יוחנן לא קנה לוקח. כיון שלא הגיעו לידי הבן, וקנין פירות של האבא זה כמו קנין הגוף,
 וכשמכר הבן מכר דבר שעדיין לא שלו. לשיטתו מצד החפצא וזה שייך לאבא.
 לריש לקיש אפילו שלא הגיעו לידי הבן קנה הלוקח, כיון שקנין פירות של האב לאו כקנין הגוף
 דמי, וכשמכר את שלו. לשיטתו מצד הגברא וקנין פירות זה רק השתמשות ארעית לאדם
 ואי"ז שייך לחפצא מצ"ע ולכן מכירת הבן נחשבת.

צ, ע"א

המוכר עבדו לאחר והתנה עמו שישמשנו, היינו שישאר עדיין שלו וישמשו שלושים יום.
 לרבי מאיר נחשב כעבדו של המוכר כיון שקנין פירות שיש לו בעבד כקנין הגוף דמי. לשיטתו
 מצד הגברא ולכן מי שמשמש בעבד הוא העיקר.
 לרבי יהודה רק הלוקח נחשב רק עבד של הלוקח כיון שקנין פירות לאו כקנין הגוף. לשיטתו
 מצד חפצא ולמי שהוא שייך בעצם זה העיקר.
 לרבי יוסי נחשב עבד של שניהם כיון שספק אם קנין פירות או קנין הגוף דמי. וספק נפשות
 להקל לכן שניהם ישנם בדין יום או יומיים, שאם לא מת אלא חי 24 שעות אין הבעלים נענשים.
 לרבי אליעזר שניהם אינם בדין יום או יומיים שמחמירים עליהם, זה לפי שאינו תחתיו וזה לפי
 שאינו כספו.

צ, ע"ב

האם עד יכול להיות דיין
 לרבי טרפון כן. לשיטתו מצד החפצא שיכול להשאר ניטראלי ולשפוט בצורה אמיתית.
 לרבי עקיבא לא. לשיטתו מצד הגברא וכיון שראה את המקרה אינו יכול לשפוט בצורה אמיתית.

צא, ע"ב

האם אדם רשאי לחבול בעצמו?

י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא והרי זה גופו השייך אליו.
י"א שלא. לשיטתו מצד החפצא שהגוף מצ"ע שייך להקב"ה ואין גופו של האדם ברשותו כלל.

צג, ע"ב

מה הדין לגבי ראשית הגז אם גזו חלק מהצמר וליבנו, האם מצטרף לשאר הצמר שיהי' שיעור של ראשית הגז?
לרבי שמעון לא מצטרף. לשיטתו מצד הגברא ולכן שינוי האדם שליבן את הצמר גורם שלא יצטרף לשאר הצמר.
לחכמים מצטרף. לשיטתם מצד החפצא ועדיין במהותו נחשב לצמר, כולם מצטרפים.

המשך

האם שינוי במקומו עומד?
לרבי שמעון בן יהודה לב"ש לראב"י לרבי שמעון בן אלעזר לרבי ישמעאל - כולם סוברים ששינוי במקומו עומד. לשיטתו מצד החפצא וה"ז אותו חפץ.
לב"ה שינוי קונה. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות שפעולת האדם גורמת שיקנה את החפץ.

צה, ע"א

הגזול רחל וגזזה, פרה וילדה
לרבי מאיר משלם אותה ואת גיזותי' ואת ולדותי'. לשיטתו מצד הגברא ולכן משלם את כל השבח שביחד עם הפרה, שהרי נהנה ממנה.
לרבי יהודה הגזילה חוזרת בעיני'. לשיטתו מצד החפצא לכן משלם רק אותה איך שהיא.
לרבי שמעון רואים אותה כאילו היא שומא אצלו בשעת הגזלה ומשלם דמים כשעת הגזלה.
לשיטתו מצד הגברא וכמו חיבור בין השיטות הקודמות ולכן מעריכים כפי שומת האנשים.

צה, ע"ב (המשך)

כמה חולקים רבי יהודה ורבי שמעון?
לרב זביד חולקים בשבח שהשביחה הגזלה, כגון שנתעברה אצלו הפרה.
לרבי יהודה זה שייך לגזול. לשיטתו מצד החפצא והרי הפרה בעצם שייכת לגזול וזה כולל גם את השבח.
לרבי שמעון זה שייך לגזול. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהשביחה אצלו זה כמו שינוי שקונה הגזול.
לרב פפא רבי יהודה סובר שהכל שייך לגזול. רבי שמעון סובר שמקבל רק למחצה או לשליש או לרבע, הגזול.

המשך

הנותן צבע לאומן לצבוע אדום וצבעו שחור או הפוך
לרבי מאיר נותן לו דמי צמרו. לשיטתו מצד הגברא כיון ששינה צריך לתת לו את דמי הצמר כמו שהוא.
לרבי יהודה אם השבח יותר על היציאה נותן לו את היציאה ואם לא נותן לו את השבח. לשיטתו מצד החפצא וא"א להתעלם ממה שעשה, ואפי' ששינה מדעתו, אבל עדיין העבודה ניכרת בצמר ולכן משלם לו, אלא שידו של האומן על התחונה.

המשך

גנב בהמה והזקינה עבדים והזקינה
 לת"ק משלם כשעת הגזילה למה"ח ולכן משלם כשעת הגזילה שאז נתחייב ולא מבדיל בין
 עבד לבהמה
 לר"מ אומרים לו בעבדים הרי שלך לפניך. למ"ה ולכן מבדיל בין עבד לבהמה שהיא רק חפץ
 וקנאה בשעת הגניבה ואיך שהיתה צריך לשלם אבל בעבד שהוא נחשב כקרקע אומר לו הרי
 שלך לפניך

המשך

האם אחריות טעות סופר?

לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מצ"ע יש אחריות בלי שהאדם מקבל ע"ע.
 לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיקבל ממש בעצמו את האחריות וזה לא
 ממילא.

צו, ע"א

האם כשיש כסף ללוקח יכול לתת לבע"ח כסף ולסלקו מהקרקע, או שהקרקע עצמה משועבדת
 לו ושייכת לבעל החוב?
 י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא וכל החוב זה רק בין האנשים, ואין הקרקע משועבדת ממש, שזה
 יהי' כמו מכירה, ולכן תמיד יכול לפדות.
 י"א שלא. לשיטתו מצד החפצא וזה ממש משועבד לחוב, ונחשב כמו מכירה לכל דבר.

צו, ע"ב

המחליף פרה בחמור וילדה וכן המוכר שפחתו וילדה, זה אומר ברשותי ילדה וזה אומר ברשותי
 לרבי מאיר ייטע המוכר שברשותו ילדה כיון שכל הנשבעים שבתורה נשבעים ולא משלמים.
 לשיטתו מצד הגברא ולאדם אין נראה כ"כ שעבד יהי' כמו קרקע.
 לחכמים אין נשבעים לא על העבדים ולא על הקרקעות. לשיטתו מצד החפצא ולכן לומדים
 מפסוק ששניהם שווים ואפילו שאי"ז נראה כ"כ בהגיון של האדם.

צו, ע"א

התוקף ספינתו של חבירו ועשה בה מלאכה
 לרב רצה שכרה נוטל, רצה נוטל את הפחת שנהי' בספינה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי
 בו מה שירצה נוטל.
 לשמואל אינו נוטל אלא פחתה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מקבל רק את הפחת שנהי' בספינה
 מצ"ע.
 לרב פפא אינם חולקים, שרב מדבר שהיא עשוי' להשכרה ושמואל מדבר כשאינה עשוי'
 להשכרה, או שירד לספינה הכוונה לגזלה, שאז משלם רק את הפחת.

המשך

גזל מטבע ונסדק משלם כשעת הגזלה. מטבע ונפסל אומר לו הרי שלך לפניך. מה ההבדל?
 לרב הונא הכוונה נסדק ממש, שיש סדק במטבע, ונפסל הכוונה פסלתו מלכות. למה"ח ולכן
 מדבר שנפסל לגמרי ע"י המלכות ואין בו שום שווי
 לרב יהודה גם כשפסלתו מלכות זה כמו נסדק והוא משלם כשעת הגזלה ונפסל הכוונה רק
 שפסלתו מדינה זו ויצא למדינה אחרת. למ"ה ולכן מדבר באופן שרק במדינה זו נפסל אבל עדין
 יוצא במדינה אחרת אבל אם יפסל לגמרי ע"י המלכות כנראה שיצטרך לשלם לו

המשך

המלוה את חברו על מטבע ונפסל המטבע לרב נוטל מטבע היוצא באותה שעה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לתת לו מה שראוי עכשיו. לשמואל יכול לתת לו את המטבע שנפסל ויכול ללכת עם זה. ולהוציאו במדינה אחרת. לשיטתו מצד החפצא ולכן יכול לתת לו את המטבע שנפסל, כיון שעדיין שווה מצ"ע במקום אחר.

צח, ע"ב

האם הדבר הגורם לממון נחשב כממון? לרבי שמעון כן. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל גרם לו להפסיד ממון. לחכמים לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין נחשב כממון אלא ממון ממש, ופה פטור.

המשך

שור שהמית ונגמר דינו והחזירו שומר לבעליו לת"ק לא נחשב מוחזר. שאין גומרים דינו של השור שלא בפניו. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך בפניו לגמור את פסק דין. לרבי יעקב נחשב מוחזר כיון שגומרים דינו של שור שלא בפניו, וסוף סוף גם אם לא הי' מחזיר היו גומרים את דינו והורגים אותו. לשיטתו מצד החפצא ולכן גומרים דינו גם שלא בפניו וגם שבפועל החזיר לו שור, אפילו שלגבי האדם אי"ז חשוב כ"כ כיון שדינו להריגה.

צ"ט ע"א

האם אומן קונה בשבח כלי י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא כיון שעבד והתאמץ קונה. וי"א שלא. לשיטתו מצד החפצא כיון שהכלי נחשב מצ"ע לבעל הכלי.

המשך

האם ישנה לשכירות מתחילה ועד הסוף לר"מ לא ואין צריך לשלם אלא בסוף השכירות. לשיטתו מצד הגברא ודרך האנשים לשלם רק בסוף. לחכמים כן וכן סובר ר' נתן לשיטתו מצד החפצא לכן כל שלב בשכירות מתחייב לשלם מצ"ע.

המשך

האם המקדש במלוה מקודשת לר"מ כן לשיטתו מצד הגברא והרי יש לה הנאה גדולה במחילת המלוה וכאילו קיבלה ממש כסף. לחכמים לא. לשיטתו מצד החפצא והרי לא נתן לה כלום בפועל.

המשך

לרבא חולקים במקדש במלוה ופרוטה לר"מ דעתה על הפרוטה ולכן מקודשת וכן סובר ר' יהודה הנשיא. לשיטתו מצד החפצא ולכן דעתם על הפרוטה. לחכמים דעתה על המלוה ולכן אינה מקודשת שהרי אין כאן משהו ממשי שיחול ע"ז הקידושין וכן סובר ר' נתן לשיטתו מצד הגברא ובודאי יש לה יותר הנאה במחילת המלוה שזה הרבה יותר כסף מאשר הפרוטה.

ק"ב ע"א

האם סתם עצים להסקה הם עומדים לת"ק משמע שלא אלא חל עליהם קדושת שביעית. לשיטתו מצד הגברא וסתם עצים לשימוש האדם בכמה אופנים ולא רק בהסקה. לר' יוסי משמע שכן ולא חל עליהם קדושת שביעית. לשיטתו מצד החפצא ובעיקר ענין העצים מצ"ע ענינם להסקה.

ק"ב ע"ב

הנותן מעות לשלוחו לקנות לו חיטין וקנה לו שעורין לר"מ אם פחתו פחתו רק לשליח וכן אם הותירו הותירו לו כיון שסובר ששינוי קונה. לשיטתו מצד הגברא ועוזר שינוי שנעשה ע"י האדם לקנות. לר' יהודה אם הותיר יחלקו ביניהם כיון שסובר ששינוי אין קונה. לשיטתו מצד החפצא ואין עוזר השינוי שעשה לקנות.

ק"ג ע"ב

גזל א' מחמשה ואינו יודע ממי גזל לר"ט מניח גזילה ביניהם ומסתלק. לשיטתו מצד החפצא והרי יוצא י"ח שמוציאם מידו ושם ביניהם, שזה מה שהתחייב. לר"ע צריך לשלם לכל א' וא'. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לשלם לכ"א ולדאוג שזה יגיע לידי הבעלים.

ק"ד ע"א

ראובן שיש לו מעות אצל שמעון ועשה שליח בעדים לקבלה ממנו לרב חסדא נחשב ברשות השליח ואם קרה משהו למעות זה לא באחריותו. לשיטתו מצד הגברא ונראה כאילו אמר לו לשלוח איתו ואי"ז באשמתו כלל. לרבה לא נחשב לשליח שרק אמר לו שהוא אדם נאמן ואם ירצה ישלח איתו אבל זה עדיין באחריותו. לשיטתו מצד החפצא וכ"ז שלא החזירה לו בפועל אין משתחרר מאחריות שקיבל עליו בתחילה.

ק"ד ע"ב

האם משלחים מעות ע"פ סימנים שיש ע"ז עדים לרב יהודה בשם שמואל לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין עוזר הסימנים כ"כ. לר' יוחנן כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן עוזר הסימנים שכאילו סיכמו ביניהם שישלח וייפטר.

ק"ה ע"א

מה הדין אם גזל פחות משווה פרוטה והגזילה קיימת האם צריך להתאמץ ללכת למצוא את הבעלים ולהחזיר להם מחשש שמא זה יתייקר ויהי' שווה פרוטה י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא והרי החפץ מצ"ע יכול להתייקר ולהיות שווה פרוטה. וי"א שלא. לשיטתו מצד הגברא וכרגע בין האנשים אי"ז שו"פ.

ק"ה ע"ב

המשביע עד א' שיבוא להעיד לו עדות וכפר ולא בא לת"ק פטור וכן סובר ר' אמי. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל בעד אחד א"א להוציא ממון.

לר' אלעזר בן ר' שמעון חייב וכן סובר שמואל. לשיטתו מצד הגברא והרי ע"י עד א' יכל לגרום שהנתבע לא ירצה להישבע וישלם לו.

ק"ו ע"ב

האם הפסוקים שמדברים על הכחשה בפיקדון מדברים על גנב ממש או רק על טוען טענת גנב י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיגנוב ממש כדי להתחייב. וי"א שלא ומדברים רק על טוען טענת גנב. לשיטתו מצד הגברא לכן אפי' בטענת גנב מתחייב.

המשך

האם שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא והרי אין שחיטה זו פועלת שהרי אינה ראויה. לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל עשה פעולה של שחיטה.

המשך

האם בן פקועה טוען שחיטה לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא והרי כבר נחשב שחוט בשחיטת אמו. לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא והרי לגבי האנשים שרואים שהוא חי צריך לשחטו.

המשך

הטוען טענת גנב בפיקדון לר' יוחנן אינו חייב עד שיכפור במקצת ויודה במקצת. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיודה במקצת כדי להתחייב. לר' חייא בר' יוסף חייב אפילו שאינו מודה במקצת כיון שאדם מעיז לכפור לגמרי ורק במלוה צריך שיודה במקצת כדי להתחייב כיון שאינו מעיז פניו בפני בע"ח. לשיטתו מצד הגברא וכיון שפה אדם מעיז לכפור לגמרי לכן חייב בכל מקרה אפילו שאינו מודה במקצת.

ק"ח ע"א

תבעוהו בעלים לשומר ונשבע ושילם והוכר הגנב למי משלם את הכפל לאביי משלם לבעל הפיקדון כיון שהטריחו בשבועה לא מקנה לו את הכפל. לשיטתו מצד הגברא כיון שהטריחו לא מקנה לו. לרבא השומר מקבל את הכפל כיון שבפועל שילם מקנה לו את הכפל. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל שילם וזכה בכפל.

קח, ע"ב

נגנבה באונס הבהמה והוכר הגנב לאביי תלוי, אם הוא שומר חנים רצה עושה עמו דין, רצה נשבע ונפטר. אם שומר שכר הוא עושה עם הגנב דין, היינו משלם לבעלים והוא יפרע מן הגנב. לשיטתו מצד הגברא ולכן לשומר חנים מספיק שהוכר הגנב והבעלים יודעים לתבעו ולקחת ממנו. לרבא בין שומר חנם בין שומר שכר משלם לבעלים והוא יפרע מן הגנב. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא וה"ו באחריותו להחזיר את הבהמה מהגנב לבעלים.

קט, ע"א

אדם שגזל גר ונשבע לו ושמע שמת הגר, והי' מעלה כספו ואשמו לירושלים ופתאום פגש את

אותו גר, והגר זקפו עליו את החוב במלוה ובסוף מת הגר לרבי יוסי הגלילי זכה הגזלן כמה שבידו. לשיטתו מצד החפצא והרי כרגע אין למי לשלם. לרבי עקיבא אין לו תקנה עד שיוציא גזלה מתחת ידו, וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא וצריך לתקן את מעשיו ולהוציא גזילה מידו.

קיא, ע"א

מה הדין אם נתן קרבן אשם למשמרת יהויריב ורק לאח"ז נתן את הכסף לידעי' והרי צריך קודם לשלם את הכסף, ורק אחרי זה להביא את האשם. ומדובר שנתן את האשם ליהויריב במשמרת שלו ואת הכסף גם לידעי' במשמרת יהויריב לרבי יהודה יתן את הכסף למשמרת יהויריב, וכך ההלכה. כיון שזו לא המשמרת של ידעי' לכן קונסים אותו שיחזיר ליהויריב את הכסף. לשיטתו מצד החפצא לכן מסתכלים של מי המשמרת. לחכמים יתן את קרבן אשם לידעי'. כיון שלא כדין עשו בני יהויריב שקיבלו אשם לפני הכסף לכן קונסים דוקא אותם. שהם צריכים להביא את האשם למשמרת ידעי'. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכלים על מעשה האדם שעשו שלא כדין שקיבלו אשם לפני הכסף.

קיא, ע"ב

האם רשות יורש כרשות לוקח דמי, לגבי דין גזלה שעברה בירושה האם זה כמו לוקח? לרמי בר חמא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה נראה כמו שזה עובר במכירה כך בירושה. לרבה לא. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ובפנימיות ה"ז לא עובר מאבא לבן אלא הבן נחשב שממלא מקום אביו וממילא זוכה בנכסים.

המשך

מה הדין כשאדם שאל פרה וטבחה בשבת? לרב פפא פטור כיון שאיסור שבת ואיסור גנבה באים כאחד. לשיטתו מצד הגברא והרי קים לי' בדרכה מיני' ומתחייב בעונש החמור ממילא פטור מתשלומין. ויש חולקים כיון שבשעת השאלה התחייב להחזיר, וזה שטבחה אח"ז בשבת אין זה פוטר אותו מהחוב הממוני שהי' לפני'ז. לשיטתו מצד החפצא ואין החיוב החמור על האדם פוטר מתשלום הממון שהזיק.

קיב, ע"ב

האם מותר לקיים את השטר שלא בפני בעל דין? לרב כן. וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין קשר בין הבעל דין לשטר ואפשר לקיים את השטר מצ"ע. לרבי יוחנן לא. שכתוב והועד בבעליו, שיכוא בעל השור ויעמוד על שורו. וכן פה צריך שיהי' הבעל דין ליד השטר כשמקיימים אותו. לשיטתו מצד החפצא ולכן הבעל דין קשור לשטר וצריך לקיימו רק בפניו.

המשך

האם מקבלים עדים שלא בפני בעל דין? לרב אשי כן. וכן לשמואל. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ שיהי' בפני בעל דין. לרבי יוחנן לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' רק בפניו.

קיג, ע"א

איך מותר להבריא את המכס, והרי דינא דמלכותא דינא?
 לרבי חנינא בשם שמואל מדובר במוכס שאין לו קצבה, שנוטל ככל חפצו ולכן מותר להבריא.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן מדובר באופן שאין לו קיצבה וזה הבעי' ולכן אינו נחשב.
 לרבי ינאי מדובר שמוכס עומד מאליו ולא מינהו המלך. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסביר
 באופן שבכלל אין לו שום סמכות.
 לרב אשי מדובר במוכס כנעני.

המשך

האם מותר לבוא בעקיפין על הגוי ולהציל במשפט את היהודי?
 לרבי ישמעאל כן. לשיטתו מצד החפצא והרי הפקיר ה' את ממונם.
 לרבי עקיבא לא, מפני קידוש ה'. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להחמיר ולא לרמות גוי, כדי
 שיהי' קידוש ה'.

קיד, ע"א

האם יאוש שהתייאש הנגזל קונה?
 י"א שכן, לשיטתו מצד הגברא וכיון שהתייאש כאילו הפקיר את החפץ ולכן הגזלן קונה.
 י"א שלא. לשיטתו מצד החפצא והרי אין פה שום שינוי בחפץ שייקנה ע"ז.

המשך

האם עורות מקבלים טומאה ע"י שחשב עליהם בדבר שאין בו חסרון מלאכה?
 לת"ק גזלן שחשב אין מחשבה מטמאה, אבל אם הוא גנב מחשבה מטמאה. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן בגנב שאינן ידוע מיהו יש סברא לומר יותר שמחשבתו פועלת כיון שקשה לתופסו
 ונחשב יותר כביכול לבעלותו.
 לרבי שמעון הפוך. לשיטתו מצד הגברא וכיון שגזלן בא בתוקף ובגבורה ולא מפחד יותר קשה
 לאדם להוציא ממנו ולכן נחשב יותר לבעלותו.

המשך

האם חולקים כשידוע שהתייאש?
 לעולא לא. כי אם ידוע שהתייאש ודאי שיאוש קונה ובכל האופנים המחשבה מטמאה. לשיטתו
 מצד הגברא ולכן אפילו שלא הי' שינוי בחפץ קונה ע"י היאוש.
 לרבה גם בידוע מחלוקת כיון שאין יאוש קונה. לשיטתו מצד החפצא וכל זמן שלא עשה שינוי
 בעצם הדבר אין קונה.

קט"ו ע"א

גנב ומכר ואח"כ הוכר הגנב
 לרב בשם ר' חייא הדין עם הגנב היינו שבעה"ב צריך לתבוע רק את הגנב שישלם לו ולא את
 הלוקח כלל. לשיטתו מצד הגברא ועשו כמו תקנת השוק שהרי הלוקח לא ידע כלל מהגנבה.
 לר' יוחנן בשם ר' ינאי הדין עם הלוקח היינו שבעה"ב לוקח מהלוקח והלוקח יתבע את הגנב.
 לשיטתו מצד החפצא והרי החפץ שייך אליו ולכן לוקחו מיד והלוקח יתבע לגנב ואין עושים
 בזה תקנת השוק.

המשך

האם הם חולקים

לרב יוסף לא חולקים אלא אם מכר לפני יאוש הדין עם הלוקח ואם מכר לאחר יאוש הדין עם הגנב
 לאביי כן חולקים ומדובר שעדיין זה לפני יאוש שרב לא סובר כמו רב חסדא שיכול לתבוע מהלוקח
 ור' יוחנן כן סובר כרב חסדא
 או שחולקים באופן שלאחר שמכר הגנב הי' יאוש
 לרב גם באופן כזה שהיאוש לאחר שינוי רשות קנה ולכן הדין רק עם הגנב שהרי הלוקח קנה לגמרי וא"צ להחזיר כלל אפילו בדמים וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא והעיקר שיש יאוש של הבעלים ולא משנה מתי.
 לר' יוחנן באופן כזה לא קנה הלוקח אא"כ הי' היאוש קודם שינוי רשות ולכן הדין עם הלוקח. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שקודם הי' יאוש כדי שהשינוי בחפצא יקנה. ועצ"ע.

לרב פפא חולקים באופן אחר
 שודאי שבעה"ב מקבל את גניבתו וחולקים רק ממי הלוקח מקבל את הכסף
 לרב מקבל מהגנב ולא עשו תקנת השוק לשיטתו מצד הגברא ולכן רק מהגנב עצמו צריך לקבל שהוא האשם, ולא מהבעה"ב.
 לר' יוחנן מקבל מבעה"ב ועשו בו תקנת השוק וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן עושים תקנה על מה שקנה ונהי' שלו.

קטו, ע"ב
 האם חוששים מתקלה לגבי חבית של יין של תרומה שנטמאת?
 לב"ש כן, ולכן צריך לשפוך את הכל. לשיטתו מצד החפצא.
 לב"ה לא חוששים ולכן יכול להשתמש בזה קצת קצת בזילוף. לשיטתו מצד הגברא ולכן מקילים לצורך האדם. ועצ"ע.
 לרבי ישמעאל ורבי יוסי בבית תעשה זילוף, בשדה תשפך הכל. כיון שעד שיביא את זה לביתו יכול לבוא לידי תקלה.
 י"א שבישן יכול שיעשה זילוף, אבל בחדש שצריך לחכות עד שיהי' מוכן יישפך הכל שלא יבוא לידי תקלה.

קיז, ע"א
 האם כשזורק חץ מתחילת 4 לסוף 4 בשבת, וקרע בגדים חייב?
 לרבי אבין פטור. כיון שעקירה צורך הנחה וקים לי' בדרכה מיני' ומתחייב בנפשו. לשיטתו מצד הגברא והוא רואה את כוונתו בעקירה שזה לצורך ההנחה.
 לר' ירמי' מתחייב כיון שבשעת הגבהה התחייב בממון, ומתחייב בנפשו זה רק אחרי שזה נח, וזה לא הי' ממש בבת אחת. וכן סובר לגבי ניסוך יין שבשעת הגבהה מתחייב על הממון ומתחייב בנפשו רק אחרי הניסוך. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחייבו בממון אפי' שמתחייב בנפשו.

קיז, ע"ב
 הגזול שדה מחברו ושטפה נהר
 לרבי אלעזר חייב להעמיד לו שדה אחר. לשיטתו מצד הגברא וכיון שאין השדה שווה לאנשים לכן צריך להעמיד לו שדה חדש.
 לחכמים אומר לו: הרי שלך לפניך. לשיטתו מצד החפצא לכן יכול להחזיר לו את אותה שדה.

המשך

וכן הגוזל את הפרה ושטפה נהר לרבי אלעזר חייב להעמיד לו פרה. מכיון שמדובר בגזל שדה והפרה רבוצה בו מכיון שסובר ששדה נגזלת קנה הפרה עמה וחייב לשלם. שמטלטלים נקנים אגב קרקע. לשיטתו מצד הגברא וה"ז יכול להגזל. לחכמים אומר לו הרי שלך לפניך. כיון שסוברים שאין שדה נגזלת, ולא קנה לא לשדה ולא לפרה. לשיטתו מצד החפצא והרי א"א לגזלה מצ"ע.

ק"ח, ע"א

מנה לי בידך והלה אומר איני יודע לרב הונא ורבי יהודה חייב, כיון שברי ושמא ברי עדיף. לשיטתו מצד הגברא. ולכן הולכים אחר טענתו שטוען בריא. לרב נחמן ורבי יוחנן פטור. כיון שסוברים שמעמידים את הממון בחזקת בעליו. לשיטתם מצד החפצא.

המשך

הגונב טלה מן העדר לדעת הבעלים, האם צריך כשמחזירו להודיע לבעלים? לרב כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להודיע לבעלים כדי לפטור א"ע. לשמואל לא. ומספיק שהבעלים ספרו את הצאן והיא שלמה פטור. כמו בגנבו שלא לדעת, שסופרים את הצאן ופטור לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ להודיע לבעלים ומספיק שספרו את הצאן ורואים שלא חסר. לרבי יוחנן אם גנבו לדעת מנין פוטר. ואם גנבו שלא לדעת אפילו מנין לא צריך. לשיטתו מצד החפצא. לרב חסדא אם גנבו לדעת מנין פוטר ואם גנבו שלא לדעת צריך שיהי' דעת הבעלים, כיון שלמדה הבהמה לצאת החוצה יש חשש שתצא עוה"פ ואם לא יודיע לבעלים לא ישמרוה כראוי. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש מצד הבהמה שלא תצא עוה"פ.

ק"ח, ע"ב

הגונב סלע מן הכיס לרבי ישמעאל מספיק שיחזיר את זה למקום שגנב. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שמחזיר למקום. לרבי עקיבא צריך להודיע לבעלים. ומדובר בשומר שגנב מרשותו. שרבי ישמעאל סובר שלא כלתה שמירתו ע"י שגנב, ולכן אי"צ דעת בעלים. לרבי עקיבא סובר שכלתה שמירתו ברגע הגנבה ולכן צריך דעת בעלים. לשיטתו מצד הגברא.

המשך

הגוזל את חברו והבליע לו את הכסף בחשבון בלי שגייד לו שמחזיר את הכסף י"א יצא, כיון שסוברים כמו רבי יצחק שאדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה ובוודאי כבר נודע לו שהחזיר. לשיטתו מצד החפצא. י"א שלא יצא. כיון שאין סוברים כמו רבי יצחק. או שמדובר שיש לו עוד כסף בכיס. ולא יכול כ"כ לדעת שהחזיר לו. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שידע שהחזיר לו. ואפ"ל שאין חולקים ואו שמדובר שנתן לתוך יד הגוזלן את כל הכסף ויכול להיות שהשליכם

למקום אחר ולא ספר, אבל אם שם בכיסו בודאי שמונה ויצא י"ח.

המשך

האם מותר לקחת מהרועה שתי צאן?
 לת"ק אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש שהרועה לא יגנוב.
 לרבי יהודה אם הן בייתיות ולא מדבריות מותר. לשיטתו מצד החפצא ולכן אם יש צד להקל
 כיון שהן ביתיות מותר ועצ"ע.

קיט, ע"א

ממתי מותר לקנות מגזלן?
 לרב רק אם רוב ממונו משלו. לשיטתו מצד הגברא שהולכים אחרי הרוב.
 לשמואל אפילו אם מיעוט שלו מותר. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו אם רק
 מיעוט שלו גם מותר כיון שיש פה צד של היתר.

המשך

מה הדין בממון של מוסר?
 לרב הונא מותר לאבדו ביד שלא יהא ממונו חמור מגופו, ואם את גופו מותר לאבד כ"ש את
 ממונו. לשיטתו מצד הגברא.
 לרבי יהודה אסור לאבדו שמא יהי' לו בן צדיק ומפסידו מירושתו. לשיטתו מצד החפצא. וכך
 ההלכה.

המשך

מה הפירוש כל הגוזל כאילו נוטל את הנפש?
 לרב הונא הכוונה לנפש של הנגזל. לשיטתו מצד החפצא שהוא קשור לממונו כ"כ שזה כמו
 נפשו.
 לרב חסדא הכוונה לנפשו של הגזלן. לשיטתו מצד הגברא.

מסכת בבא מציעא

ב' ע"ב

"בעה"ב שאמר לחנוני לתת מזונות לפועל ואמר שנתן והפועל אומר שלא קיבל לת"ק שניהם נשבעים החנוני והפועל ואז בעה"ב צריך לשלם לפועל למ"ה ולכן סובר שכל א' ירתע להישבע ויודה

לבן ננס א"א לגרום לשניהם לישבע שבועת שוא למה"ח וצריך שלא יהי' פה ענין שמשמעותו שיש ודאי שבועת שוא

המשך

מה הדין של ממון המוטל בספק

לת"ק המע"ה למה"ח ולכן איפה שהחפצא נמצאת שם תישאר והמע"ה לסומכוס חולקים למ"ה ומכיון שיש פה ספק בין האנשים חולקין ולפי"ז מובן הק"ו בגמרא שאם כאשר יש דררא דממונא היינו שיש ספק בלי טענותיהם סוברים שחולקים כ"ש אם הספק בא בגלל טענותיהם שאז ודאי שזה קשור יותר לגברא ולכן חולקים

ג' ע"א

א' הפקיד מנה וא' הפקיד מאתיים וכ"א אומר ששלי המאתיים לת"ק נותן לזה מנה ולזה מנה והשאר יהא מונח עד שיבוא אליהו למה"ח ולכן מה שבטוח בטוח ונותן לכ"א מנה והשאר מונח

לר' יוסי א"כ מה הפסיד הרמאי אלא יהא מונח עד שיבוא אליהו למ"ה ולכן צריך לחנך את האדם

ג' ע"ב

אם שנים אומרים לו שאכל חלב

לר"ג חייב קרבן למה"ח ולכן ק"ו אם שנים מחייבים אותו מיתה כ"ש שיחייבו אותו קרבן לחכמים פטור למ"ה והרי יכול לומר מזיד הייתי

ד' ע"א

מנה לי בידך והלה אומר אין לך בידי אלא 50 והילך לר' חייא חייב למה"ח ולכן אפילו שא"א לחשוד בו שמשתמט כמו כל מודה במקצת שהרי אומר לו הילך היינו שכבר הי' מוכן לתת לו בכ"ז הרי בפועל חלק הודה ולכן נשבע ככל מודה במקצת

ולכן גם אם אינו מודה במקצת אלא שיש שני עדים שמחייבים אותו על מקצת שאז אין חשש לומר שמשתמט בכ"ז הרי בפועל משלם מקצת לכן סובר שגם הוא נחשב למודה במקצת וזה מתאים לנאמר עליו "כמה גדולים מעשי חייא" שלא מדברים עליו מצ"ע אלא על המעשים שלו והתוצאה שנגרם בזכותו ללימוד תורה בישראל

לרב ששת פטור כיון שהודה נחשב כאילו כבר עבר הכסף שהודה בו ליד המלוה ונחשב ככופר הכל למ"ה ולכן אין לחשוד בו כיון שאומר הילך משמע שכבר רצה לתת לו כבר קודם

ד' ע"ב

שטר שכתוב בו סלעים דינרים מלוה אומר שזה הי' חמש ולוה אומר שזה שלוש לר"ש בן אלעזר הואיל והודה מקצת הטענה ישבע למה"ח והרי בפועל חלק הודה ונחשב כמודה במקצת

לר"ע אינו אלא כמשיב אבידה ופטור למ"ה והרי בפועל יכל להתחמק ולהודות רק על שנים וזה שהודה על השלישי נחשב למשיב אבדה ולכן פטור

ז' ע"א

שנים אדוקים בשטר מלוה אומר שלי הוא ועדיין לא פרעת ולוה אומר שנפל ממני לאחר שפרעתי לך

לרבי צריך לקיים את השטר כי מודה בשטר שכתבו צריך לקיימו למה"ח ולכן אפילו שהודה על השטר עדיין צריך לקיימו מצ"ע

לרשב"ג לא צריך לקיים את השטר ויחלוקו למ"ה ולכן מספיק שהודה וא"צ לקיים את השטר מצ"ע

לר' יוסי הרי הוא בחזקת המלוה וצריך הלוה לשלם הכל למה"ח ולכן הולך אחרי החפצא של השטר שזה בידו ובחזקתו

ז' ע"ב

המשך

והרי ראינו במ"א שר' יוסי אומר לגבי שטר כתובה שנאבד שאינו מחזיר לא לזה ולא לזה לרב פפא התירוץ שפה ר' יוסי אומר לרברי רבנן שלא יחזירו לא לזה ולא לזה למה"ח ולכן

סובר ר' יוסי עצמו שכן מחזירים למי שהשטר בחזקתו וכנראה שזה נפל ממנו לרבינא הופכים את הברייתא הראשונה שר' יוסי אומר שלא מחזירים כמו בכתובה למ"ה לכן

לר' יוסי חוששים ואין מחזירים לא לזה ולא לזה

ח' ע"א

המגביה מציאה לחבירו

לרמי בר חמא קנה חבירו למ"ה ולכן הולכים אחר כוונתו וכיון שהתכוון בשביל חבירו זכה חבירו כמו שיש לו זכות לקנות בשביל עצמו

לרבא לא קנה חבירו למה"ח ולכן לא הולכים אחר כוונתו כיון שזה כמו תופס לבע"ח במקום שחב לאחריים כיון שזה שייך לכולם

ח' ע"ב

האם היושב בקרון שמונהג ע"י כלאים של שור וחמור סופג את הארבעים

לר"מ חייב למ"ה ולכן מחשיבים את זה שהרי הוא גרם לכלאים

לרבנן פטור למה"ח והרי הוא לא עשה שום פעולה ממשית

ט' ע"ב

מי שליקט את הפאה ואמר הרי"ז לאיש פלוני עני

לר' אליעזר זכה לו למה"ח ולכן סובר שהפאה היא הפקר מצ"ע לכולם ולכן הולכים אחר כוונתו שרוצה שיזכה בזה איש פלוני

וחכמים אומרים שלא זכה לו ויתננה לעני שנמצא ראשון למ"ה ולכן סוברים שזה רק הפקר לעניים ואין זכות לאחריים לבוא לזכות בזה אפילו בשביל עניים

י' ע"ב

האם לקטנה יש חצר

לר"ל אין לה חצר ואין לה 4 אמות כי חצר זה משום שליחות ואין שליחות לקטנה למ"ה שזה דבר נפרד ע"ד שליח

לר"י יש לה חצר ויש לה 4 אמות כי חצר זה משום יד למה"ח שזה ממש כחלק ממנה

המשך

וקשה ע"ז והרי אין שליח לדבר עבירה

לרבינא אי"ז קשה כיון שסובר שזה שאין שליח לדבר עבירה זה רק אם השליח הוא בר חיובא אבל בחצר שהיא לא בר חיובא מתחייב שולחו למה"ח לכן מדבר על חיוב שזה קשור וחודר לחפצא

לרב סמא אי"ז קשה כיון שסובר שזה שאין שליח לדבר עבירה זה רק אם הוא בעל בחירה אבל בחצר שאין לה בחירה מתחייב שולחו למ"ה ולכן מדבר על מהות האדם מצ"ע שיש לו בחירה

והנפק"מ בכהן שאמר לשלוחו צא וקדש לי אשה גרושה
 לרבינא חייב שולחו כי אינו בר חיובא שהרי לישראל מותר להתחתן עם גרושה למה"ח כנ"ל
 לרב סמא לא חייב שולחו כי יש לו בחירה לשליח למ"ה כנ"ל

המשך

למסקנה מה המחלוקת בין ר"י ור"ל לגבי קטנה
 לר"ל לא לומדים מציאה מגט שרק בגט חצר זה משום יד וממון מאיסור לא לומדים למ"ה ולכן
 סובר שאיסור זה דבר שקשור לאדם משא"כ ממון זה ענין מצ"ע
 לר"י כן לומדים מציאה מגט שחצר זה משום יד כיון שאיסור מממון כן לומדים למה"ח ולכן
 סובר שגם איסור יש לו קשר לחפצא ע"ד ממון ועצ"ע
 י"ב ע"א

השוכר את הפועל למחצה לשליש ולרביע
 לת"ק אסור לבנו ללקט אחריו שנחשב הפועל כבעל השדה כיון שמקבל אחוזים וכאילו הוא
 שייך לקרקע ממש למה"ח
 לר' יוסי מותר לבנו ולאשתו ללקט אחריו למ"ה ואינו נחשב כבעל השדה אלא כעובד זר ואם
 אשתו ובניו עניים מותר להם ללקט

המשך

מציאת בנו הקטן לאביו מדוע
 לשמואל מדובר בקטן ממש כיון שבשעה שמוציאה מריצה אצל אביו למ"ה ומכיון שמריצה
 לאביו כאילו שזה שלו ממש
 לר' יוחנן זוכה אביו משום איבה שהרי הוא זן את בנו ואם לא יביא לו את המציאה יש חשש
 שיפסיק לזונו ולכן אפילו גדול ססמוך על שולחן אביו מציאתו לאביו למה"ח ולכן רק בגלל
 שמפרנסו תיקנו כך כדי שימשיך לפרנסו
 י"ב ע"ב

מדוע מציאת עבד עברי לעצמו
 לר' יוחנן מדובר בעבד שנוקב מרגליות ואין רבו רוצה שיעבוד במשהו אחר לאסוף מציאות
 ולכן מציאתו לעצמו למה"ח ולכן מדבר מצד שאי"ז רצון האדון לכן מציאתו לעצמו אבל בד"כ
 מציאת עבד לרבו שנחשב כחפצא שלו
 לר"ב מדובר שמגביה מציאה עם מלאכתו שלא הפריע לעבודתו למה"ח ולכן מקפיד שזה לא
 יפריע כלל לעבודתו

לרב פפא זה שבפועל מציאתו לבעה"ב זה רק בגלל ששכרו ללקט מציאות למ"ה ולכן סובר
 שמציאת פועל בד"כ לעצמו כיון שהוא מציאות לעצמו
 י"ג ע"א

האם אפשר לכתוב שטרות שהם לא הקנאה ללוה בלי שהמלוה יהי' איתו יחד
 לאביו כן כיון שעדין בחתומיו זוכים לו משעת החתימה אפילו שלוח אח"ז למ"ה ולכן סובר
 שברגע שחותם ומקנה לו מתחייב אפילו שבאמת עדיין לא לווה בפועל
 לרב אסי אסור ללוה בלי המלוה שמא יקדים את הזמן בשטר כיון שאין עדין בחתומיו
 זוכין לו למה"ח ולכן צריך שיהי' קודם הלוואה בפועל כדי שיהי' התחייבות
 המשך

המוצא שטר חוב שאין בהם אחריות נכסים
 לר"מ יחזיר כיון שאין בי"ד נפרעים מהם למ"ה ולכן אם לא כתב אחריות אז באמת אין אחריות
 שאי"ז נפעל מצ"ע
 לחכמים לא יחזיר כי בי"ד נפרעים מהם שסוברים שאחריות טעות סופר הוא למה"ח ולכן
 סוברים שזה נפעל האחריות מצ"ע

י"ג ע"ב

באיזו אופן חולקים

לר' אלעזר חולקים רק כשאין החייב מודה שרב סובר ששטר בלי אחריות אינו גובה לא ממשועבדים ולא מבני חורין ולרבנן רק ממשועבדים אינו גובה אבל מבני חורין גובה אבל כשחייב מודה דברי הכל יחזיר ולא חוששים לפרעון ולקנוניא למה"ח ולכן אם אינו מודה גם אפשר לגבות ממשועבדים מצד השטר עצמו

לר' יוחנן מחלוקת כשחייב מודה שר"מ סובר ששטר שאין בו אחריות נכסים אינו גובה ממשועבדים אבל גובה מבני חורין

ולרבנן ממשועבדים ג"כ גובה ולכן לא יחזיר אבל כשאין חייב מודה דברי הכל לא יחזיר שחוששים לפרעון למ"ה ולכן אם לא מודה א"א לחייב ועצ"ע

י"ד ע"ב

המוכר שדה לחבירו ונמצאת שאינו שלו האם יש לו גם את השבח שהשביח את השדה

לרב כן למ"ה ולכן עשו תקנה לאדם שיקבל את השבח ג"כ

לשמאל לא ורק את הכסף ששילם מקבל חזרה למה"ח ולכן אין מקבל רק את ההשקעה ואת הכסף ששילם

ט"ו ע"ב

אם הכיר בשדה שאינה שלו ולקחה

לרב מעות יש לו שבח אין לו כיון שאדם יודע שהקרקע אינה שלו וגמר ונתן את המעות לשם פיקדון למ"ה ונותן רק לשם פיקדון אצל האדם שמסתכלים מצד ההיגיון כ"ז שאין הוכחה שזה מתנה

לשמאל אפילו מעות אין לו כיון שאדם יודע שקרקע אינה שלו ונתן לשום מתנה למה"ח ולכן נותן מתנה ומשאירים את המעות בחזקתו ולא מוציאים ממנו כ"ז שאין הוכחה שזה רק פיקדון המשך

המקדש את אחותו

לרב מעות חוזרים כיון שאדם יודע שאין קידושין תופסים באחותו וגמר ונתן לשם פיקדון למ"ה ולכן זה רק פיקדון

לשמאל מעות מתנה כיון שאדם יודע שאין קידושין תופסים באחותו וגמר ונתן לשם מתנה למה"ח והרי יש פה נתינה ונחשב למתנה

המשך

אם הגזלן חזר ולקח את השדה מבעלים הראשונים אינו יכול להוציא הגזלן מהלוקח שקנה ממנו את השדה. מדוע ?

למר זוטרא כיון שלא רוצה שהלוקח יקרא לו גזלן בגלל שמכר לו שדה שאינה שלו למ"ה ולכן זה רק כ"ז שהלוקח קורא לו גזלן

לרב אשי זה בגלל שנוח לו שיעמוד בנאמנותו ולכן אפילו שמת הלוקח עדיין רוצה לעמוד בנאמנותו למה"ח ולכן אפילו שמת רוצה לעמוד בנאמנותו

ט"ז ע"א

האם מתנה כירושה או כמכר

לרב אחא זה כירושה כיון שזה בא ממילא למה"ח והרי לא שילם בעבור זה כסף

לרבינא מתנה כמכר שאם לא ה"י טורח לא ה"י נותן לו מתנה למ"ה ולכן מסתכל על טירחת האדם

המשך

עד מתי עושה הגזלן מאמצים בשביל לעמוד בנאמנותו

לרב הונא עד שעת העמדה בדין. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שמעמידים אותו בדין

שכבר לא שווה לו לעמוד בנאמנותו. שהרי כבר ביישו לחייה בר רב עד שבא שטר רדיפה מבית הדין לידו. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק אם תובעים אותו ממש אז אין שווה לו לעמוד בנאמנותו. שהרי כבר ביישו לרב פפא עד שמתחילים להכריזו כבר על קרקעותיו. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק אם ממש כבר מכריזים על קרקעותיו אז אין שווה לו לעמוד בנאמנותו.

י"ז ע"ב

האם לאלמנה מן האירוסין יש כתובה [במקרה שכתב לה] לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא והרי כתב לה ונתחייב לה. לראב"ע לא כיוון שלא כתב לה אלא ע"מ לכנסה. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך לפי הנישואין עצמם שזה גורם להתחייבות הכתובה

י"ח ע"ב

מה שכתוב כל מעשה בי"ד הרי"ז יחזיר לרש"י זה רק אם נמצא בבי"ד. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק ממקום הקדושה של הדיינים בתוך מתחם הבי"ד יש לזה את החזקה של כשרות. לר' זירא הכוונה גם אם נמצא מחוץ לבי"ד. לשיטתו מצד החפצא ולכן מעשה בי"ד מצ"ע יש בו חזקת כשרות וצריך להחזיר.

י"ט ע"א

האם זה זכות לעבד עברי לצאת לחירות י"א כן. לשיטתו מצד הגברא והרי כשמשתחרר מתקדש ועולה לדרגת יהודי גמור וודאי שזו זכות. וי"א לא. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל מפסיד את מזונותיו שהאדון דואג לו.

כ' ע"א

למה הכוונה בשטרי בירורין בבבל הסבירו שזה הולך על כל הטענות של שני הצדדים. לשיטתו מצד החפצא לכן מדברים על הטענות בגוף הענין והדיון. בא"י אמרו לר' ירמי' שהכוונה לזה בורר לו אחד וזה בורר לו אחד. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על הדיינים מצ"ע.

כ"א ע"ב

יאוש שלא מדעת לאביי לא נחשב ליאוש. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שעדיין לא נודע לו שנפל ממנו אין זה יאוש. לרבא נחשב ליאוש. לשיטתו מצד החפצא וכיון שחפץ זה אין בו סימן הוא בודאי התייאש ממנו כשיודע לו ולכן כבר עכשיו נחשב ליאוש.

כ"ב ע"ב

סימן העשוי לידרס לרבה לא נחשב סימן למה"ח ואם הוא עשוי לידרס היינו שזה סימן שתלוי באנשים ולא סימן מצ"ע ולכן אין זה נחשב לסימן

לרבה נחשב סימן למ"ה כיון שעדיין לא נדרס ואפילו שזה תלוי באנשים ולא סימן מצ"ע המשך
האם מקום נחשב לסימן
לרבה לא למה"ח ולכן צריך שיהי' סימן בגוף הדבר
לרבה כן למ"ה שלאדם יש היכר ע"י המקום שזה שלו
כ"ג ע"א
האם סימן הבא מאליו נחשב לסימן ?
לת"ק לא נחשב לסימן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שהאדם יניחנו לשם סימן.
לר' יהודה נחשב לסימן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מצ"ע אפילו שבא מאליו נחשב לסימן.

כ"ז ע"א
מאיפה יודעים שאין צריך להשיב אבידה פחות מש"פ ?
לת"ק לומדים מ"אשר תאבד" פרט לאבידה שאין פה ש"פ. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שבזמן שנאבדה מהאדם היתה שוה פרוטה.
לר' יהודה לומדים מהמילה "ומצאתה" פרט לאבידה שאין בה ש"פ וצריך שתהי' משעת האבידה עד שעת המציאה ש"פ ולא רק בשעת האבידה. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם בזמן המציאה צריך שתהי' שו"פ.

כ"ז ע"ב
האם מעדיין על האדם לפי השומא
לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהיו דברים שמוכיחים לגמרי מצ"ע ולא שומא.
לר' אליעזר בן מהבאי כן. לשיטתו מצד החפצא וכיון שברוב המקרים אפשר להוכיח לפי זה לכן נחשב לסימן.

כ"ח ע"ב
מה מכריז
לרב יהודה מכריז אבידה מצאתי. לשיטתו מצד הגברא וכדי לדעת שהאדם אינו רמאי לכן מכריז בצורה כללית כדי שהוא יגיד איזה סוג אבדה.
לרב נחמן גלימא מכריז. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך יותר להתמקד ולומר איזה סוג מציאה זה.

המשך
האם יכול להשתמש בדמי האבידה שמכרה
לר"ש כן ולכן חייב באחריות. לשיטתו מצד הגברא ולכן עדיף לאדם שישתמש בדמי האבדה ואז יקח ע"ע אחריות.
לר"ע לא ולכן אין חייב באחריות. לשיטתו מצד החפצא כיון שאינו שלו א"א שישתמש בזה.

כ"ט ע"א
שומר אבידה
לרבה נחשב כשומר חינום. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל אינו מקבל שום שכר עבור זה.
לרב יוסף נחשב כשומר שכר. לשיטתו מצד הגברא וכיון שאם יבוא עני בשעה שמתפל באבדה יהי' פטור מלתת לו כי העוסק במצוה פטור מן המצוה ולכן זה נחשב כשכר.

כ"ט ע"ב

האם חוששין לקלקול ס"ת חדש לסומכוס כן ולכן צריך בפיקדון לגוללו כל 30 יום. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לגלול לראות שאין טעות לראב"י לא ולכן כמו ישן רק פעם ב-12 חודש למה"ח והעמד ס"ת בחזקת כשרות ל"א ע"ב

אם אדם יש לו כסף ואינו רוצה להשתמש בו, האם אפשר לתת לו מעשר עני? לת"ק צריך לתת לו ואח"כ לגבות מנכסיו. לשיטתו מצד החפצא וכיון שבפועל הרי אינו משתמש בנכסיו נחשב כעני וצריך לתת לו. לר"ש לא צריך לתת לו כלום. לשיטתו מצד הגברא ומכיון שזה תלוי בו ויכול אם רוצה להשתמש בנכסיו לכן זו בעי' שלו אם אינו משתמש בזה ואי"צ לתת לו כלום. ל"ב ע"א

האם יש מצוה מן התורה לטעון על החמור בחינם לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ומספיק שעוזר לו בשכר, שגם אז מקיים עזרה לזולת. לר"ש כן. לשיטתו מצד הגברא וכיון שזו מצוה עליו, ע"ד כל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין, לכן פה כיון שזה חובה עליו אין צריך לשלם לו.

ל"ב ע"ב
אם יש על החמור יותר ממשאו האם זקוק לו לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא וכיון שכרגע בפועל נמצא בצרה וזקוק לעזרה לכן צריך לעזור לו. לר' יוסי הגלילי לא שנאמר "תחת משאו" היינו משאוי שיכול לעמוד בו. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק אם זה משאוי שמצ"ע מתאים לו יש על זה חיוב.

ל"ג ע"א
מי נחשב לרבו לר"מ מי שמלמדו גמרא. לשיטתו מצד הגברא שמלמדו איך ללמוד לבד ומעמידו על רגליו. לר"י כל שרוב חכמתו ממנו. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שבפועל רוב חכמתו ממנו לא רק שמלמדו ללמוד לבד. לר' יוסי אפילו לא האיר את עיניו אלא במשנה א' נחשב לרבו ל"ג ע"ב

האם מקנה דבר שלא בא לעולם לרמי בר חמא לא. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שהדבר הנקנה יהי' ממש בעולם. לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שהאנשים מסכמים ביניהם ויכול לקנות גם דבר שלא בא לעולם.

ל"ה ע"ב
השוכר פרה מחבירו והשאלה לאחר ומתה כדרכה לת"ק ישבע השוכר שמתה כדרכה והשואל ישלם לשוכר. לשיטתו מצד הגברא והרי מצד הכללים של חיוב שואל ושוכר יוצא שכך צ"ל. לר' יוסי א"א שירויה השוכר על חשבון פרתו של חבירו אלא תחזור פרה לבעלים. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא יכול להיות שירויה יותר מבעל הפרה.

המשך

אם הלוה אמר למלוה ברצונו קח קרקע זו בחובי האם יכול אח"ז לפדותה לרב אחא כן כיון שעשה זה רק מבושה ולא התכוון ממש למכירה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש שעשה זאת רק מבושה. לרבינא לא שזה ממש כמכירה. לשיטתו מצד החפצא כיון שחייב לו סכום כסף זה נחשב כמכירה.

ל"ו ע"א

שומר שמסר לשומר

לרב פטור שהרי מסרה לבן דעת. לשיטתו מצד הגברא והרי נתן את זה לאדם בר דעת שישמרו. לר' יוחנן חייב כיון שאומר לו אין רצוני שיהי' פקדוני ביד אחר. לשיטתו מצד החפצא ולכן יכול לומר שרציתי שרק אתה תשמור על זה.

ל"ו ע"ב

פשע בבהמה ויצאה לאגם ומתה כדרכה

לאביי חייב כיון שאומרים שאוויר האגם קירב את מותה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מוצא סיבות לחייבו. כיון שהי' פושע בתחילתו לרבא פטור כיון שאומרים מלאך המות מה לי הכא ומה לי התם. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל מצד עצם הבהמה ואין שייך לומר שהאוויר של מקום אחר גורם את המוות. שהרי מתה בפועל באונס

ל"ז ע"א

האם ר' יוסי סובר שא"א שהשוכר ירויח על חשבון פרתו של חברו חולק גם על הרישא ששומר ששילם מקבל כפל לר"א כן לשיטתו מצד החפצא ולכן לא יכול להיות שירוויח יותר מבעל הפקדון. לר' יוחנן לא שמודה ר' יוסי שמקבל כפל כיון שכבר שילם. לשיטתו מצד הגברא ומכיון שכבר שילם ובהנאה זו בעל הפקדון מקנה לו את זכותו לקבל את הכפל.

המשך

שנים שהפקידו אצל א' זה 100 וזה 200 וכ"א אומר ששלי 200 לת"ק נותן לזה מנה ולזה מנה והשאר מונח עד שיבוא אליהו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מה שיודע בוודאות שזה שייך לכ"א עכ"פ מנה צריך לתת להם ורק על מה שיש ספק יהא מונח עד שיבא אליהו. לר' יוסי - אין אומרים כן, שאם כן מה הפסיד הרמאי, אלא הכל יהי' מונח עד שיבוא אליהו. לשיטתו מצד הגברא שצריך לחנך את האדם שלא ירמה.

לח, ע"א

כשגזול אחד מחמישה ואינו יודע ממי גזל - מה הדין? לר' טרפון - מניח את הגזילה ביניהם ומסתלק. לשיטתו מצד החפצא ולכן נותן את הגזולה ויצא י"ח. לר' עקיבא - צריך שישלם גזילה לכאו"א. לשיטתו מצד הגברא שמחמירים עליו כיון שגזול וקונסים אותו עד שישלם לכולם.

המשך

המפקיד פירות אצל חברו – האם מותר לו למכרם?
 לת"ק (ר' מאיר) – אפילו הם אבודים לא יגע בהם. לשיטתו מצד החפצא והרי אינם פירות שלו
 ואין לו רשות למכרם.
 לרשב"ג – מוכרם בפני ביי"ד מפני שהוא כמשיב אבדה לבעלים. לשיטתו מצד הגברא לכן
 עושים תקנה לטובת האדם שיציל את פירותיו.

המשך

מה הטעם של ת"ק?

לרב כהנא – כיון שהאדם רוצה בקב שלו יותר מתשעה קבים של חברו. לשיטתו מצד הגברא
 שזה רק מצד הרגשת האדם שזה פירותיו ואינו רוצה שימכרו לו אותם.
 לר' נחמן בר יצחק – חוששים שמא עשאוהו הבעלים לפקדון תרומה ומעשר על פירותיהם
 שנמצאים במקום אחר. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש שהפירות עצמם יהיו תרומה ומעשר
 ולא מצד הרגשת האדם.

ה מ ש ך

האם חיסרון של הפירות יותר מכדי חסרונם זה שכיח?

לרבה בר בר חנא – אם זה יותר מכדי חסרונם לכו"ע מוכרם בבי"ד כיון שזה לא שכיח ולכן אם
 זה קורה ודאי שעבר הרבה זמן ולכן יכול למכור לכהנים בדמי תרומה. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן לא חוששים לדבר שאינו מצוי.
 לר' נחמן בר יצחק – זה שכיח ולכן אם ימכור יכול להיות שזה יהי' מיד ונמצא שמכשיל את
 בעה"ב שעושה אותם תרומה, שהרי כבר אינם בעולם פירות אלו, שהרי מכרם ונמצא שהוא
 אוכל טבילים. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש גם לדבר שאינו כ"כ שכיח.

לח, ע"ב

האם חוששים להפסד מועט היינו שצריך לטרוח הרבה כדי להציל את הקנקנים?

לר' מאיר – לא. לשיטתו מצד הגברא ולאדם אי"ז נחשב כ"כ.
 לחכמים – כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן דין פרוטה כדין מאה וחוששים גם להפסד זה.

המשך

מה הדין בנכסי שבוי שנשבה?

לרב – אין מורידים קרוב לנכסיו שלא יפסידם. לשיטתו מצד הגברא וכיון שמרגיש קרוב ורוצה
 לירש הכל ולא נותנים לו לכן יש חשש שיפסיד את הנכסים.
 לשמואל – מורידים קרוב לנכסיו כיון שפוסקים לו כאריס אין חשש. לשיטתו מצד החפצא
 ולפועל הרי יש אפשרות שמגיע לו נכסים אלו בירושה ולכן שייכים נכסים אלו מצ"ע אליו.

המשך

האם מוציאים מאחד שירד לנכסים נטושין [שהלכו אביו או אחיו למדינת הים ולא בשבין]

לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא שחוששים שהוא לא ישמור כ"כ על זה.
 לרשב"ג לא מוציאים כמו בנכסי שבויים. לשיטתו מצד הגברא והרי המוציא מחברו עליו הראי'
 ואין ראי' ברורה להוציא ממנו.

לט, ע"ב

סבתא שהיו לה 3 בנות ונשבת היא ובת אחת, ומשתי האחיות שנשארו – אחת נפטרה והיא
 השאירה תינוק. מה הדין בחלוקת הנכסים?

לאביי - נותנים חצי לאחות, ובחצי של התינוק שמים אפוטרופוס. לשיטתו מצד הגברא ולכן מה שאפשר לתת לבעלים נותנים ורק במה שא"א שמים אפוטרופוס.
 לרבא - מעמידים אפוטרופוס להכל. לשיטתו מצד החפצא ולכן חוששים לתקנת הנכסים ולכן צריך שבכל הנכסים יהי' אפוטרופוס שידאג שיטפלו בהם כמו שצריך.

המשך

לבסוף שמעו שנפטרה הסבתא

לאביי - נותנים שלישי לאחות ושלישי לתינוק ועוד ששית לתינוק ומעמידים לו ע"ז אפוטרופוס, ועוד שישית לאחות בלי אפוטרופוס. לשיטתו מצד הגברא ומה שאפשר לתת לבעלים נותנים כנ"ל.

לרבא - מעמידים אפוטרופוס על כל החלק של האחות השלישית. לשיטתו מצד החפצא ולכן מעמידים על הכל אפוטרופוס משום תקנת הנכסים כנ"ל.

מ, ע"א

המפקיד פירות אצל חברו - כשמחזיר לו מנכה את החסרון שהעכברים אכלו - האם יש הברל בין כמות גדולה לקטנה?

לת"ק - כן. למה"ח שזה לפי אחוזה מכמות התבואה

לר' יוחנן בן נורי - לא, ומוציא לו את החסרון רק כמו כור אחד בלבד. למ"ה ולכן מוציא חסרון שווה ולא קשור לכמות כלל

המשך

המפקיד אצל חברו יין כמה מנקה לו בבליעת הקנקנים

לת"ק שישית למ"ה ולכן מנכה רק מה שסוכם ביניהם ואפילו שבולעים יותר

לר' יהודה חומש למה"ח ולכן מנכה את כל בליעת הקנקנים

מ' ע"ב

האם מותר לערב שמרים

לר' יהודה כן למה"ח וכיון שמותר למכור לו עם השמרים לכן גם יכול לערב לו לכתחילה לחכמים לא למ"ה ולכן א"א שיערב לכתחילה שזה רק תקנה לאדם שא"צ להביא לו שמן

מזוקק מהשמרים

המשך

האם יש סברא לומר שמוחל המוכר יתר על המחיר הראוי

לר' יהודה אין מחילה למה"ח ולכן לא מחשיב את מחילתו שמצ"ע צריך לשלם כפי שוויו

לחכמים יש מחילה למ"ה ולכן נחשב למחילה שהאדם יכול לוותר משלו

המשך

האם הגונב טלה מהעדר צריך להודיע לבעלים שמחזירה

לר"י לא למה"ח ולכן מספיק שהחפץ הוחזר

לר"ע כן למ"ה ולכן צריך את דעת הבעלים

מ"א ע"א

האם שליחות יד צריכה חיסרון

לרב כן למ"ה ולכן רק אם ממש חיסר בחפץ שניכרת פעולתו חייב

ללוי לא למה"ח ולכן מספיק שהשתמש בחפץ ובזה כבר מתחייב אפילו שלא ניכרת פעולתו

מ"א ע"ב

מה עדיף שישלם מיד קרן בלי שבועה או שישבע ואם יתפס ישלם כפל

י"א שקרן עדיף למ"ה ובשכל האדם מצ"ע עדיף מזומן אפילו שזה פחות

וי"א שכפל עדיף למה"ח ומצ"ע הרי כשמחכה יש אפשרות שישלם פי שנים וזה עדיף (כמבואר במאמר ד"ה ביום עשתי עשר יום מלוקט ג' עמ' צ"א)

מ"ב ע"א

חמץ שנפלה עליו מפולת

לת"ק הרי"ז כמבוער למה"ח והרי כרגע זה מכוסה ואין חושש שמא יתגלה לרשב"ג רק אם יש שם 3 טפחים בכיסוי המפולת רק אז יחשב כמבוער למ"ה ולכן חושש שמא יתגלה ויאכל ממנו אא"כ גבוה 3 טפחים

המשך

האם תחילתו בפשיעה וסופו באונס חייב

י"א שכן למ"ה והרי הי' פה פשיעה מצידו

וי"א לא למה"ח והרי סו"ס בפועל החפץ ניזוק באונס

מ"ג ע"א

המפקיד מעות אצל החנוני

לר"מ דינו כמפקיד אצל בעה"ב שאפילו שאין צרורים אסור להשתמש ואין חייב באחריותו

למ"ה וכ"ז שלא נתן לו רשות מפורשת כנראה שאין רוצה שישתמש בזה

לר' יהודה דינו כמפקיד אצל שולחני שאם אינם צרורים מותר להשתמש וחייב באחריותו למה"ח ולכן עדיף שישתמש בזה ויקבל אחריות שאז השמירה שלו גודלת

המשך

האם חייב גם באחריות של אונס

לרב הונא כן כיון שנחשב כשואל למה"ח ולכן חייב כאילו ממש קנה ממנו את החפץ ולכן חייב

גם באונס

לרב נחמן לא כיון שנחשב רק כש"ש למ"ה ולכן פטור באונס כיון שקיבל עליו רק שישמור כפי

שיוכל ולא יותר מזה

המשך

השולח יד בפיקדון

לב"ש לוקה בחסר וביתר, היינו שאם חסרו דמי' שהוזלה בשוק משלם כמו שהיתה שווה

בשעה ששלח בה יד, וכן אם נתייקרה משלם כמו ששווה עכשיו. בשעה שצריך לשלם לשיטתם

סוברים ששבח גזלה שייך לנגזל כר' מאיר. למה"ח ולכן משלם כפי שהשווי שלה עכשיו

לב"ה - משלם כשעת ההוצאה מבית הבעלים בזמן הגזלה וסוברים ששבח

גזלה שייך לגזולן כר' יהודה. למ"ה ולכן משלם כרגע החיוב בהוצאתו מבית

ב ע ל י ם

לר' עקיבא - כשעת התביעה, היינו בזמן שתבעו לבי"ד כמה זה הי' שווה למ"ה ולכן רק בזמן שבי"ד פועלים את החיוב עליו. ועצ"ע שר"מ ור"י שיטתם הפוכה בד"כ

מג, ע"ב

החושב לשלוח יד בפקדון

לב"ש - חייב, שכתוב על כל דבר פשע, שדיבור נחשב כמעשה. למה"ח ולכן חייב על עצם המחשבה מצ"ע

לב"ה - אינו חייב עד שישלח בו יד בפועל ממש. למ"ה ולכן צריך שבפועל ישלח יד ואז מתחייב ועצ"ע

מד, ע"ב

האם מותר לפדות סלעים של כסף מעשר שני על דינרי זהב כדי להקל במשאו לירושלים? לב"ש לא, כיון שדינר זהב נחשב כפרי לגבי מטבע וא"א לחלל על פירות מחוץ לירושלים, או בגלל שכתוב בפסוק "הכסף" שהכוונה ראשון ולא שני, או בגלל גזרה דרבנן שלא יחכה עד שיהי' לו מספיק סלעים בשביל דינרי זהב ויבוא לידי תקלה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אסור כיון שזה נחשב כפרי. לב"ה - כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מקלים עליו.

המשך

האם חולקים גם על בחילול פירות על דינרים?

לר' יוחנן - כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם מחמירים בפירות על דינרים.

לר"ל - לא. ובזה כולם מודים שמותר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מקילים עליו.

מה, ע"א

הפורט סלע ממועות מע"ש

לב"ש - יכול להחליף את כל הסלע למעות. לשיטתו מצד החפצא ובכח שיכול הרי להשתמש בכל הסלע.

לב"ה - רק חצי יפרוט למעות, מחשש שלא ישתמש בירושלים בכל המעות וכדי שלא יתעפשו יפרטם לסלע עוה"פ ואז יצא שירוויח השולחני פעמיים מהפריטה ולכן רק חצי יפרוט למעות, שזה ודאי יוכל להשתמש בירושלים. לשיטתו מצד הגברא ולכן עושים חשבון שלא יצטרכו בפועל את כל הסלע.

מה, ע"ב

האם מטבע נעשה חליפין?

לרב - כן, לשיטתו מצד החפצא והרי כרגע יש בזה שווי של כסף כמו כל חפץ.

ללוי - לא, כיון שדעתו על הצורה, והצורה הרי עומדת להתבטל. לשיטתו מצד הגברא.

מו, ע"ב

האם פירות עושים חליפין?

לרב ששת - כן, שכתוב "לקיים כל דבר". לשיטתו מצד החפצא ולכן בכל דבר אפשר.

לר' נחמן - לא, שכתוב "נעלו", שדוקא נעל. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא נעל שזה קשור לאדם יותר מסתם חפץ.

המשך

איך קונים מהתורה?
 לר' יוחנן - ע"י כסף, שענינו המשכה מלמעלה, שזה קשור לעבודת הצדיקים. לשיטתו מצד החפצא שנותן את השווי של החפץ.
 לר"ל - ע"י משיכה, עבודה מלמטה, שקשור לבעלי תשובה. לשיטתו מצד הגברא שזה ע"י פעולת האדם שמושך. ועצ"ע.

מז, ע"א

במה קונים בחליפין?
 לרב - בכליו של קונה. לשיטתו מצד הגברא שאליו זה עובר החפץ. וכנראה במוחש שהוא רוצה יותר בקניה מאשר המוכר
 ללוי - זה בכליו של מקנה. לשיטתו מצד החפצא שהוא זה שמעביר את החפץ וגורם את הקנין.

מז, ע"ב

אסימון קונה את המטבע - מה הכוונה אסימון?
 לרב - זה מעות הניתנים בסימן לבית המרחץ. לשיטתו מצד הגברא שזה חיסרון לגבי האדם שא"א להתשמש בזה, רק לבית המרחץ.
 לר' יוחנן - זה מטבע שאין עליו צורה. לשיטתו מצד החפצא, שזה חסרון במטבע עצמו.

המשך

האם מחללים מע"ש על אסימון?
 לר' דוסא - כן, לשיטתו מצד החפצא, וקשור לכמות ואי"צ איכות מיוחדת.
 לחכמים - לא, לשיטתו מצד הגברא וקשור לאיכות וא"א עם אסימון.

המשך

מה בא לרבות הפסוק "וצרת הכסף בידך"?
 לר' ישמעאל - זה בא לרבות כל דבר הנצטרך ביד שאפשר לפדות בזה מע"ש. לשיטתו מצד החפצא וקשור לכמות, ואי"צ איכות מיוחדת.
 לר"ע - זה בא לרבות כל דבר שיש עליו צורה, לשיטתו מצד הגברא וקשור לאיכות ולכן דוקא אם יש עליו צורה.

מח, ע"ב

אחד שחוזר בו אחרי שכבר שילם כסף ולא משך את החפץ, כתוב עליו שמי שפרע מדור המבול ומדור הפלגה הוא עתיד ליפרע ממי שאינו עומד בדיבורו.
 לאביי - זה רק באופן של הודעה, שמודיעים לו דבר זה אבל לא מקללים אותו, שהקללה היא מצ"ע. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק מודיעים לו כיון שאין בזה כ"כ קנין בנתינת הכסף גרידא.
 לרבא - הכוונה שממש מקללים אותו, שזה ע"י הבי"ד, לשיטתו מצד החפצא. ושרוצים שיחול עליו הקללה כי זה ממש תופס ע"י שהוא שילם כסף וא"א לחזור בו עכ"פ מדרבנן.

המשך

אדם שנתן ערבון על המכירה כגון ששילם לו חלק מהכסף על הקרקע
 לרב - קונה רק כנגדו, לשיטתו מצד החפצא ולכן רק לפי הכסף ששילם כך קונה.

לר' יוחנן - קונה את כל השדה, לשיטתו מצד הגברא שזה מראה על רצינות הדבר.

המשך

אם אומר לו שאם יחזור בו ערבוני מחול לך והוא אומר שאם אחזור בי אכפול לך הערבון לר' יוסי - אסמכתא קניא וצריכים לעמוד בתנאים שלהם.
לר' יהודה - דיו שיקנה כנגד ערבוננו ואי"צ לעמוד בתנאי שיכפול את תשלום הערבון. לשיטתו מצד החפצא ולכן קונה רק כנגד הערבון.

המשך

המלוה את חבריו על המשכון ונכנסה שמיטה והמשכון שוה רק כחצי ההלוואה לרשב"ג זה גורם שאינו משמט ואפילו שאינו שווה כנגד ההלוואה למ"ה ולכן אפילו משהו סימלי גורם שאינו משמט
לר' יהודה רק אם ה' המשכון כנגד ההלוואה אינו משמט ואם לאו משמט למ"ה ולכן רק אם זה ממש שווה כנגד ההלוואה אינו משמט
מ"ט ע"א

האם בדברים שמבטיח לחבירו מתנה יש בזה מחוסר אמנה אם אינו מקיים לרב לא. לשיטתו מצד הגברא וזה רק דברים בעלמא ולא חל כ"כ מצד החפצא.
לר' יוחנן כן למ"ה שהדיבור ממש גורם שיהי' כמו קנין בזה ולכן נחשב מחוסר אמנה

מ"ט ע"ב

כמה זה אונאה

לת"ק זה שתות 4 כסף מ- 24 למ"ה ולכן עדיף שיהי' אונאה בשישית אבל יכול לחזור רק עד שיראה לתגר
לר"ט זה שלישי 8 כסף מ- 24 למ"ה ולכן עדיף שיהי' אונאה רק בשליש ומצד שני עדיף לאדם שיכול לחזור בו כל היום

המשך

בדעת ת"ק מה הכוונה עד שתות

לרב הכוונה שתות מקח שנינו. לשיטתו מצד הגברא. ולכן מדבר על המקח שרוצה לקנות לשמואל שתות מעות נמי שנינו. לשיטתו מצד החפצא. ולכן מדבר בפועל על המעות שנתן לו

נ"א ע"א

האומר לחבירו הרי אנו עושים מסחר ע"מ שאין לך עלי אונאה לרב אין תנאי זה עוזר ועדיין יש לו אונאה. לשיטתו מצד הגברא שאין יכול לבטל את החובה שעליו שאסור להנות.
לשמואל התנאי עוזר ואין לו עליו אונאה. לשיטתו מצד החפצא שזה פועל שינוי במסחר מצ"ע ולכן התנאי עוזר.

המשך

האומר לאשה הרי את מקודשת לי ע"מ שאין אני חייב לפרנסך לר"מ הרי"ז מקודשת אבל התנאי בטל לשיטתו מצד הגברא שאין יכול לבטל את החובה שעליו.
לר"י הרי"ז מקודשת ובדבר שבממון תנאו קיים.

נ"ב ע"א

כמה תהא הסלע חסירה ולא יהא בה אונאה
 לר"מ 1 מ-4. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל זמן שלא חסר רבע אין האדם מקפיד כ"כ.
 לר' יהודה 1 מ-12. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו בקצת שחסר נחשב לאונאה מצ"ע.
 לר"ש 1 מ-6. לשיטתו מצד הגברא אבל סובר שאפילו בשישית האדם מקפיד.

נ"ג ע"ב

הלכות בכסף מעשר שני שנטמא
 לת"ק יפדה. לשיטתו מצד הגברא וא"א שהטפל יהי' יותר חמור מן העיקר.
 לר' יהודה יקבר למה"ח ולכן הקדושה חדרה בו כ"כ שאינו יכול לפדותו יותר.

נ"ג ע"ב

מעשר שני שאין בחומשו שוה פרוטה
 לרב אמי יכול לפדות כדעת ר' יוחנן עבודת הצדיקים ולכן א"צ כ"כ חשיבות בחומש והעיקר
 זה שבקרן יש ש"פ למ"ה ולכן החומש הוא רק קנס בשביל האדם ולכן אפילו שאין בו ש"פ
 אפשר לפדותו
 לרב אסי אין יכול לפדות כדעת ר"ל עבודת בע"ת שעובדים במס"נ בעיקר עם החומש של
 הנשמה (יחידה) ולכן סובר שצריך שיהי' חשיבות בחומש עכ"פ ש"פ למה"ח ולכן סובר שיש
 בחומש חשיבות מצ"ע ולכן צריך שיהי' ש"פ
 נ"ד ע"א

האם אומרים חומש מלגו היינו 20% או חומש מלבר 25%
 לר' יאשיהו זה חומש מלבר היינו שיחד עם החומש יש 5 חמישיות ז"א שהקרן זה 4 חמישיות
 ולפי"ז מוסיפים את החומש למ"ה ולכן צריך לאחד את הכל שהכל ענין א' לחנך את האדם
 לר' יונתן זה חומש מלגו למה"ח היינו שאין החומש קשור כ"כ לקרן מצ"ע

המשך

האם חומש מעכב בפדיית מעשר
 לר"א לא מעכב למה"ח שרק הקרן מעכב
 לר"י כן מעכב למ"ה ומכיון שזה חלק מחיוב האדם לכן גם זה מעכב

המשך

האם חומש מעכב בהקדש
 לר"א לא למה"ח ולכן רק הקרן חשוב
 לחכמים כן למ"ה ולכן גם הקנס שקשור לחיוב האדם הוא חשוב ומעכב

נ"ה ע"ב

המביא גט ממדינת הים ולא אמר בפ"נ ובפ"נ ובא א' והתחתן עם אשה זו
 לר"מ יוציא והולד ממזר למ"ה ולכן כ"כ חשוב האדם שע"י ראייתו הוא פועל את הכשר הגט
 ואם לא הוכשר הולד ממזר
 לחכמים אין הולד ממזר למה"ח ולכן אין כ"כ חשובה ראיית האדם וגם אם לא ראה הגט כשר
 מצ"ע

נ"ו ע"א

האם לבעה"ב מותר למכור דמאי
 לר"מ לא ורק לסיטון מותר למכור דמאי למ"ה ולכן התירו רק לסיטון שזה היתר מיוחד לצורך

האדם ורק בסיטון אבל בבעה"ב שאין כ"כ צורך לא התירו
 לחכמים מותר למה"ח
 ולכן סובר
 שזה היתר ממש מצ"ע ולא רק

לצורך האדם ולכן התירו גם לבעה"ב
 נ"ז ע"א

האם אפשר לפדות הקדש שוה מנה בשוה פרוטה
 לר' יונה לא למה"ח ולכן צריך לפדות שוה בשוה
 לר' ירמיה כן למ"ה ולכן מספיק אפילו כ"ש כדי לפדות שזה רק כמו משהו סימלי לצורך האדם
 נ"ט ע"א

תנור של חרס שחתכו לחוליות ונתן חול בין חוליא לחוליא
 לר"א טהור למה"ח ולכן סובר שהחול מבטל את התנור מגדר של כלי ומצ"ע אין לזה חשיבות
 וחכמים מטמאים. לשיטתם מצד הגברא כיון שכך דרך שימושו ולכן טמא.

ס' ע"א

האם מותר לחנוני לחלק קליות ואגוזים לתינוקות שיבואו לקנות אצלו וכן לפחות את השער
 כדי שיבואו אליו

לר' יהודה אסור למה"ח והרי"ז כמסיג גבול שלאדם אסור לשכנע באופן צדדי את הלוקח
 לחכמים מותר למ"ה שהרי גם הוא יכול לעשות אותו דבר ומותר לשכנע גם את האדם שיבואו
 לקנות

המשך

האם מותר לבור את הגריסין

לאבא שאול לא למה"ח ולכן צריך שיעשה שינוי בפירות עצמם כדי להעלות את המחיר
 לחכמים מותר למ"ה וזה שנראה לאדם יפה זה עצמו מספיק כדי להעלות את המחיר

ס"א ע"ב

האם ריבית קצוצה יוצאה בדיינין

לר' אלעזר כן למה"ח ולכן סובר אפילו שהאדם נתן את הריבית מרצונו בכ"ז יש איסור מצ"ע
 ונחשב כגזל ויוצא ע"י דיינין

לר' יוחנן לא למ"ה וכיון שנתן את הריבית מרצונו אי"ז נחשב לגזל כלל

ס"ב ע"א

האם מחזירין מעות של ריבית

לר' נחמיה ור"א מחזירים למה"ח ולכן אפילו שנתן את זה מרצונו בכ"ז זה נחשב לגזל ממש
 ולכן צריך להחזיר את זה

לת"ק לא

ס"ג ע"א

האם מותר לפסוק כסף על הפירות כדי לקבל דמים כשויקרו

לרב לא למ"ה ולאדם זה נראה ממש כריבית

לר' ינאי כן למה"ח וכיון שיש פה פירות זה לא נראה ממש כהלוואה בריבית
 המשך

האם צד א' בריבית מותר

לר' יהודה כן למה"ח וכיון שיש סיכוי שזה לא יהי' אי"ז ריבית שאסרה התורה

לחכמים לא למ"ה והרי הוא חושב על הריוח כטבע האדם ולכן זה ריבית

המשך

האם ריבית ע"מ להחזיר [היינו שאם לא יהי' מכר יחזיר לו את הפירות שאכלן] מותר

לר' יהודה כן למה"ח כנ"ל
 לחכמים לא למ"ה והרי כרגע הוא אוכל ריבית
 ס"ד ע"ב

הלוהו ודר בחצירו האם צריך להעלות לו שכר
 י"א שכן למ"ה וכיון שהלווה לו אז אפילו שאחרים לא צריכים לשלם כיון שזה נהנה וזה לא
 חסר אבל הוא צריך לשלם שלא יראה כריבית
 וי"א שלא רק אם אמר לו הלוויני ודור בחצירי אז צריך להעלות לו שכר למה"ח וכיון שזה חצר
 שלא עומדת להשכיר לכן א"צ לשלם
 ס"ה ע"א

מי שלקח ריבית מחבירו ולקח ממנו סחורה זולה במקום כסף. כשמוציאין ממנו את הריבית
 לאביי מוציאין ממנו לפי המחיר הרגיל היינו 4 סאין בוזו למ"ה והרי"ז שווה עכשיו למחיר
 הרגיל
 לרבה מוציאין ממנו לפי המחיר הזול. לשיטתו מצד החפצא ולכן איך שקיבל את זה משערים
 גם עכשיו.

המשך

מי שלקח ריבית מחבירו ובמקום כסף נתן לו בגד
 לאביי מוציאין ממנו רק את הכסף של שווי הבגד וא"א להוציא ממנו את הבגד עצמו. לשיטתו
 מצד הגברא ולכן מספיק שלא יהנה מהריבית.
 לרבה מוציאין ממנו גם את הבגד עצמו כדי שלא יאמרו זה הגלימא שלקח בריבית למה"ח
 ולכן דואג מצד הבגד שגורם תקלה ולכן צריך שיקחו את הגלימא בעצמה
 ס"ו ע"ב

המוכר פירות דקל לחבירו לפני שבאו לעולם. ולבסוף באו הפירות לעולם
 לרב הונא אין יכול לחזור בו למה"ח ולכן זה קנין ממש ולכן אין יכול לחזור בו
 לרב נחמן אף משבאו לעולם יכול לחזור בו למ"ה ולכן כל הקנין זה רק מצידו שהרי"ז דבר
 שלא בא לעולם ולכן יכול לבטלו כל הזמן
 ס"ז ע"א

האם אסמכתא קניא

לר' נחמן קונה למה"ח ולכן סובר שהאדם מתחייב זה ממש כמו קנין
 למניומי לא קונה למ"ה והרי אין סמיכות דעת של האדם
 ס"ז ע"ב

האם מותר קיצותא [=שנותן לו עץ על החובו ומנכה לו מן החוב]
 לרב אחא מותר למה"ח והרי חייב לו כסף ואין בעי' שפורע את חובו דרך העץ
 לרבינא אסור למ"ה ולכן יש חשש שמוזיל את מחיר הפירות בגלל ההלוואה

המשך

מה זה "קיצותא"

י"א שעד 5 שנים לא מנכה מן החוב ואחרי 5 שנים מתחיל לנכות למ"ה וזה שמסכים אחרי 5
 שנים להוריד מהחוב אז יכול לפני זה לאכול בחינם ואי"ז ריבית
 וי"א שעד 5 שנים מנכה קצת ולא ממש מחיר המלא של הפירות ואח"ז מנכה את הכל למה"ח
 וא"א שיתן לו בחינם לאכול פירות שהרי"ז ממש ריבית אלא צריך לנכות קצת
 ס"ז ע"ב ד

אם זה מקום שלא מסלקים היינו שאם מביא את כסף החוב לא מסלקו מהשדה ואמר שהוא כן
 יסתלק אם יביא את הכסף

לרב פפא לא צריך קנין למ"ה והרי ס"ס השדה היא של הלווה אלא שנתן לו בגלל חובו וברגע שישלם יכול להסתלק וא"צ קנין מיוחד בשביל זה
 לרב ששת צריך קנין למה"ח ומכיון שזה כמו מכירה שמשתמש בשדה על חשבון החוב לכן צריך ממש קנין כדי לוותר ע"ז

המשך
 אם הלווה אומר אלך ואטרח להביא לך את הכסף חזרה ולבינתיים תפסיק לאכול פירות מהשדה לרבינא עדיין אוכל עד שיביא בפועל את הכסף למה"ח ולכן רק אם מביא בפועל את הכסף מפסיק לאכול
 למר זוטרא לא אוכל למ"ה ומהרגע שאומר שהולך להביא את הכסף נחשב כאילו הביא

ס"ח ע"ב

אם אדם נותן מעות לחבירו ע"מ שיתחלקו ברווחים אז צריך לשלם לו שכר עמלו. כמה?
 לר' מאיר - משלם אפילו קצת, אבל צריך להגיד לו שזה בשביל העבודה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב שיגיד לו במפורש שזה בשביל העבודה.
 לר' יהודה - אי"צ להגיד לו שזה בשכר העבודה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ להגיד לו כלום כיוון שמצ"ע זה נפעל.
 לרשב"י - משלם לו על כל העבודה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לשלם לו על הכל.

ט, ע"א

השם עגל למחצה ואמר לו מה שיביא יותר על שלישי דמיו של עכשיו טול בשכרך וכל השאר נחלוק בשווה
 לרב - מותר (ויש אומרים שמדובר שיש לו עוד בהמה שלו, ואז ההוצאות שוות על שתי בהמות כמעט כמו על הוצאה של בהמה אחת. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חושש לריבית, שהעיקר שיש אפשרות שירוויח.
 לשמואל - אסור, שצריך לקצוץ לו דינר ולא לסמוך על מותר שלישי כי אולי לא יהי' מותר שלישי. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש שמא לא יהי' מותר שלישי.

המשך

השם בהמה לחברו - עד מתי חייב לטפל בוולדות של בהמה דקה?
 לת"ק - 30 יום, לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק אפילו קצת.
 לר' יוסי - שלושה חדשים, לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' ולד חשוב, שזה רק לאחר 3 חודשים.

ע, ע"ב

המקבל צאן ברזל מחברו, ברשות מי נמצאים הוולדות?
 לאביי - תלוי, אם קיבל אחריות של אונסים וגם אם יזול, שזה הפסד שלו - אז זה ברשות המקבל, ואם לא - זה ברשות הנותן. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי באדם אם מקבל עליו אחריות מאונסים וזול.
 לרבא - לעולם זה ברשות המקבל, וזה שפטור מבכורות זה בגלל שהגוי תופס את הוולדות, היינו שאם לא ימצא לקחת מהבהמה יקח מהוולדות ולכן פטורים. לשיטתו מצד החפצא ואין זה תלוי באדם, אלא מצ"ע שייך ונמצא ברשות המקבל.

עא, ע"א

מדוע מותר להלוות לגוי בריבית, והרי אסרו חכמים?
 לר' חייא – מדובר שהתירו רק בכדי חייו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אם זה רק קצת פרנסה
 בכדי חייו מותר.
 לרבינא – פה מדובר בת"ח שאין חשש שילמוד ממעשיו. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שהוא
 ת"ח ואין חשש שילמוד מהגוי לכן מותר.

המשך

האם מותר לאשה לקנות עבדים?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן יש חשש לפריצות.
 לרשב"ג – כן. לשיטתו מצד החפצא ואין חוששים, ומדובר שקונה אותם כשהם ילדים ואז
 מותר.

עא, ע"ב

לגבי יהודי שלוה מגוי בריבית ובא להחזיר לו את החוב, ויהודי אחר רוצה ללוות מהגוי, מדוע
 אסור, והרי אין שליחות לנכרי?
 לרב הונא מדובר שאמר לו הנכרי הניחם ע"ג הקרקע ויפטר. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו
 שרק מניחם ע"ג הקרקע אסור.
 לר' פפא – מדובר שנטל ונתן ביד, לשיטתו מצד הגברא ולכן רק אם ממש נוטל ונותן ביד אסור.
 ועצ"ע.

עב, ע"א

נכרי שלווה מעות בריבית מישראל ונתגייר, האם משלם הגוי את הריבית (אם לא זקפו עליו
 לפני שנתגייר)?
 לת"ק – לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חושש מצד האנשים, והרי עכשיו בפועל הוא יהודי
 ואסור לו לשלם ריבית.
 לר' יוסי כן, כדי שלא יאמרו שהתגייר בשביל שלא ישלם בריבית. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 חושש מה יאמרו האנשים.

המשך

שטר שיש בו ריבית – האם אפשר לגבות בו את הקרן?
 לר' מאיר – לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן קונסים את האדם לגמרי.
 לחכמים – כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא קונסים ומה שחייב יכול לגבות.

עג, ע"א

אנשים עשירים שנותנים כסף לסוחרים לקנות סחורה ובגלל זה הם מוכרים להם בזול, מדוע
 מותר ואי"ז נחשב לריבית?
 לר' פפא – בגלל שעשירים אלו עוזרים להם למכור את סחורתם ולכן דין זה ודאי גם בסוחר
 חדש. למ"ה ולכן מדבר על העזרה שלהם בפועל
 לר' אחא – בגלל שאלו שמוכרים להם במקום הזול ששומעים שהם גם מוכרים בזול לעשירים
 אז הם מוזילים להם עוד יותר את הסחורה וזה רק בסוחר ישן שמכירים אותו וסומכים עליו.
 למה"ח ולכן מדבר בגלל שמוכרים את הסחורה בזול

המשך

האם מותר לקנות יין מן הכרם בדמים פחותים כל פירות שנה זו בכך וכך?
 לרב – אסור, שזה כמו ריבית. למ"ה והרי בד"כ אין קילקול וזה נראה כריבית
 לשמואל – מותר, כיון שיש סיכוי לסיכון שמא יהי' קלקול בכרם ויפסיד הכל, ובגלל שמקבל
 עליו סיכון כזה לכן מוזיל לגביו. לשיטתו מצד החפצא ובגלל שיכול להיות שיהי' קילקול
 ויפסיד הכל אין בזה חשש לריבית.

עד, ע"א

כשאדם קונה חטים בזול לפני גמר מלאכתם
 לרב – מותר רק אם מחוסר שתי מלאכות, אבל אם מחוסר שלוש אינו פוסק. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן אם חסר 3, שמצ"ע אינו ראוי לכן אינו פוסק.
 לשמואל – אם זה בידי אדם אפילו מאה מלאכות פוסק, אבל אם זה חסר מלאכה בידי שמים אז
 אפילו חסר דבר אחד אינו פוסק. לשיטתו מצד הגברא ולכן אם זה בידי אדם אי"ז עיכוב כלל,
 אפילו חסר מאה פוסק.

המשך

האם מותר לפסוק על הביצים של יוצר [חומר גלם שממנו עושים קדירות] קודם שיעשו
 לר"מ לא עד שיעשו בפועל למ"ה ולכן צריך שיהי' לו בפועל
 לר' יוסי אם זה מעפר שחור מותר לפסוק שאע"פ שאין לזה יש לזה למה"ח ולכן מספיק שיש
 לאנשים אחרים וזה מצוי וא"צ שיהי' לו דוקא

ע"ד ע"ב

האם מותר לפסוק על הזבל של הבהמות
 לר' יוסי מותר רק אם יש לו זבל באשפה למה"ח ולכן צריך שיהי' לו בפועל זבל כדי לפסוק
 עליו
 לת"ק אפילו שאין לו מותר תמיד למ"ה ולכן מותר לפסוק מצד ההסכם בין האנשים אפילו
 שאין לו

לחכמים מותר רק בימות החמה שאז זה מצוי ויש להרבה אנשים אבל לא בימות הגשמים

המשך

האם מעות קונות

לר"ש כן למ"ה ולכן ברגע שסיכמו ביניהם ונתן מעות קונה
 לרבנן לא למה"ח ולכן צריך שימשוך בפועל את החפץ כדי לקנות
 ע"ה ע"א

אם יש לו סאה כמה יכול ללוות עליה

לרב הונא יכול ללוות רק סאה כמה שיש לו למה"ח ולכן מותר רק כפי הכמות שיש לו בפועל
 לר' יצחק אפילו שיש לו סאה לזה עליה כמה כורין למ"ה ולכן זה רק כמו משהו סימלי להזכיר
 לאדם שלא ילוה בריבית

המשך

האם מותר ללוות כיכר בכיכר

להלל אסור למ"ה ולכן חוששים שזה יהי' שוה יותר לגבי האדם ויבוא לידי ריבית
 לחכמים מותר שלוין סתם ופורעין סתם למה"ח ולכן מסתכלים על החפץ עצמו והרי מחזיר לו
 את אותו החפץ

ע"ו ע"ב

פועלים שקיבלו ע"ע לארוג בגד בשתי סלעים וארגו חציו והניחו חציו
 לת"ק שמין להם מה שעשו ואפילו שיעלה יותר יקר המשך העבודה אי"ז על חשבונם כיון שיד

פועל על העליונה למ"ה ולכן לא משנה שהעבודה לא נעשתה והעיקר שהפועל יקבל את שכרו לר' דוסא שמין להם מה שעתיד להעשות ואם יעלה יותר יקר זה יהי' על חשבונם כיון שיד פועל על התחתונה למה"ח ולכן נוגע התוצאה והמשך העבודה ולכן זה יהי' על חשבונם

ע"ז ע"ב

הנותן ערבון לחבירו ואמר לו אם אני חוזר בי ערבוני מחול לך והלה אומר אם אחזור בי אכפול לך ערבונך האם אסמכתא זו קונה לר' יוסי כן למ"ה שיש סמכות לאדם לחייב א"ע כמה שרוצה לר' יהודה לא ודיו שיקנה רק כנגד ערבונו למה"ח

עח, ע"א

השוכר את החמור להוליכה כהר, והוליכה בבקעה ומתה, באיזה מקרה לא מחלקים וחייב? לר' ינאי - אם מתה מחמת אוויר. לר' יהושע בן חנני' - אם מתה מחמת עייפות. לרבה - כגון שהכישה נחש. למה"ח ולכן צריך לומר דוקא שהכישה נחש שאפ"ל שזה בגלל השינוי שעשה מצויים יותר נחשים לר' חייא - זה לפי ר' מאיר שכל המעביר על דעת בעה"ב נקרא גזלן. למ"ה ולכן מספיק ששינה במקום העבודה וא"צ שיקרה משהו שקשור לשינוי שעשה

עח, ע"ב

הנותן צמר לצבע לצבוע לו אדום וצבע שחור לר' מאיר נותן לו דמי צמרו וכיון ששינה מדעת בעה"ב נקרא גזלן. לשיטתו מצד הגברא. לר' יהודה - ידו של האומן על התחתונה, שאם השבח יותר על היציאה נותן לו רק את ההוצאות שהוציא, אבל אם היציאה יתירה על השבח של הצמר נותן לו רק כמה שהשביח הצמר. למה"ח ולכן אפילו ששינה אינו נקרא גזלן שהרי ודאי יש פה שבח בצמר ולכן משלם לו על עבודתו אלא שמשלם רק קצת או רק את ההוצאה או רק את השבח

המשך

השוכר את החמור והבריקה אומר לו הרי שלך לפניך מה הכוונה "והבריקה" בכבל תרגמו שזה נהוריתא היינו שיוצאת בשחור של העין למ"ה שחיסרון בראי' יכול להביא שתעשה טעות לרבה זה אבוקת היינו תולעים שהתליעו רגליה למה"ח שזה פוגע ממש בגוף הבהמה ועצ"ע

המשך

האם לעני מותר לשנות ולקנות מהכסף שנתנו לו בשביל פורים ולקנות רצועה לסנדלו לר"מ לא אא"כ התנה במעמד אנשי העיר למ"ה ולכן צריך שיהי' לאותו מטרה שבשבילה הוקדש הכסף לרשב"ג כן למה"ח וזה נחשב כמעות שלו לכל דבר ויכול לקנות בזה מה שרוצה

המשך

השוכר את החמור ונעשית אנגריא [=שלקחנה לעבודת המלך] אומר לו הרי שלך לפניך מה הכוונה לרב - הכוונה שמדובר באופן שחוזר החמור, אבל אם אינו חוזר החמור צריך להעמיד לו חמור אחר. למ"ה ולכן כיון שבסוף החמור חוזר זה בעי' שלו ורק מצד רוע מזלו ואין יכול לתבוע

את המשכיר לשמואל – לא משנה, אפילו מאנגריא שחוזרת, אם זה בדרך הליכה, היינו שאנגריא מוליך את החמור לאותה דרך שהוא הולך אז אין צריך להעמיד לו חמור אחר שיכול לומר לו הרי שלך לפניך, אבל אם מוליך לכיוון אחר אז צריך להעמיד לו חמור אחר. למה"ח ולכן אפילו שמחזיר לו אם זה לא בכיון הליכתו אז צריך לתת לו חדש כיון שמפסיד כרגע את מלאכתו

פ, ע"א

השוכר את הפרה לחרוש בהר וחרש בהר ונשבר הקנקן – מי משלם? לרב פפא – משלם מי שכיוון את הפרה, שכנראה לא כיוונה טוב ולכן נשבר. למ"ה לרב שישא – משלם מי שהחזיק את הקנקן. לשיטתו מצד החפצא לכן הוא משלם כי זה ממשיך נשבר כשזה הי' בידו.

המשך

האם נפח שוקל ממש כמשאוי? לאביי – כן. למ"ה ולכן כיון שנדמה לו הנפח כגדול זה משפיע על המשקל בפועל לרבא – לא. לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז שוקל וכבד כ"כ מצ"ע ורק בדמיון האדם שנראה גדול ונפוח.

פ, ע"ב

מדוע אם הוסיף במשאוי האדם עוד קב חייב, והרי האדם בר דעת הוא ויכול לזרוק את התוספת, ואם לא זרק זו בעי' שלו? לאביי – כי מדובר שחבטו לאלתר, היינו שברגע שהוסיף במשאוי על האדם מיד נפל ולא הספיק לזרוק מהכתף. למ"ה ולכן מדבר מצד האונס שלא הספיק לרבא – מדובר רק שאם הוסיף קב צריך להוסיף לו בשכר ההובלה. למה"ח ולכן מדבר רק על שכר התוספת לרב אשי – חייב מכיון שהאדם לא יודע שהוסיף עליו וחושב שזה שכבד לו זו רק חולשה זמנית שאחזה בו וממשיך ללכת בכובד זה ולכן חייב אם נפל. למה"ח היינו שזה שהמשיך ולא שם לב זה קשור עם המשא ועצ"ע ואולי זה חיבור גברא וחפצא

המשך

מה דינו של שוכר? לר' מאיר – כשומר חנינם. לשיטתו מצד הגברא והרי בהווה שמשלם כל יום על השכירות המשכיר מרוויח והשוכר עושה לו טובה ולכן נחשב כשומר חנינם. לרבי יהודה – כשומר שכר. לשיטתו מצד החפצא שחושב על העתיד שאם יקרה לחפץ נזק הרי ההפסד כולו של המשכיר ואין הפסד כלל לשוכר, לכן נחשב שהשוכר נהנה יותר והוא שומר שכר.

פא, ע"א

האם כאשר הבעלים היו יחד עם השומר במלאכה, שאז פטור, הכוונה גם בפשיעה? יש אומרים – שכן כיון שמקרא נדרש גם לפני פניו, היינו שהפסוק אם בעליו עמו הולך גם על שומר חנינם שחיובו בפשיעה. ואם זה בבעלים – פטור. למה"ח ולכן הבעלים פוטרים כיוון שזה כאילו שהם קיבלו אחריות על החפץ והוא נשאר עדיין ברשותם ולכן אפילו בפשיעה פטור יש אומרים – שלא, כיון שמקרא נדרש לפניו גם על שומר שכר, אבל לא על שומר חנינם שלפני

פניו.

למ"ה ולכן אומרים שזה שהתורה פטרה בבעלים כי בד"כ כשהבעלים לידך אתה שומר יותר טוב וא"א לחיבו אבל פה שרואים שהי' פשיעה ודאי שחייב

פא, ע"ב

אחד השכיר חמור לחברו והזהירו שלא ילך בנהר פקוד כיון שיש שם מים, ולבסוף הלך בנהר פקוד ומת לא בגלל המים

לר"ב - הדין הוא שפטור כיון שיש לו מיגו שיכול הי' לומר שהלכתי בנהר השני. לשיטתו מצד החפצא ולכן נאמנות האדם יותר חזקה מחזקת נהר פקוד מצ"ע. ומשנה את המציאות.

לאביי - א"א מיגו במקום שכולנו יודעים שבנהר פקוד יש מים מצ"ע וא"א בגלל נאמנות האדם שיש לו מיגו להוציא מחזקת נהר פקוד שיש בו מים. לשיטתו מצד הגברא שחזקה של נהר פקוד שכולם יודעים זה יותר חזק מנאמנות האדם במיגו.

המשך

האם כשאדם נותן רשות למישהו להכניס את שורו לחצרו - מקבל עליו גם לשמרו? לת"ק - כן. לשיטתו מצד הגברא, ממילא הכל כלול ברשות הכניסה, גם שהבעלים ישמרו על שורו.

לר"ב - לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן נתן לו רק רשות כניסה לחצרו מצ"ע אבל לא שיעבד את עצמו לשמור על שורו.

המשך

המלוה את חברו על המשכון ואבד המשכון

לר' אליעזר - ישבע ויטול מעותיו, שנחשב כשומר חינם כיון שפוחת ע"י המשכון מהחוב שוב אין בזה כ"כ מצוה, שהרי חושב רק על הנאתו. לשיטתו מצד החפצא שחושב רק על פחיתה מן החוב.

לר"ב עקיבא - יכול לומר לו שבגלל שאבד המשכון אבדו מעותיו שנחשב כשומר שכר אפילו מדובר במשכון שמשתמש בו ופוחת מן החוב בכ"ז נחשב למצוה ויש לו הנאה מהמצוה ולכן נחשב לשומר שכר. לשיטתו מצד הגברא ובפנימיותו הרי הכוונה היא לשם מצוה וע"ד מתוך שלא לשמה בא לשמה וההסבר החסידי שהתוך והכוונה הפנימית של האדם זה תמיד לשמה.

פב, ע"א

מה הדין בשומר אבדה?

לר"ב - נחשב כשומר חינם. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל לא מקבל שום שכר על שמירתו. לב יוסף - כשומר שכר. לשיטתו מצד הגברא והרי נחשב לעוסק במצוה ואם יבוא אליו בזמן שמתעסק בשמירת האבדה עני ויבקש צדקה פטור כי הוא עוסק במצוה שפטור מן המצוה ולכן נחשב שיש לו הנאה.

פ"ב ע"ב

מה הדין במעביר חבית לחבירו בשכר ונשברה

לר"מ נשבע ופטור כי נתקל לאו פושע הוא למ"ה והרי הוא נתקל ואינו אשם לר' יהודה משלם כי נתקל פושע הוא למה"ח שהרי התחייב להעביר את החבית ולהביאה ולכן צריך לשלם

פג, ע"ב

האם מותר למסור גנב יהודי לגוי שישפוט אותו למוות?
 לרבי אלעזר בן רבי שמעון – מותר כיוון שאינו עושה כלום, והרי לגוי אין בחירה, וזה ע"ד דין
 ד' ארבע מיתות שלא בטלו. גם אפשר לומר שיהודי מצווה לפחות כשבע מצוות ב"נ שבדיניהם
 לשפוט גנב וכו'. למה"ח ולכן מצד הענין שצריך לחנכו ותיקון העולם אין ברירה
 לחכמים – סוברים שזה דבר לא טוב וצריך לתת לבעל הכרם שיכלה את קוציו, היינו שישפוטו
 רק בידי שמים. למ"ה ולכן אסור לגרום מות ליהודי

פד, ע"א

הסיף והסכין – אימתי גמר מלאכתם?
 לר' יוחנן – משיצרפם בכבשן. לשיטתו מצד החפצא שזה גמר המלאכה של הכלי מצ"ע.
 לשיטתו בדין דבר חשוב שאינו בטל, שזה רק את שדרכו, היינו שתמיד מונים אותו, שהאדם
 פועל ע"י המנין בחפצא שלא יבטל.
 לריש לקיש – משישחזום במים. לשיטתו מצד הגברא שלאדם גמר מלאכה זה רק ע"י שמשחזו
 במים, שאז ממש מוכן לפעולה. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר גם בדין דבר חשוב שכל
 שדרכו לימנות אפילו שלא ספרו אותו בפועל רק שבד"כ אנשים סופרים אותו שוב אינו בטל.

פה, ע"א

כל המלמד בן ע"ה תורה גורם תענוג גדול לה', ואפילו ה' גוזר גזירה מבטלה בשבילו שנאמר
 ואם תוציא יקר מזולל כפי תהי'. (עיי' באריכות סה"מ מלוקט ו ד"ה ויגש אליו יהודה). ההבדל
 בין צדיק גוזר למ"ה
 וחסיד למה"ח שה' מבטל את הגזירה בשבילו מצ"ע שזה קשור לתענוג

פה, ע"ב

התכללות אברהם יצחק ויעקב מביאה גאולה ודוגמתם ר' חייא ובניו שהתפללו ע"י שרבי,
 שהוא שר התורה, העמידם, שזה חיבור של תורה ותפילה ג"כ פועלים גאולה. עיי' סה"מ
 מלוקט ד ד"ה על שלשה דברים העולם עומד בסוף המאמר.

פו, ע"א

מה הדין בספק בהרת קדמה לשער לבן או הפוך
 לקב"ה טהור שקשור יותר לחפצא שכ"ז שאין ברור שטמא מטהרים ולא מוציאים מחזקת
 טהרה שהי' קודם
 למתיבתא דרקיע טמא שזה קשור לגברא שמצד הישות שיש בעולמות חוששים לטומאה
 רבה יחיד ומכריע טהור טהור שמצד העצמות שמחבר עליונים ותחתונים. לקו"ש ח"ב פרשת
 תזריע.

פז, ע"ב

האם גזל כותי מותר?
 י"א – כן, לשיטתו מצד הגברא והרי אין זו גירות מושלמת, שרק התגירו מפחד של העריות.
 י"א – לא, לשיטתו מצד החפצא, והרי בפועל התגירו. (עיי' מחלוקת רש"י ותוס' באיזה אופן
 מדובר גזל כותי זה שלרש"י אין הבדל בין אם גזל בפועל לבין אם עושקו שלא משלם את מה
 שמגיע לו. לתוספות יש הבדל). לשיטתו מצד החפצא ולכן גזל שלוקח ממנו זה יותר גרוע מזה
 שלא משלם מה שמגיע לו.

פח, ע"א

האם טבל מתחייב במעשר ע"י שנכנס לחצר?
 לר' ינאי - לא. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם אינו מרגיש בחצר כמו בבית כיון שאין שם הרגשת פרטיות כ"כ.
 לרבי יוחנן - כן. לשיטתו מצד החפצא ובפועל גם החצר נחשבת רשותו כמו בית.

צ, ע"ב

האם לבנו הקטן מותר לאכול מהפירות שעובד בהם אביו?
 לרב אחי - אסור. לשיטתו מצד הגברא שזה היתר רק לו מצד שיש עליו שם פועל ולא לבנו.
 לרב אשי - מותר. לשיטתו מצד החפצא שזה מצד הפעולה, ממילא גם בנו שסמוך על שולחנו הוא חלק ממנו.

צא, ע"א

האם יורש סומך על הקרבן וגם יכול להמיר את הקרבן?
 לת"ק - כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שעל הבהמה יש זכות של המרה. ממילא גם מי שירשה יש לו זכות להמיר בה וכן יכול גם לסמוך על הקרבן.
 לר"י - לא. לשיטתו מצד הגברא ורק האבא שהקדיש את הקרבן הוא יכול לסמוך על הקרבן וכן להמיר, אבל לא היורש.

המשך

האם לאו שאין בו מעשה לוקין עליו?
 לת"ק - לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך מעשה.
 לר"י - כן. לשיטתו מצד הגברא ומספיק שעבר על הלאו ואי"צ מעשה.

המשך

האם יכול להיות שגם לוקה וגם משלם?
 לת"ק - לא. לשיטתו מצד החפצא וכיון שזה עבירה אחת לכן צ"ל רק עונש אחד.
 לרבי מאיר - כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה שהאדם לוקה כדי לחנכו אי"ז קשור לתשלום שצריך מצד החפצא.

המשך

מדוע החוסם את הפרה שלוקה צריך גם לשלם
 לאביי בגלל שזה דעת ר"מ שלוקה וגם משלם למ"ה ולכן צריך מצד האדם לשלם לו את נזקו [שהחסיר אוכל לבהמתו] חוץ מעונש המלקות
 לרבא אפילו שאינו חייב לשלם אבל יש פה חיוב כמו שאם נותן אתנן נאסר אפילו בא על אמו שאין שייך לומר שחייב בתשלום האתנן שהרי עובר על איסור מיתה וקלבד"מ בכ"ז אם נתן אתנן נאסר למה"ח ולכן מדבר על החיוב מצ"ע
 לרב פפא חייב כיון שמשעת משיכה התחייב במזונותיה ולוקה רק בשעת חסימה למ"ה ולכן מדבר מצד חיוב האדם

צ"א ע"ב

האם צריך בשביל לאכול בשעת מלאכה לעשות גם ברגלים
 לת"ק לא למ"ה ולכן א"א להשוות כלל בענין זה בין אדם לבהמה
 לר' יוסי בן ר' יהודה כן כיון שלומדים מבהמה לכן צריך שיעשה גם ברגלים כבהמה וע"ד ר"ד

מינה ומינה" למה"ח

צ"ב ע"א

האם יכול לאכול פועל בשעת המלאכה יותר משכר עבודתו?
לת"ק – כן. למה"ח ולכן כשעובד זה כמו הכרם שלו לגבי אכילה ויכול ללא הגבלה
לר' אליעזר בן חסמא – לא. למ"ה ולכן זה לא הגיוני שישכור בנ"א ויאכל יותר משכרו וגם
לטובת הפועל שאם יאכל כך לא ירצו אנשים לשוכרו כפועל

צד, ע"א

מה הדין אם מתנה על מה שכתוב בתורה בדיני ממונות, כגון המקדש אישה ע"מ שלא יפרנסה?
לר' יהודה – תנאו קיים, כיוון שזה רק דיני ממונות. למה"ח ולכן יכולה האשה לבטל בהסכמתה
על זכות זו
לרבי מאיר – תנאו בטל, כיון שזה כתוב בתורה. לשיטתו מצד הגברא שרואה רק את החיוב על
האדם. וא"א כך לבטלו

המשך

איך שומר שכר מתנה להיות כשואל?
לשמואל – על ידי שקונים מידו. למה"ח ולכן לא מספיק ההנאה של האדם
לרבי יוחנן – ע"י ההנאה שיצא עליו קול שהוא אדם נאמן גמר ומשעבד את עצמו. למ"ה ולכן
ההנאה שלו מספקת כדי להתחייב

המשך

העושה תנאי בדבר שא"א לקיימו, כגון האומר הרי זה גיטך ע"מ שתעלי לרקיע
לחכמים – תנאו קיים. למה"ח והרי בפועל זה מה שהתנה וא"א לבטל תנאי זה
לרבי יהודה בן תימא – תנאו בטל. למ"ה ולכן אנו מעריכים שלא התכוון באמת לתנאי זה

צד, ע"ב

מאיפה יודעים שחייב רק כאשר מקלל את אביו ולא צריך שיקלל גם את אמו?
לר' יאשי' – לומדים מיתור הכתוב שכתוב עוה"פ "אביו ואמו קלל דמיו בו" להגיד שאפילו רק
קילל אביו חייב. למ"ה והרי הוא קשור לשניהם יחד שהרי משניהם נוצר כשותפים
לר' יונתן – מצד עצמו משמעות של הפסוק שעל כל אחד לחוד חייב ואי"צ ייתור של פסוק
בשביל זה. למה"ח שהרי כל א' מההורים משפיע לילד ענינים אחרים כמבואר בתניא פ"ב

צה, ע"ב

אביי – סובר כר' יאשי' לשיטתו מצד הגברא.
רבא – סובר כר' יונתן, לשיטתו מצד החפצא לכן מפרט כל דבר מצ"ע באופן שונה.

צו, ע"א

האם קנין פירות קנין הגוף?
לר' יוחנן – כן, לשיטתו מצד החפצא ולכן גם בקנין פירות רואה שיש לו זכות בעצם הדבר.
לריש לקיש – לא, לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שכשהאדם אוכל פירות זה רק זכות
השתמשות אבל אין לו קנין בגוף הדבר מצ"ע.

המשך

האם שליח יכול להפר נדרים לאשתו?
 לר' יאשי' - לא, לשיטתו מצד הגברא וזו זכות שרק ניתן לבעל עצמו.
 לר' יונתן - כן, לשיטתו מצד החפצא ולכן יכול לתת זכות זו לשליח גם כן, שהעיקר זה התוצאה
 שהנדר הופר בשליחותו.

צז, ע"ב

האומר לחברו מנה לי בידך, והלה אומר איני יודע
 לרב הונא ור' יהודה - חייב.למ"ה וכיון שזה אומר איני יודע והשני אומר בצורה ודאית לכן
 מאמינים לו
 לרב נחמן ור' יוחנן - פטור.למה"ח והרי המע"ה ולכן צריך להביא רא' שהוא חייב לו ולא
 מספיק זה שהנתבע אומר שאינו יודע

ק' ע"א

האם מה שאומר סומכוס ממון המוטל בספק חולקים זה גם בטענת ברי וברי או רק בשמא
 ושמא
 לרבה בר רב הונא כן למה"ח ולכן הדין שחולקים זה כמו פסק דין וגם בברי וברי סובר כן
 שכאילו הממון שייך לשניהם ולכן חולקים
 לרבא לא למ"ה וזה רק כשלא יודעים וכמו תקנה לאדם אבל בברי וברי המע"ה
 ק, ע"ב

טענו חטים והודה לו בשעורים

לת"ק - פטור ואי"ז נחשב למודה במקצת. לשיטתו מצד החפצא שקשור לכמות, והרי זה לא
 ממין הטענה שהרי זה חטים וזה שעורים.
 לרבן גמליאל - חייב, לשיטתו שמסתכל על האיכות מצד הגברא שהרי בשניהם יש שווי של
 חיוב ממון.

המשך

היו לו שני עבדים א' גדול וא' קטן הוא אומר גדול קניתי והוא אומר קטן מכרתי חייב שבועה
 וקשה הרי מה שטענו לא הודה לו
 לרב הכוונה בטענו דמי עבד גדול ודמי עבד קטן למ"ה ולכן מדבר על שווי דמיו שזה קשור
 לעצם מהותו
 לשמואל הכוונה לכסות עבד גדול וכסות עבד קטן למ"ה ולכן מדבר על כסות העבד שזה
 קשור ומחובר לעבד מצ"ע יותר מדמיו

המשך

גזל עבדים והזקינו

לת"ק משלם כשעת הגזילה.למ"ה והרי הפסיד לו הרבה זמן
 לרבי מאיר - אומר לו הרי שלך לפניך.למה"ח והרי מחזיר לו את החפץ ואפילו שהפסיד הרבה
 זמן

ויש הופכים את הגירסא.שזה מתאים יותר לר"מ שהוא קשור יותר לגברא כמבואר בכ"מ

המשך

האם עבדים נחשבים כמו קרקע

לר"מ לא למ"ה והרי בודאי שהוא חשוב כאדם ולא סתם כחפץ קרקע לחכמים כן למה"ח ולכן רואה בעבד כמו חפץ וע"ד ר' יוסי שהי' קורא לשורי שדי שרואה רק את המטרה והתוצאה שיש ממנו

המשך

האם ענבים העומדים להיבצר נחשבים כבצורים וכמטלטלין או שזה עדיין כקרקע? לרבי מאיר נחשבים כבצורים. למ"ה והרי הוא ממש עומד לבצרם וכאילו נבצרו לחכמים - לא נחשבים כבצורים. למה"ח והרי בפועל כרגע עדיין לא בצרם ונחשבים לחבובים

ק"א ע"א

האם יש קנין לגוי בא"י להפקיע מיד מעשר י"א שכן למ"ה והחיוב הוא רק על האנשים ולא בשדה מצ"ע ולכן בגוי פטור וי"א שלא למה"ח והחיוב הוא על השדה מצ"ע ולכן א"א להפקיע

המשך

היורד לתוך שדה חבריו ונטעה שלא ברשות לרב שמין לו וידו על התחוננה היינו שמקבל רק את ההוצאות למ"ה והרי ירד בלי רשות ולכן קונסים אותו שלא מקבל ברווחים לשמואל אומדים כמה אדם רוצה ליתן בשדה זו לנטעה למה"ח והרי בפועל השביח את השדה ולכן צריך לשלם לו גם ברווחים

קא, ע"א

היורד לתוך חורבה של חברו ובנאה שלא ברשותו ומכיון שלא רוצה לשלם לו על הבני' אומר לו עצי ואבניי אני נוטל לרב נחמן - שומעים לו, כב"ש לשיטתו מצד החפצא והרי זה שייך לו כל זמן שהוא לא משלם. לרב ששת - אין שומעים לו, כב"ה לשיטתו מצד הגברא והרי זה פוגם ביישוב א"י או שזה מכחיש את האדמה וזה כמו הסכם לטובת האנשים שלא יחריב את הבנין שעשה [וע"ד הגיזל קורה שא"צ לקעקע את כל הבירה כדי להחזירה אלא משלם דמיה משום תקנה לאדם]

קב, ע"א

הקולט זבל מן האויר, היינו ישירות מן הבהמה קודם שנפל לארץ הרי אלו שלו, מדוע, והרי זה אויר חצרו ולכאורה היא קונה לו? לאביי - מדובר במדביק כלי בשולי פרה, היינו שזה כלל לא יצא לאויר החצר. אבל אם לא הי' מדביק כלי בשולי פרה אז השוכר הי' קונה כיון שאויר שאין סופו לנוח כמונח דמי למ"ה והרי גם האויר זה נחשב חלק מחצירו וזוכה בזה לרבא - מכיון שזה אויר שאין סופו לנוח לאו כמונח דמי. למה"ח ומכיון שזה לא עתיד לנוח לא נחשב כמונח

קב, ע"ב

האם אומרים תפוס לשון אחרון? לרב - כן. לשיטתו מצד הגברא שזה מראה על כוונתו הסופית. לשמואל - זה ספק. והולכים אחר החזקה. לשיטתו מצד החפצא. ועצ"ע שממקום אחר משמע לשיטתם הפוך

קט, ע"ב

מה הדין כשממשכן פרדס לחברו והזקין אחרי חמש שנים?
 לאביי - זה נחשב כמו פירות ויטלם המלווה בחובו. למ"ה ולכן צריך לדאוג לתשלום חובו וזה
 מטרת המשכון ולכן יכול לכלות את הקרן לגמרי בשביל חובו
 לרבא - הוא אוכל פירות היינו שאסור לכלות את הקרן אלא יקנה בעצים אלו עץ אחר ויאכל רק
 פירותיו למה"ח ולכן צריך להחזיר את הקרן לבעליו.

קי, ע"א

שטר של שדה ממושכנת שפוחת מהחוב ע"י שנהגה מהמשכון מפירות השדה ולא כתוב כמה
 שנים זה אמור להיות משכון, המלווה אומר ששלוש שנים והלווה אומר שתי שנים וקדם המלווה
 ואכל את הפירות - מי נאמן?

לרב יהודה - בעל השדה נאמן לשיטתו מצד החפצא. לכן מסתכל מי בעל השדה
 לרב כהנא - פירות בחזקת אוכליהם, לשיטתו מצד הגברא. לכן מסתכל על הפירות שעכשיו הרי
 הם בחזקת אוכליהם

המשך

אריס אומר למחצה ירדתי ובעה"ב אומר לשליש הורדתי - מי נאמן?
 לרב יהודה - בעה"ב נאמן לשיטתו מצד החפצא שהרי השדה שייכת לו והמוציא מחברו עליו
 הראי'.
 לרב נחמן - הכל כמנהג המדינה לשיטתו מצד הגברא לכן מסתכלים על מנהג האנשים.

המשך

לגבי בעל חוב שמת הלווה שגובה מהשדה שירשו מהלווה, אבל היתומים אומרים שאת השבח
 הם השביחו ובע"ח אומר שאביכם השביח - מי נאמן?
 לרבי חנינא - סבור שהקרע בחזקת יתומים ובע"ח צריך להביא ראי'. למה"ח לכן הולך
 לטובת היתומים
 לרבי יוחנן - על היתומים להביא ראי'. למ"ה לכן הולך לטובת הבע"ח שעשה טובה לאביהם
 וזה משועבד לו וכאילו זה ברשותו ולכן היתומים צריכים להביא ראי'

המשך

ואחרי זה הביאו היתומים ראי' שהם השביחו
 לר' חנינא היתומים מקבלים את דמי השבח בקרקע. למה"ח ולכן יש להם זכות וקנין בקרקע
 עצמה
 לרב נחמן מסלק ליתומים את השבח בדמים. למ"ה והחוב שיש לאביהם גורם שהקרע שייכת
 לבע"ח ואין כלל ליתומים שייכות לזה ולכן מסלקם בדמים שזה כמו חוב צדדי שצריך לתת
 להם

קיא, ע"א

מה הדין בשכיר שעות של לילה?
 לרב - יש לו לגבות רק כל הלילה כמו שכיר שעות של יום לר' יהודה. למה"ח ולכן מסתכל לפי
 סוף העבודה מצ"ע
 לשמואל ורב ששת - יכול לגבות גם כל היום שלאחרי זה, ורק אם עובר היום אז עובר על כל
 תלין. למ"ה ולכן נותנים לו את כל היום שזה הזמן שאדם יכול להשיג כסף לשלם לפועל אבל
 בלילה אין אפשרות כ"כ

קיא, ע"ב
האם לגר תושב יש איסור של כל תלין?
לת"ק כן למ"ה ולכן מתחשבים גם בו
לר' יוסי ב"ר יהודה לא ורק משום ביומו תתן שכרו. למה"ח שנחשב רק כבהמה ואין לו מציאות
מצ"ע

המשך
האם בבהמה וכלים יש גם חיוב של "ביומו תתן שכרו"?
לת"ק כן למ"ה ולכן רואה גם בהם כחלק מהאדם
לר' יוסי בן ר' יהודה לא ורק משום לא תעשוק בלבד. למה"ח ולכן אין בהם חיוב זה

קיב, ע"א
כל הכובש שכר שכיר כאילו נוטל נפשו ממנו.
לרב הונא - הכוונה שנוטל את נפשו של הגזול. למ"ה לכן מדבר על עונשו של עושה העבירה
לרב חסדא - זה נפשו של הנגזל. למה"ח ולכן מדבר על קנין הממון של האדם שקשור לנפשו
ועיין בלקו"ש בענין זה

המשך
המחהו בעה"ב לפועלו אצל החנווני האם יכול לחזור ולבקש מבעה"ב?
לרב ששת - אינו חוזר למ"ה ולכן ברגע שהסכים ללכת לחנווני שוב אין יכול לחזור ולבקש
מבעה"ב
לרבא - כן חוזר למה"ח ולכן סו"ס הרי עבד אצל הבעה"ב והחיוב נשאר עליו מצד העבודה
עצמה

קטו, ע"א
האם מותר למשכן אלמנה עשירה?
לר' יהודה - לא. למה"ח ולכן זה אסור בעצם מצ"ע ולא משנה שהיא עשירה
לר' שמעון - כן. למ"ה ולכן אם היא עשירה שאין שייך בה טעם זה מותר

המשך
האם מותר למלך להרבות לו נשים שלא מסירות את לבו?
לר' יהודה - כן. למה"ח ולכן בד"כ לא דורש טעם של הפסוק והי' צ"ל אסור מצ"ע בכל אופן
אבל פה מפורש בפסוק הטעם ולכן דורש.
לרבי שמעון - לא, לשיטתו מצד הגברא שדורשים את טעם הפסוק ואם כן מדוע צריך לומר
במפורש במלך ולא יסור לבבו? קמ"ל שאפילו אחת ומסירה את לבבו אסור.

המשך
החובל (הממשכן) ריחיים ורכב - כמה חייב?
לרב הונא - בריחיים לוקה שנים אחד משום ריחיים ואחד משום "כי נפש הוא חובל". למ"ה
ולכן מעדיף לומר שבא לרבות עוד לאוויין על האדם
לרב יהודה - חייב רק א' שהוא סובר שהפסוק "כי נפש הוא חובל" הולך על שאר הדברים ולא
על ריחיים ורכב. למה"ח ולכן מעדיף לומר שהפסוק בא לרבות שאר דברים ולא להוסיף חיובים

על האדם

קטו, ע"ב

האוכל קרבן פסח נא או מבושל – כמה חייב?
לאבוי – חייב רק א' על כל עברה כיוון שאין לוקין על לאו שבכללות. למ"ה ולכן צריך שיהי'
לאו מפורט על כל א' מהעבירות
לרבא – חייב שתים גם משום נא וגם משום "כי אם צלי אש". לשיטתו שלוקה גם על לאו
שבכללות. למה"ח והעיקר שיש פה לאו אפילו שזה בכללות

קטז, ע"ב

מנה לי בידך והלה אומר איני יודע
לרב הונא ורב יהודה – חייב. למ"ה והרי הוא תובע וודאי והנתבע רק בספק ולכן ברי ושמא ברי
עדיף
לרב נחמן ורבי יוחנן – פטור. למה"ח והרי בא להוציא מחזקתו ולכן המע"ה ואין מתחשבים
בזה שהוא בא בטענת ברי

המשך

אם נפחתה העלי' רק בארבעה טפחים – האם גם אז יכול לכפות את בעה"ב שיבנה לו את העלי'
ויתקנה?
לרב – לא, כיון שהאדם יכול לגור חציו למטה וחציו למעלה, ורק אם נפחת רוב העלי' אז יורד
לגור בבית עד שיבנה לו את העלי'. לשיטתו מצד הגברא ומכיון שהאדם יכול להתאמץ ולגור
כך, מוחל על אי נוחיותו.
לשמואל – כן, כיון שאין אדם יכול לגור חציו למטה וחציו למעלה. לשיטתו מצד החפצא וצריך
שתהי' העלי' במקומה בשלימות מצ"ע.

קיז, ע"א

אם נפחתה המעזיבה שבין הבית לעלי' וכשהעליון רוחץ במים למעלה זה יורד ומזיק למטה –
מי צריך לתקן?
לרבי חייא בר אבא – העליון מתקן. לשיטתו מצד הגברא שצריך להזהר לא להזיק.
לרבי עילאי משום רבי חייא בר רב יוסי – התחתון מתקן. לשיטתו מצד החפצא שעל הניזק
להרחיק את עצמו כיון שאצלו נמצא הניזק.

המשך

מרחיקים את האילן מן הבור – מה הדין אם הבור קדם לאילן?
לת"ק – צריך לקוץ את האילן ולתת את דמיו, כיון שעל המזיק להרחיק את עצמו. למ"ה ולכן
צריך להיזהר לא להזיק
לרבי יוסי – אין צריך לקוץ שזה חופר בתוך שלו וזה נוטע בתוך שלו, כיון שהניזק צריך
להרחיק את עצמו. למה"ח וכשעושה ברשותו א"צ לחשוש כלל לנזק שיצא מזה

המשך

מה תפקידה של המעזיבה (טח בטיט על הקורות)?
לרבנן – זה מחזק את התקרה וזה שייך להוצאה של התחתון. למ"ה ואם חושבים על כוונת
האדם הרי ודאי שכאשר בונה קומה ראשונה ושם טיט כוונתו בשביל לחזק את התקרה של

קומה ראשונה
 לרבי יוסי – זה משווה את הגומות, ועל העליון לעשות את זה. למה"ח ולכן זה ממש חלק מהבניה שהשוואת הגומות זה יותר מאשר התיקרה שהיא רק לצורך האדם וגם שרואה את התוצאה בפועל שמשווה גומות ולא על כוונתו שרוצה בשביל התקרה

המשך
 הבית והעלי' שנפלו ואמר בעל העלי' לבעה"ב לבנות ואינו רוצה לת"ק – יכול בעל העלי' לבנות את הבית וישב בתוכו עד שישלם לו בשביל לבנות את העלי'. למ"ה ולכן כ"ז שרוצה להכריחו לבנות אין איסור ליהנות לרבי יהודה – צריך לבנות גם את הבית וגם את העלי' ואז יגור בבית עד שישלם לו, כיון שאם לא יבנה גם את העלי' יוצא שנהנה בחינם מממון חברו, אבל כשבונה גם את העלי' ויכול לגור בעלי' אז אינו נהנה מהבית כלל אלא רק יושב בבית כדי להכריחו לשלם לו. למה"ח ולכן צריך שלא ינהה מהבית כלל ושיהי' לו בית משלו

קיז, ע"ב
 אם אין כסף לא לבעה"ב ולא לבעל העלי' לבנות ובעל הבית רוצה למכור את הקרקע לרבי נתן – בעה"ב מקבל שני חלקים מהקרקע ובעל העלי' מקבל שני חלקים מהקרקע. למה"ח ולכן חולקים בשווה ע"ד עצם שאתה תופס במקצתו אתה תופס בכולו וכיון שיש לו חלק בקרקע נחשב כשותף לגמרי לאחרים – התחתון נוטל 3 חלקים מהקרקע והעליון רק רבע. למ"ה ולכן אין להשוות בין התחתון שהוא עיקר הבית לעליון

קיח, ע"א
 אם נפחתה הגינה, האם יכול לזרוע חצי למטה וחצי למעלה?
 לרב – כן, ורק אם נפחת רובה שא"א כלל לזרוע, אז צריך לתקן, אבל אם נפחת רק ארבע אמות יכול לזרוע חצי למטה וחצי למעלה. למ"ה ולכן כל זמן שאפשר צריך להתאמץ ולא להכריחו לתקן לשמואל – לא, ולכן אפילו נפחתה בארבע אמות חייב לתקן וא"א חצי למטה וחצי למעלה, וזה חידוש יותר ממחלוקתם לגבי בית כיון שבגינה אין זה ממש דירה של האדם ובכ"ז סובר שמואל שא"א לחלק שחצי יזרע למעלה וחצי למטה. למה"ח ולכן צריך שיהי' כמו שהשכיר לו קרקע חלקה

המשך
 האם חוששים שהאדם שומר על ספיחין בשביעית בשביל קרבן העומר בחינם אולי לא ימסרם יפה לציבור?
 לרבנן – כן חוששים ולכן תקנו שישלמו להם על שמירתם, שאז ימסרום יפה לציבור לקרבן. למ"ה ולכן חוששים מצד האדם לרבי יוסי – לא חוששים ואין חובה לשלם להם. למה"ח ולכן אין חושש מצד האדם

המשך
 האם חוששים כשישמור בחינם ואז לא יתפרסם שזה של הקדש יבואו בעלי זרועות ויקחו את זה בחזקה?
 לת"ק – חוששים ולכן צריך לשלם להם כדי שיתפרסם ולא יבואו בעלי הזרוע לקחת מזה. למ"ה

ולכן חושש להנהגה בלתי רצויה מצד האדם
לר' יוסי - לא חוששים ולכן אין חייבים לשלם להם. למה"ח ואין חוששים להנהגה בלתי רצויה
מצד האנשים

המשך

שתי גינות זו ע"ג זו והירק בינתיים, למי שייך הירק?
לרבי מאיר - זה שייך לעליון. מכיון שהשורשים נמצאים בחלק של העליון והולכים אחר
העיקר. למ"ה ולכן הולך אחרי השורשים מאיפה זה מגיע
לרבי יהודה - זה שייך לתחתון. מכיון שאם ירצה התחתון למלא את גינתו בעפר עד גובה של
העליון אין אפשרות לירק לגדול. למה"ח ולכן הולך אחר המקום עצמו איפה שהנוף נמצא
לרבי שמעון - כל שהעליון יכול לפשוט את ידו וליטול שייך אליו, והשאר של התחתון. למ"ה
ולכן הולך מצד יכולת האדם כל מה שמגיע ויכול ליטול שייך אליו

המשך

כשמוכר אילן למישהו בשדהו והקרקע שייכת אליו וגדל עוד תוספת ענפים על הגזע אז למי
זה שייך?
לרבי מאיר - זה שייך לבעל הקרקע. לשיטתו שהולכים אחרי בעל השורשים, היינו בעל
הקרקע, שהשורשים שייכים אליו. למ"ה ולכן הולכים אחר בעל הקרקע
לרבי יהודה - זה שייך לבעל האילן, שסובר שהנוף הוא דבר בפ"ע ואינו שייך לבעל הקרקע.
למה"ח ולכן סובר שיש מציאות לחפצא ולנוף מצ"ע

המשך

אילן חדש שיוצא מתוך הגזע, האם חייב בערלה כדין אילן חדש?
לרבי מאיר - כן. לשיטתו שזה בא מהשורשים שבקרקע ונחשב כמו אילן חדש. למ"ה ובשבילו
זה נראה כאילן חדש
לרבי יהודה - פטור, כיון שזה רק המשך של אותו אילן כיון שמסתכל אחרי הנוף שנחשב בפ"ע
ואינו הולך אחרי העיקר (שמגיע מהשורשים). למ"ה ולכן רואה בזה המשך של העץ הקודם

מסכת בבא בתרא

ב, ע"ב

האם היזק ראי' נחשב להיזק?
 י"א שכן. למ"ה שהאדם מזיק ע"י ראייתו.
 י"א שלא. למ"ח ואי"ז נחשב נזק ממש.

ג, ע"א

מה הפירוש גדול יהי' כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון?
 לרב הכוונה בבנין, שהי' גדול יותר כפשוטו. וכן לרבי יוחנן. למ"ח.
 לשמואל הכוונה בשנים, שהי' יותר בעשר שנים. וכן לרבי אלעזר. למ"ה
 המשך
 מדוע במשנתנו כשרצו לחלוק בדבר שאין בו דין חלוקה אין יכולים לחזור בהם?
 לרבי יוחנן מכיון שקנו שכ"א בחר לו צד אחר. למ"ה ולכן מספיק ענין.
 לרב אשי מדובר שכ"א הלך בתוך החלק שלו והחזיק. ולא מספיק קנין. למ"ח

ג, ע"ב

מדוע אסור לסתור ביהכ"נ עד שבונים ביהכ"נ אחר?
 י"א מחשש שיפגעו ולא יצליחו לבנות את ביהכ"נ החדש. ואפילו שיש ביהכ"נ אחר אבל צריך
 שיהי' עוד ביהכ"נ במקום זה שסתרו. וכך ההלכה. למ"ה
 וי"א משום שאין מקום להתפלל כל זמן שבונים. אבל אם יש ביהכ"נ אחר מותר, ואי"צ לבנות
 קודם את החדש. למ"ה

ג, ע"ב

האם הורדוס שנתן עיניו באותה תינוקת מדובר שבא עלי'?
 י"א שכן. ולכן טמנה בתוך דבש כדי ליישב את יצרו. למ"ה
 וי"א שלא בא עלי' וזה שטמנה כדי שיאמרו שהתחתן עם בת מלך. למ"ה שרוצה רק בשביל
 הענין שכאילו הוא המשך למלכות
 המשך
 מה הכוונה שרב אמר התך זה דניאל?
 י"א שהכוונה שחתכו מגדולתו. למ"ה
 וי"א שכל דברי מלכות נחתכים על פיו. למ"ה לכן מדבר על הדברים שנחתכין על פיו

המשך

מה הכוונה אם רצה כונס לתוך שלו ועושה חזית?
 לרב הונא הכוונה חזית שהוא מכופף את סוף הקיר את ראש הכותל יכוף לצד חברו. למ"ה
 ולזי"ף דבר כזה לחתוך קיר זה יותר קשה מצ"ע
 י"א שהכוונה שמכופף את ראש הכותל לכיוון שלו, מבפנים. למ"ה ולכן עדיף כך שלזי"ף דבר
 כזה היינו לכופף את ראש הכותל לצד שלו זה יותר קשה לאדם מצד הרגש וע"ד אין אדם מעיז
 פניו בפני בע"ח
 לרבי יוחנן טח בטיט אמה בראש הכותל מבחוץ.

ד, ע"ב

המקיף את חברו משלוש רוחותיו וגדר את הראשונה ואת השני' ואת השלישית? לת"ק אין מחייבים אותו אפילו אם גדר את הרביעית ורק משלם דמי קנים בזול, אבל לא לפי השווי של הגדר שעשה הוא. לשיטתו מצד הגביר ולכן כיון שלא הסכים מתחילה לגדר זה משלם רק מה שנהנה.

לרבי יוסי אם עמד וגדר את הרביעית משלם את הכל לפי מה שגדר. למה"ח לחי"א בר רב המחלוקת היא שת"ק סובר שמשלם רק שכר שמירה אבל לא דמי קנים בזול. או שמשלם רק על הרביעית, אבל על הראשונה, שני' ושלישית לא. או שרק אם עמד הניקף וגדר את הרביעית מגלגלים עליו את הכל, אבל אם עמד המקיף אינו נותן לו אלא דמי רביעית. או שאפילו גדר מקיף את הרביעית סובר שנותן לו.

לרבי יוסי משלם דמי קנים בזול ולא רק דמי שמירה. או שמשלם גם על הראשונה, שני' ושלישית.

או שמשלם גם אם המקיף עצמו גדר רוח רביעית. או שמיקל וסובר רק שאם עמד ניקף וגדר את הרביעית משלם, שגילה דעתו שנוח לו, אבל אם גדר המקיף לא משלם. למה"ח ולכן צריך שבפועל יעשה הניקף מעשה כדי שיתחייב

ה, ע"א

האם אדם נאמן לומר שפרע בתוך זמנו את חובו? לריש לקיש אינו נאמן והלאוי שיפרע בזמנו. וכן סובר מר בר רב אשי. וכך ההלכה. למה"ח וכל זמן שיכול להשאיר את הכסף אצלו אין מוציא לראבי"ה ורבא נאמן. שלפעמים יש לו כסף ולא רוצה שיטרידו אותו. וכן סוברים רב פפא ורב הונא ברי' דרבי יהושע. למ"ה ועדיף לאדם לא להיות "עבד לזה לאיש מלוה" ועצ"ע

ו, ע"א

הבונה כותל ליד חצר חברו וחברו סמך לו כותל אחר, מגלגלים עליו את הכל. מה הדין אם סמך רק לחצי כותל? לרב הונא משלם על כל הקיר. למ"ה והרי הוא בנה את כל הקיר וגילה דעתו שרוצה בזה ולכן מתחייב בהכל לרב נחמן משלם רק על חצי כותל שסמך, וכך ההלכה. למה"ח ורק במה שנהנה חייב המשך

מה הדין אם החזיק בחזקה לשים מקלות דקים על כותל חברו, האם יכול לשים במקום זה קורות כבדים?

לרב נחמן לא. למה"ח והרי לדבר כבוד לא הוחזק לרב יוסף כן. למ"ה וכיון שיש לו רשות להניח מקלות דקים כאילו החזיק במקום זה לכל דבר המשך

יש אומרים שחולקים אם החזיק לשים מרזב לתוך חצר חברו, האם יכול להוריד את המרזב, ואז זה יטפטף לרוחב כל חצרו?

לרב נחמן לא. למה"ח והרי החזיק דוקא באופן שיורד המים עם המרזב דוקא לרב יוסף כן. למ"ה ואין נוגע דוקא המרזב וכיון שהחזיק שיפלו המים לחצר חברו בכל אופן החזיק

וי"א שחולקים אם החזיק שיש לו מרזב, האם יכול לשים במקום זה ענפי ערבה, לרב נחמן לא. לשיטתו כנ"ל. לרב יוסף כן.

המשך

המשכיר בית לחברו בבירה גדולה, האם הרחבה שמאחורי הבתים גם מושכרת לו? לרב נחמן בשם רבה בר אבוא לא. למה"ח והרי אי"ז ממש חלק מהבית לרבא כן. וכך ההלכה. למ"ה ומצד האדם הרחבה זה חלק מהבית והכל הולך יחד

המשך

האם כשיש גג סמוך לגג חברו צריך לעשות מחיצה של עשרה טפחים? לרב נחמן בשם שמואל לא. למה"ח והרי אי"ז שימושי כ"כ לרב נחמן כן. כדי שיהא נתפס עליו כגנב אם יעבור. למ"ה

המשך

שתי חצרות זו למעלה מזו ורוצים לבנות קיר חצר העליון כמחיצה לרב הונא התחתון בונה מכנגדו ועולה, והעליון בונה מכנגדו מהמפלס העליון ועולה כהמשך. למ"ה לרב חסדא העליון מסייע מלמטה ובונה. וכך ההלכה. למה"ח שהרי צריך ליסודות מלמטה

ז, ע"ב

האם כופים אחד את השני לבנות שער ודלת לחצר? לת"ק כן. אפילו שזו חצר שאינה סמוכה לרה"ר, שלפעמים מגיעים לשם גם רבים ולכן צריך לעשות שער. לשיטתו מצד הגברא וכיון שלפעמים מגיעים שם רבים לכן צריך שער וגדר. לרשב"ג רק אם היא חצר סמוכה לרה"ר. לשיטתו מצד החפצא וסתם חצר אינה צריכה מצ"ע לגדר.

המשך

האם כופים לעשות לעיר דלת ובריה? לת"ק כן. שלפעמים מגיעים גייסות אפילו שאין זה עיר ספר. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להזהר שמא יגיעו גייסות וזה נחשב כהוצאה מוכרת לעיר, משא"כ בעיר רגילה. לרשב"ג רק עיר שהיא ספר ראוי לחומה וצריך לגבות מכולם. משא"כ בעיר רגילה. לשיטתו מצד החפצא לכן סתם עיר אינה צריכה מצ"ע לחומה.

יא, ע"א

האם מותר לחלוק את השדה כשיש רק תשעה חצאי קבים לזה ותשעה חצאי קבים לזה? לת"ק לא. וצריך שיהי' תשעה קבים שלמים לכ"א. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך שיהי' ראוי לאדם שיהי' נקרא בשם שדה. לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל זה שייך לשניהם וחולקים חצי חצי אפילו שאין בזה שווי כ"כ.

המשך

האם בגינה מותר לחלוק כשיש רק רובע קב לזה ורובע קב לזה? לת"ק לא. עד שיהי' חצי קב לזה וחצי קב לזה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' חלק ראוי עם חשיבות של גינה. לרבי עקיבא כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל כ"א מקבל את חציו ששייך לו, אפי' שאינו ראוי כ"כ.

המשך

איך מחלקים בחצר?

לרב הונא כ"א מקבל לפי פתחיו, היינו שזה שיש לו שני פתחים מקבל שני חלקים בחצר. ומי שיש לו פתח אחד מקבל רק חלק אחד. לשיטתו מצד החפצא ולכן סוברים שזה גורם גם לחלוקת החצר ואינו רק לשימוש האדם.

לרב חסדא נותנים ארבע אמות לכל פתח והשאר חולקים בשווה. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שנותנים לו רק ארבע אמות כדי להשתמש בפתח והשאר חולקים שווה.

יא, ע"ב

חמשה חצרות הפתוחות למבוי

לפי רבי כולן משתמשות עם החיצונה, שהרי לכולם יש אפשרות לעבור דרך המבוי וכל שיש לו דרך לעבור יש לו גם תשמיש במבוי. והחיצונה משתמשת רק כנגדה ברוחב המבוי, רק במבוי שלידה, אבל לא כנגד חברותי' כיון שאינה עוברת דרכם. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק בחצר שיש לו דרך לעבור דרכה יש לו שימוש במבוי כנגדה.

לרבי שמעון בן אלעזר כל החצרות משתמשות בכל המבוי. לשיטתו מצד הגברא כיון שהם שותפים באותו מבוי כל המבוי נחשב שייך לכולם.

יב, ע"ב

יבם שמקבל את חלק נכסי אחיו, האם מקבלם יחד באותו שטח, או שכ"א בנפרד? לאביי מקבלם כמו בבכור שמקבל את שני חלקיו ביחד. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שמקבל שני חלקים יחד וכך נוח יותר לאדם.

לרבא לא, שאינו ממש כמו בכור. לשיטתו מצד החפצא והרי שני החלקים אינם מטעם אחד אלא זה חלק של אחיו, רק שהוא יורשו, ולכן אינו מקבלם ביחד.

המשך

מה הדין באחד שקנה קרקע ליד שדה אביו וכשאביו נפטר רוצה לקבל את חלקו בירושה ליד שדהו?

לרבה זכותו המלאה וכופים את האחרים שלא ינהגו במידת סדום ויתנו לו את חלקו ליד שדהו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין סברא לומר שלא יתנו לו את חלקו ליד שדהו, שהרי להם אין בזה שום הפסד וגם שהוא כמו "בר מצרא" ויש לו כמו שיעבוד על השדה שלידו.

לרב יוסף יכולים האחים לתת לו את חלקו במקום אחר, וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן יכולים לומר לו שהחלק הזה שווה לנו פי כמה מהחלק האחר. וזה א' משלושה מקומות שהלכה כרב יוסף כיון שמדובר לגבי ירושה שקשור לעצם של האדם וכו'.

יג, ע"א

האם יש אפשרות לשותף להכריח את חברו לחלק את הנכסים בגוד או איגוד, היינו, או שהוא יקנה את הכל או שהוא יקנה את הכל ויבטלו את השותפות?

לרבי יהודה כן, שיכול להכריחו לזה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאי"ז ראוי לחלוק מצ"ע ודאי יכול לומר גוד או איגוד.

לר' נחמן לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן יכול לומר לו שרוצה להמשיך בשותפות יחד.

יד, ע"א

האמות של הארון, באיזה גודל היו?

לרבי מאיר באמה בת ששה טפחים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מגדיל את הארון יותר.
 לרבי יהודה באמה בת חמשה טפחים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מקטין את הארון, והס"ת לא
 מונח בתוך הארון אלא בצד, כי התכלית זה דירה בתחתונים. ראה בהמשך. ועצ"ע.

יד, ע"ב

האם ס"ת הי' מונח בתוך הארון?
 לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא וצריך להתעלות לדרגה נעלית של הלוחות גם בפרטים
 שקשורים לספר תורה.
 לרבי יהודה בצד הארון, לא בתוך הארון. מחוץ לארון. לשיטתו מצד החפצא ותכלית הכוונה
 זה לא להתעלות למעלה אלא לרדת, לעשות דירה בתחתונים בדרגות הנמוכות מחוץ לארון.

טו, ע"א

מי כתב את 8 הפסוקים האחרונים של התורה?
 לרבי יהודה יהושע כתבם. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שכתוב, ולא נוגע כ"כ מי כתב.
 לרבי שמעון משה כתב בדמע. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב מאוד כמו כל התורה, שמשא
 רבינו בעצמו יכתבם.

המשך

מי הי' איוב?

לרבי לוי הי' בימי משה. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא אחרי מ"ת, שזה כבר קשור יותר עם
 חיבור עליונים ותחתונים.
 לרבא הי' בימי מרגלים.
 לרבי יוחנן ורבי אלעזר איוב הי' מעולי גולה ובית מדרשו בטברי' הי'.
 לרבי אלעזר איוב הי' בימי שפוט השופטים.
 לרבי יהושע בן קרחה איוב הי' בימי אחשוורוש.
 רבי נתן אומר איוב הי' בימי מלכת שבא.
 לחכמים איוב הי' בימי כשדים.
 וי"א שאיוב הי' בימי יעקב והתחתן עם דינה בת יעקב. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר בזמן
 שלפני מ"ת שעוד לא הי' חיבור בחפצא של העולם.

טז, ע"א

האם איוב עמד בנסיון עד הסוף?
 לרבי אליעזר לא. שביקש בסוף לחרף. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"ז חסרון כ"כ מכיון שרק
 ביקש לחרף אבל לא חירף בפועל.
 לרבי יהושע כן. ורק רצה לחרף את השטן. לשיטתו מצד הגברא ולכן קשה לומר שביקש לחרף
 ח"ו ודואג לשלימות האדם.

טז, ע"ב

מה הפירוש "וה' ברך את אברהם בכל"?
 לרבי מאיר שלא היתה לו בת. לשיטתו מצד הגברא והרי החיוב מה"ת בכל המצוות והגילויים
 זה דוקא יותר בבן.
 לרבי יהודה שהיתה לו בת. לשיטתו מצד החפצא והרי דירה בתחתונים נשלם ע"י הבת דוקא
 (ספי' המלכות שמושרשת בעצמותו ית').

לאחרים בת היתה לאברהם ובכל שמה.
 לר' אלעזר המודעי הכוונה שהי' אצטגנינות בלבו של אברהם, שכל מלכי מזרח ומערב
 משכימים לפתחו.
 רשב"י אומר אבן טובה היתה תלוי' בצוארו של אברהם, שכל חולה שרואה אותה מיד מתרפא.
 או שלא מרד עשיו בימיו.
 או שעשה ישמעאל תשובה בימיו.

המשך

מדוע אבל אוכל עדשים?

י"א כי כמו עדשה אין לה פה כמין סדק, אף אבל אין לו פה. ולכן אפשר לנחם גם בביצים שאין
 להן פה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על הדיבור של האבל עצמו.
 וי"א שכמו עדשה היא עגולה כך אבלות מתגלגלת על באי עולם. וא"א לנחם עם ביצים, שאינן
 ממש עגולות שמתגלגלות. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על האבלות מצ"ע שמתגלגלת על
 באי עולם.

יז, ע"ב

הבא לעשות בור בצד המצר של חצר חברו.
 לאב"י סומך כיון שזה שדה שאינה עשוי' לבורות. לשיטתו מצד הגברא והרי כרגע אין חושב
 לעשות בזה בורות, לכן אי"צ להרחיק.
 לרבא אינו סומך, כיון שכמו שהוא פתאום החליט שרוצה לחפור בור, כך יש זכות לחברו
 פתאום להחליט לחפור בור. לשיטתו מצד החפצא והרי יכול לשנות ולחפור שם בור שמצ"ע
 זה גם ראוי לבורות.

יח, ע"ב

מי צריך להרחיק ממי?

לרבי יוסי הניזק. לשיטתו מצד החפצא ופשוט צריך להתרחק, ואפילו שאינו אשם כלל, ע"ד
 שבכביש אל תהי' צודק אלא תהי' חכם.
 לחכמים המזיק צריך להרחיק עצמו. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא אותו אחד שאשם ומזיק
 צריך להרחיק.

המשך

האם הדבורים מזיקים לחרדל?

לרבי יוסי כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן העלה של החרדל שניזוק על ידו נחשב לנזק מצ"ע
 אפילו שחוזר וגודל.
 לחכמים לא. כיון שאת הגרעין הזרע הדבורה לא מוצאת כיון שזה טמון בשרביט, והעלה שהיא
 אוכלת חוזר וגודל. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין העלה של החרדל נחשב לנזק, כיון שחוזר
 וגודל ואין הפסד לאדם.

יט, ע"א

מדוע לגבי הטמנה בדיני שבת כתוב חול ולא כתוב סלעים?

לרב יוסף כיון שאין דרכם של בני אדם להטמין בסלעים. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לפי
 רגילות האנשים.
 לאב"י כתוב חול, והוא הדין לסלעים. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי ברצון האדם, ואם

רוצה לטמון בסלעים זה נחשב כהטמנה בחול.
 לרבה לא כתוב סלעים כיון שהם מזיקים לקדרה. לשיטתו מצד החפצא ולכן בדוקא לא כתוב
 סלעים. שזה מזיק ואין ראוי להטמנה מצ"ע.

כ, ע"א

מדוע עשבים שעלו מאליהם בחלון ממעטים בחלון, והרי מזיקים לכותל ומחלידים אותו ועתיד
 ליטלם משם?

לרבה מכיון שמדובר פה בכותל חורבה שאינה חשובה כ"כ שלא אכפת לו שמזיק הכותל.
 לשיטתו מצד החפצא לכן בכותל חורבה אין חשש כי אין לזה חשיבות כ"כ מצ"ע.
 לרב פפא מדובר שבאים שורשים מחוץ לשלושה טפחים רחוק מן הכותל ועולים לתוך החלון,
 שאז אין זה מזיק לכותל. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו בכותל חורבה צריך להזהר כיון
 שנחשב גם לנזק כלפי האדם, ועצ"ע.

כ, ע"ב

האם כשמרחיק את ההרחקות כפי שחכמים קבעו מסביב לתנור וקרה נזק צריך לשלם?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן חייב לשלם, שהרי בפועל נגרם נזק ע"י.
 לרבי שמעון לא. לשיטתו מצד הגברא והרי עשה כל מה שמוטל עליו.

המשך

מדוע בחנות שבחצר יכול למחות בידו ולומר איני יכול לישון מקול הנכנסים והיוצאים, ואינו
 יכול לומר שאינו יכול לישון מקול התינוקות?
 לאביי מכיון שמדובר בתינוקות שהפתח פתוח לחצר אחרת. לשיטתו מצד הגברא ופשוט
 שזה לא חלק מאותו מבוי, אבל אם זה באותו מבוי יכול למחות אפילו שלומדים תורה, כיון
 שמתחשבים ברגשות האנשים.
 לרבה מדובר בתשב"ר. שהתירו כדי להגדיל תורה ויאדיר. לשיטתו מצד החפצא כיון שמדובר
 בנוגע לתורה לא מתחשבים כלל באנשים.

כא, ע"ב

האם אחד מבני החצר שביקש להיות רופא או אומן שכבר יש בחצר זו או במבוי זה, יכולים
 לעכב עליו?

לת"ק א"א לעכב עליו. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל אינו עושה לו שום נזק ממשי.
 לרשב"ג כן יכול לעכב וכן סובר רב הונא. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל זה מעכב את
 פרנסתו וגורם לנזק.

כא, ע"ב

האם מותר לחלק קליות ואגוזים לתינוקות כדי להרגילם לבוא לחנותו?
 לרבי יהודה אסור. שזה כמו השגת גבול. לשיטתו מצד החפצא והרי זה בפועל גורם יותר
 לאנשים לבוא אליו.
 לחכמים מותר, וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא והרי גם השני יכול לחלק ממתקים שיבואו
 אליו.

כג, ע"א

מה הכוונה אין חזקה לנזקים?

תוכן

לרב מרי הכוונה בעשן. שאין אדם יכול להתרגל לנזק זה. לשיטתו מצד הגברא שזה מזיק ממש לאדם "כעשן לעיניים".
לרב זביד הכוונה לבית הכסא. שאינו יכול להחזיק בזה. לשיטתו מצד החפצא שזה נראה יותר כקביעות של נזק מצ"ע. ועצ"ע.

המשך
מרחיקים את השוכך מן העיר חמישים אמה, אבל ביישוב אפילו מאה מיל לא יפרוס. מה הכוונה?
לרב יוסף הכוונה ביישוב של כרמים. שפורחים מכרם לכרם ושטים הרבה. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על כרמים שקשורים לאדם יותר.
לרבה משום ישוב שובכים. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על שובכים שזה מצ"ע יותר נראה הגיוני שנודרד משוכך לשובך, שזה קרוב יותר ליונים.

כ"ד ע"א
מה הדין של חבית שצפה בנהר
לרב אם זה כנגד עיר שרובה ישראל מותר למ"ה ולכן מקשר את כשרות החבית לאנשים שמסביב
לשמאל אפילו כנגד עיר שרובה ישראל אסור למה"ח ולכן לא מקשר את כשרות החבית לאנשים שבסביבה

כ"ד ע"ב
האם מותר לשנות ולעשות משדה מגרש או ממגרש שדה
לר"א כן. לשיטתו מצד החפצא וה"ז ניתן להם וכל מה שרוצים לעשות - יכולים בחלק שלהם. לחכמים לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לעשות כפי מנהג האנשים, ולא לשנות משדה למגרש.

כה, ע"ב
מה הדין שא' עשה בור בחצירו ולאח"ז בא חבירו ושתל עץ בחצר שלו אבל קרוב לבורו של חברו
לת"ק יקוץ בעל העץ שלא יזיק לבור. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להזהר לא להזיק לחברו בתוך שלו.
לר' יוסי לא יקוץ בעל האילן כיון שכל א' עושה בחצרו וזה חופר בתוך שלו וזה נוטע בתוך שלו. לשיטתו מצד החפצא לכן לא צריך.

כו, ע"ב
האם יש מעילה בגידולים של הקדש?
י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא וה"ז יוצא מההקדש.
י"א שלא. לשיטתו מצד הגברא והרי את זה לא הקדיש.

כז, ע"ב
אילן שהוא נוטה לרה"ר, כמה צריך לקצוץ ממנו?
לת"ק קוצץ כדי שיהי' גמל עובר עם רוכבו. לשיטתו מצד הגברא לכן דואג גם לרכיבת האדם שזה הרגילות.

לרבי יהודה כדי שגמל יעבור טעון פשתן או חבילי זמורות. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על טעינת סחורה, שזה עיקר. לרבי שמעון קוצץ עד הסוף, שלא יאהיל על טומאה ויביא טומאה לרה"ר. לשיטתו מצד הגברא.

המשך

מי סובר שבנזקים הולכים לפי המצב כמו שזה עכשיו? לריש לקיש זה רק דעת רבי אליעזר, שלא חוששים למה שיהי' אחרי זה. לשיטתו מצד החפצא. לרבי יוחנן פה מדובר לפי כולם כיון שרואים שזה גודל העץ ויקצצו את זה עוד פעם. לשיטתו מצד הגברא.

כח, ע"א

כמה צריך להיות חזקה בשדה הבעל?

לרבי ישמעאל צריך שלושה חודשים בשנה ראשונה ושלושה חודשים באחרונה ו-12 חודש באמצע. בסה"כ 18 חודש. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך חשיבות יותר של זמן, שאז גודלת התבואה יותר.

לרבי עקיבא מספיק חודש בראשונה וחודש באחרונה ו-12 חודש באמצע. סה"כ 14 חודש. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק אפילו משהו סמלי.

כט, ע"א

באיזה אופן יש חזקה על בית, והרי לכאורה העדים יודעים רק שגר ביום, ובלילה לא יודעים. לאביי מכיון שמדובר בשכנים שמעידים, והם יודעים גם ביום וגם בלילה. לשיטתו מצד הגברא. לרבה מדובר שבאו שנים ואמרו שהם שכרו ממנו את הדירה וגרו שם שלוש שנים ביום ובלילה. לשיטתו מצד החפצא. ולכן רק אם שוכרים ממש יכולים להעיד

כט, ע"ב

אחד שאמר לחברו מה אתה עושה בביתי. אמר לו קניתי ממך וגרתי פה שלוש שנים חזקה. ובעה"ב אומר שגם אני גרתי אתך ביחד, וזה לא נחשב חזקה. לרב נחמן צריך הלוקח להביא עדים שגר לבדו בבית שלוש שנים. שהי' לו חזקה גמורה. לשיטתו מצד הגברא. לרבא המוציא מחברו עליו הראי'. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולכים אחר המוחזק.

המשך

אחד שאמר לחברו כל הקרקעות שקניתי מבר סיסין מכור לך, והי' קרקע אחת שנקראת בר סיסין אבל המוכר טוען שלא קנאה ממנו, ורק נקראת כך.

לרב נחמן זה נשאר בידיים של הלוקח. כיון שכולם קוראים לשדה זאת שהיא הייתה של בר סיסין אז המוכר צריך להוכיח שלא קנאה ממנו. לשיטתו מצד הגברא.

לרבא המוציא מחברו עליו הראי'. והרי המוכר מוחזק. לשיטתו מצד החפצא.

לא, ע"א

המערער על שדה וכ"א טוען שזה של אבותיו, וזה הביא עדים שזה של אבותיו והשני המערער הביא עדים שאכלה שני חזקה.

לרבה זוכה זה שהביא עדים עם שני חזקה, כיון שיכל לשקר ולהגיד ממך קניתי ואכלתי שני חזקה. לשיטתו מצד החפצא לכן מסתכל דוקא על זה שהחזיק בשדה בפועל.

לאביו לא אומרים מה לי לשקר במקום שיש עדים שמכחישים את דבריו שאומרים שזה שייך לאבותיו של השני. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין יכול להכחיש את העדים.

המשך

לאחרי זה טען שבאמת זה של אבותיך אבל קניתי ממך, וזה שאמרת שזה של אבותי התכוונתי שזה מובטח לי כמו שהיא של אבותי.
לעולא יכול לחזור ולטעון, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא לכן יכול להסביר את עצמו שהתכוון שזה מובטח ומוחזק לי כמו של אבותי.
לנהרדעי אינו חוזר וטוען. לשיטתו מצד הגברא וכיון שאמר אין יכול לשנות את דבריו.

לא, ע"ב

שתי קבוצות עדים שמכחישות זו את זו
לרב הונא כ"א יכולה לבוא להעיד בפ"ע בשאר עדויות, ולא אומרים שהם פסולים מספק. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מוציאים אותם מחזקת כשרותם.
לרב חסדא אסור להם להעיד שום עדות בעולם, מחשש שהם שקרנים. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים לשקר.

המשך

שני עדים אומרים שמת בעלה ושנים אומרים לא מת ה"ז לא תנשא, ואם נשאת לת"ק לא תצא מבעלה השני. לשיטתו מצד הגברא וכל הגזירה זה רק לכתחילה שלא תתחתן, אבל אם כבר נשאת לא תצא מבעלה השני.
לרבי מנחם ורבי יוסי תצא. לשיטתו מצד החפצא וזה ממש איסור ולכן צריכה לצאת מבעלה השני.

המשך

האם מעלים לכהונה ע"פ עד אחד במקום שאין עוררין?
לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך דוקא שני עדים כדי לפעול בו את ענין הכהונה מצ"ע.
לרבי אלעזר כן. וכן לרשב"ג. לשיטתו מצד הגברא לכן מספיק רק עד א' כדי לפעול בו את הכהונה.

לב, ע"א

האם כשמעיד עד אחד ולאחריו מגיע עוד עד, האם מצטרפים?
לרבי יהושע בן קרחה לא. עד שיעידו כאחד, וכן לרבי אלעזר. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב שיעידו כא'.
לרבי נתן מצטרפים. וכן לרבי שמעון בן גמליאל. לשיטתו מצד החפצא והרי המקרה שעליו מעידים מחברם מצ"ע.

המשך

אחד שהביא שטר שהשדה שלו וההוא טוען שזה שטר מזויף. ולחש המחזיק בשדה עם השטר לרבה שבאמת השטר הוא מזויף, אבל הי' לו שטר טוב והוא נאבד.
לרבה נאמן. שהרי יכל להגיד שזה שטר טוב. לשיטתו מצד החפצא והרי השטר מצ"ע הוא שטר טוב.

לרב יוסף אין סומכים על שטר זה כיון שהוא חספא בעלמא, כמו חרס ואינו נחשב. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא אומר שאי"ז שווה שטר זה.

לד, ע"ב
ספינה שרבו עלי' שני אנשים כ"א טוען שהיא שלו, ובא אחד לבי"ד וביקש שיתפסו את הספינה עד שהוא יביא עדים שזה שלו.
לרב הונא בי"ד תופסים את הספינה. לשיטתו מצד הגברא ויש סמכות לדבריו ולכן תופסים את הספינה.
לרבי יהודה לא תופסים, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא והרי אין לו שום סמכות וראי' ממשית שיתפסו בשבילו.

המשך
לאח"ז לא מצא עדים, האם מוציאים את זה מחזקה של בי"ד וכל דאלימ גבר?
לרבי יהודה לא מוציאים. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא כיון שכבר תפסו א"א להוציא בלי ראיות ממשיות.
לרב פפא מוציאים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחזירים את זה למצב כמו שהי' לפני"ז.

המשך
שתי שטרות היוצאים ביום אחד על שדה אחת שכתב שטר מתנה לשמעון ושטר מתנה ללוי לרב יחלוקו. לשיטתו מצד הגברא כיון שיש לשניהם טענה נחשב כספק וחולקים ביניהם.
לשמאל שודא דדייני. היינו שיעשו הדיינים מה שנראה להם. לשיטתו מצד החפצא וכנראה זה שייך רק לאחד שאליו התכוון ולכן ניתן סמכות לדיינים שזה כמו פס"ד שיעשו כפי ראות עיניהם.

לה, ע"ב
האם כששניים רבים על משהו ובא אחד וגזל מהם, האם נחשב לגזלן ומוציאים ממנו?
לנהרדעי לא. ואין מוציאים ממנו. כיון שזה דומה לגזלן של רבים. שלא יכולים לכפותו בדיינים להוציא מידו מה שגזל. לשיטתו מצד הגברא כיון שאין ברור של מי זה אין זה נחשב כ"כ לגזל ממש.
לרב אשי מוציאים את זה מידו ומעמידים אותה בפני שנים הראשונים שיש להם טענת אבות. לשיטתו מצד החפצא כיון שזה שייך ודאי לא' מהם לכן נחשב ממש כגזל.

לו, ע"ב
האם חרישת ניר נחשבת לחזקה?
לת"ק זה לא חזקה. כיון שבעה"ב אומר שאדרכה יחרוש ויעשה בשבילי את העבודה. לשיטתו מצד הגברא.
לרב אחא זה חזקה. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל עשה עבודה בשדה והוא שתק לכן נחשב כחזקה.

המשך
האם בחזקה צריך שיהי' פרי גמור?
לרבי ישמעאל כן. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שיהי' פרי גמור.
לרבי עקיבא לא. ואפילו שחת שגדל בשלושים יום נחשב לחזקה אפילו שלא נגמרה התבואה

וכן ירקות שגדלים בחודש אחד גם נחשב לחזקה. לשיטתו מצד הגברא ולכן בכל אופן נחשב לחזקה.

לו, ע"א

זה החזיק באילנות וזה החזיק בקרקע לרב זביד זה קנה אילנות וזה קנה קרקע. לשיטתו מצד הגברא וכ"א רק במה שהחזיק בפועל. לרב פפא זה קנה אילנות וחצי קרקע וזה קנה חצי קרקע. לשיטתו מצד החפצא והרי א"א לאילנות בלי קרקע וכאילו שמחזיק גם בקרקע מצ"ע.

לו, ע"ב

האם מוכר בעין יפה מוכר? לרבי עקיבא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן התכוון למכור את הכל. לרבנן לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק מה שמכר בפועל.

המשך

מה הדין בכרם שהוא נטוע על פחות מארבע אמות רווח בין השורות? לרבי שמעון אינו נחשב לכרם, כי זה לא נטוע כרגילות האנשים, לשיטתו מצד הגברא. לחכמים הרי זה כרם ורואים את האמצעיים כאילו אינם. לשיטתו מצד החפצא והרי לא חסר פה עצים אלא יש יותר מידי לכן אפ"ל כאילו אינם.

לט, ע"ב

האם מחאה שלא בפניו נחשב למחאה? לרבי חייא בשם רבי יוחנן מחאה שלא בפניו לא הוי מחאה ולכן צריך למחות בפניו. ואז מספיק שני עדים שראו שמחה בפניו. לשיטתו מצד הגברא שעיקר המחאה זה בשביל האדם לכן צריך בפניו דוקא. לרבי אבהו בשם רבי יוחנן מחאה שלא בפניו נחשבת למחאה ולכן צריך מחאה בפני שלושה אנשים כדי שיפרסמו את הדבר. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ בפניו דוקא והעיקר שיש פה מחאה.

מ, ע"ב

מה הדין שכתב שטר מתנה ולא אמר שיפרסמו את זה בשוק? י"א שנחשבת מתנה טמונה ואי"ז מתנה. לשיטתו מצד הגברא וצריך שיכתוב שיפרסמו א"ז בשוק כיון שהאנשים פועלים את המתנה שזה ע"י הפרסום שמתקבל בין האנשים. וי"א שכיון שלא אמר להם לכו תתחבאו ותכתבו לו את השטר נחשב לשטר מתנה רגילה. לשיטתו מצד החפצא והשטר פועל מצ"ע.

מא, ע"ב

על מה נחלקו ב"ש וב"ה? לרבי שמעון בן אלעזר לא נחלקו על שני כתי עדים שאחת אומרת מנה ואחת אומרת מאתיים. שאז הם כשרים כיון שיש בכלל מאתיים מנה ונחלקו רק בכת אחת שעד אחד אומר מנה ועד אחד אומר מאתיים. לב"ש נחלקה עדותם ולב"ה יש בכלל מאתיים מנה ומצטרפים בעדותם לחייבו עכ"פ מנה. לשיטתו מצד החפצא ולכן בשתי כתות מספיק שאינם מכחישים ממש ואי"צ שיהיו כ"כ מדויקים ולכן אומרים שיש בכלל מאתיים מאה.

לת"ק נחלקו גם בשתי כתי עדים שא' אומר מנה וא' אומר מאתיים שלב"ש נחלקה עדותם ואין מצטרפים ולב"ה יש בכלל מאתיים מנה ומצטרפים. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין הבדל בין כת אחת לשתי כתות שלפי ב"ש נחלקה עדותם כיון שלא אומרים בדיוק אותו דבר.

מב, ע"ב

האם לשותף יש חזקה?

לאבוה דשמואל ולוי אין לו חזקה וכ"ש אומן. למ"ה והרי לשותף יש רשות להשתמש וא"א למחות בו לשמואל יש לו חזקה לשותף ורק לאומן אין חזקה.

מ"ד ע"א

האם רשות יורש כרשות לוקח דמי

י"א שכן למ"ה והרי"ז עובר בפועל כמו בלוקח

וי"א שלא וכך ההלכה למה"ח והרי ירושה אי"ז נחשב כעובר אלא ע"ד ממלא מקום אביו שהבן נכנס במקום האבא וממילא זוכה בנכסים.

מ"ז ע"א

האם ערב קבלן יכול להעיד לטובת הלווה כמו ערב רגיל

י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא שהוא רק ערב על האדם ולא נהי' ממש בע"ח כמו הלווה ולכן יכול להעיד.

וי"א שלא וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שנהי' ממש בע"ח כמו הלווה ולכן אין יכול להעיד לטובתו.

מ"ז ע"ב

מה הדין אם קנה שדה מהגזולן ואח"כ קנה מבעה"ב

לרב אם כתב לו בעה"ב שטר קנה. לשיטתו מצד הגברא ומספיק שמגלה בדעתו שמסכים למכירה.

לשמואל אפילו שכתב לו שטר לא קנה אא"כ כתב אחריות נכסים וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שממש יכתוב לו אחריות.

מ"ח ע"ב

מה הדין אם כופה את האשה להתקדש לו

לאמימר קידושיו קידושין. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל קידשה והרי העיקר זה ממנו ואין נוגע כ"כ הסכמתה.

למר בר רב אשי אין קידושיו קידושין וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך את הסכמתה מצ"ע ואין מספיק הפעולה ממנו.

המשך

העדים שאמרו מודעה היו דברינו האם נאמנים

לרב נחמן לא. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהודו שחתמו על השטר שוב אין נאמנים לומר שזה מודעה כי זה כמו שאומרים אמנה היו דברינו שאין נאמנים לבטל את דבריהם הראשונים.

למר בר רב אשי כן מפני שזה ניתן ליכתב להצילו מאונס ולא כמו באמנה שלא ניתן ליכתב ואין אדם משים עצמו רשע לומר שחתמו על דבר שאסור לחתום וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"ז דומה לשטר אמנה כיון שמצ"ע זה ניתן להכתב. ועצ"ע.

ג, ע"א

המוכר את עבדו ופסק עמו ע"מ שישמשנו 30 יום לר"מ הראשון נחשב לאדונו וישנו בדין יום או יומים מפני שהוא תחתיו שקנין פירות כקנין הגוף והשני לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן העיקר זה מי שמשמש בפירות. לר' יהודה השני נחשב לאדונו וישנו בדין יום או יומים מפני שהוא כספו שקנין פירות שיש לראשון לא נחשב כקנין הגוף והראשון לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא השני ששייך לו בעצם הוא אדונו. לר' יוסי שניהם נחשבים לאדונו זה מצד שהוא תחתיו וזה מפני שהוא כספו שיש ספק האם קנין פירות נחשב קנין הגוף. לר' אלעזר שניהם אין נחשבים לאדונו זה לפי שאינו תחתיו וזה לפי שאינו כספו וכך ההלכה

ג, ע"ב

מה הכוונה שאשת איש צריכה למחות במי שמחזיק בנכסיה לרבא הכוונה שצריכה למחות בבעלה ולא מדובר שמחזיק סתם בנכסיה שאז אין לאיש חזקה בנכסי אשתו וא"צ למחות אלא הכוונה שחופר בורות בשדה שלה שאז צריכה למחות שאחרת יחשבו שזה שלו שאם לא הרי רק יכול לאכול פירות נכסיה ולא לחפור בורות בנכסיה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדובר שחופר ומשנה בשדה מצ"ע. לרב יוסף הכוונה שצריכה למחות באחר ומדובר שאכל חזקה קצת בחיי בעלה ושלוש אחר מיתת בעלה וכיון שיכול לומר לה החזקתי לאחר מיתת הבעל לכן צריכה למחות. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך למחות אפילו שלא שינה בשדה מצ"ע. המשך
האם אפשר להחזיק בנכסי אשת איש לרב לא. לשיטתו מצד הגברא והרי אין היא ממש בעלת נכסים. לדייני גולה כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל הנכסים שייכים לה, ואם לא מחתה סימן שחזקתו חזקה.

גא, ע"א

המוכר שדה לאשתו מה הדין לרב קנתה והבעל אוכל פירות. לשיטתו מצד הגברא והרי אי"ז דומה למתנה שזה יותר בעין יפה ולא משאיר לעצמו כלום ולכן במתנה אינו אוכל פירות אבל במכירה אי"ז כ"כ בעין יפה. לר' אלעזר אין הבעל אוכל פירות כמו במתנה שנותן לה. לשיטתו מצד החפצא ולכן משווה מתנה למכירה שמצ"ע שניהם שווים. שנותן לו את הנכסים. לרבא לא קנתה אם זה מעות טמונין ואם זה לא מעות טמונין קנתה והבעל אוכל פירות וכך ההלכה

סב, ע"ב

מה הדין אם מצר לו מצר ראשון ושני ושלישי במכירת השדה, ולא מצר לו את מצר רביעי? לרב קנה את הכל חוץ ממצר רביעי. לשיטתו מצד הגברא ולכן מה שלא סימן אינו קונה. לשמואל קנה גם את המצר הרביעי. לשיטתו מצד החפצא והרי זה אותו שדה וע"ד העצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכולו ואי"צ לפרט את הכל.

סג, ע"א

אמר ריש לקיש המוכר בית לחברו ע"מ שדיוטא העליונה שלו דבריו קיימים. לגבי מה זה נאמר?

לרב זביד נאמר לגבי שיכול להוציא זיזין בדיוטא העליונה ולתלות עליהם דברים. לשיטתו מצד הגברא שזה רק לשימוש האדם.

לרב פפא הכוונה לגבי שיכול לבנות עלי' ע"ג השורה העליונה. לשיטתו מצד החפצא ולכן משאיר גם באופן שיכול לבנות עלי' ולא רק להשתמש.

סד, ע"ב

האם מוכר בעין יפה הוא מוכר?

לרבי עקיבא כן. וכן סובר שמואל. לשיטתו מצד הגברא וכוונתו לטובה.

לחכמים לא. וכן סובר רב. לשיטתו מצד החפצא ומסתכלים רק על מה שמכר ללא תוספות. ועצ"ע לרב ושמואל שיטתם הפוכה בד"כ.

סה, ע"א

האחים שחלקו ירושה, האם יש להם דרך זה על זה כ"א לחלקו?

לשמואל לא. לשיטתו מצד החפצא, ולכן כ"א מוכר את חלקו בעין יפה לגמרי ולא משאיר לעצמו כלום.

לרב כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מוכר רק מה שמוכרח ומשאיר לעצמו דרך שיוכל להכנס לחלקו.

סה, ע"ב

האם דבר שמחובר לקרקע נחשב כקרקע?

לרבי אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא, והרי בפועל זה מחובר ונהי' דבר אחד עם הקרקע. לחכמים לא. לשיטתם מצד הגברא והרי אי"ז ממש נראה דבר אחד עם הקרקע.

סז, ע"א

מה הדין במוכר את החצר?

לת"ק מכר את כל הדברים שמסביב, כגון בתים, בורות שיחין ומעורות. לשיטתו מצד הגברא ובדעתו על הכל.

לרבי אליעזר לא מכר, אלא רק את האויר של החצר ולא את הבתים והבורות. לשיטתו מצד החפצא ולכן מוכר רק את האויר שלזה הכוונה חצר בפשטות ולא לדברים שמסביב.

סז, ע"ב

מה הדין במוכר בית הבד?

לת"ק לא מכר את הקורה. לשיטתו מצד הגברא שיש בזה חשיבות גדולה, וזה לא טפל כ"כ לבית הבד.

לרבי אליעזר מכר את הקורה. לשיטתו מצד החפצא והרי על שם זה נקראת בית הבד.

סח, ע"א

רשב"ג אומר המוכר את העיר מכר את הסנטר מה הכוונה?

י"א שהכוונה לעבד של שר העיר, לשיטתו מצד הגברא ולכן גם זה נחשב כחלק מהעיר, ויודע כ"א היכן תחום שדהו, וכ"ש שמכר את השדות שסביב לעיר.

לת"ק קנה רק את השדות. לשיטתו מצד החפצא ולכן קנה רק את השדות.

וי"א שהכוונה לשדות שסביב העיר, לשיטתו מצד החפצא ולכן קונה רק את השדות ולא את העבר, אבל לא את העבר, כיון שאינו חלק מהקרקע. ולת"ק קנה רק את הגינות שיותר שייכים לעיר. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק מה שממש קרוב לעיר קונה.

סט, ע"א

המוכר את השדה מכר את האבנים שהם לצרכה. מה הכוונה? לרבי מאיר הכוונה שמספיק שהם אבנים שמתוקנים לשדה זו. אפילו שאין הם בשדה ממש. לשיטתו מצד הגברא ולכן אם הם מוכנים עבור שדה זו בדעתו כבר נחשבים כחלק מהשדה. לחכמים צריך שיהיו ממש בשדה. ולא רק מתוקנים לשדה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהיו ממש בתוך השדה. וכן בשאר הדוגמאות.

ע, ע"ב

שטר כיס היוצא ליתומים. לדייני גולה לשמואל וקרנא נשבע וגובה כולו, כיון שאם האב הי' פורע חלק ממנו ודאי שהי' אומר לילדיו. לשיטתו מצד הגברא ולכן סומכים על זה שודאי האב הי' מודיע לילדיו במקרה שפרע. לדייני א"י רבי אמי ורב אסי נשבע וגובה מחצה, שמא באמת פרע חלק ורק שמלאך המות אנסו ולכן לא הודיע. לשיטתו מצד החפצא ולכן א"א לסמוך על האדם שמא מת בפתאומיות.

עב, ע"ב

מה הדין לקח שדה מאביו והקדישה ואח"כ מת אביו? לרבי יהודה ורבי שמעון ה"ה כשדה אחוזה. ורק אם הקדיש לפני שמת אביו אז יש חידוש שזה כשדה אחוזה, וע"ז בא הפסוק לרבות, אבל אם מת אביו ואח"כ הקדיש ודאי שזה שדה אחוזה ואי"צ לרבות את זה. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא והרי זה ראוי להיות שדה אחוזה וכן רבי שמעון שדורש טעם הפסוק מודה שזה שדה אחוזה. לרבי מאיר ה"ה כשדה מקנה. לשיטתו מצד הגברא כיון שקנה אפילו שבסוף מת אביו נחשב כשדה מקנה ויש חידוש אפילו במת אביו ואח"כ הקדיש שהייתי חושב כיון שקנה שדה זו לפני"ז אפילו שכבר מת אביו תהי' כשדה מקנה. קמ"ל שזה שדה אחוזה.

המשך

המקדיש את השדה, האם מקדיש גם את חרוב המורכב שיונק מן השדה? לרבי מנחם ורבי יוסי לא, כיון שבעין רעה מקדיש כמו רבי שמעון. לשיטתו מצד הגברא והרי אי"ז בדעתו. לחכמים כן. כיון שבעין יפה מקדיש. לשיטתו מצד החפצא וה"ז יונק מהשדה ונחשב כחלק מהשדה.

עה, ע"א

ושמתי כדכד שמשותיך - מה הכוונה? לרבי יהודה הכוונה שזה אבן שהם. לשיטתו מצד החפצא שזה מאיר מצ"ע. לחזקי' הכוונה לישפה. לשיטתו מצד הגברא שזה רק אור חוזר ומבריק למראה האדם.

המשך

ואולך אתכם קוממיות – מה הכוונה?
 לרבי מאיר הכוונה שיהיו גבוהים לעת"ל מאתיים אמה, כשתי קומות של אדה"ר. לשיטתו מצד הגברא שקשור לגילויים ולכן הייחוד שיהי' לעת"ל בין 10 ספירות שכלולות מעשר, שזה בדרך אור ישר והעשר ספירות שכלולות מעשר באופן של אור חוזר, כיון שבגילויים הם שני כיוונים הפכיים ואינם יכולים להיות יחד לכן יהי' מאתיים אמה, כנגד שתי הדרגות – אור ישר ואור חוזר (צדיקים ובע"ת).

לרבי יהודה הכוונה שיהיו 100 אמה כנגד ההיכל וכתליו. לשיטתו מצד החפצא שקשור לעצמות ולכן התאחדו באותם מאה אמה (עשר ספירות כלולים מעשר) גם אור ישר וגם אור חוזר שמצ"ד העצמות אפשר לחבר הפכים, נמנע הנמנעות ולכן מזכיר כנגד ההיכל שבתוכו נמצא קה"ק שבו מתגלה נמנע הנמנעות. עיין בלקו"ש חלק ז פרשת בחוקותי.

עה, ע"ב

איך קונים ספינה?

לרב כיון שמשך כלשהו קנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק משהו סמלי. לשמואל לא קנה עד שימשוך את כולה. לשיטתו מצד החפצא. וכך ההלכה.

המשך

איך קונים בהמה במשיכה?

לת"ק מספיק שעוקרת יד ורגל. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק עקירה כלשהי. לרב אחי או רב אחא עד שתהלך מלוא קומתה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שתהלך לגמרי. ועצ"ע מהמקרה הקודם, ואולי יש לחלק בין ספינה לבהמה.

עו, ע"א

איך קונים אותיות של שט"ח?

לרבי נקנה ע"י מסירה בלבד. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שמראה בדעתו שרוצה להקנות לו ע"י המסירה. לחכמים צריך שיהי' בנוסף למסירה עוד שטר כדי לקנות, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' ממש שטר כדי לקנות.

עו, ע"ב

איך קונים ספינה?

לרבי במסירה. וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק מסירה שמראה בדעתו שרוצה להקנות לו. לחכמים צריך משיכה או שישכור את מקומה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך ממש משיכה.

המשך

האומר לחברו לך משוך וקנה

לרבי הכוונה שאפשר גם במסירה ולא דוקא משיכה. כיון שרק מראה מקום הוא לו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שמגלה בדעתו שרוצה להקנות לו לחכמים רק במשיכה. כיון שהוא מקפיד באמירתו שיהי' רק במשיכה. למה"ח ולכן צריך בדיוק כפי שאמר שרק כך מקנה לו

עז, ע"ב

מה הדין אם מוכר את הצמד במאתיים זוז?
 לרבי יהודה הדמים מודיעים שודאי מכר גם את הבקר. לשיטתו מצד החפצא ואפשר לדעת
 מהכסף את כוונתו.
 לחכמים אין הדמים ראי'. לשיטתו מצד הגברא ולכן א"א לדעת מהכסף את כוונתו.

עח, ע"א

המוכר את החמור, האם מכר את כליו?
 לת"ק לא. כיון שסתם חמור זה רק לרכוב עליו. לשיטתו מצד הגברא.
 לנחום המדי מכר כליו כיון שסתם חמור זה למשאוי, לשיטתו מצד החפצא.
 לרבי יהודה פעמים מכורים פעמים אין מכורים, היינו שאם החמור לפניו והכלים על החמור,
 אז הכלים מכורים, ואם אין החמור פה, והכלים לא עליו אין מכורים.

עט, ע"א

האם מועלים בגידולי הקדש?
 לרבי יהודה לא, לשיטתו מצד החפצא והרי את זה לא הקדיש. וכן סובר רבי אלעזר בן רבי
 שמעון.
 לרבה לשיטתו מצד החפצא
 לרבי יוסי כן. לשיטתו מצד הגברא והרי ודאי התכוון גם לגידולים.
 לרב בבזר ושובך סובר כרבי יהודה ובשדה ומעילה סובר כרבי יוסי ע"ד מכריע ביניהם.

עט, ע"ב

האם כשמכר או הקדיש בור הכוונה גם למים שבתוכו?
 לרבי אלעזר ברבי שמעון לא, והלכה כמוהו. לשיטתו מצד החפצא.
 לרבי נתן כן. לשיטתו מצד הגברא והרי ודאי מתכוון גם למים שבתוכו.

פ, ע"א

במ"א כתוב שדבש בכוורת נחשב כאוכל מצ"ע.
 במ"א כתוב שלא נחשב אוכל עד שייעדו לאוכל.
 לאביי התירוץ שזה שכתוב שאינו אוכל הכוונה לאותם שתי חלות של דבש שמקצים אותם
 לדבורים לימות הגשמים. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי במחשבת האדם שמה שמיעד
 לדבורים אינו נחשב לאוכל.
 לרבה התירוץ שזה לפי רבי אליעזר שסובר שכוורת נחשבת כמו קרקע, לשיטתו מצד החפצא.

פ, ע"ב

האם מותר לקצוץ את בתולת השקמה בשביעית בשינוי, היינו שמגבי' 10 טפחים וקוצץ?
 לת"ק אסור מפני שזה עבודה. לשיטתו מצד הגברא והרי קוצץ בכל אופן וזה עבודה ולכן אפילו
 בשינוי אסור.
 לרבי יהודה. מותר. לשיטתו מצד החפצא וכיון שזה שינוי מהרגילות אי"ז נחשב כ"כ.

פא, ע"א

מה הדין בקונה שני אילנות?
 לת"ק לא קנה קרקע. לשיטתו מצד החפצא שאין בזה כ"כ חשיבות שיקנה גם קרקע.

לרבי מאיר קנה קרקע. לשיטתו מצד הגברא ומצד האדם כנראה שכוונתו גם לקנות קרקע.

פא, ע"ב

מה הי' הקנס של עזרא הסופר ללוויים?
 לרבי עקיבא קנס אותם רק בזה שגם הכהן מקבל מעשר ראשון, ולא רק הלוי. לשיטתו מצד הגברא ולכן א"א לעקור לגמרי את המעשר ראשון מן הלוי, אלא הכוונה שגם הכהן מקבל. לרבי אלעזר בן עזרי' לשיטתו מצד החפצא ולכן מסביר שעקר לגמרי את המעשר ראשון מן הלוי ונתנו לכהן, וכך ההלכה.

פב, ע"א

במקרה שקנה רק אילן אחד והקרקע שייכת לבעה"ב הדין שהעולה מן הגזע שייך לבעל האילן, אבל לא בעץ דקל. מדוע?
 לרב זביד כיון שבעל הדקל מתייאש כיון שבדקל אם מתייבש העץ אין לו תקנה כמו בעצים אחרים. לשיטתו מצד הגברא ולכן אם ידוע שלא יתייאש אז גם בדקל יהי' שייך לבעל הדקל. לרב פפא כיון שאין רגילות בדקל כלל להוציא מהגזע. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו אם יצא שייך לבעל הקרקע, וכן ההלכה, לכן אפילו אם ידוע שלא יתייאש עדיין זה שייך לבעל הקרקע ולא לבעל הדקל.

פג, ע"א

כרם שנטוע בין העצים פחות מד' אמות.
 לרבי שמעון אינו נחשב לכרם, לשיטתו מצד הגברא והרי אין רגילות האנשים לכזה כרם. לחכמים זה נחשב לכרם ורואים את העצים האמצעיים כאילו אינם. לשיטתם מצד החפצא והרי יש בכלל מאתים מנה ולא משנה כ"כ שאי"ז רגילות האנשים.

פג, ע"ב

קנה 3 אילנות. הדין שקנה גם את הקרקע. באיזה אופן עומדים העצים?
 לרב מדובר שעומדים בשורה. וכ"ש אם עומדים במשולש. לשיטתו מצד הגברא לכן אי"צ שיהי' דוקא משולש כדי לקנות את הקרקע כיון שבעצם זה שקנה 3 אילנות מקנה לו גם את הקרקע.
 לשמואל מדובר שעומדים במשולש דוקא אז קנה את הקרקע, אבל אם עומדים בשורה לא קנה את הקרקע, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא אם זה בצורה שזה כמו מקיף את הקרקע אז זה כלול במכירה, אבל אם זה בשורה לא קנה קרקע.

המשך

מדוע השמש מאדימה בבוקר ובערב?
 י"א בגלל שבבוקר עוברת על הורדים של ג"ע ובערב עוברת על פתח של גיהינום ולכן מאדימה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסביר שהם עצמם גורמים לשמש להאדים.
 וי"א הפוך, שבבוקר מאירה למערב ומגיע אור חוזר מהגיהינום שנמצא במערב ולכן מאדימה. ובערב שמאירה לצד מזרח חוזר האור מהורדים של ג"ע מצד מזרח ולכן מאדימה. לשיטתו מצד הגברא לכן מסביר שזה רק אור חוזר למראה האדם וכו'. ועצ"ע.

פד, ע"ב

האם יין וחומץ זה נחשב שני מינים לגבי תרומות ומעשרות?

לרבי כן. לשיטתו מצד הגברא והרי בטעם של האדם ודאי נחשב לשני מינים. לחכמים לא. אלא זה נחשב למין א'. לשיטתו מצד החפצא והרי החומץ בא מהיין ולכן נחשב כמין אחד.

פה, ע"ב

זרק את הגט לתוך קלתה ה"ז מגורשת. באיזה אופן מדובר? לרבי יהודה בשם שמואל מדובר שקלתה תלויה בה. לשיטתו מצד החפצא שזה ממש מונח עלי' ולכן זוכה בגט.

לדין לקיש מספיק שקשורה וא"צ שתהי' תלויה. לשיטתו מצד הגברא. לרב אדא בר אבא מדובר שקלתה מונחת לה בין ירכותי' שע"ז אינו מקפיד כלל. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך שיהי' מונח בין ירכותי' ורק אז קונה. לרב משרשי' בן מדובר שהי' בעלה מוכר קלתות ולכן אינו מקפיד. לשיטתו מצד הגברא. לרבי יוחנן כיון שמקום קלתה קנוי לה, שהרי אין אדם מקפיד על מקום קלתה. לשיטתו מצד החפצא.

פו, ע"ב

איך קונים בהמה דקה? לרבי מאיר ורבי שמעון בן אלעזר קונים בהגבהה, שזה קשור יותר לגברא. לחכמים קונים במשיכה, לשיטתם מצד החפצא, שהיא הולכת מצ"ע.

פז, ע"א

האם החנווני צריך להטיף 3 טיפין כשמרוקן את הכלי ללוקח? לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ואין מטריחים את החנווני. לרבי יהודה כן. ורק בע"ש בחשכה פטור, כיון שטרוד. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה חלק מהמכירה ואין מתחשבים בטרחתו ורק בע"ש פטור.

פז, ע"ב

השולח את בנו אצל חנווני עם כסף לקנות שמן, ונתן החנווני את השמן לבנו ואבד לת"ק החנווני חייב כיון שלא שלחו אלא להודיעו שרוצה שמן והוא ישלח לו אח"ז עם בן דעת ולא עם הילד. לרבי יהודה החנווני פטור, לשיטתו מצד החפצא והרי שלחו עם הכסף ודאי התכוון שיתן לו.

פח, ע"ב

מה הדין בחנווני ששאל מהתינוק את הצלוחית כדי למדוד בה? לת"ק נחשב החנווני לגזול לשיטתו מצד הגברא והרי עבר על דעת בעה"ב. לרבי יהודה נחשב לשואל ואם החזיר לתינוק פטור לשיטתו מצד החפצא שהרי בעה"ב שלח את הצלוחית אליו ולא לקח בכוח.

פח, ע"א

מי צריך לנקות יותר את המאזניים? לת"ק סיטון צריך לנקות יותר כיון שהוא מוכר יותר ויש פה יותר גזל משא"כ הבעה"ב. וכן ההלכה. לשיטתו מצד החפצא. לרשב"ג בעה"ב צריך לנקות יותר כי זה יותר נדבק, כיון שאינו מוכר תדיר כמו הסיטון, שאצלו

אין זה מספיק להידבק כיון שמוכר יותר בתדירות. לשיטתו מצד הגברא.

צא, ע"א

מה הפירוש שאין משתכרים פעמיים בביצים?
 לרב הכוונה שאסור להרוויח פי שנים ממחירם האמיתי. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על
 השווי של הביצים עצמם שלא ייקרם.
 לשמואל הכוונה שאסור למכור לעוד סוחר שגם הוא ירוויח. לשיטתו מצד הגברא.

צא, ע"ב

מה הי' שמם של בני אלימלך?
 לרב הי' שמם מחלון וכליון. ולמה נקראו יואש ושרף כיון שנתייבשו מן הגאולה ושרף שנתחייבו
 שריפה למקום. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על חוסר אמונתם, והעונש שנתחייבו.
 לשמואל יואש ושרף שמם. ולמה נקרא שמם מחלון וכליון שעשו את עצמם חולין בזה שיצאו
 לחו"ל ונתחייבו כלי' למקום. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על עצם פעולת היציאה לחו"ל.
 ועצ"ע.

המשך

ואכלתם מן התבואה ישן" בלא סלמונטון. מה הכוונה?
 לרב נחמן הכוונה בלי תולעת שמרקיבה את התבואה. לשיטתו מצד הגברא שזה דבר שמגיע
 ממקום אחר ומרקיב.
 לרב ששת הכוונה שלא תתחמם התבואה ותתקלקל. לשיטתו מצד החפצא שזה נרקב מצ"ע.

צב, ע"א

המוכר שור לחברו ונמצא נגחן
 לרב הי' מקח טעות. לשיטתו מצד הגברא. וכיון שזה לא הי' בכוונתו התבטל המקח. שהרי
 הולכים אחרי הרוב והרוב קונים לחרישה.
 לשמואל יכול לומר לו לשחיטה מכרתי לך, לשיטתו מצד החפצא וה"ז ראוי מצ"ע לשחיטה,
 ובממון אין הולכים אחרי הרוב.

צג, ע"א

שור שהי' מועד ליגח ונמצא שור הרוג בצדו
 לת"ק אין אומרים בידוע שזה הרגו. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל זמן שלא ראינו ממש שהרגו
 א"א לקבוע.
 לרב אחא אומרים בידוע שזה הרגו, כיון שהולכים אחרי החזקה. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 הולכים אחר אומדן הדעת.

המשך

המוכר פירות לחברו ולא צמחו
 לת"ק אינו חייב באחריות כלל. לשיטתו מצד הגברא כיון שלא אמר במפורש שמקבל עליו
 אחריות.
 לרשב"ג בזרעוני גינה שאינם נאכלים חייב באחריות, אבל זרע פשתן שיש אפשרות לאכלן אינו
 חייב באחריות אם לא צמח. כיון שיכול לומר לו התכוונתי שתאכלם ולא תזרעם. לשיטתו מצד
 החפצא לכן מחלקים בין סוגי הזרעים. ועצ"ע.

לרבי יוסי גם בזרע פשתן חייב באחריות כיון שרוב פשתן שבעולם נזרע.

צג, ע"ב

מה משלם לו אם הזרעים לא צמחו או שנתן לו בהמה וניבלה?
 י"א רק דמי זרע או דמי הבהמה. לשיטתו מצד החפצא. וכך ההלכה.
 לרשב"ג משלם לו גם דמי הוצאה, היינו חרישה ושכר פועלים וכן בבהמה משלם לו דמי בשתו
 ודמי בושת אורחיו. לשיטתו מצד הגברא.

צד, ע"א

סאה שיש בה יותר מרובע טינופת צריך לברור ולנקות לגמרי – מדוע?
 י"א שזה דין נזק, היינו כיון שאדם לא טורח לנפות כשיש רק רובע טינופת, אבל כשיש יותר
 מרובע טורח, ועל הדרך כבר מנפה את הכל. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו אם זה נהי'
 מאליו טינופת זו ולכן צריך לנקות את הכל.
 וי"א שזה קנס כיון שרובע זה שכיח ויותר מרובע לא שכיח ואם עשה כך קונסים אותו שינקה
 לגמרי אבל אם יודעים שלא עשה כך בכוונה אלא זה נהי' בעצמו אפי' יותר מרובע אין קונסים
 אותו. לשיטתו מצד הגברא

צד, ע"ב

מה הדין בסאה שיש בה רובע מין אחר שזה כלאיים לת"ק ימעט שיהי' פחות מרובע כלאיים
 ואז זה בטל, שאין קונסים היתר משום איסור. לשיטתו מצד החפצא.
 לרבי יוסי צריך להוציא את הכל, כיון שקונסים היתר משום איסור, לשיטתו מצד הגברא.

המשך

שטר שיש בו רבית

לרבי מאיר אין גובה לא את הקרן ולא את הרבית. לשיטתו מצד הגברא ולכן קונסים אותו על
 הכל כדי לחנכו.
 לחכמים גובים את הקרן ולא את הרבית. לשיטתו מצד החפצא שרק את האיסור אינו גובה.

צה, ע"ב

האומר לחברו מרתף של יין אני מוכר לך ולא אמר לו שצריך את היין למקפה, היינו שיישאר
 להרבה זמן
 לרב אחא גם בזה מקבל עליו עשר כוססות למאה. כיון שלא אמר שזה למקפה. לשיטתו מצד
 החפצא כיון שלא אמר שזה למקפה מקבל עליו שחלק יחמיץ.
 לרבינא במקרה כזה לא מקבל עליו כיון שאמר מרתף של יין ודאי התכוון ליין יפה. שהרי לא
 אמר מרתף זה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכלים לפי כוונתו.

ע"א

צו,

הבודק את החבית להפריש עלי' תרומה ולבסוף נמצאת חומץ
 לרבי יוחנן כל ג' ימים הראשונים ודאי הי' יין. מכאן ואילך ספק. כיון שהיין מתחיל להחמיץ
 מלמעלה. ואם הי' מחמיץ מיד הי' מרגיש בזה. לשיטתו מצד החפצא שזה הי' בחזקת יין.
 והלכה כמוהו. וכן סובר רב מרי.
 לרבי יהושע בן לוי כל ג' ימים האחרונים ודאי חומץ. וכל הימים שלפנ"ז ספק כיון שהיין

מתחיל להחמיץ מלמטה. יכול להיות שהחמיץ מיד בהתחלה ולא הרגיש. לשיטתו מצד הגברא לכן חושש כל הזמן מספק. וכן סובר רב זביד.

המשך

המוכר יין לחברו והחמיץ

לרב כל שלושה ימים הראשונים זה באחריות המוכר. מכאן ואילך ברשות הלוקח. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל בהגיון ואם החמיץ בימים הראשונים כנראה שכבר בקני' הי' חמוץ. לשמואל מהרגע של המכירה זה ברשות הלוקח, כיון שזה שהחמיץ זה בגלל מזלו, שעכשיו מרגע המכירה הוא הבעלים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל מי הבעלים ומרגע המכירה נחשב שלו.

צו, ע"ב

שמרים שיש בהם טעם יין כגון ששם שלוש כוסות מים על השמרים ויצא שלוש וחצי לרבא ורב יוסף זה בטל ומברך שהכל. כיון שחצי ושלוש זה פי 6 ובטל. לשיטתו מצד החפצא ומסתכלים רק על הכמות וודאי שזה פי 6 ובטל. לאחרים אי"ז בטל כיון שיוצא מן המים שתים וחצי ועוד אחד מהיין ואינו בטל. כיון שאי"ז פי 6. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שהטעם של היין מכריע ונחשב ככוס שלמה של יין כיון שיש בה טעם של יין.

צו, ע"א

הנותן מים על שמרים של תרומה בפעם השלישית ועל של מעשר בפעם השני' ועל של הקדש בפעם הרביעית לת"ק מותר. כיון שאין זה כבר קשור ליין כ"כ, אפילו שיש בו טעם של יין. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא הולך לפי הטעם, שהרי אין בו ממשות של יין. לרבי מאיר אם יש בזה עדיין טעם נחשב כמו היין תרומה או מעשר או הקדש. לשיטתו מצד הגברא לכן הולך אחר הטעם.

צח, ע"ב

המוכר מקום לחברו וכן המקבל מקום לעשות בית חתנות לבנו ובית אלמנות לבתו לרבי עקיבא בונה ארבע אמות על שש. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו מקום קטן נחשב לגבי האדם. לרבי ישמעאל זה נחשב כרפת בקר ואי"ז ראוי וצריך לעשות יותר גדול. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך מקום יותר גדול שיהי' חשיבות מצ"ע.

צט, ע"ב

האומר לחברו אמה בית השלחין אני מוכר לך צריך לתת לו שתי אמות לתוכה ואמה מכאן ואמה מכאן לאגפי'. מה מותר לבעל השדה לעשות באותם אגפיים? לר' יהודה בשם שמואל מותר לבעל השדה לזרעם. לשיטתו מצד החפצא והרי שטח זה שייך עדיין לו לכל דבר. לרב נחמן אמר שמואל אסור לזרעם מכיון שהזרעים מחלחלים מתפשטים מיד ומקלקלים את הקרקע. אבל מותר רק לנטוע בהם כיון שהשורשים מעמיקים הרבה ולא מזיקים בשפה למעלה. משא"כ זרעים שמתפשטים מיד בשפה ומחלחלים את הקרקע. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להתחשב ואינו יכול לזרוע שלא זיק, שזה כמו שסיכמו כך ביניהם.

המשך

מי שהי' דרך הרבים עוברת בשדהו ונתן להם דרך מן הצד במקום הדרך שבשדהו, מה שנתן נתן וגם את הדרך שבשדהו צריך להשאיר לרבים. מדוע?
 לרב וביד זו גזרה שמא יתן להם דרך עקלתון. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש לטבע רע של האדם שיתן להם דרך לא כ"כ טובה.
 לרב משרשיא משמו דרבא מדובר שנתן להם דרך עקלתון. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא אם נתן להם כבר דרך לא טובה אז מפסיד הכל.
 לרב אשי כיון שזה מהצד נחשב לדרך עקלתון שזה קרוב לזה ורחוק לשני. לשיטתו מצד החפצא שתמיד זה נחשב מצ"ע דרך עקלתון.

קג, ע"ב

כמה שיעור מינימום חשיבות יש בגינה?
 לת"ק בית חצי קב. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך מקום שיש בו חשיבות.
 לרבי עקיבא בית רובע. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיב אפי' מקום יותר קטן מצ"ע.

קה, ע"א

כשאדם אומר שתי לשונות, לפי מה מתחשבים?
 לבן ננס מסתכלים לפי לשון האחרון. לשיטתו מצד הגברא ולכן כנראה שאחרי שחשב ואמר לשון אחרון דייק יותר ולכן הולכים דוקא אחרי האחרון.
 לחכמים הולכים אחר הפחות שבלשונות, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולכים לפי הפחות שבלשונות כיון שהמוציא מחברו עליו הראי'.

קו, ע"א

מה הדין כשאדם אומר לחברו בית כור עפר אני מוכר לך בתוך הסימנים והמצרים האלו שאתה רואה, ועשה טעות של שתות בדיוק.
 לרב הונא זה נחשב כמו שטעה בפחות משתות וזה מחילה וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ואנו משערים בדעתו שכוונתו למחול ולא שווה לו לבטל את המכירה בשביל כזו טעות קטנה.
 לר' יהודה זה נחשב כמו שטעה ביותר משתות וצריך להחזיר לו. לשיטתו מצד החפצא ואין נוגע לנו כ"כ דעתו אלא כמו שטעה ביותר וביטל את המקח ויקוב הדין את ההר.

קו, ע"ב

שני אחים שחלקו ובא להם אח במדה"י שלא הכירוהו לפני"ז
 לשמואל מקמצים, היינו שכ"א נותן שליש מחלקו ונותנים לזה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שכ"א נותן לו קצת והעיקר שקיבל את חלקו.
 לרב בטלה המחלוקת וצריך לחלק הכל מחדש. וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך לחלק מחדש שהרי הוא כיוורש לכל דבר.

קז, ע"א

אחים שחלקו ובא בע"ח ונטל חלקו של אחד מהם
 לשמואל ויתר, היינו שהפסיד ואינו מקבל מהאחים שלו כלל. כי סובר האחים שחלקו נחשבים כמו לקוחות שלא באחריות ולכן הפסיד. לשיטתו מצד החפצא שאין קשר ביניהם.
 לרב בטלה המחלוקת שצריך לחלק עוה"פ את הנכסים מחדש. כי סובר שהאחים שחלקו

יורשים הם. וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ואין זה סתם כמו שקונה שדה, אלא עדיין הם אחים ויורשים יחד לכן חולקים מחדש.
 לרב אסי נוטל רביע בקרקע ורביע במעות. כיון שיש לו ספק אם הם יורשים או לקוחות. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש סברא לומר שהם כמו לקוחות, שלא מסתכל על הקרבה שביניהם.

המשך

שלושה שירדו לשום נכסי יתומים אחד אומר שזה שווה מנה ואחד אומר שזה שווה עשרים סלעים, היינו 5 סלעים פחות וא' אומר בשלושים, שזה 5 סלעים יותר לת"ק הולכים אחרי האמצע, שזה מנה.
 לרבי אליעזר ורבי צדוק נדון בתשעים דינר. מכיון שמתחשבים רק בשנים הראשונים ועושים חצי ביניהם. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולכים אחרי שנים שהם הרוב ועושים חצי מביניהם, שהמוציא מחברו עליו הראי' וא"א להוציא יותר כיון שהרוב אומרים ששווה פחות. אחרים אומרים עושים שומא ביניהם שמתחשבים בדעת שלושתם ומחלקים ומשלשלים. היינו שמגיעים לתשעים ושלושה דינרים ושליש דינר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשבים בדעת שלושתם.

קיג, ע"ב

קיד, ע"א

קנין - עד מתי יכול לחזור?
 לרבה כל זמן שיושבין בדין. אפילו שכבר אינם עוסקים באותו ענין ממש. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שרק יושבים נחשב כהמשך לאותו ענין עצמו.
 לרב יוסף רק כל זמן שעוסקים באותו ענין של אותה מתנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא כשעוסקים באותו ענין ממש.

קיז, ע"א

למי נתחלקה הארץ?
 לר' יאשי' ליוצאי מצרים נתחלקה הארץ. לשיטתו מצד החפצא ולכן לאלה שיצאו ממצרים התחלקה, שהרי ע"מ כן יצאו שיקבלו חלקם.
 לרבי יונתן לבאי הארץ נתחלקה הארץ. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא לאלו שנכנסו בעצמם קיבלו.
 לרבי שמעון בן אלעזר לאלו ואלו נתחלקה הארץ. ע"ד מכריע ביניהם.

קיט, ע"ב

האם חולקים כבוד לתלמיד במקום הרב
 לר' יאשיה לא. לשיטתו מצד הגברא והרי התלמיד גם צריך להתבטל בפני הרב וא"א שיכבדוהו. לאבא חנן כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם לתלמיד יש חשיבות מצ"ע.

קכ, ע"ב

האם אפשר לישאל על הקדש
 לב"ש לא. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן א"א לשנות את ההקדש.
 לב"ה כן. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות ולכן הכל תלוי בו ויכול לשנות.

קכ"א ע"א

מה השמחה הגדולה בחמשה עשר באב?
 לרב יהודה בשם שמואל זה יום שהותרו השבטים להתחתן אחד עם השני. שדרשו שזה רק הי'
 לדור אחד, ולדור השני מותר. לשיטתו מצד הגברא.
 לרבה בר בר חנא בשם ר' יוחנן זה יום שהותר שבט בנימין לבוא בקהל. לשיטתו מצד הגברא.
 לרב דימי בר יוסף בשם רב נחמן זה יום שכלו בו מתי מדבר. לשיטתו מצד הגברא.
 לעולא זה יום שביטל הושע בן אלה את המשמרות שהושיב ירבעם על הדרכים שלא יעלו
 ישראל לרגל.
 לרב מתנה זה יום שניתנו הרוגי ביתר לקבורה. לשיטתו מצד החפצא.
 לרבה ורב יוסף זה יום שפוסקים בו מלכרות עצים למערכה ושוברים את הגרון ונקרא יום תבר
 מגל. לשיטתו מצד החפצא.

קכ"א ע"ב

מה הפירוש "ויכו מהם אנשי העי כשלושים וששה איש"
 לר' יהודה הכוונה ממש לשלושים ושש איש. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על הכמות
 בפשטות שמתו 36.
 לר' נחמי' הכוונה ליאיר בן מנשה ששקול כ-36 איש. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על
 החשיבות שלו.

קכ"ב ע"א

איך פיצו השבטים שקבלו נחלה טובה את שאר השבטים
 לר' אליעזר ע"י כספים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק ע"י כספים שרק נוגע פה שישלימו
 את החסר בשווי.
 לר' יהושע ע"י קרקע וגם זה הי' ע"י גורל. לשיטתו מצד הגברא ולכן נוגע פה ממש לחלוקה
 וצריכים לתת להם גם קרקע שזה לא רק פיצוי של שווי אלא חלק ממש מחלוקת הארץ.

קכ"ב ע"ב

מה הדין אם אמר שרק א' מבניו יירש את כל נכסיו
 לת"ק אין דבריו קיימים. לשיטתו מצד החפצא והרי זה שייך לכולם מדין תורה מצ"ע.
 לר' יוחנן בן ברוקה דבריו קיימים. לשיטתו מצד הגברא והכל תלוי רק בו.

קכ"ג ע"א

האם קדשים קלים נחשבים כממון בעלים לקדש את האשה ולגבי ירושה
 לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא והרי גם זה נחשב לקדשים ולא ממון פרטי.
 לר' יוסי הגלילי כן. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהתורה זיכתה לו הכוונה גם לכל צרכיו ולא
 רק לאכילה.

קכ"ד ע"א

האם הבכור מקבל פי שנים בשבח ששבחו הנכסים לאחר מיתת אביהם כגון שזה הי' שחת
 ונעשה שיבליים
 לרבי כן כיון שזה נחשב כשבח מימלא וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא וה"ז בא ממילא
 ונחשב כמו שכבר הי' מקודם.
 לחכמים לא כיון שזה השתנה. לשיטתו מצד הגברא ומצד האדם הרי רואה דבר אחר ואינו

כשחת שהי' קודם.

קכד, ע"ב

מה הדין אם גבו יתומים את החוב של אביהם האם הבכור מקבל בזה פי שנים לרבה אם גבו קרקע יש לו כיון שהקרקע היתה משועבדת לאביו בגלל החוב עוד בחייו ולכן זה נחשב כמוחזק וגובה בזה אבל אם גבו מעות אין לו. לשיטתו מצד החפצא. לרב נחמן הפוך אם גבו קרקע אין לו כיון שאין זה דומה למה שהלוהו אבל אם גבו מעות יש לו שזה דומה למה שהלוהו ונחשב למוחזק. לשיטתו מצד הגברא לכן מסתכלים יותר מה דומה להלוואתו.

קכה, ע"ב

מה הדין באומר שנכסי לסבתא ואחרי' לא ירשו היורשים שלה, כגון בנה או בתה או אבי' או אחי' אלא יורשים שלי, כמו בני או בתי. והי' לו בת שהיתה נשואה ונפטרה בחיי בעלה ובחיי הסבתא, ואחרי שנפטרה הסבתא בא הבעל ותבע חלק מאותם נכסים? לרב ענן הכוונה כשאמר שיירשו יורשים שלי. הכוונה רק לבתי אם הייתה בחיים אבל לא לבעלה. מכיון שהוא נחשב כראוי ואין הבעל נוטל בראוי כבמוחזק. לשיטתו מצד החפצא וצריך שיהי' מוחזק ממש ולא רק ראוי מצד האדם. לרב הונא הכוונה שאמר שיירשו היורשים כולל גם את היורשים שלהם, היינו בעלה. כיון שהבעל יורש את אשתו, וגם נוטל בראוי כבמוחזק. לשיטתו מצד הגברא.

קכו, ע"א

מה הדין בבכור שמיחה כשחלקו את הנכסים בשווה? לרבא רק אם מיחה בענבים ובצרום אז נחשב מחאתו מחאה, אבל אם דרכום ועשו מהם יין לא מקבל הבכור פי 2. אפילו שמיחה בהם. לשיטתו מצד החפצא וה"ז השתנה ואינו אותו חפץ שעליו מחה הבכור. לרב יוסף אפילו אם דרכו את הענבים ועשו יין כיון שמיחה משלמים לו דמי היזק ענביו. לשיטתו מצד הגברא כיון שגילה דעתו שוב אין נפק"מ.

המשך

מה הדין בבכור שקיבל חלק בירושה כאחד מהאחים ושדה אחת ויותר ולא מחה שמגיע לו יותר בבכור. לרב פפא ויתר רק באותה שדה ולא בשאר הנכסים. לשיטתו מצד הגברא והרי רק באותה שדה ויתר. לרב פפי משמ"י דרבי ויתר בכל הנכסים כולם כיון שיש לו חלק לבכור בנכסים גם קודם חלוקה וכיון שמחל בדבר אחד מחל בכלם וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שגילה דעתו שמחל בדבר אחד מחל בכלם וגם זה שיש לבכור קודם חלוקה זה קשור לחפצא שזה לא רק שצריכים לתת לו אלא כאילו כבר יש לו בפועל.

המשך

מה הדין באומר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאין לי עליך שאר כסות ועונה? לרבי מאיר הרי זו מקודשת ותנאו בטל וחייב לקיים שאר כסות ועונה. לשיטתו מצד הגברא והרי יש עליו חיוב מה"ת לתת לה, וזה לא רק לדאוג שתתרצה ותסכים. לרבי יהודה בדבר שהוא של ממון תנאו קיים. לשיטתו מצד החפצא וכל הענין רק שיושלם

חסרונה, אבל אם הסכימה לתנאי שוב אין חשש ואי"צ לתת לה.

המשך

מה הדין בטומטום שנקרע ונמצא זכר?
 לרבי אמי אינו נוטל פי שנים. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק לגבי שאינו חשוב כככור שנוטל פי שנים.
 לרב נחמן בר יצחק אף אינו נידון כבן סורר ומורה.
 לאמימר אף אינו ממעט בחלק בכורה.
 לרב שיזבי אף אינו נימול לשמונה.
 לרב שרביא אף אין אמו טמאה לידה. לשיטתו מצד החפצא שזה חסרון ממש בעצם הלידה וכאילו אינו מציאות כלל.

קכו, ע"ב

האם אדם נאמן לומר על בנו שהוא בן גרושה ובן חלוצה ולפסלו מן הכהונה?
 לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא והרי הוא הביא ולד זה לעולם לכן נאמן לגמרי עליו לפסלו וכו'.
 לחכמים לא. לשיטתו מצד הגברא וה"ה נחשב למציאות בפ"ע ולכן אין יכול לפסלו.

קכח, ע"א

אדם שאמר לחברו במשפט נאמן עלי להיות דיין אבא או שלושה רועי בקר שהם פסולים לעדות, האם יכול לחזור בו?
 לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא והרי זה רק דבר שקיבל עליו ואי"ז חלק מפס"ד ולכן יכול לחזור בו.
 לחכמים אינו יכול לחזור בו, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא שזה נהי' חלק מפס"ד ולכן אינו יכול לחזור בו.

המשך

האם בן דוד שלישי בראשון כשר לעדות, כגון סבא עם נכד של אחיו?
 לרב יוסף בר חמא פסול. לשיטתו מצד הגברא וה"ה קרובים יותר משני בשני.
 לרבא כשר. לשיטתו מצד החפצא ומצד הדורות ה"ז נחשב כדור אחר ולכן מכשיר ולא כמו שני בשני ששניהם באותו דור.

המשך

אחד שידע עדות לחברו לפני שהי' עור ונתעור. האם יכול להעיד?
 לרב יוסף בר חמא פסול. לשיטתו מצד הגברא והרי עכשיו הוא אינו רואה ולכן פסול.
 לשמואל כשר רק בקרקע אבל לא בגלימה.
 לרב ששת כשר אפילו בגלימה שיכול לכוון מדת אורכו ומדת רוחבו, אבל על חתיכת כסף או זהב לא יכול להעיד.
 לרב פפא יכול להעיד גם על נסכא שזה חתיכת זהב או כסף, שיכול לכוון את המשקל של זה.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן יכול לכוון מידות של הדבר שראה ולהעיד על זה.

המשך

אם מת הלווה האם גובין מעבדיו

לרב יוסף בר חמא כן. לשיטתו מצד הגברא והרי עבדים הוקשו לקרקעות בדין האדם.
לרב נחמן לא. לשיטתו מצד החפצא והרי אין העבדים נראים כקרקעות מצ"ע.

קכח, ע"ב

האומר על תינוק בן הבנים בכור הוא האם נאמן
לר' יהודה נאמן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכלים רק על זה שמעיד ונאמן עליו.
לר' יוחנן אינו נאמן. לשיטתו מצד הגברא ומסתכלים על המשמעות של דבריו שאם אומר על
התינוק שהוא בכור סימן שהילדים שמעליו ממזרים והרי אינו נאמן לפסלם.

קכ"ט ע"א

מה הדין אם הזכיר לשון מתנה באדם א' ושתי שדות או בשדה א' ושני בני אדם
לת"ק אין זה נחשב וכן סובר רב המנונא. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שיאמר לשון מתנה
דוקא בשדה זו ואדם זה.
לר' אלעזר גם זה נחשב כאילו אמר לשון מתנה בהכל וזכו וכן סובר רב נחמן. לשיטתו מצד
הגברא ומספיק שהזכיר שנותן מתנה ואי"צ בפירוש לומר על כל השדה.

המשך

מה הדין בשתי שדות לשתי בני"א שהזכיר לשון מתנה בא' מהם
לר' יוחנן קנה וכן סובר רב ששת. לשיטתו מצד הגברא ומספיק שמגלה בא' מהם.
לריש לקיש לא קנה וכן סובר רב נחמן. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיגיד בכ"א מצ"ע.

קלב, ע"א

הכותב כל נכסיו לאשתו ויצא עליו שטר חוב
לר' אליעזר תקרע מתנתה ותעמוד על כתובתה שכך עדיף לה כדי שהבע"ח לא יקח לה את
הנכסים שהרי הם משועבדים לכתובתה. לשיטתו מצד החפצא והרי הכתובה שייכת לה מצ"ע
וא"א לבטל לה את הכתובה.
לחכמים תקרע כתובתה ותעמוד על מתנתה ונמצאת קרחת מכאן ומכאן וכך ההלכה. לשיטתו
מצד הגברא וכיון שרצתה במתנה הגדולה שוב אין לה כתובה.

המשך

הרי שהלך בנו למדינת הים ושמע שמת בנו ועמד וכתב כל נכסיו לאחרים ואח"כ בא בנו
לת"ק מתנתו מתנה. לשיטתו מצד החפצא והרי נתן ללא מודעה ותנאים וא"א לבטלה.
לר"ש בן מנסיא אין מתנתו מתנה וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא והרי אנו משערים שלא
התכוון אח"כ בנו מת.

המשך

הכותב כל נכסיו לבניו וכתב לאשתו קרקע כל שהוא אבדה כתובתה מדוע
לרב כיו שמדובר פה שזיכה לילדים על ידיה וזה מראה שהיא וויתרה. לשיטתו מצד הגברא לכן
צריך ממש שזיכה על ידה.
לשמואל כיון שחילק את הנכסים לידה והיא שותקת שזה מראה שהיא וויתרה. לשיטתו מצד
החפצא ולכן אפילו שלא זיכה על ידה אלא היא ראתה שהנכסים מתחלקים ולא מחלה ויתרה.
לר' יוסי בן ר' חניניא מדובר פה שאמר לה תלי קרקע זו בכתובתך
לר' יוסי אם קבלה עליה אפילו שלא כתב לה אבדה כתובתה

לרב נחמן כיון שעשאה שותף בין הבנים אבדה כתובתה

קל"ג ע"ב

מה הדין אם בניו לא נוהגים כשורה האם מותר להעביר מהם את הירושה לת"ק אין רוח חכמים נוחה ממנו. לשיטתו מצד החפצא והרי יכול להיות שיצא לו נכד טוב. לרשב"ג זכור לטוב. לשיטתו מצד הגברא והרי כרגע הילדים לא מתנהגים טוב.

קל"ד ע"ב

א' שאמר גירשתי את אשתי לפני חודש האם מאמינים לו בקשר לדברים עתידיים כמו לגבי מזונות לרב מארי כן שפליגין דיבורא. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחלקים שלדבר מסוים מאמינים לו. לרב זביד לא כיון שלא פליגין דיבורא. לשיטתו מצד הגברא וא"א לחלק, שאם אתה מאמין לו אז להכל צריך להאמין.

קל"ה ע"א

האומר מנה לי בידך והלה אומר איני יודע לרבא פטור. לשיטתו מצד החפצא והמוציא מחבירו עליו הראי'. לאב"י חייב. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא בריא ולכן מאמינים לו.

קל"ו ע"א

הכותב נכסיו לבניו האם צריך שיכתוב מהיום ולאחר מיתה לר' יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לכתוב במפורש כיון שזה חלק מהשטר מצ"ע. לר' יוסי לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן א"צ לכתוב כיון שזה מובן לבד.

המשך

מה הדין אם מכר הבן בחיי האב ומת הבן בחיי האב לר"י לא קנה לוקח כיון שקנין פירות של האב כקנין הגוף ומפריע ללוקח לקנות מהבן. לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה בקנין פירות כאילו יש לו ממש חלק בשדה. לר"ל קנה לוקח כיון שקנין פירות של האב לא כקנין הגוף וא"י מפריע ללוקח לקנות. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה בפירות רק זכות של השתמשות ולא ממש כחלק מהקרקע.

קלו, ע"ב

המוכר שדהו לפירות לר"י מביא וקורא כיון שקנין פירות כקנין הגוף. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל. לר"ל לא קורא כיון שקנין פירות לאו כקנין הגוף, לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.

קלח, ע"א

מה הדין במזכה מתנה לחברו ע"י אחר ומקבל המתנה שתק ולבסוף צווח שאינו רוצה במתנה זו? לת"ק כיון ששתק זכה בזה וא"א כבר להתחרט. לשיטתו מצד החפצא וכיון ששתק זכה וא"א להתחרט. לרשב"ג הוכיח סופו על תחילתו, שבכלל לא רצה, וזה שלא צווח עד עכשיו כיון שזה עדיין לא הגיע לידו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסבירים שזה שלא צווח כיון שלא הגיע לידו.

קלח, ע"ב

שכיב מרע שאמר מנה יש לי אצל פלוני, האם העדים יכולים לכתוב אפילו שלא מכירים את הלווה?
 לרבי מאיר כן. לפיכך כאשר גובה צריך להביא ראיה. לשיטתו מצד הגברא ולכן סומכים על דיבורו אפילו שלא מכירים.
 לחכמים אין כותבים אא"כ מכירים את הלווה, לפיכך כשהוא גובה אי"צ להביא ראיה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין סומכים על דיבורו.
 לרב נחמן הגירסא היא הפוכה. שרבי מאיר אומר שלא כותבים. לחכמים כן כותבים.
 רבי מאיר אומר לא כותבים בגלל שחוששים לבי"ד טועים. לשיטתו מצד הגברא לכן חושש לבי"ד טועים.
 להלכה אין חוששים לבי"ד טועים. לשיטתו מצד הגברא.

קלט, ע"ב

מי שמת והניח בנים או בנות בזמן שהנכסים מועטים
 לת"ק הבנות יזונו מהנכסים והבנים ישאלו על הפתחים. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לפי התחשבות בבנות יותר מהבנים שיכולים לשאול על הפתחים.
 לאדמו"ן אין סברא לומר שהזכר יפסיד יותר מהנקבה אלא ניזונים ביחד. לשיטתו מצד החפצא שהרי עיקר הירושה זה לזכר דוקא ולא מתחשבים ברגישות של האנשים.

קמ, ע"ב

הניח בנים ובנות וטומטום בזמן שהנכסים מרובים הזכרים דוחים אותו אצל הנקבות. בנכסים מועטים הנקבות דוחות אותו אצל הזכרים – מה הכוונה?
 לאביי דוחים אותו אצל הנקבות, אבל אינו מקבל מהם, שגם הם דוחים אותו אצל הזכרים, ואין מקבל כלום. לשיטתו מצד הגברא וכיון שאינו ברור מהו אינו יכול לקבל כלל.
 לרבא דוחים אותו ויש לו ממ"נ כמו הפחות שבהם וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ לדעת בדיוק מהו ולכן מקבל ממ"נ.

קמא, ע"א

וה' בריך את אברהם בכל – למה הכוונה?
 לרבי מאיר הכוונה שלא הי' לו בת. לשיטתו מצד הגברא והרי בן חייב במצוות וכו' ולא בת, ובגילויים בת אינה נחשבת כ"כ.
 לרבי יהודה הכוונה שהיתה לו בת, ובכל שמה. לשיטתו מצד החפצא והעיקר זה בת שהיא עושה יותר דירה בתחתונים מצ"ע וקשורה יותר לעצמות.

המשך

מה מצוה יותר, לזון את הבנים או את הבנות?
 לרבי מאיר מצוה יותר לזון את הבנים שעוסקים בתורה. לשיטתו מצד הגברא וחושב על הגילויים והמעלה של לימוד התורה.
 לרבי יהודה מצוה יותר לזון את הבנות שלא יזלזלו בהם. לשיטתו מצד החפצא וקשור עם הגוף ותכלית הכוונה של דירה בתחתונים שמצד העצמות קשור יותר לבנות.

קמא, ע"ב

האם עובר קונה?
לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל זמן שאינו ניכר לאנשים א"א לקנות.
לרבי יוסי כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שאינו ניכר לאנשים קונה.

קמב, ע"א
המזכה לעובר לאחר שיוולד
לרב נחמן קנה. לשיטתו מצד החפצא וה"ה נחשב כדבר שבא לעולם. שהרי קיים בשלימות גם
עכשיו, אלא שאינו נראה לאדם.
לרב הונא לא קנה. לשיטתו מצד הגברא ולא נחשב כדבר שבא לעולם. שהרי אינו נראה לאדם.
לרב ששת גם אם מזכה לעובר בעודו בבטן אמו קנה. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ לחכות שיהי'
ניכר לאנשים.

קמג, ע"א
מה הדין באומר לחברו תקנה אתה והחמור?
לרב נחמן קנה חצי. שכך מתכוון שכ"א יקנה חצי. לשיטתו מצד החפצא והולכים לפי המלים
שאמר, ומי שיכול לקנות יקנה.
לרב המנונא אמר לא קנה כלום כיון ששיתף את שניהם בקנין אחד כמו שהחמור לא קנה כך גם
הוא לא קונה. לשיטתו מצד הגברא וכנראה שכך כוונתו הייתה שלא יקנה כלל.
לרב ששת קנה את הכל. כיון שאין החמור קונה גמר בדעתו שמי שיכול לקנות משניהם יקנה.
לשיטתו מצד החפצא לכן מי שיכול הקנין לחול עליו קונה את הכל מצ"ע.

המשך
האומר לאשתו נכסי לך ולבניך
לרב יוסף קנתה חצי מהנכסים. כמו שרבי אומר עה"פ והיתה לאהרון ולבניו מחצה לאהרון
ומחצה לבניו. לשיטתו מצד הגברא וכנראה שכך הייתה כוונתו.
לאב"י ד"י שתיטול כאחד מן הבנים. לשיטתו מצד החפצא. ולכן נחשבת רק כמו אחד מהילדים.

קמה, ע"א
מה הדין באשה שנתארסה ובעלה נפטר?
לת"ק אין מחזירים את הכסף הקידושין כיון שיכולה לומר תנו לי בעלי ואשמח עמו. לשיטתו
מצד הגברא והרי מצידה אין מניעה כלל.
לרבי יהודה הנשיא אם זה מקום שנהגו להחזיר היינו שכאשר מתה היא מחזירים כך גם כאשר
מת הוא מחזירים ולא יכולה לומר תנו לי בעלי ואשמח עמו. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל
אין ביניהם חיי נישואין ולכן צריכה להחזיר.

המשך
למסקנה חולקים שמתה היא.
לרבי נתן קידושין לאו לטיבועין נתנו. והם חוזרים לבעלה. וכך סובר רבי יהודה. לשיטתו מצד
החפצא והרי בפועל אין ביניהם חיי נישואין.
לרבי יהודה הנשיא קידושין לטיבועין נתנו והם נשארים אצל יורשי'. וכך סובר רבי מאיר.
לשיטתו מצד הגברא והרי נתן וא"א לקחת מהם חזרה.
רבי יוסי סובר שחולקים ביניהם כיון שזה ספק.

קמו, ע"ב
 אדם שהלך בנו למדה"י שמע שמת בנו וכתב כל נכסיו למישהו אחר ואח"כ בא בנו לת"ק מתנתו מתנה. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל כבר נתן וא"א לבטל את מתנתו. לרבי שמעון בן מנסיא אין מתנתו מתנה. שאם הי' יודע שבנו קיים לא הי' כותבם. לשיטתו מצד הגברא שאנו מבינים לבד את כוונתו.

המשך
 מדוע אין סובר רבי שמעון בן מנסיא כמו רבי שמעון שזורי בגט,

לגבי אדם שהוא מסוכן שקרוב למיתה ואומר כתבו גט לאשתי. הרי אלו כותבים ונותנים, אפילו שלא אמר תנו.
 לרב נחמן אינו דומה כיון ששם אמר בפירוש כתבו גט ודאי שהתכוון גם לתת את הגט. לשיטתו מצד הגברא. ולכן מחלק מצד אמירתו ובמקרה של הגט זה יותר מוכח שהולכים אחר כוונתו מאשר במקרה של מתנה שנתנה כאשר שמע שמת
 לרב ששת אינו דומה כיון שבמקרה שנתן מתנה לאחר זה מוכח שזה רק בגלל ששמע שבנו מת. לשיטתו מצד החפצא שמסתכל מצד הענין שלא מסתבר שיתן מתנה כ"כ גדולה אם לא הי' שומע שבנו מת, וזה יותר מובן שהולכים אחר כוונתו מאשר באומר כתבו גט, שהכוונה גם שיתנו.

קמט, ע"ב
 הכותב כל נכסיו לעבדו, ושייר קרקע כלשהו לת"ק לא יצא בן חורין, כיון שהשאייר משהו לא נחשב ששחררו מכיון שעבד הוקש לקרקעות. לשיטתו מצד החפצא מכיון שהוקש לקרקע אפ"ל שהכוונה שהשאייר לעבד ולא שחררו. לרבי שמעון נחשב בן חורין עד שיאמר חוץ ממשהו בנכסיי בלי לפרט. לשיטתו מצד הגברא וכיון שאמר קרקע קשה לומר שהכוונה לעבד.

קנ, ע"א
 בכמה שיעור חייבים בראשית הגז?
 לרבי דוסא בן הרכינס רק אם כל אחת מחמש רחלות גוזזות משקל מנה ופרס. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שבכ"א יהי' שיעור חשיבות של נתינה לכהן מצ"ע.
 לחכמים חמש רחלות שגוזזות יחד ומגיע למנה ופרס חייבות. ואי"צ שבכ"א תהי' גזיזה של מנה ופרס. לשיטתו מצד הגברא ומספיק שבכולם יחד יהי' שיעור נתינה מהישראל לכהן ואי"צ בכ"א מצ"ע.

קנא
 מה הדין באשה שרוצה להבריא את הנכסים מבעלה וכתבה אותם למישהו אחר, האם זכה בזה?
 לרבנן כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל כתבה לו את הנכסים.
 לרשב"ג לא. לשיטתו מצד הגברא והרי כולם יודעים שהכוונה רק להבריא מבעלה ולא התכוונה לתת לו את הנכסים.

קנב, ע"א
 מתנת שכיב מרע שכתוב בה קנין

לרב זוכה גם מצד מתנת שכיב מרע וגם מצד קניין. הרי היא כמתנת בריא שאם עמד אינו חוזר, והרי היא כמתנת שכיב מרע שאם אמר הלואתו לפלוני גם שומעים לדבריו. לשיטתו מצד הגברא ולכן אומרים שהתכוון גם ליפות את כוחו. לשמואל חוששים שמא לא גמר להקנותו אלא בשטר, ואין שטר לאחרי מיתה. לשיטתו מצד החפצא ולכן חוששים שרוצה להקנותו דוקא בשטר.

קנב, ע"ב

מה הדין בשכיב מרע שכתב וזיכה לזה וכתב וזיכה לאחר? לרב הראשון קנה, כיון שזה כמו במתנת בריא, שהרי עשה בקנין. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל על הקנין. לשמואל השני קנה כיון שזה כמו מתנת שכיב מרע. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל על האדם.

קנג, ע"א

אם לא כתוב בשטר שהי' שכיב מרע, והוא אומר שהי' שכיב מרע והוא אומר בריא הי' לרבי מאיר הוא צריך להביא ראי' שהי' שכיב מרע. לשיטתו מצד הגברא והרי כרגע אנו רואים שהוא בריא ולכן צריך להביא ראי' שהי' שכיב מרע. חכמים אומרים המוציא מחברו עליו הראי'. לשיטתו מצד החפצא ולכן משאירים אצל מי שהנכסים אצלו.

המשך

מתנה שלא כתוב בה לשון מתנת בריא ולא כתוב מתנת שכיב מרע – מי צריך להביא ראי'? לרבי יעקב המוציא מחברו עליו הראי'. ויד בעל השטר על התחונה כיון שמעמידים נכסים על חזקתם. לשיטתו מצד החפצא ולכן משאירים את הנכסים איפה שהם. לרבי נתן מסתכלים לפי המצב עכשיו – אם בריא הוא עליו להביא ראי' שהי' שכיב מרע לפני"ז. אם שכיב מרע הוא – עליו להביא ראי' שהיא בריא לפני"ז. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכלים איך שהאדם עכשיו אם הוא בריא או לא.

המשך

וכן חולקים לגבי טומאה, שיש ספק בבקעה שבימות החמה זה ברה"ר, ובימות הגשמים לרה"י. לרבי יעקב הולכים אחרי החזקה והעמד טהור על חזקתו וטהור עד שיבואו עדים ויעידו שנכנס בימות הגשמים שאז נחשבת כרה"י וספק טמא. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך אחר חזקת האדם וטהור. לרבי נתן מסתכלים אם עכשיו כשנשאל זה ימות החמה טהור כי הולכים אחרי המצב עכשיו. ואם נשאל בימות הגשמים טמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל איך עכשיו נחשבת הבקעה.

קנד, ע"א

חכמים אומרים המוציא מחברו עליו הראי' לרב הונא מביא ראי' בעדים. וחולקים רבי מאיר וחכמים במשנה במחלוקת של רבי יעקב ורבי נתן. שרבי מאיר כרבי נתן וחכמים כרבי יעקב. וכן סובר רבי יוחנן. לשיטתו מצד הגברא ולכן העיקר זה העדים. לרב חסדא ורבה בר רב הונא מביא ראי' בקיום השטר. וחולקים אם מודה בשטר שכתבו צריך לקיימו. לרבי מאיר אינו צריך לקיימו. לשיטתו מצד הגברא והי' מודה שכתב את השטר.

לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר קיום השטר מצ"ע.
 לרבנן צריך לקיימו. וכן סובר ריש לקיש. לשיטתו מצד החפצא ואפי' שמודה צריך לקיים את השטר מצ"ע.

המשך

העדים שאמרו כתב ידינו זה אבל אנוסים היינו וקטנים היינו.
 לחכמים נאמנים לפסול את השטר. לשיטתו מצד החפצא וה"ה מקיימים את השטר לכן יכולים גם לפסלו.

לרבי מאיר אין נאמנים לפסלו כיון שמדובר שהלווה מודה בשטר שכתבו ולכן אי"צ המלוה לקיימו. לשיטתו מצד הגברא ואפי' שהודו שזה כתב ידם אי"ז בבעלותם לפסול את השטר, כיון שהם רק הודו מצד הגברא אבל לא נחשבים בעלים על השטר מצ"ע.

קנה, ע"א

מאימתי קטן יכול למכור בנכסי אביו?

לרבא בשם רב נחמן מגיל 18. לשיטתו מצד הגברא ולכן סומכים עליו כבר מגיל 18.
 לרב הונא בר חננא בשם רב נחמן מגיל 20. לשיטתו מצד החפצא, כדי להעביר בעלות צריך סמכות של גיל 20. ולא סומכים עליו בגיל 18.

קנה, ע"ב

מה הדין בשנת 18 או בשנת 20?

לרבא בשם רב נחמן זה כמו לפני גיל 18 ואינו יכול למכור. וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק לאחר הזמן יכול. שאינו סומך על האדם כ"כ.
 לרבה בר רב שילא בשם רב נחמן זה כמו לאחר הזמן ויכול למכור. לשיטתו מצד הגברא וסומך עליו מתחילת שנת 18.

קמו, ע"א

האם אפשר לחלוץ כשהאישה קטנה?

לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אם האישה קטנה א"א לחלוץ.
 לרבי יוסי כן. שרק איש צריך להיות גדול, אבל האישה גם קטנה. לשיטתו מצד החפצא ולכן רואים באישה שהיא רק כמו חפצא ולא משנה שהיא קטנה.

המשך

האם קטנה שנישאת והביאה כבר שתי שערות אפשר עדיין למאן?
 לת"ק לא, לשיטתו מצד הגברא והרי היא כבר נחשבת גדולה וא"א למאן.
 לר"י כן, עד שירבו השערות ויהיו שוככות ונראה כמו שהרבה השחור. למה"ח ולכן צריך שממש ירבה השחור שמצ"ע תראה כגדולה

המשך

המחלק נכסיו כשהוא שכיב מרע

לרבי אלעזר צריך לעשות קנין ולא נקנה באמירה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך קנין.
 לחכמים אי"צ לעשות קנין ומקיימים את דבריו של השכיב מרע. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק רק דיבורו כדי שיקיימו את דבריו.

*קמו, ע"ב

מתי אמרו שדבריו קיימים של השכיב מרע?

לרבי אליעזר רק בשבת דבריו קיימים מפני שאינו יכול לכתוב. אבל לא ביום חול, שהרי יכול לעשות קנין ולכתוב. וכן זוכים רק לקטן כיון שאין לו יד לזכות לעצמו ולא זוכים לגדול. שהרי יכול לזכות בעצמו. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק בלית ברירה.

לרבי יהושע אם בשבת דבריו קיימים אפילו שאין לו מיגו שהרי אינו יכול לכתוב, ק"ו ביום חול.

וכן ק"ו אם לקטן אמרו שזוכים אפילו שאין לו יד לזכות לעצמו כ"ש שזוכים לגדול שיש לו יד. ומיגו שיכול לזכות לעצמו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מיקל אם אין בידו לעשות, וכ"ש אם בידו לעשות, שאומרים מיגו.

כל זה לפי רבי יהודה.

לרבי מאיר חולקים הפוך, שלרבי אליעזר בחול כל דבריו קיימים מפני שיכול לכתוב אבל לא בשבת כיון שאין לו מיגו. וכן זוכים רק לגדול כיון שיש לו מיגו שיכול לזכות לעצמו, אבל לא לקטן. לרבי יהושע בחול אמרו ק"ו בשבת. שאין ברירה והרי אינו יכול לזכות באופן אחר. וכן אם אמרו שזוכים לגדול ק"ו שזוכים לקטן שאין לו יד לזכות לעצמו.

קנו, ע"א

נפל הבית עליו ועל אביו והי' עליו כתובת אישה ובע"ח יורשי האב אומרים הבן מת ראשון ואח"כ מת האב ואנחנו יורשיו, ובעלי החוב אומרים האב מת ראשון ואח"כ מת הבן ואנחנו יורשיו

לב"ש יחלוקו. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון הרי שייכים הנכסים לשניהם.

לב"ה נכסים בחזקתן. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות ולכן משאירים את הנכסים בחזקתם.

קנו, ע"ב

נפל הבית עליו ועל אשתו

יורשי הבעל אומרים האשה מתה ראשונה ואח"כ מת הבעל ואנחנו יורשיו. ויורשי האשה אומרים שהבעל מת ראשון ואח"כ מתה האשה לב"ש יחלוקו. כנ"ל.

לב"ה נכסים בחזקתן. כנ"ל.

קנח, ע"ב

המשך - בחזקת מי?

לרבי יוחנן הכוונה בחזקת יורשי הבעל. לשיטתו מצד החפצא, שהרי בחזקתו ממש היו הנכסים. לרבי אלעזר הכוונה בחזקת יורשי האשה. לשיטתו מצד הגברא. שיש עליו חיוב ב"ד שיוורשת אותו וצריך להביא רא' שמתה לפניו ולא מסתכלים מצד הנכסים מצ"ע לשימוש הבעל.

לריש לקיש יחלוקו.

קנח, ע"ב

נפל הבית עליו ועל אמו לת"ק כולם מודים שיחלוקו. לשיטתו מצד החפצא.

לרבי עקיבא נכסים בחזקתן. לשיטתו מצד הגברא. ועצ"ע.

המשך

בחזקת מי?

לרבי אילא בחזקת יורשי האם. לשיטתו מצד החפצא.
לרבי זירא בחזקת יורשי הבן. לשיטתו מצד הגברא, ועצ"ע.

קנט, ע"ב
אחד שאמר לחברו הנכסים של בר סיסין מכור לך. והי' שם קרקע אחת שנקראת של בר סיסין
ואמר לו שהיא לא מבר סיסין והיא רק נקראת כך.
לרב נחמן מעמידים את שדה זו ביד הלוקח, והמוכר צריך להביא ראי'. לשיטתו מצד הגברא.
והולכים לפי האנשים שלקח.
לרבא המוציא מחבירו עליו הראי'. לשיטתו מצד החפצא, ולכן מי שמוציא עליו להביא ראי'.

קס, ע"א
גט מקושר שכתבו עדיו מתוכו
לת"ק פסול. לשיטתו מצד החפצא והרי עשאו שלא כתקנו.
לרבי חנינא בן גמליאל כשר מפני שיכול לעשותו גט פשוט. לשיטתו מצד הגברא והרי יכול
לעשותו פשוט ולכן כשר.

קסג, ע"ב
מה הדין בשטר שכתוב הוא ועדיו בשיטה אחת?
לרבי יוחנן כשר. לשיטתו מצד החפצא. ולא חוששים שמא יחתוך את השטר שמעליו ויכתוב
בשורה א' עם העדים שטר אחר
וי"א שפסול למ"ה ולכן חושש שהאדם יחתוך השטר שמעליו וירמה

המשך
מה הדין בשטר בא הוא ועדיו על המחק?
לרב כהנא זו מחלוקת. לשמואל כשר לשיטתו מצד החפצא ולא חושש.
ולרב פסול. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש לתקלה
אבל לרב טביומי לכו"ע זה כשר. לשיטתו מצד החפצא שלא חוששים כלל.

המשך
באיזה מקרה אם יש רווח שני שיטין פסול?
לרב מדובר שזה בין העדים לשטר. אבל בין העדים לאשרתא אפילו שיש הרבה רווח כשר.
לשיטתו מצד החפצא והרי עיקר השטר זה רק למעלה ואין חוששים כלל לזיוף.
לרבי יוחנן ג"כ שתי שורות בין העדים לכתב אבל בין העדים לאשרתא מחמיר שאפילו שורה
אחת רווח פסול. כיון ששטר שבא הוא ועדיו בשיטה אחת כשר ויש חשש לזיוף. לשיטתו מצד
הגברא ולכן חושש לזיוף.

קסה, ע"א
מה הדין במקום שנוהגים לעשות גט פשוט ומקושר ואמר לשליח שיעשה לו גט פשוט ועשה
לו מקושר?
לת"ק מקפיד ולכן אי"ז כשר. לשיטתו מצד החפצא ולכן מקפיד דוקא על מה שאמר.
לרשב"ג רק מראה מקום הוא לו אבל אין מקפיד, כיון שגם נוהגים לעשות גט מקושר. לשיטתו
מצד הגברא ולכן לא מקפיד שהרי רגילות האנשים בשניהם.

קסה, ע"ב
האם שני עדים בכתב ושנים בע"פ מצטרפים?
לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל לא העידו כולם כאחד.
לרבי יהושע בן קרחה כן. לשיטתו מצד החפצא והרי כולם מעידים על אותו דבר.

המשך
מה הדין שני עדים שהעיד כ"א לחוד?
לת"ק לא מצטרפים. לשיטתו מצד הגברא והרי כ"א מעיד לחוד.
לרבי נתן מצטרפים. לשיטתו מצד החפצא והרי שניהם מעידים על אותו מקרה, והמקרה עצמו מחברם.

קסה, ע"א
אין כותבים שטרי בירורים אלא מדעת שניהם, מה הכוונה שטרי בירורים?
י"א שזה שטרי הטענות כ"א טענותיו. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על הטענות מצ"ע.
לרב ירמיה בר רבא הכוונה שכ"א כותב איזה דיין הוא בירר. לשיטתו מצד הגברא.

המשך
האם כותבים לכ"א שטר נפרד?
לת"ק לא. ואין חוששים שיכתבו את שניהם בשטר אחד. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא חוששים.
לרשב"ג כן כותבים כ"א בנפרד כיון שלא נוח להם שיהיו יחד כיון שהם נמצאים במריבה.
לשיטתו מצד הגברא ולכן נוהרים בזה.

המשך
האם אסמכתא קונה?
לרבי יוסי כן. לשיטתו מצד הגברא והרי התחייב.
לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא והרי אין פה ממש חיוב של קנין מצ"ע.

קסט, ע"א
אחד שאבד לו שטר קנייתו של השדה ומעידים העדים שאמת כך הי' השטר, האם כותבים לו שטר חדש?
לת"ק כותבים חוץ מאחריות שבו. מחשש שמא ייגבו פעמיים מלקוחות. לשיטתו מצד החפצא וה"ז על אותו שדה ולא חוששים.
לרשב"ג אין כותבים. לשיטתו מצד הגברא וחוששים שיגבה פעמיים.

המשך
מה הדין הנותן מתנה לחברו והחזיר לו את השטר, האם חזרה מתנתו?
לרשב"ג כן. שע"י שמחזיר את השטר מתבטלת המתנה. לשיטתו מצד הגברא ויכול לבטל את המתנה.
לחכמים מתנתו קיימת אפילו שהחזיר את השטר. לשיטתו מצד החפצא ולכן המתנה קיימת מצ"ע וא"א לבטלה.

קסט, ע"ב

האם אותיות נקנות במסירה?
 לרשב"ג כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן ברגע שמוסר מקנה לו את הדבר.
 לחכמים לא. לשיטתו מצד החפצא ואין במסירה קנין מצ"ע.

המשך

אחד שמערער על שדה שביד חברו שיש לו שטר וגם חזקה נגדו
 לרבי נידון בשטר דוקא. כיון שאותיות נקנות במסירה. והעיקר זה השטר. לשיטתו מצד החפצא
 לכן השטר מצ"ע פועל.

לרשב"ג נידון בחזקה כיון שאין אותיות נקנות במסירה. והעיקר זה החזקה. לשיטתו מצד
 הגברא והעיקר זה שהחזיק בפועל בשדה.
 ולאביי חולקים שנמצא א' מהם קרוב או פסול.

רבי סובר שעדי מסירה הם העיקר ואפילו שאחד העדים בשטר קרוב או פסול כשר. לשיטתו
 מצד החפצא ולכן אין נפסל ע"י קרוב שחתום, והעיקר שיש עדי מסירה על עצם השטר.
 רשב"ג סובר כרבי מאיר שעדי חתימה כרתי ולכן אם אחד קרוב או פסול אין השטר כשר ולכן
 צריך עדי חזקה. לשיטתו מצד הגברא ולכן העדים פועלים ע"י חתימתם וכשיש קרוב או פסול
 פוסל את השטר.

או שחולקים האם מודה בשטר שכתבו צריך לקיימו לרבי אי"צ לקיימו ולכן נידון בשטר
 שנחשב כמקויים. לשיטתו מצד החפצא ולכן ע"י הודאתו פועל קיום בשטר מצ"ע.
 לרשב"ג צריך לקיימו לשיטתו מצד הגברא שהודאתו זה רק בקשר לאדם אבל אי"ז מוכיח
 בקשר לשטר כיון שכשר מצ"ע. ולכן נידון בחזקה.

קע, ע"ב

מי שפרע מקצת חובו מה יעשו עם השטר?
 לרבי יהודה יקרע את השטר הראשון ויכתוב לו שטר חדש על החוב שנשאר. לפי שאין כותבים
 שובר. למ"ה וחוששים שיאבד שוברו
 לרבי יוסי יכתוב שובר והלווה ישמרהו. למ"ח

קעא, ע"א

שטר שזמנו כתוב בתאריך שזה יוצא שבת או יום כיפור. האם הוא כשר?
 לרבי יהודה כשר, כיון שאומרים ודאי שטר מאוחר הוא ולכן כשר. למ"ח ולכן מחזיק את
 השטר בכשרות
 לרבי יוסי פסול כיון ששובר שכותבים שובר לכן יכול לצאת מזה תקלה. שיגיד שהשובר זה על
 שטר אחר ויגבה ממנו עוה"פ. למ"ה ולכן חושש לתקלה

קע"ג ע"א

אותיות נקנות במסירה האם צריך להביא רא"י
 לאביי כן כמו שכתוב לגבי א' מן האחים שיש לו שט"ח שיצא מתחת ידו שצריך להביא רא"י
 שזה שט"ח ששייך לו למ"ה כיון שיש חשש שזה הגיע לידו לא במסירה של קנין
 לרבא לא ואין משהו את זה לאחים כיון שהם שומטים א' מהשני משא"כ פה למ"ח וחזקה
 שמה שיש בידו שייך אליו וא"צ להביא רא"י

המשך

האם כותבין שטר ללוה אע"פ שאין מלוה עמו
 י"א שכן למ"ה והרי רוצה להתחייב ואין זה פועל קנין מסויים לכן א"צ את המלוה
 וי"א שלא למ"ח ולכן צריך שיהי' גם המלוה פה כי זה שייך גם לו וכמו קנין שנפעל ע"י

שניהם

קע"ג ע"ב

מה הדין אם מלווה לחברו ויש ערב ואמר ע"מ שאפרע ממי שארצה ויש נכסים ללוה לת"ק יכול ליפרע ממי שרוצה גם מן הערב למה"ח והרי הוא התחייב ונחשב כמו בע"ח מצ"ע מרשב"ג לא יפרע מן הערב למ"ה ולכן צריך ללכת קודם למי שלוה ממנו

המשך

מדוע בערב שפרע חוב של יתומים בלי להודיע ליתומים אינם צריכים לשלם לו? לרב פפא בגלל שפריעת בע"ח זו מצוה ויתומים אינם מחויבים בזה, ולכן אפילו אם החייב מודה או שנידוהו ומת בנידויו ע"ז שלא שילם ג"כ אין היתומים צריכים לשלם. למ"ה ולכן מדבר על החוב שלהם

לרב הונא ברי' דרב יהושע בגלל שחוששים שאולי האבא נתן לו צורות על החוב ולכן אם חייב מודה או שנידוהו על זה שלא שילם ודאי שהיתומים חייבים ללם וכך ההלכה. למה"ח ולכן מדבר על התשלום מצ"ע

קעד, ע"ב

מה הדין בקבלן של כתובה?

י"א שמשמעבד רק אם יש נכסים ללוה ואם לא לא משמעבד. למה"ח ולכן רק אם יש נכסים יכול לחול השיעבוד

וי"א שגם אם אין לו משמעבד וכך ההלכה. למ"ה ולכן בכל אופן משמעבד מצד התחייבותו

המשך

מה הדין בערב שכתוב בתוך השטר לאחר חתימת העדים?

לרבי ישמעאל גובה מנכסים בני חורין. למ"ה וכיון שמתחייב אפילו שאי"ז חלק מהשטר נחשב כערב

לכן ננס אינו גובה לא מנכסים משועבדים ולא מנכסים בני חורין. למה"ח ולכן צריך שזה יהי' ממש חלק מהשטר ורק אז חל שיעבודו

מסכת סנהדרין

מט, ע"ב

מה יותר חמור, שריפה או סקילה?
 לת"ק סקילה יותר חמורה לשיטתו מצד החפצא והרי הבזיון של האדם זה יותר בדחיפה של סקילה שאז גופו נשחת באופן חיצוני יותר מאשר במוות של שריפה שיוצקים לתוך גופו עופרת ורתחת.
 לרבי שמעון שריפה יותר חמורה, לשיטתו מצד הגברא שבשריפה הכאבים הם נוראים הרבה יותר מאשר בדחיפה שנופל ממקום גבוה.

המשך

מה יותר חמור, הרג או חנק?
 לת"ק הרג יותר חמור לשיטתו מצד החפצא ולכן ודאי ששחיתות הגוף מצ"ע הוא הרבה יותר בהרג מאשר בחנק.
 לרבי שמעון חנק יותר חמור לשיטתו מצד הגברא ולכן ודאי שהכאב יותר חזק בחניקה מאשר בסיף, שהרי לוקח כמה שניות עד שמת, משא"כ בסיף ששובר מפרקתו, שברגע אחד כבר מפסיק להרגיש לגמרי.

המשך

האם מקפידים על הסדר?
 לרב פפא כן, בכל המקומות גם בסדר יומא וגם בסדר התמיד, לשיטתו מצד החפצא וקשור לגדרי הנותן.
 לרב הונא לא מקפידים על הסדר חוץ משבעה סממנים שמעבירים על הכתם כדי לבדוק אם זה צבע או כתם, לשיטתו מצד הגברא וקשור לגדרי המקבל בגלל שא"א לאדם לומר בכת אחת בגלל הגבלתו, לכן כתוב אחד אחרי השני, אבל אין בזה סדר שדוקא כך.

נ, ע"ב

מה הדין של מדיחי עיר הנידחת?
 לת"ק בסקילה. לשיטתו מצד החפצא כיון שהם גרמו את העבירה ולכן הם מקבלים את העונש הכי חמור.
 לרבי שמעון בחנק, לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל הם לא עברו את העבירה, ויותר מזה שהרי יכולים לומר דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין, ואין זו אשמתם כ"כ שהודחו, לכן מיקל עליהם.

המשך

מה הדין בנערה המאורסה בת כהן שזנתה?
 לת"ק בסקילה כמו בבת ישראל, לשיטתו מצד החפצא ואין מחלק בין האנשים, כיון שזה עונש חמור בגלל שהרי עוד לא היתה עם בעלה וכבר בגדה בו, שכזו שחיתות אין חילוק בין בת ישראל לבת כהן. וגם כנ"ל לשיטתם שסקילה יותר חמורה
 לרבי שמעון בשריפה למ"ה ולכן זה דין מיוחד בקדושת הכהנת ואפילו שהיא רק ארוסה נידונית בשריפה. וגם כנ"ל לשיטתו ששריפה יותר חמורה
 לרבי ישמעאל ארוסה יצאה לשריפה ולא נשואה, לשיטתו מצד החפצא שכמו בבת ישראל

מחמירים בארוסה יותר מנשואה כיון שפוגע בה הרכה יותר, שנמאסת לבעלה, משא"כ בנשואה.

המשך

מה הדין אם זנתה נערה המאורסה עם אבי'?

לת"ק דינה בסקילה, לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מחלק עם מי היא זנתה ותמיד דינה בסקילה. לרבי שמעון דינה בשריפה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמיר עלי' כשזנתה עם אבי' מצד שהיא בת כהן יותר מזנות רגילה.

נא, ע"ב

מה הדין בנשואה בת כהן שזנתה?

לרבי ישמאעל דינה בחנק. למה"ח ולכן מה שלא כתוב במפורש מספיק חנק כבת ישראל ואין מסתכל כ"כ על קדושתה המיוחדת לרבי עקיבא דינה בשריפה. למ"ה ולכן מחמיר בבת כהן שהרי היא קדושה יותר

מסכת מכות

י"א ע"ב

אם הי' עומד ומקריב ע"ג המזבח ונודע שהוא בן גרושה
 לר"א כל הקרבנות שהקריב הם פסולין למה"ח והרי באמת הי' כהן פסול כל הזמן
 לר"י כשרים למ"ה והרי לא ידע ואינו אשם

המשך

אם נודע שהכה"ג הי' בן גרושה
 לר' אמי זה נחשב כמו שמת הכה"ג ומשחרר את הרוצח למ"ה שהרי אינו יודע והוא אנוס לכן
 נחשב לפסול רק מעכשיו שנודע והלאה.
 לר' יצחק נחשב כבטלה הכהונה וכמו שנגמר דינו בלי כה"ג שאינו יוצא משם לעולם למה"ח
 וכיון שלכתחילה לא הי' כהן אין נחשב כמו שמת אלא התבטלה הכהונה למפרע

י"ב ע"א

האם יש מצוה לגואל הדם לרצוח את הרוצח
 לר' יוסי כן למה"ח שזה כמו גזר דין אבל לא ע"י בי"ד אלא ע"י גואל הדם
 לר"ע זה רשות למ"ה ואי"ז גזר דין אלא רק כמו נחת רוח לגואל הדם ולכן אי"ז מצוה

המשך

האם הולכים אחר הנוף או אחר העיקר
 לר' יהודה הולכים אחר הנוף למה"ח ולכן מחשיב את הנוף כמציאות בפ"ע
 לת"ק הולכים אחר העיקר למ"ה ולכן רואה בנוף את העיקר מאיפה זה גודל

י"ג ע"א

האם משלמים הרוצחים שכר דירה בערי מקלט
 לר' יהודה כן והכוונה בפסוק "ערי מקלט תהיינה לכם" שזה רק לקליטה מגואל הדם אבל אי"ז
 ממש שלכם למה"ח שזה רק לפרט מסוים אבל לא שלו לגמרי
 לר"מ לא והכוונה לכם לכל צרכיכם למ"ה שהתורה נתנה להם את הערים לגמרי

המשך

האם הרוצח שחוזר מעיר מקלט חוזר לתפקידו החשוב
 לר' יהודה לא למה"ח ואם קרה ע"י תקלה אין ראוי יותר לתפקידו
 לר"מ כן למ"ה ולכן אחרי שגלה ותיקן את עצמו חוזר לתפקידו

י"ג ע"ב

האם לחייבי מיתות בי"ד יש חיוב מלקות
 לר' ישמעאל כן למה"ח שזה נחשב כמיתה אריכתא וכמו שבכרת יש מלקות כך גם בחייבי
 מיתות בי"ד

לר"ע לא למ"ה והרי אינו דומה לחייבי כריתות שאם עשו תשובה שזה עבודת האדם בי"ד של
 מעלה מוחלים להם משא"כ בחייבי מיתות בי"ד שאין בי"ד של מטה מוחלים להם

המשך

האם לאו שניתן לאזהרת מיתת בי"ד לוקים עליו
 לר"י כן למה"ח ולכן כל זמן שבפועל לא נהרג חייב מלקות
 לר"ע לא למ"ה ולכן אפילו שלא נהרג אבל יש עליו חיוב מיתת בי"ד לכן ע"ד קים ליה בדרבה
 מינה ואין חייב מלקות

י"ד ע"ב

האם טמא שנגע בקודש לוקה
 לר"י לא למה"ח ולכן חייב רק על אכילה שאכלה בטומאה
 לר"ל כן למ"ה לכן חייב על עצם הנגיעה ועצ"ע

המשך

האם טמא שאכל בשר קודש לפני זריקת דמים לוקה
 לר"י לא למה"ח והרי עדיין אינו ראוי מצ"ע וא"א לחייב ע"ז
 לר"ל כן למ"ה והרי לגבי האדם שהקדישו נחשב כקודש גמור וחייב
 ט"ו ע"א

האם חייב על ביטול הלאו גרידא [בלאו שניתק לעשה]
 לר"י לא וחייב רק אם ביטל את העשה למה"ח ולכן כ"ז שיש אפשרות של תיקון הלאו עדיין
 כאילו לא עבר עבירה

לר"ל כן למ"ה ולכן חייב מיד בביטול הלאו אלא שאם קיים את העשה זה דוחה את החיוב
 ופוטרו
 ט"ז ע"א

האם התראת ספק שמה התראה
 לר"י כן למה"ח והרי האפשרות לעבירה ישנה פה ונחשב להתראה
 לר"ל לא למ"ה והרי בזמן ההתראה הי' ספק ולא ברור שיעבור את העבירה ולכן אי"ז התראה

המשך

האם לאו שאין בו מעשה לוקין עליו
 לר"י לא למה"ח ולכן צריך שיהי' פה מעשה
 לר"ל כן למ"ה וא"צ שיהי' מעשה כדי שילקה. ועצ"ע בהמשך.

המשך

הנוטל אם על בנים
 לר' יהודה לוקה ואין משלח למה"ח ולכן מקבל מלקות על עצם זה שלקח וא"א לאדם לתקן
 זאת

וחכמים אומרים משלח ואין לוקה למ"ה ולכן עדיף שהאדם יתקן את הדבר עצמו שישלח
 המשך

האם נדר שהודר ברבים יש לו הפרה
 י"א כן למ"ה, ואין הרבים מקבלים תוספת חומרה בנדר מצ"ע.
 וי"א לא למה"ח שהרבים פועלים חומרא בחפצא ולכן אין לזה הפרה
 י"ז ע"א

האם נחשדו ע"ה על מעשר עני של דמאי
 לר"א לא כיון שאין בזה איסור אכילה ורק גזל מצד ממון עניים לכן לא חושש ומפריש ואין נותן
 לעניים למה"ח וכיון שאין בזה איסור אכילה אינו חושש

לחכמים כן כיון שזה טירחה קשה לו ואין מפריש למ"ה וגם זה נחשב לטירחה
 המשך

מה מתיר לכהן לאכול את הביכורים
 לר"ע הקריאה גם מעכבת למ"ה וכן סובר ר"ש
 לחכמים רק הנחה מעכבת למה"ח ולכן העיקר זה הנחה מעשה בפועל
 י"ח ע"ב

האם הנחה מעכבת
 לראב"י כן למ"ה ולכן צריך את פעולת האדם שיניחם

לר' יהודה לא למה"ח ולכן א"צ את פעולת האדם שיניחם ואי"ז מעכב
כ' ע"ב

כמה שיעור קרחה

י"א כגריס

וי"א כעדשה

וי"א כדי שיראה מראשו למ"ה ולכן צריך שיראה לאדם
וי"א כדי תלישת 2 שערות למה"ח ולכן מספיק שיעור זה

המשך

באיזה מקרה הניקף לוקה

לרבא רק אם מקיף לעצמו למה"ח ולכן חייב רק אם עשה פעולה שגילה
לרב אשי אפילו שהוא רק מסייע חייב למ"ה ולכן אפילו שרק עוזר קצת ומסכים שיגלחוהו
מתחייב

כ"א ע"א

האם חייב כאשר משחית זקן בלי תער

לת"ק לא למ"ה ולכן עיקר החיוב זה על הפעולה ולכן רק אם עושה בתער מתחייב
לר"א כן למה"ח והעיקר זה התוצאה שהזקן נשחת וע"ז מתחייב

המשך

האם זה שאומר ר' אלעזר שאפילו הכניסה לו 100 שפחות שכופה לעשות בצמר והלכה כמוהו
זה לפי רב מלכיו או לפי רב מלכיא

לרב פפא זה לפי רב מלכיא כיון שזה בהמשך למשנה. לשיטתו מצד החפצא שמרמז על א'
אותיות פלא, למעלה מהעולם, דרגא גבוהה בפ"ע.

לרב נחמן זה לפי רב מלכיו. לשיטתו מצד הגברא שקשור לאות ו, שזה מרמז על ההמשכה
למטה, וגם זה קשור לברייתא, שזה יותר קשור לאדם לבירור העולם.

כ"א ע"ב

האם כאשר שוהה עם בגד כלאים חייב על כל שהי' כדי פשיטה ולבישה

לרב אשי כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק ששוהה וחייב על כל פשיטה ולבישה.

לר' יוסי ורב אחא רק אם פושט ולובש בפועל חייב על כל פעם. לשיטתו מצד החפצא ולכן
צריך את פעולת הלבישה בכל פעם.

המשך

האם המקיים כלאים לוקה גם אם לא עשה מעשה

לת"ק לא ורק אם מחפה עפר על הכלאים ועוזר לגדלם חייב למה"ח ולכן צריך שיעשה מעשה
ממש

לר"ע כן למ"ה ולכן חייב אפילו רק על שמקיימם בידיעתו.

כ"ג ע"ב

האם נותנין מלקות לחייבי כריתות

לר' חנינא בן גמליאל כן. לשיטתו מצד הגברא.

לר' יצחק לא. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז קשור לעונש בידי אדם כלל, וכ"ד קים לי' בדרבה
מיני' שכבר נתחייב עונש חמור של כרת ואין מקום לעונש של מלקות.

מסכת שבועות

ב' ע"א

אם לא הי' ידיעה של טומאה לא בתחילה ולא בסוף מי מכפר עליו לר' יהודה שעירי הרגלים ושעירי ר"ח. לשיטתו מצד החפצא ולכן שעיר ר"ח מכפר על משהו שאין בו ידיעת האדם כלל, אלא זה חטא מצ"ע. לר' שמעון שעירי הרגלים מכפרים אבל לא שעירי ר"ח. לשיטתו מצד הגברא ולכן דבר שאין בו ידיעת האדם כלל אי"ז קשור לכפרת שעיר ר"ח, שצריך את ידיעת האדם.

ג' ע"א

האם חייב גם על העלם מקדש לר' ישמעאל כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם זה נחשב כהעלם, אפילו שלא הי' צריך לדעת דבר זה. לר' עקיבא לא כיון שחייב רק אם שכח שהוא טמא שזה באשמתו שצריך לזכור שהוא טמא אבל אינו חייב לדעת שזה מקום המקדש. לשיטתו מצד הגברא ולכן חייב רק על דבר שבאשמתו שלא ידע.

המשך

האם חייב אם נשבע על העבר לר' ישמעאל לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק דבר שתלוי בו חייב. אבל דבר שאין תלוי בו כיון שזה מהעבר פטור לר' עקיבא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו דבר שהאדם כבר עשה ואין פה איזה מעשה וחפץ שיכול לחול עליו השבועה מתחייב. כיון שאצל האדם עדיין קיים דבר זה במחשבתו שעשה דבר זה. ובפרט שענינו בע"ת שהופך את העבר, זדונות לזכויות.

ג' ע"ב

האם לוקה על לאו שאין בו מעשה? לר' ישמעאל כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן חייב מצד עצם הלאו שנהי' פה דבר לא טוב כמו נותר וכו' מצ"ע. לר' עקיבא לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' מעשה האדם.

המשך

מדוע אינו לוקה מותר בשר קרבן פסח לר' יהודה בגלל שיש עשה שמנתק את הלאו. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר שיש בו חסרון בלאו מצ"ע. לר' יעקב בגלל שזה לאו שאין בו מעשה. לשיטתו מצד הגברא שחסר במעשה האדם.

ד' ע"א

האם בלאו שניתן לאזהרת מיתת ביי"ד לוקין עליו לר' ישמעאל כן למה"ח והרי כרגע לא מקבל מיתת ביי"ד לפחות שיקבל מלקות לר' עקיבא לא למ"ה ומכיון שעל האדם יש חיוב מיתה אז קלבד"מ וא"א לחייבו מלקות

ד' ע"ב

האם דורשים כלל ופרט או ריבוי ומיעוט
 לרבי דורשים כלל ופרט למ"ה ולכן דוקא כלל ופרט שהכוונה לאחד את הפרטים שזה ע"י
 עבודת האדם
 לר' יוסי בר' יהודה דורשים ריבוי ומיעוט. לשיטתו מצד החפצא שזה מרבה יותר פרטים.

י"א ע"ב

פר ושעיר של יוהכ"פ וכן שעירי ע"ז שאבדו והפרישו אחרים תחתיהם ונמצאו הראשונים מה
 דינם
 לר' יהודה ימותו. לשיטתו מצד החפצא.
 לר' אליעזר ור"ש ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויפלו דמיהם לנדבה. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 אפשר לפדותם.

המשך

תמידין שלא הוצרכו לציבור
 לר"ש אין נפדים תמימים. לשיטתו מצד הגברא מכיון שהקדישום שוב א"א לפדותם אא"כ יש
 בהם מום.
 לרבנן נפדים תמימים כיון שלב ב"ד מתנה עליהם. לשיטתו מצד החפצא שכל הקדושה תלוי'
 בזה שצריכים אותם, ואם לא – הקדושה פוקעת מצ"ע.

י"ב ע"א

אשם שמתו בעליו או שכיפרו בעליו
 לר"א ימותו למה"ח וכיון שנקבע לאשם וא"א להקריבו ימות
 לר' יהושע יביא בדמיו עולה למ"ה ולכן יכול לשנות

י"ג ע"א

מה הפירוש "הכרת תכרת"
 לרבי הכוונה "הכרת" לפני יוהכ"פ "תכרת" לאחר יוהכ"פ. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר
 בקשר ליוהכ"פ שאפי' עיצומו של יום לא מכפר עליו שלשיטתו אי"ז קשור לעבודת האדם
 שהרי מכפר ללא תשובה
 לרבנן הכוונה "הכרת" בעוה"ז "תכרת" לעוה"ב. לשיטתם מצד הגברא לכן מדברים על עוה"ב
 שזה קשור לעבודת ושכר האדם
 ט"ו ע"ב

איך היו מהלכים 2 קרבנות תודה בתוספת העיר
 לר' חייא היו זו כנגד זו. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' ברוחב בשטח שמוסיפים על
 העיר.
 לר' שמעון היו זו אחר זו. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא זו אחר זו שכן קשור יותר לסדר
 הליכתם. ועצ"ע.

ט"ז ע"א

האם צריך ממש את כל הדברים כדי לקדש את העזרה
 לרב הונא כן וסובר גם שקדושה ראשונה קדשה גם לע"ל למ"ה
 לרב נחמן לא ואפילו א' מהן כמו בעזרא שעלה וקידש לא אם כל הדברים למה"ח שקדושה

ראשונה לא קידשה לע"ל וצריך מלמטלמ"ע לגלות את החזקה משא"כ קדושה ראשונה שהיתה מצד כיבוש מלמעלמ"ט [ועיין לקו"ש חט"ו עמ' 101 ההבדל בין קדושה ראשונה לשני'] ט"ז ע"ב

כמה שיעור שהי'

לר' יצחק בר נחמני כמו שאומרים את כל הפסוק "וכל בני ישראל רואים וגו' למ"ה ולכן מדבר גם על הסיבה והרגש שמביא את האדם לפעולת ההשתחוויה וי"א כ-מ"ויכרעו" לסיפא למה"ח לכן מדבר רק על הפעולה של ההשתחוויה ולא על הסיבה והרגש שמביא לזה

ועיין לקו"ש חכ"ז עמ' 57 וגם השלמה למחלוקת בבלי וירושלמי שבועות ט"ז ע"ב לבבלי הלשון "וכמה שיעור שהי"ל למה"ח ולכן מדבר על השהי' עצמה ללא פעולת האדם לירושלמי הלשון "וכמה שיעור השתחוויה" למ"ה ולכן מדבר על פעולתו של האדם שמשתחויה י"ח ע"ב

האם צריך לדעת כמה נטמא בשרץ או בנבילה לר"א כן למה"ח ולכן צריך לדעת בדיוק כמה נטמא לר"ע לא למ"ה והעיקר שידע שהוא טמא ולא משנה כמה המשך

האם צריך לדעת אם חילל שבת או יוהכ"פ וכן האם בעל את אשתו נידה או את אחותו לר"א לא למה"ח וכמ"ש "אשר חטא והביא" מ"מ לר"י כן למ"ה ולכן צריך לדעת איזה עבירה בדיוק עבר כדי לתקנה ועצ"ע מהמקרה הקודם ואולי אפשר לחלק בין טומאה לעבירה שאחליפו דוכתייהו - לר"א שסובר מה"ח לא נוגע איזה עבירה עבר אבל בטומאה כן נוגע ממה נטמא שזה בחפצא ולא קשור לעבירה מסויימת אלא צריך לדעת מה המציאות מצ"ע כמה נטמא י"ט ע"א

שני שבילין א' טמא וא' טהור והלך באחד מהם והזו עליו וטבל ואח"כ הלך בשני לת"ק חייב למה"ח והרי ודאי שנטמא וספק אם נטהר ואין ספק מוציא מידי ודאי לר"ש פטור למ"ה והרי טיהרו אותו בין שני השבילין ואין פה ודאות של טומאה על האדם עכשיו המשך

האם מקצת ידיעה ככל ידיעה לת"ק נחשב כידיעה ולכן חייב למה"ח לר"ש בן יהודה לא נחשב כידיעה ולכן פטור למ"ה וצריך ידיעה שלימה י"ט ע"ב

אם אכל ספק חלב ואח"כ אכל עוד ספק חלב לרבי צריך להביא אשם תלוי על כל ספק למה"ח לכן מביא על כל ספק מצ"ע לר"ש מביא רק אשם תלוי א' על הכל למ"ה ולכן מביא רק א' על הכל כ' ע"א

המתפיס בשבועה

לאב"י נחשב כמוציא שבועה בפיו למ"ה ומצד דין תורה על האדם הרי נחשב כמוציא שבועה לרבא לא נחשב כמוציא שבועה בפיו למה"ח והרי בפועל לא הוציא שבועה מפיו כ"א ע"ב

שבועה שלא אוכל ואכל כל שהוא

לר"ע חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שיעור ואפילו כלשהו מצד שבועתו מתחייב. לרבנן פטור. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיעור.

המשך

שבועה שלא אוכל ואכל נבילות וטריפות האם חייב משום השבועה לת"ק חייב לשיטתו מצד החפצא ולכן כיון שנשבע שלא לאכול זה כולל גם נבלות אפילו שאין כוונתו על זה מצד עצמו וחייב. לר"ש פטור. לשיטתו מצד הגברא והרי ודאי שאין כוונתו על דברים האסורים ולכן לא חל.

המשך

והרי אין איסור חל על איסור לר"י מדובר שכולל דברים מותרים עם דברים אסורים למה"ח שכיון שחל על דברים המותרים לכן חל גם על דברים האסורים לר"ל מדובר שפירש שלא יאכל חצי שיעור או בסתם לפי ר"ע שסובר שחייב בכל שהוא על השבועה למה"ח ולכן זה רק מצד האדם שפירש או לפי ר"ע ששיטתו גם מצד הגברא כ"ב ע"א

האומר כיכר זה עלי הקדש ואכלה האם חייב משום מעילה לר"מ כן ורק הוא חייב משום מעילה שלגביו זה ממש הקדש למה"ח לחכמים לא למה"ח והרי אי"ז קדוש מצ"ע שהרי לאחרים אין נחשב כהקדש ולכן לא מעל כ"ג ע"ב

האם כשאומר שבועה שאין לך בידי חיטין ושעורים וכוסמין לדיעה שחייב על כל א' האם חייב גם א' כללי בנוסף לרב אחא לא חייב למה"ח ולכן רק על הפרטים חייב לרבינא חייב למה"ח ולכן חייב א' על הכלל כ"ה ע"א

שבועה שזרק פלוני צרור לים ושלא זרק לרב חייב לשיטתו מצד הגברא, והרי"ז שבועה לשקר ואפילו שזה דבר שלא שייך לפעולה, ורק קשור למה שהי' עם האדם. לשמואל פטור שאין בזה אפשרות להבא למה"ח שצריך שזה יהי' באופן ששייך לפעולה מסויימת שזה קשור רק עם העתיד.

כ"ה ע"ב

נשבע לקיים את המצווה ולא קיים לריב"ב חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שאין בזה בחירה כ"כ חייב מצ"ע. לת"ק פטור למה"ח והרי אי"ז בשליטתו לגמרי שאינו בלאו והן

כ"ז ע"א

האם דורשים בכלל ופרט או בריבוי ומיעוט לר' ישמעאל ששימש את ר' נחוניא בן הקנה דורש כלל ופרט למה"ח שענינו לאחד את הנבראים ורק קבוצה מאוד מסויימת שנכנסת בכלל לר' עקיבא ששימש את נחום איש גם זו דורש בריבוי ומיעוט למה"ח שענינו לגלות את ה' בריבוי הנבראים ע"י עבודת האדם ובפרט בע"ת שהופכים זדונות לזכויות כ"ז ע"ב

האם שגגת קרבן שמה שגגה למונבו כן למה"ח ולכן אפילו שידע מהאיסור אבל לא ידע שחייב קרבן לכן נחשב לשגגה

לרבנן לא ורק פה שזה חידוש שחייב קרבן רק על איסור לאו אפילו שלא חייב כרת לכן פה מודים ששגגת קרבן נחשב לשגגה למ"ה ולכן בד"כ אם יודע שיש איסור אין זה שגגה ורק אצלנו שיודע שאין חייב כרת ולכן חושב שזה קל יותר משאר עבירות נחשב שגגת קרבן לשגגה כ"ז ע"א

מאיפה יודעים שרק אם קילל אביו ואינו חייב רק אם קילל את שניהם לר' יאשיה יש ריבוי מיוחד. לשיטתו מצד הגברא לכן בהו"א רק בשתייהם יחד, שגרמו יחד את לידתו ונחשבים כא' ממש.

לר' יונתן מפשט הכתוב שמשמע כל אחד לחוד בפ"ע. לשיטתו מצד החפצא ולכן חייב על כ"א מהם מכיון שכ"א פועל בולד ענין אחר.

ל' ע"א

האם חייב שבועת העדות מפי עצמו שלא בבי"ד לר"מ כן למ"ה שזה רק שבועה בינו לבין חבריו שסובר דון מינה ומינה שלומדים משבועת הפיקדון שחייב גם בלי ביי"ד

לחכמים לא ורק אם כפר בו בבי"ד אז חייב למה"ח שהעדות זה חלק מהמשפט ולומדים משבועת הפיקדון רק על חיוב שבועה מפי עצמו אבל כמו במושבע מפי אחרים זה רק בבי"ד כך גם במושבע מפי עצמו זה רק בבי"ד

ל"ב ע"א

האם אפשר לצמצם שיכפרו שניהם בב"א לר' יוסי הגלילי כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מצד הענין ודאי שיכול להיות שיהי' ממש כאחד.

לרבנן לא לשיטתו מצד הגברא והרי זה מאוד קשר וכמעט בלתי אפשרי שיהי' ממש אותו דבר.

המשך

האם משביע עד א' חייב

לת"ק לא למה"ח והרי בעד א' בפועל אין חיוב של ממון לר' אלעזר בר' שמעון חייב למ"ה [כאביו רשב"י] והרי הוא גורם לממון שהרי לא ירצה לישבע ואז ישלם לו

ל"ג ע"א

המשביע עידי קנס האם חייבים

לר' אלעזר בן ר"ש חייבים למ"ה כנ"ל שדבר הגורם לממון כממון דמי לרבנן פטורים ועצ"ע אם נשאר למסקנה

המשך

מה הדין אם הודה בקנס ואח"כ באו עדים

לר"א בן ר"ש חייב למ"ה והרי"ז כמערים שיודע שיש עדים וירוץ להודות לרבנן פטור שבפועל הרי הודה לפני שבאו למה"ח

המשך

האם חצי נזק זה ממון או קנס

י"א שזה ממון למה"ח וחייב מצ"ע שהבהמה זה חלק ממנו ואינה בחזקת שימור וצריך לשלם על נזקיה

וי"א שזה קנס למ"ה שקונסים את האדם שישמור על בהמתו ל"ד ע"א

המשביע עידי קרקע האם חייבים לר"א חייבים. לשיטתו מצד החפצא ולכן דורש ריבוי ומיעוט, שזה קשור יותר להרבה פרטים וגם קרקע. לר"ע פטורים. לשיטתו מצד הגברא לכן דורש כלל ופרט שמאחד יותר, שזה מצד האדם.

המשך המשביע עידי קנס האם חייבים לר"א חייבים למה"ח ולכן אפילו שזה רק קנס על האדם נחשב כממון לגבי שבועת העדות לר"ע פטורים למ"ה והר"י"ז רק קנס על האדם וצריך שיהי' ממון ממש כדי להתחייב ל"ה ע"ב האם באברהם שכתוב "ויאמר א-ד-ני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור מעל עבדך" זה שם קדוש לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל דיבר לאנשים שנראו בעיניו כערבים. לר' יהושע ולראב"ע כן. לשיטתו מצד הגברא ובפנימיות הרי הייתה הכוונה גם לה'.

המשך כל שמות האמורים במיכה לת"ק זה חול. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל ביטויים אלה אינם לה'. לר' אלעזר יש מהם קודש. לשיטתו מצד הגברא והרי הכוונה בזה הייתה גם לה'.

המשך כל שמות האמורים בגבעת בנימין לר"א זה חול. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל מצד הפשט זה לשון חול. לר"י זה קודש. לשיטתו מצד הגברא והרי כוונת הכתוב זה גם לה'.

המשך האם האלף לך שלמה נחשב לקודש י"א שזה קודש. לשיטתו מצד הגברא ויש פה גם כוונה פנימית לה'. וי"א שזה חול. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל אי"ז א' מהשבעה שמות שנחשבים ממש כינויים לה'.

המשך ,,כל מלכיא האמור בדניאל "אנת מלכא מלך מלכיא" י"א שזה קודש. לשיטתו מצד הגברא והכוונה הפנימית ודאי שזה לה'. וי"א שזה חול. לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז בפשטות שם קדוש.

ל"ו ע"א המקלל בכינויין את ה' לר"מ חייב. לשיטתו מצד הגברא והרי לגבי האדם כוונתו לה' ולכן זה נחשב כמו שם המפורש. וחכמים פוטרים. לשיטתו מצד החפצא כיון שבפועל אין כינויים אלה שמות קדושים.

ל"ו ע"ב היו חמישה תובעים אותו ונשבע לכולם. האם חייב על כל א' לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק בשבועה אחת שיהי' חייב לכולם.

לר"ש עד שיאמר שבועה לכל אחד. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שבועה לכ"א בנפרד מהאנשים.

לר"א עד שיאמר שבועה באחרונה היינו "לא לך ולא לך שבועה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שבועה אחת לכולם, כיון שרואה את תביעת הממון כדבר א' ולא את החילוק בין האנשים.

המשך

מה הדין אם נשבע לשקר על קנס לת"ק חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב קנס זה כמו חיוב ממון רגיל מצ"ע. לר"ש פטור כיון שאינו משלם קנס ע"פ עצמו. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה בקנס רק את החיוב על האדם ואי"ז ממש ממון מצ"ע.

ל"ז ע"ב

המשביע עידי קרקע לר' יוחנן פטור כיון שיש מיעוט מיוחד לקרקע. לשיטתו מצד הגברא ולכן דורש כלל ופרט כנ"ל וממעט קרקע. לר' אליעזר חייב כיון שדורש בפסוקים ריבוי ומיעוט ומרבה גם קרקע. לשיטתו מצד החפצא ולכן מרבה עוד פרטים גם קרקע.

ל"ח ע"א

לפי שמואל כשכתוב "לא לך ולא לך" לר"מ זה כלל. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה בו חיבור. לר"י זה פרט. לשיטתו מצד החפצא ורואה בו כהפסק. וכשכתוב "לא לך לא לך" בלי וא"ו לר"מ זה פרט. לשיטתו מצד הגברא כיון שלא הוסיף ו' כנראה כ"א לחוד. לר"י זה כלל. לשיטתו מצד החפצא כיון שלא הפריד ביניהם בו' נחשבים כא'. לפי ר' יוחנן חולקים רק ב"לא לך לא לך" לר"מ זה פרט. לשיטתו מצד הגברא ומצד האנשים הרי כ"א נחשב לחוד. לר"י זה כלל. לשיטתו מצד החפצא ולכן מצד הממון הכל כדבר אחד.

ל"ח ע"ב

התובע אנסת ופיתת את ביתי לחכמים חייב כיון שתובע בושת ופגם שזה לא קנס אלא דין ממון כיון שאדם תובע יותר את הטענה שקשורה יותר לחיוב שזה ממון ולא קנס. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכלים על החיוב מצ"ע ולא את הקנס. לר"ש פטור כיון שתובע גם קנס כיון שזה קצוב ולכן פטור. לשיטתו מצד הגברא לכן מתחשב בעיקר בקנס שקשור יותר לאדם.

ל"ט ע"ב

לגבי מודה במקצת שצריך שתהי' הטענה על 2 כסף: האם צריך שתהי' גם בכפירת ממון 2 כסף לרב כן. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך שגם הנתבע יכפור ב-2 כסף, היינו שיש בכפירה חשיבות ולא סתם פרוטה. לשמואל לא ורק בטענה צריך 2 כסף אבל בכפירה מספיק אפילו פרוטה. לשיטתו מצד החפצא

ולכן הפסוק הולך רק על הטענה שזה עיקר הענין וכמו גזה"כ ומספיק שכופר אפילו בפרוטה שאין בזה כ"כ חשיבות חייב מצ"ע.

מ' ע"א

מה הדין אם טענו חיטים ושעורים והודה בשעורים לר' יוחנן פטור למה"ח שקשור לכמות והרי לא הודה לגמרי ממין הטענה [ע"ד עבודת הצדיקים] לשמואל חייב למ"ה שקשור לאיכות שגם חיטים וגם שעורים שוים כסף ונחשב ממין הטענה] ע"ד עבודת בעלי תשובה]

מ"א ע"א

האם מציאת חש"ו יש בזה משום גזל גמור לרבנן זה רק מפני דרכי שלום ואין מוציאו בדינין למ"ה לר' יוסי זה גזל גמור מדרבנן ומוציאו בדינין למה"ח

מ"א ע"ב

המלוה את חברו בעדים האם צריך לפורעו בעדים לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא וכאילו זה הי' הסכם ביניהם שצריך שני עדים כדי לפרעו וע"ד הפה שאסר הוא הפה שהתיר וכמו אין בי"ד יכול לבטל בי"ד חברו אא"כ גדול ממנו בחכמה ובמנין. לריב"ב ולשמואל לא ויכול לומר פרעתין בפני פלוני ופלוני והלכו להם למדינת הים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין צריך מצ"ע בהחזרת חוב שיהיו עדים.

מ"ב ע"ב

האומר לחבירו תביא לי 100 זוזו שאתה חייב לי והנה השטר אמר לו הרי פרעתין וענה לו שזה הי' על חוב אחר שהיית חייב לי ממ"א. לרב נחמן השטר הורע חזקתו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מאמינים לאדם שפרע את חובו לרב פפא לא הורע השטר. לשיטתו מצד החפצא ויש חשיבות לשטר מצ"ע וא"א לבטל את חזקת כשרותו.

מ"ב ע"ב

האם כשקטן תובע גדול על חוב שהי' חייב לאביו נחשב אם הודה בחלק למודה במקצת לת"ק לא אלא נחשב כמודה באבידה שהרי בבנו הוא מעיז ואם הי' רוצה לשקר הי' מכחיש לגמרי. לשיטתו מצד הגברא והרי הבן לא עשה לו שום טובה ורק אביו ולכן מעז לכפור בו. לראב"י כן כיון שאין אדם מעיז פניו בפני בע"ח וגם לא בבנו וזה שהודה אינו נחשב למשיב אבידה שלא יכול לכפור לגמרי. לשיטתו מצד החפצא ולכן אינו מעז לכפור לגמרי אפילו בבנו כיון שהוא המשך לאביו.

המשך

האם קדשים שחייב באחריותן נשבעים עליהם לר' שמעון כן, לשיטתו מצד הגברא מכיון שחייב באחריותו נחשב כממון שלו. לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא והרי סו"ס זה קדשים ואי"ז נחשב כממון שלו.

מ"ג ע"א

האם ענבים שעומדות ליבצר נחשבות ככצורות לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא כיון שבמחשבתו עומד לבוצרן נחשבות כצורות. לרבנן לא. לשיטתו מצד החפצא וכיון שבפועל עדיין הם מחוברים א"א להחשיבם ככצורות.

מ"ג ע"ב
המלוה את חבירו על המשכון ומדובר באופן שהמלוה צריך למשכון ומשתמש בו ופוחת מהחוב ואבד המשכון
לר' אליעזר ישבע ויטול מעותיו למה"ח וכיון שצריך למשכון נחשב לשומר חנם כיון שאין כאן מצוה כ"כ
לר"ע יכול לומר לו שכל ההלוואה היתה על כל המשכון ואבד המשכון אבדו מעותיו כיון שפוחת והולך מהחוב [וזה לא רק לטובתו שצריך למשכון] לכן נחשב למצוה ונקרא שומר שכר למ"ה שסובר שמתוך שלא לשמה בא לשמה ורואה את פנימיות האדם שמתכוון למצוה [ועיין בלקו"ש חט"ז פ' וארא לגבי כל מכה היתה של 5 מכות לר"ע שקשור לעניינו שהוא בע"ת וקשור לדרגת יחידה יותר מר"א שסובר שכל מכה היתה של 4 מכות שקשור לעבודת הצדיקים שקשורים רק לדרגה של חיה]

המשך
המלוה 1000 זוז לחברו ומשכן לו קת של מגל ואבד קת המגל לשמואל אבד את האלף זוז אבל אם נתן לו משכון 2 קתים אז לא אומרים שאם אבד א' הפסיד 500. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה באופן כללי על כל החוב, אבל אם יש שתי קתים אי"ז מתחלק.
לר"נ גם ב-2 קתים אומרים שאם אבד א' אבד 500 אבל בקתא ונסכא לא. לנהרדאי גם בקתא ונסכא אומרים שאם מאבד א' אבד 500. לשיטתו מצד הגברא והרי בשבילו מחשיב את זה כחצי חוב.

מ"ד ע"א
מה הדין בשומר אבידה
לרבה נחשב כשומר חנם. לשיטתו מצד החפצא והרי לא קיבל כלום על שמירתו לרב יוסף נחשב כשומר שכר שהרי בזמן שמתעסק באבדה אם הי' בא אליו עני ומבקש צדקה הי' פטור וזה נחשב כהנאה והרי הוא שומר שכר.

מ"ד ע"ב
המלוה את חברו על המשכון ונכנסה שמיטה ושוה רק חצי הלוואה לרשב"ג לא משמט כנגד המשכון. לשיטתו מצד החפצא ולכן השווי כנגד המשכון מצ"ע לא משמט. כיון שלא משמט כיון שנחשב כאילו כבר קיבל החוב.
לר' יהודה הנשיא גם כנגדו משמט כי המשכון זה רק לזכרון דברים בעלמא למ"ה ואי"ז קשור לפרעון החוב
המשך
האם באלו שנשבעים ונוטלים כמו שכיר נגזל ונחבל צריך שתהי' הודאה במקצת לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן חייב מצ"ע ולא צריך הודעה.
לר' יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך הודעה מצ"ע. כדי שתהי' שבועה מחיוב אמיתי מה"ת

מ"ה ע"א

אם שניהם חשודים לשבועה
 לר' יוסי חזרה השבועה למקומה [עיי' לקמ']. לשיטתו מצד החפצא ולכן מי שעליו החיוב הוא
 צריך להשבע מצ"ע.
 לר' מאיר יחלוקו. לשיטתו מצד הגברא כיון ששניהם חשודים שניהם אשמים ולכן יחלוקו.

המשך

כשיש ויכוח בין החנוני לקונה האם שילם על הפירות
 לת"ק צריך לישיבע בעה"ב שנתן לו את הדינר על הפירות. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו
 שהפירות בידו כיון שיש ויכוח ביניהם צריך להשבע.
 לר' יהודה א"צ לישיבע כיון שאין דרך החנוני לתת את הפירות עד שיקבל קודם את הדינר וכן
 אין דרך שולחני ליתן איסר עד שיטול דינרו. לשיטתו מצד החפצא כיון שהפירות בידו ידו על
 העליונה וא"צ להשבע.

מ"ז ע"א

במשנה נאמר לר' יוסי שסובר שבשניהם חשודים "חזרה שבועה למקומה" מה הכוונה
 לרבותינו שבבבל הכוונה שחזרה שבועה לסיני היינו שא"א לישיבע ואין בי"ד נזקק לטענתם
 למה"ח והרי אין פה מישהו שיכול לישיבע ולכן משאירים את החפץ בחזקתו ולא מתערבים
 לרבותינו שבא"י אמרו חזרה שבועה למחויב לה למ"ה ולכן חוזרים לאיש שמחויב ומשביעים
 אותו כיון שא"א להשאיר את החפץ בחזקתו וחייבים לעשות פה דין ולהתחשב בטענותיהם
 ולכן כיון שעליו החיוב המקורי לישיבע א"א לבטל את החיוב אפילו שחשוד
 מ"ז ע"ב

מה הדין אם היו שתי כיתי עדים שמכחישות זו את זו
 לרב הונא זו באה בפ"ע ומעידה וזו באה בפ"ע ומעידה לעדויות אחרות כיון שיש לכל א' מהם
 חזקת כשרות ובענין שאין אף א' מכחישה א"א לפוסלה. לשיטתו מצד החפצא.
 לרב חסדא אינם נאמנים כלל כל העדים אפילו לעדות אחרת כיון שנמצא כת א' שקרנית ואין
 ידוע איזוהי. לשיטתו מצד הגברא וכיון שיש פה ספק בכשרותם כולם פסולים.

מ"ח ע"א

יתומים שתובעים מן היתומים חוב אביהם ומדובר שמת לזה בחיי מלוה
 לרב ושמואל כבר נתחייב מלוה לבני לזה שבועה ואין אדם מוריש שבועה לבניו. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן א"א להעביר חובת שבועה שאין בזה שום חפץ.
 לר' אלעזר יורשים נשבעים שבועת יורשים ונוטלים. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפשר להעביר
 חיוב השבועה.

מח, ע"ב

האם שוכר נחשב כשומר חנם או כשומר שכר
 לר"מ נחשב כש"ח. לשיטתו מצד הגברא, שחושב בהווה כטבע האדם שמעדיף את ההווה
 אפילו קצת מאשר לחשוב על העתיד. ולכן בהוה ודאי שהשוכר עושה טובה למשכיר שנותן
 לו כל יום שכר
 לר"י נחשב כש"ש. לשיטתו מצד החפצא וודאי העתיד עדיף. ולכן בעתיד שאם יקרה משהו הרי
 המשכיר הפסיד נמצא שהשוכר נהנה יותר ונחשב כש"ש

המשך

האומר שבועה שזרק פלוני צרור לים או לא לרב חייב שהרי ישנו בלאו והן. לשיטתו מצד הגברא. לשמואל פטור שאין זה שייך להבא שאינו יכול להכריח משהו. לשיטתו מצד החפצא וצריך שיהי' גם להבא בשליטתו לגמרי.

המשך

האם חייבים משום שבועת ביטוי על כל שבועה שהדיינים משביעים לר' אמי לא [שסובר כשמואל] לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיחול על איזה ענין או חפץ מצ"ע ולא רק מצד חיוב האדם.

לר' אלעזר כן [שסובר כרב] למ"ה ועצ"ע

מסכת שבועות

טז, ע"א

האם צריך ידיעה בתחילה שהי' טמא?
לרבי עקיבא כן, לשיטתו מצד הגברא ולכן רק אם ידע בתחילה יש אפשרות לחייבו.
לרבי ישמעאל לא, לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שלא ידע חייב מצ"ע.

המשך

האם חייב גם על העלם מקדש
לר"ע לא למ"ה ולכן רק על העלם טומאה שקשור אליו חייב
לר"י כן למה"ח ולכן גם על דבר שאין קשור כ"כ אליו

מסכת עבודה זרה

ב' ע"א

מה הגירסא הנכונה
 לרב הלשון אידיהן למ"ה לכן מדבר על שבירתם של הגוים עצמם.
 לשמואל הלשון עידיהן למה"ח ולכן מדבר על העדות שגרמה להם לשבירה. ועצ"ע.

ה, ע"ב

האם טריפה יולדת
 י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא, שהטריפה אסורה על האדם, אבל לא כ"כ חסרון מצ"ע שהיא
 יכולה ללדת, וגם מה שהי' בבטנה לפני שנטרפה נחשב ליולדת, כיון שלגבי האדם זה נחשב
 כלידה.
 וי"א שלא וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן איסור הטריפה זה ממש פועל חסרון בה,
 שאינה יכולה ללדת, ומה שהי' בבטנה לפני שנטרפה אי"ז נחשב ליולדת כיון שאי"ז דבר חדש.

ו' ע"ב

מדוע אסור לשאול ולהלות מהגוי ולפרוע מהגוי
 לאביי זה גזירה על האדם שאם ילווה מהגוי הוא גם יתן לגוי בהלוואה והוא ישתמש בזה לע"ז
 למ"ה לכן מדבר מצד שיש חשש וגזר מצד האדם.
 לרבא זה אסור מצ"ע שהגוי הולך ומודה לע"ז ע"ז שהיהודי צריך אותו ומשאל ממנו. לשיטתו
 מצד החפצא שזה איסור מצ"ע.

ז' ע"א

הנותן צמר לצבע וצבע לו אדום במקום שחור
 לר"מ נותן לו דמי צמרו. לשיטתו מצד הגברא וכיון ששינה את דעתו נחשב כגולן ומשלם
 כשעת הגזילה.
 לר' יהודה ידו על התחתונה של הצבע ומקבל את הפחות אם זה ההוצאות שהוציא או אם
 השבח פחות מקבל רק את השבח. לשיטתו מצד החפצא ואפי' ששינה מדעת בעה"ב אי"ז
 נחשב כגזל אלא זה עדיין ברשות בעלי' ולכן ידו על התחתונה.

המשך

האם מותר לומר לחברו בשבת הנראה שתעמוד עמי לערב במוצ"ש לעבוד אצלי
 לת"ק אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפי' תכנון אסור וע"ד "ממצוא חפצך ודבר דבר".
 לר' יהושע בן קרחה מותר. לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז איסור מצ"ע.

המשך

מה הדין בנשאל לשני חכמים וא' אוסר וא' מתיר בדבר שהוא מדברי סופרים
 לת"ק הלך אחרי המחמיר למ"ה ואין דומה הספק שבין דיעות החכמים לספק במציאות
 שמיקלים

לר' יהושע בן קרח הלך אחרי המיקל שזה כמו כל ספק בדרבנן שהולכים לקולא למה"ח ולכן משוה את הספק שבין דיעות החכמים לספק במציאות

המשך

מה הדין בגזלנים וע"ה שחזרו בהם בפרהסיא לר"מ אין מקבלים אותם. לשיטתו מצד הגברא אפ"ל שחזרו בגלל שאנשים מסתכלים עליהם, אבל לא באמת מצ"ע. לר' יהודה מקבלים אותם. לשיטתו מצד החפצא וע"ד מתוך שלא לשמה בא לשמה ומסתכלים על המעשה מצ"ע, והרי חזרו בהם בפועל.

המשך

מה הדין אם עשו את מעשיהם הרעים בפרהסיא לת"ק אין מקבלים אותם. לשיטתו מצד הגברא ואם העיזו לעשות רבים קשה לקבלם ובפרט שגרמו תקלה לאחרים שלמדו מהם וא"א לתקן א"ז כ"כ בקלות. לר"ש ור' יהושע בן קרח מקבלים אותם לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מבדיל ותמיד אפשר שיחזרו בהם ויקבלו אותם.

ז' ע"ב

האם אסרו לעשות עסקים עם הגויים גם לאחר יום אידם לר' ישמעאל כן אסור גם 3 ימים לאחר יום אידם לשיטתו מצד החפצא ולכן היום אסור גם מצ"ע ואוסר גם לאחריו 3 ימים. לחכמים לא ומותר לאחר יום אידם. לשיטתו מצד הגברא והרי כבר עבר יום אידם ואין סיבה לאסור.

המשך

האם כשאסרו לעשות עסקים 3 ימים לפני אידיהן הכוונה חוץ מאידיהן או יחד עם אידיהן לת"ק הכוונה בלי אידיהן למ"ה שזה רק איסור מצד הרחקה של האדם שלא יתנהג במנהגם ולכן אסור חוץ מהיום 3 ימים לחכמים הכוונה עם אידיהן למה"ח ולכן אסור מצד היום עצמו כולל אותו היום

המשך

האם בדיעבד שנשא ונתן עם הגוי מותר ליהנות מהכסף לת"ק כן למ"ה שזה רק איסור על האדם אבל אין אסור בכסף מצ"ע וכן סובר ר"ל לחכמים לא למה"ח שהאיסור חל על החפץ מצ"ע וכן סובר ר"י

המשך

מה הדין בגולה שיד הגויים תקיפה וא"א להתפרנס אלא ע"י עסקים עם הגויים לת"ק מותר למ"ה וכשאינן ברירה התירו לאדם 3 ימים לפני ורק ביום אידם אסור לחכמים אסור למה"ח וגם כשאינן ברירה אסור בכל אופן 3 ימים לפני

המשך

האם סוברים כמו נחום המדי שאוסר רק יום א' לפני אידיהן לת"ק לא אלא 3 ימים ממש לגזור ולהרחיק את האדם למ"ה לחכמים כן למה"ח ולכן גוזרים פחות ורק יום א' לפני אסור

המשך

האם מותר למכור לגוי סוס זכר זקן
לנחום המדי כן למה"ח והרי אין בזה כ"כ חשש ולא גזרו
לחכמים אסור למ"ה וחוששים שאם נתיר בזה יתירו גם באחרים

המשך

האם מעשרים את את הזרע של השבת
לנחום המדי כן למה"ח והרי יש בזה חשיבות
לחכמים לא למ"ה ואין כוונת האדם כלל בזרע ולא נחשב כפרי ועצ"ע

המשך

מה קודם שאילת צרכיו או קודם יתפלל וישבח את המקום
לר"א קודם ישאל צרכיו ואח"כ יתפלל ואין לומדים ממשה שהוא בדרגה גבוהה למה"ח ולכן
שאלת צרכיו זה עיקר חיוב התפילה מהתורה
לר"י קודם יתפלל ואח"כ ישאל צרכיו שלומדים ממשה למ"ה ולכן העיקר לשבח ולהלל את ה'
שזה יותר מזכך את האדם
וחכמים אומרים ששואל צרכיו בשומע תפילה

ח' ע"א

האם יום קלנדא אסור לכולם
לר"ב"ל כן. לשיטתו מצד החפצא שזה נחשב ככל ע"ז.
לר' יוחנן אינה אסורה אלא לעובדיה. לשיטתו מצד הגברא ואי"ז ממש ע"ז אלא כמו יום
הולדתו שאסור רק לעובדי'.

יא, ע"א

האם כל יום המיתה של גוי נחשב כיום אידם
לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא לכן חושש וגוזר בכל יום מיתה של גוי.
לחכמים לא ורק מיתה שיש בה שריפה קשורה לע"ז משא"כ מיתה שאין בה שריפה. לשיטתו
מצד החפצא ולכן אין חושש אלא במיתה שיש בה שריפה שזה ממש קשור לע"ז מצ"ע.

ל"ה ע"א

מדוע אסרו גבינה של גויים
לרבי חנינא בגלל שא"א שלא יהיו שם צחצוחי חלב של בהמה טמאה. לשיטתו מצד החפצא
לכן מדבר על חלב ממש של טמאה.

לשמואל מפני שמעמידים אותה בקיבה של נבלה. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על הטעם שמגיע מנבלה.

לרב מלכיא משמי' דרב אדא בה רבא בגלל שמחליקים פני' של הגבינה בשומן חזיר. לרב חסדא מפני שמעמידים אותה בחומץ, שזה הי' יין של גויים. לרב נחמן בר יצחק מפני שמעמידים אותה בשרף של ערלה.

ל"ו ע"א

מהו שורש האיסור של שמן של גויים לרב דניאל גזר עליו לכל ישראל. לשיטתו מצד הגברא לכן זה גזירה לכולם. לשמואל דניאל החמיר רק על עצמו והאיסור הוא רק מצד שהכלים שבהם שמים את השמן פולטים את האיסור לתוך השמן. לשיטתו מצד החפצא ולכן האיסור הוא מצד פליטת איסור לתוך השמן.

לז, ע"א

מה הדין אם אומר לאשה הרי את מגורשת אם תצא חמה מגרתיקה ומת בלילה לפני שיצאה החמה לר' יהודה הנשיא מגורשת למפרע כיון שסובר כר' יוסי שזמנו של שטר מוכיח עליו שמגרש משעת כתיבת השטר. לשיטתו מצד החפצא שהשטר מוכיח מצ"ע. לחכמים לא מגורשת כיון שאין סוברים כר' יוסי שזמנו של שטר מוכיח עליו וזה כמו גט לאחר מיתה. לשיטתו מצד הגברא ולא אומרים שהשטר מוכיח מצ"ע.

לז, ע"ב

במה חולקים יוסי בן יועזר ורבנן לגבי חגב הכשר לרב פפא חולקים האם צריך שיהי' ראשו של החגב ארוך ליוסי בן יועזר לא צריך למה"ח לכן אי"צ ראשו ארוך שזה רק כמו היכר לגברא. לחכמים צריך למ"ה לכן צריך שהסימנים זה בעיקר בגופו, מה שנראה לאדם. לר' חייא חולקים מה הדין בחגב שכנפיו חופין את רובו בדוחק. ליוסי בן יועזר זה כשר. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שחופין את רובו אפילו בדוחק. לחכמים לא וצריך שיהי' רוב הניכר לעינים ולא רוב שצריך למדדו. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' רוב הניכר לאנשים.

המשך

האם טומאת משקין זה מדרבנן לרב כן למ"ה ולכן לא גזרו כלל על משקין של בית המקדש ואפילו הם עצמם טהורים. לשמואל לא למה"ח ולכן סובר שזה ממש טומאה מהתורה ורק לטמא אחרים זה מדרבנן ולכן רק לטמא אחרים לא גזרו במשקים של ביהמ"ק אבל הם עצמם טמאים

ל"ח ע"א

מה הגדר של בישולי עכו"מ בסורא אומרים בשם רב כל שאינו נאכל כמות שהוא חי אסור משום בישולי גוי וגם דגים קטנים אסורים משום בישול גוי. לשיטתו מצד החפצא ולכן אסור כל דבר שהבישול גורם לו. בפומבדיתא אומרים בשם רב כל שעולה על שולחן מלכים אסור משום בישולי גוי אבל דגים קטנים אינם עולים על שולחן מלכים ולכן מותר. לשיטתו מצד הגברא לכן אסור רק דברים

שעולים על שולחן מלכים כיון שזה דבר חשוב בשביל האדם.

ל"ח ע"ב

מה הדין בדג מליח שמלחו גוי לחזקי' מותר והלכה כמותו. לשיטתו מצד הגברא והרי מלוח אינו ממש כמבושל בטעם של האדם. לר' יוחנן אסור. לשיטתו מצד החפצא והרי מצ"ע הרי במליחה עושה את הפעולה של הבישול ממש.

המשך

מה הדין בביצה צלויה שצלאה גוי לבר קפרא מותר. לשיטתו מצד הגברא ואי"ז חשוב כ"כ לגבי האדם. לר' יוחנן אסור וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה אסור מצ"ע ככל בישולי גויים.

המשך

מה הדין באיסור שנותן טעם לפגם וי"א שאסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן אסור מצד הטעם שיש פה טעם של איסור. וי"א שמוותר. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שאין פה ממשות של איסור וגם הטעם הוא לפגם ואין משביח במאכל מצ"ע לכן מותר.

המשך

מה הדין בשתיתא = תבשיל העשוי מקמח של קליות ועדשים של גוי? לרב מותר. לשיטתו מצד הגברא והרי אי"ז חשוב כ"כ לגבי האדם. לאבוה דשמואל ולוי אסור לשיטתו מצד החפצא ולכן גוזרים שה"ז תבשיל של גוי וי"א שגזור אפילו בקמח של חיטים ושעורים. לשיטתו מצד החפצא ואפילו שאי"ז חשוב כ"כ לאדם גוזרים. ועצ"ע.

המשך

מה הדין בכבשים שידוע שהגויים נותנים לתוכם יין לחזקיה אסורים אפילו בהנאה. לשיטתו מצד הגברא כיון שיש בזה טעם יין וע"ד תבלין שאינו בטל. לר' יוחנן מותרים כיון שזה בטל. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל לפי הכמות שזה בטל. ל"ט ע"א

מה הדין בעבדו של חבר שנמכר לעם הארץ האם צריך לקבל עליו דברי חברות לר"מ לא. לשיטתו מצד הגברא והרי כבר קיבל עליו דברי חברות ואי"צ לקבל עוה"פ. לר' יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא וכיון ששינה בעלות השתנה מהותו וצריך לקבל עוה"פ.

לט, ע"ב

מה הדין במלח סלקונדרית = שאוכלים אותו חשובי רומי? לר"מ שחורה אסורה לבנה מותרת למ"ה שקשור לגילויים שצבע לבן יותר נעלה לר"י הפוך שהשחורה מותרת למ"ה שקשור לעצמות שהעיקר זה דירה בתחתונים וע"ד "שחורה אני ונאווה" וגו'

המשך

הבוצר לגת

לשמאי הוכשר. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון והרי בפועל נשמר כל מה שיוצא תוך כדי בצירה ורוצה בזה ולכן הוכשר.

להלל לא הוכשר. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות ועדיין לא התכוון לסחוט את זה שהרי לא הגיע עדיין לגת.

מ, ע"א

לגבי טרית שאינה טרופה שצריך לזהות שזה דג טהור

לרב הונא צריך שיהי' ראש ושדרה ניכר שזה מדג טהור. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך ראש ושדרה, שזה פועל את כשרות הדג.

לרב מספיק שיזעה או ראש או שדרה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק א' מהם שזה רק היכר לאדם.

מ, ע"ב

מה הדין בזיתים של גויים שהגרעין נשמט מהם מרוב שהם כבושים?

לת"ק מותר. לשיטתו מצד הגברא והרי אי"ז ממש כבישול לגבי האדם.

לר' יוסי אסור. לשיטתו מצד החפצא וכבוש נחשב כמבושל לגבי פליטה וכו' ונאסר כמו בישול.

המשך

האם כל הצלמים אסורים?

לר"מ כן למ"ה ולכן חושש אפילו למיעוט שעובדים לכל הצלמים

לחכמין לא אא"כ יש בידו מקל או ציפור או כדור למה"ח ולכן אין חוששים למיעוט שעובדים

לכל צלם אא"כ מוכח מצ"ע שהוא נעבד

לרשב"ג אפילו אם יש בידו כל דבר

מא, ע"ב

מה הדין בע"ז שנשברה מאליה

לר' יוחנן אסורה למה"ח והרי עדיין הגוי לא ביטלה

לר"ל מותרת למ"ה ולכן סובר שודאי הגוי ביטלה שאומר אם את עצמה לא יכולה להציל איך

תציל אותי

מ"ב ע"א

מה הדין ביהודי שמעך עם פטיש את הע"ז אבל לא חיסרה

לאביי לא ביטלה. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל לא חיסר בה כלום.

לר"ב ביטלה. לשיטתו מצד החפצא והרי ביטל את צורתה לגמרי מצ"ע.

מב, ע"ב

האם יש מעילה בגידולין

י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא וה"ז בא כתוצאה ממה שהקדיש, לכן גם זה קדוש ויש בזה

חיוב מעילה.

וי"א שלא. לשיטתו מצד הגברא והרי אי"ז ממש מה שהקדיש ולכן אין בזה מעילה.

המשך

מה הדין במוצא כלים מבוזים ועליהם צורת חמה או לבנה וכו' לת"ק אסור. לשיטתו מצד החפצא וכיון שיש עליהם צורה שבד"כ קשור לע"ז אסור מצ"ע. לרשב"ג מותר למ"ה וכיון שהם מבוזים אין האנשים כלל עובדים אותם.

מג, ע"א

באיזה אופן מדובר בברייתא שאומרת שפרצוף אדם אסור לאביי מדובר שהוא עשה צורת אדם ולכן אסור למ"ה ולכן מדבר שהאדם עושה ולכן אסור לרבא מדובר אפילו שמוצא וזה גם אסור שזה לפי ר' יהודה שאוסר דמות מניקה למה"ח ולכן אוסר מצ"ע ללא מעשה האדם

מג, ע"ב

מה זה כלים מכובדים ומה זה מבוזין לרב מכובדים זה למעלה מן המים מבוזים זה למטה מן המים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מה שהאדם לא רואה נחשב למבוזין. לשמואל מכובדים זה רק טבעות ונזמים למה"ח שזה כלים שמצ"ע כל ענינם לכבוד.

המשך

האם מותר לשחוק את הע"ז ולפזר ברוח לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שאם זה וזה גורם יהי' אסור, שהרי האדם מביא לפה גם גורם של איסור. לר' יוסי כן. לשיטתו מצד החפצא כיון שזה יכול לגדול גם בלי שיזבל את השדה לכן מותר.

מד, ע"ב

מדוע תשובת ר"ג בקשר לזה שרחץ במרחץ של ע"ז נחשב תשובה גנובה ולר' אושעיא אינה גנובה

לר' חמא בן ר' יוסף גנובה בזה שאמר לו שכולם משתינים בפניה שהרי פעור ג"כ משתינים בפניה ואסור. לשיטתו מצד החפצא מכיון שיש סוג של ע"ז שעובדים אותה בכך נחשב לאיסור. לר' אושעיא אינה גנובה כיון שאין דרכה של ע"ז זו בכך. לשיטתו מצד הגברא לכן מסתכל מצד רגילות האנשים בע"ז זו.

לאביי גנובה בגלל שאמר אני לא באתי בגבולה והרי גם אם בא בגבולה מותר אם זה באופן שלא מחזיק טובה לכמרים.

ולר' אושעיא אינה גנובה כיון שר"ג הוא חשוב אז אפילו שלא בטובה נחשב כמו שזה בטובה ולכן אם הי' בא בגבולה הי' אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שהוא חשוב נחשב כמו שעושה טובה לע"ז.

לרב שימי בר חייא גנובה בגלל שאמר שמשתיין בפניה והרי אפילו שמשתיין בפניה אינה בטלה למה"ח ואינו מחלק אם משתיין באופן ארעי או קבע

ולר' אושעיא אינה גנובה בגלל שזה שאינה בטלה זה רק באופן ארעי שאולי כועס על הע"ז ואח"כ מתחרט אבל פה שכך רגילים תמיד להשתיין בפניה ודאי בטלה. לשיטתו מצד הגברא לכן מחלק אם זה באופן ארעי או באופן של קבע.

לרבה בר עולא גנובה בגלל שענה שאין עושים מרחץ נוי לע"ז והרי אפילו אם עושים מרחץ נוי לע"ז מותר ואינה נאסרת שהרי אין הקדש לע"ז. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"ז נתפס מצ"ע כלל לע"ז.

ולר' אושעיא אינה גנובה שאפילו שאין בזה איסור ממש של ע"ז אבל אסור מצד שעושה נוי לע"ז. לשיטתו מצד הגברא ולכן אסור מצד שזה עשוי לנוי של ע"ז בראיית האנשים.

מה, ע"א

במה חולקים ת"ק ור' יוסי הגלילי
 לרמי בר חמא בשם ר"ל חולקים האם ציפוי הר נחשב כהר
 לת"ק לא ולכן זה נאסר וזה לא כמו ההר שאינו נאסר. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם יודע
 שאינו ממש חלק מההר ורק ציפוי.

לר' יוסי הגלילי כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל זה מחובר וכמו חלק מההר.
 לרב ששת לכו"ע ציפוי הר אינו כהר וחולקים באילן שנטעו ולבסוף עבדו
 לת"ק מותר. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שקודם האדם יעבדו ורק לאח"ז יטע אותו, שאז
 יש בזה תפיסת ידי אדם.

לר' יוסי הגלילי אסור וכן סובר שמואל. לשיטתו מצד החפצא והרי סוף סוף התוצאה היא אותו
 דבר ולכן לא משנה אם עבדו לאחר שנטעו.

מו, ע"א

מה הדין באבני הר שנידלדלו
 לבני ר' חייא מותרות למ"ה והרי לאדם נראה שזה עדיין חלק מההר
 לר' יוחנן אסורות למ"ה ח ומצ"ע הרי הם נעקרו ואינם חלק מההר
 המשך

מה הדין בע"ז של ישראל
 י"א שאסורה מיד. לשיטתו מצד החפצא.
 וי"א שאינה אסורה עד שתיעבד למ"ה

מ"ו ע"ב

מה לומדים מהפסוק "לא תביא אתנן... בית ה' אלקיך"
 לר' אליעזר לומדים שרק קרבן אסור אבל פרה אדומה שאין מקריבים אותה בבית המקדש מותר
 למ"ה ולכן ממעט את הפרה שמצ"ע איננה דומה לקרבן
 לחכמים לומדים לרבות שגם הריקועים שעושים ציפוי לכותל אסור לעשות מדברים שלא
 כשרים לקרבן למ"ה ולכן מרבה דבר שהוא למראה האדם חלק מהמקדש
 המשך

מה הדין בכל האסורים לגבי המזבח האם ולדותיהם מותרים
 לת"ק ולדותיהם מותרים. לשיטתו מצד הגברא והרי בזה לא נעשה שום איסור.
 לר' אליעזר אסור. לשיטתו מצד החפצא וה"ז בא כתוצאה מהאיסור.

מ"ז ע"א

באיזה אופן הם חולקים
 י"א שחולקים באופן שנרבעו ולבסוף עיברו אבל אם הי' הפוך לכו"ע אסורים למ"ה וכיון
 שהי' העובר בזמן העבירה ודאי נאסר אפילו שלא הי' גלוי למראה האדם
 וי"א שגם אם עיברו ולבסוף נרבעו עדיין זו מחלוקת. לשיטתו מצד הגברא לכן כיון שאינו גלוי
 למראה האדם אינו נחשב שנרבע ולכן לת"ק מותר.

המשך

האם עיקר שירה בפה או בכלי
 י"א שהעיקר זה בפה למ"ה
 וי"א שהעיקר זה בכלי למה"ח

מ"ז ע"ב
 מהי הטומאה של ע"ז
 לת"ק כמו שרץ. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז קשור לטומאה מצד מעשה האדם וכו', אלא
 מצ"ע.
 לר"ע כמו נידה. לשיטתו מצד הגברא שזה קשור עם חטא עה"ד וכו'.

מח, ע"א
 מהי אשרה
 לת"ק כל שיש תחתיה ע"ז. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפי' שרק יש תחתי' ע"ז נחשב לאשרה
 וכאילו היא חלק מהע"ז שתחתי'.
 לר"ש כל שעובדים אותה למ"ה.

המשך
 מה זה אשרה סתם
 לרב כל שכמרים יושבים תחתיה ואין טועמים מפירותיה למ"ה ולכן צריך שממש ישבו תחתיה
 וכו'
 לשמואל מספיק שאומרים שפירות אלו שייכים לע"ז למה"ח

מ"ח ע"ב
 האם תקרובת ע"ז מטמאה באוהל
 לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין מחשיב את התקרובת של ע"ז כע"ז ממש אלא רק
 שהאדם משרת בזה לע"ז ואינה מטמאה באוהל.
 לריב"ב כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב את התקרובת כמו ע"ז ממש ומטמאה באוהל.

המשך
 מה הדין בזה וזה גורם
 לר' יוסי מותר למה"ח והרי זה באופן שיכל להיות לבד רק מההיתר
 לחכמים אסור למ"ה והרי הי' פה בפועל גם גורם של איסור

מ"ט ע"א
 מה הדין בשאור של חולין ושאור של תרומה שנפלו לתוך העיסה וחימצוה
 לר"א הולכים אחר האחרון. לשיטתו מצד החפצא והרי הוא הגורם בפועל בסוף.
 לחכמים בין שנפל האיסור ראשון או אחרון אינו אסור עד שיהא בו כדי לחמץ למ"ה ולכן צריך
 שיהי' שיעור להחמיץ בשאור של תרומה מצ"ע ואז נאסר

המשך
 אם אפה את הפת בתנור שיש בו עצים של ע"ז וכן בגד שיש בו איסור של ע"ז ונתערבה באחרות
 לר"א מספיק שיוליך הנאה של אותה פת לים המלח. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שאינו
 נהנה מאותו בגד או פת של ע"ז ע"י שפודה את שווי'.
 לחכמים הכל אסורות כיון שאין פדיון לע"ז. לשיטתו מצד הגברא וחוששים שמא יאכל ויהנה

מע"ז עצמה.

מט, ע"ב

מה הדין אם משייף עץ של ע"ז ויש מזה נסרים לרב הונא אסורים. לשיטתו מצד החפצא שה"ז בא מע"ז. לר' חייא בר רב מותרים. לשיטתו מצד הגברא והרי אין בזה שום חשיבות כלל לגבי האדם ומבטלם

המשך

עבודה זרה שנשברה מאליה לרב צריך לבטל כל קיסם וקיסם היינו שגם שברי שברים של ע"ז אסורים למ"ה ולכן כל חלק מהע"ז אפילו כ"ש יש בו חשיבות וצריך לבטלו או שמדובר בע"ז של חוליות שהדיוט יכול להחזירה ולכן אסור לשמואל אין צריך לבטל כל קיסם וקיסם למה"ח ולכן אין איסור א"כ היא שלימה כמו שהיא מצ"ע אבל שברי שברים מותרים

נ' ע"א

האם עושים מרקוליס קטן בצד מרקוליס גדול לר' ישמעאל כן. לשיטתו מצד החפצא ולפעמים יש לו קצת אבנים ועושה מרקוליס קטן ליד הגדול. ועצ"ע. לחכמים לא. לשיטתו מצד הגברא והרי אין רגילות בכך כלל.

נא, ע"ב

האם עבודה זרה של גוי אסורה מיד לר"ע כן ורק בע"ז של ישראל אינה אסורה עד שתעבד למ"ה ולכן אוסר יותר בע"ז של גוי כיון שהוא קשור לטומאה ובכוונתו ודאי לע"ז ולכן אוסרה מיד לר"י לא ורק עד שתעבד ורק בע"ז של ישראל אסורה מיד למה"ח ולכן אוסר יותר בע"ז של ישראל שזה עבירה הרבה יותר חמורה

נ"א ע"א

האם טרפה יולדת י"א שכן. כבר כתוב בהמשך. וי"א שלא

מסכת זבחים

מה הדין בקרבן אשם ששחטו שלא לשמו?
לת"ק ורבי יהושע כשר כמו כל הזבחים. לשיטתו מצד הגברא והרי ע"ז לא נאמר לעיכובא.
לרבי אליעזר פסול כמו קרבן חטאת. לשיטתו מצד החפצא והרי גם זה בא על חטא בדומה
לחטאת לכן נפסל.

ו, ע"ב
תמידים שלא הוצרכו לציבור
לרבי שמעון אין נפדים תמימים. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהקדישום שוב א"א לפדותם.
לחכמים נפדים כשהם תמימים וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא כיון שלא הוצרכו לציבור
כאילו ב"ד מתנה עליהם שיהי' אפשר לפדותם.

ז, ע"א
קרבן תודה ששחטא לשם תודת חברו
לרבה כשרה. מכיון שנשחטה לשם קרבן תודה. לשיטתו מצד החפצא.
לרב חסדא פסולה כיון שצריך שזה יהי' לשמו של הבעלים. למ"ה

ט, ע"א
מדוע קרבן פסח לאחר זמנו נחשב כקרבן שלמים ולא כקרבן עולה?
לרבי אבין כיון שדוחים קדשים הנאכלים, שזה יהי' כמו שלמים שנאכלים לכל אדם ולא כמו
קרבן עולה שאינו נאכל. לשיטתו מצד הגברא.
לרבי יוסי ברבי אבין דוחים קדשים קלים לקדשים קלים ולא לקדשי קדשים. לשיטתו מצד
החפצא.

ט, ע"ב
מה הדין אם חשב בשעת שחיטת הקרבן שיזרוק את הדם שלא לשמה?
לרבי יוחנן פסולה כיון שמחשבים מעבודה לעבודה ולומדים ממחשבת פיגול. וכך ההלכה.
לשיטתו מצד החפצא שהרי הכל נחשב לאותו קרבן.
לריש לקיש כשרה כיון שאין מחשבים מעבודה לעבודה ולא לומדים ממחשבת פיגול. לשיטתו
מצד הגברא ולכן א"א לחשוב מעבודה לעבודה, אלא רק מעבודה שעוסק בה עכשיו.

י, ע"א
השוחט את הבהמה ע"מ לזרוק דמה לע"ז להקטיר חלבה.
לרבי יוחנן אסורה, כיון שמחשבים מעבודה לעבודה. ולומדים דבר שהוא מחוץ לביהמ"ק כמו
הקרבנות של ביהמ"ק. לשיטתו מצד החפצא.
לר"ל מותרת כיון שאין מחשבים מעבודה לעבודה וגם לא לומדים חוץ מפנים. לשיטתו מצד
הגברא ורק בעבודה שעוסק בה יכול לחשוב.

יא, ע"א
הפסח שעברה שנתו ושחטו בזמנו בערב פסח לשמו וכן השוחט קרבנות אחרים לשם פסח
בזמנו

לרבי אליעזר פסול. לשיטתו מצד החפצא כיון שכרגע אינו ראוי לקרבן זה פסול. רבי יהושע מכשיר. וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא והרי מצד האדם יש אפשרות להקריב קרבן זה.

יא, ע"ב

מה הדין קרבן פסח ששחטו בשחרית של ערב פסח שלא לשמה? לרבי יהושע כשר כאילו נשחט בשלושה עשר. לשיטתו מצד הגברא והרי עדיין אי"ז נחשב חיוב של ק"פ. לכן בתירא פסול כאילו נשחט בין הערביים שלא לשמו, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא והרי זה חלק מאותו יום שבו מקריבים ק"פ וקשה לחלק ביום עצמו בין לפני חצות בין לאחר חצות.

יג, ע"א

מה הדין במחשבה של פסול בזמן ההליכה עם הדם? לת"ק נפסל הקרבן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל עכשיו צריך הליכה זו ולכן זה פוסל. לרבי שמעון כשר כיון שאפשר בלי להלך שהרי יכול לשחוט ליד המזבח ולזרוק את הדם. לשיטתו מצד הגברא. לרבי אליעזר אם מהלך במקום שהוא צריך להלך המחשבה פוסלת, ואם במקום שאינו צריך להלך אין המחשבה פוסלת. למה"ח ולכן רק במקום שצריך להלך מצ"ע

יד, ע"ב

מה הדין אם זר מוליך את הדם למזבח? לרבי שמעון כשרה שאי"ז נחשב עבודה. לשיטתו מצד הגברא והרי יכול לשחוט ליד המזבח ולזרוק ואי"צ להוליך כלל. לחכמים פסול. לשיטתו מצד החפצא והרי כרגע הדם רחוק מהמזבח ונצרך להולכה ולכן פוסל.

טו, ע"א

מה הדין הוליכו זר והחזירו כהן, וחזר והוליכו הכהן? לבני רבי חייא כשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן תמיד אפשר לתקן. לרבי ינאי פסול. כיון שכבר א"א לתקן את זה, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהוליכו זר זה פסול בדם מצ"ע וא"א לתקן.

המשך

מה הדין אם הוליכו כהן את הדם וחזר והוליכו זר? לרב שימי בר אשי לדברי המכשיר מקודם פה פוסל, ולדברי הפוסל מכשיר. לשיטתו מצד הגברא ולכן כמו שמקודם הי' פסול בחפצא כשזר מוליך, כך עכשיו כשר בחפצא כיון שכהן הוליך ופעל הכשר בדם. לרבא לפי כולם פסול. כיון שכרגע זה חזר למקום השחיטה וצריך להביאו למזבח, ודאי שזו ההלכה לצורך ולכן פוסלת. לשיטתו מצד החפצא ומסתכל לפי המצב של עכשיו שצריך להוליך את הדם וזר פסול. ועצ"ע.

המשך

מה הדין אם קיבל את הדם ביד שמאל?

לת"ק פסול. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך דוקא בימין.
 לרבי שמעון כשר. לשיטתו מצד הגברא וה"ז אותו אדם ואין נפק"מ כ"כ באיזה יד.

יז, ע"ב

מה הדין בזב שעדיין מחוסר כיפורים?
 לת"ק לא נחשב כמו זב ולכן זה כשר. לשיטתו מצד החפצא והרי כבר עבר טומאת זיבתו ממש.
 ליוסף הבבלי פסול, כיון שנחשב כמו זב. לשיטתו מצד הגברא כיון שחסר לו כפרה נחשב עדיין
 כאילו הוא זב.

למסקנא חולקים שלת"ק שווה טבול יום של זב לכל הטומאות שבהם טבול יום כשר. למה"ח
 ולכן לא מחלק
 ליוסף הבבלי מחמיר כיון שטומאה יוצאת מגופו. למ"ה ולכן מחלק ומחמיר פה

יח, ע"ב

מה הדין בבגדים ארוכים של הכהן שהרים אותם ע"י חגורה?
 לרב פסול, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל אי"ז מתאים למידתו.
 לרמי בר חמא כשרים. לשיטתו מצד הגברא והרי סדרן ע"י החגורה.

המשך

האם בגד שיש עליו 5 כנפות חייב בציצית?
 י"א שכן, כיון שיש בכלל 5. לשיטתו מצד החפצא והרי יש פה ארבע כנפות.
 וי"א שלא כי כל היתר כמאן דלית ל"י דמי. ומאשר תכסה בה מרבה כסות של סומא. לשיטתו
 מצד הגברא והרי לגביו חמש זה לא ארבע ולכן מרבה דבר שקשור לגברא, היינו כסות של
 סומא.

יט, ע"ב

מה הדין אם קידש ידיו ורגליו בלילה, האם צריך לקדש שוב לעבודת היום?
 לרבי כן. כיון שהלינה פועלת בקידוש ידיים ורגליים לכן צריך עוה"פ לקדש ידיו ורגליו. לשיטתו
 מצד החפצא ולכן זה כמו קרבן שנפסל בלינה.
 לרבי אלעזר בן רבי שמעון אי"צ עוה"פ כיון שאין לינה מועלת לקידוש ידיים ורגלים. לשיטתו
 מצד הגברא והרי האדם הי' ער כל הלילה ואין סיבה להצריכו שוב לקדש ידיו ורגליו.

כ, ע"א

מה הדין במי כיוור, האם נפסלים בלינה?
 לאלפא גם בזה חולקים, שלרבי נפסלים ולרבי אליעזר ברבי שמעון כשרים. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן ברור הדעות לכאן ולכאן.
 לר' יוחנן זה ספק ואפשר לומר שפסול לכו"ע או כשר לכו"ע ועצ"ע. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 אין זה ברור לאדם וזה נחשב ספק לכו"ע.

המשך

מהו נחשב צפון לגבי שחיטת קדשי קדשים?
 לרבי יוסי ברבי יהודה מקיר מזבח הצפוני ועד כותל העזרה הצפוני, כנגד כל המזבח נחשב
 לצפון. לשיטתו מצד הגברא וזה המקום הכי חשוב וחמור לגבי האדם.

לרבי אלעזר ברבי שמעון גם בין האולם ולמזבח.
 לרבי גם מקום דריסת רגלי כהנים ומקום דריסת רגלי ישראל וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא
 ולכן מחשיב את כל המקום אפילו שאי"ז כ"כ נחשב לגבי האדם.

כ, ע"ב

איפה מקדש ידים ורגלים בשביל עבודת פרה אדומה
 לר' חייא בר' יוסף מקדש בכלי שרת בפנים. לשיטתו מצד הגברא וה"ז לטהרת האדם ואדרבה
 נחשב יותר מכל עבודה כמ"ש בתניא באגה"ק סכ"ח.
 לר' יוחנן יכול לקדש אפילו בחוץ בכלי של חולין וא"צ כלי קדוש דוקא. לשיטתו מצד החפצא
 והרי בפועל זה עבודה שמחוץ לביהמ"ק ואי"ז נחשב כ"כ.

כא, ע"א

האם מי כיוור נפסלים בשקיעת החמה בשביל עבודת הים [עבודות של מתירין]
 לר' חייא בר' יוסף כן. לשיטתו מצד הגברא כיון שעכשיו אינו עוסק בעבודה של מתירין נפסל
 בשקיעה.
 לר' חסדא אין נפסלין אלא בעמוד השחר כמו האברים. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה נחשב
 כמו כל קרבן רק בעמוד השחר נפסל.

המשך

מדוע אין מעלה את הכיוור לאחר ששקעו בלילה
 לר' בר' יוסף בגלל שזה יפסול את המים. לשיטתו מצד החפצא שלא יפסל ממש.
 לר' יוחנן זה רק חשש שמא לא יחזור וישקענו ויפסול בעמוד השחר או בגלל שיש מצווה לשקע
 את הכיוור לפני עמוד השחר אפילו שאין נפסלין המים. לשיטתו מצד הגברא שזה רק חשש
 וגזירה אפי' שאין נפסלים המים מצ"ע.

כב, ע"ב

האם מי הכיוור צריכים להיות מי מעין
 לר' ישמעאל כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה כמו חלק מהקרבן וצריך מים חיים כמו במצורע
 וכו'.
 לחכמים לא. לשיטתו מצד הגברא וזה רק משהו צדדי על האדם כדי לטהרו ואי"צ ממש מים
 חיים.

כו, ע"א

מה הדין אם קיבל את הדם ביד שמאל?
 לת"ק פסול כיון שמקרא נדרש לפניו ולאחריו ולכן האצבע שכתוב שמשמע מזה שצריך דוקא
 ימין זה הולך גם על ולקח שכתוב לפניו. לשיטתו מצד החפצא לכן מקפידים דוקא בימין.
 לרבי שמעון כשר כיון שמקרא נדרש רק לפניו ולא לאחריו ולכן האצבע זה הולך רק על ונתן
 שכתוב אחרי, אבל לא על ולקח שכתוב לפניו ולכן אם קיבל בשמאל כשר. והעיקר שרק הזריקה
 תהי' בימין. לשיטתו מצד הגברא והרי סו"ס זה אותו אדם ואין נוגע כ"כ באיזה יד.

כז, ע"א

מה הדין בדם שנתנו למטה במקום לתת למעלה או הפוך?
 לרבי יוחנן לא יאספנו לחזור וליתנו כמצוותו. לשיטתו מצד החפצא והרי נפסל מצ"ע לגמרי

וא"א לתקן. לרבי שמעון יאספנו. לשיטתו מצד הגברא ורק חסר במצוה והאדם יכול לאסוף ולתקן. לרב חסדא נחלקו בניתנים לפנים שנתנם בחוץ או דם שצריך ליתנו בחוץ ונתנו בפנים. שלרבי יוסי יאספנו, לשיטתו מצד החפצא והעיקר שבסוף יהי' הדם כתקנו במקומו האמיתי. ולרבי שמעון לא יאספנו. לשיטתו מצד הגברא וכיון שעשה שלא כמצוותו א"א להכשיר.

כח, ע"א

האם מחשבים מאכילת אדם לאכילת מזבח או מאכילת מזבח לאכילת אדם? לת"ק לא. ולכן מחשב לאכול דבר שאין דרכו לאכול ולהקטיר דבר שאין דרכו להקטיר זה כשר, לשיטתו מצד הגברא. לרבי אליעזר מחשבים מאכילת אדם למזבח ולכן זה פסול. לשיטתו מצד החפצא כיון שזה חלק מהקרבתו לכן זה פסול.

כט, ע"ב

מה הדין בקרבן שחשב בו מחשבה לאכול חוץ לזמנו ואחרי זה חשב לאכול מחוץ למקומו? לרבי יהודה זה פיגול וחייבים עליו כרת. לשיטתו מצד החפצא ולכן המחשבה הראשונה זה קובע וא"א לבטל זאת. לחכמים זה פסול ואין בו כרת. לשיטתו מצד הגברא ולכן האדם יכול לשנות את הפיגול ע"י מחשבה אחרת, שגם היא נחשבת.

המשך

לאילפא המחלוקת היא רק אם זה הי' בשתי עבודות, אבל בעבודה אחת לפי כולם פסול ואין בו כרת. לשיטתו מצד הגברא וכיון שאוחדו באותה עבודה, ע"ד "תוך כדי דיבור כדיבור דמי" לכן יכול לבטל מחשבה הראשונה וזה רק פסול ולא פיגול. רבי יוחנן אומר אפילו בעבודה אחת לרבי יהודה זה פיגול וחייבים עליו כרת. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו בעבודה א' במחשבה הראשונה זה נתפס ונתפגל וחייב כרת וא"א לבטל.

המשך

מה הדין באומר על בהמה הרי זו תמורת עולה ותמורת שלמים. לרבי מאיר ה"ז תמורת עולה כי תפוס לשון ראשון. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים אחר דיבור הראשון שיוצא מפיו ואפי' שהתכוון לשניהם. לרבי יוסי אם התכוון באמת לשניהם שניהם קיימים הואיל וא"א להוציא שני שמות כאחד. אבל אם אחרי שאמר ה"ז תמורת עולה נמלך ואמר ה"ז תמורת שלמים - ה"ז עולה. לשיטתו מצד החפצא כיון שהתכוון לשניהם שניהם קיימים וכיון שא"א בפועל להוציא כדיבור את שניהם כא'.

לא, ע"א

מה הדין בהקטיר חצי זית במחשבה של חוץ לזמנו ועוד חצי זית חוץ למקומו ועוד חצי זית חוץ לזמנו לרבא מצטרף חצי זית הראשון שהי' חוץ לזמנו עם החצי זית האחרון ונהי' פיגול. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא מצא מין את מינו וניעור, ששניהם מחשבת חוץ לזמנו והם מצטרפים. לרב המנונא אין זה מצטרף לחוץ לזמנו כיון שבתחילה מצטרף כבר לחוץ למקומו וזה רק פסול ולא פיגול. לשיטתו מצד הגברא לכן מסתכל מצד האדם מה היתה מחשבתו הראשונה והשני'

וזה מצטרף.

לב, ע"א

מה לומדים מהמלים "וסמך ושחט"?

לת"ק לומדים מה סמיכה בטהורים אף שחיטה בטהורים. לשיטתו מצד הגברא שהעיקר זה הסמיכה שזה קשור יותר לאדם וכוונתו. ומזה לומדים על השחיטה שזה פעולה בקרבן. לרב חסדא מה שחיטה בטהורים אף סמיכה בטהורים. לשיטתו מצד החפצא שהעיקר זה השחיטה שזה פעולה בקרבן מצ"ע ומזה לומדים על הסמיכה שהיא עבודה שקשורה לכוונה ומחשבת האדם.

לב, ע"ב

האם השוחט יכול לעמוד מחוץ לעזרה ולשחוט בסכין ארוכה את הבהמה שנמצאת בעזרה? לת"ק כן. שכתוב ושחט את בן הבקר לפני ה', שרק בן הבקר הבהמה צ"ל בעזרה ולא השוחט. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר זה שהבהמה בעזרה ואי"צ שהשוחט יהי' ג"כ. לשמעון התימני א"א לשחוט כך, כיון שצ"ל השוחט עצמו לפני ה'. שלומד מהפס' ושחט את בן הבקר לפני ה', שהכוונה גם על השוחט. לשיטתו מצד הגברא לכן גם השוחט צ"ל לפני ה'.

ע"ב

לג,

מה הדין בטמא שנגע בקודש?

לר"ל לוקה. שכתוב "בכל קודש לא תיגע" שזה הולך גם על בשר קודש. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר גם על קודש שזה שייך לכולם ולא רק בתרומה ששייך רק לכהנים. לרבי יוחנן אינו לוקה. כיון שהפסוק בכל קודש לא תיגע מדבר רק על תרומה. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר רק על התרומה שזה קשור רק לכהנים ולא כמו קרבן ששייך יותר לכולם.

לד, ע"א

מה הדין בטמא שאכל בשר קודש לפני זריקה?

לר"ש לוקה כיון שבכל קודש לא תגע לא משנה אם לפני זריקה או אחרי זריקה. לשיטתו מצד הגברא ולגבי האדם שכבר הקדישו אין משנה ולכן גם לפני זריקה לוקה אם אכלו בטומאה. לרבי יוחנן לא לוקה כיון שכתוב טומאתו טומאתו שזה כתוב רק אחרי זריקה. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק לאחר זריקה שאז הקרבן קדוש מצ"ע מתחייב. לאביי חולקים רק בטומאת הגוף אבל בטומאת בשר לפי כולם לוקה. לשיטתו מצד הגברא ולכן כשהבשר טמא האדם מוזהר בודאי שלא לאכול, ואם אכל לוקה וזה עיקר האיסור. לרבא מחלוקת בטומאת הגוף אבל בטומאת בשר ד"ה אינו לוקה. לשיטתו מצד החפצא ולכן עיקר האיסור זה לא לטמא את ה**בשר**, אבל אם הבשר כבר טמא אין האדם מוזהר כלל.

המשך

המעלה אברי בהמה ע"ג המזבח

לר"ל לוקה מכיון שכתוב בתורה להעלות אברי בהמה טהורה מובן שאסור בהמה טמאה ולא הבא מכלל עשה לוקים עליו. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם משמעות של לאו הבא מכלל עשה לוקה.

לרבי יוחנן אין לוקים עליו כיון שלא הבא מכלל עשה אינו נחשב ללאו. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' לאו ברור.

המשך

לרבי יעקב חולקים באברים של חי' שהעלם ע"ג המזבח לרבי יוחנן עובר בעשה, שלומדים שרק בהמה צריך להעלות ולא חי'. ולא הבא מכלל עשה נחשב גם כעבירה, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא.

לריש לקיש אינו עובר בלא כלום שאין לומדים מדיוק חיוב. לשיטתו מצד הגברא. ועצ"ע בהסבר המחלוקת הקודמת.

לה, ע"א

מה הדין בדם התמצית שיוצא לאחר יציאת הנפש?

לת"ק זה רק איסור לאו. לשיטתו מצד הגברא ומצד האדם רק הדם שיוצא עם הנפש נחשב לדם. לרבי יהודה זה איסור כרת. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם זה נחשב כדם לכל דבר.

לה, ע"ב

מה הדין אם שחטו ע"מ להניח את דמו או אמוריו למחר או להוציאם לחוץ?

לרבי יהודה פוסל. לשיטתו מצד החפצא מכיון שזה באותו קרבן מחשבים מעבודה לעבודה. לחכמים כשר. לשיטתו מצד הגברא, וכיון שאי"ז באותה עבודה מחשבה של הפיגול אין פוסל.

המשך

מה הדין בבעלי מומין?

לת"ק פסול אפילו בדוקין שבעין. לשיטתו מצד החפצא שבבהמה זה פסול מצ"ע לגמרי. רבי עקיבא מכשיר בדוקין שבעין הואיל וכשרים בעופות. לשיטתו מצד הגברא וכיון שמצאנו בעוף שכשר בדוקין שבעין סימן שאינו פסול מצ"ע כ"כ.

לו, ע"ב

מה הדין בקרבן חטאת שנתן מתנה אחת?

לב"ש לא כיפר עד שיתן שתי מתנות. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן צריך שיתן לפחות שתי מתנות שיש בזה חשיבות.

לב"ה גם במתנה אחת כיפר. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות ולכן מספיק אפי' פ"א שזה כמו משהו סמלי.

לז, ע"א

מנין לכל הדמים שטעונים מתן דם גם ליסוד?

לת"ק לומדים מהפסוק "ודם זבחיך ישפך". לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לימוד מיוחד על כל הזבחים שמצריך שיתנו דם ליסוד.

לרבי לומדים מהפסוק והנשאר בדם ימצא. שהמלה בדם מיותרת ללמד על כל הדמים שטעונים מתן דמים ליסוד. לשיטתו מצד החפצא ולכן מצ"ע טעונים יסוד ואי"צ פסוק מיוחד על זה.

לט, ע"א

מה הדין בשירי הדם שהקריבם בחוץ?

לת"ק פטור. כיון שאין מעכבים את הכפרה. וגם אין מחשבה מועלת בהם. לשיטתו מצד הגברא ולגביו אינם חשובים כ"כ.

לרבי נחמי' חייב. שגם לשיריים יש חשיבות. לשיטתו מצד החפצא ומצ"ע יש בהם גם חשיבות.

מ' ע"א

מאיפה יודעים שצריך לתת 4 מתנות של דם על המזבח?
 לרבי שמעון יודעים שכתוב בפר כהן משיח קרן קרנות שזה 2. וגם למטה בפר העלם כתוב
 במקום קרן קרנות בא ללמד שצריך 4 מתנות, לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לימוד מיוחד
 לתת ארבע מתנות.

לרבי יהודה אינו צריך לימוד זה ולומד מזה שכתוב באוהל מועד שכל האמור באהל מועד צריך
 4 מתנות. לשיטתו מצד החפצא ולכן מצ"ע כל מה שיש באוהל מועד צריך ארבע קרנות.

מא, ע"ב

מה הדין אם פיגל בקומץ ולא בלבונה, בלבונה ולא בקומץ?
 לרבי מאיר פיגול וחייבים עליו כרת. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק בדבר א' שגילה דעתו
 שרוצה לפגל בקרבן זה.

לחכמים אין בו כרת עד שיפגל בשניהם וכל המתיר. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיפגל
 בשניהם דוקא ולא מספיק שיגלה דעתו.

מב, ע"א

מה הדין בדמים שניתנים על מזבח הפנימי כמו בפר ושעיר של יוהכ"פ ופיגל בראשונה ובשני'
 ובשלישית?

לרבי מאיר זה נחשב פיגול וחייבים עליו כרת. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.
 לחכמים אין בו כרת עד שיפגל בכל המתיר. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.

ע"ב

מב,

האם שיריים מעכבים?

י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה חלק מהקרבן.
 י"א שלא. לשיטתו מצד הגברא, שזה רק חלק ממצות האדם אבל לא חלק מהקרבן עצמו,
 שאינם חשובים כ"כ.

המשך

האם מערבים את דם הפר ודם השעיר כשזמים על קרנות המזבח?
 לרבי יאשי' כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לערב שהרי לאדם הכל נחשב כקרבן א', שהכל
 בא לכפרה.

לרבי יונתן לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן כ"א נחשב כקרבן בפ"ע וא"א לערבם.

מג, ע"א

מה הדין בלוג שמן של מצורע?

לרבי שמעון אין חייבים עליו משום פיגול. היינו שאם פיגל באשם לא נפגל הלוג. כיון שאדם
 יכול להביא את אשמו עכשיו ואת הלוג שמן אחרי עשרה ימים נמצא שאין האשם מתירו ודבר
 שאין לו מתירין אין חייבים עליו משום פיגול, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שיכול
 להפריד ביניהם אי"ז נחשב שהאשם מתירו.

לרבי מאיר חייבים עליו משום פיגול, כיון שהאשם מתירו. לשיטתו מצד הגברא וכיון שבפועל
 האדם מביאם כאחד נחשב שהאשם מתירו.

המשך

מה הדין בפרים הנשרפים ושעירים הנשרפים?

לרבי מאיר חייבים עליהם משום פיגול כיון שהדם מתיר את אימוריהם להקרב. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא מחלק בין הקרבנות.
 לרבי שמעון אין בזה משום פיגול כיון שרק קרבנות שהם על המזבח החיצון חייבים משום פיגול. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחלק שרק קרבנות מיוחדים חייבים.

מד, ע"א
 עד מתי חייב במעילה בלוג שמן של מצורע?
 לת"ק עד שיזרוק את הדם, אבל לאחר שזרק את הדם אין חייבים על זה משום מעילה. לשיטתו מצד הגברא לכן הולך לפי הדם שהוא העיקר.
 לרבי חייבים מעילה עד שיעשה את ההזוי של השמן. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך לפי ההזוי של השמן עצמו.

מה, ע"א
 מה הדין בקדשי גויים?
 לרבי שמעון אין חייבים עליהם משום פיגול נותר וטמא, והשוחטן בחוץ פטור. לשיטתו מצד הגברא ואין מחשיב כלל קדשי גויים כיון שהם עם הדומה לחמור.
 לרבי יוסי חייבים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב גם קדשי גויים כיון שלא מסתכלים על האדם אלא ע"ז שחל עליהם שם הקדש.

מה, ע"ב
 דבר שאין דרכו להאכל אבל מצוה להקטירו כגון לבונה האם חייבים עליהם משום טומאה ומשום נותר?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיב גם דברים שאינם נאכלים כלל.
 לרבי שמעון לא למ"ה ולכן מחייב רק בדבר שדרכו להאכילו.

המשך
 במה חולקים?
 לרבי יוחנן ורבי אלעזר חולקים בטומאת בשר אבל בטומאת הגוף ד"ה אינו לוקה. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר רק על טומאת בשר מצ"ע..
 לריש לקיש ולרבי יוסי בן חנינא חולקים גם בטומאת הגוף. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדברים גם בנוגע לטומאת גוף האדם. ועצ"ע בנוגע לשמות שאי"ז ברור בגמרא

מ"ז ע"א
 מה הדין אם הבעלים חושבים מחשבה של פסול, האם נפסל הקרבן?
 לת"ק לא, כיון שאין המחשבה הולכת אלא אחר העובד. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך רק אחרי העובד בפועל.
 לרבי אלעזר נפסל ואפילו שלא הוא שחט יכול לפסול במחשבה, כיון שהקרבן שלו, וכן סובר רבי אלעזר ברבי יוסי. וכן סובר רבי שמעון בן אלעזר. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך אחר הבעלים של כבש זה.

מ"ח ע"א
 האם חייבים על ספק מעילות אשם תלוי
 לר"ע כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפי' על עברה שקשורה לאדם חייבים עליו אשם תלוי.

לחכמים לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק עברה מצ"ע מביאים עלי' אשם תלוי ולא על מעילה שקשור רק לאדם שמשמש בהקדש.

מ"ט ע"א

מה הדין בלקוח בכסף מעשר שני שנטמא לת"ק יפדה. לשיטתו מצד הגברא ולכן תמיד יש תיקון, שהאדם יכול לפדותו. לר' יהודה יקבר. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין לזה תיקון מצ"ע.

נ' ע"ב

מה הדין במלק ונמצאת טריפה לר"מ אינה מטמאה בבית הבליעה. לשיטתו מצד הגברא והרי עשה כל שביכולתו להכשירה ואינה סתם טריפה.

לר' יהודה	מטמאה	בבית	הבליעה	לשיטתו	מצד	החפצא
והרי	בפועל	נמצאת	טריפה	ואינה	נחשבת	לקרובן. ועצ"ע.

נ"ב ע"ב

מה לומדים מהמילים "וכלה מכפר את הקודש" לר"ע לומדים שאם כיפר כלה ואם לא כיפר לא כלה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על עבודת וכפרת האדם. לר' יהודה לומדים שאם כילה כיפר ואם לא כילה לא כיפר. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על התוצאה שכילה את הדם ולא על כפרת האדם.

המשך

האם הם חולקים

לר' יוחנן רק משמעות דורשין יש ביניהם היינו שלר"ע משמע יותר לדרוש את הפסוק מסופו היינו ממתנות הדם לתחילתו ולר' יהודה דורש את הפסוק מתחילתו שאם כילה הכל כמו שכתוב אז כיפר לריב"ל חולקים האם שריים מעכבין. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שיש חילוק ביניהם. לר"ע לא חולקים. לשיטתו מצד הגברא. לר' יהודה כן חולקים, לשיטתו מצד החפצא.

פרק תשיעי

האם דם ונסכים פסולים שעלו על המזבח ירדו

לר' יהושע כן שרק מה שראוי לאש ממש כמו בשר וכו' המזבח קולטו ואם עלה לא ירד למ"ה ובשביל האדם המזבח ענינו בעיקר זה האש שע"ג והדברים שראויים לשרף באש לר' גמליאל לא ירד כיון שסובר שכל דבר שראוי למזבח אפילו שאין ראוי לאש המזבח קולטו למה"ח ולכן כל דבר שנקלט ע"ג המזבח מצ"ע שוב אין יורד

המשך משנה ב'

מה הדין בבהמה שהי' פסולה לאחר שהגיע לבית המקדש כגון שנשחטה בלילה ונשפך דמה או שיצא דמה חוץ לקלעים לר' יהודה אם עלתה תרד למה"ח ואפילו שאין זה כ"כ אשמת האדם שהרי הביאו בכשרות אבל

מצ"ע יש בו חיסרון
 לר' שמעון לא תרד למ"ה והרי האדם עשה כל שביכלתו והביאו בכשרות לביהמ"ק

צג, ע"ב
 האם עור של בהמה לאחרי שהופשט ועדיין לא עובד להיות כלי ממש וניתזו עליו מן הדם של
 החטאת – טעון כיבוס?
 לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ שהאדם יחשיבו להיות כלי ומספיק שהוא ראוי
 מצ"ע שיעבדו אותו להיות כלי.
 לרבי אלעזר לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' מעובד ע"י האדם ורק אז נחשב ככלי.

המשך
 כמה הם חולקים?
 לאביי. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על דבר שאינו חשוב כ"כ בלי מחשבת האדם. וחולקים
 במטלית פחותה משלוש. האם יש בה חשיבות של בגד או לא.
 לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפי' שאינו חשוב לאדם מצ"ע טעון כיבוס.
 לרבי אלעזר לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' חשוב לאדם.
 לרבא לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על בגד שיש עליו חשיבות מצ"ע. חולקים בבגד
 שחישב עליו שיהי' לנוי עם צורה נאה במקום לבוש, שאז אינו מקבל טומאה, שלרבי יהודה
 צריך כיבוס ולרבי אלעזר לא,

צד, ע"א
 מה עושים לעור שנפל עליו דם חטאת?
 לרבנן צריך לגררו ואין מספיק שמכבסו. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך להוציא לגמרי ולא
 מספיק כיבוס.
 לאחרים מספיק כיבוס. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק רק לכבסו.

צה, ע"ב
 האם קדשים קלים שנבלעו בכלי טעונים מריקה ושטיפה?
 לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מצ"ע אין חילוק, שהרי גם זה קדשים.
 לרבי שמעון לא. לשיטתו מצד הגברא ומצדו יש חילוק, שהרי קדשים קלים יותר לגבי
 האדם ואין בהם חומרות של קדשי קדשים.

צו, ע"ב
 מה הכוונה שכתרומה אי"צ מריקה ושטיפה?
 לאביי הכוונה שאם בישראל במקצת כלי לא צריך להכשיר את כל הכלי. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 רק במה שהאדם משתמש צריך להכשיר.
 לרבא הכוונה שאי"צ לשטוף דוקא במים ואפשר אפילו ביינ ואפילו במזוג. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן מדבר על אופן ההכשרה.
 לרבה בר עולא הכוונה שאפשר לשטוף אפי' במים חמים.

צז, ע"א
 מדוע הדין בבישול בכלי קדשי קדשים וגם קדשים קלים והרוב זה קדשים קלים אי"צ מריקה
 ושטיפה?

לאביי הכוונה שאין טעונים מריקה ושטיפה בסוף זמן אכילת קדשי קדשים. אבל טעונים מריקה ושטיפה לאחר סוף זמן אכילת קדשים קלים. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי בזמן אכילת האדם.

לרובא כי מדובר פה לפי רבי שמעון שסובר שאין צריכים בקדשים קלים כלל מריקה ושטיפה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"ז תלוי באכילת האדם, אלא לחכמים טעון מריקה ושטיפה כמו קדשי קדשים שמצ"ע אין הבדל, ורק לר' שמעון אי"צ מריקה ושטיפה. ועצ"ע.

צז, ע"א

מה הכוונה מריקה ושטיפה?

לרבי שניהם צ"ל בצונן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק בצונן שזה כמו דבר סמלי מצד האדם.

לחכמים מריקה בחמים ושטיפה בצונן. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך במים חמים כדי להוציא את הבלוע.

ע"א

מאיפה לומדים שאכילת שלמי ציבור זה רק לזכרי כהונה?

י"א שזה מהפס' בקדש הקדשים תאכלנו כל זכר יאכל אותו". לשיטתו מצד הגברא לכן זה לימוד שקשור לאדם.

וי"א שלומדים את זה מהפסוק "וזאת התורה לעולה ולמנחה ולחטאת ולזבח השלמים" שכמו שמנחה נאכלת רק לזכרי כהונה כך גם שלמי ציבור. לשיטתו מצד החפצא ולכן לומדים שזה מצד הקרבן עצמו כמו המנחה.

פרק שלשה עשר

ק"ו ע"א

מה הדין אם שחט קרבן בחוץ והעלה בחוץ

לת"ק חייב שתים א' על השחיטה וא' על העליה למ"ה והרי עשה שתי פעולות של עבירה ואפילו שכבר נפסל

לר' יוסי חייב רק א' על השחיטה למה"ח והרי"ז כבר נפסל מרגע השחיטה

המשך

מה הדין אם אדם טמא אכל קרבן טמא

לת"ק חייב למ"ה כנ"ל

לר' יוסי הגלילי פטור כיון שלא אכל אלא דבר טמא למה"ח כנ"ל

ק"ו ע"ב

האם עונשים מן הדין

י"א שכן למ"ה

וי"א שלא למה"ח ועיין במס' מכות ה' ע"ב

ק"ז ע"א

מאיפה יודעים שהזורק מקצת דמים בחוץ חייב

לר' ישמעאל לומדים מהמילים "דם יחשב" למה"ח ולכן מדבר על הדם מצ"ע

לר"ע לומדים מהמילים "או זבח" לרבות את הזורק למ"ה ולכן מדבר על הזבח בכללותו מצד האדם

ק"ז ע"ב

מה הדין בשחט זורק בחוץ
 לר"י חייב רק א' כיון שלומד זריקה מאותו פסוק שכתוב לגבי שחיטה לשיטתו מצד החפצא
 והרי זה כבר נפסל והשחיטה שאח"ז אינה נחשבת.
 לר"ע חייב 2 כיון שלומד מפסוק אחר לשיטתו מצד הגברא והרי האדם עשה שתי פעולות לכן
 מתחייב 2.

המשך

זרק והעלה בחוץ

לר"י חייב א'

לר"ע חייב 2

המשך

מה הדין של המעלה בחוץ בזמן הזה

לר"י חייב שקדושה ראשונה קידשה לע"ל למה"ח וקדושה מצ"ע אפילו שאין כהנים בעבודתם
 וכו'

לר"ל פטור שקדושה ראשונה לא קידשה לע"ל למ"ה ולכן כשאין כהנים בעבודתם וכו' לא
 קדשה

המשך

המעלה אבר שאין בו כזית ועצם משלימו לכזית

לר"י חייב למה"ח וחייב עולין כעולין דמו וע"ד שיעור זית עם הגרעין שלו שנחשב כחלק
 ממנו

לר"ל פטור למ"ה ובשביל האדם אין נחשב העצם כחלק שמשלים לבשר

ק"ח ע"א

מה התשובה על השאלה ששאלו במשנה את ר"י הגלילי הרי גם בשוחט בפנים ומעלה בחוץ
 כיון שהוציאו פסלו ומדוע חייב 2

לרבי התשובה שבשוחט בפנים היתה לו שעת הכושר למה"ח

לר"א בר"ש התשובה היא שבשוחט בפנים אפילו שיצא אם חזר לבפנים והעלהו למזבח לא
 ירד למ"ה ועצ"ע

המשך

מה ההבדל ביניהם

לזעירי חולקים אם זה הי' בפנים אבל שחט בלילה למ"ה לכן מסביר דוגמא שהאדם עשה
 עבירה בזמן השחיטה

שלרבי פטור כיון שלא היתה לה שעת הכושר

ולר"א חייב כיון שגם היא אם עלתה למזבח לא תרד

לרבה חולקים אם קיבל את הדם בכלי חול למה"ח שלכן מסביר דוגמא שיש חיסרון רק בכלי
 קבלה

שלרבי פטור כיון שלא הי' לה שעת הכושר

ולר"א חייב כיון שגם היא אם עלתה למזבח לא תרד שכל שפסולו בקודש הקודש מקבלו
 ק"ח ע"א

מה הדין אם העלה וחזר והעלה בחוץ

לר"ש חייב על כל עליה ועליה למ"ה ולכן מחייבו על כל פעולה של העלאה בפ"ע

לר' יוסי חייב רק פעם א' למה"ח והרי"ז חלקים מאותו בהמה ולמה לחייבו יותר מא'
 ק"ח ע"ב

באיזה אופן הם חולקים

לר"ל חולקים רק בארבע או חמש איברים שהעלה בחוץ אבל באבר א' שחלקו ווהעלהו בכמה פעמים לכו"ע חייב רק א' לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שהעלה 4 אברים יש דעה שחייב רק 1 מכיון שמצד האדם נחשב לקרבן א'.

לר"י חולקים גם באבר א' שאפילו שחסר מבפנים והקריבו בחוץ יש דיעה שמחייבת ויש דיעה שפוטרת אבל אם הקריב 4 או 5 איברים וודאי שחייב על כל א' לשיטתו מצד החפצא ולכן כולם סוברים שבארבעה אברים חייב על כ"א.

ק"ט ע"ב

מה הדין אם הקריב רק קצת כזית מהקטורת בחוץ לת"ק חייב למ"ה ולכן חייב על כל פעולה שעושה אפילו שזה לא בשלימות לר' אליעזר פטור למה"ח ולכן חייב רק אם הקריב את כולו

המשך

מה הדין אם שם שני חצאי פרס מהקטורת בתוך כלי א' האם נקבעו יחד היינו שאם הקריב בחוץ רק חלק פטור שהרי אין זה נחשב הקטרה כי זה פסול כיון שצריך להקריב את כולו כי נקבעו יחד בכלי א'.

י"א שכן. לשיטתם מצד החפצא והכלי מאחדם לדבר א'. וי"א שלא, לשיטתם מצד הגברא ואין הקביעות של הכלי מצרפתם וחייב אפילו שמקטיר רק קצת בחוץ.

קי, ע"א

הקומץ והלבונה שהקריב א' מהם בחוץ לת"ק חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו על אחד מהם מתחייב. לר' אליעזר פטור עד שיקריב את השני, לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשבים כדבר א' ממש, שצריך להקריב את הכל כדי להתחייב.

המשך

שני בזיכי לבונה שהקריב א' מהם בחוץ. לת"ק חייב. לשיטתו מצד הגברא ומתחייב על פעולתו אפילו שאין שלימות בחפצא. לר' אליעזר פטור עד שיקריב את השני. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך להקריב את שניהם כא', כי נחשבים לדבר אחד.

המשך

האם מפגלים בחצי מתיר? לרבי אליעזר לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' מתיר שלם. לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו בחצי הרי האדם עשה פה פעולה של פיגול.

ע"ב

קי,

האם יש שיעור במים? לת"ק אין שיעור למים ולכן אפילו אם מלא יותר משלושה לוגים וניסכם בחוץ חייב, כי יש בכלל מאתיים מנה. לשיטתו מצד הגברא. לרבי אליעזר ברבי שמעון יש שיעור למים, ולכן רק אם מנסך שלושת לוגים, אבל אם יותר פטור, שכלי שרת מקדשים רק את הראוי להם. לשיטתו מצד החפצא. לרב פפא חולקים האם קרבו נסכים במדבר?

לת"ק קרבו נסכים במדבר כיון שלא צריך קדושת כלי על נסכים בחוץ.
 לרבי אליעזר לא קרבו נסכים באוהל מועד במדבר כיון שצריך קדושת כלי ולכן אם מנסך
 מים שלא קדשו בכלי שרת לחוץ לא חייב על זה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך קדושת כלי
 בנסכים. ובמדבר לא קרבו.
 לרבינא חולקים האם למדים ניסוך המים מיין.
 לת"ק לומדים, שמחייב בחוץ על מים כמו ביין שאפילו לא קדשו בכלי, לשיטתו מצד הגברא.
 לרבי אלעזר לא למדים מים מיין, ורק ניסוך היין חייב בחוץ בלי כלי, אבל ניסוך המים רק אם
 זה קדש בכלי.

קיא, ע"א
 האם כשמקריבים בבמת יחיד צריך נסכים?
 לרבי לא. שסובר כרבי ישמעאל. שסובר שלא קרבו נסכים במדבר.
 לחכמים כן. שסוברים כר"ע. שסובר שקרבו נסכים במדבר.

קיא, ע"א
 האם שיריים מעכבים?
 לרבי עקיבא לא. לשיטתו מצד הגברא והרי אין בזה חשיבות כ"כ.
 לרבי נחמ"י כן. לשיטתו מצד החפצא וה"ז חלק מהקרבתו.

קיא, ע"ב
 מה חולקים ת"ק ורבי שמעון במשנה?
 לזעירי לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על החסרון מצד האדם וחולקים אם שחט בחוץ בהמה
 בלילה.
 לרבי יהודה פטור, כיון שאינה מתקבלת בפנים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על הקרבן
 מצ"ע שאינו מתקבל בפנים.
 לרבי שמעון חייב, כיון שאם עלתה למזבח לא תרד. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על מעשה
 האדם שאם העלה לא תרד.
 לרבי חולקים אם קיבלה בכלי חול. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד חסרון בכלי מצ"ע.
 לר' יהודה פטור. כיון שסובר שאם עלתה למזבח ירד ואין זה נחשב ראוי בפנים למה"ח וזה
 אסור לגמרי מצ"ע ואפילו בדיעבד מורידו מהמזבח
 לרבי שמעון חייב. כיון שאם עלתה לא תרד. למ"ה ולכן האיסור זה רק לכתחילה אבל בדיעבד
 אם עלה לא ירד

קי"ב ע"א
 מה הדין במפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ונמצאת הראשונה מה הדין בראשונה
 לרבי תמות למה"ח וכיון שאי"ז ראוי צריכה למות
 לחכמים תרעה למ"ה ולכן רק תרעה אבל אפשר לפדותה

פרק 14
 קי"ב ע"ב
 מה הדין במקריב תורים שלא הגיע זמנם מחוץ לביהמ"ק
 לת"ק פטור למה"ח וכיון שאין בו חיוב כרת שהרי אינו ראוי להקרבה בפנים אין בו גם איסור

ל"ת

לר"ש חייב למ"ה ולכן אפילו שאין בו חיוב כרת עדיין נשאר בו איסור על האדם ועובר בל"ת

ק"ג ע"א

האם יש הקרבת מנחה בבמה

לת"ק כן למ"ה והרי"ז גם נחשב קרבן ואדרבה בזה נאמר "נפש כי תקריב" שממש מקריב את נפשו

לר' יהודה לא למה"ח ואי"ז נחשב ממש לקרבן מצ"ע כמו זבח ממש ולכן ע"ז לא נתקן הבמה המשך

מה הכוונה פרה שנשחטה חוץ ממקום גתה שפטור

לר' יוחנן הכוונה אפילו ששחטה לפניו מהחומה אבל לא כנגד הפתח וכ"ש מחוץ לחומה למה"ח ולכן חשוב מקום השחיטה מצ"ע ולא רק בגלל בדיקת האדם מטומאת מת לר"ל הכוונה מחוץ למקום שהי' בדוק לה מטומאת מת לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר מצד בדיקת האדם.

המשך

האם ירד מבול בא"י

לר"י לא למה"ח ולכן מפני קדושת הארץ לא ירד שם מבול לר"ל כן לשיטתו מצד הגברא והוא צריך לחנך ולטהר את האנשים בכ"מ.

קיד, ע"א

האם קדשים קלים נחשבים לממון בעלים ויכול לקדש בהם אישה?

לת"ק לא. שנחשבים קדש. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם הקדישם ואי"ז ממונו. לרבי יוסי הגלילי כן. לשיטתו מצד החפצא והרי ניתנו לו לאכילה ונחשב ממילא כמו ממונו.

ע"ב

קטו,

מה הכוונה בפסוק וגם הכהנים הניגשים אל ה' יתקדשו?

לר' יהושע בן קרחה הכוונה לפרישות בכורות. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על כהונה של בכורות שזה רק מצד חשיבות שניתנה להם, אבל לא ממש כמו כהנים. לרבי זו פרישות של הכהנים נדב ואביהו. לשיטתו מצד החפצא שזה ממש כהונה מצ"ע בטבע שלהם.

ע"א

קטז,

האם טריפה יולדת?

י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא וגם מה שהי' בבטנה קודם שנטרפה וילדתם נחשב ללידה, כיון שלא הי' גלוי לאדם. י"א שלא. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז לידה חדשה כיון שזה רק מה שנקלטה לפני שנהיית טריפה. ועיין במ"א שנתבאר.

המשך

האם בני נח הקריבו שלמים?

לרבי אליעזר כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מסתכלים על חסרון שבאדם והקרבן נחשב ככל קרבן מצ"ע ויכול להיות גם שלמים שנאכלים לבעלים.

לרבי יוסי בר חנינא לא. לשיטתו מצד הגברא כיון שגויים זה עם הדומה לחמור אין להם אפשרות להקריב קרבן שלמים ולאכול ממנו, שהרי אינם יכולים לחבר גשמיות ורוחניות כמו יהודי ויכולים להקריב רק עולה שהיא כליל לה'.

המשך

מתי יתרו הגיע לעמ"י?

לבני רבי חייא לפני מ"ת. לשיטתו מצד הגברא, שזה קשור לשלימות האדם, שהגיע קודם, אפילו שעדיין לא הי' חיבור עליונים ותחתונים.

לרבי יהושע אחרי מ"ת. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא אחרי מ"ת שהי' חיבור עליונים ותחתונים, שזה שלימות של חיבור עם הגשמיות ולכן לשיטתו בני נח אין להם את האפשרות להתחבר עם הגשמיות כ"כ ולכן לא הקריבו בני נח שלמים, שאצל גוי זה רק או רוחניות או גשמיות ואינו יכול לחבר את שניהם כמו אצל יהודי שקיבל את הכח במתן תורה, שגם בשלמים שאוכלם יש בזה קדושה כמו קרבן.

המשך

מה שמע יתרו ובא?

לרבי יהושע שמע מלחמת עמלק. לשיטתו מצד הגברא, שזה קשור למלחמה שעמ"י בעצמם נלחמו, כמבואר בחסידות, כיון שהפריע להם להתקדם למ"ת.

לרבי אלעזר המודעי מ"ת שמע, לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא חיבור עליונים ותחתונים זה מה שגרם לו להגיע.

לרבי אליעזר שמע קריעת ים סוף, לשיטתו מצד החפצא שגם קרי"ס ענינה חיבור עליונים ותחתונים.

קטז, ע"ב

עה"פ ויתן דוד לארנן במקום שקלי זהב משקל שש מאות, ואח"כ כתוב עוד פסוק ויקן דוד את הגורן ואת הבקר בכסף שקלים חמישים. כיצד מסתדרים הפסוקים?

י"א שגבה מכל שבט חמישים, וביחד זה שש מאות. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר כמה כל שבט נתן.

לרבי הכוונה שאת הבקר ומקום מזבח בחמישים, וכל הבית בשש מאות. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחלק בין המקומות.

לרבי אליעזר בן שמוע בקר ועצים ומקום מזבח בחמישים, וכל הבית בשש מאות. לשיטתו מצד החפצא.

המשך

האם מנחה ונזירות קרבים בכמה?

לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו מנחה ונזירות שאינם ממש קרבן מצ"ע ורק מצד האדם קרבים בכמה.

לחכמים לא. אבל יחיד לא מקריב בו חובות, רק נדרים ונדבות. לשיטתם מצד החפצא ולכן דוקא זבחים ממש.

לרבי יהודה גם הציבור וגם היחיד מקריבים בכמה את כל הקרבנות.

קיט, ע"א

מה פירוש "כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה"?

תוכן

לרבי יהודה מנוחה זו שילה ונחלה זו ירושלים. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר זו הנחלה שמרמז על קביעות מצ"ע של המקום, שזה הי' בירושלים, וזו התכלית. לרבי שמעון מנוחה זו ירושלים ונחלה זו שילה. לשיטתו מצד הגברא ולכן העיקר והתכלית זה המנוחה של האדם שנהי' בשלימות בירושלים. לרבי ישמעאל זה וזה שילה. לרשב"י זה וזה ירושלים.

קכ, ע"א
מה הדין בשחיטת לילה בבמת יחיד?
לרב כשר. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהבמה היא רק בשביל האדם אי"ז נחשב כקרבן ממש מצ"ע ולכן בלילה גם כשר.
לשמואל פסולה. לשיטתו מצד החפצא וגם השחיטה של הקרבן בבמה נחשב כמו קרבן שצ"ל דוקא ביום.

המשך
עולת במת יחיד - האם טעונה הפשט וניתוח?
לרב לא. לשיטתו מצד הגברא כיון שאי"ז ממש כמו קרבן מצ"ע. וגם העולה שהקריבו ישראל במדבר אין טעונה הפשט וניתוח
לרבי יוחנן טעונה הפשט וניתוח. לשיטתו מצד החפצא שזה נחשב ממש כמו קרבן. וגם העולה שהקריבו ישראל במדבר היתה טעונה הפשט וניתוח.

מסכת מנחות

ב' ע"ב

במ"א ר"ש אומר שגם אם שינה במנחות עלו לבעלים ויצאו י"ח ובמ"א כתוב שזה כשרה אבל לא עלו לבעלים
 לרבה התירוץ הוא שאם זה שינוי קודש היינו שבמקום עולה חשב על שלמים אז זה כשר ועלו לבעלים אבל אם זה שינוי בעלים אז זה לא עלה לבעלים למ"ה ולכן אפילו שאין זה שינוי ניכר בשינוי הבעלים פוסל.
 לרבא התירוץ הוא שאם שינה מנחה לשם מנחה אחרת אז הכל כשר ועלו לבעלים כיון שהכל שם מנחה אחת אבל אם שינה מנחה לשם זבח לא עלו לבעלים למ"ה ולכן אם שינה לשם זבח לא יצא י"ח שזה סוג אחר.
 לרב אשי התירוץ הוא שאם עושה מחבת לשם מרחשת השינוי הוא בכלי ולכן זה כשר אבל אם עושה מנחת מחבת לשם מנחת מרחשת השינוי הוא במנחה וזה פסול למ"ה ועצ"ע

ד, ע"ב

ו, ע"א

מה הדין בקמץ ביד שמאל?
 לת"ק פסול. לשיטתו מצד החפצא שנהי' פסול מצ"ע וא"א לתקן.
 לבן בתירא יחזיר את הקומץ ויחזור ויקמוץ בימין. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפשר לתקן, שלא נפסל מצ"ע לגמרי.

ע"ב

ז,

מה הדין בחביתי כה"ג שהביאו רק חצי?
 לרבי יוחנן אינה קדושה לחצאין. לשיטתו מצד החפצא שצריך שבהתחלה יביא עשרון שלם בכלי, ואז זה מתקדש, ואח"ז יחצהו.
 לרבי אלעזר מתוך שקרבה לחצאין גם קדושה לחצאין, לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לפי הקרבת האדם.

ע"א

ח,

האם מנחה קדושה בלי שמן שכן מצינו בלחם הפנים?
 לרב כן. וכן בלא לבונה. שכן מצינו במנחת חוטא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שחסר במנחה אבל כיון שכוונת האדם להקדיש את המנחה קדושה.
 לרבי חנינא א"א לקדש א' בלי השני.

ע"א

ט,

מה הדין בבללה חוץ לחומת העזרה?
 לרבי יוחנן פסולה. לשיטתו מצד החפצא כיון שעשייתה בכלי לכן צריכה להיות בפנים ולכן צריך שתהי' הבלילה רק בתוך העזרה במקום ההקרבה.
 לריש לקיש כשרה. לשיטתו מצד הגברא שרק מקמיצה ואילך מצוות כהונה, אבל יציקה ובלילה שכשרים בזר אינם צריכים גם להיות בפנים והעיקר שיש פה את כוונת האדם להקדישה.

המשך

מנחה שחסרה קודם קמיצה
 לרבי יוחנן יביא מתוך ביתו וימלאנה כיון שהקמיצה היא זו שקובעת. לשיטתו מצד החפצא,
 שכל זמן שלא נקבעה ע"י הקמיצה יכול להוסיף.
 לר"ל לא יביא מתוך ביתו וימלאנה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהביא בתחילה ע"י הכלי
 והתכוון להקדישה נהיית קדושה וא"א להוסיף על זה.

המשך

שיריים של המנחה שחסרו בין הקמיצה והקטרה.
 לרבי יוחנן שהעיקר בזמן הקמיצה היתה המנחה שלמה ולא כ"כ נוגע אכילת הכהנים את שירי
 המנחה.
 לריש לקיש איך מקטיר קומץ עליהם לשיטתו מצד הגברא ויש חשיבות לשירים שאוכלים
 הכהנים ולכן צריך שתשאר המנחה שלמה.

ע"א

י,

מה הדין אם קיבל את הדם ביד שמאל?
 לת"ק פסול. לשיטתו מצד החפצא ולכן חשוב דוקא בימין, ואם לא – פסול.
 לרבי שמעון כשר. לשיטתו מצד הגברא, והרי זה אותו אדם.

המשך

חסרה ועמדה הלבונה על קורט אחד
 לרבי יהודה פסולה. לשיטתו מצד החפצא והרי חסר בשיעור של הלבונה.
 לרבי שמעון כשרה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק קורט אחד. כמו משהו סמלי.
 לרבי מאיר מספיק שבשעת קמיצה יש קומץ לבונה ומחמיר שצריך שישאר גם קומץ בסוף
 בשעת הקטרת הלבונה.
 לרבי יהודה מספיק שישאר רק שני קרטים בסוף.
 לרבי שמעון מספיק שישאר רק קורט אחד בסוף.

ע"א

יב,

מה הדין אם חשב מחשבה פסולה של מחוץ לזמן ולאח"ז חשב מחשבה פסולה במקום?
 לרבי יהודה פיגול וחייבים עליו כרת לשיטתו מצד החפצא וכיון שקדמה מחשבת הזמן קבע
 פיגול וא"א להוציא מידי פיגול.
 לחכמים פסול, ואין בו כרת. לשיטתם מצד הגברא כיון שעירוב פה מחשבה אחרת של פסול
 נחשב שלא קרב המתיר כמצוותו ורק פסול ויצא מידי פיגול.

המשך

האם זריקה מועלת לבשר קד"ק שיצא מחוץ למקומו
 לר"ע כן למ"ה ולכן אין חשוב שהבשר יהי' בפנים והעיקר זה כוונת האדם בזריקה ומועיל גם
 שהבשר בחוץ
 לר' אליעזר לא למה"ח ולכן חשוב שהבשר יהי' בפנים כדי שיחול עליו זריקה

י"ב ע"ב

האם מחשבים מאכילת אדם לאכילת מזבח

לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ויש הבדל בין אדם למזבח.
 לר' אליעזר כן למה"ח והרי"ז אותו קרבן ואין הבדל בין אכילת אדם לאכילת מזבח

המשך

הקומץ את המנחה להקטיר לבונתה למחר
 לרבי יוסי זה פסול ואין בו כרת. לשיטתו מצד החפצא ואין הלבונה ממש חלק מהקרבן אלא
 דבר בפ"ע ולכן זה רק פסול ולא פיגול.
 לחכמים פיגול וחייבים עליו כרת. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שהלבונה שהיא חיוב האדם
 נחשב ממש כחלק מהקרבן, וזה גורם פיגול לגמרי.

יג, ע"ב

שחט שתי כבשים לאכול א' מהחלות למחר או שהקטירו שתי בזיכים לאכול א' מהסדרים
 למחר
 לרבי יוסי אותו החלה ואותו הסדר שחשב עליו פיגול וחייבים עליו כרת. והשני פסול ואין עליו
 כרת. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק על אותו דבר שחשב בפועל התחייב כרת.
 לחכמים זה וזה פיגול וחייבים עליו כרת. לשיטתו מצד הגברא כיון שמצד האדם זה נחשב ענין
 אחד לכן בשניהם חייב כרת.

יד, ע"ב

נטמאת אחת מהחלות או א' מהסדרים
 לרבי יהודה שניהם יצאו לבית השריפה כיון שאין קרבן ציבור חלוק. לשיטתו מצד החפצא
 וה"ז קרבן אחד.
 לחכמים הטמא בטומאתו והטהור ייאכל. לשיטתו מצד הגברא ולכן יכול לאכול את הטהור.
 במה הם חולקים?
 לרבי אלעזר מחלוקת לפני זריקה, אבל לאחר זריקה דברי הכל הטמא בטומאתו והטהור ייאכל.
 ולפני זריקה במה הם חולקים?
 לרב פפא חולקים האם הציץ מרצה על האכילות.
 לרבנן כן, שמרצה גם על האכילה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה מרצה גם בשביל האדם.
 ולרבי יהודה אין הציץ מרצה על טומאה שנגע בדבר שנאכל לכהנים ולכן הזריקה לא מועילה
 ולא מתירה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מתירה רק בשביל הקרבן שיקריב על המזבח, אבל לא
 בשביל אכילת האדם.
 למסקנה לרבי יוחנן חולקים, שלרבי יהודה אין קרבן ציבור חלוק לשיטתו מצד החפצא כיון
 שחלק נטמא נחשב כאילו הכל נטמא, שה"ז קרבן אחד.
 ולחכמים קרבן ציבור חלוק. לשיטתם מצד הגברא ולכן מה שיכול לעשות בטהרה עושה.
 וכמו שאומרים לגבי פסח שטהורים עושים את הראשון, והשבט שטמא עושה ק"פ שני אפילו
 שנקרא קהל. ועצ"ע.

המשך

השוחט הכבש לאכול חצי מזבח זה וכן חברו לאכול חצי זית מחלה זו במחשבת פסול
 לרבי כשר כיון שלא מצטרפים. לשיטתו מצד החפצא וכ"א נחשב בפ"ע.
 לרבנן לא כשר כיון שמצטרפים לפסול. לשיטתו מצד הגברא ולכן נחשבים כאחד.

ט"ז ע"א

פיגל בקומץ ולא בלבונה או בלבונה ולא בקומץ
 לרבי מאיר פיגול וחייבים עליו כרת. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו בדבר אחד, כיון שכיוון
 לפגל נחשב פיגול.
 לחכמים אין בו כרת עד שיפגל בכל המתיר. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שיפגל בכל.

המשך
 האם חולקים גם במקרה שנתן את הקומץ במחשבה של פיגול ואת הלבונה בשתיקה
 לרב בזה לכו"ע זה פיגול כיון שהוא עושה על דעת ראשונה. לשיטתו מצד הגברא ולכן נראה
 לומר שודאי זה המשך לכוונתו הראשונה.
 לשמואל בזה גם חולקים. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך בפירוש שיפגל גם בלבונה.

טז, ע"א
 הקטיר א' מהבזיכים לאכול שני סדרים למחר
 לרבי מאיר פיגול וחייבים עליו כרת.
 לחכמים אין בו כרת עד שיפגל בכל המתיר.
 המשך
 אם שחטו לפר הראשון ואירע בו פסול בכהן האם יכול הכהן השני לבוא להיכל עם הדם של
 הפר הראשון
 י"א כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא משנה שזה פר של כהן אחר.
 וי"א שלא אלא צריך לשחוט ולהביא פר אחר ולהיכנס עם הפר השני. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 צריך שיהי' פר אישי שלו.

טז, ע"ב
 האם מערבין את הדם של הפר והשעיר
 י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא והרי שניהם באים לכפרה עליו.
 וי"א שלא. לשיטתו מצד החפצא וכ"א נחשב כפרה בפ"ע וא"א לערבם.

המשך
 האם השיריים מעכבין
 י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא שיש בהם חשיבות מצ"ע.
 וי"א שלא. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם כבר כופר ואין כ"כ חשיבות לשיריים בשביל
 האדם.
 המשך
 מה הדין אם פיגל בהולכה
 לר"י הולכה זה כמו קמיצה שאי"ז שייך בלבונה ונחשב כמו פיגול בכל המתיר. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן כיון שבלבונה מצ"ע לא שייך הליכה אינה מעכבת בפיגול המתיר.
 לר"ל הולכה זה כמו הקטרה ששייך גם בלבונה ונחשב כפיגול בחצי מתיר. לשיטתו מצד הגברא
 כיון שהאדם בפועל מוליכה נחשבת גם היא חלק ממתיר.

המשך
 הקטיר שומשום ע"מ לאכול שומשום עד שכלה קומץ
 לרב חסדא פיגול. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל הי' מחשבת פיגול בהקטרה.
 לרב המנונא פסול. לשיטתו מצד החפצא וצריך שיהי' שיעור חשיבות מצ"ע שיחול בזה פיגול.

י"ז ע"א

הקומץ את המנחה לאכול דבר שאין דרכו לאכול ולהקטיר דבר שאין דרכו להקטיר לת"ק כשר. לשיטתו מצד הגברא כיון שאין דרך האנשים לאכול אי"ז נחשב כאכילה חשובה ואין פוסל. לר"א פוסל. לשיטתו מצד החפצא ולא מסתכל מצד האנשים, שאין דרכם לאכול דבר זה.

יז, ע"ב

האם חולקים גם אם חשב להניח מדמו למחר לת"ק לא אלא לכו"ע בזה לא חולקים וכשר. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל. לר' יהודה לא אלא לכו"ע בזה לא חולקים ופוסל. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל. לר' אלעזר כן.

כ"ב ע"א

האם צריך עצים חדשים למזבח או אפשר להשתמש גם בעצים שהשתמש בהם הדיוט לר' אלעזר בן ר"ש אפשר גם בעצים שהשתמש בהם הדיוט העיקר שזה שייך עכשיו לציבור. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא משנה שמישהו השתמש בזה ואין העצים נפסלים מצ"ע. לר' אלעזר בן שמוע א"א בעצים שהשתמש בהם הדיוט וצריך עצים חדשים. לשיטתו מצד הגברא ולכן כשאדם השתמש בהם לצרכיו שוב אין ראוי לגבוה. המשך

מה הדין בנתערב קומצה במנחת כהן משיח או במנחת נסכים לת"ק כשר כיון שבין כה הכל עולה לאשים. לשיטתו מצד הגברא והרי על האדם לשרוף את שתיהן ולכן אין ביניהן הבדל ויכולים להקרב ביחד. לר' יהודה פסולה כיון שזה בלילה עבה וזה בלילה רכה והן בולעות זו מזו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מקפיד שכ"א יעלה בנפרד כקרבן בפ"ע. המשך

מה הדין בדם קדשים שנתערב בדם בהמה או חיה לת"ק רואים כאילו דם הבהמה או חיה זה מים ואם זה כמות שהי' הדם קדשים מתבטל שם אז זה בטל ורק דם קדשים בדם קדשים שהכל עולה למזבח בזה אמרו שאין מתבטל שזה לומדים מהפסוק "ולקח מדם הפר ומדם השעיר" שאין מבטלים כל מה שעולה על המזבח. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לפי הרוב.

לר' יהודה אין דם מבטל דם שזה לומדים מהפסוק "ולקח מדם הפר ומדם השעיר" שאין מבטל א' את השני אפילו שדם הפר מרובה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שזה אותו דבר א"א לבטל.

כ"ג ע"א

מה הדין בקומץ של מנחת חוטא ששם עליו שמן לר"י פסול. לשיטתו מצד החפצא שזה ממש איסור מצד המנחה עצמה שתהי' עם שמן ולכן נפסלת. לר"ל כשר. לשיטתו מצד הגברא, וזה רק איסור על האדם שלא ישים שמן, אבל אי"ז פוסל את המנחה מצ"ע

המשך

מה הדין אם נתערבב מנחת פרים ואילים במנחת כבשים וכן מנחה חרבה שנתערבה בבלול שמן?

לת"ק כשר. לשיטתו מצד הגברא ואי"צ להקפיד כ"כ.
 לרבי יהודה פסול. לשיטתו מצד החפצא והרי לכ"א צריך ליתן השמן כמידתו וא"א לערבב.

המשך

המעלה בחוץ אבר שאין בו כזית ועצם משלימו לכזית?
 לרבי יוחנן מכיון שהעצם שמחובר נחשב ומצטרף לשיעור כזית. לשיטתו מצד החפצא והרי זה
 עצם של אותו בשר ומצטרף.
 לריש לקיש פטור כיון שאין העצם מצטרף לכזית. לשיטתו מצד הגברא והרי ודאי שלאדם אין
 נחשב העצם כחלק מהבשר וא"א לצרף.

המשך

האם נבלה בטלה בשחוטה?
 לרבנן אפילו שזה מין במינו בטל. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שיש רוב שהוא מותר
 ומבטל את האיסור שעל האדם ואי"צ שיבטל ממש את טעמו.
 לרבי יהודה אין זה בטל. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' מין אחר כדי לבטל את טעמו
 וכו'.

כג, ע"ב

מה מתבטל במה, לפי רבי חייא?
 לרב חסדא נבלה ברוב שחוטה בטלה, אבל לא שחוטה ברוב נבלה, כיון שהולכים אחרי המבטל
 שאם המבטל יכול להיות כמו הדבר שמתבטל נחשב למין במינו. לדוגמא אם נפל קצת נבלה
 בהרבה בשר שחוטה מתבטלת כיון שהשחוטה לא יכולה לעולם להיות כמו נבלה אז זה נחשב
 מין בשאינו מינו ולכן מתבטל, אבל אם קצת שחוטה בהרבה בשר נבלה אז אומרים שאין
 מתבטל כיון שהנבלה המבטל יכולה להיות כמו שחוטה ע"י שתסריח ואז נפקע ממנה האיסור
 והטומאה שאינה ראוי' לגר, לכן אי"ז מתבטל השחוטה כיון שזה כמו מין במינו. לשיטתו מצד
 הגברא לכן הולך אחרי המבטל שהוא פועל את ההיתר לגבי האדם.
 לרב חנינא - השחוטה בנבלה מתבטלת, אבל לא נבלה בשחוטה כיון שהולכים אחר הבטל.
 היינו שאם קצת נבלה והרבה בשר שחוטה לא מתבטל כיון שהבטל, היינו הנבלה, יכולה להיות
 לאחר שתסריח כמו שחוטה לכן זה נחשב כמו מין במינו ואינו בטל. אבל קצת שחוטה בהרבה
 נבלה מתבטל, כיון שהבטל, היינו השחוטה, לא יכולה לעולם להיות כמו נבלה, ואז זה כמו
 מין באינו מינו שמתבטל. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך לפי הדבר שמתבטל שהוא העיקר
 בשבילנו שרוצים לבטלו.

וכן לגבי דם קדשים האם בטל בתוך הרבה דם חולין?

לרבי חנינא לא. כיון שהולכים אחר הבטל, למה"ח היינו שנסתכלים על הקדשים, והרי הם
 יכולים להיות חולין, שכאשר ילין הקדשים נפקע מקדושתו ונהי' כחולין, וזה כמו מין במינו
 ולכן לא בטל. אבל לרב חסדא שהולך אחר המבטל, למ"ה היינו שנסתכלים על החולין, והרי
 אינם יכולים להיות כמו קדשים וזה כמו מין בשאינו מינו ולכן מתבטל.

כד, ע"ב

סדין טמא מדרס כיון ששכב עליו זב שעשאו וילון
 לת"ק טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס אפילו שלא נגע בו הזב. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 יש בכלל מאתים מאה ואם יש בזה טומאת מדרס ק"ו שיש בו טומאת מגע שקלה יותר ולכן
 נטהר ע"י שנעשה וילון רק מהטומאה החמורה של מדרס, אבל נשארה טומאה קלה של מגע

מדרס.

לרבי יוסי אין טמא מגע מגע מדרס א"כ נגע בו הזב. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל זמן שלא נגע הזב בפועל אי"ז נחשב מגע מדרס.

כ"ה ע"ב

מה הדין אם תרם מן הטמא על הטהור במזיד לת"ק אין תרומתו תרומה. לשיטתו מצד הגברא שזה כמו קנס שתרם דבר שאין ראוי לכהן. לר' יוסי תרומתו תרומה. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל זה נחשב ג"כ לתרומה מצ"ע אלא שאי"ז ראוי לאדם.

כו, ע"א

מה הדין אם נטמאו שיירי המנחה או נשרפו או אבדו? לרבי אליעזר שסובר בקרבן שמותר לזרוק דם אפילו שאין בשר כך גם פה מותר להקריב את הקומץ אפילו שאין שיירים של המנחה. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר זה הקומץ שמקריב ע"ג המזבח. לרבי יהושע שסובר לגבי זבח שאם אין בשר אין דם כך גם פה אם אין שיירי המנחה א"א להקריב את הקומץ. לשיטתו מצד הגברא ולכן העיקר זה גם השיירים לאכילת האדם ולכן כשחסר בשיירים חסר בכל המנחה.

המשך

מה הדין אם לא קידש את הקומץ בכלי שרת? לת"ק פסול. לשיטתו מצד החפצא ולכן חשוב ודבר עיקרי לקדש את הקומץ בכלי. לרבי שמעון כשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין חשוב כ"כ כלי, והעיקר זה הקמיצה שזה מעשה האדם שע"ז מקדש את הקומץ.

ע"ב

כו,

הקטיר קומצה פעמיים כשרה. מה הדין אם הקטיר קומץ ארבע פעמים? לרבי יהושע בן לוי פסול, שרק קומץ שהוא שני זיתים אז אם הקטיר חצי כשר, כי אין הקטרה פחותה מכזית. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שיעור מינימום כזית בהקטרה. לרבי יוחנן אפילו חילק את הקומץ לארבעה חלקים כשר, כיון שיש קומץ פחות משני זיתים, וגם שיש הקטרה פחות מכזית. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק אפילו פחות מכזית שזה רק כמו משהו סמלי מצד האדם.

המשך

ממתי מתיר הקומץ את השיירים באכילה? לרבי חנינא משמשלה בו האור. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שמשלה בו האור ואי"צ שהאדם ממש יצית ברובו. לרבי יוחנן משיצית את האור ברובו. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך שיהי' רוב מצד הקומץ שמצית ממש ברובו.

כז, ע"א

מה הדין לולב שאינו אגוד? לת"ק כשר לשיטתו מצד הגברא ולכן העיקר זה רק שהאדם יטול את כל המינים אבל אי"צ

שיהיו ממש מאוחדים מצ"ע באגודה אחת.
 לרבי יהודה פסול. לשיטתו מצד החפצא ולכן חשוב האיגוד מצ"ע שמאחדם ממש כאחד.

מה הדין אשם מצורע ששחטו שלא לשמו?
 לרבי אליעזר פסול, שמקיש אשם לחטאת ולכן מקיש גם לוג לאשם. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל גם אשם זה הוא מגיע בגלל חטא (של לה"ר וכו') ולכן צריך שיהי' לשמו כמו בחטאת. לרבנן כשר באשם שלא משווים אשם לחטאת. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם כבר התכפר ע"י הצרעת שכיפרה על לה"ר ולכן עכשיו הקרבן שבא רק להכשירו אי"ז ממש כמו חטאת.

כח, מה הדין מגורה שעשה אותה מעץ?
 לרבי פסול, כיון שדורש כלל ופרט. לשיטתו מצד החפצא וצריך שיהי' דוקא ממתכת שיש בה חשיבות מצ"ע. ומתאים שדורש כלל ופרט כמו רבי ישמעאל מצד החפצא עבודת הצדיקים.
 לרבי יוסי ורבי יהודה מכשיר כיון שדורש ריבוי ומיעוט. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"ז דוקא מתכת שיהי' בזה חשיבות מצ"ע ובכל כלי אפשר, שזה משהו סמלי רק מצד האדם (מתאים לשיטתם שדורשים ריבוי ומיעוט כמו רבי עקיבא עבודת בעלי תשובה).

ל, ע"ב, מה הדין באחד שכותב ס"ת וטעה ויש שם ה' ולכן א"א למחוק?
 לרבי יהודה גורר את מה שכתב ותולה את מה שגרר וכותב את השם על מקום שגרר. לשיטתו מצד הגברא ולכן עדיף ששם ה' יהי' בשורה בצורה יפה מאשר לתלות את שם ה'.
 לרבי יוסי יכול לתלות גם את שם ה'. לשיטתו מצד החפצא ועדיף היופי הכללי של הס"ת ופחות מחיקות.
 לרבי יצחק מוחק וכותב.
 לרבי שמעון בן רבי אלעזר משום רבי מאיר אין כותבים את השם לא על מקום שגרר ולא על מקום שמחק וגם לא תולים אותו אלא מסלק את היריעה כולה וגונזה.

לא, ע"א, איך מודדים שידה לדעת אם היא מחזיקה שתי כור שאז היא טהורה?
 לב"ש נמדדת מבפנים אם מחזיק החלל שתי כורים טהורה. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון שהעיקר זה רק הבפנים מקום החלל.
 לב"ה מבחוץ. שרואים אילו הי' חלל מבפנים גם בעובי הנסרים נחשב כמחזיקה כוריים וטהורה. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות והרי האדם משתמש לפעמים גם בעובי הנסרים.

המשך
 האם שמן ודבש נחשבים למשקין?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז אוכל, ממילא זה נחשב למשקה.
 לרבי שמעון שזורי לא, ורק יין נחשב. לשיטתו מצד הגברא והרי לגבי האדם דבש ושמן אין זה ממש משקה, שהרי לא שותים את זה.

לא, ע"ב, איך כותבים במזוזה את המלים האחרונות על הארץ?

י"א בסוף שיטה, כי כגובה שמים על הארץ שיהי' א' על השני. לשיטתו מצד החפצא ומסתכל מצד מציאות העולם שהעיקר זה הגובה ולא המרחק ובפרט לדעה שממזרח למערב זה יותר רחוק וגם שהעיקר זה הארץ והשמים עליהם.
י"א תחילת שורה, כמו שרחוקים השמים והארץ. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל על המרחק שביניהם, שזה העיקר. ועצ"ע.

ל"ב, האם חולצים דוקא במנעל?
ל"ב, לרבה לכתחילה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ דוקא סנדל. וגם מנעל שלובשו נחשב לכל דבר כמו סנדל.
ל"ב, לרב יוסף לכתחילה כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא מנעל שראוי מצ"ע לחליצה

ל"ב, מה הדין אם שינה וכתב תפילין במקום על הצד של השיער על הצד של הבשר?
ל"ב, לת"ק פסול. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שזה לעיכובא.
ל"ב, רבי אחא מכשיר. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שזה רק לכתחילה חיוב על האדם אבל אי"ז פוסל את התפילין מצ"ע.

המשך
האם צריך שרטוט למזווה?
ל"ב, לרב כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לשרטט שזה מוסיף ב"זה קלי ואנווהו".
ל"ב, לרבי ירמיה' משום רבינו לא צריך שרטוט. לשיטתו מצד החפצא והעיקר זה הכתב מצ"ע ואין נוגע השרטוט והיופי.

ל"ג, ע"א
האם כל הפתח כולו כשר למזווה?
ל"ג, לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא משנה כ"כ איפה בפתח.
ל"ג, לרבי יוסי לא. ולומד מקשרתם שצ"ל בגובה כמו שקושרים את התפילין בגובה של הראש גם כתיבה של המזווה צ"ל בגובה של הפתח. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' במקום ניכר ונגיש.

ל"ג, ע"ב
מה הדין בבית שער שפתוח לגינה ולקיטונית?
ל"ג, לרבי יוסי נידון כקיטונית וחייב. לשיטתו מצד החפצא ויש לזה חשיבות מצ"ע כמו בית וזה העיקר.
ל"ג, לחכמים נידון כבית שער לגינה ופטור. לשיטתו מצד הגברא והעיקר בשבילו זה הגינה.

במה הם חולקים?
ל"ג, לרב ושמואל, לשיטתם מצד החפצא, ולכן חולקים רק מבית לגינה. שרבי יוסי סובר שקיטונית עיקר וחייב. לשיטתו מצד החפצא.
ל"ג, לחכמים הגינה עיקר ופטור, אבל מהגינה לבית לכו"ע חייב. שלא מתחשבים בדעת האדם שהגינה עיקרית בשבילו אלא כיון שיש פה פתח גם לבית מתחייב במזווה
ל"ג, לרבה ורב יוסף, לשיטתם מצד הגברא ולכן מבית לגינה לכו"ע פטור, כי זה פתח של הגינה,

תוכן

שזה העיקר בשביל האדם. והמחלוקת רק מהגינה לבית, שלרבי יוסי העיקר זה הבית ולחכמים העיקר זה הגינה, שעל דעת זה עשוי השער.

ע"א

לד,

בית שאין לו אלא משקוף אחד
לרבי מאיר חייב במזוזה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק משקוף א' שזה כמו משהו סמלי.
לחכמים פטור. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' לשני הצדדים שלימות.

המשך

מה הטעם של רבי מאיר?

כי כתוב לרבי ישמעאל הטעם שכתוב מזוזות סימן שצריך שתיים ובפ' שני' שכתוב עוה"פ
מזוזות זה ריבוי אחר ריבוי ולכן זה ממעט שמספיק אפי' מזוזה אחת. לשיטתו מצד החפצא
ולכן מדבר באופן פרטי דוקא פה בקשר למזוזה.
לרבי עקיבא לומד מהפסוק שכתוב על המשקוף ועל שתי המזוזות, שמה שכתוב שתי המזוזות
משמע שכל מקום שכתוב מזוזות זה רק א' עד שיפרט לך הכתוב שתיים. לשיטתו מצד הגברא
ולכן מדבר באופן כללי על כל מקום ולא רק פה בחיוב מזוזה.

ע"ב

לד,

מאיפה יודעים שכותבים ארבע פרשיות בתפילין?

לרבי ישמעאל לשיטתו מצד החפצא ולכן לומד מהמלה טוטפות מצ"ע מזה שכתוב לטטפת
ובסוף כתוב עם ו' ביחד זה ארבע פרשיות.
לרבי עקיבא לומדים רק מהמלה עצמה שטט בכתפי שתיים ופת באפריקי שתיים. לשיטתו מצד
הגברא לכן מדבר מצד שאנשים במקומות מסוימים קוראים בשפה שלהם כך.

המשך

כיצד כותב את התפילין של יד?
לרבי יהודה צריך שיהי' על עור א' לכתחילה, ואם כתב בארבעה עורות והניחם בבית א' אם
הדביקים יצא י"ח. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך ממש להדביקם שיהיו דבר אחד ממש.
לרבי יוסי אינו צריך להדביקם כיון שנמצאים בבית א' נחשבים כאחד. לשיטתו מצד הגברא
ולכן מספיק שנמצאים ביחד בבית אחד.

לו, ע"א

עד מתי מותר להניח תפילין?

לת"ק עד שתשקע החמה. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא ביום.
לרבי יעקב עד שתכלה רגל מן השוק. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל זמן שיש אנשים עדיין
אפשר להניח תפילין.
לחכמים עד זמן שיננה. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל זמן שיש אנשים עדיין אפשר להניח
תפילין.

ע"ב

לו,

האם לילה זה זמן תפילין?

לרבי יוסי הגלילי לא, שכתוב "ושמרת את החוקה הזאת למועדה מימים ימימה", ימים ולא
לילות. והדיוק מימים שזה חוץ משבתות וימים טובים. לשיטתו מצד החפצא ולכן לילה מצ"ע

אין שייך לתפילין.
 לרבי עקיבא כן שרק בשבת ויו"ט זה לא זמן תפילין כיון שכתוב לאות על ירך והשבת והיו"ט הם עצמם נחשבים לאות. אבל לילה זמן תפילין. לשיטתו מצד הגברא וכל זמן שהוא ער יכול וצריך להניחם.

המשך

מה הדין של מי שמניח תפילין אחר שקיעת החמה?
 לרבי אלעזר עובר בעשה. לשיטתו מצד הגברא והרי זה כתוב בלשון עשה.
 לרבי יוחנן עובר בלאו. כיון שהשמר של העשה נחשב כמו לאו. לשיטתו מצד החפצא וכיון שכתוב לשון השמר, שזה קשור לל"ת.

לז,
 מאיפה יודעים שלא מניחים תפילין על כף היד ממש?
 לת"ק לומדים מתפילין של ראש שצ"ל בגובה, גם כאן בגובה של היד. לשיטתו מצד החפצא ולכן התפילין מצ"ע צריכים להיות בגובה.
 לרבי אליעזר לומדים מ"והי' לך לאות" ולא לאחרים לאות. ואם זה בכף היד זה נראה לכולם אבל למעלה מסתירו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד היכר לאנשים.
 לרבי יצחק לומדים שצ"ל שימה כנגד הלב. לשיטתו מצד הגברא.

המשך

האם התכלת מעכבת את הלבן בציצית?
 לרבי כן. שכתוב הכנף מין כנף פתיל תכלת וראיתם אותו, מלמד שמעכבים זא"ז. לשיטתו מצד החפצא ולכן מעכבים שזה לא רק חיוב על האדם אלא ממש מעכב את הלבן.
 לחכמים אין מעכבים. שראיתם אותו זה הולך גם על לבן או על תכלת לבד. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק חיוב על האדם ואי"ז מעכב את הציצית מצ"ע.

לט, ע"ב

האם יכול לעשות את כל הציצית גדיל בלי פתיל?
 לרבה בר בר חנה כן. שהתורה אומרת או פתיל או גדיל. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר שיש בו את החוטים אפילו שהם קשורים בגדיל.
 לרב א"א, שחייב להיות פתיל. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שייראה פתיל למראה האדם.

המשך

האם בגדים אחרים חוץ מצמר ופשתן חייבים בציצית?
 בתנא דבי רבי ישמעאל משמע שלא. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא צמר ופשתן שהם בגדים חשובים מצ"ע רק הם צריכים צריכים ציצית.
 ויש עוד תנא דבי רבי ישמעאל משמע שכן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך בכל אופן שיהי' לו ציצית בכל בגד שיזכור את מצוות ה' ואפילו בבגדים פחות חשובים.

מ, ע"א

סדין בציצית

האם סדין פשתן חייב בציצית?
 ב"ש פוטרם. שחוששים לכלאיים בציצית שכיון שזה כסות לילה חוששים מכלאיים. לשיטתו

תוכן

מצד החפצא והרי במבט ראשון משתמשים בסדין בעיקר כלילה שזה זמן שפטור מציצית ויש חשש לכלאיים.

לב"ה חייבים, כיון שמשתמש בזה ביום ג"כ חייב בציצית ואין חוששים לכלאיים. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות שהאדם משתמש גם ביום ולכן אין חוששים.

מא, ע"א

האם טלית כפולה חייב בציצית?

לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והרי בוודאי יש בה שיעור מצד עצמה, ורק שנכפלה, אבל בתוכה יש שיעור שחייב בציצית.

לרבי שמעון פטור. לשיטתו מצד הגברא והרי כרגע שהיא כפולה למראה האדם אין בה שיעור של ציצית.

המשך

מה הדין בטלית שנקרעה בתוך שלוש לשפת הבגד

לר"מ לא יתפור למ"ה ולכן חושש שמא ישאר מחוט התפירה ויחשוב חוט זה במקום הציצית וזה בעי' של "תעשה ולא מן העשוי"

לחכמים יתפור למה"ח ולכן אין חוששים לגזור

מא, ע"ב

האם מותר להתיר ציצית מבגד לבגד?

לרב לא. עיין שבת כג, ע"א.

לשמואל כן.

המשך

האם מותר להדליק מנר חנוכה לנר השני?

לרב לא. עיין שבת כג, ע"א.

לשמואל כן.

המשך

האם הלכה כרבי שמעון שמותר לגרור ספסל אפילו שעושה חריץ בשבת כיון שאינו מתכוון?

לרב אין הלכה כמוהו. עיין שבת כג, ע"א.

לשמואל הלכה כמוהו.

המשך

כמה חוטים הוא נותן?

לב"ש ארבעה. לשיטתו מצד החפצא ובמבט כללי וקשור לאמהות שדוקא בארבע. [קשור

לבכח]

לב"ה שלושה. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות. [וקשור גם לבפועל עיין בלקו"ש פ' יתרו

חט"ז שיש הסבר שהכלים זה קשור למספר 3 והאורות זה קשור למספר 4

המשך

כמה צריך שיהי' הענף של הפתיל חוץ מהגדיל שקשור?

לב"ש ארבע אצבעות. כנ"ל.

לב"ה שלוש אצבעות. כנ"ל

מב, ע"א

הטיל את הציצית על הקצה של הקרן או על הגדיל, היינו על אותו חוט הגס שבתחילת הבגד לת"ק כשרה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שזה בצורה של היכר לאדם ואי"צ שתהי' בצורה של קביעות וחשיבות. לרבי אליעזר פסול. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שהי' בצורה של חשיבות וקביעות בבגד מצ"ע ולא על הקצה שיכול להקרע וכו'.

מב, ע"א

מאיפה יודעים שמוהל גוי פסול?

לדרו בר פפא משמו של רב מזה שכתוב ואתה את בריתי תשמור, שזה רק יהודי. לשיטתו מצד הגברא ולכן לומדים מזה שהוא בברית עם ה' ולא דוקא חסרון בברית מילה. לרבי יוחנן הימול ימול שרק מי שמל את עצמו ימול אחרים. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא לומד מחסרון בברית מילה עצמה שחסר באותו ענין.

מב, ע"ב

מה הדין בתפילין של עור בהמה טהורה שלא עיבדן לשמן?
לת"ק כשר. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ כ"כ את כוונת האדם בעיבוד העור.
לרשב"ג פסול. לשיטתו מצד הגברא וצריך עיבוד לשמו.

המשך

האם טעימה מצבע התכלת פוסל

לר' חנינא בן גמליאל כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו טעימה כאילו השתמש בה ופוסל.
לר' יוחנן בן דהבאי לא. לשיטתו מצד הגברא וכיון שטועם בשביל צורך הצביעה אי"ז נחשב כהשתמשות נפרדת וכשר.

מ"ג ע"א

האם נשים חייבות בציצית

לת"ק כן למה"ח ולכן א"צ דוקא לגברים וע"ד שהציצית חובת טלית היא
לר"ש לא למ"ה ולכן דוקא לגברים וע"ד ציצית חובת האדם היא ולא חובת הטלית מצ"ע

מ"ד ע"ב

מה קודם מנחה או נסכים

לחכמים קודם מנחה ואח"כ נסכים למה"ח ומצ"ע מנחה שהיא במקום קרבן ודאי שקודמת
וחשובה יותר מנסכים
לרבי קודם נסכים ואח"כ מנחה למ"ה והרי אומרים שירה דוקא על הנסכים שזה מראה על
שלימות יותר באדם

המשך

מה עדיף להקריב יותר קרבנות או קרבן א' עם נסכיו

לת"ק משמע שעדיף יותר קרבנות. לשיטתו מצד החפצא ולכן הכמות היא העיקר.
לר"ש משמע שעדיף יותר להקריב קרבן א' עם נסכיו מאשר שיקרבו כולן בלי נסכים. לשיטתו
מצד הגברא ומעדיף יותר את האיכות שקרבן אחד יהי' בשלימות, וע"ד "טוב מעט בכוונה

מהרבה שלא בכוונה".

מ"ה ע"א

מה הפירוש של הפסוק ביחזקאל על תחילת בית שני "כה אמר ה' שיקריבו פר לחטאת בחודש הראשון באחד לחודש והלא פר של ר"ח זה עולה ולא חטאת לר' יוחנן ור' יהודה באמת אי"ז מובן ורק אליהו הנביא עתיד לדורשה. לשיטתו מצד החפצא והרי בית שני זה המשך של המשכן וביהמ"ק הראשון ואי"צ להביא מילואים [היינו חטאת] כמו בפעם הראשונה. לר' יוסי ורב אשי הכוונה שהקריבו מילואים בזמן עזרא בבית שני כדרך שהקריבו במשכן. לשיטתו מצד הגברא ולכן בית שני נחשב כבית חדש וצריך עוה"פ מילואים כמו במשכן. ועצ"ע.

מ"ה ע"ב

מי מעכב את מי

לר"ע הלחם מעכב את הכבשים ולא הפוך. לשיטתו מצד הגברא ולכן הלחם הוא העיקר שקשור יותר למאכל האדם.

לר"ש בן ננס הפוך הכבשים מעכבים את הלחם ולא הפוך שכן מצאנו במדבר קרבו כבשים בלי לחם. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר זה הכבשים שהם עיקר הקרבן שנשרף על המזבח.

מ"ז ע"א

מה הדין אם שחט את כבשי עצרת לשמן וזרק דמם שלא לשמן לרבי הלחם קדוש ואינו קדוש שהעיקר זה השחיטה שהיתה לשמן והיא מקדשת את הלחם. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק רק שחיטה שזה פועל את הקדושה בלחם. לר' אלעזר בן ר"ש לעולם אינו קדוש עד שישחוט לשמן ויזרוק גם לשמן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך גם את זריקת הדם שיהי' עם כוונה לשמה וזה פועל את הקדושה בלחם.

המשך

מה המחלוקת ביניהם

לאב"י, לשיטתו מצד הגברא ולכן המחלוקת היא האם נפסל הלחם ביוצא (שזה קשור יותר לאדם) שלרבי הכוונה שקדוש אבל אינו גמור היינו שאינו תופס את פדיונו אבל נפסל ביוצא. לשיטתו מצד הגברא.

לראבר"ש לא נפסל ביוצא. לשיטתו מצד החפצא שבכלל אינו קדוש ולא נפסל ביוצא. לרבי לשיטתו מצד החפצא ולכן המחלוקת היא האם תופס את פדיונו, שזה קשור יותר לפדיון מצ"ע ולא כ"כ לאדם, שלרבי הכוונה קדוש ואינו נותר לכהנים אבל תופס את פדיונו. לשיטתו מצד הגברא שרק הבע"י שאינו נותר לכהנים. לראבר"ש לא תופס את פדיונו. לשיטתו מצד החפצא שיש בו חסרון מצ"ע. ועצ"ע.

המשך

שתי הלחם שיצאו בין שחיטה לזריקה וזרק דמם של כבשים חוץ לזמנן לר"א אין בלחם משום פיגול כיון שהוא יצא אין זריקה מועלת ליוצא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שהלחם יהי' בפנים כדי שיחול עליו מחשבה. לר"ע יש בלחם משום פיגול אפילו שהוא יצא סובר שזריקה מועלת ליוצא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שהלחם יהי' בפנים.

מ"ח ע"א

תודה ששחטה על שמונים חלות
 לחזקי' קדשו 40 מתוך שמונים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחלקים שהאדם התכוון רק
 לאחריות שאם יחסר הלחם ישלימו אבל לא לקרבן גדול.
 לר' יוחנן לא קדשו כלל. לשיטתו מצד החפצא ובפועל א"א שיחול הקדושה על 80.
 המשך עיין בזבחים ע"ז ע"א
 המשך לגבי חבית עיין בפסחים ט"ו ע"א

המשך

האם עקירה בטעות נחשבת עקירה כגון שני כבשי עצרת שסבור שהם אילים ושחטם לשם
 אילים?
 לרב חסדא נחשב לעקירה ולא יצאו י"ח למ"ה וכיון שבפועל שחטן לשם אילים כוונתו עוקרת
 מהכשרות ופוסלתם.
 לרבא עקירה בטעות לא נחשב לעקירה, וכך פוסק הרמב"ם לשיטתו מצד החפצא. ולא
 מתחשבים בעקירתו אלא כיון שזה כבשים יצא י"ח

נ, ע"א

במה מחנכים את מזבח הזהב?
 לת"ק בקטורת של שחר כמו מזבח העולה שמחנכים אותו בתמיד של שחר, כך פה בקטורת של
 שחר. לשיטתו מצד החפצא ולכן ההתחלה של היום עדיף.
 לרבי שמעון בקטורת של בין הערביים, כיון שכתוב "בבוקר בבוקר בהיטיבו את הנרות
 יקטירנה", היינו שכדי להיטיב את הנרות משמע שכבר הדליקם בערב לפני יחד עם הקטורת,
 ועכשיו רק מיטיבן. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא בין הערביים שזה זמן מיוחד ע"ד מעלת
 תפילת המנחה שנחשבת כקטורת כיון שהיא באמצע היום שאדם טרוד בעסקיו ומפסיק כדי
 להתפלל, ועד"ז דוקא המעלה של הקטורת בין הערביים.

ע"ב

נ,

מה הכוונה תופיני?
 לת"ק תיאפה באופן של נא, שלא לגמרי אפוי'. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק באופן הכי
 פחות וע"ד מאכל בן דורסאי.
 לרבי הכוונה לאפות באופן שתהי' נאה. שתהי' אפוי' לגמרי. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך
 שתהי' מושלמת באפי'.
 לרבי יוסי הכוונה תיאפה רבה, היינו שיאפנה אפיות הרבה שאופה ומטגנה ואח"כ עוה"פ אופה.

המשך

כה"ג שהביא מחצה חביתין בשחרית ומינו כהן אחר תחתיו לא יביא חצי עשרון מביתו וגם
 לא מקריב את החצי עשרון שנשאר מהראשון אלא מביא עשרון שלם ומקריב חצי וחצי אבד.
 ולפי תנא אחר חצי שנשאר מהראשון והחצי השני תעובר צורתן ויצאו לבית השריפה. החצי
 של הראשון כי הי' ראוי להקרבה ונדחה ולכן צריך עיבור צורה. והחצי השני למה צריך עיבור
 צורה, והרי מלכתחילה בא באופן שילך לאיבוד?
 לרב נחמן התירוץ כי זה לפי רבה בר אבובי שסובר שאפי' פיגול צריך עיבור צורה. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן מדבר שמצ"ע צריך עיבור צורה.
 לרב אשי זה גם לפי רבנן כיון שבשעה שמביאם יכל לבחור או את החצי הזה או את החצי הזה

והרי שניהם היו ראויים להקרבה ולכן צריך עיבור צורה כדי לשרפם. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שהי' יכול לבחור את החצי הזה נחשב כראוי להקרבה ולכן צריך עיבור צורה.

נא, ע"א

מאיפה יודעים שחביתי כה"ג דוחה שבת?
לאביי כיון שכתוב סולת מנחת תמיד שזה כמו קרבן התמיד שדוחה שבת. לשיטתו מצד הגברא ולכן משווה לחיוב תמיד שעל האדם.
לרבי כיון שכתוב על מחבת והרי טעונה כלי ואם הי' אופה מאתמול הי' נפסל בלינה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד הכלי.

המשך

מאיפה יודעים שצריך בחביתי כה"ג שלושה לוגים שמן לעשרון סולת?
לת"ק לומדים ממנחת נסכים שגם שם צריך שלשה לוגים שמן לעשרון.
לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא לומדים שכתוב סולת מנחת תמיד, שזה כמו מנחת תמיד שזה שלושה לוגין לעשרון גם בחביתי כה"ג. לשיטתו מצד החפצא ולכן משווה דוקא למנחת תמיד.
לרבי שמעון לומדים כמו גז"ש, ריבה כאן שמן וגם ריבה במנחת כבשים שמן, וכמו שם צריך שלושה לוגין לעשרון, שזה דומה יותר שזה מנחה שבאה מעשרון מאשר ללמוד ממנחת פרים ואילים ששם זה בא כמה עשרונים. לשיטתו מצד הגברא ולכן משווה למנחת כבשים שזה קשור יותר לאדם שבא ע"י נדבתו. ועצ"ע.

נא, ע"ב

כה"ג שנפטר ולא מינו כהן אחר תחתיו - משל מי היתה קרבה חביתי כה"ג?
לרבי שמעון משל ציבור ושלמה היתה קרבה. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שהאדם נפטר א"א להקריב משלו וע"ד מנחה שמתו בעלי.
לרבי יהודה משל יורשים ושלמה הייתה קרבה לא חצי. לשיטתו מצד החפצא ומכיון שהביא כבר את החצי בבוקר נחשב כאילו כבר התחיל להביא ולכן גם החצי השני צ"ל מנכסיו.

נב, ע"א

איך מקריב הכה"ג את החביתין בכל יום?
לאבא יוסי בן דוסתאי כשמביא עשרון מביתו מביא שני קמצים של לבונה ומקריב אחד לחצי עשרון של שחרית וא' לחצי של בין הערביים. למה"ח ולכן כל הקרבה נחשבת בפ"ע ולכן צריכה קומץ לבונה בפ"ע
לרבנן מפריש רק קומץ א' של לבונה חצי ממנו קרב בשחרית וחצי מקריב בין הערביים כיון שלא מצאנו עשרון סולת טעון שני קמצים. למ"ה ולכן מחשיבם כמנחה א' מצד הכה"ג ומספיק קומץ א'

נב, ע"ב

איך מחמיצים את החמץ שבקרבן תודה ובשתי הלחם?
לרבי מאיר מוציא חלק מהעשרון ולש אותו ומחמצו ואז מטמינו בסולת ומחמיץ את השאר.
למ"ה ולכן חשוב שלא יביא ממ"א כדי שהמידה של העישרון תהי' מדוייקת
לרבי יהודה מביא שאור מביתו ונותנו לתוך העיסה ואז מחמיץ יפה. למה"ח ולכן חשוב יותר שתוחמץ המנחה כמו שצריך שזה דוקא ע"י שאור ממש ממ"א

נ"ג ע"ב

האם מותר להחמיץ את שתי הלחם במי פירות
לת"ק לא למה"ח ולכן אי"ז נחשב לחמץ כ"כ
לר' חנינא בן גמליאל כן למ"ה והרי לאדם זה נראה ממש תופח כמו חמץ גמור
נ"ד ע"א

בשר העגל שנתפח ובשר זקנה שנתמעך ומדובר שנצמק וחזר ונתפח
לרב ור' חייא ור' יוחנן משתערים כמות שהן עכשיו היינו אפילו שנצמק אין נדחה מהאיסור
אלא כיון שחזר לשיעורו נחשב כיש בו שיעור מדאורייתא למה"ח לכן מסתכל כרגע והרי יש
בזה שיעור חיוב

לשמואל ור"ש ב"ר ור"ל משתערים לכמות שהן היינו שכיון שנצמק נדחה מהאיסור ושוב
אין חוזר לאיסור מדאורייתא אלא מדרבנן למ"ה והרי הי' פה זמן שזה לא הי' שיעור ונדחה
מהאיסור וא"א להחזירו לחיוב

נ"ה ע"ב

מה לומדים מהפסוק "וסמך ידו על ראש השעיר"
לר' יהודה מרבים את שעיר נחשון לסמיכה למה"ח ולכן נוגע יותר שעיר נחשון שזה שעיר של
שבט שיש בו חשיבות יתירה יותר מסתם קרבן
לר"ש מרבים שעירי ע"ז לסמיכה למ"ה ולכן נוגע יותר בשעיר ע"ז שהאדם יסמוך על הקרבן
וירגיש שהי' צריך לישרף אלא שהקרבן במקומו
נ"ו ע"א

מה הדין בככור שאחזו דם

לר"מ מקיזין אותו במקום שאין עושה בו מום אבל לא במקום שעושה אותו מום למ"ה ולכן
עדיין יש בו איסור על האדם מצ"ע שלא יעשה בו מום אפילו שכבר יש בו מום מצ"ע
לחכמים יקיזו אפילו במקום שעושה מום למה"ח וכיון שכבר יש בו מום שאחזו דם ומותר
להטיל מום בבעל מום כיון שאינו תמים ורצון ובלבד שלא ישחט על אותו מום
לר"ש אפילו נשחט על אותו מום למ"ה והרי אינו מתכוון לעשות בו מום ולכן אין בעי' כלל
אפילו לשחוט עליו במום זה
לר' יהודה אפילו מת אין מקיזין לו דם למה"ח ולכן אסור לעשות בו בידים שום מום ואפילו
שכבר הוא פגום וכו' שהרי אחזו דם
נ"ז ע"א

מה לומדים מהמילים "אשר תקריבו"

לר' יוסי הגלילי מרבים מנחת נסכים לחימוץ
לר"ע מרבים לחם הפנים לחימוץ למסקנה הופכים את השיטות שלר"ע מרבים מנחת נסכים
לחימוץ למ"ה ולכן מדבר על קרבן שיותר קשור לאדם כמו מנחת נסכים ולא לחם הפנים שהוא
ענין בפ"ע

לר' יוסי הגלילי מרבה לחם הפנים דוקא למה"ח והרי ודאי לחם הפנים זה קרבן ששיך לכלל
ישראל ויש בו יותר חשיבות וכו'

נ"ז ע"ב

מה הפירוש "וימשחם ויקדש אותם"

לר' יאשיה הכוונה שמידות הלח נמשחו בין מבפנים בין מבחוץ ומידות היבש נמשחו רק
מבפנים למ"ה ולכן חשוב לקדש גם את מידות היבש
לר' יונתן הכוונה שמידות הלח נמשחו מבפנים ולא מבחוץ ומידות היבש לא נמשחו כלל
למה"ח ולכן אין נוגע כ"כ שיהי' הכלי משוח וקדוש וכו' ועצ"ע
המשך

מה הדין במעלה ומקטיר מבשר חטאת ואשם ומבשר קד"ק ומותר העומר וכו' על כבש המזבח במקום לאוכלם

לר' יוחנן חייב למ"ה והרי"ז חלק וכמו המזבח בשביל האדם שצריך לעלות בכבש בשביל להגיע למזבח

לר' אלעזר פטור למה"ח ומצ"ע ודאי שאין הכבש בכלל המזבח
נ"ח ע"א

מה אסור להקריב משייריו למזבח

לר' אליעזר כל שממנו לאישים אסור להקריב את שייריו למזבח למה"ח ולכן דוקא אם שורפים ממנו למזבח

לר"ע כל ששמו קרבן אסור להקריב את שייריו למזבח למ"ה ולכן מספיק ששמו קרבן להתחייב המשך

במה הם חולקים ר"א ור"ע

לרב חסדא חולקים בבשר חטאת עוף שהעלה למזבח

שלא"א פטור כיון שאין ממנו לאישים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' בפועל ממנו לאישים.

לר"ע חייב כיון ששמו קרבן. לשיטתו מצד הגברא והעיקר ששמו קרבן.

לרב חולקים בלוג שמן של מצורע שאין ממנו לאישים אבל שמו קרבן

לר"א פטור. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' בפועל ממנו לאישים.

לר"ע חייב. לשיטתו מצד הגברא שהעיקר ששמו קרבן.

המשך

האם יש קומץ פחות משני זיתים והקטרה פחות מכזית

לאביי כן ולכן הפסוק "כי כל שאור" מרבה גם פחות מכזית. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שיעור כ"כ.

לרבא לא ולכן הפסוק "כי כל שאור" מרבה רק חצי קומץ ובלבד שיהי' בזה כזית. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך מינימום שיעור חשוב.

נ"ח ע"ב

מה הדין במעלה שאור ודבש ע"ג המזבח

לרבא לוקה גם משום שאור וגם משום דבש וגם משום עירובי שניהם. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהם מפורטים בפני עצמם בפסוק שאור ודבש לכן לוקה.

לאביי אין לוקין על לאו שבכללות. לשיטתו מצד הגברא כיון שאין מפורט אי"ז כל כך נחשב חמור לגבי האדם.

המשך

מה סובר אביי

י"א שלוקה רק א'. לשיטתו מצד החפצא.

וי"א שאפילו א' אינו לוקה. לשיטתו מצד הגברא.

נ"ט ע"ב

מדוע כאשר שם על מנחת חוטא לבונה עדיין נפסלת במחשבה

לאביי כיון שחטאת נקראת אפילו שהלבונה עליה שזה מראה שהמחשבה עדיין פוסלת בה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר איך שנקראת בפי האנשים.

לרבא כיון שזה לפי חנן המצרי שלא סובר דין דחויין. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שאין שייך בזה כלל ענין של דיחוי.

לרב אשי כיון שבידו ללקט את הלבונה שוב אי"ז דחוי כלל ואפילו לפי רבנן נפסלת במחשבה.
ס"א ע"ב

מדוע התנא במשנה מביא שביכורים צריכים תנופה זה רק לראב"י ולא ר' יהודה שגם סובר
שביכורים צריכים תנופה

לרבא כיון שראב"י לומד זה מתחילת הפסוק "ולקח הכהן הטנא מידך" ולא מהמשך כמו ר'
יהודה שלומד מ"והנחתו". לשיטתו מצד החפצא.

לרנב"י כיון שמשנת ראב"י קב ונקי לכן הביא דוקא ממנו שהי' חכם ביותר. לשיטתו מצד
הגברא.

ס"ב ע"א

כשמניפין את שתי הלחם עם הכבשים בעצרת מי מעל מי

לרב פפא הלחם למעלה כמו שהי' במילואים. לשיטתו מצד הגברא שזה יותר קשור לאדם.

לר' יוסי בן המשולם הכבשים למעלה. לשיטתו מצד החפצא שזה יותר נחשב קרבן מצ"ע
שנשרף על המזבח.

לרב חנניא בן חכניאי הי' שם את הלחם בין שתי ירכות הכבשים

לרבי הי' שם זה בצד זה ומניף

המשך

איך מניפים את זבחי שלמי ציבור לאחר השחיטה

לרבי כמו שהן שלימים אפילו שלומדים מזבחי שלמי יחיד "דון מינה ואוקי באתרא" שפה זה
שלימים ולא רק חזה ושוק לשיטתו מצד החפצא וכ"א לפי ענינו.

לחכמים רק חזה ושוק כיון שלומדים מזבחי שלמי יחיד לכן כמו שלמי יחיד "דון מינה ומינה".
לשיטתו מצד הגברא ולכן לומדים עד הסוף.

לרב לכו"ע "דון מינה ומינה" אבל לרבי מניף הכל כיון שלומד כמו ששם מתנה לכהן החזה
והשוק אותו דבר פה שהכל לגבוה צריך להניף את הכל

לרבינא לכו"ע "דון מינה ואוקי באתרא" אבל לחכמים לומדים מהפסוק שכתוב "שלמיהם"
שזה מרבה גם זבחי שלמי ציבור שטעונין תנופה רק חזה ושוק

ס"ג ע"א

מה ההבדל בין מרחשת למחבת

לר' יוסי הגלילי מרחשת יש כיסוי למחבת אין כיסוי. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד
הכלי עצמו.

לר' חנינא בן גמליאל מרחשת עמוקה ומעשיה רוחשין ורכין ומחבת צפה ומעשיה קשים.
לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר שזה נוגע למה שמתבשל בפנים שקשור לאדם.

המשך

מה הדין באומר הרי עלי מרחשת

לב"ש יהא מונח עד שיבוא אליהו כיון שזה ספק אם התכוון לכלי או למנחת מרחשת. לשיטתו
מצדה חפצא ובמבט ראשון, לכן יש סברא שהאדם התכוון גם למנחה, שזה יותר חובה עליו.

לב"ה ודאי שהכוונה לכלי. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות, שודאי זה כלי שכך המשמעות
של המלה בפשטות..

סג, ע"א

הרי עלי מנחה בתנור, האם יכול להביא מאפה כופח?

לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן בלשון אדם אין כופח נחשב כתנור.

לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא גם כופח נחשב כמו תנור.

המשך

הרי עלי מנחת מאפה האם יכול להביא מחצה חלות ומחצה ריקים?
לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן א"א שיהי' חצי כך וחצי כך, שזה שני סוגים שונים.
לרבי שמעון כן, מפני שהוא קרבן אחד. לשיטתו מצד הגברא ולגביו הכל ענין א'.

סג, ע"ב

האם יש הבדל בהבאת העומר בין שבת ליום חול?
לחכמים לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מבדילים.
לרבי ישמעאל כן. שבשבת הי' בא משלושה סאים
ובחול היו מנפים אותו מחמישה סאים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מבדיל ביום שבת שעושים
רק את המינימום כדי לא לדחות שב. משא"כ ביום חול.

המשך

האם יש הבדל בקצירה בין שבת לחול?
לחכמים בשניהם הי' בא בשלוש קופות ושלושה מגלים והעשרון מנופה משלושה סאים.
לרבי ישמעאל יש הבדל שבשבת הי' נקצר ביחיד ובמגל אחד ובקופה אחת וביום חול בשלושה
אנשים ובשלוש קופות ובשלוש מגלות. לשיטתו מצד הגברא ולכן יש הבדל.

המשך

האם ע"פ שחל להיות בשבת איך היו מפשיטים את ק"פ?
לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה הי' מפשיט רק עד החזה כדי שיוכל להוציא ולהקריב
את האימורים. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק מה שממש צריך ומוכרח.
לחכמים מפשיט את כולו, כיון שהותר מוריד את כולו שזה יותר מכובד.

סד, ע"א

שמע שטבע תינוק בים ופירש מצודה לעלות דגים והעלה דגים ותינוק
לרבא חייב. כי הולכים אחרי כוונתו. לשיטתו מצד הגברא.
לרבה פטור. כי הולכים אחר מעשיו והרי הציל בפועל תינוק. לשיטתו מצד החפצא.

סה, ע"ב

מאיפה יודעים שספיה"ע מתחילה ממחרת יו"ט ראשון של פסח ולא ממחרת שבת בראשית?
לת"ק מזה שכתוב תספרו חמישים יום ובמ"א כתוב שבע שבתות תמימות סימן שלא תמיד זה
שבתות תמימות אא"כ יו"ט הראשון של פסח חל בשבת, שאז השבתות שבע שבועות תמימות,
ואם לא זה רק חמישים יום.
לרבי אליעזר לא צריך פסוק זה אלא לומדים מהמלים "תספר לך" שזו ספירה שתלויה בבי"ד
שהם יודעים לקדש חדשים אבל שבת בראשית שספירתה לכל אדם ולא צריך בי"ד בשביל זה.
לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד עצם הקביעות.
לרבי יהושע כיון שאמרה תורה לגבי ר"ח מנה ימים שלושים יום וקדש ר"ח אותו דבר מנה
חמישים יום וקדש עצרת. ותמיד יודעים כמו בר"ח שזה קבוע וכך גם עצרת יש מנין קבוע ולכן
ודאי שזה ממחרת יו"ט, כי אם ממחרת השבת לפעמים מונה מ"ז לפעמים מ"ח ואי"ז קבוע.
לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר לגבי היכר של האדם שזה קבוע כמו ר"ח.

לרבי ישמעאל מכיון שאמרה תורה הביא עומר בפסח ושתי הלחם בעצרת כמו שתי הלחם בצה"ש זה הולך על תחילת הרגל, שזה רק יום א'. כך גם העומר שמביאים ממחרת יום הראשון של פסח תחילת הרגל.

לרבי יוסי בר יהודה לומדים שכתוב תספרו חמישים יום ואם זה ממחרת השבת בראשית לפעמים יותר מחמישים יום.

לרבי יוסי מזה שכתוב ממחרת השבת ולא כתוב ממחרת השבת שבתוך הפסח סימן שודאי הכוונה לפסח שאם לא – מאין יודעים לאיזו שבת הכוונה. וגם שמשווים שנאמר שבת למטה ונאמר שבת למעלה שכמו למעלה זה הולך על תחילת הרגל כך גם למטה הכוונה ליום הראשון של פסח.

לרבי שמעון בן אלעזר לומדים שכתוב ששת ימים תאכל מצות וכתוב אחר שבעת ימים מצות תאכלו. הא כיצד? ודאי שמביאים את העומר למחרת יום הראשון ולכן מותר לאכול מצה מן החדש רק ששה ימים, ומזה רואים שהכוונה למחרת יום הראשון של פסח.

סו, ע"א
מה היו עושים עם העומר לאחר קצירתו?
לרבי מאיר היו מהבהבים אותו באש בעזרה כדי לקיים בו מצות קלי. לשיטתו מצד הגברא ולכן נוגע בעיקר לקיים בו מצוות קלי.
לחכמים היו חובטים אותו בקנים לחים ובקלח של כרוב כדי שלא יתמעך ורק אח"כ מהבהבים אותו כדי לקיים בו מצות קלי. לשיטתו מצד החפצא ולכן נוגע גם לראות שלא יתמעך מצ"ע.

המשך

מה עושים בכל מה שנשאר בניפוי של העומר?
לת"ק פטור ממעשר. כיון שהי' פה מירוח של הקדש. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל הכל נמרח ע"י ההקדש.

לרבי עקיבא מחייב במעשר. כיון שמירוח הקדש אינו פוטר. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק מה שהי' חייב והי' בדעתו עבור העומר פטור ממעשר, אבל מה שנשאר חייב כיון שאין בדעתו להקדישו.

סו, ע"ב
האם אפשר לתרום משל כותים ושל גוים על של ישראל?
לרבי מאיר ולרבי יהודה כן. כיון שמירוח גוי אינו פוטר. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר רק שאין חיוב לגוי לתת מעשר אבל התבואה מצ"ע חייבת.
לרבי יוסי ורבי שמעון לא. כיון שמירוח גוי פוטר. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שגוי פוטר גם את התבואה מצ"ע.

סו, ע"ב
האם מותר לקצור מהתבואה החדשה לפני הבאת העומר?
לרבי יהודה כן והי' ברצון חכמים. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא חושש לגזור.
לרבי מאיר זה הי' שלא ברצון חכמים. לשיטתו מצד הגברא וגוזרים שמא כשיקצור יאכל מהחדש קודם העומר.

סח, ע"ב
מאיפה יודעים שהעומר בא מן השעורים?

לרבי אליעזר נאמר אביב במצרים ונאמר אביב בהבאת העומר לדורות כמו האביב שנאמר במצרים הכוונה לשעורים כך האביב של העומר זה שעורים. לשיטתו מצד החפצא ולכן לומד שזה שעורים מצד עצם יצי"מ שהי' באביב.

לרבי עקיבא מכיון שמצינו יחיד שמביא חובתו חטים וגם מן השעורים כך ציבור שמצאנו שמביא מן החיטים צריך גם שיביא מן השעורים, ואם לא העומר אין קרבן אחר מהשעורים. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק כדי שיהי' שלימות בקרבן ציבור שיבוא גם מן השעורים.

ע, ע"ב

מה הכוונה התבואה והקמחים והבצקות מצטרפים זה עם זה? לרב כהנא הכוונה לגבי איסור חדש. לשיטתו מצד החפצא שזה חיוב שקשור לתבואה החדשה של השנה מצ"ע.

לרב יוסף הכוונה לענין חמץ בפסח. לשיטתו מצד הגברא שזה חיוב שקשור יותר לאדם. לרב פפא הכוונה לענין מעשר שני, שאם אוכלה מחוץ לחומה לוקה. לרובא הכוונה לענין טומאת אוכלין. שצ"ל תבואה וקמח כמו בצק שכבר מוכן ובלי הקליפות של השעורים והסובין שהם לא מצטרפים לכביצה להתחייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר ע"ז שיש לזה חשיבות של אוכל מצ"ע.

ע"ב

ע,

אם השרישו קודם לעומר העומר מתירן, מה הכוונה קודם לעומר? לרבי יונה קודם הבאת העומר. לשיטתו מצד החפצא ולכן נוגע השלימות שמביאים ממש את העומר.

לרבי יוסי בר זבדה הכוונה קודם קצירת העומר. לשיטתו מצד הגברא ולכן העיקר זה רק פעולת הקצירה.

ע"א

עא,

האם מותר לקצור לשחת לבהמה אחרי שהתבואה הביאה שלישי גידולה? לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ואפילו שאינה ראוי' לאדם אסור להשחיתה. כיון שעתידה להיות ראוי' למאכל לאדם. לרבי שמעון כן. לשיטתו מצד הגברא כיון שאינה ראוי' עכשיו לאכילת אדם מותר להשחיתה.

עא, ע"ב

האם כשקוצר לשחת נחשב להפסק בשדה לתת פאה לכ"א? לרבי מאיר כן. כיון שקצירה לשחת לא נחשבת לתחילת קצירה ואפילו שקוצר לאדם. לשיטתו מצד הגברא והרי אי"ז ראוי לאדם ולכן אי"ז נחשב לתחילת קצירה ונחשב להפסק.. לחכמים לא, אא"כ חרש. לשיטתו מצד החפצא ואפילו שאינו ראוי לאדם נחשב לתחילת קצירה ולכן אי"ז הפסק.

המשך

המנמר שדהו (קוצר שורה ומניח שורה) ושייר קלחים לחים שעדיין לא גדלו כל צרכם לרבי עקיבא זה נחשב הפסק ונותן פאה מכל שורה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שאין בכוונתו בזה לתחילת קצירה לכן זה הפסק. לחכמים זה לא הפסק וא' על הכל. לשיטתו מצד החפצא וגם קצירה זו נחשבת לתחילת קצירה ולא מתחשבים בכוונתו כ"כ.

המשך

באיזה אופן מחייב רבי עקיבא?
 לרב יהודה בר שמואל רק אם מנמר לקליות
 אפילו שקצרו לאדם. ומדובר שלא הביאה שלישי כמו שחת לכן זה לא נחשב לתחילת קצירה
 ונותן פאה לכ"א שזה הפסק. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא שלא הביאה שלישי, שאז אינה
 ראוי' ואינה נחשבת לתחילת קצירה.
 לרבינן בשם רבי יוחנן מחייב בשם רבי עקיבא אפילו אם קצר לאוצר היינו לאחר שהביאה שלישי
 בכ"ז נחשב להפסק שאי"ז תחילת קצירה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שהביאה שלישי אם
 אין כוונתו בזה לתחילת קצירה זה הפסק.

עב, ע"א

הי' עומד ומקריב מנחת העומר ונטמאת ויש אפשרות להביא מנחה אחרת
 לרבי צריך להביא מנחה אחרת. ואפילו שנקצר שלא כמצוותו כשר לעומר. וגם אם נקצר ביום
 כשר. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חשוב כ"כ קצירה שתהי' כמצוותה.
 לרבי אליעזר בן רבי שמעון אומרים לו תהי' פיקח ושתוק כיון שאין אפשרות להביא מנחה
 אחרת שאם נקצר שלא כמצוותו פסול לעומר. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב מאוד כוונת
 האדם בקצירה.

ע"ב

עב,

שתי הלחם שמביאים מכבשי עצרת ששחטם לשמן וזרק דמן שלא לשמן
 לרבי הלחם קדוש ואינו קדוש. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו זרק דמם בלי כוונת האדם
 שלא לשמה הלחם קדוש מצ"ע.
 לרבי אלעזר בן רבי שמעון אינו קדוש כלל. ועיין לעיל מז, ע"א. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 חשוב מאוד כוונת האדם, ובלי זה אי"ז קדוש.

המשך

מה הדין במנחת חוטא של כהנים?
 לת"ק לא נקמצת כלל שהרי כולה כליל לאש. לשיטתו מצד החפצא והרי בין כה הולך כל
 המנחה לאש.
 לרבי שמעון נקמצת והקומץ קרב לעצמו והשיריים קרבים לעצמם. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 צריך הכהן לקיים מצות קמיצה אפילו שהכל עולה באש.

ע"ג

עג,

האם גוי יכול להתנדב יין לנסכים ומנחה לביהמ"ק?
 לרבי יוסי הגלילי כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן נוגע התוצאה שיתרמו לביהמ"ק ולא נוגע מי
 מתנדב, אפשר גם ע"י גוי.
 לרבי עקיבא לא. לשיטתו מצד הגברא לכן רק יהודי יכול להתנדב.

עד, ע"ב

מתי בולל במנחה?
 לרבי לאחר שנעשו חלות אפויית בוללן פותתן ונותן שמן ובוללן. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 השמן אינו חלק מהחלות ממש אלא רק בציווי האדם לאחרי האפי' צריך לשים בהם שמן.

לחכמים בוללן כשהן עדיין סולת לפני שנאפו. לשיטתו מצד החפצא ולכן השמן הוא ממש חלק מהחלות ונאפה איתם ביחד.

עה, ע"א

מה עושים עם הלוג שמן שמביאים עם המנחה?
לת"ק שאר השמן לאחרי שמשח את הרקיק ע"פ כולו מחזירו לחלות. לשיטתו מצד החפצא ולכן השמן הוא ממש חלק מהחלות וצריך להחזירו לחלות.
לרבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון מושחן רק כמין כי יוונית ושאר השמן נאכל לכהנים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שקיים את המצוה שמשח בו את החלות, ושאר השמן אינו שייך לחלות אלא נאכל לכהנים.

עה, ע"ב

האם יש פתיתה במנחת כהנים?
לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ואפילו שחסר בקמיצה עדיין צריך לעשות פתיתה.
לרבי שמעון לא כיון שאין בהם קמיצה אין בהם פתיתה. לשיטתו מצד הגברא כיון שחסר בעבודת האדם בקמיצה חסר גם בפתיתה שאינה כמו מנחה רגילה.

עו, ע"א

השיפה שמשפסף בידו והבעיטה שבועט בהם באיזה אופן זה הי' במנחה?
לת"ק זה הי' כשהם היו חטים. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לעשות את זה שהן חטים כדי להביאן לביהמ"ק כבר מוכנים בשלימות.
לרבי יוסי זה הי' בבצק. לשיטתו מצד החפצא ולכן כנראה יותר מושלם ופועל את פעולתו כשזה בבצק.

המשך

כמה חלות היו במנחות?

לרבי יהודה כל החלות היו עשר חוץ מלחם הפנים וחביתי כה"ג שהיו 12. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין נוגע כ"כ להוסיף בחלות שזה לצורך האדם.
לרבי מאיר כל המנחות היו 12 חלות חוץ מחלות תודה ונזירות שהיו רק 10. לשיטתו מצד הגברא ולכן מוסיף בחלות שזה לצורך האדם. ועצ"ע.

ע"ב

עו,

בכמה נפות הי' מנפה את העומר ושתי הלחם ולחם הפנים?
לת"ק העומר הי' מנופה ב-13 נפות, שתי הלחם ב-12 ולחם הפנים ב-11. לשיטתו מצד החפצא ולכן כ"א שונה לפי חומרתו מצ"ע, שהעומר שהוא ממש קרבן צריך 13 נפות, 2 הלחם שקשורים ומניפים אותם יחד עם הקרבן וגם שבאים פעם בשנה צריך 12, אבל לחם הפנים שכל שבת ואינו ממש קרבן מספיק 11.
לרבי שמעון לא הי' להם קצבה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין הבדל בהם מצ"ע.

המשך

איך היו הנפות?

לת"ק היתה אחת דקה ואחת גסה. לשיטתו מצד החפצא ולכן הי' מעביר מדקה, שבה מוציא את הקמח, לגסה שבה מוציא את הסובין מהסולת, שכ"א עושה פעולה אחרת.

לרבי שמעון בן אלעזר היו 13 נפות זו למעלה מזו, כ"א עבה מחברתה, והראשונה קולטת סובין ואז הקמח והסולת יורדים ואז הי' יותר דקה וכך הי' דק ודק והייתה סולת מנופה לגמרי. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל הנפות היו באותו ענין. ועצ"ע.

עח, ע"א

האם כשלומדים הימנו ודבר אחר, היינו שלומדים ממנו דבר מסוים וגם לומדים דבר שלמד ממישהו אחר, האם נחשב להיקש?
 י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא לכן לא מסתכלים שזה נלמד ממישהו אחר, אלא כיון שזה נוהג גם בדבר הזה כאילו זה הכל דבר א' ואפשר ללמוד ממנו בהיקש.
 י"א שלא. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכלים מהו שורש הלימוד של דבר זה, כיון שנלמד ממקום אחר שוב אי"ז כדבר א' וא"א להיקש מזה. ועצ"ע.

עח, ע"ב

השוחט את התודה לפני ולחמה חוץ לחומה לא קדש הלחם. מה הכוונה חוץ לחומה?
 לרבי יוחנן הכוונה חוץ לחומת בית פאגי, כיון שהכוונה חוץ לחומה הכוונה רחוק. אבל אם הלחם מחוץ לעזרה קדוש כיון שלא צריך שיהי' ממש סמוך. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין צריך ממש שהלחם יהי' ממש עם האדם.
 ריש לקיש אומר אפילו שזה רק חוץ לחומת העזרה אין הלחם קדוש כיון שצריך להיות ממש סמוך. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך להיות ממש סמוך לאדם.

המשך

האם שוחט את הפסח ויש לו חמץ לאחד מהחבורה אבל אין לו חמץ בעזרה
 לרבי יוחנן עובר בל"ת. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו אם זה רחוק מהאדם עובר בל"ת על עצם קיום החמץ..
 לריש לקיש רק אם החמץ נמצא עמו בעזרה. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא אם זה ממש איתו עובר בל"ת.

המשך

השוחט את התודה ונמצאת בעלת מום האם הלחם קדוש
 לר"מ, לשיטתו מצד הגברא, ולכן מדבר שחולקים על בעל מום שזה חיסרון שיותר קשור לאדם שעובר עבירה ומביא בעל מום,
 שלר' אליעזר קדוש. לשיטתו מצד החפצא ולכן הלחם קדוש מצ"ע.
 לר' יהושע לא קדוש. לשיטתו מצד הגברא כיון שיש חסרון בקרבן גם הלחם לא קדוש.
 לר' יהודה, לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר שיש רק חסרון במקום וחולקים רק בחוץ למקומו ששחט את התודה בכוונה של חוץ למקומו.
 לרבי אליעזר הלחם קדוש. לשיטתו מצד החפצא.
 לרבי יהושע לא קדוש. לשיטתו מצד הגברא.

עט, ע"א

עט, ע"א

חטאת ששחט חוץ למקומה ועלתה למזבח
 לר"בא תרד מהמזבח אפילו שעלתה. שסובר כמו רבי יהושע. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהאדם עבר איסור לכן צריך להוריד מהמזבח. שזה כמו קנס על האדם
 לר"בא לא תרד. שסובר כמו רבי אליעזר. לשיטתו מצד החפצא וכיון שכבר עלה על המזבח א"א

להוריד. אפילו שהאדם עבר עבירה

פ, ע"א

הפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתי' ונמצאת הראשונה ושתייהן עומדות לרבי מתכפר באחת מהן והשני' תמות. לשיטתו מצד החפצא וכיון שבירר אחת מהן השני' אינה נחשבת כלל ומתה שנדחית לגמרי. לחכמים אין השני' מתה אלא רק רועה עד שיפול בה מום ואז פודים אותה. לשיטתו מצד הגברא כיון שהקדיש את שניהם שניהם קדושים ולכן אפשר לפדותה.

פ, ע"ב

הפריש תודתו ואבדה וחזר והפריש אחרת תחתי' וגם אבדה והפריש שלישית תחתי' ונמצאו הראשונות ושלשתן עומדות לרבי התכפר בראשונה, שני' אינה טעונה לחם אבל שלישית טעונה לחם. נתכפר בשלישית השני' סמוכה אלי' אינה טעונה לחם אבל הראשונה טעונה לחם. אבל אם התכפר באמצעית שתייהן אינן טעונות לחם. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא קרבן הסמוך לקרבן שהתכפר נדחה, שאין טעון לחם. אבל קרבן שרחוק ממנו לא נדחה. לאביי אפי' התכפר בא' מהן בראשונה או בשלישית שתייהן אינן טעונות לחם. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא משנה באיזה שכיפר שוב אין ראויים שאר הקרבנות לתודה ונדחים ואינם טעונים לחם.

המשך

וכן לענין חטאות הפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתי' ואבדה השני' והפריש תחתי' ונמצאו הראשונות שלושותן עומדות לרבי התכפר בראשונה, השני' תמות והשלישית תרעה. ואם התכפר בשלישית השני' תמות הראשונה תמות והשני' תרעה. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל. לאביי אפילו התכפר בא' מהן בראשונה או בשלישית שתייהן ימותו כיון שכולן קשורות. וחליפין שלהם. לשיטתו מצד הגברא.

פא, ע"ב

האומר הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבלה לב"ש תפוס לשון ראשון שאמר הריני נזיר ונחשב נזיר לכל דבר. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון הרי הוא נזיר רגיל. לב"ה מסתכלים גם על סוף דבריו שלא התכוון רק לנזיר מדברים שלא קשורים לנזירות. לשיטתו מצד הגברא ומתבוננים בסוף דבריו שהוכיחו שלא התכוון לנזירות.

ע"א

פב,

מאיפה יודעים שקרבן פסח אינו בא אלא מן החולין? לרבי אליעזר לומדים מפסח מצרים שבוודאי בא מן החולין, שהרי לא הי' קדשים אז, אף פסח של כל הדורות צ"ל מן החולין. לשיטתו מצד החפצא ולכן עדיף ללמוד קרבן פסח מקרבן פסח אפילו שאז ביצי"מ לא הי' אפשרות לדבר שאינו חולין. לרבי עקיבא א"א ללמוד מקרבן פסח כיון שאינו טעון מתן דמים ואימורים לגבי המזבח. וגם שאין דנים אפשר משאי אפשר לכן לומד את זה מהפסוק זאת התורה לעולה ולמנחה ולחטאת ולאשם ולמילואים ולזבח השלמים שכמו חטאת שאינה באה אלא מן החולין שכתוב והקריב

אהרון את פר החטאת אשר לו, משלו ולא משל מעשר, כך גם קרבן פסח. לשיטתו מצד הגברא ולכן א"א ללמוד מדבר שלא הי' אז אפשרי כלל, שהי' רק חולין ביצי"מ, ולכן לומד מחטאת.

ע"ב

פג,

האם העומר יכול לבוא מהתבואה הישנה?

לרבי נתן ורבי עקיבא כן. לשיטתו מצד הגברא והעיקר שמביא קרבן ולא משנה שזה מהישן. וי"א שלא ורק מן החדש. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' מתבואה חדשה שזה חלק מהודי' לה' על התבואה בשנה החדשה.

פד, ע"א

מאיפה יודעים שצריך להביא את העומר מתבואה חדשה?

לרבי יוחנן שכתוב כרמל תקריב, שיהי' כרמל רך למלול בשעת הקצירה. וגם שיהי' רך בשעת ההקרבה ולא מתבואה ישנה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד העומר עצמו. לרבי אלעזר שכתוב ראשית קצירך ולא סוף קצירך. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על עבודת האדם בזה שקוצר.

המשך

מאיפה יודעים שהעומר בא מהשעורים?

לרבי אליעזר לומדים מהאביב שנאמר במצרים ("כי השעורה אביב") שהכוונה לשעורים כך גם האביב שכתוב בעומר הכוונה לשעורים. לשיטתו מצד החפצא ולכן לומד שעצם האביב קשור לשעורים מצ"ע.

לרבי עקיבא כיון שמצאנו ביחיד שמביא חובתו מן החטים שזה מנחת חוטא וגם מן השעורים מנחת קנאות ובציבור מצאנו שמביא חובתו מן החטים שתי הלחם ואם לא הי' העומר מן השעורים הי' חסר בקרבן ציבור מן השעורים וא"א. לשיטתו מצד הגברא ולכן לומדים מזה שצריך שגם בציבור יהי' מנחה משעורים.

דבר אחר: שאם אתה אומר שהעומר מן החטים אין שתי הלחם ביכורים, שהרי העומר הקדים להם.

פד, ע"ב

מה הדין אם מביא ביכורים או מנחות מתבואה לא טובה?

לרבי יוחנן אם הביא לא קידש. לשיטתו מצד החפצא ולכן החיסרון באדם שהביא משהו לא טוב פוגם בקרבן.

לריש לקיש אם הביא קדוש כמו בקדשים שמביא קרבן כחוש שהבהמה קדושה אפילו שזה לא מצוה מן המוכחר. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק חסרון באדם שצריך להביא מהמוכחר, אבל לא פוגם בקרבן מצ"ע.

פו, ע"ב

האם אפשר להביא יין לנסכים?

לרבי לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אם אינו מוכחר פסול מצ"ע.

לחכמים כן. לשיטתם מצד הגברא שזה רק חסרון באדם שצריך להביא מן המוכחר אבל אי"ז פוסל מצ"ע.

פז, ע"ב

איך היו מודדים בביהמ"ק את הנסכים לת"ק ה' שבע מידות של לח. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל מידה היא כלי בפ"ע. לר' אליעזר בר ר' צדוק ה' כלי א' ובו היו סימנים של המידות עד כאן לפר עד כאן לאיל עד כאן לכבש. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק רק הסימונים בשביל האדם אבל אי"צ כלי נפרד לכל מידה בפ"ע.

המשך

איך היו מונים את השבע מידות של לח היו במקדש לר"מ היו מונין מלמעלה למטה ולכן סובר שבירוצי מידות לא נתקדשו. לשיטתו מצד הגברא ולכן כדרך ההמשכה מלמעלה למטה וגם התוספת שאין חיוב על האדם לא נתקדש. לר' יהודה היו מונין מלמטה למעלה ולכן סובר שבירוצי מידות נתקדשו כיון שכאשר שופך מכלי גדול לכלי קטן אז יכול לשפוך בקלות גם את בירוצי המידות. לשיטתו מצד החפצא ולכן מלמטלמ"ע ולכן גם התוספת שהייתה בכלי מתקדשת מצד הכלי.

פח, ע"א

כמה שמן נותן למנחה של 60 עשרונות לת"ק נותן שישים לוג. לשיטתו מצד החפצא ולכן בכל עישרון צריך לוג בפ"ע. לראב"י נותן רק לוג א'. לשיטתו מצד הגברא ומכיון שזה מנחה אחת אין האדם צריך יותר מלוג א'.

פח, ע"ב

האם נרות המנורה [כלי שבתוכו השמן והפתילה] צריכות להיות חלק מן הכיכר זהב של המנורה לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם הנרות הם חלק מהמנורה ממש מצ"ע. לר' נחמי' לא. לשיטתו מצד הגברא שזה רק חלק מעבודת האדם שצריך להדליק נרות, אבל אי"ז חלק מהמנורה מצ"ע אלא רק כלי קיבול לשמן והפתילה.

פט, ע"א

מאיפה יודעים שמחלק את החצי שמן לתודה חצי לחלות ולרקיין וחצי לרבוכה לר"ע לומדים מהפסוקים. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק ציווי על האדם אבל אי"ז ממש חלק מהקרבת. לראב"ע זה הלכה למשה מסיני כיון שא"א ללמוד מהפסוקים שאינם מיותרים. לשיטתו מצד החפצא שזה ממש חלק מהקרבת. ועצ"ע.

המשך

איך שיערו חכמים שצריך חצי לוג לכל נר י"א מלמטה למעלה שניסו בתחילה קצת שמן וראו שלא מספיק עד שהגיעו לחצי לוג כיון שהתורה חסה על ממונם של ישראל. לשיטתו מצד החפצא ולכן חסים על הממון מצ"ע. וי"א מלמעלה למטה שניסו בתחילה הרבה שמן וראו שיותר מדי עד ששמו חצי לוג כיון שאין עניות במקום עשירות. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להראות רחבות בביהמ"ק.

צ, ע"א

מה ההבדל בין מידות הלח למידות היבש? לת"ק מידות הלח נמשחו בין מבפנים בין מבחוץ.

מידות היבש נמשחו מבפנים ולא נמשחו מבחוץ ולכן אין ברוציהם קודש. לשיטתו מצד החפצא ולכן אומר שגם מידות היבש נמשחו מבפנים שצריך לקדשם. לרבי עקיבא מידות הלח נמשחו בין מבפנים בין מבחוץ. מידות היבש לא נמשחו בכלל. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא מחשיב כ"כ את הכלי במידות היבש. לרבי יוסי בשניהם גם מידות הלח וגם מידות היבש נמשחו רק מבפנים ולא מבחוץ, אבל כיון שהלח נעקר מתוך הכלי לבחוץ לכן גם בירוציו קודש.

המשך

וקשה בדעת רבי יוסי והרי האדם מכוון רק למה שבתוך הכלי לרב דימי בר שישנא משמי' דרב עונה שרבי יוסי סובר שכלי שרת מקדשים שלא מדעת. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ דעת האדם אלא הכלי מקדש מצ"ע. לרבינא אפילו שכלי שרת אין מקדשין אלא מדעת אבל פה זה רק משום גזירה שמא יאמרו מוציאים מכלי שרת לחול. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך את דעת האדם. בשביל שזה יתקדש

המשך

מה זה מותר נסכים לקיץ המזבח?
 לרבי חייא בר יוסף הכוונה מותר נסכים לבירוצי המידות. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על דבר שהי' בכלי והתקדש מצ"ע.
 לרבי יוחנן הכוונה שאם קיבל עליו להביא נסכים למזבח במחיר מסוים ובסוף המחיר ירד שהרווח שנשאר הולך לקיץ המזבח. היינו שהמזבח בטל קונים אותם אנשים כבשים לעולה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר רק מצד האדם שהרוויח כסף על חשבון הקדש, שצריך להביא קרבנות.

צ, ע"ב

מאיפה יודעים שעוף אינו טעון נסכים?
 לרבי יאשי' שכתוב מן הבקר ומן הצאן. לשיטתו מצד הגברא ולכן עוף אינו בחיוב שעל האדם, ורק בבקר וצאן.
 לרבי יונתן לומד מהמלה זבת, שהרי עוף אינו זבת. לשיטתו מצד החפצא וכלל אין שייך בעוף מצ"ע נסכים.

צב, ע"א

האם שעירי ע"ז טעונים סמיכה?
 לרבי שמעון כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן חשוב סמיכת האדם וכוונתו בהתעוררות תשובה שיש בוה.
 לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ שהאדם יסמוך, אלא הקרבן מצ"ע מכפר.

צג, ע"א

האם יורש סומך על הקרבן ויכול להמירו לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מצד הקשר המשפחתי שביניהם יכול לסמוך וגם ולהמירו לר' יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ואין הקשר המשפחתי שביניהם יכול לקשרו לקרבן מצ"ע.

המשך

מאיפה יודעים שסומא אינו סומך על הקרבן
 לרב חסדא לומדים גז"ש "סמיכה סמיכה" מזקני העדה כמו ששם א"א שיהי' סומא כך גם פה
 שעדיף ללמוד מדבר שכתוב סמיכה בגופו ולא ללמוד מעולת ראי' שאין כתוב סמיכה בגופו
 אלא לומד מעולת נדבה למ"ה.
 לרב יצחק בר אבדימי לומדים גז"ש "סמיכה סמיכה" מעולת ראי' שכמו ששם סומא פטור כך
 גם פה שעדיף ללמוד יחיד מיחיד ולא מציבור למה"ח

צ"ד ע"ב

כיצד עושין את לחם הפנים
 לר' יוחנן כמין ספינה רוקדת שאין לה שולים. לשיטתו מצד החפצא, שכך יותר עדיף שא' נמצא
 בתוך השני ומתקדשים יחד.
 לר' חנינא כמין תיבה פרוצה שיש לה שוליים. לשיטתו מצד הגברא וכך עדיף. ועצ"ע.

צה, ע"ב

איפה לשים את שתי הלחם ואת לחם הפנים
 לת"ק לשים ועורכים אותם בחוץ אבל אופים בפנים. לשיטתו מצד הגברא.
 לר' יהודה כל מעשיהם בפנים. לשיטתו מצד החפצא ומכיון שזה קודש שנמצא על השולחן
 הטהור לפני ה' לכן גם ההכנה לזה צ"ל כמו הקרבן בפנים.
 לר"ש גם אפיייתם יכולה להיות בחוץ וכ"ש לישתם ועריכתם. לשיטתו מצד הגברא והרי בסוף
 רק הכהנים אוכלים את הלחם ולכן אי"ז נחשב כלל כקרבן ואי"צ שיהי' בפנים.

צ"ה ע"ב

פסח שבא בטומאה שהיו הרוב טמאי מתים ודחקו גם זבים ומצורעים ונכנסו לעזרה האם
 חייבים
 לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא והרי לזבים ומצורעים לא הותר כלל להכנס.
 לר' אליעזר לא. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהותר טומאה אין בזה איסור כ"כ.

צו, ע"א

כמה גודל השולחן ולחם הפנים
 לר"מ השולחן אורכו י"ב ורוחבו ו' טפחים ולחם הפנים אורכו י' ורוחבו ה'. לשיטתו מצד
 הגברא ולכן צריך קצת שהשולחן יהי' יותר מלחם הפנים עצמו.
 לר' יהודה השולחן אורכו י' ורוחבו ה' וכן לחם הפנים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צ"ל רק כפי
 גודל לחם הפנים מצ"ע.

צו, ע"ב

האם המסגרת של השולחן היתה למטה ברגלי השולחן או למעלה
 י"א שזה הי' למטה. לשיטתו מצד הגברא שזה לא קשור כ"כ לשולחן אלא ליופי וכו'.
 וי"א שזה הי' למעלה. לשיטתו מצד החפצא שזה ממש חלק מהשולחן.

צו, ע"א

מהו שיעור האמות שהי' במקדש
 לר"מ כולם היו בינוניות של שישה טפחים חוץ ממזבח הזהב והקרן והסוכב והיסוד שהיו של 5
 טפחים. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם כלים זה אמה של שישה טפחים כיון שיש להם חשיבות

לצורך האדם.
 לר' יהודה הכלל הוא שאמת הבנין שישה טפחים ושל כלים חמישה. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק בכניין שחשוב מצ"ע כל אמה זה 6 טפחים.

צ"ח ע"א
 מדוע הי' בשער המזרחי של ביהמ"ק צורה של שושן הבריה לרב חסדא כדי שידעו מהיכן באו ויודו למלכות פרס. לשיטתו מצד החפצא.
 לר' יצחק בר אבדימי כדי שיהא עליהם מורא מלכות פרס ולא ימרדו. לשיטתו מצד הגברא

המשך
 מה הפירוש "ועלהו לתרופה" שנאמר לגבי המעיין שיצא מקדה"ק ויגדל עצים בצדדים לרב חסדא הכוונה להתיר פה שלמעלה היינו שזה סגולה לרפא אלמים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על קשר בין אנשים.
 לר' יצחק בר אבדימי הכוונה היינו שזה סגולה לרפא עקרות. לשיטתו מצד החפצא שזה קשור להמשכיות.

צח, ע"ב
 איך היו מונחים העשרה שולחנות שעשה שלמה לרבי היו מונחין בין מזרח למערב. לשיטתו מצד הגברא ולכן כולם צריכים להיות בדרום כמו השולחן המקורי.
 לראבר"ש היו מונחין בין צפון לדרום. לשיטתו מצד החפצא ועדיף שיהיו קרובים לקה"ק ולכן בין צפון לדרום דוקא קרוב לקה"ק ומתחיל בדרום. ובגלל שאין ברירה ממשיך גם לכיוון הצפון. ועצ"ע.

צט, ע"א
 על איזה שולחנות היו מסדרים את לחם הפנים לרבי יוסי בר' יהודה רק על השולחן שעשה משה וכן היו מדליקין רק במנורה שעשה משה. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק בשולחן המיוחד.
 לר' אלעזר בן שמוע היו מסדרים על כולם וכן מדליקים בכל המנורות. לשיטתו מצד הגברא ולכן יש הידור להדליק כמה שאפשר יותר ע"ד "והדליקו נרות בחצרות קדשך". ועיין בלקו"ש בענין זה.

צ"ט ע"ב
 מה הפירוש "לחם פנים לפני תמיד" לת"ק הכוונה בפשטות שאסור שיהי' השולחן רגע א' בלי לחם הפנים ולכן צריך שיהי' טפחו של זה שמביא את הלחם החדש כנגד זה שמוציא את הלחם. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך תמיד ממש כפשוטו.
 לר' יוסי הכוונה שרק לא ילין השולחן לילה שלם בלי לחם אבל אפילו סילק את הישנה שחרית וסידר את החדשה ערבית אין בכך כלום. לשיטתו מצד החפצא ולכן אם במשך היום יניח את הלחם זה נקרא תמיד, ע"ד שקוראים ק"ש בבוקר ואח"ז מניחים תפילין ונחשב גם עבור ק"ש שקרא קודם מלמפרע ואי"ז כמו קורא ק"ש בלי תפילין שמעיד עדות שקר.

ק' ע"ב

האם אפייית לחם הפנים דוחה יו"ט לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז לאכילה ביו"ט זה וגם לא בשבת זו וגם שאפשר לאפותם מעיו"ט לכן לא דוחה.

לרשב"ג כן. לשיטתו מצד הגברא והרי בסוף אוכלים א"ז הכהנים ונחשב כמו אוכל נפש. ק"א ע"ב

האם דברים שאסורים באכילה כמו ערלה וכלאי הכרם וכו' מטמאים טומאת אוכלין לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והרי דברים אלו ראויים לאכילה מצ"ע. לר"ש לא. לשיטתו מצד הגברא והרי על האדם יש איסור ואין יכול לאכלו כלל.

המשך

האם כל העומד ליפדות כפדוי דמי לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא והרי עדיין לא פדה בפועל. לר"ש כן. לשיטתו מצד הגברא וה"ז עומד להפדות.

ק"ב ע"א

המביא אשם תלוי ונודע לו שלא חטא עד שלא נשחט לר"מ יצא וירעה בעדר. לשיטתו מצד הגברא והרי הביא רק על ספק וברגע שנודע לו שלא חטא אין בזה שום קדושה.

לחכמים ירעה עד שיסתאב ויפלו דמיו לנדבה לר' אליעזר יקריבנו שאם אינו בא על חטא זה בא על חטא אחר. לשיטתו מצד החפצא והרי נחשב לקרבן שהרי הקדישו ושוב א"א לבטלו מקדושת קרבן.

קב, ע"ב

אם נודע לו שלא חטא לאחר שנשחט לת"ק הדם ישפך והבשר ישרף. לשיטתו מצד הגברא והרי התכוון לחטא וכשאין חטא ישפך. לר' יוסי הדם יזרק והבשר יאכל. לשיטתו מצד החפצא וה"ז בכ"ז קרבן.

המשך

מהו טעמו של ר' יוסי לרבא כיון שסובר כר"ש שכל העומד לזרוק כזרוק דמי וכאילו כבר נזרק הדם. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה מצד שהאדם עתיד לזרוק. במערבא אומרים שטעמו כיון שסובר שכלי שרת מקדשים את הפסולים לכתחילה ליקרב. לשיטתו מצד החפצא ולכן מתקדש מצד הכלי עצמו.

ע"א

קג,

האומר הרי עלי מנחה חצי עשרון ועשרון לת"ק יביא שנים. לשיטתו מצד החפצא כיון שיש פה משמעות של שנים חייב. לרבי שמעון פטור שלא התנדב כדרך המתנדבים. וסובר שגם בגמר דבריו אדם נתפס. לשיטתו מצד הגברא.

המשך

האומר הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבלה לב"ש נחשב נזיר. לשיטתם מצד החפצא ובמבט כללי כיון שאמר נזיר נתפס בניזירות רגילה.

לב"ה אינו נזיר. לשיטתו מצד הגברא ובהתכוננות וכיון שאמר גרוגרות ודבלה כנראה שלא התכוון לנזירות.

קג, ע"ב

האומר הרי עלי מנחה של 61 עשרון מביא 60 בכלי א' ואחד בכלי א'. מדוע?
לת"ק מכיון שביו"ט הראשון של חג שחל להיות בשבת הציבור מביא 61 עשרון לכן היחיד צריך שיהי' לפחות אחד פחות שיביא רק 60 בכלי א'. למה"ח ולכן צריך שיהי' פחות מהציבור מצ"ע
לרבי שמעון בגלל שעד 60 יכולים להיבלל ביחד, ויותר א"א בלוג א' שמן. למ"ה שזה רק בגלל שהאדם אין יכול לבוללם כאחד

ע"ב

קד,

האם מתנדבים שמן?
לרבי עקיבא לא. למ"ה שזה רק לצורך האדם שמביא קרבן ומביא גם שמן אבל אין השמן קרבן בפ"ע
לרבי טרפון כן. למה"ח ולכן מחשיב את השמן כקרבן בפ"ע

המשך

האומר הרי עלי מנחה של עשרונים ולא יודע כמה פירש
לת"ק יביא 60 עשרון. למ"ה ובשביל האדם הכל נחשב כקרבן א' שמביאם בגלל ספק נדרו
לרבי יביא מנחות של עשרונות מאחד ועד שישים. כיון שסובר שאסור לערב חובה בנדבה.
למה"ח ולכן א"א לערב חובה עם נדבה שכ"א נחשב כקרבן בפ"ע

ע"א

קה,

האם יכול להביא מנחה מחצה חלות ומחצה ריקים?
לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא וא"א לערבם, שהם שני סוגים נפרדים.
לרבי שמעון כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן יכול לערבם, שאדם מאחדם בקרבן אחד.

קז, ע"א

האומר הרי עלי נחושת
לת"ק לא יפחות ממעה כסף. למ"ה
לראב"י לא יפחות מצינורא קטנה של נחושת שאפשר לנקות איתה את המנורה. למה"ח ולכן דוקא כלי

המשך

האומר הרי עלי שמן
לת"ק לא יפחות מלוג. שלומדים ממנחה שמתנדבים (דון מינה ומינה). למ"ה ולכן כיון שלומד ממנחה צ"ל עד הסוף כמנחה
לרבי שלושה לוגים. שסובר שלומדים ממנחה שמתנדבים, אבל נשאר כגדר של נסכים שצריך שלושה לוגים (דון מינה ואוקי באתרא). למ"ה"ח ולכן נשאר כגדר נסכים מצ"ע

המשך

האומר הרי עלי עולה
לת"ק יביא כבש. למ"ה ובד"כ הכוונה עולה לכבש שרוב העולות שהאנשים מביאים זה כבש

לראב"ע יכול להביא או תור או בן יונה.למה"ח ולכן יכול להביא גם תור או בן יונה שנחשבים ג"כ לעולות

קז, ע"ב

מה הדין אם נדר דבר קטן והביא דבר גדול?
לת"ק יצא. לשיטתו מצד הגברא והרי בכלל מאתיים מנה ובודאי שיצא י"ח.
לרבי לא יצא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך להביא בדיוק כפי נדרו.

המשך

מה- 13 שופרות שהיו במקדש שישה מהם היו לנדבה, כנגד מי?
לחזקי' כנגד ששה בתי אבות של הכהנים, שכל משמר מחולק לשישה כנגד שישה ימי השבוע,
שיהי' שלום ביניהם, שלכ"א יהי' את השופר שלו. למ"ה ולכן דואג שיהי' שלום ביניהם
לרבי יוחנן בגלל שהנדבות מרובים לכן תקנו הרבה שופרות כדי שלא יתעפשו המעות. למה"ח
ולכן תיקנו רק כדי שלא יתעפשו מצ"ע
לזעירי כנגד פר ועגל איל וכבש גדי ושעיר.

לבר פדה כנגד פרים ואילים והכבשים והשעירים והמותרות והמעה קלבון שמביאים תוספת
למחצית השקל.

לשמואל כנגד מותר חטאת ומותר אשם ומותר אשם נזיר ומותר אשם מצורע ומותר מנחת
חוטא ומותר עשירית האיפה של כה"ג.

לרבי אושע' כנגד מותר חטאת ומותר האשם ומותר אשם נזיר ומותר אשם מצורע ומותר קינין
ומותר מנחת חוטא.

קח, ע"א

לאיפה הקלבון שמביאים עם השקלים הולך?
לרבי מאיר זה הולך לאיפה שהשקלים הולכים. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שהאדם מביא
הקלבון עם השקלים לכן זה הולך לאיפה שהשקלים הולכים.
לרבי אליעזר זה הולך לנדבה. לשיטתו מצד החפצא ורק מחצית הולכת לשקלים וא"א להוסיף
על זה.

ע"א

קח,

מה הדין במותר עשירית האיפה של כה"ג?
לרבי יוחנן זה הולך לנדבה. למ"ה והרי כוונתו שיהי' הכל קרבן ולכן זה הולך גם לנדבה
לרבי אלעזר ירקב.למה"ח ולכן רק כפי הכמות של עשירית האיפה קרבן והשאר ירקב

המשך

מה הדין בא' שאומר שני שוורים אלו עולה ונסתאבו ויש בהם מום, האם יכול להביא בדמיהם
אחר?

לת"ק כן.למ"ה והרי זה האחד שווה אותו סכום כמו השנים
לרבי לא.למה"ח ולכן דוקא יביא כמו שהי' שני שוורים

המשך

וכן האומר כבש זה עולה ונסתאב, האם יכול להביא בדמיו איל?
לת"ק כן.למ"ה והרי גם איל בכלל כבש
לרבי לא.למה"ח ולכן צריך דוקא כבש

קט, ע"א
האומר הרי עלי עולה שאקריבה בבית חוניו אם הקריבה בבית חוניו
לת"ק יצא. לשיטתו מצד החפצא והרי כך נדר.
לרבי שמעון אי"ז עולה. לשיטתו מצד הגברא והרי אי"ז רגילות בין האנשים, שסתם עולה
לביהמ"ק.

המשך
וכן האומר הריני נזיר שאגלח בבית חוניו וגילח בבית חוניו
לת"ק יצא. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל.
לרבי שמעון אי"ז כלל נזיר. לשיטתו מצד הגברא, שאין זה רגילות בין האנשים לקרוא לזה
נזירות.

קט, ע"א
מה הדין בכהן ששגג בזריקת דם לע"ז, האם יכול לעבוד בביהמ"ק?
לרב נחמן כן, וקרבנו ריח ניחוח. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה לא פוסל את האדם מצ"ע.
לרב ששת אין קרבנו ריח ניחוח. לשיטתו מצד הגברא והאדם נפסל להקריב קרבנות.

המשך
מה הדין בהזיד בשחיטה בשביל ע"ז?
לרב נחמן קרבנו ריח ניחוח כיון שלא עשה ממש שירות לע"ז. לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז
שייך מצד העבודה לע"ז.
לרב ששת אין קרבנו ריח ניחוח כיון שנהי' משרת לע"ז. ורק אם זה הי' בשוגג אז לא נאסר.
לשיטתו מצד הגברא והרי התכוון לע"ז לכן נאסר.

קט, ע"ב
הודה לע"ז והשתחוה לע"ז
לרב נחמן קרבנו ריח ניחוח. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז פוסל את האדם.
לרב ששת אין קרבנו ריח ניחוח. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה פוסל את האדם.

מסכת חולין

מה יותר טוב, לנדור ולשלם או לא לנדור בכלל?
 לרבי מאיר יותר טוב שאינו נודר כלל. לשיטתו מצד הגברא שבגילויים עדיף לא לקחת סיכון.
 לרבי יהודה יותר טוב שנודר ומשלם. לשיטתו מצד החפצא והרי יכול להתווסף עוד דבר
 לקדושה. וגם הביטול שיש לאדם שקשור לעצמות.

המשך	בא	לרבות	במלים	"הכל	שוחטין"?
מה					

ג, ע"א
 לרבה בא לרבות הכל שוחטין גם טמא וחולין. ואפילו שנעשו על טהרת הקודש. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן מדבר מצד טומאת הברש.
 לאביי הכל שוחטין אפילו כותי כשישראל עומד על גביו. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר מצד
 האדם.
 לרב אשי הכל שוחטין אפילו ישראל מומר.
 לרבינא הכוונה הכל שוחטין שכולם מומחים לגבי שחיטה אם הם יודעים את הלכות שחיטה.
 וי"א שרבינא אומר שהכוונה שהכל מוחזקים שוחטים אפילו שאינם מומחים אם שחטו לפנינו
 שלוש פעמים ולא התעלפו.

ג, ע"א
 האם כשכותי שוחט וישראל יוצא ונכנס אפשר לאכול משחיטתו?
 לאביי לא. לשיטתו מצד הגברא ויש חסרון מצד הכותי עצמו שפוגם בשחיטה.
 לרבה כן. לשיטתו מצד החפצא לכן העיקר זה התוצאה, שבודאי מפחד מהישראל שיוצא ונכנס
 ולכן שוחט טוב..

ד, ע"א
 האם מצת כותי מותרת?
 לת"ק כן. ויוצא בה י"ח בפסח. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין הכותי פוגע במצה מצ"ע, שהרי
 נעשית בכשרות.
 לרבי אליעזר אסור. לשיטתו מצד החפצא, שהכותי פוגע בכשרות המצה מצ"ע.

המשך
 האם אפשר לסמוך על כותים במצוה שלא כתובה בתורה אבל החזיקו בה כותים?
 לת"ק כיון שלא כתוב בתורה א"א לסמוך על הכותי, לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי'
 כתוב ממש.
 לרשב"ג כיון שהחזיקו אפשר לסמוך עליהם. לשיטתו מצד הגברא.

ו,
 האם אשת חבר יכולה לטחון עם אשת עם הארץ בזמן שהיא טמאה?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהיא טמאה לא תיגע ולא תאכל מתבואה זו.
 לרבי שמעון בן אלעזר לא. לשיטתו מצד הגברא שחושש שחברתה אשת עם הארץ תתן לה

לאכול.

ח, מה הדין בסכין ששחט בה טריפה?
 לרב אחא צריך להגעיל אותה במים חמים כיון שדוחק את הסכין במקום השחיטה לכן בולע.
 לשיטתו מצד הגברא והדוחק שע"י האדם גורם שייבלע.
 לרבינא מספיק בצונן. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאי"ז רותח מצ"ע אין פה בליעה.
 וי"א שחולקים אם בית השחיטה נחשב רותח לרב אחא כן, לשיטתו מצד הגברא ולגביו זה
 נחשב כמו רותח.
 לרבינא לא. לשיטתו מצד החפצא ומצ"ע אי"ז יד סולדת בו.

י, ע"א
 השוחט בסכין ונמצאת פגומה
 לרב הונא אפילו אם שבר בה עצמות לאחר השחיטה פסולה כי חוששים שמא נפגמה בעור
 לפני השחיטה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לחשוש שאולי נפגעה בעור ע"י דוחק של
 הסכין בבשר.
 לרב חסדא הבהמה כשרה. ואומרים שהסכין נפגמה בעצם לאחר השחיטה. כיון שהעצם ודאי
 פוגם והעור ספק ואין ספק מוציא מידי ודאי. לשיטתו מצד החפצא ולכן מעמידים את הסכין
 בחזקת כשרות וגם שהעצם מצ"ע ודאי פוגם ולא עור.

יא, ע"א
 מאיפה יודעים שהולכים אחרי הרוב?
 ואפילו ברוב שלא נמצאים לפנינו
 לרבי אלעזר לומדים מעולה שכתוב וניתח אותה לנתחי אבל לא מחלק לחלקים קטנים.
 ולכאורה הרי אפשר לחשוש שמא ניקב קרום של מוח אלא מפה ראי' שהולכים אחרי הרוב ולא
 חוששים לדבר זה שאינו רגיל. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על קרבנות.
 מר ברי' דרבינא לומד מזה שבקרבן פסח כתוב ועצם לא תשברו בו, והרי א"א לבדוק שמא ניקב
 קרום של מוח, ולכן מפה ראי' שהולכים אחרי הרוב.
 לרב נחמן בר יצחק לומדים את זה מהאלי' שצריכה להיות תמימה ולא חוששים שמא נפסק
 חוט השדרה שם כי הולכים אחרי הרוב. לשיטתו מצד החפצא.
 לרב ששת ברי' דרב אידי לומדים מעגלה ערופה שכתוב ערופה כשהיא שלמה ולא חוששים
 שהיא טרפה כי הולכים אחר הרוב. לשיטתו מצד החפצא.
 לרבה בר רב שילא לומדים מפרה אדומה שכתוב ושחט ושרף, כמו שחיטה שהיא שלימה גם
 שריפה משאירים אותה שלימה ולא חוששים שהיא טריפה כי הולכים אחרי הרוב. לשיטתו
 מצד החפצא.
 לרב אחא בר יעקב לומדים משער המשתלח שכתוב ולקח את שני השעירים שיהיו שניהם
 שווים ולא חוששים שא' מהם טרפה כי הולכים אחרי הרוב. לשיטתו מצד הגברא.
 לרב מרי לומדים ממכה אביו ואמו שהורגים אותו ולא חוששים שמא אינו אביו כי הולכים
 אחרי הרוב ורוב בעילות אחרי הבעל. לשיטתו מצד הגברא.
 לרב כהנא לומדים מהורג את הנפש שדינו להריגה ולא חוששים שמא הרג אדם טרפה כי
 הולכים אחרי הרוב. לשיטתו מצד הגברא.
 לרבינא לומדים מעדים זוממים שכתוב ועשיתם לו כאשר זמם ולא חוששים שאותו אחד
 שהעידו עליו הי' טרפה כי הולכים אחרי הרוב. לשיטתו מצד הגברא.

יב, ע"א

אם נאבדו גדייו ותרנגוליו ומצאם שחוטים באשפה שבבית לרבי יהודה אסור, כי אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית. לשיטתו מצד החפצא וה"ז נבלה ומקומה באשפה מצ"ע, אפילו שבבית ולא מסתכל על רגילות האנשים כ"כ לזרוק באשפה הגדולה. לרבי חנינא בנו של רבי יוסי הגלילי מותר כי אין אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית. לשיטתו מצד הגברא ואין רגילות האנשים להניח באשפה שבבית.

יב, ע"ב

הזורק סכין ושחט תוך כדי ולא התכוון לר' נתן כשר למה"ח ולכן לא צריך כוונה לחכמים פסול למ"ה ולכן צריך כוונה

יג, ע"ב

מה

יד,

ע"א

האם מותר לתת נבלה שהתנבלה בשבת לפני הכלבים לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא כיון שעכשיו אינה ראוי' לאדם ממילא מוכנה לכלבים ואי"צ שיהי' בדעתו בבין השמשות. לר' יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא וכיון שבין השמשות לא היתה נבלה, אינה מן המוכן מצ"ע.

המשך

הלוקח יין מבין הכותים ואין לו אפשרות לעשר עכשיו האם יכול לומר שיעשר בהמשך וישתה עכשיו

לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא לכן מתחשב בדעתו שיעשר ההמשך וזה גורם למפרע שיהי' מעושר.

לר' יהודה ור' יוסי ור"ש לא כיון שחוששים שמא יבקע הנוד ולא יפריש בסוף. לשיטתו מצד החפצא ולכן חוששים מצד תקלה וצריך לעשר בפועל.

יד, ע"ב

מה הדין בכלי שנשבר בשבת ואין ראוי לעשות מעין מלאכתו הראשונה אלא ראוי למשהו אחר לת"ק אי"ז מוקצה ועדין תורת כלי עליו כיון שראוי למשהו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שראוי למשהו.

לר' יהודה זה מוקצה כיון שצריך שיהי' ראוי דוקא מעין מלאכתו הראשונה שאם לא זה נחשב נולד ואסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך מעין מלאכתו הראשונה.

המשך

מה הדין בפירות שעומדים לאכילה ויצא מהם משקין בשבת לת"ק אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש וגזור.

לר' יהודה מותר. לשיטתו מצד החפצא כיון שעומדים לאכילה מצ"ע אין חוששים לגזור בזה.

המשך

האם ר' יהודה מתיר גם בסלי זיתים וענבים שרצה לאוכלן ויצא מהם משקים בשבת לרב כן. לשיטתו מצד החפצא וכיון שרצה בזיתים וענבים אלו לאכלם אין חוששים לגזור. לשמואל לא כיון שלרוב בני אדם זיתים וענבים עומדים לסחיטה ולא לאכילה. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים אחר רוב בני אדם שבד"כ זיתים וענבים עומדים לסחיטה.

טו, ע"א

המבשל בשבת

לרבי מאיר בשוגג יאכל בשבת עצמה ובמזיד לא יאכל. לשיטתו מצד הגברא ולכן בשוגג מותר. לרבי יהודה בשוגג יאכל במוצאי שבת, במזיד לא יאכל עולמית. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחמיר אפי' בשוגג, שרק במוצ"ש מותר.

לרבי יוחנן הסנדלר מחמיר יותר שבשוגג יאכל במוצ"ש רק לאחרים אבל בשבילו אסור, במזיד לא יאכל לעולם גם לא לאחרים.

טז, ע"ב

השוחט עם דבר מחובר לקרקע

לרבי פסול. לשיטתו מצד החפצא וצריך שיהי' חשיבות בסכין מצ"ע שהוא תלוש. לרבי חייא כשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא חושש שיהי' חשיבות בסכין מצ"ע.

טז, ע"ב

כי ירחיב ה"א את גבולך ואמרת אוכלה בשר - מה בא הכתוב לומר?

לרבי ישמעאל בא להתיר להם בשר תאוה, שלפני"ז הי' מותר רק בשר קרבן לאכול. ולא בא לאסור בשר נחירה כי לא הותר אף פעם. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא הפסוק מתיר לאכול בשר, שזה קשור לביורו הבשר מצ"ע בדירה בתחתונים.

לרבי עקיבא בא לאסור להם בשר נחירה, שלפני שנכנסו לארץ הי' מותר להם בשר נחירה. ולא בא הכתוב לאסור בשר תאוה כיון שלא נאסר אף פעם. לשיטתו מצד הגברא ולכן הפסוק בא לאסור ולהוסיף שלימות באדם.

יח, ע"א

כמה שיעור פגימת המזבח

לת"ק כדי שתחגור בו הציפורן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו כלשהו פגימה שהאדם מרגיש בה נחשב לפגימה.

לרשב"י טפח. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא שיעור טפח שיש בו חשיבות נחשב לפגימה. לראב"י כזית.

המשך

השוחט במגל

לב"ש פסול. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון והרי חסר פה בסכין מצ"ע.

ב"ה מכשירים. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות ולכן מתירים במגל שגם בזה אפשר שתהי' שחיטה כמו שצריך ע"י ההתאמצות של האדם לשחוט בצורה מסוימת.

המשך

השוחט בטבעת של הצואר והשאיר מלא החוט על פני רובה

לת"ק שחיטתו פסולה כיון שצריך שישאיר מלוא החוט על פני כולה. שאפילו שהטה והגרים את

השחיטה אחרי רוב הקנה פסולה. לשיטתו מצד הגברא ואסור להטות מחוץ למקום השחיטה אפילו בסוף.

לרבי יוסי בר יהודה מספיק שהשאיר מלוא חוט על פני רובה כיון שסובר שאם מטה ומגרים לאחר רוב הקנה כשר. לשיטתו מצד החפצא כיון שרוב השחיטה היתה במקום שוב אין פוסל שמטה.

המשך

האם כשאדם בא מבבל לא"י צריך להתנהג כמו א"י?

לאביי כן. לשיטתו מצד הגברא והרי נמצא במקום שבו מתנהגים בצורה מסוימת לכן צריך להתנהג כמותם.

לרב אשי אם דעתו לחזור צריך להתנהג כמו בבבל. אפילו שאנשי בבל כפופים לאנשי א"י. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך לפי המקום שקשור אליו ודעתו לחזור לשם.

יט, ע"א

מה הדין בהגרים שלישי ושחט שלישי במקום כשר ובסוף הגרים עוד שלישי?

לרב הונא כשרה. כיון שיציאת הנפש הי' בזמן ששחט במקום כשר. לשיטתו מצד הגברא והעיקר בזמן יציאת הנפש, שהי' במקום השחיטה.

לרבי יהודה טרפה כיון שצריך רוב במקום שחיטה כשרה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך רוב במקום השחיטה.

המשך

מה הדין בשחט שלישי והגרים שלישי ושחט שלישי?

לרב יהודה כשרה. לשיטתו מצד החפצא שהרי יש רוב בשחיטה.

לרב הונא טרפה. לשיטתו מצד הגברא והרי יצאה הנפש במקום שאינו מקום השחיטה.

כ, ע"א

מה הדין במליקה אם הוליך והביא כמו בשחיטה?

לבני רבי חייא שפסול. לשיטתו מצד החפצא ואין קשר בין מליקה לשחיטה.

י"א שכשר. לשיטתו מצד הגברא, שהרי יש קשר בין מליקה לשחיטה, ששתיהן לצורך האדם ולכן כשר במוליך ומביא.

המשך

האם יש שחיטה לעוף מן התורה?

לרבי יש. לשיטתו מצד החפצא, והרי עוף נחשב כמו בהמה מצד הדין מצ"ע.

לרבי עקיבא אין. לשיטתו מצד הגברא, והרי לאדם אינו חשוב כ"כ עוף כמו בהמה וכמו שאפילו לרבנן בהמה צריך שני סימנים ולעוף מספיק סימן אחד, שאין קשה לבררו כ"כ.

המשך

למה אם מלק בסכין אי"ז נחשב שחיטה כלל?

לרב הונא בגלל שיש פה חלדה, שהסכין נכנס לתוך העצם, שהרי אינו מתפשט לכאן ולכאן כמו בשר בית השחיטה ואינו רואהו ונחשב לחלדה. ואינו נחשב לדורס כיון שמוליך ומביא במליקה

כשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר ע"ז שהאדם אינו רואה הסכין בזמן השחיטה. לרבה בגלל שזה דריסה כי אינו נחשב חלדה כיון שהסכין נראה ומגולה כל זמן חתיכתו.

לשיטתו מצד החפצא ולכן הבעי' היא מצד הדריסה, שזה קשור לפסול בעצם השחיטה.

כא, ע"א

מה הדין בעולת העוף?
 לרבנן צריך שיבדיל את ראשה עם שני הסימנים לגמרי. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיבדיל לגמרי כדי שכל הדם ייצא.
 לרבי אלעזר ברבי שמעון מספיק רוב שניים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק רוב, שבדיני האדם נחשב כשחוט.

כ"ג ע"א

מה הדין בפילגס = כבש שהוא בתוך חודש הראשון של השנה השניה
 לר' יוחנן נחשב לבריה בפ"ע ואינו לא כבש וגם לא איל. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה ממש כברי מצ"ע.
 לבר פדא זה ספק. לשיטתו מצד הגברא ורק בשביל האדם זה ספק.

כ"ד ע"א

מי שלא ראה סימן יפה במשנתו 3 שנים האם עדיין כדאי שימשיך ללמוד
 לת"ק כן ורק אחרי 5 שנים שלא ראה אינו מחוייב להמשיך. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך עדיין להתאמץ וע"י אתערותא דלתתא יפתחו לו שערי חכמה וכו' ובפרט שהאדם בכחו להגיע למע' מהשתל' ולהמשיך אור חדש וכו'.
 לר' יוסי לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אחרי שלוש שנים שזה כמו חזקה שוב א"א שיצליח מצד סדר השתלשלות.

כד, ע"ב

מאיזה גיל כהן כשר לעבודה
 לת"ק משיביא שתי שערות. לשיטתו מצד החפצא ולכן ברגע שנהי' גדול ע"פ הלכה נחשב מתאים לעבודה.
 לרבי רק מגיל עשרים. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך שיהי' שלימות באדם כנאה לכבוד ביהמ"ק.

כ"ה ע"ב

מדוע גלמי כלי מתכות טהורים וגלמי כלי עץ טמאים
 לר' יוחנן בגלל שכלי מתכות עשויים לכבוד לכן לא חשובים כלי עד שתיגמר מלאכתם אבל גלמי כלי עצם מיטמאים כיון שאינם עשויים לכבוד כלל. לשיטתו מצד החפצא לכן מסתכל על עצם מטרת הכלים מצ"ע.
 לרב נחמן בגלל שכלי מתכות דמיהם יקרים ולכן כ"ז שלא נגמרה מלאכתם לא ראויים לימכר ביוקר ומוכן שגם גלמי כלי עצם שדמיהם יקרים אינם מיתמאים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל מצד השווי לאדם.

המשך

מה הדין בשקדים המרים
 לת"ק הקטנים חייבים במעשר הגדולים פטורים
 ובמתוקים הקטנים פטורים ממעשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לפי הטעם כשזה מר

לאדם פטור ממעשר.

לר' ישמעאל בר' יוסי הקטנים פטורים בין במרים בין במתוקים והגדולים חייבים במעשר בין במרים בין במתוקים. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך לפי גודל הפרי.

המשך

המתמד ונתן מים במידה ומצא כדי מידתו לת"ק פטור ממעשר. לשיטתו מצד הגברא והרי לא נתווסף במים כלום מהשמרים, וזה רק מים ואין מחייבם. לר' יהודה חייב. לשיטתו מצד החפצא והרי יש בזה טעם יין ונחשב כדבר א' עם השמרים ומתחייב.

כו, ע"א

מה הדין בשלוש לוגים מים חסר קורטוב ונפל לתוכן קורטוב חלב ומראה מים האם פוסלין את המקוה לת"ק לא למה"ח והרי אין פה שלוש לוגין מים לר' יוחנן בן נורי כן למ"ה ולכן הכל הולך אחר המראה שזה נראה לאדם מים.

כו, ע"ב

האם יש קנס לבת כשנאנסה כשהיא קטנה? לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא בגדולה נחשבת וחייב קנס. לחכמים כן. לשיטתו מצד החפצא וחייב אפילו על קטנה מצ"ע.

המשך

האם יש מיאון במקום חליצה? לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל, שצריך שתגדל לגבי חליצה, וברגע שהביאה שתי שערות כבר אין יכולה למאן כיון שנחשבת גדולה בדיני האדם. לרבי יהודה כן. כיון שיכולה למאן אפילו לאחר שהביאה שתי שערות עד שירבה השחור על הלבן. לשיטתו מצד החפצא ולכן יכולה למאן אפילו שהיא גדולה בדיני אדם עד שירבה השחור, היינו שתהי' גדולה ממש מצד הגוף ולא רק בדיני האדם.

המשך

איך תוקע ביו"ט שחל להיות בערב שבת שצריך לשנות מכל ערב שבת, כיון שזה רק מבדיל בין קודש קל לקודש חמור, ולא ממש מחול לקודש? לרבי יהודה תוקע ומריע מתוך תקיעה לפני שיסיים את התקיעה. לשיטתו מצד החפצא ולכן משנה בתקיעה עצמה שאינו מסיימה לגמרי. לרב אסי תוקע ומריע בנשימה אחת. אבל מ"מ מפסיק ביניהם קצת. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק מצד האדם, שזה נשימה א', אבל עדיין התקיעה כרגיל.

המשך

כיצד מבדילים ביו"ט שחל במוצ"ש? לת"ק אומרים המבדיל בין קודש לקודש. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין הבדל בקדושה מצ"ע. לרבי דוסא אומרים המבדיל בין קודש חמור לקודש קל. לשיטתו מצד הגברא, ולכן יש הבדל, שהרי ביו"ט מותר אוכל נפש לאדם וכו' ואין נחשב חמור כ"כ.

המשך

היכן אומר זאת?

לרבי יהודה בחתימה של ההבדלה. אבל בפתיחה אומר כרגיל בין קודש לחול. לשיטתו מצד החפצא ולכן הפתיחה כרגיל כמו כל הבדלה, כי הרי זה גם גדר של הבדלה מצ"ע. לרב ששת ברי" דרב אידי גם בפתיחה. לשיטתו מצד הגברא ולכן משנה את כל הנוסח גם בפתיחה.

ע"א

כז,

האם מספיק רוב סימן אחד בעוף?

לת"ק כן. שחיטתו כשרה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק רוב הסימן שבדיני האדם נחשב כשחוט.

לר' יהודה צריך גם לשחוט את הורידים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיצא הדם ממש דרך הורידים.

כ"ח ע"א

איזה סימן אחד צריך לשחוט בעוף

לר"נ או ושט או קנה. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא משנה איזה סימן.

לרב אדא בר אהבה רק ושט שהוא העיקר והמיוחד בעוף. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא ושט שהוא עיקר יותר מצד העוף.

כ"ח ע"ב

האם צריך לשחוט את הורידין לר' יהודה או שמספיק לנקבם

לרב חסדא מספיק לנקבם. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק רק נקב להוציא את הדם.

ויש משמעות שצריך ממש שחיטה גם לורידים. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם הורידים הם חלק ממש מהשחיטה בדיני האדם. ועצ"ע.

המשך

מה הדין במקרה שהיו ישראל מחצה טהורים ומחצה טמאים

לרב יעשה בטומאה כיון שמחצה נחשב כמו רוב. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שהטמאים לא פחות מחצי.

לרב כהנא לא יעשה בטומאה כיון שמחצה אי"ז כמו רוב. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך בפועל שיהי' רוב טמאים כדי שיעשה בטומאה.

כט, ע"ב

מה הדין בשוחט סימן א' בחוץ וסימן א' בפנים

לר":ל כשר כיון שאינה לשחיטה אלא לבסוף. לשיטתו מצד הגברא לכן השלימות מצד האדם זה רק בשלימות השחיטה.

לר"י פסול כיון שישנה לשחיטה מתחילה ועד הסוף. לשיטתו מצד החפצא ולכן בכל שלב בשחיטה זה חלק מהשחיטה מההתחלה.

לא, ע"א

מה הדין בנדה שנאנסה וטבלה האם טהורה לבעלה

לרב יהודה אמר רב כן. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ כוונת האדם בטבילה.
 לר' יוחנן לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך את כוונת האדם.

לב, ע"א

מה הדין בשחט פרה אדומה ונשחטה פרה אחרת עמה
 לר' נתן פרה פסולה אבל בהמה כשרה. לשיטתו מצד החפצא ולכן הבהמה כשרה כי אי"צ
 כוונה והעיקר שנשחטה ולכן פרה אדומה פסולה כי צריך שילא יעשה מלאכה אחרת עימה
 שאז נפסלה.
 לרבנן הפוך פרה כשרה אבל בהמה אחרת פסולה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך כוונה
 בשחיטה וממילא הפרה אדומה כשרה כיון שלא נעשית פה שום מלאכה אחרת.

המשך

כמה שיעור שהייה שפוסל בשחיטה
 לת"ק כדי זמן שחיטה. לשיטתו מצד החפצא ולכן נפסל כזמן השחיטה עצמה ואי"צ את הזמן
 שיבוא טבח חכם להכשירה.
 לר"ש נפסל רק אם שהה כדי ביקור טבח חכם. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך גם זמן שהטבח
 רואה שהשחיטה כשרה.

המשך

כמה שיעור שהי' בשחיטת עוף?
 לרב כדי זמן שחיטת עוף דוקא. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא עוסק עכשיו בשחיטת עוף לכן
 כדי עוף.
 לשמואל אפילו זמן כדי שחיטת בהמה. לשיטתו מצד החפצא ולכן שהי' בשחיטה זה דבר שווה
 לכל סוגי השחיטות.
 לרבי חנני' אפילו זמן שהי' שצריך להפילה לארץ ולהכינה לשחיטה.

המשך

מה הדין אם שחט את הושט ופסק את הגרוגרת או הפוך או ששחט א' מהסימנים והמתין עד
 שמתה או שהחליד את הסכין תחת סימן השני ופסקו?
 לר' ישבב זה נבלה. לשיטתו מצד החפצא והרי לא הי' פה שחיטה מושלמת, ונחשבת כמתה
 בלי שחיטה.
 לרבי עקיבא זה טריפה. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא מתעסק בשחיטה ונחשבת שנפסלה תוך
 כדי שחיטה, ובסוף הודה לו ר"ע כיון שהשחיטה לא הייתה כראוי אי"ז נחשב טריפה.

לג, ע"א

השוחט בהמה חי ועוף ולא יצא מהם דם האם הוכשרו לטומאה?
 לת"ק לא, כיון שלא יצא דם. לשיטתו מצד החפצא ואינו מתחשב שהוכשר לאדם באכילה, אלא
 צריך שיהי' משקה ממש.
 לרבי שמעון הוכשרו ע"י השחיטה מכיון שהשחיטה התירה את הבשר מאבר מן החי היא גם
 עושה אותו אוכל ולכן מקבל טומאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה שהוכשרה באכילה לאדם
 נחשב כהכשר גם לטומאה.

ע"ב

לג,

הכניס ידיו לבית המנוגע
 לרבי עקיבא ידיו ראשונות לטומאה. כיון שגוזרים ידיו אטו גופו שאם נכנס כל גופו ודאי
 שטמא. לשיטתו מצד הגברא לכן חושש וגזור.
 לחכמים ידיו שניות. כיון שלא גוזרים ידיו אטו גופו. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא חוששים
 לגזור.

המשך
 האוכל אוכל ראשון לטומאה
 לרבי אליעזר נחשב כראשון לטומאה. לשיטתו מצד החפצא והרי בתוך האדם יש אוכל שהוא
 ראשון לטומאה, לכן כל גופו נחשב ראשון.
 לרבי יהושע נחשב כשני לטומאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן נחשב כנפרד מהאוכל ורק כאילו
 נגע בו והוא שני לטומאה.

לה, ע"ב
 מה הדין של חולין שנעשו על טהרת הקודש?
 לת"ק ה"ה כחולין כיון שזו דרגא גבוהה מידי לא נתפס כלל. לשיטתו מצד הגברא והרי האדם
 כיוון לטהרת הקודש וכיון שזה לא נתפס שוב אי"ז שייך לטהרת תרומה ג"כ.
 לרבי אליעזר ורבי צדוק נחשבים עכ"פ כתרומה שגם השלישי פסול כמו תרומה אבל אינו טמא
 לעשות רביעי. לשיטתו מצד החפצא וכיון שיש בכלל מאתיים מאה לכן כיון שכיון לטהרת
 הקודש שבזה כלול ודאי טהרת תרומה לכן עכ"פ נשאר כטהרת תרומה שבזה יכול להתפס.

לו, ע"א
 השוחט והתיז דם על הדלעת האם הוכשרה לטומאה?
 לרבי כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשבת השחיטה מההתחלה ומכשירה לטומאה.
 לרבי חייא תולים, היינו שסובר שרק סוף שחיטה קובע ולכן צריך לחכות עד שיגמור את
 השחיטה ואם לא חיכה וקניח את הדם מהדלעת נחשב רק כדם מכה ואי"ז מכשיר. לשיטתו
 מצד הגברא ולכן רק סוף השחיטה שמתיר את הבהמה, שזה השלימות בשביל האדם, מכשיר
 וקובע לטומאה.

לו, ע"ב
 הכוצר לגת
 לפי שמאי הוכשר לטומאה אפי' שלא נוח לו במשקה שיוצא כיון שזה הולך לאיבוד בכ"ז
 גוזרים שמא יבצרנו בקופות מזופפות. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן לא מסתכלים
 על זה שלא נוח לאדם.
 להלל לא הוכשר כיון שלא גוזרים. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות, והרי לא נוח לו במשקה
 שיוצא ואי"ז מכשיר.

לז, ע"א
 השוחט בהמה מסוכנת.
 לרשב"ג צריך שתפרכס גם ביד וגם ברגל כדי שתוכשר שזה מראה שלא מתה לפני השחיטה.
 לרבי אליעזר מספיק אם זינקה, היינו שהדם מקלח ומזנק בכוח מהצואר. לשיטתו מצד החפצא
 ולכן מספיק שרק הדם מקלח מצ"ע.
 לחכמים מספיק שתפרכס או ביד או ברגל או עד שתכשכש בזנבה. לשיטתו מצד הגברא לכן

צריך גם שיזוז משהו בגופה למראה האדם.

לח, ע"ב
השוחט לגוי

לת"ק שחיתתו כשרה. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים רק אחרי השוחט עצמו. לרבי יוסי שחיתתו כשרה. כיון שלא מתחשבים במחשבה של הגוי, אלא ק"ו מקדשים שהולכים רק אחרי המחשבה של השוחט עצמו. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל, ולא מתחשבים בגוי שהוא בעל הבהמה. לרבי אליעזר פסול, כיון שמחשבת של גוי זה לע"ז. לשיטתו מצד החפצא ולכן הוא הולך אחר מחשבת בעל הבהמה כיון ששייכת לו.

המשך

במה חולקים ת"ק ורבי יוסי?

י"א, לשיטתו מצד החפצא ולכן באם חושב ממש לע"ז אסור, כיון שהוא בעל הבהמה, ולת"ק רק אם לא שמענו אותו חושב ממש לע"ז אז מותר, אבל אם שמענו אותו בפירוש שחושב לע"ז אסור, לשיטתו מצד החפצא ומתחשב במחשבה של בעל הבהמה. לרבי יוסי אפילו ששמענו אותו שחושב ממש לע"ז אי"ז פוסל את השחיטה. לשיטתו מצד הגברא והעיקר זה רק מחשבת השוחט מצ"ע ולא בעל הבהמה. וי"א, לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים רק אחרי השוחט, שהוא פועל בבהמה, ומדובר ששמענו אותו חושב לע"ז ובכ"ז לת"ק כשר כי רק בקרבנות זה פוסל אבל בחולין לא, ולא לומדים חוץ מבפנים. לשיטתו מצד החפצא ולכן לומד שכל סוגי הקרבנות שווים. ולרבי יוסי אפילו בפנים בקדשים הולכים רק אחרי מחשבת השוחט עצמו. לשיטתו מצד הגברא.

לט, ע"א

השוחט את הבהמה לזרוק את הדם לע"ז או להקטיר את החלב לע"ז לרבי יוחנן פסולה. כי מחשבים מעבודה לעבודה ולומדים חוץ מפנים. לשיטתו מצד החפצא, והרי הכל זה אותו קרבן. לריש לקיש מותרת כיון שאין מחשבים מעבודה לעבודה ולא לומדים חוץ מפנים. לשיטתו מצד הגברא והרי כל עבודה נחשבת בפ"ע.

המשך

וכן חולקים גם בבהמת קדשים ששחטה לשמה לזרוק דמה שלא לשמה לרבי יוחנן פסול כי מחשבים מעבודה לעבודה ולומדים ממחשבת פיגול. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל, שהכל אותו קרבן. לריש לקיש כשרה כי אין מחשבים מעבודה לעבודה ולא לומדים ממחשבת פיגול והחידוש על המחלוקת הקודמת שאפילו שזה גם קדשים בכ"ז סובר ריש לקיש שלא לומדים עבודת פנים מעבודת פנים. והרי כל עבודה נחשבת בפ"ע.

לט, ע"ב
הכותב נכסיו לאחרים והיו בהם עבדים ואמר המקבל שאינו רוצה בהם ומדובר שזיכה לו את נכסיו ע"י אחר ושתק ולבסוף צווח שאינו רוצה. לת"ק מכיון ששתק בהתחלה נחשב שקנאם ואם הי' רבו שני כהן עבדים אוכלים בתרומה.

לשיטתו מצד החפצא ולכן ברגע ששתק נחשב שקנאה.
 לרשב"ג כיון שצווח בסוף הוכיח סופו על תחילתו שלא רצה בנכסים אלו ולא זכה בהם וזה
 שלא צעק בהתחלה כיון שלא הגיע לידו ואין העבדים אוכלים בתרומה. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן הוכיח בסוף שמתחילה לא רצה.

מא, ע"א

גוי שניסך יין של ישראל שלא בפני ע"ז
 לת"ק היין אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק בכוונה לאסור את היין ואי"צ שיהי' בפני
 ע"ז.

לרבי יהודה בן בתירא ולרבי יהודה בן בבא מותר מפני שני דברים א' שלא מנסכים יין אלא
 בפני ע"ז. (ב) יכול לומר לו שאין לך זכות לאסור את ייני לאונסי. לשיטתו מצד החפצא ולכן
 צריך שיהי' גם בעל היין ולא יין של מישהו אחר, וגם בפני ע"ז ממש.

מ"א ע"ב

השוחט לשם עולה לשם זבחים לשם אשם תלוי לשם פסח או לשם תודה
 לת"ק שחיטתו פסולה משום מראית עין שנראה כשוחט קדשים בחוץ. לשיטתו מצד החפצא
 ולכן הפסול של מראית עין פוסל את הבהמה ממש.
 לר"ש שחיטתו כשרה. לשיטתו מצד הגברא, שזה רק איסור על האדם, אבל אי"ז פוסל את
 הבהמה ממש.

מב, ע"א

האם הריאה שניקבה נחשבת טריפה
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן נקב כלשהו נחשב גם של הבהמה ונעשית טרפה.
 לר"ש עד שתניקב לבית הסיפמונות היינו שינקב הצינורות של הדם. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 רק אם ניקב ממש לתוך הדם, שאז ניכר לאדם שנטרפה.

המשך

האם יש דרוסת הזאב בבהמה גסה
 לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא מתחשב כ"כ בגודל הבהמה ודריסה של זאב נחשבת
 בכל סוגי הבהמות ומטריפתם.
 לר' יהודה לא אלא דרוסת הזאב רק בבהמה דקה ודרוסת ארי בגסה. לשיטתו מצד החפצא ולכן
 מתחשב בגודל הבהמה וכו'.

מב, ע"ב

בהמה שנחתכו רגליה מן הארכובה ולמעלה
 לת"ק טריפה. לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשבת טרפה שהרי כל זמן שלא יעשה פעולה
 מסוימת הרי היא מתה.
 לרשב"א יכולה היא ליכוות ולחיות. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחשיבים את פעולת האדם
 שעושה כדי שהיא תחי' ואי"ז נחשב טריפה.

מב, ע"ב

מה הדין בבהמה גלודה, היינו שניטל עורה והופשט כולו או מחמת שחין או מחמת מלאכה?
 לרבי מאיר כשרה. לשיטתו מצד הגברא והרי כרגע אין חשש למוות.

לחכמים פסולה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאין לה את העור שמגן עלי' יכולה להיפגע בקלות ולמות.

מג, מה הדין בניקבה המרה?
 לת"ק כשרה. כמו שכתוב באיוב ישפוך לארץ מרתי ועדיין איוב קיים. לשיטתו מצד הגברא ורואים שאפשר לחיות אפילו ע"י נס מצד זכות האדם.
 לרבי יוסי ורבי יהודה טרפה. כיון שאין מזכירים מעשה נסים. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מחשיבים נס שבא ע"י זכות האדם אלא מצד הגוף עצמו נחשב לטרפה.

המשך
 מה הדין בניטל הכבד ונשתיר קצת אבל אין בזה כזית?
 י"א כשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק כלשהו כדי להכשירו.
 י"א רק אם נשאר כזית כשר. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיעור כזית דוקא.

מג, ע"ב מה הדין בניקב תרבץ הושט?
 לרב אפילו ניקב במשהו נהי' טריפה כיון שזה מקום שחיטה. לשיטתו מצד הגברא. לשמואל רק אם נפסק רובו נהי' טרפה כיון שזה לא מקום שחיטה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"ז ממש כמו הושט שהיא מקום שחיטה מלכתחילה.

המשך
 איזהו תרבץ הושט?
 לרב מרי בר מר עוקבא בשם שמואל כל שחותכו ומרחיב זהו תרבץ הושט אבל אם חותכו ועומד במקומו זהו ושת עצמו. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו אם חותכו ועומד נחשב כושט עצמו, העיקר שזה לא מקום שמתרחב ע"י השחיטה, שאז זה נחשב כמו הבשר מחוץ לושט.
 לרב ביבי בר אביי כל שחותכו ועומד במקומו זה תרבץ הושט, והושט עצמו זה כל שחותכו ומתכווץ. לשיטתו מצד החפצא ולכן הושט זה דוקא שחותכו ומתכווץ, שזה מראה שבו מתעכל האוכל ע"י הכיווץ דוקא. ועצ"ע.

מד, פסוקת הגרגרת ברובה נטרפת בכמה רובה?
 לרב רוב עובי'. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך רוב בגרוגרת עצמה.
 וי"א רוב חללה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשב ברוב החלל וזה יותר למראה האדם.

מה, ע"ב מה הדין בניקב קנה הלב?
 לרב במשהו. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו בנקב הכי קטן.
 לשמואל רק ברובו נהי' טרף. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' רוב שיהי' שיעור של חשיבות מצ"ע.

המשך
 מה הדין בשלושה קנים שאחד פורש ללב וא' פורש לריאה וא' פורש לכבד?

י"א שהקנה שפורש לריאה דינו כמו הריאה ושהפורש לכבד דינו כמו הכבד. ובלב יש מחלוקת. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל בכל דבר כפי ענינו איפה שהוא נמצא עכשיו. למר בר חייא הצינור הפורש לריאה נחשב כמו הכבד והפורש לכבד דינו כמו הריאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל על השורש מאיפה מגיע הקנה. ועצ"ע.

המשך

מה הדין בחוט השדרה שנפסק?

לרבי רק אם נפסק רובו טריפה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיעור חשיבות בשביל שתהי' טרפה. לרבי יעקב אפילו ניקב. לשיטתו מצד הגברא.

המשך

וכמה נחשב רוב?

לרב הכוונה רוב העור אבל רוב מוחו אין נטרף. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על העור שמקיף שקשור יותר לאדם. י"א רוב מוחו. וכ"ש ברוב עורו שנטרף. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו ברוב המוח בלבד נטרף ג"כ.

מו, ע"א

עד איפה חוט השדרה?

לרבי ינאי עד למטה מן הגפיים. לשיטתו מצד החפצא ולכן עד סוף של חוט השדרה ממש אפילו שאין חשוב כ"כ למטה חוט השדרה אבל כיון שהוא חלק מחוט השדרה והמשכו נחשב כמוהו. לריש לקיש עד בין הגפיים. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא עד המקום העיקרי של חוט השדרה ומתחת לזה אין נחשב כ"כ.

מו, ע"ב

מה הדין אם ניקב קרום התחתון ולא ניקב קרום העליון

לרב אחא אין קרום העליון מגין. לשיטתו מצד החפצא כיון שיש פגם בקרום התחתון מטריפו. לרבינא קרום העליון מגין. לשיטתו מצד הגברא והעיקר שנראה שלם למראה האדם. ועצ"ע.

המשך

כמה שיעור הריאה שתיבש ותהי' טריפה

לת"ק עד שתינקב ואינה מוציאה דם. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שאינה מוציאה דם למראה האדם.

לר' יוסי בן המשולם עד שתהא נפרכת בציפורן. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שתתייבש לגמרי מצ"ע.

מח, ע"ב

מה הדין אם נמצא מחט בריאה

לר' יוחנן ור' אלעזר ור' חנינא כשרה הבהמה שכנראה נכנס דרך הקנה לריאה ולא ניקבה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אם יש אפשרות שתכנס המחט בלי ניקוב כנראה שלא ניקב. לר"ל ולר' מני בן פטיש ולר' שמעון בן אליקים טריפה הבהמה שכנראה דרך הושט נכנסה

וניקבה כשנכנסה לריאה את קרום החיצון. לשיטתו מצד הגברא מכיון שרגילות שבד"כ זה נכנס דרך הושט לכן חוששים שניקב.

מט, ע"א

ניקבה הריאה במקום שהטבח ממשש בה בצפרניו היינו במיצר החזה האם תולין שהנקב בא ממנו לרב אדא בר נתן כן וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ולכן תולים במישוש הטבח. למר זוטרא בריה דר' מרי לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן כשיש ריעותא בריאה א"א להכשיר ולתלות בטבח.

המשך

תולעת שיוצאת מהריאה ורואים שיש נקב לרב יוסף בר דוסא ודאי שקודם שחיטה התולעת פרשה מהריאה וניקבה ולכן טריפה. לשיטתו מצד הגברא מכיון שרואים נקב ובד"כ התולעת פורשת בחיי הבהמה ולכן א"א לתלות ולומר שזה לאחר שחיטה. לרבנן לאחר שחיטה פרשה התולעת ואין נקב זה מטריפה, וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא שהרי היא נמצאת לאחר שחיטה ואומרים ע"ד "כאן נמצא כאן הי"ו" וכמו "כל הטומאות כשעת מציאתן" וכנראה יצא רק אחרי השחיטה ואין זה מטריף. ועצ"ע.

המשך

מאיפה יודעים שהקב"ה מברך את הכהנים שמברכים את ישראל? לרבי ישמעאל מהמלים "ואני אברכם", שהקב"ה מברך את הכהנים כיון שרבי ישמעאל כהן מסייע לכהנים שגם ברכתם נמצאת בברכת כהנים. לשיטתו מצד החפצא ולכן באותה ברכת כהנים יש גם ברכה לכהנים מצ"ע. לרבי עקיבא לומדים מהמלים "ואברכה מברכין", כיון ש"ואני אברכם" זה הולך על הקב"ה שמברך את עם ישראל ג"כ ולא לכהנים. לשיטתו מצד הגברא ולכן זו ברכה מיוחדת נוספת על הכהנים ולא חלק מברכת כהנים.

המשך

מה לומדים מהמלים "את כל החלב אשר על הקרב"? לרבי ישמעאל בא לאסור גם את החלב שעל גבי הדקין. לשיטתו מצד החפצא ולכן מוסיף גם חלב שעל הדקין, שנחשב גם כחלב. לרבי עקיבא בא לאסור גם את החלב שע"ג הקיבה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מוסיף חלב שעל הקיבה אפילו שאינו ממש חלק מהחלב. ועצ"ע.

ע"ב

מט,

האם חלב טמא סותר את הנקב? לרב לא. לשיטתו מצד הגברא מכיון שזה טמא ואינו ראוי לאדם אין יכול להכשיר את הדבר. לרב ששת כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל חלב יכול לסתום.

המשך

האם בציר וחומץ ודבש ושמן ומוריים יש איסור משום גילוי לת"ק לא כיון שאין נחש שותה מזה. לשיטתו מצד החפצא מכיון שבזה אין את הסיבה לכן לא חוששים לשום גילוי.

לר"ש כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש וגוזר גם בזה שהאדם צריך להזהר ואולי מחשש לדברים אחרים שיש בהם משום גילוי, או שמא שנקרה מקרה והנחש טעם גם מזה. ועצ"ע.

ג, ע"א

מה הדין באבל שבא לאחר 3 ימים הראשונים של האבלות ממקום קרוב לת"ק מונה לעצמו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מצטרף לאנשים שנהגו אבלות. אלא צריך למנות לעצמו ואין מוציאים אותו י"ח.
לר"ש אפילו בא ביום השביעי מונה עמהן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מצטרף לאנשים שנהגו אבלות. וכאילו שמוציאים אותו י"ח.

המשך

האם הלכה כר"ש באבל
לרב חסדא ור' יוחנן כן. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.
לרב נחמן לא. לשיטתו מצד החפצא.

המשך

האם כשיש ספק בנקב בחוליא אם זה קרה לפני מיתת הבהמה או לאחר אפטר לנקוב נקב בחוליא אחרת ולהשוות
לרב פפא לא ורק באותה חוליא ממש אפשר לנקוב ולהשוות. לשיטתו מצד הגברא ולכן יש הבדל בין חוליא לחוליא.
וי"א שכן וכך ההלכה. לשיטתו מצד החפצא וה"ז אותה בהמה. ועצ"ע.

נא, ע"ב

בהמה שנפלה ועמדה והלכה האם צריכה בדיקה
לרב יהודה אמר רב לא. לשיטתו מצד החפצא כיון שהולכת אי"צ בדיקה.
לרב חייא בר אשי כן. לשיטתו מצד הגברא וכיון שראה שנפלה צריך לחשוש ולבדוק.

נב, ע"א

מה הדין אם העוף נדבק בשני כנפיו
לרב אשי מותר. לשיטתו מצד החפצא והרי הכנפיים אינם ממש חלק מגופו ועדיין גופו שלם.
לאמימר אסור. לשיטתו מצד הגברא וכיון שפגם בכנפיו זה פוגם גם בגופו.

המשך

מה הדין בנעקרו רוב צלעות בצד א'
לעולא בן זכאי טריפה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו בצד אחד נחשב רוב זה טרפה.
לר' יוחנן כשרה רק אם נעקרו רוב הצלעות משני הצדדין טרפה. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא רוב הבהמה ששני הצדדים נחשבים כא'.

נב, ע"ב

כמה חיסרון בשררה
לב"ש שתי חוליות. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון דוקא שתי חוליות זה חשיבות של פגם ומטריפה.
לב"ה אפילו חוליא אחת. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו אחד יכול לגרום בעתיד פגם

ולהטריפה.

נג, ע"א

האם חוששים לספק דרוסה במקרה שהדורס נכנס למקום התרנגולים והוא שותק והם מקרקרים לרב לא כיון שרק בגלל הפחד ממנו הם מקרקרים אבל הדורס לא עשה כלום. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפ"ל שזה רק מצד הפחד.
לשמאל כן חוששים כיון שמקרקרים כנראה דרסם. לשיטתו מצד החפצא ולכן כנראה שודאי דרסם פה.

נד, ע"א

מה העיקר

לר' יוחנן אלו טריפות דוקא אבל מה שרב חסדא אומר שעצם הירך זו ממקומו שזה טריפה אין סובר כמוהו ולכן נאמר אלו טריפות דוקא שלא להוסיף ע"ז וכן סובר רבא. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק טרפות ממש ולא מוסיף דברים שאי"ז פגם ממש ורק זו ממקומו.
לר"ל אלו כשרות דוקא ולא ממעט את מה שרב חסדא סובר. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם דבר שלא נפגם ממש אלא רק זו ממקומו נחשב כטריפה.

נה, ע"ב

מה הדין אם צמקה הריאה מפחד של שאגת אריה או שאר בריות לת"ק כשרה שזה נחשב כמו בידי שמים שאין נטרפת עי"ז. לשיטתו מצד החפצא מכיון שאי"ז ממש בידי אדם ובפרט שבשאר בריות אין להם בחירה לכן נחשב כידי שמים.
לר' שמעון בן אלעזר טרפה שזה כמו בידי אדם. לשיטתו מצד הגברא ולכן מקשר א"ז לאדם.

המשך

האם כשיש עור בבית הפרסות זה מציל את הבהמה מלהיות גלודה לרב לא ורק אם יש עור בשאר מקום בבהמה זה מצילה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שזה מקום שדורכים עליו א"א בזה להציל את הבהמה כיון שהעור שם שונה שיותר קשה וכו'.
לר' יוחנן כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מחלק, שכל העורות שווים.

נו, ע"א

האם כאשר ניקב הקרום העליון בריאה נחשב לטריפה?
י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא ובעתיד הקרוב ינקב גם התחתון
י"א שלא, עד שיינקב גם הקרום התחתון. לשיטתו מצד החפצא ובפועל עדיין לא ניקב.

המשך

איך בודקים נקב בעוף?
לרב שיזכי בודקים בשמש ורואה אם יש נקב. לשיטתו מצד הגברא שהאדם רואה לאור השמש לרב אימר בודק במים. לשיטתו מצד החפצא שהמים בודקים מצד עצמם.
לרב אחא בר יעקב בודק במסמר.

נ"ו ע"ב

מה הדין בניטל הזפק בעוף

לת"ק טרפה ורק אם ניקב כשרה לשיטתו מצדה גברא ולכן יש הבדל לאדם בראייתו שהרי כשניטל זה נראה יותר טריפה שממש נראה חסר. משא"כ בניקב.
לרבי כשרה אפילו שניטל לגמרי. לשיטתו מצד החפצא והרי אין הבדל בין ניקב לניטל.

המשך

מה הדין אם נטלה הנוצה של העוֹף לת"ק כשרה. לשיטתו מצד הגברא והרי אין נראה שפגע באברים הפנימיים של העוֹף. לר' יהודה פסולה. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש שגורם נקב בעוֹף.

נ"ז ע"א

מה הדין אם נשמטה הגת של העוֹף לרב טריפה כיון חוששין שמא ניקבה הריאה. לשיטתו מצד החפצא וא"א להכשיר ע"י בדיקה. לשמואל תיבדק הריאה ואפשר להכשירה ע"י בדיקה. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שאפשר להכשיר ע"י בדיקת האדם.

המשך

האם יש חשש פסול בריאה של העוֹף לחזקי' לא לשיטתו מצד הגברא ואין חוששים לר' יוחנן כן לשיטתו מצד החפצא וחוששים שמא ניקב אפילו שאינו מצוי.

המשך

מה הדין בשמוטת הירך בעוֹף לרב הונא בשם רב כשרה לשיטתו מצד הגברא ולעיני האדם אין נראה שזה פגע באברים פנימיים. לרב יהודה בשם רב טרפה לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש לפגימה באברים פנימיים.

נ"ח ע"א

מה הדין בולד טריפה היינו שלאחר שנטרפה התעברה האם יכול ליקרב ע"ג המזבח לר' אליעזר לא כיון שסובר שזה וזה גורם אסור. לשיטתו מצד החפצא וכיון שיש פה גורם של איסור ולכן אסור. לר' יהושע כן כיון שסובר שזה וזה גורם מותר. לשיטתו מצד הגברא כיון שיש פה אפשרות שיתהווה ע"י ההיתר ואין האיסור רק לבדו גרם לתוצאה לולד זה לכן מותר.

המשך

מה הדין בולד טריפה היינו שנתעברה ולאח"ז נטרפה האם יכול להקריבה ע"ג המזבח לר"א לא כיון שעובר ירך אמו. לשיטתו מצד החפצא כיון שנמצא בבטן אמו נחשב כחלק ממנה. לר"י כן כיון שעובר לא ירך אמו. לשיטתו מצד הגברא ולכן הוא נחשב מצ"ע.

נח, ע"ב

שני בני מעים היוצאים מן הבהמה ממקום אחד ולא חוזרים ומתחברים בסוף לרב אמי טרפה כיון שרק אם מתחברים בסוף כשרה לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שממש יתחברו בסוף כדי להכשיר. לרב אסי כשרה שהעיקר שיצאו ממקום אחד לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שיודע שיצאו ממקום אחד.

ס"ב ע"א

מה הדין בסנונית הלבנה (עוף המסרט)
 לר' אליעזר אסור. לשיטתו מצד החפצא וכיון שמסרט נחשב כעוף דורס וטמא.
 לרבנן מותר לשיטתו מצד הגברא ולפועל אין פה סימני טומאה.

המשך

במה הם חולקים

לאמימר חולקים רק שכריסה ירוקה אבל בכריסה לבנה לכו"ע מותר לשיטתו מצד הגברא כנ"ל.

למר זוטרא הפוך שאם כריסה ירוקה לכו"ע אסור אבל בכריסה לבנה חולקים לשיטתו מצד החפצא כנ"ל.

ס"ו ע"א

האם בחגב כדי להתירו צריך שיהי' לו גם ראשו ארוך
 לתנא דבי ר' ישמעאל כן כי סלעם לומדים מארבה וחרגול כיון שמספיק שדומה להם בצד א'
 ומיותר סלעם לומר שצריך שיהי' ראשו ארוך
 לתנא דבי רב לא כיון שא"א ללמוד סלעם מארבה וחרגול כיון שצריך שיהי' דומה בשני צדדים
 ולכן אין יתור ללמוד גם לראשו ארוך

ס"ז ע"א

מאיפה יודעים שדגים שנמצאים בכלים א"צ סימני סנפיר וקשקשת
 לרב אחא לומדים את זה מהפסוקים שאם יש לו סנפיר וקשקשת מותר אבל בכלי א"צ סימנים
 אלו לשיטתו מדצ הגברא ולכן סובר שצריך סימנים של דג כדי להכשירו אבל סתם אינו כשר.
 לרבינא לומדים את זה מהפסוקים שאם אין לו סנפיר וקשקשת אסור אבל בכלים אין איסור
 ע"ז כלל לשיטתו מדצ החפצא ואי"צ סימנים כדי להכשיר. ומצ"ע מותר א"כ רואים שאין לו
 סנפיר וקשקשת. ועצ"ע.

ס"ט ע"א

האם גיד הנשה נוהג בשליל

לר"מ כן וחלבו אסור. לשיטתו מצד הגברא ועל האדם להפריש את גיד הנשה כדי לזכור את
 הסיפור עם יעקב לכן יש איסור על חלב מצד האדם.
 לר"י לא וחלבו מותר. לשיטתו מצד החפצא והרי כל הבהמה מותרת וע"ד שאי"צ בן פקועה
 שחיטה כי נחשב כמו אחד מאברי הבהמה ולכן כולו מותר. ועצ"ע.

ס"ט ע"ב

יצא שלישי ומכרו לגוי וחזר והוציא שלישי

לרב הונא קדוש למפרע ולכן אין המכירה לגוי יכולה להפקיע מקדושת הבכור לשיטתו מצד
 הגברא והרי החיוב התחיל מרגע היציאה של הולד לאויר העולם וא"א לבטל חיוב זה.
 לרבה אינו קדוש למפרע אלא מכאן ולהבא וכיון שמכר לגוי קודם שיצא הרוב שוב אינו קדוש
 לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל עכשיו זה שייך לגוי ופוטרו.

המשך

יצא שלישי דרך דופן ושני שלישים דרך הרחם

לרב הונא אינו קדוש כיון שלמפרע הוא קדוש ולכן הרוב לא יצא דרך הרחם לשיטתו מצד
 הגברא והרי בזמן החיוב היינו אחרי 2/3 שזה הרוב, עדיין לא הי' רוב שיצא מהרחם.
 לרבה קדוש כיון שמכאן ולהבא הוא קדוש והרי יש שני שלישים דרך הרחם לשיטתו מצד

החפצא והרי בפועל בסוף יש רוב שיצא דרך הרחם ולכן קדוש.

ע' ע"ב

בהמה שמת עוברת בתוך מעיה והושיט הרועה את ידו ונגע בבהמה טמאה לת"ק טהור לשיטתו מדצ הגברא והרי לאדם זה נראה חלק מהבהמה שעדיין חי'. לר' יוסי טמא לשיטתו מצד החפצא ויש מציאות לולד בפ"ע ולכן טמא.

ע"א ע"א

המפלת מין בהמה חי' ועוף ואין ידוע אם זה זכר או נקבה לר"מ מחמיר ותשב ימי טומאה גם לזכר וגם לנקבה לשיטתו מדצ הגברא ולכן הולך לפי רוב הלידות שיש בהם ימי טומאה. לחכמים לא טמאה כלל כיון שאין לזה צורת אדם לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכלים על נפל זה והרי אין לזה צורת אדם.

המשך

מה הדין בדבר שאינו ראוי לגר האם מטמא טומאה חמורה היינו לאדם לבר פדא לא כיון שאינו ראוי לאדם אי"ז מטמא לשיטתו מצד הגברא ולכן רק אם זה ראוי לאדם מטמא. לר' יוחנן כן כיון שעדיין ראוי לכלב. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שאינו ראוי לאדם טמא כיון שעדיין ראוי לכלב.

ע"ב ע"א

מה הדין של עובר מת במעי אשה לר' ישמעאל טהור הוא. לשיטתו מצד החפצא ונחשב כחלק מהאשה, שעדיין חי' ולכן א"א לטמא. לר"ע טמא. לשיטתו מצד הגברא ונחשב כמציאות בפ"ע.

המשך

מה לומדים מהמילים "וכל אשר יגע על פני השדה" לר' ישמעאל בא למעט עובר שבמעי אשה שאינו מטמא. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל. לר"ע בא לרבות גולל ודופק שמטמאים באהל. לשיטתו מצד הגברא ובא להוסיף חומרא על האדם שיזהר גם מגולל ודופק.

המשך

מה הדין ברביעית דם שבאה משני מתים לר"ע מטמא באהל. לשיטתו מצד הגברא והרי יש פה רביעית דם של מתים ואי"צ שיהי דוקא ממת אחד. לחכמים אינו מטמא באהל. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי מאדם אחד דוקא.

עב, ע"א

הוציא העובר את ידו ושחט את אמו ואח"כ חתך את ידו, מה הדין של כל הבשר של העובר והבהמה? לרבי מאיר נחשב כמגע נבלה. לשיטתו מצד הגברא כיון שאי"ז ראוי לאכילה לאדם אין שחיטה מועלת בו כלל.

לחכמים נחשב כמגע טרפה שחוטה, כיון שאבר היוצא הי' מחובר בשעת השחיטה, אפילו שאין השחיטה מתירתו באכילה, אבל עכ"פ מטהרתו מידי נבלה, ונחשב רק כטריפה ששחיטה מטהרתה. לשיטתו מצד החפצא ואפי' שאי"ז ראוי לאדם עדיין הייתה פה פעולת שחיטה שמטהרתה.

עג, ע"א

האם חולקים גם באבר מדולדל של הבהמה בשעת השחיטה?
לריש לקיש כן. לשיטתו מצד הגברא ומתחשבים עכ"פ לפי דעה אחד בפעולת האדם ששוחט. לרבי יוחנן לא. כי באבר של בהמה לפי כולם שחיטה עושה ניפול, היינו שבשעת שחיטה הרי הוא כנופל ממנה ואין שחיטתו מועלת לו. לשיטתו מצד החפצא ולא מתחשבים בפעולת השחיטה של האדם. ועצ"ע. (אולי הפוך, כנ"ל).

עד, ע"א

האם חולקים גם באבר של עובר מת, והאם השחיטה עושה ניפול גם בו?
לרבה חולקים גם בזה כמו באבר של עובר חי. לשיטתו מצד החפצא ואפי' שאי"ז ראוי לאדם עדיין השחיטה פועלת בו לפי דעה א'.
לרב חסדא בזה כולם מסכימים ששחיטה עושה ניפול. לשיטתו מצד הגברא וכיון שאי"ז ראוי לאדם אין השחיטה מועלת בו כלל.

המשך

מה הדין בשוחט את הבהמה ומצא בה עובר בן תשעה חי?
לרבי מאיר טעון שחיטה. ושייך בו איסור של אותו ואת בנו. לשיטתו מצד הגברא והרי נראה לאדם כחי ומציאות בפ"ע שצריך שחיטה לכל דבר.
לחכמים אין טעון שחיטה כי שחיטת אמו מטהרתו ואין שייך בו איסור אותו ואת בנו. לשיטתו מצד החפצא ונחשב כחלק מאמא שלו ואינו צריך שחיטה בפ"ע.

המשך

מה הדין בחלב של שליל?
לרבי מאיר חלבו אסור, וכן גיד הנשה נוהג גם בשליל. לשיטתו מצד הגברא ויש לו מציאות בפ"ע.
לרבי יהודה חלבו מותר וגם אין נוהג בו דין גיד הנשה. לשיטתו מצד החפצא וה"ה כחלק מאמו.

המשך

מה הדין בדם של שליל?
לריש לקיש זה אותה מחלוקת שמי שמתיר בחלבו מתיר גם בדמו. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין מחלק בין חלב לדם, שהרי בסברא צ"ל אותו דבר.
לרבי יוחנן גם למי שמתיר בחלבו אוסר בדמו. לשיטתו מצד החפצא ולכן כולם אוסרים בדמו, שזה איסור שלא תלוי ביציאתו לאוויר העולם וגם אינו תלוי בכלו חדשיו כמו בחלב.

המשך

מה הדין בדם התמצית שאינו דם הנפש שיוצא לאחר שיצאה הנשמה?
לת"ק רק איסור לאו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחלק בין סוגי הדם, שהאיסור שכתוב "כי הדם הוא הנפש" שייך בעיקר בדם שהנפש יוצאה בו.

לרבי יהודה חייב כרת כמו בדם הנפש. לשיטתו מצד החפצא ואין מחלק בין סוגי הדם.

המשך

מה הדין לפי רבנן שאומרים בבן פקועה שחיטת אמו מטהרתו, האם אפשר לפדות בו פטר חמור?

למר זוטרא אין פודים בו. לשיטתו מצד החפצא שמצ"ע הרי נחשב כשחוט.
לרב אשי פודים בו. לשיטתו מצד הגברא, והרי לאדם נראה כחי וחשוב בפ"ע.

המשך

האם כשנטמאה הבהמה השחוטה האם בן פקועה שבבטנה נחשב כראשון לטומאה, או כמו שני לטומאה?

לרבי יוחנן נחשב כשני לטומאה. לשיטתו מצד החפצא וה"ה מציאות בפ"ע.
לריש לקיש נחשב כראשון לטומאה, שהרי הוא כאגוז המתקשקש בקליפתו והוא חלק מהאמא ואינו נפרד בפ"ע. לשיטתו מצד הגברא שכך נראה לאדם שהוא חלק מאמו.

עד, ע"ב

מה הדין בחלב השורשים של גיד הנשה?

לרבי מאיר צריך לחטט אחריו ולהוציאו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמיר על האדם שצריך לשרש אחריו.

לרבי יהודה השורשים של חלבו מותרים, ורק חותך מלמעלה. לשיטתו מצד החפצא והרי אין השרשים חלק ממש מהגיד.

עה, ע"א

האם בן פקועה מטמא טומאת אוכלין?

לרבי יוסי הגלילי כן. וצריך הכשר לטומאה. לשיטתו מצד החפצא ומצ"ע נחשב כשחוט.
לחכמים אינו מטמא טומאת אוכלין מפני שהוא חי, וכל דבר שהוא חי אינו מטמא טומאת אוכלין. לשיטתו מצד הגברא והרי לאדם זה נראה כחי.

המשך

דגים ממתי מקבלים טומאה?

לב"ש משיצודו אותם נחשבים כמתים. לשיטתם מצד החפצא ובכח מהרגע שיצאו מהמים כבר נחשבים כמתים.

לב"ה משימותו בפועל. לשיטתם מצד הגברא והרי לאדם נראים עדיין חיים ולכן צריך שימותו ממש.

לרבי עקיבא משעה שאין יכולים לחיות, היינו שאם קרטע קרעו לדג ואינו יכול לחיות מקבל טומאה. לשיטתו שמתווך ולכן צריך שייראה לאדם גם שהדג קרוע, שאינו יכול לחיות ממש, ואפילו שעדיין זו מקבל טומאה.

המשך

האם טרפה יכולה לחיות?

י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא והרי נראית לאדם שעדיין חי.
י"א שלא. לשיטתו מצד החפצא והרי סופה למות ואין לה חיות אמיתית.

המשך

בהמה שהפילה נפל, מה הדין בחלבו? מה הדין בחלבו?
 לרבי יוחנן חלבו כחלב בהמה וחייב כרת כיון שיציאתו לאוויר העולם גורם את האיסור חלב.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק יציאה לעולם שנאסרת.
 לריש לקיש חלבו כחלב חי ואין בו איסור חלב ורק איסור נבלה כיון שצריך שיהי' אחרי 9
 חודשים, ורק אז מתחייב על חלבו. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' שלימות גם בזמן.
 ועצ"ע.

י"א שחולקים במקרה שכלו חדשיו והושיט ידו למעי הבהמה ותלש חלב מהעובר המושלם
 ואכלו, לרבי יוחנן חייב כמו חלב בהמה כיון שהחודשים גורמים לאיסור חלב. ואפילו שעדיין
 העובר לא יצא לאויר העולם מתחייב. לשיטתו מצד החפצא לכן מספיק שיהי' שלימות בחלב
 מצ"ע שעבר עליו תשעה חודשים.

לריש לקיש צריך גם שיצא לאוויר העולם כדי להתחייב. ואם לא יצא מותר. לשיטתו מצד
 הגברא ולכן צריך שיצא לאויר העולם למראה האדם.

המשך

השוחט את הטריפה ומצא בה עובר בן 9 חודשים חי
 לרבי אמי אותה מחלוקת כמו קודם, אבל לדברי האוסר פה מותר, ולדברי המתיר פה אסור.
 לשיטתו מצד הגברא וה"ה כחלק מאמו.
 לרבי לכו"ע מותר כיון שנחשב כעובר בפ"ע גם. ואם רוצה אוכלו בשחיטת אמו, ואם לא
 אפשר בשחיטת עצמו. לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשב בפ"ע.

עה, ע"ב

מה ההבדל בין ת"ק לרבי שמעון שזורי?
 לרב כהנא חולקים אם הפריס ע"ג קרקע, היינו שעמד על פרסותיו והלך, לת"ק טעון שחיטה
 מדרבנן, שלא יטעו לאכול בהמה בלי שחיטה. לשיטתו מצד החפצא ולכן החשש מצד האנשים
 גורם שצריך ממש שחיטה.
 לרבי שמעון שזורי אין טעון שחיטה. לשיטתו מצד הגברא ואין החשש מצד האנשים גורם
 לחייבו שחיטה מצ"ע.

המשך

האם רבי שמעון שזורי מתיר בכן פקועה לכל דורותיו?
 לזעירי כן. לשיטתו מצד החפצא שזה ממש גורם שגם תולדותיו כמוהו שאי"צ שחיטה.
 לרבי יוחנן רק הוא מותר, אבל בנו אסור. לשיטתו מצד הגברא ואי"ז עובר לתולדותיו.

המשך

מה הדין באדם שהוא במצב חולה מסוכן ואמר כתבו גט לאשתי?
 לת"ק אין כותבים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיגיד לשני עדים במפורש שיכתבו את
 הגט.
 לרבי שמעון שזורי כותבים. לשיטתו מצד הגברא ולכן אומדים את דעתו שודאי כוונתו שיאמרו
 לעדים שיכתבו וכו'.

המשך

מה הדין בתרומת מעשר של דמאי, שנפלה חזרה והתערבבה בין הפירות?

לת"ק הכל נאסר. לשיטתו מצד החפצא שזה נחשב כטבל ממש ואין סומכים על האדם. לרבי שמעון שזורי אפילו ביום חול יכול לשאול את עם הארץ אם אומר שעשרתים נאמן וכמו שבשבת התיירו כך גם פה מתירים בגלל ההפסד. לשיטתו מצד הגברא ולכן סומך על האדם כיון שאי"ז איסור טבל ממש, וכן שמתירים בגלל ההפסד זה קולא בשביל האדם.

עו, ע"א

בהמה שנחתכו רגלי' מארכובה ולמטה כשרה מארכובה ולמעלה פסולה. לאיזה ארכובה הכוונה?

לרב יהודה הכוונה לא לארכובה העליונה שבין הקולית לעצם, אלא הכוונה לארכובה הנמכרת עם הראש. למה"ח ולכן מלמטה יותר כבר נחשבת לטריפה לעולא הכוונה לארכובה העליונה ששם בולט עצם בירך של הגמל וניכר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מהחלק העליון יותר ואין כ"כ מקפיד בשלימות הבהמה.

עו, ע"ב

מה הדין אם נשבר העצם? לרב יש חילוק שלמעלה מן הארכובה אם רוב הבשר קיים זה וזה מותר. ואם לא – זה וזה אסור. ולמטה מן הארכובה אם רוב הבשר קיים זה וזה מותר, ואם לא – האבר אסור והבהמה מותרת. למ"ה ולכן כל הבהמה אסורה אם נשבר למעלה מהארכובה וא"א לחלק בין האבר לבהמה לשמואל בין למעלה מהארכובה בין למטה אם רוב הבשר קיים זה וזה מותר, ואם לא – האבר אסור אבל הבהמה עצמה מותרת. למה"ח ולכן אפשר לחלק ולומר שרק האבר אסור אבל הבהמה מותרת

המשך

נשבר העצם ויצא לחוץ אם עור ובשר חופין את רובו מותר. מה הכוונה רוב? ו"א הכוונה לרוב עוביו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד עצם הדבר שזה קשור עם עוביו. וי"א הכוונה לרוב היקפו. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על היקף, שזה יותר קשור למראה האדם.

עז, ע"ב

שלי' שיצאה מקצתה אסורה באכילה כיון שחוששים שיש בזה ולד שנימוח ולא רואים אותו אבל אם יש ולד בשלי' שבפנים והשלי' קשורה בו לכו"ע אין חוששים לעוד ולד אבל מה הדין כאשר השלי' לא קשורה בולד האם חוששים שיש ולד אחר? לרבי יוחנן לא חוששים, כיון שיש ולד בפנים אומרים שאין עוד ולד והשלי' מותרת. לשיטתו מצד החפצא וכיון שרואים ולד אומרים ודאי שזה הולד ולא חוששים לעוד ולד. לרבי אלעזר כיון שאינה קשורה בולד חוששים לולד אחר ולכן מחמירים. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש לעוד ולד.

עח, ע"ב

האם אדם שקילל רק את אביו או את אמו חייב? לרב יאשי' משמעות הפסוק רק שקיללם שניהם יחד, וצריך ריבוי מיוחד שאפילו רק על אביו או על אמו חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן כולל את שניהם יחד, שהרי שניהם הביאוהו לעולם. לרבי יונתן מהפסוק עצמו משמע שאפילו שמקלל רק את אביו או רק את אמו חייב עד שיפרט לך הכתוב יחדיו. לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה כ"א בפ"ע.

המשך

האם אותו ואת בנו נוהג גם בזכרים?
לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר זה הנקבה שבה גודל הולד ונחשב כחלק ממנה.
לחנני' כן. כיון שחוששים גם לזרע האב. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם האב נחשב שהרי האדם
יודע שהולד בא ממנו.

ע"א

עט,

האם כל סוגי הפרדות אחת הן?
לרבי יהודה לא. כיון שהולכים אחר האם ולכן אסור להרביע פרד שאמו סוס עם פרד שאמו
אתון. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולכים לפי האם שהרי הולד ממש גודל בתוכה ונחשב כחלק
ממנה, משא"כ באב.
לחכמים מותר, כיון שכל מיני פרדות אחת הן, כמו חנני'. לשיטתו מצד הגברא ולכן הם שווים
כיון שהולכים גם לפי האב, שהרי הולד בא גם ממנו.

המשך

האם אותו ואת בנו נוהג בכלאים ובכוי?
לחכמים כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שיש חסרון בבהמה בכ"ז האיסור אותו ואת בנו
קשור עם האדם ואסור גם בכלאים.
לרבי אליעזר אין בכוי נוהג אותו ואת בנו, ובכלאים סובר שאין חוששים לזרע האב, לשיטתו
מצד החפצא ולכן אם יש חסרון בבהמה אין נוהג בזה אותו ואת בנו.

עט, ע"ב

פ, ע"א

מהו גדר של כוי?
לת"ק זה ספק חי' ספק בהמה. לשיטתו מצד הגברא שזה רק ספק מצד האדם.
לרבי יוסי ברי' בפני עצמו הוא. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שזה חסרון בבהמה מצ"ע.
לרשב"ג נחשב למין בהמה.

המשך

מהו
כוי?
י"א שזה איל הבר. לשיטתו מצד החפצא שזה מין בפ"ע.
י"א שזה בא מתיש ומצבי'. לשיטתו מצד הגברא שזה נעשה ע"י כלאיים, שהאדם גרם לזה.

המשך

מהו
הבר?
שור
לת"ק זה מין בהמה. לשיטתו מצד החפצא שזה יותר בהמי וקשור לדירה בתחתונים.
לרבי יוסי זה מין חי'. לשיטתו מצד הגברא שזה מרמז יותר על עדינות וקשור לגילויים

המשך

האם שחיטה שאינה ראוי' נחשבת שחיטה?
לת"ק כן. למה"ח ולכן אפילו שאינו ראוי לאדם נחשב לשחיטה
לרבי שמעון לא. למ"ה ולכן אם זה לא ראוי לאדם אי"ז נחשב לשחיטה

פא, ע"ב

מה הדין בשוחט ונמצא טריפה או שוחט לע"ז והשוחט פרת חטאת ושור הנסקל ועגלה ערופה? לרבי שמעון פטור באותו ואת בנו, כיון ששחיטה שאינה ראוי' היא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אם אינו ראוי לאדם אי"ז נחשב שחיטה.
לחכמים חייב. לשיטתו מצד החפצא ואפילו שאין ראוי לאדם, אבל הרי פעולת שחיטה היתה פה.

המשך

מה הדין בחייבי מיתות שוגגים או חייבי מלקות שוגגים ודבר אחר שחייב עליו תשלום ממון? לרבי יוחנן חייב, שהרי לא התרו בו, ולא מקבל את העונש החמור. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל אינו מקבל את העונש החמור.
לריש לקיש פטור כיון שאם היו מתרים בו הי' פטור לכן גם אם לא התרו בו פטור. לשיטתו מצד הגברא והרי עבר עבירה שהי' אמור להתחייב בעונש החמור.

פב, ע"א

מה הדין אם שחטה ואת בת בתה של הפרה ואח"כ שחט את בתה? לת"ק חייב רק מלקות 40, כי זה רק לאו אחד. לשיטתו מצד הגברא, והרי בפועל שחט רק בהמה אחת בסוף, שהיא גרמה לשני איסורים, וא"א לחייב שני לאווים על פעולה אחת.
לסומכוס משום רבי מאיר לוקה 80. לשיטתו מצד החפצא והרי בתוצאה נגרם פה שני איסורים של אותו ואת בנו.

המשך

ציפורי מצורע מאימתי נאסרים?
לרבי יוחנן משעת שחיטה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שחיטה בפועל כדי שייאסרו.
לריש לקיש משעת לקיחה, כיון שלומד מעגלה ערופה, קיחה קיחה גז"ש. לשיטתו מצד הגברא ולכן משעת לקיחת האדם ע"י כוונתו נאסרת.

המשך

האם חייב כשזורע חיטה וחרצן או שעורה וחרצן משום כלאי הכרם?
לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחייב בפעולתו, שמחבר שני מינים.
לר' יאשי' אינו חייב עד שיזרע חיטה ושעורה וחרצן, כיון שלומד שהכוונה לא תזרע כלאיים ביחד עם כרמך. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' כלאיים בפ"ע לפני שזורע.

פג, ע"א

האם התראת ספק שמה התראה?
י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל היתה פה התראה.
י"א שלא. לשיטתם מצד החפצא ולכן אין ברור בהתראה זו שתהי' פה עבירה, ולגבי האדם אי"ז נחשב להתראה ממש.

המשך

האם לאו שאין בו מעשה לוקין עליו?
לרבי יעקב לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך מעשה ממש.

לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין מצריך שיהי' שם מעשה. ועצ"ע משיטתם בכ"מ.

המשך

מה הדין אם אוכל גיד הנשה ואין בו כזית?
לת"ק חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שיער מתחייב בכלשהו.
לרבי יהודה אינו חייב עד שיהי' בו כזית. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' שיעור כזית.

פה, ע"א

השוחט ונמצא טריפה או השוחט לע"ז או השוחט חולין בפנים וקדשים בחוץ וחי' ועוף נסקלין?
לרבי מאיר מחייב באותו ואת בנו. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל האדם עשה פה שחיטה.
לחכמים פטור, כיון שזה שחיטה שאינה ראוי' לאו שמה שחיטה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאי"ז שחיטה שהכשירה את הבהמה אי"ז נחשב לשחיטה.

המשך

האם בנות ישראל יכולות לסמוך?
לת"ק לא. כיון שאינן מצוות אסור לסמוך כיון שזה נחשב עבודה בקדשים. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהן פטורות אז אסור להן לסמוך.
לרבי יוסי ורבי שמעון יכולות לסמוך באופן של רשות ולא אומרים שזה נחשב כעבודה בקדשים. לשיטתו מצד החפצא ולכן סוברים שהסמיכה היא חלק מהקרבת הקרבן ואי"ז נחשב כלל כעבודה בקדשים.

פה, ע"ב

השוחט את הטרופה וכן השוחט ונמצאת טריפה ומדובר שהיו חולין בעזרה
לרבי שמעון מתיר בהנאה. לשיטתו מצד הגברא כיון שלאדם אינו ראוי אי"ז נחשב שחיטה כלל.
לחכמים אסור. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שלאדם אינו ראוי, הרי היתה פה פעולת שחיטה ונאסרת. ועצ"ע מהנ"ל.

פו, ע"א

חרש שוטה וקטן ששחטו בינם לבין עצמם האם מותר לשחוט אחריהם?
לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא וכיון שלאדם אי"ז ראוי שחיטה זו אי"ז נחשב שחיטה כלל.
לחכמים אסור, כיון שזה נחשב לשחיטה שמא יפה שחטו ואסור משום אותו ואת בנו. לשיטתו מצד החפצא וחוששים שמא הייתה השחיטה טובה.

פו, ע"א

תינוק שנמצא בצד העיסה ובצק בידו
לרבי מאיר מטהר, כיון שרוב התינוקות מטפחים אבל מיעוט לא מטפחים בעיסה וגם עיסה זו בחזקת טהרה עומדת סמוך מיעוט לחזקה וזה יותר חזק מהרוב. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך גם אחרי המיעוט שלא מטפחים ביחד עם חזקת טהרה של העיסה.
לחכמים מטמאים, כיון שדרכו של תינוק לטפח. לשיטתו מצד החפצא ולכן הרוב שדרכם לטפח מנצח ולכן חל על זה טומאה.

פ"ו ע"ב

מה הדין שחט חי' ועוף במקום אחד?
לת"ק כיסוי אחד לכולם. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שכיסוי הדם זה רק מצוה על האדם ואי"ז חלק מהשחיטה ממש ולכן יכול לדחות את הכיסוי לאחר שישחוט את כולם.
לרבי יהודה קודם מכסה את דם חי' ורק אח"כ ישחוט את העוף. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שכיסוי הדם זה חלק והמשך לשחיטה ולכן צריך קודם לכסות את הדם שבזה גומר את השחיטה ורק אח"ז לשחוט עוד א'.

פ"ז ע"ב

מה הדין אם נתערב דם הבהמה שאין טעון כיסוי בדם חיה או עוף שטעון כיסוי לת"ק רואין את דם הבהמה כאילו זה מים ואם הי' דם חיה או עוף ניכר במים בכמות זו אין מתבטלים וצריך לכסות את הדם. לשיטתו מצד הגברא ולכן משערים במים ובזה מתבטל. כיון שאי"ז אותו סוג דם, שהרי דם בהמה שאין עליו חובה לכסותו נחשב כאילו הוא דם אחר ומתבטל.
לר' יהודה אפילו שאין הי' ניכר עדיין צריך לכסות כיון שאין דם מבטל דם. לשיטתו מצד החפצא והרי הכל אותו סוג דם, וא"א שיתבטל א' ע"י השני, כיון שמין במינו אינו מתבטל.

פ"ח ע"א

איזה דם צריך לכסות לרשב"ג מספיק לכסות רק את דם שהנפש יוצאה בו אבל אם לא כיסה דם זה יכסה דם אחר. לשיטתו מצד הגברא ולכן העיקר זה הדם שהנפש יוצאה בו, זה הכשר השחיטה בשביל אכילת האדם ואת זה צריך לכסות.
לר' יהודה אם מכסה כל דם יצא י"ח ואז א"צ לכסות לא דם הנפש ולא את דם הניתו ושעל הסכין. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל הדם בכלל כיסוי.
לחכמים צריך לכסות את הכל גם את דם הניתו ושעל הסכין. לשיטתם מצד החפצא ולכן כל הדם נכלל בכיסוי.

המשך

האם מותר לכסות בחול שצריך לכותשו ולפורכו ביד י"א שכן לשיטתו מצד הגברא ולכן אפשר גם בחול שאדם כותשו ועוזר לכסותו. וי"א שלא. לשיטתו מצד החפצא שצריך שיהי' חול מצ"ע ראוי לכיסוי, ולא שצריך לכתשו.

פט, ע"א

האם מותר לכסות את הדם בעפר של עיר הנידחת?
לזעירי אסור. לשיטתו מצד הגברא, שזה חובה על האדם לכסות, ואין יכול להנות מזה ע"ד כל דבר שבחובה לא יבוא אלא מן החולין.
לרבא מותר, כיון שמצוות לא ליהנות ניתנו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין קשר בין המצוה להנאת האדם, ומותר.

פט, ע"ב

האם גיד הנשה נוהג בשליל?
לרבי מאיר כן. וחלבו אסור. לשיטתו מצד הגברא, ולכן סובר שלעובר יש מציאות וחשיבות בפ"ע.

לרבי יהודה לא. וכן חלבו מותר. לשיטתו מצד החפצא, ולכן סובר שהעיבר רק נחשב כירך אמו ואינו מציאות בפ"ע.

המשך

האם הטבחים נאמנים לומר שהוציאו את גיד הנשה?
לרבי מאיר לא, כיון שזה טורח לחטט אחריו. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש שהאדם לא יטרח כ"כ.
לחכמים נאמנים עליו וגם על החלב. לשיטתו מצד החפצא ולכן מאמינים עליו כמו כל דבר שבידו לתקן.

המשך

מה הדין באוכל גיד הנשה של קדשים?
י"א שלוקה שתיים. אחת משום גיד, שאפילו אין בו טעם התורה מחייבת. וא' משום קדשים שיש בו טעם ונהנה מן הקדשים. שסובר שיש בגיד נתינת טעם. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שהגיד נחשב ונותן טעם לאדם.
וי"א שחייב רק משום גיד, ואינו חייב משום קדשים כיון שאין בגיד נתינת טעם ואינו נחשב לאוכל, ורק משום גיד הנשה חייב, שזו גזרת הכתוב. לשיטתו מצד החפצא ולכן חייב רק משום גיד ואי"ז נחשב לאוכל בשביל האדם.

צ, ע"א

מה דין עצמות וגידים וקרניים וטלפיים של קרבן שפרשו מהבשר ועלו על המזבח?
לת"ק כיון שכבר עלו צריך להשאירם על המזבח. לשיטתו מצד הגברא ורק שאין חיוב על האדם להעלותם על המזבח אבל אם עלו אי"צ להוריד.
לרבי כיון שפרשו מהבשר אפי' שעלו לראש המזבח ירדו. לשיטתו מצד החפצא שיש בהם חסרון מצ"ע ולכן אסור להקריבם.

צ, ע"ב

האם גיד הנשה נוהג גם בירך שמאל?
לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן בשני הצדדים שמסמלים את אותו איסור.
לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק בצד ימין, שבזה הי' הסיפור עם ירך יעקב.

צא, ע"א

מה הדין אם אכל מגיד הנשה של ירך ימין כזית ומגיד הנשה של ירך שמאל כזית?
לת"ק מקבל מלקות 80 כי זה שני איסורים. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל כזית מתחייב בפ"ע.
לרבי יהודה רק 40. לשיטתו מצד החפצא וה"ז אותו איסור.

המשך

מדוע אינו לוקה אם הותיר מהבשר של קרבן פסח?
לרבי יהודה כיון שכתוב מצות עשה של באש תשרופו שזה מבטל את הל"ת לומר שאין לוקין עליו. אבל משום התראת ספק הי' צריך כן ללקות. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפי' שאין מעשה האדם הי' לוקה מצד עצמו, שהרי גרם פה לנותר, אלא שזה בכלל נעקר מאיסור ל"ת שהרי ניתק לעשה.
לרבי יעקב אינו לוקה, כי זה לאו שאין בו מעשה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך את מעשה

האדם כרי ללקות.

האם גיד הנשה נאסר לבני נח?

י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא שזה איסור מצ"ע לכו"ע.
י"א שלא. לשיטתו מצד הגברא שזה איסור רק לעם ישראל.

צג, ע"א

ביצי זכר שניתקו מהגוף אבל עדיין מעורים בגוף לר' אמי זה אסור משום אבר מן החי, מכיון שאינו יכול להוליד איתם סימן שהם מנותקים והשחיטה לא מתירה אותם וזה נחשב כאבר מן החי. לשיטתו מצד החפצא והרי אינן משמשות לתפקידן ושוב אי"ז נחשב מחובר לגוף.
לר' אסי מותר, מכיון שעדיין אינן מסריחות סימן שהן עדיין חיות עם הגוף ונטהרות בשחיטה. וזה שאינו מוליד זה רק בגלל חלישות שיש בהן, אבל עדיין הן חלק מהגוף. לשיטתו מצד הגברא והרי לאדם זה נראה שזה כחלק מהגוף ועדיין חי.

ע"ב

צג,

חוטי הצואר והורידים ששם אותם על גחלים לרב אחא מותרים, שהאש שואבת את הדם. לשיטתו מצד הגברא ולכן האיסור זה רק למראה האדם, ואת זה האש שואבת.
לרבינא אסורים, כי האש רק עושה שהדם יישאר תמיד בפנים ולא יזוז. וכן בביצי השור, וכן בעצם ששם על הגחלים. לשיטתו מצד החפצא ולכן האיסור הוא גם על מה שבפנים, שאין נראה לאדם, וה"ז נשאב לכן אסור.

המשך

טבח שנמצא חלב אחריו מעבירים אותו לרב יהודה אפילו אם נמצא כשעורה מעבירים אותו, ומדבר לגבי שמעבירים אותו, אבל בזה אין דין מלקות. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על האדם שמעבירים אותו ואי"צ שיעור כלל.
לרבי יוחנן רק אם נשאר כזית, ומדבר לגבי מלקות. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר שיש שיעור כזית.

צד, ע"ב

במקום אחד כתוב שמותר לתת ירך עם גיד הנשה לגוי בין שלימה בין חתוכה, ובהמשך כתוב שלא מוכרים נבלות וטרפות לעובדי כוכבים משתי סיבות: א) מפני שמטעה את הגוי. ב) שמא יחזור ומכרנה לישראל. ובהמשך כתוב שאסור לומר לגוי קח לי בדינר זה בשר מפני שתי סיבות: א) מפני האנסים. ב) שמא מוכרים לו נבלות וטרפות. איך אפשר לתרץ אמרות אלו?
לאביי הרישא והסיפא מדובר במקום שלא מכריזים על טרפות, ולכן יהודי לא יקנה מגוי בשר ולכן ברישא לא צריך ליטול את גיד הנשה, וגם בסוף חוששים שמוכרים לו נבלות וטרפות ולא הכריזו ולכן יהודי לא יקנה ממנו. ובאמצע מדובר במקום שמכריזים על טרפה ולכן יהודי כן קונה מגוי, כי לא חושש מטרפה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על מנהג האנשים במקום.
לרבא מדובר במקום שמכריזים אלא שהרישא והסיפא מדובר שהכריזו, ובאמצע מדובר שלא הכריזו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר בפועל אם הכריזו או לא.
לרב אשי הכל מדובר במקום שלא מכריזים ורק באמצע שכתוב שאסור למכור לגוי גזרה שמא ימכרנה בפני ישראל, ואז הרואה לא שמע מהטבח שזה טריפה וחושב שזה כשרה. וזה שברישא

תוכן

מותר לשלוח לגוי, כיון שהוא שולח לו לביתו אין חשש שמישהו רואה, כיון שאי"ז באטליו. לשיטתו מצד החפצא לכן מחלק שכ"א מדבר באופן אחר.

צו, ע"א

הנוטל גיד הנשה

לרבי מאיר צריך לחטט אחריו וליטול את כולו. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להחמיר מלחטט אחריו כדי לזכור את מה שאירע עם יעקב אבינו. לרבי יהודה מספיק שיטול את רובו, לקיים בו מצוות נטילה. לשיטתו מצד החפצא לכן מספיק לקיים בו מצוות נטילה.

המשך

מה הדין אם אכל גיד הנשה ואין בו כזית?

לת"ק חייב. כיון שזה נחשב כברי' בפ"ע שחייב אפילו בכלשהו. לשיטתו מצד הגברא. לרבי יהודה אינו חייב עד שיהי' בו כזית. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שיער כזית.

צ"ח ע"א

כל איסורים שבתורה בכמה מתבטלים

לר' חייא בר אבא משום ריב"ל כולם בטלים בשישים. לשיטתו מצד הגברא שזה קשור לנתינת טעם שזה נמדד לפי האדם. לרב אסי משום ריב"ל כולם בטיילים במאה לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך ביטול במאה כמו רוב האיסורים.

צח, ע"ב

במה הם חולקים

לכו"ע לומדים את זה מהזרוע של איל נזיר שמרימים ממנו ומניפים אותו ונותן לכהן ואסור לזרים, והאיל כולו נאכל לבעליו, שהרי זה שלמים, ומבשלים אותם ביחד. אלא שחולקים: האם חותך את הזרוע מהאיל או מבשל או כשהיא מחוברת מבשלה? לת"ק חותך מהאיל ואח"ז מבשל. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שמבשלה עם האיל. לרבי שמעון בר יוחאי מבשלה כשהיא מחוברת לאיל. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לבשלה בשלימות.

המשך

י"א לכו"ע חותך ואח"ז מבשל. אלא שחולקים

לת"ק מבשל בקדרה אחרת.

לרשב"י מבשלה באותה קדרה עם האיל.

המשך

להסבר הראשון לכו"ע או להסבר השני לפי רשב"י חולקים שמי שאומר בשישים כיון שמבטלים בשר ועצמות מול בשר ועצמות, ואז זה יוצא בשישים, ומי שאומר במאה סובר שבשר מול בשר משערים, והבשר שיש בזרוע זה מאוד קצת, והאיל הוא פי מאה בבשר, ולכן צריך ביטול במאה.

ק, ע"א

מה הדין בדבר שלא תמיד נמנה אלא שדרכו לימנות?

לדעה א' זה לא מתבטל. לשיטתו מצד החפצא ולכן כיון שבד"כ דרכו לימנות יש בו חשיבות ואינו מתבטל.

וי"א שמתבטל כי רק דבר שממש כל הזמן מונים אותו אז אינו מתבטל. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק דבר שמונים אותו בפועל ע"י שהאדם מונה אותו מקבל חשיבות ואינו מתבטל.

ע"ב

ק,

האם גיד הנשה נוהג בבהמה טמאה?

לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק בבהמה שראוי למאכל האדם.

לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ויש בזה איסור מצ"ע שגם בבהמה טמאה.

המשך

מה הדין באוכל גיד הנשה של בהמה טמאה?

לרבי יהודה חייב שמים, כיון שזה נוהג גם בשליל רק בבהמה טמאה, ואיסור גיד הנשה ואיסור טומאה באים ביחד. לשיטתו מצד החפצא ולכן כנ"ל חל גם בבהמה טמאה.

לרבי שמעון פטור, כיון שכתוב על כן לא יאכלו בני"א את גיד הנשה, שרק שגידו אסור, אבל בשרו מותר. אבל בהמה טמאה, שגם בשרה אסור אין בזה איסור גיד הנשה. לשיטתו מצד הגברא ולכן כנ"ל חל רק על בהמה טהורה.

קא, ע"א

טמא שאכל קודש טמא

לת"ק חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן אומרים כולל, היינו כיון שחל החיוב על חתיכות טהורות חל גם על טמאות.

לרבי יוסי הגלילי פטור, כיון שאכל דבר טמא. כיון שאין סובר איסור כולל, ולא אומרים בגלל שמחייב על חתיכות טהורות חייב גם על חתיכה טמאה. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא אומרים איסור כולל, וזה מצד האדם.

ע"ב

קא,

האם אבר מן החי נוהג בבהמה טמאה?

לרבי יהודה ורבי אלעזר כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה נוהג גם בדבר שלא ראוי למאכל האדם.

לחכמים לא, ונוהג רק בבהמה חי' ועוף טהורים, שנאמר לא תאכל הנפש עם הבשר, היינו רק אם מותר לאכול את הבשר אתה מצווה על אבר מן החי. משא"כ בבהמה טמאה.

לרבי מאיר אינו נוהג אלא בבהמה טהורה, ולא בחי' ועוף, כיון שכתוב בהמשך וזבחת מבקרך ומצאנך, שרק בהמה שקרבה על המזבח, בזה יש איסור של אבר מן החי. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק בטהורים שראויים למאכל האדם.

האם אבר מן החי צריך כזית כדי להתחייב?
לרב כן.

המשך

מה הדין אם נטל ציפור שאין בה כזית חי' ואכלה כשהיא שלמה?

לרבי פוטר, כיון שציפור בחי' לאו לאברים עומדת ואי"ז נחשב כמו אבר מן החי ממש. לשיטתו מצד הגברא ומצד האדם נחשבת כשלימה ולא כמחולקת לאברים.

לרבי אלעזר ברבי שמעון חייב בק"ו אם על אבר ממנה מתחייב ק"ו על כולה, שסובר שהיא בחיי' לאברים עומדת ולכן כל אבר נחשב בפ"ע כאבר מן החי ומתחייב בכלשהו. לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשבת כמחולקת לאברים.

קב, ע"ב

מה הדין באכל אבר מן החי ובשר מן החי לרבי יוחנן חייב שתיים. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל איסור נחשב בפ"ע אפילו שנלמדים מפסוק אחד, כיון שלאדם זה שני סוגים נפרדים. לריש לקיש חייב רק אחת כיון שלומדים מפסוק אחד שזה אותו איסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל רק מאיפה נלמד החיוב על האדם וה"ז אותו איסור.

המשך

מה הדין בבשר מן החי שהוא גם מן הטרפה לריש לקיש חייב שתיים כיון שזה שני איסורים. לשיטתו מצד הגברא ולכן עובר שני איסורים, א. שאינו שחוט. ב. שהוא טריפה. ונלמדים משני פסוקים שונים. לרבי יוחנן חייב רק אחת, שזה אותו איסור. לשיטתו מצד החפצא וה"ז חתיכה אחת ונחשב כאיסור אחד, היינו שאי"ז בשר ראוי לאכילת האדם. ואפ"ל שנלמד מאותו פסוק "ובשר בשדה טרפה לא תאכלו".

קג, ע"א

מה הדין אם אכל אבר מן החי מבהמה טרפה? לרבי יוחנן חייב שתיים. לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה את הבהמה כאילו היא מחולקת לאברים, ואין איסור חל על איסור, לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה את הבהמה בשלימותה, ולא עומדת לאברים. לריש לקיש חייב אחת.

במה הם חולקים?

לאבוי מדובר שנטרפה עם יציאת רובה כשנולדה. לרבי יוחנן סובר שבהמה בחיי' לאברים עומדת וחל עלי' מיד גם איסור טרפה וגם איסור אבר מן החי ביחד, לכן חייב שתיים. ריש לקיש סובר שבהמה בחיי' לאו לאברים עומדת ולא הי' עלי' איסור אבר מן החי רק לאחר שהפרישו מן הבהמה ואז כבר היתה טרפה ואין איסור חל על איסור.

המשך

י"א שלכו"ע בהמה בחיי' לאו לאברים עומדת, וחולקים רק האם איסור אבר מן החי חל על איסור טרפה לרבי יוחנן כן חל כיון שזה איסור יותר חמור לכן חייב שתיים, שנוהג גם בבני נח. לשיטתו מצד החפצא כיון שזה יותר חמור לכן חל גם איסור טריפה. לר"ל סובר שלא חל אבר מן החי על איסור טרפה. לשיטתו מצד הגברא כיון שכבר אסור א"א לחול עליו עוד איסור אפילו שהוא חמור.

המשך

שלכו"ע בהמה וחי' לאברים עומדת ומדובר שנטרפה לאחר שנולדה

לרבי יוחנן איסור חל על איסור, ולכן חייב שתיים, כיון שאיסור טרפה חל על איסור אבר מן החי. לשיטתו מצד החפצא ולכן איסור טריפה חל על הבהמה מצ"ע עוד לפני שנשחטה ע"י האדם.

לר"ל אין איסור טרפה חל עד שתשחט, וכשהבהמה נשחטה כבר פקע איסור אבר מן החי. לשיטתו מצד הגברא ולכן האיסור טריפה חל רק בזמן שהאדם שוחט ולא חל עלי' מצ"ע לפני"ז. לרבא חולקים כגול שתלש ממנה אבר ובזה הטריף לבהמה. לרבי יוחנן בהמה בחי' אינה עומדת לאברים ולכן רק כשהוציא את האבר חלו איסור אבר ואיסור טרפה ביחד. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שחלים כא'. לריש לקיש בהמה וחי' לאברים עומדת ולכן לא חל איסור טרפה על איסור אבר מן החי. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא יכול לחול איסור על איסור. ועצ"ע.

המשך

מה הדין באכל חלב מן החי מבהמה טרפה?
 לרבי חייא בר אבא בשם רבי יוחנן חייב שתיים. לשיטתו מצד הגברא וכיון שכבר עבר איסור, אין חל עליו עוד איסור.
 לרבי אמי ורבי אבהו בשם רבי יוחנן חייב שלוש. לשיטתו מצד החפצא והרי יש פה 3 איסורים שונים. ועצ"ע.

המשך

במה הם חולקים?
 שנטרפה עם יציאת רובה
 לרבי אבא ורבי אבהו חייב 3 כיון שבהמה וחי' לאברים עומדת ואיסור חלב ואיסור טרפה באו ביחד, לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה שהבהמה כאילו מחולקת לאברים. ומי שאומר שתיים כיון שבהמה בחי' לאו לאברים עומדת, ולכן רק איסור חלב ואיסור טרפה יש, אבל איסור אבר לא חל. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין רואה את הבהמה כאילו מחולקת לאברים.
 אופן שני: לכו"ע בהמה בחי' לאו לאברים עומדת וחולקים רק האם איסור אבר חל על איסור חלב וטרפה.
 לרבי חייא בר אבא לא חל. לשיטתו מצד הגברא ואין איסור חל על איסור.
 לרבי אמי ורבי אבהו חל. לשיטתו מצד החפצא ולכן יכול לחול איסור על איסור.
 אופן שלישי: לכו"ע בהמה וחי' לאברים עומדת ומדובר שנטרפה לאחר לידתה, והשאלה האם איסור טרפה חל על איסור אבר. לרבי חייא בר אבא לא. לרבי אמי ורבי אבהו כן. כמו שבחלב התורה אומרת שיבוא איסור נבלה וגם איסור טרפה חל על חלב.

קד, ע"ב

מה הדין אם חלקו לאבר מן החי בתוך פיו, שסמוך לבליעתו בלעו לחצאין?
 לרבי יוחנן חייב, כיון שנהנה גרונו בכזית. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק שנבלע בכל אופן כזית, אפילו שהתחלק לפני בליעתו.
 לר"ל פטור כיון שצריך להיות כזית במעיו. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך שיהי' שיעור חשיבות של כזית גם במעיו.

המשך

האם כזית שאמרו חוץ מהחניכיים?
 לרבי יוחנן זה יחד עם החניכיים כיון שנהנה גרונו בכזית מתחייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן

מצטרף הכל הגם שהאדם לא מרגיש אוכל זה במעיו.
 לר"ל זה חוץ ממה שנשאר בחניכיים כיון שצ"ל במעיו כזית. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק מה
 שהאדם מרגיש במעיו ממש נחשב ולא מה שבין החניכיים.

קד, ע"א

האם יש איסור בשר בחלב בחי' ועוף?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא וה"ז גם בשר מצ"ע.
 לר"ע לא. לשיטתו מצד הגברא והרי לאדם אי"ז בכלל בשר.

המשך

האם הנודר מן הירק האם מותר בדלועין?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ודלועין אינם ממש כירקות מצ"ע.
 לר"ע לא. לשיטתו מצד הגברא והאדם מתכוון גם לדלועין.

ק"ד ע"ב

האם העוף עולה עם הגבינה על השולחן?
 לב"ש כן. לשיטתם במבט ראשון מצד החפצא וה"ה נפרדים העוף והגבינה ואין חוששין.
 לב"ה אסור. לשיטתם בהתבוננות מצד הגברא והרי יש חשש שא' יתן לשני לטעום.

ק"ה ע"א

האם מותר ליתן מים אחרונים על גבי עצים
 י"א שכן ולא חוששים לרוח רעה כיון שזה לא ממש על הקרקע לשיטתו מצד הגברא והעיקר
 שלא ישפוך על הקרקע.

ויר"א שלא ורק לתוך כלי מחשש לרוח רעה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך כלי דוקא.

ק"ו ע"א

האם מותר ליטול ידיים במים שהוחמו באור
 לחזקי' לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש כיון שזה חם שלא יטול כמו שצריך את ידיו.
 לר' יוחנן כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא חושש.

המשך

האם מותר ליטול ידיים מחמי טבריה
 ומדובר שהעבירים בחריץ קצר והמים פונים שם ואין שם שיעור מקוה אבל מחוברים למקוה.
 לחזקי' גוזרים גם בזה שלא יטול את ידיו מחשש שמא יטבול בכלי. לשיטתו מצד הגברא והרי
 האדם לא רואה שזה מחובר למקוה.
 לר' יוחנן לא חוששים לגזור בזה ומותר להטביל בהן. לשיטתו מצד החפצא וכיון שזה מחובר
 למקוה אפילו שהאדם לא רואה מותר להטביל בהם.

המשך

האם אפשר ליטול ידיים עבור פירות
 לרבא כן באופן של רשות ולא חובה. לשיטתו מצד החפצא ואין חושש מיוהרא של האדם.
 לרב נחמן לא שזה רק מגסי הרוח. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש לגסי הרוח, וע"ד לא כל
 הרוצה ליטול את השם נוטל.

ק"ו ע"ב

עד היכן נטילת ידיים בחולין ובתרומה

לרב בחולין עד הפרק הראשון ובתרומה עד הפרק השני. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחלק בין חולין לתרומה, שלגבי האדם יש ודאי הבדל. לשמואל גם בחולין וגם בתרומה עד הפרק השני. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מחלק ביניהם. לרב ששת גם בחולין וגם בתרומה עד הפרק הראשון

ק"ח ע"א

האם אומרים אפילו שאפשר לסוחטו אסור היינו כמו חתיכה נעשית נבילה לר' יהודה ורב ור' חנינא ור' יוחנן כן ולכן אפילו שעכשיו מבשלו בכמות גדולה שהאיסור נתבטל שם אבל כיון שאין בזה אפשרות לבטל את החתיכה כולה לכן נשאת החתיכה באיסורה. לשיטתו מצד החפצא שהחתיכה מצ"ע נאסרת. לשמואל ור"ש בן רבי ולר"ל לא אלא כיון שעכשיו מתבטל האיסור אין איסור גם בחתיכה שנבלע בה האיסור בתחילה. לשיטתו מצד הגברא ומכיון שיש בו רוב לבטל את האיסור אין חוששים לחתיכה הנאסרה.

ק"ח ע"ב

מה הדין בחצי זית בשר וחצי זית חלב שבשולן יחד לרב לוקה על אכילתו ומדובר שלפי"ז התבשלו בקדירה גדולה של בשר וחלב יחד ואין לוקה על בישולו כי אינם מצטרפים. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק באכילת האדם מצטרפים כאחד. ללוי כשם שלוקה על אכילתו כך לוקה על בישולו. לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשבים ממש כדבר אחד ונהי' כזית בשניהם.

ק"א ע"א

האם הכבד שמתבשלת עם עוד בשר היא בעצמה גם נאסרת לר' אליעזר לא כיון שהיא רק פולטת ולא בולעת לכן היא רק אוסרת ולא נאסרת. לשיטתו מצד החפצא ולכן כיון שהיא רק פולטת לכן רק אוסרת ואינה נאסרת. לר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אם היתה מתובלת ושלוקה היא גם נאסרת. לשיטתו מצד הגברא וכיון שיש פה חיבור ביניהם למראה האדם לכן נאסרת.

ק"א, ע"ב

הגים שעלו בקערה שהי' בה טעם בשר לרב אסור לאכלם עם כותח נ"ט בר נ"ט אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שזה רק טעם חלש נאסר. לשמואל מותר לאכול בכותח כי נ"ט בר נ"ט מותר. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאין פה ממשות של איסור אין נאסר.

המשך

סכין ששחט בה, האם בשביל לחתוך בה צונן צריך להדיחה?
 י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא ולכן החום של מקום השחיטה ג"כ אוסר את הסכין.
 י"א שלא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"ז נחשב כ"כ רותח מצ"ע.

המשך

האם מלוח נחשב כמו רותח?
 לשמואל כן. לשיטתו מצד הגברא ובשביל האדם שיכול לאכול ע"י המליחה נחשב כמו בישול.
 לרבי יוחנן לא. לשיטתו מצד החפצא והרי ודאי אין להשוות בין בישול למליחה.

ע"א

ק"ג, האם חי' ועוף אסורים מה"ת לבשלם עם חלב?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והרי גם זה נחשב בשר מצ"ע.
 לר"ע לא. לשיטתו מצד הגברא ואי"ז נחשב ממש לבשר בחשיבות לגבי האדם.
 לרבי יוסי הגלילי רק עוף שאין לו חלב אם אסור מה"ת, אבל חי' מה"ת.

ק"ג, ע"ב
 המבשל חלב בחלב
 לרבי אמי לוקה. לשיטתו מצד החפצא ולכן חל איסור על איסור.
 לרב אסי אינו לוקה. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא חל איסור על איסור שה"ז כבר אסור ואין להוסיף באיסור.

המשך
 במה הם חולקים?
 לכו"ע אין איסור חל על איסור, ולכן באכילה לכו"ע לא לוקים, ורק בבישול לרב אמי לוקה מכיון שזה איסור אחד, שהרי אין איסור לבשל חלב. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מחבר בין בישול לאכילה.
 לרב אסי שאינו לוקה, כיון שעל אכילה אינו לוקה, אינו לוקה על הבישול כיון שבתורה זה נאמר בלשון בישול גם על אכילה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחבר ומשווה בין בישול לאכילת האדם.
 וי"א שעל בישול לכו"ע לוקים וחולקים רק לגבי אכילה, לרבי אמי לוקה כיון שהתורה הוציאה את אכילה בלשון בישול, וכיון שעל הבישול לוקה על אכילה גם לוקה. לרבי אסי אינו לוקה כיון שאין איסור חל על איסור.

קיד, ע"ב
 מה פירוש בקשר לנבלה שכתוב בתורה לגר תננה ומכור לנכרי?
 לרבי יהודה דברים ככתבם שרק לגר נותנים ולגוי צריך למכור. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' בדיוק מה שכתוב בתורה.
 לרבי מאיר אחד גר ואחד גוי בין במכירה בין בנתינה. לשיטתו מצד הגברא וזה תלוי רק באדם למי שרוצה לתת או למכור.

קיח, ע"ב
 האם יש יד לטומאה ולהכשר?
 לרב חייא אין יד להכשר טומאה ורק יש יד לטומאה. לשיטתו מצד הגברא והיד זה רק לטומאה ממש אבל לא להכשר טומאה.
 לרבי יוחנן יש יד גם להכשר טומאה, כיון שהכשר זה תחילת טומאה. לשיטתו מצד החפצא, ולכן סובר שהיד נחשבת לגמרי כמו האוכל גם לגבי הכשר טומאה.

המשך
 האם יש יד לפחות מכזית ושומר לפחות מכפול?
 לרב לא. לשיטתו מצד הגברא וסובר שצריך שיהי' חשיבות עכ"פ שיעור כזית.
 לרבי יוחנן כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן היד היא חלק ממש מהאוכל מצ"ע אפי' שאין בזה

חשיבות כ"כ.

קיט, ע"א
האם מה שכתוב שצ"ל שומר לשיעור כפול האם זהו דוקא?
לרבי חנינא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' חשיבות עכ"פ כפול כדי שיהי' נחשב לשומר.
לרבי יוחנן לאו דוקא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו כלשהו כיון שזה חלק מהאוכל.

קי"ט ע"ב
שני עצמות שיש על כל א' חצי זית מבשר המת ונכנסו לבית האם הבית טמא לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא והאדם מחברם כאחד.
לר' יעקב משמע שלא כיון שלא מצטרפים שניהם. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' בכ"א כזית.

המשך
האם גם נימאן שיערה] יכולה להיות יד לטומאה שהנוגע בה בכל מקום אפילו שלא כנגד הבשר נטמא
לר"ל לא לשיטתו מצד הגברא צריך שיהי' בזה חשיבות לאדם, משא"כ בשערה שאינה חשובה כלל.
לר"י כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם שיערה נחשבת, שה"ה חלק מהאוכל.

המשך
וי"א שחולקין האם נימא נחשבת כשומר שאז מביא טומאה לנוגע בו רק אם זה כנגד הבשר לר"ל לא. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.
לר"י כן. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.

ק"כ ע"ב
מה הדין בדבש תמרים ויין תפוחים של תרומה
לר' אליעזר חייב קרן וחומש כיון שסובר דון מינה ומינה למה"ח וכיון שלומדים תרומה מביכורים שמשקין נחשבים כפרי לכן גם לומדים מביכורים שזה גם בשאר מינים
לר' יהושע פטור כיון שסובר דון מינה ואוקי באתרא למ"ה לכן אפילו שלומדים מביכורים שמשקים נחשבים כפרי אבל משאירים את זה בגדר של תרומה שרק יין ושמן נחשבים בתרומה ולא שאר משקין

קכ"א ע"א
במשנה כתוב שאלל מטמא טומאת אוכלין ולא טומאת נבילות מה הכוונה "אלל"
לר' יוחנן הכוונה לגיד השדרה והצוואר שהוא לבן ורחב וקשה מאוד. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על חלקים מסויימים בבהמה.
לר"ל הכוונה שלפעמים כשמשפטי את העור נדבק קצת מהבשר לעור שאז אין בו חשיבות כ"כ מצ"ע לקבל טומאה והוא רק מצטרף להשלים שיעור. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על הפשטת העור מצד האדם.

המשך
מה הכוונה בדעת ר"ל וממ"נ אם יש בזה חשיבות שיטמא גם טומאת נבלות ואם לא שלא יטמא כלל

לרב אבין מדובר שמקצתו חישב עליו ואין ידוע על איזה בשר חישב ולכן רק מצטרף אבל לא מטמא מצ"ע. לשיטתו מצד הגברא לכן מחלק מצד חשיבות האדם.

לרב מיישא מדובר שמקצת מן הבשר התחבר לעור בגלל נשיכת כלב ולא ביטלו ומקצת ע"י הסכין כאשר הפשיט את העור וזה מתבטל כיון שלא מחשיבו ומורידו עם העור ואין ידוע איזה בשר ע"י הכלב ואיזה ע"י סכינו ולכן רק מצטרף לטומאת אוכלין אבל לא לטומאת נבלות כיון שהעור מבטלו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחלק באיזה אופן נתלש הבשר.

קכא, ע"ב

מה הדין אם שחט בבהמה טמאה שניים או רוב שניים ועדיין היא מפרכסת? לחזקי' אין גוי מוזהר עלי' משום אבר מן החי, כיון שבהמה טמאה אינה לאיברים (אין בה איסור אבר מן החי), לשיטתו מצד הגברא שזה רק למראה האדם, אבל אי"ז חיות ממש. לרבי יוחנן ישנה לאברים וחייב משום אבר מן החי. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה שעדיין מפרכסת זה לא רק למראה האדם, אלא יש בזה איסור ממש של אבר מן החי.

קכב, ע"א

האם העור של חזיר הבר נחשב כמו בשרו? לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא, והרי אי"ז בהמה כשרה וא"א שיהי' כבשר, שזה רק בבהמה טהורה שראוי' לאכילה. לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ומצ"ע כיון שזה רך כמו הבשר נחשב כמוהו, אפילו שאין האדם יכול לאכלו.

המשך

מה הדין בעור של לטאה? לת"ק עור הלטאה נחשב לעור, אפילו שהוא ממש רך אי"ז כמו בשר. לשיטתו מצד הגברא, והרי אי"ז כשר, כנ"ל. לרבי יהודה זה נחשב כמו חולדה, היינו שאין חשיבות לעור שלה, ונחשב כמו בשר, כיון שהולך לפי הרכות שמרגישים בעור ולכן זה נחשב כבשר. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.

קכב, ע"א

כמה נחשב עור של עגל רך? לעולא רק אם זה בתוך שנה הראשונה. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא מחלק אם יונק או לא מחשב שנטעה ולכן רק בתוך שנה ראשונה נחשב כבשר. לרבי יוחנן כל זמן שיונק ואפילו לאחר שנה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחלק שאם יונק הרי הוא עור רך ונחשב כבשר ולא חושש לגזור.

קכב, ע"ב

מה הכוונה עור בית הפרסות? לרב הכוונה בית הפרסות ממש, היינו למטה, שדורך על הרצפה. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא רק הפרסות שדורך עלי' ומצד הדריכה וכו' נחשבת כבשר. לרבי חנינא הכוונה לכל העור שעל עצם השוק מארכובה התחתונה שחותכים בזמן הפשטת הבהמה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"ז פעולה מסוימת שדורך עלי', אלא מצ"ע כל העור של עצם השוק נחשב כבשר.

קכג, ע"א

עור שעל הצואר, שמעצמו נפשט, האם נחשב כחיבור, לגבי דיני טומאה? לרבי יוחנן בן נורי אינו חיבור. לשיטתו מצד החפצא כיון שזה נפשט מעצמו שוב אינו נחשב חיבור.

לחכמים חיבור, עד שיפשיט את כולו. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיפשיט האדם בפועל וכל זמן שלא הפשיט נחשב לחיבור.

המשך

מה הדין אחרי שהפשיט כדי אחיזה?

לרב מה שמופשט טהור, אבל מה שמחובר נחשב טמא משום שומר. אבל אינו נחשב משום יד, כיון שרק אם מטלטלים בו את האוכל נחשב כיד, אבל לא שצריכים כדי לאחוז ולהמשיך את ההפשטה. לשיטתו מצד החפצא ואי"ז נחשב כיד בגלל צורך של האדם להפשיט את העור. לשיטתו מצד הגברא וזה נחשב ע"י שימוש האדם כבית יד וטמא.

לרב אסי גם טפח ססמוך לבשר נחשב כבית יד וטמא, כי צריך לאחוז בו בשביל למשוך ולהפשיט את העור.

קכג, ע"ב

מה הדין בעור שחשב עליו בשביל רצועות וסנדלים וכבר נתן בו את האזמל?

לרבי יהודה טהור, ואפילו שעדיין העור גדול חמישה על חמישה טפחים שזה שיעור של מדרס. לשיטתו מצד החפצא וזה שבכוונתו לחלק את העור נחשב כאילו כבר חלקו וטהור.

לחכמים טמא, עד שימעטנו פחות משיעור מדרס, שזה חמישה טפחים על חמישה טפחים. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך בפועל שיחלק את העור.

המשך

תנור שנטמא, כיצד מטהרים אותו?

לת"ק צריך לחלקו לשלושה חלקים ולגרור את הטפלה שמחברת אותו. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לפרקו לגמרי.

לרבי מאיר אינו צריך לגרור את הטפלה ולא צריך ממש להפרידו אלא מספיק שממעטו מבפנים בארבעה טפחים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שממעטו משיעור האדם.

ע"א

קכד,

תנור תחילתו

לרבי מאיר תחילת שיעורו בארבעה טפחים, שאז מקבל טומאה, ואם הי' גדול ונטמא צריך שלא יהי' בו שבר של ארבעה טפחים. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיעור של חשיבות מינימום ארבעה טפחים.

לחכמים אם זה תנור קטן תחילתו כלשהו, אפילו טפח, מקבל טומאה ושיריו ברובו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו בכלשהו מצ"ע מקבל טומאה.

המשך

מה הדין עור שיש עליו שני חצאי זיתים?

לרבי ישמעאל מטמא במשא ולא במגע. לשיטתו מצד החפצא ולכן כיון שנושאם יחד מצטרף. לרבי עקיבא אינו מטמא לא במגע ולא במשא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"ז מצטרף כלל כיון שאין בו חשיבות לאדם.

קכד, ע"ב

מה הדין אם נוגע בעור מלפניו, היינו בבשר עצמו שנגע בחצי זית ואח"ז בחצי זית השני? לרב פפא בזה יש טומאת מגע לרבי ישמעאל כיון ששתי הנגיעות מצטרפות. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שנוגע וחוזר ונוגע. שזה מצטרף. לרבי יוחנן אין שתי הנגיעות מצטרפות ואינו מטמא אפילו אם נגע בבשר עצמו. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לגעת ממש בשיעור כזית שרק אז יש בזה חשיבות של טומאה.

המשך

כל המטמאין באוהל שנחלקו והכניסן לתוך הבית לרבי דוסא בן הרכינס טהור. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיצטרפו ממש כאחד מצ"ע. לחכמים טמא, שהכל מצטרף. לשיטתו מצד הגברא ולכן הבית מצרפם.

המשך

הנוגע והמסית שתי חצאי זיתים בלי שנושאים לת"ק טמא אפילו אם לא נושאים. לשיטתו מצד הגברא ולכן טמא רק מצד נגיעתו. לרבי אליעזר אינו מטמא, רק אם נושאים. אפילו שלא מחוברים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שינושאים כא' ממש כדי שיטמאו.

קכה, ע"א

האם מוח מבפנים מעלה ארוכה בחוץ? לאבי ולרבי יוחנן כן. לשיטתו מצד הגברא ואפי' שאין בשר בחוץ המוח מבפנים מעלה ארוכה. לרבי יהודה ברי' דרב חייא לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' בשר מבחוץ וא"א להעלות ארוכה אא"כ יש בשר.

קכה, ע"ב

האם אוהל נחשב כמו נגיעה? לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא וודאי בשביל האדם אין דומה נגיעה לאוהל. לרבי יוסי כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן משווה בין נגיעה לאוהל ששניהם מטמאים.

המשך

האם בנגיעה למעלה מטפח זה נחשב גם כנגיעה? לאביי לא. זה רק נחשב כאוהל. לרבא אפילו למעלה מטפח נחשב כאוהל נגיעה. ואוהל לבד זה רק כשדבר אחר מאהיל עליו ועל הטומאה. שד"א ממשיך את הטומאה עליו זה נקרא רק אוהל.

המשך

מה דין תיבת המגדל שיש בה פותח טפח ואין ביציאתה פותח טפח? טומאה בבית לת"ק מה שבתוכה טהור מפני שדרך טומאה לצאת ואין דרך טומאה להכנס. לרבי יוסי מטהר בגלל סיבה אחרת, שהרי יכול להוציאה לחצאין, שאז אין בה שיעור טומאה, או לשרפה במקומה.

ע"ב

קכו,

עכבר שחציו כשר וחציו אדמה מה הדין של הנוגע באדמה לת"ק טהור.
 לרבי יהודה אף הנוגע באדמה שכנגד הבשר טמא.

קכז, ע"ב
 האם האבר המדולדל בבהמה מטמא משום אבר מן החי?
 לרבי מאיר כן.
 לרבי שמעון מטהר.

המשך
 אוכל שנחתך ומעורה במקצת
 לת"ק גם אם אוחז בקטן ואין גדול עולה עמו ה"ה כמוהו. לשיטתו מצד החפצא ולכן בכל אופן שמחובר נחשב כמוהו ואפילו שאינו יכול להרימו בזה.
 לרבי מאיר אם אוחז בקטן והגדול עולה עמו נחשב למחובר וה"ה כמוהו ואם לאו אינו כמוהו. לשיטתו מצד הגברא.

המשך
 מה הדין באבר ובשר שמדולדלין בבהמה ונשחטה הבהמה, האם הוכשרו בדמי?
 לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד החפצא והרי זה בפועל מחובר.
 לרבי שמעון לא. לשיטתו מצד הגברא וה"ז מדולדל ואינו ממש חיבור.

המשך
 במה הם חולקים?
 לרבא לשיטתו מצד החפצא ולכן חולקים האם בהמה נעשית יד לאבר.
 לרבי מאיר כן ולכן הבהמה שהיא יד לאבר מעבירה לו את ההכשר לטומאה למה"ח ולכן כיון שבפועל מחוברת הבהמה ונחשבת כיד לאבר זה
 לרבי שמעון לא. כיון שאין הבהמה נעשית יד לאבר ולא מעבירה לו את ההכשר לטומאה.
 לשיטתו מצד הגברא ואין סברא שבהמה שלימה תהי' יד לאבר אחד.

לאביי חולקים באוחז בקטן ואין גדול עולה עמו.
 שלרבי מאיר נחשב מחובר אפילו שאוחז בקטן ואין גדול עולה עמו, ולרבי שמעון אי"ז נחשב מחובר. למ"ה ולכן צריך שתעלה עמו
 לרבא חולקים האם יש יד להכשר.
 לר"מ כן ולכן ההכשר עובר מהבהמה שנחשבת כמו יד לאבר למה"ח וכיון שמחוברת ההכשר עובר מהבהמה לאבר
 לר"ש לא ולכן ההכשר לא עובר מהבהמה לאבר
 למ"ה ולכן לא מסתבר שזה יעבור מהבהמה לאבר כנ"ל ע"ד שאין הבהמה נעשית יד לאבר א'
 לרב פפא חולקים האם נחשב הכשר לפני שחשב עליו לאוכל.
 לר"מ כן למה"ח ולכן א"צ שיהי' ראוי לאכילת האדם
 לר"ש לא למ"ה ולכן צריך שיהי' ראוי לאכילת האדם
 לרב אחא ברי' דרב איכא אומר שחולקים במקרה שנתקנה הדם בין סימן לסימן,
 לרבי מאיר ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף והרי זה גם דם שחיטה ולכן הוכשר. למה"ח ולכן סובר שהכל חלק מתחילת השחיטה ועד סופה

ולרבי שמעון אינה לשחיטה אלא לבסוף ולכן לא הוכשר כי זה רק דם מכה הדם שיצא בתחילה.
 למ"ה והרי העיקר אצל האדם זה סוף השחיטה שזה מכשיר לאדם
 רב אשי אומר שחולקים האם השחיטה מכשירה או הדם.
 לרבי מאיר הדם מכשיר והרי הותז דם על האבר למה"ח ולכן סובר שהדם מצ"ע מכשיר
 לרבי שמעון השחיטה מכשירה למ"ה ולכן הולך אחר פעולת האדם והרי השחיטה לא הועילה
 לאבר זה שהרי הוא לא ממש מחובר לבהמה ולא ניתן בשחיטתה.
 קכ"ח ע"ב

מה הדין ביחור של תאנה שנתלש מהאילן ומעורה בקליפה
 ר' יהודה מטהר שנחשב כמחובר למה"ח והרי בפועל זה מחובר
 לחכמים אם יכול לחיות טהור ואם לא טמא למ"ה ולכן מסתכל אם יכול לחיות מזה
 המשך

מאיפה יודעים שבשר הפורש מן החי טהור
 לר' יוסי מזה שכתוב "וכי ימות מן הבהמה" שרק דבר שאין עושה חליפין מטמא וגם כוליא
 וניב שפתים מטמאים כיון שאין עושים חליפין למה"ח ולכן מדבר רק מצד שאינו עושה חליפין
 שזה מחשיבו
 לר"ע לומדים מ"בהמה" שזה גידים ועצמות ולכן גם רכובה שיש בה גידים ועצמות נטמאת
 אפילו שאין בה בשר אבל כוליא וניב שפתים שאין בהם עצם אינם מיטמאים למ"ה ולכן צריך
 שיהי' בשר כדי שיחשב ואם לא אינו מקבל טומאה
 לרבי לומדים מ"בהמה" שזה בשר וגידים ועצמות אבל רכובה שאין בה בשר אינה מיטמאת
 קכ"ט ע"א

האם טומאת בית הסתרים מטמאת
 לת"ק לא למה"ח וכיון שאין רואים זה משפיע גם על הדבר עצמו שלא יטמא
 לר"מ כן למ"ה וזה שלא רואם זה רק בעי' של האדם אבל אי"ז משנה את החפץ שלא יקבל
 טומאה
 קכ"ט ע"ב

מה הדין באבר מן המת
 לר"מ זה מטמא למה"ח ולכן אפילו באבר א' נהי' טמא
 לר"ש לא למ"ה וצריך שיהי' חשיבות של מת שלם

ה	מ	ש	ך
ה	מ	ש	ך

כזית בשר הפורש מאבר מן החי
 לר' אליעזר טמא למה"ח ולכן מספיק בכזית שנטמא
 לר' נחוניא הקנה ור' יהושע טהור למ"ה ולכן צריך חשיבות של בשר גידים ועצמות היינו אבר
 שלם

המשך
 עצם כשעורה הפורש מאבר מן החי
 לר' נחוניא טמא למה"ח
 לר' אליעזר ור' יהושע מטהרים למ"ה ולכן צריך שיעור של חשיבות
 המשך

במה חולקים ר"מ ור"ש
 לר"מ מטהר רק בא' מהם או בבשר הפורש מן החי כר' יהושע או שמטהר בעצם כשעורה
 הפורש מן החי
 לר"ש טהור בשניהם
 ק"ל ע"ב

מה הדין בבעה"ב שהי' עובר ממקום למקום וצריך ליטול לקט שכחה ופאה ומעשר עני לר"א נוטל ולכשיחזור לביתו ישלם. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל הוא עשיר. לחכמים אינו צריך לשלם כיון שעני הי' באותה שעה. לשיטתו מצד הגברא ומסתכלים על המצב העכשווי.

קלא, ע"ב

למי נותנים מעשר ראשון?

לרבי עקיבא נותנים רק ללוי. לשיטתו מצד הגברא והרי מעיקר הדין זה שייך ללוי. לראב"ע גם לכהן. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה שייך בכללות לשבט לוי.

המשך

מה הכוונה וכיפר את מקדש הקודש אוהל מועד יכפר?

י"א שזה הולך על הלויים כיון שלא נקראו עם ולא מתכפרים בכלל ישראל לכן צריכים כפרה בפ"ע. לשיטתו מצד החפצא והרי יש להם תפקיד קדוש בפ"ע. וי"א שיכפר זה הולך על העבדים כיון שהלויים כן נקראו עם והם בכלל ישראל ולכן יכפר בא לרבות רק עבדים. לשיטתו מצד הגברא ומצד האנשים ודאי שהם חלק מכלל ישראל.

המשך

מה הדין למזיק מתנות כהונה או אוכלם?

י"א חייב. לשיטתו מצד הגברא וזה כמו ממון פרטי שלו. לרב חסדא פטור. לשיטתו מצד החפצא והם נחשבים כקודש בפ"ע ואינם ממון פרטי.

קלב, ע"א

הזורע והלחיים והקיבה, האם נוהגים בכלאיים ובכוי?

לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא וכיון שיש פה קצת שה מתחייב. לרבי אליעזר תלוי. כלאים שבא מעז ורחל חייב במתנות, אבל מהתיש ומצביי פטור ממתנות כיון שכתוב שה ולא מקצת שה. וכן פוטר בכוי. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' העיקר משה.

ע"א

קלד,

האם מתנות כהונה נגזלות, היינו שהגזלן קנאן ע"י הגזל ונתחייב לשלם? לרב כן. וכך ההלכה. לשיטתו מצד הגברא ויש כח באדם לשנות את ההקדש. לרב אסי לא, היינו שאין כח לגזלן לגזלם. וכל מקום אצל מי שנמצאים צריך לתיתם לכהן. לשיטתו מצד החפצא ואין כח באדם לשנות את ההקדש.

המשך

מה הדין אם שוחט את הבהמה למעלה מבית הבליעה?

לרבנן פסולה. לשיטתו מצד החפצא וצריך לדייק במקום בית הבליעה דוקא. לרבי חנינא כשרה. לשיטתו מצד הגברא ואי"צ לדייק כ"כ.

המשך

בכמה צאן מתחייבים בראשית הגז?

לב"ש בשתי רחלות. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון לכן מספיק מיעוט רבים 2.

לכ"ה חמש צאן. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות שצריך שיהי' שיעור חשוב לתת לכהן. לרבי דוסא בן הרכינס צריך שיהיו חמש רחלות שאפשר לגזוז מכ"א מנה וחצי, ופחות לא חייבות. לחכמים חמש רחלות ואפילו כלשהן מתחייבות, היינו שאפילו לכולם ביחד יש גיזה של מנה וחצי כבר מתחייבות.

קלה, ע"ב

מה דין יהודי וגוי שלקחו שדה בשותפות? לרבי כיון שלא אומרים שיש ברירה והכל מעורבב יחד כיון שהחלק של הגוי פטור ממעשר כי יש קניין לגוי בא"י להפקיע מיד מעשר. לשיטתו מצד החפצא ולכן גוי מפקיע ממעשר. לרשב"ג יש ברירה ולכן החלק של הישראל חייב והחלק של הגוי פטור. לשיטתו מצד הגברא ואין הגוי יכול לפעול בפירות לפטרם ממעשר ורק שהוא פטור ממעשר.

קלו, ע"א

מה הדין בבהמת השותפים? לת"ק חייבת בכורה. לשיטתו מצד החפצא ואין סברא לפטרה בגלל שיש חסרון בבעלים. לרבי אלעאי פטורה, שלומד גז"ש נתינה נתינה מראשית הגז כמו שם בראשית הגז פטור משותפות גם בכורה פטור משותפות. לשיטתו מצד הגברא לכן נפטרת בגלל השותפות. בגלל שיש חסרון בבעלות.

המשך

ישראל שלקח שדה בסורי' מגוי לאחר שהביאה שלישי גידול תבואה לרבי עקיבא חייב על התוספת במעשרות. לשיטתו מצד הגברא וכיון שעכשיו זה ברשות ישראל מתחייב על תוספת מעשר. לחכמים פטור. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהעיקר זה גדל ברשות הגוי פטור ממעשר.

ע"ב

קלו,

מה הדין בבהמה טרפה? לת"ק חייב בראשית הגז. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שאינו ראוי לאדם כי זה טריפה בכ"ז מתחייב בראשית הגז מצ"ע. לרבי שמעון פטור מראשית הגז, שלומד גז"ש צאן צאן ממעשר כמו שבמעשר טרפה לא חייבת כך בראשית הגז אין חייבים בטרפה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שזה טריפה אינו ראוי לאדם שוב אין אפשרות כלל, שאינו נחשב למציאות.

ע"א

קלו,

מלבנות הבצלים, היינו שורות של בצלים בין ירק לירק לרבי יוסי צריך לתת פאה מכ"א מהמלבנות, כיון שירק אינו בכלל פאה חוץ משום ובצל. לשיטתו מצד החפצא ויש לירק חשיבות שמפסיק בין הבצלים. לחכמים אין הירק מפסיק בין מלבנות הבצלים ויכול לתת מאחד על הכל. לשיטתו מצד הגברא ואין לירק חשיבות כ"כ להפסיק ביניהם.

המשך

מה הדין בגוזז את העזים ושוטף את הרחלים במים והצמר נתלש מעליהם לבד?

לרבי יוסי שוטף את הרחלים פטור, שמדייק מהפסוק דוקא שגוזז ביד ולא ששוטפם בנהר והצמר יורד לבד. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיעשה ממש פעולה של גזיזה בידו. לחכמים שוטף את הרחלים חייב כיון שלא מדייקים דוקא שצ"ל גזיזה ביד. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שזה נגזז ולא משנה באיזה אופן.

קל"ז ע"ב

מה שאמרו חכמים בשיעור הגז חמש רחלות כל שהן מה הכוונה לרב הכוונה למנה וחצי ובלבד שכל א' מהחמישה יהי' בה 7 סלעים וחצי לשמואל הכוונה לרחלות שעושות שישים סלעים שאז מתחייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיעור חשוב.

לרבה בר בר חנה בשם ר' יוחנן הכוונה לשש סלעים חמש לכהן וא' לבעה"ב לעולא בשם ר' אלעזר כל שהן כפשוטו אפילו סלע א'. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו משהו סמלי.

קל"ח ע"א

מה הדין בחמת שנקרעה ותפרה ואינה מקבלת רימונים ורק מקבלת דברים גדולים כמו פקעיות של שתי שגדולים כעשר סלעים ומשקלם כרבע מנה האם מקבלת טומאה לת"ק לא כיון שאינה מקבלת רימונים. לשיטתו מצד הגברא והרי רוב האנשים אינם משתמשים בדברים גדולים. לראב"י כן כיון שמקבלת פקעיות של שתי. לשיטתו מצד החפצא כיון שיש בזה איזה שימוש מקבל טומאה.

המשך

האם יש הבדל בין אבנט של כה"ג לכהן הדיוט עיין ביומא ו' ע"א

המשך

מה הדין אם גזז ומכר את הראשונים לרב חסדא חייב למ"ה והרי גזז את שיעור החיוב לרבי נתן פטור למה"ח ולכן צריך שיהי' בסוף יחד שיעור חיוב שלו ולא שימכרם

המשך

הקונה אילנות עם פירותיהן והשאיר אילן א' לבעה"ב עם פירותיו לת"ק הלוקח צריך לתת פאה מכל א' ואין א' פוטר את חברו הואיל ואין השדה שלו. לשיטתו מצד הגברא וכיון שקנה אילן עם פירותיו צריך לתת אפי' שאין השדה שלו. לר' יהודה אין הלוקח צריך לתת כלל פאה כיון שנשאר אילן א' אצל בעה"ב הוא צריך לתת פאה על הכל. לשיטתו מצד החפצא שהרי השדה שלו ולכן החיוב נשאר אצלו.

קלח, ע"ב

מה הדין עוף זכר שרובץ על ביצים, האם צריך בשילוח הקן? לרבי אליעזר כן, לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל הוא רובץ על האפרוחים או הביצים. לחכמים פטור, לשיטתם מצד הגברא ואי"ז דבר רגיל.

המשך

לרבי אבין כל מקום שכתוב בארץ ובחו"ל שלא לצורך חוץ מראשית הגז להוציא מרבי אילעי

שאמר שראשית הגז נוהג רק בארץ. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על מקום. רבי מישא אומר שכל מקום שכתוב בפני הבית ושלא בפני הבית שלא לצורך חוץ מאותו ואת בנו שהייתי חושב כיון שכתוב בתורה בהמשך לקרבנות לכן חייב רק בזמן שנוהגים קרבנות ולא בזה"ז קמ"ל שנוהג גם בזה"ז. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על זמן.

קלט, ע"א

באיזה מקרה מדובר במשנה שאין שילוח הקן בקדשים ? רב אמר שמדובר במקדיש פירות שובכו למזבח וכשגדלו אותם פירות ברחו ויצאו למקום אחר, שבהתחלה חל הקדש עליהם אבל עכשיו שמצאם באופן שזה לא מזומן ואם זה הי' חולין הי' חייב לשלחם, אבל עכשיו שזה קדשים פטור. למ"ה לכן מדבר על קדשי מזבח שזה קשור יותר לאדם

לשמאל מדובר במקדיש תרנגולת לבדק הבית.

למה"ח לכן מדבר על קדשי בדק הבית שזה מצ"ע ואינו קשור לאדם כ"כ המשך

מה הדין באומר מנה זה לבדק הבית ונגנבו או שנאבדו ?

לרבי יוחנן חייב באחריותם עד שיבואו לידי הגזבר למה"ח ולכן צריך לדאוג שזה יגיע להקדש בפועל .

לר"ל אינו חייב באחריותם וקדושים איפה שהם נמצאים, שהרי לה' הארץ ומלואה. למ"ה ולכן העיקר שהוא אינו נהנה מכסף זה אבל אינו צריך לקחת אחריות ע"ז שיגיע לכהן

קלט, ע"ב

איך קוראים ליונים המזומנות ?

לרבי חייא קוראים להם הדרסיות ע"ש מקומם. למה"ח

לרבי שמעון קוראים לזה הדרסיות ע"ש הורדוס.

למ"ה

קמ, ע"א

לגבי שילוח הקן כתוב רק טהורות, מה זה בא למעט ?

לרב פפא זה בא למעט ציפורים שהחליפום בע"ז. למה"ח

לרבינא ממעטים עוף שהרג את הנפש. למ"ה

לרב נחמן בר יצחק למעט ציפורי עיר הנידחת. למה"ח

לרבא למעט שאם בא לידו מצורע אחר אחר שיטהר את המצורע הזה לא יאמר הכהן אביא

ציפור אחרת ונזווגה לציפור החי' של המצורע הראשון אלא כל מצורע צריך שתי ציפורים

אחרות. למ"ה ועצ"ע

קמא,

הנוטל אם על הבנים

לרבי יהודה לוקה ואינו משלח כיון שסובר שלא שניתק לעשה לוקין עליו. למה"ח ולכן סובר

שא"א לתקן

לחכמים משלח ואינו לוקה, כיון שזה לא שניתק לעשה אין לוקין עליו. למ"ה ולכן עדיף וצריך

לתקן

המשך

מה הדין במל"ת שיש בה קום עשה אבל עדיין לא קיים את העשה

י"א שכל זמן שלא קיים את העשה יש עליו חיוב של הלאו, ורק שמקיים את העשה נפטר מחיוב הלאו. למ"ה ולכן מסתכל ע"ז שעבר את העבירה ולא ע"ז שיכול לתקן
וי"א שעדיין אין עליו חיוב של הלאו כל זמן שלא ביטל בפועל את הלאו שלא יוכל לקיימו.
למה"ח ולכן מסתכל ע"ז שיכול לתקן עיין להסבר מכות טו, ע"א.

מסכת בכורות

ב, ע"א

האם בשותפות של גוי חייבים בבכורה?
לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן השותפות של הגוי בבעלות פוטר.
לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא כיון שיש פה חלק של יהודי מתחייב, ולא מסתכלים ע"ז
שיש חסרון בבעלים, שהגוי שותף.

ע"א

ג,
כמה צ"ל שותפות לגוי לפי ת"ק כדי לפטור את הבהמה מן הבכורה?
לרב הונא אפילו אם שותף רק באזנו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק משהו סמלי לפטור.
לרב חסדא רק בדבר שעושה אותו נבלה, כיון שטרפה היא עדיין חי' לכן אי"ז פוטר. לשיטתו
מצד הגברא.
לרבא רק בדבר שעושה אותו טרפה כיון שסובר שטרפה אינה חי'ה. לשיטתו מצד החפצא.

ע"ב

ד,
האם קדשו בכורות במדבר?
לרבי יוחנן כן. שכתוב קדש לי כל בכור ולא מוגבל דוקא בא"י. לשיטתו מצד החפצא ולכן
מביא פסוק שקשור לבכור מצ"ע.
לר"ל לא. שכתוב והי' כי יביאך אל הארץ, ולפנ"ז לא קדוש. לשיטתו מצד הגברא, ולכן מדבר
על האדם שמגיע לארץ.

ה, ע"ב

מהו לשון רפידיים?
לרבי אליעזר זה שם המקום. לשיטתו מצד החפצא.
לרבי יהושע זה הולך על זה שריפו א"ע מדברי תורה. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על מעשה
האדם.

המשך

מהו לשון שיטים?
לרבי אליעזר שיטים שם מקום, לשיטתו מצד החפצא.
לרבי יהושע שהתעסקו בדברי שטות. לשיטתו מצד הגברא, לכן מדבר על התנהגות האדם.

המשך

מה פירוש ותקראנה לעם לזבחי אלוקיהן?
לרבי אליעזר הכוונה שערומות פגעו בהם. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על המקרה מצ"ע.
לרבי יהושע הכוונה שנעשו כולם בעלי קריין. לשיטתו מצד הגברא, לכן מדבר מה זה פעל על
האנשים.

ז, ע"א

מה פירוש שה כשבים ושה עזים?
לרבי יהושע הכוונה עד שיהא אביו כבש ואמו כבשה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על

שלימות של ייחוס הכבש מצד האדם.
 לרבי אליעזר בא להוסיף על המותר, שטמא שנולד מן הטהור ועיבורו מן הטמא גם הוא מותר.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן מוסיף עוד דבר שיצא מן הטהור, אפי' שנראה לאדם שהוא קשור
 גם לטמא.

המשך

מה הדין בולד טריפה
 לר"א לא יקרב ע"ג המזבח למה"ח ולכן סובר שזה וזה גורם אסור כיון שמסתכל על שורש
 הדבר מאיפה נוצר והרי מעורב פה גם איסור וכמו במחלוקת הקודמת שהולך רק לפי הבהמה
 שממנה יצא, ולכן הוא טהור.
 לר"י יקרב ע"ג המזבח למ"ה ולכן סובר שזה וזה גורם מותר כיון שלא מסתכל מאיפה זה נהי'
 אלא רק כמו שהוא לפנינו והרי הולד עצמו אינו טריפה

ז' ע"ב

דג טמא שבלע דג טהור מותר באכילה
 מאיפה יודעים שזה הוא אותו דג שבלע
 לרב ששת כיון שמדובר פה שהוציאו דרך הרעי. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר שהאדם רואה
 שאיננו חלק מהדג טמא.
 לרב פפא מדובר שמוציאו דרך בית הבליעה. לשיטתו מצד הגברא, היינו שהאדם רואה שאינו
 חלק מהדג הטמא.
 לרב נחמן מדובר שמוציאו שלם. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד שנמצא שלם.
 לרב אשי כיון שרוב דגים במינן משריצים וזה שהשריץ דג טהור זה נחשב כמו שבלע לפנינו.
 לשיטתו מצד החפצא שהולך לפי רוב הדגים שממינם משריצים.

ט' ע"א

האם אפשר לצמצם ולומר ששניהם יצאו כאחד
 לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא וקשה בהגיון דבר זה.
 לר' יוסי הגלילי כן. לשיטתו מצד החפצא, שהרי יכול להיות דבר זה.

ט, ע"ב

האם פטר חמור מותר בהנאה
 לר' יהודה לא למה"ח ולכן חל איסור על הפטר חמור מצ"ע שנחשב כקרבן
 לר"ש כן למ"ה ולכן זה רק בשביל האדם ע"ז שהחמורים עזרו ביציאת מצרים אבל אי"ז ממש
 כקרבן מצ"ע
 קק

המשך

האם שותפות גוי חייבת בבכורה?
 לרבי יהודה כן, ולכן הפסוק בא למעט שאם יש שותפות לגוי צריך לתת חצי דמיו לכהן, אבל
 מותר בגיזה ועבודה. אבל פטר חמור נשאר אסור בהנאה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפי' שיש
 בבעלות גם גוי, אבל מצ"ע מתחייב.
 לרבי שמעון שותפות גוי פטורה מבכורה ולכן הפסוק לא בא למעט שיהי' מותר בגיזה ועבודה,
 שהרי הוא מותר לגמרי, אלא בא למעט פטר חמור שמותר בהנאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 בגלל שיש שותפות בבעלות של גוי זה פוטר.

י',
האם אומרים שהאיסור של נבלה וכדו' מחשיב את הדבר ואי"צ מחשבה אחרת כדי שיטמא
טומאת אוכלין?
לת"ק כן. שהאיסור עצמו מחשיב את הדבר, שנחשב כאוכל. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ את
מחשבת האדם בשביל להכשירו כאוכל.
לרבי שמעון לא. שצריך מחשבה של בן אדם לאכילה, ואם לא אי"ז מטמא טומאת אוכלין.
לשיטתו מצד הגברא לכן צריך שהאדם יחשוב עליו לאכילה, ורק אז נחשב כאוכל.

המשך

מה הדין בגמל וארנבת ושפן וחזיר?
לת"ק צריכים מחשבה כדי לטמא טומאת אוכלין למה"ח וכיון שאינם כשרים אינם נחשבים
כאוכל מצ"ע
לרבי שמעון אינם צריכים מחשבה כיון שיש בהם א' מסימני הטהרה. או בגלל שידוע אכילתם
במדינה היינו שיש הרבה שאוכלים אותם למ"ה ולכן הולך לפי האנשים שזה נחשב כאוכל

י',
מה הדין בשוחט פטר חמור לא בשביל שחיטה גמורה, אלא רק כדי להתלמד בו הלכות שחיטה?
לחכמים נחשב כשחיטה גמורה, וזה מחשיבו כאוכל. לשיטתו מצד החפצא והרי נעשה פה
שחיטה ולא משנה כוונתו.
לרבי שמעון זה לא נחשב כשחיטה. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים לפי כוונתו, והרי לא
התכוון לשחיטה גמורה.

המשך

השוחט את העורב להתלמד בו
לנימוס אחיו של רבי יהושע דמו מכשיר אם נפל על זרעים, אבל הוא עצמו צריך מחשבה, שאין
שחיטה זו מחשיבתו כאוכל. לשיטתו מצד הגברא כיון שאינו ראוי למאכל אדם אין שחיטה זו
מחשבתו כלל.
לרבי אליעזר שחיטתו מחשיבתו לאוכל הואיל ויש בו סימן טהרה. לשיטתו מצד החפצא ולכן
אם יש רק סימן טהרה אחד שחיטה מכשירתו אפילו שאינו טהור למאכל האדם.

המשך

האם אפשר לפדות פטר חמור בפחות משקל?
לת"ק כן, שכתוב תפדה פעמיים, שתפדה אפילו כלשהו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק
אפילו משהו סמלי.
לרבי יוסי ורבי יהודה אין פדי' פחות משקל. שכתוב וכל ערכך יהי' בשקל הקודש, כל ערכים
שאתה מעריך לא יהיו פחותים משקל. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך חשיבות עכ"פ שיהי'
שקל.

יא, ע"ב

המפקיד פירותיו אצל הגוי
לת"ק נחשב כטבל גמור, ולכן צריך ליתנם לכהן מעשרות עוה"פ. לשיטתו מצד החפצא וברגע
שהביא לגוי כאילו נהי' חלק מפירותיו שהם טבל גמור.

לרבי שמעון זה דמאי ומספק אינו מחוייב לתת לכהן. לשיטתו מצד הגברא שרק חושש שהאדם יחליף את הפירות.

יב, ע"א

האם מותר לפדות פטר חמור בשה שהוא כלאיים?
לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שלימות שלא יהי' כלאיים.
לרבי אליעזר כן, שגם קצת שה נחשב. לשיטתו מצד החפצא ומספיק אפילו קצת שה.

ה מ ש ך

האם אפשר לפדות פטר חמור בכך פקועה?
למר זוטרא אין פודים. לשיטתו מצד הגברא ולגבי האדם אי"צ לשחטו ונחשב כמו בשר חתוך
וא"א לפדות בזה.
לרב אשי פודים. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל הוא רץ בחצר ונחשב כשה ואפשר לפדותו.
וכך ההלכה.

יב, ע"ב

המפריש פדיון פטר חמור ומת השה
לרבי אליעזר חייבים באחריותו כמו בכור האדם שצריך לדאוג שיגיע לכהן. לשיטתו מצד
החפצא.
לחכמים אין חייבים באחריותו כפדיון מעשר שני. לשיטתו מצד הגברא, והעיקר שהאדם קיים
את הציווי ופדאו.

המשך

מת פטר החמור לאחר שהפריש את הפדיון, אבל עדיין לא נתנו לכהן
לרבי אליעזר ייקבר פטר חמור, כיון שחייב באחריות הטלה כאילו שלא הפרישו ומותר בהנאה
של הטלה ג"כ כמי שלא הפרישו. לשיטתו מצד החפצא כיון שאין הפטר חמור מת אי"צ
לפדותו והשה מותר בהנאה.
לחכמים אי"צ להקבר, כיון שכאשר הפריש את הטלה כאילו נמצא כבר ברשות הכהן, והפטר
חמור פדוי וצריך לתת הטלה לכהן. לשיטתו מצד הגברא כיון שהפרישו שוב אין השה מותר
בהנאה, שא"א לחזור בו.

יג, ע"ב

האם גזל של גוי אסור?
י"א שאסור למ"ה והרי זה פעולה לא טובה מצד האדם
וי"א שמותר למה"ח והרי ממונו נחשב להפקר
טז, ע"ב

מה הדין במקבל צאן ברזל מגוי ולדותיהן?
לת"ק חייבים בבכורה, כיון שזה מגיע לחלקו של ישראל ואין זה שייך לגוי. לשיטתו מצד
החפצא והרי זה שייך רק ליהודי.
לרשב"ג אפי' עד עשרה דורות פטורים כיון שאחריותם לגוי, היינו שאם לא ימצא מה לקחת
יקח את אותם ולדי ולדות ופטורים מבכורה. לשיטתו מצד הגברא לכן מסתכל ע"ז שבפועל
הגוי לוקח את הולדות בכח.

י"ז ע"א

רחל בת עז ועז בת רחל האם חייבת בבכורה
 לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפי' קצת שה מתחייב.
 לחכמים לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שלימות.

המשך

י"א שחולקים ברחל בת עז בת רחל
 לר"מ חזרה שיות למקומה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפי' קצת שה מתחייב.
 לחכמים לא חזרה שיות למקומה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שלימות ולא קצת שה.

המשך

רחל שלא ביכרה וילדה שני זכרים כאחד
 לר' יוסי הגלילי שניהם לכהן כיון שאפשר לצמצם למ"ה והרי נראה שיצאו כאחד ולא רואים
 שא' הקדים לחברו
 לחכמים אי אפשר לצמצם אלא א' לו וא' לכהן. לשיטתו מצד החפצא וא"א מצ"ע שיהיו ממש
 ביחד.
 לר"ט הכהן בורר לו את היפה.
 לר"ע הכהן נוטל את הכחוש

המשך

לדעת חכמים האם השני חייב במתנוית
 לת"ק כן שהרי ממ"נ חייב לתת לכהן או שהוא בכור ואם לא ודאי חייב במתנות. לשיטתו מצד
 הגברא.
 לר' יוסי פטור שסובר שעשו שאינו זוכה כזוכה ולכן
 עשו את הכהן כאילו זכה בבכור ומכרו לישראל במומו ולכן פטור ממתנות. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן זה כאילו זכה ממש.

המשך

מה הדין אם מת א' מהן ומדובר שהבכור נמצא עדיין בחצר בעה"ב והכהן רועה את בהמותיו
 לר"ט יחלוקן וחזר בו ממה שאמר קודם שהכהן נוטל את היפה אלא זה שייך לשניהם ולכן
 יחלוקן כיון שבעה"ב מקנה לכהן מקום בחצירו כדי שיזכה בבכור
 לר"ע המע"ה כיון שאין בעה"ב מקנה מקום בחצרו לכהן שהרי יצא לו מזה הפסד

יח, ע"א

מה הדין אם נמצא מת מכוון בין שתי עיירות ולא נודע מי הכהן
 לת"ק לא היו עורפין. לשיטתו מצד הגברא וכיון שיש ספק לאדם א"א להביא.
 לר' אליעזר שתיהן מביאים שתי עגלות. לשיטתו מצד החפצא ולכן ודאי שצריך להביא עגלות
 אפילו שיש ספק לאדם.
 לחכמים יביאו עגלה א' בשותפות ויתנו

י"ח ע"ב

מה הדין בשתי רחלות שלא ביכרו וילדו שני זכרים ונקבה
 לת"ק א' לו וא' לכהן
 לר"ט הכהן בורר לו את היפה. לשיטתו מצד החפצא כיון שודאי אחד צ"ל לכהן יש לו כמו

חזקה ולכן לוקח את היפה.
 לר"ע הכהן נוטל את הכחוש כנ"ל. לשיטתו מצד הגברא ויוצא י"ח בכלשהו כיון שאי"ז ודאי אצלו.

י"ט ע"א

יוצא דופן והבא אחריו
 לר"ט שניהם ירעו עד שיהי'בהם מום כדין בכור שסובר שבכור לדבר א' גם נחשב לבכור. לשיטתו מצד החפצא לכן מספיק שבדבר א' נחשב לבכור ואפילו שלאדם זה לא בכור. לר"ע שניהם אינם בכור הראשון אינו פטר רחם השני אינו בגלל שקדמו אחר שסובר שבכור לדבר א' לא נחשב לבכור. לשיטתו מצד הגברא והרי בשביל האדם ודאי שאינו בכור.

י"ט ע"ב

הלוקח עז בת שנתה מגוי מה הדין בולד הראשון שנולד ממנה
 לר' ישמעאל זה ודאי לכהן. לשיטתו מצד החפצא וכיון שזה ולד ראשון אצלו צריך להביא ראיה שנולד משהו לפניו.
 לר"ע זה ספק שייך לכהן ויאכל במומו לבעלים. לשיטתו מצד הגברא וכיון שלאדם זה ספק אינו צריך לתת לכהן.

כ, ע"א

האם חוששים לטינוף בתוך שנה הראשונה של העז?
 לרבי ישמעאל לא חוששים ולכן עז בת שנתה שהולידה ודאי זה בכור. לשיטתו מצד החפצא ולרוב אין חוששים לטינוף.
 לרבי יהושע חוששים בטינוף וזה רק ספק. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש אפילו לדבר שאינו כ"כ רגיל.

כ, ע"ב

האם חלב שמיניקה הבהמה זה פוטר מבכורה?
 לרבי יהושע כן, כי הולכים אחרי רוב הבהמות שאינן חולבות אא"כ יולדות. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים אחרי רוב האנשים.
 לרבי עקיבא לא, כיון שיש מיעוט שחולבות אע"פ שאין יולדות. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך גם לפי המיעוט.

כ, ע"ב

האם יכול להיות בתוך שנה שגדי' תלד שלוש בנות וכל בנותי' ילדו שלוש שלוש?
 לת"ק לא.
 לרבי שמעון כן.

כא, ע"א

מה המחלוקת בין ת"ק לרבי שמעון?
 חולקים בזעירי. ת"ק סובר כמו זעירי שאין טינוף פחות משלושים יום היינו שאין מקבלת זכר, ולכן לא יכול להיות שבתוך שנה ילדו בנותי' ג"כ, כי צריך עוד חודש הפרש.
 ואפ"ל שחולקים האם יולדת למקוטעין, לת"ק לא יולדת למקוטעין אלא צריך חודשים שלמים. לשיטתו מצד החפצא.

לרבי שמעון אי"צ חודשים שלמים. לשיטתו מצד הגברא.
ואפ"ל שחולקים האם מקצת היום ככולו. לת"ק לא אומרים מקצת היום ככולו. לשיטתו מצד
החפצא ולכן צריך יום שלם.

לרבי שמעון כן. לשיטתו מצד הגברא.
ואפ"ל שחולקים האם מחוסר זמן, היינו לפני יום השמיני צריך לעשרו. לת"ק לא, לשיטתו מצד
החפצא ולכן צריך לחכות שתהי' ראוי' לקרבן.
לרבי שמעון כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן מצות מעשר שעל האדם אפילו שאינה ראוי' לקרבן
מצ"ע.

כמו בכור שקדוש לפני זמנו וקרב לאחר זמנו כך גם מחוסר זמן קדוש לפני זמנו וקרב לאחר
זמנו.

המשך

מה הדין אם אחד קנה בהמה מישראל ולא ידע אם ביכרה או לא?
לרב הולד שנוולד בכור ודאי, כי אם כבר הולידה בכור הי' משתבח המוכר ומודיע לו. לשיטתו
מצד הגברא ולכן חושש להחמיר.

לשמואל זה בכור מספק, כיון שכנראה חשב שקנה את הבהמה לשחיטה ולכן לא הודיע לו
שכבר הולידה בכור. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושב שלקח לשחיטה.
לרבי יוחנן זה חולין ודאי, כיון שאם לא ודאי שהי' מודיע לו כדי שלא ייכשל באיסור. לשיטתו
מצד החפצא.

ע"א

כב,

אין הנפלים פתיחת הקבר עד שיעגילו ראש כפיקה. מה הכוונה כפיקה?
לרב הונא הכוונה כפיקה של צמר.

לרבי מאיר כפיקה של שתי, שהיא קטנה, לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שיעור קטן שרואים
שמתחיל לידה.

לרבי יהודה כפיקה של ערב, שהיא גדולה, לשיטתו מצד החפצא וצריך שיעור גדול כדי
שייחשב לידה.

לרבי אליעזר ברבי צדוק משייראו בתוך רחמה טפיפות. היינו כמו פרדה שכורעת להטיל מימי'
ונראית פיקה מתוך פיקה.

ע"א

כג,

אפר כשר שנתערב באפר שאינו כשר הולכים אחרי הרוב אם הרוב מהכשר מטמא את הנוגע בו.
ואם הרוב אפר לא כשר לא מטמא. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים לפי הרוב.

לרבי יוסי בר חנינא גם ברוב אפר לא כשר מטמא במשא. לשיטתו מצד החפצא וכיון שיש פה
גם אפר פרה אינו בטל ומטמא.

המשך

עד מתי אוכל מטמא טומאה חמורה, היינו משא?

לבר פדא כל זמן שזה ראוי לאכילת גר, אבל אם זה מסריח ואינו ראוי לגר. לשיטתו מצד הגברא
ולכן האדם קובע שאם אינו ראוי לאדם שוב אינו נחשב לאוכל.

לר' יוחנן אפילו שאינו ראוי לגר כיון שראוי לכלב זה עדיין מטמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן
אפילו הכלב קובע, שנחשב עדיין לאוכל כל עוד ראוי לכלב.

כ"ד ע"א.

האם בהמה מרחמת אפילו שאינה יולדת לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ואינו דומה לאדם ומרחמת גם על מה שנראה לה כמו ולדה ואינה מרגישה הבדל כלל. לרשב"ג לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן כמו באדם שמרחם רק על ילדיו.

כה, ע"א
מה הדין בדבר שאין מתכוון לרב הלכה כר' יהודה שאסור. לשיטתו מצד החפצא ואי"צ לכוונת האדם. לשמואל הלכה כר"ש שמוותר. לשיטתו מצד הגברא וצריך את כוונת האדם.

המשך
מה הדין בשער בכור בע"מ שנשר והניחו בחלון ואח"כ שחט לעקביא בן מהללאל מותר. לשיטתו מצד הגברא ואפשר להתיר ע"י שחיטת האדם. לחכמים אסור. לשיטתו מצד החפצא וה"ז נשר בזמן שהי' איסור ולכן נשאר איסור וא"א לתקנו. כ"ה ע"ב
מה הדין אם שחט לבכור האם התיר את שערו לר' יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן מה שנאסר נאסר וא"א להתירו. לר' יוסי כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפשר להתירו.

המשך
במה נחלקו עקביא בן מהללאל וחכמים לת"ק נחלקו גם אם מת הבכור וגם בשחטו וזה שנחלקו במת להודיע כוחו של עקביא שמתיר אפילו במת לר' יהודה במת לכו"ע אסור ונחלקו רק בנשחט. לשיטתו מצד החפצא ולכן א"א להתיר כנ"ל. לר' יוסי בנשחט לכו"ע מותר ונחלקו רק במת. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפשר להתיר.

המשך
מה הדין בדבר שהי' בחזקת טומאה ובדק ולא מצא את הטומאה לר"מ לעולם הוא בטומאתו עד שימצא את הטומאה למ"ה וכיון שהי' פה חזקת טומאה בין האנשים נשארה החזקה לחכמים בודק ככל יכלתו עד שמגיע לסלע או לבתולה ואם לא מצא טהור שאין מתחשבים כ"כ בחזקה בין האנשים. לשיטתו מצד החפצא והרי בודק ככל יכלתו ומה יכול עוד לעשות.

המשך
מה הדין בשדה שאבד בה קבר ונמצא בה קבר האם השדה טהורה לרבי כן שאומרים שאותו קבר שאבד הוא הקבר שנמצא למ"ה ולכן מספיק שמצא קבר שמצדיק את השמועה בין האנשים ואין עוד חשש לרשב"ג תיבדק כל השדה כולה למה"ח ולכן לא מספיק מה שמצא קבר להצדיק את השמועה בין האנשים אלא צריך לבדוק את כל השדה כ"ו ע"ב

עד כמה ישראל חייבים לטפל בבכור בבהמה דקה לפני שמביאו לכהן לת"ק שלושים יום למ"ה ולכן לומד מבכור אדם שצריך לפדותו אחר 30 יום לר' יוסי שלושה חדשים למה"ח ולכן צריך שיהי' מינימום 3 חדשים שיהי' ראוי וחשוב וזה לא

כמו בכור אדם שרק צריך שיצא מכלל נפל ועצ"ע

כ"ח ע"א

השוחט את הבכור ומראה את מומו לאחר השחיטה
 לר' יהודה מותר למה"ח והרי מומין שבגוף לא משתנים מחמת מיתה ולא חושש לגזור שמא
 יתירו בדוקין שבעין
 לר"מ אסור הואיל ונשחט שלא ע"פ מומחה למ"ה ולכן חושש שאם נתיר במומי הגוף שלא
 משתנים מחמת מיתה יבוא להתיר גם בדוקין שבעין שזה מום שמשנתנה מחמת המיתה
 כ"ט ע"ב

מה הדין בחשוד על הבכורות האם מותר לקחת ממנו עורות של נקבה
 לת"ק אסור מחשש שירמה וימכור גם עורות של זכר. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש וגזור.
 לר' אליעזר מותר ואין חושש למה"ח.

המשך

החשוד למכור תרומה לשם חולין האם מותר ליקח ממנו מים ומלח
 לר' יהודה לא למה"ח ולכן קונסים אותו בכל דבר שיש איסור מצ"ע על כל חפציו
 לר"ש מותר כיון שאין שייך בזה חיוב תרומה ומעשרות למ"ה ולכן גזרו רק בדברים שיש להם
 שייכות לתרומה

ל, ע"א

האם חשוד על השביעית חשוד על המעשר?
 לרבי עקיבא לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק על מה שנחשד חשוד ולא על משהו אחר.
 לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ואם חשוד על השביעית, שזה חמור יותר, כ"ש שחשוד
 על המעשרות.

ל, ע"ב

עם הארץ שקיבל עליו דברי חברות ונחשד לדבר א' האם נחשד לכל התורה כולה?
 לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא. וכיון שרואים שלא קיבל כמו שצריך, חשוד על הכל.
 לחכמים אינו נחשד אלא לאותו דבר. לשיטתם מצד החפצא ולכן רק מה שנחשד. ועצ"ע
 מהלכה הקודמת.

המשך

הבא לקבל דברי חברות ולא ראינו אותו שנוהג דברי חברות בתוך ביתו
 לת"ק קודם מלמדים אותו ואח"כ מקבלים אותו. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שלימות
 האדם שילמד רק אח"כ יתקבל.
 לרשב"י מקבלים אותו והוא לומד כדרכו והולך. לשיטתו מצד הגברא וסומכים עליו שילמד
 גם אח"ז.

המשך

תוך כמה זמן מקבלים אותו שמחזיקו כחבר?
 לב"ש תלוי לגבי מה. לטהרת משקין שטומאתם קלה תוך 30 יום. לגבי בגדיו שיהיו טהורים
 כחבר רק אחרי 12 חודש. לשיטתם מצד החפצא ולכן מחלקים בין הדברים.
 לב"ה אחד זה ואחד זה לשלושים יום. לשיטתם מצד הגברא ולכן מקילים עליו.

המשך

הבא לקבל דברי חברות האם גם בניו וב"ב צריכים לקבל בפני שלושה חברים?
לת"ק לא. למ"ה והם נגררים אחריו שהם חלק ממנו
לרשב"ג כן. למה"ח ולכן כ"א מקבל בפ"ע בפני 3

המשך

האם ת"ח צריך לקבל גם בפני שלושה חברים?
לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא וה"ה ככל אדם.
לאבא שאול לא. לשיטתו מצד הגברא והרי ת"ח מצ"ע נחשב כחבר.

המשך

עבדו של חבר שנמכר לעם הארץ, וכן אשת חבר שנישאת לע"ה ובתו של חבר שנישאת לע"ה
האם צריכים לקבל דברי חברות כבתחילה?
לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין אומרים שמשנתה ע"י הבעלות החדשה אלא כיון
שכבר קיבלוהו קיבלוהו.
לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא, כיון שעברו בעלות השתנו וצריך קבלה מחדש.

לא, ע"א

אחד שקיבל דברי חברות ובסוף חזרו לסורם וקלקלו מעשיהם
לרבי מאיר אין מקבלים אותם עולמית יותר. לשיטתו מצד הגברא, והרי הראו שאינם יכולים
לעמוד בזה.

לרבי יהודה אם חזרו לסורם במטמוניות, אבל בגלוי נזהרים על דברי חברות אז אין מקבלים
אותם, כיון שהם מרמים. אבל אם גם בגלוי חזרו לסורם מקבלים אותם. לשיטתו מצד החפצא
כיון שאז לא יוכלו לעמוד בזה, אבל עכשיו שחוזרים בהם מראים שרוצים לעמוד בדברי חברות.

לב, ע"ב

האם מותר לישראל לאכול בשר בכור עם הכהן?
לב"ש לא. לשיטתם מצד החפצא שיש קדושה לבכור מצ"ע ורק לכהן.
ב"ה מתירים, לשיטתם מצד הגברא ואין קדושה בבכור מצ"ע.
לרבי עקיבא מותר אפילו לגויים לשיטתו מצד הגברא כנ"ל, שאין בזה קדושה.

לג, ע"ב

בכור שאחזו דם

לרבי מאיר מקיזים לו את הדם במקום שאין עושים בו מום, ואין מקיזים לו את הדם במקום
שעושה בו מום. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך עדיין להזהר לא לעשות בו מום אפי' שהוא
חולה.
לחכמים מותר להקיז לו דם גם במקום שעושה אותו מום, ובלבד שלא ישחוט על אותו מום.
לשיטתו מצד החפצא כיון שהוא חולה אין חוששים לעשות בו מום.
לרבי שמעון מותר גם שיישחט על אותו מום, לשיטתו מצד הגברא וכיון שאינו מתכוון מותר.
לרבי יהודה אפילו מת אין מקיזין לו דם. לשיטתו מצד החפצא וא"א לעשות בו מום.

המשך

חבית של תרומה שנולד בה ספק טומאה?
 לרבי אליעזר עדיין צריך להזהר ולשמור עלי' מטומאה, ויניחנה במקום המוצנע ויכסנה.
 לשיטתו מצד החפצא ואפילו שלאדם יש ספק טומאה אבל מצד החפץ יש עדיין חזקת טהרה
 וצריך עדיין לשמרה.
 לרבי יהושע אי"צ להצניעה ולשמרה, לשיטתו מצד הגברא והרי האדם כבר לא יוכל להשתמש
 בזה בחזקת טהרה.

לד, ע"א

הצורם אוזן של הבכור
 לרבי אליעזר ה"ז לא יישחט עולמית. לשיטתו מצד החפצא וכיון שעשה פגם בבכור, שוב אין
 אפשרות להתירו.
 לחכמים אם נולד בו מום אחר יכול לשחוט עליו. לשיטתם מצד הגברא ואין איסור בבכור
 מצ"ע, ורק שיש איסור על האדם לאכול על אותו מום שעשה בידיו.

ע"א

לה,

האם כהנים נאמנים על בכור של מישהו אחר לומר שנפל בו מום מצ"ע?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ואין כהן נאמן על בכור כלל אפילו שאינו שלו.
 לרשב"ג נאמן על של חברו ואינו נאמן על שלו.
 לרבי מאיר החשוד על דבר לא דנו ולא מעידו. היינו שאפילו אם שני כהנים מן השוק מעידים
 על מום שנפל מצ"ע בבכור אין נאמנים. לשיטתו מצד הגברא ולכן זו בעי' כהנים שאפי' בתור
 שני עדים אינם יכולים להעיד. משא"כ לת"ק שני כהנים מן השוק נאמנים.

המשך

כמו מי ההלכה

לרבא הלכה כר' יוסי שאפילו עשרה שהם בני ביתו אין יכולים להעיד על הבכור שלו. לשיטתו
 מצד החפצא ולכן אינם נאמנים כלל.
 לר"ג הלכה כרשב"ג שנאמן על של חברו ואין נאמן על שלו. לשיטתו מצד הגברא.

המשך

מי יותר חשוד על מום בבכור האם רועי ישראל אצל כהנים או רועי כהנים אצל ישראל
 לר' יוחנן רועי כהנים אצל ישראל יותר חשודים למה"ח כיון שטורח בבכור בודאי יודע שיתן
 לו ולכן חשוד בזה וכן כהן לכהן חוששים לגומלים אבל ללגימא היינו שהכהן יתן לו לאכול
 מהבכור אם יתירו לו לא חושש
 לר' אלעזר רועי ישראל אצל כהנים יותר חשודים למ"ה שרוצים להתירו כדי שהכהן יתן לו קצת
 לאכול מהבכור אבל רועי כהנים אצל ישראל אין חשודים כיון שיודע שיתן את הבכור לכהן
 ת"ח ולא לע"ה וכ"ש כהן לכהן שאסור שגם יש חשש ללגימא וגם לגומלין

לו, ע"א

מה הדין של עד מפי עד לעדות בכור

לרב אסי אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שתהי' עדות ממש וכמו בדינים אחרים שפסול
 עד מפי עד.
 לרב אשי מותר. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שהי' פה עד שראה איך שהמום ניתן בבכור.

המשך

עיינ ב"מ פ"א ע"ב

המשך

האם כהן חבר נאמן על מום של בכור לומר שנפל מעצמו לר' יהושע כן למ"ה והרי הוא חבר וא"א לחשוד בו לר"ג לא שלא מחלקים בין כהן חבר לע"ה. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מחלק בין חבר לע"ה.

לו, ע"ב

אם יש מום גלוי בבכור כגון שנקטעה רגלו וכדומה האם צריך מומחה להתירו לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא והרי כולם רואים שיש פה מום ואין חשש כלל. לר' יוסי כן. לשיטתו מצד החפצא, שרק המומחה פועל את ההיתר במום בכור.

המשך

האם נאמן הכהן לומר בכור זה נתנו לי ישראל במומו? לסורא לא ורק ישראל נאמן לומר נתתי בכור זה לכהן במומו ואפילו שהי' קטן והגדיל. לשיטתו מצד החפצא וא"א להתיר ע"י אמירת כהן מום בבכור. לפומבדיתא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן נאמן כיון שמדבר רק על זה שישראל העביר לו את הבכור ולא מדבר על המום כלל.

לז, ע"א

האם להפרת נדרים חייבים שיהי' חכם? לר' יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא, וזה כמו דיני ממונות ממש. לחכמים לא ומספיק 3 שאינם חכמים. לשיטתו מצד הגברא ואין בנדרים שייכות כלל לדיני ממונות, ורק להתיר לאדם נדריו.

המשך

המוכר בשר לחברו ונמצא בשר בכור לת"ק מחזיר לו את כל הכסף. לשיטתו מצד החפצא שזה כמו איסור ממש. לרשב"א כיון שזה דברים שאין הנפש קצה בהן אז רק מנכה מן הדמים. לשיטתו מצד הגברא וסובר שאי"ז כאיסור ממש.

המשך

יין נסך שנפל לבור עיין בע"ז ע"ד ע"א

המשך

איזהו יבש עיין בחולין מ"ו ע"ב

לז, ע"ב

לגבי מרצע

עיין בקידושין כ"א ע"ב

המשך

כמה תחסר בשדרה ולא תהא מטמאה באוהל
 לב"ש שתי חוליות. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון, ולכן דוקא שתי חוליות שזה שיעור
 חשוב, יכול להיחשב חסרון.
 לב"ה חוליא אחת. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו בחוליא אחת נחשב חסר ואינו מטמא
 באוהל.

המשך

כמה תחסר הגולגלת ולא תהא מטמאה באוהל
 לב"ש כמלוא מקדח. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון שצריך שיעור חשוב שיהי' חסר כדי
 שלא יטמא באוהל.
 לב"ה כדי שינטל מן החי וימות. לשיטתם מצד הגברא ולכן מספיק שיעור שיכול להטריף את
 האדם.

לח, ע"ב

מה הדין אם השחור שבעין נכנס ללבן
 לר"מ זה מום. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל דבר שנראה שונה לאדם, גם משחור ללבן נחשב
 למום.
 לר' יוסי אין זה מום כיון שאין מומין בלבן. לשיטתו מצד החפצא כיון שהלבן אין חשוב כ"כ,
 שהרי הראי' בד"כ מתוך השחור של העין – אין זה מום כלל בלבן.

המשך

בכמה זמן נהי' חורוור קבוע
 לר"מ ב-40 יום. לשיטתו מצד הגברא ובשביל האדם מספיק רגילות של ארבעים יום כמו לגבי
 שאר דברים שנחשבים בארבעים יום.
 לר' יהודה ב-80 יום. לשיטתו מצד החפצא וצריך כמו חזקה מצד הדבר שזה רק ע"י שמונים
 יום.

לט, ע"א

מה הדין אם נעקרו חיתיו הפנימיות של הבכור?
 לת"ק יכול לשחוט את הבכור על מום זה. לשיטתו מצד החפצא, והרי יש פה חסרון אפילו
 שהוא פנימי.
 לר' יהושע בן קופצאי אין שוחטין על מום זה אבל נפסל להיות קרבן. לשיטתו מצד הגברא
 וכיון שאינו נראה לאדם א"א לשחוט על מום זה.
 לר' חנינא בן אנטגינוס אין נפסל כלל כיון שחיסרון מבפנים אין נחשב לחיסרון כלל. למ"ה
 וכיון שאינו נראה אי"ז מום אפילו לגבי קרבן ועצ"ע

המשך

ע"פ מעוך וכתות ונתוק וכרות – למה הכוונה?
 לרבי יהודה הכוונה בביצים וגם בגיד. לשיטתו מצד החפצא ובפשטות זה הולך על הכל
 לראב"י זה רק בגיד. כיון שמעוך וכתות לא נחשב מום כיון שבהתחלה אפילו כשהם בריאות
 לפעמים מתכווצות. וגם נתוק וכרות לא הוי מום בביצים כיון שהן ג"כ תולות ונחבטות בכיס
 ונראה בחוץ שאינן מחוברות. למ"ה ולכן זה רק בדבר הניכר ונראה לאדם
 לרבי יוסי מעוך וכתות זה מום בביצים כיון שהם לא נמצאים אבל נתוק וכרות זה לא מום

בביצים כיון שהם עדיין נמצאים ואין חסרון. למה"ח ועצ"ע

המשך

כמה חוטים צריך לשים בציצית?
עיין מנחות מא, ע"ב.

מ, ע"א

מה הדין אם יש לו רק ביצה אחת?
לת"ק זה מום.
לרבי ישמעאל אם יש לו שני כיסים נחשב שיש לו שתי ביצים. למה"ח ולכן מספיק שיש שתי
כיסים וזה מראה שיש פה ביצים
לרבי עקיבא מושיבים אותו על עגבותיו ואז ממעך בכיס ואם יש ביצה סופה לצאת. למ"ה ולכן
צריך למעך שיראה לאדם הביצה

המשך

מה הדין אם מיעך ולא יצא ונשחט ונמצאת דבוקה בכסלים?
לר"ע מותר. למ"ה והעיקר שבסוף נראה לאדם
לרבי יוחנן בן נורי אסור. למה"ח ולכן צריך שתהי' במקומה דוקא ועצ"ע

מא, ע"א

מה הדין אם נולד טומטום או אנדרוגינוס?
לרבי שמעון נחשב בכור ומומו עמו. למ"ה ולאדם זה נראה כמום
לחכמים אינו בכור כלל אלא נגזז ונעבד. למה"ח והרי א"א לראות שזה זכר וחסר פה ממהות
הבכור מצ"ע
לרבי ישמעאל אנדרוגינוס נחשב לבכור, ויש בו מום.
לחכמים אין קדושה חלה עליו אבל בטומטום קדוש מספק.
לרבי שמעון בן יהודה טומטום נחשב ברי' ולא קדוש.

המשך

מה הדין בטומטום שקידש?
י"א שחולץ וחולצים לאשתו ומיבמים לאשתו. כיון שלא חוששים שהוא גם סריס חמה. למה"ח
ולכן כ"ז שלא ברור משאירים אותו בחזקת כשרות
וי"א שרק חולצים ולא מיבמים. כיון שהשתנה להיות טומטום נחשב למשונה וחוששים גם
שמה הוא סריס חמה, ולכן לא מתייבמת אשתו, שלא יפגעו בערוה. למ"ה ולכן מחמירים מספק
על האדם כיון שיש פה חשש

המשך

האם גיבנת שאין בה עצם האם זה נחשב למום?
לרבי יהודה לא, לשיטתו מצד החפצא והרי אין בה עצם וזה רק תלתול של בשר.
לחכמים פסול כיון שאינו שווה בזרעו של אהרון, וזה נראה כמום פסול אפילו שאין עצם.
לשיטתו מצד הגברא.

המשך

מהו גיבן שאמרו בתורה?

לת"ק אם אין לו גבות של העיניים או שיש לו רק גבה אחת. לשיטתו מצד הגברא ולכן כשיש שערות ארוכות על גבות יכול לקצרן ואי"ז מום.
 לרבי דוסא הכוונה שיש לו שערות יותר מידי ארוכות ושוככים על העיניים. לשיטתו מצד החפצא ומצ"ע כל זמן שלא קיצרן נחשב יותר מום מאשר שאין לו גבות כלל.
 לרבי חנינא בן אנטגיגוס הכוונה שיש לו שתי גבין ושתי שדראות. לשיטתו מצד החפצא, שזה לא רק משהו למראה האדם, אלא חסרון אמיתי.

מד, ע"ב

מהו "מרוך אשך" האמור בתורה?
 לת"ק הכוונה שאין לו ביצים או שיש לו רק ביצה אחת.
 לרבי ישמעאל הכוונה שנימוחו ביציו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר שממש נימוחו, ולא רק למראה האדם.
 לרבי עקיבא הכוונה שיש רוח שביציו נפוחים. לשיטתו מצד הגברא, שזה פסול בעיקר למראה האדם.
 לרבי חנינא בן אנטגיגוס הכוונה שהוא שחור כמו כושי ומראיו חשוכים.

מה, ע"א

מי שיש לו שש אצבעות בידיים או ברגליים?
 לרבי יהודה כשר למה"ח וכיון שאין חסר במספר האצבעות כשר.
 וחכמים פוסלים לשיטתם מצד הגברא מכיון שכל היתר כחסר דמי.

המשך

השולט בשתי ידיו – האם נחשב לפסול?
 לרבי כן. לשיטתו מצד החפצא וזה שכותב בשמאל מראה שיד ימינו נכחשה.
 לחכמים כשרים. לשיטתם מצד הגברא וזה רק שנהייתה בריאה יותר יד שמאל, אבל אי"ז פגם וחסרון ביד ימין.

המשך

איזה איברים נוספים יש באשה שאין בגבר?
 לרבי ישמעאל יש לה שני צירים ושתי דלתות.
 לרבי אליעזר מובא שיש צירים לאישה כשם שיש צירים לבית שנאמר ותכרע ותלד כי נהפכו עלי' צירי'. לשיטתו מצד החפצא, ולכן מדבר על צירים, שזה חלק מגוף האישה.
 לרבי יהושע שיש דלתות לאישה כמו שיש דלתות לבית שנאמר כי לא סגר דלתי בטני. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על דלתות שעניינן ליציאה של הולד.
 לרבי עקיבא מביא שיש מפתח לאישה כמו שיש מפתח לבית. שנאמר ויפתח את רחמה.

מו, ע"א

אם אשה מפלת כמין בהמה חיה ועוף מה הדין בולד שבא אחריו
 לחכמים נחשב גם בכור לכהן אא"כ הי' בולד הראשון צורת אדם היינו שכל זמן שלא הי' בנפל צורת אדם אינו נחשב כלל לולד. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' בו צורת אדם.
 לר"מ אינו נחשב הולד שאחריו בכור לכהן אפילו שכולד הראשון לא הי' בו מצורת אדם אבל נחשב ולד הבא אחריו בכור לנחלה כיון שאין לבו דוה על צורת חיה ועוף ואינו נחשב צורת חיה ועוף ולד לגבי נחלה. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל וולד נחשב בכור לכהן, אפילו שאין בו צורת אדם כלל.

המשך

נכרית שילדה ילדים ונתגיירה וילדה עוד ילד האם הוא נחשב כבכור גם לגבי הכהן לת"ק לא שנחשב רק כבכור לנחלה ולא לכהן. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק לגבי נחלה כיון שבשביל האדם עצמו נחשב כבכור, כיון שיש מציאות גם לילדים הגויים מצ"ע. אבל לא לגבי כהן.

לר' יוסי הגלילי נחשב גם לנחלה וגם לכהן שנא' "פטר רחם בישראל" עד שיפטרו רחם כשהם ישראל. לשיטתו מצד החפצא ולכן אינם נחשבים הילדים הגויים רק כבהמה ולא כבכור כלל אפילו לא לגבי נחלה.

מו, ע"ב

מה הדין אם יצא רק המצח של הולד מה הדין של הבא אחריו לגבי נחלה לר"י אינו נחשב כלל בכור אלא הראשון שיצא מצחו הוא הבכור לכל דבר. לשיטתו מצד החפצא אפילו שלא הכירו נחשב כבכור לכל דבר. לר"ל נחשב השני לבכור כיון שלא הכיר את הולד הראשון אז אינו נחשב לגבי נחלה ורק לשאר דברים נחשב כבכור. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך להכיר את הולד.

מז, ע"א

היו לו בנים כשהי' גוי ונתגייר עיין ביבמות ס"ב ע"א

מז, ע"ב

כהן שמת והניח בן חלל ומדובר שנפטר בתוך 30 ללידתו שעדיין לא זכה האב בפדיונו. והרי בפועל לא זכה אביו בפדיונו. לשיטתו מצד החפצא לרב חסדא הבן חייב לפדות את עצמו שהרי לא זכה אביו בפדיונו. לרבה בר רב הונא אין הבן חייב לפדות א"ע כיון שאומר לו אני בא מכח אבי שא"א להוציא ממנו. לשיטתו מצד הגברא, והרי לא הי' יכול להוציא מאביו, שהרי הוא כהן.

המשך

מה הדין של יוצא דופן ובא אחריו?

לת"ק שניהם אינם בכור לא לנחלה ולא לכהן. לשיטתו מצד החפצא והרי לכ"א יש חסרון מצ"ע שאינו בכור מושלם.

לרבי שמעון הראשון לנחלה, כי כתוב תלד, לרבות יוצא דופן והשני בכור לכהן שפודהו בחמישה סלעים כיון שסובר שבכור לדבר אחד נחשב לבכור. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו לדבר א' נחשב לבכור.

ע"א

מח,

מי שלא ביכרה אשתו וילדה שני זכרים ומת האב והבנים קיימים לרבי מאיר אם נתנו פדיונם עד שלא חלקו נתנו ואם לא - פטורים שכ"א דוחהו לשני. לשיטתו מצד הגברא לכן כ"א דוחהו לשני מצ"ע. לרבי יהודה בכל מקרה נתחייבו הנכסים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על הנכסים מצ"ע שמתחייבים.

המשך

מת הבן ביום שלושים ללידתו?
לת"ק זה נחשב כיום שלפניו ואי"צ לתת פדיונו לכהן. ואפילו שנתן לכהן הכהן צריך להחזיר לו. לשיטתו מצד החפצא ולכן המוציא מחברו עליו הראי' והכהן צריך להביא ראי' שצריך לפדותו.

לרבי עקיבא נחשב כספק ואם נתן לא יטול ואם לא נתן לא יתן. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא יתן, אבל אם כבר נתן לא יטול.

המשך

מה הדין אם צריך לפדות א"ע וגם את בנו, ואין לו כסף, רק לאחד, ומדובר שיש לו כסף משועבר - מי קודם?

לת"ק הוא קודם לבנו. מכיון שאינו יכול לגבות ממשועבדים בשביל לפדות א"ע כי מלוה הכתובה בתורה לא נחשב ככתובה בשטר. לשיטתו מצד הגברא וזה רק חוב על האדם, אבל לא נחשב כמו שטר.

לרבי יהודה בנו קודמו כיון שלעצמו יכול לקחת מהמשועבדים כי מלוה הכתובה בתורה ככתובה בשטר דמי. לשיטתו מצד החפצא ולכן מלוה שכתוב בתורה נחשב ממש כמו שטר.

המשך

הפודה את בנו בתוך שלושים יום, ומדובר שלא אמר מעכשיו אלא שיחול הפדיון לאחר שלושים יום ונאבדו המעות.

לרב בנו פדוי. כמו בקידושי אישה שאם נותן לה כסף קידושין ואומר לה תתקדשי לאחר שלושים יום, מקודשת אפילו שנאבדו המעות. לשיטתו מצד הגברא, שהרי הנתינה קיימת. לשמואל אין בנו פדוי. כיון שאי"ז דומה לקידושי אשה, ששם בידו לקדשה עכשיו, אבל פה אין בידו לפדותו בתוך שלושים יום. והלכה כשמואל. לשיטתו מצד החפצא וכיון שעכשיו שהגיע זמן פדיתו אין פה מעות אין נחשב פדוי.

ע"ב

מט,

חמישה סלעים של בן במנה צורי - מה הכוונה?
לרב אסי הכוונה מנה היוצא במדינת צורי, היינו שהסלע זה ארבעה זוזים והזוז במשקל זהב של שני פשיטין ומחצה למשקל הברזל.

לרב אמי הכוונה דינר ישמעאלי. שמשמע שזה שבעה דינרים האמורים בכל הש"ס.
לרבי חנינא הכוונה לאיסתרא סוסריתא שנמכר שמונה דינר. חמישה כאלה זה פדיון הבן.
לרבי יוחנן דינר זהב שטבוע במטבע של אדריאנוס וטוריינוס קיסר שנמכר ב-25 זוזים, תוריד מהם זוז ושתות והשאר לפדה"ב. ועצ"ע

ע"א

נא,

האם מותר לפדות בכור בעבדים וקרקעות והקדשות?
לרבי כן. חוץ משטרות שא"א, שלומד ריבוי ומיעוט "ופדויו מבין חודש תפדה" זה ריבוי, "בערכך כסף חמשת שקלים" זה מיעוט, והמלה "תפדה" בסוף זה ריבוי, ולכן מרבה את הכל, וממעט רק שטרות. למה"ח ולכן מרבה דברים אלו ג"כ
לרבנן אין פודים בעבדים וקרקעות והקדשות כיון שלומדים את אותו פסוק רק בכלל ופרט וכלל שזה צ"ל כעין הפרט שהוא דבר המיטלטל וגופו ממון ולא קרקעות ולא עבדים ולא שטרות ולא הקדשות. למ"ה ולכן ממעט דברים אלו

נב, ע"ב

מה הדין באדם שנתן במתנה שדה לחברו, האם חוזרת ביוכל?
 לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא וזה כמו הסכם בין האנשים, שנתן לו לגמרי, ולא כקני'
 שזה בע"כ חוזר ביוכל.
 לחכמים כן. לשיטתם מצד החפצא, שגם מתנה נחשב כמו קני' ולכן זה חוזר ביוכל.

המשך

מה הדין של בכורה והיורש את אשתו והמייבם את אשת אחיו?
 לת"ק לא חוזרים ביוכל. לשיטתו מצד הגברא, שזה כמו ירושה מהאב, ואי"ז כמכירה ולכן זה
 לא חוזר.
 לרבי אליעזר חוזר ביוכל. לשיטתו מצד החפצא, שזה נחשב גם כמו קני'.

המשך

האם היורש את אשתו חוזר ביוכל, ומדובר שהורישתו אשתו בית קברות של משפחתה?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ונחשב כירושה לגמרי שאינה חוזרת.
 לרבי יוחנן בן ברוקה כן, לכן מחזיר למשפחה משום כבוד של המשפחה. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן מתחשב בכבוד של המשפחה.

נו, ע"ב

האחים שחלקו תשע בהמות כנגד תשע או עשר כנגד עשר, האם חייבים במעשר בהמה?
 לרבי אלעזר כן. כיון שיש ברירה, וזה חלקו שקיבל בתור ירושה, ולכן מתחייב. לשיטתו מצד
 החפצא לכן זה נחשב חלקו שהגיע מההתחלה וחייב במעשר.
 לרבי יוחנן לא, כיון שאין אומרים שיש ברירה, אלא נחשבים כלקוחות שפטורים ממעשר
 בהמה. אבל אם חלקו תשע בהמות כנגד עשר, לפי כולם פטורים, שהם נחשבים כלקוחות.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן זה כמו שסיכמו והקנו א' לשני.

נז, ע"א

מה הדין בבהמה שנשחטה ואח"כ ילדה?
 לת"ק אין צריך לעשר אותה. לשיטתו מצד החפצא, והרי בפועל הבהמה הזו נחשבת כיתומה
 מצ"ע.
 לרבי יהושע אם העור של אמו קיים ושמים את זה על הולד לחממו אז אינו נחשב כיתום ודומה
 כמו שאמו קיימת. לשיטת מצד הגברא, שע"י פעולת האדם נחשב שאינו יתום.

נז, ע"ב

מהם שלושה זמנים למעשר בהמה?
 לר"ע שבועיים לפני פסח, שבועיים לפני עצרת ושבועיים לפני סוכות, כדי שיהי' קרבנות
 לחגים. לשיטתו מצד הגברא וזה רק לצורך קרבנות האדם.
 לבן עזאי בכ"ט אדר, בא' בסיון ובכ"ט אב. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש זמן שקשור מצד
 הבהמות עצמן שזה ר"ח אלול, שאז גמרו להוולד כל הוולדות.
 לרבי אלעזר ורבי שמעון בא' בניסן, בא' בסיון, בכ"ט אלול.

נ"ח ע"ב

הי' לו מאה בהמות ונטל עשרה האם זה נחשב למעשר
 לת"ק לא למ"ה ולכן צריך להעבירם א' א' ורק אז נהי' קדוש

לר' יוסי בר' יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ונוגע רק התוצאה שייקח 10 אחוז מהבהמות ויקדישן.

נט, ע"א
מה הדין אם קרה לתשיעי עשירי ונשתתיר העשירי בדיר? לת"ק התשיעי נאכל במומו, היינו שמחמירים עליו חומרת מעשר, והעשירי הוא המעשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים לפי דבר פיו. לרבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון אף התשיעי אינו קדוש אא"כ נעקר שם עשירי מהעשירי. לשיטתו מצד החפצא ולכן כ"ז שהעשירי נשאר בקדושתו אין קדושה על התשיעי כלל. ועצ"ע.

ס, ע"א
קרא לתשיעי עשירי, ולעשירי תשיעי, ולאחד עשר עשירי - שלשתם קדושים. התשיעי נאכל במומו והעשירי מעשר והאחד עשר קרב שלמים. אבל האם גם האחד עשר עושה תמורה? לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא ונחשב ה-11 גם קדוש בגלל דיבור פיו, ועושה תמורה. לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא והרי אינו קדוש ממש כמו העשירי, אלא נחשב רק כתמורה ואין תמורה עושה תמורה.

ס, ע"א
אם מנאם לבהמות זוגות או שמנה מאות מאות לרב מרי קדוש לפי המנין שלו, היינו שהקבוצה העשירית תהי' קדושה. לשיטתו מצד הגברא. לרב כהנא לא מתחשבים בקבוצות שהוא מונה, אלא עשירי שיוצא נהי' קדוש. לשיטתו מצד החפצא ולכן נהי' קדוש מצ"ע.

ס, ע"ב
קרא לעשירי 11 ולאחד עשר עשירי. האם האחד עשר קדוש? לרבי לא. כיון שלא נעקר שם עשירי ממנו כיון שאפ"ל שזה שקרא לעשירי אחד עשר הכוונה היא שיש לו כמה עשירות ואמר שזה העשר הראשון והתבטא במלה אחד עשר, אבל לא עקר שם עשירי ממנו, לכן אין האחד עשר קדוש. לשיטתו מצד החפצא, שהעשירי נהי' קדוש ולא עובר הלאה. לרבי יוסי ורבי יהודה כן. למ"ה ולכן הולך לפי פיו ואם קרא לו עשירי מתקדש, אפילו שבעצם הוא אחד עשר.

סא, ע"א
האומר לשלוחו צא ועשר עליי את הבהמות ועשה טעות וקרא לתשיעי עשירי לרב פפי נחשב קדוש, לשיטתו מצד החפצא והרי אינו מפסידו כלום, שהרי נאכל במומו. לרב פפא אינו קדוש, לשיטתו מצד הגברא, ואומר לו לתקן שלחתי אותך ולא לקלקל. שבשבילו זה נחשב לטעות שצריך לאכלו רק בתנאים מסוימים וכו'.

המשך
מה הדין אם יצאו שניים בעשירי? לרבנן ירעו עד שיפול בהם מום. כיון שלא מביאים קדשים לבית הפסול, כי אם היו קרבים הי' צריך לאכלם כחמור שבהם, ומתוך שכהנים מועטים שמא לא ימצא כהנים שיאכלו ויפסלו

בלינה. למה"ח ולכן חושב על הפסד קדשים מצ"ע
לרבי שמעון יקריבו כיון שסובר שמותר להביא קדשים אפילו שלא יאכלו אין בזה חשש. למ"ה
ולכן לא חושש להפסד קדשים
לרבי יהודה ימותו, כיון שסובר שטעות מעשר נחשב כתמורת מעשר, ודינה שתמות לרבי
יהודה.

מסכת ערכין

ב' ע"א

האם יורש יכול לסמוך ולהמיר בקרבן אביו לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן הקשר המשפחתי שביניהם מביא לו כח לסמוך. לר"י לא. לשיטתו מצד החפצא והרי אי"ז קרבן שלו.

ה, ע"א

המעריך פחות מבן חודש לר"מ נותן את שוויו למ"ה ואין אדם מוציא את דבריו לבטלה והרי יודע שאין ערך לפחות מגיל חודש ולכן ודאי שהתכוון רק לשלם דמיו לחכמים לא אמר כלום למה"ח ואדם מוציא דבריו לבטלה

ה, ע"ב

מה הדין של גוי בערכין לר"מ נערך אבל לא מעריך. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' יהודי דוקא כדי להעריך. לר' יהודה מעריך אבל לא נערך. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מקפיד שיהי' דוקא יהודי. ויכול לנדרר שלא מסתכלים מי הגברא (אבל לגבי שווי בעצמו אינו שווה לגבי ערכים. ועצ"ע).

ו, ע"ב

מה הדין של הגוסס והיוצא ליהרג בערכין לת"ק לא נידר ולא נערך. לשיטתו מצד הגברא והרי לגבי האדם אינו נחשב כחי, שיודע שהולך למות. לר' חנינא בן עקיבא נערך מפני שדמיו קצובין. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל כרגע הוא עדיין חי. לר' יוסי נודר ומעריך ומקדיש ואם הזיק חייב

המשך

במה חולקים ת"ק ור' יוסי בגוסס שמזיק לרב יוסף, לשיטתו מצד הגברא ולכן חולקים במלוה על פה שלת"ק מלוה ע"פ אינו גובה מן היוורשים. לשיטתו מצד הגברא והרי הם אינם חייבים לו כלל. לר' יוסי מלוה ע"פ גובה מן היוורשים. לשיטתו מצד החפצא, והרי נתחייבו הנכסים מצ"ע. לרבא, לשיטתו מצד החפצא ולכן חולקים במלוה הכתובה בתורה שלת"ק מלוה הכתובה בתורה לא ככתובה בשטר דמי. לשיטתו מצד הגברא ואי"ז כמו כתוב בשטר אלא רק כחוב ביניהם. לר' יוסי מלוה הכתובה בתורה ככתובה בשטר דמי. לשיטתו מצד החפצא שזה ממש כמו כתוב בשטר. וי"א שחולקים לגבי היוצא ליהרג

ז, ע"ב

מה הדין בעני בן 20 שהעריך את עצמו וחייב 50 סלע ואין בידו אלא 5 סלעים לר"מ אינו נותן אלא אחת. לשיטתו מצד הגברא והרי אינו יכול לתת את שוויו, אז יתן עכ"פ

משהו סמלי זה רק א'.
לחכמים נותן את כולם. לשיטתו מצד החפצא ולכן נותן את כל מה שיש בידו.

ט' ע"ב

כמה עיבור שנה
לת"ק ל'. לשיטתו מצד החפצא ולכן מעברים זמן שלם שזה שלושים יום ולא נוגע כ"כ חודש.
לרשב"ג חודש היינו כ"ט יום. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא חודש שזה קשור עם משהו
רוחני להשלמת חודשי השנה ולא רק זמן לחבר חשבון השמש והירח.

י, ע"א

מי הי' מכה בחליל בביהמ"ק
לר"מ זה הי' עבדי הכהנים שסובר שאין מעלין מדוכן ליוחסין ולא למעשרות. לשיטתו מצד
הגברא ולכן אי"ז ראי' לעוד דברים כלל.
לר' יוסי זה הי' משפחות מיוחסות שבישראל שנישאות לכהנים שסובר שמעלין מדוכן ליוחסין
אבל לא למעשרות. לשיטתו מצד החפצא, שזה גם כמו חלק מהעבודה, ולכן מעלים מזה
ליוחסין.
לר' חנינא בן אנטגיננוס זה הי' הלויים שסובר שמעלין מדוכן גם ליוחסין וגם למעשרות. לשיטתו
מצד החפצא, שזה ממש כמו עבודה בקרבנות.

י, ע"ב

מה הפירוש "וכלי נחושת מוצהב שנים חמודות מזהב
לרב הכוונה שהי' כל אחד שקול כשנים של זהב. לשיטתו מצד הגברא ולכן מוסיף בהדר וכבוד
וכו'.
לשמאל הכוונה ששניהם שקולין כאחד של זהב. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מהדר כ"כ
ומספיק ששניהם ביחד כאחד של זהב.

יא, ע"א

האם השיר מעכב את הקרבן
לר"מ כן למ"ה ולכן צריך השתתפות האדם בשעת הקרבן ברעותא דליבא וזה בא ע"י השיר
לחכמים לא למה"ח והעיקר זה הקרבן מצ"ע ואי"צ שיר כ"כ.

י"א ע"ב

מה הדין במשורר ושוער שהחליפו עבודתם
י"א במיתה. לשיטתו מצד החפצא שזה כמו זר שקרב, שהרי כ"א צ"ל רק בעבודתו.
וי"א שזה רק באזהרה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין זה לעיכוב כ"כ שיחליפו ביניהם, שהרי
הכל מוטל על שניהם.

יב, ע"ב

האם שנת חמישים של היובל נחשבת בפ"ע?
לחכמים כן. לשיטתו מצד הגברא והרי היא שנה קדושה לעצמה ויש בה דינים מיוחדים לאדם
ואינה בחשבון השנים.
לרבי יהודה לא. אלא עולה לכאן ולכאן, היינו שהיא תחילת היובל הבא. לשיטתו מצד החפצא
ולכן ודאי שהיא חלק מהשמיטה הבאה. ועצ"ע.

יד, ע"א

האם יש הבדל בין שדה אחוזה לשדה מקנה בפדיונם?
לת"ק כן, שבשדה אחוזה נותן על שטח שזורעים חומר שעורים חמישים שקל כסף, ובשדה מקנה נותן את שוויו. לשיטתו מצד הגברא ולכן בשדה ירושה שחשבה לו יותר צריך לשלם יותר על פדיונה.

לרבי אליעזר אין הבדל, שניהם נפדים בחמישים שקל כסף שטח של זרע חומר שעורים, אלא שבשדה אחוזה נותן חומש אם בעלי' פודים אותה ובשדה מקנה אינו נותן חומש. לשיטתו מצד החפצא ולכן אינו מחלק לפי חשיבות שיש לאדם בשדות, אלא שניהם שווים.

המשך

המקדיש את השדה

לת"ק הקדיש את כל מה שבתוכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן הכל כלול בשדה, שהרי בפועל נמצא בתוכה.

לרבי שמעון לא הקדיש את האילנות שבה אלא רק את חרוב המורכב וסדן השקמה שהם זקנים וגדולים מאוד ויונקים יותר משאר אילנות. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא דברים חשובים וקשורים מאוד לשדה נחשבים כחלק ממנה, ולא כל הדברים.

טז, ע"ב

עד היכן צריך להוכיח את חברו?

לרב עד כדי שיכחו, שסובר כמו רבי אליעזר. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא שיכחו בפועל. לשמואל עד שיקללהו, שסובר כמו רבי יהושע. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שפוגע בכבודו.

לרבי יוחנן עד כדי נזיפה.

המשך

באיזה מקרה אדם יכול לשנות את אכסנייתו?

לרב אם קיבל מכות בגלל אכסניא זו. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא שקיבל מכות. לשמואל אפילו אם רק הפשילו את כליו לאחוריו יכול לשנות אכסניא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו רק פגע בו בקלות יכול לשנות.

יז, ע"א

מי מושפע ממי?

לרבי יהודה הנשיא הדור מושפע מהפרנס של הדור, שאם הוא צדיק כולם צדיקים. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תפקיד של הפרנס שמוליך את כולם אחריו.

לרבנן פרנס הדור מושפע מהדור, שאם הם צדיקים גם הוא צדיק. לשיטתו מצד החפצא שהרוב משפיע וקובע את המציאות. ועצ"ע.

המשך

מה הדין אחד שאמר קרבן מצורע עלי' והי' מצורע זה עני והביא קרבן עני, ואם עשיר מביא קרבן עשיר, האם גם כך בערכים, שאם העריך מישהו עני מביא ערך כמו של עני?

לת"ק לא, אלא כיון שהוא עצמו עשיר צריך לתת כפי עשירותו. שהולכים אחר הישג יד הנודר. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לפי עשירותו.

לרבי גם בערכים כך, ומדובר במקרה שהתחייב אותו אדם, היינו כגון שהעני אמר ערכי עלי ושמע העשיר ואמר מה שאמר זה עלי, שאז נותן ערך עני. שהולכים אחר החיוב של האדם. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך לפי חיוב האדם.

י"ז ע"ב

מה הדין של א' שהי' עני בזמן הנדר, ואח"ז העשיר, או עשיר והעני, נותן ערך עשיר. אבל הי' עני בזמן הנדר וחזר והעני בזמן נתינת נדרו לת"ק נותן ערך עני, כיון שגם בתחילה וגם בסוף הי' עני. לשיטתו מצד הגברא והרי בזמן הנדר והחיוב הי' עני. לרבי יהודה נותן ערך עשיר, כיון שלא הי' דל מתחילה ועד הסוף. לשיטתו מצד החפצא והרי הי' זמן שהי' עשיר ומתחייב לפי זה.

המשך

מצורע שהביא קצת קרבנותיו, בתחילה הי' עני ואח"כ העשיר, או שהי' עשיר ואח"כ העני לרבי שמעון הכל הולך לפי חטאת, שאם הי' עשיר בזמן שהביא חטאת צריך להביא את הכל כמו עשיר. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לפי כפרתו. לרבי יהודה הכל הולך אחרי האשם. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך לפי הדבר שמחשירו בקדשים. לראב"י הכל הולך אחרי הציפורים.

יח, ע"א

שנות הערכים לגבי הערכים? לת"ק מתחיל באותו יום שנהי' בגיל 20 וכו'. לשיטתו מצד הגברא ובפשטות סופר מהרגע שנולד שנהי' למציאות. לרבי אליעזר צריך שיהי' חודש ויום א' לאחרי התחלת הזמן. לשיטתו מצד החפצא ולכן סופר רק מאז שיצא מכלל נפלים שנחשב לבר קיימא.

יט, ע"א

האומר משקל ידי עלי לרבי יהודה ממלא חבית מים ומכניסה עד מרפקו ושוקל אותו דבר מבשר חמור עצמות וגידים ונותן לתוך החבית עד שתתמלא לאותו מקום. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מבדיל בין בשר לבשר. לרבי יוסי א"א כך לכוון, שיהי' בשר חמור כפי בשר אדם, שהרי בא' מהם יש יותר עצמות, אלא שמין את היד כמה היא ראוי' לשקול. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחלק בין בשר שיש בו יותר עצמות לפחות עצמות.

כ, ע"א

המעריך חצי ערך כלי לרבי מאיר נותן דמיו, כי אין אדם מוציא דבריו לבטלה, ואין הבדל בין כל הכלי לערך חצי. לשיטתו מצד הגברא שהולכים לפי דבריו. לחכמים לא אמר כלום. כיון שסוברים כרבי שמעון, שאם לא התנדב כדרך המתנדבים, היינו שאין דרך לנדב חצי כלי, לכן פטור לגמרי. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מתחשבים בדבריו, אלא כיון שאין רגילות לנדב כך פטור לגמרי. ועצ"ע.

כ"ב ע"א

כמה זמן צריך לשום את נכסי היתומים וההקדש כדי לגבות מהם חוב לר"מ של יתומים 30 יום ושל הקדש 60 יום למ"ה ולכן לא רוצים לעכב את האדם כ"כ מלגבות את חובו לר"י של יתומים 60 יום ושל הקדש 90 יום למה"ח ולכן אולי כשיש יותר זמן יצליחו לעלות את הביקוש של הקרקע ומחירה לחכמים בשניהם 60 יום המשך

מדוע לא נזקקים לנכסי יתומים לפרוע חוב אביהן אם אין שטר לרב פפא בגלל שפריעת בע"ח מצוה ויתומים לא חייבים לעשות מצוה ואפילו שאביהם הודה לפני פטירתו שלא שילם אין הם צריכים לשלם לרב הונא בריה דר' יהושע לא גובים מיתומים כיון שחוששים שמא האב התפיס צרורות לבע"ח למה"ח ולכן אם החייב מודה שלא התפיס צרורות אז גובים מהיתומים כ"ג ע"א

המקדיש נכסיו והיתה עליו כתובת אשה

לר"א כשמגרשה ידור הנאה ממנה שלא יחזירה לאחר הגירושין ויהנה ממה שהקדיש לר' יהושע א"צ לידור הנאה כיון שאין אדם עושה קינוניא על ההקדש למ"ה או בגלל שאפילו שידור נדר ברבים או על דעת רבים יש לו הפרה ואי"ז יעזור או בגלל שסוברים שהקדש טעות אינו קודש ואם רוצה יכול לישאל ולהתחרט מההקדש ולכן א"צ לידור נדר וכו'

כג, ע"ב

מה הדין בערב של בע"ח וקבלן של כתובה י"א שרק אם יש לו נכסים ללוה משתעבד ואם לא לא. לשיטתו מצד החפצא לכן צריך שיסמוך דעתו כשנהי' ערב וזה רק ע"י שיש לו נכסים. וי"א שגם אם אין לו נכסים ללוה משתעבד למ"ה המשך

אם הקדיש 90 מנה והי' חובו 100 מנה האם יכול לפדות מההקדש כדי לשלם את חובו לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא והרי יש עליו חוב שהוא צריך לשלם, וכמה שיצליח להוציא מההקדש מוציא.

לרשב"ג לא אא"כ הי' החוב ממש כמו ההקדש לא יותר. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא אם זה שווה ממש ההקדש לחוב מוציא.

כד, ע"א

מה הדין של המקדיש שדהו בשנת היובל עצמה לרב קדושה ונותן 50 שקל כסף. לשיטתו מצד הגברא, שהרי א"א לומר שהקדיש סתם, אלא ודאי שהשדה קדושה. לשמואל אינה קדושה כל עיקר. לשיטתו מצד החפצא וק"ו אם זאת שהיתה קדושה עד עכשיו נפקעת ק"ו שלא חלה הקדושה בשנת היובל.

כה, ע"ב

מה הדין אם מקדיש שדה אחוזה והגיע היובל ולא נגאלה לר' יהודה הכהנים נכנסים לתוכה ונותנים את דמיה. לשיטתו מצד החפצא ולכן כאילו הכהנים

קונים את השדה.
 לר"ש נכנסים ולא נותנים. לשיטתו מצד הגברא ולכן נכנסים לתוכה בלי שישלמו, שזה נהי' שלהם, ועצ"ע.

לר"א לא נכנסים ולא נותנים ונקראת רטושין עד שיגאלנה מישהו אחר
 כ"ו ע"ב

הלוקח שדה מאביו והקדישה ואח"כ מת אביו
 לר"מ זה נחשב כשדה מקנה למ"ה ולכן הולך אחר זמן שהאדם הקדיש את השדה שהיתה קנויה
 לו ולא ירושה

לר' יהודה ור"ש זה נחשב כשדה אחוזה למה"ח ולכן מסתכלים על זמן פדיון השדה שאז היא
 כבר ירושה לו מאביו וגם לפני שנפטר אביו השדה מצ"ע ראויה להיות ירושה בשבילו
 כ"ז ע"א

האם אפשר לפדות בדבר שאין בחומשו שווה פרוטה
 לת"ק לא אלא דוקא איסר שיש בחומשו שווה פרוטה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי'
 חשיבות של שו"פ גם בחומש.
 לר' יוסי כן ולכן אפשר לפדות גם בכביצה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפשר לפדות בכלשהו.

כח, ע"א

האם הלויים יכולים להחרים מטלטלין
 לר' יהודה לא כיון שמקישים קרקעות למטלטלין כמו שקרקעות אין יכולים להחרים כיון שזה
 שלהם כך מטלטלין אין יכולים להחרים. לשיטתו מצד החפצא ולכן משווה קרקען למטלטלין.
 לר"ש כן כיון שאין משווה קרקעות למטלטלין ורק קרקעות אין יכולים להחרים שהרי זה שלהם
 אבל מטלטלין יכולים להחרים. לשיטתו מצד הגברא לכן לא משווה מטלטלין לקרקע ויכול
 להחרים. ועצ"ע.

כח, ע"ב

האם גם את המטלטלין של חרם נותנים לכהן שבאותו משמר כמו את הקרקעות
 לר' יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא משנה כ"כ לאיזה כהן.
 לר"ש כן כיון שמשוים ומקישים מטלטלים לקרקעות. לשיטתו מצד הגברא לכן צריך לתת
 לכהן שבמשמר דוקא.

המשך

למי שיין סתם חרמים?

לריב"ב סתם חרמים שיין לבדק הבית. לשיטתו מצד החפצא.
 לחכמים סתם חרמים שיין לכהנים למ"ה

כט, ע"א

מה נוהג רק בזמן שהיובל נוהג
 לת"ק ע"ע ושדה אחוזה ובתי ערי חומה נוהגים רק בזמן שיש יובל. לשיטתו מצד הגברא ולכן
 גם עבד עברי וכו' נוהג בזמן שיש יובל.
 לרשב"י שדה חרמים. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר רק על שדה וקרקע.
 לרשב"א גר תושב.

כט, ע"ב

המוכר את שדהו בשנת היובל עצמה לרב מכורה ויוצאה ביובל. לשיטתו מצד הגברא ולכן פעולתו קיימת. לשמואל אינה מכורה כל עיקר. לשיטתו מצד החפצא והרי שדות שנמכרו כבר יוצאים ק"ו שא"א למכור עכשיו.

ל' ע"א המקדש את אחותו לרב מעות חוזרים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל על דיבורו שאמר שמקדשה, והרי אין קידושין תופסים ולכן חוזרים המעות. לשמואל מעות מתנה. לשיטתו מצד החפצא ומסתכלים על הפעולה שנתן והתכוון למתנה.

המשך מה הדין אם מכר שדה ב- 200 לראשון והראשון מכר לשני ב-100 ונתייקרה השדה אצל השני ושוה 200 כמה צריך לשלם כדי לפדותה לרבי משלם רק מנה כמו שהשני קנאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן משלם רק כמה ששילם השני. לרבי דוסתאי בן יהודה משלם 200 למה"ח כמו שהשדה שווה עכשיו ל"א ע"א האם מותר ללות ולגאול או לגאול לחצאין לר"ש כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן באיזה אופן שיכול להציל מציל את השדה. לחכמים לא. לשיטתם מצד החפצא ולכן צריך שיקנה את כולה ובלי הלוואה, שזה מראה ששייכת אליו מצ"ע. ועצ"ע.

המשך והרי כתוב "עד מלאת לו שנה" מה בא להוסיף המילה תמימה לת"ק בא להוסיף את חודש העיבור. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד חודש העיבור. לרבי בא לומר שכל שנה צריך להוסיף לה עוד 11 יום כדי שיתאים מהלך השמש עם הירח. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על השלמת הזמן המדויק שבכל שנה ולא מחכים שיהי' חודש שלם.

לא, ע"א האם אפשר לגאול את הבית שמכר באותו היום שמכר? לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ולא מתחשבים במכירה כלל. לרבי לא. שכתוב ימים ואין ימים פחות משניים, שמינימום צ"ל אצל הלוקח יומיים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מינימום צריך לתת לו שיהי' קצת חשיבות במכירה.

המשך האם צד אחד בריבית מותר, כגון שהי' נושה בחברו מנה ומשכן לו את שדהו על אותו מנה ואמר לו אם לא אתן לך מנה מכאן ועד שלוש שנים ה"ה שלך, ואם הלוקח אוכל פירות אז לת"ק אסור שמא יגאלנה בתוך שלוש שנים ונמצא שאכל הלוקח בריבית. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמיר שאפילו בצד אחד שיש אפשרות לרביית אסור. לרבי יהודה מותר כיון שזה רק אפשרות א' ויכול להיות שלא יגאלנה ולכן מותר. לשיטתו מצד החפצא. לרבא, לשיטתו מצד החפצא ולכן ודאי שאסור לכו"ע אפי' צד אחד בריבית, וכל המחלוקת זה

רק אם מחזיר את הריבית. שלת"ק אסור, לשיטתו מצד הגברא ומתחייב על עצם איסור לקיחת ריבית אפילו שמחזיר, ולרבי יהודה מותר. לשיטתו מצד החפצא והרי בסוף מחזירה לריבית.

לא, ע"ב

ראובן שמכר שדה לשמעון בניסן ושמעון מכר שדה ללוי בתשרי כשמגיע ניסן הבא נחלט המכר למי לר' אלעזר זה חלוט לראשון אבל לשני אין זה חלוט היינו שהראשון יכול להוציא מהשני עד שיגיע תשרי. לשיטתו מצד הגברא ולכן כ"א לפי זמנו מזמן שקנה. לר' יוחנן זה חלוט לשני שאין הראשון יכול להוציא מהשני כיון שהראשון מכר לשני כל זכות שתבוא לידו. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שמוכר לו את כל הזכות.

המשך

כמה זה שנה תמימה שנחלטת השדה לקונה לרבי מונה 365 יום כמנין ימות החמה בין בשנה פשוטה בין בשנה מעוברת. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה זמן קבוע מצ"ע. לחכמים מונה שנים עשר חודשים מיום ליום ואם נתעברה השנה הרויח המוכר עוד חודש. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל מצד חשיבות של שנה, שזה קשור יותר לאדם.

לא, ע"ב

האם מתנה נחשבת כמכר שתוך שנה יכול לגאלה ואח"כ לא? לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה נחשב ממש כמכר. לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא, שרואה בזה רק טוב לב, שנותן לו מתנה, אבל אינו נחשב ממש כמכר מצ"ע.

המשך

האם נתינה של קיום תנאי שנתנו בע"כ נחשב כנתינה י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא והעיקר שהי' פה נתינה. וי"א שלא. לשיטתו מצד הגברא וצריך שיהי' ברצונו.

לב, ע"א

האם השדות שנמצאים בתוך החומה נחשבים כבתי ערי חומה שנחלטים לצמיתות אחרי שנה? לרבי יהודה לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין משווים שדה שאינה צריכה כ"כ חומה מצ"ע כמו בית. לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא והרי לאדם גם השדה נחשב חלק מהעיר.

המשך

בית שבנוי בתוך החומה, האם נחשב כבית לרבי יהודה אינו נחשב כבתי ערי חומה. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל אין חומה מסביב לבית. לרבי שמעון נחשב כיון שהכותל החיצון היא חומתו. לשיטתו מצד הגברא ומצד האדם מרגיש כחלק מהעיר והכותל החיצון זה חומתו.

לב, ע"א

ואלו הם בתי ערי חומה גמלא בגליל, מה הכוונה?
לאביי הכוונה שכל העיירות שבגליל עד גמלא היו מוקפות חומה מימות יהושע. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה בא לרבות עוד מקומות שנחשבים לאדם ערי חומה.
לרבא הכוונה שבא למעט, שרק גמלא שבגליל מוקפת חומה, אבל אם יש גמלא בעבר הירדן או ביהודה לא נחשבת מוקפת חומה. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה ממעט, שרק מקום זה ולא מקום אחר.

לג, ע"א

מה הדין במקדיש בית בבתי חצרים וגאלה אחר מיד ההקדש והגיע היובל
לרב הונא יוצאת מיד הלוקח וחוזרת לבעלים. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה חוזר לבעלים.
לרב אושע'י נשאת חלוטה לצמיתות ביד הלוקח. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה נשאר תמיד ביד הלוקח כירושה וכו'.

לג, ע"ב

האם צריך שיהי' לוי כדי לגאול לעולם או מספיק שזה ערי הלויים
לרבי צריך שיהי' גם לוי וגם שזה אחוזה מערי הלויים. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי'
לוי בעצמו.
לחכמים מספיק שזה אחוזת הלויים נגאלת לעולם ואפילו שהוא ישראל שירש את אבי אמו לוי.
לשיטתו מצד החפצא והעיקר שהשדה מאחוזת הלויים.

מסכת תמורה

ב' ע"א

האם יורש סומך ומימר
 לר"מ כן. לשיטתו מצד הגברא והקשר שביניהם כאילו הם המשך אחד.
 לר' יהודה לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן היורש נחשב בפ"ע שהרי אין הקרבן ממש שלו ואינו
 יכול לסמוך עליו.

ב' ע"ב

מה הדין בקדשי גויים
 לר"ש לא נהנין ולא מועלין ואין חייבים עליהם משום פיגול ונותר וטמא ואין עושים תמורה.
 לשיטתו מצד הגברא ומכיון שהוא גוי אין לו כח לקדשם כקדשים רגילים.
 לר' יוסי מחמיר בכל זה כקדשים רגילים. לשיטתו מצד החפצא ולא מתחשב שהוא גוי, והעיקר
 שחל על זה שם הקדש כקדשים רגילים.

ד, ע"א

מה הדין אם הקדים תרומה לביכורים
 לר"א לוקה. לשיטתו מצד החפצא שזה לאו ממש.
 לר' יוסי בר' חנינא לא לוקה כיון שזה נחשב כלאו שניתק לעשה. לשיטתו מצד הגברא שתמיד
 אפשר לתקן.

ו, ע"ב

האם רבית קצוצה יוצאה ע"י דיינים?
 לרבי אלעזר כן. לשיטתו מצד החפצא, שזה כמו חוב ממש מצ"ע, וצריך להחזיר.
 לרבי יוחנן לא. לשיטתו מצד הגברא, שזה רק איסור על האדם, אבל א"א להוציא את זה עם
 דיינים.

המשך

מאיפה יודעים שהלוואה בריבית אינה יוצאה בדיינים?
 לרבי יוחנן מזה שכתוב "בנשך נתן ותרבית לקח וחי לא יחי" היינו שרק מקבל עונש אבל אי"צ
 להחזיר. לשיטתו מצד הגברא, היינו שרק מקבל עונש.
 לרב אחא בר אדא לומדים מהפסוק "ויראת מאלקיך אני ה'" שזה רק מורא מה' אבל אין חיוב
 להשיב. לשיטתו מצד הגברא שרק אין חיוב על האדם להשיב.
 לרבא לומדים מהפסוק "והתועבות האל עשה מות יומת דמיו בו והוליד בן פריץ שופך דם",
 שמשווה מלווה רבית לשופכי דמים, שכמו שופכי דמים לא ניתן להשבון, אף מלווה בריבית אין
 חיוב להחזיר. לשיטתו מצד החפצא שא"א להחזיר מצ"ע שזה כמו שפיכות דמים.

ע"א

ז,

קרבן שיש בו מום האם עובר איסור גם על קבלת הדם?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ורק יש איסור להקריבו ע"ג המזבח, אבל לא בקבלת הדם.
 לרבי יוסי ורבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש איסור בכל פעולה מצ"ע.

ז, ע"ב

המעלה אברים בעלי מומים לגבי המזבח
 לרבא עובר משום בל תקטירו על כולו וגם על בל תקטירו מקצתו. לשיטתו מצד החפצא ולכן
 עוברים גם על עבירה שבכללות, כיון שהאברים מצ"ע מחולקים ונחשב כ"א בפ"ע.
 לאביי אין לוקים על לאו שבכללות. לשיטתו מצד הגברא והכל נחשב כא' וא"א לחייבו בשתי
 עבירות.

המשך

מה הדין במקדיש קרבן בעל מום בשביל דמי נסכים?
 לת"ק לוקה. לשיטתו מצד החפצא ולכן לוקה על עצם פעולת ההקדשה.
 לרבי אינו לוקה. לשיטתו מצד הגברא וזה רק איסור, כיון שהקדישו בשביל נסכים ולא בשביל
 קרבן, שהולכים לפי כוונתו.

ט, ע"א

האם אפשר להמיר ולהחליף אחד בשתיים?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן הקדושה יכולה להתפשט בשניהם.
 לרבי שמעון לא, רק אחד באחד. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא אחד מול הקרבן שיהי' רק
 מול הקרבן שהקדיש. ועצ"ע.

המשך

האם לפי רבי שמעון מותר להמיר פעמיים באותו קרבן?
 לרבי לקיש כן. לשיטתו מצד הגברא והאדם אינו מוגבל.
 לרבי יוחנן כשם שאין ממירים שנים באחד, כך אין ממירים וחוזרים וממירים. לשיטתו מצד
 החפצא והרי הקרבן מוגבל בקדושתו שיכול להמיר רק פעם א'.

י, ע"א

האם מותר להמיר אברים של קרבן בשלמים?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין באברים קדושה מצ"ע ורק על כללות הקרבן.
 לרבי יוסי כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן בכל אבר יש קדושה מצ"ע.

המשך

האם	קדושה	חלה	על	עוברים?
לבר פדא לא.	לשיטתו מצד הגברא וכל זמן שהאדם לא רואה את העובר אינו נחשב למציאות כלל וא"א להקדישו.			
לרבי יוחנן כן.	כיון שעובר לאו ירך אמו אלא מציאות בפ"ע. לשיטתו מצד החפצא ואפילו שאין האדם רואה כיון שישנו לעובר בפ"ע יכול להקדישו.			

יא, ע"ב

מה הדין של האומר רגלה של זו עולה?
 לרבי מאיר ורבי יהודה תמכר לצרכי עולה ודמי' חולין חוץ מדמי אותו אבר שהקדיש. לשיטתו
 מצד הגברא ולכן הקדושה חלה רק על אותו אבר כפי דבריו.
 לרבי יוסי ורבי שמעון פשטה קדושה בכלה. לשיטתו מצד החפצא כיון שהאבר זה חלק
 מהבהמה גורם להתפשטות הקדושה.

המשך

מתי מודה רבי יהודה ?

לרב חסדא מודה אם הקדיש אבר שעושה אותה טרפה. כיון שסובר שטרפה אינה חי'. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שבדיני האדם אבר זה מחשיבה כטרפיה ואז כל הבהמה מתקדשת. לרבא מודה אם הקדיש דבר שעושה אותה נבלה. היינו שאם הקדיש כל הירך שאז אם ניטלה תהי' נבלה פשטה קדושה בכולה אפי' שאינה מתה עי"ז. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא בדבר שעושה אותה ממש נבלה, אז כל הבהמה מתקדשת. לרב ששת מודה אם הקדיש אבר שבלעדיו היא מתה. היינו שאפילו הקדיש את כל הירך אינה קדושה כיון שאינה מתה עי"ז. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא בדבר שמתה מיד נמשך קדושה בכולה.

יב, ע"א

האם הולד עושה תמורה ?

לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שאין קדושה עצמית בולד מצ"ע ואינו עושה תמורה. לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר שיש קדושה עצמית בולד ויכול לעשות תמורה.

המשך

מה דין סאה של תרומה שנפלה לפחות ממאה חולין ונדמעו ונפל מן המדומע למקום אחר ? לרבי אליעזר מדמע כאילו נפל תרומה ודאית למקום האחר, כיון שאני אומר סאה שנפלה היא סאה שעלתה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אומר שבזה שיש עליו חיוב להרים את הסאה מהתערובת כאילו זה ודאי התרומה. לחכמים אינה מדמעת אלא לפי חשבון שבה, היינו שמצטרף התערובת הראשונה והשני' לבטל את התרומה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשב בשכל ועושה חשבון כפי האחוזים של התערובת.

המשך

שאור של חולין ושל תרומה שנפלו לתוך העיסה לא בזה כדי להחמיץ ולא בזה כדי להחמיץ ונצטרפו וחימצו לרבי אליעזר הולכים אחר האחרון, כיון שהוא גורם להחמיץ את העיסה, ואם נפל האיסור בסוף אסורה. לשיטתו מצד החפצא ולכן האחרון שגורם את החימוץ הוא הקובע. לחכמים בין שנפל איסור בתחילה בין שנפל בסוף אין איסור עד שיהא באיסור עצמו כדי להחמיץ לבד את העיסה. לשיטתו מצד הגברא מסתכלים על כל התמונה מי גרם לחימוץ זה.

יב, ע"ב

מה הדין אם הקדים עפר למי החטאת ?

לת"ק פסול. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לפי הסדר דוקא קודם מים ואח"כ עפר. לרבי שמעון כשר. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא משנה כ"כ מה קודם, העיקר שהאדם עירב את שניהם יחד.

יג, ע"א

השותפים שתרמו זה אחר זה, מה הדין ?

לרבי אליעזר תרומת שניהם תרומה. לשיטתו מצד החפצא, והרי לכ"א יש חלק בכל התבואה.

ואי"צ את הסכמת חברו.

לרבי עקיבא אין תרומת שניהם תרומה, היינו שגם של הראשון אינו תרומה, כיון שחזר השני ותרם גילה בדעתו שלא נוח לו בתרומת הראשון, והתורם שלא מדעת אינה תרומה. לשיטתו מצד הגברא וכ"א צריך הסכמה של חברו וא"א לבד לתרום. לחכמים אם תרם הראשון כשיעור אין תרומת השני תרומה, ואם לא תרם הראשון כשיעור (א' מחמישים) אז תרומת השני תרומה. לשיטתם מצד החפצא ולכן מסתכלים לפי השיעור, שאם זה כשיעור א"א לתרום עוה"פ.

המשך

האם קדשי בדק הבית נחשבים לקרבן?
 לר"ש כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו קדשי בדק הבית שאינם קרבים למזבח דוקא נחשבים כקרבן ממש.
 לחכמים לא. לשיטתם מצד החפצא ולכן דוקא קדשים שעולים על המזבח נחשבים כקרבן.

יג, ע"ב

האם עולה שבאה מן המותרות עושה תמורה
 לר' אליעזר כן למה"ח וזה נחשב כקרבן ממש מצ"ע שעושה תמורה
 לר"ש לא למ"ה וכל דין המותרות זה רק כדי לתת פיתרון לאדם מה לעשות במה שנשאר אבל
 אין זה ממש קרבן מצ"ע ולכן אינו עושה תמורה

טו, ע"א

חטאת ציבור שנמצאה לאחר שכבר התכפרו הציבור בקרבן אחר מה דינה
 לר"ש אינה מתה כיון שזה של ציבור. לשיטתו מצד הגברא ולכן ציבור זה שונה.
 לר' יהודה מתה שדינה כמו בחטאת יחיד. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין הבדל בין יחיד לציבור.

יח, ע"א

מה הדין של וולד שלמים
 לר' אליעזר לא יקרב שלמים. לשיטתו מצד החפצא ויש לולד מציאות מצ"ע ואינו חלק מהאמא
 ממש.
 לחכמים כן יקרב. לשיטתו מצד הגברא והולד כמו חלק מהאמא.

יח, ע"ב

המפריש נקבה לעולה וילדה זכר
 לת"ק ירעה עד שיפול בו מום וימכר ויביא בדמיו עולה. לשיטתו מצד הגברא ולכן א"א להקריב
 את הקרבן עצמו כיון שאי"ז מה שהקדיש האדם, וכיון שהקדיש בטעות צריך למכור ולהביא
 קרבן אחר.
 לרבי אליעזר הוא עצמו יקרב עולה. ומדובר במפריש בהמה מעוברת ועובר לא ירך אמו ואם
 שיירו משוייר ולכן אפילו שאמו לא קדושה קדושת הגוף, אבל הולד כן קדוש. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן סובר שהקדושה נתפסת ממש בולד מצ"ע, וצריך להקריב אותו בעצמו ואפי'
 שהאדם עשה טעות.

יט, ע"ב

המפריש נקבה לאשם לת"ק צריך שתדע עד שיפול בה מום ואז תמכר ויביאו דמי' אשם. לשיטתו מצד החפצא ולכן חלה קדושה אפילו שהאדם עשה טעות, וצריך לפדותה רק ע"י המום. לרבי שמעון אפשר למכור גם בלי מום. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהאדם עשה טעות אין שום קדושה על הקרבן ואפשר למכרו בלי מום.

ע"ב

כ,

תמורת אשם וולד תמורה כגון שהמיר נקבה לאשם וילדה לת"ק ירעו עד שיפול בהם מום ויימכרו ויפלו לנדבה. לרבי אליעזר ימותו. לשיטתו מצד החפצא ולכן חלה על זה קדושה עצמית וא"א לפדותם, ורק ימותו. לרבי אלעזר יביא בדמיהם עולות. לשיטתו מצד הגברא ולכן יכול למכרם ולפדותם, שאין בהם קדושה מצ"ע.

המשך

אשם שמתו בעליו או שכיפרו בעליו לת"ק ירעו עד שיפול בהם מום ויימכרו ויפלו לנדבה. לרבי אליעזר ימותו. לשיטתו מצד החפצא או שחסר בבעלים יש בו קדושה עצמית וא"א לפדותו. לרבי אלעזר יביא בדמיהם עולות. לשיטתו מצד הגברא וכיון שחסר בבעלים יכול למכרם ולהביא קרבנות אחרים.

כב, ע"ב

המפריש חטאת ואברה, והפריש אחרת תחתיו ולא הספיק להקריבה עד שנמצאת הראשונה ושתייהן תמימות לרבי אחת תקרב חטאת והשני' תמות. כיון שהמפריש תחת קרבן אבוד דינו כמו האבוד. וכמו שאם התכפר בקרבן שאינו אבוד ודאי שצריך האבוד הנשאר למות. אותו דבר אם התכפר באבוד צריך שימות הקרבן שאינו אבוד. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שעדיין לא כיפרו הבעלים, אבל כיון שיש פה שני חטאות, וא"א להקריב את שניהם, לכן אחת דינה למות. לחכמים אין החטאת מתה אלא אם נמצאת אחרי שכיפרו הבעלים. לשיטתם מצד הגברא ולכן אם עדיין לא כיפרו הבעלים אינה מתה.

המשך

המפריש חטאת וה"ה בעלת מום לת"ק מוכרה ויביא בדמי' אחרת. לשיטתו מצד הגברא וכיון שאין זה ראוי לחטאת, אי"ז שייך לקרבן כלל, ומוכרה ואוכלה כבהמת חולין. לרבי אליעזר ורבי שמעון אם קרבה השני' עד שלא נשחטה הראשונה בבית הלוקח שאוכלה חולין צריכה למות כיון שזה נחשב כמו חטאת שכיפרו הבעלים, שדינה מיתה, ואפילו שהיא חולין בבית הלוקח צריך לשחטה לפני שיקריב את השני'. לשיטתו מצד החפצא וכיון שחל עליו שם קרבן שוב א"א להוציא ממנו לגמרי, ולכן צריך לשחטה לפני שיקריב את קרבנו, שלא יהי' חטאת שכיפרו הבעלים.

כד, ע"א

היו לפניו שתי חטאות, אחת תמימה וא' בעלת מום, לת"ק אם כנשחטה בעלת מום עד שלא נזרק דמה של תמימה מותרת. ואם שחטה לבעלת מום אחרי שנזרק דמה של תמימה אסורה, שזה כמו חטאת שכיפרו בעלי'. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך לפי השחיטה שהיתה מותרת, ושוב אינה נאסרת.

לרבי אלעזר ורבי שמעון אפילו בשר בעלת מום בקדרה אבל עדיין לא אכלו ונזרק דמה של תמימה יוצא הבשר מהקדרה לבית השרפה. שגם בקדרה נחשב כחטאת שכיפרו בעלי'. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך לפי אכילת האדם, ואם עדיין לא אכלו יכול להאסר מצד חטאת שכיפרו בעלי'. ועצ"ע.

המשך

מדוע אסור להרגיל בקדשים, היינו להפשיט את העור דרך הרגליים ומפשיטו שלם לצורך נפחים או לצורך דבש?

לרבי אבין מפני שנראה כעובד עבודה בקדשים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכלים מצד מעשיו שנראה כעושה עבודה בקדשים.

לרבי יוסי בר אבין גזרה שמא יגדל מהם עדרים עדרים מפסולי המקודשים מכיון שיששה את הבהמה עד שימצא נפחים שיצטרכו לעור זה ויבואו לידי תקלה בגיזה ועבודה. לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש מצד שלא יגדל עדרים מהם.

לרב מרי בר' דרב כהנא כיון שמה שמשיבח בעור שמוציאו דרך הרגל פוגם בבשר כיון שלא רוצה לחתוך את העור חותך את הבשר במקומות כאלה שאח"כ לא נראים יפה במכירה. לשיטתו מצד החפצא שפוגם בבשר מצ"ע.

כד, ע"ב

מה הדין בולדות קדשים שנולדו טומטום או אנדרוגינוס? לת"ק הקדושה חלה עליהם כיון שולדי קדשים ממעי אמן נקדשים. ומתחילת יצירתם כבר חלה עליהם קדושה. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש מציאות לולד בפ"ע אפילו בתחילתו, שעדיין אינו ניכר לאדם.

לרשב"ג אין קדושה חלה עליהם כיון שולדי קדשים רק כשהם נולדים חלה עליהם קדושה. וכיון שאז ניכרים כבר שהם טומטום ואנדרוגינוס אינם נחשבים לקרבן. לשיטתו מצד הגברא, וכיון שאינו ניכר לאדם אין קדושה חלה עליהם עד לאחר הלידה.

ע"א

כה,

האומר בהמה זו שלמים וולדה עולה לרבי מאיר הולד נחשב כחלק מאמו קרבן שלמים. כי עובר ירך אמו וא"א לתת לו קדושה נפרדת. לשיטתו מצד הגברא, ומצד האדם הכל זה דבר אחד.

לרבי יוסי אם נתכוון מהתחלה לומר על הולד שיהי' עולה רק כיון שלא יכל להגייד בבת אחת אמר קודם היא שלמים ואח"ז ולדה עולה אז דבריו קיימים. אבל אם בהתחלה כשאמר הרי זו שלמים התכוון גם לולד ואח"כ התחרט ואמר ולדה עולה אז מודה לרבי מאיר שהולד שלמים כאמו. לשיטתו מצד החפצא ולכן לולד יש מציאות בפ"ע.

ע"ב

כה,

האומר לשפחתו הרי את בת חורין וולדך עבד לרבי יוסי הגלילי ולדה משוחרר כמוה. לשיטתו מצד הגברא שהולד נראה לאדם כחלק מהאם. לחכמים דבריו קיימים. לשיטתו מצד החפצא, שיש לולד מציאות בפ"ע.

המשך

השוחט קרבן חטאת ומצא בה ולד בן ארבעה חדשים חי.
 ו"א שזה נחשב כקרבן חטאת שנאכל רק לזכרי כהונה ליום אחד ורק לפני מן הקלעים. לשיטתו מצד הגברא, שזה נראה כחלק מהקרבן, וכנראה לכך הייתה כוונתו שיתנהג בו כקרבן חטאת... ו"א שנאכל לכל אדם ובכל מקום, כיון שאין קדוש כאמו. לשיטתו מצד החפצא ולכן יש מציאות לולד בפ"ע ואינו קדוש בקדושת אמו..

המשך

האומר על בהמה הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים
 לרבי מאיר זה תמורת עולה, כי מתחשבים בדבריו הראשונים. לשיטתו מצד הגברא ולכן הדיבור הראשון נתפס.
 לרבי יוסי אם התכוון לכך מתחילה שיהי' תמורת שניהם, אלא שבפה לא יכל לאומרם כאחד דבריו קיימים, ותימכר וחצי' תמורת עולה וחצי' שלמים. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולכים גם על גמר דבריו, שהרי לכך התכוון מתחילה. ועצ"ע.

כז, ע"א

באומר הרי בהמה זו תחת קרבן זה והי' הקרבן בעל מום יצא לחולין אבל צריך לעשות לו דמים היינו לראות שההקדש יהי' שוה לחולין
 לר"י צריך לעשות לו דמים מדרבנן למ"ה ולכן מן התורה פדוי בכ"ש ורק מדרבנן צריך להוסיף כדי שלא יאמרו האנשים שמזלזל ופוגע בהקדש וכו'.
 לר"ל גם לעשות לו דמים זה מן התורה למה"ח ולכן צריך שיהי' ממש שווה מצ"ע כדי לפדותו. ועצ"ע אולי להיפך.

המשך

על מה נאמר שאונאה אין להם אבל ביטול מקח יש להם
 לר' ירמי' זה הולך על קרקעות של חולין. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על קרקע מצ"ע שאין לה שווי מוגדר.
 לר' יונה זה הולך על הקדש. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד התחייבותו להקדש שזה שונה בגלל החשיבות לאדם.

כז, ע"ב

האומר על בהמה הרי זו תחת חטאת ותחת עולה ואין לו עדיין חטאת או עולה
 לת"ק לא אמר כלום. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאין לו חטאת ועולה בפועל א"א שיחול עליהם.
 לר"מ אין אדם מוציא דבריו לבטלה וודאי התכוון להקדיש את הבהמה לדמיה ע"ד קרבן חטאת ועולה. לשיטתו מצד הגברא ולכן ודאי כוונתו להקדישם.

כט, ע"א

האומר לחברו הילך טלה זה ותלין שפחתך אצל עבדי
 לר"מ אין זה נחשב כאתנן למ"ה והרי אין פה איסור מן התורה.
 לחכמים זה נחשב לאתנן למה"ח והרי אין פה נישואין לכן זה נחשב כזנות
 כ"ט ע"ב

מה הדין בנותן אתנן לאשתו נידה
 לרב אין זה נחשב לאתנן למה"ח והרי יש פה חיי אישות וזה לא זנות
 ללוי זה נחשב לאתנן למ"ה והרי יש לאדם איסור כמו בזנות

ל' ע"ב

מה הדין בוולדות של בהמות האסורות לגבי המזבח
 לר' אליעזר אסור למה"ח שהעובר זה כמו ירך אמו וכא' מאבריה.
 לחכמים מותר למ"ה ולאדם הוולד נחשב כמציאות בפ"ע ולא כא' מאברי אמו. ועצ"ע מכה,
 ע"א, שם נתבאר הפוך. ואולי יש להסביר שפה זה שונה כיון שבהמה שאסורה למקדש אז מצד
 החפצא נחשב הולד כמות יותר מבהמה כשרה למזבח.

המשך

באיזה אופן הם חולקים

לרב נחמן המחלוקת היא שעברו ולבסוף נרבעו
 לר"א אסור כיון שעובר זה כמו ירך אמו וכא' מאבריה ולכן אסור. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל.
 לחכמים מותר כיון שאין העובר נחשב כא' מאבריה אבל אם נרבעו ולבסוף עיברו לכו"ע מותר.
 לרבא, לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שעיברו לאח"ז יש דעה שאסור כיון שחל עליו שם
 איסור מצ"ע, המחלוקת היא גם אם נרבעו ולבסוף עיברו שלר"א אסור כיון שזה וזה גורם אסור
 לחכמים מותר אבל אם עיברו ולבסוף נרבעו לכו"ע אסור כיון שהיא וולדה נרבעו

באופן אחר

לרב נחמן, לשיטתו מצד הגברא ולכן אין איסור חל עליהם מצ"ע אא"כ נרבעו כשהיו קדושים,
 ולכן חולקים רק אם נרבעו כשהם קדושים.

שלר"א אסור כיון שביזוי נחשב לאיסור ממש

ולחכמים מותר כיון שאין הביזוי נחשב לאיסור ממש אבל אם נרבעו כשהם חולין הואיל ולא
 השתנו לכו"ע מותרים

לרבא לשיטתו מצד החפצא, ולכן המחלוקת היא גם אם נרבעו כשהם חולין

שלר"א ביזוי נחשב לאיסור וכו' כנ"ל

לחכמים הואיל והשתנו מותרים אבל נרבעו כשהם קדושים לכו"ע אסור

המשך

מלא תרווד של רימה הבא מאדם חי ואח"כ מת

לרבי אליעזר מטמא כיון שזה חלק מגופו, שסובר שאפי' אבר מן החי מטמא במגע במשא
 ובאהל כמו אבר מן המת. לשיטתו מצד החפצא ולכן נחשב כחלק מהגוף.

לחכמים טהור. כיון שזה רק פסולת בעלמא ואינו כחלק מהגוף. לשיטתו מצד הגברא כיון
 שלאדם זה נראה פסולת אי"ז נחשב כלל.

לא, ע"ב

המקדיש נכסיו והיתה בהם בהמה הראוי' למזבח זכרים ונקבות

לרבי אליעזר הזכרים יימכרו לצרכי עולות, ונקבות יימכרו לצרכי שלמים, ודמיהם יפלו עם
 שאר הנכסים לבדק הבית. לשיטתו מצד החפצא וכיון שלא הקדישם בצורה פרטית, לכן רק
 ימכרו לצרכי קרבן, אבל הדמים הולכים לבדק הבית כרוב ההקדשות מצ"ע.

לרבי יהושע הזכרים עצמם יקרבו עולות והנקבות יימכרו לצרכי שלמים ויביא בדמיהם עולות,
 ורק שאר הנכסים ילכו לבדק הבית. לשיטתו מצד הגברא ואנו מפרשים את כוונתו שהבהמות

עצמן יהיו קרבנות או ימכרו לצורך קרבן ולא לבדק הבית.

המשך

לרב אדא בר אבא חולקים בעדר שיש בו חצי זכרים וחצי נקבות, שרבי אליעזר סובר שאין חולק את נדרו ומכיון שהנקבות לא יכולות להיות עולות, גם הזכרים לא יכולים להיות בעצמם עולות ורק יימכרו לצרכי עולות. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מחלק ביניהם. לרבי יהושע אדם חולק את נדרו ולכן הזכרים עצמם ימכרו עולות, והנקבות יימכרו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחלק כ"א כוונה אחרת.

או באופן אחר שרבי אליעזר אומר אין אדם חולק את נדרו וכיון ששאר הנכסים הולכים לבדק הבית ולא לקדשי מזבח לכן גם הבהמות הולכות לבדק הבית. לשיטתו מצד החפצא. לרבי יהושע אדם חולק את נדרו ולכן הבהמות קרבו לקרבן ושאר הנכסים לבדק הבית. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחלקים לפי כוונתו.

מב, ע"א

מה הדין בקדשי בדק הבית שמתו?

לת"ק ייקברו. לשיטתו מצד הגברא ויש בקדשי בדק הבית קדושה ממש כקדשי מזבח וא"א לפדותם לכן ייקברו.

לרבי שמעון ייפדו. כיון שסובר שקדשי בדק הבית אין צריך להעמידם ולהעריכם. לשיטתו מצד הגברא לכן קדשי בדק הבית אין בהם קדושה כ"כ כיון שאינם קדושים מצ"ע אלא זה רק כמו חיוב על האדם ואפשר בפדי'.

לב, ע"ב

מה סוברים רבנן בפדיון קדשים?

לרבי יוחנן סוברים שבין קדשי מזבח בין קדשי בדק הבית צריך שיהי' העמדה והערכה. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מחלק ששניהם קדושים מצ"ע.

לריש לקיש קדשי בדק הבית צריך העמדה והערכה, אבל קדשי מזבח אינם צריכים העמדה והערכה. לשיטתו מצד הגברא והפוך מדעת רבי שמעון ודוקא קדשי בדק הבית שזה מצד הגברא צריך העמדה והערכה.

לג, ע"ב

מה הדין של חולין שנשחטו בעזרה?

לת"ק ייקברו. לשיטתו מצד החפצא, שזה איסור ממש, ולכן גם האפר אסור בהנאה. לרבי שמעון יישרפו. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה רק איסור על האדם ולאחר ששורפם מותר האפר בהנאה.

לד, ע"א

דברים שצריך לקברם, האם יכול להחמיר ע"ע לשרפם?

לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך לקברם, שהאפר יהי' אסור בהנאה. לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן יכול ועדיף לבער את עצם הדבר.

המשך

מה הדין בחטאת העוף שבאה על ספק?

תוכן

לת"ק תשרף. לשיטתו מצד הגברא וכיון שהאדם גומר בדעתו שתהי' כקרבן לכן תשרף. לרבי יהודה יטילנה לאמת המים שעוברת בעזרה ויוצאת לנחל קדרון, כיון שיש לה עור רך אי"ז עושה סתימה בקילוח המים. לשיטתו מצד החפצא וה"ז רק מצד ספק ואין להחמיר בזה כ"כ ולא אסור מצ"ע.

מסכת כריתות

ב, ע"א

על כל השלושים ושש חייבי כריתות חייבים בשוגג חטאת, ובספק אשם תלוי, חוץ מ-
 לרבי מאיר חוץ ממטמא מקדש וקדשיו, כיון שקרבנו זה עולה ויורד לפי עשירותו לכן אין חייב
 אשם תלוי, שמגיע רק בספק עבירה שחייבים עלי' קרבן קבוע. לשיטתו מצד הגברא לכן ממעט
 דבר שאין בו קרבן קבוע מצד האדם אלא משתנה לפי האדם לפי עשירותו.
 לחכמים גם המגדף לא מביא אשם תלוי. כיון שאינו עושה מעשה, שאין דיבורו עושה מעשה.
 לשיטתו מצד החפצא ולכן ממעטים רק דבר שאין בו מעשה מצ"ע.

ב, ע"ב

מה פירוש וקידש את ראשו ביום ההוא, שמתחיל נזירות טהרה פעם שני' ?
 לרבי הכוונה שמתחיל נזירות שני' ביום הבאת קרבנותיו. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכלים
 לפי הקרבנות מצ"ע.
 לרבי יוסי בר רבי יהודה הכוונה שמתחיל לספור מיום תגלחתו מנזירות הטומאה אז מתחיל
 לספור נזירות טהרה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכלים לפי תגלחת האדם מצ"ע.

ג, ע"א

א' שרואה אנדרטא ומשתחוה לה מאהבה ויראה
 לאביי חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם דבר שמצד אהבה ויראה של האדם נחשב כאיסור
 וקשור לע"ז.
 לרבה פטור. לשיטתו מצד החפצא ומכיון שמצ"ע אין בה ענין של ע"ז כ"כ ולא אוסר כ"כ מצד
 רגשות האדם. ועצ"ע.

ע"ב

ג,

מדוע חייב בהשתחוואה לע"ז, והרי אין בזה מעשה ?
 לריש לקיש כיון שזה לפי רבי עקיבא שאומר שלא צריך מעשה להתחייב. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן אי"צ מעשה.
 לרבי יוחנן זה הולך אפילו לפי רבנן כיון שמכופף את קומתו נחשב כמעשה. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן צריך מעשה.

ד, ע"א

האם לוקים על לאו שבכללות, היינו כגון א' שאכל חלב של שור וכבש ועז ?
 לרבי ישמעאל חייב על כאו"א, שלומד מיתור הפסוקים. לשיטתו מצד החפצא וה"ז כמו גופים
 מחולקים שחייב עכאו"א.
 לחכמים אינו חייב אלא א'. לשיטתו מצד הגברא, שהרי על האדם יש רק אזהרה אחת.

המשך

האוכל חלב של נבלה או חלב של מקודשים, מה הדין ?
 לת"ק חייב שתיים. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין חייב על כל לאו בפ"ע כ"כ.
 לרבי יהודה חייב שלוש. לשיטתו מצד החפצא ולכן חייב על כל לאו בפ"ע. ועצ"ע.

ע"א

ה, איך עשה משה את שמן המשחה במדבר?
 לרבי יהודה היו שולקים עם השמן את העיקרין. לשיטתו מצד החפצא. ועצ"ע מהגירסא
 בלקו"ש פ' כי תשא חלק ט"ז, ששם כתוב הפוך, שרבי יהודה חושב על העתיד.
 לרבי יוסי היו שולקים את העיקרים במים, ובסוף מציף עליהם שמן וקולט את הריח וקיפחו.
 לשיטתו שחושב על העתיד.

ה, ע"ב

מה יותר עדיף משיחת השמן או יציקתו על הראש
 י"א שיציקה עדיף ולכן קודם יוצק על הראש ואח"כ מושח את השמן בין ריסי עיניו למ"ה
 שיציקה קשור יותר לאדם "ויצוק השמן על ראשו"
 וי"א שמשיחת השמן עדיף ולכן קודם מושח את השמן בין ריסי עיניו ולאח"כ יוצק על הראש
 למה"ח
 שנתרבתה המשיחה אצל כלי שרת

ו' ע"ב

הסך משמן המשחה למלכים ולכהנים
 לר"מ חייב למ"ה והרי עכשיו שא"צ למשחם נחשבים כזרים
 לר' יהודה פטור למה"ח וכיון שמשחו אותם בשמן זה בתחילה שוב אין הם נחשבים כזרים
 לגבי שמן זה

המשך

כמה יסוך על זר ויהי' חייב
 לר"מ כל שהוא שכמו בסיכה שמקדש אפילו כל שהוא כך גם בנתינה על זר מתחייב בכ"ש.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שיעור חשוב.
 לר' יהודה בכזית שלומד מכל נתינה שכתוב בתורה שזה בכזית. לשיטתו מצד החפצא ולכן
 צריך שיעור חשוב שיהי' בכזית.

ז, ע"א

האומר לא תתכפר לי חטאתי
 לאביי אינה מכפרת למ"ה ולכן אם אינו רוצה לא מתכפר
 לרבא מכפרת למה"ח וכפרה ממילא היא ולמסקנה רבא חזר בו והסכים לאביי

המשך

האם עיצומו של יוהכ"פ מכפר גם בלי תשובה
 לרבי כן. לשיטתו מצד החפצא שעיצומו של יום מכפר גם ללא עבודת האדם.
 לחכמים לא ורק אם עשה תשובה עכ"פ שמראה שרוצה לחזור בתשובה. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן צריך את עבודת האדם, ועכ"פ שיראה שרוצה לחזור בתשובה.

ז, ע"ב

מהו מגדף?
 לראב"ע זה עובד ע"ז. לשיטתו מצד החפצא שיש פה כמו פסל שמשתחוה אליו.
 לחכמים הכוונה למברך את השם. לשיטתו מצד הגברא שזה רק בינו לה'.

המשך

המפלת כמין בהמה חיה ועוף
 לר"מ מביאה קרבן ונאכל שנחשב כלידה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שנולד מאישה,
 שזה כבר נחשב כולד.
 לחכמים אינה מביאה קרבן עד שיהי' בו מצורת אדם. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי'
 בפועל צורת אדם.

המשך

מה הדין באשה שילדה בניתוח [= יוצא דופן]
 לת"ק פטורה מקרבן לידה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך דוקא כדרך הלידה.
 לר"ש חייבת קרבן לידה למ"ה והעיקר שנולד הולד ולא משנה באיזה צורה.

המשך

המפלת נפל לאור ליום פ"א מיום לידת הנקבה
 לב"ש פטורה מקרבן נוסף כיון שעדיין נמצאת בתוך מלאת ימי לידתה הראשונים. לשיטתו מצד
 החפצא ובמבט ראשון וכיון שעדיין לא הגיע זמן חיוב הקרבן, כיון שעדיין לילה נחשב כהמשך
 למלאת ימי לידה הראשונים.
 לב"ה חייבת בקרבן כיון שכבר יצאה ממלאת ימי' ללידה הראשונה, כיון שלילה לא מחוסר
 זמן. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות, שהרי כבר יצא מהזמן, אלא שיש חסרון צדדי, שלילה
 זה לא זמן קרבן, אבל אינו מחוסר זמן.

ח,
 אשה שיש עלי' חמש לידות ודאיות וחמש לידות מספק מביאה שתי קינים א' על הודאי וא' על
 הספק, של ודאי נאכלת והשאר עלי' חובה ושל ספק אינה נאכלת ואין השאר עלי' חובה.
 לרבי יוחנן בן נורי צריך שתאמר בודאי שהיא מביאה קרבן על האחרונה ואז תפתר גם על
 השאר. כיון שמדמה את זה למחויב חמש חטאות שהסוף מכפר לכן צריך שתאמר על האחרונה
 היא מביאה. שחוששים לפשיעה שאם לא תאמר על האחרונה תחשוב שנפטרה ואינה צריכה
 להביא עוד קרבנות. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחייב על כאו"א בפ"ע.
 לרבי עקיבא אי"צ לומר על האחרונה אלא מביאה באופן סתמי על א' מהם ותפטר על השאר.
 כיון שמדמה א"ז לטבילות, שמי שמחויב חמש טבילות וטובל פעם א' נטהר ואי"צ לפרט
 שטובל מהטומאה האחרונה. ואין חוששים לפשיעה, שאפילו שלא תאמר על האחרונה עדיין
 היא תביא את שאר הקרבנות. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין מחייב על כל פעם, אלא כמו
 טבילה שאדם נטהר בפעם אחת.

ט, ע"ב

מצורע שנתנגע נגעים הרבה, היינו שסבר שבעה ימים ולא הספיק להביא כל קרבנותיו עד
 שנצטרע פעם שני'
 לת"ק מסתכלים לפי קרבן החטאת שאם הביא חטאת ונתנגע אין צריך להביא עוד ציפורים
 לכשיטהר על הנגע הראשון. לשיטתו מצד הגברא ולכן נוגע החטאת, שזה בעיקר הכפרה על
 האדם.
 לרבי יהודה מסתכלים לפי קרבן האשם. היינו שאם הביא ציפורים ואשם לא צריך להביא
 עוה"פ. לשיטתו מצד החפצא ולכן נוגע האשם שהוא מכשירו בקדשים מצ"ע.

המשך

מצורע שהביא אשמו והעשיר לרבי שמעון הולכים לפי קרבן חטאת אם הי' עשיר בזמן קרבן חטאת מביא כעשיר. שמסתכלים על הדבר שמכפר לו. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים לפי עיקר כפרתו. לרבי יהודה הולכים לפי קרבן האשם. שמסתכלים על הדבר שמכשירו, שהאשם מכשירו בקדשים. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל. לרבי אליעזר בן יעקב הולכים לפי הציפורים, שהם גורמים לו את הטהרה, שהרי מדם הציפור מזים עליו וטהור. לשיטתו מצד החפצא.

ט, ע"ב
האשה שילדה ולדות הרבה והפילה בתוך שמונים של נקבה וחזרה והפילה בתוך שמונים של נקבה לחכמים ולד האחרון גורם, ולכן מונה שמונים יום מהולד האחרון, שיש לו ימי מלאת שלמים. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל ולד מחדש סופרים שמונים, ויש לו ימי מלאת שלמים. לרבי יהודה ולד הראשון גורם לקרבן ולכן השלישי שנולד לאחר מלאת הראשון צריך להביא קרבן נוסף. לשיטתו מצד החפצא, ולכן הראשון שגרם לפתיחת המעיין אצל האשה, הוא זה שגורם לקרבן, ורק ממנו סופרים שמונים יום.

יא, ע"א
איזוהי שפחה חרופה?
לרבי עקיבא מדובר שחצי' שפחה וחצי' בת חורין. לשיטתו מצד הגברא ולכן בגלל שהיא חצי בת חורין לכן יש משמעות לחיי האישות שלה, משא"כ אם הייתה כנענית לגמרי, אין משמעות לחיי האישות שלה בכלל, שהרי היא כבהמה ממש. לרבי ישמעאל היא נחשבת לשפחה ודאית. לרבי ישמעאל מדובר בשפחה כנענית שמאורסת לעבד עברי. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם שפחה כנענית יש חשיבות לחיי האישות שלה מצ"ע.
לראב"ע הכוונה חצי' שפחה וחצי' בת חורין ומאורסת לעבד עברי. לשיטתו מצד הגברא. לאחרים מדובר בשפחה כנענית שמאורסת לעבד כנעני. לשיטתו מצד החפצא, כנ"ל.

יא, ע"ב
אמרו לו שנים אכלת חלב והוא אומר לא אכלתי לת"ק פטור. כיון שאם ירצה יכול לומר מזיד הייתי. לשיטתו מצד החפצא וכיון שיש לו טענה שיכל להיפטור במיגו נפטור לגמרי. רבי מאיר מחייב. לשיטתו מצד הגברא וכיון שבפועל יש עליו שני עדים נגד דבריו, אינו נאמן בכח שיכל לטעון.

יב, ע"ב
האם כשאוכל איסור חלב בשתי תמחויין חייב שתים?
לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא, וכיון שסו"ס זה אותו חלב חייב רק א'. לרבי יהושע כן, כיון שתמחויין מחלקים. לשיטתו מצד הגברא וכיון שיש פה טעמים שונים לאדם זה נחשב כשני דברים נפרדים וחייב שתיים.

המשך
הכותב שתי אותיות בשתי העלמות א' שחרית וא' בצהריים בשבת

לרבן גמליאל חייב, כיון שאין ידיעה לחצי שיעור ומצטרפים. לשיטתו מצד החפצא ולכן ידיעה זה רק לשיעור שלם.
לחכמים פטור. כיון שיש ידיעה לחצי שיעור ואין מצטרפים שתי האותיות ואין נחשב שעשה מלאכה בשבת. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו לחצי שיעור יש חשיבות לידיעה של האדם.

המשך

האוכל שתי חצאי זיתים שמצטרפים, בכמה זמן מדובר שמפסיק ביניהם?
לרבי מאיר משערים לזמן כאילו התפוררו לפירורים דקים כקליות ואוכלים א' א'. וכשיעור אותו זמן מצטרפים. לשיטתו מצד הגברא, ולכן כל מה שאוכל נקרא המשך ומצטרף.
לחכמים רק אם לא עבר זמן של כדי אכילת פרס, אז חייב. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך זמן של אכילת פרס, שזהו זמן הרגיל ושווה בכל המקרים, ולא תלוי באדם עצמו.

יג, ע"ב

עה"פ יין ושכר אל תשת - מה לומדים מזה?
לת"ק לומדים שכר מנזיר, שאפילו בכלשהו מוזהר עליו, וגם מוזהר אפילו שהוא יין מגיתו. אבל אינו חייב מיתה רק אם שותה רביעית של יין בן ארבעים יום. למ"ה ולכן מחייב בכ"ש
לרבי אליעזר לומדים שהכוונה לא לשותות יין כדרך שכרותו. אבל אם שתהו בהפסקות או נתן לתוכו מים פטור. למה"ח
לרבי יהודה לומדים שגם שאר המשכרים מתחייב ולא רק יין, אלא שעל היין חייב מיתה ועל שאר המשקים זה רק אזהרה. למ"ה ולכן מחייב על שאר משכרים ולא דוקא יין ועצ"ע

יד, ע"ב

עבר עבירה שיש בה שתי מיתות
לת"ק נידון במיתה החמורה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מקבל את העונש החמור שביניהם.
לרבי יוסי נידון בחיוב הראשון שבא עליו, כגון חמותו ונעשית אשת איש נידון משום חמותו. ואם היתה אשת איש ואח"ז נעשית חמותו נידונה משום אשת איש. לשיטתו מצד החפצא ולכן נידון באיסור הראשון שחל עליו.

המשך

הבא על חמותו שנשוי גם לנכדות'
לת"ק חייב רק משום חמותו. לשיטתו מצד החפצא, שהרי הוא מתחייב רק על גוף א' שבעל את חמותו.
לרבי יוחנן בן נורי חייב שלוש חטאות משום חמותו משום אם חמותו ומשום אם חמיו. כגון שנשא את בת בנה ואת בת בתה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שע"י בעילת חמותו יש פה שלושה איסורים, לכן מתחייב שלוש חטאות אפי' שהיא רק גוף אחד.

טו, ע"א

שחט בהמה ואח"ז את בת בתה ואח"כ את בתה
לת"ק מקבל מכות פ"א. לשיטתו מצד החפצא שהרי בשחיטת בהמה אחת מתחייב פה וא"א לחייבו יותר מפ"א.
לסומכוס משום רבי מאיר סופג שמונים. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל יוצא פה שעבר שתי עבירות.

המשך

הבא על אישה שאסורה עליו כמה ביאות
 לרבי אליעזר חייב על כל ביאה וביאה, לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שזה גוף א' חייב על
 כל פעולה של איסור.
 לחכמים אינו חייב אלא פעם א' כיון שזה גוף א', לשיטתם מצד הגברא.

ע"א

טז,

האם חייב על ספק מעילה אשם תלוי?
 לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן בדבר שזה רק ספק מצד האדם אין חייב אשם תלוי, שאין
 פה א' משתי חתיכות.
 לרבי עקיבא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שזה רק ספק מצד האדם ואין פה כמו א'
 משתי חתיכות שא' מהם איסור, בכ"ז חייב.

המשך

איך יכול להיות חמש מעילות?
 לשמואל זה באופן כמ"ש חמישה דברים בעולה מצטרפים לכזית אם העלם בחוץ בשר וחלב
 והיין והסולת והשמן. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהיו חמישה דברים שונים.
 לחזקי' מדובר שחייב חמש כגון שאכל חמישה אברים. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שזה
 רק בשר חייב חמש כיון שיש איברים שונים.
 לריש לקיש אפילו באבר אחד אם אכל למשל את הכתף שיש בו חמש אברים הפרסא והעצם
 התחתון עד הארכובה ושתי עצמות חוץ מהכתף. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו באבר אחד
 יכול למצוא את כל החמש מעילות.
 לרבי יוחנן כגון שאכל בחמשה סוגי טעמים, כגון צלי ומבושל כבוש ושלוק וצלי קידר. לשיטתו
 מצד הגברא ולכן אפילו בטעמים שונים ג"כ נחשב לחמש מעילות שונות.
 לרבי יצחק נפחא כגון שאכל בחמישה מיני קדרה כמו כרישין ובצללים וכרוב ודלעת ולפת
 שכ"א זה טעם אחר. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו בטעמים שונים נחשב כחמש מעילות
 שונות.

המשך

הכותב שתי אותיות בשתי שבתות, א' בשבת זו וא' בשבת זו
 רבן גמליאל מחייב כיון שאין ידיעה לחצי שיעור לכן אי"ז נחשב שהי' ידיעה לחלק ביניהם. וכן
 סובר רבי אליעזר. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיעור שלם כדי שייחשב ידיעה.
 לחכמים פוטרים כיון שיש ידיעה לחצי שיעור ונחשב כשני העלמות שאינם מצטרפים. לשיטתו
 מצד הגברא ולכן אי"צ שיעור שלם וגם בחצי שיעור נחשב ידיעה.

ע"ב

יז,

באיזה מקרה מביא אשם תלוי?
 לרב אסי אפילו בחתיכה אחת שיש ספק אם היא שומן או חלב חייב. כיון שיש אם למסורת
 וכתוב מצות עם ו' א' לשון יחיד. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל על המסורת איך שזה כתוב
 בתורה.
 לחייא בר רב רק אם היו שתי חתיכות, א' חלב וא' שומן ויש ספק ואינו יודע מה אכל, כיון שיש
 אם למקרא וקוראים מצוות לשון רבים. לשיטתו מצד הגברא לכן מסתכל לפי הקריאה שהאדם
 קורא. ועצ"ע.

יח, השוחט אשם תלוי בחוץ
 לרבי מאיר חייב. לשיטתו מצד הגברא והרי בשבילו שאינו יודע אם עשה עבירה נחשב ככל
 קרבן שחייב בחוץ.
 לחכמים פטור, לשיטתו מצד החפצא והרי אין פה עבירה וודאית ולכן אי"ז נחשב כמו כל קרבן.

המשך
 היו לפניו שתי חתיכות א' של שומן וא' של חלב בא ישראל ואכל הראשונה ובא גוי או כלב או
 עורב ואכל את השני, או הפוך, שקודם אכל הגוי הראשונה ואח"כ בא ישראל ואכל הראשונה
 לת"ק פטור. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהיו שתי חתיכות בפועל כדי שיהי' ספק בזה.
 לרבי חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שיהיו שתי חתיכות. ועצ"ע מהנ"ל.

המשך
 אכל את הראשונה בשוגג והשני' במזיד חייב, אבל אם אכל הראשונה במזיד והשני' בשוגג
 לת"ק פטור. לשיטתו מצד הגברא, והרי עשה בשוגג את האחרון.
 לרבי חייב. לשיטתו מצד החפצא והרי בטוח שיש פה איסור.

יח, ע"ב
 מה הדין אם הי' לו ספק של כמה עבירות?
 לרבי כשם שמביא חטאת על כל עבירה כך מביא אשם תלוי על כל עבירה. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן משווה ספקות כמו על חטא ודאי שכל עבירה נחשבת בפ"ע.
 לרבי יוסי ורבי יהודה ורבי אלעזר ורבי שמעון מביא רק אשם תלוי א' שנאמר על שגגתו אשר
 שגג, אפי' על שגגות הרבה אינו חייב אלא א'. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל הספקות נחשב
 רק אחד.

המשך
 האם ידיעות ספק מחלקות לחטאות?
 לריש לקיש כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שיש רק ידיעה מספק עדיין מחלק.
 לרבי יוחנן לא, ורק ידיעה וודאית מחלקת לחטאות. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שתהי'
 ידיעה ודאית.

המשך
 שני שבילים א' טמא וא' טהור, הלך בראשון ולא נכנס לביהמ"ק, בשני נכנס לביהמ"ק חייב.
 הלך בראשון ונכנס לביהמ"ק והזה ונטהר והלך בשביל השני ונכנס לביהמ"ק
 לת"ק חייב. כיון שמקצת ידיעה נחשב כידיעה ממש. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו מקצת
 ידיעה נחשבת לידיעה ממש.
 לרבי שמעון פטור בשניהם. כיון שמקצת ידיעה לא נחשבת כידיעה ממש. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן צריך ידיעה מושלמת מצ"ע.

המשך
 חלב ונותר לפניו, ואכל א' מהם ולא יודע איזה מהם אכל. אשתו נדה ואחותו עמו בבית שגג
 בא' מהם ולא יודע באיזה, שבת ויוה"כ ועשה מלאכה בביה"ש שביניהם ואינו יודע אם הי'

שבת או יו"כ
 לרבי אליעזר חייב חטאת, לשיטתו מצד החפצא והרי נעשה איסור בודאי ואפילו שאינו יודע
 איזה איסור בדיוק מתחייב.
 לרבי יהושע פטור. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שהאדם ידע איזו עבירה בדיוק עבר.

המשך

במה נחלקו?

לרבי יוסי מדובר שלא הי' בין השמשות, שאז פטור, כיון שאפשר שיכול להיות שמקצת עשה
 שבת וקצת ביו"כ ואין מצטרפים, אלא מדובר שעשה מלאכה באמצע היום ולא יודע אם זה הי'
 שבת או יו"כ.

לרבי יהודה נחלקו אפילו נתכוון ללקוט תאנים וליקט ענבים או נתכוון ללקוט שחורות וליקט
 תאנים לבנות. לשיטתו מצד החפצא ולכן אם זה נגד כוונתו כאילו חסר במלאכה.
 לרבי שמעון שזורי נחלקו רק על דבר שהוא משתי שמות, כגון ספק קצר ספק טחן או ספק
 תאנים ספק ענבים, שרבי אליעזר מחייב ורבי יהושע פוטר. אבל אם שתי אילנות של אותו מין
 ולא ידע אם מזה לקט או מזה לפי כולם חייב. לשיטתו מצד הגברא ולכן אם השתנה כוונתו אי"ז
 פוטר ממלאכה, אלא זה רק שלא יתקיים רצון האדם, אבל המלאכה נשארה מלאכה ומתחייב.

כ, ע"ב

החותה גחלים בשבת להתחמם בהם והובערו מאליהם
 י"א חייב, כיון שמלאכה שאי"צ לגופה חייב עלי'. לשיטתו מצד החפצא ולכן חייב אפילו שאין
 לו צורך במלאכה.
 וי"א פטור, כיון שמלאכה שאי"צ לגופה שלא רצה להבעירם פטור עלי'. לשיטתו מצד הגברא
 ולכן צריך שיהי' צורך לאדם במלאכה.

המשך

האם חייב בדם התמצית?

לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן הרי אי"ז דם הנפש שאיתו יצאה הנשמה, לכן אינו מוזהר
 ע"ז כ"כ.

לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן גם זה נחשב כדם, אפילו שלא שייך בזה לומר
 שהנפש נמצאת בדם, שהרי זה יצא לאחר יציאת הנפש.

כא, ע"א

מה הדין של דם נבלות?

לב"ש טהור. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון הרי אין הדם ממש כחלק מהנבלה.
 לב"ה טמא. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות נראה שזה ממש כחלק מהנבלה.

כב, ע"א

מהו דם הנפש?

לר' אליעזר כל זמן שמקלח אבל מה שבתחילה ובסוף שאינו מקלח אינו נחשב. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן דוקא הקילוח גורם.

לר"ש רק מטיפה המשחרת ואילך. לשיטתו מצד הגברא ולכן בדם עצמו שמשחיר למראה
 האדם זה מה שגורם. ועצ"ע.

המשך

הקִיז דם לבהמה וקיבל דמה בשני כוסות
 לר"ל חייב שתי חטאות כיון שחייב גם על הדם שאחר הקילוח. לשיטתו מצד הגברא ולכן חייב
 גם על הדם שלאחר הקילוח כנ"ל. שלאדם זה נראה כדם לכל דבר.
 לר"י אינו חייב אלא חטאת אחת על הכוס הראשונה שבה יש מדם הקילוח. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן דוקא על דם הקילוח חייב, כנ"ל.

המשך

האם חייבים על ספק מעילה אשם תלוי
 כבר כתוב בט"ז ע"א
 כב, ע"ב
 חתיכה של חולין וחתיכה של הקדש אכל א' מהן ואינו יודע איזו אכל.
 כבר כתוב כנ"ל

המשך

אכל א' את הראשונה ואכל אחר את השני'
 לרבי עקיבא זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי. למ"ה והרי לכל א' יש ספק בנפרד
 לרבי שמעון שניהם מביאים אשם אחד. למ"ח והרי ודאי שנעשתה פה עבירה
 לרבי יוסי אין שניים מביאים אשם אחד.

המשך

חתיכה של חלב וחתיכה של חולין אכל א' את הראשונה ובא אחר ואכל את השני'
 לרבי עקיבא זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי. למ"ה כנ"ל
 לרבי שמעון שניהם מביאים חטאת אחת למ"ח כנ"ל.
 לרבי יוסי אין שניים מביאים חטאת א'.

המשך

חתיכה חלב וחתיכה של קודש אכל א' את הראשונה ובא אחר ואכל את השני'
 לרבי עקיבא זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי למ"ה כנ"ל
 לרבי שמעון שניהם מביאים חטאת ואשם. לשיטתו מצד החפצא והרי ודאי יש פה עבירה.
 לרבי יוסי אין שניים מביאים חטאת ואשם. לשיטתו מצד הגברא, וצריך לדעת ברור איזה עבירה
 עבר.

המשך

חתיכת חלב וחתיכת חלב של קרבן, אכל א' מהם ואינו יודע איזו מהן אכל
 לת"ק מביא חטאת. לשיטתו מצד החפצא, והרי ודאי שיש פה עבירה, אבל אשם תלוי אינו
 מביא, כיון שמביא כבר קרבן חטאת.
 לרבי עקיבא מביא גם אשם תלוי. לשיטתו מצד הגברא ואולי אכל חלב של קרבן, שעל זה צריך
 להביא גם אשם.

המשך

אכל א' את הראשונה ובא אחר ואכל את השני'
 לת"ק זה מביא חטאת וזה מביא חטאת. לשיטתו מצד החפצא, והרי ודאי נעשתה פה עבירה.
 לרבי עקיבא זה וזה מביאים אשם תלוי. לשיטתו מצד הגברא, והרי אינו יודע ברור איזה אכל.
 לרבי שמעון זה מביא חטאת וזה מביא חטאת ושניהם מביאים אשם אחד.
 לרבי יוסי אין שנים מביאים אשם אחד.

המשך

חתיכת חלב וחתיכת חלב נותר אכל א' את הראשונה ובא אחר ואכל את השני'
 לת"ק זה מביא חטאת ואשם תלוי וזה מביא חטאת ואשם תלוי. לשיטתו מצד הגברא והרי הוא
 בספק על הנותר ולכן מביא אשם תלוי.
 לרבי שמעון זה מביא חטאת וזה מביא חטאת ושניהם מביאים חטאת אחת נוספת. לשיטתו
 מצד החפצא, והרי ודאי יש פה עבירה.
 לרבי יוסי כל קרבן שהוא על חטא אין שניים מביאים אותו.

כ"ג ע"ב

האם בקדשים איסור חל על איסור

י"א שכך למה"ח.

וי"א שלא למה"ה והרי"ז כבר אסור לאדם וא"א לחול על חתיכה זו עוד איסור ועצ"ע

המשך

המביא אשם תלוי ונודע לו שלא חטא
 לר"מ יצא לחולין למה"ה ולכן אין קדושה בקרבן מצ"ע היינו שהאדם מביא בגלל ספקו וברגע
 שנודע לו שוב אין מציאות לקרבן
 לחכמים יש בזה קדושה וצריך לחכות שיפול בזה מום ואז יכול לפדותו למה"ח ולכן גמר
 ומקדיש את הקרבן בכל אופן

כ"ד ע"ב

עגלה ערופה מאימתי נאסרת

לרב המנונא מחיים מהרגע שהקדישה לכך למה"ה ולכן מהרגע שהאדם מייעדה נאסרת

לרבא נאסרת רק לאחר עריפה למה"ח ולכן רק לאחר הפעולה בעגלה נאסרת

כ"ה ע"א

האם שחיטה שאינה ראויה נחשבת לשחיטה לגבי אותו ואת בנו כגוון ששוחט שור הנסקל
 לר"ש לא ולכן פטור למה"ה וכיון שאין ראוי לאדם שהרי אסור בהנאה אי"ז נחשב לשחיטה כלל
 לחכמים כן ולכן חייב למה"ח ולכן אפיילו שאי"ז ראוי כלל לאדם נחשב כשחיטה מצ"ע

כו, ע"ב

האשה שהביאה חטאת העוף שבאה על ספק ונודע לה לאחר שנמלקה שילדה וצריכה להביא

קרבן ודאי

לרב מזה דמה וממצה דמה וכיפרה ומותרת באכילה. למה"ח ולכן מתחשב עם המציאות בפועל

שהיתה חייבת קרבן ודאי

לרבי יוחנן גזרה שמא יאמרו שחטאת העוף שבאה על ספק נאכלת. למה"ה ולכן חושש למה

יאמרו האנשים וכו'

מסכת מעילה

ב, ע"ב

מה הדין בקדשי קדשים ששחטם בדרום ועלו למזבח?
 לרבה אם עלו יירדו, וכך ההלכה. למה"ח ולכן סובר שזה ממש פסול בקרבן מצ"ע ולכן צריך להורידו מהמזבח
 לרב יוסף אם עלו לא ירדו. למ"ה ולכן סובר שהאיסור הוא רק על האדם שצריך לשחטו בצפון ולא בדרום אבל אי"ז פסול ממש בקרבן ואם עלה לא ירד

ו, ע"ב

מה הדין של בשר קדשי קדשים שיצא לפני זריקת דמים?
 לרבי אליעזר חייבים עליו משום מעילה, אבל אין חייבים עליו משום פיגול נותר וטמא. למה"ח ולכן כשהקדישו זה קדוש וחייב מעילה אבל בפועל כיון שלא זרקו את הדם אינו כקרבן ממש לרבי עקיבא אין חייבים עליו משום מעילה, אבל חייבים עליו משום פיגול נותר וטמא. למ"ה ולכן מצידו נחשב ששחט קרבן אבל אין חייב משום מעילה ובפרט שאת הבשר אוכלים הבעלים לאחר הזריקה ואי"ז שייך למעילה

המשך

מה הדין של אמורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים?
 לרבי אליעזר אין חייבים עליו משום מעילה, ואין חייבים עליהם משום פיגול נותר וטמא. למה"ח ולכן כ"ז שלא הי' זריקת דמים נחשב כממון בעלים לרבי עקיבא חייבים עליהם משום מעילה וגם משום פיגול נותר וטמא. למ"ה וכיון שהאדם מתכנן לזרוק הדם ולהקריב את האימורים לכן זה נחשב כקרבן

ע"א

ט,

הנהנה מהאפר שנמצא בתפוח שע"ג המזבח לאחר תרומת הדשן
 לרב אין חייבים עליו משום מעילה, כיון שנעשה כבר מצוותו. למ"ה והרי מצד האדם הרי כבר קיים את עיקר מצוותו בהקטרה ע"ג המזבח

לרבי יוחנן מועלים בו, כיון שעדיין צריך שהכהן ילבש בגדי כהונה ויוציאו לבית הדשן מחוץ למחנה. למה"ח ולכן כיון שעדיין צריך להוציאו מחוץ למחנה לא נחשב לגמרי כמו שנגמר מצותו.

ט' ע"ב

הנהגה מבשר קדשי קדשים לפני זריקת דמים או מאימורי קדשים קלים לאחר זריקת דמים לרב מביא מהקרן והחומש קרבנות נדבה למזבח. לשיטתו מצד הגברא ולכן מביא קרבן שגם אוכלים הבעלים.

ללוי מביא דבר שכולו למזבח היינו קטורת למה"ח.

ע"א

יא,

האם חייבים משום מעילה על הדם של הקרבן?

לרבי מאיר ורבי שמעון כן. לשיטתו מצד הגברא שמחשיב את כפרת האדם כקרבן והקדש ממש.

לחכמים אין מועלים, שזה רק כפרה. לכפרה נתתיו ולא למעילה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין כפרת האדם נחשב כהקדש ממש, ואין בזה מעילה.

יא, ע"ב

מה הדין של בגדי כה"ג שהשתמש בהם ביו"כ?

לרבי דוסא מותר להשתמש בהם כהן הדיוט ורק לכה"ג אסור להשתמש בהם ביו"כ הבא. לשיטתו מצד הגברא שזה רק איסור על הכה"ג לא להשתמש בזה עוה"פ כיון שצ"ל הכל חדש, גם ברוחניות, שזה ענין התשובה כמ"ש ברמב"ם אני אחר ואיני אותו האיש. (ועיין בלקו"ש ביאור ענין לשכת פרהדרין).

לחכמים אסור לאף אחד להשתמש בזה וטעונים גניזה שכתוב והניחם שם. לשיטתם מצד החפצא שזה קדושה שחלה בבגד מצ"ע שצריך לגנוזו.

י"ג ע"ב

מים שבכד של זהב שמיועדים עבור ניסוך המים

לר' יוחנן חייבים מעילה על כל המים. לשיטתו מצד החפצא ומכיון שהכל מיועד עבור ניסוך המים אז חייב מעילה על הכל.

לר"ל אינו חייב במעילה רק על 3 לוגין למ"ה ולכן רק מה שחייב לנסך על המזבח בזה מועלים

י"ד ע"א

ע"ז שנשברה מאליה

לר' יוחנן אסורה כיון שלא ביטלה בפירוש הגוי. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לבטלה בפירוש, ואין מתחשבים כ"כ במה שחושב בלבו.

לר"ל מותרת למ"ה כיון שחושב הגוי שאם את עצמה לא יכלה להציל ודאי שלא יכולה להציל אותה ומבטלה בלבו

יח, ע"א

האם ערלה וכלאי הכרם מצטרפים זע"ז לשיעור כזית?

לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והרי שניהם אסורים ואין סיבה שלא יצטרפו.

לרבי שמעון לא. לשיטתו מצד הגברא שהרי כ"א הוא איסור אחר על האדם.

המשך

א' שנהנה מההקדש שו"פ אבל לא פגם בהקדש לרבי עקיבא מעל. היינו שגם בלבוש האמצעי שאין בו פגם רק לזמן מרובה מעל אפי' שלא פגם. שנחשב כדבר שאין בו פגם. לשיטתו מצד הגברא לכן לא צריך פגם, שהעיקר שהאדם נהנה מההקדש מתחייב. לחכמים אם זה דבר שיש בו פגם לא מעל עד שיפגום היינו בלבוש האמצעי שבבגדיו אפילו שאינו נפגם עד זמן מרובה בכ"ז כיון שיש בו פגם לא מעל עד שיפגום. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' פגם ממש.

יט, ע"ב

מה הדין במועל אחר מועל בכלי שרת? לת"ק אין המועל השני חייב כיון שהמועל הראשון חילל כבר את הקודש. לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכלים לפי מעשה הראשון, שכבר אין קדושה בדבר, כי האדם חיללו. לרבי נחמי' גם המועל השני חייב כיון שקדושת כלי קדושה חזקה, שהרי מביא אחרים לידי קדושה ומקדשם בכלי ק"ו שהוא בעצמו שיהי' בו מעילה מועל אחר מועל. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו שהאדם השתמש עדיין נשארה קדושה בכלי מצ"ע.

המשך

האם עצים יש בהם מועל אחר מועל כמו בקרבן? לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין חשיבות בעצים כ"כ כקרבן מצ"ע, שהרי הם רק בשביל צורך האדם להקריב הקרבן. לרבי כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחשיבם כקרבן ממש מצ"ע, ולא רק לצורך האדם.

כ, ע"ב

הנודר מן הבשר האם אסור גם בבשר עוף? לרבי עקיבא כן, לשיטתו מצד הגברא וכיון שהאדם כשהולך לקנות בשר ולא מוצא אומר למשלחו שיש רק בשר עוף, היינו שגם עוף נכלל בכלל בשר. לרשב"ג מותר בעוף, לשיטתו מצד החפצא שעוף אינו נחשב ממש בשר.

כא, ע"א

נתן לשליח שתי פרוטות של הקדש ואמר לו לך תקנה לי בזה אתרוג, והביא לו בא' אתרוג ובא' רימון לת"ק שניהם מעלו, גם המשלח וגם השליח שנחשב קצת שעשה שליחותו עכ"פ בזה שהביא אתרוג, ומתחייב גם מצ"ע כיון שהוסיף והביא רימון. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולכים לפי דבריו שביקש אתרוג ולא אמר איזה אתרוג מתכוון. לרבי יהודה בעה"ב לא מעל כיון שהשליח לא עשה שליחותו שהרי אומר לו אתרוג גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל לפי הכסף שכיון שנתן לו שתי פרוטות ודאי כוונתו הייתה לאתרוג גדול.

המשך

נתן לו דינר זהב וא"ל לך והבא לי חלוק והביא לו בחצי מהדינר חלוק ובחצי טלית לת"ק שניהם מעלו. לשיטתו מצד הגברא, והרי לא פירש שרוצה חלוק גדול. לרבי יהודה בעה"ב לא מעל כיון שהשליח לא עשה שליחותו שהרי ביקש חלוק גדול. לשיטתו מצד החפצא והרי הי' צריך להבין שלפי הכסף בודאי מתכוון לחלוק גדול.

כא, ע"ב

המפקיד מעות שהם לא צרורים אצל חנווני, האם מותר להשתמש בהם? לרבי מאיר לא, כיון שזה נחשב כמו בע"ב. לשיטתו מצד הגברא ולכן כל זמן שאין ברור שנותן לו רשות להשתמש א"א להשתמש בזה, שאין רצונו של אדם בד"כ שישתמשו במעותיו. לרבי יהודה מותר להשתמש בהם כמו שמפקיד מעות אצל שולחני. לשיטתו מצד החפצא וכיון שלא היו צרורים ודאי רוצה שישתמש בהם.

המשך

האומר פרוטה בכיס זה הקדש, האם חייב על הפרוטה הראשונה שהוציא מהכיס משום מעילה? לרבי עקיבא כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן הראשון שיוצא מהכיס ודאי בכוונתו להקדישו. לחכמים לא, עד שיוציא את כל הכיס. לשיטתו מצד החפצא וכיון שעדיין נשאר פרוטה בכיס יכול ההקדש לחול על זה.

ע"א

כב,

הלוקח יין מהכותים ואומר שיפריש לאחר השבת תרו"מ, האם יכול לשתות מהיין? לרבי מאיר כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שיש ברירה שמתחשבים בכוונתו שפועל את התרומה למפרע. לרבי יהודה ורבי יוסי שמעון לא, כיון שאין ברירה ולא אומרים שהתברר למפרע שזה הי' מופרש. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שבפועל יפרישו.

מסכת נדה

אשה שבדקה וראתה דם, האם מטמאה למפרע?
 לשמאי לא. ורק מאותו רגע שראתה מטמאה. למה"ח ובמבט ראשון ולכן רק מהרגע שראתה
 מטמאה
 להלל מטמאה עד הפעם האחרונה שבדקה וראתה שהיא טהורה. למה"ה ובהתבוננות שכנראה
 זה התחיל לפי"ז
 לחכמים מטמאה למפרע עד הבדיקה האחרונה, או מעת לעת, היינו שלא מטמאה למפרע יותר
 מעת לעת. לשיטתם כמו תיווך

ב,
 מקוה שנמדד ונמצא חסר, מה הדין של כל הטהרות שנעשו ע"ג למפרע?
 לת"ק בין ברשות היחיד בין ברה"ר טמאות שמשווים א"ז לטוטה שכמו טוטה שהיא ספק
 אסרוה לבעלה כודאי עד שתשתה כך גם פה כל הטהרות שנעשו על גביו טמאות מספק. למה"ח
 ולכן משווה בין הדברים מצ"ע אפילו שיש סיבות לחלק ביניהם
 לרבי שמעון ברה"ר טהורות כיון שא"א ללמוד מסוטה שהרי סוטה עושה מעשי' רק ברה"י,
 שנסתרת, וברה"י תולין מספק כיון שאי"ז דומה לטוטה, שבסוטה יש רגליים לדבר, שהרי
 קנא לה ונסתרה, או שלומדים סוף טומאה מתחילת טומאה, כמו שבתחילת טומאה אם ספק
 נגע או לא נגע ספקו טהור, גם בסוף טומאה ספק טבל ספק לא טבל ספקו טהור. ולא מעמידים
 אותו על חזקת טומאה. למה"ה ולכן מסביר מדוע אי"ז דומה לטוטה
 ג' ע"א

האם שמאי מודה להלל במשמשת במוך שמטמאה למפרע
 לאביי כן למה"ה ולכן כיון שיש סיבה לחשוש נוטה לדעת הלל שקשור לגברא
 לרבא לא שגם במוך הרי הוא מתכוין ע"י הזיעה ויש מקומות לדם לצאת וכיון שלא יצא סימן
 שלא התחיל לפי"ז ולא מטמאה למפרע למה"ח ולכן נשאר שמאי בדעתו ורק משעה שראתה
 בפועל
 המשך

מה הטעם של שמאי
 י"א בגלל שהעמד אשה על חזקתה שהיא טהורה ולכן אפשר לשאול מחבית ומקוה שהרי גם
 שם יש חזקת טהרה. לשיטתו מצד החפצא, שמסתכל מצד חזקת האשה מצ"ע.
 וי"א בגלל שאשה מרגישה כשיוצא דם ואם לא הרגישה כנראה שלא התחיל לפי"ז ולכן א"א
 לשאול מספק בחבית וספק במקוה כיון ששם אין שייך הרגשה. לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר
 מצד הרגשתה.

ג, ע"ב
 מה הטעם של שמאי
 י"א בגלל שהאשה מרגשת כשיוצא דם ואם לא הרגישה סימן שלא התחיל לפי"ז ואפילו שיש
 לה מוך היתה צריכה להרגיש. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על הרגשה של האשה.
 וי"א כיון שאם זה ה' מתחיל לפי"ז היתה רואה את הדם אבל אם יש לה מוך אז לא יכלה לראות
 ומודה שמאי שמטמאה למפרע. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר על ראיית הדבר מצ"ע.

המשך

קופה שנשתמש בה טהרות בזוית זו ונמצא שרץ בזוית אחרת ומדובר בקופה בדוקה לחזקי' טהרות הראשונות טהורות כיון שבדקה ועשה ככל יכלתו. לשיטתו מצד הגברא והרי עשה ככל יכלתו.

לר' יוחנן טהרות הראשונות טמאות שמא עם סילוק ידו נפל שם השרץ. לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל נמצא בה הטומאה וע"ד "כל הטומאות כשעת מציאתן" שכנראה גם הי' לפנ"ז רגע לאחר בדיקתו.

ד, ע"א

וי"א שחולקים בזוית בית היינו שעשה טהרות בקופה בזוית זו והזויזה לזוית אחרת ונמצא בה שרץ

לחזקי' לא מחזיקין טומאה ממקום למקום. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין לחשוש אם הי' במ"א לפנ"ז.

לר' יוחנן כן מחזיקים טומאה ממקום למקום היינו שאומרים שהשרץ הי' ג"כ בזוית הראשונה יחד עם הטהרות. לשיטתו מצד החפצא כיון שמסתכל על הכלי וה"ז אותו כלי, לכן חושש גם ממ"א.

ו, ע"א

האם הרואה דם שמתמאה למפרע מטמאה גם את בועלה למפרע לת"ק לא. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק באשה שנמצא בה הדם מטמא למפרע. לר"ע כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו בועלה מקבל את אותו דין.

ז, ע"ב

מה דין אחורי כלים שנטמאו במשקין?

לרבי אליעזר מטמאין את המשקין ואפילו של חולין ואין פוסלים את האוכלין אפילו של תרומה. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא גוזרים כ"כ על המשקין, כיון שאינם חמורים מצ"ע ורק מצד גזירה דרבנן לכן אין מחמירים בטומאתם, ובפרט שאחורי הכלי אינו כ"כ קשור לעצם הכלי, שענינו לקבל דבר בתוכו דוקא.

לרבי יהושע מטמאין את המשקין ופוסלין את האוכלין. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמירים במשקין, שזה גזירה על האדם, וגם שאחורי כלי משמש בשביל האדם לתופסו בו ונחשב כמו הכלי ונטמא לגמרי.

ט, ע"א

מדוע אשה שמיניקה שראתה דם די' שעתה?

לרבי מאיר מכיון שהדם נעכר ונעשה חלב ולפ"ז רק כל זמן שמיניקה אז די' שעתה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי בפעולת האדם, היינו שרק בגלל שמיניקה הדם נעכר להיות חלב.

לרבי יוסי ורבי יהודה ורבי שמעון כיון שאברי' מתפרקין מהלידה ואין נפשה חוזרת עלי' עד 24 חודש, ואפילו שלא מיניקה די' שעתה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מצ"ע אין בה דם אפי' ללא פעולתה.

המשך

איזוהי זקנה שדי' שעתה?

לר' יהודה כל שחברותי' אומרות עלי' זקנה ואינה מקפדת. לשיטתו מצד החפצא שמקפיד על הענין מצ"ע.

לרבי שמעון שקוראים לה אמא ואינה בושה. לשיטתו מצד הגברא שמדבר על האדם עצמו שאין האשה מתביישת.

המשך

מה הכוונה שאינה בושה?

לר' זירא הכוונה שאינה מקפדת. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל.
לרב שמואל בר רב יצחק הכוונה שאינה בושה דוקא. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל.

י, ע"א

תנוקת שלא הגיע זמנה לראות וראתה כתם בין הפעם השני' לשלישית לחזקי' טמאה למפרע כיון שאם היא היתה רואה דם ממש הייתה מטמאה כבר, שיש לה חזקה, לכן גם הכתם טמא. לשיטתו מצד הגברא שרואה בכתם כאילו זה המשך של דם האשה. לרבי יוחנן טהורה למפרע כיון שלא הי' לה חזקה בדם הכתם ג"כ לא מטמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא רואה בזה חזקה שאין הכתם ממש כמו שרואים דם שיוצא מהאשה. ועצ"ע.

המשך

האם דם טוהר של האשה יוצא מאותו מעין?

לרב כן. שזה רק לפי הזמן נהי' טהור אותו דם. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה משתנה רק לפי ציווי התורה על האדם.
ללוי זה לא אותו מעין אלא שני מעינות הם. לשיטתו מצד החפצא ולכן זה ממש מעין אחר וממ"א ואינו אותו דם כלל.

ע"ב

יא,

תנוקת שלא הגיע זמנה לראות ונשאת לב"ש נותנים לה ארבעה לילות שזה מדם בתולים. לשיטתם מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן מספיק ארבעה לילות, שכך בד"כ נגמר הבתולים.
לב"ה עד שתתרפא המכה נחשב כל הזמן כדם בתולים. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות לכן כל זמן שלא התרפא המכה נחשב כדם בתולים.

יב, ע"ב

אשה שאין לה וסת

לרבי מאיר אסורה לשמש ואין לה לא כתובה ולא פירות ולא מזונות ולא בלאות ויוציא ולא מחזיר עולמית. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש ומחמיר.
לרבי חנינא בן אנטונינוס יכולה לשמש עם שני בדיקות א' לפני וא' אחרי. לשיטתו מצד החפצא ולכן מספיק הבדיקות מצ"ע.

יד, ע"א

אשה שרואה כתם טמאה ומטמאה את הטהרות, וקשה אולי זה דם של כינה?
לרבי זירא אין חוששין כיון שאותו מקום בדוק שודאי אין שם מאכולת וזה ודאי מגופה ומטמא. ולכן אם מצאו שם כינה מעוכה ודאי שהגיעה הכינה לאחר זמן מהעולם והדם לא הי' מהכינה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים שהדם הגיע מגוף האישה אפילו שיש שם כינה מעוכה.
וי"א כיון שאותו מקום דחוק שייכנס שם מאכולת, אבל אם מצאו שם כינה מעוכה כנראה שהגיע הדם ממנה ואינו מטמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן כשמוציאים שם כינה ודאי שזה

הגיע מהכינה ולא מהאדם.

המשך

בדקה בעד שאינו בדוק לה והניחתו בקופסא ולמחר מצאה עליו דם
לרבי טמאה משום נדה, שזו טמאה ודאית. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש לטמאה שבד"כ
יוצאת מהאשה עצמה.
לרבי חייא טמאה משום כתם, שזה טומאת ספק. לשיטתו מצד החפצא ולכן חשש רק מצד כתם,
ולא ודאי מהאשה עצמה.

טו, ע"א

מודים חכמים לרבי עקיבא ברואה כתם שמטמאה את בועלה. מה הכוונה?
לרב הכוונה שמטמאה למפרע וזה לפי רבי מאיר שמחמיר בכתמים. לשיטתו מצד הגברא ולכן
מחמיר וחושש גם למפרע.
לשמאל הכוונה רק מכאן ולהבא, שזה לפי חכמים שלא מחמירים בכתמים כ"כ. לשיטתו מצד
החפצא ולכן רק מרגע שנמצא וע"ד כל הטומאות כשעת מציאתן.

טז, ע"א

אשה שיש לה וסת והגיעה שעת וסתה ולא בדקה ולבסוף בדקה
לרב אם בדקה ומצאה טמאה טמאה. אם נמצאת בסוף טהורה – טהורה. לשיטתו מצד החפצא
ולכן מסתכלים איך שנמצאה עכשיו.
לשמאל אפילו אם בדקה ונמצאת טהורה – ג"כ טמאה, שודאי אורח בזמנו בא, שבזמן הוסת
ודאי נטמאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש לרגילות של האישה. ועצ"ע.

המשך

האם הם חולקים

לר' זירא לא, לשיטתו מצד החפצא ולכן כולם סוברים שוסתות זה דאורייתא אלא שלרב מדובר
שבדקה בשיעור וסת ולכן ודאי שאם הי' דם היתה רואה
ולשמאל מדובר שבדקה לאחר שיעור וסת לכן כנראה הי' דם אלא שלא נראה כי עבר זמן
לרנב"י חולקים למ"ה ולכן סובר שיש דיעה שוסתות זה דרבנן
שלרב וסתות דרבנן ולכן אין אומרים שודאי הי' דם שסובר כר' יהושע למ"ה שרק על האדם
לחשוש שיהי' דם אבל לא ודאי שיהי' דם
ולשמאל וסתות דאורייתא ולכן ודאי שהי' דם שסובר כר' אליעזר למה"ח ולכן ודאי שהי' דם
ולא רק חשש מצד האדם

המשך

הרואה דם מחמת מכה בימי נידתה

לרשב"ג האשה טהורה כיון שאי"ז דם נידה אלא דם מכה אבל כיון שיוצא דם זה מהמקור
שנחשב לטמא לכן גם הדם מטמא טומאת ערב. לשיטתו מצד החפצא ולכן הדם נטמא מהמקור
אפילו שהאשה טהורה.
לרבי כיון שהאשה טהורה שוב אין הדם מטמא כלל כיון שהמקור מקומו טהור. לשיטתו מצד
הגברא וא"א לטמא את הדם מצ"ע אלא נחשב כמו האשה שטהורה.

המשך

אשה שמשמשת עם בעלה כמה פעמים בלילה, מה הדין, ומדובר דוקא לגבי טהרות?

לב"ש צריכה שני עדים חדשים על כל תשמיש א' לפניו וא' לאחריו. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן חוששים לכל אחד כל תשמיש בפ"ע.
לב"ה מספיק שני עדים לכל הלילה א' לפני התשמיש הראשון וא' אחרי התשמיש האחרון. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק רק שני עדים לכל הלילה להקל על האדם.

יז, ע"ב

דם הנמצא בפרוזדור
לרבי חייא חייבים עליו על ביאת המקדש ושורפים עליו את התרומה כיון שזה ודאי טומאה. לשיטתו מצד החפצא ומחמירים כטומאה ודאית.
לרב קטינא אין חייבים עליו על ביאת המקדש ואין שורפים עליו את התרומה כיון שזה ספק טומאה. לשיטתו מצד הגברא, ורק חוששים ומחמירים על האדם.

יח, ע"ב

תנוק שנמצא בצד העיסה ובצק בידו
לרבי מאיר טהור כיון שהולך אחרי המיעוט של תינוקות שלא מטפחין וגם שהעיסה בחזקת טהרה עומדת ותצרף מיעוט לחזקה זה מנצח את הרוב. לשיטתו מצד הגברא ולכן הולך גם אחרי המיעוט שיש להם גם חשיבות.
חכמים מטמאים כיון שהולכים אחרי הרוב תינוקות שמטפחים והמיעוט לא נחשבים כלל ורוב מנצח את חזקת טהרת העיסה. לשיטתו מצד החפצא ולכן הרוב קובע את המציאות בצורה מוחלטת.

המשך

לריש לקיש רוב התינוקות שמטפחין זה ממש כמו חזקה ששורפים עלי' את התרומה. לשיטתו מצד הגברא ולכן הרוב של האנשים קובע את המציאות בצורה ודאית.
לרבי יוחנן אי"ז חזקה ששורפים עלי' את התרומה, רק שמטמאים אבל מספק לא ישרפו את הטומאה. לשיטתו מצד החפצא ולכן א"א לשרוף את התרומה, שיש לה חשיבות וחזקת טהרה מצ"ע.

יט, ע"א

דם ירוק
לעקביא בין מהללאל טמא. וכן סובר רבי מאיר. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמירים שכל מה שיוצא מהאשה ממקום הטומאה כנראה שזה דם, אפילו שאינו נראה מצ"ע כ"כ שזה דם. לרבי יוסי טהור. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' בצבע ממש אדום.

המשך

ספק בהרת קדמה לשער לבן או שער לבן קדם לבהרת
לת"ק טמא מספק. לשיטתו מצד החפצא ובד"כ זה בא באופן שהבהרת קודמת.
לרבי יהושע טהור. לשיטתו מצד הגברא ולכן מעמידים את האדם בחזקת טהרה שהי' לו לפני"ז.

המשך

מהו שיעור הנגע בבית?
לת"ק שיעור נגע כגריס. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"צ שיעור גדול כ"כ כדי לטמא.
לרבי אליעזר בן רבי שמעון צריך שיהי' שני גריסים על שתי אבנים בשני כתלים של הבית בקרן

זוית. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיעור חשוב של נגע כדי לטמא.

המשך

מה הדין אם פרח הנגע בכל הבגד?
לת"ק טמא. שרק באדם יש סימן טהרה אם פורח הנגע בכולו. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק לאדם שפורח בכולו זה סימן טהרה.
לרבי יונתן בן אבטולוס טהורה כמו שבאדם פרח בכולו טהור כך גם בבגד. לשיטתו מצד החפצא שזה סימן טהרה מצ"ע גם בבגדים.

המשך

האם דם שחור ככחול נחשב כדם?
לב"ש כן. שזה ג"כ סוג של אדם שהשתנה. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון, שכל מה שיוצא מהאשה ודומה לדם בד"כ נחשב כדם.
לב"ה טהור, שרק שחור כחרת (דיו) מטמא. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות ולכן צריך שיהי' שחור ממש, ואם לא - האדם נחשב בחזקת טהרה.

כ, ע"א

מה הכוונה דם אדם כמימי אדמה?
לרבי מאיר הכוונה שמביא אדמה שמנה מבקעת בית כרם ומציף עלי' מים. למ"ה ולכן צריך להוסיף ולבדוק עם מים שהאדם מערבם וגם שהאדמה שם אדומה מצד הכרמים שהאדם מגדל שם ועצ"ע
לרבי עקיבא מביא אדמה מבקעת יודפת.
לרבי יוסי מביא מבקעת סכני. למ"ה ולכן בודק באדמה עצמה בלי שהאדם יערב בזה מים לרבי שמעון מבקעת גינוסר.

כא, ע"א

המפלת חתיכה ואין עמה דם
לת"ק טהורה. כיון שלא הולכים אחרי הרוב אלא האשה נשארת בחזקתה שהיתה טהורה. לשיטתו מצד הגברא לכן הולך אחר חזקת האשה.
לרבי יהודה טמאה. כיון שהולכים אחרי רוב החתיכות שיש בהן א' מארבעה מיני דמים שמטמאים את האישה. לשיטתו מצד החפצא ולכן הולך אחרי רוב החתיכות מצ"ע.

המשך

המפלת כמין בהמה חי' ועוף
לרבי מאיר מספק תשב ימי טומאה לזכר ונקבה. לשיטתו מצד הגברא ולכן כיון שזה בא מהאישה זה מספיק כדי שייחשב גם כוולד אפילו שאין בו צורת אדם.
לחכמים כל שאין בו צורת אדם אינו וולד כלל וטהורה. לשיטתו מצד החפצא וצריך בפועל צורת אדם כדי שיהי' כוולד.

המשך

מה הדין שאשה שקשתה יומיים וראתה דם מחמת קושי בימי זיבה וביום השלישי הפילה ואינה יודעת מה הפילה?
לת"ק מכיון שזה ספק לידה ספק זיבה מביאה קרבן ואינו נאכל. לשיטתו מצד החפצא ולכן

צריך לדעת משום מה חייבת קרבן.
 לרבי יהושע מביאה קרבן ונאכל, כיון שממ"נ אם זה הי' ולד הרי צריכה להביא משום לידה,
 ואם לא צריכה להביא קרבן משום זיבה. כיון שא"א לפתיחת הקבר בלי דם. לשיטתו מצד
 הגברא והרי ממ"נ הרי הוא חייב קרבן ולא משנה מאיזה צד כ"כ.

כא, ע"ב

האם דם שישנו בתוך החתיכה נחשב לטמא את האשה?
 לחכמים לא. לשיטתו מצד החפצא והרי זה נחשב רק כחלק מהחתיכה ואינו מטמא.
 לסומכוס משום רבי מאיר כן. וכן סובר רבי שמעון בן מנסיא. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה
 נחשב כמו דם רגיל ולא כחלק מהחתיכה.

המשך

מה המחלוקת בין ת"ק לחכמים במשנה?
 י"א שמדובר שיש סדקים בחתיכה והדם שם שת"ק (רבי אליעזר) טמאה כיון שזה נקרא שנוגע
 בבשרה. אבל בשפופרת סובר שאפי' דם נדה טהורה כיון שאי"ז נוגע בבשר. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן צריך שיגע הדם בבשר.
 לחכמים אין זה דם נדה אלא דם חתיכה, אבל דם נדה שראה בשפופרת ודאי טמאה. לשיטתו
 מצד הגברא ולכן אי"צ שיגע בבשר.
 לאביי בשפופרת לכו"ע טהורה כיון שאין דרך ראי' בכך, וחולקים רק בחתיכה, שלת"ק (ר'
 אליעזר) דרכה של אשה לראות דם בחתיכה ולכן אם יש בקעים טמאה. לשיטתו מצד החפצא
 והעיקר שיש דם בחתיכה ולא משנה כ"כ רגילות האנשים.
 לחכמים אין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה ולכן אפי' שיש בקעים בחתיכה היא טהורה.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל על רגילות האנשים.
 לרבא לכו"ע אין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה לשיטתו מצד החפצא ולכן הדם נחשב
 כחלק מהחתיכה, אלא שרבי אליעזר סובר שהאשה טהורה אבל הדם טמא כיון שמגיע מהמקור
 שהמקור מקורו טמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן הדם טמא אפילו שהאשה טהורה.
 לחכמים האשה טהורה וגם המקור מקומו טהור. לשיטתו מצד הגברא ולכן אם האישה טהורה
 גם הדם טהור.

המשך

המפלת כמין שערות אדומות
 לריש לקיש תטיל למים פושרים אם נימוחו טמאה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי'
 נימוח מצ"ע ולא ע"י דוחק האדם.
 לרשב"ג אפשר גם למעך ברוק על הציפורן שגם מיעוך ע"י הדחק נחשב כדם וטמאה. לשיטתו
 מצד הגברא ולכן אפי' שנימח ע"י דוחק האדם נחשב כדם.

המשך

המפלת כמין דגים, האם גם בזה חולק רבי יהודה?
 לריש לקיש כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן לא מבריל ובכל אופן חולק רבי יהודה.
 לרבי יוחנן לא, שרק בחתיכה יכול להיות שיהי' דם קרוש, אבל דגים שהם ברי' בפ"ע לא.
 ומודה לחכמים שטהורה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מחלק בין חתיכה לדג.

כג, ע"ב

המפלת גוף אטום אין אמו טמאה לידה
 מה הכוונה גוף אטום?
 היינו שחסר בו אבר כדי שיינטל מן החי וימות.
 מה הכוונה?

לרבי זכאי הכוונה שנחתכו רגליו עד למעלה מהארכובה, שזה נחשב לטריפה, שא"א לחיות כך.
 לשיטתו מצד הגברא ומספיק שא"א לחיות כך ואי"ז נחשב לולד.
 לרבי ינאי צריך שינטלו רגליו עד לנקביו, שאז נחשב ממש כנבלה. אבל אם פחות מזה שזה רק
 טרפה עדיין סובר שטרפה יכולה לחיות וטמאה לידה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שממש
 יהי' כנבלה.
 לרבי יוסי בן רבי יהושע עד מקום טבורו. כיון שסובר שרק עד לשם נחשב כנבלה. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן צריך שיהי' חסרון ממש כנבלה כדי שלא יהי' נחשב כולד.

המשך

מה הדין אם נולד גופו תיש ופניו של אדם ונברא בעין אחת כבהמה?
 לרבי מאיר כיון שיש בו קצת צורת אדם חוששים בו לולד. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה בזה
 כמו צורת אדם.
 לחכמים צריך שיהי' כל צורת אדם. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' ממש כולו צורת
 אדם.

ו ע צ " ע .
 ויש גורסים הפוך, שרבי מאיר אומר שכל צורת אדם, אפילו קצת עין אחת או לסת שדומה
 לאדם נחשב גם לולד, לשיטתו מצד הגברא.
 לחכמים מצורת אדם, היינו שיהי' עכ"פ מקצת צורה הניכרת כגון חצי פרצוף שדומה לאדם
 ולא מספיק עין אחת. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך ממש צורה הניכרת מצ"ע

כד,
 המפלת מי שפניו ממוסמסין (שמעוכים קצת)
 לרבי יוחנן אמו טמאה כיון שנחשב ללידה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפי' שאי"ז נראה כאדם
 עדיין נחשב כולד.
 לריש לקיש אמו טהורה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיראו צורת אדם.

המשך

לרב פפי חולקים בפניו טוחות שלרבי יוחנן אמו טמאה. לשיטתו מצד החפצא כנ"ל. ולר"ל אמו
 טהורה. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל, לכן צריך שיהי' ניכר. אבל בפניו ממוסמסין לכו"ע טמאה.

המשך

המפלת ברי' שיש לה שתי גבין ושתי שדראות
 לרב אי"ז ולד באשה, ואם זה כבהמה אסור באכילה, שנחשב כנבלה. לשיטתו מצד הגברא והרי
 אי"ז ראוי לקיום ואינו נחשב.
 לשמואל זה נחשב ולד באשה וגם כבהמה מותר באכילה. לשיטתו מצד החפצא כיון שעדיין
 כפועל הוא חי נחשב כולד.

כה,
 המפלת שפיר שאינו מרוקם

לרבי יהושע זה נחשב ולד. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפי' שחסר בשפיר עדיין ידוע שיש פה ולד.
לחכמים אינו נחשב לולד. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' בשלימות השפיר.

המשך

במה הם חולקים?

לר"ל חולקים שזה עכור, שאז אפי"ל שהי' ולד ונימוח. אבל אם זה צלול שיש בתוך השפיר מים צלולים לכו"ע אינו ולד. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' עכור, שיש בזה קצת ממשות. לרבי יהושע בן לוי חולקים בצלול. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שאין בזה משות כלל עדיין חוששים.

לשמואל בין עכור בין צלול חוששת לולד. לשיטתו מצד הגברא ולכן חוששים בכל אופן. לרב בין עכור בין צלול אינה חוששת לולד. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך הוכחה ברורה כדי לחשוש לולד.

כ"ה ע"ב

מה הדין בתנור קטן שבנוהו בגודל טפח

לר"מ אינו מטמא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"ז נחשב כ"כ לאדם ואין בו חשיבות לקבל טומאה.

לחכמים מטמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אפילו בשיעור כזה קטן יש בו חשיבות ומקבל טומאה.

כו, ע"א

האם יולדת לתשעה יולדת למקוטעין

י"א שכן. לשיטתו מצד הגברא ולכן יכול להיות שהולד מתפתח ויוצא כשמוכן.

וי"א שלא אלא יולדת רק לתשעה חודשים שלמים. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך חודשים שלמים ממש, שרק אז נהי' שלימות של הולד.

המשך

מדוע כשיש שלי' בבית הבית טמא?

לרבי מאיר כיון שאין שלי' בלי ולד. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש לולד בכל אופן. לרבי יוסי ורבי יהודה ורבי שמעון טהורה אם לא רואים את הולד, כיון שנימוק הולד לפני שיצא. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיראו את הולד כדי לטמא.

כז, ע"א

מלא תרווד רקב שנפל לתוכה עפר כלשהו

לת"ק טמא. לשיטתו מצד החפצא ולא אומרים שמתבטל התרווד רקב שיש בה חשיבות. לרבי שמעון טהור, כיון שא"א שלא ירבו שתי פרידות עפר על פרידה אחת של רקב ומחסיר מהשיעור של הטומאה. לשיטתו מצד הגברא ומסתכל בצורה כללית שזה מתבטל הרקב.

המשך

מלא תרווד רקב שנתפזר בבית

לת"ק הבית טמא. לשיטתו מצד החפצא והבית מצרף ומחבר את הכל.

לרבי שמעון טהור. לשיטתו מצד הגברא כיון שלאדם אין פה חשיבות במקום אחד טהור.

המשך

מלא תרווד ועוד יותר ממלא תרווד עפר בית הקברות
לת"ק טמא. כי א"א שמלא תרווד ועוד עפר בית הקברות שלא יהי' בו מלא תרווד רקב. לשיטתו
מצד החפצא וכיון שיש פה רקב אפילו שאינו נראה לאדם בפ"ע בכ"ז מטמא.
לרבי שמעון טהור. לשיטתו מצד הגברא וצריך שייראה מצד עצמו ולא מעורב עם משהו אחר.

ע"א

כח,

איך יכול להיות מת שנשרף ושלדו קיימת?
לאבוי כגון ששרפו ע"ג עור שלוק, שהוא קשה ואינו נשרף עם המת. לשיטתו מצד הגברא ולכן
מדבר על עור, שקשור יותר לאדם.
לרבא כגון ששרפו על אבן שיש. לשיטתו מצד החפצא, שזה קשור לאבן שמצ"ע לא שייך בה
כלל שריפה.
לרבינא כגון שרק נחרך מת אבל לא נעשה אפר.

כח, ע"ב

האם חייב על העלם טומאה כאשר לא ידע ממה נטמא?
לרבי אליעזר לא. ואינו חייב אם אינו יודע אם בשרץ נטמא או בנבלה נטמא. לשיטתו מצד
החפצא ולכן צריך שידע בדיוק במה נטמא.
לר"ע כן חייב אפילו שלא ידע אם נטמא בשרץ או בנבלה העיקר שידע שהי' טמא. לשיטתו
מצד הגברא ומספיק שידוע שנהי' טמא, ולא משנה כ"כ ממה.

כט, ע"א

הולד שיצא מחותך או מסורס משיצא רובו הרי הוא כילוד.
לרבי אלעזר מדובר שאפי' שהראש עמהם צריך שיהי' רוב. לשיטתו מצד הגברא, ולכן צריך
רוב ממש של הולד.
לרבי יוחנן אם הראש יצא הראש מצ"ע נחשב כילוד ואי"צ לרובו. לשיטתו מצד החפצא ולכן
יש חשיבות בראש מצ"ע, שנחשב כילוד.

המשך

במה הם חולקים?

י"א שחולקים בסברת שמואל, ששמואל אומר שאין הראש פוטר בנפלים. שרבי אלעזר סובר
כשמואל ורבי יוחנן חולק עליו. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד הראש עצמו אם פוטר
או לא.
וי"א שחולקים כיון שהוא מחותך לרבי אלעזר אין הראש נחשב, שהרי אינו שלם. לרבי יוחנן
אפילו שאין הראש שלם נחשב כלידה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד שהוא חתוך האם
נחשב למציאות או לא.

כט, ע"ב

אשה שיצאה בהריון וחזרה ריקנית ואז ישבה לפנינו שלושה שבועות טהורים ועשרה שבועות
א' טמא וא' טהור
לב"ש משמשת לאור ליום 35 שהוא סוף שבוע חמישי, ומטבילים אותה 95 טבילות. לשיטתו
מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן צריך לטבול כל פעם שטבילה בזמנה מצוה.

לב"ה מטבילים אותה רק 35 טבילות. לשיטתם מצד הגברא ובהתכוננות, שרק טבילות אלו יכולות לעזור לה להטהר, ולא אומרים שטבילה בזמנה מצוה אא"כ זה עוזר לטהרה בפועל. לרבי יוסי ורבי יהודה מספיק טבילה א' באחרונה, שאינו סובר שטבילה בזמנה מצוה. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק רק כשיוצא מכל הספיקות.

ל' ע"א

מה הדין במפלת ולד ליום מ"א לת"ק תשב לזכר ולנקבה ולנדה. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש להכל. לר' ישמעאל תשב רק לזכר ונדה כיון שאין הנקבה נגמרת רק עד יום שמונים ואחד. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' גמר בריאתה של הנקבה ולא מספיק ארבעים יום כמו זכר.

ל"א ע"ב

מתי האשה מתעברת לרבי אמי סמוך לוסתה. לשיטתו מצד הגברא שזה קשור יותר לוסת של האישה מצ"ע. לר' יוחנן סמוך לטבילתה. לשיטתו מצד החפצא שזה קשור למעשה של הטבילה.

לב, ע"א

האם חוששין למיעוט לר"מ כן ולכן קטן לא מייבם שמא ימצא סריס וכן קטנה לא מתייבמת מחשש שמא תמצא אילונית. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש גם למיעוט, כיון שיש נשים כאלה. לחכמים לא והולכים אחר הרוב ואין חוששים למיעוט שמא ימצא סריס או היא תמצא איילונית. לשיטתו מצד החפצא ולכן הרוב נחשב כחזקה ומצ"ע אין חשש למיעוט.

לד, ע"א

מה הדין של דם של גויה לב"ש טהור למה"ח ולכן לא גזרו על דמה כדי שיהי' היכר ולא ישרפו על טומאה זו קדשים, היינו שחסים על הקדשים מצ"ע. לב"ה זה מטמא כרוקה וכמימי רגליה שגזרו עליהן שיטמאו כזבות למ"ה ולכן גזרו עליהם כדי שאדם לא יטמא בהם.

המשך

דם יולדת שלא טבלה לב"ש זה מטמא רק אם הוא לח כרוקה וכמי רגליה למה"ח ולכן כיון שעברו הימים של טומאתה שוב אינה טמאה מן התורה אפילו שלא טבלה לב"ה זה מטמא גם אם הוא יבש למ"ה ולכן לא מספיק שעברו ימי טומאתה וצריך שגם תטבול ואם לא טבלה עדיין טמאה מן התורה

לה, ע"ב

האם הדם שיוצא בימי טוהר של האשה זה מאותו מעיין לרב כן ולכן אפילו שלא הפסיק הדם מימי טומאתה זה נחשב לימי טוהר וגם לאחר ימי הטוהר אפילו שלא הפסיק הדם מימי הטוהר בכ"ז נחשב כבר כדם טמא. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה אותו מעין ובכ"ז הציווי שעל האדם משנה את המציאות. ללוי לא וזה שני מעיינות ולכן אם לא הפסיק הדם אין זה נחשב לימי טוהר. לשיטתו מצד

החפצא ולכן סובר שזה שני מעינות.

לו, ע"א

כמו מי ההלכה

למר זוטרא הלכה כרב לחומרא וגם כלוי לחומרא. לשיטתו מצד הגברא ולכן מחמיר על האדם. לרב אשי הלכה כרב בין לקולא בין לחומרא. לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר כרב לגמרי ועצ"ע.

לו, ע"ב

אשה שהי' לה חבלי לידה וראתה דם כמה ימים לפני הלידה

כמה זמן צריכה להרגיש טוב לפני הלידה כדי שיהי' נחשב שהיא יולדת בזוב ואין זה דם מקושי הלידה

לר' אליעזר מעת לעת היינו 24 שעות ואפילו מאמצע היום לאמצע היום. לשיטתו מצד החפצא ולכן נוגע הזמן מצ"ע, היינו 24 שעות.

לר' יהושע דוקא לילה ויום כמו ליל שבת ויומו. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא לילה ויום, שזה קשור יותר לאדם שאצלו זה נחשב יום כבריאת העולם לילה ויום מאשר לזמן מצ"ע.

המשך

כמה זמן נחשב דם שמגיע מחבלי לידה טהור?

לרבי מאיר אפילו ארבעים וחמישים יום, בתנאי שלא הפסיק הייסורים לפני הלידה. לשיטתו מצד הגברא, ולכן כל מה שסובלת זה המשך של דם הקושי וטהור.

לרבי יהודה רק חודש, היינו שהשופר של ביי"ד שמקדשים את החודש גורם, ויש בדבר להקל ולהחמיר. שלפעמים אינו מטהר כלום ולפעמים מטהר חודש שלם. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא חודש שקשור עם קידוש החודש מצ"ע.

לרבי יוסי ורבי שמעון רק שני שבועות. לשיטתו מצד החפצא ולכן נוגע הזמן מצ"ע.

לו, ע"א

ראה ראי' ראשונה של זב, בודקים אותו אם לא הי' דבר שגורם לזיבה, וכן בשני, ובפעם השלישית -

לת"ק לא בודקים אותו. לשיטתו מצד הגברא ולכן אם יש זיבה מטמא בכל אופן. וע"ד שאומרים לגבי פרעה שמאחר שלא חזר בו הי' הקשה את לבו ונענש ע"ז ע"ד זה פה כיון שהגיע לזיבה שלישית אפילו שזה באונס (היינו מסיבה מסוימת) עדיין נחשב כזב.

לרבי אליעזר גם בשלישית בודקים אותו ומטהרים אותו אם הי' סיבה שגורמת, אבל ברביעית לא בודקים אותו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אם יש סיבה אומרים שזה בגלל הסיבה ומטהרים אותו.

המשך

האם לידה שאינה סותרת בזיבה עולה לספירת שבעה נקיים בזבה?

לאביי אינה סותרת ואינה עולה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין הלידה יכולה לעלות לשבעה נקיים, כיון שבפועל יש דם.

לרבה אינה סותרת וגם עולה לספירת שבעה נקיים. לשיטתו מצד החפצא כיון שדם של לידה זה דם אחר, נחשב כמו שבעה נקיים דם של זיבה.

לז, ע"ב

מה הדין אם הפסיקה גם מייסורי לידה וגם מהדם?
 לרב חסדא טמאה, כיון שהיא נהייתה בריאה זה מראה שזה לא הי' קושי שקשור ללידה.
 לשיטתו מצד הגברא וכיון שנהייתה בריאה לא משנה שהפסיק הדם אי"ז נחשב כדם קושי.
 לרבי חנינא טהורה, כיון שזה שנהייתה בריאה כיון שלא יצא דם, אבל הדם שיצא הי' דם
 שקשור לדם קושי מצד הולד. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאין דם אומרים שהייסורים הפסיקו
 בגלל שהפסיק הדם, אבל הדם שיצא לפני"ז ודאי שהי' דם קושי וטהורה מזיבה.

ע"א

לח,

מתי הולד מטהר את הדם?
 לר' לוי רק בימים שראויים להיות בהם זבה גדולה, היינו שלפחות יש שלושה ימים רצופים
 בתוך 11 יום שבין נדה לנדה. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק אם זה ימים שיכולה להיות בהם
 זבה גדולה ממש אז הולד מטהר.
 לרב אפילו ימים שראויים רק להיות זבה קטנה, היינו שנשאר רק יומיים, גם שם הולד מטהר
 את הדם. לשיטתו מצד הגברא ולכן גם בזבה קטנה שיש חומרא על האדם שצריכה להתנהג
 ולשמור יום כנגד יום, היינו שזה קשור לזיבה, גם שם הולד מטהר את הדם.

לח, ע"ב

אשה שנתעברה בימי טוהר של הנקבה, היינו בתוך שמונים יום
 לת"ק כל דמים שהיא רואה טהורים עד שיצא הולד. לשיטתו מצד הגברא, וה"ז ימי טוהר של
 הלידה וממילא כל הדמים טהורים, ע"ד ממ"נ או מצד דם טוהר או מצד דם קושי, ששניהם
 טהורים.
 לרבי אליעזר מטמא כיון שבא בקושי אי"ז דם טוהר אלא מחמת הולד שבמע"י וכיון שאי"ז זמן
 של זיבה א"א לטהר דם זה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שהדם בימי הטוהר לא קשור לדם זיבה
 לכן א"א לטהר כשזה יוצא בקושי וטמאה.

לט, ע"ב

האם אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדתה?
 לר"ל לא. לשיטתו מצד הגברא וכיון שזה ימי נדתה היינו שרגילה לראות דם, שוב א"א לקבוע
 מזה וסת.
 לרבי יוחנן כן. לשיטתו מצד החפצא ולכן כיון שבפועל יש פה וסת נקבע אפילו בימי נדה.
 ועצ"ע.

המשך

יוצא דופן האם נחשב כולד לגבי קרבן?
 לת"ק לא. ואין יושבים עליו ימי טומאה וימי טהרה. כיון שכתוב אשה כי תזריע וילדה זכר,
 שצריכה ללדת במקום שהיא מזרעת, אבל יוצא דופן לא נחשב כולד כלל. לשיטתו מצד החפצא,
 וכיון שלא יוצא מאותו מקום אי"ז כולד.
 לרבי שמעון הרי זה כילוד. לשיטתו מצד הגברא והרי בפועל לגבי האדם נחשב ודאי כולד רגיל.

מא, ע"א

המקשה שלשה ימים ויצא וולד דרך דופן
 לת"ק הרי זו יולדת בזוב כיון שסובר שאי"ז נחשב כולד ואינו מטהר את הדם. לשיטתו מצד

החפצא ולכן כיון שלא יצא דרך מקום הרגיל אי"ז כולד שמטהר את הדם. לר"ש זה דם טהור כיון שסובר שזה כמו וולד רגיל שמטהר את הדם. לשיטתו מצד הגברא, כנ"ל, שנחשב כולד רגיל.

מא, ע"ב

מה הדין אם יוצא וולד ודם דרך דופן?
לת"ק המקור מקומו טמא ולכן אפילו שאי"ז וולד רגיל אבל הדם ודאי נגע במקור ולכן זה טמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן יכול להיות שהמקור מצ"ע מטמא אפילו שהדם טהור. לרבי שמעון המקור מקומו טהור. ולכן אפילו שנגע במקור נחשב רק כמו דם מכה וטהור. לשיטתו מצד הגברא ואם האדם טהור ודאי שהמקור מצ"ע טהור, שאין טומאה מצד המקור עצמו.

המשך

במה הם חולקים?

לר"ל מי שמטמא בדם מטמא גם באישה והמטהר בדם מטהר גם באישה. לשיטתו מצד הגברא ולכן ודאי שאם הדם טהור גם האישה טהורה, וגם להיפך, שאין לחלק בין הדם לאשה. לרבי יוחנן גם מי שמטמא את הדם אבל האישה טהורה כיון שכתוב "ואיש אשר ישכב את אשה דוה וגילה את ערותה את מקורה הערה", מלמד שאין האשה טמאה עד שיצא הדם רק דרך ערותה. לשיטתו מצד החפצא ולכן יכול להיות שהדם טמא והאשה טהורה.

מא, ע"ב

כל הנשים מטמאות בבית החיצון. מה הכוונה בבית החיצון?
לר"ל כל שהתינוקת יושבת ונראית. למ"ה ולכן מדבר מצד שנראה בחוץ לרבי יוחנן עד בין השיניים, שבתוך הרחם יש תלתולי בשר. ובין השיניים עצמם נחשב כלפנים ולא מטמא. למ"ה ח ולכן מדבר מצד השיניים עצמם
בברייתא כתוב עד מקום שהשמש מגיע בזמן התשישי.

המשך

האם אשה מטמאה בפנים כבחוץ?

לת"ק כן. למ"ה ח ולכן א"צ שיראה בחוץ אלא מטמא גם בפנים לרבי שמעון לא. וכמו בועלה שאינו מטמא עד שתצא ש"ז לחוץ, כך גם האשה למ"ה ולכן משה לאיש שצריך שיראה בחוץ.

נב, ע"ב

האם אותו מקום של האשה נחשב בלוע או בית הסתרים?
לאב"י נחשב כבלוע. ואם תחבו כזית טומאה לאותו מקום הרי טומאה בלועה לא מטמאה. למ"ה ולכן צריך שיראה בחוץ כדי לטמא לרבא נחשב כבית הסתרים. ואם תחבו לשם כזית טומאה אפילו שלא מטמא במגע אבל מטמא במשא.

למה"ח ולכן מטמא אפילו שזה בפנים

המשך

מקום נבלת עוף טהור, היינו בית הבליעה, האם נחשב כבלוע או כבית הסתרים?
לאב"י נחשב כבלוע. למ"ה ולכן דבר שאין האדם רואהו משתנה למהות אחרת

לרבא נחשב כבית הסתרים. למה"ח ולכן אין הוא משתנה כ"כ בגלל שאין האדם רואהו

מג, ע"א

הי' אוכל בתרומה והרגיש שיוצא ממנו שכבת זרע
לאביי צריך לאחוז באמה רק במטלית עבה כדי שלא יוסיף עוד זרע לצאת ע"י נגיעתו. למ"ה
ולכן צריך ליזהר מאוד שלא יוסיף
לרבא אפשר גם במטלית רכה לאחוז כיון שעקר נעקר ואין חושש להוסיף. למה"ח ולכן אין
חושש לתוספת חימום מצד האדם

מו, ע"א

האם עובר פוסל את האמא בת כהן שהתחתנה עם ישראל בתרומה?
לת"ק לא. ורק בן יום א' פוסל למ"ה ולכן רק כשנולד למראה האדם נחשב כולד.
לרבי יוסי כן. גם העובר פוסל. למה"ח ולכן גם שאינו נראה לאדם נחשב כולד לגמרי

המשך

מאיפה יודעים שתינוק בן יום א' מטמא בזיבה?
לרבי יהודה שכתוב "איש איש כי יזוב" לרבות בן יום א'. למה"ח ולכן צריך פסוק מיוחד לרבות
את הזיבה של יום א'
לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אין צריך ריבוי זה, אלא שכתוב הזב את זובו על
הזכר והנקבה שהכוונה בין גדול בין קטן. למ"ה ולכן מצ"ע כולם שווים ועצ"ע

המשך

האם ילדה בת שלוש מתקדשת בכיאה?
לרבי מאיר כן. למ"ה ולכן מספיק שרק נחשב כולד מצד האדם
לחכמים רק בת שלוש ויום א'. למה"ח ולכן צריך בפועל ממש שכבר תהי' יום אחד נוסף
לאחר שלוש שנים. ועצ"ע.

המשך

במה הם חולקים?
לרבי ינאי חולקים בער"ה של השנה של השנה הרביעית, שלרבי מאיר לא נחשב ביאה עד ער"ה
ממש. לשיטתו מצד הגברא.
לרבנן צריך שיהי' כבר יום הראשון של השנה הרביעית ורק אז נחשב לביאה. לשיטתו מצד
החפצא ולכן צריך להתחיל שנה רביעית.
לרבי יוחנן חולקים שלרבי מאיר מספיק שלוש יום מהשנה השלישית שנחשבת כמו בת
שלוש. לשיטתו מצד הגברא ומספיק שלגבי האדם נחשבת כבת שלוש.
לחכמים צריך שיתחיל שנה הרביעית.

המשך

מה הדין בילדה מגיל 11 עד גיל 12?
לרבי מאיר צריכה לשמש במוך, כיון שזה סכנה שהעובר יכול לפגוע בה. למ"ה ולכן צריך
להשתדל וליזהר מצד האדם
לחכמים אינה צריכה לשמש במוך, מהשמים ירחמו, שנאמר שומר פתאים ה'. למה"ח ולכן
א"צ ליזהר ולהשתדל מצד האדם וכו'

ע"ב

מה, לגבי נדרים, האם ילד וילדה שווים בגיל הנדרים?
 לרבי לא. שילד מגיל 12 ויום א' נדריו נבדקים. וילדה בת 11 ויום א' נדרי' נבדקים. למה"ח ולכן מחלק שכ"א כפי התבגרותו ובפרט שסובר שזה קשור עם הגיל שמחוייבים במצוות מהתורה לרבי שמעון בן אלעזר שניהם שווים, שמגיל 11 ויום א' נדריהם נבדקים. למה"ח ולכן לא מחלק שזה בעצם גיל חינוך מצ"ע ולא קשור לגיל המצוות

המשך

מה הדין בתוך הזמן לגבי עונשים?
 לרבי ורבי חנינא תוך הזמן נחשב כלפני הזמן ואין מענישים אותם. למה"ח ולכן צריך שיהי' גדול ודאי
 לרבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי תוך הזמן נחשב כלאחר הזמן. למה"ח ולכן א"צ לחכות לשלימותו שיהי' גדול ודאי
 מ"ו ע"א

ילד מגיל 9 עד גיל 12 שהביא שתי שערות לת"ק אי"ז נחשב סימן. למה"ח ולכן צריך שיגדל ואז רק יחשב הסימן לרבי יוסי ב"ר יהודה זה נחשב כסימן. למה"ח והעיקר שיש סימן שפועל גדלות מצ"ע וא"צ שיגיע לכלל שנותיו

המשך

מה הדין אם בדקו קטנה שהגיע לכלל שנותיה וראו שאין לה סימנים האם חוששין שמא היו ונשרו
 לרב פפא לא חוששין למה"ח וכיון שעכשיו אין רואים אין לחשוש שמא הי

ו

לרב פפי כן חוששין למ"ח וכיון שכבר הגיעה לכלל שנותיה כנראה הי' סימן אלא שנשרו.

מ"ו ע"ב

מה הדין במופלא סמוך לאיש שהקדיש ואכלו אחרים לרב כהנא אין לוקין כיון שמופלא שסמוך לאיש זה לא מדאורייתא. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"ז ממש חיוב כמו לאחר שנהי' בר מצוה.
 לר' יוחנן ור"ל לוקין כיון שמופלא סמוך לאיש זה דאורייתא. לשיטתו מצד החפצא וגם החינוך זה כמו חלק והמשך לאחר הבר מצוה, שהרי אם לא מחנכים לפני, איך יוכל להתחיל לקיים בזמן הבר מצוה. ועיין בלקו"ש בהסבר דומה לענין זה, בענין החינוך בכלל.

המשך

קטן שלא הביא 2 שערות והגיע לעונת הנדרים לר' יהודה אין תרומתו תרומה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך דוקא שתי שערות. לר' יוסי אם בא לעונת הנדרים תרומתו תרומה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אי"ז שתי שערות, אלא כיון שהגיע לעונת הנדרים תרומתו תרומה.

המשך

עיסה שנדמעה או שנתחמצה בשאור של תרומה האם חייבת בחלה לר"מ ור' יהודה כן כיון שמהתורה א' בטל בשנים ופה זה רק מדרבנן ולא יכול דימוע שהוא

מדרכבן לפטור חלה מהתורה. לשיטתם מצד החפצא שחיוב חלה זה מהתורה. לר' יוסי ור"ש פטורה כיון שחלה בזמן הזה מדרכבן ולכן בא דימוע שמדרכבן ופוטר חלה שהיא מדרכבן. לשיטתו מצד הגברא, ולכן סוברים שחלה היום זה רק מדרכבן, וכמו תזכורת לאדם.

מז, ע"א

מה יותר חמור בזה"ז חלה או תרומה לרב משמע שחלה בזה"ז זה דאורייתא אפילו למ"ד שתרומה בזה"ז זה רק מדרכבן. לשיטתו מצד הגברא ולכן דוקא חלה, שאינה קשורה לאדמה כ"כ קשורה יותר לאדם, זה דאורייתא בזה"ז.

לרב הונא בריה דר' יהושע משמע שתרומה בזה"ז זה דאורייתא אפילו למ"ד שחלה בזה"ז זה רק מדרכבן. לשיטתו מצד החפצא לכן דוקא תרומה שקשורה עם תוצרת האדמה בלי כ"כ השתתפות של האדם זה מדאורייתא.

המשך

מה הם סימני בגרות?

לר' אליעזר בן ר' צדוק משיתקשקשו הדיין היינו שיגדלו הרבה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיגדלו הרבה.

יוחנן בן ברוקה משיפציל ראש החוטם. לשיטתו מצד הגברא ומספיק תחילת הסימן. לר' יוסי משתקיף העטרה או שיהא נותן ידו על העוקץ ושוקע ושוהה לחזור שזה באותו זמן שתקיף העטרה

לר"ש משנתמעף הכף היינו שמתמעך המקום התופח שמעל בית הרחם. לשיטתו מצד הגברא. לר' יוסי הגלילי משיעלה הקמט תחת הדד לר"ע משיטו הדדים לבן עזאי משישחיר הפיטומת

מ"ז ע"ב

מה זה חצר הצורית שמחייבת את הפירות במעשר לר"ש זה חצר שהכלים נשמרים בתוכה. לשיטתו מצד החפצא. לר' יוחנן זה חצר שיש בה שומר. לשיטתו מצד הגברא. לר"ע הכוונה שיש א' קבוע שהוא פותח והוא נועל ולא שיש א' שפותח ויש א' שנועל אלא זה אותו א'. לשיטתו מצד הגברא.

לר' נחמי' זה חצר שאין אדם בוש מלאכול בתוכה. לשיטתו מצד הגברא. לר' יוסי כל שנכנס אליה ואומר לו מה אתה מבקש. לשיטתו מצד הגברא. לר' יהודה הכוונה לשתי חצרות זה לפנים מזה שהפנימית חייבת והחיצונה פטורה. לשיטתו מצד החפצא.

המשך

מאיזה גיל יודעים שהוא סריס והיא איילונית לב"ש בגיל 18 בין זכר בין נקבה. לשיטתם מצד החפצא ולכן כל זמן שאין סימני בגרות מצד האדם יש בו חסרון וכנראה שהוא סריס או איילונית.

לב"ה בגיל 20 בין זכר בין נקבה. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות ולכן לא ממהרים לפסול את האדם בגלל שחסר סימנים ומחכים עד גיל עשרים. לרבי אליעזר הזכר כדברי ב"ה והנקבה כדברי ב"ש כיון שהאשה ממהרת להביא סימנים לפני

האיש.

מח, ע"א

מה הדין אם בא סימן העליון באישה עד שלא בא סימן התחתון?
 לרבי מאיר לא חולצת ולא מתייבמת. כי הוא חושש למיעוט שיכול לבוא העליון לפני התחתון.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש למיעוט.
 לחכמים או חולצת או מתייבמת. שאין חוששים למיעוט שיכול לבוא העליון לפני התחתון
 אלא הולכים לפני הרוב שאם בא העליון ודאי שבא גם התחתון אלא שנשר. לשיטתו מצד
 החפצא והרוב זה כמו חזקה שבד"כ כך המציאות, ולכן אין הולכים אחרי המיעוט.

מח, ע"ב

האם סימנים שבצד שמאל קודמים לצד ימין?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד הגברא ויכול להיות שקודם צד שמאל.
 לרבי חנינא בן אחי רבי יהושע לא. חוץ מפעם אחת שקדם צד שמאל לצד ימין וחזר לאיתנו.
 לשיטתו מצד החפצא וכיון שבד"כ ימין קודם זה כמו חזקה שכך המציאות.

המשך

האם בודקים סימנים בנשים בתוך הפרק?
 לרבי יהודה לא בודקים כיון שזה ספק וא"א לסמוך על נשים בספקות. לשיטתו מצד החפצא
 ויש חשש שיסמכו רק על הסימנים.
 לרבי שמעון גם בתוך הפרק נשים בודקות ונאמנת אשה להחמיר אבל לא להקל. לשיטתו מצד
 הגברא ואין חשש שיסמכו רק על הסימנים ונאמנים רק להחמיר על האדם.

המשך

מה הדין בכלי שיש בו נקב שכונס משקה בדוחק?
 לת"ק נחשב ככונס משקה. לשיטתו מצד הגברא וכיון שיש אפשרות שיכנס משקה לכן נחשב
 כנקוב.
 לרבי יהודה לא נחשב. לשיטתו מצד החפצא וכיון שזה רק בדוחק אין הכלי מצ"ע נחשב כנקוב.
 לרבי יוסי א"א לשים את הקדירה ע"ג האש כיון שהאש יכולה לסתום אפילו נקב גדול, אלא
 מעמידה על הגחלים ובודקה.

ע"א

נ,

האם סומא בא' מעיניו כשר לדרון?
 לרבי יוחנן כן. לשיטתו מצד החפצא וכיון שבתוצאה הרי לא חסר בראי' כשר לדרון.
 לרבי מאיר לא. לשיטתו מצד הגברא והרי חסר שלימות באדם.

המשך

שורות בצלים שבין ירק
 לרבי יוסי נותן פאה מכאו"א כיון שהבצל שזרוע בין כל שורה מפסיק ביניהם. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן הבצל הפסק מצ"ע.
 לחכמים אי"ז הפסק ונותן פאה א' על הכל. לשיטתו מצד הגברא והרי לאדם זה כמו חלק מאותו
 שדה ואין פה הפסק.

המשך

הקושט והחימוס וראשי בשמים והתיאה והחלתית והפלפלים חריע לרבי עקיבא נלקחים בכסף מעשר שני ואין מטמאים טומאת אוכלין. לשיטתו מצד הגברא והרי לאדם זה נחשב ראוי לאכילה יכול לקנות עם כסף של מע"ש. לרבי יוחנן בן נורי אינם נקחים בכסף מע"ש ואינם מטמאים טומאת אוכלין. לשיטתו מצד החפצא וכיון שאינם חשובים כ"כ א"א לקנותם בכסף מע"ש.

המשך

האם מברכים על ירק לאחריו?
לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא והרי אין בזה חשיבות כ"כ לאדם שיברך אחריו. לרבי יצחק כן. לשיטתו מצד החפצא והרי מצ"ע יש בזה חשיבות של אוכל.

נב, ע"א

תינוקת שהביאה שתי שערות לרבי מאיר אינה יכולה למאן. לשיטתו מצד הגברא, והרי נחשבת כבר כגדולה. לרבי יהודה יכולה למאן עד שירבה השחור, היינו שיהיו הרבה שערות. לשיטתו מצד החפצא ולכן כל זמן שאין הרבה שערות עדיין יכולה למאן. לרבי יוסי עד שתקיף העטרה. לבן שלקות עד שתכלכל, היינו שיהיו שערות הרבה שרצוף כשער

ע"ב

נב,

מה שיעור שתי שערות האמורות בכל מקום לרבי ישמעאל כדי לכוף ראשן לעיקרן. לרבי אליעזר כדי לאחוזו בציפורן. לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר כדי אחיזה שלהם. לרבי עקיבא כדי שיהיו ניטלות בבמספרים. לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על פעולת האדם בנטילתן.

המשך

מה דין אשה הרואה כתם? לרבי מאיר חוששת משום זיבה. לשיטתו מצד הגברא ולכן רואה בכתם כהוכחה לאדם שנטמאת. לחכמים אין בכתמים חשש לזיבה. לשיטתם מצד החפצא ואין כ"כ קשר בין הכתם שעל הבגד לאדם עצמו.

נ"ג ע"ב

הרואה כתם האם מטמאה את עצמה למפרע לרבי כן כמו בקדשים שנטמאה למפרע. לשיטתו מצד החפצא לכן מטמא למפרע שיש חשיבות בכתם על הבגד כמו שנראה לאדם עצמו. לרשב"א לא וגם בקדשים אינה טמאה למפרע. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין קשר בין הכתם לאדם כ"כ בשביל לטמאו למפרע.

המשך

הרואה כתם ואח"כ ראתה דם האם מטמאה למפרע לרבי אם זה בתוך מעל"ע אז אינה מטמאה למפרע. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא מעל"ע, שזה זמן קבוע מצ"ע.

לרשב"א רק אם זה בתוך יומו אז אינה מטמאה למפרע שתולה כתמה בראייתה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה תלוי ביום ולילה ולא מעל"ע, שרק ביום א' אפשר לחבר את הכתם עם הראי', שזה נחשב כא' מצד האדם, "ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד".

המשך

האם מה שרבי אומר שתולה כתמה בראייתה מעל"ע זה רק אם היא בדקה בין השמשות של שביעי לכתמה להפסיק בטהרה
 לר"ל כן למ"ה ולכן זה תלוי בה שאם לא בדקה אז היא מבדילה את כתמה מראייתה.
 לר' יוחנן לא למה"ח ולכן אין זה תלוי בה כלל אלא מצ"ע תולה את כתמה בראייתה מעל"ע ועצ"ע

נ"ה ע"א

מה הדין בבשר המת שיבש יותר מדי עד שנפרך
 לר' יוחנן טהור כיון שאי"ז דומה לעצם שלא מיפרך. לשיטתו מצד החפצא ולכן אם זה כ"כ התייבש א"א כבר לטמאו כ"כ.
 לר"ל טמא שמרבה כל דבר שיבש. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפי' שיבש יותר מידי, אבל עדיין מצד האדם מחשיבו כמת ומטמאו.

המשך

מה הדין בבהמה שנקלף עורה
 לר"מ כשרה. לשיטתו מצד הגברא, והרי אין בזה ממש פסול טריפה כעת.
 לחכמים פסולה. לשיטתו מצד החפצא, והרי אין לה הגנה של העור, וכל דבר יכול לפגוע בה ואינה יכולה לחיות כך ולכן נחשבת כטריפה.

נה, ע"ב

האם מי האף של הזב שיוצאים דרך האף מטמאים
 לרב לא ורק אם יוצאים דרך הפה מטמא כיון שיש בזה קצת רוק. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק כשיש קצת רוק מטמא, אבל אין מרבים מעין של האף.
 לר' יוחנן כן כיון שהתורה מרבה גם את המעיין של האף שמטמא כמו הפה. לשיטתו מצד החפצא ולכן מרבים מעין חדש.

נ"ו ע"א

כתם שנמצא לח בחלוק האם מטמא למפרע
 לת"ק כן שמתמא למפרע עד שעת כיבוס. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק מה שודאי טהור בשעת הכיבוס טהור, אבל לאחר הכיבוס חוששים.
 לר"ש אינו מטמא למפרע אלא עד שעה שיכול להישאר עדיין לח. לשיטתו מצד הגברא ולכן כשרואים שזה לח מצד ההגיון משערים כמה זמן הי' יכול שזה יישאר עדיין לח ולא מטמא לפנ"ז.

נה, ע"ב

האם רק כאשר הרגה מאכולת יכולה לתלות את הדם בה
 לרשב"ג כן. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק אם התעסקה עם מאכולת יכולה לתלות בזה את הדם. לחכמים לא ואפילו שלא הרגה תולה במאכולת. לשיטתו מצד החפצא ולכן אי"צ שהיא בעצמה

תהרוג מאכולת.

המשך

מה הדין בדם שיעור כגריס
 לרב הונא נחשב כמו יותר מכגריס וא"א לתלות במאכולת. לשיטתו מצד הגברא ולכן יותר מצוי לתלות מהאדם עצמו, שהדם בא מהאשה עצמה.
 לרב חסדא נחשב כפחות מכגריס ואפשר לתלות במאכולת. לשיטתו מצד החפצא ולכן תולה במאכולת שבאה מהעולם ולא מגוף האישה.

נט, ע"א

מה הדין אם נמצא עליה כגריס ועוד ובתוספת נמצא מאכולת
 לר' חנינא טמאה כיון שיש פה יותר מכגריס. לשיטתו מצד הגברא, והרי אין אפשרות לשיעור כזה לתלות מד"א.
 לר' ינאי טהורה כיון שנמצא פה מאכולת ודאי התוספת בא ממנה והגריס שנשאר תולה בו כמו כל גריס. לשיטתו מצד החפצא. והרי כשרואים פה מאכולת זה ודאי שבא ממנו ועל השאר תולה.

המשך

האם דם שנמצא בעד שמתחת לכרית משוך כלשהו טמא?
 לת"ק טהור, ורק יותר מכגריס טמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין זה משנה הצורה של הדם ובכל מקרה טהור.
 לרבי אליעזר בן רבי צדוק טמא בכלשהו, כיון שזה נראה יותר שזה מגיע מגופה. לשיטתו מצד הגברא ולכן כשזה משוך זה מראה יותר שזה קשור לאדם ומטמא את האשה.

נט, ע"ב

אשה שעושה צרכי' וראתה דם
 לרבי מאיר אם עומדת טמאה, כיון שדחוק לה אז מי רגלים חוזרים למקור ומביאים דם, אבל יושבת טהורה. לשיטתו מצד הגברא ולכן זה שונה בנוחות האישה וכו'.
 לרבי יוסי בין כך ובין כך טהורה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין הבדל.
 לרבי שמעון בין כך ובין כך טמאה. לשיטתו מצד הגברא ולכן בשניהם טמאה, כיון שרגילות האישה להוציא דם מהמקור, והולכים אחרי הרוב. ועצ"ע.

המשך

איש ואשה שעשו צרכיהם בתוך הספל ונמצא דם על המים
 לרבי מאיר ורבי יוסי מטהרים. לשיטתו מצד החפצא וכיון שיש פה עוד מי רגליים של האיש שוב אין פה חזקת טומאה.
 לרבי שמעון טמא. לשיטתו מצד הגברא וכיון שמאשה יש רגילות לראות דם לכן אין לומר כלל שהדם קשור לאיש.

ס, ע"ב

שתי נשים שמסיקות את התנור ונמצא דם על עלה של זית
 לרבי יעקב טמאות. לשיטתו מצד החפצא כיון שיש פה ודאי טומאה כל אחת צריכה להוכיח שהיא טהורה.

לרבי נחמי' טהורות. לשיטתו מצד הגברא והרי כ"א יכולה לתלות בחברתה את הטומאה.

סא, ע"א

גל עפר טמא שהי' שם כזית מן המת שנתערב בין שני גלים טהורים ובדק את שלושתם ולא מצא

לרבי מאיר כולם טמאים, כיון שכל דבר שהוא בחזקת טומאה לעולם הוא בטומאתו עד שייודע לך טומאה היכן היא. לשיטתו מצד הגברא וכיון שראה פה טומאה א"א להתעלם מזה. לחכמים כולם טהורים כיון שבדק ככל יכלתו עד שהגיע לסלע או לקרקע בתולה, ואין אומרים שיש פה חזקת טומאה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שחיפש ולא מצא נתחלש חזקת הטומאה.

סא, ע"ב

בגד שאבד בו כלאיים, האם מותר לקבור בזה מת? לרבי ינאי אסור. לשיטתו מצד החפצא והרי זה בגד של איסור ואי"ז כבוד המת להשתמש בו. לרבי יוחנן מותר, שכתוב במתים חפשי, כיון שמת אדם נעשה חפשי מן המצוות. לשיטתו מצד הגברא והרי עכשיו אין עליו שום חיוב.

המשך

האם בגד צבוע מטמא משום כתם?

לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והאיסור כתם זה גם בבגד שאינו בולט כ"כ. לרבי נתן בן יוסף לא. לשיטתו מצד הגברא וקשה לאדם לראות דם בבגד צבעוני ותולים להקל.

סב, ע"ב

חרסים שנשתמש בהם זב שבלעו משקין ונפלו לאוויר התנור והוסק התנור, התנור טמא, כיון שסוף משקה לצאת. מה הדין במשקין חמורים, היינו כגון מי רגליים של זב וזבה? לר"ל טמאים אפילו שלא הוסק התנור. לשיטתו מצד הגברא כיון שזה מי רגלים של הזב מחמירים בזה יותר.

לרבי יוחנן גם במשקין חמורים רק אם הוסק התנור טמאים, ואם לא – לא, שנחשבים כמו המשקין הקלים, היינו דמעות שיוצאות מעיניו ודם של מכה של זב. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מחמירים במי רגלים של זב יותר, אלא נחשב ככל משקין.

סג, ע"א

שבעה סממנים שמעבירים על הכתם

האם מי גריסים צ"ל רותח עם מלח?

לת"ק לא. לשיטתו מצד הגברא, ויש ענין במי גריסים עצמם גם בלי מלח. לרבי יהודה כן. לשיטתו מצד החפצא שצריך שזה יהי' חומר פעיל ולא רק כסגולה. ועצ"ע.

סג, ע"ב

האשה שהיתה למודה לראות דם מיום עשרים ליום עשרים בשש שעות ביום והגיע יום עשרים ולא ראתה

לרבי יהודה אסורה לשמש כל שש שעות ראשונות של היום. כיון שחושש לעונה שלפני"ז. לשיטתו מצד החפצא ועדיין חושש כל העונה.

רבי יוסי מתיר עד שש שעות. ורק בשעה שישית אסורה. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק בזמן שראתה ממש אסורה.

המשך

עברו שש שעות ולא ראתה
 לרבי יהודה אסורה לשמש כל היום כולו. לשיטתו מצד החפצא ולכן אוסר כל העונה.
 רבי יוסי מתיר מן המנחה ולמעלה. לשיטתו מצד הגברא ולכן אין אוסר אלא סמוך ממש לזמן
 ראייתה.

סד, ע"א

ראתה יום חמישה עשר לחודש זה ויום ט"ז לחודש הבא, ויום י"ז לחודש שלאח"ז
 לרב קבעה לה ווסת לדילוג. לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק שיהי' שלושה תאריכים שקובעים
 וסת.
 לשמואל צריך שתשלש בדילוג, היינו שיהי' עוד חודש לאח"ז בי"ח לחודש. לשיטתו מצד
 החפצא ולכן צריך חזקה בדילוג עצמו.

המשך

האשה שנשאת לראשון ומת, לשני ומת, האם מותרת להנשא לשלישי?
 לרבי לא, כיון שהוחזקה להרוג את בעלי' אפי' בפעמיים. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו
 בפעמיים צריך להזהר מצד החומרה של פיקוח נפש.
 לרשב"ג מותרת, ורק לרביעי לא תנשא. לשיטתו מצד החפצא ולכן דוקא לאחר שלושה מקרים
 שיש חזקה מצ"ע כמו בכל הדינים.

סד, ע"ב

תינוקת שהגיע זמנה לראות דם ולא ראתה וניסת
 לב"ש נותנים לה רק לילה הראשון שזה דם בתולים. לשיטתו מצד החפצא ולכן רק הלילה
 הראשון.
 לב"ה נותנים לה 4 לילות עד מוצאי שבת. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות לכן אפשר עוד
 כמה לילות, כיון שעדיין יכול להיות שנשאר מדם מהבתולים.

המשך

מה הדין אם שימשה בימים?
 לרב לא הפסידה את הלילות כיון שכתוב עד מוצאי שבת. לשיטתו מצד הגברא, היינו שכל
 הזמן שלה ולא מסתכלים רק לפי השימוש בימים אלה.
 ללוי הפסידה את הלילות והכוונה 4 לילות ל-4 עונות היינו שאם שימשה בימים הפסידה את
 הלילות. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל רק לפי השימוש בעונות, ואם שמשה ביום הפסידה
 את הלילות, שרק ארבע עונות ולא יותר. ועצ"ע.

המשך

ראתה דם בבית אביה וניסת
 לב"ש נותנים לה רק בעילת מצוה. לשיטתו מצד החפצא ובמבט ראשון ולכן התיירו רק בעילת
 מצוה ופורש.
 לב"ה כל הלילה שלה. לשיטתו מצד הגברא ובהתבוננות. ומצד קירוב הדעת שביניהם לכן לא
 חוששים כל הלילה. ועצ"ע.

המשך

מה הדין אם בעל ולא מצא דם וחזר ובעל ומצא דם לר' חנינא טמאה כיון שאם זה הי' דם בתולים הי' יוצא בבעילה הראשונה. לשיטתו מצד החפצא ולכן אין חושש להטיית האדם. לר' אסי טהורה שמא היטה ולכן לא ראה דם כיון שלא נגע בבתולים. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש שהדם גרם שלא יראו דם.

סה, ע"ב

כמה זה עונה

לר' חייא בר אבא בשם ר' יוחנן או יום או לילה. לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך כמו יום שלם, יחידת זמן שלימה או יום או לילה. לר' חנא שאונא בשם רבה בר בר חנא בשם ר' יוחנן זה חצי יום וחצי לילה. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך כמו לחבר יום ולילה.

המשך

האם דם נידה שונה מדם בתולים

לר"מ כן. ולכן יש חוש לאדם לראות את ההבדל. לחכמים לא. לשיטתם מצד החפצא וקשה להבדיל ביניהם.

סו, ע"א

מה הדין של דם מכה שבא מן המקור?

לרבי זה טהור. לשיטתו מצד הגברא והרי זה רק דם מכה ולמה שיטמא. לרשב"ג טמא כיון שהמקור מקומו טמא. לשיטתו מצד החפצא ולכן עצם זה שהדם עובר במקום זה נטמא.

סו, ע"ב

האם צריך לסמוך חפיפה לטבילה?

י"א שכן. לשיטתו מצד החפצא שלא יהי' חשש לחציצה. וי"א שלא אלא מספיק שזה באותו יום. לשיטתו מצד הגברא ולכן אפשר לשמור באותו יום וסומכים על האדם שלא יהי' חציצה.

סז, ע"ב

האם נדה שלא בזמנה היינו שכבר עברו שבעה ימים יכולה לטבול גם ביום?

לרב כן. לשיטתו מצד הגברא והרי כבר עבר הזמן ולא משנה כ"כ מתי לטבול וגם ביום מותר. לר' יוחנן אינה טובלת אלא בלילה משום סרך ביתה. לשיטתו מצד החפצא צריך להיות זמן קבוע לטבילה דוקא בלילה.

המשך

האם מותר לאשה לחפוף בלילה ולטבול בלילה

למר זוטרא אסור. לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך דוקא לאור יום שיראה ברור, וזה עדיף מאשר לסמוך את החפיפה לטבילה. לרב חנינא מסורה מותר. לשיטתו מצד החפצא ולכן עדיף שיהי' סמוך החפיפה לטבילה יותר מאשר שיהי' לאור יום.

המשך

האם לאשה מותר לטבול ביום השביעי מבע"י?
 לת"ק כן. לשיטתו מצד החפצא והגם שעדיין זה מבעוד יום, הרי כבר עברו שבעה ימים ואין לחשוש.
 לרבי שמעון לא, שמא תבוא לידי ספק. לשיטתו מצד הגברא ולכן חושש לתקלה ברגע האחרון.

סח, ע"א

האשה שבדקה א"ע ביום השביעי שחרית ומצאה שהיא טמאה, וביה"ש לא עשתה הפסק טהרה, ולאחרי זמן בדקה ומצאה שהיא טמאה מהדמ, הרי זו בחזקת טומאה. מה הכוונה?
 לרב טמאה כזבה ודאי, כיון שבהתחלה נמצאת טמאה וגם עכשיו ודאי היתה טמאה כל הזמן.
 לשיטתו מצד הגברא וכיון שמתו שבדקה ראתה שהיא טמאה ודאי היתה טמאה כל הזמן.
 ללוי ספק זבה, כיון שאולי הפסיקה באמצע. לשיטתו מצד החפצא ולכן לא מתחשבים רק עם ראייתה שמצאה טמאה, אלא מכיון שלא בדקה בימים באמצע אולי הפסיקה ולכן זה רק ספק.

סח, ע"ב

הזב והזבה שבדקו א"ע ביום הראשון ומצאו טהור וביום השביעי מצאו שהם טהורים, ובשאר הימים שבאמצע לא בדקו.
 לרבי אליעזר ה"ה בחזקת טהרה. לשיטתו מצד החפצא וכיון שכשבדקו ראו שטהורים זה מוכיח גם על שאר הימים, ויש להם חזקת טהרה מצ"ע.
 לרבי יהושע חוששים ואין להם אלא יום ראשון ושביעי בלבד. לשיטתו מצד הגברא ולכן רק מה שממש ראו שהם טהורים – רק זה טהור אבל אין מוכיח על שאר הימים.
 לרבי עקיבא אין להם אלא יום שביעי בלבד שמא ראו באמצע וסתרו את ספירתם הראשונה.
 לשיטתו מצד הגברא ולכן רק מה שאין חשש כלל פעם האחרונה.

המשך

מה הדין באשה שבדקה את עצמה ביום השני לנדתה ומצאה שהיא טהורה וביה"ש לא עשתה הפסק טהרה ולסוף שבעה ימים טבלה, ולאחר כמה ימים בדקה ומצאה שהיא טמאה?
 לת"ק לא טהורה, שרק יום השביעי מטהרתה הבדיקה בשחרית, אבל ביום השני לא. למה"ח ולכן דוקא ביום השביעי שאז מחוייבת לעשות הפסק טהרה אז אפשר לסמוך על הבדיקה לחכמים אפילו ביום השני הבדיקה מטהרת אותה והיא בחזקת טהרה. למה"ח ולכן לא כ"כ נוגע חיוב הבדיקה ורק לדעת המציאות שאין דם ולכן גם ביום השני מועלת הבדיקה לרבי יהודה אפילו בדיקה ביום השני שחרית אינה מטהרתה עד שתבדוק בין השמשות. למה"ח ולכן נוגע בדיקה אפילו ביום השני אבל בתנאי שתהי' בדומה להפסק טהרה של היום השביעי

סח, ע"ב

מה דין זב וזבה שבדקו א"ע ביום הראשון וביום השמיני ומצאו טהור, ובשאר הימים לא בדקו לפי רבי אליעזר?
 לרב ודאי שהם בחזקת טהרה כמו המקרה הקודם, אפילו שזה רק בהתחלה מצאו שטהורים ובסוף לא, שלא בדקו ביום השביעי, שהרי שמיני זה כבר מחוץ למנין. למה"ח ולכן מספיק לברר מציאות שאין דם שזה בכל יום אפילו שאין עליו חיוב לבדוק
 לרבי חנינא פה רבי אליעזר יודה שאינה בחזקת טהרה כיון שצריך תחילתה וסופה בבדיקה, היינו ביום השביעי שתבדוק ולא ביום השמיני. למה"ח ולכן מצריך גם ביום השביעי

סט, ע"ב

מה הדין של אשה שנפטרה ונגעה בכלים?
 לב"ש כל הנשים מתות נדות ומטבילין את הכלים שהיו עליהם ביציאת הנשמה. לשיטתם מצד
 החפצא ולכן גזרו על כל הנשים שיהי' עליהן טומאת נדה בצאת הנשמה מצ"ע.
 לב"ה אין נדה אא"כ יודעים שמתה כשהיתה נדה. לשיטתם מצד הגברא ובהתבוננות ולכן רק
 אם מחיים יכולה להיות טומאת נדה.

ע, ע"א

מצורע שהביא קרבן עני והעשיר או שהי' עשיר והעני
 לרבי שמעון הולכים אחרי זמן שהביא את קרבן החטאת, שאם הי' עשיר מביא הכל כמו עשיר.
 שהעיקר זה הקרבן שמכפרו. לשיטתו מצד הגברא והעיקר זה הכפרה של האדם.
 לרבי יהודה הולכים לפי הזמן שמביא קרבן אשם. שהעיקר זה הדבר שמכשירו, היינו האשם
 שממנו נותן על הבהונות. לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל על הדבר שמכשירו בקדשים,
 שזה האשם.
 לרבי אליעזר בן יעקב הולכים אחר זמן שמביא את הציפורים, שמטהרו שבעה ימים לפני
 תגלחתו. שאם הי' עשיר אז מביא כל קרבנותיו בעשירות, שהעיקר זה הדבר שגורם לטהרה,
 שזה הציפורים.

ע, ע"א

האם אפשר להביא קרבן ולהתנות עליו?
 לרבי שמעון כן. כגון שאם הוא ספק מצורע מביא אשם ואומר: אם מצורע אני ה"ז אשם, ואם
 לא - יהא אשם זה שלמי נדבה. למ"ה ולכן העיקר זה שיהי' תיקון לאדם ואפילו שיכול להיות
 בגלל זה הפסד קדשים
 לחכמים לא. כיון שמביא קדשים לבית הפסול. למה"ח ולכן חוששים שלא יפסלו הקדשים

עא, ע"א

האם כל האנשים מתים נחשבים טמאים זבים?
 לב"ש כן, שזה מדבנן משום כבוד הזבים התקינו שיהיו מטבילים אצל כולם שלא יהיו הזבים
 מתביישים. למה"ח ובמבט ראשון ולכן יש זיבה גם לאחר המות
 לב"ה אין זב אלא אם ידוע שהי' זב. למ"ה ובהתבוננות שכל ענין טומאה זו זה רק מחיים ועצ"ע

המשך

האשה שמתה ויצאה ממנה רביעית דם, האם מטמאה משום כתם?
 לת"ק כן, וגם מטמאה באוהל כטומאת מת אם יש רביעית. שסובר שהמקור מקומו טמא, ואפי'
 שנעקר לאחר מיתה, כיון שהי' במקור בחיים - טמא. למ"ה ולכן רואה זה שהי' במקור בחיים
 וזה גורם לטמאה
 לרבי יהודה אינה מטמאה משום כתם כיון שנעקר לאחר מיתה, שאין סובר שהמקור מקומו
 טמא. למה"ח ואין זה שהי' במקור בחיים יכול לגרום טומאה שהרי לא נעקר כשהי' בחיים

המשך

מה זה דם תבוסה?
 לרבי אליעזר בן רבי יהודה זה הרוג שיצא ממנו דם בין בחייו בין במותו וספק יצא מחיים או

לאחר מיתה. למ"ח וכיון שהתחיל לצאת מחיים ואי"ז ודאי שהכל לאחר מיתה לכן זה נחשב רק כדם תבוסה שזה מדרבנן לחכמים זה אינו דם תבוסה כיון שיש ספק שמא כולו יצא לאחר המוות, זה ספק טומאה דאורייתא, וברה"י ספקו טמא ודם תבוסה שטומאתו מדרבנן הכוונה שהרוג שיצא ממנו רביעית דם בחייו ובמותו, ועדיין לא פסק. וספק רובו יצא מחיים ומיעוטו לאחר מיתה, או ספק מיעוטו בחיים ורובו לאחר מיתה. למ"ח וכיון שיש ספק שמא הכל לאחר מיתה יש פה טומאה דאורייתא

המשך

מה הדין בהרוג שיצא ממנו רביעית דם והי' מוטל במיטה ודמו מטפטף לגומא? לרבי יהודה טמא, כיון שהטיפה של המיתה מעורבת בו. ואין דם מבטל דם למ"ח ולכן אין הדם מתבטל כלל

חכמים מטהרים כיון שהתחיל לצאת כשהי' בחיים אז הדם שמגיע לאחר מיתה מתבטל שראשון ראשון בטל בתוך הדם שיצא מחיים למ"ח ולכן הדם מתבטל שהאדם רואה לדם הראשון כעיקרי והכל מתבטל בתוכו

ע"א ע"ב

צ'לוב על העץ שדמו שותת לארץ ונמצא תחתיו רביעית דם לת"ק טמא למ"ח ויותר מסתדר שדם של המיתה נמצא תחתיו לר' יהודה טהור שמא דם של המיתה נשאר על העץ למ"ח וכיון שיש אפשרות שדם המיתה נשאר על העץ שוב אין מטמא אבל בזה לא מטהר כנ"ל מצד שראשון ראשון מתבטל כיון שזה שותת ללא הפסק אין אומרים בזה ראשון ראשון בטל

המשך

האם חולין שנעשו על טה"ק נחשבים כקודש? לת"ק כן. למ"ח ולכן מתחשבים בכוונתו לאבא שאול לא. למ"ח ולכן א"א לחבר בין חולין ל- 2 דרגות מעליו אלא רק לתרומה שזה דרגה א' מעל החולין

המשך

מה הדין בטבול יום ארוך, כמו אשה שיושבת על דם טוהר? לב"ש צריכה טבילה בסוף ימי הטוהר, היינו בליל השמונים לנקבה שצריכה טבילה לתרומה, כיון שהיתה טבולת יום ארוך והסיחה דעתה מן התרומה. למ"ח ובמבט ראשון ולכן ריבוי הזמן גורם היסח הדעת לב"ה אינה צריכה טבילה באחרונה, שאי"ז נחשב כהיסח הדעת מתרומה. למ"ח ובהתבוננות שאין האדם מסיח דעת

ע"ב ע"א

הרואה דם ביום אחד עשר לזיבתה לב"ש צריכה לשמור יום ומטמאה משכב ומושב וחייבים בקרבן אם נבעלה למ"ח ובמבט ראשון ולכן אפילו שא"א להיות זבה גדולה בכ"ז נחשב כזיבה לב"ה פטורים מן הקרבן שלא צריך שימור מן התורה ורק מדרבנן גזרו שצריך שימור שלא יטעו בימים אחרים להקל למ"ח ובהתבוננות שהרי א"א להגיע מזה לידי זבה גדולה ולכן אי"ז נחשב כזיבה

המשך

טבלה ביום שלאחריו ושמשה
 לב"ש מטמאים משכב ומושב למה"ח ובמבט ראשון כ"ז שלא הוכיחה שהיא טהורה נחשבת
 בחזקת טומאה של הראי' שראתה
 לב"ה טהורים ורק שנקרא גרגרן למ"ה ובהתבוננות ולכן אי"ז נחשב כטומאה עד שתראה
 עוה"פ ועצ"ע

המשך

הרואה ראי' אחת של זוב
 לב"ש זה נחשב כשומרת יום כנגד יום וגם לאחר הטבילה עדיין תלוי למעשר שאם יגע במעשר
 ואח"ז יראה ראי' שני' הרי"ז מצטרף לזיבה ומטמאו למעשר למה"ח ובמבט ראשון שהרי"ז
 מביא את האדם לידי זיבה
 לב"ה הרי"ז כבעל קרי וטהור למעשר מיד לאחר הטבילה למ"ה ובהתבוננות שפעם הראשונה
 זה כמו אונס וכו' ועיין בלקו"ש בענין זה

ע"ב ע"ב

מה הדין במסיט את הראייה הראשונה של זוב
 לב"ש תולין שזה טמא בספק וכן המשכבות והמושבות שבין ראייה ראשונה לראייה שני'
 למה"ח ובמבט ראשון ולכן גם ראי' הראשונה נחשבת שהיא מביאה לזיבה גדולה
 לב"ה מטהרים כמסיט את הקרי שלא מטמא במשא למ"ה ובהתבוננות שיכול להיות שלא
 יהי' לזה המשך ובפרט כמבואר בלקו"ש בדין זב בפעם הראשונה שזה כאונס וכו' ולכן אין זה
 מטמא ועצ"ע

המשך

מה הדין באשה שרואה דם ביום עשירי לימי זיבתה
 לר' יוחנן נחשב כמו שראתה ביום התשיעי שצריכה שימור שרק ברואה ב- 11 לא צריכה שימור
 אבל 11 עצמו נעשה שימור ליום העשירי למה"ח ובמבט ראשון ולכן זה גם נחשב אפילו
 שא"א שיהי' מזה זבה גדולה
 לר"ל נחשב כמו שראתה ביום אחד עשר שאינה צריכה שימור כיון שסובר שלא רק הרואה ביום
 אחד עשר אינה צריכה שימור אלא גם אינו נעשה שימור לעשירי למ"ה ובהתבוננות ולכן אם
 א"א שתהי' זבה גדולה אז אינו נחשב
 לחכמים לא

לזכות

ר' מיכאל יואל שיחי' מיטלמן

וכל משפחתו שי'

שיזכו לברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם
בבני חיי ומזוני רויחי וחיים נצחיים בקרוב ממש
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

לע"נ ישראל יצחק בן משה חיים ע"ה מיטלמן
לע"ע מנוחה רבקה בת בן ציון

לזכות אמיר שמעון בן סולי
ודפנה סתוית בת שמואל
ובנותיהם מרים ושירה
איתי בן אמיר שמעון

אלישר

לברכה והצלחה בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
לקבלת פני משיח צדקנו תיכף ומיד ממש

•
לע"נ זכרי' בן שמעון

לזכות
הרב מנחם מענדל וזוגתו חנה ביילא גיצא
ובניהם: מרדכי דב, חיים יצחק עזרא, דינה הודל, דוד
שניאור זלמן

דרייזין
שיזכו לברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם
בבני חיי ומזוני רויחי וחיים נצחיים בקרוב ממש
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

•
לע"נ

אברהם מאיור בן דובער

לזכות שמעון בן יוכבד שיחי'
 ארלט בת שמחה שתחי'
 משה בן ארלט שיחי' וזוגתו איילת בת חי' ויקטוריה
 תחי'
 מאיר בן ארלט שיחי' וזוגתו חן לי (חנה) בת מרים שתחי'
 עדי בן ארלט שיחי' וזוגתו שלומית בת עליזה שתחי'
 חיה ויקטוריה בת בי' שתחי'
 ויוצאי חלציהם למשפחת
 אברמד

לזכות הרב אברהם אליעזר שיחי' וזוגתו
 ענבר תחי' וכל הילדים למשפחת ויזל

[]

לזכות ניסן קצבי, אריאלה קצבי וילדיהם:
 שרית ובעלה יוסף וילדיהם אריאלה מרים,
 תהלה רבקה, ראובן שמואל ושירה חנה.

זבולון ומיכל קצבי וילדיהם שטערנא שרה,
 מנחם מענדל, יהודה גבריאל נח, חי' מושקא.

אלישע ושני קצבי ובתם חי' מושקא.

לזכות יעקב ופאני
 ובניהם ליאור ועדי דנגור

[]

לזכות
 ראובן ושרונה שי' וכל יו"ח
 שאער

לברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם בבני חיי ומזוני רויחי וחיים נצחיים בקרוב ממש בפקיחת
 העינים לגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש

לזכות הרב אלון שיחי' וזוגתו ליטל תחי' וכל
הילדים שי' למשפחת דביר

□

לזכות אמי מורתי עוזית תחי' וכל הילדים
והנכדים והחתנים והכלות והנינים למשפחת
שניאורסאהן שיחיו

•

לע"נ אבי מורי משה זלמן
בן ישראל יוסף ע"ה

□

לזכות מו"ח גדעון שיחי' וזוגתו לאה שתחי',
אמו אסתר וכל הילדים והנכדים והנינים
והחתנים והכלות למשפחת שרון

•

לע"נ עמרי בן שמעון

□

לזכות יוספה לב עמי

•

לע"נ אליהו בן משה

לזכות הרב יוסף יהונתן שיחי' וזוגתו דנה
תחי' וכל הילדים למשפחת גבירץ

•

לע"נ הרב זאב ורנר בן הרב יהודה לייב ע"ה
גבירץ

□

לזכות הרב דוד שיחי' וזוגתו פז תחי' וכל
הילדים שי' למשפחת זהבי

•

לע"נ הרב אברהם חליל בן ניסים ע"ה

□

לע"נ יהודה בן יצחק ע"ה
לע"נ יוסף בן מיכאל ע"ה

□

לזכות הרב נחום שיחי' הלוי וזוגתו טל תחי'
וכל הילדים שיחיו למשפחת לוי

□

לזכות החייל מנחם מענדל גינזבורג

שיזכו לברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם בבני חיי ומזוני רויחי וחיים נצחיים בקרוב ממש
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

לזכות הרב ארי'ה בן חנה מונה מיכאלה
 וזוג' שרה ולנטינה בת אביבה
 וילדיהם:

מנחם מענדל, מנוחה רחל אביבה, חי'ה
 מושקא, רבקה מרים, שיינא בלומא, יוסף
 יצחק, דבורה לאה
 שיחיו לוי

□

לע"נ רפאל בן יעש ע"ה

לזכות הרב עמוס שיחי' וזוגתו חנה תחי'
 ובנותיו לינור מיטל ורומי תחי' ברזילי

□

לזכות הרב אורן וזוגתו ליאורה תחי' וב"ב
 שי' פופר

□

לזכות הרב יצחק וזוג' שיינדל שי'
 רייטפארט

לזכות הרב מיכל שיחי' וזוגתו שפרינצע גיטל תחי' וכל הילדים שי' למשפחת גולדהירש
 לזכות הרב שלמה שי' וזוגתו וכל הילדים למשפחת ורדיגר
 לזכות הרב אליעזר שיחי' וזוגתו תחי' וכל הילדים שיחיו למשפחת קרונהייזר
 לזכות הרב אברהם שיחי' וזוגתו רבקה תחי' וכל הילדים למשפחת רסקין
 לזכות הרב מרדכי אהרון שיחי' וזוגתו אסתר תחי' וכל הילדים למשפחת פייגלין
 לזכות הרב ליבל שיחי' וזוגתו תחי' וכל הילדים למשפחת ניו
 לזכות הרב שלמה ורבקה קוגל וכל יו"ח
 לזכות כל השותפים להצלחה הגדולה בבית חב"ד למטיילים הישראלים במלבורן

•

לע"נ הרב יצחק דוד בן מנוחה רחל ע"ה גרונר
 לע"נ הוד בן אייל ע"ה
 לע"נ איריס בת אמנון ע"ה

□

לברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם בבני חיי ומזוני רויחי וחיים נצחיים בקרוב ממש בפקיחת
 העינים של כולנו לגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומי"ד ממ"ש ממ"ש ממש!

